Khoryenkom Karyehtanà

Hixkaryána New Testament

Contents

Matewsà 1
Mahhusa 84
Rukasà 132
Xowawu 216
Ats 272
Homa 350
1 Koryentu 386
2 Koryentu 421
Karaseya 444
Ehfesu 457
Feryepos 469
Korosos 478
1 Tesaroneka 487
2 Tesaroneka 494
1 Txemohtyo 498
2 Txemohtyo 508
Txetu 515
Feryemonà 520
Ekmàryewyana komo 522
Txaku 550
1 Petru 559
2 Petru 569
1 Xowawo 575
2 Xowawo 582
3 Xowawo 584
Xuknasà 586
Xowawu Nenyetxho 589

Khoryenkom Karyehtanà

New Testament in Hixkaryána (BR:hix:Hixkaryána)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

Language: Hixkaryána

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hixkaryána [hix], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http:// creativecommons.org/ licenses/ by-nc-nd/ 3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hixkaryána

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

ISBN 978-1-5313-0283-2

PDF generated on 21 Sep 2016 from source files dated 21 Sep 2016

d753c786-1774-5470-99e4-f5f0c0f85123

This print-on-demand edition of Scripture is designed, produced, and provided at cost by the Digital Bible Society. This is made possible through partnerships with the Bible League of Canada, Open Doors International and other missions and translation agencies. We are deeply grateful for the sacrifices made in translating this edition of Scripture and the generosity of others in making this Bible available to you.

To order additional copies of this Bible or hundreds of translations like it or to learn more about our ministries and the mission of Scripture distribution in every language, we invite you to visit www.DBS.org (USA), www.BibleLeague.ca (Canada), and www.OpenDoors.org (Europe). May God bless your work in sharing and teaching these Scriptures, until, as it is written, the earth is *"filled with the knowledge of the glory of the LORD, as the waters cover the sea."* (Habakkuk 2:14)

MATEWSÀ NMENHOHOTHO TXESUSU YEXETXHÀRÀNHÀRÀ ON HA.

Txesus horyen heno yosot komo on ha.

1 Txesusu Kryestu hoko àmenhehe. Noro rma, Dafe heno yohamàtho me nehxakon hatà.
Akmaraw heno yohamàtho me rma nehxakon hatà. Onà wyaro nehxatxkon hatà, Txesus
horyen heno komo, Akmaraw heno yohamàthàyamo.
2 Akmaraw heno muru me nehxakon hatà, Esake heno.
Esake heno muru me nehxakon hatà, Xako heno.
Xako heno muru me nehxatxkon hatà, Xukna heno, ewtà heno komo xarha.
3 Xukna heno muru me nehxatxkon hatà, Peryes heno komo, Sera heno xarha. Nyamoro
yon me nehxakon hatà, Tamah heno.
Peryes heno muru me nehxakon hatà, Esraw heno.
Esraw heno muru me nehxakon hatà, Araw heno.
4 Araw heno muru me nehxakon hatà, Amenaknakme heno.
Amenaknakme heno muru me nehxakon hatà, Nasawu heno.
Nasawu heno muru me nehxakon hatà, Sarmaw heno.
5 Sarmaw heno muru me nehxakon hatà, Boas heno. Noro yon me nehxakon hatà,
Hakme heno.
Boas heno muru me nehxakon hatà, Okmekne heno. Noro yon me nehxakon hatà,
Hutxe heno.
Okmekne heno muru me nehxakon hatà, Xese heno.
6 Xese heno muru me nehxakon hatà, Dafe heno. Noro heno rma, Ehsayewyana komo
kayaryet me ymo nehxakon hatà.
Dafe heno muru me nehxakon hatà, Saromaw heno. Noro yon me nehxakon hatà,
Uryeyas heno hetxenho. Noro rma, Dafe hetx me harha nehxakon hatà.
7 Saromaw heno muru me nehxakon hatà, Hokmoaw heno.
Hokmoaw heno muru me nehxakon hatà, Akmeyas heno.
Akmeyas heno muru me nehxakon hatà, Asa heno.
8 Asa heno muru me nehxakon hatà, Xosafah heno.
Xosafah heno muru me nehxakon hatà, Xoraw heno.
Xoraw heno muru me nehxakon hatà, Useyas heno.
9 Useyas heno muru me nehxakon hatà, Xotaw heno.
Xotaw heno muru me nehxakon hatà, Akas heno.
Akas heno muru me nehxakon hatà, Esekeyas heno.
10 Esekeyas heno muru me nehxakon hatà, Manases heno.
Manases heno muru me nehxakon hatà, Amon heno.
Amon heno muru me nehxakon hatà, Xoseyas heno.
11 Xoseyas heno muru me nehxatxkon hatà, Xekoneyas heno, ewtà heno komo xarha.
Nyamoro heno yehtoko rma, tasom me nehxatxkon hatà, Ehsayewyana heno komo,
omeroro. Bakmeronya yamtar hona tasom me nehxatxkon heno hatà. Àton komo nanàr
me nehxatxkon heno hatà, anoto komo me harha.
12 Amnye nomohtxownà harha tà, Bakmeronya yamtar hoye. Omokàtxhenye rma, onà
wyaro nehxatxkon hatà, Txesus horyen heno komo.
Xekoneyas heno muru me nehxakon hatà, Sarateyew heno.
Sarateyew heno muru me nehxakon hatà, Sorokmakmew heno.
13 Sorokmakmew heno muru me nehxakon hatà, Akmeyukne heno.
Akmeyukne heno muru me nehxakon hatà, Eryeyaken heno.
Eryeyaken heno muru me nehxakon hatà, Asoh heno.
14 Asoh heno muru me nehxakon hatà, Saknoke heno.
Saknoke heno muru me nehxakon hatà, Aken heno.

Aken heno muru me nehxakon hatà, Eryeyukne heno. [15] Eryeyukne heno muru me nehxakon hatà, Eryeyasah heno.

Eryeyasah heno muru me nehxakon hatà, Matan heno.

Matan heno muru me nehxakon hatà, Xako heno.

[16] Xako heno muru me nehxakon hatà, Xose heno. Noro heno hetx me nehxakon hatà, Maryeya. Txesus yonà rma mok nehxakon hatà. Kryestu ryhe noro ha, Txesusu, Khoryenkomo nànyaketxho rma.

[17] Àro wyaro nehxatxkon hatà, Txesus horyen heno komo. Akmaraw heno mahyaka, 14 me nehxatxkon hatà, ehamàthàyamo. 14 me exetxhenye, nenuruy hatà, Dafe heno. Dafe heno mahyaka, 14 me rma rha nehxatxkon hatà, Txesus horyen heno komo xarha. 14 me exetxhenye, tasom me nehxatxkon hatà, Ehsayewyana heno komo, omeroro, Bakmeronya yamtar hona. Àsnye ro omokàtxhenye, 14 me rma rha nehxatxkon hatà, Txesus horyen heno komo xarha. 14 me exetxhenye, nenuruy hatà, Txesusu Kryestu.

Txesusu yonuruthuru on ha.

[18] Onà wyaro nehxakon hatà, Txesusu yonuruthuru, Kryestu yonuruthuru. Xose hetx me ekarymaxah me nehxakon hatà, Maryeya, Txesus yonà. Àhyawohra hak nehxakon hatà. Ukukmahnà ro me rma hak nehxakon hatà. Àro wyaro rma tehtoko, yuhna me harha nehxakon hatà. Natahosày hatà, àhokru, Khoryenkom yokato yahoxet yano me mak hatà, kàrà yano mehra mak hatà.

[19] Khoryenkom yokato yano me ehtxoho hutwahra mak nehxakon hatà, Xose. Àro ke, onà wyaro nehutwekon hatà, tàhnawo. Atxke nehxak hamà, rohetxenho, kekon hatà, tàwya rma. Ahohsàra wehxan hamà, kekon hatà. Enyhoru rma mok nehxakon hatà. Wosà hyahamnohrà xehra mak nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon xarha tà, tàwya rma. Noro yanhànàtho yokarymahra wehxan hamà, toto komo wya. Ahohsàra mpàn wehxaha kahra wehxan hamà, kekon hatà, Xose, tàwya rma.

[20] Àro wyaro tehutwantoko rma, nosenyetày hatà. Osenyetnàr me, nosonyhoy hatà, kahe yawono, Kohkom yanoto, àwya. Xose y, kekon hatà, àwya. Dafe heno yohamàtho y, uro enytxako. Maryeya ahosko rma, ohetx me, kekon hatà, kahe yawono. Atxke nehxak hamà kahra exko. Khoryenkom yokato yahoxet yano me ryhe natahohsako, àhokru, kekon hatà. [21] Nenuryan hatà, kàrà me txko. Txesus me mesohten hatà. Noro ryhe, tàmryenon komo yonyhoryen hatà, kekon hatà. Tàmryenon komo yanhànàtho yowyan hatà, tàwya enyhoryetxho menye. Àro ke, Txesus me nay hatà, esotà, kekon hatà, kahe yawono, Xose wya, osenyetnàr me hatà.

[22-25] Taa. Hakay hatà, Xose. Kohkom yanoto yoyukye hatà. Maryeya yahosày hatà, thetx me. Ukukmahra hak nehxakon hatà. Amnye nenuruy hatà, àmryerà. Txesus me nesohtoy hatà, Xose. Enurutxhe, thetx kukmay hatà. Àro wyaro nehxakon hatà, Txesusu yonuruthuru, Kohkomo rwonàmàthàràtho yawo ro ehtxoho me. Amnyehra, onà wyaro nkekon hatà, Kohkomo, tanoto heno wya, tàrwon yokarymanye ro heno wya.

Amnye hohtehe hampànà, wosà, ukukmahnà ro. Natahohsaha hampànà, àmryerà. Nenuryaha hampànà. Noro yosotà rma, Emanwew me naha hampànà.

Àro wyaro nkekon hatà, Kohkomo rwonà yokarymanye ro heno, amnyehra. Àro wyaro katxhàrànhàr yawo ro rma haxa nenuruy hatà, Txesusu. Onà wyaro katxho me rma naha, Emanwew katxho. Kàhyawony harha naha, Khoryenkomo, katxho me rma naha.

2

Txesusu mryenà yonyxe horykomo komo yomokàthàrà on ha.

[1] Beryen ho nenuruy hatà, Txesusu, Xukneya yamtar ho rma hatà. Xuknewyana komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, Eroknes heno. Xerusaryen hono rma mok nehxakon heno hatà, Xukneya yamtar hono rma hatà.

Txesusu yonurutxhe rma, Xerusaryen hona nomohtxownà hatà, horykomo komo. Xeryko hutwanye ro mokyam nehxatxkon hatà. Kamàmà yahatakatxho nyero nomohtxownà hatà, Xerusaryen hona, moxe rma haxa mak hatà. [2] Onà wyaro nketxkon hatà, toto komo wya, Xerusaryen hon komo wya. Henta naye, enuxenyeno, ketxkon hatà. Xuknewyana komo kayaryet me enusaho rma, henta naye. Noro hutwamohsonye amna nenyako, ketxkon hatà. Amna yowto ho rma hak amna yehtoko, amna nenyako, xeryko, noro hutwamohsonye rma. Àro ke, noro yowakryexe amna nomokyako, ketxkon hatà, horykomo komo.

[3] Àrwon komo yokarymatxownà hatà, toto komo, Eroknesà wya, tkayaryet komo wya. Tàwya enytxatxhe rma, noseryehokekon hatà, Eroknesà. Xuknewyana komo kayaryet me enusaho katxho hoko rma noseryehoketxkon hatà, Eroknes komo, Xerusaryen hon komo rma, omeroro. [4] Àro ke, eh komo yanyekye hatà, Eroknesà. Khoryenkomo màn yonye ro yoh komo yanyekye hatà. Àyweronàhyamano ynye ro komo xarha yanyekye hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Àsoke nkeno, Khoryenkom karyehtanà, kekon hatà. Àsoke nkeno, Kryestu hoko. Henta ryhe nenuryano, kekon hatà, Eroknesà, àwyanye. [5] Neyuhtxownà hatà, eh komo. Beryen ho ryhe nenuryan hatà, ketxkon hatà. Xukneya yamtar ho rma nenuryan hatà, Beryen ho hatà. Noro hoko rma, onà wyaro nmenhoy hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno.

[6] Beryen hon komo y, onà wyaro àkehe hampànà, oyowto kom hoko. Xukneya yamtar ho rma nay hamà, oyowto komo. Xukneya yamtar ho rma rha naha, owto komo xarha, thenyehra. Oyowto komo ryhe, anar komo yoho rma haxa mpàn naha ha. Àsok tawro hana. Amnye oyowto kom ho nenuryaha hampànà, Ehsayewyana komo kayaryetà ymo, Khoryenkomo mryenon komo kayaryetà ymo. Àro ke, anar komo yoho rma haxa nay hamà, oyowto komo, Beryenà.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno, ketxkon hatà, eh komo, Eroknesà wya.

[7] Àro ke, horykomo komo yanyekye hatà, Eroknesà. Xeryko hutwanye ro komo yanyekye hatà. Toto komo nenytxahtor me mak nanyehtxownà hatà. Àsokentoko ryhe xeryko menyatxoko, kekon hatà, àwyanye. Àsokentoko ryhe menyatxoko. Àro ke nekarymatxownà hatà, àwya. Amnyehra amna nenyako, xeryko, ketxkon hatà, àwya. [8] Onà wyaro nkekon xarha tà, Eroknesà, àwyanye. Àtotxoko rma, Beryen hona, kekon hatà. Xenytxatxko ha, enuxenyeno. Owyanye xenyetxhe rma, momokyatxhe harha, rohyaka, kekon hatà. Ekarymaxe momokyatxhe ha, rowya. Uro xarha, noro yowakryexe rma rha rotonàr xe wehxaha, àhyaka, kekonà rma haryhe tà, Eroknesà, horykomo komo wya. Àro wyaro tàwya tatoko rma, nenkuhtetxkon hatà, Txesusu mryenà yotahanàr xe rma haxa tesnàr ke mak hatà.

[9] Tàwyanye noro yonytxatxhe rma, totxownà xarha tà, horykomo komo. Ehokokonye tekon hatà, xeryko. Towto kom ho ànenyetxhàyamotho rma mok nehxakon hatà. Àywahonye rma tekon hatà. Kràk, horohye hatà. [10] Teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà, horykomo komo, tàwyanye xeryko yonyàr ke hatà, Txesusu mryenà hyaka tanàr komo ke hatà. Thenyehra rma haxa neryehotatxownà hatà. [11] Àmàn yaka nowomtxownà hatà. Txesusu mryenà yonytxownà hatà. Àyon xarha yonytxownà hatà. Maryeya rma yonytxownà hatà. Tosoknar kom ho neryewtatxownà hatà, Txesusu yowakryenàr horà. Ehonomnà xaxa omoro ha, ketxkon hatà, àwya. Tkatxho yon komo yahurmakatxownà hatà. Ehetàhpenyeno yonkatxownà hatà, uru hatà, ensensu xarha hatà, meha xarha hatà. Nàmtxownà hatà, Txesusu mryenà wya.

[12] Taa. Nosenyehtxownà hatà, horykomo komo. Tosenyetnàr komo me, Khoryenkomo rwonà yonytxatxownà hatà. Àtohra mpàn ehtxoko, Eroknesà hyaka, kekon hatà, àwyanye, osenyetnàr komo me hatà. Àro ke, àhyaka harha àtohra nehxatxkon hatà. Anato harha totxownà hatà, horykomo komo, towto kom hona harha.

Eroknesà wya bàryekomo heno komo yotahatxhàrà on ha.

13 Horykomo komo totxhenye, nosenyetày hatà, Xose. Osenyetnàr me nosonyhoy hatà,
kahe yawono, Kohkom yanoto, àwya. Onà wyaro nkekon hatà, àwya. Àtok ha, kekon
hatà. Oyokahtàmko hampànà, Exet yamtar hona. Omuru txko arko ha, kekon hatà. Àyon
xarha arko ha. Eroknesà ryhe, omurunhuru txko yohoryaha, etahanàr horà, kekon hatà.
Àro ke oyokahtàmko hampànà, Exet yamtar hona. Àto roro rma hak exko. Rowya, àtok
harha, oyowto hona harha, kahra ro rma haka, Exet yamtar ho rma hak exko, kekon
hatà, Kohkom yanoto, Xose wya, osenyetnàr me hatà. 14 Àro ke nasanàmye hatà, Xose.
Kohsaya rma toy hatà. Txesusu mryenà yaràу hatà. Àyon xarha yaràу hatà. Exet yamtar
hona toy hatà. 15 Àto roro rma hak nehxakon hatà, Eroknes heno wayehpàra ro rma
haka. Àro wyaro nehxakon hatà, Txesusu mryenà, Kohkomo rwonàmàthàràtho yawo ro
tehtxoho me. Amnyehra, onà wyaro nkekon hatà, Kohkomo, tanoto heno wya, tàrwon
yokarymanye ro heno wya.

Exet yamtar hoye romuru ànyakyaha hampànà.

Àro wyaro nkekon hatà, Kohkomo rwonà yokarymanye ro heno, amnyehra. Àro wyaro
katxhàrànhàr yawo ro rma, Exet yamtar ho htxero nehxakon hakahpa tà, Txesusu mryenà.

16 Ewakhàra rma haxa nehxakon hatà, Eroknes heno. Ronkuhtetxok hamà, horykomo
komo, xeryko hutwanye ro komo, kekon hatà. Àro ke ewakhàra nehxakon hatà. Waha
komo nyakye hatà, Beryen hona. Àtotxoko, bàryekomotho komo yotahaxe, kekon
hatà, àwyanye. Kàrà me ehtokonye, metahetxhe ha. 2 me àtxemnyehàntahra hak
ehtokonye, metahetxhe ha, kekon hatà, Eroknes heno, tanoto komo wya. Àsok tawro
hana. Horykomo komo rwonàmàthàrà hutwekon hamà, noro heno. Àwyanye, amnyehra
amna nenyako, xeryko, katxhàrà hutwekon hamà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà,
waha komo wya. 2 me àtxemnyehàntahra hak ehtokonye, metahetxhe ha, kekon hatà,
Eroknes heno, àwyanye. Àro ke, Beryen hona totxownà hatà, waha komo. Bàryekomo
txko heno komo yotahatxownà hatà, omeroro hatà, Beryen hon heno kom hatà, àhorye
ron heno komo xarha hatà. 17 Nyamoro heno hoko rma, yaworo rma haxa nehxakon
hamà, àmenhosahonhàrà. Onà wyaro nmenhoy hatà, amnyehra, Xeryemeyas heno,
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno.

18 Nàratetxhe hampànà, Hamah yamtar hon komo, woràskomo komo, Hakew heno
yohamàthàyamo. Thenyehra nehokoyatxhe hampànà, tàmryethàyam heno
hnànà. Ehxera harha natxhe hampànà, bàryekomo txko heno komo. Àro ke
nekhoketxhe hampànà, thenyehra mak ha. Ekhokahra ehtxoko tawro xehra ro
mak natxhe hampànà, toto komo wya.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Xeryemeyas heno. Ànmenhothàrànhàrà yawo ro rma haxa
nehxatxkon hamà, Beryen hon komo, Eroknes komo wya bàryekomo txko heno komo
yotahanàr ke mak ha.

19 Taa. Wayehye hatà, Eroknes heno. Noro heno wayhàtxhe rma, nosenyetày xarha
tà, Xose. Exet yamtar ho rma hak nehxakon hatà. Nosenyetày hatà. Osenyetnàr me
nosonyhoy hatà, kahe yawono, Kohkom yanoto, àwya. Onà wyaro nkekon hatà, àwya.
20 Àtok ha, kekon hatà. Oyowto hona harha àtoko, Ehsayew yamtar hona harha. Omuru
txko arko ha, kekon hatà. Àyon xarha arko ha. Omuru yotahanàr xan heno wayehyako.
Àro ke àtok harha, oyowto hona harha, kekon hatà, kahe yawono, Xose wya, osenyetnàr
me hatà. 21 Àro ke nasanàmye hatà, Xose. Txesusu mryenà yaràу hatà. Àyon xarha yaràу
hatà. Ehsayew yamtar hona toy hatà.

22 Tàtonàr me rma, Ehsayewyana komo kayaryetà yokaytà yonytxay hatà. Àkayaryet
komo me harha nay hatà, Ahkerawu, Eroknes heno murunho, tàyàm peno hryetayo
me, tawro yonytxay hatà. Xukneya yamtar ho nay hatà tawro yonytxay hatà. Àro ke
noseryehye hatà, Xose, Xukneya yamtar hona tàtonàr hona. Tosenyetnàr me rma rha
Kohkomo rwonà yonytxay xarha tà. Àro ke, Karyeryeya yamtar hona haxa toy hatà.

[23] Nasarye hona rma toy hatà. Ewto me harha nehxakon hatà, Nasarye. Àtono ro me harha nehxakon hatà, Txesusu, Kohkomo rwonàmàthàràtho yawo ro tehtxoho me. Amnyehra, onà wyaro nkekon hatà, Kohkomo, tanoto heno komo wya, tàrwonà yokarymanye ro heno komo wya.
Noro ryhe, Nasarye honotho mosonà katxho me naha hampànà.
Àro wyaro nketxkon hatà, Kohkomo rwonà yokarymanye ro heno komo, amnyehra. Àro wyaro katxhàrànhàr yawo ro nehxakon hatà, Txesusu.

3

Xowawu wya Khoryenkomo rwonà yokarymatxhàrà on ha.

[1] Taa. Ahehnawo nehxakon hatà, Xowaw heno, aymomno ynye ro heno. Xukneya yamtar ho rma, ahehnawo nehxakon hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymekon hatà, toto komo wya. [2] Atxke manatxhe, kekon hatà, àwyanye. Kàkayaryet komo me Khoryenkomo nànyaketxho ryhe, omohsah me naha. Àro ke, anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko, kekon hatà, Xowaw heno, toto komo wya. [3] Noro hoko rma nmenhoy hatà, Esaeyas heno, Khoryenkom rwonà yokarymanye ro heno. Amnyehra, onà wyaro nkekon heno hatà.
Onà wyaro nkehe hampànà, ahehnawono, teryewrye ro. Kohkomo ryhe nomokyan hatà, àro ke osonyhoryetxoko, kehe hampànà, toto komo wya. Tkayaryet komo yomoknàtoko, esamar komo yonyhoryetxow hamà, àmryenon komo. Àro wyaro rma rha, oyowan komo enyhoryetxoko, owyanye Kohkomo rwonà yonytxatxho me, kehe hampànà, ahehnawono.
Àro wyaro rma nkekon hatà, Esaeyas heno, amnyehra. Xowaw hoko àro wyaro nkekon heno hamà.

[4] Àsok hana nehxakon ha, Xowaw heno ha. Onà wyaro nehxakon hatà. Okno hpotxetho yawo nehxakon hatà, kameru hpotxetho yaw hatà, enyhoryehnà rma yaw hatà. Okno hutxhotho ke tasok nehxakon xarha tà. Età ryhe, kratxatxa me nehxakon hatà. Ànyahrà xarha, weno me nehxakon hatà. Àro wyaro nehxakon hatà, Xowaw heno.

[5] Àhyaka tetxkon hatà, toto komo, omeroro hatà, Xerusaryen hon kom hatà, Xukneya yamtar hon komo xarha hatà, Xoknaw yohoyen horye ron komo xarha hatà. [6] Nataymompetxkon hatà, àwya, tuna kwaka. Xoknaw kwaka ryhe nataymomyatxkon hatà. Tataymomnàtokonye rma, noskarymetxkon hatà. Tanhànàthàyamo yokarymetxkon hatà.

[7] Àhyaka totxownà xarha tà, Farysew kukuru komo, Saknusew kukuru komo xarha. Ataymomposo totxownà hatà, àwya. Tàwya xenyetxhenye rma, onà wyaro nkekon hatà, Xowawu, àwyanye. Okoye wyaro atxke manatxhe, kekon hatà. Ayataymomrà komo xe rma manatxhe haryhe, oyoseryehrà komo ke mak ha. Ewakhàra Khoryenkom yehtxoho hona moseryehyatxow hamà, kekon hatà. Amnye kanàhnohyatxhe hampànà, Khoryenkomo, katxho hona rma moseryehyatxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha weheto krunke nekahtàmyaha, okoye, kekon hatà, Xowawu, Farysew komo wya, Saknusew komo wya xarha. [8] Anar me harha ranhànàtho wenyaha, màketxhe rma haryhe, kekon xarha tà, àwyanye. Àhnànkahra mak manatxhe ha. Anar me harha ranhànàtho wenyaha kany me oyehtokonye, ayanhàn komo àhnànkatxoko, ohxe harha oyosonyhotho menye, kekon hatà, Xowawu. [9] Onà wyaro rma màketxhe haryhe, kekon xarha tà, àwyanye. Ohxe rma haxa tehxatxhe, Akmaraw heno yohamàtho kaxe, màketxhe rma haryhe. Àro wyaro kahra ehtxoko, kekon hatà. Onà wyaro haxa ryhe àkehe, owyanye. Akmaraw heno yohamàtho me marma oyehtxoho komo ryhe, ohxehra ro mak naha, Khoryenkomo wya, kekon hatà. Àsok tawro hana. Akmaraw heno yohamrà me marma toto yesnàr xehra nay hamà, Khoryenkomo. Noro heno yohamrà me marma toto yesnàr xe tehtok haxa, tohu txkotho yakàhtonàràtho haryhe, àwya, Akmaraw heno yohamrà me harha. Ehnyahnà ro kax mak naha ha, noro ha, kekon hatà, Xowawu. [10] Àsok

hana nay ha, natàtho ha, kekon xarha tà, àwyanye. Ehetahra ehtoko, tamaxem me nay hamà. Àmxathàr me ro rma tawotosom me nay hamà. Amaxahotho rma, weheto waka tarymaxem me xarha nay hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha tanàhnohsom me rma manatxhe hampànà. Ayanhàn komo hnànkahra oyehtokonye, mexehra rma haxa ayanàhnohtàketxhe hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà, Xowawu, Farysew komo wya, Saknusew komo wya xarha,

11 Tuna kwaka ryhe kaymomyatxhe, uro ha, kekon xarha tà, toto komo wya. Àro wyaro kaymomyatxhe, anar me harha ayanhànàthàyamo yony me ohutwamohsonàr kom horà, kekon hatà. Nomokyaha, anaro, rohryetayo. Rohono rma haxa noro ha. Noro yanoto mehra tehxorye wehxaha, esnaka rma haxa ryesnàr ke. Àhrorà womunu yarhàra rma tehxorye wehxaha, kekon hatà. Noro ryhe, anar me ayaymomyatxhe ha. Khoryenkom yokato nyakyaha, ohonanye. Ayaymomtoho komo rma àro ha, noro wya, kekon hatà. Ayaymomyatxhe xarha. Weheto waka txexaho wyaro ayaymomyatxhe, oyonyhoryenàr kom horà, kekon hatà, Xowawu.

12 Àsok hana natxow ha, nasànasà hotnye ro kom ha, kekon xarha tà, àwyanye. Uhpunkatxho yaryatxow hamà. Nasànasà hpunketxow hamà, kekon hatà. Nasànasà ryhe, enyhoru rma yohamnohyatxow hamà, nyah màn yaka. Uhpunuthuru haxa ryhe yaknyohyatxow hamà, weheto waka, kekon hatà. Àro wyaro rma rha wahanonkano yeryaha hampànà, noro ha, tomohsomà. Mexehra rma haxa wahanonkano yxe nomokyaha. Enyhoru komo yohamnohyaha hampànà, bàn yaka. Anhàtho kom haxa ryhe yanàhnohyaha hampànà, meya roro, kekon hatà, Xowawu, toto komo wya.

Txesusu yataymompothàrà on ha.

13 Taa. Nomokye hatà, Txesusu. Karyeryeya yamtar hoye nomokye hatà. Xoknaw yohokoso nomokye hatà, Xowawu hyaka. Ataymomposo nomokye hatà, àwya. Uro aymomko, kekon hatà, àwya. 14 Àna matà, kekon hatà, Xowawu, àwya. Ayaymomnyehnà uro. Omoro haxa ryhe, raymomnye me manay hamà, kekon hatà. Àsok tawro ayaymomrà xe manaye, rowya, kekon hatà, Xowawu. 15 Onà wyaro haxa neyukye hatà, Txesusu. Uro aymomko rma, kekon hatà. Khoryenkom hak weyuhtukaxe, ohxe roro rma haxa rosonyhotho me. Àro ke, uro aymomko, kekon hatà, Txesusu. Àna hamà, kekon hatà, Xowawu. Àro ke naymomye hatà.

16 Tataymomàtxhe rma, nasanàmye hatà, Txesusu, tuna kwaye. Àtoko rma natahurmakay hatà, kahe. Khoryenkom yokato ryhe nàhtoy hatà. Watkuk me nehxakon hatà, ànenyàr me. Txesus hona nàhtoy hatà. 17 Àrwo yonytxatxownà hatà. Kahe yawono ryhe nàrwonàmye hatà. Romuru mosonà, kekon hatà. Ronàhnàn xaxa mosonà. Àhoko rma teryehorye rma haxa wehxaha, kekon hatà, kahe yawono.

4

Worokyamo yohà ymo wya Txesusu kukmatxhàrà on ha.

1 Taa. Txesusu yarày hatà, Khoryenkom yokato, ahehnaka. Narày hatà, worokyamo yohà ymo wya ukukmatxho me. 2 Ahehnawo tehtoko, ànyahpàra ro mak nehxakon hatà, Txesusu. Ànyahpàra rma, 40 me nenmahye hatà. 40 me tonmahàtxhe, nahyehtàkaye rma haxa mak hatà.

3 Àro ke nomokye hatà, worokyamo yohà ymo, àhyaka. Onà wyaro nkekon hatà, àwya. Khoryenkom muru me oyehtoko, owru akàhtoko, kekon hatà. Onà wyaro rma kasko, tohu wya, onà wya. Ekeyu me harha exko, kasko, tohu wya, kekon hatà, worokyamo yohà ymo, kukmano ynye ro ymo. 4 Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà rma.

Nyah marma hoye rohra karyhe tehxatxhe. Khoryenkomo rwon hoye ro haxa ryhe karyhe tehxatxhe.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.

[5] Taa. Narày hatà, worokyamo yohà ymo, Xerusaryen hona, owto hona, enyhoru
ro hona. Khoryenkom mànà ryetàr hona neryey hatà, kakoso rma haxa mak hatà.
[6] Khoryenkom muru me oyehtoko, atahrumko, oyoro ro, kekon hatà. Kahe yawon
komo nyakyan hatà, Khoryenkomo, àwyanye okurunhotho me hatà. Àro wyaro rma
nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà. Okurunhetxow hatà, kahe yawon komo, toh hona
oyehrotkahanàr hona. Àro ke atahrumko, kekon hatà, worokyamo yohà ymo. [7] Àna
matà, kekon mak hatà, Txesusu. Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkomo karyehtanà,
àmenhosahonhàrà rma.
Oyohkom me naha, Khoryenkomo. Noro hak ukukmaxe kahra ehtxoko.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.
[8] Taa. Àhà ymo hona haxa narày hatà, worokyamo yohà ymo. Àsok hana nenyhoy ha,
Txesusu wya. Toto komo, ehonomnà komo xarha, àmryenon komo xarha, ewto komo
xarha, uyukryekan komo xarha, omeroro rma nenyhotàhkay hatà, àwya. [9] Onà wyaro
nkekon hatà. Onenyetxhàrà rma wàmyaha, owya, eh komo me oyehtxoho me, kekonà
rma haryhe tà, Txesusu wya. Ehurkako, rakrataka. Ehonomnà me xaxa manaha, kasko,
rowya. Àro wyaro owya katxhe rma, omeroro wàmyaha, owya, kekonà rma haryhe tà,
worokyamo yohà ymo, àwya. [10] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwya. Àtok ha,
rohyaye, Satanasà ymo, kekon hatà. Àtok ha, rohyaye. Àsok tawro hana. Onà wyaro nken
hamà, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà rma.
Oyohkom me naha, Khoryenkomo. Noro wya ryhe, ehonomnà me xaxa manaha, katxok
xaxa mak hampànà, noro wya marma mak ha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.
[11] Àro wyaro àwya katxhe rma, toy hatà, worokyamo yohà ymo, Txesusu hyaye. Noro
yakoronomaxe nomohtxownà hatà, kahe yawon komo, Khoryenkom yanoto komo.

Karyeryeya yamtar ho Txesusu yexetxhàrà on ha.

[12] Taa. Xowaw heno yokaytà yonytxay hatà, Txesusu. Watxa ymo yaka ahryemxaho
nay hatà tawro yonytxay hatà. Àro ke toy hatà, Karyeryeya yamtar hona. [13] Nasarye
hona htxero toy hatà. Àsnye ro toy xarha tà. Kafahnaw hona haxa toy hatà. Karyeryeya
kuthonà ymo yohoyeno rma àro ha, owto, Kafahnawu. Sekmurun yamtarà màhtono rma
àro ha, Naftarye yamtarà màhton xarha. Àtono ro me harha nehxakon hatà, Txesusu,
[14] àmenhosahonhàr yawo ro tehtxoho me. Amnyehra, onà wyaro nmenhoy hatà, Esaeyas
heno, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno.
[15] Àsok hana natxow ha, Sekmurun hon kom ha, Naftarye hon komo xarha. Àsok hana
natxow ha, Karyeryeya hon kom ha. Tuna ymo yawo ro natxow hamà. Xoknaw
yohoy xarha natxow hamà. Mon ho natxow hamà. Àwawonye rma natxhe xarha,
Xuknewyanahnà komo. Àsok hana natxow ha. [16] Awaràn wawon komo wyaro
ohxehra natxow hamà. Twayehsom komo wyaro xarha, ohxehra rma rha natxow
hamà. Onà wyaro haxa ryhe natxhe hampànà. Awasàn hon komo wyaro haxa
ryhe natxhe hampànà. Khoryenkomo hutwamohsonye ymo yonyatxhe hampànà.
Noro rma yonytxetxhe hampànà. Àro ke, awasàn hon komo wyaro haxa natxhe
hampànà, nyamoro ha.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Esaeyas heno. Ànmenhothàrànhàr yawo ro harha
nehxatxkon hamà, Karyeryeya hon komo, tàhyawonye Txesusu yesnàr ke mak ha.
[17] Àsna tàtotxhe rma, Khoryenkomo rwonà yokarymekon haxa hatà, Txesusu, toto
komo wya. Atxke manatxhe, kekon hatà, àwyanye. Akayaryet kom me Khoryenkomo
nànyaketxho ryhe, omohsah me naha. Àro ke, anar me harha ayanhànàthàyamo
xenytxoko, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Semaw komo yaràthàrà on ha.

[18] Taa. Karyeryeya kuthonà yohokoko tekon hatà, Txesusu. Semaw yonyey hatà. Petru
rma noro ha, esot yowtà. Antrye xarha yonyey hatà. Semaw yowtà rma noro ha. Txaruka

yarymetxkon hatà, tuna kwaka. Kana yaramnye ro komo kax mak nehxatxkon hatà.
[19] Omohtxoko, rakoro, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Omohtxoko, rakoro. Kana yaramnye
ro omnyam hamà. Rakoro oyomokàtxhenye, toto komo yoknye me harha mpànà
keryatxhe ha, rohyaka, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [20] Àsoke rma tàtxarukanàthàyamo
nomtxownà hatà. Txesus yakoro harha totxownà hatà, Semaw komo.
[21] Meya nyhe toy hatà, Txesusu. Txaku yonyey hatà. Sekmeknew muru rma noro
ha. Xowaw xarha yonyey hatà. Txaku yowtà rma noro ha. Kanawa yawo nehxatxkon
hatà, tàyàm kom yakoro, Sekmeknew yakoro. Tàtxarukanàthàyamo yonyemyatxkon
hatà. Omohtxoko rakoro, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [22] Àsoke rma tkanawathàyamo
nomtxownà hatà. Tàyàmànhàyamo xarha nomtxownà hatà. Txesus yakoro harha
totxownà hatà, Txaku komo.

Enyhoruhnutho komo yonyhoryetxhàrà on ha.

[23] Taa. Karyeryeya yamtar horye tekon hatà, Txesusu, anaro rha owto horye hatà. Anaro
rha ohsamnohno ytxoho ro yaka tekon hatà. Hananàhno ryakon hatà. Àrwo yonyhorunu
yokarymekon hatà. Àsok hana kàkayaryet komo me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma
yokarymekon hatà, toto komo wya. Teheryankemàtho komo yonyhoryekon xarha tà,
omeroro hatà. Enyhoruhnutho komo rma yonyhoryekon hatà. [24] Àro ke nekaytekon
hatà, thenyehra hatà. Serya yamtar horye rma nekaytekon hatà. Àro ke, àhyaka okno
ryatxkon hatà, àton komo. Àsokenotho kom hana yokyatxkon ha, ekehàtho komo rma
hatà, teheryankemàtho komo rma hatà, anaro rha eherya yawonotho komo rma hatà,
worokyamo yohàtho komo xarha hatà, tàrohsomàtho komo xarha hatà, amusnaxemotho
komo xarha hatà. Omeroro rma nekyatxkon hatà, Txesusu hyaka. Nenyhoryetxkon hatà,
omeroro hatà.
[25] Noro yakoro tetxkon hatà, toto komo, thenyenohnà kom hatà, Karyeryeya yamtar
hon kom hatà, Dekaporyes hon komo xarha hatà, Xukneya yamtar hon komo xarha hatà,
Xoknaw mon hon komo xarha hatà. Txesus yakoro tetxkon hatà.

5

Hananàhno ryetxhàrà on ha.

[1] Takoron komo yonyey hatà, Txesusu. Thenyehra natxow hamà, toto komo, kekon
hatà, tàwya rma. Àro ke toy hatà. Àhà ymo yawnukye hatà. Neryewtay hatà. Àhyaka
nomohtxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. [2] Àro ke, hananàhyatxkon hatà, Txesusu. Onà
wyaro nkekon hatà, àwyanye.
[3] Onà wyaro kany me ehtxoko, kekon hatà. Atxke wehxan hamà, Khoryenkomo wya,
kany me ehtxoko. Àro wyaro kany me oyehtokonye, towakryexe rma manatxhe ha, amnye
Khoryenkom yowto hon me oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà.
[4] Ekhokatxoko, ayanhànàthàyam hoko. Oyekhokantokonye, towakryexe rma manatxhe,
amnye teryehotanàhsom me harha oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà.
[5] Norohnàtho me osonytxoko. Norohnàtho me oyosonyetokonye, towakryexe rma
manatxhe, amnye Khoryenkomo wya ehonomnà me harha oynyàr komo ke mak ha.
Yukryeka yoh me harha oyeryatxhe hampànà, kekon hatà.
[6] Ohxe roro oyesnàr komo xe rma haxa ehtxoko. Ohxe roro oyesnàr komo xe
oyehtokonye, towakryexe rma manatxhe, amnye Khoryenkomo wya ohxe roro rma haxa
oynyàr komo ke mak ha, kekon hatà.
[7] Toto komo hnàn yawo rma haxa ehtxoko. Àhnàn kom yawo oyehtokonye, towakryexe
rma manatxhe, amnye ohnàn kom yawo rma rha Khoryenkom yesnàr ke mak ha, kekon
hatà.
[8] Anhà hokonohnà ro me ehtxoko, ohnawonye. Anhà hokonohnà ro me oyehtokonye,
towakryexe rma manatxhe, amnye owyanye Khoryenkom yonyàr ke mak ha, kekon hatà.
[9] Toto komo akoronomatxoko, osoyhera harha ehtxoho menye, othoko towanhke harha
ehtxoho menye. Àro wyaro owyanye akoronomantokonye, towakryexe rma manatxhe,

amnye Khoryenkomo wya, rohokru mosonà katxho me oyesnàr komo ke mak ha, kekon
hatà.
[10] Teryewhamnohsom me manatxow hana, Khoryenkom yoyuknye me oyesnàr komo ke
mak ha, ohxe oyesnàr komo ke mak ha. Àro wyaro teryewhamnohsom me oyehtokonye,
towakryexe rma manatxhe, amnye Khoryenkom yowto hon me oyesnàr komo ke mak
ha, kekon hatà. [11] Owàràhyaketxow hana, toto komo. Oyeryewhamnohyatxow hana.
Atxke manatxhe, ketxow hana, ohokonye, yaworohra mak ha, kekon hatà. Thenyehra
owàràhyaketxow hana, romryenon me oyesnàr komo ke mak ha. Àro wyaro rma
ohxehra oyehtokonye, towakryexe rma manatxhe, kekon hatà. [12] Àro ke, teryehorye rma
ehtxoko. Ekhokahra mak ehtxoko. Amnye kahe yaw harha oyehtokonye, towakryexem
me rma haxa manatxhe. Àsok tawro hana. Amnyehra teryewhamnohsom me rma rha
nehxatxkonà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo xarha. Oyonurhura
ronye rma haka, toto komo neryewhamnohrà me rma haxa nehxatxkonà, nyamoro heno,
kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
[13] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Xura wyaro manatxhe, omnyamo, kekon hatà.
Ohxe rma woto yeryan hamà, xura. Àro wyaro rma rha, ohxe toto komo meryatxhe ha,
omnyamo, kekon hatà. Àsok haxa hana nay ha, xuratho ha. Tanhàntatxhe rma, ohxehra
ro mak nay hamà. Xura me harha txeryhen me nay hamà, kekon hatà. Tarymaxem me
nay hamà. Takmehxem me nay hamà. Àro wyaro rma rha, atxke harha oyesnàr kom hona
mpànà xenytxoko, kekon hatà, Txesusu.
[14] Weyu ymo wyaro xarha manatxhe, kekon xarha tà, àwyanye. Ohxe tonyxem me nay
hamà, weyu ymo. Toto komo yawasmen hamà. Àro wyaro rma rha, ohxe tonyxem me
mpànà ehtxoko, toto komo wya Khoryenkom hutwanàr horà, kekon hatà. Àhà ymo ho
owto yehtoko, ohxe tonyxem me nay hamà, omeroron komo wya. Àro wyaro rma rha ohxe
tonyxem me mpànà ehtxoko, toto komo wya, kekon hatà. [15] Kàwyanye kweyuru komo
hotuhtotxhe rma, etahurhura tehxatxow hamà. Oryen yosnaka txeryhera tehxatxow
hamà. Ahon hona haxa teryatxow hamà, kekon hatà. Àro ho tehtoko, kweyhetxow
hamà. Bàn yawon komo rma weyhetxow hamà, kekon hatà. [16] Àro wyaro rma rha, ohxe
tonyxem me mpànà ehtxoko, toto komo wya, ohxe rma haxa natxow hamà, moxamo,
tawro horà. Tàwyanye ohxe oyehtxoho komo yonyetoko rma, onà wyaro xarha nketxow
hamà, Khoryenkom hoko, oyàmkom hoko, kahe yawon hoko. Ohxe xaxa nay hamà,
Khoryenkomo, ohxe rma rha thokyamo yesnàr ke, ketxow hamà, toto komo, kekon hatà,
Txesusu.

Moyses heno nmenhotho toyuhsom me naha katxhàrà on ha.

[17] Àsok hana màketxow ha, rohoko, kekon xarha tà, Txesusu. Onà wyaro màketxow
hana. Moyses heno nmenhotho yawo rohra harha tehxatxow hamà, moson yomoknàr ke,
Txesus yomoknàr ke, màketxow hana. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo
nmenhotho yawo rohra harha tehxatxow hamà, mosonà khananàhnye komo yomoknàr
ke, màketxow hana. Àro wyaro ehutwahra ehtxoko, rohoko, kekon hatà. Àro yawo
rohra harha ehtxoko kaxehra komokye. Onà wyaro ehtxok hampànà, àro yawo ro rma
haxa oyehtxoho menye, kax haxa ryhe komokye, kekon hatà, Txesusu. [18] Onà wyaro
yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Nyamoro heno nmenhotho ryhe, toyuhsom
me roro rma haxa mpànà naha ha. Kahe yosomtatkahra ro rma haka, yukryeka xarha
yosomtatkahra ro rma haka, toyuhsom me roro mpànà naha ha, omeroro, kekon hatà.
[19] Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko, Moyses heno nmenhotho hoko, àhoyenotho txko
hoko. Àrotho txko yawo rohra harha wehxan hamà, kahra ehtxoko, kekon hatà. Eyukhura
harha tehtxe, kahra ehtxoko, toto komo wya. Àro wyaro owyanye tatok haxa ryhe,
norohnàtho me manatxhe hampànà. Khoryenkom yowto ho oyehtokonye, norohnàtho
me rma manatxhe hampànà, Moyses heno nmenhotho yoyukhura oyesnàr komo ke
mak ha, kekon hatà. Eyuhtukany me oyehtokony haxa ryhe, omeroro teyuhtukatxe

kany me oyehtokonye rma, ehonomnà me mpànà manatxhe ha. Khoryenkom yowto
ho oyehtokonye, ehonomnà me rma haxa mpànà manatxhe ha, owyanye Moyses heno
nmenhotho yoyuhtukanàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.
[20] Onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Ohxe roro wehxaha, ketxhe rma haryhe, ày-
weronàhyamano ynye ro komo, Farysew komo xarha. Nyamoro yoho rma haxa ohxe
ehtxoko. Nyamoro wyaro marma oyehtokonye, Khoryenkomo yowto hona àtohra ro mak
manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

Toto xehra kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

[21] Moyses heno nmenhotho yonytxanyenhàr me manatxow hamà. Onà wyaro nkekon
heno hatà, amnyehran heno komo wya. Toto yotahahra ehtxoko, kekon heno hatà,
àwyanye. Owyanye toto yotahatxhe rma, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, kekon
heno hatà, kekon hatà, Txesusu. [22] Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Toto yotahahra
manatxow hana. Ewakhàra marma manatxow hana, toto hoko. Noro hoko ewakhàra
oyehtokonye, tanàhnohsom me rma rha manatxhe hampànà, kekon hatà. Anatoko, atxke
manaha, tàywenyeke manaha, màketxow hana, toto wya. Àro wyaro owyanye tatoko rma,
tasom me manatxhe hampànà, owto yoh komo hyaka, àwyanye ayanàhnohrà kom horà,
kekon hatà. Anatoko, akàhpànà ymo xak omoro màketxow hana, toto wya. Àro wyaro
owyanye tatoko rma, eryewhamnohno ytxoho ro na tàtosom me manatxhe hampànà,
kekon hatà, Txesusu.
[23-24] Toto xehra oyehtokonye, onà wyaro ehtxok hampànà. Owyanye Khoryenkomo
yowakryehra ro rma haka, noro xe harha ehtxoko, kekon hatà. Khoryenkom màn
yawo manatxow hana. Onekàthàyamo màmyatxow hana, Khoryenkomo wya. Owyanye
tàmnàtoko rma, toto muhutwetxow hana, kekon hatà. Noro hoko atxke wehxak hamà,
màketxow hana. Àro wyaro rma oyehtokonye, tàmpàra hak ehtxoko, Khoryenkomo wya.
Tàmpàra ro rma haka màtetxhe ha, toto hyaka, kekon hatà. Towahke harha exko, rohoko,
màketxhe ha, àwya. Osox harha oyehtokonye, Khoryenkom màn yaka harha màtetxhe,
Khoryenkomo yowakryexe, kekon hatà, Txesusu.
[25] Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà. Txenyeru yehetàhkanye wyaro manatxow
hamà, Khoryenkomo wya. Àsok hana nay ha, toto ha. Anaro wya txenyeru yehetàhken
hamà, noro ha. Noro hoko ewakhàra harha nay hamà, ehemahra esnàr ke mak ha, kekon
hatà. Owto yohà hyaka karyan hamà, ehemahra oyesnàr ke, ken hamà, àwya. Asama yarye
tàtontokonye rma, tehemahorye nay hamà, ehetàhkatxhàràtho wya, owto yohà hyaka
àwya tanàr hona, kekon hatà. Ehemahra rma ehtoko, watxa ymo yaka noro yahryempen
hamà, owto yohà, tanoto wya, ahosno ynye ro wya, kekon hatà. [26] Onà wyaro yaworo
xaxa àkehe, owyanye. Ehematxehkahra rma tehtoko, watxa ymo yawo roro nay hamà.
Ahatakahra ro mak naha ha. Àro wyaro rma rha, anar me harha ayanhànàthàyamo
yonyhera oyehtokonye, tanàhnohsom me mpànà manatxhe ha, omnyam xarha, kekon
hatà, Txesusu.

Wos hoko kehohkatxho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

[27] Moyses heno nmenhotho yonytxanyenhàr me manatxow hamà, kekon xarha tà,
Txesusu. Onà wyaro xarha nkekon hatà, noro heno. Anar komo hetx hokohra ehtxoko,
kekon heno hatà, kekon hatà, Txesusu. [28] Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Wos
hokohra rma manatxow hana. Tehohkaxem me marma manatxow hana, wos hoko.
Noro rma menyatxow hana, àhoko oyehohkanàr kom horà, kekon hatà. Àro wyaro wos
hoko oyehohkantokonye rma, atxke manatxhe. Wos hokon komo wyaro atxke rma rha
manatxhe, ohnawonye àhoko oyehohkanàr komo ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.
[29] Àsok hana mehohketxow ha, ayanhàn kom hoko. Mehohketxow hamà, oyonur
komo ke mak ha, kekon hatà. Onà wyaro haxa katxoko. Enhura hak wehxe, ranhàn
hoko ehohkahra harha ryehtxoho me, katxoko, kekon hatà. Tarymaxem me manatxhe
hampànà, yuhnayen hona, eryewhamnohno ytxoho ro na, tonke oyesnàr kom ke mak ha,

oyonur kom ke rma atxke oyesnàr kom ke mak ha. Enhura haxa oyehtokonye, ohxe rma manatxhe. Arymahnà me rma manatxhe, yuhnayen hona, kekon hatà, Txesusu.

30 Anatoko ayanhàn kom hoko manatxow hana, ayamor komo ke mak ha, kekon xarha tà. Onà wyaro haxa katxoko. Amohra hak wehxe, ranhàn hokohra harha ryehtxoho me, katxoko, kekon hatà. Tarymaxem me manatxhe hampànà, yuhnayen hona, eryewhamnohno ytxoho ro na, tamok oyesnàr kom ke mak ha, ayamor kom ke rma atxke oyesnàr kom ke nak ha. Amohra haxa oyehtokonye, ohxe rma manatxhe. Arymahnà me rma manatxhe, yuhnayen hona, kekon hatà, Txesusu.

Khetx komo hyaye kotowtoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

31 Onà wyaro xarha nkekon hatà, Moyses heno, kekon xarha tà, Txesusu. Ohetx-enhàyamo hyaye oyotownàtokonye, akaryehtan komo àmenhotxoko, kekon heno hatà. Kotowyaha hampànà, ohyaye, katxho me hak nahko, onmenhothàyamo, kekon hatà, Moyses heno, kekon hatà, Txesusu. 32 Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Ohetxe hyaye otowhàra ro mak ehtxoko. Tàhyaye oyotowàtxhenye, atxke naha, wosà, kekon hatà. Anaro kàrà hetx me harha tehtoko, atxke rma haxa naha, anaro hoko tesnàr ke. Anatoko, anaro kàrà hoko nay hana, ohetxe. Anaro hoko ehxaho hyaye rma oyotownàtokonye, ohxe rma manatxhe, kekon hatà. Tànyonhàrà hyaye wos yotowàtxhe, ohetx kom me noro yahohsàra ro mak ehtxoko. Owyanye ahosnàtoko rma, atxke manatxhe, anaro hetx me noro yesnàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Romtatkano rma haka Kohkomo tawro hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

33 Moyses heno nmenhotho yonytxanyenhàr me manatxow hamà, kekon xarha tà, Txesusu. Onà wyaro xarha nkekon heno hatà, amnyehran heno komo wya. Onà wyaro kany me manatxow hamà, orwonàmàthàyam yawo ro oyehutwamohsonàr kom horà, kekon heno hatà. Rorwonàmàthàrà yawo ro xaxa mpànà wehxaha ha, àro yawo rohra haxa ryehtoko, romtatkano rma haka, Kohkomo, kany me manatxow hamà, kekon heno hatà, àwyanye. Àro wyaro owyanye tatoko rma, orwonàmàthàyamo yawo ro rma haxa ehtxok hampànà, Kohkomo nenyàr me, kekon heno hatà, àwyanye. Yaworohra àro wyaro kahra ro mak ehtxok hampànà, kekon hatà, Moyses heno, amnyehran heno komo wya, kekon hatà, Txesusu. 34 Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Romtatkano rma haka, Kohkomo, kahra ro mak ehtxoko. Romtatkano rma haka, Kohkomo, kanyehnà rma, orwonàmàthàyam yawo ro ehtxoko, kekon hatà. Àsok haxa hana nketxow ha, toto kom ha. Anatoko onà wyaro nketxow hamà. Rorwonàmàthàrà yawo rohra ryehtoko, nosomtatkano rma haka, kahe, ketxow hamà. Àro wyaro kahra ro mak ehtxoko, kahe hoko, Khoryenkom yowto me esnàr ke. Àro wyaro kanyehnà rma, orwonàmàthàyam yawo ro ehtxoko, kekon hatà, Txesusu. 35 Anatoko onà wyaro nketxow hamà, toto komo. Rorwonàmàthàr yawo rohra ryehtoko, nosomtatkano rma haka, yukryeka, ketxow hamà. Àro wyaro kahra rma rha ehtxoko, yukryeka hoko xarha, Khoryenkom yahon me esnàr ke. Àro wyaro kanyehnà rma, orwonàmàthàyam yawo ro ehtxoko, kekon hatà. Anatoko onà wyaro nketxow hamà. Rorwonàmàthàr yawo rohra ryehtoko, nosomtatkano rma haka, Xerusaryenà, ketxow hamà. Àro wyaro kahra rma rha ehtxoko, Xerusaryen hoko xarha, akayaryet komo ymo yowto me esnàr ke, Khoryenkomo nànyaketxho yowto me esnàr ke. Àro wyaro kanyehnà rma, orwonàmàthàyam yawo ro ehtxoko, kekon hatà, Txesusu. 36 Anatoko onà wyaro nketxow hamà. Rorwonàmàthàr yawo rohra ryehtoko, anar me harha hak nahko, rohpotxetho, ketxow hamà. Àro wyaro kahra rma rha ehtxoko. Àsok tawro hana, ohpotx komo yoh me Khoryenkom yesnàr ke. Buknye harha txeryhera manatxow hamà, omnyamo. Buknye ehtoko, thurme harha txeryhera manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

37 Àro ke, toto kom yakoro orwonàmnàtokonye, yaworo rye rma haxa orwonàmtx-oko. Kohkom hak romtatkano kanyehnà rma, anaro rha hoko nosomtatkan haka kanyehnà rma, yaworo rma orwonàmtxoko, kekon hatà. Àro wyaro kanyehnà rma,

orwonàmàthàyam yawo ro ehtxoko. Àro wyaro kany komo rma, atxke tehtxoho kom hoye ro àro wyaro nketxhe, tàtemaronyem me tehtxoho hoye ro mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Ohsànàhpàra kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

38 Moyses heno nmenhotho yonytxanyenhàr me manatxow hamà, kekon xarha tà, Txesusu. Onà wyaro xarha nkekon heno hatà. Onà wyaro ehenàhno txetxoko, kekon heno hatà. Toto wya anaro yonutho yowàtxhe, noro yonutho xarha towtxoko, kekon heno hatà. Toto wya anaro yotho yowàtxhe, noro yotho xarha towtxoko. Àro wyaro rma ehenàhno txetxoko, kekon hatà, Moyses heno, kekon hatà, Txesusu. 39 Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Ohsànàhpàra ro mak ehtxoko, axanhàn kom hoko, anhà kom hoko rma, kekon hatà. Anatoko dow ketxow hana, oyompatar kom hoko. Ohsànàhpàra rma ehtxoko. Onà wyaro haxa katxoko, àwyanye. Àrakayo me kasko xarha, katxoko, àwyanye, kekon hatà. 40 Anatoko ayaryatxow hana, owto yoh komo hyaka, owomunuthuyamo yowrà horà, twomun kom me harha towrà horà. Ohsànàhpàra rma ehtxoko. Onà wyaro haxa katxoko, axanhàn komo wya. Anarotho xarha towko, katxoko, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. 41 Anatoko ayanotometxow hana, waha komo. Rokatxho arko ha, ketxow hana. 1 kerometru me àmoxenonà arko ha, ketxow hana. Àro wyaro àwyanye tatoko rma, ohsànàhpàra rma ehtxoko. Onà wyaro haxa katxoko, àwyanye. Moxe nyhe waryaha, 2 kerometrus me àmoxenonà, katxoko, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

42 Uro nyhe txko rokatxho ha kanye ro komo eyuhtxoko, kekon xarha tà. Nyamoro rma ewakryetxoko. Anatoko akatxho komo yanàr xe nay hana, toto. Noro wya rma, arhàra exko kahra ro mak ehtxoko. Arhotxoko rma, àwya, kekon hatà, Txesusu.

Kxanhàn komo xe kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

43 Moyses heno nmenhotho yonytxanyenhàr me manatxow hamà, kekon xarha tà, Txesusu. Onà wyaro xarha nkekon heno hatà. Ohoyen komo xe xaxa ehtxoko, kekon heno hatà. Axanhàn komo xehra ehtxoko, kekon xarha tà, Moyses heno, kekon hatà, Txesusu. 44 Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Axanhàn komo xe ehtxoko. Oyeryewhamnohnye kom hoko orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro, àwya ewakryenàr kom horà, kekon hatà. 45 Àro wyaro rma ohxe ehtxoko, oyàmkomo wyaro rma rha ohxe oyehtxoho menye, kahe yawono wyaro ohxe oyehtxoho menye. Àsok hana nay ha, noro ha, oyàmkomo, kekon hatà. Omeroron komo yowakryeny me nay hamà. Kamàmà yonampatakehe, toto komo yowakryenàr horà, enyhoru komo rma yowakryenàr horà, anhà komo xarha yowakryenàr horà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha tuna heno nyakyaha, ohxe ehxemo komo yowakryenàr horà, atxke ehxemo komo xarha yowakryenàr horà. Noro wyaro rma rha ohxe ehtxoko, omeroron kom hoko, kekon hatà, Txesusu.

46 Axan komo xe marma oyehtokonye, ohxe manatxhe kahra rma wehxaha, owyanye, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Atxke natxhe moxamo katxho komo xarha, tàxan komo xe natxow hamà. Nyamoro yoho rma haxa ohxe oyesnàr komo xe wehxaha, kekon hatà. 47 Okukur kom hok marma towahke oyehtokonye, anar komo wyaro manatxow hamà. Xuknewyanahnà komo xarha, towahke natxow hamà, tkukur kom hoko. Nyamoro yoho rma haxa ohxe oyesnàr komo xe wehxaha, kekon hatà. 48 Àro ke, onà wyaro àkehe. Omnyamo ryhe, ohxe roro rma haxa ehtxoko, anar komo yoho rma haxa mak ha. Ohxe roro rma haxa nay hamà, oyàmkomo, kahe yawono. Noro wyaro rma rha ohxe roro ehtxoko, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

6

Ekayhera rma tàmtoho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

1 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Àsok hana natxow ha, anar kom ha, kekon hatà. Onà wyaro natxow hamà. Khoryenkom hoko rma natxhe haryhe, toto komo wya ohxe tosonyhotho meny mak ha, kekon hatà. Nyamoro wyarohra ehtxok hampànà. Àwyaronye oyehtokonye rma, ohxe manatxhe kahra ro mak naha, owyanye, oyàmkomo, kahe yawono, kekon hatà, Txesusu.

[2] Àro wyaro rma rha tkatxho kom hoye rma nàmyatxhe haryhe, anar komo, ewakryehnà
rotho komo wya. Yaworohra mak natxhe, tàhnawonye, kekon hatà. Toto komo wya ohxe
manatxhe tawro xe rma natxhe haryhe. Àro ke nàmyatxhe rma haryhe, ohsamnohno
ytxoho ro yawo tehtokonye, owto ho xarha tehtokonye, yakentawo rma tehtokonye,
kekon hatà. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Nyamoro hoko rma, ohxe natxhe
ketxow hamà, toto komo. Ohxe manatxhe kahra mak naha, Khoryenkomo, àwyanye,
kekon hatà. Nyamoro wyarohra ehtxok hampànà. [3-4] Onà wyaro haxa ehtxoko. Akatxho
kom hoye tàmtxoko, ewakryehnà rotho komo wya. Ekayhera rma tàmtxoko, toto komo
nenytxahtor me mak ha, ànenyehtor kom me xarha. Oyonyatxhe mak ha, oyàmkomo.
Xenyhenà ro yony kax mak naha ha. Noro rma, ohxe manatxhe kehe hampànà, owyanye,
kekon hatà, Txesusu.

Khoryenkom yakoro kàrwonàmtoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

[5] Àro wyaro rma rha, Khoryenkom yakoro rma nàrwonatxhe haryhe, anar komo, kekon
hatà, Txesusu. Yaworohra mak natxhe, tàhnawonye. Ohxe tosonyhonàr komo xe rma
natxhe haryhe, toto komo wya. Àro ke, ohsamnohno ytxoho ro yawo tehtokonye,
nàrwonatxhe rma haryhe. Owto ho xarha, yakentawo rma tehtokonye, Khoryenkom
yakoro rma nàrwonatxhe haryhe, toto komo wya ohxe tosonyhonàr kom horà, kekon
hatà. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Nyamoro hoko rma, ohxe natxhe ketxow
hamà, toto komo. Ohxe manatxhe kahra mak naha, Khoryenkomo, àwyanye, kekon hatà.
Nyamoro wyarohra ehtxok hampànà. [6] Onà wyaro haxa ehtxoko. Khoryenkom yakoro
orwonàmtxoko, toto komo nenyehtor me mak ha. Omàn kom yaka àtotxoko, kekon hatà.
Yuhnaka rma àtotxoko, ehxera toto yehtok mak ha. Àto rma orwonàmtxoko, oyàmkom
yakoro, xenyhenà ro yakoro. Noro rma oyonyatxhe ha. Xenyhenà ro yony kax mak naha
ha. Noro rma, ohxe manatxhe kehe hampànà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

[7] Àsok hana nàrwonatxow ha, Xuknewyanahnà kom ha, Khoryenkomo hutwanyehnà
kom ha, kekon xarha tà. Thoryenà ro kom yakoro nàrwonatxow hamà. Thenyehra rma
nàrwonatxhe haryhe. Àtohnaw mak nàrwonatxow hamà. Mexe rma haxa tàrwonàmtxe,
khoryenà ro komo wya ohxe konytxatxho menye, ketxhe rma haryhe, kekon hatà. Àro
wyaro kahra mak ehtxoko, Khoryenkom yakoro orwonàmtoho kom hoko. [8] Nyamoro
wyarohra ehtxoko. Mexe rma haxa tàrwonàmtxe, Khoryenkomo wya ohxe konytxatxho
menye, kahra ehtxoko, kekon hatà. Àsok tawro hana. Orwonàmpàra ronye rma haka,
orwon komo rma hutwehe, oyàmkomo. Ohutwatxehkanye ro komo kax mak naha ha,
noro ha, kekon hatà, Txesusu.

[9] Àro ke, noro yakoro orwonàmnàtokonye, onà wyaro katxoko. Apa y, kahe yawono
y, onà wyaro kanye ro me hak nahtxoko, toto komo, omeroro. Enyhoru ro me naha,
Khoryenkomo, kanye ro me hak nahtxoko, ohoko, katxoko. [10] Apa y, amamehra nyhe
rma hak oyonytxowà, toto komo, tkayaryet kom me harha, katxok xarha. Apa y,
oyoyuknye ro me hak nahtxoko, toto komo, kahe yawon komo wya oyoyuhtoho wyaro
mak ha, katxok xarha. [11] Apa y, amnye rma amna ànyahmako, katxok xarha. [12] Apa y,
oseryewhokako, amna yanhànàtho hoko. Apa y, amna xehra toto komo yexetxhe, amna
xarha noseryewhokehe, àhokonye, àro ke oseryewhokako, amna hoko, àhokonye amna
yoseryewhokanàr ke, katxok xarha. [13] Apa y, anhà nkukmahtor me amna txeryko, katxok
xarha. Apa y, amna ukurunhoko, anhà hona, àsok tawro hana, omeroron komo kayaryet
me roro rma haxa oyesnàr ke, ehonomnà me roro rma haxa oyesnàr ke, ohxe xaxa manay
hamà katxho me roro rma haxa oyesnàr ke. Àro wyaro rma amna nkehe owya, apa y,
katxok xarha, Khoryenkom yakoro orwonàmnàtokonye, kekon hatà, Txesusu.

[14] Toto kom hoko toseryewhokaxem me oyehtokonye, ohokony xarha toseryewhokaxem
me rma rha naha, oyàmkomo, kahe yawono, kekon hatà. [15] Toto kom hoko oseryewhokahra
oyehtokony haxa ryhe, ohokony xarha oseryewhokahra rma rha naha, oyàmkomo, kekon
hatà, Txesusu.

Katahyehnomatxho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

16 Àsok hana natxow ha, anar kom ha, kekon xarha tà, Txesusu. Onà wyaro natxow
hamà. Natahyehnometxhe rma haryhe, tàyweronàhyamatxhàyamo yawo ro tosonyhotho
meny mak ha. Yaworohra mak natxhe, tàhnawonye, kekon hatà. Toto komo wya ohxe
tosonyhonàr komo xe rma natxhe haryhe. Àro ke, osonkotohra natxhe, tekhokaxem
me harha tosonyhotho menye, tatahyehnomaxem me rma tosonyhotho menye, kekon
hatà. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Nyamoro hoko rma, ohxe natxhe ketxow
hamà, toto komo. Ohxe manatxhe kahra mak naha, Khoryenkomo, àwyanye, kekon
hatà. Nyamoro wyarohra ehtxok hampànà. 17 Onà wyaro haxa ehtxoko. Ayatahyehno-
mantokonye, osonkototxoko rma, ekhokahnà me rma oyosonyhotho menye, kekon hatà.
18 Àro wyaro oyehtokonye, ayatahyehnomatxho komo yonyhera natxow hamà, toto komo.
Oyonyatxhe mak ha, oyàmkomo, xenyhenà ro. Xenyhenà ro yony kax mak naha ha. Noro
rma, ohxe manatxhe kehe hampànà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

Kàkatxho komo henyehtxoho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

19 Akatxho komo henyekhera ehtxok hampànà, kekon xarha tà, Txesusu. Owyanye
àhenyeknyetok haxa, amnye nosomtatken hamà, akatxhothàyamo. Anatoko hurutuhu
nenahrà me nay hana. Anatoko nàhxeryehtyen hana, kekon hatà. Anatoko temenyem
komo nanàr me nay hana. Àro wyaro rma nosomtatken hamà, akatxhothàyamo,
onhenyeketxhàyamotho, yukryeka honotho, kekon hatà. 20 Kahe yawo oyowakryetxho
kom hok haxa ehtxoko. Àro ryhe, osomtatkahnà ro me naha. Ehxera ro mak naha,
hurutuhu, kekon hatà. Ehxera rma rha naha, àhxeryekryenye. Ehxera rma rha naha,
any komo, kekon hatà. 21 Àsok tawro hana. Tano tkatxhonke oyehtokonye, tano roron me
oyesnàr komo xe manatxow hamà. Kahe yaw haxa towakryexem me oyehtokonye, àtono
ro me oyesnàr komo xe manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

Kàhnawonye tawanye kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

22 Ohxe oyonur komo yehtoko, omeroro menyatxow hamà, kekon xarha tà, Txesusu.
Tawasnye rma haxa manatxhe, ohnawonye, ohxe oyonur komo yehtok mak ha. 23 Ohxehra
ehtok haxa, xenyhera ro mak manatxow hamà. Tawanye mak manatxhe, ohnawonye. Àro
wyaro rma rha, Khoryenkomo hutwahra oyehtokonye, tawanye manatxhe, ohnawonye,
kekon hatà. Khoryenkomo hutwany me wehxaha kany me rma oyehtokonye, ohxe mpànà
ehtxoko. Noro hutwahra rma manatxow hana. Noro hutwahra oyehtokonye, tawanye rma
haxa manatxow hamà, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu.

Katxhonano hokono ro me kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

24 Horykomo yanoto ro me kehtoko, anaro rha yanoto mehra tehxan hamà, kekon xarha
tà, Txesusu. Asako kanotomany komo yehtok haxa, onà wyaro tehxan hamà. Anaro xehra
tehxan hamà. Anaro xe tehxan hamà, kekon hatà. Anaro tàxanomkahnohyan hamà.
Anaro teyukyan hamà. Àro wyaro rma rha, katxhonano hokono ro me oyehtokonye,
Khoryenkom hokon mehra manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

Oseryehokahra kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

25 Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà, Txesusu. Oseryehokahra ehtxoko,
ànyahpàra oyehtxoho kom hoko. Kwayehyan hamà, ànyahpàra ryesnàr ke, kahra ro mak
ehtxoko, kekon hatà. Oseryehokahra rma rha ehtxoko, àwomumra oyehtxoho kom hok
xarha. Rohunutho natanàhnohyan hamà, àwomumra ryesnàr ke, kahra ro mak ehtxoko,
kekon hatà. Khoryenkom yano me àwayehpàra rma hak oyehtokonye, noro yano me rma
rha tànyahmaxem me manatxow hamà. Noro yano me tuhnye rma hak oyehtokonye, noro
yano me rma rha twomumtosom me manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

26 Àsok hana nay ha, torono ha, kekon xarha tà. Àhomohra nay hamà. Osowrukhura
xarha nay hamà. Tànyahrà màmtohra xarha nay hamà, kekon hatà. Àsok tawro hana.
Torono nyahmen hamà, oyàmkomo, kahe yawono, kekon hatà. Àro ke, omnyam xarha
anyahmetxow hamà, noro ha. Àsok tawro hana. Torono komo yoho rma haxa noro
nàhnàn me manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

[27] Oyoseryehokatxho komo rma, ohorymamnohpàranye nay hamà, kekon xarha tà. Àro
ke, oseryehokahra ehtxoko. [28] Toseryehokahoryehra manatxhe, àwomumra oyehtxoho
kom hoko. Àsok hana nay ha, txawarkoyato ha, kekon hatà. Tomyawon hokohra nay
hamà. Twomun yenyempera nay hamà. Ohxe tonyxem me mak naha, txawarkoyato,
kekon hatà. [29] Àsok hana nehxakon ha, Saromaw heno ha. Ohxe tonyxemà ro me rma
haxa nehxakon hatà, noro heno. Ehonomnà womun yawo tehtoko, ohxe tonyxemà
ro me nehxakon heno hatà. Onà wyaro mak àkehe, owyanye. Noro heno yoho rma
haxa ohxe tonyxem me naha, txawarkoyato, kekon hatà, Txesusu. [30] Àsok tawro hana.
Khoryenkomo ryhe, txawarkoyato yeherkotkuryen hamà. Ohxe tonyxem me neryan
hamà, àwomumtonàrà wyaro mak ha, kekon hatà. Txawarkoyato ryhe, mexehra ehxah
me ehxen me harha nay hamà. Taknyohsom me rma nay hamà. Mexehra tehxemà rma
womumtehe, Khoryenkomo, ohxe tonyxemà ro me ehtxoho me. Àro yoho rma haxa
owomumtony kom me nay hamà, noro ha. Àsok tawro noro hona xenyhera manatxowà,
kekon hatà, Txesusu.
[31] Àro ke, oseryehokahra ro mak ehtxoko, kekon xarha tà. Henta nyhe txko haryhe
ronyahrà, kahra ehtxoko. Henta nyhe txko haryhe rowomunu, kahra rma rha ehtxoko,
kekon hatà. [32] Àro hoko roro nehutwetxow hamà, anar komo, Khoryenkomo hutwanyehnà
komo, omeroro. Ayahyehrà komo hutwany me mak naha, oyàmkomo, kahe yawono.
Tànyahrà komo xe natxow hamà, kany me rma naha, noro ha, ohokonye, kekon hatà,
Txesusu.
[33] Àro ke, on hok haxa ehtxoko, omnyamo, kekon xarha tà. Khoryenkomo mryenon
me oyehtxoho kom hoko ehtxoko. Noro wyaro rma rha ohxe roro oyehtxoho kom hoko
ehtxoko. Àro hoko rma oyehtokonye, anyahrà komo xarha yàmyaha, noro ha. Omeroro
rma nàmyaha, owyanye, kekon hatà. [34] Àro ke, awanaworo ohxehra oyehtxoho kom hoko
ehutwahra ehtxoko. Amnye rma ohxehra oyehtxoho kom hoko rma ehutwatxoko, àhoko
rma Khoryenkom yakoro orwonàmtoho menye. Awanaworo ohxehra oyehtokonye, àro
rma ho àhok orwonatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

7

Anar komo yanhànà hutwatxho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Toto komo yanhànà
hutwany mehra ehtxoko, kekon hatà. Anhàn komo hutwany mehra oyehtokonye,
ayanhàn komo hutwany mehra rma rha naha, Khoryenkomo, kekon hatà. [2] Anar kom
hoko atxke manatxhe kany me haxa oyehtokonye, ohokony xarha atxke manatxhe
kany me rma rha naha hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Owyanye toto komo
yowakryentoko, mukuknometxow hamà, ewakryetxho komo. Thenyehra hana, yakehra
haxa hana mukuknometxow ha. Àro wyaro owyanye ukuknomatxhàrà wyaro rma rha,
oyowakryetxho komo kuknomehe xarha, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu.
[3-5] Kuknonano me onà wyaro nkekon xarha tà. Ohoyen komo yonuru menyatxow hana,
kekon hatà. Enuru komo kwawo uhpunu txko menyatxow hana. Hoymo y, uhpunu txko
hak wowsà, oyonuru kwaye, màketxow hana, àwya. Àro wyaro owyanye tatoko rma,
oyonuru komo kwawo rma naha, wewe ymo. Àro ymo yonyhera mak manatxow hamà.
Àro wyaro oyehtokonye, onà wyaro tehxorye manatxhe, kekon hatà. Wahoro htxero wewe
ymo towtxoko, oyonur komo kwaye rma. Owyanye towàtxhe rma, ohoyen komo yonuru
kwaye uhpunu txko mowyatxow hamà, tonke harha oyesnàr kom ke, kekon hatà. Àro
wyaro rma rha, ayanhàn kom hoko rma hak oyehtokonye, anar komo hananàhpàra ro
mak manatxow hamà. Owyanye àhananàhnàtokony haxa, yaworonohnà ro me manatxow
hamà, ayanhàn kom hokon me oyesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu.
[6] Kuknonano me rma rha, onà wyaro nkekon xarha tà. Enyhoru yàmpàra tehxatxow
hamà, kaykusu wya, kekon hatà. Ehetàhpenyeno rma yàmpàra tehxatxow hamà, honyko
wya. Tàmsahotho rma yakmekyan hamà. Bayanye rma nay hamà, khokonye, kekon hatà.

Àro wyaro rma rha, àrwo yonyhorunu yokarymahra ehtxok hampànà, Khoryenkomo xanhànà ymo komo wya. Ekarymaxahotho rma xanomkahnohyatxow hamà, nyamoro ha. Owàràhyaketxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

Khoryenkomo wya koyuhtoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

7 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu. Apa y, uro ewakryeko kany me ehtx-
oko. Uro ewakryeko kany me oyehtokonye rma, oyowakryetxhe xaxa mak hampànà,
Khoryenkomo, kekon hatà. Apa y, uhutwamohsoko, rowya, kany me ehtxok xarha.
Uhutwamohsoko, rowya, kany me oyehtokonye rma, hutwamohsehe xaxa mak hampànà,
noro ha, owyanye, kekon hatà. Àsok hana natxow ha, bàn yawon kom ha. Bàn kom hotar
hoko, tey tey tey tawro yonytxatxhe rma, nahurmaketxow hamà. Àro wyaro rma rha,
tàwya oyonytxatxhenye rma, oyoyukyatxhe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo, kekon
hatà, Txesusu. 8 Àsok tawro hana. Uro ewakryeko kany komo rma, towakryexem me harha
natxow hamà. Uhutwamohsoko, rowya, kany kom xarha, hutwetxow harha mà. Tey tey
tey kany komo xarha, toyuhsom me harha natxow hamà, kekon hatà, Txesusu.
9 Àsok hana omuru komo meyukyatxow ha. Apa y, rowru txko tàmko, rowya, kany me
ehtokonye, tohu ymo yàmpàra manatxow hamà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. 10 Apa
y, kana txko tàmko, rotà, kany me xarha ehtokonye, okoye yàmpàra manatxow hamà,
àwyanye, kekon hatà. 11 Enyhoru marma màmyatxow hamà, ohokyamo wya. Àro wyaro
rma manatxhe, omnyamo, anhà komo rma. Àsok haxa hana nay ha, oyàmkom ha,
kahe yawono rma. Oyohonye rma haxa enyhoru yàmnye ro me nay hamà. Owyanye,
uro ewakryeko, katxhe rma, enyhoru rma yàmyaha ha, noro ha, owyanye, kekon hatà,
Txesusu.
12 Àsok hana oynyàr komo xe manatxow ha, toto komo wya. Ohxe oynyàr komo xe
manatxow hamà, àwyanye. Àro ke, ohxe rma rha toto komo txetxoko, omnyam xarha. Àro
wyaro rma khananàhyatxow hamà, Khoryenkom karyehtanà, Moyses heno nmenhotho
rma, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho xarha, kekon hatà,
Txesusu.

Kahe yaka totho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

13-14 Àsok hana nay ha, nàmno hotar ha, kekon xarha tà, Txesusu. Anatoko taxkàtnye nay
hana. Taxkàtnye ehtoko, krawame mak tetxow hamà, toto komo, àro yarye. Yakenohnà
komo rma nowomyatxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, kahe yaka ototho komo,
krawame naha. Àro ke, yakehra natxow hamà, tàtosom komo, kekon hatà. Anatoko
àhotaheny haxa nay hana, nàmno hotarà. Àhotahenye ehtoko, krawamehra tetxow
hamà, toto komo, àro yarye. Thenyenohnà komo rma nowomyatxow hamà, kekon hatà.
Àro wyaro rma rha, anàhnohno ytxoho ro na ototho komo, krawamehra naha. Àro ke
thenyehra natxow hamà, tàtosom komo, kekon hatà. Kahe yaka haxa tàtosom me ehtxoko,
taxkàtnyem yarye tàtosom komo wyaro mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Yaworonohnà komo hutwatxho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

15 Yaworohra nekarymetxow hamà, anar komo, kekon xarha tà, Txesusu. Khoryenkomo
rwonà yokarymanye uro ketxhe rma haryhe. Yaworohra mak àro wyaro nketxow hamà.
Nyamoro hona mpànà xenytxoko, kekon hatà. Towahke rma nosonyhetxhe haryhe,
kahneru wyaro, àmayamnà wyaro. Atxke mak natxhe ha, tàhnawonye, kamara wyaro mak
ha, bayanyemà wyaro mak ha, kekon hatà. 16 Enyhoru hokohra ro mak natxhe, nyamoro
ha. Enyhoru hokohra ehtxoho kom hoye ro, yaworonohnà me muhutwetxow hamà, kekon
hatà. Ewekhàrà wawo ufa yeherà yonyhera tehxatxow hamà. Wakrakra yato wawo, fek
yeherà yonyhera tehxatxow hamà. Àro wyaro rma rha natxhe, yaworonohnà komo, kekon
hatà. Enyhoru hokohra ro mak natxhe. Àro ke, owyanye xenyetokonye, enyhorun komo
yonyhera manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.
17-18 Àsok hana nay ha, nat ha, kekon xarha tà. Ohxe tehtoko, neheten hamà. Atxke
haxa tehtoko, ehetahra nay hamà. 19 Àrotho rma, tamaxem me nay hamà. Weheto waka

tarymaxem me nay hamà, kekon hatà. [20] Àro wyaro rma rha, enyhoru hokohra ro mak
natxhe, yaworonohnà komo. Enyhoru hokohra ehtxoho kom hoye ro, yaworonohnà me
muhutwetxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

Amna yohà omoro tawro hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

[21] Amna yohà omoro kany me natxhe, toto komo, rowya, kekon xarha tà, Txesusu.
Àro wyaro kany kukur kom marma, royàm yoyukyatxhe, omerorohra mak ha. Nyamoro
marma, noro yowto hona tetxhe, kahe yawono yoyuknyenhàr me tesnàr kom ke, kekon
hatà. Anar kom haxa ryhe, amna yohà omoro kany kukur komo rma, àtohra natxhe
hampànà, noro yowto hona, eyukhura tesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu.
[22] Khoryenkom yowto ho nyamoro yehtoko, onà wyaro nketxhe rma haryhe, anar komo,
thenyenohnà komo, rowya, kekon hatà. Amna yohà y, oyowto hona amna nomokno,
ketxhe rma haryhe. Ayano me ro rma amna nekarymekonà, ketxhe rma haryhe. Ayano me
ro rma rha, worokyamo amna nowyakonà, toto komo hyaye, ketxhe rma haryhe. Ayano
me ro rma rha, eryehokano amna neryakonà, àro ke, omohtxok ha, rowto hona, kasko,
amna wya, ketxhe rma haryhe, rowya, kekon hatà, Txesusu. [23] Onà wyaro haxa àkehe
hampànà, àwyanye. Oywenyekenye wehxaha, àkehe hampànà, àwyanye. Àtotxok ha,
rohyaye, atxke rma haxa oyesnàr kom ke, àkehe hampànà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya tonytxany komo kuknonà yokarymatxhàrà on ha.

[24] Rorwonà yonytxetxhe, anar komo, kekon hatà, Txesusu. Royukyatxhe xarha. Àsok
hana natxow ha, nyamoro ha, kekon hatà. Onà wyaro natxow hamà. Ukuknon komo rma
wekarymehe, owyanye. Bàn yenyàr xe nehxakon hatà, toto. Tàywero nehxakon hatà.
Àro ke, yuhnaka rma haxa nakay hatà. Toh hona bàn yeryey hatà, towaxke ehtxoho me,
kekon hatà. [25] Amnye nomokye hatà, tuna heno. Nàkmay mak hatà. Atxowowo ymo xarha
nomokye hatà, kekon hatà. Dyow, dyow, dyow kekon hatà, tuna ymo, toto màn hoko.
Emokotohra mak nehxakon hatà, toh hona txexah me esnàr ke, kekon hatà. Àro wyaro
rma rha, atanàhnohpàra ro mak natxhe, royuknye komo, kekon hatà, Txesusu.
[26] Anar kom haxa ryhe, rorwonà yonytxetxhe rma haryhe, kekon xarha tà. Royukhura
rma natxhe. Nyamoro kuknon xarha wekarymehe, owyanye, kekon hatà. Bàn yeryey
xarha tà, toto, anaro. Tàywenyek mak nehxakon hatà. Àro ke, sakarara hona haxa
neryey hatà. Ewahxera rma nehxakon hatà, àmànàthàrà, kekon hatà. [27] Amnye nomokye
hatà, tuna heno. Nàkmay mak hatà. Atxowowo ymo xarha nomokye hatà, kekon hatà.
Dyow, dyow, dyow kekon hatà, tuna ymo, toto mànàtho hoko. Bo, nemokotoy hatà.
Natanàhnohtàkay mak hatà, omeroro. Àro wyaro rma rha natanàhnohtàketxhe hampànà,
royuknyehnàtho komo, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Toto komo wya ohxe rma haxa khananàhtxow hamà katxhàrà on ha.

[28] Àro wyaro hananàhtxownà hatà, Txesusu. Thenyehra nehxatxkon hatà, toto komo,
thananàhsom komo. Àwya thananàhtàkatxhenye rma, onà wyaro nketxkon hatà. Koo,
ohxe rma haxa khananàhtxow hamà, mosonà, ketxkon hatà. [29] Àro wyaro nketxkon hatà,
ehonomnà me tàwyanye xenyàr ke. Ehonomnà me rma haxa hananàhyatxkon hatà,
Txesusu. Àyweronàhyamano ynye ro komo yoho rma haxa hananàhyatxkon hatà.

8

Hunmata ymo yawonotho yonyhoryetxhàrà on ha.

[1] Taa. Àhà ymo yonàhtoy hatà, Txesusu. Tàwya enàhtotxhe rma, toy xarha tà. Akoro
rma tetxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo.
[2] Taa. Àhyaka nomokye hatà, toto. Hunmata ymo yawo rma haxa nehxakon hatà, noro
ha. Ehonomnà me Txesusu yonyakon hatà. Àro ke, tosoknar ho neryewtay hatà, akrataka.
Rohà y, kekon hatà. Amna yonyhoryenye omoro hatà. Ronyhoryenàr xe oyehtoko,
uro menyhoryen hamà, kekon hatà. [3] Natahoyotkay hatà. Txesusu. Dye, nahey hatà.

Oyonyhoryenàr xe wehxaha, kekon hatà. Konyhoryen hampànà, kekon hatà, Txesusu.
Àtoko rma nàhnànkay hatà, uhunmatathotho. Ohxe harha nehxakon hatà, toto.
4 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, àwya. Toto komo wya oskarymahra xaxa exko
hampànà, kekon hatà. Àtoko. Osonyhota, horykomo wya, Khoryenkom màn yonye ro wya,
kekon hatà. Moyses heno nekarymatxho yawo ro, owoknàthàrà màmyaha ha, àwya, kekon
hatà. Khoryenkomo wya tàmsomà rma màmyaha ha, enyhoryexah me oyesnàr ke. Àro
wyaro rma muhutwamohsehe, oyonyhoryetxhàrà, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu.

Arymano ynye ro komo yoh yanoto yonyhoryetxhàrà on ha.

5 Taa. Kafahnaw hona nahatakay hatà, Txesusu. Ahatakantoko rma, àhyaka nomokye
hatà, horykomo. Arymano ynye ro komo yohà rma mok nehxakon hatà, 100 komo yohà
rma hatà. 6 Onà wyaro nkekon hatà, teryewrye ro hatà, Txesusu wya. Rohà y, ekeh me rma
haxa manaye, ranototho, amusnano wya, kekon hatà. Romàn yawo manaye. Neryewano
rma haxa mak hatà, kekon hatà, horykomo. 7 Ayakoro komokyaha, noro yonyhoryexe,
kekon hatà, Txesusu, àwya. Noro yonyhoryexe komokyaha, omàn yaka, kekon hatà.
8 Onà wyaro haxa neyukye hatà, horykomo. Rohà y, ehonomnà me rma haxa manay
hatà, kekon hatà. Romàn yaka owompàra manay hamà, ehonomnà me oyesnàr ke, roho
rma haxa oyesnàr ke. Àro ke romàn yaka àtohra exko, kekon hatà. Tano rma oyehtoko, onà
wyaro kasko, ranototho hoko. Wenyhoryen hampànà kasko. Àro wyaro owya katxhe rma,
ohxe harha naha, ranoto, kekon hatà, horykomo. 9 Àsok tawro hana. Owyaro rma rha roh
yano me ehonomnà me wehxan hamà. Àro ke arymano ynye ro komo wanotomen hamà,
kekon hatà. Àtok ha àkehe, anaro wya. Noro rma tehe, rano me ro mak ha. Omok ha àkehe
xarha, anaro wya. Noro rma nomokyaha, rano me ro rma rha, kekon hatà. On hok exko
àkehe xarha, ranoto komo wya xarha. Àro hoko rma natxhe, nyamoro xarha, rano me ro
rma rha. Àro wyaro rma rha toyuhsom me manay hamà, omoro xarha, kekon hatà. Àro
ke, owya wenyhoryen hampànà katxhe rma, ohxe harha nay hamà, ranoto, kekon hatà,
horykomo, Txesusu wya.
10 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, koo kekon hatà, Txesusu, tàwya rma. Ehonomnà
me xaxa ronyan hamà, mosonà, Xuknewyanahnà rma, kekon hatà, tàwya rma. Onà
wyaro nkekon xarha tà, toto komo wya, takoron komo wya. Onà wyaro yaworo xaxa
àkehe, owyanye, kekon hatà. Rohona rma haxa nenyan hamà, mosonà. Ehsayewyana
komo yoho rma haxa, rohona nenyaha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. 11 Onà wyaro
àkehe xarha, owyanye. Amnye, Khoryenkom yowto ho natxhe hampànà, Akmaraw komo,
Esake xarha, Xako xarha. Àhyawonye rma natxhe hampànà, anaro rha yana komo xarha,
kamàm yahatakatxho nyeron komo rma, kamàm yowomtoho nyeron komo xarha, kekon
hatà. Khoryenkom yowto ho nasahxemtetxhe hampànà, nyamoro ha. 12 Ehsayewyana kom
haxa ryhe, Khoryenkomo mryenon komo kàwyamo kany komo rma, ukukur komo rma,
owompàra ro mak natxhe hampànà, Khoryenkom yowto hona, kekon hatà. Tarymaxem
me natxhe hampànà, nyamoro heno, anàhnohno ytxoho ro na. Àto rma tawanye rma
haxa naha. Àton heno komo rma nàratetxhe hxak hampànà, teryewhamnohrà komo ke,
kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
13 Onà wyaro nkekon xarha tà, horykomo wya, arymano ynye ro komo yohà wya. Àtoko,
omàn yaka, kekon hatà. Àtoko, omàn yaka. Onà wyaro màkano, rowya. Owya wenyhoryen
hampànà katxhe rma, ohxe harha nay hamà, ranoto, màkano. Àro wyaro màkano, rohona
owya xenyàr ke. Àro ke, ohxe harha naha, ayanoto, kekon hatà, Txesusu, àwya. Àro wyaro
àwya tatoko rma, ohxe harha nexey hatà, anoto.

Semaw hetx yonà yonyhoryetxhàrà on ha.

14 Taa. Petru màn yaka toy hatà, Txesusu. Towomàtxhe rma, Petru hetx yon heno
yonyey hatà. Ekeh me nehxakon hatà, noro heno, atunano wya. 15 Amorà yahey hatà,
Txesusu. Àwya ahetxhe rma, nàhnànkay hatà, atunano. Say, nasanàmye hatà, wosà.
Natamokyakon harha tà, Txesusu hyaka.

Thenyenohnà komo yonyhoryetxhàrà on ha.

16 Àro rma kokmamrà ro nomohtxownà hatà, toto komo. Ekeh komo yokyatxkon hatà,
Txesusu hyaka. Worokyamo yoh komo xarha yokyatxkon hatà. Thenyehra nehxatxkon
hatà, worokyamo yoh komo. Àhyayenye worokyamo yowye hatà, Txesusu, tàrwon ke
mak hatà. Ekehàtho komo xarha yonyhoryetxehkay hatà. 17 Àro wyaro Esaeyas heno
nmenhotho yawo ro nehxakon hamà, Txesusu. Onà wyaro nmenhoy hatà, noro heno,
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno.
Keheryan komo yowyaha hampànà, noro ha.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Esaeyas heno. Ànmenhothàrànhàr yawo ro rma haxa
nehxakon hamà, Txesusu.

Ayakoro komokyaha kany komo hananàhàthàrà on ha.

18 Txesus yakoro nehxatxkon hatà, toto komo. Thenyehra rma haxa nehxatxkon
hatà. Thenyehra ehtxoho komo yonyakon hatà, noro. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà,
tànhananàhrà ro komo wya. Àpa txowà, mon hona, kekon hatà, àwyanye.
19 Àtohra ronye rma haka, nomokye hatà, toto, àyweronàhyamano ynye ro. Onà wyaro
nkekon hatà, Txesusu wya. Khananàhnye y, ayakoro komokyaha, kekon hatà. Henta
kom otontok hana, àsna rma àtehe, ayakoro, kekon hatà. 20 Onà wyaro nkekon mak hatà,
Txesusu, àwya. Àsok hana natxow ha, onokna kom ha, torono komo xarha, kekon hatà.
Bànke natxow hamà, nyamoro ha. Towtakem me natxhe, onokna komo. Tamke natxhe,
torono komo. Toto me Enusah haxa ryhe, àmàmra naha, kekon hatà. Atakryetxho rma,
ehxera naha. Àro wyaron yakoro rma otonàr xe kat manaye, kekon hatà, Txesusu, àwya.
21 Onà wyaro nkekon xarha tà, toto anaro. Txesusu nhananàhrà rma mok nehxakon
hatà. Rohà y, omokhàra hak wehxaha, ayakoro, kekon hatà, Txesusu wya. Royàm peno
wayhàtxhe, wenamyan hamà, uro ha. Rowya noro heno yonamàtxhe, àten hamà, ayakoro,
kekon hatà. 22 Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Anar kom hak àwayehsahotho
yonamtxowà. Karyhe roro harha manatxhe katxhohnà komo rma hak nenamtxowà.
Omoro haxa ryhe, omoko, rakoro, kekon hatà, Txesusu, àwya.

Atxowowo ymo yatàknanàhkatxhàrà on ha.

23 Kanawa yaka nosonkahye hatà, Txesusu. Nosonkahtxownà xarha tà, ànhananàhra
ro komo. 24 Àtontokonye rma, nomokye hatà, atxowowo ymo, thenyenohnà ymotho rma
haxa mak hatà. Ukuthonà ymo hoko rma haxa natxowowonakon hatà. Nataràhtekon hatà,
kanawa heno. Tànàhso nehxakon hatà, Txesusu. 25 Nempakatxownà hatà, akoron komo.
Amna yohà y, ketxkon hatà. Tànoryatxow hamà. Kàwyamo ukurunhoko, kwayehrà kom
hona, ketxkon hatà. 26 Àsok tawro moseryehyatxow harha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
Àsok tawro moseryehyatxow harha. Khoryenkom hona xenyhera manatxow hamà, kekon
hatà, àwyanye.
Àro wyaro tàwya katxhe rma, nasanàmye hatà. Atxowowo ymo yatàknanàhkay hatà. Dà
kasko, kekon xarha tà, tuna ymo wya. Dà, natàknay hatà. Tatàknye rma haxa nehxakon
hatà.
27 Noseryehoketxkon hatà, akoron komo. Onok moson haryhe, ketxkon hatà. Onok
moson haryhe. Atxowowo ymo neyuknur me nay hamà. Tuna ymo neyuknur me xarha
nay hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Worokyamo yohà ymotho komo yonyhoryetxhàrà on ha.

28 Mon hona nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Kaknara yamtar hona rma na-
hatakatxownà hatà. Txesusu yasanàmàtxhe rma, àhyaka nomohtxownà hatà, toto, asako.
Worokyamo yohà rma mokyam nehxatxkon hatà. Onokna bayanyemà wyaro nehxatxkon
hatà, worokyamo yoh me tesnàr kom ke hatà. Àhyahanye àtohra ro mak nehxatxkon hatà,
toto komo, àhonanye toseryehrà kom ke hatà. Nyamoro rma nomohtxownà hatà, Txesusu
hyaka. Yatxetxho waye nomohtxownà hatà.

[29] Onà wyaro nketxkon hatà, àwya, teryewrye ro hatà. Khoryenkom muru omoro ha, ketxkon hatà. Àsok manaye, amna hoko. Amna yeryewhamnohso momokno hamà, ketxkon hatà. Amna yeryewhamnohpàra exko. Amna yeryewhamnohtoho mehra rma hak naha, owya, ketxkon hatà, worokyamo yoh komo, Txesusu wya.

[30] Àto nehxatxkon hatà, okno komo, honyko wyaron komo. Moxe nyhe txko nehxatxkon hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Nasahxemtetxkon hatà. [31] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, toto komo, worokyamo yano me hatà. Owya amna yownàtoko, amna ànyahko, okno komo yowan yaka, ketxkon hatà. [32] Àtotxok ha, kekon hatà, Txesusu. Àro ke notowtxownà hatà, worokyamo komo, toto komo hyaye, kray kray. Okno komo yowan yaka haxa nowomtxownà hatà, kuru kuru kuru. Uuff, huhyakanto kàtatxownà hatà, okno heno komo, omeroro. Krow, ukuthonà kwaka nowomtxownà hatà. Nànotàhkatxownà hatà.

[33] Okno yonye rotho komo ryhe nekahtàmtxownà hatà. Owto hona totxownà hatà. Àton komo wya nekarymatxownà hatà, omeroro hatà. Worokyamo yohàtho komo yexetxhàr xarha yokarymatxownà hatà. [34] Àro ke, Txesusu hyaka totxownà hatà, owto hon komo, omeroro hatà. Tàwyanye xenyetxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Àtoko, amna yowto hoye, ketxkon hatà, teryewrye ro hatà.

9

Amusnaxahotho yonyhoryetxhàrà on ha.

[1] Nosonkahtxownà hatà, Txesus komo, kanawa yaka. Tuna ymo wetotxownà hatà. Towto kom hona harha nahatakatxownà hatà.

[2] Txesusu hyaka nomohtxownà hatà, toto komo. Ekeh yohtxownà hatà, tahon hono rma hatà, amusnaxaho rma hatà. Rohona xaxa nenyatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, tàhnawo. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, amusnaxaho wya. Kàrà y, kekon hatà. Teryehorye harha exko. Koseryewhokan hampànà, ayanhànàthàrà hoko. Towsah me harha naha, ayanhànàthàrà, kekon hatà.

[3] Àto nehxatxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo. Tàwyanye Txesusu yonytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, ukukur komo, tàhnawonye. Khoryenkomo wàràhyaken hamà, mosonà, ketxkon hatà. Khoryenkomo wyaro kanhànàthàyamo yownye me nehutwen hamà, ketxkon hatà, tàhnawonye.

[4] Ehutwatxho komo rma hutwekon hatà, Txesusu, tàhnawo. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Àsok tawro atxke mehutwetxow haryhe, ohnawonye, kekon hatà. [5] Rowya, towsah me harha naha, ayanhànàthàrà, katxho ryhe, tkahoryehra nay hamà, owyanye. Asanàmko, àtok ha, katxho haxa ryhe, tkahorye rma haxa nay hamà, owyanye, kekon hatà. [6] Towsah me harha naha, ayanhànàthàrà, kany me mak wehxaha, Toto me Enusah kaxe. Tano rma yukryeka ho rma ryehtoko, àro wyaro kany me wehxaha, Khoryenkom yano me mak ha, kekon hatà. Àro wyaro kany me hak kehutwamohsosà, owyanye. Moson yeheryanàtho wowyaha hampànà, Khoryenkom yano me ryehutwamohsonàr horà, kekon hatà. Onà wyaro àkehe, owya, kekon hatà, amusnaxaho wya. Asanàmko, ayahon anàmko ha, omàn yaka àtok ha, kekon hatà, Txesusu, àwya. [7] Sax, nasanàmye hatà, amusnaxahotho. Toy hatà, bàn yaka.

[8] Nenytxownà hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Àro ke noseryehoketxkon hatà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà. Noro yano me ehonomnà me rma haxa nay hamà, mosonà, toto rma, ketxkon hatà.

Txesus yakoro Matewsà tothàrà on ha.

[9] Àsnye ro toy hatà, Txesusu. Tàtonàr me rma, toto yonyey hatà. Matewsà rma noro ha. Nàmno yawo nehxakon hatà. Txenyeru yahohtoho yawo rma nehxakon hatà, eryewtaxaho, tkayaryet komo txenyerun yahosnye ro kaxe. Noro wya rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu. Rakoro omok ha, kekon hatà. Sax, nasanàmye hatà, Matewsà. Txesus yakoro harha toy hatà.

[10] Taa. Bàn yaka Txesus yarày hatà, Matewsà. Emtakmantokonye, nomokyatxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Tkayaryet komo txenyerun yahosnye ro komo rma mokyam nehxatxon hatà, atxke natxhe moxamo katxho komo xarha hatà. Nyamoro rma nemtakmatxownà hatà, Txesus kom yakoro, ànhananàhrà ro kom yakoro xarha.

[11] Nenyatxkon hatà, Farysew kukur komo. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo wya. Àsok tawro mokyam yakoro nemtakmeno, ahananàhnye komo, ketxkon hatà. Atxke natxow hamà, mokyamo, txenyeru yahosnye ro komo rma, atxke natxhe moxamo katxho komo xarha. Àsok tawro nemtakmeno, anhà kom yakoro, ketxkon hatà, Farysew komo.

[12] Nenytxatxownà hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Àsok hana natxow ha, eheryamnà kom ha, kekon hatà. Ohtxemano ynye ro komo hyaka àtohra natxow hamà, enyhoru kom kaxe. Teheryankem kom marma ryhe, àhyakanye tetxhe, kekon hatà. [13] Àro wyaro rma rha, rohyaka omokhàra natxhe, ohxe natxhe moxamo katxho komo. Atxke natxhe moxamo katxho kom haxa ryhe, rohyaka nomokyatxhe. Àwyanye rma, rakoro omohtxoko kanye uro komokye, kekon hatà. Àro ke, àmenhosahonhàrà uhutwatxok harha. Onà wyaro rma nkehe.

Toto komo hnàn yawo oyesnàr kom xe wehxaha. Àhnàn kom yawohra rma oyehtokonye, rowakryenàr xehra mak wehxaha, owyanye. Owoknàthàyamo yàmrà xehra rma wehxaha, owyanye, toto komo hnàn yawohra oyesnàr komo ke.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàrà rma uhutwatxok harha, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

Àyweronàhyamatxhotho kom hoko toto komo hananàhàthàrà on ha.

[14] Txesusu hyaka nomohtxownà hatà, Xowawu nhananàhrà ro komo, aymomno ynye nhananàhrà ro komo. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro amna natahyehnomehe yohà, ketxkon hatà. Àro yawo ro rma rha natahyehnometxhe yohà, Farysew komo xarha. Onhananàhrà ro kom haxa ryhe, atahyehnomahra natxhe haryhe. Àsok tawro atahyehnomahra natxowà, ketxkon hatà, Txesusu wya.

[15] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsok hana natxow ha, ronhananàhrà ro kom ha, kekon hatà. Thetx yahosnye yakoron komo wyaro natxow hamà. Tàwya thetx yahosnàtoko, tkukur komo yanyekyan hamà, toto. Asahxemtoso nanyekyatxow hamà. Àro ke, tàhyawonye rma hak noro yehtoko, atahyehnomahra natxow hamà, kekon hatà. Amnye àhyayenye tehe, àhehtaxaho. Tàhyayenye àtotxhe rma, natahyehnometxhe hxak hakahpa harha, akoronotho komo, toseryehokanàr kom ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha natxhe, ronhananàhrà ro komo, kekon hatà, Txesusu.

[16] Kuknonano me rma rha, onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Rowya ahananàhtoho komo ryhe, wom xenyeno wyaro naha, kekon hatà. Kwomunuthuyamo yenyemrà xe kehtokonye, wom xenyenohnà ke tenyemyatxow hamà. Xenyeno ke haxa kàwyanye enyemnyetoko, notowyan hamà, xenyenotho. Kàwyanye ahxeketxhe rma, notowyan hamà, kwomunuthuyam hoye, amnyehranotho hoye. Tamtak harha nay hamà, ewtarà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, oyweronàhyamatxhotho kom yawo ro rma haxa oyehtokonye, ronytxanàr xehra manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

[17] Ufa xkunu wyaro xarha naha, rowya ahananàhtoho komo, kekon xarha tà. Àkawawantaxenyeno wyaro rma naha. Àkawawantaxenyen me ufa xkun yehtoko, arkahra tehxatxow hamà, enàthàrànhàr yaka, amnyehranotho yaka, okno hutxhothonhàr yaka, kekon hatà. Àrotho yaka kàwyanye arkantok haxa, enàthàrànhàrà rakehe. Notukwamyaha hxak ha, àkawawantaxenyenotho. Enàthàrànhàràtho xarha, natanàhnohyaha hxak ha, kekon hatà. Àkawawantaxenyeno rma, xenyeno yaka ryhe tarketxow hamà. Xenyeno yawo tehtoko, ohxe nay hamà, ufa xkunu. Ohxe rma rha naha, en xarha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, rowya ahananàhtoho kom yawo ro rma haxa oyehtokonye,

oyweronàhyamatxhotho kom yawo rohra harha manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Wosà tkamsukryemà rorotho yonyhoryetxhàrà on ha.

18 Àro wyaro Txesusu wya tatoko rma, àhyaka nomokye hatà, horykomo. Xuknewyana komo yohà rma mok nehxakon hatà. Tosoknar ho neryewtay hatà, Txesus yakrataka, ehonomnà me tàwya xenyàr ke. Onà wyaro nkekon hatà, àwya. Wayehno, romsàtho txko, kekon hatà. Omoko, romàn yaka. Norotho txko yahexe omoko, enyxentatho me harha, kekon hatà, horykomo. 19 Àro ke toy hatà, Txesusu, akoro. Totxownà xarha tà, ànhananàhrà ro komo, Txesus yakoro.

20 Àtontokonye rma, Txesusu mkaye nomokye hatà, wosà. Ekehà rma mok nehxakon hatà, tkamsukryemà roro rma hatà. Tkamsukrye roro 12 me txemnyehàntay hatà. Noro rma, Txesusu mkaye nomokye hatà. Àhonon yotxhàrà yahey hatà. 21 Onà wyaro rma nkekon hatà, tàwya rma. Rowya àhononà yahenàr ke ryhe, ohxe harha wehxan hamà, kekon hatà. Àro ke nahey hatà.

22 Neramay hatà, Txesusu. Wos yonyey hatà. Wosà y, kekon hatà, àwya. Teryehorye harha exko. Ohxe harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha, kekon hatà, àwya. Àtoko rma ohxe harha nehxakon hatà, wosà.

Horykomo yomsàrà yonyhoryetxhàrà on ha.

23 Horykomo màn yaka totxownà hatà, Txesus komo. Àto rma nehxatxkon hatà, toto komo, thenyehra hatà. Natmeryketxkon mak hatà, omsamtxemo heno hnànà. Noro heno hnànà rma rha, weryeke txemekyatxkon xarha tà, ukukur komo. Nenytxownà hatà, Txesusu. 24 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Àtotxoko, kekon hatà, àwyanye. Àtotxoko. Àwayehpàra naha, omsamtxemo. Ànàknàrà rma onà. Àro ke àtotxoko, kekon hatà, àwyanye. Newnohtxownà mak hatà, toto komo. Àna make ryhe mpe, ketxkon hatà. 25 Nahatakatxownà mak hatà, horykomo màn yaye. Ahatakatxhenye rma, nowomye hatà, Txesusu. Omsamtxemo yahosày hatà, amor hoko. Sax, nasanàmye hatà.

26 Tàwya ekehàtho yanàmtoho hoye ro nekaytay hatà, Txesusu. Noro yokaytà yonytxetxkon hatà, omeroron komo, àton komo rma, àhorye ron komo xarha.

Enhunu rotho komo yontanàhàthàrà on ha.

27 Àsnye ro toy hatà, Txesusu. Àtontoko, akoro totxownà hatà, toto, asak hatà. Enhunu ro rma mokyam nehxatxkon hatà. Onà wyaro nketxkon hatà, teryewrye ro hatà. Dafe heno yohamàtho omoro hatà, ketxkon hatà. Amna hnàn yawo exko, ketxkon hatà.

28 Tekonà rma hatà, Txesusu. Bàn yaka nowomye hatà. Àhyaka haxa totxownà hatà, enhunu ro komo. Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok wehxano, owyanye, kekon hatà. Oyontanàhnye kom me kat wehxano. Oyontanàhnyehnà kom me kat wehxano. Àsok wehxano, owyanye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Amna yohà y, ketxkon hatà. Amna yontanàhnye omoro ha, amna wya, ketxkon hatà, enhunu ro komo.

29 Enur komo yahey hatà, Txesusu. Kontanàhtxow hampànà, kekon hatà, àwyanye. Owyanye amna yontanàhnye omoro ha katxho yawo ro rma oyontetxhe harha, rohona owyanye xenyàr ke mak ha, kekon hatà. 30 Àtoko rma tonke harha nehxatxkon hatà, enhunu rotho komo.

Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, àwyanye, teryewrye ro hatà. Toto komo wya oskarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, kekon hatà. Rowya oyontanàhtoho komo yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, kekon hatà, àwyanye. 31 Nekarymatxownà mak hatà, nyamoro ha. Txesusu hyaye tàtotxhenye, nekarymatxownà hatà, àton komo wya, omeroron komo wya. Ehonomnà me rma haxa nay hamà, mokà, ketxkon hatà, toto komo wya.

Toto àrwomnà rotho yonyhoryetxhàrà on ha.

32 Enhunu rotho komo tontoko rma, Txesusu hyaka nomohtxownà hatà, anar komo. Toto yohtxownà hatà. Noro ryhe, worokyamo yoh me nehxakon hatà. Àrwomnà ro me

rma nehxakon hatà, worokyamo yano me mak hatà. [33] Noro hyaye nowye hatà, Txesusu.
Worokyamo yowye hatà. Nàrwonàmye harha tà, àrwomnà rotho. Noseryehoketxkon
hatà, toto komo. Àro wyaro mosonà wya enyhoryetxho ryhe, denyehtorà rotho kom me
nay hamà. Ehsayewyana komo nenyehtorà rotho me nay hamà, ketxkon hatà, toto komo,
thenyenohnà komo rma. [34] Farysew kom haxa ryhe, onà wyaro haxa nketxkon hatà, Txesus
hoko. Worokyamo yohà ymo yano me ryhe, worokyamo yownye me nay hamà, mosonà,
ketxkonà rma haryhe tà, Farysew komo.

Toto komo hnàn yawo rma haxa Txesusu yexetxhàrà on ha.

[35] Anaro rha owto ymo hona tekon hatà, Txesusu, anaro rha owto txko hona xarha
hatà. Anaro rha ohsamnohno ytxoho ro yaka tekon hatà. Hananàhno ryakon hatà. Àrwo
yonyhorunu yokarymekon hatà. Àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom
ha. Àro rma yokarymekon hatà, toto komo wya. Teheryankemàtho komo yonyhoryekon
xarha tà, omeroro hatà. Enyhoruhnutho komo rma yonyhoryekon hatà.
[36] Thenyehra rma haxa nomokyatxkon hatà, toto komo, àhyaka. Tàwya xenyetokonye
rma, àhnàn kom yawo rma haxa nehxakon hatà, Txesusu. Àsok hana nay ha, kahneru
ha. Esompàra tehtoko, toseryehokaxem me nay hamà, kahneru. Ahoxemra nay hamà.
Àro wyaro rma rha ohxehra nehxatxkon hatà, toto komo, Khoryenkomo hutwahra tesnàr
kom ke hatà. Àro ke, àhnàn kom yawo rma haxa nehxakon hatà, Txesusu.
[37] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Nat yeher komo wyaro,
thenyehra rma haxa natxhe, toto komo, Khoryenkomo hyaka tohsom komo, kekon hatà.
Khoryenkomo hyaka soknye kom haxa ryhe, yakehra ro mak natxhe. [38] Àro ke, soknye
komo nyaknyàr hoko orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Àsok tawro hana. Owto yohà
wyaro nay hamà, noro ha, tànatkemà wyaro mak ha, kekon hatà. Noro yakoro rma
orwonàmtxoko. Apa y, ayanoto komo ànyahtxoko, katxoko, àwya, kekon hatà. Apa y,
ànyahtxoko, ohyaka àwyanye toto komo yohtoho me, katxoko, àwya, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.

10

12 komo wahanonkatxhàrà on ha.

[1] 12 komo yanyekye hatà, Txesusu. Tànhananàhrà ro komo rma yanyekye hatà, tàhyaka.
Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Rano me ryhe ehonomnà me manatxhe, owyanye
worokyamo yowtoho me, owyanye teheryankemàtho komo yonyhoryetxho me xarha,
enyhoruhnutho komo rma yonyhoryetxho me, kekon hatà, 12 komo wya, tànànyaknyàr
komo wya.
[2] Nyamoro yosotà rma, onà wyaro nehxakon hatà. Wahorono Semawu. Petru rma
noro ha, esot yowtà rma. Anaro Antrye. Semaw yowtà rma noro ha. Anaro xarha
Txaku. Sekmeknew muru rma noro ha. Anaro xarha Xowawu. Txaku yowtà rma noro
ha. [3] Anaro xarha Feryepe. Anaro xarha Bahtormewu. Anaro xarha Tome. Anaro xarha
Matewsà. Tkayaryet komo txenyerun yahosnye rotho rma noro ha. Anaro xarha Txaku.
Awfew muru rma noro ha. Anaro xarha Taknewu. [4] Anaro xarha Semawu. Serotes komo
yakoronotho rma noro ha. Anaro xarha Xuknasà Eskaryotesà. Txesusu yahohsonye rma
noro ha, anhà komo wya.

12 komo nyaketxhàrà on ha.

[5] 12 komo nyakye hatà, Txesusu. Tàwya ànyakhera ronye rma haka, onà wyaro nkekon
hatà, àwyanye. Xuknewyanahnà komo hyaka àtohra ro mak ehtxok hampànà, kekon hatà.
Samaryayana yowto kom hona xarha àtohra ro mak ehtxok hampànà. [6] Ehsayewyana
komo hyaka marma àtotxoko. Nyamoro rma, okno àwaymamxemo komo wyaro natxow
hamà, Khoryenkomo hutwahra tesnàr kom ke. Àro ke, àhyakanye àtotxoko, kekon hatà.
[7] Otonàr kom me ekarymatxoko. Onà wyaro rma katxoko, toto komo wya. Kàkayaryet kom
me Khoryenkomo nànyaketxho ryhe, omohsah me naha, katxoko, àwyanye, kekon hatà,

Txesusu, 12 komo wya. [8] Ekehàtho komo enyhoryetxoko, kekon xarha tà. Àwayehxemotho
komo anàmtxoko. Hunmata ymo yawonotho komo enyhoryetxok xarha. Worokyamo
towtxok xarha, toto komo hyaye, kekon hatà. Ehematxoko, amna wya oyonyhoryetxho
komo, kahra ro mak ehtxoko, toto komo wya. Àsok tawro hana. Rano me ryhe ehonomnà
me manatxow hamà. Ehonomnà me oyehtxoho komo rma yehemahra manatxow hamà,
rowya. Àro ke, ehematxoko kahra ro mak ehtxoko, anar komo wya, kekon hatà, Txesusu,
12 komo wya.

[9] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Akorohra rma àtotxoko, kekon hatà. Otx-
enyerun komo yarhàra ehtxoko. [10] Ayamatan komo xarha yarhàra ehtxoko. Asako
owomun komo yarhàra ehtxoko, kekon hatà. Asako ohrorà womun komo xarha yarhàra
ehtxoko. Ayahoso komo xarha yarhàra ehtxoko, kekon hatà. Àsok tawro hana. Akorohra
rma otontokonye, towakryexem me rma manatxhe ha, ranoto me oyesnàr kom ke mak ha.
Tànyahmaxem me rma manatxhe ha. Àsok tawro hana. Kàhyakanye tatamoketxhenye,
towakryexem me natxow hamà, toto komo, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

[11] Anaro rha owto hona àtotxoko, kekon xarha tà. Owto hona ayahatakatxhenye rma,
enyhoru komo ehotxoko. Oyonytxanàr xan komo rma ehotxoko. Nyamoro rma màn yaka
àtotxoko, kekon hatà. Àto rye rma hak oyonmahyatxhe ha. Owto hoye otohra ronye rma
haka, àro rye yawo rma oyonmahyatxhe ha, kekon hatà. [12] Àmàn kom yaka oyowom-
àtxhenye rma, onà wyaro htxero katxoko, àton komo wya. Teryehorye hak oytxowà,
Khoryenkomo, katxoko, àwyanye. [13] Teryehorye texem me ehtokonye, neryehoryetxow
hamà, Khoryenkomo. Teryehorye texem mehra haxa ehtokonye, eryehoryehrany nay
hamà, kekon hatà. [14] Oyonytxahranye rma ehtokonye, onà wyaro ehtxoko, anhàn komo
hutwamohsonàr horà. Àmàn kom yaye otontokonye, ewto kom hoye rma otontokonye,
ehtahpunkatxoko, kekon hatà. [15] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, nyamoro hoko.
Amnye, Khoryenkomo wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa natxhe
hampànà, àton komo, oyonytxanyehnànhàyamotho. Soknoma hon heno komo yoho rma
haxa, atxke natxhe hampànà. Komoha hon heno komo yoho rma haxa, atxke natxhe
hampànà, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

12 komo yeryewhamnohtoho yokarymatxhàrà on ha.

[16] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, 12 komo wya. Àsok hana nay ha, kahneru
ha, kekon hatà. Kamara wawo tehtoko, osowyomahra nay hamà. Àro wyaro rma rha
manatxhe hampànà. Toto komo hyaka mpànà dyakyatxhe ha, kamara wyaron komo
hyaka rma, kekon hatà. Àro ke, ohxe mpànà ehtxoko. Àsok hana nay ha, okoy ha. Twero
nay hamà. Okoye wyaro rma rha twero ehtxoko, kekon hatà. Àsok hana nay ha, watkuku
ha. Towahke nay hamà. Watkuku wyaro rma rha towahke ehtxoko, toto kom hoko, kekon
hatà, Txesusu.

[17] Toto kom hona mpànà xenytxoko, kekon xarha tà. Àsok hana oyeryewhamnohyatxow
ha. Oyeryewhamnohyatxow hamà. Ayaryatxhe hampànà, horykomo komo hyaka,
tosonytxaxemà ro komo hyaka. Tohsamnohtoho kom yawo ohpokyatxhe hampànà,
kekon hatà. [18] Tkayaryet komo hyaka ayaryatxhe hampànà, kofehnakno komo hyaka,
romryenon me oyesnàr kom ke mak ha. Àwyanye ayanàhnohrà kom horà ayaryatxhe
hampànà. Àwyanye rma uro mekarymetxhe ha. Xuknewyanahnà komo wya xarha uro
mekarymetxhe ha, omeroron komo wya, kekon hatà, Txesusu. [19-20] Àhyakanye ayaràtx-
henye, oseryehokahra rma ehtxoko. Àsoke ryhe koskarymeno, kahra rma ehtxoko,
kekon hatà. Àsoke ryhe roxanhàn komo weyukyatxowà, kahra ehtxoko. Àtoko rma
orwonàhyametxhe ha, oyàmkom yokato. Omnyamohnà rma, noro haxa nàrwonaha,
tàwya orwonàhyamanàr kom ke mak ha, kekon hatà.

[21] Oyowtà komo rma ayahohsetxhe hampànà, axanhàn komo wya, awayehkanàr kom
horà. Oyàm komo rma, ohokyam xarha, ayahohsetxhe hampànà, àwyanye awayehkanàr
kom horà, kekon hatà. [22] Oxehranye rma haxa natxhe hampànà, toto komo, omeroro,

romryenon me oyesnàr kom ke mak ha. Enàmtxok mak hampànà. Enàmtàhkanyenhàrà
rma, karyhe roro harha manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.
23 Anaro owto hon komo wya oyeryewhamnohnàtokonye, anaro owto hona
oyokahtàmtxoko, kekon xarha tà. Anaro rha owto hona àtotxoko, Ehsayewyana
yowto kom hona rma. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Omeroro owto hona
otohra ronye rma haka, nomokyaha harha hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà,
Txesusu, 12 komo wya, tànànyaknyàr komo wya.
24 Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Àsok hana natxow ha, thananàhsom kom
ha, kekon hatà. Rohananàhnye yoho rma haxa ohxe wehxaha, uro, kahra natxow
hamà. Àro wyaro rma rha natxow hamà, tanotomaxem komo xarha. Ranotomany yoho
rma haxa wehxaha kahra natxow hamà, kekon hatà. 25 Thananàhnye komo wyaro rma
rha tehtokonye, teryehorye natxow hamà, thananàhsom komo. Àro wyaro rma rha,
tanotomany komo wyaro tehtokonye, teryehorye rma rha natxow hamà, tanotomaxem
komo xarha, kekon hatà. Ayanotomany kom me wehxan hamà, uro. Àro ke, rowyaro
oyehtokonye, teryehorye rma ehtxoko. Bewsekmu moson hamà, ketxhe rma haryhe,
toto komo, rohoko, rowàràhyakanàr horà, kekon hatà. Àro ke, owàràhyaketxhe xarha,
thenyehra rma haxa, ranoto me oyesnàr kom ke. Teryehorye rma ehtxoko, rowyaro rma
rha oyesnàr kom ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Oseryehpàra ehtxoko toto kom hona katxhàrà on ha.

26 Àro ke, oseryehpàra ehtxoko, toto kom hona, kekon xarha tà, Txesusu, 12 komo wya.
Amnye rma, ekayhera rma owàràhyaketxow hana, toto komo. Àwyanye owàràhyakatx-
hàyamotho rma, tonytxaxem me harha mpànà naha ha, amnye ha, kekon hatà. 27 Toto
komo nenytxahtor me rma kàrwonaha, ayakoronye. Amnye rorwonà rma mekarymetxhe
ha, toto komo wya, omeroron komo wya. Omnyam marma onenytxatxhàyamotho rma,
mekarymetxhe ha, omeroron komo nenytxanàr me, kekon hatà.
28 Awayehkany kom hona oseryehpàra ehtxoko. Àsok tawro hana. Tàwyanye
awayehkatxhenye, oyeryewhamnohpàrany harha natxow hamà. Karyhe roro oyehtxoho
komo yowhàra ro mak natxow hamà, nyamoro ha, kekon hatà. Khoryenkom hona haxa
oseryehtxoko. Wayehkano ynye me naha, noro ha. Arymano ynye me xarha naha,
eryewhamnohno ytxoho ro na. Noro hona rma oseryehtxoko, kekon hatà, Txesusu, 12
komo wya.
29 Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Àsok hana nay ha, torono yehetho ha, kekon
hatà. Ehetàhpenyehra nay hamà, torono. 2 torono txko yehetho rma, 1 kruseyru me
marma nay hamà. Ehetàhpenyenohnàtho txko rma hutwehe, oyàmkomo, kekon hatà.
Toronotho txko wayehrà rma hutwehe, noro ha. Noro nhutwanàr me rma wayehyaha,
torono, kekon hatà. 30-31 Àro ke, ohutwany kom me rma rha naha, noro ha. Omnyam haxa
ryhe, ehetàhpenye rma haxa manatxhe, oyàmkomo wya, torono yehetho yoho rma haxa
mak ha, thenyenohnà rma yehetho yoho rma haxa mak ha, kekon hatà. Ohpotx komo
yakenonà hutwany me xarha naha, noro ha. Àro ke ohutwahkahpàranye nay hamà. Àro
ke, oseryehpàra ehtxoko, toto kom hona, kekon hatà, Txesusu.
32 Txesusu mryenon uro kanye ro me ehtxoko, toto komo nenytxanàr me, oseryehpàra
ro mak ha, kekon xarha tà. Àro wyaro kanye ro me oyehtokonye, amnye onà wyaro
àkehe xarha, uro ha, owyanye, kekon hatà. Romryenon omoro àkehe hampànà, royàm
nenytxanàr me, kahe yawono rma nenytxanàr me, kekon hatà. 33 Àsok haxa hana
màketxow ha. Txesusu mryenonàhnà uro, màketxow hana, toto komo nenytxanàr me,
àhonanye oyoseryehrà kom ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro owyanye tatoko, amnye
onà wyaro àkehe xarha, uro ha, owyanye. Romryenonàhnà omoro àkehe hampànà, royàm
nenytxanàr me, kahe yawono rma nenytxanàr me, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

Rox ehtxok hampànà katxhàrà on ha.

34 Àsok hana màketxow ha, rohoko, kekon xarha tà, Txesusu, 12 komo wya. Onà wyaro
màketxow hana. Yukryeka hona nomokye hamà, osohtahahra harha toto komo yehtxoho
me, màketxow hana. Àro wyaro ehutwahra ehtxoko, rohoko, kekon hatà. Onà wyaro
haxa àkehe, owyanye. Nosohtahetxhe xaxa mak hampànà, toto komo, yukryeka hona
romoknàr ke mak ha, kekon hatà. 35-36 Àro rye yawon komo ryhe osoxehra harha natxhe
hampànà. Tàyàm komo xehra harha natxhe, umur komo, romryenon me esnàr kom ke
mak ha, kekon hatà. Tàyon komo xehra harha natxhe, emsàr komo, romryenon me esnàr
kom ke mak ha. Tànyo yon komo xehra harha natxhe, àhatx komo, romryenon me esnàr
komo ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro bàn yawon komo xehra natxhe hampànà, toto
komo, yukryeka hona romoknàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.
37 Okukur komo hnànàytxoho yoho rma haxa rox ehtxok hampànà, oyàm komo
hnànàytxoho yoho rma haxa mak ha, oyon komo hnànàytxoho yoho rma haxa mak
ha, ohokyamo hnànàytxoho yoho rma haxa mak ha, kekon hatà. Rohnànàytxoho yoho
nyhe nyamoro xe oyehtokony haxa, romryenon mehra ro mak manatxhe ha, kekon
hatà. 38 Oyeryewhamnohtoho komo enàmtxok hampànà. Àro wyaro enàmnye rma rakoro
àtotxok hampànà, romryenon me oyehtxoho menye, kekon hatà. Oyeryewhamnohtoho
komo yonàmpàra oyehtokony haxa, romryenon mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà.
39 Àsok hana manatxow ha. Oyekrunhonàr xe manatxow hana, awayehrà kom hona.
Oyekrunhonàr xano rma, awayehyatxhe xak mak hampànà, kekon hatà. Àsok haxa hana
manatxow ha. Mosoxanomkahnohyatxow haxa hana, twayehso ro, rox oyesnàr kom ke
mak ha. Àro wyaro tosoxanomkahnohsomà rma, mekrunhetxhe harha. Karyhe roro
harha manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

Towakryexem me natxhe oyonytxany komo katxhàrà on ha.

40 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, àwyanye. Àsok hana natxow ha, oyonytxany
kom ha, kekon hatà. Tàwyanye oyonytxantokonye rma, uro rma ronytxetxhe. Tàwyanye
ronytxantoko rma, ronyaknyenhàrà rma yonytxetxhe, kekon hatà. 41 Khoryenkomo
rwonà yokarymany komo yonytxahra natxhe, anar komo, kekon hatà. Anar kom haxa
ryhe nenytxetxhe mak ha. Khoryenkomo rwonà yokarymanye moson hamà, wenytxen
hamà, ketxhe. Nyamoro rma, towakryexem me rma haxa natxhe hampànà, kekon
hatà. Towakryexem me ekarymany komo yehtxoho wyaro rma rha, towakryexem me
natxhe, enytxany komo. Enyhoru moson hamà, wenytxen hamà, kany komo xarha,
towakryexem me natxhe hampànà. Towakryexem me enyhoru komo yehtxoho wyaro
rma rha, towakryexem me natxhe, enytxany komo, kekon hatà, Txesusu.
42 Àsok hana natxow ha, romryenon kom ha. Anatoko norohnàtho wyaro natxow
hana, bàryekomo txko wyaro, moxamo txko wyaro, kekon hatà. Norohnàtho rma
akoronomatxoko, romryenon me esnàr kom ke mak ha. Akoronomany komo rma,
towakryexem me natxhe hampànà, kekon hatà. Tuna marma txko yàmyatxow hana,
àwokru kom me. Tuna yàmnyenhàrà rma, towakryexem me rma haxa natxhe hampànà,
tàwyanye romryenon komo yakoronomanàr ke mak ha. Àro wyaro yaworo xaxa àkehe,
owyanye, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

11

Txesusu hyaka Xowawu wya tànhananàhrà ro komo nyaketxhàrà on ha.

1 12 komo hananàhtàkatxownà hatà, Txesusu. Tàwya àhananàhtàkatxhenye rma, toy
xarha tà. Anaro rha owto hona tekon hatà, Karyeryeya yamtar hon komo yowto hona
rma. Toto komo hananàhyakon hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymekon hatà, àwyanye.
2 Noro yokaytà yonytxay hatà, Xowawu, aymomno ynye rotho. Watxa ymo yaka
ahryemxaho rma mok nehxakon hatà. Watxa ymo yawo rma tehtoko, Txesus yokaytà
yonytxay hatà. Eryehokano ytxoho hoko rma haxa manaye, Kryestu me nay hamà katxho
rma yonytxay hatà, Xowawu. Àro ke, tànhananàhrà kukur komo nyakye hatà, Txesusu
hyaka.

[3] Onà wyaro nketxkon hatà, ànyahxemo komo, Txesusu wya. Amnye nomokyaha,
Kryestu, katxhàr hona ro amna naha, kaxe amna nyaknyo, Xowawu, ketxkon hatà. Noro
kat omoro ha kaxe amna nyaknyo. Anaro yomoknàr hona ro haxa katà amna naye, kaxe
amna nyaknyo, Xowawu, ohyaka, ketxkon hatà, Txesusu wya.
[4] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àtotxok harha, kekon hatà. Àtotxok
harha. Onenyetxhàyamo mekarymetxhe ha, Xowawu wya. Onenytxatxhàyamo xarha
mekarymetxhe ha, àwya, kekon hatà. [5] Monentetxow harha, enhunutho komo, màketxhe
ha, àwya. Manataryeknohyatxow harha, àhrohnàtho komo, màketxhe xarha, kekon hatà,
Txesusu. Monenyhotetxow harha, hunmata ymo yawonotho komo, màketxhe xarha,
àwya. Thanak harha manatxowà, àhanahnàtho komo, màketxhe xarha, kekon hatà.
Manasanàmyatxow harha, àwayehsahotho komo, màketxhe xarha, àwya. Àrwo yony-
horunu yonytxany me harha manatxowà, toto komo, ewakryehnàtho komo, màketxhe
xarha, Xowawu wya, kekon hatà, Txesusu. [6] Kryestu me nay hana, àna hana, kany me
kat manatxowà, rohoko. Àro wyaro kahra oyehtokonye, towakryexem me manatxhe ha,
kekon hatà, Txesusu, Xowaw nànyaketxho komo wya.

Xowaw yokarymatxhàrà on ha.

[7] Totxownà harha tà, Xowaw nànyaketxho komo. Àtotxhenye rma, onà wyaro nkekon
hatà, Txesusu, Xowaw hoko, toto komo wya, ohsamnohxemo komo wya. Ahehnaka
otontokonye, toto yonyxe màtetxkon hamà, kekon hatà. Àsok hana nehxakon ha, noro
ha. Omamu wyarohra mak nehxakon hamà, atxowowo newusnuru wyarohra mak ha,
anar me rha tehutwaxem mehra ro mak ha. [8] Ehonomnà komo womun yawohra mak
nehxakon hamà, kekon hatà. Àsok tawro hana. Ehonomnà komo màn yawo natxow hamà,
ehonomnà komo womun yawon komo. Nyamoro wyarohra mak naha, noro. [9] Àsok haxa
naye, kekon hatà, Txesusu. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me rma haxa nay hamà.
Onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Ekarymanye ro heno komo yoho rma haxa naha, noro
ha, onenyetxhàyamo, kekon hatà, Txesusu, Xowaw hoko. [10] Noro hoko rma, onà wyaro
nkehe, àmenhosahonhàrà.
Ranoto mosonà, kehe, Khoryenkomo. Oywaho ànyakyaha. Osonyhoryetxoko, Kohkomo
yomoknàr hona, kehe hampànà, toto komo wya, kehe, Khoryenkomo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Xowaw hoko, kekon hatà, Txesusu. [11] Onà
wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Toto komo yoho rma haxa naha, Xowawu, aymomno
ynye ro. Omeroro enuxemotho komo yoho rma haxa naha, kekon hatà. Norohnàtho
kom haxa ryhe, Khoryenkomo mryenon me tehtokonye, Xowaw yoho rma haxa natxhe.
Khoryenkomo wya, akayaryet kom me naha, ronànyaketxho, katxho me rma tehtokonye,
Xowaw yoho rma haxa natxhe, kekon hatà, Txesusu.
[12-14] Xowaw yomokhàra ro rma haka, tokarymaxemà ro me nehxakon hamà, kày-
weronàhyamatxho komo, Moyses heno nmenhotho rma, Khoryenkomo rwonà yokary-
manye ro heno komo nmenhotho xarha, kekon hatà. Nomokye haxa ha, Xowawu. Noro
rma, Eryeyas heno wyaro mpànà naha ha, tomohsomà, katxhàr yawo ro nehxakonà.
Yaworo xaxa màken hamà, Xowaw hoko, kahra kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu,
toto komo wya. Xowaw yomokàtxhe rma, onà wyaro katxho haxa ryhe tokarymaxemà
ro me nay hamà. Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, katxho rma,
tokarymaxemà ro me nay hamà. Noro mryenon me harha tehtxahke rma haxa natxow
hamà, toto komo. Akayaryet kom me naha, Khoryenkomo, katxho me harha tehtxahke
rma haxa natxow hamà, kekon hatà. [15] Uro enytxatxoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra
kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
[16] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Àsok hana natxow ha,
toto kom ha, amnyeno rma kom ha, kekon hatà. Àsok hana nay ha, ukuknon kom
ha. Bàryekomo txko yewatxarykatxho ryhe, ukuknon kom me nay hamà, kekon hatà.
Yakentawo newatxaryketxow hamà, bàryekomo txko komo. Tewatxarykantokonye rma,
onà wyaro nketxhe, ukukur komo, anar komo wya. [17] Furwe amna ntxemeknyo. Àsok

tawro amna yakoro àmanhohra mahtxoko, ketxhe, àwyanye, kekon hatà. Onà wyaro
nketxhe xarha. Amna nehokoynyo xarha. Àsok tawro àratahra mahtxoko, ketxhe
xarha, àwyanye, tewatxarykanàr kom me, kekon hatà, Txesusu. Bàryekomo wyaro
natxhe, toto komo. Eyuknyehnà komo wyaro rma natxhe, amnyeno rma komo, kekon
hatà. [18] Xowawu htxero ryhe nomokye. Noro yoyukhura mak nehxatxkonà, toto komo.
Natahyehnomekonà, noro ha. Asahxemtohra nehxakonà. Noro hoko rma, worokyamo
yoh me naha, ketxkonà rma haryhe, kekon hatà, Txesusu. [19] Toto me Enusah xarha
nomokye. Noro ryhe nasahxemtehe. Atahyehnomahra naha. Noro yoyukhura xarha
natxhe, toto komo, kekon hatà. Noro hoko rma, tasahxemtosomà roro mokro hamà,
ketxhe rma haryhe. Ufa xkun yonye roro mokro hamà, ketxhe xarha. Txenyeru yahosnye
ro komo yakoron xarha mokro hamà, ketxhe xarha, kekon hatà. Atxke natxhe moxamo
katxho komo yakoron xarha mokro hamà, ketxhe xarha. Àro wyaro nketxhe rma haryhe,
toto komo, amnyeno rma komo, Toto me Enusah hoko, kekon hatà, Txesusu. Tàywero rma
haxa naha, Khoryenkomo. Tàywero tehtxoho hoye ro, anar me rha tanoto komo yeryan
hamà. Tàywero oyehtokonye, tàyweron me noro menyatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

Anaro rha owto hon komo yanàhnohtoho yokarymatxhàrà on ha.

[20] Eryehokano yeryakon hatà, Txesusu, anaro rha owto hon komo nenyàr me hatà.
Tahoxetà rma yonyhekon hatà, àwyanye, thenyehra rma haxa mak hatà. Atxke rma ne-
hxatxkon hatà, nyamoro ha. Anar me harha tanhànàthàyamo yonyhera rma nehxatxkon
hatà. Àro ke, anàhnohtoho komo yokarymay hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà,
àhokonye.

[21] Onà wyaro àkehe, Korasen hon kom hoko, Betsayda hon kom hok xarha, kekon hatà.
Tanàhnohsom me rma haxa natxhe hampànà, nyamoro ha. Àsok tawro hana. Eryehokano
weryaknano, ànenyàr kom me. Rahoxetà rma wenyheknano, àwyanye. Anar me harha
tanhànàthàyamo yonyhera rma natxhe ha, kekon hatà. Txeru hon kom haxa ryhe,
rahoxet yonyhera nehxatxoko. Seknon hon komo xarha, eryehokano ytxoho yonyhera
rma rha nehxatxoko. Tàwyanye xenyetok haxa, mexehra rma haxa anar me harha
tanhànàthàyamo yonyàràtho haryhe, àwyanye, sakatho ke harha ewomumtonàràtho kom
haryhe, wàràmno waka xarha eryewtanàràtho kom haryhe, àro wyaro rma anar me harha
tanhànàthàyamo yony me ehutwamohsonàràtho kom haryhe, kekon hatà, Txesusu. [22] Àro
ke, onà wyaro àkehe, Korasen hon kom hoko, Betsayda hon kom hoko xarha. Amnye,
Khoryenkomo wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa natxhe hampànà,
nyamoro ha. Txeru honotho komo yoho rma haxa, atxke natxhe hampànà. Seknon
honotho komo yoho rma haxa, atxke natxhe hampànà, nyamoro ha, Korasen hon komo
rma, Betsayda hon komo xarha, kekon hatà, Txesusu.

[23] Onà wyaro àkehe, Kafahnaw hon kom hoko xarha, kekon hatà. Kahe yaka tanàmsom
me nosonyatxow hamà, nyamoro ha. Tanàmsom mehra mak natxhe ha, kahe yaka.
Tarymaxem me haxa ryhe natxhe hampànà, yuhnayen hona, anàhnohno ytxoho ro na,
kekon hatà. Soknoma hon heno kom haxa ryhe, rahoxet yonyhera nehxatxkon hamà.
Eryehokano ytxoho yonyhera rma nehxatxkon hamà. Àwyanye xenyetok haxa, atakhera
ewtothàyamo yesnàràtho haryhe, esnàrà rotho haryhe, kekon hatà. [24] Àro ke, onà wyaro
àkehe, Kafahnaw hon kom hoko. Amnye, Khoryenkomo wya wahanonkano ytxoho ro ho
haxa, atxke rma haxa natxhe hampànà, nyamoro ha. Soknoma hon heno komo yoho rma
haxa, atxke natxhe hampànà, nyamoro ha, Kafahnaw hon komo, kekon hatà, Txesusu.

Khoryenkomo hutwamohsony me Txesusu yoskarymatxhàrà on ha.

[25] Karyeryeya yamtar ho rma tehtoko, onà wyaro tàyàm yakoro nàrwonàmye hatà,
Txesusu. Apa y, kekon hatà. Kahe yawon komo yohà ryhe omoro. Yukryeka hon komo
yoh xarha omoro, kekon hatà. Romryenon komo wya mehutwamohseko. Àro ke, ohxe
xaxa manaha, àkehe, owya. Tàyweron uro ha kanyehnà komo wya mehutwamohseko,
uhutwatxehkanye ro uro ha kanyehnà komo wya rma, kekon hatà. Uhutwanyehnà uro
kany komo wya haxa ryhe mehutwamohseko, bàryekomo txko wyaron komo wya rma,

kekon hatà. [26] Apa y, àwyanye rma mehutwamohseko, ayano me ro mak ha, àhokonye towahke xaxa oyesnàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu, tàyàmà wya.

[27] Thutwamohsony me ryeryeye, royàmà, kekon xarha tà, toto komo wya. Buru hutwatxehkanye ro me naha, royàmà, noro marma mak ha. Khoryenkom muru hutwahra ro mak natxhe, anar komo, kekon hatà. Royàm hutwahra xarha natxhe. Uro marma, royàm hutwatxehkanye ro me wehxaha, umuru kaxe. Noro uhutwamohsehe xarha, ronwahanonkanàr komo wya, kekon hatà, Txesusu.

[28-30] Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà, toto komo wya. Tàyweronàhyamaxem me rma haxa manatxow hamà, oyosonyhoryenàr kom horà. Oyweronàhyamatxhàyamo rma, krawame rma haxa nay hamà, kekon hatà. Rowya ahananàhtoho kom haxa ryhe, krawamehra naha. Ronhananàhrà me oyehtokonye, teryehorye harha manatxhe, ohnawonye, kekon hatà. Àro ke, ronhananàhrà me harha ehtxoko. Rohyaka omohtxoko, rowya ahananàhtoho menye. Rohoko ehohkatxok xarha, kekon hatà. Uro ryhe, towahke wehxaha, ehonomnà komo wyarohra mak ha. Àro ke, rohoko ehohkatxoko. Ronhananàhrà me rma ehtxoko, teryehorye harha oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

12

Hokano ytxoho yawasàn yoh me wehxaha katxhàrà on ha.

[1] Karyeryeya yamtar ho rma tehtoko, marataha tekon hatà, Txesusu, hokano ytxoho yawasàn ho hatà. Akoro tetxkon hatà, ànhananàhrà ro komo. Nyamoro rma, nahyehtxownà hatà. Àro ke, nasànasà hohtyatxkon hatà. Nenahyatxkon hatà.

[2] Nenytxownà hatà, Farysew kukur komo. Ha y, ketxkon hatà, Txesusu wya. Àsok natxow haryhe, onhananàhrà ro komo. Kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra natxow hamà. Hokano ytxoho yawasàn ho thothoryehra naha, kàwyanye, ketxkon hatà, Farysew komo.

[3] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Khoryenkomo karyehtan hutwahra kat manatxowà, Dafe heno kom hoko, kekon hatà. Nyamoro heno xarha, tahyehnàtokonye, kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra rma rha nehxatxkon hatà. Nahyehyatxkonà rma haxa mak hatà, kekon hatà. [4] Àro ke, Khoryenkom màn yaka nowomye hatà, Dafe heno. Ekeyu yonahye hatà. Àsoken hana mon nehxakon ha, ekeyu, kekon hatà. Khoryenkomo yompataka txexahonhàràtho rma mon nehxakon hatà. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro àro yonahyatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro kom marma mak hatà. Anar komo nenahpàtorà ro mak hatà àro ha, kekon hatà. Dafe heno komo xarha nenahpàtor me nehxakon hatà. Nyamoro heno rma nenahtxownà hatà, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

[5] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Moyses heno nmenhotho xarha hutwahra kat manatxowà, Khoryenkom màn yonye ro heno kom hoko, kekon hatà. Hokano ytxoho yawasàn ho xarha, tomyawon kom hoko rma rha nehxatxkon hatà, nyamoro heno, Khoryenkom màn hoko rma. Àsok tawro hana. Hokano ytxoho yawasàn ho oyomyawon kom hokohra ehtxoko katxhàrànhàr yawo rohra nehxatxkon hamà, nyamoro heno. Atxke natxhe, moxamo, kahra mak nehxakon hatà, Khoryenkomo, àhokonye, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

[6-8] Hokano ytxoho yawasàn yoho rma haxa nehxakon hamà, Khoryenkom mànà, kekon xarha tà, àwyanye. Onà wyaro àkehe, owyanye. Uro haxa ryhe, awawon komo rma, Khoryenkom màn yoho rma haxa wehxaha. Hokano ytxoho yawasàn yoh me xarha wehxaha, Toto me Enusah kaxe, kekon hatà. Àro ke, atxke natxhe kahra ehtxoko, moxam hoko, atxke natxhe katxho mehra esnàr kom ke. Khoryenkomo karyehtan hoyen hutwahra manatxow hamà. Onà wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

Toto komo hnàn yawo oyesnàr komo xe wehxaha. Àhnàn kom yawohra rma oyehtokonye,
rowakryenàr xehra mak wehxaha, owyanye. Owoknàthàyamo yàmrà xehra rma
wehxaha, owyanye, toto komo hnàn yawohra oyesnàr kom ke.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom karyehtan hoyeno rma, kekon
hatà. Àro wyaro katxhàrànhàrà hutwahra manatxow hamà. Owyanye uhutwantok haxa,
atxke natxhe moxamo kahra oyesnàràtho kom haryhe, kekon hatà, Txesusu, Farysew
komo wya.

Amoskurumentaxahotho yonyhoryetxhàrà on ha.

9 Tàwya Farysew komo hananàhàtxhe rma, toy hatà, Txesusu. Ohsamnohno ytxoho ro
yaka nowomye hatà.
10 Àto nehxakon hatà, toto. Amoskurumentaxaho rma mok nehxakon hatà. Àto
nehxatxkon xarha tà, Farysew kukur komo. Onà wyaro tawro xe rma nehxatxkon haryhe
mà, Txesusu wya. Atxke manaha, kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra oyesnàr ke,
tawro xe nehxatxkon hamà, àwya. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. On ho
tonyhoryehorye natxowà, ekeh komo, tonyhoryehoryehra kat natxowà, hokano ytxoho
yawasàn ho, ketxkon hatà, Txesusu wya.
11 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok hana manatxow ha, hokano
ytxoho yawasàn ho, kekon hatà. Ewtarà ymo yaka owoknà komo yehurkatxhe, anàmpàra
kat manatxowà. Àna matà, hokano ytxoho yawasàn ho rma manàmyatxow hamà,
kekon hatà. 12 Okno yehetho yoho rma haxa ehetàhpenye nay hamà, toto. Àro ke,
tonyhoryehorye natxow hamà, ekeh komo, hokano ytxoho yawasàn ho xarha, kekon hatà,
Txesusu, Farysew komo wya.
13 Onà wyaro nkekon xarha tà, amoskurumentaxaho wya. Atahoyotkako, kekon hatà,
àwya. Natahoyotkay hatà. Ohxe harha nehxakon hatà, amorà. Àrakayo wyaro rma rha
ohxe harha nehxakon hatà.
14 Nahatakatxownà mak hatà, Farysew komo. Nosonytxetxkon hatà, nyamoro rye rma,
Txesus hoko. Àsoke ryhe noro twayehketxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Esaeyas heno nmenhotho yawo ro Txesusu yexetxhàrà on ha.

15 Osonytxatxho komo rma hutwekon hatà, Txesusu. Àro ke, àsnye ro toy hatà. Akoro
tetxkon hatà, toto komo, thenyehra rma haxa mak hatà. Omeroro ekehàtho komo
yonyhoryetxownà hatà, Txesusu. 16 Rokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, toto komo
wya, kekon hatà, àwyanye. 17 Àro wyaro nkekon hatà, Esaeyas heno nmenhotho yawo ro
tehtxoho me. Onà wyaro nmenhoy hatà, noro heno, Khoryenkomo rwonà yokarymanye
ro heno, amnyehra.
18 Ranoto ryhe noro ha, ronwahanonkatxho rma, ronàhnàn xaxa rma. Noro hoko rma,
teryehorye rma haxa wehxaha, rohnawo. Àhyawo rye mpànà naha ha, rokato. Onà
wyaro nkehe hampànà, noro ha, Xuknewyanahnà komo wya. Oyonyhoryeny kom
me naha, Khoryenkomo, kehe hampànà, àwyanye. 19 Ewakàhkahpàra mpànà naha
ha, noro ha, toto kom hoko. Àkowontahra mpànà naha ha. Eryewhura rma mpànà
nàrwonaha ha. 20 Ahoxemnàtho komo yakoronomehe hampànà. Ewakryehnàtho
komo yowakryehe hampànà. Àro wyaro ohxe toto komo yeryaha hampànà.
Amnye haxa onyhoryetxehkano yeryaha hampànà. 21 Noro hona ro rma natxhe
hampànà, Xuknewyanahnà komo.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Esaeyas heno. Ànmenhothàrànhàrà yawo ro rma haxa
nehxakon hamà, Txesusu.

Khoryenkom yokato yano me worokyamo yowrà hoko wehxaha katxhàrà on ha.

22 Toto yohtxownà hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Worokyamo yano me enhunu ro me
nehxakon hatà. Àrwomnà ro me xarha nehxakon hatà, worokyamo yano me rma rha hatà.
Noro hyaye worokyamo yowye hatà, Txesusu. Nenyhoryey hatà. Nàrwonàmye harha

tà, toto. Tonke harha nehxakon hatà. [23] Noseryehoketxkon hatà, toto komo. Dafe heno
yohamàtho me naye, ketxkon hatà, Txesus hoko.
[24] Tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro haxa nketxkon hatà, Farysew komo. Bewsekmu
yano me xaxa we nowyaha ha, mokro, ketxkon hatà. Worokyamo yohà ymo yano me
towsom me nay hamà, worokyamo, ketxkon hatà.
[25] Atxke ehutwatxho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon
hatà, àwyanye. Àsok hana natxow ha, owto hon kom ha, kekon hatà. Tosoyxemà ro
me tehtokonye, natanàhnohyatxow hamà, owto hon heno komo. Àsok hana natxow ha,
àro rye yawon komo xarha, kekon hatà. Tosoyxemà ro me tehtokonye, natakhahyatxow
hamà, àro rye yawonotho komo, kekon hatà. [26] Àro wyaro rma rha, tosoyxemà ro me
tehtokonye, Satanasà ymo heno komo yatanàhnohràtho haryhe mà. Noro ymo yano me
worokyamo yownye me ryehtoko, amna yosoynyàràtho haryhe mà, kekon hatà, Txesusu,
Farysew komo wya. [27] Okukur komo xarha, worokyamo yowyatxow hatà, kekon xarha tà.
Àsok tawro hana. Bewsekmu yano me amna nowyaha kahra natxow hamà, nyamoro ha.
Àro ke, Bewsekmu yano me towsom me nay hamà, worokyamo, tatoko rma owyanye,
yaworohra mak màketxhe ha, ketxow hamà, okukur komo rma, owyanye, kekon hatà.
[28] Khoryenkom yokato yano me haxa ryhe, worokyamo yowrà hoko wehxaha. Noro yano
me townye me ryehtoko, onà wyaro kany me rma nay hamà, Khoryenkomo, owyanye.
Akayaryet kom me naha, mosonà, ronànyaketxho, kany me rma nay hamà, owyanye,
kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.
[29] Tahoxerye ymo toto yehtoko, noro katxhotho yarhàra nay hamà, anaro, kekon xarha
tà, àwyanye. Bàn yawo rma noro ymo yehtoko, krawame rma haxa nowomyan hamà,
àkatxhothàrà yanàr horà. Tàwya noro ymo yahomometxhe haxa ryhe, àkatxhothàrà
yaryan hamà, tkatxho me harha. Àro wyaro rma rha, rowya worokyamo yownàtoko,
Satanas komo warymen hamà, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.
[30] Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà. Rakoro àtohra oyehtokonye, roxanhàn me
rma manatxow hamà. Rohyaka toto komo yokhàra oyehtokonye, rohyaye maryatxow
hamà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
[31] Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Toseryewhokaxem me naha,
Khoryenkomo, ayanhànàthàyam hoko, omeroron hoko rma. Owyanye twàràhyakatxhe
rma, noseryewhokehe, ohokonye. Owyanye tokato wàràhyakatxhe haxa ryhe, oserye-
whokahra ro mak naha ha, Khoryenkomo, kekon hatà. [32] Toto me Enusah hoko atxke
orwonàmàtxhenye, noseryewhokehe rma, ohokonye. Tokato hok haxa ryhe atxke
orwonàmàtxhenye, oseryewhokahra ro mak naha ha, Khoryenkomo, kekon hatà. Tano
roro rma hak oyehtokonye, oseryewhokahra roro rma naha. Awayhàtxheny xarha,
oseryewhokahra roro rma rha naha, ohokonye, tokato hoko atxke orwonàmrà kom ke,
kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

Eherà ryhe nat hutwamohsehe katxhàrà on ha.

[33] Àsok hana nay ha, nat ha, kekon xarha tà. Ohxe tehtoko, ohxe neheten hamà. Atxke
tehtoko, atxke neheten hamà. Eherà ryhe, nat hutwamohsehe, ohxe hana, ohxehra
haxa hana, kekon hatà. [34] Àro wyaro rma rha, atxke orwonatxhe, omnyamo, rohoko,
ohnawonye atxke oyesnàr kom ke. Okoye wyaro atxke manatxhe. Àro ke ohxe àrwomra
ro mak manatxhe ha, kekon hatà. Àsok tawro hana. Kàhnawonye ohxe kehtokonye,
ohxe tàrwonatxow hamà, toto kom hoko. Kàhnawonye atxke haxa kehtokonye, atxke
tàrwonatxow hamà, kekon hatà. [35] Enyhoru me kehtoko, enyhoru hokono ro me tehxan
hamà, kàhnawo ohxe rma haxa kesnàr ke. Anhà me haxa kehtoko, anhà hokono ro me
tehxan hamà, kàhnawo atxke rma haxa kesnàr ke, kekon hatà, Txesusu.
[36] Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon hatà. Amnye, Khoryenkomo wya wahanonkano
ytxoho ro ho haxa, noskarymetxhe hampànà, toto komo, omeroro. Àsok make
tàrwonàmàthàyamotho rma yokarymetxhe hampànà, Khoryenkomo wya, kekon hatà.
[37] Atxke tàrwonàmàthàyamotho hoye ro, atxke manatxhe hampànà katxho me roro rma

natxhe hampànà, Khoryenkomo wya. Ohxe tàrwonàmàthàyam hoye ro, ohxe manatxhe katxho me roro rma natxhe, toto komo, Khoryenkomo wya, wahanonkano ytxoho ro ho haxa, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

Àsok hana manatxow ha omnyamo amnyeno rma komo katxhàrà on ha.

38 Onà wyaro nketxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro kukur komo, Farysew kukur komo xarha, Txesusu wya. Khananàhnye y, kahe yawon yakoxetà xenyhoko, amna wya, yaworo xaxa manay hamà katxho me, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. Eryehokano ynyàr xe amna naha, owya, ketxkonà rma haryhe tà.

39 Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsok hana manatxow ha, omnyam ha, amnyeno rma komo, kekon hatà. Atxke rma haxa manatxow hamà. Thetxenhàrà hyaye toto yotowrà wyaro, Khoryenkomo hyaye otowsah me manatxow hamà. Àro ke, kahe yawon yahoxetà xenyhoko, amna wya, màketxhe rma haryhe, rowya, kekon hatà. Noro yahoxetà yonyhohra mak wehxaha, owyanye. Xonas heno hutwahkahpàra ehtxoko. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno rma hutwahkahpàra ehtxoko, kekon hatà. Noro heno hoko rma tahoxetà yonyhoy hatà, Khoryenkomo, Enenefe hon heno komo wya. Àro wyaro rma rha, Toto me Enusah hoko xarha tahoxetà yonyhehe hampànà, owyanye, kekon hatà. 40 Àsok hana nehxakon ha, Xonas heno ha. Kana ymo yowan yawo nehxakon hatà. Kana ymo yowan yawo rma 3 me nenmahye hatà. Noro rma yanàmye hatà, Khoryenkomo, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, yukryeka waka enamsaho, 3 me nenmahyaha hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà. 41 Khoryenkomo wya tanàmàtxhe rma, nekarymekon hatà, Xonas heno, Enenefe hon heno komo wya. Nyamoro heno rma, tàwyanye enytxatxhe rma, anar me harha tanhànàthàyamo yonytxownà hatà, kekon hatà. Nyamoro heno wyarohra mak manatxhe, omnyamo, amnyeno rma komo. Awawonye rma naha, ehonomnà xaxa. Xonas heno yoho rma haxa ehonomnà me naha. Noro yonytxahra mak manatxhe, omnyamo, kekon hatà. Àro ke, amnye, Khoryenkomo wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa manatxhe hampànà. Àro rma ho, Enenefe hon heno komo menyatxhe hampànà. Onà wyaro nketxhe hampànà, nyamoro ha, owyanye, kekon hatà. Atxke rma haxa mehxatxkon hamà, amna wyarohra oyesnàr kom ke, ehonomnà xaxa yonytxahra oyesnàr kom ke, ketxhe hampànà, Enenefe hon heno komo, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

42 Àsok hana nehxakon ha, Saromaw heno ha, kekon xarha tà. Tàywero rma haxa nehxakon hatà, noro heno, anar komo yoho rma haxa mak hatà. Àro ke, noro yonytxaxe nomokye hatà, wosà, notxwakomo. Sur yaworon heno komo notxwanà rma noro hatà. Nyamoro yowto rma, moxe rma haxa nehxakon hatà. Àsnye ro moxe rma haxa nomokye hatà, ànotxwan heno komo, Saromaw heno yonytxaxe mak hatà. Àsok hana manatxow ha, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà, Txesusu. Awawonye rma naha, ehonomnà xaxa. Saromaw heno yoho rma haxa ehonomnà me naha, noro ha. Noro yonytxahra mak manatxhe, omnyamo. Àro ke, amnye, Khoryenkomo wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa manatxhe hampànà. Àro rma ho, Sur yaworon heno komo notxwanà menyatxhe hampànà. Onà wyaro nkehe hampànà, noro ha, owyanye. Atxke rma haxa mehxatxkon hamà, rowyarohra oyesnàr kom ke, ehonomnà xaxa yonytxahra oyesnàr kom ke, kehe hampànà, Sur yaworon heno komo notxwanà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

Toto hyaka harha worokyamo yomohtoho yokarymatxhàrà on ha.

43 Àsok hana nay ha, worokyamo ha, kekon xarha tà, Txesusu. Toto hyaye totowàtxhe rma, ahehnaha ten hamà. Tosarà yohoryan hamà. Xenyhera ro mak naha, àto. 44 Àro ke, onà wyaro nken hamà. Toto hyaka harha àten hamà, romànàtho yaka harha, kehe, worokyamo, toto hyaye otowsahotho, kekon hatà. Àro ke nomokyaha harha, toto hyaka harha. Toto yowanà yonyaha. Bànàthàrà rma yonyaha. Yarhàra rma nenyaha. Enyhoryexaho rma yonyaha. Àro yawono, ehxera rma naha, kekon hatà. 45 Àro wyaro

tàwya xenyetxhe, tkukur komo yanyekyaha, worokyamo. 7 me nanyekyatxhe. Noro
ymo yoho rma haxa, atxke natxhe, nyamoro ha, ànanyeketxhàyamo, kekon hatà. Toto
yowan yaka nowomyatxhe, nyamoro ha, omeroro, àto roro tehtxoho menye. Àsok hana
nay ha, tototho. Atxke rma haxa nay hamà, kekon hatà. Amnyehra htxero atxke
nehxakon hakahpa, towenyxa esnàr ke. Àro wyaro atxke texetxhàràtho yoho rma haxa,
atxke nehtxekehe haxa ha, norotho, yake rma haxa esnàr ke, kekon hatà. Àro wyaro
rma rha atxke manatxhe hampànà, omnyamo, amnyeno rma komo. Amnyehra atxke
oyexetxhàyamotho yoho rma haxa, atxke manatxhe haxa ha, royukhura oyesnàr kom ke,
kekon hatà, Txesusu.

Khoryenkomo yoyuknye komo yotaketxhàrà on ha.

46 Àro wyaro toto kom yakoro Txesusu rwonàmnàtoko rma, nomohtxownà hatà, àyon
komo, ewtà komo yakoro. Màmyaye rma horohtxownà hatà. Txesus yakoro amna
rwonàmrà xe amna naha, ketxkon hatà, àton komo wya. 47 Àton kukur komo nekarymay
hatà, Txesusu wya. Màmyaye manatxowà, oyon komo, oyowtà komo yakoro, kekon hatà.
Tàrwonàmrà komo xe natxow hatà, ayakoro, kekon hatà.

48 Onà wyaro haxa neyukye hatà, Txesusu. Àsoken kom hana, royon me natxow ha,
kekon hatà. Àsoken kom hana, rowtà me natxow ha, kekon hatà. 49 Natahoyotkay hatà,
tànhananàhrà ro kom wetxe. Moxamo ryhe, royon me natxhe. Rowtà me natxhe, kekon
hatà. 50 Àsok tawro hana. Royàm yoyuknye ro komo rma, rowtà me natxow hamà, kekon
hatà. Kahe yawon yoyuknye komo rma, rowosàn me natxow hamà. Royon me natxow
hamà, kekon hatà, Txesusu.

13

Nat yothahtoho yokarymatxhàrà on ha.

1 Taa. Àro rma ho bàn yaye toy hatà, Txesusu. Ukuthonà ymo yohokoso toy hatà. Àto
rma neryewtay hatà. 2 Àhyaka nohsamnohtàkatxownà hatà, toto komo. Thenyehra rma
haxa nehxatxkon hatà. Àro ke nosonkahye hatà, Txesusu, kanawa yaka. Eryewtaxaho rma
nhananàhyatxkon hatà. Tuna ymo yohoye rma nehxatxkon hatà, toto komo, omeroron
komo.

3 Kuknonano me rma hananàhyatxkon hatà, thenyehra hatà. Onà wyaro htxero nkekon
hatà, àwyanye. Nat yonamso toy hatà, toto, kekon hatà. 4 Onà wyaro nexey hatà,
natàtho. Tonamsom hoye nothahye hatà, asama yaka. Àrotho yonahtxownà hatà,
torono heno, kekon hatà. 5 Àhoye rma nothahye xarha tà, toh hona, yukryeka ahtumnu
waka. Nahtaye rma haryhe tà, àrotho. 6 Àro ke, kamàmà yasawnukutxhe, naknay hatà.
Nuskurumentay hatà, àmxahra tesnàr ke, kekon hatà, Txesusu. 7 Àhoye rma nothahye
xarha tà, ewekhàr waka. Àto rye rma horymamtxownà hatà, ewekhàr yakoro. Natàtho
yompoymay hatà, ewekhàrà, kekon hatà. 8 Àhoyeno rma, tonamsom me haxa nexey hatà,
yukryeka taxeronokem waka. Àro rma, thenyehra nehetay hatà. Anar komo, 100 me
nehetay hatà. Anar komo xarha, 60 me nehetay hatà. Anar komo xarha, 30 me nehetay
hatà, kekon hatà. 9 Uro enytxatxoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra kat manatxowà,
kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Àsok tawro kuknonano me orwonano katxhàrà on ha.

10 Amnye, Txesusu hyaka haxa nomohtxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. Onà wyaro
nketxkon hatà, àwya. Àsok tawro kuknonano me orwonano, toto komo hananàhrà me,
ketxkon hatà, àwya. Àsok tawro kuknonano me orwonano, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro
komo.

11 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsok hana toto komo kayaryet me nay ha,
Khoryenkom ha, kekon hatà. Àkayaryet kom me tehtxoho hutwamohsohra rma hak
naha, noro, toto komo wya. Owyany haxa ryhe uhutwamohsehe, kekon hatà. 12 Àsok
tawro hana. Ohxe enytxanyenhàyamo wya ryhe, tàrwonà yonytxamohsehe rye rma

haxa, Khoryenkomo. Nyamoro rma, thenyehra rma haxa nenytxetxow hamà, kekon
hatà. Enytxanyehnàtho komo wya haxa ryhe, enytxamohsohra harha mpànà naha ha,
Khoryenkomo. Uhutwehe kanyenhàràtho rma, hutwahkahyatxhe harha hampànà, kekon
hatà, Txesusu. 13 Àro ke, kuknonano me kàrwonaha, rowya àhananàhrà kom me. Àsok
tawro hana. Khoryenkomo yahoxetà yonyatxhe rma haryhe. Noro ywenyeke rma natxow
hamà, kekon hatà. Rorwonà yonytxetxhe rma haryhe. Enytxahra mak natxow hamà.
Uhutwahra rma natxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 14 Nyamoro rma, Esaeyas heno
nmenhotho yawo ro rma haxa natxow hamà. Onà wyaro nmenhoy hatà, noro heno,
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno, amnyehra.

Rorwonà menytxetxhe roro mak haryhe. Uhutwahra rma manatxhe ha. Rahoxetà
menyatxhe roro mak haryhe. Roywenyeke rma manatxhe ha. 15 Àsok tawro hana.
Akàhpàra natxow hamà, romryenon komo, tàhnawonye, tàwyanye royuknur
hona. Nehanahuryatxow hamà, tàwyanye rorwonà yonytxanàr hona. Nosom-
patanyohomtetxow hamà, tàwyanye rahoxetà yonyàr hona. Rohona xenyhera
natxow hamà. Rowya tonyhoryenàr komo xehra natxow hamà.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Esaeyas heno, kekon hatà, Txesusu. Ànmenhothàrànhàr
yawo ro rma haxa natxow hamà, toto komo, amnyeno rma komo. 16 Omnyam haxa ryhe,
towakryexem me rma manatxow hamà, rahoxetà yony me oyesnàr komo ke, rorwonà
yonytxany me xarha oyesnàr komo ke, kekon hatà. 17 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe,
owyanye. Amnyehran heno komo yoho rma haxa towakryexem me manatxow hamà,
kekon hatà. Àsok tawro hana. Onenyàr komo yonyhera nehxatxkon hamà, nyamoro heno.
Xenyàr xe rma nehxatxkon haryhe, nyamoro heno, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro
heno komo rma, enyhoru heno komo xarha, kekon hatà. Onenytxanàr komo yonytxanàr
xe xarha nehxatxkonà rma haryhe. Enytxahra mak nehxatxkon hamà, nyamoro heno,
omokhàra rma hak ryesnàr ke hamà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Nat yothahtoho yokarymatxho hutwamohsothàrà on ha.

18 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Kuknonano
uhutwamohsehe, owyanye, kekon hatà. Nat yonamso toy hatà, toto, katxho rma
uhutwamohsehe, owyanye. 19 Natà ryhe, Khoryenkomo rwonà kuknon me naha. Àsok
hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, katxho kuknon me rma naha, kekon
hatà. Asama yaka othahsahotho ryhe, Khoryenkomo rwonà yonytxanyenhàyamo kuknon
me naha. Àwyanye enytxatxhe rma, nomokyaha, anhà ymo. Ewan yakanye enamsahotho
yaryaha, noro ymo ha, kekon hatà, Txesusu.

20 Toh hona othahsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomo rwonà
yonytxetxhe rma haryhe, nyamoro ha. Tàwyanye enytxatxhe rma, teryehorye na-
hohsatxhe rma haryhe, kekon hatà. 21 Ewan yakanye enamsahotho rma, àmxahnà wyaro
mak naha. Mexehra mak nahohsatxhe ha. Mexehra texetxhenye, toseryehokaxem me
harha natxhe, kekon hatà. Teryewhamnohsom me rma natxhe, tàwyanye Khoryenkomo
rwonà yonytxanàr ke mak ha. Àro wyaro toseryehokatxhenye rma, nàhnànketxhe harha,
kekon hatà, Txesusu.

22 Ewekhàr waka othahsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomo rwonà
yonytxetxhe rma haryhe, nyamoro xarha. Amnye, tomyawon kom hoko roro mak natxhe
ha, kekon hatà. Tkatxhonke rma haxa tesnàr komo xe natxhe xarha. Àro hoye ro,
Khoryenkomo rwonà hutwahkahtàketxhe xak hampànà. Ehetahra mak natxhe ha. Ohxe
roro natxhe katxho mehra ro mak natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

23 Yukryeka taxeronokem waka enamsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha.
Khoryenkomo rwonà yonytxetxhe, nyamoro ha, kekon hatà. Tàwyanye enytxatxhe rma,
ohxe hutwetxhe. Uhutwahkahpàra mak natxhe. Àro ke, tehetaxemà wyaro ohxe roro
natxhe, kekon hatà. Ukukur komo rma, 100 me tehetaxemà wyaro ohxe roro natxhe.
Ukukur komo xarha, 60 me tehetaxemà wyaro ohxe rma rha natxhe. Ukukur komo xarha,

30 me tehetaxemà wyaro ohxe rma rha natxhe, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Nat enyhoru nat anhà xarha yokarymatxhàrà on ha.

[24] Anaro kuknonano me nekarymay xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Àsok hana wekarymen ha, owyanye. Kuknonano me wekarymen hamà. Onà wyaro nay hamà, kekon hatà. Nat enyhoru yonamye hatà, toto, tànatàr me. [25] Kohsaya nomokye hatà, noro xanhànà ymo. Anhà haxa yonamye hatà, noro natàr wawo, enyhoru wawo rma, kekon hatà. [26] Àto rye rma nahtay hatà, anhà, enyhoru yakoro. Àro ke, enyhoru yehetantoko, àto rma rha nehxakon hatà, anhà xarha, ehetahnà rma, txufu wyarono, kekon hatà.

[27] Totxownà hatà, tànatkemà yanoto komo, àhyaka. Amna yohà y, ketxkon hatà, àwya. Enyhoruhnu kat menamyako. Àsok tawro atxke harha naye, ketxetxe keny harha, ketxkon hatà, anoto komo, kekon hatà, Txesusu. [28] Àna mak hana, kekon hatà, tànatkemà. Àro wyaro neryak hamà, roxanhànà ymo, kekon hatà. Anhàtho wakanàr xehra manaye, amna wya, ketxkon hatà, anoto komo. [29] Àna matà, àwakahra rma hak ehtxoko, kekon hatà, tànatkemà. Owyanye anhàtho wakantok haxa, enyhorutho xarha màwaketxow hamà. Àro ke, àwakahra rma hak ehtxoko, kekon hatà, tànatkemà, kekon hatà, Txesusu. [30] Àto rye rma hak horymamtxowà, anhà, enyhoru yakoro, kekon hatà, noro. Horymamtxowà rma haka, tehetatàhkaxe ro. Ehetatàhkatxhe rma, onà wyaro àken hamà, àhotnye komo wya, kekon hatà. Wahoro htxero anhàtho ehamnohtxoko, owyanye aknyohrà horà, àken hamà, àwyanye. Enyhoru xarha ehamnohtxoko, nyah màn yaka, àken hamà, àwyanye, kekon hatà, tànatkemà, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Anaro rha kuknonano yokarymatxhàrà on ha.

[31] Anaro kuknonano me nekarymay xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Àsok hana wekarymen ha. Kuknonano me wekarymen hamà. Nat horymamtoho wyaro nay hamà, kekon hatà. Natà txko tenamyatxow hamà, mostakna nathàrà txko rma. [32] Anaro nathàr komo yosnaka rma haxa nay hamà, kekon hatà. Esnakanotho txko rma, thorymamàtxhe, ehànhenye ymo rma haxa mak naha ha, anar komo yoho rma haxa mak ha. Nasakmatahtehe, thenyehra, kekon hatà. Amnye akmatar hona nemàmtetxow hamà, torono komo. Àro wyaro rma rha nehamyatxhe ha, Khoryenkomo mryenon komo. Yakenohnàtho komo rma nehamyatxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

[33] Anaro kuknonano me nekarymay xarha tà. Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Àsok hana wekarymen ha. Kuknonano me xarha wekarymen hamà. Wosà wya katamaru wakanomanàrà wyaro nay hamà, kekon hatà. Yukwarà yeryan hamà, katamaru waka. 3 waka hana neryan ha. Àro wawo tehtoko, osonyhera harha nay hamà, yukwarà. Osonyhenà rma hoye ro twakanonke rye nay hamà, katamaru, omeroro, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, tonyhoryetxehkaxem me natxhe, Khoryenkomo mryenon komo. Osonyhen hoye ro rma tonyhoryetxehkaxemà rye me natxhe, kekon hatà, Txesusu.

[34] Àro wyaro anaro rha kuknonano me nekarymekon hatà, toto komo wya, ohsamnohxemo komo wya. Kuknonano mehra ekarymahra ro mak nehxakon hatà, àwyanye. [35] Àro wyaro tàwya ekarymantoko rma, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno nmenhotho yawo ro nehxakon hamà. Onà wyaro nmenhoy hatà, noro heno, amnyehra.

Kuknonano me kàrwonaha hampànà. Enytxahnà rotho rma wekarymehe hampànà, toto komo wya. Rowya toto yakàhtotxhe rma, enytxamohsohra roro rma wehxakonà, àwyanye. Àro rma wekarymehe hampànà.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno. Ànmenhothàrànhàr yawo ro rma haxa nehxakon hamà, Txesusu.

Nat enyhoru nat anhà xarha yokarymatxho hutwamohsothàrà on ha.

[36] Taa. Toto komo hyaye toy hatà, Txesusu, ohsamnohxemo komo hyaye rma hatà. Bàn
yaka harha toy hatà. Àhyaka nomohtxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. Onà wyaro
nketxkon hatà, àwya. Kuknonano me onekarymatxhàrà uhutwamohsoko, amna wya,
ketxkon hatà. Anhà yonamtoho rma uhutwamohsoko, amna wya, ketxkon hatà.

[37] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Nat enyhoru yonamnye ryhe, Toto me
Enusaho kuknon me naha, kekon hatà. [38] Noro natàrà ryhe, yukryeka hon komo kuknon
me naha. Nat enyhoru ryhe, Khoryenkomo mryenon komo kuknon me naha. Nat anhà
ryhe, anhà ymo mryenon komo kuknon me naha, kekon hatà, Txesusu. [39] Tànatkemà
xanhànà ymo ryhe, worokyamo yohà ymo kuknon me naha. Anhà ymo rma kuknon
me naha. Ehetatàhkatxhe rma katxho ryhe, wahanonkano ytxoho ro ho haxa katxho
kuknon me naha, kekon hatà. Àhotnye komo ryhe, kahe yawon komo kuknon me
natxhe. Khoryenkom yanoto komo rma kuknon me natxhe, kekon hatà, Txesusu.
[40-41] Anhàtho yohamnohtxownà hatà, àhotnye komo, tàwyanye aknyohtoho me. Àro wyaro
rma rha, anhàtho komo yohamnohyatxhe hampànà, kahe yawon komo. Wahanonkano
ytxoho ro ho haxa, tanoto komo rma nyakyaha hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà.
Khoryenkomo mryenon kom waye anhà yaryatxhe hampànà, nyamoro ha. Omeroro rma
naryatxhe hampànà. Atxke ehxemotho komo xarha yaryatxhe hampànà, kekon hatà,
Txesusu. [42] Eryewhamnohno ytxoho ro na narymetxhe hampànà, weheto ymo wyaron
hona rma. Àton heno komo rma nàratetxhe hxak hampànà, teryewhamnohrà kom ke mak
ha, kekon hatà. [43] Àro wyaro wahanonkano yeryetxhe rma, tàyàm komo yowto ho natxhe
hampànà, Khoryenkomo mryenon komo. Noro nenyhoryetxho komo rma nyamoro ha.
Ohxe tonyxemà ro me natxhe hampànà. Àsok hana ohxe tonyxem me nay ha, kamàm
ha, kekon hatà. Kawasmeny komo rma, ohxe tonyxem me nay hamà. Àro wyaro rma
rha, ohxe tonyxemà ro me natxhe hampànà, Khoryenkomo mryenon komo, kekon hatà.
Uro enytxatxoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.

Anaro rha kuknonano yokarymatxhàrà on ha.

[44] Anaro kuknonano me nekarymay xarha tà, Txesusu. Àsok hana akayaryet kom me nay
ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Kuknonano me xarha wekarymen hamà. Onà wyaro nay
hamà. Katxhonano ehetàhpenyeno yonyey hatà, toto, kekon hatà. Anar komo yowto ho
enamsaho nehxakon hatà. Àro ke, tàwya xenyetxhe rma, nenamye harha tà, anar komo
wya xenyàr hona. Ewtothàyamo yehekatnàr xe nehxakon hatà. Àro ke, tkatxhothàrà
yàmtàhkay hatà, omeroro, txenyeru hona. Txenyeru rma yàmtàhkay hatà, omeroro,
ewtothàyamo yehetho me, kekon hatà. Teryehorye rma haxa nehxakon hatà, tkatxho me
harha esnàr ke. Àro wyaro rma rha, omeroro màhnànkatxehketxow hamà, Khoryenkomo
mryenon me oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu.

[45] Àro wyaro rma rha, tohu txko ehetàhpenyeno yehekahtyakon hatà, toto, anaro.
Nehoryakonà rma haxa mak hatà. [46] Enyhoru haxa yonyey hatà, kekon hatà. Àro ryhe,
anaro tohu txko yoho rma haxa ehetàhpenye nehxakon hatà, kekon hatà. Àro ke,
tkatxhothàrà yàmtàhkay hatà, omeroro, txenyeru hona. Txenyeru rma yàmtàhkay hatà,
omeroro, tohu txko yehetho me. Àro wyaro rma rha, omeroro màhnànkatxehketxow
hamà, Khoryenkomo mryenon me oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu.

[47] Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon xarha tà. Kuknonano
me xarha wekarymen hamà. Onà wyaro nay hamà. Tàtxarukan komo yarymetxow hamà,
toto komo, tuna kwaka, kekon hatà. Àro wyaro kana yaramyatxow hamà. [48] Thenyehra
kana heno yehtoko, txaruka hpexekyatxow hamà, mahona. Teryewtatxhenye rma,
kana wahanonketxow hamà, kekon hatà. Enyhoru komo yonkahyatxow hamà, en yaka.
Anhàtho kom haxa yarymetxow hamà. [49] Àro wyaro rma rha natxhe hampànà, toto
komo. Wahanonkano ytxoho ro ho haxa, nomokyatxhe hampànà, kahe yawon komo,

Khoryenkom yanoto komo. Nyamoro rma, Khoryenkomo nenyhoryetxho komo wa-
hanonketxhe hampànà, Khoryenkom yowto hon me ehtxoho menye. Atxke ehxemotho
komo xarha wahanonketxhe hampànà, kekon hatà. [50] Nyamoro heno rma yarymetxhe
hampànà, eryewhamnohno ytxoho ro na, weheto ymo wyaron hona. Àton heno komo rma
nàratetxhe hxak hampànà, teryewhamnohrà kom ke, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà
ro komo wya.
[51] Àro wyaro katxho komo muhutwatxowà. Uhutwahra kat mahtxoko, kekon xarha tà,
àwyanye. Àhà, amna nhutwano, ketxkon hatà. [52] Toto komo kayaryet me Khoryenkom
yehtxoho muhutwatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Uhutwany me harha
manatxow hamà, ronhananàhàtho me oyesnàr kom ke. Àro ke, horykomo wyaro
manatxow hamà. Tkatxho hoye nàmyan hamà, noro, bàn yawon komo wya, kekon hatà.
Anatoko xenyhenà rotho yàmyan hamà, àwyanye. Anatoko xenyxahotho rma yàmyaha
xarha, àwyanye, kekon hatà. Àro wyaro tkatxho hoye nàmyan hamà, bàn yawon komo
wya. Àro wyaro rma rha toto komo màhananàhyatxow hamà, kekon hatà. Anatoko
ànenytxahtorà rotho komo mekarymetxow hamà, àwyanye. Anatoko ànenytxatxhàyamo
rma mekarymetxhe xarha, àwyanye, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Towtothàr hona Txesusu tothàrà on ha.

[53] Kuknonano me tàwya ekarymatxehkatxhe, toy hatà, Txesusu. [54] Towtothàr hona toy
hatà. Àton komo hananàhyakon hatà, ohsamnohtoho kom yawo. Koo, noseryehoketxkon
hatà, nyamoro. Àsok nay haryhe, mosonà, ketxkon hatà. Àsok nay haryhe. Tàywero rma
haxa nay hamà. Eryehokano ynye ro me xarha nay hamà. Tahoxetà rma yonyhen hamà,
kàwyanye. Onok hoye ro ryhe ehonomnà me naye, ketxkon hatà. [55] Noro ywero tehxatxow
hamà. Wewe yonyhoryenye ro heno murunho mehra kat naye. Maryeya mryerà mehra
kat naye. Txaku yowtà mehra kat naye, ketxkon hatà. Xose yowtà mehra kat naye. Semaw
yowtà mehra kat naye. Xuknasà yowtà mehra kat naye, ketxkon hatà. [56] Noro wosàn
mehra kat natxowà, mokyamo, kwawon komo rma. Noro ywero tehxatxow hamà, ketxkon
hatà. Noro rma, ehonomnà me mak naha. Àsok nay haryhe, ketxkon hatà. Khoryenkom
yano me ehonomnà me nay hamà, kahra mak nehxatxkon hatà. [57] Àro ke, noro xehra
nehxatxkon hatà.
Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro
komo yonytxetxow hamà, toto komo, kekon hatà. Ewto hon kom haxa ryhe, enytxahranye
ro mak natxow hamà. Ukukur komo rma, enytxahranye ro mak natxow hamà, kekon hatà,
Txesusu. [58] Towtothàr ho rma tehtoko, tahoxetà yonyhohra nehxakon hatà, àwyanye,
thona xenyhera esnàr kom ke. Nenyhoye rma haryhe tà, ekehàtho komo yonyhoryenàr
hoko. Yakehra mak nenyhoryetxownà hatà, àto.

14

Xowaw heno hàmkotothàrà on ha.

[1] Karyeryeya yamtar ho rma hak Txesusu yehtoko, noro yokaytà yonytxay hatà, Erok-
nesà, àton komo kayaryetà ymo. Ehonomnà me rma haxa nay hamà, tàwya eryehokano
ynyàr ke, katxho rma yonytxay hatà, Txesus hoko. [2] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, tanoto
komo wya. Xowaw heno mok hamà, kekon hatà. Aymomno ynye ro heno rma mok hamà.
Àwayehxemo kom waye nasanàmyak hamà. Àro hoye ro eryehokano yeryan hamà, kekon
hatà, Eroknesà.
[3] Noro rma, Xowaw heno yahohsonyenhàr me nehxakon hatà. Nasohtohoy xarha tà.
Nahryempoy xarha tà, watxa ymo yaka, àwya toynyàr ke mak hatà. Àsok tawro hana.
Towtà hetxenho yahosnyenhàr me nehxakon hatà, Eroknesà. Erokneyasà noro hatà, wos
yosotà, Feryepe hetxenho rma hatà. Noro rma yahosày hatà, Eroknesà, thetx me harha.
[4] Àro ke neyey hatà, Xowaw heno. Atxke manaha, kekon heno hatà, Eroknesà wya. Atxke
manaha. Tahohsoryehra ro mak naha ha, owya, oyowtà hetxe kaxe, kekon hatà, Xowaw
heno. Àro hoye ro nahryempoy hatà, Eroknesà, watxa ymo yaka.

[5] Etahahonàr xe xarha nehxakon hatà. Etahahohra rma hak nehxakon hatà, toseryehrà
ke hatà. Toto kom hona noseryehyakon hatà, onà wyaro kany me esnàr kom ke hatà.
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro noro hamà, kany me nehxatxkon hatà, Xowaw heno
hoko.
[6] Tonuruthurunhuru yawasàn ho haxa noro heno yotahahoy hatà, Eroknesà. Àro rma
ho ehonomnà komo yahxemtoy hatà. Àhyakanye nomokye hatà, omaso, Erokneyasà
yomsàrà. Manhoy hatà, Eroknes komo nenyàr me hatà. Eroknesà yeryehotanàhye hatà,
banhonàr ke. [7] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, noro, omaso wya. Eten xe manaye, kekon
hatà. Eten xe manaye. Àro rma wàmyaha, àx oyehtxoho rma. Tàmpàra rma ryehtoko,
romtatkano rma hak Khoryenkomo, kekon hatà, Eroknesà. [8] Tàyon yano me, onà wyaro
haxa nkekon hatà, omaso, Erokneyasà yano me rma hatà. Xowaw heno àhàmkotohoko,
ayanoto komo wya, kekon hatà. Aymomno ynye ro heno rma àhàmkotohoko, àwyanye.
Uyhuthuthuru mekhehe ha, rohyaka, àwyanye. Wetxe yaw hak nehtxowà, kekon hatà,
omaso.
[9] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, nekhokay hatà, Eroknesà. Àhàmkotohonàr xehra
nehxakon hatà. Onà wyaro kanyenhàr me mak nehxakon hatà. Tàmpàra rma ryehtoko,
romtatkano rma hak Khoryenkomo, kanyenhàr me mak nehxakon hatà, àton komo
nenytxanàr me hatà, omeroron komo nenytxanàr me hatà. Àro ke hàmkotohoy hatà. Onà
wyaro nkekon hatà, tanoto komo wya. Àhàmkototatxko ha, kekon hatà. Àhàmkototatxko
ha. Uyhuthuthuru mekyatxhe ha, wetxe yawo, kekon hatà, Eroknesà, tanoto komo
wya. [10] Watxa ymo yaka totxownà hatà, nyamoro. Xowaw heno hàmkototxownà hatà.
[11] Uyhuthuthuru yohtxownà hatà, wetxe yawo. Nàmtxownà hatà, omaso wya. Noro rma
naràу hatà, tàyonà hyaka.
[12] Watxa ymo yaka totxownà hatà, Xowawu nhananàhrà rotho komo. Ekehàthàrà
yatxownà hatà. Nenamtxownà hatà. Tàwyanye enamàtxhe rma, ekarymaxe totxownà
hatà, Txesusu hyaka.

5000 komo nyahmatxhàrà on ha.

[13] Xowaw heno yokaytà yonytxay hatà, Txesusu. Tàwya enytxatxhe rma, meya toy
hatà. Nosonkahye hatà, kanawa yaka. Ahehnaka tàtonàr xe rma nehxakon haryhe
tà, totohnaka hatà. Àtonàrà yonytxatxownà mak hatà, toto komo. Àro ke totxownà
hatà, nyamoro xarha, thenyenohnà komo. Anaro rha owto hoye omohxemo komo rma
nyamoro hatà. Àwararo totxownà hatà. Txesusu yohoso totxownà hatà. Nyamoro htxero
nahatakatxownà hatà.
[14] Txeey, Txesus komo xarha nahatakatxownà hatà. Tasanàmnàtoko, toto komo yonyey
hatà, Txesusu. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà. Àhnàn kom yawo rma haxa
nehxakon hatà, Txesusu. Ekehàtho komo yonyhoryey hatà.
[15] Àro rma kokmamrà ro, Txesusu hyaka haxa totxownà hatà, ànhananàhrà ro komo.
Ehxera ro mak naha, owto, tano, ketxkon hatà, àwya. Tkokmamtxow ha. Àro ke, toto komo
ànyahtxoko, ketxkon hatà. Ànyahtxoko, anaro rha owto hona. Tànyahrà komo yehekahso
ànyahtxoko, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo.
[16] Àtohra hak nahtxoko, kekon mak hatà, Txesusu, àwyanye. Àtohra hak nahtxoko.
Omnyamo rma ànyahmatxoko, kekon hatà, àwyanye. [17] Ehxera naha, ànyahrà komo, amna
hyawo, ketxkon mak hatà, àwya. 5 me marma naha, ekeyu, amna hyawo. Kana xarha, 2
me marma naha, ketxkon hatà. [18] Àrotho rma sohtxoko, rohyaka, kekon hatà, Txesusu.
[19] Toto komo yeryewtanàhye hatà, txufu txko waka. Ekeyu yanàmye hatà. 5 me
rma nanàmye hatà. Kana xarha yanàmye hatà, 2 me rma. Kakoso nosompotày hatà.
Khoryenkom yakoro nàrwonàmye hatà, ekeyu hoko, kana hoko xarha. Nowye hatà.
Nàmye hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Nyamoro rma nàmtxownà hatà, toto komo wya.
[20] Omeroro rma nenahtàkatxownà hatà. Wahuramtàhkatxownà hatà. Otàkràskatxhàràtho
yonàmatxownà hatà, wetxe ymo yaka. 12 me rma nenàmatxownà hatà.

[21] Twahak hana nehxatxkon ha, àyakenon kom ha. Kàrkomo komo ryhe, 5000 me hana
nehxatxkon ha. Nenahtxownà xarha tà, woràskomo komo, àhokyamo xarha.

Tuna ratokoko Txesusu tothàrà on ha.

[22] Tàwya toto komo nyahmatxhe rma, tànhananàhrà ro komo nyakye hatà, Txesusu.
Kanawa yaka osonkahtxoko, kekon hatà, àwyanye. Roywaho àtotxoko, mon hona. Uro
ryhe toto komo ànyakyaha, kekon hatà, àwyanye. [23] Àro ke nànyahtxownà hatà. Tàwya
ànyaketxhenye rma, toy hatà, àh hona. Noro ro toy hatà, Khoryenkom yakoro àrwonàmso.
Kohsaya rma àhà ymo ho nehxakon hatà, noro ro mak hatà.

[24] Ànhananàhrà ro kom haxa ryhe, kanawa yawo rma nehxatxkon hatà. Tuna ymo
rakatawo rma nehxatxkon hatà. Moxe rma haxa mak nehxakon hatà, yukryeka. Em-
patayenye nomokyakon hatà, atxowowo ymo. Dyow dyow dyow kekon hatà, kanawa heno
hoko.

[25] Enmahpaya ehtoko, nomokye hatà, Txesusu, àhyakanye. Tuna ymo ratokoko
nomokyakon hatà. [26] Tuna ymo ratokoko omoknàrà rma yonytxownà hatà, ànhananàhrà
ro komo. Noskatokatxownà mak hatà. Mokro ymo ha okatonho, ketxkon hatà.
Kowontetxkon hatà, oseryehrà komo. [27] Amamehra mak nàrwonàmye hatà, Txesusu.
Oseryehpàra ehtxoko, kekon hatà, àwyanye. Uro ryhe uro. Towankaryhe ehtxoko, kekon
hatà, àwyanye.

[28] Neyukye hatà, Petru. Rohà y, kekon hatà. Txesus me oyehtoko, uro anyehko. Amna
yoh me rma oyehtoko, uro anyehko, ohyaka, kekon hatà. Tuna ymo ratokoko omoko,
kasko, rowya. Tuna ymo ratokok hak komohsà, ohyaka, ayano me, kekon hatà, Petru.
[29] Omoko, kekon hatà, Txesusu, àwya. Omoko. Àro ke nàhtoy hatà, Petru, kanawa yaye.
Tuna ymo ratokoso rma nàhtoy hatà. Tuna ymo ratokoko toy hatà, Txesusu hyaka.
[30] Atxowowo ymo yonyey hatà. Àro ke noseryehyakon harha tà. Nowomyakon hatà, tuna
ymo kwaka. Rohà y, uro ukurunhoko, rowomrà hona, kekon hatà, teryewrye ro. Uro
ukurunhoko, rowomrà hona. [31] Àro wyaro àwya katxhe rma, natahoyotkay hatà, Txesusu.
Nahosày hatà. Rohona xenyhera harha mahko hamà, kekon hatà, àwya. Rahoxet hona
xenyhera harha mahko hamà. Kowomyan hana, kwayehyan hana, màkan hamà, rohona
xenyhera harha oyesnàr ke, kekon hatà, Txesusu.

[32] Nosonkahtxownà hatà, Txesus komo, Petru xarha, kanawa yaka. Osonkahàtxhenye
rma, natàknay hatà, atxowowo ymo. [33] Ehonomnà me xaxa Txesusu yonyatxkon hatà,
kanawa yawon komo. Khoryenkom muru me xaxa manay hamà, omoro, ketxkon hatà,
àwya.

Ekeh komo wya, Txesus hononà yahetxhàrà on ha.

[34] Wetotxownà haxa hatà, Txesus komo. Txeey katxownà hatà, Xenesarye yamtar hona.
Nasanàmtxownà hatà, mahona. [35] Mokro ha Txesusu, ketxkon hatà, toto komo, àton komo.
Àro ke, ekeh komo yanyehxe totxownà hatà. Xenesarye yamtar horye totxownà hatà,
anaro rha owto hona. Ekeh komo yokyatxkon hatà, omeroro hatà. [36] Ohononà ahehoko,
amna wya, ketxkon hatà, ekeh komo, Txesusu wya. Ohononà yotxhàrà rma ahehoko,
amna wya, ketxkon hatà. Àro ke nahetxownà hatà. Ahenyenhàyamo rma, ohxe harha
nehxatxkon hatà, omeroro hatà.

15

Tàyweronàhyamatxhàyam yawo ro Farysew komo yexetxhàrà on ha.

[1] Txesusu hyaka nomohtxownà hatà. Farysew kukur komo, àyweronàhyamano ynye ro
kukur komo xarha. Xerusaryen hoye omohxemo komo rma mokyam nehxatxkon hatà.
[2] Atxke natxow hamà, onhananàhrà ro komo, ketxkon hatà, Txesusu wya. Àsok tawro
hana. Osomyakorokahra nemtakmetxhe. Àro ke atxke natxow hamà. Khoryen heno komo
wya kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra natxow hamà, ketxkon hatà, Farysew komo.

[3] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Ohoryen heno komo meyukyatxow
hamà, omnyamo, kekon hatà. Nyamoro heno yoyuknye rma, Khoryenkomo yoyukhura

rma manatxow hamà. [4] Onà wyaro ryhe kàyweronàhyamahotxownà hatà, Khoryenkomo,
Moyses heno wya.
Toyuhsom me xenytxoko, oyàm komo, oyon komo xarha. Tàyàm komo wàràhyakany kom
haxa ryhe etahatxoko.
Àro wyaro kàyweronàhyamahotxownà hatà, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu. [5] Onà
wyaro haxa ryhe àyweronàhyamano meryatxhe, omnyamo, ohoryen heno kom yano me
mak ha. Khoryenkomo wya dekàthàyamo yàmnàtoko, kyàm komo yowakryehra harha
tehxatxow hamà, màketxhe, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu. Apa y, eme y, owya
tàmsomàtho rma haxa on nahko haryhe, rokatxhotho, owya tàmpàra harha wehxaha,
Khoryenkomo wya tàmsom me esnàr ke, tkatxe, màketxhe, toto komo wya, kekon hatà,
Txesusu, Farysew komo wya. [6] Àro wyaro ohoryen heno komo meyukyatxow hamà.
Nyamoro heno yoyuknye rma, Khoryenkom yoyukhura rma manatxow hamà. Nahko
yxak haka kany me rma manatxow hamà, Khoryenkomo rwon hoko, kekon hatà, Txesusu,
Farysew komo wya. [7] Enyhoru uro ha kanye rma, yaworohra manatxhe, kekon xarha tà,
àwyanye. Ohokonye rma, yaworo xaxa nmenhoy hamà, Esaeyas heno, Khoryenkom yano
me. Onà wyaro nmenhoy hatà.
[8] Ohxe naha, Khoryenkomo, ketxhe rma haryhe, nyamoro ha. Tàmtar kom ke marma, àro
wyaro nketxhe. Tàhnawony haxa ryhe, rohona xenyhera ro mak natxhe ha.
[9] Àtohnawo rma rowakryetxhe haryhe. Khoryenkomo rwonà amna nekarymehe,
owyanye, ketxhe rma haryhe, toto komo wya. Toto rwon haxa ryhe yokarymetxhe,
nyamoro ha.
Àro wyaro nmenhoy hatà, Esaeyas heno. Ohokonye ryhe nmenhoy hamà, kekon hatà,
Txesusu, Farysew komo wya.

Onà wyaro atxke natxow hamà toto komo tàhnawonye katxhàrà on ha.

[10] Toto komo yanyekye hatà, Txesusu, tàhyaka. Uro enytxatxoko, kekon hatà, àwyanye.
Thutwaxem me hak nahko, rorwonà. [11] Àsok katxho me hana natxow ha, toto kom ha.
Atxke manatxhe katxho me natxow hamà, omeroro, kekon hatà. Woto yonotho hoye
rohra mak àro wyaro katxho me natxhe, osomyakorokahra temtakmatxho kom hoye
rohra mak ha. Atxke tàrwonàmtoho kom hoye ro haxa ryhe, atxke manatxhe katxho me
natxhe ha, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu.

[12] Àhyaka haxa nomohtxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. Onà wyaro nketxkon hatà,
àwya. Àro wyaro orwonàmrà xehra ro mak nahtxoko, Farysew komo. Uhutwahra mahko,
ketxkon hatà. [13] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Ehetahnà wyaro natxow
hamà, nyamoro ha, kekon hatà. Tàwya ehetahnà yonyetoko, onà wyaro nken hamà,
tànatkemà. Anhà moro hamà, ronenamàthohnà rma moro hamà, ken hamà. Àro ke
waken hamà, tànatkemà, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rma rha natxow hamà, nyamoro
ha. Toto nenamàthohnà wyaro, royàm nànyaketxhohnà me natxhe. Kahe yawono
nànyaketxhohnà me natxhe. Àro ke, toto wya àwakanàrà wyaro, tanàhnohsom me natxhe
hampànà, kekon hatà. [14] Nyamoro hoko rma, oseryehokahra ehtxoko. Enhun komo wyaro
xarha natxow hamà. Àsok hana natxow ha, enhun kom ha. Enhura tehtokonye, anaro
enhun komo yarhàra natxow hamà. Tàwyanye anàtokony haxa, ewtar yaka nehurketxow
hamà, anyetho komo, kekon hatà. Asahotho komo xarha nehurketxow hamà. Àro wyaro
rma rha natxhe, nyamoro ha. Amna ahananàhyatxhe ketxhe rma haryhe, toto komo wya.
Àhananàhpàrany mak natxhe ha, uhutwanyehnà komo kaxe, kekon hatà, Txesusu.

[15] Onà wyaro nkekon hatà, Petru, àwya. Kuknonano me onekarymatxhàrà uhut-
wamohsoko, amna wya, kekon hatà. [16] Omnyamo xarha, uhutwahra manatxowà, kekon
hatà, Txesusu. [17] Onà wyaro thutwaxem me nay hamà, ronekarymatxho. Kowan kom yawo
rorohra nay hamà, tonosahotho. Khosot kom yarye ten hamà, kekon hatà. Baharaxkaxe
ro nahataken hamà. Àro ke, woto yonotho hoye rohra atxke manatxhe katxho me
natxow hamà, toto komo, kekon hatà. [18] Atxke tàrwonàmtoho kom hoye ro haxa ryhe,
atxke manatxhe katxho me natxhe ha. Atxke nàrwonatxhe, tàhnawonye atxke tesnàr

kom ke mak ha. Àro hoye ro, atxke manatxhe katxho me natxhe ha, toto komo, kekon
hatà, Txesusu. [19] Àsok tawro hana. Onà wyaro atxke natxow hamà, tàhnawonye. Atxke
nehutwetxow hamà. Anatoko toto yotahanàr xe natxow hamà, kekon hatà. Anatoko
anar komo hetx hoko tesnàr komo xe natxow hamà. Anatoko anar komo ynyo hoko
tesnàr komo xe natxow hamà. Anatoko twayamontanàr komo xe natxow hamà, kekon
hatà. Anatoko anar komo katxhotho yanàr xe natxow hamà. Anatoko yaworohra toto
yokarymanàr xe natxow hamà. Anatoko toto wàràhyakanàr xe natxow hamà, kekon hatà.
[20] Àro wyaro tàhnawonye atxke tehtxoho kom hoye ro, atxke manatxhe katxho me natxhe
ha, toto komo, Khoryenkomo wya. Osomyakorokahra temtakmatxho kom hoye rohra rma
atxke natxhe, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Xuknewyanahnà wos yomsàrà yonyhoryetxhàrà on ha.

[21] Xenesarye yamtar hoye toy hatà, Txesusu. Toy hatà, Txeru màtkoso, Seknon màtkoso
rma. Xuknewyanahnà komo yowto rma àro ha, Txeru, Seknon xarha.

[22] Àto rma hak Txesus yehtoko, àhyaka nomokye hatà, wosà. Àton komo kukuru rma
mok nehxakon hatà, Kananeyayana komo kukuru rma hatà. Rohà y, kekon hatà, Txesusu
wya. Dafe heno yohamàtho omoro hatà. Rohnàn yawo exko, kekon hatà. Worokyamo yoh
me rma haxa manaye, romsàtho txko. Atxke rma haxa manaye, kekon hatà, wosà.

[23] Eyukhura mak nexey hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà
ro komo, àwya. Moson ànyahko ha, ketxkon hatà. Moson ànyahko ha. Kwenaryenye
nomokyaha. Teryewrye ro nàrwonaha. Àro ke ànyahko ha, ketxkon hatà. [24] Onà wyaro
haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Ehsayewyana komo hyaka marma ànyahxah uro,
Xuknewyana komo hyaka marma, kekon hatà. Nyamoro rma, okno àwaymamxemo komo
wyaro natxow hamà, Khoryenkomo hutwahra harha tesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu.

[25] Àhyaka haxa nomokye hatà, wosà. Akrataka neryewtay hatà, tosoknar ho, ehonomnà
me tàwya xenyàr ke. Rohà y, uro nyhe txko ewakryeko, kekon hatà, àwya. Uro nyhe
txko ewakryeko. [26] Onà wyaro haxa neyukye hatà, Txesusu. Khokyamo nyahrà hoye
tàmpàra tehxatxow hamà, kaykusu wya, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, Xuknewyana
yonyhoryeny komo, anar komo yonyhoryehra nay hamà, kekon hatà. [27] Àna mat mà,
rohà y, kekon hatà, wosà. Onà wyaro haxa àkehe, owya. Tosom nyahrà hpunutho txko
yonahyan hamà, kaykusu. Àro ke, uro nyhe txko ewakryeko, atxke txko nyhe rma, kekon
hatà, wosà.

[28] Àro wyaro àwya katxhe rma, neyukye hatà, Txesusu. Wosà y, rohona rma haxa
menyan hamà, kekon hatà. Oyomsàrà yonyhoryenàr xe manay hamà, rowya. Weny-
horyen hampànà, kekon hatà. Àro wyaro àwya tatoko rma, ohxe harha nehxakon hatà,
emsàrà.

Thenyenohnà komo yonyhoryetxhàrà on ha.

[29] Karyeryeya yamtar hona harha toy hatà, Txesusu. Karyeryeya kuthonà ymo yohokoko
toy hatà. Àhà ymo yawnukye hatà. Neryewtay hatà.

[30] Àhyaka nohsamnohtàkatxownà hatà, toto komo, thenyehra rma haxa mak hatà. Ekeh
komo yohtxownà hatà, àhrohnà komo rma hatà, teheryankem komo xarha hatà, enhun
komo xarha hatà, àrwomnà komo xarha hatà, anar komo xarha hatà. Thenyenohnà
komo rma yohtxownà hatà, Txesusu hyaka. Akrataka rma netxownà hatà. Omeroro
nenyhoryetxownà hatà, Txesusu. [31] Àro ke noseryehokatxehkatxownà hatà, toto komo.
Àsok tawro hana. Àrwomnà rotho komo nàrwonatxkon harha tà. Teheryankemàtho komo
xarha, ohxe harha nehxatxkon hatà. Àhrohnà rotho komo xarha, nataryeknohyatxkon
harha tà. Enhunu rotho komo xarha, tonke harha nehxatxkon hatà. Koo, ketxkon hatà,
toto komo. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo. Ehsayewyana komo horyenà ro rma noro
hamà, ketxkon hatà.

4000 komo nyahmatxhàrà on ha.

32 Tànhananàhrà ro komo yanyekye hatà, Txesusu, tàhyaka. Onà wyaro nkekon hatà,
àwyanye. Thenyehra natxow hamà, toto komo, ohsamnohxemo komo, kekon hatà. 3 me
nenmahyatxoko, tano, rohyawo. Ànyahpàra natxhe. Àro ke, àhnàn kom yawo rma haxa
wehxaha, kekon hatà. Ànyaknyàr komo xehra wehxaha, ahyehrà kom ke. Tàtontokonye
rma, namotohyatxow hamà, asama rakatawo rma, kekon hatà, tànhananàhrà ro komo
wya.
33 Ànyahrà komo ehxera ro mak nay hamà, tano, ahehnawo, ketxkon hatà, ànhananàhrà
ro komo. Thenyehra rma haxa natxow hamà. Àsok tànyahmetxow haryhe, ketxkon
hatà. 34 Twahak naye, ekeyu, ohyawonye, kekon hatà, Txesusu. 7 me naha, ketxkon
hatà. Kana txko xarha naha, amna hyawo, yakehra mak ha, ketxkon hatà. 35 Toto komo
yeryewtanàhye hatà, yukryeka hona. 36 Ekeyu yanàmye hatà. 7 me rma nanàmye hatà.
Kana txko xarha yanàmye hatà. Khoryenkom yakoro tàrwonàmàtxhe, nowye hatà. Nàmye
hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Nyamoro rma nàmtxownà hatà, toto komo wya.
37 Omeroro rma nenahtàkatxownà hatà. Wahuramtàhkatxownà hatà. Otàkràskatxhàràtho
yonàmatxownà hatà, wetxe ymo yaka. 7 me rma nenàmatxownà hatà.
38 Twahak hana nehxatxkon ha, àyakenon kom ha. Kàrkomo komo ryhe, 4000 me
nehxatxkon hatà. Nenahtxownà xarha tà, woràskomo komo, àhokyamo xarha.
39 Taa. Nànyahtxownà hatà, Txesusu. Tàwya ànyaketxhenye rma, nosonkahye hatà,
kanawa yaka. Owto màtkoso toy hatà. Makaknanà rma àro ha, owto yosotà.

16

Khoryenkom yano me tan ryehtxoho ywenyeke rma manatxhe katxhàrà on ha.

1 Txesusu hyaka nomohtxownà hatà, Farysew kukur komo, Saknusew kukur komo
xarha. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Kahe yawon yahoxetà xenyhoko, amna wya,
yaworo xaxa manay hamà katxho me, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. Noro yahoxetà
kukmanàrà xe rma nehxatxkon haryhe tà.
2 Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Awanaka owyanye kahe yonyetoko, onà
wyaro kany me manatxow hamà, kekon hatà, àwyanye. Awanaworo omokhàra nay hamà,
tuna, kahe roro me esnàr ke, kany me manatxow hamà. Àro hoko yaworo màketxow
hamà, kekon hatà, Txesusu. 3 Enmahrà ro xarha, onà wyaro kany me manatxhe. Tuna
heno nomokyan hamà, tawanye esnàr ke, kany me manatxhe. Àro hoko xarha, yaworo
rma rha màketxow hamà, kekon hatà. Àro ywero manatxow hamà. Onà ywenyeke mak
manatxhe. Khoryenkom yano me tan ryehtxoho ywenyeke rma manatxhe, kekon hatà,
Txesusu.
4 Àsok hana manatxow ha, omnyam ha, amnyeno rma komo, kekon xarha tà, àwyanye.
Atxke rma haxa manatxow hamà. Thetxenhàrà hyaye toto yotowrà wyaro, Khoryenkomo
hyaye otowsah me manatxow hamà. Àro ke, kahe yawon yahoxetà xenyhoko, amna wya,
màketxhe rma haryhe, kekon hatà. Noro yahoxetà yonyhohra mak wehxaha, owyanye.
Xonas heno hutwahkahpàra ehtxoko. Noro heno hoko rma tahoxetà yonyhoy hatà,
Khoryenkomo, tàwya anàmrà ke mak ha. Àro wyaro rma rha, towenyxa ro haxa tahoxetà
yonyhehe hampànà, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya, Saknusew komo wya xarha.
Àro wyaro tàwya katxhe rma, àhyayenye toy hatà.

Farysew yanhàn kom hona mpànà xenytxoko katxhàrà on ha.

5 Mon hona totxownà hatà, Txesus komo. Ekeyu yarhàra mak nehtxownà hatà,
ànhananàhrà ro komo. Nàkwetarontatxownà hatà.
6 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Katamaru wakan hona mpànà xenytxoko,
kekon hatà. Farysew yanhàn komo rma hona mpànà xenytxoko. Saknusew yanhàn komo
rma hona mpànà xenytxoko, kekon hatà.
7 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, nosonytxetxkon hatà, ànhananàhrà ro komo,
nyamoro rye rma. Àsok tawro àro wyaro nkano, katamaru wakan hoko, ekeyu yokhàra
kesnàr kom ke hamà, ketxkonà rma haryhe tà, tàwyanye rma.

[8] Osonytxatxho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà,
àwyanye. Rorwonà hutwahra manatxow hamà, rohona xenyhera oyesnàr kom ke,
kekon hatà. Àsok tawro àro wyaro mosonytxatxow harha. Àsok tawro orwonatxow
harha, uyuhra oyehtxoho kom hoko, kekon hatà. [9-10] Uhutwahra rma manatxowà.
Muhutwahkahyatxok hamà. Rahoxetà yonyhohra kat wehxako, owyanye, ekeyu hoko.
5000 komo nyahmahra kat wehxako, 5 me ekeyu ke rma, kekon hatà. 4000 komo
xarha nyahmahra kat wehxako, 7 me ekeyu ke rma. Otàkràskatxhàràtho yonàmahra kat
mehxatxoko, wetxe ymo yaka, yaken yaka rma. Àro wyaro owyanye rahoxetà yonyetxhàrà
muhutwahkahyatxok hamà, kekon hatà. Àro hoye ro moseryehoketxow hamà, uyuhra
oyehtxoho kom hoko, kekon hatà, Txesusu. [11] Rowya, katamaru wakan hona mpànà
xenytxoko tatoko rma, ekeyu hokohra rma àro wyaro àkano, kekon xarha tà. Katamaru
wakano katxho rma, Farysew yanhàn komo kuknon me naha. Saknusew yanhàn komo
kuknon me rma naha. Nyamoro yanhàn hona mpànà xenytxoko, àkan haxa hawe,
owyanye. Àro wyaro uhutwahra mak mahtxok hamà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà
ro komo wya.

[12] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, hutwatxownà harha tà, nyamoro ha. Ekeyu
hokohra nàrwonàmno hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Katamaru wakan hona mpànà
xenytxoko katxho rma, ekeyu hokohra nahko hamà. Farysew komo wya ahananàhtoho
kom hona mpànà xenytxoko katxho me rma nahko hamà. Saknusew komo wya ahananàh-
toho kom hona mpànà xenytxoko katxho me rma nahko hamà, ketxkon hatà, Txesusu
nhananàhrà ro komo, tàwyanye rma.

Petru wya Khoryenkom muru omoro amna wya katxhàrà on ha.

[13] Taa. Sesaryeya Feryepe màtkoso tetxkon hatà, Txesus komo. Tàtonàr kom me, onà
wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Onok me ryhe naye, Toto me
Enusaho, toto komo wya, kekon hatà. Onok me netakyatxowà, kekon hatà, àwyanye. [14] Onà
wyaro nketxhe, anar komo, ketxkon hatà. Xowaw heno we mokro ha, aymomno ynye ro
heno we mokro ha, ketxhe haryhe, ohoko, anar komo, ketxkon hatà. Eryeyas heno haxa
we mokro ha, ketxhe, anar komo xarha. Xeryemeyas heno haxa we mokro ha, ketxhe, anar
komo xarha. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo kukur haxa we mokro ha,
ketxhe, anar komo xarha, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo.

[15] Omnyam haxa, onok me ryhe uro metakyatxowà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
[16] Kryestu ryhe omoro, amna wya, kekon hatà, Semaw Petru. Khoryenkom muru rma
omoro, tehxem xaxa muru rma omoro, amna wya, kekon hatà, Semaw Petru.

[17] Semawu y, Xowaw muru y, kekon hatà, Txesusu. Towakryexem me rma haxa manay
hamà. Àsok tawro hana. Toto yano mehra àro wyaro màkan hamà, rohoko. Royàm
yano me haxa ryhe àro wyaro màkano, kahe yawon yano me mak ha. Noro ryhe
rohutwamohson hamà, owya. Àro ke, towakryexem me rma haxa manay hamà, kekon
hatà, Txesusu, Petru wya. [18] Onà wyaro àkehe, owya, kekon xarha tà, àwya. Petru omoro.
Tohu katxho me rma nay hamà, oyosotà, Petru katxho. Owya, Kryestu ryhe omoro,
Khoryenkom muru omoro, katxho xarha, tohu wyaro rma rha naha, towaxkemà wyaro
rma, kekon hatà. Àsok hana romryenon komo weryan ha. Onà wyaro kany me weryatxow
hamà, kekon hatà. Kryestu ryhe omoro, Khoryenkom muru rma omoro, kany me rma rha
weryatxhe hampànà, romryenon komo, kekon hatà. Àro hoye ro arymahranye ro mak
naha hampànà, anhà yohà ymo, awayehtoho komo yohà ymo, kekon hatà, Txesusu, Petru
wya. [19] Rano me ryhe, onà wyaro màkehe, omoro, toto komo wya, kekon xarha tà, àwya.
Khoryenkomo mryenon mehra manatxhe hampànà, màkehe, anar komo wya, rano me
mak ha. Àro wyaro rma màkehe, omoro, yukryeka hono rma. Àro wyaro rma rha àkehe,
uro xarha, kahe yawono, nyamoro hoko, kekon hatà. Khoryenkomo mryenon mehra
harha hak nahtxoko, nyamoro ha, ranoto rwonà yawo ro mak ha, àkehe uro, kahe yawono,
kekon hatà. Khoryenkomo mryenon me mpànà manatxhe ha, màkehe xarha, anar komo
wya, rano me rma rha. Àro wyaro rma màkehe, omoro, yukryeka hono rma. Àro wyaro

rma rha àkehe, uro xarha, kahe yawono, nyamoro hoko, kekon hatà. Khoryenkomo mryenon me hak nahtxoko, nyamoro ha, ranoto rwonà yawo ro mak ha, àkehe uro, kahe yawono, kekon hatà, Txesusu, Petru wya.

[20] Onà wyaro nkekon xarha tà, tànhananàhrà ro komo wya. Kryestu me naha, Txesusu, kahra xaxa mpànà ehtxok ha, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu, teryewrye ro, àwyanye.

Txesusu wya twayehtoho yokarymatxhàrà on ha.

[21] Àro wyaro Petru kom yakoro tàrwonàmàtxhe, noskarymekon harha tà, Txesusu. Twayehtoho rma yokarymekon harha tà, tànhananàhrà ro komo wya. Àtehe ro mak hampànà, Xerusaryen hona, kekon hatà. Thenyehra rma haxa ryeryewhamnohyatxhe hampànà, Xuknewyana yoh komo, horykomo komo rma, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha, kekon hatà. Yahkotohen hona ramoyathohetxhe xarha hampànà. Rowayhàtxhe, kasanàmyaha harha hampànà. Osorwawo ro enmahàtxhe, kasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[22] Àro ke, meya nyhe txko narày hatà, Petru. Amna yohà y, àro wyaro kahra exko, kekon hatà, àwya. Àro wyaro kahra exko. Oyeryewhamnohpohra nay hamà, Khoryenkomo, àwyanye. Àro wyarohra manay hamà, kekon hatà, Petru, àwya. [23] Noro wetxe neramay hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, àwya. Khoryenkomo yoyuknur xehra manay hamà, rowya, kekon hatà. Khoryenkomo yehutwatxho hoye rohra àro wyaro màkano. Toto yehutwatxho hoye ro haxa ryhe àro wyaro màkano, kekon hatà. Satanasà ymo yano me ryhe àro wyaro màkano. Àro ke, onà wyaro àkehe, noro ymo wya. Satanasà y, àtok ha, rohyaye, àkehe, àwya, kekon hatà, Txesusu, Petru wya.

Osoxanomkahnohtxok hampànà katxhàrà on ha.

[24] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Rakoro otonàr komo xe oyehtokonye, onà wyaro ehtxok hampànà, kekon hatà, àwyanye. Osoxanomkahnohtxok hampànà. Oyeryewhamnohtoho komo enàmtxok hampànà. Àro wyaro enàmnye rma, rakoro àtotxok hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [25] Anatoko oyeryewhamnohrà komo xehra manatxow hana, toto komo wya, kekon xarha tà, àwyanye. Àro ke, oyekrunhonàr xe manatxow hana, awayehrà kom hona. Oyekrunhonàr xano rma, awayehyatxhe xak mak hampànà, kekon hatà. Àsok haxa hana manatxow ha. Mosoxanomkahnohyatxow haxa hana, twayehso ro, rox oyesnàr kom ke mak ha. Àro wyaro tosoxanomkahnohsomà rma, mekrunhetxhe harha. Karyhe roro harha manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

[26] Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà, àwyanye. Tkatxhonke rma haxa manatxow hana. Ohyawonye rma nay hana, anaro rha katxhonano, omeroro, kekon hatà. Àro wyaro thenyehra tkatxhonkemà rma, ohxehra rma manatxhe ha. Karyhe roro harha manatxhe katxho mehra oyehtokonye, ohxehra rma manatxhe ha. Tanàhnohsom me xak mak manatxhe hampànà, kekon hatà. Karyhe roro harha oyehtxoho komo rma, onàhnàn kom me nay hamà. Anaro onàhnàn komo ehxera ro mak nay hamà, kekon hatà, Txesusu.

[27] Amnye nomokyaha hampànà, Toto me Enusaho, kahe yawon kom yakoro, tanoto kom yakoro, kekon xarha tà. Tàyàmà wyaro ehonomnà me xaxa nosonyhehe hampànà. Tomokàtxhe rma, ehenàhno yeryaha hampànà. Anar komo wya, ohxe exetxhàyamo yehemehe hampànà. Anar komo wya haxa ryhe, atxke exetxhàyamotho yehenàhyaha hampànà, kekon hatà, Txesusu. [28] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Toto komo kayaryet me nomokyaha xaxa mak hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà. Àro wyaro noro yomokhàra ro rma haka awayehyatxhe hampànà, omnyamo, kekon hatà. Okukur kom marma ryhe, àwayehpàra rma hak natxhe hampànà. Nyamoro rma, toto komo kayaryet me noro yomohtoho yonyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

17

Anar me Txesusu yosonyhothàrà on ha.

[1] Àro wyaro nekarymay hatà, Txesusu. Taa. 6 me enmahàtxhe, toy hatà, àhà ymo hona.
Petru yarày hatà. Txaku xarha yarày hatà. Xowaw xarha yarày hatà. Txaku yowtà rma
noro ha. Nyamoro marma yarày hatà. Àhà ymo hona natxownà hatà, kawono ymo hona.
[2] Anar me tonyxem me harha nexey hatà, Txesusu. Anar me harha nehxakon hatà,
empatarà, kamàm yawasànà wyaro. Àwomun xarha, tàkrokromuknye harha nehxakon
hatà. Awasànà ymo wyaro nenkahxatxkon hatà, àwomunu. [3] Àtoko rma nosonyhotxownà
hatà, asakon komo, Moyses heno rma hatà, Eryeyas heno xarha hatà, àwyanye. Nàr-
wonatxkon hatà, Txesus yakoro. [4] Onà wyaro nkekon hatà, Petru, Txesusu wya. Amna
yohà y, tan kehtxoho komo ohxe nay hamà, kekon hatà. Wato hak wexe, osorwawo, omàn
komo, Moyses màn xarha, Eryeyas màn xarha. Txenyàr xehra kat manaye, rowya, kekon
hatà, Petru. [5] Àro wyaro Petru wya tatoko rma, nomokye hatà, kahrutunu, ehokosonye.
Tawasnye ymo nehxakon hatà, kahrutunu. Àro wawono rwonà yonytxatxownà hatà.
Romuru mosonà, kay hatà. Ronàhnàn xaxa mosonà. Àhoko rma teryehorye rma haxa
wehxaha. Noro enytxatxoko, kay hatà. [6] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, tano me
ronye rma nehurkatxownà hatà, Petru komo, yukryeka hona, thenyehra toseryehrà kom
ke mak hatà. [7] Àhyakany haxa nomokye hatà, Txesusu. Nahetxownà hatà. Asanàmtxok
harha, kekon hatà, àwyanye. Asanàmtxok harha. Oseryehpàra ehtxoko, kekon hatà.
[8] Nosompohtxownà hatà, Petru komo. Tosompotàtxhenye, Txesus marma yonytxownà
hatà. Anar komo ehxera harha nehxatxkon hatà.

Omohsah me rma naha Eryeyas heno katxhàrà on ha.

[9] Àhà ymo yonàhtotxownà hatà, Txesus komo. Enàhtonàr me rma, onà wyaro nkekon
hatà, Txesusu, Petru komo wya. Onenyetxhàyamo yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha,
toto komo wya, kekon hatà. Àwayehxemo kom waye rasanàmàtxhe, mekarymetxhe ha,
Toto me Enusaho yasanàmàtxhe rma, kekon hatà. Rasanàmpàra ro rma haka, ekarymahra
rma ehtxok hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
[10] Onà wyaro nketxhe, àyweronàhyamano ynye ro komo, ketxkon hatà, Petru komo.
Kryestu yomokhàra ro rma haka, nomokyan hatà, Eryeyas heno, ketxhe. Àsok tawro
àro wyaro nketxowà, ketxkon hatà. [11] Yaworo nketxhe, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
Tomohsom me nehxakonà, Eryeyas heno wyarono. Onyhoryetxehkano yxe tomohsom
me nehxakonà, kekon hatà. [12] Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Omohsah me rma
naha, noro ha. Àywenyeke mak nehxatxkonà, toto komo, kekon hatà. Noro heno
mak yeryewhamnohtxownà, tano me ronye rma. Àro wyaro rma rha ranàhnohyatxhe
hampànà. Toto me Enusaho rma yeryewhamnohyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.
[13] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, hutwatxownà harha tà, Petru komo. Xowaw
heno hoko ryhe, àro wyaro nkan hamà, aymomno ynye ro heno hoko rma, ketxkon hatà,
tàwyanye rma.

Bàryekomo hyaye worokyamo yowàthàrà on ha.

[14] Toto komo hyaka nomohtxownà hatà, Txesus komo, ohsamnohxemo komo hyaka.
Omokàtxhenye rma, Txesusu hyaka nomokye hatà, toto. Akrataka rma neryewtay hatà,
tosoknar ho. [15] Rohà y, kekon hatà, Txesusu wya. Romuru hnàn yawo nyhe txko exko.
Tàrohsomà ro me naha, kekon hatà. Thenyehra neryewhamyaha. Yake ro nehurkaye,
weheto waka, tuna kwaka xarha. Àro ke noro akoronomako, kekon hatà. [16] Wekno rma
haryhe, onhananàhrà ro komo hyaka, moxamo hyaka. Romurunho txko enyhoryetxoko,
àkano rma haryhe, àwyanye. Onyhoryeno ynyehnà ro mak moxam hamà, kekon hatà.
[17] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu. Àsok hana manatxow ha, omnyam ha,
amnyeno rma komo, kekon hatà. Khoryenkom hona xenyehnà omnyam hamà. Noro
yanweknye rma omnyam hamà, kekon hatà. Mexe rma haxa ehxah me wehxaha,
awawonye. Khoryenkom yahoxetà hutwahra rma manatxhe, kekon hatà. Mexe rma
rha kramamyan hamà, awawonye rma. Khoryenkom yahoxetà hutwahra rma oyehtxoho
komo wenàmyano rye rma hamà, tano, kekon hatà, Txesusu.

Sohtxok ha, rohyaka, kekon xarha tà. [18] Worokyamo yoyey hatà. Notowye hatà,
worokyamo, noro hyaye. Àtoko rma ohxe harha nehxakon hatà, bàryekomo.
[19] Taa. Toto komo totxhe rma, Txesusu hyawo rma nehxatxkon hatà, ànhananàhrà ro
komo, nyamoro rye rma. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Àsok tawro towhàra amna
nahko harha, ketxkon hatà. Àsok tawro towhàra amna nahko harha. [20] Khoryenkom
yahoxet hona xenyhera mahtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Towhàra mahtxoko,
noro hona xenyhera oyesnàr kom ke. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon
hatà. Anatoko Khoryenkom hona menyatxow hana, atxke txko rma, natà txko wyaro
rma, mostakna nathàrà txko wyaro rma. Atxke txko noro hona owyanye xenyetoko
rma, eryehokano meryatxhe rma, noro yano me mak ha, kekon hatà. Oyoyukyatxhe
hampànà, àhà ymo, moro ymo. Owyanye meya ohtakako katxhe rma, oyoyukyatxhe
hampànà, Khoryenkom hona owyanye xenyàr ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma
eryehokano meryatxhe. Àsok maken kom hoko, ehnyahnà ro me xaxa mpànà manatxhe
ha, Khoryenkom hona owyanye xenyàr ke, kekon hatà, Txesusu.
[21] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Khoryenkom yakoro àrwomra oyehtokonye,
otowhànà ro me rma naha hampànà, worokyamo, kekon hatà. Khoryenkom hoko
atahyehnomahra rma oyehtokonye, otowhàn me rma naha, kekon hatà, Txesusu, tàn-
hananàhrà ro komo wya.

Khoryenkom màn yonyhoryetxho yàmàthàrà on ha.

[22] Karyeryeya yamtar ho harha tehtokonye, Txesusu hyaka nohsamnohtxownà hatà,
ànhananàhrà ro komo. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Tahohsosom me naha
hampànà, Toto me Enusaho, toto komo wya, anhà komo wya, kekon hatà. [23] Nyamoro
rma namoyathohetxhe, yahkotohen hona. Twayhàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà.
Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu. Àro
wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, nekhokatxownà hatà, ànhananàhrà ro komo, thenyehra
rma haxa mak hatà.
[24] Taa. Kafahnaw hona nahatakatxownà hatà. Ahatakatxhenye, Petru hyaka nomo-
htxownà hatà, toto komo. Txenyeru yahosnye ro komo rma mokyam nehxatxkon hatà,
Khoryenkom màn yonyhoryetxho rma yahosnye ro kom hatà. Onà wyaro nketxkon hatà,
Petru wya. Txenyeru yàmpàra naye, ahananàhnye komo, ketxkon hatà. Khoryenkom
màn yonyhoryetxho rma yàmpàra naye, ketxkon hatà, àwya. [25] Àhà, nàmyaha, kekon hatà,
Petru, àwyanye.
Taa. Bàn yaka harha tàtotxhe, Txesusu yonyey hatà. Petru rwonàmpàra ro rma haka,
Txesusu htxero nàrwonàmye hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àwya. Semawu y, kekon hatà.
Onok komo wya ryhe, amna txenyerunu tàmtxoko, ketxowà, owto yoh komo, tàmryenon
komo wya katà, anaro ro komo wya haxa katà, tànarymatxhàyamo wya rma katà, kekon
hatà. [26] Anaro ro komo wya ryhe àro wyaro nketxow hamà, kekon hatà, Petru. Owto yoh
txenyerun komo yàmyatxow hamà, anaro ro komo, ànarymatxhàyamo, kekon hatà. Àna
hamà, kekon hatà, Txesusu. Àro ke, txenyeru yàmpàra natxhe, àmryenon komo, owto
yoh komo wya. Àro wyaro rma rha, txenyeru tàmko, romàn yonyhoryetxho, kahra naha,
royàmà, rowya, kekon hatà, Txesusu. [27] Wàmyan mak hamà, àwyanye, atxke manaha tawro
hona. Àro ke, txenyeru tàmtaha, ronàmrà rma, onàmrà xarha, àwyanye, kekon hatà,
Petru wya. Onà wyaro ryhe ehorko. Tuna ymo yohokoso àtoko. Musu marymehe ha,
tuna kwaka, kekon hatà. Owya kana yanàmàtxhe rma, towenyxa anàmàtxhe rma, àmtarà
menyaha ha. Àmtawo rma menyaha, txenyeru, 2 me, ronàmrà rma, onàmrà xarha, kekon
hatà. Àrotho rma màmyaha ha, txenyeru yahosnye ro komo wya, kekon hatà, Txesusu,
Petru wya.

18

Bàryekomo kom hoko 12 komo hananàhàthàrà on ha.

[1] Bàn yawo rma hak Txesus yehtoko, àhyaka nomohtxownà hatà, ànhananàhrà ro komo.
Onokà ryhe, ehonomnà me nyhe naye, Khoryenkomo mryenonà, ketxkon hatà. Onokà
ryhe, anar komo Khoryenkomo mryenon komo yoho nyhe naye, ketxkon hatà.
[2] Bàryekomo txko yanyekye hatà, Txesusu. Amrakatakanye neryey hatà. [3] Mosonà
txko xenytxoko, kekon hatà, àwyanye. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Anar
me harha ehtxoko, ohnawonye. Norohnàtho me harha osonytxoko. Mosonà txko
wyaro rma osonytxoko, kekon hatà. Ehonomnà me rma oyosonyetokonye, Khoryenkomo
mryenon mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà. [4] Mosonà txko wyaro norohnàtho me
oyosonyetokony haxa ryhe, ehonomnà me rma haxa manatxhe, noro wya. Noro mryenon
komo yoho nyhe, ehonomnà me manatxhe, norohnàtho me oyosonyàr komo ke mak ha,
kekon hatà, Txesusu.
[5] Bàryekomo txko komo ewakryetxoko, kekon xarha tà, àwyanye. Rox oyehtokonye,
ewakryetxoko. Owyanye ewakryentokonye rma, uro rma mewakryetxhe, kekon hatà,
tànhananàhrà ro komo wya. [6] Tanhàn hokon me harha bàryekomo yeryhera mak ehtxoko.
Rohona xenyetho komo rma yeryhera mak ehtxoko, tanhàn hokon me harha. Àro hokon
me harha owyanye txenyetokonye, ohxehra ro mak manatxhe hampànà, kekon hatà. Àro
wyaro txeryhera ronye rma awayehnàtokonye, ohxe oyesnàràtho kom haryhe. Tuna
kwaka ononàtokonye, ohxe oyesnàràtho kom haryhe. Tohu ymo ke amusmexah me
ononàtokonye, àro wyaro rma awayehnàtokonye, ohxe oyesnàràtho kom haryhe, kekon
hatà, Txesusu.
[7] Tanhàn hokon me texem me natxow hamà, toto komo, kekon xarha tà. Àro hoye ro
tanàhnohsom me natxow hamà. Àro hokon me txenyetho komo ryhe, tanàhnohsom me
rma haxa natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.
[8] Anatoko ayanhàn kom hoko manatxow hana, ayamor kom ke hana, ohror kom ke haxa
hana, kekon xarha tà. Onà wyaro haxa katxoko. Amohra hak wehxe, àhrohra hak wehxe,
ranhàn hokohra harha ryehtxoho me, katxoko, kekon hatà. Tamoke rma oyehtokonye,
tàhroke rma oyehtokonye, tarymaxem me manatxhe hampànà, eryewhamnohno ytxoho
ro na, weheto ymo wyaron hona, ewehpànà ro ymo wyaron hona, ayanhàn kom hoko
oyesnàr kom ke, kekon hatà. Amohra haxa oyehtokonye, àhrohra haxa oyehtokonye,
ohxe rma manatxhe, karyhe roro harha oyesnàr kom ke, kekon hatà. [9] Àsok haxa hana
mehohketxow ha, ayanhàn kom hoko. Mehohketxow hamà, oyonur kom ke mak ha,
kekon hatà. Onà wyaro haxa katxoko. Enhura hak wehxe, ranhàn hoko ehohkahra harha
ryehtxoho me, katxoko, kekon hatà. Tonke rma oyehtokonye, tarymaxem me manatxhe
hampànà, eryewhamnohno ytxoho ro na, weheto ymo wyaron hona, oyonur kom ke atxke
oyesnàr kom ke, kekon hatà. Enhura haxa oyehtokonye, ohxe rma manatxhe, karyhe roro
harha oyesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
[10] Onà wyaro kahra xaxa mpànà ehtxok ha, bàryekomo txko kom hoko, kekon xarha
tà. Norohnàtho me nay hamà, akoronomahra wehxan hamà, kahra xaxa mpànà ehtxok
ha, àhokonye. Onà wyaro àkehe, owyanye. Nyamoro yakoronomanye ro me natxhe,
kahe yawon komo, royàm yanoto komo, kekon hatà. Royàmà hyawo roro natxhe,
bàryekomo yakoronomanye ro komo, kekon hatà. [11] Àsok tawro hana. Enyhoruhnu rotho
komo yonyhoryexe komokye, Toto me Enusah kaxe. Tanàhnohsomà rotho komo rma
yonyhoryexe komokye, kekon hatà, Txesusu. [12] Okno yonye ro komo wyaro, bàryekomo
txko komo yonye ro me naha, royàmà. Àsok hana toknàthàyamo yohoryatxow ha, okno
yonye ro komo, kekon hatà. Àwaymamsahotho rma yohoryatxow hamà. Ehorhàra kat
natxowà, owyanye. Nehoryatxow hamà, kekon hatà. 100 me toknà komo yehtoko, 99
komo nomyatxow hamà. Àhà ymo ho rma nànomyatxow hamà, towenyxanotho txko
yohonàr horà, àwaymamsahotho txko yohonàr horà, kekon hatà. [13] Onà wyaro yaworo
xaxa àkehe, owyanye. Tàwyanye xenyetxhe rma, teryehorye rma haxa natxow hamà.
Àwaymampàn kom hoko teryehotatho komo yoho rma haxa neryehotetxhe ro mak
ha, àwaymamsahotho hoko, kekon hatà. [14] Àro wyaro rma rha, bàryekomo txko komo

yonyhoryenàr xe rma haxa naha, royàmà, kahe yawono. Tanàhnohsom me esnàr komo xehra ro mak naha ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Oyowtà wya owàràhyakantokonye anhànà ekarymatxoko àwya katxhàrà on ha.

15 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Oyowtà wya
owàràhyakantokonye, anhànà ekarymatxoko, àwya, kekon hatà. Wahoro htxero omoro
ro àtoko, àhyaka. Anhànà ekarymako, àwya, anar komo nenytxahtor me mak ha, kekon
hatà. Tàwya oyonytxantoko rma, yaworo noskarymen hamà, noro ha. Toskarymatxhe
rma, towahke harha nay hamà, ohoko, kekon hatà. 16 Oyonytxahra rma ehtok haxa, àtok
xarha, àhyaka. Anar komo arko, ayakoro. Towenyxan hana, asakon kom haxa hana,
nyamoro rma arko ha, kekon hatà. Nyamoro rma hak àrwonà yonytxatxowà, amnye
yaworo tàwyanye ekarymatxho me. Nyamoro hak hananàhtxow xarha. 17 Nyamoro
yonytxahra noro yehtoko, ekarymako, tohsamnohsomà ro komo wya, Khoryenkomo
mryenon komo wya, kekon hatà. Omeroron komo yonytxahra rma tehtoko, axanhàn
me rma nay hamà. Khoryenkomo mryenon mehra harha noro xenytxoko, kekon hatà.
Khoryenkom hutwanyehnà komo wyaro harha noro xenytxoko. Atxke natxhe moxamo
katxho komo wyaro harha noro xenytxoko, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo
wya.

18 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Rano me ryhe, onà wyaro
màketxhe, omnyamo, toto komo wya. Khoryenkomo mryenon mehra harha manatxhe
hampànà, màketxhe, anar komo wya, rano me mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma
màketxhe, omnyamo, yukryeka hon komo rma. Àro wyaro rma rha àkehe, uro xarha,
kahe yawono, nyamoro hoko, kekon hatà. Khoryenkomo mryenon mehra harha hak
nahtxoko, nyamoro ha, ranoto komo rwon yawo ro mak ha, àkehe uro, kahe yawono,
kekon hatà. Khoryenkomo mryenon me mpànà manatxhe ha, màketxhe xarha, anar komo
wya, rano me rma rha. Àro wyaro rma màketxhe, omnyamo, yukryeka hon komo rma. Àro
wyaro rma rha àkehe, uro xarha, kahe yawono, nyamoro hoko, kekon hatà. Khoryenkomo
mryenon me hak nahtxoko, nyamoro ha, ranoto komo rwon yawo ro mak ha, àkehe uro,
kahe yawono, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Romryenon me oyohsamnohnàtokonye awawonye wehxaha katxhàrà on ha.

19 Onà wyaro xarha àkehe, owyanye, kekon xarha tà, Txesusu. Khoryenkom yakoro
orwonàmpàra ronye rma haka, osonytxatxoko, anaro oyowtà yakoro. On hoko ryhe
tàrwonàmnye, kahe yawon yakoro, àwya koyuhtoho me, katxoko, omnyamo rye rma,
yukryeka hon komo rma, kekon hatà. Àro hoko rye rma orwonàmàtxhenye, oyoyukyatxhe
xaxa mak hampànà, royàmà, kahe yawono, kekon hatà. 20 Romryenon me oyohsamnohnà-
tokonye, awawonye wehxaha. Yakehra manatxow hana, asak hana, osorwaw haxa hana.
Yakenohnà kom wawo rma wehxaha. Àro ke, oyoyukyatxow hamà, royàmà, kekon hatà,
Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Yake ro oseryewhokak mak hampànà oyowtà hoko katxhàrà on ha.

21 Txesusu hyaka nomokye hatà, Petru. Rohà y, kekon hatà. Anatoko yake ro
rowàràhyaken hana, rowtà. Noro hoko rma koseryewhoken hamà, towahke ryehtxoho
me, kekon hatà. Twahake koseryewhokeno, yake ro katà, yake rohra haxa katà, kekon
hatà, Petru. 22 Yake rohra oseryewhokako, noro hoko, kahra wehxaha, owya, kekon hatà,
Txesusu. Onà wyaro haxa àkehe. Yake ro oseryewhokak mak hampànà, oyowtà hoko,
atàknahnà ro me mak ha, kekon hatà, Txesusu, Petru wya.

23 Àro hoko rma kuknonano me wekarymen hamà, kekon xarha tà. Àsok hana
noseryewhoken ha, Khoryenkom ha, tàmryenon kom hoko. Noseryewhoken hamà,
ukukur kom hoko. Oseryewhokahra mak naha, anar kom hoko. Nyamoro rma, owto yoh
yanoto wyaro atxke natxow hamà, kekon hatà, Txesusu. Àsok hana nehxakon ha, owto yoh
ha. Onà wyaro nehxakon hatà. Tanoto komo wya tàtxenyerunu yehemanàr xe nehxakon

hatà. Nyamoro rma nehetàhketxkon hatà, àwya. Àro ke nanyehtxownà hatà, owto yohà,
tàhyaka, kekon hatà, Txesusu.
[24] Wahoro htxero nomokye hatà, anoto. Noro rma, thenyenohnà ryhe yehetàhkekon
hatà, owto yohà wya, 10.000 txenyeru ymo rma hatà. [25] Ehemahra ro mak nehxakon hatà,
àtxenyerumra tesnàr ke, kekon hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, owto
yohà, tanoto komo wya, anar komo wya. Mosonà ehemanyehnàtho ymo xak tàmtxoko,
anar komo wya, kekon hatà. Anar komo yanoto me harha tàmtxoko, txenyeru hona,
kekon hatà. Àhetxenhàrà xarha, àhokuthuyamo xarha, àkatxhothàrà xarha, omeroro
rma tàmtxoko, txenyeru hona, kekon hatà. Àro wyaro rma rotxenyerunu wahohsan
hamà, kekon hatà, owto yohà, kekon hatà, Txesusu. [26] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma,
akrataka neryewtay hatà, anoto, tosoknar ho hatà. Teryewrye ro nàrwonàmye hatà, owto
yoh yakoro. Anar komo wya rompàra nyhe rma exko, kekon hatà. Mexe nyhe txko hak
àmomohko, rowya ehematxho, kekon hatà. Mexe nyhe txko ehxah me wehematxehkehe,
omeroro, owya, kekon hatà, anoto, owto yohà wya, kekon hatà, Txesusu. [27] Àro ke,
àhnàn yawo rma haxa nehxakon hatà, owto yohà. Noseryewhokay harha tà, tanoto hoko.
Towahke harha nehxakon hatà, àhoko. Ehemahra rma exko, kekon hatà, àwya, kekon hatà,
Txesusu.
[28] Owto yohà hyaye toy hatà, anoto. Tàtonàr me rma, tkukuru yonyey hatà. Owto
yoh yanoto rma rha noro hatà. Norotho rma yahosày hatà, àhmàwo, kekon hatà,
Txesusu. Rotxenyerunu tàmko yxak ha, omoro, kekon hatà, àwya. Àro wyaro nkekon
hatà, àwya ehetàhkanàr ke hatà. Yakenohnà rma yehetàhkekon hatà, 100 txenyeru rma
hatà. Rotxenyerunu tàmko yxak ha, kekon hatà, àwya, kekon hatà, Txesusu. [29] Àro
ke neryewtay hatà, norotho, tosoknar ho. Teryewrye ro nàrwonàmye hatà. Mexe
nyhe txko hak àmomohko, rowya ehematxho, kekon hatà. Mexe nyhe txko ehxah me
wehematxehkehe, omeroro, owya, kekon hatà, norotho, àwya, kekon hatà, Txesusu. [30] Àna
matà, àmomokhàra mak wehxaha ha, kekon hatà. Àro ke nahryemye hatà, watxa ymo
yaka, ehemahra esnàr ke. Àro yawo roro rma exko yxak ha, owya ehemahra ro rma haka,
kekon hatà, noro ha, kekon hatà, Txesusu.
[31] Nenytxownà mak hatà, anar komo, owto yoh yanoto kukur komo. Watxa ymo yaka
tkukuthuyamo yahryemnyàrà yonytxownà hatà. Noseryehoketxkon hatà, thenyehra
hatà. Àro ke totxownà hatà, owto yohà hyaka. Omeroro nekarymatxehkatxownà hatà,
àwya, kekon hatà, Txesusu. [32] Ewakhàra nehxakon hatà, owto yohà, tanoto hoko. Àro
ke nanyekye hatà, tàhyaka. Ranoto y, atxke rma haxa manay hamà, kekon hatà, àwya.
Thenyenohnà ymo mehetàhkeko, rowya. Koseryewhokan haxa hawe, ohoko, kekon
hatà. Ehemahra rma exko àkan haxa hawe, owya, teryewrye ro orwonàmrà ke, kekon
hatà, owto yohà. [33] Anaro hnàn yawohra mak mahko hatà, omoro, kekon hatà. Noro
hoko oseryewhokahra ro mak mahko hatà, kekon hatà. Ohnàn yawo rma haxa wahko,
uro. Àro wyaro rma rha, noro hnàn yawo tehxorye mahko haryhe, kekon hatà, owto
yohà, tanototho wya, kekon hatà, Txesusu. [34] Norotho yarhoy hatà, watxa ymo yonye
ro komo hyaka, anàhnohno ynye ro komo hyaka. Àhyakanye narhoy hatà, tanoto komo
wya, ewakhàra rma haxa tesnàr ke. Watxa ymo yawo roro rma hak nahko, tàwya
ehematxehkahra ro rma haka, kekon hatà, owto yohà, kekon hatà, Txesusu.
[35] Owto yohà wyaro rma rha naha hampànà, royàmà, kahe yawono, ohokonye, kekon
xarha tà. Ohnawonye oyowtà hoko oseryewhokahra oyehtokonye, oseryewhokahra rma
rha naha hampànà, royàmà, ohokonye. Ayanàhnohyatxhe mak hampànà, kekon hatà,
Txesusu.

19

Ohetx komo hyaye otowhàra ro mak ehtxoko katxhàrà on ha.

[1] Àro wyaro tàwya àhananàhtàkatxhenye, toy hatà, Txesusu, Karyeryeya yamtar hoye.
Xukneya yamtar hona haxa nahatakay hatà, Xoknaw mon hona. [2] Akoro rma tetxkon hatà,

toto komo, thenyenohnà komo. Àsna nohsamnohtàketxkon hatà. Àto rma ekehàtho komo yonyhoryekon hatà, Txesusu.

3 Àhyaka nomohtxownà hatà, Farysew kukur komo. Noro kukmanàr xe nehxatxkon haryhe tà, enkukmanàr horà. Onà wyaro nketxkonà rma haryhe tà, àwya. Khetxenhàrà hyaye kotowtoho, ohxe naye, ohxehra kat naye, owya, ketxkon hatà. Eten hoye ro haxa katà totowyano, khetxe hyaye, kekon hatà, Farysew komo.

4 Neyuhtxownà hatà, Txesusu. Onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosa-
honhàrà, kekon hatà. Amnyehra, tàwya toto yakàhtontoko, kàrà me, wos me xarha,
nakàhtoye, Khoryenkomo, kehe. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà, kekon hatà,
Txesusu. 5 Àro wyaro tàwya akàhtotxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo. Àro
wyaro toto wakàhtono, kàrà, wosà, àro ke, toto hak tàyàmànhàyamo hnànkano, thetxe
hyawo roro harha tehtxoho me, kekon hatà. Àro wyaro mpànà naha ha, toto, wos yakoro.
Asakononhàyamo, towenyxano wyaro harha mpànà naha ha, kekon hatà, Khoryenkomo,
kekon hatà, Txesusu. 6 Àro wyaro natxow hamà, toto komo, thetx kom yakoro. Asako
ehxera harha natxhe, Khoryenkomo nenyàr me. Towenyxano wyaro harha natxhe, kekon
hatà. Khoryenkomo ryhe, osomryeno ynye me naha. Àro ke, onà wyaro kahra hak
nahtxoko, toto komo. Totowyatxow hamà, khetxenhàyamo hyaye, kahra hak nahtxoko,
osomryeno ynye me Khoryenkomo yesnàr ke, kekon hatà, Txesusu.

7 Onà wyaro haxa kàyweronàhyamatxownà hatà, Moyses heno, ketxkon mak hatà, Fary-
sew komo. Ohetxenhàyamo hyaye oyotownàtokonye, akaryehtan komo àmenhotxoko,
kekon heno hatà. Kotowyaha hampànà, ohyaye, katxoko, owyanye àmenhonàr me, kekon
heno hatà. Àro wyaro owyanye àmenhotxhe rma, motowyatxhe, ohetxenhàyamo hyaye,
kekon hatà, Moyses heno, ketxkon hatà, Farysew komo. Àsok tawro àro wyaro kày-
weronàhyamatxownà, ketxkon hatà, Txesusu wya. 8 Àro wyaro kàyweronàhyamatxownà,
ohnawonye atxke rma haxa oyesnàr kom ke, ohetxenhàyamo hyaye oyotowrà komo xe
rma haxa oyesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu. Amnyehra haxa, tàwya toto yakàhtotxhe,
noro yotowrà xehra ro mak nehxakonà, Khoryenkomo, thetxe hyaye. Àro wyaro oyesnàr
komo xe roro rma naha, kekon hatà, Txesusu.

9 Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Ohetx komo hyaye otowhàra ro mak
ehtxoko. Àhyayenye oyotownàtokonye rma, anaro wos yahohsàra ro mak ehtxoko, kekon
hatà. Owyanye anaro yahosnàtoko rma, atxke manatxhe, ohetxe ro kom mehra noro
yesnàr ke mak ha. Anatoko, anaro kàrà hoko nay hana, ohetxe. Anaro hoko ehxaho hyaye
rma oyotownàtokonye, ohxe rma manatxhe, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

10 Onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu wya. Krawame rma
haxa kotowtoho komo nay hamà, ketxkon hatà. Àhehnà ro me kehtokonye, ohxe haxa
tehxatxow hamà, ketxkon hatà.

11 Àhehnà ro me tesnàr komo xe natxow hamà, anar komo, kekon hatà, Txesusu,
àwyanye. Nyamoro rma yakoronomehe, Khoryenkomo, àhehnà ro me ehtxoho menye.
Anar kom haxa ryhe, àhehnà ro me tesnàr komo xehra ro mak natxhe. Àro ke hehtetxow
hamà, kekon hatà. 12 Àsok hana natxow ha, anar kom ha. Anar komo, wos kukmanyehnà
ro me natxow hamà, ahoxemnà ro me tonunur komo ke. Àro wyaron komo rma, àhehnà
ro me natxow hamà, kekon hatà. Anar komo, wos kukmanyehnà ro me natxow hamà, toto
komo wya tanyyeheryamanàr komo ke. Àro wyaron komo xarha, àhehnà ro me rma rha
natxow hamà, kekon hatà. Anar kom haxa ryhe, tano me ronye rma àhehnà ro me natxhe,
Khoryenkomo mryenon me tesnàr kom ke mak ha. Khoryenkom hoko roro tesnàr komo
xe natxhe, nyamoro ha. Wos hoko tesnàr komo xehra mak natxhe, Khoryenkom hoko
roro tesnàr kom horà. Àro ke, tano me ronye rma àhehnà ro me natxhe, kekon hatà. Àro
wyaro oyesnàr komo xe oyehtokonye, àhehnà ro me rma ehtxoko, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.

Bàryekomo txko kom hak nomohtxowà rohyaka katxhàrà on ha.

[13] Thokyamo txko yokyatxkon hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Mosonà txko hona
ayamorà txeryko tawro xe nehxatxkon hatà, àwya. Mosonà txko hoko orwonàmko,
Khoryenkom yakoro, tawro xe nehxatxkon xarha tà, àwya. Horohkatxownà mak
hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo. [14] Nekhotxownà rma hatà, Txesusu, tàhyaka.
Bàryekomo txko kom hak nomohtxowà, rohyaka, kekon hatà, tànhananàhrà ro komo wya.
Àhorohkahranye ehtxoko. Moxamo txko wyaron komo ryhe, Khoryenkomo mryenon me
natxhe, kekon hatà. [15] Tamorà yeryey hatà, àhonanye.

Taa. Àsnye ro toy hatà, Txesusu.

Tkatxhonkemà hananàhàthàrà on ha.

[16] Txesusu hyaka nomokye hatà, toto, tkatxhonkemà. Khananàhnye y, kekon hatà.
Àsoke ryhe ohxe wehxano, karyhe roro harha ryehtxoho me, kekon hatà. Eten hok haxa
ryhe wehxano, enyhoru hoko, kekon hatà, Txesusu wya.
[17] Àsok tawro enyhoru màken harha, rowya, kekon hatà, Txesusu, àwya. Towenyxano
ryhe enyhoru me naha. Khoryenkom marma enyhoru me naha, kekon hatà. Karyhe roro
harha oyesnàr xe oyehtoko, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro exko, kekon hatà. [18] Àsok
katxho yawo ro ryhe wehxano, kekon hatà, noro ha. Toto yotahahra ehtxoko katxho
yawo ro rma exko, kekon hatà, Txesusu. Anar komo hetx hokohra ehtxoko katxho yawo
ro xarha, toto katxho yarhàra ehtxoko katxho yawo ro xarha, toto hoko àtemarontahra
ehtxoko katxho yawo ro xarha, [19] toyuhsom me xenytxoko, oyàm komo, oyon komo xarha,
katxho yawo ro xarha, osox oyehtxoho wyaro ohoyen komo xe xaxa ehtxoko katxho yawo
ro xarha, àro wyaro katxho kom yawo ro rma exko, kekon hatà, Txesusu, àwya. [20] Àro
wyaro katxho kom yawo ron uro, kekon hatà, noro ha. Àsok xarha wehxano, kekon hatà.
[21] Ohxe roro oyesnàr xe oyehtoko, onà wyaro xaxa mpànà exko ha, kekon hatà, Txesusu,
àwya. Akatxhothàrà tàmko, omeroro, txenyeru hona. Txenyeru rma tàmko xarha, toto
komo wya, àkatxhomnà komo wya, ànyahpàn komo wya, kekon hatà. Àro wyaro exko
hampànà, kahe yawo towakryexem me oyehtxoho me. Àro wyaro oyexetxhe rma, rakoro
omok ha, kekon hatà, Txesusu, àwya.
[22] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, nekhokay mak hatà, noro ha, tkatxhonke rma haxa
tesnàr ke. Ekhokaxaho rma toy hatà.
[23] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Onà wyaro yaworo
xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Tkayaryet kom me Khoryenkomo hutwahra natxow
hamà, tkatxhonkem komo. Krawame mak natxhe, noro mryenon me harha, kekon hatà.
[24] Arkurya yowtarà txko yarye àtohra nay hamà, kameru ymo. Krawame rma haxa nay
hamà, àtotho, hory me ymo esnàr ke, kekon hatà. Àro yarye noro totho yoho rma haxa
krawame natxhe, tkatxhonkem komo, Khoryenkomo mryenon me harha, kekon hatà,
Txesusu.
[25] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, noseryehoketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo,
thenyehra rma haxa mak hatà. Àsok tawro harha, ketxkon hatà. Tonyhoryexem komo
ehxera natxow hamà. Àsoken kom katà tonyhoryexem me natxowà, ketxkon hatà.
[26] Nenytxehkatxownà hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Tonyhoryetxho
kom hoko tehnyaxem me natxhe ha, toto komo, kekon hatà. Khoryenkom haxa ryhe,
ehnyahnà ro me mak naha ha. Ehonomnà xaxa kax mak naha ha, kekon hatà, Txesusu.
[27] Onà wyaro nkekon hatà, Petru, àwya. Amna ryhe, amna yomyawonotho nànomye,
ayakoro amna totho me, kekon hatà. Àsoke ryhe towakryexem me amna naye, kekon
hatà. [28] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Towakryexem
me rma haxa manatxhe hampànà. Amnye, toto komo kayaryet me romokàtxhe rma,
ehonomnà me xaxa keryewtehe hampànà, rahonà ymo hona, Toto me Enusah kaxe,
kekon hatà. Ehonomnà me rma rha meryewtetxhe, rohyawo, omnyam xarha, rakoro
tàtosomà rotho komo kaxe. 12 me ayahonà ymo kom hona meryewtetxhe. Eryewtaxaho
rma, Ehsayewyana komo màwahanonketxhe, atxke manatxhe tawro me, ohxe manatxhe
tawro me xarha. Àro wyaro rma towakryexem me manatxhe, amnye ha, kekon hatà,

Txesusu. [29] Àsok hana natxow ha, romryenon kom ha. Rox tehtxoho kom hoye ro onà
wyaro natxow hamà. Anatoko bànàthàyamo nomyatxow hana, kekon hatà. Anatoko
towtànhàyamo nomyatxow hana. Anatoko twosànànhàyamo nomyatxow hana. Anatoko
tàyàmànhàyamo nomyatxow hana, kekon hatà. Anatoko thokuthuyamo nomyatxow
hana. Anatoko towtothàyamo nomyatxow hana. Omeroro rma nànomyatxow hana,
romryenon komo, rox tesnàr kom ke mak ha, kekon hatà. Nyamoro rma, towakryexem
me rma haxa mpànà natxhe ha. Amnye rma, tano rma hak tehtokonye, thenyehra
towakryexem me mpànà natxhe ha. Amnye xarha, karyhe roro mpànà natxhe ha, kekon
hatà, Txesusu.
[30] Àsok tawro hana, kekon xarha tà. Anar komo yosnakan uro kany komo ryhe, wahoro
htxero towakryexem me natxhe hampànà. Anar komo yohon uro kany kom haxa ryhe,
mahtuk me towakryexem me natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro
komo wya.

20

Àme rye rma tàmryenon komo yowakryehe Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[1] Kuknonano me nàrwonàmye xarha tà, Txesusu. Àsok hana akayaryet kom me nay ha,
Khoryenkom ha, kekon hatà. Anotomano ynye wyaro nay hamà. Onà wyaro nehxakon
hatà, horykomo, tanoto kom hoko. Enmahrà ro toy hatà, tanoto kom horà, tànatàr
hokon kom horà, kekon hatà, Txesusu. [2] Tàwya nyamoro yonyetxhe, nànyahtxownà hatà,
tànatàr waka, àhoko ehtxoho menye. Ronatàr hoko atamohtxoko, amnye rma, kekon
hatà. Àkokmamàtxhe, 1 txenyeru wàmyaha, owyanye, ayatamoketxhet komo, kekon hatà.
Àna hamà, 1 txenyeru màmyan hamà, amna wya, ketxkon hatà, nyamoro ha, kekon hatà,
Txesusu. [3] Àro rma ho, kamàmà yasawnuknutoko rma, anar komo yonyey hatà. Owto
rakatawo nehxatxkon hatà, àhokohra mak hatà. [4] Omnyam xarha, ronatàrà waka àtotxoko,
àhoko oyehtxoho menye, kekon hatà, àwyanye. Àkokmamàtxhe, ayatamoketxhet komo
wàmyaha, owyanye, kekon hatà, horykomo. Àro ke totxownà hatà, kekon hatà, Txesusu.
[5] Kamàmà thataw ehtoko, anar komo yanotomay xarha tà. Àro wyaro rma rha, kokonye
ehtoko, anar komo xarha yanotomay hatà, kekon hatà, Txesusu.
[6] Awanaka haxa anar komo yonyey hatà. Àhokohra nehxatxkon hatà. Àsok tawro
àhokohra mahtxoko, amnye rma, kekon hatà, àwyanye. [7] Amna yanotomahra nahtxoko,
anar komo, ketxkon hatà. Àro ke àhokohra amna nahko, ketxkon hatà. Omnyam xarha,
ronatàrà waka àtotxoko, àhoko oyehtxoho menye, kekon hatà, àwyanye, kekon hatà,
Txesusu.
[8] Kokmamtàhkay hatà. Àkokmamàtxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, horykomo, tanoto
komo yohà wya. Atamohxemotho komo anyehko, owya àtxenyerun komo yàmtoho
me, kekon hatà. Wahoro htxero, mahtukme atamohxemotho komo wya ehemako,
atamoketxhet komo. Mahyakanye, wahoro atamohxemotho komo wya ehemako, kekon
hatà, horykomo, kekon hatà, Txesusu.
[9] Àro ke nehemay hatà, àwyanye. Awanaka omohxemotho komo wya htxero nehemay
hatà. 1 txenyeru yàmye hatà, àwyanye, kekon hatà. [10] Enmahrà ro omohxemotho
komo nomohtxownà haxa hatà. Onà wyaro nehutwetxkon hatà, nyamoro ha. Tkok-
mamnohtxowà, àro ke eho nyhe nehemen hamà, kàwyanye, ketxkon hatà, tàwyanye
rma. 1 me rma rha nàmye hatà, àwyanye xarha, kekon hatà, Txesusu. [11] Àro ke
nàrwonatxkon hatà, nyamoro ha, horykomo hoko. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya.
[12] Anar komo wya ehematxho wyaro rma rha meheman hamà, amna wya xarha, ketxkon
hatà, àwya. Nyamoro ryhe, mexehra natamohtxowà. Amna haxa ryhe, enmahrà ro amna
natamoknyo, tkokmamnohso ro. Kamàm nawo rma haxa amna nahko, tamotohso ro.
Àsok tawro eho nyhe tàmpàra mahko, amna wya, ketxkon hatà, kekon hatà, Txesusu.
[13] Onà wyaro nkekon hatà, horykomo, ukukur komo wya. Hoymo y, oyonkuhtohra ro
mak wahko, kekon hatà, àwya. 1 txenyeru wàmyaha, owyanye, àkan haxa hawe, owyanye,

kekon hatà. Àna hamà, 1 txenyeru màmyan hamà, amna wya, màkatxowà, rowya. Àro
wyaro kahra kat mahtxoko, kekon hatà, horykomo, kekon hatà, Txesusu. [14-15] Ahohtxoko
rma, ayatamoketxhet komo, 1 txenyeru rma, kekon hatà. Àme rye rma tàmrà xe wehxaha,
owyanye, nyamoro wya xarha, kekon hatà. Rano me rohra kat wàmyano, rotxenyerun
hoye, kekon hatà. Thenyehra rowya tàmnàtoko, ohxehra kat wehxano, owyanye, kekon
hatà. Ahohtxoko rma. Owyanye ahosàtxhe rma, àtotxoko, kekon hatà, horykomo, kekon
hatà, Txesusu.
[16] Àro wyaro rma rha, àme rye rma tàmryenon komo yowakryehe, Khoryenkomo, kekon
hatà. Àro wyaro rma rha, anar komo yosnakan uro kany komo ryhe, wahoro htxero
towakryexem me natxhe hampànà. Anar komo yohon uro kany kom haxa ryhe, mahtuk
me towakryexem me natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya twayehtoho yokarymatxhàrà on ha.

[17] Xerusaryen hona tetxkon hatà, Txesus komo. Tàtonàr kom me, tànhananàhrà ro
komo yarày hatà, Txesusu, toto komo hyaye. 12 komo rma yarày hatà. Asama yarye
tàtontokonye rma, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye.
[18] Xerusaryen hona tàtetxow hamà, kekon hatà. Tahohsosom me mpànà naha ha, Toto
me Enusaho, Xuknewyana yoh komo wya, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo wya,
àyweronàhyamano ynye ro komo wya xarha. Nyamoro ryhe, twayehkahorye naha ketxhe
hampànà, noro hoko, kekon hatà, Txesusu.
[19] Nahohsetxhe xarha hampànà, Xuknewyanahnà komo wya. Nyamoro rma newno-
hyatxhe hampànà. Nàhpokyatxhe xarha hampànà, kekon hatà. Yahkotohen hona
namoyathetxhe xarha hampànà. Twayhàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, noro ha.
Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu.

Txaku komo yonà wya uro enytxako katxhàrà on ha.

[20] Txesusu hyaka nomokye hatà, Txaku yonà, Xowaw yonà rma. Sekmeknew muru
komo rma nyamoro ha, Txaku komo. Nyamoro yakoro rma nomokye hatà, àyon komo,
Txesusu hyaka. Noro yakrataka neryewtay hatà, tosoknar ho, ehonomnà me tàwya
xenyàr ke. Nàrwonàmye hatà, akoro. Uro enytxako, kekon hatà, àwya. [21] Eten xe
manaye, kekon hatà, Txesusu, àwya. Eten xe manaye. Onà wyaro neyukye hatà,
wosà. Toto komo kayaryet me mosonyhen hatà, amnye ha, kekon hatà. Ehonomnà
me xaxa mosonyhen hatà. Ehonomnà me rma rha romryerà komo yenyàr xe wehxaha,
owya, kekon hatà. Toto komo kayaryet me harha oyehtoko, onà wyaro kasko, moxamo
wya, romryerà komo wya. Rohanaka eryewtatxoko, omoro howehehra, omoro xarha
howehe, kasko, àwyanye, owyaro rma rha ehonomnà me ehtxoho menye, kekon hatà,
Txaku komo yonà, Txesusu wya. [22] Onà wyaro haxa neyukye hatà, Txesusu. Àna matà,
rohanawo toto yehtxoho hutwahra ro mak manaha ha, kekon hatà. Rowyaro rma rha
eryewhamnohxemo komo ryhe, ehonomnà me harha natxhe hampànà, rohanaw harha,
kekon hatà, wosà wya. Ryeryewhamtoho wenàmtàhkehe hampànà, kekon hatà, Txaku
komo wya. Toto wya twokru yontàhkantokono wyaro, ryeryewhamtoho wenàmtàhkehe
hampànà. Rowyaro rma rha katà menàmtàhketxowà, oyeryewhamtoho komo, kekon
hatà. Àhà, amna nenàmtàhkehe, ketxkon hatà, Txaku komo. [23] Yaworo màketxhe, kekon
hatà, Txesusu. Rowyaro rma rha oyeryewhamtoho komo menàmtàhketxhe hampànà.
Enàmtàhkanyenhàrà rma yeryhera mak wehxaha, uro, ehonomnà me harha, rohanaka
harha, kekon hatà. Àsok tawro hana. Royàmà nwahanonkatxho komo ryhe, rohanaka
texem me natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, Txaku komo wya.
[24] Tàwyanye Txaku komo rwonà yonytxatxhe rma, ewakhàra nehxatxkon hatà, ukukur
komo. Txesusu nhananàhrà ro komo rma rha nyamoro ha, 10 komo rma. Tkukur kom
hoko, 2 kom hoko rma, ewakhàra nehxatxkon hatà. Kohonye nyhe ehonomnà me tesnàr
komo xe natxow hamà, moxamo, ketxkon hatà, Txaku kom hoko.
[25] Tàhyaka haxa nanyehtxownà hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye.
Àsok hana natxow ha, toto kayaryet kom ha, anaro rha yana kayaryet kom ha, kekon

hatà. Ehonomnà me rma haxa natxow hamà, tàmryenon komo yoho rma haxa mak ha. Tàmryenonàthàyamo rma yanotometxow hamà, ehonomnà komo. Tanàhnohso ro nanotometxow hamà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. [26-27] Omnyam haxa ryhe, nyamoro wyarohra mpànà ehtxoko. Ehonomnà me oyesnàr komo xe oyehtokonye, okukur komo yanoto me xaxa mpànà ehtxoko, kekon hatà. [28] Àro wyaro rma rha wehxaha, uro, Toto me Enusaho. Anotomano ynye mehra mak komokye. Toto komo yanoto me haxa ryhe komokye, kekon hatà. Toto komo yonyhoryeny me ryhe komokye. Rano me ro rma kwayehyaha hampànà, rowya enyhoryetxho menye. Anhàn komo hyaye towtoho komo wehemehe, rowayehrà ke, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Enhunu rotho komo yontanàhàthàrà on ha.

[29] Taa. Xeryko hoye tetxkon hatà, Txesus komo. Akoronye tetxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo.

[30] Asama yahetawo nehxatxkon hatà, toto, asako. Enhunu ro rma mokyam nehxatxkon hatà. Tàhyahanye Txesusu tonàrà yonytxatxownà hatà. Àro ke nàrwonàmtxownà hatà, teryewrye ro. Ha y, ketxkon hatà, Dafe heno yohamàtho omoro hatà. Amna hnàn yawo exko, ketxkon hatà. [31] Neytxownà mak hatà, toto komo. Tatàknye ehtxoko, ketxkon hatà, àwyanye. Tatàknye ehtxoko. Thenyehra nàrwonatxkon hatà, enhunu ro komo, teryewrye ro rma haxa mak hatà. Amna yohà y, Dafe heno yohamàtho omoro hatà. Amna hnàn yawo exko, ketxkon hatà.

[32] Kràk, horohye hatà, Txesusu. Nanyehtxownà hatà, tàhyaka. Àsok oynyàr komo xe manatxowà, rowya, kekon hatà, àwyanye. [33] Amna yohà y, amna yontanàhrà xe amna naha, owya, ketxkon hatà, àwya. [34] Àhnàn kom yawo rma haxa nehxakon hatà, Txesusu. Àro ke, enur komo yahey hatà. Àwya ahetxhe rma, tonke harha nehxatxkon hatà. Noro yakoro totxownà hatà.

21

Xerusaryen hona Txesusu yahatakatxhàrà on ha.

[1] Xerusaryen hahnohyatxkon hatà, Txesus komo. Owto txko màtkoso nomohtxownà hatà, Betfaxe màtkoso rma hatà. Oryefera yàhàn mahoturu hono rma àro ha, Betfaxe. Àro màhto rma tehtokonye, asako nànyahtxownà hatà, Txesusu. Tànhananàhrà ro kom hoye asako nànyahtxownà hatà.

[2] Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Owto hona àtotxoko, kekon hatà. Owto hona àtotxoko. Menyatxhe, àro hona, kekon hatà. Ayahatakatxhenye rma, xumentu menyatxhe hampànà. Àmxekrà xarha menyatxhe hampànà. Ewahtosaho rma menyatxhe, kekon hatà. Meweketxhe ha. Xaro mekyatxhe ha, rohyaka, kekon hatà, Txesusu. [3] Àsok tawro meweketxowà ketxow hana, toto komo, owyanye. Onà wyaro meyukyatxhe ha. Kohkomo, moxam xe nay hatà, màketxhe ha, àwyanye. Nyamoro rma, àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, nekhetxhe hampànà, owyanye, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo wya.

[4] Àro wyaro xumentu yonyxe nànyahtxownà hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno nmenhotho yawo ro tehtxoho me. Amnyehra, onà wyaro nmenhoy hatà, noro heno.

[5] Onà wyaro katxoko, Seyaw hon komo wya. Ohyakanye nomokyaha hampànà, akayaryet komo. Ehonomnà mehra mak nomokyaha hampànà. Xumentu mkakoso atakryexaho rma nomokyaha hampànà. Àmxekrà mkakoso rma atakryexaho nomokyaha hampànà.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno, amnyehra. Ànmenhothàrànhàr yawo ro rma haxa nehxakon hamà, Txesusu.

[6] Àro ke totxownà hatà, ànhananàhrà ro komo, asakon komo rma. Txesusu rwonàmàthàr yawo ro nehxatxkon hatà. [7] Xumentu yohtxownà hatà. Àmxekrà xarha

yohtxownà hatà. Nàmkayamtotxownà hatà, twomun komo ke. Sax, dyerye, àmkakoso natakryey hatà, Txesusu.

8 Asama yaka twomun komo yatxaraketxkon hatà, toto komo, ukukur komo rma, thenyenohnà komo rma. Àhaya xarha yeryatxkon hatà, anar komo, asama yaka rma rha. Txaray txaray txaray, wewe txaraymetxkon hatà, asama yaka tàwyanye txetxoho me. Àro wyaro rma nehxatxkon hatà, tàwyanye ehonomnà me Txesusu yonyàr ke hatà.

9 Txesusu ywaho tetxkon hatà, anar komo. Noro wenarye tetxkon hatà, anar komo. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà. Omeroro rma, onà wyaro nketxkon hatà, teryewrye ro hatà. Ehonomnà me xaxa hak nahko, Dafe heno yohamàtho, ketxkon hatà. Kohkom yano me omohsaho ryhe mosonà. Towakryexem me xaxa hak nahko, mosonà, ketxkon hatà. Ehonomnà me xaxa nay hamà, Kohkomo, katxow haka, kahe yawon komo, ketxkon hatà, toto komo, teryewrye ro hatà.

10 Àro wyaro Xerusaryen hona nahatakay hatà, Txesusu. Noseryehoketxkon hatà, owto hon komo, omeroro. Onok mokro haryhe, ketxkon hatà. Onok mokro haryhe. 11 Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro ryhe mosonà, ketxkon hatà, toto komo, Txesus yakoron komo. Txesusu rma mosonà, Nasarye honotho rma, Karyeryeya yamtar honotho rma, ketxkon hatà.

Khoryenkom màn yawonotho matxakatxhàrà on ha.

12 Taa. Khoryenkom màn yaka nowomye hatà, Txesusu. Àto nehxatxkon hatà, twarawantaxemà ro komo. Nukrunyemehtxownà hatà, Txesusu. Ukukur komo, txenyeru yomtakayonomanye ro me nehxatxkon hatà. Àtxenyerun komo rma, warata ho nehxakon hatà. Tax, teryay, waratatho matxakay hatà, Txesusu. Anar komo, watkuku yàmnye ro me nehxatxkon hatà, tahon kom ho eryewtaxemo. Tax, teryay, ahonàthàyamo xarha matxakay hatà, Txesusu. 13 Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà.
Toto komo rwonàmtoho ro me naha, romànà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom màn hoko, kekon hatà. Àro rma manàhnohyatxhe harha, omnyamo. Àsok tawro hana, àro yawo rma toto komo txenyerunutho yahosnàr ke, owyanye, temenyem komo wyaro owyanye ahosnàr ke, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

14 Khoryenkom màn yawo rma noro yehtoko, àhyaka nomohtxownà hatà, enhun komo, àhrohnà komo xarha. Nenyhoryetxownà hatà, Txesusu. 15 Àto rma rha nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Txesusu wya ekehàtho komo yonyhoryenàrà yonyatxkon hatà. Àro ke ewakhàra nehxatxkon hatà. Bàryekomo txko komo xarha yonytxatxownà hatà. Ehonomnà me hak nahko, mosonà, Dafe heno yohamàtho, ketxkon hatà, bàryekomo txko komo. Nyamoro rma yonytxatxownà hatà, eh komo. Àro hoko xarha ewakhàra nehxatxkon hatà. 16 Onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Moxamo txko rwonà yonytxahra kat manaye. Eyherany kat manaye, ketxkon hatà, àwya. Àna matà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Khoryenkom karyehtan yawo ro natxow hamà, moxamo. Àhoyeno rma hutwahra kat manatxowà, kekon hatà. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Ohxe xaxa manay hamà, kanye ro me natxhe hampànà, bàryekomo txko komo. Apa y, àro wyaro kany me meryatxow hamà, ayano me ro rma. Anar komo rwonàmtoho yoho rma haxa, ohxe rma haxa nàrwonatxhe, bàryekomo txko komo, ayakoro.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàr yawo ro natxow hamà, moxamo, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

17 Àhyayenye toy hatà. Xerusaryen hoye toy hatà, moxehra nyhe rma hatà. Betanya hona toy hatà. Àto rma kokmamye hatà.

Fek yoh heno wayehkatxhàrà on ha.

18 Sa, nenmahye hatà. Enmahrà ro tekon harha tà, Txesusu, Xerusaryen hona. Tàtonàr
me rma nahyehyakon hatà. 19 Asama yahetawo nehxakon hatà, fek yohà. Tàwya xenyetxhe
rma, xenyxe toy hatà, Txesusu. Eherhàra mak nehxakon hatà. Tak marma nehxakon hatà.
Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwya. Ehetahnà ro me oyesnàrà hxak moro ha,
kekon hatà, fek yohàtho wya. Àro wyaro àwya katxhe rma, wayehye hatà, àrotho.
20 Nenytxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. Àro ke noseryehokatxownà hatà. Àsok
tawro wayehno harha, fek yohàtho, ketxkon hatà. Enyhorutho rma wayehno hamà,
denyàr kom me, ketxkon hatà.
21 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Khoryenkom yahoxet
hona xenytxoko. Owyanye àhona xenyetoko rma, onà wyaro kahra ro mak ehtxoko,
ohnawonye. Royukyan hana, àna hana, kahra ro mak ehtxoko, ohnawonye, kekon hatà.
Royukyan hamà, tahoxerye rma haxa tesnàr ke, ehonomnà me rma haxa tesnàr ke,
katxok xa ha, ohnawonye. Àro wyaro owyanye tatoko rma, rowyaro rma rha eryehokano
meryatxhe hampànà, Khoryenkom yahoxet yano me mak ha, kekon hatà, Txesusu. Rowya
fek yohàtho wayehkanàrà wyaro, eryehokano meryatxhe hampànà, omnyam xarha.
Oyoyukyatxhe hampànà, àhà ymo, moro ymo. Owyanye, ohtakako, atarymako tuna ymo
kwaka, Khoryenkom yahoxet yano me, katxhe rma, oyoyukyatxhe hampànà, moro ymo,
Khoryenkom yahoxet hona owyanye xenyàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu. 22 Àsok
maken kom hoko orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Thona xeny me oyehtokonye,
oyoyukyatxhe xaxa mak hampànà, noro ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo
wya.

Onok yano me ukrunyemeknyo meryak harha katxhàrà on ha.

23 Taa. Khoryenkom màn yaka nowomye xarha tà, Txesusu. Toto komo hananàhyakon
hatà. Àwya àhananàhnàtokonye rma, àhyaka nomohtxownà hatà, Xuknewyana yoh
komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, horykomo kom yakoro xarha. Onà
wyaro nketxkon hatà, àwya. Onok yano me ukrunyemeknyo meryak harha, on yaye,
ketxkon hatà. Onokà ryhe, ukrunyemehtxoko keknano, owya, ketxkon hatà.
24-25 Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Uro htxero onà wyaro àkehe, owyanye
royuhtoho me, kekon hatà. Onok yano me aymomno ryakonà, Xowaw heno, owyanye,
kahe yawon yano me katà, toto yano me katà. Uro eyuhtxoko. Owyanye royukutxhe rma,
uro haka rha koyukyatxhe, kekon hatà, Txesusu.
Àro ke nosonytxetxkon hatà, nyamoro rye rma. Àsoke tketxowà, ketxkon hatà,
tàwyanye rma. Àsoke tketxowà. Kahe yawon yano me aymomno ryakon hamà, noro
heno, tketxow katà, ketxkon hatà. Àro wyaro kàwyanye tatoko, onà wyaro nken hamà,
mosonà. Àsok tawro noro heno yoyukhura mehxatxkonà, ken hamà, kàwyanye, ketxkon
hatà, tàwyanye rma. 26 Àsok haxa katà tketxowà. Toto yano me aymomno ryakon hamà,
tketxowà, ketxkon hatà. Àro wyaro kàwyanye tatoko, toseryehyatxow hamà, toto kom
hona. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me haxa we nehxakon heno ha, kany me
natxow hamà, toto komo, ketxkon hatà, tàwyanye rma.
27 Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Hàà, àna hana, ketxkon hatà. Onok
yano me hana aymomno ryakon ha, noro heno ha. Uhutwahra amna naha, ketxkon hatà.
Uro xarha, oyoyukhuranye wehxaha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onok yano me hana
ukrunyemeknyo weryak ha. Oskarymahra ro mak wehxaha ha, owyanye, kekon hatà,
Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

Tàyàm yoyuknyenhàrà yokarymatxhàrà on ha.

28 Kuknonano me onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya. Asak
nehxatxkon hatà, toto muru komo, kekon hatà. Kàrà y, kekon hatà, wahoto wya. Ronatàr
hoko ehxe àtoko, amnye rma, kekon hatà, àwya. 29 Àna matà, àtohra wehxaha, kekon mak
hatà, umuru, wahoto, kekon hatà, Txesusu. Amnye nehutway harha tà. Àhoko ehxe àten
hamà, kay hatà, tàwya rma. Àro ke toy hatà, nat waka, kekon hatà. 30 Àro wyaro rma rha

nkekon xarha tà, àyàm komo, anaro wya, buru rma wya. Ronatàr hoko ehxe àtoko, kekon
hatà, àwya xarha. Àna hamà, àten hamà, apa y, kekon hatà. Àtohra mak nexey hatà, noro
ha, kekon hatà, Txesusu.
31 Àsok muhutwetxowà, kekon xarha tà, àwyanye. Àsok muhutwetxowà. Onokà ryhe
tàyàm yoyukye, wahoto katà, anaro haxa katà, kekon hatà, Txesusu. Wahoto hamà,
noro rma neyukye hamà, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo. Onà wyaro yaworo xaxa
àkehe, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Noro wyaro rma rha, Khoryenkom yoyuknye me
harha natxow hamà, atxke natxhe moxamo katxho rotho komo, txenyeru yahosnye rotho
komo rma, anaro rha kàrà hokono rotho komo xarha, kekon hatà. Àro ke, Khoryenkomo
mryenon me harha natxhe, nyamoro ha. Omnyam haxa ryhe, noro mryenon mehra rma
manatxhe, eyukhura rma oyesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu. 32 Ohyakanye nomokye,
Xowaw heno. Osonyhoryetxoko, owyanye Kohkomo rwonà yonytxatxho me, kekon
heno, owyanye. Noro heno yoyukhura mak mehxatxkonà. Txenyeru yahosnye rotho
kom haxa ryhe neyukyatxkonà, kekon hatà. Anaro rha kàrà hokono rotho komo xarha
neyukyatxkonà. Àwyanye eyuhtoho rma menyatxkonà, omnyamo. Owyanye xenyetxhe,
eyukhura rma mehxatxkonà. Anar me harha ayanhàn komo yonyhera rma mehxatxkonà,
kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

Nat yony komo yanhànà yokarymatxhàrà on ha.

33 Kuknonano me rma rha nàrwonàmye xarha tà, Txesusu. Xuknewyana yoh komo wya
tàxanomkahnohtoho hutwamohsonàr xe nehxakon hatà. Àro ke, kuknonano me onà
wyaro nkekon hatà, àwyanye. Tànatàrà yeryey hatà, horykomo, kekon hatà. Ufa heno
yonamye hatà. Watxamtoy xarha tà. Toh yakay xarha tà, ufa xkunkatxho rma hatà, kekon
hatà. Wato ymo yeryey xarha tà, kawono ymo hatà, tànatàrà yonytxoho rma hatà. Àro
wyaro tàwya txetxehkatxhe rma, toto komo yomyaràhtoy hatà, kekon hatà. Tànatàrà
yony me nemyaràhtotxownà hatà. Tàwya emyaràhtotxhenye rma, toy hatà, anar komo
yowto hona, monyen komo yowto hona, kekon hatà, Txesusu.
34 Amnye ehetawawo tanoto komo nyakye hatà, horykomo, tànatàrà yony komo hyaka.
Àhyakanye nànyahtxownà hatà, eher horà, kekon hatà, Txesusu. 35 Anoto heno komo
yahohtxownà mak hatà, nat yony komo, txom txom txom. Anaro heno hpohtxownà
hatà. Anaro heno yotahatxownà hatà. Wayehye hatà, noro heno. Toh ke anaro
heno yotahatxownà hatà, kekon hatà, Txesusu. 36 Thenyehra nyhe nànyahtxownà hatà,
horykomo, àhyakanye. Atxke rma rha nyamoro heno yetxownà xarha tà, kekon hatà,
Txesusu.
37 Àmahyakanye buru nyakye hatà, àhyakanye. Ohxe romuru yonyatxow hamà, kekon
hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. 38 Onà wyaro haxa nketxkon hatà, nat yony kom
ha. Tàwyanye noro yonyetxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Moson
hamà umuru, ketxkon hatà. Tàyàmànhàrà wayhàtxhe, nat yoh me harha nay hamà,
umurunhuru kaxe, ketxkon hatà. Àro ke norotho tetahatxe, norohnà harha kàwyam
harha nat yoh me kehtxoho menye, ketxkon hatà, tàwyanye rma, kekon hatà, Txesusu.
39 Àro ke noro heno yahohtxownà hatà. Narymatxownà hatà, nat waye. Netahatxownà
hatà. Wayehye hatà, noro heno, kekon hatà, Txesusu.
40 Àsok muhutwetxowà, kekon xarha tà, àwyanye. Àsok muhutwetxowà. Àsoke ryhe nat
yony komo yeryano, horykomo. Towto hona harha tomokàtxhe, àsoke ryhe neryatxowà,
kekon hatà, Txesusu.
41 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Xuknewyana yoh komo. Nyamoro heno ymo yotahen
hamà, atxke rma haxa esnàr kom ke, ketxkon hatà. Nanàhnohtàketxow hamà. Anar
komo yomyaràhten hamà, tànatàr yony me harha. Eherà yàmnye komo rma yomyaràhten
hamà, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo.
42 Khoryenkom karyehtanà hutwahra manatxowà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onà
wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Toh xanomkahnohnye komo wyaro, noro xanomkahnohyatxhe hampànà, toto komo.
Noro ryhe, ehonomnà me harha mpànà naha ha. Nàmno yetxehà wyaro,
ehonomnà me noro yeryaha hampànà, Kohkomo. Ehonomnà me harha noro
yehtxoho rma, ohxe rma haxa naha, kàwyanye.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàrà hutwahra kat
manatxowà, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya. 43 Àro ke, onà wyaro
àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Khoryenkomo mryenon me tehxatxhe, kàwyamo,
màketxhe rma haryhe, omnyamo. Khoryenkomo mryenon mehra harha manatxhe
hampànà. Anaryana kom haxa ryhe, Khoryenkomo mryenon me harha natxhe hampànà.
Nyamoro rma, Khoryenkomo yoyuknye ro me natxhe, kekon hatà, Xuknewyana yoh
komo wya. 44 Àsok hana tehxan ha, kekon xarha tà. Anatoko tehurken hana, tohu
ymo hona. Totàkràsken hana, toh hona kehurkanàr ke mak ha. Àro wyaro rma rha,
noro xanomkahnohnye heno komo natanàhnohyatxhe hampànà, kekon hatà. Anatoko
keryemnukyan hana, tohu ymo, khona tothahrà ke mak ha. Àro wyaro rma rha
tàxanomkahnohnye heno komo yanàhnohyaha hampànà, noro ha, kekon hatà, Txesusu.
45 Àro wyaro kuknonano me Txesusu rwonàmnàtoko, nenytxetxkon hatà, Xuknewyana
yoh komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, Farysew komo xarha. Khokonye
rma nàrwonàmno hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. 46 Àro ke, noro yahohtxahke
nehxatxkon haryhe tà. Ahohsàra mak nehxatxkon hakahpa tà, toto kom hona toseryehrà
komo ke hatà. Toto komo rma, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me Txesusu
yonyatxkon hatà.

22

Asahxemtoso anyehxemo komo yokarymatxhàrà on ha.

1 Kuknonano me rma rha nàrwonàmye xarha tà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, toto
komo wya. 2 Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Àsok hana
wekarymen ha, owyanye. Kuknonano me wekarymen hamà. Onà wyaro nay hamà, kekon
hatà. Buru yahxemtoy hatà, horykomo, toto kayaryet komo. Thetx yahohsakon hatà,
umuru. Àro ke nahxemtekon hatà, àyàmà. Nyahà ymo yeryey hatà, kekon hatà, Txesusu.
3 Tasahxemtotho komo hahnok ehtoko, tanoto komo nyakye hatà, àmàtmatxhàyamo
hyaka. Omohtxok hatà, tasahxemtetxow haxa hatà, ketxkon hatà, anoto komo, àwyanye.
Àtohra mak nehxatxkon hatà, nyamoro ha, kekon hatà, Txesusu. 4 Anaro tanoto komo
xarha nyakye hatà. Onà wyaro katxoko, àmàtmatxhàyamo wya, kekon hatà, tanoto
komo wya. Nyahà ymo yonyhoryetxehkan haxa hatà, horykomo, katxoko, kekon hatà.
Woto xarha yonyhoryetxehkan haxa hatà, fakatho rma hatà, faka mxekàtho xarha hatà,
ehsuryexahotho rma hatà, katxoko, àwyanye. Àna hatà, omohtxok hatà, tasahxemtetxow
haxa hatà, katxoko, àwyanye, kekon hatà, horykomo, tanoto komo wya, kekon hatà,
Txesusu. 5 Àsok hana nehxatxkon ha, nyah màtmatxhàyamo. Atxke rma haxa nehxatxkon
hatà. Tàtonàr komo xehra mak nehxatxkon hatà. Nosownohyatxkon mak hatà, kekon
hatà, Txesusu. Bararàn kom hoko rma nehxatxkon hatà, anar komo. Warawantetxkonà
rma hatà, anar komo, kekon hatà. 6 Anar komo ryhe, horykomo yanoto heno komo
yahohtxownà hatà, txom txom txom. Atxke rma haxa netxownà hatà. Netahatxownà
hatà. Bo, wayehtxownà hatà, anoto heno komo, kekon hatà, Txesusu.
7 Àro ke, ewakhàra harha nehxakon hatà, horykomo. Waha komo nyakye hatà. Tanoto
heno yotahanyenhàyam heno yotahahoy hatà, waha komo wya. Ewto heno komo xarha
yaknyohpoy hatà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.
8 Onà wyaro nkekon hatà, horykomo, tanoto komo wya. Amnye rma hehtehe haxa
ha, romuru, kekon hatà. Tasahxemtetxow hamà. Asahxemtohra mak natxow hamà,
àmàtmatxhàyam heno, kekon hatà, àwyanye. 9 Àro ke àtotxoko, owto horye, anaro rha
asama yarye, kekon hatà. Tasahxemtosom komo anyehtxatxko ha, onenyetxhàyamo
rma, àsok maken komo rma, omeroro, kekon hatà, horykomo, tanoto komo wya,

kekon hatà, Txesusu. [10] Àro ke totxownà hatà, anoto komo, owto horye, anaro rha
asama yarye. Tànenyetxhàyamo yanyehtxownà hatà. Atxke natxhe moxamo katxho
komo rma yanyehtxownà hatà, kekon hatà. Ohxe natxhe moxamo katxho komo xarha
yanyehtxownà hatà. Omohtxok hatà, tasahxemtotxe, ketxkon hatà, àwyanye, omeroron
komo wya. Àro ke nomohtàkatxownà hatà. Tanohke ro rma haxa nehxakon hatà, nàmno
ymo, ahxemtono ytxoho, hehtano ytxoho, kekon hatà, Txesusu.
[11] Ehonomtoxaho nehxatxkon hatà, nyamoro ha, tasahxemtosom komo rma. Osonyho-
ryexaho rma nehxatxkon hatà, thetx yahosnye hyawo tesnàr kom ke. Ukukur kom haxa
ryhe, àhonomra ro mak nehxakon hatà. Noro rma yonyey hatà, horykomo. Nàmno ymo
yaka towomàtxhe rma, àhonomnà rma yonyey hatà, kekon hatà, Txesusu. [12] Hoymo y,
kekon hatà, horykomo, àwya. Àsok tawro ryhe àhonomra mowomno, xaro, kekon hatà,
àwya. Eyukhura mak nexey hatà, toto. Àrwomra ro mak nehxakon hatà, kekon hatà,
Txesusu. [13] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, horykomo, tanoto komo wya. Mosonàtho
ymo asohtotxoko, kekon hatà. Àhrowomtxok xarha. On yaye arymatxoko, awaràn ymo
waka, kekon hatà, horykomo, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rma rha
tanàhnohsom me natxhe hampànà, osonyhoryehnàtho komo. Tarymaxem me natxhe
hampànà, nyamoro heno, anàhnohno ytxoho ro na. Àton heno komo rma nàratetxhe
hxak hampànà, teryewhamnohrà kom ke, kekon hatà, Txesusu.
[14] Khoryenkom yowto hona anyehxemotho komo ryhe, thenyehra natxhe. Towomsom
kom haxa ryhe, yakehra natxhe, Khoryenkomo nwahanonkatxho komo rma, kekon hatà,
Txesusu.

Txenyerun kom hoye tàmporye naye Sesa wya katxhàrà on ha.

[15] Osonytxaxe nohsamnohtxownà hatà, Farysew komo. Àsoke ryhe mokà ymo
tahohsatxowà, ketxkon hatà, Txesus hoko. Atxke àrwonàmàtxhe rma, tahohsatxow hamà.
Atxke àwya koyuhtoho kom hoye ro tahohsatxow hamà. Noro yakoro tosonytxatxe,
kàwyanye atxke màkehe, yaworohra mak màkehe, katxho me, ketxkon hatà, Farysew
komo.
[16] Àro ke tànhananàhrà komo nyahtxownà hatà, Txesusu hyaka. Eroknes kukur komo
xarha nyahtxownà hatà. Onà wyaro nketxkonà rma haryhe tà, ànyahxemo komo, Txesusu
wya. Khananàhnye y, yaworo rma haxa manaha, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà.
Yaworo xaxa hananàhno meryaha, amna wya. Àme yohà rma haxa manaha, toto kom
hoko. Owya àhananàhnàtokonye, oseryehpàra ro mak manaha, toto kom hona, ketxkonà
rma haryhe tà. Àhyahampàra ro mak manaha, toto kom hona. Yaworo xaxa Khoryenkomo
muhutwamohsehe, amna wya, ketxkon hatà. [17] Àro ke uhutwamohsoko, amna wya,
ketxkonà rma haryhe tà. Txenyerun kom hoye tàmporye naye, Sesa wya, Homayana komo
kayaryetà wya. Tàmporyehra kat naye, owya, ketxkonà rma haryhe tà.
[18] Tàxehra ehtxoho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon
hatà, àwyanye. Yaworonohnà ro mak omnyamo, kekon hatà. Rokukmanàr xe manatxow
hamà, ronkukmanàr horà. [19] Txenyeru txko xenyhotxoko, rowya, kekon hatà. Àro ke
nehtxownà hatà, àhyaka. [20] Onok kuknonà mosonà, onok yosotà onà àmenhosaho, kekon
hatà, txenyeru txko hoko. [21] Hàà, Sesa hamà, ketxkon hatà. Hàà, yaworo màketxow
hamà, kekon hatà, Txesusu. Noro katxho me nay hamà, onà, kekon hatà. Àro ke noro
ewakryetxoko, owyanye àkatxho yàmrà ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha
Khoryenkomo xarha ewakryetxoko, owyanye eyuknur ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.
[22] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, noseryehoketxkon hatà, ànyahxemo komo.
Koo, ohxe rma haxa koyuhtxow hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àro ke totxownà
hatà, Txesusu hyaye.

Saknusew komo yoyukuthuru on ha.

[23] Àro rma ho nomohtxownà hatà, Saknusew kukur komo, Txesusu hyaka. Kwayhàtx-
henye asanàmpàra ro mak tehxatxhe kany komo rma nyamoro ha. [24] Khananàhnye y,

ketxkon hatà, àwya. Onà wyaro nmenhoy hatà, Moyses heno, kàyweronàhyamanye ro heno komo.
Towàt heno wayhàtxhe, àhokhura rma àwayhàtxhe, àhetxenhàr hak yahosno, ewtànhàrà rma. Noro ryhe, thetx me nahohsaha, àhohtanàr horà. Towàt heno wenatàhwo hohtehe, noro ha, towàt heno hokru me.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Moyses heno, ketxkon hatà, Saknusew komo. [25] Àro ke enytxako. Tànyonye wos yexetxhàrànhàrà amna nekarymehe, owya, ketxkon hatà. 7 me nehxatxkonà, toto heno komo, ewtà rye komo rma. Amna kukur me rma nehxatxkonà, nyamoro heno, ketxkon hatà. Wahoto heno wos yahosàye. Bo, wayehye, noro heno. Àhokhura rma wayehye, ketxkon hatà. Àhonanotho heno ryhe, towàt heno hetxenho yahosàye. [26] Tàwya ahosàtxhe, wayehye, noro heno xarha, àhokhura rma rha, ketxkon hatà. Àro wyaro rma rha nexeye, àhonanotho heno xarha. Àro wyaro rma rha nehtxownà, 7 heno komo, omeroro, ketxkon hatà. Tàwyanye wos yahosàtxhe, wayehtàkatxownà. Àhohtahra rye rma wayehtàkatxownà, ketxkon hatà. [27] Amnye wos heno xarha wayehye, ketxkon hatà.

[28] Àsok natxowà àro ke, owya, ketxkon hatà, Txesusu wya. Kwayhàtxhenye tasanàmyatxhe harha màkehe hawe, omoro. Onok hetx me ryhe naye, wosà, tasanàmàtxhenye, ketxkon hatà. Onok hetx me ryhe naye, amnye ha. Tano rma hak tehtoko, 7 kom hetx me nehxakon hamà, ketxkon hatà, Saknusew komo, Txesusu wya.

[29] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àna matà, ayawexenatxow hamà, omnyamo, kekon hatà. Owyanye, asanàmpàra ro mak tehxatxhe tatoko rma, ayawexenatxow hamà. Khoryenkom karyehtanà hutwahra ro mak manatxow hamà. Khoryenkom yahoxet xarha hutwahra rma rha manatxow hamà. Àro ke ayawexenatxhe ro mak ha, kekon hatà, Txesusu. [30] Tasanàmàtxhenye, àhehtahra ro mak natxhe ha, àwayehxemonhàr komo. Ànyontahra ro mak natxhe xarha. Kahe yawon komo wyaro rma natxhe ha, Khoryenkom yanoto komo wyaro rma, kekon hatà, Txesusu. [31] Tanàmsom me xaxa mpànà natxhe ha, àwayehxemotho komo, kekon xarha tà, àwyanye. Khoryenkom karyehtanà hutwahra kat manatxowà. Àro yawo rma, onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo. [32] Akmaraw horyenà rma uro ha, kekon hatà. Esake horyenà rma uro ha, Xako horyenà rma uro ha, kekon xarha tà, Khoryenkomo. Noro ryhe, ehxen kom horyen mehra ro mak naha ha. Tehxemà rma kom haxa horyen me naha. Àro ke, àwayehxemotho komo yanàmnye me nay hamà, kekon hatà, Txesusu, Saknusew komo wya.

[33] Nenytxetxkon xarha tà, toto komo, ohsamnohxemo komo. Tàwyanye enytxatxhe rma, noseryehoketxkon hatà. Koo, ohxe rma haxa khananàhyatxow hamà, mosonà, ketxkon hatà.

Àsok katxho ryhe anar komo yoho nyhe naye owya katxhàrà on ha.

[34] Onà wyaro tawro yonytxatxownà hatà, Farysew komo. Txesusu yameryekahra harha natxhe, Saknusew komo, ohxe àwya toyuknur kom ke, tawro yonytxatxownà hatà, toto komo wya. Àro ke, Txesusu hyaka nohsamnohtxownà hatà, Farysew komo.

[35] Ukukur komo rma, Txesusu kukmanàr xe nehxakon haryhe tà, enkukmanàr horà. Àyweronàhyamano ynye ro rma mok nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwya. [36] Khananàhnye y, thenyehra nay hamà, Moyses heno nmenhotho, kàyweronàhyamatxho komo, kekon hatà. Thenyehra mak nay hamà. Àsok katxho ryhe, anar komo yoho nyhe naye, owya, kekon hatà.

[37-38] Neyukye hatà, Txesusu. Onà wyaro katxho ryhe, ohxe rma haxa naha, kàyweronàhyamatxho komo. Anar komo yoho nyhe naha.
Kohkom xe xaxa ehtxoko. Khoryenkom xe rma ehtxoko, oyowan kom ke xaxa mak ha, ohnawon kom ke xaxa mak ha, oyehutwanàr kom me xaxa mak ha.
Àro wyaro katxho rma, anar komo yoho nyhe naha, kekon hatà, Txesusu. [39] Àhonan xarha, onà wyaro katxho rma, ohxe rma rha naha.
Osox oyehtxoho wyaro rma, ohoyen kom xe xaxa ehtxok xarha.

Àro wyaro katxho rma, ohxe rma rha naha, kekon hatà, Txesusu. [40] Àro wyaro katxho
kom hoye ro, anaro rha hoko kàyeronàhyamatxownà, Moyses heno komo, Khoryenkomo
rwonà yokarymanye ro heno komo xarha, kekon hatà, Txesusu, àwya.

Dafe heno yoh me Kryestu yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

[41] Tohsamnohso rma hak ehtokonye, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, Farysew komo
wya. [42] Àsoke ryhe Kryestu muhutwetxowà, kekon hatà. Àsoke ryhe Kryestu muhutwetx-
owà. Onok heno yohamàtho me naye, owyanye, kekon hatà, àwyanye. Dafe heno
yohamàtho me nay hatà, Kryestu, Khoryenkomo nànyaknyàrà rma, ketxkon hatà, Farysew
komo.

[43] Rohà ryhe noro kekon mak hatà, Dafe heno, Kryestu hoko, kekon hatà, Txesusu. Noro
hoko rma, onà wyaro nkay heno hatà, Khoryenkom yokato yano me mak hatà.

[44] Onà wyaro nken hatà, Kohkomo, rohà wya. Ehonomnà me xaxa eryewtako, rohanaka,
ken hatà. Howehehra eryewtako, ken hatà. Tan oyehtoko rma haka, onà wyaro
kany me axanhàn komo weryaha hampànà. Ehonomnà me xaxa manaha kany me
weryatxhe hampànà, ohoko, ken hatà, Kohkomo, rohà wya.

Àro wyaro rma nkay hatà, Dafe heno, Kryestu hok hatà, kekon hatà, Txesusu. [45] Tohamrà
rma yotakyakonà, toh me. Àsok tawro ryhe, ehamàthàrà me harha nexeye, ehà rma,
owyanye, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

[46] Eyukhura mak nehxatxkon hatà. Eyuknyehnà ro me nehxatxkon hatà, toto komo,
omeroro. Àro wyaro Txesusu wya katxhe rma, àrwomra harha nehxatxkon hatà. Àsok
naye, owya, kahra harha nehxatxkon hatà, towankaranàmrà komo ke hatà.

23

Farysew yanhàn komo yokarymatxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya, toto komo wya
xarha, ohsamnohxemo komo wya. [2] Moyses heno nmenhotho hutwamohsetxow hamà,
Farysew komo, àyweronàhyamano ynye ro komo, kekon hatà. [3] Àro hoye ro àwyanye
ahananàhnàtokonye, nyamoro eyuhtxoko, àro yawo ro oyehtxoho menye. Nyamoro
wyarohra mak ehtxoko, atxke esnàr kom ke, àro yawo rohra esnàr kom ke, kekon
hatà. Yaworo rma nekarymetxhe. Àro yawo rohra mak natxhe, kekon hatà, Txesusu.
[4] Thenyehra rma haxa hananàhno yeryatxow hamà, Moyses heno nmenhotho yoho rma
haxa mak ha, toto komo wya eyuknur yoho rma haxa mak ha. Amotaka nyhe hananàhno
yhera mak natxhe, kekon hatà, Txesusu.

[5] Ohxe nosonyhetxhe rma haryhe, Farysew komo, toto komo wya, kekon xarha tà.
Eten kom hoko tehtokony hana, ohxe tosonyhonàr komo xe rma natxhe haryhe, toto
komo wya. Àro ke àmenhosaho womyatxhe, temeknuwonye, kekon hatà. Khoryenkom
karyehtan hoyeno rma womyatxhe, temeknuwonye, thewony xarha, ohxe tosonyhonàr
kom horà. Kawo rma haxa horokuhtetxhe xarha, ohxe tosonyhonàr kom horà, kekon hatà,
Txesusu. [6] Anar kom yakoro tasahxemtontokonye, ehonomnà me tosonyhonàr komo xe
rma natxhe haryhe. Ohsamnohno ytxoho ro yawo tehtokonye, ehonomnà komo yahon
ho neryewtetxhe, kekon hatà. [7] Yakentawo tàtontokonye, Ha y, khananàhnye y, tawro
xe natxhe haryhe, toto komo wya. Khananàhnye y katxho me tesnàr komo xe rma haxa
natxhe, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu.

Ehonomnà komo wyaro oyesnàr komo xehra ehtxoko katxhàrà on ha.

[8] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Omnyamo ryhe,
khananàhnye y katxho me oyesnàr komo xehra ehtxoko, kekon hatà. Ehonomnà komo
wyaro oyesnàr komo xehra rma ehtxoko. Uro ryhe, ahananàhnye kom me wehxaha.
Anaro ehxera ro mak naha, ahananàhnye komo. Omnyam haxa ryhe, noro rye me
manatxhe, ewtà rye komo wyaro, kekon hatà, Txesusu.

[9] Apa y kahra ro mak ehtxoko, toto komo wya, ehonomnà komo wya, yukryeka hon
komo wya, kekon xarha tà. Towenyxa mak naha, oyàmkomo, apa y katxho rma. Kahe

yawono rma noro ha, kekon hatà. [10] Àro wyaro rma rha, amna yohà y katxho mehra
ro mak ehtxoko. Towenyxa mak naha, oyohkomo. Kryestu rma noro ha, Khoryenkomo
nànyaketxho rma, kekon hatà, Txesusu. [11] Onà wyaro haxa ehtxoko, omnyamo ro rye rma.
Ehonomnà me oyesnàr komo xe oyehtokonye, okukur komo yanoto me rma ehtxoko,
kekon hatà. [12] Ehonomnà me oyosonyetokonye, norohnàtho me harha oyeryatxhe
hampànà, Khoryenkomo. Norohnàtho me haxa oyosonyetokonye, ehonomnà me harha
oyeryatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Farysew komo y tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxhàrà on ha.

[13] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu. Farysew komo y, àyweronàhyamano ynye
ro komo y, yaworonohnà ro me manatxhe, omnyamo, kekon hatà. Tanàhnohsom me
manatxhe hampànà, omnyam heno. Àsok tawro hana. Khoryenkomo hutwamohsohra ro
mak manatxhe ha, toto komo wya. Uhutwanyehnà komo kax mak manatxhe ha, kekon
hatà. Àro ke, Khoryenkomo mryenon mehra rma manatxhe. Toto komo xarha, noro
mryenon mehra rma rha natxhe. Àmryenon me harha tehtxahkemàtho rma, àmryenon
mehra rma natxhe, owyanye anar me thananàhrà kom ke, kekon hatà, Txesusu.

[14] Farysew komo y, àyweronàhyamano ynye ro komo y, yaworonohnà ro me manatxhe,
omnyamo, kekon xarha tà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno. Àsok
tawro hana. Enyonkaxemo katxhotho maryatxhe, akatxho kom me harha, kekon hatà.
Khoryenkom yakoro orwonàmnàtokonye, mexe rma haxa orwonatxhe, onkuhtono ynyàr
me mak ha, ohxe oyosonyhonàrà kom horà mak ha. Àro ke, tanàhnohsom me manatxhe
hampànà, anar komo yoho rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu.

[15] Farysew komo y, àyweronàhyamano ynye ro komo y, yaworonohnà ro me manatxhe,
omnyamo, kekon xarha tà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno.
Thenyehra rma haxa hananàhno meryatxow hamà, omryenon kom me harha toto komo
yehtxoho me, kekon hatà. Omryenon kom me harha toto yehtoko, tanàhnohsom me
rma rha noro meryatxhe. Eryewhamnohno ytxoho ro na tarymaxem me rma rha noro
meryatxhe. Tanàhnohsom me oyehtxoho komo yoho rma haxa, tanàhnohsom me naha,
noro, owyanye atxke thananàhrà ke, kekon hatà, Txesusu.

[16] Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno, kekon xarha tà, àwyanye.
Owyanye toto komo hananàhnàtokonye, enhun komo wyaro manatxow hamà. Àsok tawro
hana. Anar komo yarhàra natxow hamà, enhun komo, kekon hatà. Àro wyaro rma
rha, Khoryenkomo hutwamohsohra manatxhe, omnyamo, toto komo wya, uhutwanyehnà
komo kaxe. Àro ke màhananàhyatxhe rma haryhe, kekon hatà. Onà wyaro màketxhe rma
haryhe, toto komo wya. Orwonàmàthàyam yawo ron me oyosonyhontokonye, onà wyaro
kahra ehtxoko, màketxhe. Rorwonàmàthàrà yawo rohra ryehtoko, nosomtatkano rma
haka, Khoryenkom mànà, kahra ehtxoko, màketxhe. Onà wyaro haxa katxoko, màketxhe.
Rorwonàmàthàrà yawo rohra ryehtoko, nosomtatkano rma haka, uru, Khoryenkom
màn yawono, katxok xa ha, màketxhe. Nosomtatkano rma haka uru kanye rma,
orwonàmàthàyam yawo ro ehtxok hampànà, atxke oyesnàr kom hona, màketxhe, toto
komo wya, kekon hatà, Txesusu. [17] Àro wyaro owyanye tatoko rma, Khoryenkom màn yoho
nyhe àro yawono menyatxow hamà. Akàhpàra manatxow hamà. Enhun komo wyaro rma
manatxow hamà, uhutwanyehnà komo kaxe, kekon hatà. Àsok tawro hana. Uru yoho
nyhe enyhoru ro me nay hamà, Khoryenkom mànà. Enyhoru ro me rma rha naha, uru
xarha, Khoryenkom màn yawo tesnàr ke mak ha. Àro yawohra tehtok haxa, enyhoru ro
mehra esnàràtho haryhe, kekon hatà, Txesusu.

[18] Onà wyaro màketxhe xarha, toto komo wya, kekon xarha tà. Orwonàmàthàyam
yawo ron me oyosonyhontokonye, onà wyaro kahra ehtxoko, màketxhe. Rorwonàmàthàr
yawo rohra ryehtoko, nosomtatkano rma haka, faka yaknyohtoho, kahra ehtxoko,
màketxhe. Onà wyaro haxa katxoko, màketxhe. Rorwonàmàthàr yawo rohra ryehtoko,
nosomtatkano rma haka, tàmsomà, faka yaknyohtoho mkawono, katxok xa ha, màketxhe.

Nosomtatkano rma haka tàmsomà kanye rma, orwonàmàthàyam yawo ro ehtxok hampànà, atxke oyesnàr kom hona, màketxhe, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu. [19] Àro wyaro owyanye tatoko rma, faka yaknyohtoho yoho nyhe àmkawono menyatxow hamà. Enhun komo wyaro manatxow hamà, uhutwanyehnà komo kaxe, kekon hatà. Àsok tawro hana. Tàmsom yoho nyhe enyhoru ro me nay hamà, faka yaknyohtoho. Enyhoru ro me rma rha naha, tàmsom xarha, faka yaknyohtoho mkawo tesnàr ke mak ha. Àmkawohra tehtok haxa, enyhoru ro mehra esnàràtho haryhe, kekon hatà, Txesusu.

[20] Onà wyaro haxa àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Owyanye, nosomtatkano rma haka, faka yaknyohtoho, tatoko, àro marmahnà hoko, àmkawon hoko xarha orwonatxow hamà, kekon hatà. [21] Owyanye, nosomtatkano rma haka, Khoryenkom mànà, tatoko, àro marmahnà hoko, àro yawon hoko xarha orwonatxow hamà. Nosomtatkano rma haka, Khoryenkomo, kany me rma manatxow hamà, bàn yawon me noro yesnàr ke, kekon hatà, Txesusu. [22] Owyanye, nosomtatkano rma haka, kahe, tatoko, àrohnà hoko rma, Khoryenkom yowto hok haxa orwonatxow hamà. Nosomtatkano rma haka, Khoryenkomo, kany me rma manatxow hamà, towto hon me noro yesnàr ke, kekon hatà. Àro wyaro kahra ro mak ehtxoko. Àro wyaro kanyehnà rma, orwonàmàthàyam yawo ro rma ehtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[23] Farysew komo y, àyweronàhyamano ynye ro komo y, yaworonohnà ro me manatxhe, omnyamo, kekon xarha tà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno. Àsok tawro hana. Anatàr komo yeher hoye desmu rma màmyatxow hamà, Khoryenkomo wya, kekon hatà. Ohteran komo txko hoye, ehfaknose komo txko hoy xarha, komenyu komo txko hoy xarha, desmu rma màmyatxhe haryhe, Khoryenkomo wya, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro oyosonyhonàr kom horà, kekon hatà. Onà wyaro katxho kom yawo ro haxa tehxorye manatxhe haryhe. Àme rye rma haxa ehtxoko, toto kom hoko, katxho yawo ro tehxorye manatxhe haryhe, kekon hatà. Toto komo hnàn yawo rma haxa ehtxoko katxho yawo ro xarha tehxorye manatxhe haryhe. Yaworo rma haxa ehtxoko katxho yawo ro xarha tehxorye manatxhe haryhe. Àro wyaro katxho kom yawo ro ryhe tehxorye manatxhe, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro oyehtxoho menye, kekon hatà. Àro yawo rohra mak manatxhe. Àro yawo rono rma, desmu yàmrà hoko xarha tehxorye manatxhe ha, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [24] Anar komo yarhàra natxow hamà, enhun komo. Àro wyaro rma rha, Khoryenkomo hutwamohsohra manatxow hamà, omnyamo, toto komo wya, uhutwanyehnà komo kaxe, kekon hatà. Yaworohra oyehtokonye, desmu yàmrà xehra naha, Khoryenkomo, owyanye. Toto komo hnàn yawohra oyehtokonye rma, desmu yàmrà xehra naha, owyanye, kekon hatà. Omnyam haxa ryhe, onà wyaro màketxow hamà. Datàr komo txko hoye kàwyanye desmu yàmtoho ryhe, toto komo hnàn yawo kehtxoho komo yoho rma haxa naha, Khoryenkomo wya, màketxhe rma haryhe, kekon hatà, Txesusu.

[25] Farysew komo y, àyweronàhyamano ynye ro komo y, yaworonohnà ro me manatxhe, omnyamo, kekon xarha tà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno. Àsok tawro hana. Àmkay marma oryen korokaxaho wyaro manatxow hamà, kekon hatà. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ron me mosonyhetxhe rma haryhe, toto komo wya. Ohnawonye ryhe, àro yawo rohra mak manatxhe ha. Atxke rma haxa manatxhe, ohnawonye. Anar komo katxho hoko tehohkaxemà ro me manatxhe, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu. [26] Enhun komo wyaro manatxow hamà, omnyamo, Farysew komo. Wahoro htxero osonyhoryetxoko, ohnawonye. Ohnawonye osonyhoryexaho rma, ohxe mosonyhetxow hamà, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu.

[27] Farysew komo y, àyweronàhyamano ynye ro komo y, yaworonohnà ro me manatxhe, omnyamo, kekon xarha tà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno. Àsok tawro hana. Onamno ytxoho ro wyaro manatxow hamà, kekon hatà. Umuturyexah me ehtoko, ohxe tonyxem me nay hamà, onamno ytxoho ro. Àmkay marma ohxe tonyxem me nay hamà. Yaw haxa ryhe nay hamà, toto heno yotxhotho, anhà rma, kekon hatà. [28] Àro

wyaro rma rha, ohxe rma mosonyhetxhe haryhe, omnyamo, toto komo wya. Ohnawony haxa ryhe, atxke rma haxa manatxhe. Yaworohra mak manatxhe, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu.
[29] Farysew komo y, àyweronàhyamano ynye ro komo y, yaworonohnà ro me manatxhe, omnyamo, kekon xarha tà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno. Àsok tawro hana. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo yonamàthàràtho menyhoryetxow hamà, kekon hatà. Enyhoru heno komo rma yonamàthàràtho menyhoryetxow hamà. [30-31] Nyamoro heno yotahanyenhàyamo yohamàtho me manatxhe, omnyamo, kekon hatà. Onà wyaro màketxhe rma haryhe. Amnyehran heno me kehtokony haxa, Khoryenkom yanoto yotahahtoràtho kom haryhe kàwyanye, khoryen heno komo wyarohra kesnàràtho kom haryhe, màketxhe rma haryhe, kekon hatà. Àro wyaro owyanye tatoko rma, etahanyenhàyamo yohamàtho me moskarymetxow hamà. Anhà heno komo yohamàtho me rma moskarymetxow hamà, kekon hatà. [32] Àsok tawro hana. Ohoryen heno komo yoho nyhe ayanhàn kom hoko roro rma haxa mpànà manatxhe ha, nyamoro heno wyaro rma rha tanàhnohsom me oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu.
[33] Okoye wyaro atxke manatxow hamà, kekon xarha tà, àwyanye. Àsok tawro hana. Weheto krunke nekahtàmyan hamà, okoye. Àro wyaro rma rha, oyokahtàmrà komo xe manatxow hamà, Khoryenkomo wya ayanàhnohrà kom hona. Ekahtàmpàra mak manatxhe hampàna. Eryewhamnohno ytxoho ro na tarymaxem me manatxhe hampànà, atxke oyesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu.
[34] Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, amnyeno rma komo wya, kekon xarha tà. Ohyakanye ànyakyatxhe hampànà, Khoryenkomo rwonà yokarymany komo, tàyweron komo rma, oyweronàhyamany komo rma. Nyamoro rma ànyakyatxhe hampànà, ohyakanye, kekon hatà. Ukukuthuyamo rma metahetxhe hampànà. Yahkotohen hona mamoyathetxhe hampànà. Ukukuthuyamo xarha meryewhamnohyatxhe hampànà. Anaro rha owto ho mehoryatxhe hampànà, eryewhamnohrà kom horà, kekon hatà. Maryatxhe hampànà, oyohsamnohtoho kom yaka. Àro yawo rma màhpokyatxhe hampànà, kekon hatà. [35] Àro ke ayanàhnohyatxhe hampànà, Khoryenkomo. Amnyeno rma komo yanàhnohyaha hampànà. Amnyehra, thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, etahaxemo heno komo, enyhoru ro heno komo, kekon hatà. Wahoro htxero wayehye hatà, Akmew heno. Atxke naha mosonà katxho mehra ro mak nehxakon hatà, noro heno. Wayehye mak hatà, totahatxho wya, kekon hatà. Noro heno wyaro rma rha wayehtxownà hatà, enyhoru ro heno komo, thenyenohnà heno komo, totahatxho komo wya rma rha. Amnye nyhe rma àmahyakany haxa wayehye hatà, Sakaryeyas heno, Barakeyas muru heno rma, totahatxho wya rma rha, kekon hatà. Khoryenkom màn watxan yawo noro heno yotahatxownà hatà, ohoryen heno komo. Faka yaknyohtoho monye nyhe hatà, Khoryenkom màn màhto rma hatà, noro heno yotahatxownà hatà, kekon hatà. Nyamoro heno yotahatxehkatxownà hatà, ohoryen heno komo, amnyeno rma horyen heno komo rma. [36] Àro hoye ro, tanàhnohtàkaxem me rma haxa manatxhe hampànà, omnyamo, amnyeno rma komo. Àro wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya, àyweronàhyamano ynye ro komo wya xarha.

Xerusaryen hon komo kurunhonàr xe roro wehxakon haryhe katxhàrà on ha.

[37] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu. Àsok hana natxow ha, Xerusaryen hon kom ha, kekon hatà. Amnyehran heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo yotahetxkonà, Xerusaryen hon heno komo rma. Tàhyakanye ànyahxemotho komo rma yotahetxkonà, toh ke, kekon hatà. Amnyeno rma komo xarha, roxehra natxhe, Xerusaryen hon komo rma. Nyamoro rma kurunhonàr xe roro wehxakon haryhe. Àsok hana nay ha, apaytara ha, kekon hatà. Tahothàrà yosnaka tàmxekrà yohamnohyan hamà, ukurunhonàr horà. Àro wyaro rma rha, Xerusaryen hon komo kurunhonàr xe roro wehxakon haryhe. Tkurunhonàr komo xehra mak natxhe, rowya, kekon hatà, Txesusu.

38 Àsok tawro hana. Àxanomkahnohsah me harha naha, Xerusaryen heno. 39 Àto ehxera
harha wehxaha. Ronyhera harha natxhe hampànà, àton komo, kekon hatà. Yukryeka
hona harha romokhàra ro rma haka, ronyhera roro rma natxhe hampànà, Xerusaryen
hon komo. Romokàtxhe, ronyatxhe harha, àton komo, amnyen komo. Àtoko rma, onà
wyaro nketxhe hampànà. Kohkom yano me omohsaho ryhe mosonà, towakryexem me
xaxa hak nahko, mosonà, ketxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

24

Txesusu wya tomohtoho hutwamohsotho yokarymatxhàrà on ha.

1 Khoryenkom màn yaye nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Àsnye ro tàtonàr kom
me, àhyaka haxa nomohtxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. Khananàhnye y, ketxkon
hatà. Xenyko, moro ymo, anaro rha nàmno, Khoryenkom mànà ymo. Poo, ohxe rma haxa
wenyaha, ketxkon hatà.
2 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Moro ymo menyatxow hamà,
omeroro, kekon hatà. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Amnye nosomka-
wononkatxehkehe hampànà, àro ymo heno. Osomkawono ymo heno natarymatxehkehe
hampànà, othenyekhenà ro me mak ha, kekon hatà, Txesusu.
3 Oryefera yàhàn hona totxownà hatà. Àto rma nehxakon hatà, Txesusu, eryewtaxaho.
Àhyaka haxa nomohtxownà xarha tà, ànhananàhrà ro komo. Anar komo nenytxahtor
me rma, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Àsokentoko ryhe nosomtatkatxehkeno, Kho-
ryenkom mànà ymo heno, ketxkon hatà. Àsokentoko nosomtatkatxehkeno. Àsokentoko
momokyan harha, ketxkon hatà. Àsokentoko nosomtatkatxehkeno, yukryeka heno.
Àhahnoke rma haxa ehtoko, eten komo tenyatxowà, uhutwamohsotho. Ekarymako, amna
wya, ketxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo.
4 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Anar komo wya oyonkuhtonàr kom hona
mpànà xenytxoko, kekon hatà, àwyanye. 5 Nomokyatxhe hampànà, onkuhtono ynye
komo, anaro rha komo, thenyehra. Kryestu uro ha ketxhe rma haryhe. Thenyenohnà
komo yonkuhtetxhe hampànà, kekon hatà. Nyamoro wya oyonkuhtonàr kom hona
mpànà xenytxoko. 6 Waha yosohtahanàr komo yokaytà menytxetxhe hampànà. Mexehra
nosohtahetxow hatà, waha komo, tawro xarha menytxetxhe hampànà, kekon hatà. Àro
wyaro owyanye enytxantoko, oseryehpàra rma ehtxoko. Àro wyaro htxero haka mpànà
natxhe ha, toto komo. Osomtatkatxehkahra rma hak naha, yukryeka, kekon hatà,
Txesusu. 7 Anaro rha yana komo nosohtahetxhe hampànà, kekon xarha tà, àwyanye.
Anaro rha owto hon komo nosohtahetxhe hampànà. Anato rha nosowuhsaha hampànà,
yukryeka, thenyehra. Ehxera ro mak naha hampànà, nyahà, kekon hatà. 8 Àro wyaro
htxero neryewhamyatxhe hampànà, toto komo. Eryewhamtàhkahra rma hak natxhe,
kekon hatà, Txesusu.

Osoxehra harha natxhe hampànà toto komo katxhàrà on ha.

9 Àtoko rma ayahohsetxhe hampànà, axanhàn komo, tkayaryet komo wya, kekon xarha
tà. Nyamoro rma oyeryewhamnohyatxhe hampànà. Oyotahetxhe hampànà. Oxehranye
rma haxa natxhe hampànà, anaro rha yana komo, omeroro, romryenon me oyesnàr kom
ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.
10 Rohnànketxhe harha hampànà, toto komo, thenyenohnà komo. Txesusu mryenonà
uro kanyetho komo rma, rohnànketxhe harha hampànà. Osoxehra harha natxhe
hampànà. Nyamoro ryetho rma, natahohsetxhe hampànà, anhà komo wya, kekon hatà.
11 Yaworohra nekarymetxhe hampànà, anar komo, thenyenohnà komo. Khoryenkomo
rwonà yokarymanye uro ketxhe rma haryhe. Yaworohra àro wyaro nketxhe hampànà.
Toto komo yonkuhtetxhe hampànà, nyamoro ha. Thenyenohnà komo rma yonkuhtetxhe
hampànà, kekon hatà, Txesusu. 12 Atxke rma haxa natxhe hampànà, toto komo, thenyehra
rma haxa mak ha. Àro ke, osoxehra harha natxhe hampànà, kekon hatà. 13 Enàmtxok
mak hampànà. Enàmtàhkanyenhàrà rma, karyhe roro harha manatxhe hampànà, kekon

hatà. [14] Tokarymaxem me mak naha hampànà, àrwo yonyhorunu. Akayaryet kom me
nomokyaha hampànà, Khoryenkomo nànyaknyàrà, katxho rma, tokarymaxem me mpànà
naha ha. Àro rma yonytxatxehketxhe hampànà, toto komo, anaro rha yana komo,
omeroro, kekon hatà. Àwyanye enytxatxehkatxhe rma, mexehra nosomtatkatxehkehe
hampànà, yukryeka heno, kekon hatà, Txesusu.

Thenyehra rma haxa neryewhamyatxhe hampànà toto komo katxhàrà on ha.

[15] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu. Yukryeka yosomtatkahra ro rma haka, anhà
ymo menyatxhe hampànà, Khoryenkom mànàtho xanomkahnohmohsonye ymo, kekon
hatà. Khoryenkom mànàtho yaka rma neryatxhe hampànà, waha komo, enyhoru rotho
yaka rma. Àto rma menyatxhe hampànà. Àto noro ymo yehtxoho hoko rma, menhoy
hatà, Danyew heno, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno, amnyehra, kekon hatà,
Txesusu.

Àro wyaro nkekon hatà, Txesusu, anhà ymo hoko, Danyew heno nmenhothàrànhàr
hoko. Àro wyaro rma àmenhono, tano, thutwaxem me harha noro heno nmenhothàrànhàrà yehtxoho me.

[16] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Tàwyanye
anhà ymo yonyetxhe rma, onà wyar hak nahtxoko, àton komo, Xukneya yamtar hon
komo, kekon hatà. Àhà ymo hona hak nekahtàmtxowà. [17] Màmyaye tehtokonye, àtohra
harha hak nahtxoko, bàn kom yaka harha. Tkatxho kom horà àtohra hak nahtxoko.
Nekahtàmtxow haxa haka, kekon hatà. [18] Bararàn kom hoko tehtokonye, omokhàra harha
hak nahtxoko. Twomun kom horà omokhàra hak nahtxoko. Nekahtàmtxow haxa haka,
kekon hatà, Txesusu. [19] Oko txko, mokyamo txko ha, yuhna heno komo, tonarkem heno
komo xarha. Àtoko rma, thenyehra neryewhamyatxhe hampànà, nyamoro heno, kekon
hatà. [20] Onà wyar hak nàrwonàmtxowà, Khoryenkom yakoro. Apa y, txemnyeh mehra hak
nahko, rokahtàmtoho, katxow haka, toto komo, àwya. Apa y, tuna mehra hak nahko. Apa
y, hokano ytxoho yawasàn mehra hak nahko, rokahtàmtoho, katxow haka, toto komo,
Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu.

[21] Àtoko rma, thenyehra rma haxa neryewhamyatxhe hampànà, toto komo. Àro wyaro
eryewhampàra ro mak nehxatxkonà, amnyehran heno komo, kekon hatà. Àro wyaro
eryewhampàra rma rha natxhe xarha, amnyen komo. [22] Thenyehra mak neryewhamyatxhe hampànà, kekon hatà. Amnye eryewhamtohotho komo yatàknanàhkehe hampànà,
Khoryenkomo, tàwya tàmryenon komo kurunhotho me, tànwahanonkatxhàyamo kurunhotho me. Atàknanàhkahra ehtok haxa, omeroron komo wayehtàkanàràtho haryhe,
kekon hatà, Txesusu.

[23] Àtoko rma, onà wyaro nketxhe hampànà, anar komo, owyanye. Tan naha, Kryestu,
omohsaho rma, ketxhe hampànà. Mono nay hatà, ketxhe xarha, anar komo, owyanye.
Enytxahrany mak ehtxok hampànà, kekon hatà. [24] Kryestu uro ketxhe rma haryhe,
anar komo. Khoryenkomo rwonà yokarymanye uro ketxhe rma haryhe, anar komo.
Eryehokano yeryatxhe rma haryhe, thenyehra, kekon hatà. Tahoxet komo rma yonyhetxhe rma haryhe, toto komo wya. Àro hoye ro onkuhtono yeryatxhe hampànà.
Khoryenkomo mryenon komo xarha yonkuhtotxahke natxhe rma haryhe, kekon hatà,
Txesusu. [25] Omokhàra ronye rma haka, nyamoro rma wekarymehe, owyanye. [26] Àro
ke, enytxahranye ehtxok hampànà, kekon hatà. Onà wyaro nketxow hana, owyanye.
Ahehnawo nay hatà, Kryestu, ketxow hana. Ahehnaka àtohra mpànà ehtxok ha, kekon
hatà. Nàmno yaw nay hatà, tahusom yaw hatà, ketxow haxa hana. Enytxahrany mak
ehtxok hampànà. Yaworohra àro wyaro nketxhe, kekon hatà, Txesusu.

Onà wyaro haxa ryhe nomokyaha hampànà Toto me Enusaho katxhàrà on ha.

[27] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu. Onà wyaro haxa ryhe nomokyaha hampànà,
Toto me Enusaho, kekon hatà. Toto komo nenytxehkanàr me mpànà nomokyaha ha,
omeroron komo nenyàr me mak ha. Àsok tonyxem me hana nay ha, sasa ha, kekon
hatà. Sasa tatoko rma, tonyxem me rma haxa nay hamà, kahe ratokoko, kekon hatà.

Tawasnye rma haxa tonyxem me nay hamà, sasa. Àro wyaro rma rha, tonyxem me
rma haxa mpànà nomokyaha ha, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu. [28] Henta ya
hana nohsamnohyatxow ha, kwatxenama kom ha, kekon xarha tà. Àmataxahotho hyaka
nohsamnohyatxow hamà. Àro wyaro rma rha, atxke ehxemotho komo hyaka nomokyaha
hampànà, Toto me Enusaho, tàwya anàhnohtàkatxho menye, kekon hatà, Txesusu.

[29] Toto komo yeryewhamtoho yatàknatxhe rma, nawanyehe hakahpa harha hampànà,
kamàm heno, kekon xarha tà. Awasmehra harha naha hampànà, nuno xarha. Kahe
hoye nothahyaha hampànà, xeryko heno xarha. Nosowuhsaha hampànà, kahe hokonotho
rma, kekon hatà. [30] Àro wyaro exetxhe rma, nosonyhehe hampànà, Toto me Enusaho.
Kahe yawo rma nosonyhehe hampànà, toto komo wya, kekon hatà. Tàwyanye xenyetxhe
rma, nekhoketxhe hampànà, toto komo, anaro rha yana komo, omeroro. Nekhoketxhe
hampànà, oseryehrà komo, kekon hatà. Toto me Enusaho yomoknàrà yonyatxhe
hampànà. Kahrutun wawo nomokyaha. Ehonomnà me xaxa nomokyaha. Ohxe xaxa
tonyxem me rma nomokyaha, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu. [31] Kahe yawon komo
nyakyaha xarha. Tanoto komo rma nyakyaha. Nyamoro yomoknàtoko rma, tonytxaxem
me mpànà naha ha, waxuru ymo, kekon hatà. Khoryenkomo nwahanonkatxhàyamo
yohamnohyatxhe hampànà, nyamoro. Ananye rha nehamnohyatxhe hampànà, yukryeka
màtà ymo hoye, kahe màtà ymo hoye, kekon hatà, Txesusu.

[32] Kuknonano me xarha nekarymay hatà. Àsok hana nay ha, nat ha, kekon hatà.
Tataskatxhe rma, naten hamà, natà, fek yohà rma. Owyanye atanàrà yonyetoko, onà
wyaro màketxow hamà. Mexehra rma haxa tàtxemnyehàntetxow hamà, màketxhe,
kekon hatà, Txesusu. [33] Àro wyaro rma rha amnye muhutwetxhe hampànà. Àro wyaro
owyanye ronekarymatxho yonyetoko, onà wyaro màketxhe hampànà. Mexehra rma haxa
nomokyan hamà, Toto me Enusaho, màketxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

[34] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Àwayehtàkahra natxhe
hampànà, amnyeno rma kukur komo. Ehtokonye rma haka nehoryatxhe hampànà,
ronekarymatxho, omeroro, kekon hatà. [35] Nosomtatkehe hampànà, kahe heno. Yukryeka
heno xarha nosomtatkehe hampànà. Rorwon haxa ryhe, osomtatkahra ro mak naha ha,
kekon hatà, Txesusu.

Àsokentok hana nomokyan ha Toto me Enusaho katxhàrà on ha.

[36] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu. Àsokentok hana nomokyan ha, Toto me
Enusaho, kekon hatà. Omohtoho yawasànà ywero naha, royàmà, noro marma mak ha.
Àywenyeke mak natxhe ha, toto komo, kekon hatà. Àywenyeke rma rha natxhe, kahe
yawon komo xarha. Àywenyeke rma rha naha, Khoryenkom muru xarha. Royàm marma
ryhe, àywero naha, kekon hatà, Txesusu.

[37] Nowe heno yehtoko tuna ymo yomokàthàrànhàrà wyaro nomokyaha hampànà, Toto
me Enusaho. [38] Àsok hana nehxatxhkon ha, nyamoro heno ha, kekon hatà. Tuna
ymo yomokhàra ro rma haka, tànyahrà kom hoko nehxatxkon hamà. Thehtanàr
kom hoko xarha nehxatxkon hamà. Tànyontanàr kom hoko xarha nehxatxkon hamà.
[39] Tanàhnohtoho komo ywenyeke rma hak nehxatxkon hamà, tuna ymo wya, kekon
hatà. Tkanawarà ymo kom yaka Nowe heno komo yosonkahàtxhe rma, nomokye hatà,
tuna ymo. Toto heno komo yanàhnohtàkay hatà. Àro wyaro rma rha àywenyeke toto
komo yehtoko, nomokyaha hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu. [40] Noro
yomohtoho ho, bararàn kom hoko natxow hana, toto komo, asako. Anaro, tanàmsom me
mpànà naha ha. Anaro haxa ryhe, tànomsom me mpànà naha ha, kekon hatà. [41] Àto rye
xerye kyatxow hana, woràskomo, asako. Anaro, tanàmsom me mpànà naha ha. Anaro
haxa ryhe, tànomsom me mpànà naha ha, kekon hatà, Txesusu. [42] Àro ke, thona ro mpànà
ehtxok ha. Àsokentok hana nomokyan ha, oyohkom ha. Omohtoho yawasànà ywenyeke
manatxhe. Àro ke, thona ro mpànà ehtxok ha, kekon hatà.

43 Onà wyaro uhutwamohsehe xarha, owyanye, kekon xarha tà. Àsok hana natxow
ha, temenyem kom ha. Toto katxhotho yanàr xe tehtokonye, tomohtoho yokarymahra
natxow hamà, noro wya. Àro ke uhutwahra rma nay hamà, toto, kekon hatà. Tàwya
uhutwantok haxa, ànàkhàra esnàràtho haryhe mà, thona ro esnàràtho haryhe mà, bàn
yaka owomrà kom hona xenyàràtho haryhe mà, àwya, kekon hatà, Txesusu. 44 Àro wyaro
rma rha, thona ro mpànà ehtxok ha, omnyam xarha. Àsokentok hana nomokyan ha, Toto
me Enusaho. Owyanye omokhàra hak nay hamà tatoko rma, nomokyan hamà. Àro ke,
thona ro mpànà ehtxok ha, kekon hatà, Txesusu.

Horykomo hona ro anoto komo yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

45 Kuknonano me rma rha nekarymay xarha tà. Bàn yaye tàtontoko, anotomano yeryan
hamà, horykomo, kekon hatà. Tanoto komo yoh xarha wahanonken hamà. Toyuknye ro
rma wahanonken hamà. Takàhsomà rma wahanonken hamà, tanoto komo yoh me noro
yehtxoho me, kekon hatà. Romàn yawon komo xenyko, rohnawo, ken hamà, horykomo,
àwya, kekon hatà, Txesusu. 46 Àsok hana nay ha, anoto komo yoh ha. Anatoko àhoko
roro nay hana, tanotomanyenhàrà rwon yawo ro mak ha, kekon hatà. Tomokàtxhe harha,
àhoko roro noro yehtxoho yonyan hamà, horykomo. Àro ke noro yowakryen hamà, kekon
hatà. 47 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Tkatxho yoh me noro yeryan hamà,
horykomo. Omeroron yoh me noro yeryan hamà, kekon hatà, Txesusu.

48 Àsok haxa hana nay ha, anoto komo yoh ha. Anatoko àhokohra rma nay hana.
Tanotomanyenhàrà rwon yawo rohra harha nay hana, kekon hatà. Onà wyaro haxa nken
hamà, tàwya rma. Nàramamyan hamà, horykomo, ken hamà. Omokhàra mak nay hamà,
ken hamà, tàwya rma. Àro ke, àsok make rma haxa nay hamà, atxke tehtxoho hoko.
49 Horykomo yanototho komo hpokyan hamà, kekon hatà. Tkukuthuyamo rma hpokyan
hamà. Teryehotanàr hoko xarha nay hamà, tasahxemtonàr hoko. Tànyerhontanàr hoko
xarha nay hamà, tanotomanyenhàrà ramamrà ke mak ha, kekon hatà, Txesusu. 50 Àsok
tawro hana. Omokhàra mak nay hamà, horykomo, ken hamà, noro. Àro wyaro àwya
tatoko rma, nomokyaha hampànà, horykomo, kekon hatà. 51 Norotho yanàhnohyaha ham-
pànà. Thenyehra rma haxa nanàhnohyaha hampànà. Yaworonohnà rotho komo hyaka
neryan hamà, anàhnohno ytxoho ro na, kekon hatà. Àton heno komo rma nàratetxhe
hxak hampànà, teryewhamnohrà kom ke. Àro ke, Toto me Enusaho yomohtoho hona ro
mpànà ehtxok ha, omnyamo, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

25

Omaso komo yokarymatxhàrà on ha.

1 Kuknonano me rma rha nekarymay xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Toto me Enusaho
yomoknàtoko, akayaryet kom me harha nay hamà. Noro yomohtoho rma, onà wyaro
nay hamà. Àhehtaxe toto yomohtoho wyaro nay hamà, kekon hatà. Àhehtaxe noro
yomoknàtoko, ehoso totxownà hatà, omaso komo, àhetxe yanoto komo. 10 komo rma
nyamoro hatà, omaso komo. Noro yohoso tàtontokonye rma, namparyena yatxownà
hatà, kekon hatà, Txesusu. 2-4 Akàhpàra mak nehxatxkon hatà, ukukur komo, 5 komo
rma. Tàwyanye namparyena yanàtoko, kerosenà yarhàra rma nehxatxkon hatà. Anar kom
haxa ryhe, 5 komo rma rha, takàhso nehxatxkon hatà. Tàwyanye namparyena yanàtoko,
kerosen xarha yatxownà hatà. Kerosen yonà rma, aràhtosaho rma yatxownà hatà, kekon
hatà, Txesusu.

5 Nàramamyakon mak hatà, toto, àhehtaxe tomohsomà. Àro ke nànàhtxownà hatà,
omaso komo, omeroro, kekon hatà. 6 Kohsa rakatawo nomokye hatà, noro. Àhehtaxe
nomokyan hatà, ketxkon hatà, toto komo. Noro ehotatxko, omaso komo y, ketxkon
hatà, kekon hatà, Txesusu. 7 Tàwyanye enytxatxhe rma, hakatxownà hatà, omaso komo,
omeroro. Tweyur komo hotuhtotxownà hatà, kekon hatà. 8 Onà wyaro nketxkon hatà,
akàhpàn komo, takàhsom komo wya. Amna namparyenanàtho newehno, ketxkon hatà.

Okerosenyen kom hoye tàmtxoko, amna wya, amna namparyenan yaràrà, ketxkon hatà,
akàhpàn komo, kekon hatà. [9] Àna matà, ketxkon mak hatà, takàhsom komo. Tàmpàra
amna nay hamà. Àwararohra nay hana, kerosenà. Ehekahtatxko ha, kerosen yàmnye ro
komo hyaka, ketxkon hatà, takàhsom komo, kekon hatà, Txesusu.

[10] Àro ke, ehekahso totxownà hatà, akàhpàn komo, kekon xarha tà. Àyaràhnawonye
rma nomokye haxa hatà, toto. Àhehtaxe toy hatà, nàmno yaka, kekon hatà. Noro
yakoro totxownà hatà, omaso komo, takàhsom komo. Noro yakoro asahxemtoso totxownà
hatà, takàhso tesnàr kom ke, thona ro rma haxa tesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu.
Owomàtxhenye rma, tahuso harha nexey hatà, àmàn hotar komo.

[11] Amnye nomohtxownà harha tà, anar komo, akàhpàn komo rma. Amna yohà y, amna
yohà y, ahurmakako, amna yowomtoho me, ketxkon hatà. [12] Àna matà, kekon mak hatà,
noro ha, àwyanye. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Oywenyekenye wehxaha,
kekon hatà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

[13] Àro wyaro rma rha nomokyaha hampànà, Toto me Enusaho, kekon xarha tà. Noro
yomohtoho yawasànà ywenyek mak manatxhe. Àro ke, thona ro mpànà ehtxok ha, takàh-
som komo wyaro, akàhpàn komo wyarohra mak ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà
ro komo wya.

Horykomo txenyerun yoh komo yokarymatxhàrà on ha.

[14] Àsok hana nay ha, Toto me Enusaho yomohtoho, kekon xarha tà, Txesusu, tàn-
hananàhrà ro komo wya. Onà wyaro nay hamà. Mox tàtonàr xe nehxakon hatà, horykomo.
Àro ke, tanoto komo yanyekye hatà. Tàtxenyerun yoh me harha netxownà hatà, kekon
hatà, Txesusu. [15] Àwarawantanàr komo xe nehxakon hatà, tàtxenyerun ke. Thenyehra
nàmye hatà, anaro wya, tàywero rma haxa esnàr ke hatà, kekon hatà. Àro ke, 5 meryaw
txenyeru yàmye hatà, àwya, thenyehra hatà. Noro yosnaka tàywero nehxakon hatà,
anaro, anoto xarha. Àro ke, esnaka rma rha txenyeru yàmye hatà, àwya. 2 meryaw yàmye
hatà, àwya, kekon hatà. Noro yosnaka rma haxa tàywero nehxakon hatà, anaro, anoto
xarha. Àro ke, esnaka rma rha txenyeru yàmye hatà, àwya. 1 meryaw marma yàmye hatà,
àwya. Àro wyaro tàwya tàmtàhkatxhe rma, toy hatà, horykomo, kekon hatà, Txesusu.

[16] 5 meryaw yahosnyenhàrà ryhe, amamehra warawantay hatà. Twarawantatho hoye
ro 5 meryawu rma rha yahosày hatà, kekon hatà. [17] Àro wyaro rma rha, 2 meryaw
yahosnyenhàrà xarha, 2 meryawu rma rha yahosày hatà, twarawantanàr ke, kekon hatà,
Txesusu. [18] 1 meryaw yahosnyenhàr haxa ryhe, àwarawantahra ro mak nehxakon hatà.
Txenyerutho yonamye hatà, yukryeka waka. Tanotomanye nàmàthàràtho rma yonamye
hatà, kekon hatà.

[19] Mexe rma haxa ehxah me nomokye harha tà, horykomo, anotomanyenhàyamo,
kekon hatà. Àwarawantathàyamotho hutwanàr xe nehxakon hatà. Àro ke nanyehtxownà
hatà, tàhyaka, kekon hatà, Txesusu. [20] 5 meryaw yahosnyenhàrà htxero nomokye hatà.
5 meryaw xarha txenyeru yokye hatà, horykomo hyaka. Rohà y, kekon hatà, àwya.
5 meryaw txenyeru màmye, rowya. Rowarawantatho hoye ro 5 meryawu rma rha
wahohsako, otxenyerunu, kekon hatà, noro ha, kekon hatà, Txesusu. [21] Ohxe mehxak
hamà, kekon hatà, horykomo, àwya. Ranoto me yaworo mehxak hamà, rotxenyerun hoko,
yakenohnà hoko rma. Thenyenohnà haxa yoh me harha keryaha, kekon hatà. Ohoko
teryehorye wehxaha. Àro ke, rowyaro rma rha teryehorye exko, omoro xarha, kekon hatà,
horykomo, àwya, kekon hatà, Txesusu.

[22] 2 meryaw yahosnyenhàrà xarha nomokye hatà. Rohà y, kekon hatà. 2 meryaw
txenyeru màmye, rowya. Rowarawantatho hoye ro 2 meryawu rma rha wahohsako,
otxenyerunu, kekon hatà, noro ha, kekon hatà, Txesusu. [23] Ohxe mehxak hamà, kekon
hatà, horykomo, àwya. Ranoto me yaworo mehxak hamà, rotxenyerun hoko, yakenohnà
hoko rma. Thenyenohnà haxa yoh me harha keryaha, kekon hatà. Ohoko teryehorye

wehxaha. Àro ke, rowyaro rma rha teryehorye exko, omoro xarha, kekon hatà, horykomo, àwya, kekon hatà, Txesusu.
[24] 1 meryaw yahosnyenhàrà xarha nomokye hatà. Onà wyaro haxa nkekon hatà, horykomo wya. Rohà y, onà wyaro khutweknano, kekon hatà. Tanàhnohso ro amna manotomehe. Ohoye rohra, amna hoye ro haxa, anyahtehe, kekon hatà. [25] Àro ke koseryehyako, ohona. Otxenyerunuthuru wenamyako, yukryeka waka. On harha otxenyerunuthuru, onàmàthàràtho rma, kekon hatà, horykomo wya, kekon hatà, Txesusu. [26] Onà wyaro haxa neyukye hatà, horykomo. Atxke mehxak hamà, owya ranweknàr ke, kekon hatà, tanoto wya. Wenyhe mehxak hamà. Àwarawantahra mehxak hamà, kekon hatà. Ohoye rohra, amna hoye ro haxa, anyahtehe, màkano, rohoko, kekon hatà. Àro wyaro rohutwanye me manay hamà, kekon hatà, horykomo, tanoto wya, kekon hatà, Txesusu. [27] Àro ke, tàmporye nehxak haryhe, rotxenyerunu, txenyeru hokono ro komo wya, kekon hatà, horykomo. Txenyeru yehetho yàmnye ro me natxow hamà, nyamoro, kekon hatà. Tàhyawonye rotxenyerunu yehtok haxa, rowya harha tàmràtho haryhe àwyanye, eho nyhe tàmràtho haryhe àwyanye, romokàtxhe harha, kekon hatà, horykomo, noro wya, tanototho wya, kekon hatà, Txesusu.
[28] Àro ke, onà wyaro nkekon xarha tà, horykomo, àton komo wya, anaro tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. Rotxenyerunutho atxok ha, noro hyaye, anhàtho hyaye, kekon hatà, àwyanye. Anaro wya ryhe tàmtxok harha. 10 meryawu yahosnyenhàrà wya rma tàmtxoko, kekon hatà, horykomo, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. [29] Onà wyaro nkekon xarha tà, horykomo, tanoto komo wya. Tkatxhonke rma oyehtokonye, thenyehra nyhe mahohsatxhe xarha, akatxho komo xarha, kekon hatà. Àkatxhomra oyehtokony haxa, ahohsàra ro mak manatxhe hampànà. Akatxhothàyamo rma, yakenohnàtho txko rma, natarymatxehkehe hampànà, kekon hatà, horykomo, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rma rha, towakryexem me xarha natxhe, Khoryenkomo newakryetxho komo, noro yoyuknyenhàyamo. Àro wyaro rma rha, ewakryehnà me rma natxhe hampànà, ewakryehnàtho komo, noro yoyuknyehnànhàyamotho, kekon hatà, Txesusu.
[30] Onà wyaro nkekon xarha tà, horykomo, tanoto komo wya, kekon xarha tà, Txesusu. Ranototho arymatxok ha, romàn yaye, awaràna ymo waka, kekon hatà, horykomo, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rma rha tanàhnohsom me natxhe hampànà, Khoryenkomo yoyuknyehnànhàyamotho. Tarymaxem me natxhe hampànà, nyamoro heno, anàhnohno ytxoho ro na. Àton heno komo rma nàratetxhe hxak hampànà, teryewhamnohrà kom ke, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Txesusu wya wahanonkano ynye me tehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

[31] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Amnye komokyaha harha hampànà, Toto me Enusah kaxe, kekon hatà. Ehonomnà me xaxa komokyaha hampànà. Rakoro nomokyatxhe xarha, kahe yawon komo, Khoryenkom yanoto komo, kekon hatà. Romokàtxhe rma, ehonomnà me xaxa keryewtehe hampànà, rahonà ymo hona. Toto komo kayaryet me harha keryewtehe hampànà, kekon hatà. [32] Rohyaka nohsamnohtàketxhe hampànà, toto komo, anaro rha yana komo, omeroro. Àtoko wahanonkano weryaha hampànà, kekon hatà. Àsok hana toknà komo wahanonketxow ha, okno yonye ro kom ha. Onà wyaro nwahanonketxow hamà. Kahneru komo wahanonketxhe. Kakmàryetu xarha wahanonketxhe, kekon hatà, Txesusu. [33] Kahneru komo yeryatxhe, thanakanye, howehehra. Howehe haxa ryhe kakmàryetu komo yeryatxhe. Àro wyaro nwahanonketxow hamà, okno yonye ro komo, kekon hatà. Àro wyaro rma rha wahanonkano weryaha hampànà. Ohxe ehxemo komo weryaha, rohanaka, howehehra. Atxke ehxemotho kom haxa ryhe weryaha, howehe, kekon hatà, Txesusu.
[34] Onà wyaro àkehe hampànà, ohxe ehxemo komo wya, howehenohnà komo wya, àkayaryet komo kaxe. Omohtxoko, rowto hona, Khoryenkom yowto hona, àkehe hampànà, àwyanye, kekon hatà. Royàm newakryetxho me manatxhe, omnyamo. Noro yowto hon

me harha manatxhe, àkehe hampànà, àwyanye. Àsok tawro hana. Tàwya akàhtono
yeryetxhe rma, onà wyaro kanyenhàr me nehxakonà, Khoryenkomo, àkehe hampànà,
àwyanye. Romryenon komo ryhe, rowto hon me harha natxhe hampànà, kanyenhàr me
nehxakonà, Khoryenkomo. Àro wyaro àwya katxhàrànhàrà yawo ro manatxhe, omnyamo,
àkehe hampànà, ohxe ehxemo komo wya, kekon hatà, Txesusu. 35 Àsok tawro hana.
Rahyehnàtoko, uro mànyahmetxkonà, àkehe xarha, àwyanye. Twohtxahke ryehtoko,
uro màwokhetxkonà, àkehe xarha, àwyanye. Hawana me ohyakanye romoknàtoko, uro
mewakryetxkonà, àkehe xarha, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. 36 Anyempera ryehtoko,
uro manyempetetxkonà, àkehe xarha, àwyanye. Ekeh me ryehtoko, rakoronomaxe
momokyatxkonà, àkehe xarha, àwyanye. Watxa ymo yawo ahryemxah me ryehtoko,
rowakryexe momokyatxkonà, àkehe xarha, àwyanye, ohxe ehxemo komo wya, kekon
hatà, Txesusu.

37 Onà wyaro nketxhe hampànà, nyamoro, enyhoru komo rma, rowya, kekon xarha
tà. Amna yohà y, ayahyehrà hutwahra mak amna nehxakonà, àro ke anyahmahra
amna nehxakon hamà, ketxhe hampànà, rowya. Twohtxahke oyehtxoho hutwahra rma
rha amna nehxakonà, àro ke owokhahra amna nehxakon hamà, ketxhe xarha, rowya.
38 Hawana me oyomohtoho hutwahra rma rha amna nehxakonà, àro ke oyowakryehra
amna nehxakon hamà, ketxhe xarha, rowya. Anyempera oyehtxoho hutwahra rma rha
amna nehxakonà, àro ke ayanyempetohra amna nehxakon hamà, ketxhe xarha, rowya.
39 Ekeh me oyehtxoho hutwahra rma rha amna nehxakonà, watxa ymo yawo ahryemxah
me oyehtxoho hutwahra rma rha amna nehxakonà, àro ke ayakoronomaxe àtohra amna
nehxakon hamà, ketxhe xarha, ohxe ehxemo komo, rowya, kekon hatà, Txesusu.

40 Àro wyaro àwyanye katxhe rma, onà wyaro haxa àkehe hampànà, àwyanye, kekon
xarha tà. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, àkehe hampànà. Rowtà komo
ryhe makoronometxkonà, omnyamo, àkehe hampànà, àwyanye. Norohnàtho komo
rma makoronometxkonà. Nyamoro yakoronomanye rma, uro haxa makoronometxkonà,
àkehe hampànà, ohxe ehxemo komo wya. Àro wyaro àkehe, uro, àkayaryet komo rma,
àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

41 Onà wyaro haxa àkehe hampànà, anar komo wya, atxke ehxemotho komo wya,
howehenotho komo wya, kekon xarha tà. Àtotxok ha, rohyaye, àkehe hampànà,
àwyanye. Tanàhnohsomà ro me manatxhe hampànà. Àtotxok ha, eryewhamnohno
ytxoho ro na, weheto ymo wyarono rma hona, ewehpànà ro ymo wyaron hona, àkehe
hampànà, àwyanye. Àro hoko rma, onà wyaro kanyenhàr me nehxakonà, Khoryenkomo.
Eryewhamnohno ytxoho ro hon me natxhe hampànà, worokyamo yohà ymo heno,
anoto heno komo xarha, kanyenhàr me nehxakonà, Khoryenkomo, àkehe hampànà,
àwyanye, atxke ehxemo komo wya, kekon hatà, Txesusu. 42 Àsok tawro hana. Rahyehnà-
toko, ronyahmahra mehxatxkonà, omnyamo, àkehe xarha, àwyanye. Twohtxahke
ryehtoko, rowokhahra mehxatxkonà, àkehe xarha, àwyanye. 43 Hawana me ohyakanye
romoknàtoko, rowakryehra mehxatxkonà, àkehe xarha, àwyanye. Anyempera ryehtoko,
ranyempetohra mehxatxkonà, àkehe xarha, àwyanye. Ekeh me ryehtoko, rakoronomaxe
omokhàra mehxatxkonà, àkehe xarha, àwyanye. Watxa ymo yawo ahryemxah me
ryehtoko, rowakryexe omokhàra mehxatxkonà, àkehe xarha, àwyanye, atxke ehxemotho
komo wya, kekon hatà, Txesusu.

44 Onà wyaro nketxhe hampànà, nyamoro, rowya, kekon xarha tà. Amna yohà y,
ayahyehrà hutwahra mak amna nehxakonà, twohtxahke oyehtxoho hutwahra rma rha
amna nehxakonà, ketxhe hampànà, rowya. Hawana me oyomohtoho hutwahra rma rha
amna nehxakonà, anyempera oyehtxoho hutwahra rma rha amna nehxakonà, ketxhe
xarha, rowya. Ekeh me oyehtxoho hutwahra rma rha amna nehxakonà, watxa ymo yawo
ahryemxah me oyehtxoho hutwahra rma rha amna nehxakonà, àro ke ayakoronomahra
amna nehxakon hamà, ketxhe xarha, atxke ehxemotho komo, rowya, kekon hatà,
Txesusu.

45 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, àkehe hampànà, àwyanye, kekon xarha tà.
Ohxehra rowtà komo yehtxoho muhutwetxkonà, àkehe hampànà, àwyanye. Nyamoro
yakoronomahra mak mehxatxkonà. Nyamoro yakoronomanyehnà rma, uro haxa rako-
ronomahra mehxatxkonà, àkehe hampànà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. 46 Tanàhnohso
roro natxhe hampànà, nyamoro ha, atxke ehxemotho komo. Anàhnohno ytxoho ro na
tasom me natxhe hampànà. Enyhoru kom haxa ryhe, karyhe roro natxhe hampànà, kekon
hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

26

Txesus xanhàn komo yosonytxatxhàrà on ha.

1 Àro wyaro tàwya ekarymatxehkatxhe, onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tàn-
hananàhrà ro komo wya. 2 Asako ro enmahàtxhe, tasahxemtetxow hamà, kekon hatà,
àwyanye. Tasahxemtetxow hamà, khoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hut-
wahkahpàra kehtxoho menye. Àtoko rma tahohsosom me mpànà wehxaha ha, uro, Toto
me Enusaho, anhà komo wya. Nyamoro rma ramoyathetxhe hampànà, yahkotohen hona,
kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
3 Taa. Nohsamnohtàkatxownà hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom màn yonye
ro yoh komo rma, horykomo kom yakoro xarha. Osonytxaxe nohsamnohtàkatxownà
hatà, Kayfas mànà ymo yaka. Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo rma noro
ha, Kayfasà. 4 Nosonytxatxownà hatà, tàwyanye Txesusu yahohtoho hoko, àwayehkatxho
hoko. Ekayhera rma ahosnàr xe nehxatxkon hatà, toto komo nenyehtor me rma. 5 Onà
wyaro haxa nketxkon hatà. Kasahxemtontokonye, ahohsàra hak tehtxe, ketxkon hatà.
Ahohsàra hak tehtxe. Kàwyanye ahosnàtoko rma, ukurunhoso nohsamnohyatxow hamà,
toto komo, thenyehra, ketxkon hatà.

Wosà wya Txesusu karyetxhàrà on ha.

6 Taa. Betanya ho nehxakon hatà, Txesusu. Semaw màn yawo nehxakon hatà, hunmata
ymo yawonotho rma màn yaw hatà. 7 Àto emtakmantoko, àhyaka nomokye hatà, wosà.
Ownyaku yokye hatà. Ehetàhpenye rma haxa nehxakon hatà, ownyaku. Enà ryhe, toh
me nehxakon hatà. Arakmasturu rma mon nehxakon hatà, tohu. Ownyaku yarkay hatà,
wosà, Txesusu yhutho horye. Ehetàhpenyeno rma yarkay hatà, àhorye. Àsok tawro hana,
ohxe rma haxa tàwya xenyàr ke hamà.
8 Nenytxownà hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo. Ewakhàra mak nehxatxkon hatà.
Onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsok tawro ownyakutho yanàhnohno harha,
mosonà, ketxkon hatà. Àsok tawro ownyakutho yanàhnohno harha. Tarkahoryehra
nahko haryhe, ketxkon hatà. 9 Txenyeru hona tàmporye nahko haryhe. Thenyenohnà rma
hona tàmporye nahko haryhe. Txenyeru rma, tàmporye nahko haryhe, àtxenyerumnu
ro komo wya, àkatxhomnà ro komo wya, ketxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo,
tàwyanye rma.
10 Àrwon komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye.
Moson hoko àrwomra ehtxoko, kekon hatà. Ohxe rma haxa ryenyo, tàwya rokaryenàr
ke. Àro ke àrwomra tehxorye mahtxok haryhe, àhoko, kekon hatà, Txesusu. 11 Àsok tawro
hana. Tano roro rma natxow hamà, àtxenyerumnu ro komo, onewakryenàr komo. Uro
haxa ryhe, tano rorohra mak wehxaha. Amnye awawonyehra harha wehxaha, kekon
hatà, Txesusu. 12 Rowayehpàra ro rma haka rokaryeno, mosonà. Amnye ronamtoho hona
rokaryeno, rohorye tàwya arkanàr ke. Ohxe rma haxa ryenyo hamà, kekon hatà. 13 Onà
wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Tokarymaxem me nay hamà, àrwo yonyhorunu,
kekon hatà. Tonytxaxem me nay hamà, toto komo wya, omeroron komo wya. Mosonà wya
rokaryetxhàrà xarha, tokarymaxem me rma rha mpànà naha ha. Tonytxaxem me rma rha
mpànà naha ha, omeroron komo wya, noro hutwahkahpàra ehtxoho menye, kekon hatà,
Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya, 12 komo wya.

Xuknasà wya mokàtho ymo wahohsehe hampànà, owyanye katxhàrà on ha.

[14] Txesusu yahohsonàr xe nehxakon hatà, Xuknasà Eskaryotesà, àxanhàn komo wya.
12 komo kukuru rma mok nehxakon hatà, Xuknasà Eskaryotesà. Àro ke toy hatà, Kho-
ryenkom màn yonye ro yoh komo hyaka. [15] Mokàtho ymo wahohsehe hampànà, owyanye,
kekon hatà, àwyanye. Wahohsehe hampànà, owyanye. Twahak mehemetxowà, rowya,
kekon hatà, Xuknasà, àwyanye. Àro ke txenyeru yàmtxownà hatà, àwya, 30 me hatà,
Txesusu yahohtoho hatà. [16] Àro wyaro tàwya ahosàtxhe rma, Txesusu yahohsotxahke
nehxakon hatà, Xuknasà, àwyanye. Àsokentoko tahohsorye naye, kekon hatà, tàwya rma.
Amnye nyhe txko tahohsorye nay hamà, kekon hatà, tàwya rma.

Txesusu yasahxemtotho komo yonyhoryetxhàrà on ha.

[17] Sa, nenmahye haxa hatà, asahxemtotho komo. Ekeyu àwakanomnà yonahtoho katxho
rma àro hatà. Àro hoko rma, 7 me nenmahyatxkon yoh hatà, Xuknewyana komo.
Wahoro htxeron ho, thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwetxkon hatà. Àro
rma ho nomohtxownà hatà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu hyaka. Henta ryhe amna
nenyhoryeno, kasahxemtotho komo, ketxkon hatà, àwya. Henta ryhe amna nenyhoryeno,
kasahxemtotho komo. [18] Àtotxoko, owto ymo hona, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àto
toto menyatxhe. Onà wyaro màketxhe ha, àwya. Nomokyan hatà, khananàhnye komo,
màketxhe ha, àwya. Tàyàmà hyaka tàtotho hahnok nay hatà, màketxhe ha, àwya. Omàn
yawo nasahxemten hatà, tànhananàhrà ro kom yakoro, amna yakoro, màketxhe ha, noro
wya, kekon hatà, Txesusu.

[19] Àro ke totxownà hatà. Txesusu rwonàmàthàr yawo ro nehxatxkon hatà. Tasahxem-
totho komo yonyhoryetxownà hatà.

Txesusu wya tahohsotho yokarymatxhàrà on ha.

[20] Àro rma kokmamrà ro nasahxemtotxownà hatà, Txesus komo, tànhananàhrà ro kom
yakoro, 12 kom yakoro. [21] Tasahxemtontokonye rma, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye.
Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Okukur komo ryhe rahohsehe
hampànà, roxanhàn komo wya, kekon hatà. [22] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma,
nekhokatxownà hatà. Osomahyaka onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Amna yohà y,
ayahohsonye uro, owya, ketxkon hatà, omeroro, osomahyaka. [23] Onà wyaro neyuhtxownà
hatà, Txesusu. Oryen yaka rakoro àhpanyenhàrà rma, rahohsony me naha, kekon hatà.
[24] Àwayehso àtehe hampànà, Toto me Enusah kaxe, àmenhosahonhàr yawo ro ryehtxoho
me. Tanàhnohsom me mak naha, rahohsonyenhàrà ymo heno. Enurhura tehtok haxa,
ohxe esnàràtho haryhe, kekon hatà, Txesusu. [25] Onà wyaro nkekon hatà, Xuknasà,
ahohsonyenhàrà ymo. Khananàhnye y, ayahohsonye uro, owya, kekon hatà. Omoro rma,
ayahohsonye uro màkano, kekon hatà, Txesusu, àwya.

Ekeyu kràskatxhàrà on ha.

[26] Tasahxemtontokonye rma, ekeyu yanàmye hatà, Txesusu. Apa y, ohxe onàmàthàrà
onà, kekon hatà, Khoryenkomo wya. Nàkràskay hatà. Nekamye hatà, tànhananàhrà ro
komo wya. Ahohtxoko, kekon hatà, àwyanye. Tohtxoko. Rohun kuknonà rma onà, kekon
hatà.

[27] Ufa xkun yonà yanàmye hatà. Apa y, ohxe onàmàthàrà onà, kekon hatà. Nàmye hatà,
àwyanye. On hoye entxoko, omnyamo, omeroro, kekon hatà, àwyanye. [28] Rokamsukuru
kuknonà rma onà. Kekamsuhkehe, Khoryenkomo wya romryenon komo yonyhoryetx-
ehkany me wehxaha tawro ke. Àro ke kekamsuhkehe, rowya toto komo yonyhoryetxho
me, thenyenohnà komo rma yonyhoryetxho me, anhànàthàyamo yowtoho me, kekon
hatà. [29] Onà wyaro àkehe, owyanye. Ufa xkun yonhàra harha wehxaha, kekon hatà. Royàm
yowto ho harha oyehtokonye, anaro meno ufa xkunu tenyatxhe hampànà. Àro hohra rma
hak oyehtokonye, enhàra roro rma wehxaha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo
wya.

Uro màhnànkatxehketxhe hampànà katxhàrà on ha.

30 Tasahxemtotxhenye, wano yatxownà hatà, Txesus komo. Twanotatxhenye rma,
totxownà hatà, Oryefera yàhàn hona.
31 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Amnye rma kohsaya uro màhnànkatx-
ehketxhe hampànà, omnyamo, omeroro, kekon hatà. Anhà komo wya rahohtoho hoye
ro, uro màhnànkatxehketxhe hampànà. Àsok tawro hana. Onà wyaro nken hamà,
àmenhosahonhàrà.
Kahneru komo yonye ro heno wetahehe hampànà. Àro ke natakhahyatxhe hampànà,
eknàthàyamo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàr yawo ro matakhahy-
atxhe hampànà, rohyaye, kekon hatà, Txesusu. 32 Àwayehsahonhàrà rma, kasanàmyaha
harha hampànà. Rasanàmàtxhe, oywahonye àtehe hampànà, Karyeryeya yamtar hona,
kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
33 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Petru, àwya. Moxamo ohnànkatxehketxow hana,
omeroro. Uro haxa ryhe, ohnànkahra ro mak wehxaha ha, kekon hatà, Petru. 34 Onà wyaro
yaworo xaxa àkehe, owya, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Noro ywenyeke wehxaha
màkehe hampànà, rohoko. Màkehe xarha, màkehe xarha, osorwawo ro, kekon hatà. Àro
wyaro rma màkehe hampànà, amnye rma kohsaya, apaytara htàmpàra ro rma haka, kekon
hatà, Txesusu, Petru wya. 35 Àro wyaro kahra wehxaha, kekon hatà, Petru, àwya. Noro
ywenyeke wehxaha kahra ro mak wehxaha ha, ohoko. Norotho xarha àwayehkatxoko
katxho me rma ryehtoko, àro wyaro kahra rma wehxaha, kekon hatà, Petru. Àro wyaro
rma rha nketxkon hatà, ukukur komo xarha, Txesusu nhananàhrà ro komo rma, omeroro.

Khoryenkom yakoro Txesusu rwonàmàthàrà on ha.

36 Nat waka totxownà hatà, Txesus komo, tànhananàhrà ro kom yakoro. Ketsemane rma
àro hatà, nat yosotà. Eryewtatxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Tan ehtxoko. Uro
ryhe, meya nyhe txko àtehe. Khoryenkom yakoro àrwonàmso àtehe, kekon hatà.
37 Petru yarày hatà. Sekmeknew muru komo xarha yarày hatà, takoro. Meya nyhe
txko totxownà hatà. Nekhokay harha tà, Txesusu. Noseryehokay harha tà. 38 Thenyehra
koseryehokehe, rohnawo, kekon hatà, Petru komo wya. Àwayehpaya wehxan hamà,
roseryehokanàr ke. Tano rma hak ehtxoko. Tonke rma ehtxoko, owyanye rakoronomanàr
horà, kekon hatà, Txesusu, Petru komo wya.
39 Meya nyhe txko toy xarha tà. Tano me ro rma nehurkay hatà, yukryeka hona. Onà
wyaro nàrwonàmye hatà. Apa y, ryeryewhamtoho hona uro ukurunhoko, rokurunhonàr
xe oyehtok mak ha, kekon hatà. Rano me rohra mak ryesnàr xe wehxaha. Ayano me ro
ryhe ryesnàr xe wehxaha, kekon hatà, Txesusu, Khoryenkomo wya.
40 Nomokye harha tà, Petru komo hyaka. Nànàkyatxkon hatà. Onà wyaro nkekon
hatà, Petru wya. Ownàhtxow hamà, kekon hatà, àwya. Tonke ehtxoko àkan haxa hawe,
owyanye. Mexehra ownàhtxow hamà. Rakoronomahra mahtxok hamà, kekon hatà.
41 Tonke ehtxoko. Khoryenkom yakoro orwonàmtxoko, anhà nkukmahtor me oyehtxoho
menye, kekon hatà. Ohxe oyesnàr komo xe rma manatxhe haryhe, ohnawonye. Ahoxemra
mak manatxhe, ohun kom ke, kekon hatà, Txesusu.
42 Toy xarha tà. Nàrwonàmye xarha tà. Apa y, ryeryewhamtoho hona rokurunhohra
oyehtoko, keryewhamyaha rma, ayano me ro mak ha, kekon hatà. 43 Nomokye harha tà,
Petru komo hyaka. Nànàkyatxkonà rma hatà, twetun kom ke rma haxa mak hatà. 44 Àro
ke toy xarha tà, àhyayenye. Nàrwonàmye xarha tà. Àro wyaro osorwawo ro nàrwonàmye
hatà, Txesusu.
45 Nomokye harha tà, Petru komo hyaka. Ownàkyatxowà rye rma hamà, kekon hatà,
àwyanye. Ownàkyatxowà rye rma hamà. Ahakatxok ha. Àsok tawro hana. Tahohsoso
haxa wehxan hamà, anhà komo wya, Toto me Enusah kaxe, kekon hatà, àwyanye.
46 Asanàmtxok ha. Àpa txow ha. Mok noro hamà, rahohsonye ymo, kekon hatà, Txesusu,
Petru komo wya.

Waha komo wya Txesusu yahosàthàrà on ha.

[47] Àro wyaro Txesusu wya tatoko rma, nomokye hatà, Xuknasà. 12 komo kukuru rma
mok nehxakon hatà. Toto komo yokyakon hatà, takoro. Thenyehra rma haxa nehxatxkon
hatà, omohxemo komo. Xuknewyana yoh komo nànyaketxho rma mokyam nehxatxkon
hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo nànyaketxho komo rma, horykomo komo
nànyaketxho komo rma. Twatmanke nehxatxkon hatà. Tkatxefaranke xarha nehxatxkon
hatà, àyehrye komo rma hatà.
[48] Onà wyaro kanyenhàr me nehxakon hatà, Xuknasà, àwyanye. Noro mpànà wamtx-
uhkehe ha, noro rma mahohsatxhe hampànà, kanyenhàr me nehxakon hatà, ahohsonye
ymo. Àro wyaro kanyenhàr me nehxakon hatà, Txesusu ywero ehtxoho menye.
[49] Tomokàtxhe rma, Txesus yawo ro toy hatà. Ha y, khananàhnye y, kekon hatà.
Namtxuhkay hatà. [50] Hoymo y, rahohsoso momokno hamà, mokyamo wya, kekon hatà,
Txesusu, àwya. Uro ahohsoko rma, kekon hatà. Àro wyaro àwya katxhe rma, àhyaka haxa
nomohtxownà hatà, Xuknas yakoron komo. Txom, nahohtxownà hatà.
[51] Tkatxefaranà wakay hatà, Txesus yakoron komo kukuru. Khoryenkom màn yonye ro
komo yohà ymo yanototho hanakay hatà, txaray. [52] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu,
àwya. En yaka harha enkahko, akatxefaranà, kekon hatà. Katxefara ke otahano ynye
me oyehtokonye, katxefara ke rma rha totahaxem me manatxhe hampànà, kekon hatà.
[53] Ukurunhohnà uro. Ryekurunhonàr xe ryehtoko, royàm yakoro rorwonàmràtho haryhe,
uro ukurunhoko tawrotho haryhe rowya, rakoronomanàràtho haryhe àwya, kahe yawon
komo nyaknyàràtho haryhe àwya, thenyenohnà komo rma nyaknyàràtho haryhe àwya.
Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà, kekon hatà. [54] Noro wya rokurunhontok haxa,
àmenhosahonhàr yawo rohra ryesnàràtho haryhe. Àro yawo ro rma haxa mpànà wehxaha
ha, kekon hatà, Txesusu.
[55] Onà wyaro nkekon xarha tà, waha komo wya, tahosnyenhàyamo wya. Àsok tawro
twatmanke momohtxowà, kekon hatà. Àsok tawro tkatxefaranke momohtxowà. Waha
me uro menyatxow hamà. Àro ke twatmanke momohtxow hamà, owyanye rahohtoho
me, kekon hatà, Emahona ro Khoryenkom màn yawo wehxaknano, hananàhno ynyàr
hoko. Àto rma ryehtoko, rahohsàra rma mehxatxkenano, kekon hatà. [56] Amnye rma
haxa uro mahohtxowà, àmenhosahonhàr yawo ro ryehtxoho me, Khoryenkomo rwonà
yokarymanye ro heno komo nmenhotho yawo ro ryehtxoho me, kekon hatà, Txesusu.

Àtoko rma noro hnànkatxehkatxownà hatà, ànhananàhrà rotho komo, omeroro.
Nekahtàmtàhkatxownà mak hatà.

Tosonytxaxemà ro komo wya Txesusu yonytxatxhàrà on ha.

[57] Txesusu yatxownà hatà, ahosnyenhàyamo. Kayfas màn yaka natxownà hatà,
Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo màn yaka. Àro yaka rma ohsamnohsah
me nehxatxkon hatà, tosonytxaxemà ro komo, àyweronàhyamano ynye ro komo rma,
horykomo kom yakoro xarha.
[58] Txesus wenarye toy hatà, Petru, moxe nyhe hatà. Kayfas màn watxan yaka ryhe toy
hatà. Àro yaka rma nowomye hatà. Àto rma neryewtay hatà, Kayfas yanoto komo hyawo.
Osonytxatxho komo yonytxanàr xe nehxakon hatà.
[59] Txesus wayehkanàr xe nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo,
tosonytxaxemà ro kom yakoro. Àro ke, noro yanhànà yonyenhàyamo yohoryatxkon
hatà. Yaworonohnà komo rma yohoryatxkon hatà. [60] Ehxera ro mak nehxatxkon hatà,
noro yanhànà yonyenhàyamo. Yaworohra ekarymany kom haxa ryhe, yak nehxatxkon
hatà. Àmahyakanye nomohtxownà xarha tà, asakon komo. [61] Onà wyaro nketxkon hatà.
Mosonà amna nenytxeko, ketxkon hatà. Onà wyaro nkeknan haryhe. Khoryenkom
mànàtho yarymatxehkanye uro, keknano. Atarymatxehkaxahotho rma weryaha harha,
keknano. Osorwawo ro enmahàtxhe, weryaha harha, Khoryenkom mànà, keknano,
mosonà, ketxkonà rma haryhe tà.
[62] Nasanàmye hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo. Onà wyaro nkekon hatà,
Txesusu wya. Eyukhuranye manaye, kekon hatà. Eyukhuranye manaye. Yaworo katà,

yaworohra haxa katà, àro wyaro oyokarymetxowà, moxamo, kekon hatà, Txesusu wya.
[63] Tatàknye rma nehxakon hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon xarha tà, noro ymo,
àwya. Oskarymak xaxa mak hampànà, amna wya, kekon hatà. Yaworo xaxa oskarymak
hampànà, Khoryenkomo wya oyomtatkanàr hona, tehxemà ro wya oyomtatkanàr hona.
Kryestu omoro, owya. Khoryenkom muru omoro, owya. Yaworo xaxa oskarymak
hampànà, amna wya, kekon hatà. [64] Omoro rma, Kryestu omoro, Khoryenkom muru
omoro, màkano, kekon hatà, Txesusu. Onà wyaro xarha àkehe, owyanye. Amnye
uro menyatxhe hampànà. Toto me Enusaho rma menyatxhe hampànà, kekon hatà.
Khoryenkom hanaka eryewtaxaho rma menyatxhe hampànà, howehehra eryewtaxaho
rma. Àro wyaro ehonomnà me xaxa uro menyatxhe hampànà, kekon hatà. Kahrutun
wawo romoknàrà xarha menyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

[65] Àro wyaro Txesusu wya katxho rma, atxke rma haxa nehxakon hatà, noro ymo
wya. Neryehokatxehkay hatà. Àro ke, thononàthàrà yawotoy hatà, teryehokatxho
hutwamohsonàr horà. Khoryenkomo wyaro ehonomnà me nosonyan hamà, mosonà,
kekon hatà. Khoryenkomo wàràhyaken hamà. Menytxatxowà rma, kekon hatà. Àro
ke, anhàn yokarymany komo yonytxahra harha tehtxe. [66] Àsok màketxowà, omnyamo,
moson hoko, kekon hatà. Àsok màketxowà, moson hoko. Onà wyaro neyuhtxownà hatà,
tosonytxaxemà ro komo. Twayehkahorye naha, ketxkon hatà.

[67] Txesusu yompatar horye netahtatxownà hatà. Netahatxownà xarha tà. Empatawo
nahetxownà xarha tà. [68] Onà wyaro nketxkon hatà, etahany kukur komo, àwya. Onok
oyotahano, etaxko mpa, ketxkon hatà. Kryestu me oyehtoko, etaxko, oyotahanyenhàrà,
ketxkon hatà. Àro wyaro newnohyatxkon hatà.

Petru wya noro ywenyeke wehxaha katxhàrà on ha.

[69] Màmyaye rma nehxakon hatà, Petru. Nàmno watxan yawo rma eryewtaxaho
nehxakon hatà. Àhyaka nomokye hatà, omaso, anotonano. Txesus yakoronotho komo
kukuru omoro hamà, kekon hatà, àwya. Karyeryeya yamtar hon yakoronotho omoro
hamà, kekon hatà, omaso. [70] Norohnà uro, kekon mak hatà, Petru. Noro ywenyeke
wehxaha. Orwonà hutwahra wehxaha, kekon hatà. Àro wyaro nkekon hatà, toto komo
nenytxanàr me, omeroron komo nenytxanàr me.

[71] Nàmno watxan hotaka toy hatà. Àto rma ehtoko, nenyey hatà, omaso rma rha. Txesus
yakoronotho moson hamà, kekon hatà, àton komo wya. Nasarye honotho yakoronotho
rma moson hamà, kekon hatà. [72] Norohnà uro, kekon xarha tà, Petru. Noro ywenyeke
wehxaha. Àro wyaro yaworo xaxa àkehe, owya, Khoryenkomo wya romtatkanàr hona,
kekon hatà.

[73] Mexehra exetxhe, Petru hyaka totxownà hatà, àton komo. Nyamoro kukur me xaxa
manay hamà, omoro, anar me orwon yesnàr ke, ketxkon hatà, àwya. [74] Noro ywenyeke
wehxaha, kekon mak hatà. Noro ywenyeke wehxaha. Àro wyaro yaworo xaxa àkehe,
owyanye. Yaworohra rowya tatok haxa, Khoryenkom hak romtatkano, kekon hatà. Àro
wyaro nkekon hatà, teryewrye ro hatà. Àro wyaro àwya katxhe rma, nàhtàmye hatà,
apaytara.

[75] Txesusu rwonàmàthàràtho hutway harha tà, Petru. Noro ywenyeke wehxaha
màkehe hampànà, rohoko, katxhàràtho rma hutway hatà. Màkehe xarha, màkehe xarha,
osorwawo ro, katxhàràtho rma, àro wyaro rma màkehe hampànà, apaytara htàmpàra
ro rma haka, katxhàràtho rma hutway hatà, Petru. Àro ke nahatakay hatà, nàmno
watxan yaye. Nàratay hatà, thenyehra. Noseryehokekonà rma haxa mak hatà, tàwya noro
ywenyeke wehxaha katxhàràtho hok hatà.

27

Peratusu hyaka Txesusu yaràthàrà on ha.

[1] Sa, nenmahye hatà. Enmahàtxhe rma nosonytxatxehkatxownà hatà, tosonytxaxemà
ro komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, horykomo kom yakoro xarha. Txesus
wayehkatxho hoko nosonytxatxehkatxownà hatà. [2] Noro yasohtotxownà hatà. Natxownà
hatà, Peratusu hyaka, kofehnakno hyaka. Nahohsotxownà hatà, àwya.

Xuknas heno wayhàthàrà on ha.

[3] Àsok hana nehxakon ha, Xuknas ha. Onà wyaro nehxakon hatà, noro ymo, Txesusu
yahohsonyenhàrà ymo. Twayehkaxem me Txesus yehtxoho yonytxay hatà. Tàwya
enytxatxhe rma, anar me harha tanhànàthàrà yonyey hatà. Àro ke 30 txenyerutho
yarày harha tà, Xuknewyana yoh komo hyaka harha, Khoryenkom màn yonye ro yoh
komo hyaka rma, horykomo komo hyaka xarha. Ahohsotxhetàtho rma yarày harha tà,
àhyakanye. Tàmrà xe harha nehxakon hatà, àwyanye. [4] Atxke rma haxa wehxak hamà,
kekon hatà, àwyanye. Enyhoru ro ryhe wahohsek hamà, owyanye. Rohoye ro wayehyan
hamà, enyhoru ro heno. Atxke rma haxa wehxak hamà, kekon hatà, Xuknasà. Àna matà,
ketxkon mak hatà. Ayanhànàthàrà hokonohnà ro mak amna ha. Uhutwanàr xehra amna
naha, ketxkon hatà. Àsok tawro amna meryehoken harha. Omoro rma uhutwako, ketxkon
hatà.
[5] Àro ke txenyerutho yarymay hatà, Xuknasà. Khoryenkom màn yawo rma 30
txenyerutho yarymay hatà. Àsnye ro toy hatà. Natamposohtoy heno hatà, tano me ro
rma. Bo wayehye hatà, Xuknas heno.
[6] Txenyerutho yamuhtxownà harha tà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo. Kho-
ryenkom màn yaye natxownà hatà. Atxke nay hamà, onàtho, ketxkon hatà. Toto
wayehkatxhetàtho rma on hamà. Toto kamsukutho yehetho rma on hamà. Àro ke
atxke nay hamà, ketxkon hatà. Tonkahporyehra nay hamà, txenyerun komo yon yaka.
Khoryenkom màn yawon yaka rma tonkahporyehra nay hamà, ketxkon hatà. [7] Àsoke ryhe
teryatxowà, ketxkon hatà. 30 txenyerutho hoko rma nosonytxetxkon hatà. Toto heno
komo yonamtoho tehekahtxe, onàtho hona, txenyerutho hona, ketxkon haxa hatà. Àro
ke, toto yowtotho yehekahtxownà hatà. Oryen kahnye ro yowtotho rma yehekahtxownà
hatà. Anaro heno komo yonamtoho me harha netxownà hatà, hawana me Xerusaryen
hona omohxemo heno komo yonamtoho me rma hatà. [8] Àro ke, onà wyaro katxho
me harha nehxakon hatà, àro ha. Toto kamsukutho hutwatxho onà katxho me harha
nehxakon hatà, owto. Àro wyaro katxho me roro rma naha.
[9] Àro wyaro àwyanye ehekahtoho hoko rma, yaworo rma haxa nehxakon hamà, àmen-
hosahonhàrà. Onà wyaro nmenhoy hatà, amnyehra, Xeryemeyas heno, Khoryenkomo
rwonà yokarymanye ro heno.
Onà wyaro nketxhe hampànà, Ehsayewyana kukur komo. 30 txenyeru ryhe, noro yehetho
me hak nahko, ketxhe hampànà. Noro yehethotho hona rma, toto yowtotho
yehekahtyatxhe hampànà. [10] Oryen kahnye ro yowtotho rma yehekahtyatxhe
hampànà.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Xeryemeyas heno. Txesusu yehethotho hoko ryhe, àro
wyaro rma nmenhoy hamà. Anatoko, onà wyaro nmenhoy xarha tà.
Kohkom yano me ryhe, oryen kahnye ro yowtotho wehekatàye.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Xeryemeyas heno.

Peratusu wya Txesusu yonytxatxhàrà on ha.

[11] Kofehnakno yakratawo nehxakon hatà, Txesusu, Peratusu yakratawo. Onà wyaro
nkekon hatà, noro, àwya. Xuknewyana komo kayaryetà omoro, owya, kekon hatà.
Omoro rma, Xuknewyana komo kayaryetà omoro màkano, kekon hatà, Txesusu, àwya.
[12] Xuknewyana yoh komo yoyukhura mak nehxakon hatà. Noro hoko atxke nàrwonatxkon
hatà, nyamoro ha, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, horykomo kom yakoro
xarha. Eyukhurany mak nehxakon hatà, Txesusu.

[13] Àro ke, onà wyaro nkekon xarha tà, Peratusu, àwya. Atxke nàrwonatxow hamà,
moxamo, ohoko, kekon hatà. Anaro rha ayanhànà yokarymetxow hamà. Enytxahrany kat
manaye, kekon hatà, Peratusu. [14] Eyukhura mak nehxakon hatà, Txesusu. Oskarymahra
ro mak nehxakon hatà. Ekurunhohra ro mak nehxakon hatà. Àro ke, thenyehra
noseryehokay hatà, Peratusu. Àsok tawro oskarymahra nay haryhe, kekon hatà, tàwya
rma.

Amoyathohoko yahkotohen hona katxhàrà on ha.

[15] Tasahxemtotho kom ho yohà, toto heno yonampatakahetxkon hatà, Xuknewyana
komo, Kofehnakno wya. Watxa ymo yawo ahryemxemotho kom hoye rma nenampataka-
hetxkon yoh hatà, àwya. Toto kom yano me rma nenampatakahekon yoh hatà, Peratusu.
[16] Àwyanye Txesusu yahosnàtoko rma, watxa ymo yawo nehxakon hatà, toto. Barakmasà
rma noro hatà. Anhà ymo rma haxa mosonà katxho me rma nehxakon hatà, noro. [17] Àro
ke, onà wyaro nkekon hatà, Peratusu, toto komo wya, ohsamnohxemo komo wya. Onok
wenampatakaheno, Barakmas katà, Txesus haxa katà, Kryestu rma noro hatà, kekon hatà.
Onok yonampatakahonàr xe manatxowà, rowya, kekon hatà, Peratusu, toto komo wya.
[18] Àsok tawro hana. Onà wyaro nehutwekon hamà, tàhnawo. Txesusu yahohsotxow hamà,
eh komo, rowya, tatakuynyàr kom ke hamà, ehonomnà me toto komo wya noro yonyàr ke
hamà, kekon hatà, tàhnawo. Àro ke, Txesusu yonampatakahonàr xe nehxakon hatà.

[19] Thetxe yosenyetàthàrà hoye ro xarha enampatakahonàr xe nehxakon hatà. Tàwya
Txesusu yonytxantoko rma, thetxe yosenyetàthàrà yonytxay hatà. Thetxe yanoto rwonà
yonytxay hatà. Amnye rma nosenyetno hatà, ohetxe, Txesus hoko, kekon hatà, anoto,
àwya. Tosenyetàthàr hoye ro thenyehra noseryehokan hatà, kekon hatà. Enyhoru ro
noro hatà, anhànà ehxera ro mak nay hatà, kekon hatà. Àro ke àwayehkahohra exko hatà,
kekon hatà, àhetxe yanoto, Peratusu wya. Àro hoye ro rma, Txesusu yonampatakahonàr
xe nehxakon hatà, Peratusu.

[20] Onà wyaro haxa nketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, toto komo wya, ohsamno-
hxemo komo wya. Barakmas haxa enampatakahoko, katxoko, Peratusu wya, ketxkon
hatà. Txesus haxa ryhe àwayehkahoko, katxok xarha, àwya, ketxkon hatà, Khoryenkom
màn yonye ro yoh komo, horykomo kom yakoro xarha, toto komo wya. [21] Onà wyaro
nkekon xarha tà, kofehnakno, àwyanye. Onok haxa ryhe wenampatakaheno, kekon
hatà. Onok yonampatakahonàr xe manatxowà, rowya, kekon hatà. Barakmas haxa
enampatakahoko, ketxkon hatà, toto komo, àwya. [22] Àsoke ryhe Txesusu weryano, kekon
hatà, Peratusu, àwyanye. Kryestu rma noro hatà. Àsoke ryhe weryano, owyanye, kekon
hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà, omeroro. [23] Àsok ehtxoho hoye ro
wamoyathoheno, kekon hatà, Peratusu. Àsoke ryhe naye, anhànà, owyanye, kekon hatà,
toto komo wya. Thenyehra rma haxa kowontetxkon hatà, nyamoro, teryewrye ro rma
haxa mak hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà.

[24] Ronytxahra ro mak natxow hamà, moxamo, kekon hatà, Peratusu, tàwya rma.
Natmeryketxow hamà, kekon hatà. Àro ke tuna yokhoy hatà. Nosomyakorokay hatà, toto
komo nenyàr me. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Rano me rohra, ayano me rony
haxa, tamoyathosom me naha, mosonà. Omnyamo rma, amoyathohony me manatxhe,
kekon hatà, Peratusu, àwyanye. [25] Àro wyaro hamà, ketxkon hatà, toto komo, omeroro.
Amna yano me hak tamoyathosom me nahko. Tanàhnohsom me rma hak amna nehxe.
Tanàhnohsom me rma hak nahtxoko, Xuknewyana komo rma, amna yohamrà rma,
ketxkon hatà, toto komo.

[26] Àro ke, Barakmasà yonampatakahoy hatà, Peratusu, nyamoro yano me. Txesusu
hpokhoy hatà, arymano ynye ro komo wya. Namoyathohoy xarha tà, àwyanye. Yahkoto-
hen hona amoyathoso atxok ha, kekon hatà, àwyanye.

Arymano ynye ro komo wya Txesusu yownohàthàrà on ha.

27 Txesusu yatxownà hatà, arymano ynye ro komo, kofehnakno yanoto komo. Kofehnakno mànà ymo yaka htxero natxownà hatà. Tkukur komo yanyehtxekatxownà hatà. Omeroro rma nohsamnohtàkatxownà hatà, Txesusu hyaka. Noro yownohso nomohtàkatxownà hatà.

28 Hononkatxownà hatà. Honomtotxownà harha tà, tàswayem ke, ehonomnà komo hononà wyaron ke, ewnohrà me rma hatà. 29 Ewekhàrà hryekahtxownà xarha tà, erokon me. Ehonomnà komo yorokonà wyarono rma àro hatà. Suu, noro yhutho hona netxownà hatà, ewnohrà me rma rha hatà. Omamu yàmtxownà xarha tà, àwya. Ehonomnà komo yahoso wyarono rma àro hatà. Emyaka rma netxownà hatà, ewnohrà me rma rha hatà. Tosoknar kom ho neryewtatxownà xarha tà, akrataka. Ha y, Xuknewyana komo kayaryetà y, ketxkonà rma haryhe tà, àwya, ewnohrà me rma rha hatà. 30 Noro horye netahtatxownà xarha tà. Omamu yahohtxownà harha tà. Àro rma ke noro yhutho yotahatxownà hatà.

31 Àro wyaro tàwyanye ewnohtàkatxhe rma, tàswayemàtho wakatxownà harha tà. Honomtotxownà harha tà, àhononàthàr ke harha. Amoyathoso natxownà hatà.

Txesusu yamoyathothàrà on ha.

32 Amoyathoso Txesusu yaryatxkon hatà, arymano ynye ro komo. Tàtonàr kom me, toto yohotxownà hata. Semawu rma noro hatà. Seryene honotho rma mok nehxakon hatà. Noro wya rma yahkotoheno yarhotxownà hatà. Txesus wayehkatxho rma yarhotxownà hatà, Semawu wya.

33 Amoyathono ytxoho ro na nahatakatxownà hatà. Korkota rma àro hatà, esotà. Okno yhutho yotxhotho onà katxho rma àro hatà, Korkota katxho.

34 Àwokru yàmyatxkon haryhe tà, Txesusu wya. Tutxunyem yohkuru ke ufa xkunu wakanomaxaho rma àro hatà, àwokru, ehtxe wyaron hatà. Nàmyatxkonà rma haryhe tà, àwya, eryewru hutwahra ehtxoho me. Atxke txko tàwya ukukmatxhe rma, enhàra nehxakon hatà, Txesusu.

35 Namoyathotxownà hatà, yahkotohen hona. Tàwyanye amoyathotxhe rma, àwomunuthuru yokamtxownà hatà, tàwyanye rma. Tohu txko yarymatxownà hatà, tàwyanye xenytxoho me, tàwyanye àrotho uro hamà katxho me. Àro wyaro nekamtxownà hatà, tàwyanye rma. 36 Neryewtatxownà hatà. Eryewtaxaho rma, noro yonyatxkon hatà. 37 Àmenhosaho yetxownà hatà, wewe hona, Txesusu yhutho yohoye. Txesusu mosonà katxho rma, Xuknewyana komo kayaryet heno mosonà katxho rma, menhotxownà hatà, noro yanhànà hutwamohsonàr horà rma haryhe tà.

38 Àhanawo rma wahanhotho yamoyathotxownà xarha tà, asak hatà. Anaro, howehehra nehxakon hatà. Anaro xarha, howehe nehxakon hatà.

39 Txesusu wàràhyaketxkon hatà, toto komo, àhyaha tàtosom komo. Wàh wà nketxkon hatà, ewnohrà me hatà. 40 Owya ymo hxako, ketxkon hatà. Khoryenkom mànàtho yarymatxehkanye uro, kanyenhàràtho omoro hatà. Atarymatxehkaxahotho rma weryaha harha, kanyenhàràtho rma omoro hatà, ketxkon hatà. Osorwawo ro enmahàtxhe, weryaha harha, Khoryenkom mànà, kanyenhàràtho rma omoro hatà. Àro wyaro ehonomnà me oyehtoko, ekurunhoko, awayehrà hona, ketxkon hatà. Osonyhoryek harha. Khoryenkom muru me oyehtoko, ohtok harha, yahkotohen hoye, ketxkon hatà, toto komo, Txesusu wya, ewnohrà me hatà.

41 Àro wyaro rma rha newnohyatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo xarha, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha, horykomo kom yakoro xarha. Onà wyaro nketxkon hatà. 42 Toto komo yonyhoryetxownà hatà. Noro rma, osonyhoryehra ro mak nay hamà, ketxkon hatà. Ehsayewyana komo kayaryet me nay hatà. Kàkayaryet kom me tehtoko, yahkotohen hoy hak nàhtono, denyàr kom me, ketxkon hatà. Kàwyanye àhtonàrà yonyetxhe, noro mokro hamà tketxhe ha, ketxkon hatà. 43 Khoryenkom hona nenyan hatà. Khoryenkom muru uro kanyenhàr me nay hatà. Ukurunhohra mak nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà. Noro xe tehtok haxa,

ukurunhonàràtho haryhe mà, àwya. Nukrunhon haxa haka, noro xe tehtoko, ketxkon
hatà, Xuknewyana yoh komo. Àro wyaro newnohyatxkon hatà.
44 Àro wyaro rma rha newnohyatxkon hatà, wahanhotho komo xarha, noro yakoro
amoyathoxemotho komo rma.

Txesus wayhàthàrà on ha.

45 Kamàmà thataw ehtoko, nawanay harha tà. Ràà kay hatà, yukryeka yamtar horye,
omeroro hatà. 3 oras nenatày hatà, tawanye rma hatà. Kokonyehra rma hak ehtoko,
tawanye rma hak nehxakon hatà.
46 Kokonye ehtoko, nàrwonàmye hatà, Txesusu, teryewrye ro hatà. Erye, erye, ryema
sakmahtane, kekon hatà. Àro wyaro katxho rma, onà wyaro katxho me rma naha.
Rohoryenà y, rohoryenà y, àsok tawro uro màhnànkan harha katxho me rma naha. 47 Àro
wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, àton kukur komo. Eryeyas
heno yanyekyan hamà, ketxkon hatà. 48 Àtoko rma karyhe toy hatà, toto, ukukur komo
rma, àwokru horà. Sosoheno yaràhtoy hatà, ufa xkun ke, tutxunyem ke rma. Omam
hotkoso neryey hatà. Nàmye hatà, Txesusu wya entoho me. 49 Thona ro hak tehtxe,
ketxkon mak hatà, anar komo. Tenytxe haka, omoknàrà. Nomokyan xana, Eryeyas heno,
ketxkon hatà. Ukurunhos xana nomokyano. Tenytxe haka, ketxkon hatà.
50 Kowontay haxa hatà, Txesusu, teryewrye ro hatà. Àro wyaro tkowontatxhe rma,
wayehye hatà. Tano me ro rma wayehye hatà.
51 Àro wyaro Txesus wayehnàtoko, Khoryenkom màn yawonotho newaraxkay hatà.
Thoko rma newaraxkay hatà, wom yatxarakaxahotho, Khoryenkom màn yawonotho.
Eryehtyero newaraxkay hatà, txomo na hama. Nosowusày xarha tà, yukryeka. Ner-
akay xarha tà, tohu ymo. Àro wyaro tahoxetà yonyhoy hamà, Khoryenkomo, Tx-
esus wayehnàtoko. 52 Nasanàmtxownà xarha tà, toto heno komo, àwayehxemo kom
waye. Natahurmakay hatà, enamàthàyamotho, tohu ymo, ahusahotho ymo. Thenyehra
nasanàmtxownà hatà, àwayehxemotho komo, Khoryenkomo mryenon heno komo rma.
53 Tonamàthàyamotho yaye nahatakatxownà hatà. Amnye, Txesusu yasanàmàtxhe,
totxownà hatà, owto ymo hona, enyhoru ro hona rma, Xerusaryen hona rma. Àto rma
nosonyhetxkon hatà, toto komo wya, thenyenohnà komo wya.
54 Yukryeka yosowusnàrà yonyey hatà, horykomo, arymano ynye ro komo yohà rma,
100 komo yohà rma. Akoron komo xarha, arymano ynye ro komo rma, nenytxownà hatà.
Txesusu yonyàr hoko ehxemo rma mokyam nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Khoryenkom
yahoxetà hutwamohsotho yonytxownà hatà, thenyehra hatà. Àro ke noseryehyatxkonà
rma haxa mak hatà. Khoryenkom muru me nahko hamà, moson heno, ketxkon hatà.
55 Àto nehxatxkon xarha tà, woràskomo komo, thenyenohnà komo rma. Moxe ro rma,
omeroro nenytxehkatxownà hatà. Txesus yakoronotho komo rma mokyam nehxatxkon
hatà, Karyeryeya yamtar hoye omohxemotho komo rma, Txesus yakoronomanyen-
hàyamotho rma. 56 Àwawonye rma nehxakon hatà, Maryeya. Maknara honotho rma
mok nehxakon hatà. Àwawonye rma rha nehxakon xarha tà, Maryeya rma rha. Txaku
yonà rma noro hatà. Xose yon xarha noro hatà. Àwawonye rma rha nehxakon xarha tà,
Sekmeknew muru komo yonà.

Txesusu yekehàtho yonamàthàrà on ha.

57 Àro rma kokmamrà ro, Peratusu hyaka toy hatà, horykomo. Xose rma noro hatà,
tkatxhonkemà ro rma hatà. Arymateya honotho rma mok nehxakon hatà. Txesusu
nhananàhàtho me rma rha nehxakon hatà. 58 Noro rma toy hatà, Peratusu hyaka. Txesusu
yekehàtho yanàr xe wehxaha, rowya enamtoho me, kekon hatà, àwya. Àro ke narhoy hatà,
Peratusu, àwya. Noro hak nano ha, kekon hatà, tanoto komo wya.
59 Àro ke ekehàthàrà yarày hatà, Xose. Karamye hatà, wom ke, xenyeno rma ke, enyhoru
rma ke. 60 Nenamye hatà, toh yowtar yaka, onamno ytxoho yaka, tànakatxhàrà rma yaka.

Toto heno komo yonamtoho mehra hak nehxakon hatà. Tohu ymo hanamay xarha tà, ewtar hotaka. Ahutoho ymo rma hanamay hatà. Àro wyaro tàwya ahurutxhe, toy hatà.

61 Àto rma nehxatxkon hatà, Maryeya komo, Maknara honotho rma, esohye xarha, Maryeya rma rha. Eryewtaxaho rma, Txesusu yonamàthàrà màhto nehxatxkon hatà.

Xuknewyana yoh komo wya Txesusu yonamàthàrà yonyhothàrà on ha.

62 Xuknewyana komo yosonyhoryetxho yawasàn me rma hak nehxakon hatà. Kokmamye haxa hatà. Sa, nenmahye hatà.

Enmahàtxhe, Peratusu hyaka nohsamnohtxownà hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, Farysew kom yakoro xarha. 63 Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Kofehnakno y, ketxkon hatà. Tàtemarontaxemà ro me nehxak hamà, noro heno, ketxkon hatà, Txesus hoko. Tano rma hak tehtoko, onà wyaro nkeknano, amna nenytxanàr me. Osorwawo ro enmahàtxhe, kasanàmyaha harha hampànà, àwayehxemo kom waye, keknano, ketxkon hatà, Peratusu wya. Àro wyaro tàwya tatoko, temaronteknan hamà. 64 Àro ke, noro heno yonamàthàrà xenyhoko, ayanoto komo wya, ketxkon hatà. Osorwawo ro enmahrà, ohxe xenyhoko, àwyanye, ànhananàhrà rotho komo wya ekehàthàrà yanàr hona, àwyanye nasanàmno harha tawro hona, ketxkon hatà. Àsok tawro hana. Anatoko ekehàthàrà yaryatxow hana, ànhananàhrà rotho komo. Yaworohra onà wyaro nketxow hana. Àwayehxemo kom waye nasanàmno harha, ketxow hana, toto komo wya, ketxkon hatà. Àro wyaro àtemarontatho komo, atxke rma haxa nay hamà. Noro heno temarontathàràtho yoho rma haxa atxke nay hamà, toto komo wya yaworo nketxow hamà, nasanàmno hamà, tawro ke. Àro ke, noro heno yonamàthàrà xenyhoko, ayanoto komo wya, arymano ynye ro komo wya, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Peratusu wya.

65 Arymano ynye ro kukur komo atxoko, kekon hatà, Peratusu, àwyanye. Àtotxoko. Ohxe mpànà menyhetxhe ha, àwyanye, kekon hatà. 66 Àro ke totxownà hatà, Txesusu yonamàthàrà na. Tohu ymo hsomatxownà hatà, ahutuhkanàr horà. Arymano ynye ro komo yanotomatxownà xarha tà. Tano roro ehtxok hampànà, ohxe xenytxok hampànà, ketxkon hatà, àwyanye. Àro wyaro Txesusu yonamàthàrà yetxownà hatà, Xuknewyana yoh komo, akoronotho komo wya ekehàthàrà yanàr hona.

28

Txesusu yasanàmàthàrà on ha.

1 Hokano ytxoho yawasàn me rma hak nehxakon hatà. Kokmamye haxa hatà. Sa, nenmahye hatà, domenku.

Enmahrà ro totxownà hatà, Maryeya komo, Maknara honotho rma, esohye xarha, Maryeya rma rha. Txesusu yonamàthàrà yonyxe totxownà hatà.

2 Nosowusày mak hatà, yukryeka, thenyehra rma haxa mak hatà. Àsok tawro hana. Kahe yaye nomokye hatà, Kohkom yanoto. Tohu ymo yotakay hatà, ewtar hotaye. Neryewtay hatà, àhona. 3 Sasa wyaro tonyxem me nehxakon hatà. Àhonon xarha, buknye rma haxa nehxakon hatà.

4 Tàwyanye xenyetxhe rma, nàràrànatxkon hatà, arymano ynye ro komo, oseryehrà kom hatà. Txesusu yonamàthàrà yony komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Tàywenyeke harha nehxatxkon hatà, àwayehsaho wyaro rma hatà, kahe yawon hona toseryehrà kom ke rma haxa mak hatà. 5 Onà wyaro haxa nkekon hatà, kahe yawono, woràskomo komo wya. Oseryehpàra ehtxoko, kekon hatà. Oseryehpàra ehtxoko. Txesusu yonyxe momohtxow hamà. Amoyathosahotho rma yonyxe momohtxow hamà, kekon hatà. 6 Tan ehxera naha. Nasanàmno ha, àwayehxemo kom waye. Tàrwonàmàthàràtho yawo ro rma nasanàmno ha, kekon hatà. Omohtxoko. Xenytxoko, enamàthàràtho, kekon hatà, kahe yawono. 7 Owyanye xenyetxhe, àtotxoko. Ekarymaxe àtotxoko, ànhananàhrà rotho komo wya. Àwayehxemo kom waye nasanàmno hatà, màketxhe ha, àwyanye, kekon hatà. Oywahonye ten hatà, Karyeryeya yamtar hona, màketxhe ha, àwyanye. Àto menyatxow

hatà, màketxhe xarha, àwyanye. Àro wyaro rma wekarymano, owyanye, kekon hatà, kahe yawono, woràskomo komo wya.

8 Àro ke karyhe totxownà hatà, woràskomo komo, onamno ytxoho nyero. Nàràrà-
natxkon hatà, ewankaran komo. Neryehotetxkon xarha tà, thenyehra hatà. Ekarymaxe
karyhe tetxkon hatà, ànhananàhrà rotho komo wya.

9 Àtontokonye rma, nehotxownà hatà, Txesusu. Ha y, kekon hatà, àwyanye. Àhyaka
totxownà hatà, woràskomo komo. Tano me ronye rma nehurkatxownà hatà, akrataka.
Àhrorà yahohtxownà hatà. Ehonomnà me xaxa manay hamà, ketxkon hatà, àwya.
10 Ewankaramra ehtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àtotxoko, rowtà komo hyaka.
Onà wyaro màketxhe ha, àwyanye. Karyeryeya yamtar hona màtetxow hatà, àto rma noro
menyatxow hatà, màketxhe ha, àwyanye, kekon hatà, Txesusu, woràskomo komo wya.

Yaworohra Txesusu yekehàtho yokarymatxhàrà on ha.

11 Tetxkonà rma hatà, woràskomo komo, Txesusu nhananàhrà rotho komo hyaka.
Àtontokonye rma, totxownà xarha tà, arymano ynye ro kukur komo. Onamno ytxoho
nyero totxownà hatà. Owto ymo hona totxownà hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh
komo hyaka. Nekarymatxehkatxownà hatà, àwyanye.

12-13 Àro ke nohsamnohtàkatxownà hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom màn
yonye ro yoh komo rma, horykomo kom yakoro xarha. Nosonytxatxownà hatà. Txesusu
yasanàmtoho yokaytanàr xehra nehxatxkon hamà. Àro ke nosonytxatxownà hatà.
Tosonytxatxhenye rma, onà wyaro nketxkon hatà, arymano ynye ro komo wya, Txesusu
yonamàthàrà yonyenhàyamo wya. Otxenyerun komo amna nàmyaha, owyanye, ketxkon
hatà. Otxenyerun komo amna nàmyaha, owyanye. Àro ke, onà wyaro màketxhe ha, toto
komo wya. Kohsaya tetxoko, ànhananàhrà rotho komo, màketxhe ha. Amna nàknàtoko
rma, ekehàthàrà yaryatxoko, màketxhe ha, toto komo wya, ketxkon hatà, Xuknewyana
yoh komo, arymano ynye ro komo wya. 14 Anatoko ownàkàthàyamo yonytxen hana,
Kofehnakno. Ewakhàra nay hana, ohokonye, ketxkon xarha tà, àwyanye. Àro wyaro
ewakhàra ehtoko, amna newakoryehe harha, ayanàhnohpàranye ehtxoho me, ketxkon
hatà, Xuknewyana yoh komo, àwyanye.

15 Àro ke txenyeru yahohtxownà hatà, nyamoro. Xuknewyana yoh komo nàmàtho rma
yahohtxownà hatà. Àrwonàmàthàyam yawo ro nekarymetxkon hatà, toto komo wya.
Ànekarymatxhàyamo rma, nekaytekon hatà, thenyehra hatà. Tonytxaxem me rma haxa
nehxakon hatà. Xuknewyana komo nenytxanàr me rma haxa nehxakon hatà.

Txesusu wya tànhananàhrà rotho komo nyaketxhàrà on ha.

16 Karyeryeya yamtar hona totxownà hatà, Txesusu nhananàhrà rotho komo, 11 komo
rma. Àhà ymo hona totxownà hatà. Txesusu wya àsna màtetxhe ha katxhàr hona rma
totxownà hatà.

17 Àto Txesusu yonytxownà hatà. Tàwyanye xenyetxhe rma, tano me ronye rma
nehurkatxownà hatà, akrataka. Ehonomnà me xaxa manay hamà, ketxkon hatà, àwya.
Ukukur komo rma, onà wyaro haxa nketxkon hatà, tàhnawonye. Noro me nay haryhe,
ketxkon hatà, tàhnawonye.

18 Àhyakany haxa toy hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Royàm yano
me ehonomnà me xaxa wehxaha, kahe yawon komo yoho rma haxa mak ha, yukryeka
hon komo xarha yoho rma haxa mak ha, kekon hatà. 19 Àro ke, rano me àtotxoko. Uro
ekarymatxoko, toto komo wya, anaro rha yana komo wya, omeroron komo wya, kekon
hatà. Uro ekarymatxoko, àwyanye, romryenon me harha ukukur komo yehtxoho me.
Aymomtxok xarha, tuna kwaka, kekon hatà. Aymomtxoko, Khoryenkomo mryenon me
harha ehtxoho menye, Khoryenkom muru mryenon me harha ehtxoho menye, Kho-
ryenkom yokato mryenon me harha ehtxoho menye, kekon hatà. 20 Àhananàhtxok xarha.
Rowya ahananàhtoho komo wyaro rma rha, nyamoro xarha àhananàhtxoko, royuknye ro
me ehtxoho menye, kekon hatà. Onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Ohyawonye roro rma

wehxaha. Yukryeka hona harha romokhàra ro rma haka, ohyawonye roro rma wehxaha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà rotho komo wya.

MAHKUSU NMENHOTHO TXESUSU YEXETXHÀRÀNHÀRÀ ON HA.

Xowawu yexetxhàrà on ha.

1 Txesusu Kryestu yexetxhàrà ryhe, tonytxahoryem me xaxa mpànà naha ha. Khoryenkom muru ryhe noro ha, Txesusu Kryestu. Noro yexetxhàrà rma, àrwo yonyhorunu rma, onà wyaro ryhe notàhtxeye.

2 Xowaw heno htxero ryhe nehxakon hakahpa tà. Noro hoko rma nmenhoy hatà, amnyehra, Esaeyas heno. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro rma mok nehxakon hatà, Esaeyas heno. Onà wyaro ryhe nmenhoy heno hatà.

Onà wyaro nken hatà, Khoryenkomo, buru wya. Oywaho ranoto ànyakyaha hampànà, ken hatà, àwya. Toto komo yonyhoryenàr hoko mpànà naha ha, noro, àwyanye orwonà yonytxanàr horà, ken hatà, Khoryenkomo, buru wya. 3 Àro ke, onà wyaro nkehe hampànà, ahehnawono, Khoryenkom yanoto rma. Kohkomo ryhe nomokyan hatà, àro ke osonyhoryetxoko, kehe hampànà, teryewrye ro, toto komo wya. Tkayaryet komo yomoknàtoko, esamar komo yonyhoryetxow hamà, àmryenon komo. Àro wyaro rma rha, oyowan komo enyhoryetxoko, owyanye Kohkomo rwonà yonytxatxho me, kehe hampànà, ahehnawono.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Esaeyas heno, Xowaw hoko.

4 Àro ke, ahehnawo nehxakon hakahpa tà, Xowaw heno. Toto komo yaymomyatxkon hakahpa tà, tuna kwaka. Khoryenkomo rwonà yokarymekon hatà, àwyanye. Atxke manatxhe, kekon hatà, àwyanye. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko. Ataymompotxok xarha, ohokonye Khoryenkomo yoseryewhokatxho me, àwya ayanhànàthàyamo yowtoho me, kekon hatà, Xowaw heno, toto komo wya.

5 Àhyaka tetxkon hatà, toto komo, omeroro hatà, Xukneya yamtar hon kom hatà, Xerusaryen hon kom xarha hatà. Nataymompetxkon hatà, àwya, tuna kwaka. Xoknaw kwaka ryhe nataymomyatxkon hatà. Tataymomnàtokonye rma, noskarymetxkon hatà. Tanhànàthàyamo yokarymetxkon hatà.

6 Àsok hana nehxakon ha, Xowaw heno ha. Onà wyaro nehxakon hatà. Okno hpotxetho yaw nehxakon hatà, kameru hpotxetho yaw hatà, enyhoryehnà rma yaw hatà. Okno hutxhotho ke tasok nehxakon xarha tà. Kratxatxa ryhe, et me nehxakon hatà. Weno xarha, ànyahrà me nehxakon hatà. Àro wyaro nehxakon hatà, Xowaw heno.

7 Onà wyaro nkekon xarha tà, toto komo wya. Nomokyaha hampànà, anaro, rohryetayo, kekon hatà, àwyanye. Rohono rma haxa noro ha. Àhrorà womun yasotà wompokahra wehxaha, esnaka rma haxa ryesnàr ke, kekon hatà. Asot wompokaxe ewanahra mak wehxaha, esnaka rma haxa ryesnàr ke, kekon hatà, Xowaw heno. 8 Tuna kwaka ryhe kaymomyatxhe, uro ha. Noro ryhe, anaro me ayaymomyatxhe ha. Khoryenkom yokato nyakyaha, ohonanye, kekon hatà. Ohonanye noro yomohtoho ryhe, ayaymomtoho kom me naha, kekon hatà, Xowaw heno.

Txesusu yataymompothàrà on ha.

9 Xowaw yehtoko rma haka, nomokye hatà, Txesusu. Nasarye hoye nomokye hatà. Karyeryeya yamtar hono ryhe àro ha, owto, Nasarye. Àsnye ro nomokye hatà, Txesusu, Xoknaw yohokoso. Nataymompoy hatà, Xowawu wya, Xoknaw kwaka. 10 Tataymomàtxhe rma, nasanàmye hatà, tuna kwaye. Asanàmnàtoko rma, natahurmakay hatà, kahe, Txesusu nenyàr me hatà. Khoryenkom yokato ryhe nàhtoy hatà. Watkuk me nehxakon hatà, ànenyàr me. Txesus hona nàhtoy hatà. 11 Àrwo yonytxay hatà, Txesusu. Kahe yawono ryhe nàrwonàmye hatà. Romuru omoro, kay hatà. Ronàhnàn xaxa omoro ha. Ohoko teryehorye rma haxa wehxaha, kay hatà, kahe yawono.

[12] Àro tàhto rma nànyakye hatà, Khoryenkom yokato. Ahehnaka ryhe nànyakye hatà.
[13] Ahehnawo rma, 40 me nenmahye hatà, Txesusu. Àto rma ehtoko, kukmekon haryhe tà,
Satanasà ymo. Txesusu wya toyuknur xe rma nehxakon haryhe tà, noro ymo. Onokna
wawo nehxakon hatà, Txesusu, bayanyem wawo rma hatà. Khoryenkom yanoto komo
ryhe, nakoronometxkon hatà. Kahe yaye omohxemo komo rma, nakoronometxkon hatà.

Semaw komo yaràthàrà on ha.

[14] Watxa ymo yaka ahryemxah harha nehxakon hatà, Xowaw heno. Àro wyaro noro
heno yehtoko, toy hatà, Txesusu, Karyeryeya hona. Khoryenkomo rwonà yokarymekon
hatà. Àrwo yonyhorunu rma yokarymekon hatà, toto komo wya. [15] Akayaryet kom me
Khoryenkomo nànyaketxho ryhe, omohsah me naha, kekon hatà, àwyanye. Amnyehran
heno komo nekarymatxho ryhe, nomokye haxa ha. Àrwo yonyhorunu rma àro ha, kekon
hatà. Atxke manatxhe, omnyamo. Àro ke, anaro me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko.
Àrwo yonyhorunu ahohtxoko, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
[16] Taa. Karyeryeya kuthonà yohokoko tekon hatà, Txesusu. Semaw yonyey hatà. Antrye
xarha yonyey hatà. Semaw yowtà rma noro ha. Txaruka yarymetxkon hatà, tuna kwaka.
Kana yaramnye ro komo kax mak nehxatxkon hatà. [17] Omohtxoko, rakoro, kekon hatà,
Txesusu, àwyanye. Omohtxoko, rakoro. Kana yaramnye ro omnyam hamà. Rakoro
oyomokàtxhenye, toto komo yoknye me harha mpànà keryatxhe ha, rohyaka, kekon hatà,
Txesusu, àwyanye. [18] Àsoke rma, tàtxarukanàthàyamo nomtxownà hatà. Txesus yakoro
harha totxownà hatà, Semaw komo.
[19] Meya nyhe toy hatà, Txesusu. Txaku yonyey hatà. Sekmeknew muru rma noro
ha. Xowaw xarha yonyey hatà. Txaku yowtà rma noro ha. Kanawa yawo nehxatxkon
hatà. Tàtxarukanàthàyamo yonyemyatxkon hatà. [20] Àsoke rma natxownà hatà, Txesusu.
Omohtxoko, rakoro, kekon hatà, àwyanye. Àro ke, tàyàmànhàyamo nomtxownà hatà.
Kanawa yawo rma nehxakon hatà, Sekmeknew. Tanoto komo hyawo rma nehxakon hatà.
Nyamoro hyawo rma nànomtxownà hatà. Txesus yakoro harha totxownà hatà, Txaku
komo.

Worokyamo yohàtho yonyhoryetxhàrà on ha.

[21] Kafahnaw hona totxownà hatà, Txesus komo. Hokano ytxoho yawasàn ho nowom-
txownà hatà, nàmno ymo yaka, ohsamnohno ytxoho ro yaka. Àton komo hananàhye
hatà, Txesusu. [22] Koo, ohxe rma haxa khananàhyatxow hamà, mosonà, ketxkon hatà, toto
komo. Noseryehoketxkon hatà, ehonomnà me rma haxa àwya thananàhrà kom ke hatà.
Àyweronàhyamano ynye ro komo yoho rma haxa hananàhyatxkon hatà.
[23] Àto nehxakon hatà, toto. Worokyamo yohà rma mok nehxakon hatà. Ohsamnohtoho
kom yawo rma nehxakon hatà. Teryewrye ro nàrwonàmye hatà. [24] Txesusu y, Nasarye
honotho y, kekon hatà. Àsok manaye, amna hoko. Amna yanàhnohso momokye hamà,
kekon hatà. Oywero wehxaha. Khoryenkomo nànyaketxho omoro ha. Enyhoru ro rma
omoro ha, kekon hatà, toto, worokyamo yohà rma. [25] Neyey mak hatà, Txesusu. Tatàknye
exko, kekon hatà, àwya. Otowko ha, toto hyaye, kekon hatà. [26] Nànyerymamnohye hatà,
worokyamo, anhà ymo. Kowontay hatà, teryewrye ro hatà. Kray, notowye hatà, anhà
ymo, àhyaye.
[27] Koo, noseryehokatxehketxkon hatà, àton komo, omeroro. Àro ke nosonytxetxkon
hatà, nyamoro rye. Àsoke nkan haryhe, mosonà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsoke
nkan haryhe. Anar me khananàhyatxow hamà, mosonà, ketxkon hatà. Toyuhsom me,
àro wyaro nkan hamà, worokyamo wya. Moson yoyukyatxow hamà, nyamoro, ketxkon
hatà, toto komo, tàwyanye rma.
[28] Àtoko rma nekaytekon hatà, Txesusu, othoyehra hatà. Noro yokaytà yonytxetxkon
hatà, àton komo, Karyeryeya yamtar hon komo, anaro rha owto hon komo, àhorye ron
komo.

Semaw hetx yonà yonyhoryetxhàrà on ha.

[29] Kura, nahatakatxownà hatà, Txesus komo, ohsamnohtoho kom yaye. Tahatakatx-
henye rma, totxownà hatà, Semaw màn kom yaka, Antrye mànà rma yaka. Akoronye
totxownà hatà, Txaku komo, Xowaw xarha.
[30] Àto nehxakon hatà, Semaw hetx yonà. Ekeh me nehxakon hatà, atunano wya.
Namotohyakon hatà. Txesusu yowomàtxhe rma, nekarymatxownà hatà, àwya. Ekeh me
naha, mosonà, ketxkon hatà. [31] Àhyaka haxa toy hatà, Txesusu. Tok, sax, amor hoko
nanàmye hatà. Nàhnànkay hatà, atunuthuru. Natamokyakon harha tà, àhyakanye, ekeh
me ehxahonhàràtho.

Thenyenohnà komo yonyhoryetxhàrà on ha.

[32] Kokmamye hatà. Àkokmamàtxhe rma, nomohtxownà hatà, toto komo, Txesusu
hyaka. Ekeh komo yokyatxkon hatà. Worokyamo yoh komo xarha yokyatxkon hatà.
Omeroro rma nekyatxkon hatà, Txesusu hyaka. [33] Thenyenohnà komo rma nomohtàkatx-
ownà hatà, owto hon komo rma, omeroron komo rma. Nohsamnohtàkatxownà hatà,
àmàn kom hotaka. [34] Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, ekeh komo. Anaro rha
ke teheryanke nehxatxkon hatà. Omeroro rma nenyhoryetxehkatxownà hatà, Txesusu.
Worokyamo komo yowyakon xarha tà, toto komo hyaye, thenyehra hatà. Khoryenkom
muru me Txesusu hutwetxkon hatà, worokyamo komo. Totaknyàr xehra mak nehxakon
hatà, noro, àwyanye. Àrwomra ro mak ehtxok hampànà, kekon hatà, àwyanye.

Anaro rha owto hona Txesusu tothàrà on ha.

[35] Sa, nenmahye hatà. Tawanye nyhe rma ehtoko, hakay hatà, Txesusu. Bàn yaye toy
hatà. Ahehnake toy hatà. Àto nàrwonakon hatà, Khoryenkom yakoro.
[36] Nesamatàhkatxownà hatà, Semaw komo. Sàh sàh sàh sàh sàh sàh, kràk. [37] Noro
yonytxownà hatà. Ha y, ketxkon hatà. Oyonyàr xe manatxowà, toto komo, omeroro,
ketxkon hatà. [38] Àpa txowà rma, kekon mak hatà, Txesusu, àwyanye. Anana haka rha àpa
txowà, anaro rha owto hona, màhton hona, kekon hatà. Àsna haka rha wekarymatxano.
Àsok tawro hana. Àhyakanye ekarymaxe omohsaho rma uro, kekon hatà, Txesusu,
àwyanye.
[39] Àro ke totxownà hatà. Karyeryeya yamtar horye rma tetxkon hatà. Anaro rha owto
hona rma tetxkon hatà, anaro rha ohsamnohno ytxoho ro yaka rma hatà. Àton komo wya
nekarymekon hatà, Txesusu. Worokyamo komo yowyakon xarha tà, toto komo hyaye.

Hunmata ymo yawonotho yonyhoryetxhàrà on ha.

[40] Taa. Nomokye hatà, toto, Txesusu hyaka. Hunmata ymo yawo rma haxa nehxakon
hatà, noro ha. Ehonomnà me Txesusu yonyakon hatà. Àro ke, tosoknar ho neryewtay
hatà, akrataka. Nàrwonàmye hatà, akoro, teryewrye ro rma haxa hatà. Uro enyhoryeko,
kekon hatà, àwya. Amna yonyhoryenye omoro hatà. Ronyhoryenàr xe oyehtoko, uro
menyhoryen hamà, kekon hatà. [41] Àhnàn yawo rma haxa nehxakon hatà, Txesusu.
Àro ke natahoyotkay hatà. Dye, nahey hatà. Oyonyhoryenàr xe wehxaha, kekon
hatà. Konyhoryen hampànà, kekon hatà, Txesusu. [42] Àtoko rma nàhnànkay hatà,
uhunmatathotho. Ohxe harha nehxakon hatà, toto.
[43] Àtoko rma nànyakye hatà, Txesusu. Teryewrye ro rma haxa hananàhye hatà. [44] Àtok
ha, kekon hatà, àwya. On yokarymahra xaxa mpànà exko ha, toto komo wya, kekon hatà.
Osonyhota, horykomo wya, Khoryenkom màn yonye ro wya. Moyses heno nekarymatxho
yawo ro, owoknàthàrà màmyaha ha, àwya, kekon hatà. Khoryenkomo wya tàmsomà
rma màmyaha ha, enyhoryexah me oyesnàr ke. Àro wyaro rma muhutwamohsehe,
oyonyhoryetxhàrà, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu.
[45] Toy hatà, toto, hunmata ymo yawonotho. Noskarymekonà rma haxa mak hatà, toto
komo wya, omeroron komo wya. Ronyhoryeko, Txesusu, kekonà roro rma haxa mak hatà.
Àro ke, tàtonàr komo xe rma haxa nehxatxkon haryhe tà, toto komo, Txesusu hyaka.
Omoknàr komo xehra mak nehxakon hakahpa tà, noro, tàhyaka. Àro ke, àtohra harha

nehxakon hakahpa tà, owto hona, toto komo wya tonyàr hona. Ahehnawo roro nehxakon hakahpa tà. Àhyaka rma nomokyatxkon hatà, toto komo, ananye rha.

2

Amusnaxahotho yonyhoryetxhàrà on ha.

1 Yake rohra enmahàtxhe, nomokye harha tà, Txesusu. Àpo, Kafahnaw hona nahatakay
hatà. Àro ke nekaytay hatà. Mono manay ha, bàn yawo, ketxkon hatà, toto komo. 2 Àro ke
nomohtàkatxownà hatà, àmàn yaka. Toto komo, thenyenohnà komo, nohsamnohtàkatx-
ownà hatà. Esar komo kenyehra rma haxa nehxakon hatà, tahruruhke esnàr ke hatà.
Àhotaw xarha, ehxera nehxakon hatà, esar komo. Khoryenkomo rwonà yokarymekon
hatà, Txesusu, toto komo wya.
3 Nomohtxownà hatà, anar komo xarha, 4 komo rma. Tototho yohtxownà hatà, ekehà
rma hatà, amusnaxaho rma hatà, tahon hono rma hatà. Txesusu hyaka nekyatxkon
hatà. 4 Àhyakatho ro omokhàra mak nehxatxkon hatà, thenyehra rma haxa toto komo
yesnàr ke hatà. Àro ke nàmnotho yowtxownà hatà, yaworo. Tàwyanye àhosokatxhe
rma, nenàhtotxownà hatà. Amusnaxaho yonàhtotxownà hatà, tahon hono rma hatà.
5 Rohona xaxa nenyatxow hamà, moxamo, kekon hatà, Txesusu, tàhnawo. Àro ke, onà
wyaro nkekon hatà, amusnaxaho wya. Kàrà y, kekon hatà. Koseryewhokan hampànà,
ayanhànàthàr hoko. Towsah me harha naha, ayanhànàthàrà, kekon hatà.
6 Àto nehxatxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro kukur komo. Onà wyaro ryhe
nehutwetxkon hatà, tàhnawonye. 7 Àsoke nkan haryhe mosonà, denytxanàr kom me,
ketxkon hatà, tàhnawonye. Khoryenkomo wàràhyaken hamà. Khoryenkom marma
ryhe, kanhànàthàyamo yownye me naha. Khoryenkomo wyaro nehutwen hamà, mosonà,
ketxkon hatà, tàhnawonye. 8 Ehutwatxho komo rma hutwekon hatà, Txesusu, tàhnawo.
Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Àsok tawro àro wyaro màketxow haryhe,
ohnawonye, kekon hatà. 9 Rowya, towsah me harha naha, ayanhànàthàrà, katxho ryhe,
tkahoryehra nay hamà, owyanye, kekon hatà, àwyanye. Àro wyaro tkahoryehra naha,
mosonà wya, amusnaxaho wya, màketxow hamà. Onà wyaro haxa tkahorye nay hamà,
owyanye. Asanàmko, ayahon anàmko ha, àtok ha, katxho haxa ryhe, tkahorye rma haxa
nay hamà, owyanye, kekon hatà, àwyanye. 10 Towsah me harha naha, ayanhànàthàrà, kany
me mak wehxaha, Toto me Enusah kaxe, kekon hatà. Tano rma yukryeka ho rma ryehtoko,
àro wyaro kany me wehxaha, Khoryenkom yano me mak ha, kekon hatà. Àro wyaro
kany me hak kehutwamohsosà, owyanye. Moson yeheryanàtho wowyaha hampànà,
Khoryenkom yano me ryehutwamohsonàr horà, kekon hatà. 11 Onà wyaro àkehe, owya,
kekon hatà, amusnaxaho wya. Asanàmko, ayahon anàmko ha, omàn yaka àtok ha, kekon
hatà, Txesusu, àwya.
12 Àtoko rma nasanàmye hatà, amusnaxahotho. Sax, ànenyàr kom me nasanàmye
hatà. Tahon yanàmye hatà. Kura, nahatakay hatà, àyweroronye. Àro ke noseryehokatx-
ehketxkon hatà. Koo, ketxkon hatà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo. Xenyhenà rotho
rma tenytxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Txesus yakoro Ryefe tothàrà on ha.

13 Meya toy xarha tà, Txesusu, Karyeryeya kuthonà yetxehtaka. Toto komo nomo-
htàkatxownà hatà, àhyaka. Nyamoro hananàhye hatà.
14 Taa. Tàtonàr me Ryefe yonyey hatà. Awfew muru rma noro hatà. Nàmno yawo
eryewtaxaho nehxakon hatà. Txenyeru yahohtoho yawo rma nehxakon hatà, tkayaryet
komo txenyerunu yahosnye ro kaxe. Rakoro omok ha, kekon hatà, Txesusu, àwya. Sax,
nasanàmye hatà, Ryefe. Txesus yakoro harha toy hatà.
15 Taa. Ryefe màn yawo nehxakon hatà, Txesusu. Nemtakmekon hatà, tànhananàhrà ro
kom yakoro, anar kom yakoro xarha. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, toto komo,
Txesus yakoro tàtosom komo. Anar komo, tkayaryet komo txenyerunu yahosnye ro me

nehxatxkon hatà. Anar komo, atxke natxhe moxamo, katxho ro me nehxatxkon hatà. Omeroro rma nemtakmetxkon hatà, Txesus yakoro, Ryefe màn yaw hatà.

[16] Nenyatxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo. Farysew komo rma nyamoro hatà. Txesus komo yemtakmanàrà yonyatxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo wya. Àsok tawro mokyam yakoro nemtakmeno, ketxkon hatà. Àsok tawro mokyam yakoro nemtakmeno. Atxke natxow hamà, mokyamo, txenyeru yahosnye ro komo rma, atxke natxhe moxamo katxho ro komo xarha, ketxkon hatà, Farysew komo.

[17] Nenytxatxownà hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Àsok hana natxow ha, eheryamnà kom ha, kekon hatà. Ohtxemano ynye ro komo hyaka àtohra natxow hamà, enyhoru komo kaxe. Teheryankem kom marma ryhe, àhyakanye tetxhe, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, rohyaka omokhàra natxhe, ohxe natxhe moxamo katxho komo. Atxke natxhe moxamo katxho kom haxa ryhe, rohyaka nomokyatxhe. Nyamoro wya rma, rakoro omohtxoko kanye uro komokye, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

Àyweronàhyamatxhotho kom hoko toto komo hananàhàthàrà on ha.

[18] Xowawu nhananàhrà ro komo natahyehnometxkon hatà, tàyweronàhyamatxho kom yawo ro hatà. Àro wyaro rma rha natahyehnometxkon hatà, Farysew komo xarha. Àro ke nomohtxownà hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro natahyehnometxhe yohà, Xowawu nhananàhrà ro komo, ketxkon hatà, àwya. Farysewu nhananàhrà ro komo xarha natahyehnometxhe yohà. Onhananàhrà ro kom haxa ryhe, atahyehnomahra natxhe haryhe, ketxkon hatà. Àsok tawro atahyehnomahra natxowà, ketxkon hatà, toto komo, Txesusu wya.

[19] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsok hana natxow ha, ronhananàhrà ro kom ha, kekon hatà. Thetx yahosnye yakoron komo wyaro natxow hamà. Tàwya thetx yahosnàtoko, tkukur komo yanyekyan hamà, toto. Asahxemtoso nanyekyatxow hamà. Àro ke, tàhyawonye rma hak noro yehtoko, atahyehnomahra natxow hamà, kekon hatà. [20] Amnye àhyayenye tehe, àhehtaxaho. Tàhyayenye àtotxhe rma, natahyehnometxhe hxak hakahpa harha, akoronotho komo, toseryehokanàr komo ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha natxhe, ronhananàhrà ro komo, kekon hatà, Txesusu.

[21] Kuknonano me rma rha, onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Rowya ahananàhtoho komo ryhe, wom xenyeno wyaro naha, kekon hatà. Kwomunuthuyamo yenyemrà xe kehtokonye, wom xenyenohnà ke tenyemyatxow hamà. Xenyeno ke haxa kàwyanye enyemnyetoko, notowyan hamà, xenyenotho. Kàwyanye ahxeketxhe rma, notowyan hamà, kwomunuthuyam hoye, amnyehranotho hoye. Tamtak harha nay hamà, ewtarà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, oyweronàhyamatxhotho kom yawo ro rma haxa oyehtokonye, ronytxanàr xehra manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

[22] Ufa xkunu wyaro xarha naha, rowya ahananàhtoho komo, kekon xarha tà. Àkawawantaxenyeno wyaro rma naha. Àkawawantaxenyen me ufa xkun yehtoko, arkahra tehxatxow hamà, enàthàrànhàr yaka, okno hutxhothonhàr yaka, amnyehranotho yaka, kekon hatà. Àrotho yaka kàwyanye arkantok haxa, tonàthàrà rakehe. Notukwamyaha hxak ha, àkawawantaxenyenotho. Enàthàrà xarha natanàhnohyaha hxak ha, kekon hatà. Xenyeno yaka ryhe tarketxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, rowya ahananàhtoho kom yawo ro rma haxa oyehtokonye, oyweronàhyamatxhotho kom yawo rohra harha manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Hokano ytxoho yawasàn yoh me wehxaha katxhàrà on ha.

[23] Marataha tetxkon hatà, Txesus komo, hokano ytxoho yawasàn ho hatà. Tàtontokonye rma, nasànasà hohtyatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo.

[24] Nenytxownà hatà, Farysew kukuru komo. Ha y, ketxkon hatà, Txesusu wya. Àsok natxow haryhe, mokyamo, ketxkon hatà. Àsok natxow haryhe. Kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra natxow hamà. Hokano ytxoho yawasàn ho, thothoryehra naha, kàwyanye, ketxkon hatà, Farysew komo.

[25] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Khoryenkom karyehtan hutwahra
kat manatxowà, Dafe heno kom hoko, kekon hatà. Nyamoro heno xarha, tahyehnà-
tokonye, kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra rma rha nehxatxkon hatà, kekon hatà.
Nahyehyatxkonà rma haxa mak hatà. Tànyahrà komo xe rma haxa nehxatxkon hatà,
kekon hatà. [26] Àro ke, Khoryenkom màn yaka nowomye hatà, Dafe heno. Apeyata heno
ryhe, Khoryenkom màn yonye ro komo yoh me nehxakon hakahpa tà. Apeyata yehtoko
rma haka, nowomye hatà, Dafe heno, Khoryenkom màn yaka, kekon hatà. Towomàtxhe,
ekeyu yonahye hatà. Àsoken hana mon nehxakon ha, ekeyu. Khoryenkom yompataka
txexahonhàràtho rma mon nehxakon hatà. Khoryenkom màn yonye ro komo yuru
marma mon nehxakon hatà. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro nyamoro marma àro
yonahyatxkon hatà. Anar komo nenahpàtorà ro mak hatà àro ha. Àrotho rma yonahye
hatà, Dafe heno, tahyehrà ke mak hatà. Nàmye xarha tà, takoron komo wya, kekon hatà,
Txesusu, Farysew komo wya.

[27] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Hokano ytxoho yawasànà wahanonkaye,
Khoryenkomo, kekon hatà. Toto komo hokanàr horà ryhe, wahanonkaye, toto komo
yowakryenàr horà ryhe. Toto komo yeryehokanàr horàhnà mak wahanonkaye, kekon
hatà. [28] Àro ke, hokano ytxoho yawasàn yoh me wehxaha, Toto me Enusah kaxe, kekon
hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

3

Amoskurumentaxahotho yonyhoryetxhàrà on ha.

[1] Txesusu nowomye xarha tà, nàmno ymo yaka, ohsamnohno ytxoho ro yaka. Àto
nehxakon hatà, toto. Amoskurumentaxaho rma mok nehxakon hatà, noro ha.

[2] Txesusu yonytxehketxkon hatà, Farysew komo. Onà wyaro ryhe nehutwetxkon hamà.
Anatoko norotho yonyhoryen hana, mosonà, on ho, hokano ytxoho yawasàn ho, ketxkon
hamà, tàhnawonye. Onà wyaro tawro xe rma nehxatxkon haryhe mà, Txesusu wya. Atxke
manaha, kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra oyesnàr ke, tawro xe nehxatxkon hamà,
àwya.

[3] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, amoskurumentaxaho wya. Xaro omok ha, amna
yamrakataka, kekon hatà, àwya.

[4] Onà wyaro nkekon xarha tà, Farysew komo wya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro
tehxorye tehxatxow hamà, kekon hatà, àwyanye. Àsok kat wehxano, owyanye, àro yawo
ro ryehtxoho me. Hokano ytxoho yawasàn ho àsok kat wehxano. Onyhoryeno yhera kat
wehxano. Anàhnohno ynye me kat wehxano, kekon hatà. Anàmno yhera kat wehxano.
Wayehkano ynye me kat wehxano. Àsok kat wehxano, owyanye, kekon hatà, Txesusu,
àwyanye. Eyukhura mak nehxatxkon hatà.

[5] Àhorye ronye nenytxehkatxownà hatà, Txesusu. Ewakhàra rma haxa nehxakon hatà,
àhokonye. Noseryehokekonà rma hatà, àhokonye, tàhnawonye atxke rma haxa esnàr kom
ke. Onà wyaro nkekon hatà, toto wya. Atahoyotkako. Natahoyotkay hatà. Ohxe harha
nehxakon hatà, amorà.

[6] Meya totxownà hatà, Farysew komo. Nosonytxetxkon hatà, Eroknes kom yakoro.
Txesus hoko ryhe nosonytxetxkon hatà. Àsoke ryhe noro twayehketxowà, ketxkon hatà,
tàwyanye rma.

Txesus hona toto komo yohtaymatxhàrà on ha.

[7] Tuna ymo yohokoso toy hatà, Txesusu. Akoro totxownà hatà, ànhananàhrà ro komo.
Akoro rma rha totxowna hatà, toto komo xarha, thenyenohnà kom hatà, Karyeryeya
yamtar hon kom hatà, Xukneya yamtar hon komo xarha hatà, [8] Xerusaryen hon komo
xarha hatà, Eknumeya yamtar hon komo xarha hatà, Xoknaw mon hon komo xarha
hatà, Txeru màhton komo xarha hatà, Seknon màhton komo xarha hatà. Txesus
yokaytà yonytxanyenhàr me nehxatxkon hatà. Àro ke, àhyaka nomohtàketxkon hatà,
thenyenohnà kom hatà.

[9] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Xaro ewahtotxoko, kanawa, rohyaka, kekon hatà. Anatoko kosonkahyan hana, àro yaka, toto komo wya ryeryemnuknur hona, kekon hatà. Àsok tawro hana. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, toto komo. [10] Thenyenohnà komo yonyhoryenyenhàr me nehxakon hatà, Txesusu. Àro ke, anar komo xarha nohsamnohtàketxkon hatà, àhyaka, anaro rha teheryankem kom hatà. Noro yahenàr xe nehxatxkon hatà. Àro ke nohtaymetxkon hatà, àhona.

[11] Worokyamo yoh komo xarha nomohtxownà hatà. Tàwyanye Txesus yonyetoko ryhe, nehurketxkon hatà, akrataka. Teryewrye ro nàrwonatxkon hatà, worokyamo yano me mak hatà. Khoryenkom muru ryhe omoro, ketxkon hatà. [12] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye, teryewrye ro rma haxa mak hatà. Rotakhera xaxa mpànà ehtxok ha, kekon hatà, àwyanye.

12 komo wahanonkatxhàrà on ha.

[13] Taa. Àhà ymo yawnukye hatà, Txesusu. Anyeknyo yeryey hatà. Takoron menyxan komo ryhe yanyekye hatà, tàhyaka. Àhyaka totxownà hatà, nyamoro ha.

[14] Àwayenye rma, 12 me wahanonkatxownà hatà, Txesusu. Onà wyaro katxho me nehxatxkon hatà, nyamoro ha, àwya. Ronànyaknyàrà ro komo moxamo katxho me nehxatxkon hatà, àwya. Takorono ro me esnàr komo xe nehxakon hatà. Ekarymaxe ànyaknyàr komo xe xarha nehxakon hatà. [15] Toto komo hyaye worokyamo yowso xarha ànyaknyàr komo xe nehxakon hatà. Tano me worokyamo yowrà xe nehxakon hatà, àwyanye.

[16] Onà wyaro nehxatxkon hatà, 12 komo, esot komo rma. Anaro Semawu. Petru me harha nesohtoy hatà, Txesusu. [17] Anaro xarha Txaku. Sekmeknew muru rma noro ha. Anaro xarha Xowawu. Txaku yowtà rma noro ha. Boanehtxes me harha nyamoro yosohtoy hatà, Txesusu. Taraye wyaron komo moxamo katxho me rma naha, Boanehtxes katxho. [18] Anaro xarha Antrye. Anaro xarha Feryepe. Anaro xarha Bahtormewu. Anaro xarha Matewsà. Anaro xarha Tome. Anaro xarha Txaku. Awfew muru rma noro ha. Anaro xarha Taknewu. Anaro xarha Semawu. Serotes komo yakoronotho rma noro ha. [19] Anaro xarha Xuknasà Eskaryotesà. Noro rma, Txesusu yahohsony me nehxakon hatà, anhà komo wya.

Khoryenkom yokato wàràhyakatxho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

Bàn yaka harha toy hatà, Txesusu.

[20] Thenyehra nomohtàkatxownà xarha tà, toto komo. Àro ke, àhoko rma haxa nehxatxkon hatà, Txesus komo, emtakmahra tehxe ro hatà.

[21] Àro wyaro ekaytà yonytxatxownà hatà, Txesus yanan komo. Emtakmahra ro mak manaye tawro rma yonytxatxownà hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon haryhe tà, noro hoko, Tàywenyeke rma haxa nay hamà, ketxkon haryhe tà, àhoko. Àpa txowà tehtxe. Àro ke totxownà hatà, noro yanàr horà haryhe tà.

[22] Taa. Àto nehxatxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro kukuru komo, Txesus komo hyaw hatà. Xerusaryen hoye omohxemo komo rma nyamoro hatà. Onà wyaro nketxkonà rma haryhe tà. Bewsekmu ymo yoh me xaxa we naha ha, mokro, ketxkon haryhe tà. Noro ymo yano me ryhe worokyamo yowyan hamà, worokyamo komo yohà ymo yano me mak ha, ketxkon haryhe tà, àyweronàhyamano ynye ro komo.

[23] Tàhyaka haxa nanyehtxownà hatà, Txesusu. Onà wyaro ryhe nkekon hatà, àwyanye. Rowya worokyamo yownàtoko ryhe, nyamoro warymen hamà, kekon hatà. Satanasà ymo yano mehra mak warymetxow hamà. Àsok tawro hana. Tàmryenon komo rma yarymahohra nay hamà, noro ymo ha, kekon hatà, Txesusu. [24] Àro hoko rma kuknonano me nàrwonàmye hatà. Àsok hana natxow ha, owto hon kom ha, kekon hatà. Tosoyxemà ro me tehtokonye, natakhahyatxow hamà, owto hon heno komo, kekon hatà. [25] Àsok hana natxow ha, àro rye yawon komo xarha. Tosoyxemà ro me tehtokonye, natakhahyatxow hamà, àro rye yawonotho komo, kekon hatà. [26] Àro wyaro rma rha, tosoyxemà ro me tehtokonye, Satanasà ymo heno komo yatanàhnohràtho haryhe mà. Noro ymo yano me

towsom me worokyamo yehtoko, osoynyàràtho komo haryhe mà. Àro wyaro tàmryenon komo yehtoko, eh kom mehra harha Satanasà ymo yesnàràtho haryhe mà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[27] Tahoxerye ymo toto yehtoko, noro katxhotho yarhàra nay hamà, anaro, kekon xarha tà, àwyanye. Bàn yawo rma noro ymo yehtoko, krawame rma haxa nowomyan hamà, àkatxhothàrà yanàr horà. Tàwya noro ymo yahomometxhe haxa ryhe, àkatxhothàrà yaryan hamà, tkatxho me harha. Àro wyaro rma rha, rowya worokyamo yownàtoko, Satanasà ymo komo warymen hamà, kekon hatà, Txesusu, àyweronàhyamano ynye ro komo wya.

[28] Onà wyaro ryhe yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon xarha tà, àwyanye. Toseryewhokaxem me naha, Khoryenkomo, ayanhànàthàyam hoko, omeroron hoko rma. Owyanye twàràhyakatxhe rma, noseryewhokehe, ohokonye, kekon hatà. [29] Owyanye tokato haxa wàràhyakatxhe, oseryewhokahra ro mak naha ha, Khoryenkomo, kekon hatà. Àro wyaro atxke ehxemotho kom hoko ryhe, oseryewhokahra roro rma haxa mpànà naha ha, meya roro rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu, àyweronàhyamano ynye ro komo wya. [30] Àro wyaro nkekon hatà, àwyanye, worokyamo yoh me xaxa we naha ha, mokro, kanyenhàr me esnàr kom ke hatà. Khoryenkom yokato yano me worokyamo yownye hoko rma, àro wyaro atxke nàrwonàmtxownà hatà, nyamoro ha.

Txesusu wya tàyanan me Khoryenkomo yoyuknye komo yotaketxhàrà on ha.

[31] Txesusu hyaka nomohtxownà hatà, àyon komo, ewtà komo xarha. Màmyaye rma horohtxownà hatà. Noro yanyekhotxownà hatà, àton komo wya.

[32] Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, toto komo. Txesusu hyawo eryewtaxemo nehxatxkon hatà, bamtotàhkaxe ro hatà. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Mono natxow hatà, oyon komo, oyowtà komo xarha, ketxkon hatà, àwya. Màmyaye rma natxow hatà. Oyonyàr xe natxow hatà, ketxkon hatà.

[33] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsoken kom hana royon me natxow ha, kekon hatà. Àsoken kom hana rowtà me natxow ha, kekon hatà, àwyanye. [34] Thorye ron komo yonytxehkay hatà. Moxamo ryhe, royon me natxhe, rowtà me natxhe, kekon hatà. [35] Àsok tawro hana. Khoryenkomo yoyuknye ro komo ryhe, rowtà me natxhe, rowosàn me natxhe, royon me natxhe, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

4

Nat yothahtoho yokarymatxhàrà on ha.

[1] Toto komo hananàhyakon xarha tà, Txesusu, tuna ymo yohoye. Àhyaka nohsamnohtàkatxownà hatà, toto komo. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà. Àro ke nosonkahye hatà, Txesusu, kanawa yaka. Àto neryewtay hatà, kanawa yawo, tuna ymo kwawo. Tuna ymo yohoye rma nehxatxkon hatà, toto komo, omeroron komo rma hatà.

[2] Kuknonano me hananàhyatxkon hatà, Txesusu, thenyehra hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye, àhananàhrà kom me hatà.

[3] Nat yonamso toy hatà, toto, kekon hatà. [4] Onà wyaro nexey hatà, natàtho. Tonamsom hoye nothahye hatà, asama yaka. Àrotho yonahtxownà hatà, torono heno, kekon hatà. [5] Àhoye rma nothahye xarha tà, toh hona, yukryeka ahtumnu waka. Nahtaye rma haryhe tà, àrotho. [6] Àro ke, kamàmà yasawnukutxhe, naknay hatà. Nuskurumentay hatà, àmxahra tesnàr ke, kekon hatà, Txesusu. [7] Àhoye rma nothahye xarha tà, ewekhàr waka. Àto rye rma horymamtxownà hatà, ewekhàr yakoro. Natàtho yompoymay hatà, ewekhàrà. Àro ke, ehetahra ro mak nexey hatà, nat heno, kekon hatà. [8] Àhoyeno rma tonamsom me haxa nexey hatà, yukryeka taxeronokem waka. Àro rma nahtay hatà. Horymamye xarha tà. Nehetay xarha tà, thenyehra hatà. Anar komo, 30 me nehetay hatà. Anar komo xarha, 60 me nehetay hatà. Anar komo xarha, 100 me nehetay hatà, kekon hatà.

9 Uro enytxatxoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra kat manatxowà, kekon hatà,
Txesusu, toto komo wya.

12 komo wya àsok mon màkan ha kuknonano me katxhàrà on ha.

10 Taa. Totxownà hatà, toto komo. Txesusu hyawo noknomtxownà hatà, 12 komo, anar
komo ànhananàhrà komo xarha. Àsok mon màkan ha, kuknonano me, ketxkon hatà.
11 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsok hana toto komo kayaryet me nay ha,
Khoryenkom ha, kekon hatà. Àkayaryet kom me tehtxoho hutwamohsohra rma hak naha,
noro, toto komo wya. Owyany haxa ryhe uhutwamohsehe, kekon hatà. Anar komo wya
haxa ryhe, uhutwamohsehe rma haryhe. Kuknonano me marma wekarymehe, àwyanye,
kekon hatà. 12 Kuknonano me wekarymehe, toto komo wya, uhutwahra rma ehtxoho
menye. Khoryenkom yahoxetà yonyatxhe rma haryhe. Noro ywenyeke rma natxhe ha,
kekon hatà. Rorwonà yonytxetxhe rma haryhe. Uhutwahra rma natxhe ha, kekon hatà.
Àro ke, kuknonano me marma wekarymehe, àwyanye, Khoryenkom hona àwyanye xenyàr
hona. Thona harha àwyanye xenyetok haxa, àhokonye oseryewhokanàràtho haryhe,
kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Nat yothahtoho yokarymatxho hutwamohsothàrà on ha.

13 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Kuknonano me
ronekarymanàrà hutwahra mahtxok hamà, kekon hatà. Nat yokarymatxho rma hutwahra
mahtxok hamà. Àsok tawro hana. Amnye, kuknonano me rma rha rorwonàmnàtok xarha,
uhutwahra rma rha manatxow hamà, kekon hatà. 14 Uhutwamohsos haka, owyanye. Toto
wya nat yonamnàtokono wyaro, Khoryenkomo rwonà tekarymetxow hamà, kekon hatà,
Txesusu.
15 Asama yaka othahsahotho ryhe, Khoryenkomo rwonà yonytxanyenhàyamo kuknon
me naha. Àwyanye enytxatxhe rma, nomokyaha, Satanasà ymo. Ewan yakanye
enamsahotho yaryaha, noro ymo ha, kekon hatà, Txesusu.
16 Toh hona othahsahotho xarha, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomo rwonà
yonytxetxhe rma haryhe, nyamoro ha. Tàwyanye enytxatxhe rma, teryehorye na-
hohsatxhe rma haryhe, kekon hatà. 17 Ewan yakanye enamsahotho rma, àmxahnà wyaro
mak naha. Mexehra mak nahohsatxhe ha. Mexehra texetxhenye, toseryehokaxem me
harha natxhe, kekon hatà. Teryewhamnohsom me rma natxhe, tàwyanye Khoryenkomo
rwonà yonytxanàr ke mak ha. Àro wyaro toseryehokatxhenye rma, nàhnànketxhe harha,
kekon hatà, Txesusu.
18 Ewekhàr waka othahsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomo rwonà
yonytxetxhe rma haryhe, nyamoro xarha. 19 Amnye tomyawon kom hoko roro mak natxhe
ha. Tkatxhonke rma haxa tesnàr komo xe natxhe xarha. Anaro rha katxhonano hoko
rma haxa nehohketxhe xarha. Àro hoye ro, Khoryenkomo rwonà hutwahkahtàketxhe xak
hampànà, kekon hatà. Ehetahra mak natxhe ha. Ohxe roro natxhe katxho mehra ro mak
natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.
20 Yukryeka taxeronokem waka enamsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha.
Khoryenkomo rwonà yonytxetxhe, nyamoro ha, kekon hatà. Tàwyanye enytxatxhe rma,
ohxe nahohsatxhe. Àro ke, tehetaxemà wyaro ohxe roro natxhe. Ukukur komo rma, 30
me tehetaxemà wyaro ohxe natxhe. Ukukur komo xarha, 60 me tehetaxemà wyaro ohxe
rma haxa natxhe. Ukukur komo xarha, 100 me tehetaxemà wyaro ohxe roro rma haxa
natxhe, meya roro rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Khoryenkomo rwonà yonytxatxho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

21 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Kweyur komo
wyaro naha, Khoryenkomo rwonà, kekon hatà. Kweyur komo yotahurhura tehxatxow
hamà. Oryen yosnaka txeryhera tehxatxow hamà, kekon hatà. Kahon komo yosnaka
txeryhera tehxatxow hamà. Ahon hona haxa teryatxow hamà, àwya kweyhotho menye.
Àro wyaro rma rha, Khoryenkomo rwonà tekarymetxow hamà, toto komo wya Kho-
ryenkomo hutwatxho me, kekon hatà. 22 Àsok haxa hana nay ha, Khoryenkomo rwonà.

Anatoko uhutwahnà me nay hana, kuknonano me rorwonàmrà ke. Uhutwahnàtho rma,
thutwaxem me harha mpànà naha ha, amnye, kekon hatà. [23] Uro enytxatxoko, thanak
oyehtokonye. Àhanahra kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo
wya.
[24] Àro ke, ohxe mpànà enytxatxoko, rorwonà, kekon hatà, àwyanye. Onenytxatxhàyamo
ekarymatxoko, anar komo wya. Ekarymahra oyehtokony haxa ryhe, enytxahra harha
mpànà manatxhe ha, kekon hatà. Owyanye ekarymantok haxa ryhe, thenyehra menytx-
etxhe xarha, kekon hatà. [25] Owyanye ohxe enytxantoko rma, nenytxamohsehe rye rma
haxa, Khoryenkomo, owyanye. Enytxahra oyehtokony haxa ryhe, enytxamohsohra harha
mpànà naha ha, owyanye, kekon hatà. Owyanye uhutwehe katxhe rma, muhutwahkahy-
atxhe harha hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Nat yahtatho yokarymatxhàrà on ha.

[26] Kuknonano me rma rha nàrwonàmye xarha tà, Txesusu, toto kom yakoro. Àsok
hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Akayaryet kom me
noro yehtxoho, onà wyaro nay hamà. Nat tenamyan hamà, yukryeka waka. [27] Kàwya
enamàtxhe, mexe nyhe ehetahra nay hamà, kekon hatà. Ehetanàr hona ro tehxan
hamà. Àhona ro rma tànàkyaha xarha. Thakehe xarha, kekon hatà. Eten hoye ro
hana nahten ha. Eten hoye ro hana horymamyan ha. Àywenyeke tehxan hamà, kekon
hatà. [28] Yukryeka ryhe, nahtanàhyan hamà, tano me ro rma. Ehà htxero nahtehe.
Amnye neheràmtxontehe. Amnye nehetehe. Àro wyaro kehutwatxho hoye rohra mak
neheten hamà, natà, kekon hatà. [29] Ehetatxhe rma, thohtyan hamà. Àro wyaro rma
rha, tàmryenon me oyeryatxhe, Khoryenkomo, oyehutwatxho kom hoye rohra mak ha.
Amnye tàmryenon komo yohamnohyaha hampànà, noro ha, kekon hatà, Txesusu, toto
komo wya.

Natà txko horymamtoho yokarymatxhàrà on ha.

[30] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Àsok hana akayaryet kom me
nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Àsok hana wekarymen ha, owyanye. Kuknonano
me wekarymen hamà, kekon hatà. [31] Nat horymamtoho wyaro nay hamà. Natà txko
tenamyatxow hamà, mostakna nathàrà txko rma. Anaro nathàr komo yosnaka rma
haxa nay hamà, kekon hatà. [32] Horyehnàtho txko rma horymamyaha. Thorymamàtxhe,
ehànhenye ymo rma haxa nay hamà, anar komo yoho rma haxa mak ha. Kawo rma haxa
nasakmatahten hamà. Akrotnaka ryhe nemàmtetxow hamà, torono komo, kekon hatà,
Txesusu, toto komo wya.
[33] Àro wyaro Khoryenkomo rwonà yokarymekon hatà, àwyanye. Anaro rha kuknonano
me nekarymekon hatà, toto komo wya, thenyehra hatà. Àwyanye enytxanàr wararo
nyhe rma nekarymekon hatà, àwyanye. [34] Kuknonano mehra, ekarymahra ro mak
nehxakon hatà, toto komo wya. Tànhananàhrà ro komo wya haxa ryhe, omeroro
hutwamohsotàhkekon hatà, Txesusu, toto komo nenytxahtor me mak hatà.

Atxowowo ymo yatàknanàhkatxhàrà on ha.

[35] Àro rma kokmamàtxhe, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo
wya. Àpa txowà, mon hona, kekon hatà, àwyanye. [36] Àro ke, toto komo nomtxownà hatà.
Txesusu ryhe, kanawa yawo rma nehxakon hatà. Àro ke, àro yawo rma natxownà hatà,
ànhananàhrà ro komo. Akoronye totxownà hatà, anar komo xarha. Anaro rha kanawa
yawo totxownà hatà, nyamoro ha.
[37] Àtontokonye rma, nomokye hatà, atxowowo ymo, thenyenohnà ymotho rma haxa
mak hatà. Dyow dyow dyow kekon hatà, tuna ymo, kanawa heno hoko. Àro heno rma
nataràhtekon hatà, thenyehra hatà. [38] Txesusu ryhe, mahtwo nehxakon hatà. Ahon ho
ànàhsaho nehxakon hatà. Nempakatxownà hatà, akoron komo. Khananàhnye y, ketxkon
hatà, àwya. Tànoryatxow hamà. Oseryehokahra manaye, ketxkon hatà, àwya. [39] Hakay

hatà, Txesusu. Atxowowo ymo yatàknanàhkay hatà. Dà kasko, kekon xarha tà, tuna ymo wya. Ayatàknako. Dà, atxowowo ymo natàknay hatà. Tatàknye rma haxa nehxakon hatà.

40 Àsok tawro moseryehtxow harha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok tawro moseryehtxow harha. Khoryenkom hona xenyhera rma hak manatxow hamà, kekon hatà, àwyanye.

41 Noseryehokatxehkatxownà mak hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Onok moson haryhe, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Onok moson haryhe. Atxowowo ymo neyuknur me nay hamà. Tuna ymo neyuknur me xarha nay hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

5

Worokyamo yohà ymotho yonyhoryetxhàra on ha.

1 Mon hona nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Xerasa yamtar 4 hona rma nahatakatxownà hatà. Txeey katxownà hatà. 2 Nasanàmye hatà, Txesusu, kanawa yaye. Asanàmàtxhe rma, àhyaka nomokye hatà, toto. Worokyamo yohà rma mok nehxakon hatà. Yatxetxho waye nomokye hatà.

3 Yatxetxho wawo roro nehxakon hatà. Noro ymo yasohtohra harha nehxatxkon hatà, toto komo. Yawaka ke asohtohra harha nehxatxkon hatà, atxke ymo rma haxa esnàr ke. 4 Amnyehra, yake ro nasohtotxownà haryhe tà, yawaka ke. Nàhrowomtxownà xarha tà. Yawaka heno yawotekon mak hatà, noro ymo ha. Nakmeryekon mak hatà, worokyamo yano me tahoxerye rma haxa tesnàr ke hatà. Àro ke, arymahra nehxatxkon hatà, toto komo, esnaka tesnàr kom ke hatà. 5 Yatxetxho wawo nehxakon hatà, àhà ymo ho xarha. Emahona ro kowontekonà roro hatà, kohsaya xarha, awasnaw xarha. Toh ke notokekon hatà, thoko rma hatà.

6 Noro ymo rma, moxe ro Txesusu yonyey hatà. Tàwya xenyetxhe rma, karyhe toy hatà, àhyaka. Tosoknar ho neryewtay hatà, akrataka, ehonomnà me tàwya xenyàr ke, 7 Teryewrye ro nàrwonàmye hatà. Txesusu y, kekon hatà. Khoryenkom muru omoro ha. Omeroron komo yohon muru rma omoro. Àsok manaye, rohoko, kekon hatà. Àsok manaye, rohoko. Ryeryewhamnohpàra exko hampànà àkehe, owya, Khoryenkomo nenytxanàr me, kekon hatà, noro ymo.

8 Àro wyaro rma nkekon hatà, onà wyaro kanyenhàr me rma Txesus yesnàr ke hatà. Worokyamo y, otowko ha, toto hyaye, kanyenhàr me nehxakon hatà, Txesusu. 9 Onok omoro, oyosotà, kekon xarha tà, Txesusu, àwya. Thenyenohnà mak on ha, rosotà, thenyenohnà ymo yoh me ryesnàr ke, kekon hatà, noro ymo. 10 Worokyamo nyakhera exko hampànà, oyoro ro, kekon hatà, Txesusu wya. Àro wyaro nkekon hatà, teryewrye ro rma haxa mak hatà.

11 Àto nehxatxkon hatà, okno komo, honyko wyaron komo. Àh yawxawo rma nehxatxkon hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Àto rma nasahxemtetxkon hatà. 12 Àro ke, onà wyaro nkekon xarha tà, noro ymo, worokyamo yano me hatà. Okno komo hyaka amna ànyahko, kekon hatà, Txesusu wya. Ewan yakanye owomso amna ànyahko, kekon hatà. Àro wyaro nkekon hatà, teryewrye ro rma haxa mak hatà, worokyamo yano me mak hatà.

13 Àtotxoko, kekon hatà, Txesusu, worokyamo wya. Àtotxoko. Toto hyaye notowtxownà hatà, worokyamo komo, kray kray kray. Okno komo yowan yaka haxa nowomtxownà hatà, kuru kuru kuru. Uuff, huhyakanto kàtatxownà hatà, okno heno komo, omeroro. Krow, tuna ymo kwaka nowomtxownà hatà. Nànotàhkatxownà hatà. Àyakenon komo ryhe, 2000 me nehxatxkon hatà.

14 Okno yonye rotho komo ryhe, nekahtàmtxownà hatà, owto hona. Àton komo wya nekarymatxownà hatà. Owto màhton komo wya xarha nekarymatxownà hatà. Àro ke, exetxhàràtho yonyxe nomohtxownà hatà, toto komo. 15 Txesusu hyaka rma nomohtxownà hatà. Worokyamo yohàtho yonytxownà hatà. Thenyenohnà yohàtho yonytxownà hatà. Àto eryewtaxah harha nehxakon hatà. Twomunke harha nehxakon hatà. Tonyxerye harha nehxakon hatà. Àro ke noseryehokatxownà hatà, toto komo, omohxemo

komo. [16] Xenyenhàyamo ryhe nekarymatxehkatxownà hatà, àwyanye, omohxemo komo
wya. Worokyamo yohàtho yonyhoryetxhàrà yokarymatxownà hatà. Okno heno komo
noràthàrà xarha yokarymatxownà hatà, àwyanye.
[17] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, toto komo, Txesusu wya, teryewrye ro rma haxa
mak hatà. Àtoko, oyoro ro, amna yowto hoye, ketxkon hatà, àwya, noro yahoxet hona
toseryehrà kom ke hatà.
[18] Àro ke, kanawa yaka nosonkahye hatà, Txesusu. Osonkahnàtoko rma, onà wyaro
nkekon hatà, worokyamo yohàtho, àwya. Ayakoro romoknàr xe wehxaha, kekon hatà,
Txesusu wya. [19] Omokhàra exko, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Àtoko, omàn yaka,
ayanan kom waka. Oskarymako, àwyanye. Kohkomo ryhe ronyhoryeno, thenyehra,
kasko, àwyanye. Rohnàn yawo rma haxa nahko, kasko, àwyanye, kekon hatà, Txesusu,
àwya.
[20] Àro ke toy hatà, worokyamo yohàtho. Noskarymekon hatà, toto komo wya, Deka-
poryes hon komo wya. Txesusu ryhe ronyhoryeno, kekon hatà, àwyanye. Towahke
rma haxa nahko, rohoko, kekon hatà. Koo, àsok tawro harha, ketxkon hatà, toto komo,
omeroron komo.

Wosà tkamsukryemà rorotho yonyhoryetxhàrà on ha.

[21] Wetoy harha tà, Txesusu, on hona harha. Àhyaka nohsamnohtàkatxownà hatà, toto
komo, thenyenohnà komo. Tuna ymo yohoye rma nehxatxkon hatà.
[22] Nomokye hatà, horykomo. Xayru rma noro hatà. Xuknewyana komo yohà rma mok
nehxakon hatà, tohsamnohsomà ro komo yonye ro rma hatà. Tàwya Txesusu yonyetxhe
rma, tano me ro rma nehurkay hatà, akrataka. [23] Onà wyaro nkekon hatà, àwya, teryewrye
ro rma haxa mak hatà. Romsàtho txko àwayehpaya manaye, kekon hatà. Omoko xenykoto.
Ayamorà txerykoto, àhona, ohxe harha ehtxoho me, àwayehpàra ehtxoho me, kekon hatà.
[24] Àro ke toy hatà, Txesusu, akoro.
Txesus yakoro rma totxownà, hatà, toto komo xarha, thenyenohnà komo. No-
htaymetxkon hatà, noro hona. [25] Àwawonye nehxakon hatà, wosà. Ekehà rma mok
nehxakon hatà, noro ha. Tkamsukrye roro nehxakon hatà. Àro wyaro rma 12 me
txemnyehàntay hatà. [26] Tkatxhothàrà yàmtàhkanyenhàr me nehxakon hatà, ohtxemano
ynye ro komo wya, anaro rha komo wya. Omeroro tàmtàhkanyenhàr me nehxakon hatà,
tohtxe yehetho me rma haryhe tà. Tohtxemaxemà rma, neryewakonà rye rma haxa mak
hatà. Ehtxemnà ro me mak nehxakon hatà, tanhàntatàhkaxe ro rma haxa mak hatà.
[27] Noro rma, Txesusu yokaytà yonytxanyenhàr me nehxakon hatà. Àro ke nomokye hatà,
toto kom yakoro. Txesusu mkaye nomokye hatà. Àhononà yahey hatà. [28] Àsok tawro hana.
Onà wyaro rma nkekon hatà, tàwya rma. Rowya àhononà yahenàr ke ryhe, ohxe harha
wehxan hamà, kekon hatà. Àro ke nahey hatà. [29] Dà kay hatà, àkamsukuthuru. Àtoko rma
natàknay hatà. Eheryanàthàrà rma natàknay hatà. Ryeheryanàtho natàknan hamà, ohxe
harha wehxan hamà, kekon hatà, tàhnawo.
[30] Àtoko rma nehutway hatà, Txesusu. Rohyaye notowno hamà, rahoxetà, toto
yonyhoryetxho, kekon hatà, tàhnawo. Àro ke neramay hatà, toto kom wawo rma,
thenyenohnà kom wawo rma. Onok mokro rohononà yaheno ryhe, kekon hatà. [31] Onà
wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, àwya. Toto komo menyaha, ketxkon hatà.
Thenyehra rma haxa natxow hamà. Nohtaymetxow hamà, ohona. Àsok tawro, onok
mokro raheno, màken harha, ketxkon hatà.
[32] Àhorye ronye nenytxehketxkon hatà, Txesusu, tahenyenhàrà yonytxoho me.
[33] Àhyaka haxa nomokye hatà, wosà. Ohxe harha tehtxoho hutwekon hatà. Àro ke
nàràrànakon hatà, oseryehrà. Tano me ro rma nehurkay hatà, Txesus yakrataka. Yaworo
rma haxa noskarymay hatà, tkatxehkaxe ro, àwya. [34] Wosà y, kekon hatà, Txesusu, àwya.
Ohxe harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha. Ohxe àtoko. Ohxe roro oyesnàrà
moro ha, kekon hatà, Txesusu, wosà wya.

Xayru yomsàrà yonyhoryetxhàrà on ha.

35 Wos yakoro Txesusu rwonàmnàtoko rma, nomohtxownà hatà, toto komo. Horykomo màn yaye nomohtxownà hatà, Xayru màn yaye rma hatà. Oyomsàthàr heno wayehno haxa ha, ketxkon hatà, Xayru wya. Khananàhnye komo yarhàra harha manay hamà, ketxkon hatà.
36 Txesusu ryhe, àrwon komo yonytxanyehnà wyaro rma nehxakon hatà. Onà wyaro haxa ryhe nkekon hatà, horykomo wya. Oseryehokahra exko, kekon hatà, àwya. Rohona rma xenyko, kekon hatà, Txesusu, àwya.
37 Horohkano yeryey hatà. Rakoro omokhàra ehtxoko, kekon hatà, toto komo wya. Petru kom marma totxownà hatà, akoro, Txaku xarha hatà, Xowaw xarha hatà. Txaku yowtà rma noro ha, Xowawu.
38 Horykomo màn yaka haxa totxownà hatà. Thenyehra rma haxa natmeryketxkon hatà, toto komo, àton komo. Nàratetxkon hatà. Nehokoyatxkon hatà, omsamtxemo heno hnànà, thenyehra rma haxa mak hatà. 39 Nowomye hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Àsok tawro matmeryketxow harha, kekon hatà, àwyanye. Àsok tawro owratetxow harha. Àwayehpàra naha, omsamtxemo. Ànàknàrà rma onà, kekon hatà, àwyanye.
40 Newnohtxownà mak hatà, toto komo. Àna make ryhe mpe, ketxkon hatà. Nenampatakatxehkatxownà mak hatà, Txesusu. Omsamtxemo yàmà yarày hatà. Àyon xarha, Petru komo xarha yarày hatà. Nowomtxownà hatà, tahusom yaka, àto omsamtxemo yehtxoho yaka rma hatà.
41 Noro yahosày hatà, Txesusu, amor hoko. Taryeta kume, kekon hatà, àwya. Àro wyaro katxho rma, onà wyaro katxho me rma naha. Roknà y, asanàmko, àkehe, owya, katxho me rma naha, taryeta kume katxho. 42 Àtoko rma nasanàmye hatà, omsamtxemo. Sax, sàh sàh sàh, nataryeknohyakon harha tà. 12 me txemnyehà nehxakon hatà, enuruthurunhuru. Txesus yakoron komo ryhe, noseryehokatxehketxkon hatà, thenyehra rma haxa mak hatà.
43 On yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, anar komo wya, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àro wyaro nkekon hatà, teryewrye ro rma haxa mak hatà. Ànyahrà tàmtxoko, kekon xarha tà, àwyanye.

6

Towtothàr hona Txesusu tothàrà on ha.

1 Karyeryeya kuthonà ymo yohoye ro toy hatà, Txesusu. Towtothàr hona harha toy hatà, Nasarye hona harha hatà. Ànhananàhrà ro komo xarha, akoro totxownà hatà.
2 Àton komo hananàhyakon hatà, Txesusu, hokano ytxoho yawasàn ho hatà. Nàmno ymo yawo hananàhyatxkon hatà, ohsamnohtoho kom yawo. Koo, noseryehoketxkon hatà, nyamoro, enytxany komo rma, thenyenohnà komo rma. Àsok nay haryhe, mosonà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsok nay haryhe. Tàywero rma haxa nay hamà. Eryehokano ynye ro me xarha nay hamà. Tahoxetà rma yonyhen hamà, kàwyanye. Onok hoye ro ryhe ehonomnà me naye, ketxkon hatà, tàwyanye rma. 3 Noro ywero tehxatxow hamà. Wewe yonyhoryenye ro mehra kat naye, ketxkon hatà. Maryeya mryerà mehra kat naye. Txaku yowtà mehra kat naye, ketxkon hatà. Xose yowtà mehra kat naye. Xuknas yowtà mehra kat naye. Semaw yowtà mehra kat naye, ketxkon hatà. Noro wosàn mehra kat natxowà, mokyamo, kwawon komo rma. Noro ywero tehxatxow hamà. Noro rma, ehonomnà me mak naha. Àsok nay haryhe, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Khoryenkom yano me ehonomnà me nay hamà, kahra mak nehxatxkon hatà. Àro ke noro xehra nehxatxkon hatà.
4 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Khoryenkomo yokarymanye ro komo yonytxetxow hamà, toto komo, kekon hatà. Ewto hon kom haxa ryhe, enytxahranye ro mak natxow hamà. Ukukur komo ryhe, enytxahranye ro mak natxow hamà, kekon hatà, Txesusu, towto hon komo wya.

[5] Towtothàr ho tehtoko, tahoxetà yonyhohra nehxakon hatà, àwyanye. Nenyhoye
rma haryhe tà. Yakenohnà komo rma yonyhoryey hatà. Ekeh kom hona tamorà
yeryey hatà, tàwya enyhoryetxho menye. Yakehra mak nenyhoryetxownà hatà, àto.
[6] Noseryehokekonà rma haxa mak hatà, àhokonye, thona xenyhera esnàr kom ke hatà.
Anaro rha owto hona toy hatà, Nasarye màhton hona rma hatà. Àton komo hananàhyakon
hatà.

12 komo nyaketxhàrà on ha.

[7] 12 komo yanyekye hatà, Txesusu, tàhyaka. Asako rye nànyahtxownà hatà, asako
rma rha, asako rma rha. Àro wyaro asako rye nànyahtxownà hatà, omeroro. Àtotxok
ha, kekon hatà. Àtotxok ha. Rano me ryhe ehonomnà me manatxhe ha, owyanye
worokyamo yowtoho me, kekon hatà, àwyanye. [8] Akorohra rma àtotxoko, kekon xarha
tà. Owru komo yarhàra ehtxoko. Ayamatan komo xarha yarhàra ehtxoko, kekon hatà.
Otxenyerun komo xarha yarhàra ehtxoko. Atxok haryhe, ayahoso kom mak ha, kekon
hatà, Txesusu. [9] Tàhrowomke rma àtotxoko, kekon hatà. Asako owomun komo yarhàra
mak ehtxoko, kekon hatà. [10] Onok kom màn yaka hana oyowomàtxhenye, àto rye rma hak
oyonmahyatxhe ha. Owto hoye otohra ronye rma haka, àro rye yawo rma oyonmahyatxhe
ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [11] Anaro rha owto hona àtotxoko. Oyonytxahranye
owto hon komo yehtoko, onà wyaro ehtxoko, anhàn komo hutwamohsonàr horà, kekon
hatà. Ewto kom hoye otontokonye, ehtahpunkatxoko, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.
[12] Àro ke totxownà hatà, 12 komo. Onà wyaro nekarymetxkon hatà. Anar me
harha ayanhànàthàyamo xenytxoko, ketxkon hatà, toto komo wya. [13] Worokyamo komo
yowyatxkon hatà, toto komo hyaye, thenyehra hatà. Ekeh komo karyetxkon hatà, àkat ke,
thenyehra rma rha hatà. Àro wyaro nenyhoryetxkon hatà, Txesus yano me hatà.

Xowaw heno hàmkotothàrà on ha.

[14] Txesusu nekaytay hatà, thenyehra hatà. Àro ke nenytxay hatà, Eroknesà. Karyeryeya
yamtar hon komo kayaryetà rma mok nehxakon hatà, noro ha. Onà wyaro nketxkon
hatà, toto komo, Txesus hoko. Xowaw heno mokro hamà, ketxkon hatà, anar komo.
Àwayehxemo kom waye nasanàmyak hamà, Xowaw heno, aymomno ynye ro heno. Noro
rma mokro hamà. Karyhe harha tehtxoho hoye ro eryehokano yeryan hamà, ketxkon
hatà, Txesus hoko. [15] Onà wyaro nketxkon hatà, anar komo, noro hoko. Eryeyas heno
mokro hamà, ketxkon hatà. Onà wyaro nketxkon hatà, anar komo. Khoryenkomo rwonà
yokarymanye ro heno komo kukuru ryhe mokro hamà, ketxkon hatà. Àro wyaro anar me
rha nketxkon hatà, toto komo, Txesus hoko.
[16] Eroknesà ryhe, onà wyaro haxa nkekon hatà, tàwya Txesusu yokaytà yonytxatxhe.
Xowaw heno mok hamà, kekon hatà. Ronhàmkotohothotho rma mok hamà. Àwayehxemo
kom waye nasanàmyak hamà, kekon hatà, Eroknesà, Txesus hoko.
[17-18] Àro wyaro nkekon hatà, Xowaw heno wayehkahonyenhàr me tesnàr ke hatà. Noro
heno yahohsonyenhàr me nehxakon hatà. Nasohtohoy xarha tà. Nahryempoy xarha
tà, watxa ymo yaka, àwya toynyàr ke mak hatà. Àsok tawro hana. Towtà hetxenho
yahosnyenhàr me nehxakon hatà, Eroknesà. Erokneyasà noro hatà, wos yosotà, Feryepe
hetxenho rma hatà. Noro rma yahosày hatà, Eroknesà. Àro ke neyey hatà, Xowaw heno.
Atxke manaha, kekon heno hatà, Eroknesà wya. Atxke manaha. Tahohsoryehra ro mak
naha ha, owya, oyowtà hetxe kaxe, kekon hatà, Xowaw heno. Àro hoye ro nahryempoy
hatà, Eroknesà, watxa ymo yaka.
[19] Newakàhkahye hatà, wosà, Erokneyasà. Newakàhkahye hatà, Xowaw heno hoko.
Noro yotahahonàr xe rma haxa nehxakon hatà, Eroknesà wya. Etahahohra rma hak
nehxakon hatà, noro wya. [20] Àsok tawro hana. Eroknesà ryhe, newankaranakon hatà,
Xowaw hona. Ohxe roro rma haxa nay hamà, mokà. Enyhoru ro me rma haxa nay hamà,
kekon hatà, Xowaw hoko. Àro ke, noro hona newankaranakon hatà. Noro kurunhekon
hatà. Noro yonytxekonà rma haryhe tà, Eroknesà. Tàwya enytxantoko rma, uhutwahra
rma nehxakon hatà. Enytxanàr xe mak nehxakon hatà.

[21] Taa. Eroknesà yonuruthurunhuru yawasànà ryhe, nenmahye haxa hatà. Àro rma ho Xowaw heno yotahahoy haxa hatà, wosà, Erokneyasà. Onà wyaro nehxakon hatà, Eroknesà. Ehonomnà komo yahxemtoy hatà, tonuruthurunhuru yawasàn ho hatà. Asahxemtoso totxownà hatà, ehonomnà komo, Eroknes yanoto yoh komo rma, waha yoh komo xarha, horykomo komo xarha. Karyeryeya hon komo rma nyamoro hatà, horykomo komo. Nyamoro rma yahxemtoy hatà, Eroknesà. [22] Àto rye ehtokonye rma, nowomye hatà, omaso, Erokneyasà yomsàrà. Manhoy hatà, Eroknes komo nenyàr me hatà. Neryehotanàhtxownà hatà, banhonàr ke. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Eroknesà, àwya, omaso wya. Eten xe manaye, kekon hatà, àwya. Eten xe manaye. Àro rma wàmyaha, àx oyehtxoho rma, kekon hatà. [23] Àx oyehtoko, rowto hoye wàmyaha, owya. Àrakayotho wararo wàmyaha, àx oyehtoko, kekon hatà. Àro ke, àx oyehtxoho ekarymako, rowya. Tàmpàra rma ryehtoko, romtatkano rma hak Khoryenkomo, kekon hatà, Eroknesà, omaso wya.

[24] Àro ke toy hatà, omaso, tàyonà hyaka, Erokneyasà hyaka. Eme y, kekon hatà. Eten kom hoko ryhe, àx wehxaha, àkeno, àwya, kekon hatà, tàyonà wya. Onà wyaro haxa neyukye hatà, àyonà. Xowaw heno àhàmkotohoko, kasko, àwya, kekon hatà. Noro heno yhuthotho sokhoko, rohyaka, kasko, àwya, kekon hatà, Erokneyasà, tomsàrà wya.

[25] Amamehra rma haxa toy harha tà, omaso, Eroknesà hyaka. Tàyon yano me onà wyaro nkekon hatà, àwya. Xowaw heno àhàmkotohoko, kekon hatà. Aymomno ynye ro heno rma àhàmkotohoko. Noro heno yhuthotho sokhoko, rohyaka. Wetxe yaw hak nehtxowà, ayanoto komo, kekon hatà. Àro rma xe wehxaha, kekon hatà, omaso, Eroknesà wya.

[26] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, nekhokay hatà, Eroknesà, thenyehra rma haxa mak hatà. Àhàmkotohonàr xehra nehxakon hatà. Onà wyaro kanyenhàr me mak nehxakon hatà. Tàmpàra rma ryehtoko, romtatkano rma hak Khoryenkomo, kanyenhàr me nehxakon hatà, àton komo nenytxanàr me hatà, omeroron komo nenytxanàr me hatà. Àro ke omaso yoyukye hatà. Àhàmkotohohra wehxaha kahra nehxakon hatà. [27] Àtoko rma tanoto nyakye hatà. Otahano ynye ro rma nyakye hatà. Àhàmkototaha, uyhuthuthuru mekyaha ha, kekon hatà, Eroknesà, àwya. Àro ke watxa ymo yaka toy hatà, anoto. Xowaw heno hàmkotoy hatà, àto. [28] Uyhuthuthuru yokye hatà, wetxe yawo. Nàmye hatà, omaso wya. Noro rma naràу hatà, tàyonà hyaka.

[29] Taa. Tàwyanye enytxatxhe, totxownà hatà, Xowawu nhananàhrà rotho komo. Ekehàthàrà yatxownà hatà. Nenamtxownà hatà, toh yowtar yaka. Àro wyaro noro heno yetxownà hatà, ànhananàhrà rotho komo.

5000 komo nyahmatxhàrà on ha.

[30] Taa. Txesusu hyaka nomohtxownà harha tà, 12 komo, ànànyaketxhàyamotho rma. Àhyaka nohsamnohtàkatxownà harha tà. Noskarymatxehkatxownà hatà, àwya. Àsok hana nenyhoryetxownà ha. Àsok hana hananàhtxownà ha. Noskarymatxehkatxownà hatà, Txesusu wya, omeroro hatà.

[31] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Omohtxoko, kekon hatà. Ahehnaka omohtxoko, tàtotxe, kàwyamo ro rye, kekon hatà. Mexe nyhe txko àhokaxe tàtotxe, kekon hatà. Àro wyaro nkekon hatà, thenyehra rma haxa toto komo yesnàr ke hatà. Ososathànanye nomokyatxkon hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Àro ke, emtakmahra nehxatxkon hatà, Txesus komo, àhoko rma haxa tesnàr kom ke hatà. [32] Àro ke totxownà hatà, kanawa yawo. Meya totxownà hatà, ahehnaka, totohnaka hatà.

[33] Àtonàr komo yonytxownà mak hatà, toto komo. Mokyam hamà, ketxkon hatà. Mokyam ha tetxhe, ketxkon hatà. Àro ke totxownà hatà, nyamoro xarha, thenyenohnà komo. Anaro rha owto hoye omohxemo komo rma nyamoro hatà. Karyhe rye rma haxa totxownà hatà. Mahorye totxownà hatà, àwararo rma hatà. Tur tur tur tur tur tur, kràk, katxownà hatà. Nyamoro htxero, Txesus komo wahrokototxownà hatà.

[34] Txeey, Txesus komo xarha nahatakatxownà hatà. Tasanàmnàtoko, toto komo yonyey
hatà, Txesusu. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà. Àhnàn kom yawo rma haxa
nehxakon hatà, Txesusu. Àsok tawro hana. Kahneru wyaro nehxatxkon hatà, àwya.
Esompànà wyaro rma nehxatxkon hatà, àwya, àhananàhpànàtho me tesnàr kom ke hatà.
Àro ke hananàhyatxkon hatà. Anaro rha ke hananàhyatxkon hatà, thenyehra hatà.

[35] Àro rma kokmamrà ro, Txesusu hyaka haxa totxownà hatà, ànhananàhrà ro komo.
Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Ehxera ro mak naha, owto, tano, ketxkon hatà, àwya.
Tkokmamtxow ha. [36] Àro ke, toto komo ànyahtxoko, ketxkon hatà. Ànyahtxoko. Anaro
rha owto hona hak totxowà, ketxkon hatà. Màhton hona hak totxowà, tànyahrà komo
yehekahso, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, àwya.

[37] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Omnyamo rma ànyahmatxoko, kekon
hatà, àwyanye. Àna matà, ketxkon hatà. Amna tonàr xe manaye. Moxam nyahrà
yehekahso amna tonàr xe manaye, ketxkon hatà. Uyur komo yehetho ryhe, 1000
kruseyrus yoho nyhe nay hamà. Àro rma yàmrà xe manaye, amna wya, ànyahmanàr kom
horà, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo.

[38] Twahak naye, ekeyu, ohyawonye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Twahak naye, ekeyu.
Xenytxatxko, kekon hatà. Tàwyanye xenyetxhe, nomohtxownà harha tà. 5 me manaye,
ketxkon hatà. Kana xarha, 2 me manaye, ketxkon hatà.

[39] Eryewtatxoko, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya. Eryewtatxoko. Neryewtanàhtx-
ownà hatà, txufu txko waka. [40] Àro ke neryewtatxownà hatà, toto komo, asamtaha ro.
100 me rye neryewtatxownà hatà, anar komo. 50 me rye neryewtatxownà hatà, anar
komo xarha. 100 me rma rha neryewtatxownà hatà, anar komo xarha. 50 me rma rha
neryewtatxownà hatà, anar komo xarha. Àro wyaro nehxatxkon hatà, eryewtaxemo,
thenyenohnà komo.

[41] Ekeyu yanàmye hatà, Txesusu. 5 me rma nanàmye hatà. Kana xarha yanàmye hatà, 2
me rma. Kakoso nosompotày hatà. Nàrwonàmye hatà, Khoryenkom yakoro, ekeyu hoko,
kana hok xarha. Nowye hatà. Nàmye hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Ekamtxoko, kekon
hatà, àwyanye. Kana xarha hanahtoy hatà, 2 me, et kom hatà.

[42] Omeroro rma nenahtàkatxownà hatà. Wahuramtàhkatxownà hatà.
[43] Otàkràskatxhàràtho yonàmatxownà hatà, wetxe ymo yaka. Kana hpunutho xarha
yonàmatxownà hatà. 12 me rma nenàmatxownà hatà. [44] Twahak hana nehxatxkon ha,
toto komo, ekeyu yonahnyenhàyamo. Kàrkomo komo ryhe, 5000 me hana nehxatxkon
ha. Nenahtxownà xarha tà, woràskomo komo, àhokyamo xarha.

Tuna ratokoko Txesusu tothàrà on ha.

[45] Tàwya toto komo nyahmatxhe rma, tànhananàhrà ro komo nyakye hatà, Txesusu.
Kanawa yaka osonkahtxoko, kekon hatà, àwyanye. Roywaho àtotxoko, mon hona,
Betsayda hona, kekon hatà. Uro ryhe toto komo ànyakyaha, kekon hatà, àwyanye. [46] Àro
ke nànyahtxownà hatà. Tàwya ànyaketxhenye rma, toy hatà, àh hona. Noro ro toy hatà,
Khoryenkom yakoro àrwonàmso.

[47] Taa. Kokmamye hatà. Txesusu nhananàhrà ro komo ryhe, kanawa yawo rma
nehxatxkon hatà. Tuna ymo rakatawo rma nehxatxkon hatà. Moxe rma haxa mak
nehxakon hatà, yukryeka. Txesus haxa ryhe, yukryeka ho rma nehxakon hatà, noro ro
mak hatà. [48] Moxe ro nyamoro yonyey hatà. Kway kway ketxkon hatà, nyamoro, tahoxerye
rma haxa hatà. Empatayenye nomokyakon hatà, atxowowo ymo. Àro wyaro nenytxownà
hatà, Txesusu. Àro ke toy hatà, àhyakanye. Enmahpaya ehtoko, àhyakanye toy hatà. Tuna
ymo ratokoko toy hatà, sàh sàh sàh sàh sàh sàh. Àwetotxahkenye nehxakon hatà.

[49] Tuna ymo ratokoko omoknàrà rma yonytxownà hatà, kanawa yawon komo. Noska-
tokatxownà mak hatà. Mokro ymo ha okatonho, ketxkon hatà. Kowontetxkon hatà,
oseryehrà komo. [50] Amamehra mak nàrwonàmye hatà, Txesusu, akoronye. Oseryehpàra
ehtxoko, kekon hatà. Uro ryhe uro. Towankaryhe ehtxoko, kekon hatà, àwyanye.

51 Kanawa yaka nosonkahye hatà, àhyakanye. Dà, natàknay hatà, atxowowo ymo.
Thenyehra rma haxa noseryehokatxehketxkon hatà, Txesus yakoron komo. 52 Àsok tawro
hana, Txesusu yahoxetà hutwahra rma hak tesnàr kom ke hatà. Noro wya toto komo
nyahmanàrà yonyenhàr me nehxatxkon hatà. Noro yahoxetà hutwahra rma nehxatxkon
hatà. Akàhpàra rma haxa nehxatxkon hatà, tàhnawonye.

Ekeh komo wya Txesus honon yahetxhàrà on ha.

53 Wetotxownà haxa hatà, Txesus komo. Txeey, katxownà hatà, Xenesarye yamtar hona.
Tkanawar komo yowahtotxownà hatà. 54 Kanawa yaye nasanàmtxownà hatà. Mokro ha
Txesusu, ketxkon hatà, toto komo, àton komo.
55 Àro ke totxownà hatà. Karyhe totxownà hatà, ekeh kom horà. Anana rha totxownà
hatà, anaro rha owto hona. Xenesarye yamtar horye rma totxownà hatà. Ekeh komo
yokyatxkon hatà. Tahon hon komo rma yokyatxkon hatà. Henta ya hana nekyatxkon ha.
Mono manaye, Txesusu, katxho na rma nekyatxkon hatà. Txesusu hyaka rma nekyatxkon
hatà. 56 Txesusu ryhe, anana rha tekon hatà, anaro rha owto txko hona hatà, anaro rha
owto ymo hona xarha hatà, owto màhton hona xarha hatà. Henta kom ehtok hana,
àhyaka nomohtxownà hatà, toto komo. Ekeh komo yohtxownà hatà. Yakentaka ryhe
nenàhtotxownà hatà. Ohonon ahehoko, amna wya, ketxkon hatà, ekeh komo, Txesusu
wya. Ohonon yotxhàrà rma ahehoko, amna wya, ketxkon hatà. Àro ke nahetxownà hatà.
Ahenyenhàyamo rma, ohxe harha nehxatxkon hatà, omeroro hatà.

7

Tàyweronàhyamatxhàyam yawo ro Farysew komo yexetxhàrà on ha.

1 Txesusu hyaka nomohtxownà hatà, Farysew kukur komo, àyweronàhyamano ynye ro
kukur komo xarha. Xerusaryen hoye omohxemo komo rma mokyam nehxatxkon hatà.
Omeroro rma nohsamnohtàkatxownà hatà, Txesusu hyaka.
2 Txesusu nhananàhrà ro komo yemtakmanàrà yonytxownà hatà. Osomyako-
rokahra nemtakmetxkon hatà. Àro ke, atxke rma haxa nehxatxkon hatà, àwyanye.
3 Tosomyakorokatxheny marma ryhe, nemtakmetxhe, Farysew komo. Àro wyaro ryhe
natxhe, Xuknewyana komo, omeroron komo, thoryen heno komo wya tàyweronàhya-
matxhàyam yawo ro tehtxoho menye. 4 Warawantano ytxoho yaye tomokàtxhenye,
emtakmahra hak natxhe. Bàn kom yaka harha tomokàtxhenye, wahoro htxero neko-
roketxhe. Tekorokatxheny marma, nemtakmetxhe. Anaro rha ke nàyweronàhyamatx-
ownà xarha tà, àhoryen heno komo, thenyehra hatà. Àro ke, orymak heno yakoroketxhe.
Oryen heno xarha yakoroketxhe. Oryen yawaka heno xarha yakoroketxhe. Àro wyaro
natxhe, Xuknewyana komo, tàyweronàhyamatxhàyam yawo roro rma tehtxoho menye.
5 Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Farysew komo, àyweronàhyamano ynye ro komo
xarha, Txesusu wya. Atxke natxow hamà, onhananàhrà ro komo, ketxkon hatà, àwya.
Àsok tawro hana. Osomyakorokahra nemtakmetxhe. Àro ke atxke natxow hamà. Khoryen
heno komo wya kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra natxow hamà, ketxkon hatà,
Farysew komo, Txesusu wya.
6 Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Enyhoru uro ha kany me rma manatxhe
haryhe, kekon hatà, àwyanye. Enyhoru uro ha kanye rma, yaworohra manatxhe.
Ohokonye ryhe, yaworo xaxa menhoy hamà, Esaeyas heno, Khoryenkom yano me mak
ha, kekon hatà. Onà wyaro nmenhoy hatà.
Ohxe naha, Khoryenkomo, ketxhe rma haryhe, nyamoro ha. Tàmtar kom ke marma,
àro wyaro nketxhe. Tàhnawony haxa ryhe, rohona xenyhera ro mak natxhe ha.
7 Àtohnawo rma rowakryetxhe haryhe. Khoryenkomo rwonà amna nekarymehe,
owyanye, ketxhe rma haryhe, toto komo wya. Toto rwon haxa ryhe yokarymetxhe,
nyamoro ha.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Esaeyas heno. Ohokonye ryhe nmenhoy hamà, kekon
hatà, Txesusu, Farysew komo wya. 8 Khoryenkomo yoyukhura manatxhe. Ohoryen

heno kom haxa ryhe meyukyatxhe, kekon hatà, àwyanye. [9] Khoryen heno komo wya
kàyweronàhyamatxho kom yawo ron me rma haxa tehtxe, kany me manatxhe. Àro yawo
rono rma, Khoryenkomo rwon yawo rohra mak manatxhe, kekon hatà, àwyanye. [10] Àsok
tawro hana. Tàrwonà ryhe menhohoy hatà, Khoryenkomo, Moyses heno wya. Àro yawo
rohra mak manatxow hamà. Onà wyaro ryhe nmenhoy hatà, noro heno.
Toyuhsom me xenytxoko, oyàm komo, oyon komo xarha. Tàyàm komo wàràhyakany kom
haxa ryhe etahatxoko.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Moyses heno, Khoryenkom yano me mak hatà, kekon
hatà, Txesusu. [11-12] Onà wyaro haxa ryhe àyweronàhyamano meryatxhe, omnyamo,
ohoryen heno kom yano me mak ha. Khoryenkomo wya dekàthàyamo yàmnàtoko, kyàm
komo yowakryehra harha tehxatxow hamà, kyon komo yowakryehra harha tehxatxow
hamà, màketxhe, toto komo wya, kekon hatà. Onà wyaro katxoko, oyàm komo wya,
oyon komo wya, màketxhe, àwyanye. Apa y, eme y, owya tàmsomàtho rma haxa on
nahko haryhe, rokatxhotho, owya tàmpàra harha wehxaha, Kokman onà katxho me
harha esnàr ke, Khoryenkomo wya tàmsomà onà katxho me harha esnàr ke, katxoko,
màketxhe, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya. [13] Àro wyaro
owyanye àyweronàhyamantokonye, ohoryen heno kom yano me màyweronàhyametxow
hamà. Nyamoro heno yano me owyanye àyweronàhyamantokonye rma, Khoryenkomo
yoyukhura rma manatxow hamà, kekon hatà. Nahko yxak haka kany me rma manatxow
hamà, Khoryenkomo rwon hoko. Àro wyaro rma rha atxke màyweronàhyametxhe, anaro
rha ke, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

Onà wyaro atxke natxow hamà toto komo tàhnawonye katxhàrà on ha.

[14] Toto komo yanyekye xarha tà, Txesusu, tàhyaka. Toto komo y, uro enytxatxoko, kekon
hatà, àwyanye. Rorwonà ahohtxoko, ohnawonye, kekon hatà, àwyanye. [15] Àsok katxho me
hana natxow ha, toto kom ha. Atxke manatxhe katxho me natxow hamà, omeroro, kekon
hatà. Woto yonotho hoye rohra mak àro wyaro katxho me natxhe, osomyakorokahra
temtakmatxho kom hoye rohra mak ha. Tàhnawonye atxke tehtxoho kom hoye ro haxa
ryhe, atxke manatxhe katxho me natxhe ha, Khoryenkomo wya, àro hoye ro atxke tesnàr
kom ke mak ha, kekon hatà. Txesusu. [16] Uro enytxatxoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra
kat manatxowà, kekon hatà, àwyanye.

[17] Taa. Toto komo nomtxownà hatà, Txesus komo. Bàn kom yaka nowomtxownà hatà.
Àsok mon màkan ha, kuknonano me, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu wya.
Àsok mon màkan ha, kuknonano me.

[18-19] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Omnyam xarha, uhutwahra manatxowà,
kekon hatà. Uhutwahra manatxowà. Onà wyaro thutwaxem me nay hamà, ronekary-
matxho. Kowan kom yawo rorohra nay hamà, tonosahotho, kekon hatà. Khosot kom
yarye ten hamà. Baharaxkaxe ro nahataken hamà. Àro ke, woto yonotho hoye rohra atxke
manatxhe katxho me natxow hamà, toto komo. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà,
kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Àro wyaro tàwya tatoko rma, onà wyaro
nkekonà rma hamà. Ohxe rma haxa naha, woto, omeroro, tonohorye rma haxa naha,
kekonà rma hamà.

[20] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, àwyanye. Tàhnawonye atxke tehtxoho kom
hoye ro haxa ryhe, atxke manatxhe katxho me natxhe ha, toto komo, Khoryenkomo
wya, àro hoye ro atxke tesnàr kom ke mak ha, kekon hatà, àwyanye. [21] Àsok tawro
hana. Onà wyaro atxke natxow hamà, tàhnawonye. Atxke nehutwetxow hamà. Anatoko
twayamontanàr komo xe natxow hamà. Anatoko anar komo katxhotho yanàr xe natxow
hamà. Anatoko toto yotahanàr xe natxow hamà, kekon hatà. Anatoko anar komo hetx
hoko tesnàr komo xe natxow hamà. Anatoko anar komo ynyo hoko tesnàr komo xe
natxow hamà, kekon hatà. [22] Anatoko nehohketxow hamà. Anatoko toto xehra rma
haxa natxow hamà. Anatoko toto yonkuhtonàr xe natxow hamà, kekon hatà. Anatoko
tweromra tesnàr komo xe natxow hamà. Anatoko toto hoko tatakuynyàr komo xe natxow

hamà, kekon hatà. Anatoko toto wàràhyakanàr xe natxow hamà. Anatoko ehonomnà me rma haxa nosonyatxow hamà. Anatoko akàhpàra rma haxa nehutwetxow hamà, kekon hatà, Txesusu. [23] Àro wyaro tàhnawonye atxke tehtxoho kom hoye ro, anaro rha tanhàn kom hoko natxhe, toto komo. Àro hoye ro ryhe, atxke manatxhe katxho me natxhe ha, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Xuknewyanahnà wos yomsàrà yonyhoryetxhàrà on ha.

[24] Xenesarye yamtar hoye toy hatà, Txesusu. Toy hatà, Txeru màtkoso, Seknon màtkoso rma. Xuknewyanahnà komo yowto rma àro ha, Txeru, Seknon xarha. Àto tehtoko, toto màn yawo nehxakon hatà. Àto tehtxoho hutwanàr xehra nehxakon hatà, toto komo wya. Nekaytay mak hatà.

[25] Noro yokaytà yonytxay hatà, wosà. Xuknewyanahnà rma mok nehxakon hatà. Serofeneseyayana haxa mok nehxakon hatà. Noro yomsàtho txko ryhe, worokyamo yoh me nehxakon hatà. Àro ke, tàwya Txesus yokaytà yonytxatxhe rma, nomokye hatà, noro, àhyaka. Tano me ro rma nehurkay hatà, akrataka. [26] Onà wyaro nkekon hatà, àwya. Worokyamo yoh me manaye, romsàtho txko. Noro hyaye towko ha, kekon hatà, Txesusu wya.

[27] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwya. Wahoro htxero khokyamo ryhe tànyahmetxow hamà, kekon hatà. Khokyamo nyahrà hoye tàmpàra tehxatxow hamà, kaykusu wya. Àro wyaro rma rha, Xuknewyana komo yonyhoryenye ryhe, anar komo yonyhoryehra nay hamà, kekon hatà, Txesusu.

[28] Àna mat mà, rohà y, kekon hatà, wosà. Neyukyakon hatà. Àna mat mà. Onà wyaro haxa àkehe, owya. Tosom hokru nyahrà hpunutho txko yonahyan hamà, kaykusu, kekon hatà. Emtakmano ytxoho yahomyawo nenahyan hamà. Àro ke, uro nyhe txko ewakryeko, atxke txko nyhe rma, kekon hatà, wosà, Txesusu wya.

[29] Ohxe uro meyukno ha, kekon hatà, Txesusu, àwya. àwya. Àro ke, ohxe àtoko. Worokyamo wowno hampànà, oyomsàrà hyaye, kekon hatà.

[30] Àro ke toy hatà, wosà. Toy hatà, bàn yaka harha. Tomsàra txko yonyey hatà. Tàrah nehxakon hatà, tahon ho. Ohxe harha nehxakon hatà. Worokyamo yoh mehra harha nehxakon hatà.

Àhanahnà rotho hanaryetxhàrà on ha.

[31] Toy harha tà, Txesusu. Txeru màthoye toy hatà. Seknon horye toy hatà. Dekaporyes yamtar horye xarha toy hatà. Karyeryeya yohokos harha toy hatà.

[32] Àto nehxakon hatà, toto, àhanahnà ro. Àrwomra xarha nehxakon hatà. Noro rma yohtxownà hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Ayamorà txeryko nyhe, moson hona, ketxkon hatà, àwya.

[33] Noro yarày hatà, Txesusu, toto komo hyaye. Tamorà yeryey hatà, àhanar yaka. Suu, tyufa, see, totakru xarha yeryey hatà, unyur horye. [34] Kakoso nosompotày hatà. Txee, kay hatà, àhnàn yawo rma haxa tesnàr ke. Ehfata, kekon hatà, noro wya. Atahurmakako katxho me rma naha, Ehfata katxho. [35] Day, thanak harha nehxakon hatà. Unyuru xarha nàkrakrantay hatà. Towaxkemàtho nàkrakrantay hatà. Ohxe harha nàrwonakon hatà.

[36] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, toto komo wya. On yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, anar komo wya, kekon hatà, àwyanye. Nyamoro ryhe, nekarymatx-ownà haxa mak hatà. On yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, kanye ro me rma haxa nehxakon hatà, Txesusu, toto komo wya, thenyehra hatà. Àro wyaro enytx-anyenhàrà rma, nekarymetxkonà roro rma haxa mak hatà, thenyehra rma rha hatà. [37] Noseryehokatxehkatxownà mak hatà, thenyehra rma haxa mak hatà, Txesusu wya onyhoryeno ytxoho hoko. Ohxe xaxa nay hamà, mokro. Ohxe rma haxa keryatxow hamà, ketxkon hatà. Àhanahnà rotho komo ryhe hanaryehe. Àrwomnà rotho komo xarha rwonàhyamehe, ketxkon hatà, toto komo, Txesus hoko.

8

4000 komo nyahmatxhàrà on ha.

1 Àto nehxatxkon xarha tà, toto komo, ohsamnohxemo komo xarha, thenyehra rma
haxa mak hatà. Ànyahpàra nehxatxkon hatà. Àro ke, tànhananàhrà ro komo yanyekye
hatà, Txesusu, tàhyaka rma. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. 2 Thenyehra natxow hamà,
toto komo, ohsamnohxemo komo, kekon hatà, àwyanye. 3 me nenmahyatxoko, tano,
rohyawo. Ànyahpàra natxhe. Àro ke, àhnàn kom yawo rma haxa wehxaha, kekon hatà,
àwyanye. 3 Ànyakheranye wehxan hamà, àmàn kom yaka, mox omohsah me esnàr kom ke.
Àsok tawro hana. Tàtontokonye rma, namotohyatxow hamà, asama rakatawo rma, kekon
hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

4 Ànyahrà komo ehxera ro mak nay hamà, tano, ahehnawo, ketxkon hatà, àwya. Àsok
tànyahmetxow haryhe, ketxkon hatà. 5 Twahak naye, ekeyu, ohyawonye, kekon hatà,
Txesusu. 7 me naha, ketxkon hatà, àwya.

6 Toto komo yeryewtanàhye hatà, yukryeka hona. Ekeyu yanàmye hatà. 7 me rma
nanàmye hatà. Khoryenkom yakoro tàrwonàmàtxhe, nowye hatà. Nàmye hatà, tàn-
hananàhrà ro komo wya. Ekamtxoko, kekon hatà, àwyanye. Nyamoro rma nekamtxownà
hatà, toto komo wya. 7 Kana txko xarha, àhyawonye nehxakon hatà, yakenohnà rma hatà.
Noro hoko xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu, Khoryenkom yakoro. Tàrwonàmàtxhe rma,
noro xarha yokampoy hatà, tànhananàhrà ro komo wya.

8 Nenahtàkatxownà hatà, toto komo. Wahuramtàhkatxownà hatà. Otàkràskatxhàràtho
yonàmatxownà hatà, wetxe ymo yaka. 7 me rma nenàmatxownà hatà. 9 Twahak hana
nehxatxkon ha, àyakenon kom ha. 4000 me hana nehxatxkon ha.

10 Taa. Nànyahtxownà hatà, Txesusu. Tàwya ànyaketxhenye rma, nosonkahye hatà,
kanawa yaka. Ànhananàhrà ro komo xarha nosonkahtxownà hatà. Totxownà hatà,
Dawmanuta yamtar hona.

Kahe yawon yahoxetà xenyhoko katxhàrà on ha.

11 Txesusu hyaka nomohtxownà hatà, Farysew kukur komo. Noro yameryekatxownà
hatà. Kahe yawon yahoxetà xenyhoko, amna wya, yaworo xaxa manay hamà katxho me,
amna wya, ketxkonà rma haryhe tà, àwya. Noro yahoxetà kukmanàr xe rma nehxatxkon
haryhe tà.

12 Noseryewsànkay hatà, Txesusu, yuhnaye ro, àhokonye toseryehokanàr ke. Txee, kay
hatà, tàhnawo. Àsok tawro, kahe yawon yahoxetà yonyàr xe manatxowà, omnyamo,
amnyeno rma komo, kekon hatà. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Xenyhera ro
mak manatxhe hampànà, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà, Txesusu, Farysew
komo wya.

13 Nànomtxownà hatà, Txesusu. Nosonkahye xarha tà. Mon hona toy hatà.

Katamaru wakan hona mpànà xenytxoko katxhàrà on ha.

14 Ekeyu yarhàra nehtxownà hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo. Nàkwetarontatxownà
hatà. Towenyxanotho txko nehxakon hatà, ekeyu, àhyawonye, kanawa yawo. Anaro nyhe
txko ehxera nehxakon hatà.

15 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Katamaru wakan hona mpànà xenytxoko,
kekon hatà. Farysew yanhàn komo rma hona mpànà xenytxoko. Eroknes yanhànà rma
hona mpànà xenytxoko, kekon hatà, àwyanye.

16 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, nosonytxetxkon hatà, ànhananàhrà ro komo,
nyamoro rye rma. Àsok tawro àro wyaro nkano, katamaru wakan hoko, ekeyu yokhàra
kesnàr kom ke hamà, ketxkonà rma haryhe tà, tàwyanye rma.

17 Osonytxatxho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon
hatà, àwyanye. Àsok tawro àro wyaro mosonytxatxow harha, kekon hatà. Àsok tawro
orwonatxow harha, uyuhra oyehtxoho kom hoko. Rorwon hutwahra rma manatxow
hamà. Rahoxet yonyhera rma manatxow hamà, kekon hatà. Ohnawonye akàhpàra rma

manatxow hamà. [18] Tonke rma manatxhe haryhe. Rahoxet yonyhera mak manatxhe,
kekon hatà. Thanake rma manatxhe haryhe. Rorwon yonytxahra mak manatxhe, kekon
hatà. Muhutwahkahyatxok hamà. [19] Rahoxet yonyhohra kat wehxako, owyanye, ekeyu
hoko. 5000 komo nyahmahra kat wehxako, 5 me ekeyu ke rma, kekon hatà. Twahak
menàmetxoko, otàkràskatxhàràtho, kekon hatà. 12 me amna nenàmeko, ketxkon hatà,
àwya. [20] 4000 komo xarha nyahmahra kat wehxako, 7 me ekeyu ke rma, kekon hatà,
Txesusu. Twahak menàmetxoko, otàkràskatxhàràtho, kekon hatà. 7 me amna nenàmeko,
ketxkon hatà, àwya. [21] Àro wyaro owyanye rahoxet yonyetxhàrà muhutwahkahyatxok
hamà, kekon hatà. Àro hoye ro moseryehoketxow hamà, uyuhra oyehtxoho kom hoko.
Rorwon hutwahra rma manatxow hamà, Farysew yanhàn kom hoko, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.

Enhunu rotho yontanàhàthàrà on ha.

[22] Betsayda hona nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Àto nehxakon hatà, toto, enhunu
ro. Noro rma yohtxownà hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Moson aheko nyhe, ketxkon
hatà, àwya.
[23] Enhunu ro yarày hatà, Txesusu. Amor hoko narày hatà, owto hoye. Tyufa, netahtay
hatà, enur horye. Dye, tamorà yeryey hatà, àhona. Àsok menyano, kekon hatà, àwya.
Àsok menyano. Xenyhera rma kat manaye, kekon hatà, Txesusu, àwya. [24] Nosompotày
hatà, enhunu ro. Krawame wenyan hamà, kekon hatà. Toto komo rma wenyatxhe haryhe.
Tataryeknohsom komo rma wenyatxhe haryhe. Wewe wyaro mak wenyatxhe, kekon hatà.
[25] Dye, tamorà yeryey xarha tà, Txesusu, enur hona. Ohxe haxa nentatàhkay hatà,
enhunu rotho. Ohxe harha nehxakon hatà, enuru. Mox xarha nosompohtyakon hatà,
omeroro hatà. [26] Nànyakye hatà, Txesusu. Àmàn yaka harha nànyakye hatà. Àtok ha,
omàn yaka, kekon hatà. Owto hona àtohra exko hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwya.

Petru wya Kryestu ryhe omoro katxhàrà on ha.

[27] Toy hatà, Txesusu. Akoro totxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. Sesaryeya Feryepe
yamtar horye rma tetxkon hatà, anaro rha owto hona. Asama yarye tàtontokonye rma,
onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Onok me ryhe wehxano,
toto komo wya, kekon hatà, àwyanye. Onok me rotakyatxowà, kekon hatà.
[28] Onà wyaro nketxhe, anar komo, ketxkon hatà. Xowaw heno we mokro ha, aymomno
ynye ro heno we mokro ha, ketxhe haryhe, ohoko, anar komo, ketxkon hatà. Eryeyas heno
haxa we mokro ha, ketxhe, anar komo xarha. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno
komo kukur haxa we mokro ha, ketxhe, anar komo xarha. Àro wyaro nketxhe, toto komo,
ohoko, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo.
[29] Omnyam haxa, onok me ryhe uro metakyatxowà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
Petru ryhe neyukye hatà. Kryestu ryhe omoro, amna wya, kekon hatà. Khoryenkomo
nànyaketxho ryhe omoro, amna wya, kekon hatà, Petru, àwya. [30] Kryestu me rokarymahra
xaxa mpànà ehtxok ha, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Txesusu wya twayehtoho yokarymatxhàrà on ha.

[31] Twayehtoho yokarymay harha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Thenyehra
rma haxa teryewhamnohsom me naha hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà, àwyanye.
Noro xanomkahnohyatxhe hampànà, horykomo komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh
komo xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha, kekon hatà. Yahkotohen hona
namoyathohetxhe xarha hampànà. Twayhàtxhe nasanàmyaha harha hampànà, Toto me
Enusaho. Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu,
àwyanye.
[32] Àro wyaro noskarymay hatà, nyamoro nenytxanàr me. Àro ke, meya nyhe txko narày
hatà, Petru. Àro wyaro kahra exko, kekon hatà, àwya.
[33] Sara, neramay hatà, Txesusu. Tànhananàhrà ro komo yonyey hatà. Petru yoyey
hatà. Khoryenkomo yehutwatxho hoye rohra àro wyaro màkano, kekon hatà, àwya. Toto
yehutwatxho hoye ro haxa ryhe àro wyaro màkano. Satanasà ymo yano me ryhe àro wyaro

màkano. Àro ke, onà wyaro àkehe, noro ymo wya. Satanasà y, àtok ha, rohyaye, àkehe, àwya, kekon hatà, Txesusu, Petru wya.

Osoxanomkahnohtxok hampànà katxhàrà on ha.

34 Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, toto komo, ohsamnohxemo komo. Àto rma nehxatxkon xarha tà, Txesusu nhananàhrà ro komo. Omeroro nanyehtxekatxownà hatà, Txesusu, tàhyaka. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Rakoro otonàr komo xe oyehtokonye, onà wyaro ehtxok hampànà, kekon hatà. Osoxanomkahnohtxok hampànà. Oyeryewhamnohtoho komo enàmtxok hampànà. Àro wyaro enàmnye rma, rakoro àtotxok hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

35 Anatoko oyeryewhamnohrà komo xehra manatxow hana, toto komo wya, kekon xarha tà, àwyanye. Àro ke, oyekrunhonàr xe manatxow hana, awayehrà kom hona. Oyekrunhonàr xano rma, awayehyatxhe xak mak hampànà, kekon hatà. Àsok haxa hana manatxow ha. Mosoxanomkahnohyatxow haxa hana, twayehso ro, rox oyesnàr kom ke mak ha, àrwo yonyhorunu yokarymanàr xe oyesnàr kom ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro tosoxanomkahnohsomà rma, mekrunhetxhe harha. Karyhe roro harha manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

36 Àsok haxa hana manatxow ha, kekon xarha tà, àwyanye. Tkatxhonke rma haxa manatxow hana. Ohyawonye rma nay hana, anaro rha katxhonano, omeroro, kekon hatà. Àro wyaro thenyehra tkatxhonkemà rma, ohxehra rma manatxhe ha. Karyhe roro harha manatxhe katxho mehra rma oyehtokonye, ohxehra rma manatxhe ha. Tanàhnohsom me xak mak manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. 37 Karyhe roro harha oyehtxoho komo rma, onàhnàn kom me nay hamà. Anaro onàhnàn komo ehxera ro mak naha ha, kekon hatà, Txesusu.

38 Atxke rma haxa natxhe, toto komo, amnyeno rma komo, kekon xarha tà. Thetxenhàrà hyaye toto yotowrà wyaro, Khoryenkomo hyaye otowsah me natxhe, amnyeno rma komo. Anatoko nyamoro hona moseryehyatxow hana, kekon hatà. Txesusu mryenonà uro ha kahra manatxow hana, oyoseryehrà kom ke. Txesusu rwon yawo ron uro kahra manatxow hana, oyoseryehrà kom ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro oyehtokonye, romryenonà mosonà kahra rma rha naha hampànà, Toto me Enusaho, ohokonye, kekon hatà. Amnye nomokyaha hampànà, noro ha. Tàyàmà wyaro ehonomnà me xaxa nosonyhehe hampànà. Akoro nomokyatxhe hampànà, kahe yawon komo xarha, enyhoru ro komo rma. Àro wyaro tomokàtxhe rma, romryenonà mosonà, kahra ro mak naha hampànà, oskarymahnàtho kom hoko, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

9

Anar me Txesusu yosonyhothàrà on ha.

1 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Toto komo kayaryet me nosonyhehe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Ehonomnà me xaxa mpànà nosonyhehe ha. Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye. Àro wyaro noro yosonyhohra ro rma haka, awayehyatxhe hampànà, omnyamo, kekon hatà. Okukur kom marma ryhe, àwayehpàra rma hak natxhe hampànà. Nyamoro rma, toto komo kayaryet me noro yehtxoho yonyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

2 Taa. 6 me enmahàtxhe, toy hatà, Txesusu. Petru yarày hatà, takoro. Txaku xarha yarày hatà. Xowaw xarha yarày hatà. Nyamoro marma yarày hatà. Àhà ymo hona natxownà hatà, kawono ymo hona. Àto rye nehxatxkon hatà, nyamoro rye mak hatà. Anar me tonyxem me harha nexey hatà, Txesusu. 3 Àwomunu ryhe, tàkrokromuknye harha nehxakon hatà. Nenkahxatxkon hatà. Àro wyaro umuturyehra ro mak natxow hamà, toto komo, wom muturyenye ro komo.

4 Àtoko rma nosonyhotxownà hatà, asakon komo, Eryeyas heno rma hatà, Moyses heno xarha hatà. Nosonyhotxownà hatà, àwyanye. Nàrwonatxkon hatà, Txesus yakoro. 5 Onà

wyaro nkekon hatà, Petru, Txesusu wya. Khananàhnye y, tan kehtxoho komo ohxe nay hamà, kekon hatà. Wato hak amna nexe, osorwawo, omàn komo, Moyses màn xarha, Eryeyas màn xarha, kekon hatà, Petru, àwya. [6] Àsok kat àkeno, àwya, kekon hatà, tàwya rma. Thenyehra noseryehyatxkon hatà, Petru komo.

[7] Ehokosonye nomokye hatà, kahrutunu. Àro wawono rwonà yonytxatxownà hatà. Romuru mosonà kay hatà. Ronàhnàn xaxa mosonà. Noro enytxatxoko, kay hatà, kahrutun wawono.

[8] Dàk dà nkatxownà hatà, Petru komo. Àhorye ronye nenytxehkatxownà hatà. Txesus marma yonyatxkon hatà, tàhyawonye. Anar komo ehxera harha nehxatxkon hatà.

Omohsah me rma naha Eryeyas heno katxhàrà on ha.

[9] Àhà ymo yonàhtotxownà harha tà, Txesus komo. Enàhtonàr me rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, Petru komo wya. Onenyetxhàyamo yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, toto komo wya, kekon hatà. Amnye haxa mekarymetxhe ha, àwayehxemo kom waye rasanàmàtxhe mak ha, Toto me Enusaho yasanàmàtxhe mak ha. Rasanàmpàra ro rma haka, ekarymahra rma ehtxok hampànà, kekon hatà.

[10] Àro ke neyuhtxownà hatà, Petru komo. Anar komo wya ekarymahra haka nehxatxkon hatà. Àwayehxemo kom waye katxho hutwahra mak nehxatxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsok mokà nkan harha, ketxkon hatà. Àwayehxemo kom waye rasanàmàtxhe katxho, àsok mokà nkan ha, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

[11] Onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Onà wyaro nketxhe, àyweronàhyamano ynye ro komo, ketxkon hatà. Kryestu yomokhàra ro rma haka, nomokyan hatà, Eryeyas heno, ketxhe. Àsok tawro àro wyaro nketxowà, ketxkon hatà, Petru komo.

[12-13] Yaworo nketxhe, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Eryeyas heno wyarono htxero tomohsom me nehxakonà. Onyhoryetxehkano yxe tomohsom me nehxakonà, kekon hatà. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Omohsah me rma naha, noro ha, kekon hatà. Noro heno mak yeryewhamnohtxownà, àxanhàn komo, tano me ronye rma. Àro wyaro teryewhamnohsom me rma haxa nehxakonà, àmenhosahonhàrà yawo ro rma haxa tehtxoho me, kekon hatà, Txesusu. Toto me Enusah xarha, àmenhosahonhàrà yawo ro rma rha naha hampànà, onà wyaro katxhàrànhàrà yawo ro mak ha, teryewhamnohsom me rma haxa naha hampànà katxhàrànhàrà yawo ro, tàxanomkahnohsom me rma haxa naha hampànà katxhàrànhàrà yawo ro rma, kekon hatà, Txesusu, Petru komo wya.

Bàryekomo hyaye worokyamo yowàthàrà on ha.

[14] Nomohtxownà harha tà, Txesus komo, tànhananàhrà ro komo hyaka harha. Nyamoro hyawo nehxatxkon hatà, toto komo, ohsamnohxemo komo, thenyenohnà kom hatà. Àyweronàhyamano ynye ro kukur komo xarha, àto nehxatxkon hatà. Nyamoro rma nosonytxetxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro kom yakoro.

[15] Txesusu yonytxownà hatà, toto komo, ohsamnohxemo komo. Tàwyanye xenyetoko, noseryehokatxehketxkon hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Karyhe totxownà hatà, àhyaka. Netakmetxownà hatà. Momokno ketxkon hatà, àwya.

[16] Eten kom hoko mosonytxetxowà, moxam yakoro, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[17] Neyukye hatà, toto, ohsamnohxemo kom wawono. Khananàhnye y, kekon hatà. Romuru wekno rma haryhe, ohyaka. Worokyamo yoh me naha. Noro ymo yano me àrwomnà ro me naha, kekon hatà, Txesusu wya. [18] Henta xak na mokro nay ha. Àto rma nahohsaha, worokyamo. Tàwya ahosàtxhe, narymehe, yukryeka hona, kekon hatà. Wakrontehe. Nàyohsàkyaha xarha. Nakàhyaha xarha, kekon hatà. Àro ke wekno rma haryhe, ohyaka. Kàrwonàmno rma haryhe, moxam yakoro, onhananàhrà ro kom yakoro. Noro ymo towtxoko, romurunho txko hyaye, àkano rma haryhe, àwyanye, kekon hatà. Townyehnà ro mak moxam hamà, kekon hatà, àyàmà.

[19] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu. Àsok hana manatxow ha, omnyam ha, amnyeno rma komo, kekon hatà. Khoryenkom hona xenyehnà omnyam hamà. Mexe rma

haxa ehxah me wehxaha, awawonye. Khoryenkom yahoxetà hutwahra rma manatxhe, kekon hatà. Mexe rma rha kramamyan hamà, awawonye rma. Khoryenkom yahoxetà hutwahra rma oyehtxoho komo wenàmyano rye rma hamà, tano, kekon hatà, Txesusu. Sohtxok ha, rohyaka, kekon xarha tà.

[20] Àro ke bàryekomo yohtxownà hatà, àhyaka. Tàwya Txesusu yonyetxhe rma, nànyerymamnohye hatà, worokyamo ymo. Fuhto, nehurkay hatà, bàryekomo, yukryeka hona. Nehanamekon hatà. Wakrontekon xarha tà.

[21] Twahak nahosàye, worokyamo, kekon hatà, Txesusu, àyàmà wya. Twahak nahosàye. Àmryentoko rma nahosàye, kekon hatà, àyàmà. [22] Yake ro narymaye, weheto waka. Tuna kwaka xarha narymaye. Àro wyaro yake ro narymaye, àwayehkanàr horà, kekon hatà, àyàmà. Amna hnàn yaw exko nyhe, kekon hatà. Àsok hana manay ha, omoro, ehonomnà me hana, ehonomnà mehra haxa hana. Ehonomnà me oyehtoko, amna akoronomako nyhe, kekon hatà, Txesusu wya.

[23] Àro wyaro tkahoryehra naha, kekon hatà, Txesusu, àwya. Àsok hana manay ha, ehonomnà me hana, ehonomnà mehra haxa hana, tkahoryehra ro mak naha ha. Ehonomnà me xaxa mpànà naha ha, Khoryenkomo, tkahorye haxa naha, kekon hatà. Àro wyaro Khoryenkom hona owya xenyetoko, towakryetxehkaxem me mpànà manaha ha, kekon hatà, Txesusu. [24] Noro hona wenyaha rma haryhe, kekon hatà, àyàmà, teryewrye ro hatà. Noro hona wenyaha rma haryhe, atxke txko mak ha. Uro akoronomako nyhe, àhona xeny me nyhe ryehtxoho me, kekon hatà, àyàmà, Txesusu wya.

[25] Txesusu hyaka nomohtàketxkon hatà, toto komo. Karyhe rma haxa nomohtàketxkon hatà, thenyenohnà kom hatà. Àro wyaro nenytxownà hatà, Txesusu. Àro ke, worokyamo yoyey hatà. Worokyamo y, kekon hatà, àwya. Àrwonàmnà ro me mosonà meryey hamà. Àhanahnà ro me meryey hamà. Onà wyaro àkehe hampànà, owya, kekon hatà. Otowko hampànà, àhyaye. Ahohsàra harha exko hampànà, kekon hatà, Txesusu.

[26] Teryewrye ro kowontay hatà, worokyamo. Thenyehra nànyerymamnohye xarha tà. Kray, notowye hatà, àhyaye. Àwayehsaho wyaro nehxakon hatà, bàryekomo. Àro ke, wayehno ha ketxkon hatà, àton kukur komo, yaken komo rma hatà. [27] Tok, amor hoko nanàmye hatà, Txesusu. Sax, nasanàmye hatà, bàryekomo.

[28] Taa. Bàn kom yaka harha totxownà hatà, Txesus komo. Towomàtxhenye, onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu wya, anar komo nenytxahtor me mak hatà. Àsok tawro towhàra amna nahko harha, ketxkon hatà, àwya. Àsok tawro towhàra amna nahko harha. [29] Neyuhtxownà hatà, Txesusu. Noro wyaron komo ryhe, towhànà ro me natxhe, kekon hatà, àwyanye. Khoryenkom yakoro kàrwonàmtoho kom hoye ro marma, towsom me natxhe, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Tahohsosom me naha hampànà Toto me Enusaho katxhàrà on ha.

[30] Taa. Àsnye ro totxownà hatà, Txesus komo. Karyeryeya yamtar horye totxownà hatà. Ekayhera rma tàtonàr xe nehxakon hatà, Txesusu. [31] Àsok tawro hana, 12 komo hananàhrà hoko rma haxa tesnàr ke hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Tahohsosom me naha hampànà, Toto me Enusaho, toto komo wya, anhà komo wya, kekon hatà, àwyanye. Nyamoro rma namoyathohetxhe hampànà, yahkotohen hona. Twayhàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà. Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[32] Àro wyaro katxho hutwahra mak nehxatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo. Uhutwamohsoko, amna wya, kahra mak nehxatxkon hatà, àwya, kurunye tàwyanye xenyàr ke hatà.

12 komo yatameryekatxhàrà on ha.

[33] Taa. Kafahnaw hona nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Bàn kom yawo tehtokonye, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, 12 komo wya. Eten kom hoko mosonytxatxowà, omnyamo ro rye rma, asama yarye komoknàr kom me, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[34] Eyukhura mak nehxatxkon hatà. Àsok tawro hana, tatameryekanàr kom ke hatà.
Asama yarye tàtontokonye, natameryeketxkon hatà, nyamoro rye rma. Onokà ryhe,
ehonomnà me nyhe naye, kwawonye, tawro hoko natameryeketxkon hatà.
[35] Dyerye, neryewtay hatà, Txesusu. Omohtxoko, kekon hatà, àwyanye. Omohtxoko,
ronytxaxe. Ehonomnà me oyesnàr komo xe oyehtokonye, norohnàtho me xaxa mpànà
ehtxoko. Okukur komo yanoto me xaxa mpànà ehtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
[36] Bàryekomo txko yokye hatà, amrakatakanye. Nanàmye hatà, tonaka. Onà wyaro
nkekon hatà, 12 komo wya. [37] Mosonà txko xenytxoko, kekon hatà, àwyanye. Toto komo
yosnaka rma haxa nay hamà, mosonà txko. Mosonà wyarono txko komo ewakryetxoko,
kekon hatà. Rox oyehtokonye, ewakryetxoko. Owyanye ewakryentokonye rma, uro
rma mewakryetxhe, kekon hatà. Àro wyaro owyanye rowakryentoko rma, urohnà rma,
ronyaknyenhàr haxa mewakryetxhe, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

Xowaw komo wya worokyamo yownyenhàrà yatàknanàhkatxhàrà on ha.

[38] Khananàhnye y, kekon hatà, Xowawu, Txesusu wya. Toto amna nenyako. Worokyamo
yowyaknano, noro ha, ayano me rma haryhe, kekon hatà. Txesus yano me otowko ha,
keknano rma haryhe, worokyamo wya. Àro ke, àro wyaro kahra exko, kek amna, àwya.
Amna natàknanàhkeko, kukukur kom mehra esnàr ke, kekon hatà, Xowawu.
[39] Atàknanàhkahra ehtxoko, kekon mak hatà, Txesusu. Àsok tawro hana. Àro wyaron
komo ryhe, atxke naha Txesusu, kahra natxow hamà. Onyhoryeno ytxoho hoko, Txesus
yano me ryhe konyhoryen hampànà kany komo rma, rowàràhyakahra natxow hamà,
kekon hatà, Txesusu. Àro ke, atàknanàhkahranye ehtxoko. [40] Àsok tawro hana. Kxanhàn
kom mehra tehtokonye, kukukur kom me rma natxow hamà, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.
[41] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Anatoko ayakoronometxow hana, anar komo,
romryenon me oyesnàr kom ke mak ha, Kryestu mryenonà mosonà katxho me oyesnàr
kom ke mak ha, kekon hatà. Tuna marma txko yàmyatxow hana, owokru kom me. Tuna
yàmnyenhàrà rma, towakryexem me rma haxa natxhe hampànà, tàwyanye romryenon
komo yakoronomanàr ke mak ha. Àro wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà,
Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Amohra haxa oyehtokonye ohxe rma manatxhe katxhàrà on ha.

[42] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Tanhàn hokon me
harha bàryekomo yeryhera ro mak ehtxok hampànà, kekon hatà. Rohona xenyetho komo
rma yeryhera ehtxok hampànà, tanhàn hokon me harha. Àro hokon me harha owyanye
txenyetokonye, ohxehra ro mak manatxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro txeryhera
ronye rma awayehnàtokonye, ohxe oyesnàràtho kom haryhe. Tuna kwaka ononàtokonye,
ohxe oyesnàràtho kom haryhe. Tohu ymo ke amusmexah me ononàtokonye, àro wyaro
rma awayehnàtokonye, ohxe oyesnàràtho kom haryhe, kekon hatà, Txesusu.
[43-44] Anatoko ayanhàn kom hoko manatxow hana, ayamor kom ke hana, kekon xarha
tà. Onà wyaro haxa katxoko. Amohra hak wehxe, ranhàn hokohra harha ryehtxoho me,
katxoko, kekon hatà. Tamoke rma oyehtokonye, eryewhamnohno ytxoho ro na màtetxhe
hampànà, ayanhàn kom hoko oyesnàr kom ke. Weheto ymo wyaron hona màtetxhe
hampànà, ewehpànà ro ymo wyaron hona, kekon hatà. Amohra haxa oyehtokonye, ohxe
rma manatxhe, karyhe roro harha oyesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu.
[45-46] Anatoko ayanhàn kom hoko manatxow hana, ohror kom ke hana, kekon xarha tà.
Onà wyaro haxa katxoko. Àhrohra hak wehxe, ranhàn hokohra harha ryehtxoho me,
katxoko, kekon hatà. Tàhroke rma oyehtokonye, eryewhamnohno ytxoho ro na màtetxhe
hampànà, ayanhàn kom hoko oyesnàr kom ke. Àhrohra haxa oyehtokonye, ohxe rma
manatxhe, karyhe roro harha oyesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu.
[47] Àsok haxa hana mehohketxow ha, ayanhàn kom hoko. Mehohketxow hamà, oyonur
kom ke mak ha, kekon hatà. Onà wyaro haxa katxoko. Enhura hak wehxe, ranhàn
hoko ehohkahra harha ryehtxoho me, katxoko, kekon hatà. Enhura oyehtokonye, ohxe

rma manatxhe, Khoryenkom yowto hona otonàr kom ke. Tonke haxa oyehtokonye, tarymaxem me manatxhe hampànà, eryewhamnohno ytxoho ro na, oyonur kom ke atxke oyesnàr kom ke, kekon hatà. [48] Eryewhamnohno ytxoho ro ryhe, weheto ymo wyaro naha, ewehpànà ro ymo wyaro mak ha. Àton komo ryhe, àwayehpàra natxhe hampànà. Àwayehpànà rma, teryewhamnohso roro rma haxa natxhe hampànà, meya roro rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu.

[49] Xura ryhe, woto yonyhoryeny me nay hamà, kekon xarha tà. Weheto ryhe, uru yonyhoryeny me nay hamà. Weheto waka txexaho wyaro, tonyhoryexem me natxhe hampànà, romryenon komo, omeroro, teryewhamnohtoho komo yonàmrà ke mak ha, kekon hatà, Txesusu. [50] Ohxe nay hamà, xura. Anatoko nanhànten hana. Tanhàntatxhe rma, ohxehra ro mak nay hamà. Xura me harha txeryhen me nay hamà, kekon hatà. Xura kenye woto yexaho wyaro, ohxe ehtxoko, ohnawonye. Àro wyaro oyehtokonye, towahke rye manatxow hamà, omnyamo ro rye rma, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

10

Khetxenhàyamo hyaye kotowtoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

[1] Taa. Karyeryeya yamtar hoye toy hatà, Txesusu. Xukneya yamtar hona haxa toy hatà, Xoknaw mon hona rma hatà. Àhyaka nohsamnohtàkatxownà hatà, toto komo, thenyenohnà kom hatà. Àto xarha hananàhyatxkon hatà, Txesusu, hananàhno ynye ro kaxe.

[2] Farysew kukur komo xarha nomohtxownà hatà, àhyaka. Noro kukmanàr xe nehxatxkon haryhe tà, enkukmanàr horà. Onà wyaro nketxkonà rma haryhe tà. Khetxenhàrà hyaye kotowtoho, ohxe naye, ohxehra kat naye, owya, ketxkon hatà, àwya.

[3] Neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsoke nkaye, Moyses heno, kekon hatà. Àsoke ryhe kàyweronàhyamatxownà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[4] Onà wyaro kàyweronàhyamatxownà hatà, Moyses heno, ketxkon hatà, Farysew komo. Ohetxenhàyamo hyaye oyotownàtokonye, akaryehtan komo àmenhotxoko, kekon heno hatà. Kotowyaha hampànà, ohyaye, katxoko, owyanye àmenhonàr me, kekon heno hatà, ketxkon hatà, Farysew komo. Àro wyaro owyanye àmenhotxhe rma, motowyatxhe, ohetxenhàyamo hyaye, kekon heno hatà. Àro wyaro kàyweronàhyamatxownà hatà, Moyses heno, ketxkon hatà, Farysew komo, Txesusu wya.

[5] Àro wyaro kàyweronàhyamatxownà, ohnawonye atxke rma haxa oyesnàr kom ke, ohetxenhàyamo hyaye oyotowrà komo xe rma haxa oyesnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [6] Amnyehra haxa, toto yotowrà xehra mak nehxakonà, Khoryenkomo, thetxe hyaye. Àsok tawro hana. Tàwya toto yakàhtontoko, kàrà me, wos me xarha nakàhtoye, otàhyawo roro ehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [7] Àro ke, toto hak tàyàmànhàrà hnànkano. Noro hak tàyonànhàrà hnànkano, thetxe hyawo roro harha tehtxoho me, kekon hatà. [8] Àro wyaro mpànà naha ha, toto, wos yakoro. Asakononhàyamo, towenyxano wyaro harha mpànà naha ha, kekon hatà. Àro wyaro natxow hamà, toto komo, thetx kom yakoro. Asako ehxera harha natxhe, Khoryenkomo nenyàr me. Towenyxano wyaro harha natxhe, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [9] Khoryenkomo ryhe, osomryeno ynye me naha. Àro ke, onà wyaro kahra hak nahtxoko, toto komo. Totowyatxow hamà, khetxenhàyamo hyaye, kahra hak nahtxoko, osomryeno ynye me Khoryenkomo yesnàr ke, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

[10] Bàn kom yaw harha tehtokonye, onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu wya. Àsok màkan harha, kotowtoho kom hoko, ketxkon hatà, àwya.

[11] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Ohetx komo hyaye otowhàra ro mak ehtxoko, kekon hatà. Àhyayenye oyotownàtokonye rma, anaro wos yahohsàra ro mak ehtxoko. Owyanye anaro yahosnàtoko rma, atxke manatxhe, ohetxe ro kom mehra noro yesnàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu. [12] Àro wyaro rma rha natxhe, woràskomo komo

xarha. Tànyonhàrà hyaye otowsahotho rma, anaro kàrà yahohsàra hak nahtxoko, kekon hatà. Tàwyanye anaro yahosnàtoko rma, atxke natxhe, tànyo ro kom mehra noro yesnàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Bàryekomo txko kom hak nomohtxowà rohyaka katxhàrà on ha.

13 Thokyamo txko yokyatxkon hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Mosonà txko aheko tawro xe nehxatxkon hatà, àwya, ohxe texem me esnàr kom horà. Horohkatxownà mak hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo.

14 Nyamoro wya àhorohkanàr komo yonyey hatà, Txesusu. Atxke nehxakon hatà, àwya. Ewakhàra nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Bàryekomo txko kom hak nomohtxowà, rohyaka, kekon hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Àhorohkahranye ehtxoko. Moxamo txko wyaron komo ryhe, Khoryenkomo mryenon me natxhe, kekon hatà, Txesusu. 15 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Akayaryet kom me Khoryenkomo yesnàr xe oyehtokonye, bàryekomo wyaro norohnàtho me xaxa mpànà osonytxoko, kekon hatà. Àro wyarohra oyehtokonye, noro mryenon mehra ro mak manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

16 Bàryekomo komo yanàmyakon hatà, Txesusu, tonaka. Say, tok, tamorà yeryakon hatà, àhonanye. Khoryenkom yakoro nàrwonakon hatà, àhokonye.

Tkatxhonkemà hananàhàthàrà on ha.

17 Taa. Asama yarye tekon hatà, Txesusu. Àtonàr me, àhyaka toy hatà, toto, karyhe mak hatà. Tosoknar ho neryewtay hatà, akrataka. Khananàhnye y, enyhoru ryhe omoro, kekon hatà, àwya. Àsoke ryhe ohxe wehxano, karyhe roro harha ryehtxoho me, kekon hatà, Txesusu wya.

18 Àsok tawro enyhoru ryhe omoro màken harha, rowya, kekon hatà, Txesusu, àwya. Khoryenkomo ryhe, enyhoru me naha, noro marma mak ha. Enyhoru mehra ro mak natxhe ha, toto komo, kekon hatà. 19 Karyhe roro harha oyesnàr xe oyehtoko, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehxorye manaha, kekon hatà, Txesusu. Onà wyaro katxho komo hutwahra kat manaye, toto yotahahra ehtxoko katxho rma, anar komo hetx hokohra ehtxoko katxho xarha, toto katxho yarhàra ehtxoko katxho xarha, toto hoko àtemarontahra ehtxoko katxho xarha, amotaka ehemahra ehtxoko katxho xarha, toyuhsom me xenytxoko, oyàm komo, oyon komo xarha, katxho xarha. Àro wyaro katxho kom yawo ro tehxorye manaha, kekon hatà, Txesusu, àwya.

20 Khananàhnye y, kekon hatà, noro, Txesusu wya. Àro wyaro katxho kom yawo ron uro. Romryen yaye ro rma, àro wyaro katxho kom yawo ro ehxah uro, kekon hatà.

21 Thànye rma haxa nenyakon hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, àwya. Khoryenkomo yoyuhtukahra hak manaha, kekon hatà. Onà wyaro xaxa mpànà exko ha, noro yoyuhtukatxho me. Akatxhothàrà tàmtaha, omeroro, txenyeru hona, kekon hatà. Txenyeru rma tàmko xarha, toto komo wya, àkatxhomnà komo wya, ànyahpàn komo wya. Àro wyaro exko hampànà, kahe yawo towakryexem me oyehtxoho me, kekon hatà. Àro wyaro oyexetxhe rma, rakoro omok ha, kekon hatà, Txesusu, àwya.

22 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, nekhokay hatà, tkatxhonke rma haxa tesnàr ke hatà. Ekhokaxaho rma toy hatà.

23 Noro totxhe rma, àhorye ronye nenytxehkatxownà hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Tkayaryet kom me Khoryenkomo hutwahra natxow hamà, tkatxhonkem komo, kekon hatà. Krawame mak natxhe, noro mryenon me harha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

24 Koo, noseryehoketxkon hatà, nyamoro, Txesusu rwon hoko. Kàrkomo komo y, kekon xarha tà, Txesusu, àwyanye. Tkatxho hona ron komo ryhe, krawame rma haxa natxhe, Khoryenkomo mryenon me harha, kekon hatà, 25 Arkurya yowtarà txko yarye àtohra nay hamà, kameru ymo. Krawame rma haxa nay hamà, àtotho, hory me ymo esnàr ke, kekon hatà. Àro yarye noro totho yoho rma haxa krawame natxhe, tkatxhonkem komo, Khoryenkomo mryenon me harha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

[26] Koo, noseryehokatxehketxkonà rma haxa mak hatà, nyamoro, thenyehra rma haxa
mak hatà. Àsok tawro harha, ketxkon hatà. Tonyhoryexem komo ehxera natxow hamà.
Àsoken kom katà tonyhoryexem me natxowà, ketxkon hatà, Txesusu wya.
[27] Nenytxehkatxownà hatà, Txesusu, Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Tonyhoryetxho
kom hoko tehnyaxem me natxhe ha, toto komo, kekon hatà. Khoryenkom haxa ryhe,
ehnyahnà ro me mak naha. Ehonomnà xaxa kax mak naha ha, kekon hatà, Txesusu.
[28] Onà wyaro nkekon hatà, Petru, àwya. Amna ryhe, amna yomyawonotho nànomye,
ayakoro amna totho me, kekon hatà. [29] Neyukye hatà, Txesusu. Àsok hana natxow ha,
romryenon kom ha, kekon hatà. Onà wyaro natxow hamà, rox tesnàr kom ke mak ha, àrwo
yonyhorunu yokarymanàr xe tesnàr kom ke mak ha. Anatoko bànàthàyamo nomyatxow
hana, kekon hatà. Anatoko towtànhàyamo nomyatxow hana. Anatoko twosànànhàyamo
nomyatxow hana. Anatoko tàyàmànhàyamo nomyatxow hana, kekon hatà. Anatoko
tàyonànhàyamo nomyatxow hana. Anatoko thokuthuyamo nomyatxow hana, kekon hatà.
Anatoko towtothàyamo nomyatxow hana. Omeroro rma nànomyatxow hana, romryenon
komo, rox tesnàr kom ke mak ha, rokarymanàr xe tesnàr kom ke mak ha, kekon hatà,
Txesusu. [30] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Nyamoro ryhe, towakryexem
me rma haxa mpànà natxhe ha, kekon hatà. Amnye rma, tano rma hak tehtokonye,
thenyehra towakryexem me mpànà natxhe ha, bànkem me rma haxa mak ha, towtànkem
me rma haxa mak ha, twosànkem me rma haxa mak ha, tàyonkem me rma haxa mak
ha, thohkem me rma haxa mak ha, towtokem me rma haxa mak ha, kekon hatà. Àro
wyaro towakryexem me mpànà natxhe ha, amnye rma. Àro wyaro towakryexemà rma,
teryewhamnohsom me rma natxhe hampànà, tano rma hak tehtokonye. Amnye haxa,
karyhe roro mpànà natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.
[31] Àsok tawro hana, kekon xarha tà. Anar komo yosnakan uro kany komo ryhe, wahoro
htxero towakryexem me natxhe hampànà. Anaro komo yohon uro kany kom haxa ryhe,
mahtuk me towakryexem me natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro
komo wya.

Txesusu wya twayehtoho yokarymatxhàrà on ha.

[32] Asama yarye tetxkon hatà, Txesus komo. Xerusaryen hona tetxkon hatà. Wahoro
tekon hatà, Txesusu. Noro yakoron komo ryhe, noseryehoketxkon hatà. Àwenaryenye
totxownà hatà, toto komo. Nyamoro rma newankaranatxkon hatà. 12 komo yanyekye
hatà, Txesusu, tàhyaka. Noskarymay hatà, àwyanye. Amnye tehtxoho rma yokarymay
hatà. [33] Xerusaryen hona tàtetxow hamà, kekon hatà. Tahohsosom me mpànà naha ha,
Toto me Enusaho, Xuknewyana yoh komo wya, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo wya,
àyweronàhyamano ynye ro komo wya xarha. Nyamoro ryhe, twayehkahorye xak naha,
ketxhe hampànà, noro hoko, kekon hatà. Nahohsetxhe xarha hampànà, Xuknewyanahnà
komo wya. [34] Nyamoro rma newnohyatxhe hampànà, kekon hatà. Noro horye netahtetxhe
xarha hampànà. Nàhpokyatxhe xarha hampànà. Yahkotohen hona namoyathetxhe xarha
hampànà, kekon hatà. Twayhàtxhe, nasanàmyaha mak hampànà, noro ha. Osorwawo ro
enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

Txaku komo wya ahanaka haxa amna txeryko katxhàrà on ha.

[35] Txesusu hyaka haxa totxownà hatà, Txaku komo, Xowaw xarha. Sekmeknew muru
komo rma nyamoro hatà. Khananàhnye y, ketxkon hatà, àwya. Amna ryhe yowakryenàr
xe amna naha, owya, ketxkon hatà. Amna yano me ryhe, amna yowakryenàr xe amna
naha, owya, ketxkon hatà, Txaku komo.
[36] Àsoke ryhe oyowakryenàr komo xe manatxowà, rowya, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
Àsoke ryhe oyowakryenàr komo xe manatxowà, rowya, kekon hatà.
[37] Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Ehonomnà me rma haxa amna yenyàr xe amna
naha, owya, ketxkon hatà. Toto komo kayaryet me oyomoknàtoko, ehonomnà me xaxa
mosonyhen hamà, omeroron komo wya. Àtoko rma, ahanaka haxa amna txeryko, anaro

howehehra, anaro howehe, owyaro rma rha ehonomnà me amna yehtxoho me, ketxkon
hatà.
[38] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àna matà, rohanawo toto yehtxoho
hutwahra ro mak manatxhe ha, kekon hatà. Rowyaro rma rha eryewhamnohxemo komo
ryhe, ehonomnà me harha natxhe hampànà, rohanaw harha, kekon hatà. Ryeryewham-
toho wenàmtàhkehe hampànà. Toto wya twokru yontàhkantokono wyaro, ryeryewham-
toho wenàmtàhkehe hampànà, kekon hatà. Tuna kwaka toto yataymomnàtokono wyaro,
ryeryewhamtoho yaka koteryaha hampànà. Rowyaro rma rha katà menàmtàhketxowà,
oyeryewhamtoho komo, kekon hatà, Txesusu, Txaku komo wya.
[39] Àhà, amna nenàmtàhkehe, ketxkon hatà, nyamoro ha. Yaworo màketxhe, kekon hatà,
Txesusu, àwyanye. Rowyaro rma rha oyeryewhamtoho komo menàmtàhketxhe hampànà.
[40] Enàmtàhkanyenhàrà rma yeryhera mak wehxaha, uro, ehonomnà me harha, rohanaka
harha, kekon hatà. Àsok tawro hana. Royàmà nwahanonkatxho komo ryhe, rohanaka
texem me natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, Txaku komo wya.

Okukur komo yanoto me xaxa mpànà ehtxoko katxhàrà on ha.

[41] Txaku komo rwonà yonytxatxownà hatà, ukukur komo. Txesusu nhananàhrà ro komo
rma rha nyamoro ha, 10 komo rma. Àro ke newakàhkahtxownà hatà, tkukur kom hoko,
Txaku kom hoko, Xowaw hoko xarha. Kohonye nyhe ehonomnà me tesnàr komo xe
natxow hamà, ketxkon hatà, 10 komo, tàwyanye rma.
[42] Àro ke nanyehtxekatxownà hatà, Txesusu, tàhyaka. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye.
Àsok hana natxow ha, toto kayaryet kom ha, anaro rha yana kayaryet kom ha, kekon
hatà. Ehonomnà me rma haxa natxow hamà, tàmryenon komo yoho rma haxa mak
ha. Tàmryenonàthàyamo rma yanotometxow hamà, ehonomnà komo. Tanàhnohso ro
nanotometxow hamà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
[43-44] Omnyam haxa ryhe, nyamoro wyarohra tehxorye manatxhe, kekon hatà. Ehonomnà
me oyesnàr komo xe oyehtokonye, okukur komo yanoto me xaxa mpànà ehtxoko, kekon
hatà, Txesusu. [45] Àro wyaro rma rha wehxaha, uro, Toto me Enusaho. Anotomano ynye
mehra mak komokye. Toto komo yanoto me haxa ryhe komokye, kekon hatà. Toto
komo yonyhoryeny me ryhe komokye. Rano me ro rma kwayehyaha hampànà, rowya
enyhoryetxho menye. Anhàn komo hyaye towtoho komo wehemehe, rowayehrà ke,
kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Bahtxemew yontanàhàthàrà on ha.

[46] Taa. Xeryko hona nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Taa. Àsnye ro totxownà xarha
tà, Xeryko hoye rma hatà. Txesus yakoro tetxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, toto komo
xarha, thenyenohnà kom hatà. Asama yahetawo nehxakon hatà, toto. Enhunu ro rma mok
nehxakon hatà. Bahtxemewu rma noro hatà. Txemew muru rma noro hatà. Uro nyhe
txko rotxenyerun ha kanye ro me nehxakon hatà, toto komo wya. [47] Tàhyaha Txesusu
tonàrà yonytxay hatà. Txesusu nomokyaha, Nasarye honotho rma nomokyaha, tawro
yonytxay hatà, toto komo wya. Àro ke nàrwonàmye hatà, teryewrye ro. Ha y, Txesusu y,
kekon hatà. Dafe heno yohamàtho omoro hatà. Rohnàn yaw exko, kekon hatà, enhunu ro.
[48] Neytownà mak hatà, toto komo. Thenyenohnà komo rma neytownà hatà. Tatàknye
exko, ketxkon hatà, àwya. Tatàknye exko. Noro ryhe, nàrwonakonà rma haxa mak hatà,
thenyehra rma haxa mak hatà. Dafe heno yohamàtho omoro hatà. Rohnàn yaw exko,
kekonà rma haxa mak hatà.
[49] Kràk, horohye hatà, Txesusu. Noro hak anyehtxoko, rohyaka, kekon hatà, toto
komo wya. Àro ke, enhunu ro yanyehtxownà hatà. Omok hatà, ketxkon hatà, àwya.
Teryehorye exko. Asanàmko ha. Ayanyekyaha, mosonà, ketxkon hatà, toto komo, noro
wya. [50] Thononàthàrà wakay hatà, enhunu ro. Xuway, fuh txow, sax, nasanàmye hatà. Sàh
sàh sàh sàh, Txesusu hyaka toy hatà.
[51] Àsok oynyàr xe manaye, rowya, kekon hatà, Txesusu, àwya. Khananàhnye y, kekon
hatà, Rontanàhrà xe wehxaha, owya, kekon hatà.

52 Ohxe àtoko, kekon hatà, Txesusu, àwya. Tonke harha manaha, rohona owya xenyàr
ke, kekon hatà. Àtoko rma tonke harha nehxakon hatà, enhunu rotho. Txesus yakoro toy
hatà, asama yarye.

11

Xerusaryen hona Txesusu yahatakatxhàrà on ha.

1 Xerusaryen hahnohyatxkon hatà, Txesus komo. Anaro rha owto txko màtkoso nomo-
htxownà hatà, Betfaxe màtkoso rma hatà, Betanya màtkos xarha hatà. Oryefera yàhàn
mahotur ho ryhe nehxatxkon hatà, Txesus komo. Àto tehtokonye, asako nànyahtxownà
hatà, Txesusu. Tànhananàhrà ro kom hoye asako nànyahtxownà hatà.
2 Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Owto hona àtotxoko, kekon hatà. Owto hona
àtotxoko. Menyatxhe, àro hona. Ayahatakatxhenye rma, xumentu mxekrà menyatxhe
hampànà, kekon hatà. Ewahtosaho rma menyatxhe. Toto komo, àmkawo àtotho mehra
hak naha, kekon hatà. Meweketxhe ha. Xaro mekyatxhe ha, kekon hatà, Txesusu. 3 Àsok
tawro meweketxowà ketxow hana, toto komo, owyanye. Onà wyaro meyukyatxhe ha.
Kohkomo, moson xe nay hatà, màketxhe ha, kekon hatà, Txesusu. Mexehra nekhen harha
tà, Kohkomo, xaro harha, màketxhe ha, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo wya.
4 Àro ke totxownà hatà, nyamoro. Xumentu mxekrà yonytxownà hatà. Nàmno
hotaka ewahtosaho nehxakon hatà. Màmyaye nehxakon hatà, asama yawo rma. Àro ke
newekatxownà hatà. 5 Onà wyaro nketxkon hatà, àton kukur komo, àwyanye. Àsok tawro
meweketxowà, xumentu mxekrà, ketxkon hatà, àwyanye. Àsok tawro meweketxowà,
xumentu mxekrà. 6 Neyuhtxownà hatà, ànyahxemo komo. Txesusu wya katxhàrà yawo
ro neyuhtxownà hatà. Àro ke narhotxownà hatà, àton komo, àwyanye.
7 Àro ke natxownà hatà, Txesusu hyaka. Xumentu mxekrà yatxownà hatà. Nàmkayam-
totxownà hatà, twomun kom ke. Sax, dyerye, àmkakoso natakryey hatà, Txesusu. 8 Asama
yaka twomun komo yatxaraketxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo rma. Àhaya
xarha yeryatxkon hatà, anar komo, asama yaka rma rha. Txaray txaray txaray, asama
horye ro wewe txaraymetxkon hatà, Txesusu yosamar yaka txenyàr horà. Àro wyaro rma
nehxatxkon hatà, tàwyanye ehonomnà me Txesusu yonyàr ke hatà.
9 Txesusu ywaho tetxkon hatà, anar komo. Noro wenarye tetxkon hatà, anar komo.
Omeroro rma, onà wyaro nketxkon hatà, teryewrye ro hatà. Kohkom yano me omohsaho
ryhe mosonà. Ehonomnà me xaxa hak nahko, ketxkon hatà. Towakryexem me xaxa hak
nahko. 10 Kàkayaryet komo me omohsaho ryhe mosonà, ketxkon hatà. Khoryen heno komo
kayaryet me Dafe heno yehtxoho wyaro rma rha, kàkayaryet komo me nay hamà, mosonà,
ketxkon hatà. Towakryexem me xaxa hak nahko. Ehonomnà me xaxa nay hamà, katxow
haka, kahe yawon komo, ketxkon hatà, toto komo, teryewrye ro hatà.
11 Àro wyaro Xerusaryen hona nahatakay hatà, Txesusu. Khoryenkom màn yaka
nowomye hatà. Àro yawon horye ro nenytxehkay hatà, omeroro hatà. Tàwya xenytx-
ehkatxhe rma, àro yaye toy hatà. Awanaka haxa nehxakon hatà. Àro ke, Betanya hona
toy hatà. Akoro rma totxownà hatà, 12 komo.

Fek yoh heno wayehkatxhàrà on ha.

12 Sa, nenmahye hatà. Betanya hoye totxownà hatà, Txesus komo. Tàtonàr me rma
nahyehyakon hatà, Txesusu. 13 Moxe ro fek yoh yonyey hatà. Take rma haxa nehxakon
hatà. Àro ke toy hatà, Txesusu, eher horà. Teherke nay hana, kekon hatà. Màtkoso toy
hatà. Kràk. Eherhàra mak nehxakon hatà. Tak marma nehxakon hatà, ehetawawohra hak
esnàr ke hatà.
14 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, fek yoh heno wya. Ehetahnà ro me oyesnàrà hxak
moro ha, kekon hatà, àwya. Àro wyaro nenytxatxownà hatà, ànhananàhrà ro komo.

Khoryenkom màn yawonotho matxakatxhàrà on ha.

15 Xerusaryen hona nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Khoryenkom màn yaka
nowomye hatà, Txesusu. Àto nehxatxkon hatà, twarawantaxemà ro komo. Khoryenkom
màn yawo ryhe warawantetxkon hatà. Nukrunyemehtxownà hatà, Txesusu. Fow fow,
bey bey kekon hatà. Anar komo ryhe, txenyeru yomtakayonomanye ro me nehxatxkon
hatà. Àtxenyerun komo rma, warata ho nehxakon hatà. Tax, teryay, waratatho matxakay
hatà, Txesusu. Anar komo, watkuku yàmnye ro me nehxatxkon hatà, tahon kom ho
eryewtaxemo. Tax, teryay, ahonàthàyamo xarha matxakay hatà, Txesusu. 16 Anar komo,
tkatxho komo yaryatxkon hatà, Khoryenkom màn yarye rma hatà. Horohkano yeryey
hatà, Txesusu. Akatxho komo yarhàra ehtxok hampànà, on yarye, enyhoru ro yarye,
kekon hatà, àwyanye.

17 Hananàhtxownà xarha tà. Àsok hana nken ha, àmenhosahonhàrà, kekon hatà. Onà
wyaro nken hamà.

Toto komo rwonàmtoho ro me naha, romànà. Anaro rha yana komo rwonàmtoho ro me
naha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom màn hoko, kekon hatà, Txesusu.
Àro rma manàhnohyatxhe harha, omnyamo. Àsok tawro hana, àro yawo rma toto komo
txenyerunutho yahosnàr ke, owyanye, temenyem komo wyaro owyanye ahosnàr ke,
kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

18 Àro wyaro nenytxatxownà hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom màn yonye ro
yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Àro ke, Txesusu wayehkanàr xe
nehxatxkon hatà. Àsoke twayehketxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àwayehkahra mak
nehxatxkon hakahpa tà. Àsok tawro hana, toto kom hona toseryehrà kom ke hatà. Onà
wyaro nketxkon hatà, toto komo. Koo, ohxe rma haxa khananàhyatxow hamà, mosonà,
ketxkon hatà, tàwyanye rma, Txesus hoko.

19 Awanaka haxa ehtoko, toy harha tà, Txesusu, owto ymo hoye.

Oyoyukyatxhe hampànà àhà ymo katxhàrà on ha.

20 Sa, nenmahye xarha tà. Fek yoh heno màtkoko totxownà xarha tà, Txesus komo,
asama yarye rma hatà. Nenytxownà hatà. Àwayehsaho rma nehxakon hatà, fek yoh heno,
àmxathàr heno me ro hatà. 21 Txesusu rwonàmàthàrà hutway hatà, Petru. Khananàhnye
y, mon ham fek yoh heno, onwayehkatxhàràtho, kekon hatà, Txesusu wya. Wayehyako
hxak hamà, kekon hatà, Petru.

22 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Khoryenkom hona xenytxoko, kekon
hatà. 23 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Khoryenkom hona owyanye xenyetoko,
rowyaro rma rha eryehokano meryatxhe hampànà, noro yahoxet yano me mak ha, kekon
hatà. Oyoyukyatxhe hampànà, àhà ymo, moro ymo. Owyanye, ohtakako, atarymako
tuna ymo kwaka, Khoryenkom yahoxet yano me, katxhe rma, oyoyukyatxhe hampànà,
moro ymo. Onà wyaro kahra mak ehtxoko, ohnawonye, kekon hatà. Royukyan hana,
àna hana, kahra ro mak ehtxoko, ohnawonye. Royukyaha xaxa mak hampànà, katxok
xa ha, ohnawonye. Àro wyaro owyanye tatoko rma, oyoyukyatxhe hampànà, moro
ymo, Khoryenkom hona rma haxa owyanye xenyàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.

24 Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Àsok maken kom hoko
orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Uro txko ewakryeko nyhe kanye ro me ehtxoko,
noro wya, kekon hatà. Noro yakoro orwonàmnàtokonye, royukyaha xaxa mak hampànà
katxoko, ohnawonye. Àro wyaro ohnawonye tatoko rma, Khoryenkomo oyowakryetxhe
hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. 25 Noro yakoro orwonàmnàtokonye rma, oserye-
whokatxoko, toto kom hoko. Oxehranye toto yehtoko, noro hoko rma oseryewhokatxoko,
ohokony xarha Khoryenkomo yoseryewhokatxho me. Kahe yawono rma noro ha,
Khoryenkomo, oyàmkomo rma. Noro rma noseryewhokehe, ohokonye, ayanhànàthàyam
hoko, axanhàn kom hoko oyoseryewhokanàr kom ke, kekon hatà. 26 Nyamoro hoko oserye-
whokahra oyehtokony haxa ryhe, oseryewhokahra rma rha naha hampànà, oyàmkomo,

kahe yawono, ohokonye, ayanhànàthàyam hoko, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Onok yano me ukrunyemeknyo meryak harha katxhàrà on ha.

[27] Xerusaryen hona nahatakatxownà xarha tà, Txesus komo. Khoryenkom màn yarye tekon hatà, Txesusu. Àtontoko rma, àhyaka nomohtxownà hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha, horykomo kom yakoro xarha.

[28] Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Onok yano me ukrunyemeknyo meryak harha, on yaye, ketxkon hatà. Onokà ryhe, ukrunyemehtxoko keknano, owya, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Txesusu wya.

[29-30] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Uro htxero onà wyaro àkehe, owyanye royuhtoho me, kekon hatà. Onok yano me aymomno ryakonà, Xowaw heno, owyanye, kahe yawon yano me katà, toto yano me katà, kekon hatà. Omnyamo htxero, uro eyuhtxoko. Owyanye royukutxhe rma, uro haka rha koyukyatxhe, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[31] Àro ke nosonytxetxkon hatà, nyamoro rye rma. Àsoke tketxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsoke tketxowà. Kahe yawon yano me aymomno ryakon hamà, noro heno, tketxow katà, ketxkon hatà. Àro wyaro kàwyanye tatoko, onà wyaro nken hamà, mosonà. Àsok tawro noro heno yoyukhura mehxatxkonà, ken hamà, kàwyanye, ketxkon hatà, tàwyanye rma. [32] Àsok haxa katà tketxowà. Toto yano me aymomno ryakon hamà, tketxowà, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, tàwyanye rma. Àro wyaro tawro xehra mak nehxatxkon hatà. Àsok tawro hana, toto kom hona toseryehrà kom ke hatà. Onà wyaro kany me nehxatxkon hatà, toto komo. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me haxa we nehxakon ha, Xowaw heno, kany me nehxatxkon hatà, toto komo, omeroron komo. Àro ke noseryehyatxkon hatà, eh komo, toto yano me aymomno ryakon hamà tawro hona.

[33] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Hàà, àna hana, ketxkon hatà, àwya. Onok yano me hana aymomno ryakon ha, noro heno ha. Uhutwahra amna naha, ketxkon hatà. Uro xarha, oyoyukhuranye wehxaha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onok yano me hana ukrunyemeknyo weryak ha. Oskarymahra ro mak wehxaha ha, owyanye, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

12

Nat yony komo yanhànà yokarymatxhàrà on ha.

[1] Kuknonano me nàrwonàmye hatà, Txesusu, akoronye, Xuknewyana yoh kom yakoro. Nyamoro wya tàxanomkahnohtoho kuknon me ryhe, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Tànatàrà yeryey hatà, horykomo, kekon hatà. Ufa heno yonamye hatà. Watxamtoy xarha tà, kekon hatà. Toh yakay xarha tà, ufa xkunkatxho rma hatà. Wato ymo yeryey xarha tà, kawono ymo hatà, tànatàrà yonytxoho rma hatà, kekon hatà. Àro wyaro tàwya txetxehkatxhe rma, toto komo yomyaràhtoy hatà. Tànatàr yony me nemyaràhtotxownà hatà, kekon hatà. Tàwya emyaràhtotxhenye rma, toy hatà, horykomo, anar komo yowto hona, monyen komo yowto hona, kekon hatà, Txesusu.

[2] Amnye ehetawawo tanoto nyakye hatà, horykomo, tànatàr yony komo hyaka. Àhyakanye nànyakye hatà, eher horà, kekon hatà. Ronatàr yeher hoye mpànà mon-ekhetxow ha, owya, kekon hatà, tanoto wya. Àro ke toy hatà, àhyakanye, kekon hatà, Txesusu. [3] Anoto heno yahohtxownà mak hatà, nat yony komo, txom, txom, txom. Nàhpohtxownà xarha tà. Akorohra rma nànyahtxownà harha tà, kekon hatà, Txesusu. [4] Amnye, anaro tanoto xarha nyakye hatà, àhyakanye. Noro heno yhuthuhwo netahatxownà hatà, nyamoro ha. Atxke rma haxa netxownà hatà, kekon hatà, Txesusu. [5] Amnye, anaro tanoto xarha nyakye hatà, àhyakanye. Noro heno yotahatxownà hatà, nyamoro ha. Wayehye hatà, kekon hatà. Anar komo tanoto komo xarha nyakye hatà,

àhyakanye. Anaro heno komo hpohtxownà hatà. Anaro heno komo yotahatxownà hatà, kekon hatà, Txesusu.

6 Horykomo yakoro rma nehxakon hatà, umuru txko, towenyxano txko, ànàhnànà txko. Noro rma nyakye haxa hatà, àhyakanye. Ohxe romuru yonyatxhe, kekon hatà, horykomo, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. 7 Onà wyaro haxa nketxkon hatà, nat yony kom ha, tàwyanye rma. Moson hamà umuru, ketxkon hatà. Tàyàmànhàrà wayhàtxhe, nat yoh me harha nay hamà, umurunhuru kaxe, ketxkon hatà. Àro ke norotho tetahatxe, norohnà harha kàwyam harha nat yoh me kehtxoho menye, ketxkon hatà, tàwyanye rma, kekon hatà, Txesusu. 8 Àro ke noro heno yahohtxownà hatà. Netahatxownà hatà. Ekehàthàrà yarymatxownà hatà, nat waye, kekon hatà, Txesusu.

9 Àsok hana nyamoro heno ymo yeryan ha, horykomo, kekon xarha tà, àwyanye. Nyamoro heno ymo yotahaxe ten hamà. Netahetxow hamà. Anar komo yomyaràhten hamà, tànatàr yony me harha, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro kuknonano me nàrwonàmye hatà, Xuknewyana yoh komo wya tàxanomkahnohtoho hutwamohsonàr horà rma hatà.

10 Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Khoryenkom karyehtanà hutwahra manatxowà, kekon hatà. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Toh xanomkahnohnye komo wyaro, noro xanomkahnohyatxhe hampànà, toto komo.

> Noro ryhe, ehonomnà me harha mpànà naha ha. Nàmno yetxehà wyaro, ehonomnà me noro yeryaha hampànà, Kohkomo. 11 Ehonomnà me harha noro yehtxoho rma, ohxe rma haxa naha, kàwyanye.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàrà hutwahra kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

12 Onà wyaro nehutwetxkon mak hatà, nyamoro ha. Khokonye rma nàrwonàmno hamà. Kukuknon kom me nàrwonàmno hamà, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, tàwyanye rma. Àro ke, noro yahohtxahke nehxatxkon haryhe tà. Ahohsàra mak nehxatxkon hakahpa tà, toto kom hona toseryehrà kom ke hatà. Àro ke, noro hyaye totxownà hatà, Xuknewyana yoh komo.

Txenyerun kom hoye tàmporye naye Sesa wya katxhàrà on ha.

13 Tkukur komo nyahtxownà hatà, Xuknewyana yoh komo, Txesusu hyaka. Farysew kukur komo rma nyahtxownà hatà. Eroknes kukur komo xarha nyahtxownà hatà, àhyaka. Onà wyaro tawro xe rma nehxatxkon haryhe tà, ànyahxemo komo, Txesusu rwon hoko. Atxke màkehe, yaworohra mak màkehe, tawro xe rma nehxatxkon haryhe tà.

14 Txesusu hyaka haxa totxownà hatà. Khananàhnye y, ketxkon hatà, àwya. Yaworo rma haxa manaha, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. Yaworo xaxa hananàhno meryaha, amna wya. Àme yohà rma haxa manaha, toto kom hoko. Owya àhananàhnàtokonye, oseryehpàra ro mak manaha, toto kom hona, ketxkonà rma haryhe tà. Toto kom hona àhyahampàra ro mak manaha. Yaworo xaxa Khoryenkomo muhutwamohsehe, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. Àro ke, uhutwamohsoko, amna wya. Txenyerun kom hoye tàmporye naye, Sesa wya, Homayana komo kayaryetà wya. Tàmporyehra kat naye, owya, ketxkonà rma haryhe tà, Txesusu wya. 15 Tàmyatxow katà. Tàmpàra kat tehxatxowà, owya, ketxkonà rma haryhe tà.

Yaworon mehra ehtxoho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Rokukmanàr xe manatxow hamà, ronkukmanàr horà, kekon hatà, àwyanye. Txenyeru txko sohtxoko, rowya xenytxoho me, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

16 Àro ke nehtxownà hatà, àhyaka. Onok kuknonà mosonà, kekon hatà, Txesusu. Onok yosotà onà, àmenhosaho, kekon hatà, txenyeru txko hoko. Hàà, Sesa hamà, ketxkon hatà, nyamoro ha. 17 Hàà, yaworo màketxow hamà, kekon hatà, Txesusu. Noro katxho me nay hamà, onà, kekon hatà. Àro ke, noro ewakryetxoko, owyanye àkatxho yàmrà ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha Khoryenkomo xarha ewakryetxoko, owyanye eyuknur ke mak ha, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, noseryehoketxkon

hatà, ànyahxemo komo, thenyehra hatà. Koo, ohxe rma haxa koyuhtxow hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Saknusew komo yoyukuthuru on ha.

18 Saknusew kukur komo xarha nomohtxownà hatà, Txesusu hyaka. Kwayhàtxhenye, asanàmpàra ro mak tehxatxhe, kany komo rma nyamoro ha. Khananàhnye y, ketxkon hatà, Txesusu wya. 19 Onà wyaro nmenhoy hatà, Moyses heno, kàyweronàhyamanye ro heno komo.

Towàt heno wayhàtxhe, àhokhura rma àwayhàtxhe, àhetxenhàrà hak yahosno, ewtànhàrà rma. Noro ryhe, thetx me nahohsaha, àhohtanàr horà. Towàt heno wenatàhwo hohtehe, noro ha, towàt heno hokru me.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Moyses heno, ketxkon hatà, Saknusew komo, Txesusu wya.

20 Àro ke enytxako. Tànyonye wos yexetxhàrànhàrà amna nekarymehe, owya, ketxkon hatà. 7 me nehxatxkonà, toto heno komo, ewtà rye komo rma. Wahoto heno wos yahosàye, ketxkon hatà. Wayehye, noro heno. Àhokhura rma wayehye, ketxkon hatà. 21 Àhonanotho heno rhye, towàt heno hetxenho yahosàye. Àhokhura rma rha wayehye, noro heno xarha, ketxkon hatà. Àro wyaro rma rha nexeye, àhonanotho heno xarha. 22 Àro wyaro rma rha nehtxownà, 7 heno komo, omeroro, ketxkon hatà. Tàwyanye wos yahosàtxhe, wayehtàkatxownà. Àhohtahra rye rma wayehtàkatxownà. Nyamoro heno mahyaka wos heno xarha wayehye, ketxkon hatà, Saknusew komo. 23 Àsok natxowà àro ke, owya, ketxkon hatà, Txesusu wya. Kwayhàtxhenye tasanàmyatxhe harha màkehe hawe, omoro. Onok hetx me ryhe naye, wosà, tasanàmàtxhenye, ketxkon hatà. Onok hetx me ryhe naye, amnye ha. Tano rma hak tehtoko, 7 kom hetx me nehxakon hamà, ketxkon hatà, Saknusew komo, Txesusu wya.

24 Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwyanye. Ayawexenatxow hamà, omnyamo. Owyanye asanàmpàra ro mak tehxatxhe tatoko rma, ayawexenatxow hamà. Khoryenkomo karyehtanà hutwahra ro mak manatxow hamà. Khoryenkomo yahoxet xarha hutwahra rma rha manatxow hamà. Àro ke ayawexenatxhe ro mak ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. 25 Tasanàmàtxhenye, àhehtahra ro mak natxhe ha, àwayehxemonhàr komo. Ànyontahra ro mak natxhe xarha, kekon hatà. Kahe yawon komo wyaro rma natxhe ha, Khoryenkomo yanoto komo wyaro rma, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

26 Tanàmsom me xaxa mpànà natxhe ha, àwayehxemotho komo, kekon xarha tà, àwyanye. Moyses heno nmenhotho hutwahra kat manatxowà. Tàwya ewekhàr yoh hoko àmenhontoko rma, Khoryenkomo rwonà yokarymay hatà, noro heno, kekon hatà. Onà wyaro ryhe nkekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya. Akmaraw horyenà rma uro ha, kekon hatà. Esake horyenà rma uro ha, Xako horyenà rma uro ha, kekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya, kekon hatà, Txesusu. 27 Khoryenkomo ryhe, ehxen komo horyen mehra ro mak naha ha. Tehxemà rma kom haxa horyen me naha. Àro ke, àwayehxemotho komo yanàmnye me nay hamà, kekon hatà. Àro ke, ayawexenatxow hamà, thenyehra mak ha, kekon hatà, Txesusu, Saknusew komo wya.

Àsok katxho ryhe anar komo yoho nyhe naye owya katxhàrà on ha.

28 Txesusu hyaka nomokye hatà, àyweronàhyamano ynye ro kom kukuru. Noro yakoro Saknusew komo yosonytxanàrà yonytxay hatà. Ohxe neyuhtxow hamà, mosonà, kekon hatà, tàwya rma. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu wya. Thenyehra nay hamà, Moyses heno nmenhotho, kekon hatà. Thenyehra mak nay hamà, kàyweronàhyamatxho komo. Àsok katxho ryhe, anar komo yoho nyhe naye, owya, kekon hatà, Txesusu wya.

29 Neyukye hatà, Txesusu. Onà wyaro katxho ryhe, ohxe rma haxa naha, kàyweronàhyamatxho komo. Anar komo yoho nyhe naha, kekon hatà.

Ehsayewyana komo y, enytxatxoko. Kohkomo ryhe, Khoryenkom me naha, noro ro mak ha, Kohkom ha. 30 Noro xe xaxa ehtxoko. Khoryenkom xe rma ehtxoko, oyowan

kom ke xaxa mak ha, ohnawon kom ke xaxa mak ha, oyehutwanàr kom me xaxa mak ha, ayahoxet kom ke xaxa mak ha.

Àro wyaro katxho ryhe, anar komo yoho nyhe naha, kekon hatà, Txesusu. [31] Àhonan xarha, onà wyaro katxho rma, ohxe rma rha naha.

Osox oyehtxoho wyaro rma, ohoyen kom xe xaxa ehtxok xarha.

Àro wyaro katxho rma, ohxe rma rha naha, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro katxho komo yohono, ehxera ro mak naha, kàyweronàhyamatxho komo, kekon hatà, Txesusu.

[32] Àna mat mà, khananàhnye y, kekon hatà, noro, àyweronàhyamano ynye ro. Àna mat mà. Yaworo mak màkan ha. Noro ro mak mok ha, Khoryenkomo, kekon hatà. Anaro ehxera ro mak naha. Noro ro mak mok ha, kekon hatà. [33] Noro xe rma haxa tehxatxow hamà, kowan kom ke xaxa mak ha, kehutwanàr kom me xaxa mak ha, kahoxet kom ke xaxa mak ha, kekon hatà, noro. Khoyen kom xe xarha tehxatxow hamà, osox kehtxoho wyaro. Khoryenkomo xe kehtxoho komo ryhe, khoyen komo xe kehtxoho komo xarha, anar komo yoho rma haxa nay hamà. Kàwyanye Khoryenkomo yowakryetxho yoho rma haxa nay hamà, kekon hatà. Kàwyanye koknàthàyamo yàmtoho yoho rma haxa nay hamà, noro xe kehtxoho komo, toto xe kehtxoho komo xarha, kekon hatà, àyweronàhyamano ynye ro, Txesusu wya.

[34] Ohxe royukno hamà, mosonà, kekon hatà, Txesusu, tàwya rma. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwya. Khoryenkomo yoyuknur xe manay hamà, àro ke, noro mryenon me ehxaya rma haxa manaha, kekon hatà, àwya. Àro wyaro Txesusu wya katxhe rma, osonytxahra harha nehxatxkon hatà, toto komo, noro yakoro. Àsok naye, owya, kahra harha nehxatxkon hatà, àwya, towankaranàmrà kom ke hatà.

Dafe heno yoh me Kryestu yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

[35] Taa. Hananàhno ryakon hatà, Txesusu, Khoryenkom màn yawo. Hananàhno ynyàr me, onà wyaro nkekon hatà, toto komo wya. Dafe heno yohamàtho me nay hatà, Kryestu, Khoryenkomo nànyaknyàrà rma, kany me natxhe, àyweronàhyamano ynye ro komo, kekon hatà. Àsok tawro, àro wyaro nketxowà, yaworo katà, yaworohra haxa katà, kekon hatà. [36] Dafe heno ryhe, toh me ryhe Kryestu yotakye. Onà wyaro ryhe nkay hatà, noro heno, Khoryenkom yokato yano me.

Onà wyaro nken hatà, Kohkomo, rohà wya. Ehonomnà me xaxa eryewtako, rohanaka, ken hatà. Howehehra eryewtako, ken hatà. Tan oyehtoko rma haka, onà wyaro kany me axanhàn komo weryaha hampànà. Ehonomnà me xaxa manaha kany me weryatxhe hampànà, ohoko, ken hatà, Kohkomo, rohà wya.

Àro wyaro rma nkay hatà, Dafe heno, Kryestu hok hatà, kekon hatà, Txesusu. [37] Tohamrà rma yotakyakonà, toh me. Àsok tawro ryhe, ehamàthàr me harha nexeye, ehà rma, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Teryehorye rma haxa noro yonytxetxkon hatà, toto komo. Thenyenohnà komo rma nyamoro hatà.

Àyweronàhyamano ynye ro komo yanhànà yokarymatxhàrà on ha.

[38] Taa. Hananàhno ynyàr me, onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Àyweronàhyamano ynye ro komo ryhe, atxke natxow hamà, kekon hatà. Atxke ehtxoho kom hona mpànà xenytxoko, nyamoro wyarohra oyehtxoho menye. Ohxe tosonyhonàr komo xe rma natxhe haryhe, nyamoro ha, kekon hatà. Àro ke newomumtetxhe, enyhoru ke, kawono ymo ke. Àro yawo rma tetxhe. Yakentawo tàtonkonye, Ha y, khananàhnye y, tawro xe natxhe haryhe, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu. [39] Ohsamnohno ytxoho ro yawo tehtokonye, ehonomnà komo yahon ho neryewtetxhe, nyamoro ha, kekon hatà. Anar kom yakoro tasahxemtontokonye, ehonomnà me tosonyhonàr komo xe rma natxhe haryhe, kekon hatà, Txesusu. [40] Nyamoro rma, enyonkaxemo katxhotho yaryatxhe, tkatxho kom me harha, kekon hatà. Khoryenkom yakoro tàrwonàmnàtokonye, mexe rma haxa nàrwonatxhe, onkuhtono ynyàr me mak ha, ohxe tosonyhonàr kom horà mak ha,

kekon hatà. Àsok hana natxow ha, nyamoro ha. Tanàhnohsom me natxhe hampànà, anar komo yoho rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Wosà wya tàtxenyerunuthuru yàmàthàrà on ha.

41 Khoryenkom màn yawo rma nehxakon hatà, Txesusu. Neryewtay hatà, txenyeru yonkahtoho ro màhto. Khoryenkom màn yonye ro komo txenyerun yonà rma àro hatà. Toto komo yonyakon hatà, Txesusu. Thenyenohnà komo rma, tàtxenyerun kom hoye nenkahyatxkon hatà, àro yaka. Thenyenohnà rma haxa yonkahyatxkon hatà, ukukur komo, tàtxenyerunkem komo rma.

42 Nomokye xarha tà, wosà, enyonkaxaho. Àtxenyerumnu rma mok nehxakon hatà, noro ha. Àro yaka rma rha nenkahye hatà, noro xarha. Asak marma txko nenkahye hatà. Ehetàhpenyenohnà rma haxa yonkahye hatà, noro.

43 Tànhananàhrà ro komo yanyekye hatà, Txesusu, tàhyaka. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Moson wosà, enyonkaxaho, àtxenyerumnu rma, kekon hatà, àwyanye. Yaworo xaxa àkehe, owyanye. Noro nàmàtho, anar komo nàmàtho yoho rma haxa tehetàhke naha, Khoryenkomo wya, kekon hatà. Omeroron komo yoho rma haxa nenkahno ha. 44 Nyamoro nàmtxownà rma haryhe, tàtxenyerun kom hoy mak ha, thenyenohnà ymo hoy mak ha, kekon hatà. Moson haxa ryhe nàmtàhkano, omeroro mak ha. Àtxenyerumra tesnàr yoho ro rma nàmtàhkano. Tànyahrà yehekahtoho kenyehra nàmtàhkano, wosà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

13

Txesusu wya tomohtoho hutwamohsotho yokarymatxhàrà on ha.

1 Khoryenkom màn yaye nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Tahatakantokonye rma, onà wyaro nkekon hatà, ànhananàhrà ro komo kukuru, Txesusu wya. Khananàhnye y, kekon hatà. Xenyko, moro ymo, anaro rha nàmno, Khoryenkom mànà ymo, poo, ohxe rma haxa wenyaha, tohu ymo, enyhoryexaho ymo, kekon hatà, noro, Txesusu wya. 2 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwya. Moro ymo menyan hamà, anaro rha nàmno ymo, horyetho ymo, kekon hatà. Amnye nosomkawononkatxehkehe hampànà, àro ymo heno. Osomkawono ymo heno natarymatxehkehe hampànà, othenyekhenà ro me mak ha, kekon hatà, Txesusu.

3 Oryefera yàhàn hona totxownà hatà. Àto rma nehxakon hatà, Txesusu, eryewtaxaho. Khoryenkom màn wetxe tompataye nehxakon hatà. Noro hyawo nehxatxkon hatà, Petru komo, Txaku xarha, Xowaw xarha, Antrye xarha. Nyamoro marma nehxatxkon hatà, àhyawo. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya, anar komo nenytxahtor me mak hatà. 4 Àsokentoko ryhe nosomtatkatxehkeno, Khoryenkom mànà ymo heno, ketxkon hatà, àwya. Àsokentoko nosomtatkatxehkeno. Àhahnoke rma haxa ehtoko, eten komo tenyatxowà, uhutwamohsotho. Ekarymako, amna wya, ketxkon hatà, Petru komo, Txesusu wya.

5 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Anar komo wya oyonkuhtonàr kom hona mpànà xenytxoko, kekon hatà, àwyanye. 6 Nomokyatxhe hampànà, onkuhtono ynye komo, anaro rha komo, thenyehra. Kryestu uro ha ketxhe rma haryhe. Toto komo yonkuhtetxhe hampànà. Thenyenohnà komo rma yonkuhtetxhe hampànà, kekon hatà. 7 Waha yosohtahanàr komo yokaytà menytxetxhe hampànà. Mexehra nosohtahetxow hatà, waha komo, tawro xarha menytxetxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro owyanye enytxantoko, oseryehpàra rma ehtxoko. Àro wyaro htxero haka mpànà natxhe ha, toto komo. Osomtatkatxehkahra rma hak naha, yukryeka, kekon hatà, Txesusu. 8 Anaro rha yana komo nosohtahetxhe hampànà, kekon xarha tà, àwyanye. Anaro rha owto hon komo nosohtahetxhe hampànà. Anato rha nosowuhsaha hampànà, yukryeka, thenyehra, kekon hatà. Ehxera ro mak naha hampànà, nyahà. Àro wyaro htxero neryewhamyatxhe hampànà, toto komo. Eryewhamtàhkahra rma hak natxhe, kekon hatà, Txesusu.

Oxehranye rma haxa natxhe hampànà toto komo katxhàrà on ha.

[9] Ohxe mpànà ehutwatxoko, oseryehokahra oyehtxoho menye, kekon xarha tà, Txesusu,
Petru komo wya. Anar komo ayaryatxhe hampànà, horykomo komo hyaka, tosonytx-
axemà ro komo hyaka. Tohsamnohtoho kom yawo ohpokyatxhe hampànà, kekon hatà.
Anaro rha tkayaryet komo hyaka ayaryatxhe hampànà, anaro rha kofehnakno komo
hyaka xarha. Àwyanye ayanàhnohrà kom horà ayaryatxhe hampànà, romryenon me
oyesnàr kom ke mak ha. Àwyanye rma uro mekarymetxhe ha, kekon hatà, Txesusu.
[10] Tokarymaxem me mak naha hampànà, àrwo yonyhorunu. Yukryeka yosomtatkatx-
ehkahra ro rma haka, tokarymaxem me mak naha hampànà. Àro rma yonytxatxehketxhe
hampànà, toto komo, anaro rha yana komo, omeroro, kekon hatà. [11] Horykomo komo
hyaka ayaryatxhe hampànà, ayanàhnohrà kom horà, kekon xarha tà. Àhyakanye
ayanàtokonye, oseryehokahra rma ehtxoko. Àsoke ryhe koskarymeno, àwyanye, kahra
rma ehtxoko, ohnawonye, kekon hatà. Àtoko rma oyoskarymatxho komo hutwamohsehe,
Khoryenkom yokato. Omnyamohnà rma, noro haxa nàrwonaha, tàwya orwonàhyamanàr
kom ke mak ha. Àro yawo ro rma haxa oskarymatxoko, kekon hatà, Txesusu, Petru komo
wya.
[12] Oyowtà komo rma ayahohsetxhe hampànà, axanhàn komo wya, awayehkanàr kom
horà. Oyàmkomo rma, ohokyamo xarha, ayahohsetxhe hampànà, àwyanye awayehkanàr
kom horà, kekon hatà. [13] Oxehranye rma haxa natxhe hampànà, toto komo, omeroro,
romryenon me oyesnàr kom ke mak ha. Enàmtxok mak hampànà. Owyanye enàmtoho
hoye ro, karyhe roro harha manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, Petru komo wya.

Thenyehra rma haxa neryewhamyatxhe hampànà toto komo katxhàrà on ha.

[14] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, Petru komo wya. Anhà ymo menyatxhe ham-
pànà, Khoryenkom mànàtho xanomkahnohmohsonye ymo, kekon hatà. Khoryenkom
mànàtho yaka rma neryatxhe hampànà, waha komo, enyhoru rotho yaka rma. Àto
tehxoryehra ro mak naha ha. Àto rma menyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.
Àro wyaro nkekon hatà, Txesusu, anhà ymo hoko. Àro wyaro rma àmenhono, tano,
thutwaxem me anhà ymo yehtxoho me.

Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, Petru komo wya. Tàwyanye anhà ymo yonyetxhe
rma, onà wyaro hak nahtxoko, àton komo, Xukneya yamtar hon komo, kekon hatà. Àhà
ymo hona hak nekahtàmtxowà. [15] Màmyaye tehtokonye, àtohra harha hak nahtxoko,
bàn kom yaka harha. Tkatxho kom horà àtohra hak nahtxoko. Nekahtàmtxow haxa
haka, kekon hatà. [16] Bararàn kom hoko tehtokonye, omokhàra harha hak nahtxoko.
Twomun kom horà omokhàra hak nahtxoko. Nekahtàmtxow haxa haka, kekon hatà.
[17] Oko txko, mokyamo txko ha, yuhna heno komo, tonarkem heno komo xarha. Àtoko
rma, thenyehra neryewhamyatxhe hampànà, nyamoro heno, kekon hatà, Txesusu. [18] Onà
wyaro hak nàrwonàmtxowà, Khoryenkom yakoro. Apa y, txemnyeh mehra hak nahko,
rokahtàmtoho, katxow haka, toto komo, kekon hatà.
[19] Àtoko rma, thenyehra rma haxa neryewhamyatxhe hampànà, toto komo. Àro wyaro
eryewhampàra ro mak nehxatxkonà, amnyehran heno komo, Khoryenkomo wya toto
yakàhtothàrànhàrà yaye ro rma. Àro wyaro eryewhampàra rma rha natxhe xarha,
amnyen komo, kekon hatà, Txesusu. [20] Thenyehra mak neryewhamyatxhe hampànà,
kekon hatà. Amnye eryewhamtohotho komo yatàknanàhkehe hampànà, Kohkomo,
tàwya tàmryenon komo kurunhotho me, tànwahanonkatxhàyamo kurunhotho me. Atàk-
nanàhkahra ehtok haxa, omeroron komo wayehtàkanàràtho haryhe, kekon hatà, Txesusu.
[21] Àtoko rma, onà wyaro nketxhe hampànà, anar komo, owyanye. Tan naha, Kryestu,
omohsaho rma, ketxhe hampànà. Mono nay hatà, ketxhe xarha, anar komo, owyanye.
Enytxahrany mak ehtxok hampànà, kekon hatà. [22] Kryestu uro ketxhe rma haryhe,
anar komo. Khoryenkomo rwonà yokarymanye uro ketxhe rma haryhe, anar komo.
Eryehokano yeryatxhe rma haryhe, thenyehra, kekon hatà. Tahoxet komo rma yony-
hetxhe rma haryhe, toto komo wya. Àro hoye ro onkuhtono yeryatxhe hampànà.
Khoryenkomo mryenon komo xarha yonkuhtotxahke natxhe rma haryhe, kekon hatà,

Txesusu. [23] Omokhàra ronye rma haka, wekarymatxehkan hampànà, owyanye. Àro ke, ohxe mpànà ehtxoko, kekon hatà, Txesusu, Petru komo wya.

Toto me Enusaho yonyatxhe hampànà toto komo katxhàrà on ha.

[24] Toto komo yeryewhamtoho yatàknatxhe rma, nawanyehe hakahpa harha hampànà, kamàm heno, kekon xarha tà, Txesusu. Nuno xarha, awasmehra harha naha hampànà, kekon hatà. [25] Xeryko heno xarha, kahe hoye nothahyaha hampànà. Nosowuhsaha hampànà, kahe hokonotho rma, kekon hatà.

[26] Àro wyaro exetxhe rma, Toto me Enusaho yonyatxhe hampànà, toto komo. Kahrutun wawo omoknàrà yonyatxhe hampànà. Ehonomnà me xaxa nomokyaha. Ohxe xaxa tonyxem me rma nomokyaha, Toto me Enusaho, kekon hatà. [27] Àtoko rma, kahe yawon komo nyakyaha, noro ha. Tanoto komo rma nyakyaha. Nyamoro wya, tànwahanonkatxhàyamo yohamnohpehe hampànà. Ananye rha nehamnohyatxhe hampànà, yukryeka màtà ymo hoye, kahe màtà ymo hoye, kekon hatà, Txesusu, Petru komo wya.

Toto me Enusaho yomohtoho ywenyeke manatxhe katxhàrà on ha.

[28] Kuknonano me xarha nekarymay hatà, Txesusu, Petru komo wya. Àsok hana nay ha, nat ha, kekon hatà. Tataskatxhe rma, naten hamà, natà, fek yohà rma. Owyanye atanàrà yonyetoko, onà wyaro màketxow hamà. Mexehra rma haxa tàtxemnyehàntetxow hamà, màketxhe, kekon hatà, Txesusu. [29] Àro wyaro rma rha amnye muhutwetxhe hampànà. Àro wyaro owyanye ronekarymatxho yonyetoko, onà wyaro màketxhe hampànà. Mexehra rma haxa nomokyan hamà, Toto me Enusaho, màketxhe hampànà, kekon hatà.

[30] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Amnyeno rma kukur komo ryhe, àwayehtàkahra natxhe hampànà. Ehtokonye rma haka nehoryatxhe hampànà, ronekarymatxho, omeroro, kekon hatà, Txesusu. [31] Kahe heno nosomtatkehe hampànà. Yukryeka heno xarha nosomtatkehe hampànà. Rorwon haxa ryhe, osomtatkahra ro mak naha ha, kekon hatà.

[32] Àsokentok hana nomokyan ha, Toto me Enusaho, kekon hatà. Omohtoho yawasànà ywero naha, royàmà, noro marma mak ha. Àywenyeke mak natxhe ha, toto komo, kekon hatà. Àywenyeke rma rha natxhe, kahe yawon komo xarha. Àywenyeke rma rha naha, Khoryenkom muru xarha. Royàm marma ryhe, àywero naha, kekon hatà, Txesusu. [33] Ohxe mpànà ehtxoko, kekon xarha tà. Thona ro mpànà ehtxoko, omohtoho yawasànà ywenyeke oyesnàr kom ke, kekon hatà.

[34] Horykomo wya anotomano ynyàrà wyaro naha, kekon hatà. Anatoko meya ten hana, noro ha, anar komo yowto hona. Bàn yaye tàtohra ro rma haka, onà wyaro nken hamà, tanoto komo wya. On hok exko, rano me, kehe, anaro wya. On hok exko, rano me, omoro xarha, kehe, anaro wya. Àro wyaro omeroro nanotometxow hamà, kekon hatà. Bàn yonye ro xarha yanotomen hamà. Thona ro mpànà exko, ken hamà, horykomo, noro wya, kekon hatà, Txesusu. [35] Àro wyaro rma rha thona ro mpànà ehtxoko, omnyam xarha, kekon hatà. Àsokentok hana nomokyan ha, oyoh komo, bànkemà wyarono, awanaka hana, kohsarakataw hana, apaytara htàmnàtok hana, enmahrà ro hana. Noro yomohtoho ywenyeke manatxhe. Àro ke, thona ro mpànà ehtxoko, kekon hatà. [36] Anatoko onhutwahtor kom ho nomokyan hana. Tànàhsomà wyaro oyonyatxow hana. Àro ke, thona ro mpànà ehtxoko, kekon hatà. [37] Àro wyaro àkehe, owyanye. Àro wyaro rma rha àkehe xarha, omeroron komo wya. Thona ro mpànà ehtxoko, àkehe, kekon hatà, Txesusu, Petru komo wya.

14

Txesus xanhàn komo yosonytxatxhàrà on ha.

[1] Txesus hoko nosonytxetxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Ekayhera rma noro yahosnàr xe nehxatxkon hatà, àwayehkanàr horà. Toto komo nenyehtor me rma noro

yahosnàr xe nehxatxkon hatà. Onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Asako ro enmahàtxhe, tasahxemtetxow hamà, ketxkon hatà. Tasahxemtetxow hamà, khoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwahkahpàra kehtxoho menye, ketxkon hatà. Ekeyu àwakanomnà tenahyatxow hamà. [2] Kasahxemtontokonye, ahohsàra hak tehtxe. Kàwyanye ahosnàtoko rma, ukurunhoso nohsamnohyatxow hamà, toto komo, thenyehra, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo.

Wosà wya Txesusu karyetxhàrà on ha.

[3] Taa. Betanya ho nehxakon hatà, Txesusu. Semaw màn yawo nehxakon hatà, hunmata ymo yawonotho rma màn yaw hatà. Àto nemtakmekon hatà. Emtakmantoko rma, àhyaka nomokye hatà, wosà. Ownyaku yokye hatà. Naknu katà ryhe àro hatà, ownyaku. Ehetàhpenye rma haxa nehxakon hatà. Enà ryhe, toh me nehxakon hatà. Arakmasturu rma mon nehxakon hatà, tohu. Enàthàrà yakahay hatà, wosà. Ownyaku yarkay hatà, Txesusu yhutho horye. Ehetàhpenyeno rma yarkay hatà, àhorye. Àsok tawro hana, ohxe rma haxa tàwya xenyàr ke hamà.

[4] Àton kukur komo ryhe, ewakhàra mak nehxatxkon hatà. Onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsok tawro ownyakutho yanàhnohno harha, mosonà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsok tawro ownyakutho yanàhnohno harha. [5] Tarkahoryehra nahko haryhe, ketxkon hatà. Txenyeru hona tàmporye nahko haryhe. 300 txenyeru yoho nyhe nahko haryhe, ehethàrà. Txenyeru rma, tàmporye nahko haryhe, àtxenyerumnu ro komo wya, àkatxhomnà ro komo wya, ketxkon hatà, àton kukur komo. Àro wyaro atxke nàrwonatxkon hatà, wos hoko.

[6] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Moson hoko àrwomra ehtxoko, kekon hatà. Noro yeryehokahra ehtxoko. Ohxe rma haxa ryenyo, tàwya rokaryenàr ke. Àro ke àrwomra tehxorye mahtxok haryhe, àhoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [7] Àsok tawro hana. Àtxenyerumnu ro komo ryhe, tano roro rma natxow hamà, awawonye. Emahona ro nyamoro mewakryetxow hamà, ewakryenàr komo xe oyehtokonye, kekon hatà. Uro haxa ryhe, tano rorohra mak wehxaha. Amnye awawonyehra harha wehxaha, kekon hatà, Txesusu. [8] Mosonà ryhe, rowakryenàr xe nahko hamà. Àro ke rokaryeno, kekon hatà. Rowayehpàra ro rma haka rokaryeno. Amnye ronamtoho hona rokaryeno, rohorye tàwya arkanàr ke. Ohxe rma haxa ryenyo hamà, kekon hatà. [9] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Tokarymaxem me nay hamà, àrwo yonyhorunu, kekon hatà. Toto komo nenytxanàr me nay hamà, omeroron komo nenytxanàr me mak ha. Mosonà wya rokaryetxhàr xarha, tokarymaxem me rma rha mpànà naha ha. Tonytxaxem me rma rha mpànà naha ha, noro hutwahkahpàra toto komo yehtxoho me, kekon hatà, Txesusu, àton komo wya.

Xuknasà wya wahohsos haka mokàtho ymo owyanye katxhàrà on ha.

[10] Khoryenkom màn yonye ro yoh komo hyaka toy hatà, Xuknas Eskaryotesà. 12 komo kukuru rma mok nehxakon hatà. Noro rma, Txesusu yahohsonàr xe nehxakon hatà, àwyanye, àxanhàn komo wya. Àro ke toy hatà, àhyakanye. Wahohsos haka, mokàtho ymo, owyanye, kekon hatà, àwyanye. [11] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, teryehorye nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Otxenyerunu amna nàmyaha, noro ymo yahohsotxhetà, ketxkon hatà, àwya. Àro ke, Txesusu yahohsotxahke nehxakon hatà, Xuknasà, àwyanye. Àsokentoko tahohsohorye naye, kekon hatà, tàwya rma. Amnye nyhe txko tahohsorye nay hamà, toto komo ehxera ehtok mak ha, kekon hatà, Xuknasà, tàwya rma.

Txesusu yasahxemtotho komo yonyhoryetxhàrà on ha.

[12] Sa, nenmahye haxa hatà, asahxemtotho komo. Ekeyu àwakanomnà yonahtoho katxho rma àro hatà. Àro hoko rma, 7 me nenmahyatxkon yoh hatà, Xuknewyana komo. Wahoro htxeron ho, thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwetxkon hatà. Tharaxkaxem me nehxakon hatà, kahneru mxekàtho. Àhoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho rma mon nehxakon hatà. Àro rma ho, onà wyaro nketxkon

hatà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu wya. Henta ya ryhe amna tonàr xe manaye, kasahxemtotho komo yonyhoryexe, ketxkon hatà, àwya. Henta ryhe amna nenyhoryeno, kasahxemtotho komo, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo.

[13] Àro ke, asako nànyahtxownà hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro kom hoye. Àtotxok ha, owto ymo hona, kekon hatà, àwyanye. Àto toto menyatxhe. Oryen ke tomyarkemà rma oyohoryatxhe, tuna yon ke tomyarkemà rma. Noro wenarye màtetxhe ha, kekon hatà, Txesusu, asakon komo wya. [14] Nàmno yaka owomnàtoko, mowomyatxhe ha, omnyam xarha. Onà wyaro màketxhe ha, horykomo wya, nàmno yohà wya. Hawana me nomokyan hatà, ohyaka, khananàhnye komo, màketxhe ha. Omàn yawo nasahxemten hatà, tànhananàhrà ro kom yakoro, khoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho me, màketxhe ha. Esarà xenyhok hatà, amna wya, màketxhe ha, horykomo wya, kekon hatà, Txesusu. [15] Noro ryhe, bàn yawo tahusomà ymo yonyhehe hampànà, owyanye. Kayeno rma, tahonkemà ro rma, enyhoryexaho rma yonyhehe, owyanye. Àto rma menyhoryetxhe ha, kasahxemtotho komo, kekon hatà, Txesusu, asakon komo wya.

[16] Àro ke totxownà hatà, ànyahxemo komo. Àpo, owto ymo hona nahatakatxownà hatà. Txesusu rwonàmàthàrà yawo ro rma haxa nenytxownà hatà. Tasahxemtotho komo yonyhoryetxownà hatà.

Txesusu wya tahohsotho yokarymatxhàrà on ha.

[17] Taa. Awanaka nomokye hatà, Txesusu, 12 kom yakoro. [18] Asahxemtoso neryewtatxownà hatà. Tasahxemtontokonye rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Okukur komo ryhe rahohsehe hampànà, roxanhàn komo wya. Rakoro tasahxemtosomà rma, rahohsehe hampànà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

[19] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, nekhokatxownà hatà. Osomahyaka onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Ayahohsonye uro, owya, ketxkon hatà, omeroro, osomahyaka.

[20] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Okukur komo ryhe, 12 komo kukuru rma, rahohsony me naha, kekon hatà. Oryen yaka rakoro àhpanye rma, rahohsony me naha, kekon hatà, Txesusu. [21] Àwayehso àtehe hampànà, Toto me Enusah kaxe, àmenhosahonhàrà yawo ro ryehtxoho me. Tanàhnohsom me mak naha hampànà, rahohsonyenhàrà ymo heno. Enurhura tehtok haxa, ohxe esnàràtho haryhe, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

Ekeyu kràskatxhàrà on ha.

[22] Tasahxemtontokonye rma, ekeyu yanàmye hatà, Txesusu. Apa y, ohxe onàmàthàrà onà, kekon hatà, Khoryenkomo wya. Nàkràskay hatà. Nekamye hatà, 12 komo wya. Ahohtxoko, kekon hatà, àwyanye. Rohun kuknonà rma onà, kekon hatà.

[23] Ufa xkun yonà yanàmye hatà. Apa y, ohxe onàmàthàrà onà, kekon hatà, Khoryenkomo wya. Nàmye hatà, àwyanye. Àhoye nentxownà hatà, omeroro. [24] Rokamsukuru kuknonà rma onà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Kekamsuhkehe, Khoryenkomo wya romryenon komo yonyhoryetxehkany me wehxaha tawro ke. Àro ke kekamsuhkehe, rowya toto komo yonyhoryetxho me, thenyenohnà komo rma yonyhoryetxho me, kekon hatà. [25] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Ufa xkun yonhàra harha wehxaha. Khoryenkom yowto ho harha oyehtokonye, anaro meno ufa xkunu tenyatxhe hampànà. Àro hohra rma hak oyehtokonye, enhàra roro rma wehxaha, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

Uro màhnànkatxehketxhe hampànà katxhàrà on ha.

[26] Tasahxemtotxhenye, wano yatxownà hatà, Txesus komo. Twanotatxhenye rma, totxownà hatà, Oryefera yàhàn hona.

[27] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, 12 komo wya. Uro màhnànkatxehketxhe hampànà, omnyamo, omeroro, kekon hatà. Anhà komo wya rahohtoho hoye ro, uro màhnànkatxehketxhe hampànà. Àsok tawro hana. Onà wyaro nken hamà, àmenhosahonhàrà.

Kahneru komo yonye ro heno wetahehe hampànà. Àro ke natakhahyatxhe hampànà,
eknàthàyamo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàrà yawo ro matakhahy-
atxhe hampànà, rohyaye, kekon hatà, Txesusu. [28] Àwayehsahonhàrà rma, kasanàmyaha
harha hampànà. Rasanàmàtxhe, oywahonye àtehe hampànà, Karyeryeya yamtar hona,
kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

[29] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Petru, àwya. Moxamo ohnànkatxehketxow hana,
omeroro. Uro haxa ryhe, ohnànkahra ro mak wehxaha ha, kekon hatà, Petru.

[30] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owya, kekon hatà, Txesusu, àwya. Noro ywenyeke
wehxaha, màkehe hampànà, rohoko. Màkehe xarha, màkehe xarha, osorwawo ro, kekon
hatà. Àro wyaro rma màkehe hampànà, amnye rma kohsaya, asako ro apaytara htàmpàra
ro rma haka, kekon hatà, Txesusu, Petru wya.

[31] Onà wyaro nkekon mak hatà, Petru, teryewrye ro rma haxa mak hatà. Àro wyaro
kahra ro mak wehxaha ha, kekon hatà, Txesusu wya. Noro ywenyeke wehxaha kahra ro
mak wehxaha ha, ohoko. Norotho xarha àwayehkatxoko katxho me rma ryehtoko, àro
wyaro kahra rma wehxaha, kekon hatà, Petru. Àro wyaro rma rha nketxkon hatà, ukukur
komo xarha, Txesusu nhananàhrà ro komo rma, omeroro.

Khoryenkom yakoro Txesusu rwonàmàthàrà on ha.

[32] Nat waka totxownà hatà, Txesus komo. Ketsemane rma àro hatà, nat yosotà. Onà
wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Eryewtatxoko, kekon hatà. Tan
ehtxoko. Uro ryhe, Khoryenkom yakoro àrwonàmso àtehe, kekon hatà.

[33] Petru yarày hatà, Txaku xarha hatà, Xowaw xarha hatà. Meya nyhe txko totxownà
hatà. Noseryehokay harha tà, Txesusu, thenyehra mak hatà. [34] Àro ke, onà wyaro nkekon
hatà, Petru komo wya. Thenyehra koseryehokehe, rohnawo, kekon hatà. Àwayehpaya
wehxan hamà, roseryehokanàr ke. Tano rma hak ehtxoko. Tonke rma ehtxoko, kekon
hatà, Txesusu, Petru komo wya.

[35] Meya nyhe txko toy xarha tà. Tano me ro rma nehurkay hatà, yukryeka hona.
Onà wyaro nàrwonàmye hatà, Khoryenkom yakoro. Apa y, ryeryewhamtoho hona uro
ukurunhoko, rokurunhonàr xe oyehtok mak ha, kekon hatà. [36] Apa y, ehnyahnà ro me
xaxa manay hamà, omoro, ehonomnà xaxa kaxe. Àro ke, ryeryewhamtoho hona uro
ukurunhoko. Rano me rohra mak ryesnàr xe wehxaha. Ayano me ro ryhe ryesnàr xe
wehxaha, kekon hatà, Txesusu, Khoryenkomo wya.

[37] Nomokye harha tà, Petru komo hyaka. Nànàkyatxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon
hatà, Petru wya. Semawu y, ownàkno hamà, kekon hatà. Tonke ehtxoko àkan haxa
hawe, owyanye. Mexehra ownàkno hamà, kekon hatà, Txesusu. [38] Tonke ehtxoko, kekon
hatà. Khoryenkom yakoro orwonàmtxoko, anhà nkukmahtor me oyehtxoho menye. Ohxe
oyesnàr komo xe rma manatxhe haryhe, ohnawonye. Ahoxemra mak manatxhe, ohun
kom ke, kekon hatà, Txesusu.

[39] Toy xarha tà. Nàrwonàmye xarha tà, Khoryenkom yakoro. Tàrwonàmàthàrà wyaro
rma rha nàrwonàmye xarha tà.

[40] Nomokye harha tà, Petru komo hyaka. Nànàkyatxkonà rma hatà, twetun kom ke rma
haxa mak hatà. Txesusu wya tompakatxhenye, noro yoyukhura rma nehxatxkon hatà.
Àsok tawro hana, twetun komo ke rma haxa mak hatà.

[41] Osorwawo ro nàrwonàmye hatà, Txesusu, Khoryenkom yakoro. Osorwawo ro rma rha
nomokye harha tà, Petru komo hyaka. Osorwawo ro tomokàtxhe, onà wyaro nkekon hatà,
àwyanye. Ownàkyatxowà rye rma hamà, kekon hatà. Ownàkyatxowà rye rma hamà. Àna
haxa ha. Ahakatxok haxa ha. Tahohsoso haxa wehxan hamà, anhà komo wya, Toto me
Enusah kaxe, kekon hatà, àwyanye. [42] Asanàmtxok ha. Àpa txow ha. Mok noro hamà,
rahohsonye ymo, kekon hatà, Txesusu, Petru komo wya.

Xuknasà wya Txesusu yahohsothàrà on ha.

43 Àro wyaro Txesusu wya tatoko rma, nomokye hatà, Xuknasà. 12 komo kukuru rma
mok nehxakon hatà. Noro yakoro nomohtxownà hatà, toto komo, thenyenohnà komo.
Tkatxefaranke, twatmanke xarha, nomohtxownà hatà. Àro wyaro nomohtxownà hatà,
Khoryenkom màn yonye ro yoh kom yano me, àyweronàhyamano ynye ro kom yano
me xarha, horykomo kom yano me xarha. 44 Onà wyaro kanyenhàr me nehxakon hatà,
Xuknasà, àwyanye. Noro mpànà wamtxuhkehe ha, noro rma mahohsatxhe hampànà,
ohxe maryatxhe hampànà, kanyenhàr me nehxakon hatà, ahohsonye ymo. Àro wyaro
kanyenhàr me nehxakon hatà, Txesusu ywero ehtxoho menye.
45 Tomokàtxhe rma, Txesus yawo ro toy hatà. Khananàhnye y, kekon hatà. Namtxuhkay
hatà. 46 Txom, nahohtxownà hatà, Xuknas yakoron komo.
47 Txesus yakoron komo kukuru ryhe, tkatxefaran wakay hatà. Khoryenkom màn yonye
ro komo yohà ymo yanototho hanakay hatà, txaray.
48 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, waha komo wya, tahosnyenhàyamo wya. Àsok
tawro tkatxefaranke momohtxowà, kekon hatà. Àsok tawro twatmanke momohtxowà.
Waha me uro menyatxow hamà. Àro ke twatmanke momohtxow hamà, owyanye
rahohtoho me, kekon hatà. 49 Emahona ro wehxaknano, awawonye. Khoryenkom màn
yawo wehxaknano, hananàhno ynyàr hoko, kekon hatà. Àto rma ryehtoko, rahohsàra
rma mehxatxkenano. Amnye rma haxa uro mahohtxowà, àmenhosahonhàrà yawo ro
ryehtxoho me, kekon hatà, Txesusu.
50 Àtoko rma noro hnànkatxehkatxownà hatà, akoronotho komo, omeroro.
Nekahtàmtàhkatxownà mak hatà.
51 Txesus yakoro rma tekon hatà, toto, àhorymamxenyeno. Tkaramxe nehxakon hatà,
wom ke, enyhoru rma ke. Txom, nahohtxownà hatà, waha komo. 52 Newomunkay mak
hatà, noro, emyakanye. Anyempera rma nekahtàmye hatà.

Xuknewyana yoh komo wya Txesusu yonytxatxhàrà on ha.

53 Txesusu yatxownà hatà, ahosnyenhàyamo. Khoryenkom màn yonye ro komo yohà
ymo hyaka natxownà hatà. Àhyaka rma nohsamnohtàkatxownà hatà, Xuknewyana yoh
komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, horykomo komo xarha, àyweronàhya-
mano ynye ro komo xarha. Tosonytxaxemà ro komo rma mokyam nehxatxkon hatà.
54 Txesus wenarye toy hatà, Petru, moxe nyhe hatà. Nàmno ymo watxan yaka ryhe toy
hatà. Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo màn watxan yaka rma toy hatà. Àro yaka
rma nowomye hatà. Àto rma neryewtay hatà, anotonano ro komo hyawo. Eryewtaxaho
rma nosomyakon hatà, weheto hona.
55 Txesusu wayehkanàr xe nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo,
tosonytxaxemà ro kom yakoro. Àro ke, noro yanhànà yonyenhàyamo yohoryatxkon
hatà. Atxke nehxako mokà ymo, ronenyàr me, kany komo rma yohoryatxkon hatà.
Ehxera mak nehxatxkon hatà. 56 Yaworohra ekarymany kom haxa ryhe, yak nehxatxkon
hatà. Àme ryehra mak nekarymetxkon hatà. 57 Nasanàmtxownà hatà, anar komo.
Yaworohra rma rha nekarymatxownà xarha tà. Onà wyaro nketxkon hatà. 58 Mosonà amna
nenytxeko, ketxkonà rma haryhe tà. Onà wyaro nkeknan haryhe. Khoryenkom mànàtho
warymatxehkehe, keknano. Toto nyeryetxhotho rma warymatxehkehe, keknano. Amnye
anaro weryaha, keknano. Osorwawo ro enmahàtxhe, anaro weryaha harha, Khoryenkom
mànà, toto nyeryehtorà rma, keknano, mosonà, amna nenytxanàr me, ketxkonà rma
haryhe tà. 59 Àro wyaro tàwyanye tatoko rma, àme ryehra rma rha nekarymetxkon hatà,
nyamoro xarha.
60 Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo ryhe nasanàmye hatà, amrakatakanye.
Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu wya. Àsok tawro eyukhuranye manaye, kekon hatà,
àwya. Yaworo katà, yaworohra haxa katà, àro wyaro oyokarymetxowà, moxamo, kekon
hatà, Txesusu wya.
61 Tatàknye rma nehxakon hatà, Txesusu. Eyukhura ro mak nehxakon hatà. Àro ke, onà
wyaro nkekon xarha tà, noro ymo, àwya. Oskarymako, kekon hatà. Oskarymako. Kryestu

me manaye. Khoryenkom muru me manaye. Ohxe xaxa manaha katxho muru me manaye, kekon hatà.
62 Àhà, noro mat uro, kekon hatà, Txesusu. Amnye, uro menyatxhe hampànà. Toto me Enusaho rma menyatxhe hampànà, kekon hatà. Khoryenkom hanaka eryewtaxaho rma menyatxhe hampànà, howehehra eryewtaxaho rma. Àro wyaro ehonomnà me xaxa uro menyatxhe hampànà. Kahrutun wawo romoknàr xarha menyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.
63-64 Àro wyaro Txesusu wya katxho rma, atxke rma haxa nehxakon hatà, noro ymo wya. Neryehokatxehkay hatà. Àro ke, thononàthàrà yawotoy hatà, teryehokatxho hutwamohsonàr horà. Onà wyaro nkekon hatà, tosonytxaxemà ro komo wya. Khoryenkomo wyaro ehonomnà me nosonyan hamà, mosonà, kekon hatà. Khoryenkomo wàràhyaken hamà. Menytxatxowà rma, kekon hatà. Àro ke, anhàn yokarymany komo yonytxahra harha tehtxe. Àsok màketxowà, omnyamo, moson hoko, kekon hatà, noro ymo. Twayehkahorye naha, ketxkon hatà, nyamoro, tosonytxaxemà ro komo rma, omeroro rma.
65 Txesus horye netahtatxownà hatà, ukukur komo. Nempatanyohomtotxownà hatà. Netahatxownà hatà, tamor kom ke. Empatanyohomtosaho wya rma, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye ewnohrà me hatà. Onok oyotahano, etaxko mpa, ketxkon hatà, àwya. Anoto komo xarha netahetxkon hatà, tamor kom ke hatà.

Petru wya noro ywenyeke wehxaha katxhàrà on ha.

66 Ahomyawo rma nehxakon hatà, Petru. Nàmno watxan yawo rma eryewtaxaho nehxakon hatà. Nosomyakonà rma hatà. Àhyaka nomokye hatà, omaso. Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo yanoto rma mok nehxakon hatà, omaso. 67 Petru yonyey hatà. Osomnàtoko rma nenyey hatà. Nenytxehkay hatà. Txesus yakoronotho komo kukuru omoro hamà, kekon hatà, àwya. Nasarye hon yakoronotho rma omoro hamà, kekon hatà, omaso, Petru wya. 68 Norohnà uro, kekon mak hatà, Petru. Noro ywenyeke wehxaha. Orwon hutwahra wehxaha, kekon hatà. Àro wyaro tàwya katxhe rma, nàmno watxan hotaka toy hatà. Àtoko rma nàhtàmye hatà, apaytara.
69 Noro rma rha yonyey hatà, omaso. Nyamoro kukuru moson hamà, kekon xarha tà, àton komo wya. 70 Norohnà uro, kekon xarha tà, Petru. Noro ywenyeke wehxaha, kekon hatà.
Mexehra exetxhe, onà wyaro nketxkon hatà, àton komo, Petru wya. Nyamoro kukuru me xaxa manay hamà, Karyeryeya honotho me oyesnàr ke, ketxkon hatà, àwya. 71 Onok hoko orwonatxowà, kekon mak hatà, Petru, àwyanye. Noro ywenyeke wehxaha. Àro wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Yaworohra rowya tatok haxa, Khoryenkom hak romtatkano, kekon hatà. Àro wyaro nkekon hatà, Petru, teryewrye ro hatà.
72 Àro wyaro àwya katxhe rma, nàhtàmye xarha tà, apaytara. Àro ke, Txesusu rwonàmàthàràtho hutway harha tà, Petru. Noro ywenyeke wehxaha màkehe hampànà, rohoko, katxhàràtho rma hutway hatà. Màkehe xarha, màkehe xarha, osorwawo ro, katxhàràtho rma, àro wyaro rma màkehe hampànà, asako ro apaytara htàmpàra ro rma haka, katxhàràtho rma hutway hatà, Petru. Tàwya uhutwatxhe rma, nàratay hatà.

15

Peratusu hyaka Txesusu yaràthàrà on ha.

1 Sa, nenmahye hatà. Enmahàtxhe rma, nosonytxatxehkatxownà hatà, tosonytxaxemà ro komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, horykomo kom yakoro xarha, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha. Tosonytxatxhenye, Txesusu yasohtotxownà hatà. Natxownà hatà, Peratusu hyaka, kofehnakno hyaka. Nahohsotxownà hatà, àwya.
2 Xuknewyana komo kayaryetà omoro, owya, kekon hatà, Peratusu, Txesusu wya. Omoro rma, Xuknewyana komo kayaryetà omoro màkano, kekon hatà, Txesusu, àwya.

[3] Noro hoko atxke nàrwonatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo. Anaro rha noro yanhànà yokarymetxkonà rma haryhe tà, thenyehra hatà.
[4] Onà wyaro nkekon xarha tà, Peratusu, àwya. Atxke nàrwonatxow hamà, moxamo, ohoko, kekon hatà. Anaro rha ayanhànà yokarymetxow hamà. Eyukhuranye manaye. Oskarymahra manaye, kekon hatà, Peratusu, Txesusu wya. [5] Eyukhurany harha nehxakon hatà, Txesusu. Oskarymahra ro mak nehxakon hatà. Ekurunhohra ro mak nehxakon hatà. Àro ke noseryehokay hatà, Peratusu. Àsok tawro oskarymahra nay haryhe, kekon hatà, tàwya rma.

Amoyathohoko yahkotohen hona katxhàrà on ha.

[6] Tasahxemtotho kom ho yohà, toto heno yonampatakahetxkon hatà, Xuknewyana komo, kofehnakno wya. Watxa ymo yawo ahryemxemotho kom hoye rma nenampatakahetxkon yoh hatà, àwya. Toto kom yano me rma nenampatakekon yoh hatà, Peratusu. [7] Àwyanye Txesusu yahosnàtoko rma, watxa ymo yawo nehxatxkon hatà, ahryemxemo komo. Homayana komo yarymatxahkenotho komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Arymatxahkenye tehtokonye rma, toto heno komo yotahanyenhàr me nehxatxkon hatà. Barakmasà ryhe, ukukur kom me nehxakon hatà. [8] Àro ke, Peratusu hyaka haxa totxownà hatà, toto komo, ohsamnohxemo komo. Amna yasahxemtotho ho yohà, ahryemxemotho menampataketxow hamà, ketxkon hatà, àwya. Àro ke, toto enampatakako, amna hyaka, ketxkon hatà, toto komo, àwya.
[9] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Peratusu. Txesus hak wenampatakaxe, kekon hatà, àwyanye. Xuknewyana komo kayaryetà mosonà katxho rma hak wenampatakaxe. Noro yonampatakanàr xehra kat manatxowà, rowya, kekon hatà, Peratusu, toto komo wya. [10] Àsok tawro hana. Onà wyaro nehutwekon hamà, tàhnawo. Txesusu yahohsotxow hamà, rowya, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, tatakuynyàr kom ke hamà, ehonomnà me toto komo wya noro yonyàr ke hamà, kekon hatà, Peratusu, tàhnawo. Àro ke, Txesusu yonampatakanàr xe nehxakon hatà.
[11] Onà wyaro haxa nketxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, toto komo wya, ohsamnohxemo komo wya. Barakmas haxa enampatakako, amna hyaka, katxoko, Peratusu wya, ketxkon hatà, àwyanye. Àro ke, àro wyaro nketxkon hatà, toto komo, Peratusu wya.
[12] Onà wyaro neyuhtxownà xarha tà, Peratusu. Àsoke ryhe weryano, mosonà, Xuknewyana komo kayaryetà mosonà katxho rma, owyanye, kekon hatà. Àsoke ryhe noro weryano, owyanye, kekon hatà, toto komo wya.
[13] Noro amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà, teryewrye ro hatà.
[14] Àsok ehtxoho hoye ro wamoyathoheno, kekon hatà, Peratusu, àwyanye. Àsoke ryhe naye, anhànà, owyanye, kekon hatà, toto komo wya. Thenyehra rma haxa kowontetxkon hatà, nyamoro, teryewrye ro rma haxa mak hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà.
[15] Toto komo yeryehotanàhrà xe nehxakon hatà, Peratusu. Àro ke, Barakmasà yonampatakahoy hatà, nyamoro yano me. Txesusu hpokhoy hatà, arymano ynye ro komo wya. Namoyathohoy xarha tà, àwyanye. Yahkotohen hona amoyathoso atxok ha, kekon hatà, Peratusu, àwyanye.

Arymano ynye ro komo wya Txesusu yownohàthàrà on ha.

[16] Txesusu yatxownà hatà, arymano ynye ro komo. Kofehnakno mànà ymo yaka htxero natxownà hatà. Pàryetoryo onà katxho rma àro hatà, nàmno yosotà. Tkukur komo yanyehtxekatxownà hatà. Omeroro rma nohsamnohtàkatxownà hatà, Txesusu hyaka. Noro yownohso nomohtàkatxownà hatà. [17] Noro honomtotxownà hatà, tàswayem ke, ehonomnà komo hononà wyaron ke, ewnohrà me rma hatà. Ewekhàrà hryekahtxownà hatà, erokon me. Ehonomnà komo yorokonà wyarono rma àro hatà. Suu, noro yhutho hona netxownà hatà, ewnohrà me rma rha hatà. [18] Ha y, Xuknewyana komo kayaryetà y, ketxkonà rma haryhe tà, àwya, ewnohrà me rma rha hatà. [19] Noro yhutho

yotahatxownà xarha tà, omam ke. Noro horye netahtatxownà xarha tà. Tosoknar kom ho
neryewtatxownà xarha tà, noro yakrataka, tkayaryet komo yakrataka teryewtatho komo
wyaro rma hatà. [20] Àro wyaro tàwyanye ewnohtàkatxhe rma, tàswayemàtho wakatxownà
harha tà. Honomtotxownà harha tà, àhononàthàr ke harha. Amoyathoso natxownà hatà.

Txesusu yamoyathothàrà on ha.

[21] Tàtonàr kom me, toto yohotxownà hatà. Semawu rma noro hatà. Seryene honotho
rma mok nehxakon hatà. Aryesantàrye yàmà rma noro hatà. Hufu yàm xarha noro hatà,
Semawu. Noro rma, owto ymo hona nomokyakon hatà. Àro wyaro nehotxownà hatà,
arymano ynye ro komo. Àro ke, noro wya rma yahkotoheno yarhotxownà hatà. Txesusu
wayehkatxho rma yarhotxownà hatà, Semawu wya.

[22] Amoyathono ytxoho ro na nahatakatxownà hatà. Korkota rma àro hatà. Okno yhutho
yotxhotho onà katxho rma àro hatà, Korkota katxho.

[23] Àwokru yàmyatxkon haryhe tà, Txesusu wya. Meha yohkur ke ufa xkun wakanomax-
aho rma àro hatà, àwokru, ehtxe wyaron hatà. Nàmyatxkonà rma haryhe tà, àwya,
eryewru hutwahra ehtxoho me. Enhàra mak nehxakon hatà, Txesusu.

[24] Namoyathotxownà hatà, yahkotohen hona. Àwomunuthuru yokamtxownà hatà,
tàwyanye rma. Tohu txko yarymatxownà hatà, tàwyanye xenytxoho me, tàwyanye àrotho
uro hamà katxho me. Àro wyaro nekamtxownà hatà, tàwyanye rma. [25] Enmahrà ro, 9 oras
me ehtoko, namoyathotxownà hatà, kamàmà yasawnukhura ro nyhe rma hatà.

[26] Àmenhosaho yetxownà hatà, wewe hona, Txesusu yhutho yohoye. Xuknewyana komo
kayaryet heno mosonà katxho rma menhotxownà hatà, noro yanhànà hutwamohsonàr
horà rma haryhe tà.

[27] Àhanawo rma wahanhotho yamoyathotxownà xarha tà, asak hatà. Anaro, howehehra
nehxakon hatà. Anaro xarha, howehe nehxakon hatà. [28] Àro wyaro Txesus hanawo
nehxatxkon hatà, àmenhosahonhàrà yawo ro rma haxa noro yehtxoho me. Onà wyaro
nkehe, àmenhosahonhàrà.
Noro ryhe, waha komo kukuru me naha hampànà, toto komo wya.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàrà yawo ro nehxakon
hatà, Txesusu.

[29] Noro wàràhyaketxkon hatà, toto komo, àhyaha tàtosom komo. Wàh wà nketxkon
hatà, ewnohrà me hatà. Owya ymo hxako, ketxkon hatà. Khoryenkom mànàtho wary-
matxehkehe, kanyenhàràtho omoro hatà. Atarymatxehkaxahotho rma weryaha harha,
kanyenhàràtho rma omoro hatà, ketxkon hatà. Osorwawo ro enmahàtxhe, weryaha
harha, Khoryenkom mànà, kanyenhàràtho rma omoro hatà. [30] Àro wyaro ehonomnà me
oyehtoko, ekurunhoko, awayehrà hona, ketxkon hatà. Osonyhoryek harha. Ohtok harha,
yahkotohen hoye, ketxkon hatà, toto komo, Txesusu wya, ewnohrà me hatà.

[31] Àro wyaro rma rha newnohyatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo xarha, Khoryenkom
màn yonye ro yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha. Onà wyaro
nketxkon hatà. Toto komo yonyhoryetxownà hatà. Noro rma, osonyhoryehra ro mak nay
hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. [32] Kryestu me nay hatà. Ehsayewyana komo kayaryet
me nay hatà, ketxkon hatà. Kàkayaryet kom me tehtoko, yahkotohen hoy hak nàhtono,
denyàr kom me. Kàwyanye àhtonàrà yonyetxhe, noro mokro hamà tketxhe ha, ketxkon
hatà, Xuknewyana yoh komo, tàwyanye rma. Àro wyaro rma rha newnohyatxkon hatà,
wahanhotho komo xarha, noro yakoro amoyathoxemotho komo rma.

Txesusu wayhàthàrà on ha.

[33] Kamàm thataw ehtoko, nawanay harha tà. Ràà kay hatà, yukryeka yamtar horye,
omeroro hatà. 3 oras nenatày hatà, tawanye rma hatà. Kokonyehra rma hak ehtoko,
tawanye rma hak nehxakon hatà.

[34] Kokonye ehtoko, nàrwonàmye hatà, Txesusu, teryewrye ro hatà. Eroye, Eroye, ryema
sakmahtane, kekon hatà. Àro wyaro katxho rma, onà wyaro katxho me rma naha.
Rohoryenà y, rohoryenà y, àsok tawro uro màhnànkan harha, katxho me rma naha.
[35] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, àton kukur komo.
Eryeyas heno yanyekyan hamà, ketxkon hatà. [36] Àro ke karyhe toy hatà, toto, ukukur
komo rma, àwokru horà. Sosoheno yaràhtoy hatà, ufa xkun ke, tutxunyem ke rma.
Omam hotkoso neryey hatà. Nàmyakonà rma haryhe tà, Txesusu wya entoho me. Thona
ro hak tehtxe, kekon hatà. Tenytxe haka. Nomokyan xana, Eryeyas heno, kekon hatà.
Yahkotohen hoye towso xana nomokyano. Tenytxe haka, kekon hatà.
[37] Kowontay haxa hatà, Txesusu, teryewrye ro hatà. Àro wyaro tkowontatxhe rma,
wayehye hatà. Tano me ro rma wayehye hatà.
[38] Àro wyaro Txesusu wayehnàtoko, Khoryenkom màn yawonotho newaraxkay hatà.
Thoko rma newaraxkay hatà, wom yatxarakaxahotho, Khoryenkom màn yawonotho.
Eryehtyero newaraxkay hatà, txomo na hama.
[39] Txesusu yompataye nehxakon hatà, arymano ynye ro komo yohà, 100 komo yohà
rma. Tàwya Txesusu wayehrà yonyetxhe, onà wyaro nkekon hatà. Khoryenkom muru
me nahko hamà, moson heno, kekon hatà.
[40] Àto nehxatxkon xarha tà, woràskomo komo. Moxe ro rma, omeroro nenytxehkatx-
ownà hatà. Àwawonye rma nehxakon hatà, Maryeya. Maknara honotho rma mok
nehxakon hatà. Àwawonye rma rha nehxakon xarha tà, Maryeya rma rha. Txaku txko
yonà rma noro hatà. Xose yon xarha noro hatà. Àwawonye rma rha nehxakon xarha tà,
Sarome. [41] Txesus yakoronotho komo rma mokyam nehxatxkon hatà, woràskomo komo,
Karyeryeya yamtar horye noro yakoro tàtosomàtho komo rma hatà, noro yakorono-
manyenhàyamotho rma hatà. Àwawonye nehxatxkon xarha tà, anar komo, woràskomo
komo rma, thenyenohnà komo rma. Txesus yakoro Xerusaryen hona omohxemotho komo
rma nyamoro hatà.

Txesusu yekehàtho yonamàthàrà on ha.

[42] Hokano ytxoho yawasànà yosnaka rma tà wayehye ha, Txesusu, Xuknewyana komo
yosonyhoryetxho yawasàn ho rma hatà. Awanaka rma haxa wayehye hatà. Hokano
ytxoho yawasàn ho enampànà ro me nehxatxkon hatà, àwayehxemo komo. Àro ke,
Txesusu yekehàtho yonamrà xe nehxakon hatà, horykomo, àro rma ho hatà, awanaka rma
hatà. [43] Xose rma noro hatà, horykomo. Arymateya honotho rma mok nehxakon hatà.
Ehonomnà rma haxa noro hatà, tosonytxaxemà ro komo kukuru rma hatà. Kàkayaryet
kom me Khoryenkomo nànyaknyàr hona ro nehxakon hatà. Noro rma toy hatà, Peratusu
hyaka. Oseryehpàra rma, onà wyaro nkekon hatà, àwya. Txesusu yekehàtho yanàr xe
wehxaha, rowya enamtoho me, kekon hatà, àwya.
[44] Mexehra mak wayehno ha, kekon hatà, Peratusu. Mexehra mak wayehno ha. Àro ke,
100 komo yohà yanyekye hatà, tàhyaka. Twayehso naye, kekon hatà, àwya, Txesus hoko.
[45] Àhà, wayehno ha, kekon hatà, 100 komo yohà. Àro ke, ekehàthàrà yarhoy hatà, Peratusu,
Xose wya.
[46] Womu yehekatày hatà, Xose, enyhoru rma hatà. Ekehàthàrà yowye hatà, yahkotohen
hoye. Karamye hatà, wom ke, enyhoru rma ke. Toh yowtar yaka nenamye hatà, onamno
ytxoho yaka, toh yakaxahonhàrà rma yaka. Tohu ymo hanamay xarha tà, ewtar hotaka.
Ahutoho ymo rma hanamay hatà, Xose.
[47] Àto rma nehxatxkon hatà, Maryeya komo, Maknara honotho rma, esohye xarha,
Maryeya rma rha, Xose yonà rma. Txesusu yonamtoho yonytxownà hatà.

16

Txesusu yasanàmàthàrà on ha.

[1] Hokano ytxoho yawasànà kokmamye hatà. Àkokmamàtxhe rma, ownyaku thoxnyemà
yehekahtxownà hatà, Maryeya komo, Maknara honotho rma, esohye xarha, Maryeya rma

rha, Txaku yonà rma, Sarome xarha. Ownyaku thoxnyemà rma yanàr xe nehxatxkon hatà,
onamno ytxoho na, Txesusu yekehàtho karyenàr horà rma hatà.
[2] Sa, nenmahye hatà, domenku. Enmahrà ro totxownà hatà, Maryeya komo. Onamno
ytxoho na totxownà hatà, kamàm yahatakatxhe nyhe hatà. [3] Onà wyaro nketxkon hatà,
tàwyanye rma. Tohu ymo yotakanye txko yka nahko, toh yowtar hotaye, kàhyakanye,
ketxkon hatà. [4] Dàk, nosompohtxownà hatà. Tohu ymo yonytxownà hatà. Ewtar hotaye
etakaxaho rma yonytxownà hatà. Koo, ketxkon hatà, hory me ymo rma haxa esnàr ke
hatà.
[5] Nowomtxownà hatà, ewtar yaka. Toto wyarono yonytxownà hatà, àhorymamx-
enyeno wyarono rma hatà. Eryewtaxaho nehxakon hatà, noro, ewtar yawo, howehehra.
Thononke nehxakon hatà, buknyem ke rma hatà. Tàwyanye xenyetxhe rma, noskatokatx-
ownà hatà, woràskomo komo.
[6] Oskatokahra ehtxoko, kekon hatà, noro, àwyanye. Oskatokahra ehtxoko. Txesusu
yonyxe momohtxow hamà, kekon hatà. Nasarye honotho rma, amoyathosahotho rma
yonyxe momohtxow hamà. Nasanàmno ha, àwayehxemo kom waye, kekon hatà. Tan
ehxera naha. Xenytxoko, àwyanye enamàthàràtho, kekon hatà, noro, woràskomo komo
wya. [7] Ekarymatxatxko, ànhananàhrà rotho komo wya, kekon hatà. Petru wya ryhe
ekarymatxatxko. Onà wyaro màketxhe ha, àwyanye. Oywahonye ten hatà, Karyeryeya
yamtar hona, màketxhe ha, àwyanye, kekon hatà. Àto menyatxow hatà, màketxhe xarha,
àwyanye. Àro wyaro rma noskarymay hatà, owyanye, màketxhe ha, Petru komo wya,
kekon hatà, toto wyarono, woràskomo komo wya.
[8] Toh yowtar yaye nahatakatxownà harha tà, woràskomo komo. Nekahtàmtxownà hatà.
Àsok tawro hana, tàràrànàmrà kom ke rma haxa mak hatà, toseryehokanàr kom ke rma
haxa mak hatà. Anar komo wya ekarymahra nehtxownà hatà, toseryehrà kom ke hatà.

Takorono rotho komo wya Txesusu yosonyhothàrà on ha.

[9] Domenku yonmahàtxhe rma, nasanàmye hatà, Txesusu. Tasanàmàtxhe rma, nosony-
hoy hatà, Maryeya wya, Maknara honotho wya. Noro htxero nenyey hatà. Worokyamo
yoh me tehxemànhàràtho rma mok nehxakon hatà, Maryeya, 7 komo yoh me tehx-
emànhàràtho rma hatà, Txesusu nenyhoryetxhàràtho rma hatà. [10] Tàwya Txesusu
yonyetxhe, toy hatà, noro. Akorono rotho komo wya ekarymaxe toy hatà. Nyamoro ryhe,
nekhoketxkon hatà. Nàratetxkon xarha tà, Txesusu hnànà. Àwyanye rma nekarymay
hatà, Maryeya. [11] Tonyxerye harha manay ha, kekon hatà, àwyanye. Noro rma wenyo,
kekon hatà. Tàwyanye enytxatxhe rma, àro wyaro hamà kahra rma nehxatxkon hatà,
nyamoro ha. Yaworohra màken hamà, ketxkon mak hatà.
[12] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, owto ymo hoye totxownà hatà, ukukur komo,
asak hatà. Asama yarye àtontokonye rma, nosonyhoy hatà, Txesusu, àwyanye. Anar me
harha nyhe nosonyhoy hatà, àwyanye. [13] Neramatxownà harha tà, nyamoro ha. Owto
ymo hona harha totxownà hatà. Nekarymatxownà hatà, tkukur komo wya. Tàwyanye
enytxatxhe rma, àro wyaro hamà kahra rma nehxatxkon hatà, nyamoro, Txesusu
yakorono rotho komo rma.
[14] Àro wyaro texetxhenye rma, nemtakmatxownà hatà, nyamoro ha, 11 komo rma.
Emtakmantokonye rma, Txesusu nosonyhoy hatà, àwyanye. Neytxownà hatà, noro, àro
wyaro hamà kanyehnàtho me esnàr kom ke hatà, tàhnawonye atxke rma haxa esnàr
kom ke hatà, onà wyaro kanyenhàyamo yoyukhura esnàr kom ke hatà, asanàmsaho amna
nenyo kanyenhàyamo yoyukhura esnàr kom ke hatà. Àro ke neytxownà hatà, Txesusu.
[15] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Àtotxoko, yukryeka yamtar horye, anaro
rha owto hona, othoyehra, kekon hatà. Àrwo yonyhorunu ekarymatxoko, toto komo
wya, omeroron komo wya, kekon hatà, Txesusu, 11 komo wya. [16] Àro yoyuknye kom
hak nataymompotxowà, tuna kwaka. Nyamoro rma, tonyhoryexem me mpànà natxhe
ha, kekon hatà. Eyuknyehnà kom haxa ryhe, tanàhnohsom me natxhe hampànà, kekon
hatà, Txesusu, 11 komo wya. [17] Eyuknye komo ryhe, onà wyaro mpànà natxhe ha,

kekon hatà. Rahoxetà yonyhetxhe hampànà, toto komo wya. Rano me ryhe worokyamo yowyatxhe hampànà. Anaro rha yana komo rwon yawo nàrwonatxhe xarha hampànà, rahoxet yano me mak ha, kekon hatà. [18] Anatoko okoye yahohsatxow hana. Tàwyanye ahosàtxhe rma, eskahnà me rma natxhe hampànà, rahoxet yano me rma rha, kekon hatà. Anatoko tàkrakokemà yonyatxow hana. Tàwyanye enàtxhe rma, ekehàntahra rma natxhe hampànà, rahoxet yano me rma rha, kekon hatà. Ekehàtho komo yonyhoryetxhe xarha hampànà àhonanye tamor komo yenyàr ke. Àro wyaro rma rahoxetà yonyhetxhe hampànà, nyamoro ha, rahosnyenhàyamo, àrwo yonyhorunu yoyuknyenhàyamo, kekon hatà, Txesusu, 11 komo wya, tànhananàhrà rotho komo wya.

[19] Àro wyaro tàwya katxhe, kahe yaka nasanàmye hatà, Txesusu, Kohkomo. Ehonomnà me xaxa neryewtay hatà, Khoryenkom hanaka hatà, howehehra hatà.

[20] Totxownà hatà, ànhananàhrà rotho komo, anaro rha owto hon komo hyaka, omeroron komo hyaka. Nekarymatxownà hatà, àwyanye. Kohkomo ryhe nakoronometxkon hatà. Eryehokano yeryhekon hatà, àwyanye, tahoxetà yonyhonàr horà. Àro wyaro yaworon me xaxa àrwon komo hutwamohsekon hatà, toto komo wya.

RUKASÀ NMENHOTHO TXESUSU YEXETXHÀRÀNHÀRA ON HA.

Teyoferu y ohyaka àmenhehe katxhàrà on ha.

1-2 Teyoferu y, ohyaka àmenhehe. Ehonomnà me rma haxa manaha, omoro ha. Amna
kukur wawo nehxakon hatà, Txesusu. Noro yonyenhàyamo rma, nekarymatxownà, amna
wya. Àro ma noro yomokàtxhe, nenytxehkatxownà hatà, nyamoro ha. Àrwo yonyhorunu
yokarymany komo rma nyamoro ha. Ànekarymatxhàyamo rma menhotxownà hatà, anar
komo. Yak natxhe, àmenhonyenhàyamo. Àro ke, uro xarha, àmenhehe, ohyaka.
3 Omeroro uhutwatxehkanàr hoko rma haxa wehxakonà, mexe rma haxa mak ha. Ya-
woro uhutwatxehkanàr hoko rma. wehxakonà. Àro ke, onà wyaro àkeko. Àmenhen haxa
hamà, Teyoferu hyaka, àkeko. Omeroro ohxe wekarymatxehkehe, àwya, ronmenhotho
ke, àkeko, 4 owya yaworo xaxa uhutwatxho me. Onenytxatxhàr hoko rma, yaworo xaxa
uhutwanàr xe wehxaha, owya. Àro ke àmenhehe, ohyaka.

Kahe yawono wya Xowaw yonutoho yokarymatxhàrà on ha.

5 Xukneya hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, Eroknes heno. Noro heno
yehtoko rma, àto nehxakon hakahpa tà, toto. Sakaryeyasà rma noro hatà. Kho-
ryenkom màn yonye ro komo kukuru mok nehxakon hatà, noro heno. Akmeyas heno
yohamàthàyamo kukur me nehxakon heno hatà. Khoryenkom màn yonye ro kukur komo
rma mokyam nehxatxkon hatà, Akmeyas heno yohamàthàyamo. Tàhye nehxakon hatà,
Sakaryeyas heno. Esakmew me nehxakon hatà, àhetx yosotà. Aron heno yohamàthàyamo
wosàn me nehxakon hatà, Esakmew heno, Khoryenkom màn yonye ro kukur komo wosàn
me rma hatà. 6 Ohxe nehxatxkon hatà, Sakaryeyas komo, àhetx xarha, Khoryenkomo
nenyàr me. Noro rwon yawo ro rma haxa nehxatxkon hatà. Tàyweronàhyamatxho kom
yawo ro rma haxa nehxatxkon hatà. Atxke manaha katxho mehra ro mak nehxatxkon
hatà, nyamoro heno. 7 Àhokhura mak nehxatxkon hatà. Esakmew yowan yaka atahohsàra
ro mak nehxakon hatà, àhokru. Notxwakomotho me rma haxa nehxakon hatà. Horykomotho me rma rha nehxakon hatà, Sakaryeyas heno.
8 Ososathànanye yohà natamokyatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo. Ana-
toko natamokyatxkon hakahpa harha tà, Akmeyas heno yohamàthàyamo. Àtoko rma
Sakaryeyas haka rha natamokyakon hatà, Khoryenkomo hyaka. 9 Noro rma wahanonkatx-
ownà hatà, ukukur komo, Khoryenkom màn yaka owomtoho me, ownyaku yaknyohso
owomtoho me. Onà wyaro yohà wahanonkano yeryatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye
ro komo. Tàwyanye tohu txko yarymatxho hoye ro yohà, wahanonkano yeryatxkon
hatà. Àro wyaro rma àwahanonkaxaho nowomye hatà, Sakaryeyas heno, Khoryenkom
màn yaka. 10 Àro yawo rma ownyaku yaknyohyakon hatà. Màmyaye nehxatxkon hatà,
toto komo, thenyenohnà komo. Khoryenkom yakoro nàrwonatxkon hatà, àwya ownyaku
yaknyohnàtoko rma hatà.
11 Àtoko rma nosonyhoy hatà, kahe yawono, Sakaryeyas heno wya. Kohkomo yanoto
rma mok nehxakon hatà, kahe yawono. Yamata màhto nehxakon hatà, ownyaku
yaknyohtoho màhto rma, howehehra hatà. Thatawo nehxakon hatà. 12 Tàwya noro
yonyetxhe rma, noseryehokekon mak hatà, Sakaryeyas heno. Noseryehyakonà rma haxa
mak hatà.
13 Onà wyaro haxa nkekon hatà, kahe yawono, àwya. Sakaryeyasà y, oseryehpàra exko,
kekon hatà. Oseryehpàra exko. Takoro orwonàmrà yonytxeko, Khoryenkomo, kekon
hatà. Àro ke hohten hatà, ohetxe, Esakmewu. Omuru rma nenuryan hatà. Xowaw me
ryhe mesohten hatà, kekon hatà, kahe yawono. 14 Teryehorye rma haxa mpànà manaha
ha. Teryehorye rma rha mpànà natxhe ha, toto komo xarha, thenyenohnà komo, noro
yonunur ke mak ha, kekon hatà, kahe yawono. 15 Ehonomnà me mpànà naha ha, noro ha,

Kohkomo nenyàr me, kekon hatà. Ufa xkun yonhàra ro mak naha ha. Kawawaheno rma yonhàra ro mak naha ha, kekon hatà. Noro yowan yawo rma haxa naha ha, Khoryenkom yokato. Enuruhtxehwo ro, ewan yawo rma haxa naha ha, Khoryenkom yokato, kekon hatà, kahe yawono. [16] Ehsayewyana kukur komo yokyaha harha, noro ha, Khoryenkomo hyaka harha, Kohkomo hyaka harha. Thenyenohnà komo rma yokyaha harha, àhyaka harha, kekon hatà. [17] Kohkomo ywaho tàtosom me naha ha, noro ha, kekon hatà. Eryeyas heno wyaro, tahoxerye rma haxa naha ha, Khoryenkom yokato yano me mak ha, kekon hatà. Toto komo hananàhyaha ha, thokru komo hnàn yaw harha ehtxoho menye. Khoryenkomo yoyuknyehnàtho komo xarha hananàhyaha, enyhoru komo wyaro takàhso harha ehtxoho menye. Àro wyaro hananàhyatxhe ha, omuru, Kohkomo yomoknàr hona osonyhoryetxho menye, kekon hatà, kahe yawono.

[18] Onà wyaro nkekon hatà, Sakaryeyasà, kahe yawono wya. Àsok hana màken ha, kekon hatà. Àsok hana, àro wyaro hamà àken ha. Horykomotho me rma haxa wehxaha, urotho. Notxwakomotho me xarha naha, rohetxenho, kekon hatà.

[19] Neyukye hatà, kahe yawono. Kakmryeyewu uro, kekon hatà. Khoryenkom yakratawono ro rma uro ha. Ayakoro àrwonàmso ronyaknyo, noro ha. Àro yokarymaxe ronyaknyo. Tonytxahoryemà rma yokarymaxe ronyaknyo, ohyaka, kekon hatà, kahe yawono. [20] Àro wyaro hamà kahra mak mahko, rorwon hoko. Àro ke, àrwomra harha manaha hampànà, kekon hatà. Rorwon yawo ro xaxa nenuryaha hampànà, omuru. Àsokentok hana. Khoryenkomo ryhe hutwehe. Enurhura ro rma haka àrwomra roro rma manaha hampànà, àro wyaro hamà kahra oyesnàr ke, kekon hatà, kahe yawono.

[21] Sakaryeyas yahatakanàr hona ro nehxatxkon hatà, toto komo. Àro ke noseryehoketxkon hatà, àramamrà hoko. Àsok tawro nàramamyan harha, Khoryenkom màn yawo, ketxkon hatà. [22] Nahatakay haxa hatà, noro ha. Àrwomra ro mak nehxakon hatà, toto kom yakoro. Tamor ke ryhe nàrwonakon hatà, akoronye. Àrwomra mak nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, toto komo. Kahe yawono nosonyhon hamà, noro wya, Khoryenkom màn yawo ehtoko, ketxkon hatà.

[23] Taa. Tàhkay hatà, Sakaryeyasà. Khoryenkom màn yawo atamokhera harha nehxakon hatà. Toy harha tà, bàn yaka.

[24-25] Amnye hohtay haxa hatà, àhetxe, Esakmewu. Ewan yaka rma natahosày hatà, àhokru. Àro ke onà wyaro nkekon hatà, Esakmewu. Rowakryek hamà, Kohkomo, kekon hatà. Rowakryek hamà, rohnàn yawo tesnàr ke. Onà wyaro kahra harha natxow hamà, toto komo, rohoko. Atxke nay hamà, mokro, àhohtahnà ro me tesnàr ke, kahra harha natxow hamà, kekon hatà. Taa. Bàn yawo roro nehxakon hatà. Osonyhohra nehxakon hakahpa tà, toto komo wya. Àro wyaro 5 me nuno yonatkay hatà, Esakmewu.

Kahe yawono wya Txesusu yonutoho yokarymatxhàrà on ha.

[26] Yuhna me rma nehxakon hatà, Esakmewu. 5 me nuno yonatkanyenhàr me rma nehxakon hatà. Àtoko rma Kakmryeyew nyakye xarha tà, Khoryenkomo. Nasarye hona haxa tanoto rma nyakye hatà. Karyeryeya yamtar hono rma àro ha, owto, Nasarye. [27] Nànyakye hatà, wosà hyaka. Maryeya rma noro ha. Ukukmahnà ro mok nehxakon hatà. Toto hetx me ekarymaxah me rma nehxakon hatà. Xose rma noro ha, Maryeya ynyo. Dafe heno yohamàthàyamo kukuru rma mok nehxakon hatà, noro ha.

[28] Àro ke nomokye hatà, Khoryenkom yanoto, wosà hyaka. Ha y, kekon hatà, àwya. Ohxe manaha. Towakryexem me manaha. Ayakoro naha, Kohkomo, kekon hatà, àwya.

[29] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, noseryehokekon mak hatà, Maryeya. Thenyehra rma haxa noseryehokekon hatà. Nehutwekon hatà. Àsoke nken haryhe, rowya, kekon hatà, tàhnawo. Àsoke nken haryhe, rowya, kekon hatà.

[30] Maryeya y, kekon hatà, Khoryenkom yanoto. Oseryehokahra exko. Towahke rma haxa naha, Khoryenkomo, ohoko, kekon hatà. [31] Oyowan yaka natahohsan hatà, ohokru, kekon hatà. Nenuryan hatà, omryerà txko. Txesus me mesohten hatà, kekon hatà,

Kakmryeyewu. [32] Ehonomnà me xaxa naha hampànà, noro ha. Omeroron komo yohon
muru omoro ha, katxho me naha hampànà, kekon hatà. Xuknewyana komo kayaryet
me noro yeryan hatà, Khoryenkomo, Kohkomo rma. Àhoryen heno komo wyaro, Dafe
heno wyaro rma, àkayaryet kom me noro yeryan hatà, kekon hatà. [33] Xako heno
yohamàthàyamo kayaryet me roro nay hatà, meya roro hatà. Àkayaryet kom me noro
yehtxoho, osomtatkahnà ro me nay hatà, kekon hatà, Kakmryeyewu.

[34] Àsok tawro harha, kekon hatà, Maryeya. Ronyo hyawohra hak wehxaha. Àro ke,
àhohtahra wehxan hamà, kekon hatà.

[35] Neyukye hatà, Khoryenkom yanoto. Khoryenkom yokato yano me ryhe ohohten
hatà, kekon hatà. Omeroron komo yohon yahoxet yano me rma ohohten hatà. Àro
ke, enyhoru ro xaxa noro ha katxho me nay hatà, ohokru txko, tonusomà rma, kekon
hatà. Khoryenkom muru noro ha katxho me nay hatà, kekon hatà, Kakmryeyewu.
[36] Esakmew xarha hohteko. Okukuru rma hohteko, kekon hatà. Notxwakomotho rma
hohteko. Natahohsako, àmryerà. Àhohtahnà rotho rma hohtek harha. 5 me rma
nuno yonatkanyenhàr me naha, yuhna me, kekon hatà. [37] Àsok tawro hana. Ehnyahnà
ro me mak nay hamà, Khoryenkomo. Ehonomnà xaxa kax mak naha ha, kekon hatà,
Kakmryeyewu.

[38] Àro wyaro hamà, kekon hatà, Maryeya. Kohkom yanoto me hak wehxe. Orwon yawo
ro hak wehxe, kekon hatà. Àro wyaro àwya katxhe rma, toy hatà, Khoryenkom yanoto,
kahe yawono.

Esakmewu hyaka Maryeya tothàrà on ha.

[39] Àro tàhto rma, towto hoye toy hatà, Maryeya. Mexehra toy hatà, owto txko hona.
Xukneya yamtar hono rma àro ha, owto txko. Àto rma naha, àhà, Xukneya yamtarà
rma. [40] Àto nehxatxkon hatà, Sakaryeyas komo. Àmàn kom yaka rma toy hatà, Maryeya.
Nowomye hatà. Komokno, kekon hatà, Esakmewu wya.

[41] Àro wyaro Esakmewu wya enytxatxhe rma, ewan yawo rma nasanàmye hatà, àhokru.
Khoryenkom yokato yano me rma haxa nàrwonàmye hatà, Esakmewu, teryewrye ro.
[42] Towakryexem me rma haxa manaha, omoro ha, kekon hatà, Maryeya wya. Woràskomo
komo yoho rma haxa towakryexem me manaha, omeroron komo yoho rma haxa mak ha.
Towakryexem me rma haxa naha, ohokru txko, tonusomà rma, kekon hatà, Esakmewu.
[43] Oyosnaka rma haxa wehxaha, urotho. Kohkom yonà ryhe omoro hatà. Rohyaka rma
momokno ha. Àsok tawro hana uro mewakryen ha. Uro mewakryen hamà, rohyaka
oyomoknàr ke, Kohkom yon me rma oyesnàr ke, kekon hatà, Esakmewu. [44] Owya komokno
katxhe rma, rowan yawo rma nasanàmno, rohokru txko, teryehorye rma haxa tesnàr ke
hamà, kekon hatà. [45] Tàrwon yawo ro naha ha, Kohkomo, rohoko, kany me mehxak hamà.
Àro ke, towakryexem me rma haxa manay hamà, kekon hatà, Esakmewu, Maryeya wya.

Maryeya wya ohxe xaxa nay hamà Kohkomo katxhàrà on ha.

[46] Onà wyaro nkekon hatà, Maryeya. Ohxe xaxa nay hamà, Kohkomo, àkehe, rohnawo
rma, kekon hatà. [47] Teryehorye rma haxa wehxaha, Khoryenkom hoko. Ronyhoryenye rma
noro ha, kekon hatà. [48] Norohnàtho me rma haxa ryehtoko, moson haxa hak wewakryexe,
keknan hamà, Khoryenkomo, rohoko, tanoto hoko, kekon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxhe
hampànà, toto komo, amnye tonusom komo rma, omeroro. Khoryenkomo newakryetxho
me rma haxa nehxakon hamà, Maryeya, ketxhe hampànà, rohoko, kekon hatà, Maryeya.
[49] Rowakryeno rma haxa mak hamà, Khoryenkomo. Ehonomnà xaxa rma noro ha. Enyhoru
ro rma noro ha, kekon hatà, Maryeya.

[50] Noro hona kàwyanye xenyetoko, kàhnàn kom yawo rma haxa naha, Khoryenkomo,
kekon xarha tà. Amnyehran heno komo hnàn yawo rma nehxakonà. Amnyeno rma
komo hnàn yaw xarha naha. Amnye tonusom komo hnàn yaw xarha naha, kekon hatà,
Maryeya. [51] Tahoxerye rma haxa nosonyhehe, Khoryenkomo, kàwyanye, kekon hatà.
Ehonomnà komo yohon me rma haxa nosonyhehe. Ehonomnà me nosonyatxkonà rma

haryhe, nyamoro ha, tàhnawonye. Ehonomnà mehra harha neryatxhe ha, Khoryenkomo,
kekon hatà, Maryeya. [52] Ehonomnà rotho komo rma, ehonomnà mehra harha neryatxhe
ha. Norohnàtho kom haxa ryhe, ehonomnà me harha neryatxhe ha, kekon hatà.
[53] Ewakryehnà rotho komo xarha, towakryexem me harha neryatxhe ha. Towakryexemà
rotho kom haxa ryhe, ewakryehnà me harha neryatxhe ha, kekon hatà, Maryeya.
[54–55] Ehsayewyana komo yakoronomehe, Khoryenkomo. Tanoto komo rma yakoronomehe,
kekon hatà. Onà wyaro nkekon hatà, amnyehra, khoryen heno komo wya, Akmaraw heno
komo wya, ehamàthàyamo wya xarha. Ohnàn kom yawo roro wehxaha hampànà, kekon
hatà, Khoryenkomo, àwyanye. Àro wyaro tàwya katxhàrànhàràtho yawo ro rma haxa
naha ha, kekon hatà, Maryeya.

[56] Esakmewu hyawo rma hak nehxakon hatà, Maryeya. Noro hyawo rma, 3 me nuno
yonatkay hatà. 3 me rma tàwya enatkatxhe rma, towto hona harha toy hatà, Maryeya.

Xowaw yonuruthuru on ha.

[57] Neryewhamye haxa hatà, Esakmewu. Nenuruy hatà, kàrà me txko hatà. [58] Àsok hana
nenytxatxownà ha, àhoyen kom ha, àyanan komo xarha. Ekaytà yonytxatxownà hatà.
Esakmewu yowakryeno rma haxa mak hatà, Kohkomo, tawro yonytxatxownà hatà. Àro
ke, Esakmewu wyaro, teryehorye rma rha nehxatxkon hatà, nyamoro xarha.

[59] 8 me enmahàtxhe, nomohtxownà hatà, anyyokono ynye komo. Bàryekomo txko
yanyyokoso nomohtxownà hatà. Àtoko rma esohtonàr xe xarha nehxatxkon hatà. Àyàm
yosot yawo Sakaryeyas me esohtonàr xe nehxatxkon haryhe tà.

[60] Àna matà, kekon mak hatà, àyonà. Xowaw me haxa ryhe tesohtotxe, kekon hatà.

[61] Àna matà, ketxkon hatà, àwya. Xowaw me ayanan komo yosotà ehxera we naha ha,
ketxkon hatà.

[62] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, àyàmà wya, tamor kom ke. Àsok esohtonàr xe
manaye, ketxkon hatà, àwya, tamor kom ke. [63] Benhosom soko, kekon hatà, àyàmà,
tamor ke. Onà wyaro nmenhoy hatà. Xowaw me ryhe naha, esotà, katxho menhoy hatà.
Noseryehokatxownà mak hatà, omeroro. [64] Àtoko rma nàrwonakon harha tà, Sakaryeyasà.
Nàkrakrantay hatà, unyuru. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kay hatà.

[65] Noseryehoketxkon hatà, toto komo, àhoyen komo rma. Omeroro nekarymetxkon
hatà, anar komo wya. Nekaytay hatà, Xukneya yamtar horye, tàhànkem horye rma,
othoyehra mak hatà. [66] Àsok tawro harha, ketxkon hatà, enytxanyenhàyamo, omeroro.
Àhoko rma haxa nehutwetxkon hatà, tàhnawonye. Àsok hana ehonomnà me nay ha,
enuxenyeno, ketxkon hatà. Thorymamtàhkatxhe rma, ehonomnà me rma haxa nay
hamà, ketxkon hatà.

Kohkom yahoxet yano me horymamyakon hatà, Xowawu.

Sakaryeyasà wya buru yokarymatxhàrà on ha.

[67] Khoryenkom yokato yano me rma haxa onà wyaro nkekon hatà, Sakaryeyasà, Xowaw
yàmà rma, ànhutwamohsothàr yano me rma hatà.

[68] Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, tkatxe, kekon hatà. Kohkomo rma noro ha,
Ehsayewyana komo horyenà ro rma. Tàmryenon komo yonyhoryexe tomohsomà rma
noro ha. Àro ke, ohxe xaxa nay hamà, tkatxe, kekon hatà. [69] Konyhoryeny komo
rma nyakyaha. Ehonomnà xaxa rma nyakyaha. Dafe heno yohamàtho rma, tanoto
heno yohamàtho rma nyakyaha, kekon hatà. [70] Tànànyaknyàrà yokarymekonà rma
hatà, tàrwon yokarymanye ro heno komo wya, enyhoru ro heno komo wya, amnyehran
heno komo wya, kekon hatà. [71] Nànyakyaha, àwya kxanhànàtho komo yarymatxho me,
Xuknewyanahnàtho komo rma yarymatxho me, kekon hatà, Sakaryeyasà. [72] Àro wyaro
kàhnàn kom yawo rma haxa naha hampànà, Khoryenkomo. Onà wyaro nkekon hatà,
amnyehra, khoryen heno komo wya. Ohnàn kom yawo rma haxa wehxaha hampànà,
kekon hatà, àwyanye. Àro wyaro tàwya katxhàrànhàràtho yawo ro rma haxa nosonyhehe
hampànà, kàwyanye, kekon hatà, Sakaryeyasà. [73] Akmaraw heno wya ryhe, onà wyaro
nkekon hatà. Kowakryetxhe xaxa mak hampànà, àkehe, owya, ronenytxanàr me xaxa mak

ha, kekon hatà, noro heno wya. Àro wyaro àrwonàmàthàrà rma, ohxe xaxa nehxakonà.
Àro hutwahkahpàra ro mak naha, Khoryenkomo, kekon hatà, Sakaryeyasà. 74 Àro yawo ro
rma, kxanhàn komo yanoto mehra harha keryatxhe hampànà, Khoryenkomo. Kxanhàn
kom hona oseryehpàra harha tehxatxhe hampànà. Oseryehpàra rma Khoryenkomo
tewakryetxhe hampànà, kekon hatà. 75 Anhà hokonohnà ro me tewakryetxhe hampànà.
Noro nenyàr me ohxe tehxem me rma tewakryetxhe hampànà. Àro wyaro rma, tano roro
rma hak kehtokonye, noro tewakryetxhe hampànà, kekon hatà, Sakaryeyasà.
76 Onà wyaro nkekon xarha tà, buru mryenà txko hoko. Kàrà y, onà wyaro nketxhe
hampànà, toto komo, ohoko, kekon hatà. Omeroron komo yohono rwonà yokarymanye
ro noro ha, ketxhe hampànà, ohoko, Kohkomo ywaho tàtosom me oyesnàr ke. Noro
yomoknàr hona toto komo menyhoryetxhe hampànà, kekon hatà, Sakaryeyasà, buru wya.
77 Kohkomo wya enyhoryetxho komo muhutwamohsehe hampànà, àmryenon komo wya,
kekon hatà, buru hoko. Ayanhànàthàyam hoko noseryewhokehe, Khoryenkomo, màkehe
hampànà, àwyanye. Àro wyaro rma oyonyhoryetxhe, màkehe hampànà, àwyanye, kekon
hatà, Sakaryeyasà, buru hoko.
78 Kanhànàthàyam hoko noseryewhokehe hampànà, Khoryenkomo, kekon xarha tà.
Khokonye noseryewhokehe hampànà, kàhnàn kom yawo rma haxa tesnàr ke mak ha. Àro
hoye ro nomokyaha, kahe yawono, kàhyakanye. Enmahrà wyaro rma nomokyaha, awaràn
wawohra harha kehtxoho menye, kekon hatà. 79 Awaràn wawon komo wyaro tehxatxhe,
yaworon xaxa hutwahra kesnàr komo ke. Twayehso rma tehxatxhe. Noro ryhe, yaworon
xaxa hutwamohsehe hampànà, kàwyanye, teryehoryemà ro me harha kehtxoho menye,
kekon hatà, Sakaryeyasà. Àro wyaro nkekon hatà, Khoryenkom yokato yano me mak hatà.
80 Horymamyakon hatà, bàryekomo, Xowawu. Tahoxerye nehxakon hatà, tàhnawo.
Thorymamtàhkatxhe rma, ahehnawo roro nehxakon hakahpa tà. Toto komo wya
tosonyhohra ro rma haka, ahehnawo roro nehxakon hatà. Amnye nosonyhoy haxa hatà,
àwyanye, Ehsayewyana komo wya.

2

Txesusu yonuruthuru on ha.

1 Toto yakenon komo kuknomahoy hatà, Sesa, Homayana komo kayaryetà ymo.
Awkustu rma noro ha. Txesusu yonurhura ro rma haka, kuknomahotxownà hatà, tanoto
komo wya. Àyakenon komo ukuknomatxoko, omeroro, kekon hatà, àwyanye. 2 Àro ma
ukuknomanàr komo mon nehxakon hatà. Serya yamtar hon komo kayaryet me nehxakon
hakahpa tà, Seryenyu. Sesa nànyaketxho rma noro ha.
3 Àro ke totxownà hatà, toto komo. Towtothàyam hona totxownà hatà. Thoryen heno
komo yowtotho hona rma totxownà hatà, tekuknomahotho menye. 4 Xose xarha toy hatà.
Karyeryeya yamtar hoye toy hatà. Nasarye hoye rma, towto hoye rma, toy hatà. Xukneya
yamtar hona toy hatà. Dafe heno yowtotho hona, Beryen hona rma, toy hatà, Xose. Dafe
heno yohamàtho kaxe nehxakon hatà. 5 Àsna toy hatà, tekuknomahotho me. Maryeya
xarha toy hatà, akoro. Àhetx me ekarymaxah me nehxakon hatà, noro ha. Yuhna me rma
nehxakon hatà.
6 Beryen ho tehtokonye, neryewhamye hatà, Maryeya. 7 Nenuruy hatà, kàrà me txko
hatà. Àro ma àhohtathàrà mok nehxakon hatà. Karamye hatà, àyonà, wom ke. Neryey
hatà, okno nyahrà yon yaka. Tarke rma haxa nehxakon hatà, hawana kom mànà. Xose
komo yosarà ehxera nehxakon hatà. Àro ke, okno màn yawo nehxatxkon hatà.

Kahneru yonye ro komo wya kahe yawon komo rwonà yonytxatxhàrà on ha.

8 Beryen màhto nehxatxkon hatà, kahneru yonye ro komo. Owto yonatowo nehxatxkon
hatà. Txuf wawo nehxatxkon hatà. Kohsaya toknà komo yonyatxkon hatà. 9 Àro wyaro
ehtokonye rma, nosonyhoy hatà, kahe yawono. Kohkom yanoto rma nosonyhoy hatà,
àwyanye. Nawasmetxownà hatà, Kohkom yawasànà ymo. Bamtotàhkaxe ro nehxakon
hatà, awasànà ymo. Noseryehyatxkonà rma haxa mak hatà, kahneru yonye ro komo.

[10] Oseryehpàra ehtxoko, kekon hatà, kahe yawono, àwyanye. Oseryehpàra ehtxoko.
Ronekarymanàrà, tonytxahorye rma haxa naha. Àro hoye ro neryehotetxhe hampànà,
toto komo, omeroro, kekon hatà. [11] Amnye rma nenuno ha, oyonyhoryenye komo. Dafe
heno yowtotho ho nenuno ha. Kryestu ryhe noro ha, Kohkomo rma, kekon hatà, kahe
yawono. [12] Onà wyaro uhutwamohsehe, owyanye. Enuxenyeno txko menyatxhe, kekon
hatà. Wom ke àkaramxaho menyatxhe. Okno nyahrà yon yaka txexaho rma menyatxhe.
Àro wyaro uhutwamohsehe, owyanye noro moson hamà katxho me, kekon hatà, kahe
yawono, kahneru yonye ro komo wya.

[13] Àro wyaro àwya katxhe rma, noro hyaka nomohtxownà hatà, kahe yawon komo
xarha, thenyenohnà komo. Khoryenkom hoko wanotetxkon hatà. [14] Ohxe xaxa manaha
tkatxe, Khoryenkomo wya, kahe yawono wya, ketxkon hatà. Teryehorye rma haxa
natxhe hampànà, toto komo, yukryeka hon komo. Khoryenkomo newakryenàr komo rma,
teryehorye natxhe hampànà, ketxkon hatà, kahe yawon komo.

[15] Àro wyaro tàwyanye katxhe rma, totxownà harha tà. Kahe yaka harha totxownà hatà.
Noknomtxownà hatà, kahneru yonye ro komo. Àpa txowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.
Owto hona, Beryen hona rma àpa txowà. Kohkomo nhutwamohsotho rma yonyxe àpa
txowà, ketxkon hatà, kahneru yonye ro komo.

[16] Àro ke, karyhe rma haxa totxownà hatà. Maryeya yonytxownà hatà. Xose xarha
yonytxownà hatà. Enuxenyeno txko xarha yonytxownà hatà. Okno nyahrà yon yawo
nehxakon hatà.

[17] Àro wyaro tàwyanye xenyetxhe, kahe yawono rwonà yokarymetxkon hatà, kahneru
yonye ro komo, toto komo wya. Enuxenyeno yokarymatxhàràtho rma yokarymetxkon
hatà. [18] Àsok tawro moro ha, ketxkon hatà, toto komo, enytxany komo, omeroro. Àsok
tawro moro ha, ketxkon hatà, àrwon kom hoko, kahneru yonye ro komo nekarymatxho
hoko rma. Noseryehoketxkonà rma haxa mak hatà.

[19] Maryeya ryhe, tàmryerà yokarymatxhàràtho hutwahkahpàra nehxakon hatà. Ne-
hutwekonà rma hatà, tàhnawo.

[20] Totxownà harha tà, kahneru yonye ro komo. Khoryenkom hoko wanotetxkon hatà,
kahe yawono nekarymatxho hoko. Tànenytxatxhàyam hoko rma, tànenyetxhàyam hoko
xarha, wanotetxkon hatà. Ohxe xaxa manay hamà. Ehonomnà me xaxa manay hamà,
ketxkon hatà, Khoryenkomo wya.

Khoryenkom màn yaka Txesusu mryenà yaràthàrà on ha.

[21] 8 me enmahàtxhe, enuxenyeno txko yanyyokotxownà hatà. Àtoko rma Txesus me
nesohtotxownà hatà. Àro wyaro nesohtohoy hatà, kahe yawono, atahohsàra rma hak
ehtoko.

[22] Moyses heno wya tàyweronàhyamatxho kom yawo ro tosonyhoryenàr komo xe
nehxatxkon hatà, Maryeya komo. Tonuruthuru hoye ro anhàntaxah kax mak nehxakon
hatà. Àro ke, tonurutxhe 40 me nenmahye hatà, tàyweronàhyamatxho kom yawo ro
hatà. 40 me enmahàtxhe, totxownà hatà, Xerusaryen hona. Thokru txko yatxownà hatà,
Khoryenkom màn yaka. Kohkomo wya tonyhosom me natxownà hatà. [23] Àro hoko rma
àyweronàhyamano yeryhoy hatà, Kohkomo, Moyses heno wya. Wahoto rye komo ryhe
mekyatxhe ha, rohyaka, rowyano ro me ehtxoho menye, kekon hatà, Moyses heno wya.
Kàrà me tehtokonye, rowyano ro me natxhe ha, wahoto rye komo, kekon hatà, noro
heno wya. Àro yawo ro nehxatxkon hatà, Maryeya komo. [24] Onà wyaro nkekon xarha
tà, Kohkomo, Moyses heno wya. Onok kom haxa hana màmyatxow ha, xàhàhà kom haxa
hana, watkuku kom haxa hana. 2 me rma màmyatxhe ha, àmxekrà komo rma, kekon hatà,
àyweronàhyamano ynyàr me hatà. Àro yawo ro xarha nehxatxkon hatà, Maryeya komo.
Tànàmrà komo rma yatxownà hatà.

[25] Àto nehxakon hatà, horykomotho. Semyawu rma noro hatà. Xerusaryen ho nehxakon
hatà. Ohxe nehxakon hatà. Khoryenkom hokon me nehxakon hatà. Ehsayewyana komo
yonyhoryenye hona ro nehxakon hatà. Omoknàr hona ro rma nehxakon hatà. Ewan yawo

nehxakon hatà, Khoryenkom yokato. [26] Noro ryhe, onà wyaro hutwamohsoy hatà, àwya.
Awayehpàtor hak moro, kay hatà, àwya. Kryestu yomokhàra ro rma haka, awayehpàtor
hak moro, owya Kohkomo nànyaketxho yonyhera ro rma haka, kay hatà, Khoryenkom
yokato, àwya.

[27] Àro ke, Khoryenkom màn yaka nowomye hatà, noro ha, Khoryenkom yokato yano me
mak hatà. Àtoko rma Txesusu mryenà txko yohtxownà hatà, àyàm komo. Thokru txko
yohtxownà hatà, tàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehtxoho menye.

[28] Bàryekomo txko yanàmye hatà, Semyawu, tonaka. Apa y, ohxe xaxa manay hamà,
kekon hatà, Khoryenkomo wya. [29] Rohà y, ayanoto uro. Orwonàmàthàr yawo ro mahko
hamà, rohoko. Rowayehpàra ro rma haka, wenyo haxa ha, onànyaketxhàrà, kekon hatà.
Amna yonyhoryenye ro rma wenyo haxa ha. Àro ke, teryehorye rma kwayehyan hamà,
ayano me mak ha, kekon hatà. [30] Onànyaketxhàrà wenyo haxa ha. Amna yonyhoryenye ro
rma wenyo haxa ha, kekon hatà. [31] Mosonà mànyakyako, toto komo wya xenytxoho me,
anaro rha yana komo wya xenytxoho me, kekon hatà. [32] Weyu wya amna yawasmentokono
wyaro ohutwamohsehe hampànà, mosonà, Xuknewyanahnà komo wya. Xuknewyana
komo xarha, ohxe harha natxhe hampànà, toto komo wya. Moson hoye ro, onà wyaro
nketxhe hampànà, toto komo, omeroro. Ohxe xaxa natxow hamà, Xuknewyana komo,
Khoryenkomo mryenon komo, ketxhe hampànà, kekon hatà, Semyawu.

[33] Tàwyanye Semyawu rwonà yonytxatxhe rma, koo, ketxkon hatà, àyàm komo, àyon
xarha. Àrwon hoko rma noseryehoketxkon hatà.

[34] Onà wyaro nkekon xarha tà, Semyawu, àyàm komo wya. Khoryenkom hak oy-
owakryetxowà, kekon hatà, àwyanye. Onà wyaro nkekon xarha tà, Maryeya wya,
àyonà wya. Uro enytxako, kekon hatà, àwya. Ronànyaketxho me naha, mosonà,
oyonyhoryeny komo, kany me mpànà naha ha, Khoryenkomo, omryer hoko, Xuknewyana
komo wya, kekon hatà. Xanomkahnohyatxhe mak hampànà, ukukur komo. Àro ke
natanàhnohpetxhe hampànà, tàwyanye àxanomkahnohrà ke mak ha, kekon hatà. Anar
komo, ukukur komo rma, nosonyhoryehetxhe hampànà, moson hona tàwyanye xenyàr
ke mak ha, kekon hatà, Semyawu. [35] Moson hoko anar me rha nehutwetxhe hampànà,
toto komo, tàhnawonye. Ohxe hana, ohxehra haxa hana, nehutwetxow ha. Ehutwatxho
komo rma hutwamohsehe hampànà, mosonà, kekon hatà, Maryeya wya. Omoro ryhe,
mekhokehe xaxa mak hampànà, moson hoko. Teryewhamso ro mekhokehe xaxa mak
hampànà, katxefara ke àharaxkaxaho wyaro mak ha, kekon hatà, Semyawu, Maryeya wya.

[36] Àto nehxakon hatà, wosà. Ana rma noro hatà. Fanwew heno yomsàrà rma noro hatà,
Ase heno komo yohamàthàyamo kukuru rma hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye
ro me nehxakon hatà, noro ha. Notxwakomotho me rma haxa nehxakon hatà. Tànyonye
rma hak tehtoko, 7 me txemnyehàntay hatà. [37] Tànyo heno wayhàtxhe, ànyomra harha
84 me txemnyehàntay hatà. Àro ke, notxwakomotho me rma haxa nehxakon hamà. Noro
rma, Khoryenkom màn yawo roro nehxakon hatà. Ahatakahra ro mak nehxakon hatà.
Kohsaya rma, awasnaw xarha, nàrwonakon hatà, Khoryenkom yakoro. Tano me ro rma
natahyehnomekon xarha tà. Àro wyaro Khoryenkomo yowakryekonà roro hatà.

[38] Àto Txesusu mryenà yehtoko rma, nomokye hatà, Ana, àhyakanye. Apa y, ohxe xaxa
manay hamà, amna hoko, kekon hatà, Khoryenkomo wya, tàwya Txesusu mryenà yonyàr
ke mak hatà. Noro yokarymay hatà, toto komo wya. Tonyhoryeny komo yomohtoho hona
ron komo rma nyamoro hatà. Xerusaryen hona nànyakyan hatà, Khoryenkomo, katxhàr
hona ro rma nehxatxkon hatà. Nyamoro wya rma Txesusu yokarymay hatà, Ana.

[39] Kohkomo wya tàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehtxekatxhenye, totxownà harha
tà, Maryeya komo. Karyeryeya yamtar hona harha totxownà hatà, Nasarye hona harha,
towto kom hona harha. [40] Horymamyakon hatà, àhokru. Karyhe nehxakon hatà. Takàhso
rma haxa nehxakon hatà. Khoryenkomo newakryenàr me rma haxa nehxakon hatà.

Bàryekomo me Khoryenkom màn yawo Txesusu yexetxhàrà on ha.

41 Txemnyeh wawo yohà tetxkon hatà, Txesus yàm komo, Xerusaryen hona. Asahx-
emtono ytxoho na tetxkon hatà. Thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho
rma àro ha, asahxemtotho komo. Àsna yohà tetxkon hatà. 42 12 me Txesusu txemnyehàn-
tatxhe, totxownà xarha tà, tàtothàyamo wyaro rma rha.

43 Taa. Nenatày hatà, asahxemtotho komo. Enatàtxhe rma, towto kom hona harha
tetxkon hatà, Txesus yàm komo. Noknomye mak hatà, Txesusu, bàryekomo. Xerusaryen
ho rma noknomye hatà. Oknomàthàrà hutwahra mak nehxatxkon hatà, àyàm komo.
44 Akoron komo rma, thenyehra nehxatxkon hatà, Maryeya yanan komo, Xose yanan
komo xarha, anar komo xarha. Àro ke, àwawonye rma Txesus hutwetxkonà rma haryhe
tà. Tkokmamnohso ro tetxkon hatà. Tkokmamàtxhenye rma, Txesusu yohoryatxkon
hatà. Tàyanan kom waha, thoyen kom waha xarha, nehoryatxkon hatà. 45 Xenyhera mak
nehxatxkon hatà. Àro ke totxownà harha tà, Xerusaryen hona, àhorà.

46 Osorwawo ro enmahàtxhe, nehotxownà haxa hatà. Khoryenkom màn yawo nehxakon
hatà. Àyweronàhyamano ynye ro kom wawo nehxakon hatà. Àwawonye rma eryew-
taxaho nehxakon hatà. Nyamoro yonytxekon hatà. Àsok naye, owyanye, kekon xarha
tà, àwyanye, anaro rha hoko. 47 Noro yonytxetxkon xarha tà, nyamoro ha. Àwyanye
rma, àsok naye, owya, tatoko, ohxe rma haxa neyukyatxkon hatà, Txesusu, bàryekomo.
Enkukmahnà ro kax mak nehxakon hatà. Àro ke noseryehoketxkon hatà, nyamoro ha,
omeroro.

48 Àro wyaro àwya eyuknur komo yonytxownà hatà, àyàm komo. Àro ke noseryе-
hokatxownà hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àyonà, àwya. Roknà y, àsok tawro amna
meryehokek harha, kekon hatà. Amna oyohoryaknano. Apapa xarha oyohoryaknano.
Amna noseryehokeknano rma haxa, ohoko, kekon hatà, àyonà.

49 Àsok tawro uro mehoryatxkenan harha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Royàm màn
yawo tehxoryehra kat wehxaknano, owyanye, kekon hatà. 50 Àro wyaro àwya katxho
hutwahra mak nehxatxkon hatà, àyàm komo.

51 Akoronye toy hatà, Txesusu. Nasarye hona nahatakatxownà hatà. Tàyàm komo
yoyukyakon hatà. Tàyon xarha yoyukyakon hatà. Noro rwonàmàthàrà hutwahkahpàra
nehxakon hatà, àyonà. Nehutwekonà rma hatà, tàhnawo. 52 Horymamyakon hatà, Txe-
susu. Horykomo me nyhe nehxakon hatà. Takàhso nyhe nehxakon hatà. Khoryenkomo
newakryenàr me rma haxa nehxakon hatà. Toto komo newakryenàr me xarha nehxakon
hatà.

3

Xowawu wya Khoryenkomo rwonà yokarymatxhàrà on ha.

1 Tàrwon yokarymahoy haxa hatà, Khoryenkomo, Xowaw heno wya. Àsokentok hana.
Sesa me Txekmeryu yehtoko, nekarymahoy hatà, àwya. Homayana komo kayaryet me
rma, 15 me àtxemnyehàntaxaho mok nehxakon hatà, Txekmeryu. Àtoko rma, Xukneya
yamtar hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, Ponseyu Peratusu. Àtoko rma,
Karyeryeya yamtar hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, Eroknesà. Àtoko rma,
noro yowtà ryhe, Feryepe rma, anar komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà. Eturyeya
yamtar hon komo kayaryet me rma, Tàrakonetes yamtar hon komo kayaryet me xarha,
nehxakon hakahpa tà, Feryepe. Àtoko rma, Akmeryene yamtar hon komo kayaryet me
nehxakon hakahpa tà, Ryesanyasà. 2 Àtoko rma Khoryenkom màn yonye ro komo yoh me
nehxatxkon hakahpa tà, Anas komo, Kayfas xarha.

Nyamoro yehtoko rma, tàrwon yokarymahoy hatà, Khoryenkomo, Xowaw heno wya.
Sakaryeyas heno murunho rma mok nehxakon hatà, Xowawu. Ahehnawo rma tehtoko,
Khoryenkomo rwonà yonytxay hatà. 3 Àro ke toy hatà. Xoknaw horye ro rma tekon hatà,
àwararo, mahorye xarha, othoyehra mak hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymekon hatà,
toto komo wya. Atxke manatxhe, kekon hatà, àwyanye. Anar me harha ayanhànàthàyamo

xenytxoko. Ataymompotxok xarha, ohokonye Khoryenkomo yoseryewhokatxho me, àwya ayanhànàthàyamo yowtoho me, kekon hatà, Xowaw heno, toto komo wya.

[4] Noro hoko rma menhoy hatà, amnyehra, Esaeyas heno, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno. Noro heno karyehtan yawo rma, onà wyaro nkehe, ànmenhothàrànhàrà rma.

Onà wyaro nkehe hampànà, ahehnawono, teryewrye ro. Kohkomo ryhe nomokyan hatà, àro ke osonyhoryetxoko, kehe hampànà, toto komo wya. Tkayaryet komo yomoknàtoko, esamar komo yonyhoryetxow hamà, àmryenon komo. Àro wyaro rma rha, oyowan komo enyhoryetxoko, owyanye Kohkomo rwonà yonytxatxho me, kehe hampànà, ahehnawono. [5] Takawanke asamatho yehtoko, nanohketxow hamà, kehe hampànà. Tàhànke ehtoko, àheterunuthuru yowyatxow hamà, kehe hampànà. Tokemxe ehtoko, hàràsàhse harha neryatxow hamà, kehe hampànà. Ketxetx me ehtoko, ketxetxenketxow hamà, kehe hampànà. Asamatho wyaro, atxke manatxhe, omnyam ha. Àro ke, osonyhoryetxok xaxa mak hampànà, kehe hampànà. [6] Konyhoryenye ro komo nyakyan hatà, Khoryenkomo. Noro yonyatxhe xaxa mak hampànà, toto komo, omeroro, kehe hampànà, ahehnawono, toto komo wya.

Àro wyaro rma nkehe, Esaeyas heno nmenhotho.

[7] Xowawu hyaka nomokyatxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Àwya ataymomposo nomokyatxkon haryhe tà. Onà wyaro haxa nkekon hatà, Xowawu, àwyanye. Okoye wyaro atxke manatxhe, kekon hatà. Ayataymomrà komo xe rma manatxhe haryhe, oyoseryehrà komo ke mak ha. Ewakhàra Khoryenkom yehtxoho hona moseryehyatxow hamà. Amnye kanàhnohyatxhe hampànà, Khoryenkomo, katxho hona rma moseryehyatxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, weheto krunke nekahtàmyaha, okoye, kekon hatà, Xowawu, toto komo wya. [8] Anar me harha ranhànàtho wenyaha, màketxhe rma haryhe. Àhnànkahra mak manatxhe ha, kekon hatà. Anar me harha ranhànàtho wenyaha kany me oyehtokonye, ayanhàn komo àhnànkatxoko, ohxe harha oyosonyhotho menye. Onà wyaro rma màketxhe haryhe, kekon hatà. Ohxe rma haxa tehxatxhe, Akmaraw heno yohamàtho kaxe, màketxhe rma haryhe. Àro wyaro kahra ehtxoko, kekon hatà. Onà wyaro haxa ryhe àkehe, owyanye. Akmaraw heno yohamàtho me marma oyehtxoho komo ryhe, ohxehra ro mak naha, Khoryenkomo wya, kekon hatà. Àsok tawro hana. Akmaraw heno yohamrà me marma toto yesnàr xehra nay hamà, Khoryenkomo, kekon hatà. Noro heno yohamrà me marma toto yesnàr xe tehtok haxa, tohu txkotho yakàhtonàràtho haryhe àwya, Akmaraw heno yohamrà me harha. Ehnyahnà ro kax mak naha ha, noro ha, kekon hatà, Xowawu. [9] Àsok hana nay ha, natàtho ha. Ehetahra ehtoko, tamaxem me nay hamà, kekon hatà. Àmxathàr me ro rma tawotosom me nay hamà. Amaxahotho rma, weheto waka tarymaxem me xarha nay hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha tanàhnohsom me rma manatxhe hampànà. Ayanhàn komo hnànkahra oyehtokonye, mexehra rma haxa ayanàhnohtàketxhe hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà, Xowawu, toto komo wya.

[10] Àsoke ryhe amna naye, ketxkon hatà, toto komo. Àsoke ryhe amna naye, ohxe harha amna yehtxoho me, ketxkon hatà.

[11] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Xowawu. Owakryeno txetxoko, kekon hatà. Owakryeno txetxoko. Twomunke oyehtokonye, 2 me ehtoko, 1 me rma tàmtxoko, toto wya, àwomumnutho wya, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, tànyahke oyehtokonye, àhoye rma tàmtxoko, toto komo wya, ànyahpànàtho komo wya, kekon hatà, Xowawu.

[12] Tkayaryet komo txenyerunu yahosnye ro komo xarha, ataymomposo nomohtxownà hatà. Khananàhnye y, ketxkon hatà, Xowawu wya. Àsoke ryhe amna naye, ohxe harha amna yehtxoho me, ketxkon hatà. [13] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Xowawu. Owyanye toto komo txenyerunutho yahosnàtoko, eho nyhe ahohsàra ro mak ehtxoko. Oyoh komo rwonàmàthàr yawo ro rma ahohtxoko, kekon hatà, Xowawu, àwyanye.

[14] Àto nehxatxkon xarha tà, arymano ynye ro komo. Àsoke ryhe amna naye, ohxe
harha amna yehtxoho me, ketxkon hatà, nyamoro xarha, Xowawu wya. Onà wyaro
neyuhtxownà hatà, noro ha. Àsok hana manatxow ha, kekon hatà, àwyanye. Àsok
hana manatxow ha. Toto heno komo yotahany me manatxow hatà, omnyamo, owyanye
àtxenyerunuthuyamo yahohtoho me. Anatoko toto komo wàràhyakany me manatxow
hatà, owyanye àtxenyerunuthuyamo yahohtoho me, kekon hatà. Àro hokohra harha
ehtxok hampànà. Otxenyerunu ro kom hoko rma teryehorye ehtxoko. Ayanotomany
komo nàmàtho hoko rma, teryehorye ehtxoko, kekon hatà, Xowawu, arymano ynye ro
komo wya.
[15] Koo, onokà ryhe mosonà, ketxkon hatà, toto komo, tàhnawonye. Onà wyaro katxhàr
me moson naye. Amnye nomokyaha hampànà Kryestu katxhàr me moson naye, ketxkon
hatà. Àro wyaro rma nehutwetxkon hatà, tàhnawonye. Xowaw hoko noseryehoketxkon
hatà, toto komo, omeroro.
[16] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Xowawu, àwyanye. Tuna kwaka ryhe kaymomyatxhe,
uro ha, kekon hatà. Nomokyaha, anaro, rohryetayo. Rohono rma haxa noro ha.
Àhrorà womun yasotà wompokahra wehxaha, esnaka rma haxa ryesnàr ke, kekon hatà.
Noro ryhe, anar me ayaymomyatxhe ha. Khoryenkom yokato nyakyaha, ohonanye.
Ayaymomtoho komo rma àro ha, noro wya, kekon hatà. Ayaymomyatxhe xarha. Weheto
waka txexaho wyaro ayaymomyatxhe, oyonyhoryenàr kom horà, kekon hatà, Xowawu.
[17] Àsok hana natxow ha, nasànasà hotnye ro kom ha. Uhpunkatxho yaryatxow hamà.
Nasànasà hpunketxow hamà, kekon hatà. Nasànasà ryhe, enyhoru rma yohamnohyatxow
hamà, nyah màn yaka. Uhpunuthur haxa ryhe yaknyohyatxow hamà, weheto waka, kekon
hatà. Àro wyaro rma rha wahanonkano yeryaha hampànà, noro ha, tomohsomà. Mexehra
rma haxa wahanonkano yxe nomokyaha. Enyhoru komo yohamnohyaha hampànà, bàn
yaka. Anhàtho kom haxa ryhe yanàhnohyaha hampànà, meya roro, kekon hatà, Xowawu.
[18] Àro wyaro nekarymekon hatà, toto komo wya. Anaro rha ke thenyehra nekarymekon
hatà. Tonytxahoryemà rma yokarymekon hatà, Xowawu.
[19] Àtoko rma, Karyeryeya yamtar hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà,
Eroknesà. Towtà hetxenho yahosày hatà, noro ha. Erokneyasà rma yahosày hatà. Anaro
rha tanhàn hoko xarha atxke rma haxa nehxakon hatà. Àro ke noro yoyey hatà, Xowawu.
[20] Amnye, tanhànàthàr yoho rma haxa, onà wyaro atxke nexey hatà, Eroknesà. Xowaw
heno yahryempoy hatà, watxa ymo yaka.

Txesusu yaymomàthàrà on ha.

[21] Toto komo yaymomtàhkatxownà hatà, Xowaw heno. Txesus xarha yaymomye hatà.
Noro heno wya taymomàtxhe rma, Khoryenkom yakoro nàrwonakon hatà, Txesusu.
Àrwonàmnàtoko rma, natahurmakay hatà, kahe. [22] Nàhtoy hatà, Khoryenkom yokato.
Tohànke rma nàhtoy hatà. Watkuk me rma nàhtoy hatà, Txesus hona. Nàrwonàmye hatà,
kahe yawono. Romuru omoro, kay hatà. Ronàhnàn xaxa omoro ha. Ohoko teryehorye
rma haxa wehxaha, kay hatà, kahe yawono.

Txesus horyen heno yosot komo on ha.

[23] Hananàhno yxe nomokye haxa hatà, Txesusu. 30 me àtxemnyehàntaxah me hana
nehxakon ha. Xose muru me noro hutwetxkonà rma haryhe tà, toto komo. Txesus horyen
heno yosot komo on ha.
Erye heno muru me nehxakon hatà, Xose.
[24] Matate heno muru me nehxakon hatà, Erye heno.
Ryefe heno muru me nehxakon hatà, Matate heno.
Mawke heno muru me nehxakon hatà, Ryefe heno.
Xanay heno muru me nehxakon hatà, Mawke heno.
Xose heno muru me nehxakon hatà, Xanay heno.
[25] Matateyas heno muru me nehxakon hatà, Xose heno.
Amos heno muru me nehxakon hatà, Matateyas heno.

Naun heno muru me nehxakon hatà, Amos heno.
Esrye heno muru me nehxakon hatà, Naun heno.
Nakay heno muru me nehxakon hatà, Esrye heno.
[26] Maate heno muru me nehxakon hatà, Nakay heno.
Matateyas heno muru me nehxakon hatà, Maate heno.
Semey heno muru me nehxakon hatà, Matateyas heno.
Xose heno muru me nehxakon hatà, Semey heno.
Xokna heno muru me nehxakon hatà, Xose heno.
[27] Xoanan heno muru me nehxakon hatà, Xokna heno.
Hesa heno muru me nehxakon hatà, Xoanan heno.
Sorokmakmew heno muru me nehxakon hatà, Hesa heno.
Sarateyew heno muru me nehxakon hatà, Sorokmakmew heno.
Nerye heno muru me nehxakon hatà, Sarateyew heno.
[28] Mewke heno muru me nehxakon hatà, Nerye heno.
Akne heno muru me nehxakon hatà, Mewke heno.
Kosan heno muru me nehxakon hatà, Akne heno.
Ewmaknaw heno muru me nehxakon hatà, Kosan heno.
Er heno muru me nehxakon hatà, Ewmaknaw heno.
[29] Xoswe heno muru me nehxakon hatà, Er heno.
Eryeyeser heno muru me nehxakon hatà, Xoswe heno.
Xoryen heno muru me nehxakon hatà, Eryeyeser heno.
Matate heno muru me nehxakon hatà, Xoryen heno.
Ryefe heno muru me nehxakon hatà, Matate heno.
[30] Semyaw heno muru me nehxakon hatà, Ryefe heno.
Xukna heno muru me nehxakon hatà, Semyaw heno.
Xose heno muru me nehxakon hatà, Xukna heno.
Xonan heno muru me nehxakon hatà, Xose heno.
Eryeyaken heno muru me nehxakon hatà, Xonan heno.
[31] Meryeya heno muru me nehxakon hatà, Eryeyaken heno.
Mena heno muru me nehxakon hatà, Meryeya heno.
Matata heno muru me nehxakon hatà, Mena heno.
Natan heno muru me nehxakon hatà, Matata heno.
Dafe heno muru me nehxakon hatà, Natan heno.
[32] Xese heno muru me nehxakon hatà, Dafe heno.
Okmekne heno muru me nehxakon hatà, Xese heno.
Boas heno muru me nehxakon hatà, Okmekne heno.
Sara heno muru me nehxakon hatà, Boas heno.
Nasaw heno muru me nehxakon hatà, Sara heno.
[33] Amenaknakme heno muru me nehxakon hatà, Nasaw heno.
Aknemen heno muru me nehxakon hatà, Amenaknakme heno.
Ahne heno muru me nehxakon hatà, Aknemen heno.
Esraw heno muru me nehxakon hatà, Ahne heno.
Peryes heno muru me nehxakon hatà, Esraw heno.
Xukna heno muru me nehxakon hatà, Peryes heno.
[34] Xako heno muru me nehxakon hatà, Xukna heno.
Esake heno muru me nehxakon hatà, Xako heno.
Akmaraw heno muru me nehxakon hatà, Esake heno.
Tera heno muru me nehxakon hatà, Akmaraw heno.
Nakoh heno muru me nehxakon hatà, Tera heno.
[35] Seruke heno muru me nehxakon hatà, Nakoh heno.
Rakawu heno muru me nehxakon hatà, Seruke heno.
Faryeke heno muru me nehxakon hatà, Rakawu heno.
Ekmeh heno muru me nehxakon hatà, Faryeke heno.
Sara heno muru me nehxakon hatà, Ekmeh heno.
[36] Kaynan heno muru me nehxakon hatà, Sara heno.

Ahfaxakne heno muru me nehxakon hatà, Kaynan heno.
Sem heno muru me nehxakon hatà, Ahfaxakne heno.
Nowe heno muru me nehxakon hatà, Sem heno.
Rameke heno muru me nehxakon hatà, Nowe heno.
37 Metusaryen heno muru me nehxakon hatà, Rameke heno.
Enoke heno muru me nehxakon hatà, Metusaryen heno.
Xaryete heno muru me nehxakon hatà, Enoke heno.
Maryeryew heno muru me nehxakon hatà, Xaryete heno.
Kaynan heno muru me nehxakon hatà, Maryeryew heno.
38 Enos heno muru me nehxakon hatà, Kaynan heno.
Setxe heno muru me nehxakon hatà, Enos heno.
Aknaw heno muru me nehxakon hatà, Setxe heno.
Aknawu ryhe, Khoryenkom muru me nehxakon hatà, noro nakàhtotho kaxe.

4

Worokyamo yohà ymo wya Txesusu kukmatxhàrà on ha

1 Xoknaw yohoye ro harha toy hatà, Txesusu. Ewan yawo rma haxa nehxakon hatà, Khoryenkom yokato. Noro rma naràу hatà, ahehnaka. 2 Ahehnawo rma, 40 me nenmahye hatà, Txesusu. Noro kukmekon haryhe tà, worokyamo yohà ymo. Txesusu wya toyuknur xe nehxakon haryhe tà. Ahehnawo roro tehtoko, ànyahpàra ro mak nehxakon hatà, Txesusu. Ànyahpàra rma 40 me tonmahàtxhe, nahyehtàkaye rma haxa mak hatà.

3 Onà wyaro nkekon hatà, worokyamo yohà ymo, àwya. Khoryenkom muru me oyehtoko, owru akàhtoko, kekon hatà. Onà wyaro rma kasko, tohu wya, onà wya. Ekeyu me harha exko, kasko, tohu wya, kekon hatà, worokyamo yohà ymo. 4 Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà rma.
Nyah marma hoye rohra karyhe tehxatxhe.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.

5 Taa. Txesusu yaràу hatà, worokyamo yohà ymo. Àhà ymo yawnukye hatà. Àsok hana nenyhoy ha, Txesusu wya. Toto komo, ehonomnà komo xarha, àmryenon komo xarha, ewto komo xarha, uyukryekan komo xarha, omeroro rma nenyhotàhkay hatà, àwya. Dàk, àtoko ro rma nenytxehkatxownà hatà, Txesusu, worokyamo yoh yano me. 6 Onà wyaro nkekon hatà, noro ymo. Onenyetxhàrà rma wàmyaha, omeroro, owya, kekonà rma haryhe tà, Txesusu wya. Omeroron komo yoh me harha keryaha. Ehonomnà me xaxa keryaha, kekonà rma haryhe tà. Omeroron komo yohà rma uro ha. Àro ke, rano me ro rma wàmyaha, ronwahanonkatxho komo wya, kekonà rma haryhe tà, worokyamo yohà ymo, Txesusu wya. 7 Ehurkako, rakrataka. Ehonomnà me xaxa manaha, kasko, rowya. Àro wyaro owya katxhe rma, omeroro wàmyaha, owya, kekonà rma haryhe tà, worokyamo yohà ymo. 8 Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà rma.
Oyoh kom me naha, Khoryenkomo. Noro wya ryhe, ehonomnà me xaxa manaha, katxok xaxa mak hampànà, noro wya marma mak ha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.

9 Taa. Xerusaryen hona xarha naràу hatà, worokyamo yohà ymo. Khoryenkom màn ryetàr hona neryey hatà, kakoso rma haxa mak hatà. Khoryenkom muru me oyehtoko, atahrumko, oyoro ro, kekon hatà. 10 Kahe yawon komo nyakyan hatà, Khoryenkomo, àwyanye okurunhotho me hatà. Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, worokyamo yohà ymo. 11 Okurunhetxow hatà, kahe yawon komo, toh hona oyehrotka-hanàr hona. Àro ke atahrumko, kekon hatà, worokyamo yohà ymo. 12 Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu. Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà rma.
Oyoh kom me naha, Khoryenkomo. Noro hak ukukmaxe kahra ehtxoko.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.
13 Àro wyaro Txesusu kukmekon haryhe tà, worokyamo yohà ymo. Tàwya ukukmatx-
ehkatxhe rma, toy hatà, àhyaye. Amnye ukukmen xarha hamà, kekon hatà.

Nasarye hon komo wya Txesusu xanomkahnohàthàrà on ha.

14 Karyeryeya yamtar hona harha toy hatà, Txesusu. Khoryenkom yokato yano me,
tahoxerye rma haxa nehxakon hatà, tàhnawo. Noro yokaytà yonytxetxkon hatà, toto
komo, àro yamtar hon komo, àhorye ron komo xarha, omeroro. 15 Anaro rha ohsamno-
htoho kom yawo, toto komo hananàhyakon hatà, Txesusu. Ohxe xaxa nay hamà, mosonà,
ketxkon hatà, toto komo, omeroro, noro hoko.
16 Nasarye hona harha toy hatà, Txesusu. Àto àhorymamsaho mok nehxakon hatà. Àton
komo yohsamnohtoho yaka toy hatà, hokano ytxoho yawasàn ho. Ohsamnohno ytxoho
ro yaka tàtosomà ro kaxe ryhe nehxakon hatà. Khoryenkom karyehtanà rwonàhyamaxe
nasanàmye hatà. 17 Esaeyas heno nmenhotho yàmtxownà hatà, àwya. Khoryenkomo
rwonà yokarymanye ro heno rma noro ha, Esaeyas heno. Karyehta ramkay hatà, Txesusu,
àhoyen horà. Nenyey haxa hatà. Onà wyaro nehxakon hatà, àmenhosahonhàrà, Txesusu
nàrwonàhyamanàrà rma.
18 Rohyawono ro me naha, Kohkom yokato. Tokato nyakye, Kohkomo, rohona,
tànànyaketxhàr me rohutwamohsotho me. Ronyakye, rowya àrwo yonyhorunu
yokarymatxho me, ewakryehnà rotho komo wya enytxatxho me. Anhà yanoto
mehra harha keryatxhe kaxe ronyakye, anhà yanoto rotho komo wya. Kon-
tanàhyatxhe harha kaxe rma ronyakye, enhunu rotho komo wya, Khoryenkomo
hutwanyehnà rotho komo wya. Anhà neryewhamnohàthotho komo yonyhoryexe
ronyakye. 19 Amnye rma oyonyhoryenàr komo xe harha naha, Kohkomo, kaxe
ronyakye, toto komo wya.
Àro wyaro rma nehxakon hatà, àmenhosahonhàrà, Txesusu nàrwonàhyamanàrà rma.
20 Karyehta yamye harha tà, Txesusu. Nàmye harha tà, nàmno ymo yonye ro wya. Dyeryey,
neryewtay harha tà, Txesusu. Noro yonytxehketxkon hatà, toto komo, ohsamnohxemo
komo, omeroro.
21 Onà wyaro htxero nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Amnye rma haxa, àro yawo ro
naha, Khoryenkomo, kekon hatà. Tkaryehtan hoyen yawo ro rma naha, amnye rma,
onenytxanàr kom me, kekon hatà.
22 Ohxe xaxa nay hamà, mosonà, ketxkon hatà, toto komo, omeroro. Ohxe rma haxa
nahko, àrwonà, ketxkon hatà. Àro ke noseryehoketxkon hatà. Xose heno murunho mehra
kat naye. Àsok nay haryhe, ketxkon hatà.
23 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, àwyanye. Àsok kany me hana tehxatxow
ha, kekon hatà. Onà wyaro kany me tehxatxow hamà. Ohtxemano ynye me oyehtoko,
osohtxemako, kany me tehxatxow hamà. Àro wyaro rma rha, onà wyaro màketxow hamà,
rowya, kekon hatà. Kafahnaw ho oyehtoko, onyhoryeno meryaknan hatà. Eryehokano
meryaknan hatà. Àro wyaro rma rha onyhoryeno txeryko, tan xarha, oyowto ho rma,
amna nenyàr me, onyhoryeno ynye me oyonytxoho me amna wya, màketxow hamà,
rowya, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. 24 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye.
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro komo yonytxahra ro mak natxhe, toto komo. Towto
komo honotho me ehtokonye, enytxahranye ro mak natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.
25 Onà wyaro ryhe, yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Àsok hana nehxatxkon
ha, Eryeyas heno kom ha. Nyamoro heno yehtoko rma, omokhàra ro mak nehxakon
hatà, tuna, kekon hatà. 3 me txemnyehàntay hatà, omokhàra rma. 6 me nuno yonatkay
xarha tà, omokhàra rma. Ànyahpàra rma haxa nehxatxkon hatà, Xukneya yamtar hon
heno komo, omeroro, kekon hatà. Àtoko rma, thenyehra nehxatxkon hatà, enyonkaxemo
komo, Ehsayewyana komo rma, kekon hatà. 26 Nyamoro yowakryexe Eryeyas heno
nyakhera mak nehxakon hatà, Khoryenkomo. Anaro hyaka haxa ryhe noro heno nyakye
hatà, kekon hatà. Saryepta hona ryhe nànyakye hatà. Seknon yamtar hono rma àro ha,

owto, Saryepta. Àto nehxakon hatà, wosà, enyonkaxaho. Ehsayewyanahnà rma mok nehxakon heno hatà. Noro rma yowakryexe Eryeyas heno nyakye hatà, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu.

[27] Amnye nyhe rma, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me nehxakon hatà, Eryesew heno, kekon xarha tà. Noro heno yehtoko rma, thenyehra nehxatxkon hatà, teheryankem komo, hunmata ymo yawon komo rma, Ehsayewyana komo rma. Nyamoro heno yonyhoryehra mak nehxakon hatà, Eryesew heno, kekon hatà. Anaro heno haxa ryhe yonyhoryey hatà. Naaman heno rma yonyhoryey hatà. Serya yamtar hon me nehxakon hatà, Naaman heno. Ehsayewyanahnà rma mok nehxakon heno hatà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[28] Àro wyaro tawro yonytxatxhe rma, ewakhàra rma haxa nehxatxkon hatà, toto komo, ohsamnohxemo komo, nàmno ymo yawon komo, omeroro. Ehsayewyanahnà komo yowakryey hatà, Khoryenkomo, katxho hoye ro ewakhàra nehxatxkon hatà. [29] Say, nasanàmtxownà hatà. Txom, Txesus yahohtxownà hatà. Owto hoye natxownà hatà. Àhà ymo ryetwo amaxaho ryhe àro ha, owto, Nasarye. Àro ke Txesusu yatxownà hatà, àhà ymo hekoso, tàwyanye akawanà ymo yaka arymanàr horà. [30] Nemyarkatxownà mak hatà, Txesusu. Àwahany mak toy hatà. Àhyayenye toy hatà.

Worokyamo yohàtho yonyhoryetxhàrà on ha.

[31] Kafahnaw hona toy hatà, Txesusu. Karyeryeya yamtar hono rma àro ha, owto, Kafahnawu. Hokano ytxoho yawasàn ho àton komo hananàhye hatà.

[32] Koo, ohxe rma haxa khananàhyatxow hamà, mosonà, ketxkon hatà, toto komo. Noseryehoketxkon hatà, ehonomnà me rma haxa àwya thananàhrà komo ke hatà.

[33] Àto nehxakon hatà, toto. Ohsamnohtoho kom yawo rma nehxakon hatà. Worokyamo yohà rma mok nehxakon hatà. Teryewrye ro nàrwonàmye hatà. [34] Txesusu y, Nasarye honotho y, àsok manaye, amna hoko, kekon hatà. Amna yanàhnohso momokye hamà, kekon hatà. Oywero wehxaha. Khoryenkomo nànyaketxho omoro ha. Enyhoru ro rma omoro ha, kekon hatà, toto, worokyamo yohà rma.

[35] Neyey mak hatà, Txesusu. Tatàknye exko, kekon hatà, àwya. Otowko ha, toto hyaye, kekon hatà.

Toto yarymay hatà, worokyamo. Yukryeka hona narymay hatà, ohsamnohxemo komo yamrakataka rma. Eryewhura rma narymay hatà. Tàwya arymatxhe rma, notowye hatà, àhyaye, kray.

[36] Koo, noseryehokatxehketxkon hatà, àton komo, omeroro. Onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsoke nkan haryhe, mosonà, ketxkon hatà. Àsoke nkan haryhe. Toyuhsom me àro wyaro nkan hamà, worokyamo wya. Ehonomnà me xaxa àro wyaro nkan hamà, àwya, ketxkon hatà. Moson yoyukyatxow hamà, nyamoro. Noro yano me notowyatxow hamà, toto komo hyaye, ketxkon hatà, toto komo, tàwyanye rma.

[37] Taa. Nekaytekon hatà, Txesusu, othoyehra hatà. Noro yokaytà yonytxetxkon hatà, àton komo, Karyeryeya yamtar hon komo, anaro rha owto hon komo, àhorye ron komo.

Semaw hetx yonà yonyhoryetxhàrà on ha.

[38] Ohsamnohtoho kom yaye toy hatà, Txesusu. Semaw màn yaka nowomye hatà. Àto nehxakon hatà, Semaw hetx yonà. Ekeh me nehxakon hatà, atunano wya. Taknye rma haxa nehxakon hatà. Moson enyhoryeko, ketxkon hatà, Txesusu wya. [39] Àhyaka haxa toy hatà, Txesusu. Àhnànkako, kekon hatà, atunano wya. Nàhnànkay hatà. Say, àtoko rma nasanàmye hatà, wosà. Natamokyakon harha tà, Txesus komo hyaka.

Thenyenohnà komo yonyhoryetxhàrà on ha.

[40] Kokmamye hatà. Àkokmamàtxhe, nomohtxownà hatà, toto komo. Ekeh komo yokyatxkon hatà, Txesusu hyaka. Anaro rha ke teheryanke nehxatxkon hatà, ekeh komo. Omeroro rma nekyatxkon hatà. Àhonanye rma tamorà yeryey hatà, Txesusu. Omeroro rma nenyhoryetxehkatxownà hatà.

41 Worokyamo komo yowyakon xarha tà, toto komo hyaye. Thenyenohnà komo hyaye
notowyatxkon hatà, worokyamo komo. Àhyayenye totownàtokonye rma, nàrwonatxkon
hatà, teryewrye ro hatà. Khoryenkom muru omoro ha, ketxkon hatà. Neytxownà mak
hatà, Txesusu. Àrwomra ro mak ehtxok hampànà, kekon hatà, àwyanye Kryestu me
thutwanàr ke hatà.

Anaro rha owto hona Txesusu tothàrà on ha.

42 Sa, nenmahye hatà. Toy hatà, Txesusu. Ahehnaka toy hatà. Nehoryatxkon mak hatà,
toto komo. Àhyaka haxa nomohtxownà hatà. Amna hyaye àtohra exko, ketxkon hatà,
àwya.

43 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Anar komo wya xarha àrwo
yonyhorunu wekarymehe xaxa mak hampànà, kekon hatà. Àsok hana akayaryet kom me
nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma wekarymehe xaxa mak hampànà, anaro rha owto hon
komo wya. Àsok tawro hana. Àhyakanye ekarymaxe ànyahxaho rma uro, kekon hatà,
Txesusu, àwyanye.

44 Àro ke, Xukneya yamtar horye tekon hatà. Anaro rha owto hon komo wya
nekarymekon hatà, ohsamnohtoho kom yaw hatà.

5

Petru komo wya kana heno yarametxhàrà on ha.

1 Anatoko, Xenesarye kuthon yohoye nehxakon hatà, Txesusu. Noro hona no-
htaymetxkon hatà, toto komo, Khoryenkomo rwonà yonytxanàr xe tesnàr komo ke hatà.

2 Kanawa yonyey hatà, Txesusu. Asak nehxakon hatà, kanawa, tuna yetxehtawo. Àro
yaye asanàmsah me nehxatxkon hatà, kana yaramnye ro komo. Txaruka koroketxkon
hatà. 3 Nosonkahye hatà, Txesusu, kanawa yaka. Semaw kanawarà ryhe àro hatà. Meya
nyhe txko uro arko, kekon hatà, Txesusu, Semawu wya. Dyeryey neryewtay hatà. Kanawa
yaye ro rma hananàhno yeryey hatà.

4 Tàwya àhananàhtàkatxhenye rma, onà wyaro nkekon hatà, Semawu wya. Meya
nyhe àpa txowà, àkhantaka nyhe, kekon hatà. Atxarukan komo arymatxoko, àkhantaka,
owyanye kana yaramtxoho me, kekon hatà, Txesusu.

5 Khananàhnye y, kekon hatà, Semawu, àwya. Kohsayantaha ro àhoko rma haxa amna
nahko. Arampera ro mak amna nahko ha, kekon hatà. Ayano me mak amna narymehe,
txaruka, kekon hatà, Semawu. 6 Àro ke narymatxownà hatà. Thenyehra rma haxa kana
heno yaramtxownà hatà. Nasawotekon hatà, txaruka heno. 7 Àro ke, takoron komo
yanyehtxownà hatà, Semaw komo. Anaro kanawa yawon komo rma yanyehtxownà hatà.
Omohtxok ha, amna yakoronomaxe, ketxkon hatà, àwyanye. Àro ke totxownà hatà,
àhyakanye. Anaro rha kanawa yaka nenkahyatxkon hatà. Kanawa heno nanohye hatà.
Owompaya nehxakon hatà.

8 Tàwya xenyetxhe rma, tano me ro rma nehurkay hatà, Semaw Petru, Txesus yakrataka.
Rohà y, ehonomnà me xaxa manay hamà, kekon hatà, àwya. Enyhoru ro omoro hamà.
Uro hxako ryhe anhà. Àro ke rohyaye àtoko, kekon hatà. 9 Àro wyaro nkekon hatà,
Semawu, toseryehokanàr ke. Akoron komo xarha, noseryehoketxkon hatà. Tàwyanye
kana heno yaramtxoho hoko noseryehoketxkon hatà, Semaw komo, thenyehra rma haxa
esnàr ke. 10 Àro wyaro rma rha noseryehoketxkon hatà, Txaku komo, Xowaw xarha.
Sekmeknew muru komo rma nyamoro ha. Semaw yakoronomanye ro me rma nehxatxkon
hatà. Oseryehokahra exko, kekon mak hatà, Txesusu, Semawu wya. Oseryehokahra exko.
Amnye, kana yaramtxoho hokohra harha manaha. Toto kom haxa mekyaha hampànà,
rohyaka, kekon hatà, Txesusu, Semawu wya.

11 Txeey katxownà hatà, àtxehtaka. Mahona tasanàmàtxhenye, tkatxhothàyamo
hnànkatxownà hatà. Omeroro rma nàhnànkatxehkatxownà hatà. Txesus yakoro harha
tetxkon hatà.

Hunmata ymo yawonotho yonyhoryetxhàrà on ha.

12 Anaro owto ho nehxakon hatà, Txesusu. Àto rma ehtoko, àhyaka nomokye hatà, toto.
Hunmata ymo yawo rma haxa nehxakon hatà, noro ha. Tàwya Txesusu yonyetxhe rma,
akrataka nehurkay hatà, tano me ro rma. Rohà y, kekon hatà. Amna yonyhoryenye omoro
hatà. Ronyhoryenàr xe oyehtoko, uro menyhoryen hamà, kekon hatà. 13 Natahoyotkay
hatà, Txesusu. Dye, nahey hatà. Oyonyhoryenàr xe wehxaha, kekon hatà. Konyhoryen
hampànà, kekon hatà, Txesusu. Àtoko rma nàhnànkay hatà, uhunmatathotho.
14 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, àwya. Toto komo wya oskarymahra xaxa mpànà
exko ha, kekon hatà. Àtoko. Osonyhota, horykomo wya, Khoryenkom màn yonye ro wya,
kekon hatà. Moyses heno nekarymatxho yawo ro, owoknàthàrà màmyaha ha, àwya, kekon
hatà. Khoryenkomo wya tàmsomà rma màmyaha ha, enyhoryexah me oyesnàr ke. Àro
wyaro rma muhutwamohsehe, oyonyhoryetxhàrà, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu.
15 Nekaytay mak hatà, Txesusu, thenyehra rma haxa mak hatà. Àro ke nomokyatxkon
hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Àhyaka nohsamnohyatxkon hatà, tàwyanye noro
yonytxatxho me. Ekeh komo xarha nomokyatxkon hatà, àwya tonyhoryetxho menye.
16 Ahehnaka mak tekon hatà, Txesusu. Àto rma Khoryenkom yakoro nàrwonakon hatà.

Amusnaxahotho yonyhoryetxhàrà on ha.

17 Anatoko hananàhno yeryakon hatà, Txesusu. Àto nehxatxkon xarha tà, Farysew kukur
komo, àyweronàhyamano ynye ro kukur komo xarha. Anaro rha owto hoye omohxemo
komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Karyeryeya yamtar hon hoye omohxemo komo,
Xukneya yamtar hon hoye omohxemo komo xarha, Xerusaryen hoye omohxemo komo
xarha nyamoro hatà. Àto nehxatxkon hatà, eryewtaxemo. Kohkom yahoxet yano me,
ekehàtho komo yonyhoryekon hatà, Txesusu.
18 Àtoko rma nomohtxownà hatà, toto komo. Ekeh yohtxownà hatà, tahon hono rma
hatà, amusnaxaho rma hatà. Txesus yakrataka noro yenyàr xe nehxatxkon hatà. Àro ke,
nàmno yaka towomrà komo xe nehxatxkon haryhe tà. 19 Owompàra mak nehxatxkon hatà,
thenyehra rma haxa toto komo yesnàr ke. Àro ke nekayàmtxownà hatà, nàmno mkakoso.
Tàwyanye àhosokatxhe rma, nenàhtotxownà hatà. Tahon hono rma yonàhtotxownà hatà,
toto komo yamrakataka. Txesus yakrataka rma nenàhtotxownà hatà.
20 Rohona xaxa nenyatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, tàhnawo. Àro ke, onà wyaro
nkekon hatà, amusnaxaho wya. Hoymo y, koseryewhokan hampànà, ayanhànàthàr hoko.
Towsah me harha naha, ayanhànàthàrà, kekon hatà.
21 Onà wyaro mak nehutwetxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo, Farysew
komo xarha. Àsok hana nay ha, mokro ha, ketxkon hatà, tàhnawonye. Khoryenkomo
wàràhyakany me nay hamà. Khoryenkom marma ryhe, kanhànàthàyamo yownye me
naha. Khoryenkomo wyaro nehutwen hamà, ketxkon hatà, tàhnawonye.
22 Ehutwatxho komo rma hutwekon hatà, Txesusu, tàhnawo. Àro ke, onà wyaro
nkekon hatà, àwyanye. Àsok tawro àro wyaro màketxow haryhe, ohnawonye, kekon
hatà. 23 Rowya, towsah me harha naha, ayanhànàthàrà, katxho ryhe, tkahoryehra
nay hamà, owyanye. Asanàmko, àtok ha, katxho haxa ryhe, tkahorye rma haxa nay
hamà, owyanye, kekon hatà. 24 Towsah me harha naha, ayanhànàthàrà, kany me mak
wehxaha, Toto me Enusah kaxe. Tano rma yukryeka ho rma ryehtoko, àro wyaro
kany me wehxaha, Khoryenkom yano me mak ha, kekon hatà. Àro wyaro kany me
hak kehutwamohsosà, owyanye. Moson yeheryanàtho wowyaha hampànà, Khoryenkom
yano me ryehutwamohsonàr horà, kekon hatà. Onà wyaro àkehe, owya, kekon hatà,
amusnaxaho wya. Asanàmko, ayahon anàmko ha, omàn yaka àtok ha, kekon hatà,
Txesusu, àwya.
25 Àtoko rma nasanàmye hatà, amusnaxahotho. Sax, ànenyàr kom me nasanàmye hatà.
Tahonà yanàmye hatà. Bàn yaka toy hatà, ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, tawro me
hatà.

[26] Noseryehokatxehketxkon hatà, àton komo, omeroro. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà. Noseryehoketxkonà rma haxa mak hatà. Koo, xenyhenà rotho rma tenytxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Txesus yakoro Ryefe tothàrà on ha.

[27] Àro tàhto rma toy hatà, Txesusu. Toto yonyey hatà. Ryefe rma noro ha. Tkayaryet komo txenyerunu yahosnye ro rma mok nehxakon hatà. Nàmno yawo nehxakon hatà, eryewtaxaho, txenyeru yahohtoho yawo rma hatà. Rakoro omok ha, kekon hatà, Txesusu, àwya. [28] Sax, nasanàmye hatà, Ryefe. Omeroro tkatxhothàrà hnànkay hatà. Txesus yakoro harha toy hatà.

[29] Taa. Ahxemtono yeryey hatà, Ryefe. Txesusu rma yahxemtekon hatà, bàn yawo. Thenyehra rma haxa nyahmano yeryey hatà. Àto nehxatxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Tkayaryet komo txenyerunu yahosnye ro komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Anar komo xarha, àto nehxatxkon hatà. Omeroro rma, Txesus kom yakoro nasahxemtetxkon hatà. [30] Txesus kom hoko nàrwonatxkon hatà, Farysew komo, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo wya. Àsok tawro mokyam yakoro masahxemtetxowà, ketxkon hatà. Atxke natxow hamà, mokyamo, txenyeru yahosnye ro komo rma, atxke natxhe moxamo katxho komo xarha. Àsok tawro masahxemtetxowà, anhà kom yakoro, ketxkon hatà, Farysew komo.

[31] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsok hana natxow ha, eheryamnà kom ha, kekon hatà. Ohtxemano ynye ro komo hyaka àtohra natxow hamà, enyhoru komo kaxe. Teheryankem kom marma ryhe, àhyakanye tetxhe, kekon hatà. [32] Àro wyaro rma rha, rohyaka omokhàra natxhe, ohxe natxhe moxamo katxho komo. Atxke natxhe moxamo katxho kom haxa ryhe, rohyaka nomokyatxhe. Àwyanye rma, anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko, kanye uro komokye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Àyweronàhyamatxhotho kom hoko toto komo hananàhàthàrà on ha.

[33] Onà wyaro nketxkon hatà, toto komo, Txesusu wya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro natahyehnometxhe yohà, Xowawu nhananàhrà ro komo, ketxkon hatà. Khoryenkom yakoro nàrwonatxhe yoh xarha. Àro wyaro rma rha natxhe, Farysewu nhananàhrà ro komo xarha, ketxkon hatà. Onhananàhrà ro kom haxa ryhe, atahyehnomahra natxhe haryhe. Nasahxemtetxhe roro mak ha, ketxkon hatà.

[34] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Àsok hana natxow ha, ronhananàhrà ro kom ha, kekon hatà. Thetx yahosnye yakoron komo wyaro natxow hamà. Tàwya thetx yahosnàtoko, tkukur komo yanyekyan hamà, toto. Asahxemtoso nanyekyatxow hamà. Àro ke, tàhyawonye rma hak noro yehtoko, atahyehnomahra natxow hamà, kekon hatà. [35] Amnye àhyayenye tehe, àhehtaxaho. Tàhyayenye àtotxhe rma, natahyehnometxhe hxak hakahpa harha, akoronotho komo, toseryehokanàr komo ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha natxhe, ronhananàhrà ro komo, kekon hatà, Txesusu.

[36] Kuknonano me rma rha, onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Rowya ahananàhtoho komo ryhe, wom xenyeno wyaro naha, kekon hatà. Kwomunuthuyamo yenyemrà xe kehtokonye, wom xenyenohnà ke tenyemyatxow hamà. Wom xenyeno yawotohra tehxatxow hamà. Kàwyanye awotontok haxa, atxke harha nay hamà, xenyenotho, kekon hatà. Xenyeno hoyen ke kàwyanye enyemnyetoko rma, atxke rma rha naha, amnyehranotho xarha, àme ryehra tesnàr ke. Àro wyaro rma rha, oyweronàhyamatxhotho kom yawo ro rma haxa oyehtokonye, ronytxanàr xehra manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

[37] Ufa xkunu wyaro xarha naha, rowya ahananàhtoho komo, kekon xarha tà. Àkawawantaxenyeno wyaro rma naha. Àkawawantaxenyen me ufa xkun yehtoko, arkahra tehxatxow hamà, enàthàrànhàr yaka, okno hutxhothonhàr yaka, amnyehranotho yaka, kekon hatà. Àrotho yaka kàwyanye arkantok haxa, tonàthàrà rakehe. Notukwamyaha hxak ha, àkawawantaxenyenotho. Enàthàrà xarha, natanàhnohyaha hxak ha, kekon

hatà. [38] Xenyeno yaka ryhe tarketxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, rowya
ahananàhtoho kom yawo ro rma haxa oyehtokonye, oyweronàhyamatxhotho kom yawo
rohra harha manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
[39] Ufa xkun yony komo wyaro manatxhe, kekon xarha tà. Mexe àkawawantaxah yehtoko,
ohxe rma haxa naha, ufa xkunu, kàwyanye. Kàwyanye enàtxhe, anaro yonyàr xehra
tehxatxow hamà. Mexehra àkawawantaxah yehtoko, enàrà xehra tehxatxhe. Àro wyaro
rma rha, rowya ahananàhrà komo xehra mak manatxhe, kekon hatà, Txesusu, toto komo
wya.

6

Hokano ytxoho yawasàn yoh me wehxaha katxhàrà on ha.

[1] Hokano ytxoho yawasàn ho, marataha tetxkon hatà, Txesus komo. Tàtontokonye rma,
nasànasà hohtyatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo. Hutxuhketxkon xarha tà, tamor komo
ke. Nenahyatxkon xarha tà.
[2] Nenytxownà hatà, Farysew kukuru komo. Ha y, ketxkon hatà. Àsok manatxow haryhe.
Kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra manatxow hamà. Hokano ytxoho yawasàn ho
thothoryehra naha, kàwyanye, ketxkon hatà, Farysew komo.
[3] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Khoryenkom karyehtan hutwahra kat
manatxowà, Dafe heno kom hoko, kekon hatà. Nyamoro heno xarha, tahyehnàtokonye,
kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra rma rha nehxatxkon hatà. Nahyehyatxkonà rma
haxa mak hatà, kekon hatà. [4] Àro ke, Khoryenkom màn yaka nowomye hatà, Dafe heno.
Ekeyu yanàmye hatà. Àsoken hana mon nehxakon ha, ekeyu, kekon hatà. Khoryenkom
yompataka txexahonhàràtho rma mon nehxakon hatà. Kàyweronàhyamatxho kom yawo
ro àro yonahyatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro kom marma mak ha. Anar komo
nenahpàtorà ro mak hatà àro ha. Àrotho rma yonahye hatà, Dafe heno, tahyehrà ke mak
hatà. Nàmye xarha tà, takoron komo wya, kekon hatà, Txesusu.
[5] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Hokano ytxoho yawasàn yoh me wehxaha, Toto
me Enusah kaxe, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

Amoskurumentaxahotho yonyhoryetxhàrà on ha.

[6] Anaro hokano ytxoho yawasàn ho nowomye hatà, Txesusu, ohsamnohno ytxoho ro
yaka. Hananàhno yeryey hatà. Àto nehxakon hatà, toto. Amoskurumentaxaho rma mok
nehxakon hatà. Howehenohnàtho, teheryanke nehxakon hatà.
[7] Txesusu yonytxehketxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo, Farysew komo
xarha. Onà wyaro ryhe nehutwetxkon hamà. Anatoko norotho yonyhoryen hana, on
ho, hokano ytxoho yawasàn ho, ketxkon hamà, tàhnawonye. Onà wyaro tawro xe rma
nehxatxkon haryhe mà, Txesusu wya. Atxke manaha, kàyweronàhyamatxho kom yawo
rohra oyesnàr ke, tawro xe nehxatxkon hamà, àwya.
[8] Ehutwatxho komo rma hutwekon hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, toto
wya, amoskurumentaxaho wya. Asanàmko ha. Xaro omok ha, amna yamrakataka,
kekon hatà, àwya. Àro ke nasanàmye hatà. Toy hatà, amrakatakanye. [9] Onà wyaro
nkekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehxorye
tehxatxow hamà, kekon hatà, àwyanye. Àsok kat wehxano, owyanye. àro yawo ro
ryehtxoho me. Hokano ytxoho yawasàn ho, àsok kat wehxano. Onyhoryeno yhera kat
wehxano. Anàhnohno ynye me kat wehxano, kekon hatà. Anàmno yhera kat wehxano.
Wayehkano ynye me kat wehxano. Àsok kat wehxano, owyanye, kekon hatà, Txesusu,
àwyanye. [10] Àhorye ronye nenytxehkatxownà hatà. Atahoyotkako, kekon hatà, toto wya.
Natahoyotkay hatà. Ohxe harha nehxakon hatà, amorà.
[11] Ewakhàra rma haxa nehxatxkon hatà, Farysew komo. Nosonytxetxkon hatà, nyamoro
rye rma, Txesus hoko. Àsok teryatxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

12 komo wahanonkatxhàrà on ha.

12 Àro tàhto rma toy hatà, Txesusu, àh hona. Khoryenkom yakoro àrwonàmso toy hatà.
Kohsayantaha ro nàrwonakon hatà, Khoryenkom yakoro.
13 Sa, enmahàtxhe rma, tànhananàhrà ro komo yanyekye hatà. Àwayenye rma, 12 me
wahanonkatxownà hatà. Ronànyaknyàr komo omnyamo, kekon hatà, Txesusu, 12 komo
wya. 14 Onà wyaro nehxatxkon hatà, esot komo. Anaro Semawu. Petru me harha nesohtoy
hatà, Txesusu. Anaro xarha Antrye. Semaw yowtà rma noro ha. Anaro xarha Txaku.
Anaro xarha Xowawu. Anaro xarha Feryepe. Anaro xarha Bahtormewu. 15 Anaro xarha
Matewsà. Anaro xarha Tome. Anaro xarha Txaku. Awfew muru rma noro ha. Anaro
xarha Semawu. Serotes komo yakoronotho rma noro ha. 16 Anaro xarha Xuknasà. Anaro
Txaku muru rma noro ha. Anaro xarha Xuknasà Eskaryotesà. Txesusu yahohsonye rma
noro ha, anhà komo wya.

Ekehàtho komo yonyhoryetxhàrà on ha.

17 Àh yonàhtotxownà harha tà, Txesus komo. Kràk, horohtxownà hatà, àh yamoronaka.
Àto rma nehxatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo xarha, thenyenohnà komo rma. Àto
rma rha nehxatxkon hatà, anar komo xarha, thenyenohnà komo rma rha. Xukneya
yamtar hoye omohxemo komo, Xerusaryen hoye omohxemo komo xarha, Txeru hoye
omohxemo komo xarha, Seknon hoye omohxemo komo xarha, àto nehxatxkon hatà.
Tuna ymo yohoyen komo rma nyamoro ha, Txeru hon komo, Seknon hon komo xarha.
Omeroron komo rma, Txesusu yonytxaxe nomohtàkatxownà hatà. Àwya osonyhoryehos
xarha nomohtxownà hatà, ekeh komo. 18 Worokyamo neryewhamnohrà komo xarha
nomohtxownà hatà. Nenyhoryetxownà hatà, Txesusu. 19 Noro yahetxahke nehxatxkon
hatà, toto komo, omeroro. Àwyanye noro yahetxhe rma, àhyaye notowyakon hatà, noro
yahoxetà, enyhoryetxho komo rma.

Hananàhno ryetxhàrà on ha.

20 Nosompotày hatà, Txesusu. Tànhananàhrà ro komo yonyey hatà. Àro ke, onà wyaro
nkekon hatà, àwyanye. Àsok hana towakryexe manatxow ha, kekon hatà. Àkatxhomra
oyehtokonye, towakryexe rma manatxhe, Khoryenkom yowto hon me oyesnàr komo
ke mak ha, kekon hatà. 21 Amnye rma ànyahpàra manatxow hana. Ànyahpàra rma
oyehtokonye, towakryexe rma manatxhe, amnye tànyahke rma haxa oyesnàr komo ke
mak ha, kekon hatà. Amnye rma mekhoketxow hana. Oyekhokantokonye, towakryexe
rma manatxhe, amnye teryehotanàhsom me harha oyesnàr komo ke mak ha, kekon
hatà, Txesusu. 22 Oxehranye rma haxa natxow hana, toto komo. Axanomkahnohyatxow
hana. Owàràhyaketxow hana. Atxke manatxhe ketxow hana, owyanye, Toto me Enusaho
mryenon me oyesnàr komo ke mak ha. Àro wyaro rma ohxehra oyehtokonye, towakryexe
rma manatxhe, kekon hatà. 23 Àro ke teryehorye rma ehtxoko. Ekhokahra mak ehtxoko.
Amnye, kahe yaw harha oyehtokonye, towakryexem me rma haxa manatxhe, kekon
hatà. Àsok tawro hana. Axanhàn komo horyen heno komo xarha, àro wyaro rma rha
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo yeryewhamnohyatxkon hatà, kekon
hatà, Txesusu.
24 Àsok haxa hana manatxow ha. Tkatxhonke rma haxa manatxow hana, kekon xarha
tà. Tkatxhonke oyehtokonye, eryehotaxah me rma manatxow hamà, tano rma hak
oyehtokonye. Amnye eryehohra harha manatxhe hampànà, kekon hatà. 25 Amnye
rma tànyahkemà ro me manatxow hana. Amnye haxa, ànyahpàra harha manatxhe
hampànà, kekon hatà. Amnye rma tosownohsomà ro me manatxow hana. Amnye
haxa mekhoketxhe harha hampànà. Owratetxhe harha hampànà, kekon hatà, Txesusu.
26 Amnye rma, ohxe manatxhe ketxow hana, toto komo, omeroron komo, owyanye. Amnye
haxa, ohxe manatxhe katxho mehra harha manatxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro
rma rha, ohxe manatxhe ketxkonà rma haryhe tà, àhoryen heno komo, onkuhtono ynye
heno komo wya. Nyamoro heno rma nenkuhtetxkon mak hatà. Khoryenkomo rwonà
yokarymanye ro uro ketxkonà rma haryhe tà, yaworohra mak hatà, kekon hatà, Txesusu.

Kxanhàn komo xe kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

27 Onà wyaro haxa àkehe, owyanye, ronytxany komo wya, kekon xarha tà. Axanhàn
komo xe ehtxoko. Nyamoro rma ewakryetxoko, kekon hatà. 28 Owàràhyakany kom
hoko orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Nyamoro ewakryetxoko katxoko, àwya.
Oyeryewhamnohnye kom hoko xarha, orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro, kekon hatà,
Txesusu. 29 Anatoko oyompokyatxow hana, axanhàn komo. Ohsànàhpàra rma ehtxoko.
Onà wyaro haxa katxoko, àwyanye. Uro empoxko rma katxoko, àwyanye, kekon hatà.
Anatoko, owomunuthuyamo yaryatxow hana, anar komo. Ohsànàhpàra rma ehtxoko.
Anarotho xarha atàhkak ha katxok haxa, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. 30 Uro nyhe
txko rokatxho ha kanye ro komo eyuhtxoko. Nyamoro rma ewakryetxoko, kekon hatà.
Anatoko, akatxhothàyamo yaryatxow hana, anar komo. Rokatxhotho tàmko harha rowya
kahra rma ehtxoko, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. 31 Oyowakryenàr komo xe manatxow
hamà, toto komo wya. Àro wyaro rma rha, anar komo ewakryetxoko, omnyam xarha,
kekon hatà, Txesusu.

32 Anhà komo wyarohra ohxe oyesnàr komo xe wehxaha, kekon xarha tà. Àro ke, axan
komo xe marma oyehtokonye, ohxe manatxhe kahra rma wehxaha, owyanye. Àsok tawro
hana. Anhà komo xarha, tàxan komo xe natxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 33 Owyanye
oyowakryenyenhàyam marma yowakryentoko, ohxe manatxhe kahra rma wehxaha,
owyanye. Àsok tawro hana. Anhà komo xarha, towakryenyenhàyamo yowakryetxow
hamà, kekon hatà. 34 Owyanye akatxho komo yarhontoko soknàr hona ro oyehtokonye,
ohxe manatxhe kahra rma wehxaha, owyanye. Àsok tawro hana. Anhà komo xarha,
tkatxho komo yarhetxow hamà, tkukur komo wya, soknàr hona ro tesnàr kom horà, kekon
hatà, Txesusu. 35 Onà wyaro haxa ehtxok ha, anhà komo wyarohra ohxe oyesnàr kom horà.
Axanhàn komo xe xa ehtxok ha. Nyamoro rma ewakryetxoko. Àwyanye rma, akatxho
komo arhotxoko. Owyanye arhontoko rma, àwyanye soknàr hona rohra ehtxoko, kekon
hatà. Àro wyaro rma ohxe oyehtokonye, towakryexem me rma haxa manatxhe hampànà.
Àro wyaro rma ohxe oyehtokonye, oyàm komo wyaro ohxe manatxow hamà. Omeroron
komo yohono wyaro rma, ohxe manatxow hamà. Noro ryhe, anhà kom hoko towahke
naha. Uro txko mewakryeko, ohxe xaxa manaha, kanyehnà kom hoko rma, towahke rma
naha, oyàm komo, kekon hatà. 36 Toto komo hnàn yawo rma haxa naha. Àro ke, noro wyaro
toto komo hnàn yawo rma rha ehtxoko, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu.

Anar komo yanhànà hutwatxho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

37 Toto komo yanhànà hutwany mehra ehtxoko, kekon xarha tà. Anhàn komo hutwany
mehra oyehtokonye, ayanhàn komo hutwany mehra rma rha naha, Khoryenkomo,
kekon hatà. Atxke manaha kahra ehtxoko, toto komo wya. Atxke manaha kahra
oyehtokonye, atxke manaha kahra rma rha naha, Khoryenkomo, owyanye, kekon hatà.
Toto kom hoko oseryewhokatxoko. Oyoseryewhokantokonye, noseryewhokehe xarha,
Khoryenkomo, ohokonye, kekon hatà, Txesusu. 38 Owakryeno txetxoko. Owakryeno ynye
me oyehtokonye, oyowakryetxhe xarha, Khoryenkomo, kekon hatà. Thenyehra rma haxa
oyowakryetxhe, amemra ro mak ha, ukuknomahnà ro me mak ha. Ukuknomatxho yoho
rma haxa oyowakryetxhe, Khoryenkomo, owyanye ahohtoho yoho rma haxa, kekon hatà.
Twahak hana mukuknometxow ha, omnyam ha, thenyehra hana, yakehra haxa hana.
Àro wyaro owyanye ukuknomatxhàrà wyaro rma rha, oyowakryetxho komo kuknomehe
xarha, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

39 Kuknonano me onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Àsok hana natxow ha, enhun
kom ha, kekon hatà. Enhura tehtokonye, anaro enhun komo yarhàra natxow hamà.
Tàwyanye anàtokony haxa, ewtar yaka nehurketxow hamà, anyetho komo. Asahotho
komo xarha nehurketxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha natxhe, àhananàhpàn
komo. Anar komo hananàhpàra natxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 40 Àsok hana natxow
ha, thananàhson kom ha. Thananàhnye komo yosnaka natxow hamà. Àhananàhtàkaxah
me tehtokony haxa, thananàhnye komo wyaro harha natxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

[41-42] Kuknonano me rma rha onà wyaro nkekon xarha tà. Ohoyen komo yonuru meny-
atxow hana, kekon hatà, àwyanye. Enur komo kwawo uhpunu txko menyatxow hana.
Hoymo y, uhpunu txko hak wowsà, oyonuru kwaye, màketxow hana, àwya. Àro wyaro
owyanye tatoko rma, oyonur komo kwawo rma naha, wewe ymo. Àro ymo yonyhera mak
manatxow hamà. Àro wyaro oyehtokonye, onà wyaro tehxorye manatxhe, kekon hatà.
Wahoro htxero wewe ymo towtxoko, oyonur komo kwaye rma. Owyanye towàtxhe rma,
ohoyen komo yonuru kwaye uhpunu txko mowyatxow hamà, tonke harha oyesnàr kom
ke, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, ayanhàn kom hoko rma hak oyehtokonye, anar komo
hananàhpàrà ro mak manatxow hamà. Owyanye àhananàhnàtokony haxa, yaworonohnà
ro me manatxow hamà, ayanhàn kom hokon me oyesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu.

Tehetaxemà wyaro kehtxoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

[43] Àsok hana nay ha, nat ha, kekon xarha tà. Ohxe tehtoko, neheten hamà. Atxke haxa
tehtoko, ehetahra nay hamà, kekon hatà. [44] Eherà ryhe, nat hutwamohsehe, kàwyanye.
Àro ke, ewekhàrà wawo fek yeherà yonyhera tehxatxow hamà. Wakrakra yato wawo
ufa yeherà yonyhera tehxatxow hamà, kekon hatà. [45] Àro wyaro rma rha natxhe, toto
komo. Enyhoru me tehtokonye, enyhoru hokono ro me natxow hamà, tehetaxemà wyaro,
tàhnawonye ohxe rma haxa tesnàr komo ke, kekon hatà. Anhà me haxa tehtokonye,
anhà hokono ro me natxow hamà, ehetahnà wyaro, tàhnawonye atxke rma haxa tesnàr
komo ke, kekon hatà. Kàhnawonye ohxe kehtokonye, ohxe tàrwonatxow hamà, toto
kom yakoro. Kàhnawonye atxke haxa kehtokonye, atxke tàrwonatxow hamà, kekon hatà,
Txesusu.

Txesusu wya tonytxany komo kuknonà yokarymatxhàrà on ha.

[46] Amna yohà y, Amna yohà y, màketxhe rma haryhe, rowya. Àsok tawro hana.
Royukhura ro mak manatxhe ha, kekon hatà. [47] Anar komo, rohyaka nomokyatxhe.
Rorwonà yonytxetxhe xarha. Royukyatxhe xarha. Àsok hana natxow ha, nyamoro ha.
Ukuknon komo rma wekarymehe, owyanye, kekon hatà. [48] Bàn yenyàr xe nehxakon hatà,
toto. Àro ke, yuhnaka rma haxa nakay hatà. Toh hona bàn yeryey hatà, towaxke ehtxoho
me. Amnye nomokye hatà, tuna heno. Nàkmay mak hatà. Dyow, dyow, dyow kekon hatà,
tuna ymo, toto màn hoko. Ewuhsura ro mak nehxakon hatà, towaxke txexah me esnàr ke,
kekon hatà. Àro wyaro rma rha, atanàhnohpàra ro mak natxhe, royuknye komo, kekon
hatà, Txesusu. [49] Anar kom haxa ryhe, rorwonà yonytxetxhe rma haryhe. Royukhura rma
natxhe. Nyamoro kuknon xarha wekarymehe, owyanye, kekon hatà. Bàn yeryey xarha tà,
toto, anaro. Yuhnakahra mak nakay hatà. Yukryeka ho rma neryey hatà. Ewahxera rma
nehxakon hatà, àmànàthàrà. Àro hok xarha, dyow, dyow, dyow kekon hatà, tuna ymo.
Mexehra nemokotoy hatà, àmànàthàrà. Natanàhnohtàkay mak hatà, omeroro, kekon
hatà. Àro wyaro rma rha, natanàhnohtàketxhe hampànà, royuknyehnàtho komo, kekon
hatà, Txesusu, toto komo wya.

7

Arymano ynye ro komo yoh yanoto yonyhoryetxhàrà on ha.

[1] Tàwya toto komo hananàhtàkatxhenye, toy hatà, Txesusu. Kafahnaw hona nahatakay
hatà.
[2] Àto nehxakon hatà, horykomo. Arymano ynye ro komo yohà rma mok nehxakon
hatà, 100 komo yohà rma hatà. Noro yanoto rma, ekeh me nehxakon hatà. Àwayehpaya
rma nehxakon hatà. Horykomo nàhnànà rma haxa mok nehxakon hatà, anoto. [3] Tàwya
Txesusu yokaytà yonytxatxhe rma, anar komo nyakye hatà, horykomo, Txesusu hyaka.
Xuknewyana komo rma nyakye hatà, Xuknewyanahnà kaxe. Horykomo komo rma
nyamoro hatà, ànànyaketxhàyamo. Omok hatà, horykomo yanototho yonyhoryexe, kaxe
nànyahtxownà hatà, Txesusu hyaka.

4 Àhyaka tomokàtxhenye rma, onà wyaro nketxkon hatà, teryewrye ro hatà, àwya. Ohxe
rma haxa manaye, horykomo, ketxkon hatà, Txesusu wya. Tanwekhoryehra manaye,
5 Xuknewyana komo xan me tesnàr ke. Tàtxenyerunuthuru yàmye, amna wya amna
yohsamnohtoho ymo yetxoho me, ketxkon hatà, Txesusu wya.
6 Àro ke toy hatà, Txesusu, akoronye. Sàh sàh sàh sàh sàh sàh. Horykomo màn
hahnok haxa nehxatxkon hatà. Moxehra ehtokonye, takoro ron kukur komo nyakye hatà,
horykomo, 100 komo yohà, Txesusu hyaka. Onà wyaro nketxkon hatà, ànyahxemo komo,
Txesusu wya.
Amna yohà y, oyeryehokanàr xehra nay hatà, horykomo, ketxkon hatà. Owomko,
romàn yaka, kahra nay hatà, owya, eho rma haxa oyesnàr ke hatà, ketxkon hatà,
ànyahxemo komo, Txesusu wya. 7 Àro ke, omokhàra nay hatà, ohyaka, oyosnaka rma haxa
tesnàr ke hatà. Wenyhoryen hampànà kasko marma hatà, anototho hoko. Àro wyaro
owya katxhe rma, ohxe harha nay hatà, àwya, ketxkon hatà, ànyahxemo komo, Txesusu
wya. 8 Àsok hana nay ha, horykomo ha. Owyaro rma rha toh yano me ehonomnà me nay
hatà. Àro ke arymano ynye ro komo yanotomen hatà. Àtok ha ken hatà, anaro wya. Noro
rma ten hatà, ano me ro mak ha, ketxkon hatà, ànyahxemo komo. Omok ha ken xarha
tà, anaro wya. Noro rma nomokyan hatà, ano me ro rma rha. On hok exko ken xarha tà,
tanoto komo wya xarha. Àro hoko rma natxow hatà, nyamoro xarha, ano me ro rma rha,
ketxkon hatà. Àro wyaro rma rha toyuhsom me manay hatà, omoro xarha, àwya. Àro
ke, wenyhoryen hampànà katxhe rma owya, ohxe harha nay hatà, àwya, ketxkon hatà,
ànyahxemo komo, Txesusu wya.
9 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, koo kekon hatà, Txesusu, tàwya rma. Ehonomnà me
xaxa ronyan hamà, noro ha, Xuknewyanahnà rma, kekon hatà, tàwya rma. Sara, neramay
hatà. Onà wyaro nkekon hatà, toto komo wya, takoron komo wya. Onà wyaro àkehe,
owyanye, kekon hatà, àwyanye. Rohona rma haxa nenyan hamà, noro ha. Ehsayewyana
komo yoho rma haxa, rohona nenyaha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
10 Horykomo màn yaka harha totxownà hatà, ànyahxemotho komo. Towomàtxhenye
rma, horykomo yanoto yonytxownà hatà. Ohxe harha nehxakon hatà, noro ha, ekehàtho
rma.

Naen ho ekehàtho yanàmàthàrà on ha.

11 Àro tàhto rma toy hatà, Txesusu, anaro owto hona. Naen hona rma toy hatà. Akoro
totxownà hatà, ànhananàhrà ro komo, anar komo xarha, thenyenohnà kom hatà.
12 Owto watxan hotarà hahnohyatxkon hatà. Àhahnok ehtokonye rma, nomohtxownà
hatà, toto komo, owto hoye. Toto heno yokyatxkon hatà, enamtoho me hatà. Àwayehsa-
hotho rma yokyatxkon hatà, tehka ho. Tàyon nàhnànàtho txko rma mok nehxakon hatà,
àwayehsahotho. Enyonkaxah me xarha nehxakon hatà, àyonànhàrà. Noro rma, owto
hoye nomokyakon hatà. Akoro rma nomokyatxkon xarha tà, toto komo, thenyenohnà
kom hatà.
13 Nàratekon hatà, àyonànhàrà. Tàwya noro yonyetxhe rma, àhnàn yawo rma haxa
nehxakon hatà, Kohkomo. Àratahra exko, kekon hatà, àwya. 14 Ekehàtho yany komo hyaka
haxa toy hatà. Tehka yahey hatà. Kràk, horohtxownà hatà, any komo. Onà wyaro nkekon
hatà, Txesusu, ekehàtho wya. Bàryekomo y, asanàmko harha, àkehe, owya, kekon hatà.
15 Sax, nasanàmye hatà, ekehàtho. Nàrwonàmye harha tà. Moson harha omryethàrà,
kekon hatà, Txesusu, àyonà wya.
16 Noseryehoketxkonà rma haxa mak hatà, toto komo, omeroro. Ohxe xaxa nay hamà,
Khoryenkomo, ketxkon hatà. Tàrwonà yokarymanye ro nyakyak hamà, kàhyakanye.
Ehonomnà xaxa rma nyakyak hamà. Tàmryenon kom yowakryexe nànyakyak hamà,
Khoryenkomo, ketxkon hatà.
17 Tàwya ekehàtho yanàmàthàrà hoye ro nekaytay hatà, Txesusu. Noro yokaytà
yonytxetxkon hatà, Xukneya yamtar hon komo, omeroro. Anar komo xarha, Xukneya
yamtar màhton komo rma, nenytxetxkon hatà.

Txesusu hyaka Xowawu wya tànhananàhrà ro komo nyaketxhàrà on ha.

18 Txesus yokaytà yokarymatxehkatxownà hatà, Xowawu nhananàhrà ro komo, Xowawu
wya. 19 Àhoyenye asako nànyahtxownà hatà, Xowawu, Kohkomo hyaka. Onà wyaro
màketxhe ha, Txesusu wya, kekon hatà, àwyanye, asakon komo wya. Amnye nomokyaha,
Kryestu, katxhàr hona ro amna naha, màketxhe ha. Noro kat omoro ha, màketxhe ha.
Anaro yomoknàr hona ro haxa katà amna naye, màketxhe ha, àwya, kekon hatà, Xowawu,
àwyanye.
20 Txesusu hyaka tomokàtxhenye, onà wyaro nketxkon hatà, ànyahxemo komo, àwya.
Amna nyaknyo, Xowawu, aymomno ynye ro, ohyaka, ketxkon hatà. Amnye nomokyaha,
Kryestu, katxhàr hona ro amna naha, kaxe amna nyaknyo. Noro kat omoro ha kaxe amna
nyaknyo. Anaro yomoknàr hona ro haxa katà amna naye, kaxe amna nyaknyo, Xowawu,
ohyaka, ketxkon hatà, Txesusu wya.
21 Tàhyawo rma hak ehtokonye, ekehàtho komo yonyhoryekon hatà, Txesusu.
Teheryankemàtho komo rma yonyhoryekon hatà. Worokyamo yohàtho komo xarha
yonyhoryekon hatà. Enhunutho komo xarha yontanàhyakon hatà. Thenyehra rma haxa
nenyhoryetxkon hatà, Txesusu, ànyahxemo komo nenyàr me hatà.
22 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, ànyahxemo komo wya. Àtotxok harha,
kekon hatà. Àtotxok harha. Onenyetxhàyamo mekarymetxhe ha, Xowawu wya. Onenytx-
atxhàyamo xarha mekarymetxhe ha, àwya. Monentetxow harha, enhunutho komo,
màketxhe ha, àwya. Manataryeknohyatxow harha, àhrohnàtho komo, màketxhe xarha,
kekon hatà, Txesusu. Monenyhotetxow harha, hunmata ymo yawonotho komo, màketxhe
xarha, àwya. Thanak harha manatxowà, àhanahnàtho komo, màketxhe xarha, kekon
hatà, Txesusu. Manasanàmyatxow harha, àwayehsahotho komo, màketxhe xarha, àwya.
Àrwo yonyhorunu yonytxany me harha manatxowà, toto komo, ewakryehnàtho komo,
màketxhe xarha, Xowawu wya, kekon hatà, Txesusu. 23 Kryestu me nay hana, àna hana,
kany me kat manatxowà, rohoko. Àro wyaro kahra oyehtokonye, towakryexem me
manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, Xowaw nànyaketxho komo wya.

Xowaw yokarymatxhàrà on ha.

24 Totxownà harha tà, Xowaw nànyaketxho komo. Àtotxhenye rma, onà wyaro nkekon
hatà, Txesusu, Xowaw hoko, toto komo wya, ohsamnohxemo komo wya. Ahehnaka
otontokonye, toto yonyxe màtetxkon hamà, kekon hatà. Àsok hana nehxakon ha, noro
ha. Omamu wyarohra mak nehxakon hamà, atxowowo newusnuru wyarohra mak ha, anar
me rha tehutwaxem mehra ro mak ha. 25 Ehonomnà komo womun yawohra mak nehxakon
hamà, kekon hatà. Àsok tawro hana. Ehonomnà kom màn yawo natxow hamà, ehonomnà
komo womun yawon komo. Tasahxemtosomà ro komo rma nyamoro hamà. Nyamoro
wyarohra mak naha, ahehnawono. 26 Àsok haxa naye, kekon hatà, Txesusu. Khoryenkomo
rwonà yokarymanye ro me rma haxa nay hamà. Onà wyaro àkehe xarha, owyanye.
Ekarymanye ro heno komo yoho rma haxa naha, noro ha, onenyetxhàyamo, kekon hatà,
Txesusu, Xowaw hoko. 27 Noro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Ranoto mosonà, kehe, Khoryenkomo. Oywaho ànyakyaha. Osonyhoryetxoko, Kohkomo
yomoknàr hona, kehe hampànà, toto komo wya, kehe, Khoryenkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Xowaw hoko, kekon hatà, Txesusu. 28 Onà wyaro
àkehe, owyanye. Toto komo yoho rma haxa naha, Xowawu. Omeroro enuxemotho komo
yoho rma haxa naha, kekon hatà. Norohnàtho kom haxa ryhe, Khoryenkomo mryenon
me tehtokonye, Xowaw yoho rma haxa natxhe. Khoryenkomo wya, akayaryet kom me
naha, ronànyaketxho, katxho me rma tehtokonye, Xowaw yoho rma haxa natxhe, kekon
hatà. Txesusu.
29 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, àton kukur komo.
Yaworo xaxa nay hamà, Khoryenkomo, khokonye, ketxkon hatà, toto komo, txenyeru
yahosnye ro komo xarha, omeroro. Xowaw naymomàthàyam kax mak nehxatxkon hatà.
30 Àna make ryhe mpe, ketxkon mak hatà, Farysew komo, àyweronàhyamano ynye ro

komo xarha. Aymompàn komo kax mak nehxatxkon hatà. Khoryenkomo yehutwatxho
xanomkahnohtxownà hatà. Tonyhoryetxho komo rma xanomkahnohtxownà hatà.
31 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Àsok hana natxow ha,
toto kom ha, amnyeno rma kom ha, kekon hatà. Àsok hana nay ha, ukuknon kom
ha. 32 Bàryekomo txko yewatxarykatxho ryhe, ukuknon kom me nay hamà, kekon
hatà. Yakentawo newatxaryketxow hamà, bàryekomo txko komo. Tewatxarykantokonye
rma, onà wyaro nketxhe, ukukur komo, anar komo wya. Furwe amna ntxemeknyo.
Àsok tawro amna yakoro àmanhohra mahtxoko, ketxhe, àwyanye. Onà wyaro nketxhe
xarha. Amna nehokoynyo xarha. Àsok tawro àratahra mahtxoko, ketxhe xarha,
àwyanye, tewatxarykanàr kom me, kekon hatà, Txesusu. Bàryekomo wyaro manatxhe.
Eyuknyehnà komo wyaro rma manatxhe, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà.
33 Xowawu htxero ryhe nomokye. Aymomno ynye ro rma nomokye. Noro yoyukhura
mak mehxatxkonà. Natahyehnomekonà, noro ha. Ufa xkun yonhàra xarha nehxakonà.
Noro hoko rma, worokyamo yoh me naha, màketxhe rma haryhe, kekon hatà, Txesusu.
34 Toto me Enusah xarha nomokye. Noro ryhe nasahxemtehe. Ufa xkun yonyaha xarha.
Noro yoyukhura xarha manatxhe. Noro hoko rma, tasahxemtosomà roro mokro hamà,
màketxhe rma haryhe. Ufa xkun yonye roro mokro hamà, màketxhe xarha. Txenyeru
yahosnye ro komo yakoron xarha mokro hamà, màketxhe xarha. Atxke natxhe moxamo
katxho komo yakoron xarha mokro hamà, màketxhe xarha. Àro wyaro màketxhe rma
haryhe, Toto me Enusah hoko, kekon hatà, Txesusu. 35 Khoryenkomo yehutwatxho hoye
ro ryhe, àro wyaro anar me rha nehxatxkonà, Xowaw komo, Toto me Enusah xarha. Toto
wyarohra mak nehutwehe, noro ha, kekon hatà. Noro yehutwatxho hutwany kom marma
ryhe, onà wyaro nketxow hamà. Yaworo xaxa nehutwen hamà, Khoryenkomo, ketxhe,
nyamoro marma mak ha.

Farysew màn yawo Txesusu yexetxhàrà on ha.

36 Ahxemtono yeryey hatà, toto. Farysew komo kukuru rma mok nehxakon hatà, noro
ha. Omoko, emtakmaxe, kekon hatà, Txesusu wya. Àro ke toy hatà, Txesusu, noro màn
yaka, Farysew màn yaka. Bo, neryewtay hatà, emtakmaxe.
37 Owto ho nehxakon hatà, wosà. Tanhàn hokono rotho rma mok nehxakon hatà, noro
ha. Txesus yokaytà yonytxay hatà. Mono manaye, Farysew màn yawo, monemtakmeno,
tawro rma yonytxay hatà, wosà. Àro ke nomokye hatà, àmàn yaka. Ownyaku yokye hatà.
Toh me nehxakon hatà, ownyaku yonà. Arakmasturu rma mon nehxakon hatà, tohu.
38 Txesusu mkaye nomokye hatà, wosà. Ehoye nehxakon hatà, àhrorà yohoye. Nàratekon
hatà, tanhànàthàr hoko toseryehokanàr ke. Enakru rma, Txesusu hrorà tukryemekon
hatà. Àro ke, tukryenkay harha tà, wosà, tàhpotx ke. Àhrorà yamtxuhkay xarha tà. Karyey
xarha tà, ownyak ke.
39 Nenyakon hatà, Farysewu, Txesusu yahxemtonyenhàrà rma. Tàwya xenyetoko rma,
onà wyaro nehutwekon hatà, tàhnawo. Tanhàn hokono ro me nay hatà, mokro, wosà,
kekon hatà, tàhnawo. Txesus mak yahehe ha. Àsok tawro hana. Atxke noro yehtxoho
hutwahra nay hamà, mosonà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me tehtok haxa, wos
yanhànà hutwanàràtho haryhe, àwya, kekon hatà, Farysewu, tàhnawo.
40 Noro yehutwatxho rma hutwekon hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà,
àwya. Semawu y, kekon hatà, Farysewu wya. Kàrwonaha, ayakoro, kekon hatà. Hàà,
orwonàmko, khananàhnye y, kekon hatà, Farysewu.
41 Àro ke, kuknonano me nàrwonàmye hatà, Txesusu. Txenyeru yehetàhketxkon hatà,
toto komo, asakon komo, kekon hatà. Nehetàhketxkon hatà, horykomo wya, txenyeru
yàmnyenhàràtho wya. Anaro, thenyenohnà ryhe yehetàhkekon hatà, àwya, 500 rma
hatà. Anaro, yakenohnà yehetàhkekon hatà, àwya, 50 rma hatà, kekon hatà. 42 Tàmpàra
ro mak nehxatxkon hatà, nyamoro ha, àtxenyerumra tesnàr komo ke hatà. Towahke
mak nehxakon hatà, horykomo, àhokonye. Ehemahra rma ehtxoko, rowya, kekon hatà,
àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

Àsok muhutweno, kekon xarha tà, Farysewu wya. Onokà ryhe, horykomo xe rma haxa nehxakonà, owya, thenyenohnà yehetàhkanyenhàràtho katà, yakenohnà yehetàhkanyenhàràtho haxa katà, kekon hatà, Txesusu.
43 Hàà, thenyenohnà yehetàhkanyenhàràtho hamà, kekon hatà, Semawu. Noro rma, àxe rma haxa nehxakon hamà, thoko rma towahke rma haxa esnàr ke, thenyenohnà hoko rma ehemahra rma exko tawro ke, kekon hatà.
44 Yaworo màkano, kekon hatà, Txesusu, àwya. Neramay hatà, wos wetxe. Onà wyaro nkekon xarha tà, Semawu wya. Moson wosà xenyko, kekon hatà, àwya. Omàn yaka kowomno. Tuna yàmpàra mak mahko, omoro, rowya. Rohrorà korokatxho rma yàmpàra mahko. Moson haxa ryhe, rohrorà tukryemano, tonakru ke. Tukryenkan xarha, tàhpotx ke, kekon hatà. 45 Ramtxuhkahra mak mahko, omoro. Rowakeryemekhera rma mahko. Moson haxa ryhe, rowomàtxhe rma rohrorà yamtxuhkehe rye rma, atàknahra roro mak ha, kekon hatà. 46 Rohpokaryehra mak mahko, omoro. Moson haxa ryhe, rohrorà karyeno, ownyak ke, kekon hatà, Txesusu. 47 Àro ke, onà wyaro àkehe, owya. Thenyehra rma haxa nehxaknano, moson yanhànà. Anhànàthàrà rma, towtàhkaxah me harha naha, àhoko roseryewhokanàr ke. Àro ke roxan me rma haxa nosonyhono, owya, kekon hatà. Yakehra naha ranhànà kany kom haxa ryhe, roxehra natxow hamà. Yakehra nay hamà, towsomà, àwyanye. Àro ke, roxe rma natxhe haryhe, atxke txko mak ha, kekon hatà, Txesusu, Semawu wya.
48 Onà wyaro nkekon xarha tà, wosà wya. Ayanhànàthàr hoko koseryewhokan hampànà. Wowtàhkan hampànà, kekon hatà, àwya.
49 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma, àton komo, Txesus yakoro temtakmaxem komo rma. Koo, onok mokro ha, ketxkon hatà. Kanhànàthàyamo yownye rma haxa mokro hamà, koo, ketxkon hatà, tàwyanye rma.
50 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, wosà wya. Enyhoryexah me harha manaha, rohona owya xenyàr ke. Ohxe àtoko, kekon hatà, àwya.

8

Txesus yakoro woràskomo komo tothàrà on ha.

1 Àro tàhto rma toy hatà, Txesusu. Anaro rha owto hona toy hatà. Owto ymo hona rma, owto txko hona xarha, toy hatà. Àrwo yonyhorunu yokarymekon hatà, toto komo wya. Àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma yokarymekon hatà, toto komo wya. Akoro rma tetxkon xarha tà, 12 komo. 2 Akoro rma rha tetxkon hatà, woràskomo komo xarha. Worokyamo yohàtho komo rma mokyam nehxatxkon hatà, ekehàtho komo xarha, enyhoryexemo komo rma hatà. Anaro Maryeya. Maknara honotho katxho rma noro hatà. Noro hyaye notowye hatà, worokyamo, 7 me hatà. 3 Anaro xarha Xoana. Kusa hetxe rma noro hatà. Eroknes yanoto komo yohà rma noro hatà, Kusa. Anaro xarha Susana. Anar komo xarha, woràskomo komo, Txesus yakoron komo rma, thenyehra nehxatxkon hatà. Txesus komo yomyaràhtetxkon hatà, nyamoro ha, tàtxenyerun kom hoye, tkatxho kom hoy xarha.

Nat yothahtoho yokarymatxhàrà on ha.

4 Txesusu hyaka nohsamnohtxownà hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Anaro rha owto hoye omohxemo komo rma nyamoro hatà. Tàhyaka ohsamnohàtxhenye, kuknonano me nàrwonàmye hatà, Txesusu, ànenytxanàr kom me.
5 Nat yonamso toy hatà, toto, kekon hatà, àwyanye. Onà wyaro nexey hatà, natàtho. Tonamsom hoye nothahye hatà, asama yaka. Àrotho yakmehtxownà hatà, toto komo. Torono heno xarha nenahtxownà hatà, kekon hatà. 6 Àhoye rma nothahye xarha tà, toh hona. Nahtaye rma haryhe tà, àrotho. Tahtantoko rma, nuskurumentay hatà, tukryemra tesnàr ke, kekon hatà. 7 Àhoye rma nothahye xarha tà, ewekhàr waka. Àto rye rma horymamtxownà hatà, ewekhàr yakoro. Natàtho yompoymay hatà, ewekhàrà, kekon hatà. 8 Àhoyeno rma, tonamsom me haxa nexey hatà, yukryeka taxeronokem waka. Àto

nahtay hatà. Horymamye xarha tà. 100 me nehetay hatà, thenyehra mak hatà, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro tàwya katxhe rma, onà, wyaro nkekon xarha tà, teryewrye ro hatà. Uro enytxatxoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Àsok katxho me rma naye kuknonano katxhàrà on ha.

9 Onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu wya. Àsok katxho me rma naye, kuknonano, ketxkon hatà. Àsok katxho me rma naye. Uhutwamohsoko, amna wya, ketxkon hatà, àwya.

10 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok hana toto komo kayaryet me nay ha, Khoryenkom ha, kekon hatà. Àkayaryet kom me tehtxoho hutwamohsohra rma hak naha, noro, toto komo wya. Owyanye haxa ryhe uhutwamohsehe. Anar komo wya haxa ryhe, uhutwamohsehe rma haryhe. Kuknonano me marma wekarymehe, àwyanye, kekon hatà. Kuknonano me wekarymehe, toto komo wya, uhutwahra rma ehtxoho menye. Khoryenkom yahoxetà yonyatxhe rma haryhe. Noro ywenyeke rma natxhe ha, kekon hatà. Rorwonà yonytxetxhe rma haryhe. Uhutwahra rma natxhe ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Nat yothahtoho yokarymatxho hutwamohsothàrà on ha.

11 Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Kuknonano uhutwamohsehe, owyanye, kekon hatà. Natà ryhe, Khoryenkomo rwon kuknon me naha, kekon hatà. 12 Asama yaka othahsahotho ryhe, Khoryenkomo rwonà yonytxanyenhàyamo kuknon me naha. Àwyanye enytxatxhe rma, nomokyaha, worokyamo yohà ymo. Ewan yakanye enamsahotho yaryaha, noro ymo ha, ahohsàra rma ehtxoho menye, enyhoryehnà me rma ehtxoho menye, kekon hatà.

13 Toh hona othahsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomo rwonà yonytxetxhe rma haryhe, nyamoro ha. Tàwyanye enytxatxhe rma, teryehorye nahohsatxhe rma haryhe, kekon hatà. Ewan yakanye enamsahotho rma, àmxahnà wyaro mak naha. Mexehra mak nahohsatxhe ha. Anar komo wya teryewhamnohnàtokonye, nàhnànketxhe harha, kekon hatà.

14 Ewekhàrà waka othahsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomo rwonà yonytxetxhe rma haryhe, nyamoro xarha. Amnye, tomyawon kom hoko roro mak natxhe ha, kekon hatà. Tkatxhonke rma haxa tesnàr komo xe natxhe xarha. Teryehotanàr kom hoko roro natxhe xarha, tano me rony mak ha. Àro hoye ro, Khoryenkomo rwonà hutwahkahtàketxhe xak hampànà, kekon hatà. Ehetahra mak natxhe ha. Ohxe roro natxhe katxho mehra ro mak natxhe ha, kekon hatà.

15 Yukryeka taxeronokem waka enamsahotho ryhe, anar komo kuknon me naha. Khoryenkomo rwonà yonytxetxhe, nyamoro ha, kekon hatà. Tàwyanye enytxatxhe rma, ohxe nahohsatxhe, towan yawonye. Ewan komo rma ohxe naha, kekon hatà. Yaworo rma haxa naha. Àro ke, tehetaxemà wyaro ohxe roro rma haxa natxhe, mexe rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Khoryenkomo rwonà yonytxatxho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

16 Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Kweyur komo wyaro naha, Khoryenkomo rwonà, kekon hatà. Kweyur komo hotuhtotxhe rma, oryen ke etahurhura tehxatxow hamà. Kahon komo yosnaka txeryhera tehxatxow hamà, kekon hatà. Ahon hona haxa teryatxow hamà. Àro rma ho ehtoko, kweyhetxow hamà. Bàn kom yaka towomsom komo xarha weyhetxow hamà. Àro wyaro rma rha, Khoryenkomo rwonà tekarymetxow hamà, toto komo wya Khoryenkomo hutwatxho me, kekon hatà, Txesusu.

17 Àsok haxa hana nay ha, Khoryenkomo rwonà. Anatoko uhutwahnà me nay hana, kuknonano me rorwonàmrà ke. Uhutwahnàtho rma, thutwaxem me harha mpànà naha ha, amnye, kekon hatà, Txesusu. 18 Àro ke, ohxe mpànà enytxatxoko, rorwonà. Ohxe enytxanyenhàyamo wya ryhe, nenytxamohsehe rye rma haxa, Khoryenkomo, kekon

hatà. Enytxanyehnàtho komo wya haxa ryhe, enytxamohsohra harha mpànà naha ha. Tàwyanye uhutwehe katxhe rma, hutwahkahyatxhe harha hampànà, nyamoro ha, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya tàyanan me Khoryenkomo yoyuknye komo yotaketxhàrà on ha.

[19] Txesusu hyaka nomohtxownà hatà, àyon komo, ewtà komo xarha. Àhyakatho ro omokhàra mak nehxatxkon hatà, thenyehra rma haxa toto komo yesnàr ke. [20] Omoknàr komo yokaytà yonytxay hatà, Txesusu. Mono natxow hatà, oyon komo, oyowtà komo xarha, ketxkon hatà, àton komo, àwya. Màmyaye rma natxow hatà. Oyonyàr xe natxow hatà, ketxkon hatà.

[21] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Onà wyaron komo ryhe, royon me natxhe. Rowtà me xarha natxhe, kekon hatà. Khoryenkomo rwonà yonytxany komo rma, eyuknye ro komo rma, royon me natxhe. Rowtà me xarha natxhe, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Atxowowo ymo yatàknanàhkatxhàrà on ha.

[22] Anatoko kanawa yaka nosonkahtxownà hatà, Txesus komo, tànhananàhrà ro kom yakoro. Àpa txowà, mon hona, kekon hatà, àwyanye. Àro ke totxownà hatà.

[23] Tàtontokonye rma, nànàkye hatà, Txesusu. Nomokye hatà, atxowowo ymo, thenyenohnà ymotho rma haxa mak hatà. Ukuthonà ymo hoko rma haxa natxowowon-akon hatà. Nataràhtekon hatà, kanawa heno. Owompaya rma haxa nehxatxkon hatà. [24] Txesusu yompakatxownà hatà. Khananàhnye y, khananàhnye y, tànoryatxow hamà, ketxkon hatà, àwya. Hakay hatà, Txesusu. Atxowowo ymo yatàknanàhkay hatà. Dà kasko, kekon xarha tà, tuna ymo wya, tekahxemaxemà ymo wya. Dà, natàknay hatà. Tatàknye rma haxa nehxakon hatà.

[25] Àsok tawro Khoryenkom hona xenyhera mahtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Noseryehtxownà hatà, nyamoro ha. Noseryehoketxkon xarha tà. Onok moson haryhe, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Atxowowo ymo komo wya, tuna ymo komo wya xarha, ayatàknako kany me nay hamà. Osken komo neyuknur me nay hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Worokyamo yohà ymotho yonyhoryetxhàrà on ha.

[26] Xerasa yamtar hona nahatakatxownà hatà, Txesus komo. Karyeryeya yamtar màhtono rma àro ha, mon hono rma. Txeey katxownà hatà.

[27] Mahona nasanàmye hatà, Txesusu. Asanàmàtxhe rma, àhyaka nomokye hatà, toto. Owto hono rma mok nehxakon hatà, noro ha. Worokyamo yohà rma mok nehxakon hatà. Mexe rma haxa àwomumra ro mak nehxakon hatà. Àmàmra xarha nehxakon hatà. Yatxetxho wawo roro haxa nehxakon hatà. [28] Tàwya Txesusu yonyetxhe rma, nàrwonàmye hatà, teryewrye ro hatà. Tano me ro rma nehurkay hatà, akrataka. Txesusu y, kekon hatà, teryewrye ro. Khoryenkom muru omoro ha. Omeroron komo yohon muru rma omoro. Àsok manaye, rohoko, kekon hatà. Àsok manaye, rohoko. Ryeryewhamnohpàra exko hampànà, àkehe, owya, kekon hatà. [29] Àro wyaro rma nkekon hatà, onà wyaro kanyenhàr me rma Txesus yesnàr ke hatà. Worokyamo y, otowko ha, toto hyaye, kanyenhàr me nehxakon hatà, Txesusu.

Àsok tawro hana. Yake ro tototho yanyenhàr me nehxakon hatà, worokyamo. Àro ke, watxa ymo yaka nahryemtxownà hatà, toto komo. Nenyatxkonà roro hatà, ahatakanàr hona. Nasohtotxownà xarha tà, yawaka ke. Nàhrowomtxownà xarha tà. Nakmeryekon mak hatà, noro ymo ha. Worokyamo yano me ahehnaka tekon hatà. Àro wyaro ehxah me nehxakon hatà, noro ymo ha.

[30] Onok omoro, oyosotà, kekon xarha tà, Txesusu, àwya. Thenyenohnà mak on ha, rosotà, kekon hatà. Àro wyaro nehxakon hatà, esotà, thenyehra worokyamo yesnàr ke hatà. [31] Àtotxok harha, yuhnayen hona, oyowto kom hona, kahra exko hampànà, amna wya, kekon hatà, toto, worokyamo yano me hatà.

32 Àto nehxatxkon hatà, okno komo, honyko wyaron komo. Àh yawxawo rma nehxatxkon hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Àto rma nasahxemtetxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon xarha tà, toto, worokyamo yano me hatà. Okno komo yowan yaka owomtxoko, kasko haxa, amna wya, kekon hatà. Àro ke neyukye hatà, Txesusu. Àtotxoko, ewan yakanye, kekon hatà, worokyamo wya.

33 Toto hyaye notowtxownà hatà, worokyamo komo, thenyenohnà komo, kray. Okno komo yowan yaka haxa nowomtxownà hatà, kuru kuru kuru. Uuff, huhyakanto kàtatxownà hatà, okno heno komo. Krow, tuna ymo kwaka nowomtxownà hatà. Nànotàhkatxownà hatà.

34 Omororo nenytxownà hatà, okno yonye rotho komo. Àro ke nekahtàmtxownà hatà, owto hona. Àton komo wya nekarymatxownà hatà. Owto màhton komo wya xarha nekarymatxownà hatà. 35 Àro ke exetxhàràtho yonyxe nomohtxownà hatà, toto komo. Txesusu hyaka rma nomohtxownà hatà. Worokyamo yohàtho yonytxownà hatà. Txesus yakratawo eryewtaxah harha nehxakon hatà. Twomunke harha nehxakon hatà. Tonyxerye harha nehxakon hatà. Àro ke noseryehokatxownà hatà, toto komo. 36 Xenyenhàyamo ryhe nekarymatxehkatxownà hatà, àwyanye, omohxemo komo wya. Txesusu wya enyhoryetxhàrà rma yokarymatxownà hatà, àwyanye.

37 Txesusu yahoxet hona noseryehyatxkon hatà, Xerasa yamtar hon komo, omororo. Owto hon komo, owto màhton komo xarha, noseryehyatxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Àtoko, amna hyaye, ketxkon hatà, àwya. Àro ke, kanawa yaka nosonkahye hatà, Txesusu, tàtonàr horà. 38 Txesus yakoro tàtonàr xe nehxakon hatà, worokyamo yohàtho. Ayakoro romoknàr xe wehxaha, kekon hatà, Txesusu wya. Omokhàra exko, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. 39 Àtok harha, omàn yaka harha. Khoryenkomo wya oyonyhoryetxhàrà ekarymako, toto komo wya, àton komo wya, kekon hatà. Towahke rma haxa nahko, Khoryenkomo, rohoko, kasko, àwyanye, kekon hatà, Txesusu, àwya. Àro ke toy hatà, worokyamo yohàtho. Noskarymekon hatà, toto komo wya, owto hon komo wya, omororon komo wya. Txesusu ryhe ronyhoryeno. Towahke rma haxa nahko, rohoko, kekon hatà, àwyanye.

Wosà tkamsukryemà rorotho yonyhoryetxhàrà on ha.

40 On hona harha nomokye hatà, Txesusu. Noro hona ro nehxatxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Àro ke teryehorye netakmetxownà hatà.

41 Nomokye hatà, horykomo. Xayru rma noro hatà. Xuknewyana komo yohà rma mok nehxakon hatà, tohsamnohsomà ro komo yonye ro rma hatà. Tano me ro rma nehurkay hatà, Txesus yakrataka. Omoko, romàn yaka, kekon hatà, àwya, teryewrye ro hatà. 42 Àro wyaro nkekon hatà, ekeh me rma haxa tomsàthàrà txko yesnàr ke hatà. Towenyxanotho txko me rma nehxakon hatà, emsàthàrà txko. Enuruthurunhuru rma, 12 me àtxemnyehàntaxah me nehxakon hatà. Àwayehpaya nehxakon hatà. Àro ke, noro yakoro toy hatà, Txesusu.

Tàtonàr kom me, Txesus hona nohtaymetxkon hatà, toto komo. Thenyenohnà komo kax mak nehxatxkon hatà. 43 Àwawonye nehxakon hatà, wosà. Ekehà rma mok nehxakon hatà, noro ha. Tkamsukrye roro nehxakon hatà. Àro wyaro rma 12 me txemnyehàntay hatà. Tkatxhothàrà yàmtàhkanyenhàr me nehxakon hatà, omororo hatà, ohtxemano ynye ro komo wya, tohtxe yehetho me rma haryhe tà. Ehtxemnà ro me mak nehxakon hatà.

44 Noro rma, Txesusu mkaye nomokye hatà. Àhonon yotxhàrà yahey hatà. Àwya ahetxhe rma, natàknay hatà, àkamsukuthuru. Eheryanàthàrà rma natàknay hatà.

45 Onok mokro rahen haryhe, kekon hatà, Txesusu. Onok mokro rahen haryhe. Urohnà, urohnà, ketxkon hatà, toto komo, omororo. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Petru komo. Khananàhnye y, àsok tawro onok mokro raheno màken harha, ketxkon hatà. Thenyehra rma haxa natxow hamà, toto komo. Nohtaymetxow hamà, ohona, ketxkon hatà. 46 Àna

matà, rahen haxa hawe, kekon hatà, Txesusu. Rohyay we notowno ha, rahoxetà, toto yonyhoryetxho, kekon hatà.
47 Ohtanampàra mak wehxan hamà, kekon hatà, wosà, tàwya rma. Àro ke nomokye hatà. Nàràrànakon hatà, oseryehrà. Tano me ro rma nehurkay hatà, Txesus yakrataka. Noskarymay hatà, àwya, toto komo nenytxanàr me. Ekehà rorotho uro ha, kekon hatà. Tkamsukryemà rorotho rma uro ha. Àro ke kaheno. Rowya ayahetxhe rma, ohxe harha wahko, kekon hatà, wosà.
48 Wosà y, kekon hatà, Txesusu, àwya. Ohxe harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha. Ohxe àtoko, kekon hatà, àwya.

Xayru yomsàrà yonyhoryetxhàrà on ha.

49 Wos yakoro Txesusu rwonàmnàtoko rma, nomokye hatà, toto. Horykomo màn yaye nomokye hatà, Xayru màn yaye rma hatà. Oyomsàthàr heno wayehno haxa ha, kekon hatà, Xayru wya. Khananàhnye komo yarhàra harha exko, kekon hatà.
50 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, horykomo wya. Oseryehokahra exko, kekon hatà, àwya. Rohona rma xenyko. Ohxe rma mpànà naha ha, oyomsàrà, kekon hatà.
51 Horykomo màn yaka haxa nomohtxownà hatà. Horohkano yeryey hatà, Txesusu. Owompàra ehtxoko, rakoro, kekon hatà, toto komo wya. Petru kom marma yarày hatà. Noro yakoro nowomtxownà hatà, àyàm komo, àyon xarha, Petru xarha, Xowaw xarha, Txaku xarha. Nyamoro marma nowomtxownà hatà, Txesus yakoro. 52 Àmàn yawo rma nehxatxkon hatà, anar komo. Nàratetxkon hatà, omeroro. Nehokoyatxkon hatà, omsamtxemo heno hnànà. Àratahra ehtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àwayehpàra naha, omsamtxemo. Ànàknàrà rma onà, kekon hatà. 53 Newnohtxownà mak hatà, toto komo. Àna make ryhe mpe, ketxkon hatà. Àwayehsah me uhutwany komo kax mak nehxatxkon hatà.
54 Omsamtxemo yahosày hatà, Txesusu, amor hoko. Roknà y, asanàmko, kekon hatà, àwya. 55 Tonyxerye harha nehxakon hatà, omsamtxemo. Àtoko rma nasanàmye hatà. Ànyahrà tàmtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
56 Noseryehoketxkon mak hatà, àyàm komo, àyon xarha. On yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

9

12 komo nyaketxhàrà on ha.

1 12 komo yanyekye hatà, Txesusu. Nohsamnohtàkatxownà hatà, nyamoro rye. Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àtotxok ha, kekon hatà. Rano me ryhe ehonomnà me manatxhe ha, owyanye worokyamo yowtoho me, owyanye teheryankemàtho komo yonyhoryetxho me xarha, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya. 2 Àro wyaro rma nànyahtxownà hatà. Ekarymaxe nànyahtxownà hatà. Àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma yokarymaxe nànyahtxownà hatà, Txesusu. Ekehàtho komo yonyhoryex xarha nànyahtxownà hatà.
3 Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Akorohra rma àtotxoko, kekon hatà. Ayahoso komo yarhàra ehtxoko. Ayamatan komo xarha yarhàra ehtxoko. Owru komo xarha yarhàra ehtxoko. Otxenyerun komo xarha yarhàra ehtxoko, kekon hatà, àwyanye. Asako owomun komo yarhàra ehtxoko, kekon hatà. 4 Onok kom màn yaka hana oyowomàtxhenye, àto rye rma hak oyonmahyatxhe ha. Owto hoye otohra ronye rma haka, àro rye yawo rma oyonmahyatxhe ha, kekon hatà. 5 Anaro rha owto hona àtotxoko. Oyonytxahranye owto hon komo yehtoko, onà wyaro ehtxoko, anhàn komo hutwamohsonàr horà. Ewto kom hoye otontokonye, ehtahpunkatxoko, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.
6 Àro ke totxownà hatà, 12 komo. Anaro rha owto hona totxownà hatà. Àrwo yonyhorunu yokarymetxkon hatà. Othoyehra rma, ekehàtho komo yonyhoryetxkon hatà.

Txesus hoko Eroknes yoseryehokatxhàrà on ha.

7 Txesus yokaytà yonytxay hatà, Eroknesà. Karyeryeya yamtar hon komo kayaryetà rma
mok nehxakon hatà, noro ha. Omeroro rma, Txesus yokaytà yonytxekon hatà. Noro hoko
rma, onà wyaro nketxkon xarha tà, toto komo, ukukur komo rma. Àwayehxemo kom waye
nasanàmyak hamà, Xowaw heno, aymomno ynye ro heno, ketxkon hatà, Txesus hoko.
Àro ke noseryehokekon hatà, Eroknesà. 8 Onà wyaro nketxkon hatà, anar komo, Txesus
hoko. Eryeyas heno ryhe nosonyhek hamà, ketxkon hatà, ukukur komo. Khoryenkomo
rwonà yokarymanye ro heno komo kukuru ryhe mokro hamà. Àwayehxemo kom waye
nasanàmyak hamà, amnyehran heno, ketxkon hatà, anar komo, Txesus hoko.
9 Àhàmkotohek haxa hawe, Xowaw heno, kekon hatà, Eroknesà. Onok komo yokaytà
wenytxeno. Onokà ryhe noro ha, kekon hatà. Àro ke, Txesusu yonyàr xe nehxakon hatà,
Eroknesà.

5000 komo nyahmatxhàrà on ha.

10 Txesusu hyaka nomohtxownà harha tà, 12 komo, ànànyaketxhàyamotho rma.
Noskarymatxehkatxownà hatà, àwya. Tànyeryetxhàyamo rma yokarymatxehkatxownà
hatà, àwya. Betsayda hona natxownà hatà, Txesusu. Owto rma àro ha, Betsayda. Nyamoro
rye rma totxownà hatà. Toto komo hyaye totxownà hatà. 11 Ton hamà, ketxkon hatà,
toto komo, ohsamnohxemo komo. Àpa txowà, ketxkon hatà. Àro ke, Txesus komo
wenarye totxownà hatà. Teryehorye netakmetxownà hatà, Txesusu. Momohtxowà,
kekon hatà, àwyanye. Nekarymekon hatà, àwyanye. Àsok hana kàkayaryet kom me nay
ha, Khoryenkom ha. Àro rma yokarymekon hatà, Txesusu, toto komo wya. Àsok hana
nehxatxkon ha, ukukur kom ha. Àwya tonyhoryenàr komo xe nehxatxkon hatà, ekeh me
tesnàr kom ke. Àro ke nenyhoryetxownà hatà, Txesusu.
12 Àro rma kokmamrà ro, Txesusu hyaka haxa totxownà hatà, 12 komo. Onà wyaro
nketxkon hatà, àwya. Toto komo ànyahtxoko, ketxkon hatà, àwya. Ànyahtxoko, anaro rha
owto hona. Owto màhton komo hyaka xarha ànyahtxoko, tosar komo yonyxe, tànyahrà
komo yonyxe xarha. Ànyahtxoko, tan kesnàr kom ke, ahehnawo rma kesnàr kom ke,
ketxkon hatà, 12 komo, Txesusu wya.
13 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Omnyamo rma ànyahmatxoko,
kekon hatà, àwyanye. Ehxera naha, ànyahrà komo, amna hyawo, ketxkon mak hatà, 12
komo. 5 me marma naha, ekeyu, amna hyawo. Kana xarha, 2 me marma naha. Àsok katà.
Ànyahrà komo yehekahso katà amna nteno. Thenyehra rma haxa natxhe, toto komo,
ketxkon hatà, 12 komo. 14 Kàrkomo komo yakenonà, 5000 me hana nehxatxkon ha.
Eryewtanàhtxoko, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya. Eryewtanàhtxoko, asamtaha ro.
50 me rye eryewtanàhtxoko, 50 me rma rha, 50 me rma rha, omeroro eryewtanàhtxoko,
kekon hatà, Txesusu. 15 Àro wyaro neryewtanàhtxownà hatà, 12 komo.
16 Ekeyu yanàmye hatà, Txesusu. 5 me rma nanàmye hatà. Kana xarha yanàmye hatà, 2
me rma. Kakoso nosompotày hatà. Khoryenkom yakoro nàrwonàmye hatà, ekeyu hoko,
kana hoko xarha. Nowye hatà. Nàmye hatà, 12 komo wya. Ekamtxoko, toto komo wya,
kekon hatà, àwyanye.
17 Omeroro rma nenahtàkatxownà hatà. Wahuramtàhkatxownà hatà. Otàkràskatx-
hàràtho yonàmatxownà hatà, wetxe ymo yaka. 12 me rma nenàmatxownà hatà.

Petru wya Kryestu ryhe omoro katxhàrà on ha.

18 Taa. Khoryenkom yakoro nàrwonakon hatà, Txesusu, noro ro. Àhyawo rma
nehxatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu,
àwyanye. Onok me ryhe wehxano, toto komo wya, kekon hatà. Onok me rotakyatxowà,
kekon hatà, àwyanye. 19 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. Xowaw
heno we mokro ha, aymomno ynye ro heno we mokro ha, ketxhe haryhe, ohoko, anar
komo, ketxkon hatà. Eryeyas heno haxa we mokro ha, ketxhe, anar komo xarha.
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo kukur haxa we mokro ha, nasanàmyak

hamà, amnyehran heno, àwayehxemo kom waye, ketxhe, anar komo xarha, ohoko, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo.
[20] Omnyam haxa, onok me ryhe uro metakyatxowà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Petru ryhe neyukye hatà. Kryestu ryhe omoro, amna wya, kekon hatà. Khoryenkomo nànyaketxho ryhe omoro, amna wya, kekon hatà, Petru, àwya. [21] Àro yokarymahra xaxa mpànà ehtxok ha, toto komo wya, kekon hatà, Txesusu, teryewrye ro, àwyanye.
[22] Thenyehra rma haxa teryewhamnohsom me naha hampànà, Toto me Enusaho, kekon xarha tà, àwyanye. Noro xanomkahnohyatxhe hampànà, horykomo komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha, kekon hatà. Yahkotohen hona namoyathohetxhe xarha hampànà. Twayhàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, Toto me Enusaho. Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Osoxanomkahnohtxok hampànà katxhàrà on ha.

[23] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, toto komo wya, omeroron komo wya. Rakoro otonàr komo xe oyehtokonye, onà wyaro ehtxok hampànà, kekon hatà, àwyanye. Osoxanomkahnohtxok hampànà. Oyeryewhamnohtoho komo enàmtxok hampànà, kekon hatà. Emahona ro enàmtxok hampànà. Àro wyaro enàmnye rma, rakoro àtotxok hampànà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
[24] Anatoko oyeryewhamnohrà komo xehra manatxow hana, toto komo wya, kekon xarha tà, àwyanye. Àro ke, oyekrunhonàr xe manatxow hana, awayehrà kom hona. Oyekrunhonàrà xano rma, awayehyatxhe xak mak hampànà, kekon hatà. Àsok haxa hana manatxow ha. Mosoxanomkahnohyatxow haxa hana, twayehso ro, rox oyesnàr komo ke mak ha. Àro wyaro tosoxanomkahnohsomà rma, mekrunhetxhe harha. Karyhe roro harha manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu.
[25] Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà, toto komo wya. Tkatxhonke rma haxa manatxow hana. Ohyawonye rma nay hana, anaro rha katxhonano, omeroro, kekon hatà. Àro wyaro thenyehra tkatxhonkemà rma, ohxehra rma manatxhe ha. Karyhe roro harha manatxhe katxho mehra oyehtokonye, ohxehra ro mak manatxhe ha. Tanàhnohsom me xak mak manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.
[26] Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà, àwyanye. Moseryehyatxow hana, toto kom hona. Txesusu mryenon uro ha kahra manatxow hana, oyoseryehrà komo ke. Txesusu rwon yawo ron uro kahra manatxow hana, oyoseryehrà komo ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro oyehtokonye, romryenon mosonà kahra rma rha naha hampànà, Toto me Enusaho, ohokonye, kekon hatà. Amnye ehonomnà me xaxa nomokyaha hampànà, noro ha. Tàyàmà wyaro ehonomnà me xaxa nosonyhehe hampànà. Kahe yawon komo wyaro xarha, enyhoru ro komo wyaro rma, ehonomnà me xaxa nosonyhehe hampànà, Toto me Enusaho. Tomokàtxhe rma, romryenon mosonà kahra ro mak naha hampànà, oskarymahnàtho kom hoko, kekon hatà. [27] Onà wyaro yaworo xaxa mak àkehe, owyanye. Toto komo kayaryet me nosonyhehe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Àro wyaro noro yosonyhohra ro rma haka, awayehyatxhe hampànà, omnyamo, kekon hatà. Okukur kom marma ryhe, àwayehpàra rma hak natxhe hampànà. Nyamoro rma, toto komo kayaryet me noro yehtxoho yonyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Anar me Txesusu yosonyhothàrà on ha.

[28] Àro wyaro nekarymay hatà, Txesusu, toto komo wya. Taa. 8 me enmahàtxhe hana toy ha, àhà ymo hona. Petru yarày hatà. Xowaw xarha yarày hatà. Txaku xarha yarày hatà. Nyamoro marma yarày hatà. Àhà ymo yawnuhtxownà hatà. Khoryenkom yakoro àrwonàmso toy hatà, Txesusu.
[29] Tàrwonàmnàtoko rma, anar me tonyxem me harha nexey hatà. Anar me harha nehxakon hatà, empatarà. Àwomun xarha, tàkrokromuknye harha nehxakon hatà. Nenkahxatxkon hatà.

30 Àtoko rma nosonyhotxownà hatà, asakon komo, Moyses heno rma hatà, Eryeyas
heno xarha hatà. Nàrwonatxkon hatà, Txesus yakoro. 31 Awasànà ymo ho rma haxa
nosonyhetxkon hatà. Txesusu wayehtoho hoko nàrwonatxkon hatà. Xerusaryen ho
àwayehtoho hoko rma nàrwonatxkon hatà.
32 Nànàhtxownà hatà, Petru komo, twetun komo ke rma haxa mak hatà. Hakatxownà
hatà. Txesusu yawasànà ymo yonytxownà hatà. Ànenyàr kom me rma, asak nehxatxkon
hatà, akoron komo. 33 Txesusu hyaye àtohaya nehxatxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon
hatà, Petru, Txesusu wya. Khananàhnye y, tan kehtxoho komo ohxe nay hamà, kekon hatà.
Wato hak amna nexe, osorwawo, omàn komo, Moyses màn xarha, Eryeyas màn xarha,
kekon hatà, Petru. Rarah mak nehxakon hatà, toseryehokanàr ke.
34 Àro wyaro Petru wya tatoko rma, nomokye hatà, kahrutunu, ehokosonye. Àro
waka rma nowomtxownà hatà. Àro ke noseryehyatxkon hatà, Petru komo. 35 Kahrutun
wawono rwonà yonytxatxownà hatà. Romuru mosonà, kay hatà. Ronwahanonkatxho
rma mosonà. Noro enytxatxoko, kay hatà, kahrutun wawono. 36 Àro wyaro tàwyanye
enytxatxhe rma, Txesus marma yonyatxkon hatà, Petru komo.
Àro wyaro texetxhenye rma, tànenyetxhàyamo yokarymahra nehxatxkon hakapa tà,
anar komo wya.

Bàryekomo hyaye worokyamo yowàthàrà on ha.

37 Sa, nenmahye hatà. Enmahàtxhe rma, àhà ymo yonàhtotxownà hatà, Txesus komo.
Àwyanye enàhtotxhe, àhyakanye nomohtxownà hatà, toto komo, thenyenohnà kom hatà.
38 Àwaye ronye rma nàrwonàmye hatà, toto, teryewrye ro hatà. Khananàhnye y, onà wyaro
àkehe, owya, teryewrye ro, kekon hatà. Moson romurunho xenyko. Ronàhnànàtho txko
noro ha, towenyxanotho txko, kekon hatà. 39 Worokyamo yoh me naha. Àro ke nahohsaha,
noro ymo ha. Àwya tahosàtxhe rma, kowontehe, kekon hatà. Nànyerymamnohyaha,
noro ymo. Àro ke wakrontehe. Thenyehra neryewhamnohyaha. Krawame rma haxa
nàhnànkehe, noro ymo, kekon hatà, àyàmà. 40 Noro ymo towtxoko romurunho txko hyaye,
àkano rma haryhe, teryewrye ro, onhananàhrà ro komo wya. Townyehnà ro mak moxam
hamà, kekon hatà, àyàmà.
41 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, toto komo wya. Àsok hana manatxow ha,
omnyam ha, amnyeno rma komo, kekon hatà. Khoryenkom hona xenyehnà omnyam
hamà. Noro yanweknye rma omnyam hamà, kekon hatà. Mexe rma haxa ehxah me
wehxaha, awawonye. Khoryenkom yahoxetà hutwahra rma manatxhe, kekon hatà.
Mexe rma rha kramamyan hamà, awawonye rma. Khoryenkom yahoxetà hutwahra rma
oyehtxoho komo wenàmyano rye rma hamà, tano, kekon hatà, toto komo wya. Omuru
soko, xaro, kekon xarha tà, àyàmà wya.
42 Omoknàtoko rma, noro yarymay hatà, worokyamo, yukryeka hona. Nànyerymam-
nohye xarha tà, thenyehra hatà. Worokyamo yoyey mak hatà, Txesusu. Bàryekomo
yonyhoryey hatà. Moson harha omuru kekon hatà, àyàmà wya. 43 Noseryehoketxkon hatà,
toto komo, omeroro. Koo, Khoryenkom yano me ehonomnà me xaxa nay hamà, mosonà,
ketxkon hatà.

Tahohsosom me naha hampànà Toto me Enusaho katxhàrà on ha.

Noseryehoketxkonà rma hatà, toto komo. Anaro rha hoko Txesus yehtxoho hoko
noseryehoketxkon hatà. Àro wyaro oseryehokantokonye rma, onà wyaro nkekon hatà,
Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. 44 Onà ryhe enytxatxoko. Uhutwahkahpàra rma
ehtxoko, kekon hatà. Tahohsosom me naha hampànà, Toto me Enusaho, toto komo
wya, anhà komo wya, kekon hatà, Txesusu. 45 Àro wyaro katxho nenkukmetxkon mak
hatà. Uhutwamohsohra rma nehxakon hatà, Txesusu, àwyanye, uhutwahra rma ehtxoho
menye. Uhutwamohsoko, amna wya, kahra nehxatxkon hatà, àwya, kurunye tàwyanye
xenyàr ke hatà.

12 komo yatameryekatxhàrà on ha.

46 Taa. Natameryeketxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo. Nyamoro rye rma
natameryeketxkon hatà. Onokà ryhe, ehonomnà me nyhe naye, kwawonye, tawro hoko
natameryeketxkon hatà. Onokà ryhe, anar komo yoho nyhe naye, ketxkon hatà.
47 Ehutwatxho komo rma hutwekon hatà, Txesusu. Àro ke, bàryekomo txko yokye
hatà, tàhyaka. 48 Mosonà txko xenytxoko, kekon hatà, àwyanye. Toto komo yosnaka
rma haxa nay hamà, mosonà txko. Mosonà wyarono txko komo rma ewakryetx-
oko. Rox oyehtokonye, ewakryetxoko. Owyanye ewakryentokonye rma, uro rma
mewakryetxhe, kekon hatà. Àro wyaro owyanye rowakryentoko rma, ronyaknyenhàr
haxa mewakryetxhe. Àsok tawro hana. Okukur komo yosnaka oyehtokonye, ehonomnà
me manaha katxho me haxa manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

Xowaw komo wya worokyamo yownyenhàrà yatàknanàhkatxhàrà on ha.

49 Khananàhnye y, kekon hatà, Xowawu, àwya. Toto amna nenyako. Worokyamo
yowyaknano, noro ha, ayano me rma haryhe, kekon hatà. Txesus yano me otowko
ha, keknano rma haryhe, worokyamo wya. Àro ke, àro wyaro kahra exko, kek amna,
àwya. Amna natàknanàhkeko, kukukur kom mehra esnàr ke, kekon hatà, Xowawu.
50 Atàknanàhkahra ehtxoko, kekon mak hatà, Txesusu. Àsok tawro hana. Kxanhàn
kom mehra tehtokonye, kukukur kom me rma natxow hamà, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.

Samaryayana komo wya Txesusu xanomkahnohàthàrà on ha.

51 Kahe yaka harha Txesusu yasanàmtoho hahnok haxa nehxakon hatà. Xerusaryen
hona tàtonàr hona oseryehpàra mak nehxakon hatà. Àtehe ro mak ha, Xerusaryen hona,
kekon hatà.
52 Tàywaho takoron kukur komo nyakye hatà, àwyanye tosarà yonyàr horà. Owto hona
nahatakatxownà hatà, nyamoro. Samaryayana komo yowto me rma nehxakon hatà. Àto
rma, Txesus yosarà yonyàr xe nehxatxkon haryhe tà. 53 Xenyhohra mak nehxatxkon hatà,
àton komo, Xerusaryen hona tàtosom me Txesus yesnàr ke hatà.
54 Xenyhohra ehtxoho komo yonytxatxownà hatà, Txaku komo, Xowaw xarha, Txesusu
nhananàhrà ro komo. Amna yohà y, ketxkon hatà, Txesusu wya. Oyosarà yonyhohra
natxow hatà, àton komo. Àsok amna neryatxowà. Kahe yay hak nomokno, weheto,
aknyohtoho komo, kahra kat amna naye. Natahtxow haka, kahra kat amna naye,
àhokonye, ketxkon hatà, Txaku komo, Txesusu wya. 55 Àwetxenye neramay hatà, Txesusu.
Neytxownà hatà. Àro wyaro kahra ehtxoko, kekon hatà, àwyanye.
56 Taa. Anaro owto hona totxownà hatà, Txesus komo.

Ayakoro komokyaha kany komo hananàhàthàrà on ha.

57 Asama yarye Txesus komo tontoko, onà wyaro nkekon hatà, toto, Txesusu wya.
Ayakoro komokyaha, kekon hatà. Henta komo otontok hana, àsna rma àtehe, ayakoro,
kekon hatà. 58 Onà wyaro nkekon mak hatà, Txesusu, àwya. Àsok hana natxow ha, onokna
kom ha, torono komo xarha. Bànke natxow hamà, nyamoro ha. Towtakem me natxhe,
onokna komo. Tamke natxhe, torono komo. Toto me Enusah haxa ryhe, àmàmra naha.
Atakryetxho rma, ehxera naha. Àro wyaron yakoro rma otonàr xe kat manaye, kekon
hatà, Txesusu, àwya.
59 Onà wyaro nkekon xarha tà, anaro wya. Omoko, rakoro, kekon hatà, àwya. Onà wyaro
haxa nkekon hatà, noro. Rohà y, omokhàra hak wehxaha, ayakoro, kekon hatà, Txesusu
wya. Royàm peno wayhàtxhe, wenamyan hamà, uro ha. Rowya noro heno yonamàtxhe,
àten hamà, ayakoro, kekon hatà. 60 Àna matà, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Anar kom
hak àwayehsahotho yonamtxowà. Karyhe roro harha manatxhe katxhohnà komo rma
hak nenamtxowà. Omoro haxa ryhe, àrwo yonyhorunu ekarymatxa. Àsok hana toto komo
kayaryet me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma ekarymatxa, toto komo wya, kekon hatà,
Txesusu, àwya.

61 Onà wyaro nkekon hatà, anaro xarha, Txesusu wya. Rohà y, ayakoro komokyaha,
kekon hatà. Romàn yaka htxero hak àtosà. Royanan komo wya, àtehe haxa hampànà,
ohyayenye, àkatxano htxero haka, kekon hatà, noro. 62 Àna matà, kekon mak hatà,
Txesusu, àwya. Àsok hana natxow ha, bararàn hokono ro kom ha. Tàwyanye wa-
homyaken hamà katxhe rma, àhorohpàra natxow hamà. Nyamoro wyaro exko, kekon
hatà. Ohorohnàtok haxa, Khoryenkomo mryenon mehra manay hamà. Akayaryet me
Khoryenkomo hutwahra manay hamà, kekon hatà, Txesusu, àwya.

10

70 komo nyaketxhàrà on ha.

1 Àro tàhto rma, tànhananàhrà kom waye 70 me wahanonkatxownà hatà, Kohkomo.
Tàywaho nànyahtxownà hatà. Asako rye nànyahtxownà hatà, asako rma rha, asako rma
rha. Àro wyaro asako rye nànyahtxownà hatà, omeroro. Anaro rha owto hona nànyahtx-
ownà hatà, tàywaho rma. Henta ya tàtotho yehtok hana, àsna rma nànyahtxownà hatà.
2 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Nat yeher komo wyaro, thenyehra rma
haxa natxhe, toto komo, Khoryenkomo hyaka tohsom komo, kekon hatà. Khoryenkomo
hyaka soknye kom haxa ryhe, yakehra ro mak natxhe. Àsok tawro hana. Nat yohà wyaro
nay hamà, Khoryenkomo, kekon hatà. Àro ke orwonàmtxoko, noro yakoro. Apa y, ayanoto
komo ànyahtxoko, katxoko, àwya. Ànyahtxoko, ohyaka àwyanye toto komo yohtoho me,
katxoko, àwya, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo wya.
3 Àtotxoko, kekon xarha tà, àwyanye. Àsok hana nay ha, kahneru mxekrà ha. Kamara
wawo tehtoko, osowyomahra nay hamà. Àro wyaro rma rha manatxhe hampànà. Toto
komo hyaka mpànà dyakyatxhe ha, kamara wyaron komo hyaka rma, kekon hatà, Txesusu.
4 Otxenyerun komo yonà yarhàra ehtxoko. Ayamatan komo xarha yarhàra ehtxoko.
Ohrorà womun komo xarha yarhàra ehtxoko, kekon hatà. Asama yarye otontokonye rma,
toto kom yakoro orwonàmrà kom hokohra ro mak ehtxoko, kekon hatà, Txesusu.
5 Toto kom màn yaka oyowomnàtokonye, onà wyaro htxero katxoko, àton komo wya,
kekon xarha tà. Teryehorye hak oytxowà, Khoryenkomo, katxoko, àwyanye. 6 Teryehorye
texem me ehtokonye, teryehorye neryatxow hamà, Khoryenkomo, kekon hatà. Teryе-
horye texem mehra haxa ehtokonye, teryehorye txeryheranye nay hamà, kekon hatà,
Txesusu, tànànyaknyàr komo wya. 7 Anaro rha màn kom yaka àtohra ehtxoko. Onok kom
màn yaka hana oyowomàtxhenye, àto rye rma hak oyonmahyatxhe ha. Nyamoro hak
anyahmatxowà. Nyamoro hak owokhatxowà. Àro wyaro towakryexem me rma manatxhe
ha, ranoto me oyesnàr komo ke mak ha. Àsok tawro hana. Kàhyakanye tatamoketxhenye,
towakryexem me natxow hamà, toto komo, kekon hatà, Txesusu.
8 Anaro rha owto hona màtetxhe ha, kekon xarha tà. Tàwyanye oyonytxantokonye,
anyahmetxow hamà, owto hon komo. Ànàmrà komo rma enahtxoko, kekon hatà. 9 Àto
rma oyehtokonye, ekehàtho komo enyhoryetxoko. Onà wyaro katxoko, àton komo
wya. Kàkayaryet kom me Khoryenkomo nànyaketxho ryhe, omohsah me naha, katxoko,
àwyanye, kekon hatà, Txesusu. 10 Oyonytxahranye owto hon komo yehtok haxa, onà
wyaro ehtxoko, anhàn komo hutwamohsonàr horà. Màmyaka ahatakatxoko. Onà wyaro
katxoko, omeroron komo nenytxanàr me. 11 Amna nehtahpunkehe, katxoko. Oyowto
komo hpunutho rma amna nànomyaha, ohyawonye, atxke oyesnàr komo ke, katxoko,
àwyanye, kekon hatà. Onà wyaro ryhe uhutwatxoko, katxok xarha, àwyanye. Kàkayaryet
kom me Khoryenkomo nànyaketxho ryhe, omohsah me naha, katxoko, àwyanye, kekon
hatà, Txesusu. 12 Onà wyaro àkehe, owyanye, nyamoro hoko. Amnye, Khoryenkomo
wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa natxhe hampànà, àton komo,
oyonytxanyehnànhàyamotho. Soknoma hon heno komo yoho rma haxa, atxke natxhe
hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo wya.

Anaro rha owto hon komo yanàhnohtoho yokarymatxhàrà on ha.

[13] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, anaro rha owto hon kom hoko. Onà wyaro àkehe,
Korasen hon kom hoko, Betsayda hon kom hoko xarha, kekon hatà. Tanàhnohsom me rma
haxa natxhe hampànà, nyamoro ha. Àsok tawro hana. Eryehokano weryaknano, ànenyàr
kom me. Rahoxetà rma wenyheknano, àwyanye. Anar me harha tanhànàthàyamo
yonyhera rma natxhe ha, kekon hatà. Txeru hon kom haxa ryhe, rahoxetà yonyhera
nehxatxoko. Seknon hon komo xarha, eryehokano ytxoho yonyhera rma rha nehxatxoko.
Tàwyanye xenyetok haxa, mexehra rma haxa anar me harha tanhànàthàyamo yonyàràtho
haryhe, àwyanye. Sakatho ke harha ewomumtonàràtho kom haryhe, wàràmno waka
xarha eryewtanàràtho kom haryhe, àro wyaro rma, anar me harha tanhànàthàyamo
yony me ehutwamohsonàràtho kom haryhe, kekon hatà, Txesusu. [14] Àro ke, onà wyaro
àkehe, Korasen hon kom hoko, Betsayda hon kom hoko xarha. Amnye, Khoryenkomo wya
wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa natxhe hampànà, nyamoro ha. Txeru
honotho komo yoho rma haxa, atxke natxhe hampànà. Seknon honotho komo yoho rma
haxa, atxke natxhe hampànà, nyamoro ha, Korasen hon komo rma, Betsayda hon komo
xarha, kekon hatà, Txesusu.

[15] Onà wyaro àkehe, Kafahnaw hon kom hoko xarha, kekon hatà. Kahe yaka tanàmsom
me nosonyatxow hamà, nyamoro ha. Tanàmsom mehra mak natxhe ha, kahe yaka.
Tarymaxem me haxa ryhe natxhe hampànà, yuhnayen hona, anàhnohno ytxoho ro na,
kekon hatà, Txesusu.

[16] Onà wyaro nkekon xarha tà, tànànyaknyàr komo wya. Àsok hana natxow ha, oyonytx-
any kom ha, kekon hatà. Tàwyanye oyonytxantokonye rma, uro rma ronytxetxhe. Àsok
haxa hana natxow ha, axanomkahnohnye kom ha. Tàwyanye axanomkahnohnàtokonye
rma, uro rma roxanomkahnohyatxhe. Àro wyaro tàwyanye roxanomkahnohnàtoko rma,
ronyaknyenhàrà rma xanomkahnohyatxhe, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo
wya.

Txesusu hyaka harha 70 komo yomokàthàrà on ha.

[17] Amnye nomohtxownà harha tà, Txesusu nànyaketxho komo, 70 komo rma. Teryeho-
rye rma haxa nomohtxownà hatà, Txesusu hyaka harha. Amna yohà y, ketxkon hatà.
Worokyamo komo ryhe, amna yoyuknye ro me natxhe. Amna wya, Txesus yano me
otowko ha katxhe rma, amna yoyukyatxhe, ketxkon hatà.

[18] Àna hamà, kekon hatà, Txesusu. Àsok hana nehxakon ha, worokyamo yohà ymo ha,
Satanasà ymo. Kahe yawon komo wyaro ehonomnà me rma haxa nehxakonà, noro ymo
ha. Ehonomnà mehra harha txexah me naha, kekon hatà. Sasa tatoko, mexehra nay
hamà, kahe ratokoko. Àro wyaro rma rha anar me texem me nehxakonà, Satanasà ymo.
Ehonomnà me ehxahotho rma, ehonomnà mehra harha texem me nehxakonà, roywerorо,
kekon hatà, Txesusu.

[19] Rano me ryhe tahoxerye manatxhe, ohnawonye, kekon xarha tà. Àro hoye ro
anhà marymetxhe. Kàwyanye okoye yotahatxho wyaro, anhà marymetxhe. Kàwyanye
txekerye yotahatxho wyaro rma, anhà yohà ymo marymetxhe, rano me mak ha. Oy-
eryewhamnohpàranye ro mak naha ha, noro ymo ha, kekon hatà, Txesusu. [20] Àsok
hana teryehorye manatxow ha. Teryehorye manatxow hamà, worokyamo komo wya
oyoyuknur komo ke mak ha. On hok haxa ryhe teryehorye ehtxoko, kekon hatà.
Tàmryenon yosot komo menhonyenhàr me naha, Khoryenkomo. Kahe yawo àmenhosah
me rma naha, oyosot komo. Àro hoko rma teryehorye ehtxoko, kekon hatà, Txesusu,
tànànyaketxhàyamotho komo wya.

Txesusu yeryehotathàrà on ha.

[21] Àro wyaro tàwya katxhe rma, neryehotay hatà, Txesusu, Khoryenkom yokato yano
me hatà. Apa y, kekon hatà, Khoryenkomo wya. Kahe yawon komo yohà ryhe omoro.
Yukryeka hon komo yoh xarha omoro, kekon hatà. Romryenon komo wya mehut-
wamohseko. Àro ke, ohxe xaxa manaha, àkehe, owya. Tàyweron uro ha kanyehnà komo
wya mehutwamohseko, uhutwatxehkanye ro uro ha kanyehnà komo wya rma, kekon

hatà. Uhutwanyehnà uro kany komo wya haxa ryhe, mehutwamohseko, bàryekomo txko wyaron komo wya rma, kekon hatà. Apa y, àwyanye rma mehutwamohseko, ayano me ro mak ha, àhokonye towahke xaxa oyesnàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu, Khoryenkomo wya.

22 Thutwamohsony me ryeryeye, royàmà, kekon xarha tà. Buru hutwatxehkanye ro me naha, royàmà, noro marma mak ha. Khoryenkom muru hutwahra ro mak natxhe, anar komo, kekon hatà. Royàm hutwahra xarha natxhe. Uro marma, royàm hutwatxehkanye ro me wehxaha, umuru kaxe. Noro uhutwamohsehe xarha, ronwahanonkanàr komo wya, kekon hatà, Txesusu.

23 Àro wyaro tàwya katxhe rma, neramay hatà, tànhananàhrà ro komo wetxe. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye, anar komo nenytxahtor me mak ha. Towakryexem me rma manatxow hamà, rahoxetà yony me oyesnàr komo ke, kekon hatà. 24 Onà wyaro àkehe, owyanye. Amnyehran heno komo yoho rma haxa, towakryexem me manatxow hamà. Onenyàr komo yonyhera nehxatxkon hamà, nyamoro heno, kekon hatà. Xenyàr xe rma nehxatxkon haryhe, nyamoro heno, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo rma, àkayaryet heno komo xarha. Onenytxanàr komo yonytxanàr xe xarha nehxatxkonà rma haryhe. Enytxahra mak nehxatxkon hamà, nyamoro heno, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Toto yakoronomanyenhàr me Samaryayana yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

25 Txesusu hyaka nomokye hatà, toto. Àyweronàhyamano ynye ro komo kukuru rma mok nehxakon hatà. Txesusu kukmanàr xe rma nehxakon haryhe tà, enkukmanàr horà. Onà wyaro rma nkekon hatà, àwya. Khananàhnye y, kekon hatà. Àsoke ryhe ohxe wehxano, karyhe roro harha ryehtxoho me, kekon hatà, Txesusu wya.

26 Àsoke nkeno, kàyweronàhyamatxho komo, owya, kekon hatà, Txesusu, àwya. Àsoke màrwonàhyameno, kekon hatà.

27 Onà wyaro neyukye hatà, àyweronàhyamano ynye ro. Onà wyaro nkehe, kekon hatà. Kohkom xe xaxa ehtxoko. Khoryenkom xe rma ehtxoko, oyowan kom ke xaxa mak ha, ohnawon kom ke xaxa mak ha, ayahoxet kom ke xaxa mak ha, oyehutwanàr kom me xaxa mak ha. Osox oyehtxoho wyaro rma, ohoyen komo xe xaxa ehtxok xarha. Àro wyaro rma nkehe, kàyweronàhyamatxho komo, kekon hatà.

28 Yaworo uro meyukno, kekon hatà, Txesusu. Àro yawo ro rma haxa exko, karyhe roro harha oyehtxoho me, kekon hatà, àwya.

29 Krawamehra royukno hamà, mosonà, kekon hamà, tàhnawo, àyweronàhyamano ynye ro. Txesusu wya krawamehra toyuhtoho xehra mak nehxakon hamà. Àro ke, onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu wya. Onok komo ryhe, rohoyen me natxowà, àxenye ryehtxoho me, kekon hatà.

30 Anaro rha yana komo hoyen me noro yehtxoho hutwamohsonàr xe nehxakon hatà, Txesusu, àwya. Àro ke, anaro yana wya toto yakoronomatxhàrànhàrà yokarymay hatà, àwya. Onà wyaro nkekon hatà.

Xerusaryen hoye toy hatà, toto, Xuknewyana rma, kekon hatà. Xeryko hona tekon hatà. Noro heno yahohtxownà hatà, waha komo. Womunkatxownà hatà. Netahatxownà xarha tà. Àro wyaro tàwyanye txeryetxhe rma, totxownà hatà, waha komo. Àwayehpayanotho rma nomtxownà hatà, kekon hatà, Txesusu. 31 Asama yarye nomokyakon hatà, Khoryenkom màn yonye ro. Àsok hana norotho yonyey ha. Nenyeye rma haryhe tà. Tàwya xenyetxhe rma, norotho hyaha rma toy hatà. Akoronomahra mak nexey hatà, kekon hatà, Txesusu. 32 Àto mya rma rha nomokye hatà, anaro xarha, toto. Ryefeta komo kukuru rma mok nehxakon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo yakoronomanye ro rma hatà. Tàwya norotho yonyetxhe, àhyaha rma rha toy hatà, Ryefeta xarha. Akoronomahra rma rha nexey hatà, kekon hatà, Txesusu. 33 Nomokye xarha tà, anaro. Samaryayana rma mok nehxakon hatà, noro ha. Asama yarye tàtontoko rma, norotho hyaka nomokye hatà. Tàwya xenyetxhe rma, àhnàn yawo rma haxa nehxakon hatà, Samaryayana, kekon

hatà, Txesusu. [34] Àro ke, àhyaka haxa toy hatà. Nehtxemay hatà. Àkat yarkay hatà, eheryan horye. Ufa xkun xarha yarkay hatà, àhorye. Eheryan karamye xarha tà, wom ke. Àro wyaro tàwya ehtxematxhe rma, toknà mkakoso nakryey hatà. Narày hatà, hawana kom màn yaka. Àto rma tehtoko, nenyakonà rma hatà, kekon hatà, Txesusu. [35] Enmahàtxhe, toy xarha tà, Samaryayana. Àtohra rma hak tehtoko, tàtxenyerun hoye nàmye hatà, hawana màn komo yohà wya. 2 rma yàmye hatà, àwya. Onà otxenyerunu kekon hatà, àwya. Moson yonytxoho yehetho rma onà, kekon hatà. Ohxe mpànà xenyko, kekon xarha tà. Otxenyerun hoye màmyan hana, ohxe owya xenyàr me, kekon xarha tà. Àwararohra ronàmàtho yehtoko, wàmyaha xarha, owya, kekon xarha tà. Romokàtxhe, wàmyaha xarha, owya, kekon hatà, Samaryayana, hawana màn komo yohà wya, kekon hatà, Txesusu.

[36] Àsok muhutweno, kekon xarha tà, àyweronàhyamano ynye ro wya. Àsok muhutweno. 3 me nehxatxkon hamà, asama yarye àtoxemo komo. Waha komo netahatxhotho yonytxownà hamà, nyamoro, omeroro. Onok katà, rohoyen me naha, moson heno, wakoronomen hamà, kaye, owya, Khoryenkom màn yonye ro katà, Ryefeta haxa katà, Samaryayana haxa katà. Onok katà, thoyen me xaxa nenyeye, owya, kekon hatà, Txesusu. [37] Onà wyaro neyukye hatà, àyweronàhyamano ynye ro. Noro heno hnàn yawono ryhe, akoronomanyenhàrà rma, thoyen me xaxa nenyakon hamà, kekon hatà. Àna hamà, kekon hatà, Txesusu, àwya. Àro ke àtoko. Noro wyaro rma rha exko, kekon hatà, àwya.

Txesusu yonytxanye ro me Maryeya yexetxhàrà on ha.

[38] Asama yarye tetxkon hatà, Txesus komo. Tàtontokonye rma, owto hona nahatakatx-ownà hatà. Àto nehxakon hatà, wosà. Mahta rma noro ha. Omoko, romàn yaka, kekon hatà, noro, Txesusu wya. Bàn yaka narày hatà. [39] Towtànke nehxakon hatà, Mahta. Maryeya rma noro ha, ewtà. Kohkomo yakrataka neryewtay hatà, Maryeya. Noro yonytxanàr xan kax mak nehxakon hatà. Txesusu wya thananàhrà xe rma haxa nehxakon hatà. Àro ke nenytxekonà roro rma hatà, Maryeya.

[40] Mahta haxa ryhe, natamokyakon hatà. Tatamohtxoho hoye ro noseryehokekon hatà. Àro ke toy hatà, Txesusu hyaka. Rohà y, kekon hatà, àwya. Àsok tawro ronyhera manaye. Uro marma katamokyaha. Atamokhera naha, rowtà, kekon hatà. Rakoronomahra naha. Àro ke, oyowtà akoronomako kasko, àwya, kekon hatà, Mahta, Txesusu wya.

[41] Onà wyaro haxa neyukye hatà, Kohkomo. Mahta y, kekon hatà. Mahta y, thenyehra rma haxa moseryehoken hamà. Anaro rha oyomyawon hoko moseryehoken hamà, kekon hatà. [42] Owyanye ronytxatxho ryhe, oyomyawon kom hoko oyehtxoho komo yoho rma haxa naha. Kohkomo rwon hak wenytxaxe, ken hamà, oyowtà, Maryeya. Àro ke, ronytxahra harha exko kahra ro mak wehxaha, àwya, kekon hatà, Txesusu, Mahta wya.

11

Khoryenkom yakoro kàrwonàmtoho kom hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

[1] Anato tehtoko, Khoryenkom yakoro nàrwonakon hatà, Txesusu. Atàknatxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, ànhananàhrà ro komo kukuru, àwya. Amna yohà y, kekon hatà. Àsoke ryhe amna nàrwonano, Khoryenkom yakoro. Uhutwamohsoko, amna wya, kekon hatà. Àro rma hutwamohsoy hatà, Xowaw heno, tànhananàhrà rotho komo wya. Àro wyaro rma rha uhutwamohsoko, amna wya, kekon hatà.

[2] Khoryenkom yakoro orwonàmnàtokonye, onà wyaro katxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Apa y, enyhoru ro me naha, Khoryenkomo, kanye ro me hak nahtxoko, toto komo, omeroro, ohoko, katxoko. Apa y, amamehra nyhe rma hak oyonytxowà, toto komo, tkayaryet kom me harha, katxok xarha. [3] Apa y, emahona ro amna ànyahmako, katxok xarha. [4] Apa y, oseryewhokako, amna yanhànàtho hoko, katxok xarha. Apa y, amna xehra toto komo yexetxhe, amna xarha noseryewhokehe, àhokonye, àro ke oseryewhokako, amna hoko, katxok xarha. Apa y, anhà nkukmahtor me amna txeryko, katxok xarha. Àro

wyaro rma Khoryenkom yakoro orwonàmtxoko, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

5 Kuknonano me nàrwonàmye xarha tà, tàwya Khoryenkomo hutwamohsotho me, koyuknye ro me noro hutwamohsotho me. Àsok hana manatxow ha, kekon hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Anatoko onà wyaro manatxow hana. Kohsarakatawo màtetxow hana, axan komo hyaka. Onà wyaro màketxow hana, àwya. Hoymo y, ekeyu tàmko, rowya, màketxow hana. 3 me rma tàmko, 6 rohyawo ehxera esnàr ke, rohyaka hawana yomoknàr ke, màketxow hana, axan komo wya, kekon hatà, Txesusu. 7 Àsok hana oyoyukyatxow ha, noro ha. Rompakahra exko kahra nay hamà, bàn yaye ro. Romàn mak wahuno ha kahra nay hamà. Nànàhtxow mak ha, rohokyamo, kahra nay hamà. Asanàmpàra wehxaha kahra nay hamà. Anyahrà yàmpàra wehxaha kahra nay hamà, kekon hatà, Txesusu. 8 Onà wyaro haxa nay hamà, noro ha. Nasanàmyan hamà. Àx oyehtxoho komo yàmyan hamà. Àsok tawro hana. Axan kom me tehtxoho hoye rohra hana oyoyukyatxow ha. Teryewrye ro rma haxa orwonàmtoho kom hoye ro ryhe, oyoyukyatxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

9 Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Apa y, uro ewakryeko kany me ehtxoko. Uro ewakryeko kany me oyehtokonye rma, oyowakryetxhe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Apa y, uhutwamohsoko, rowya, kany me ehtxok xarha. Uhutwamohsoko, rowya, kany me oyehtokonye rma, hutwamohsehe xaxa mak hampànà, noro ha, owyanye, kekon hatà. Àsok hana natxow ha, bàn yawon kom ha. Bàn komo hotar hoko, tey tey tey tawro yonytxatxhe rma, nahurmaketxow hamà. Àro wyaro rma rha, tàwya oyonytxatxhenye rma, oyoyukyatxhe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu. 10 Àsok tawro hana. Uro ewakryeko kany komo rma, towakryexem me harha natxow hamà. Uhutwamohsoko, rowya, kany komo xarha, hutwetxow harha mà. Tey tey tey kany komo xarha, toyuhsom me harha natxow hamà, kekon hatà, Txesusu.

11 Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà. Thohke manatxow hana. Àsok hana omur komo meyukyatxow ha. Apa y, kana txko tàmko, rowya, kany me ehtokonye, okoye yàmpàra manatxow hamà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. 12 Apa y, àhme tàmko, rowya, kany me xarha ehtokonye, txekerye yàmpàra manatxow hamà, àwyanye, kekon hatà. 13 Enyhoru marma màmyatxow hamà, ohokyamo wya. Àro wyaro rma manatxhe, omnyamo, anhà komo rma. Àsok haxa hana nay ha, oyàm kom ha, kahe yawono rma. Oyohonye rma haxa enyhoru yàmnye ro me nay hamà. Owyanye, oyokato tàmko, rowya, katxhe rma, tokato rma yàmyaha ha, noro ha, owyanye.

Khoryenkom yahoxet yano me worokyamo yowrà hoko wehxaha katxhàrà on ha.

14 Worokyamo yowye hatà, Txesusu, toto hyaye. Àrwomnà ro me toto yeryakon hatà, worokyamo. Tàhyaye otowàtxhe rma, nàrwonàmye harha tà, toto. Noseryehoketxkon hatà, toto komo.

15 Onà wyaro nketxkonà rma haryhe tà, ukukur komo. Bewsekmu yano me xaxa we nowyaha ha, mokro, ketxkon hatà. Worokyamo yohà ymo yano me towsom me nay hamà, worokyamo, ketxkon hatà. 16 Onà wyaro nketxkon xarha tà, anar komo, Txesusu wya. Kahe yawon yahoxetà xenyhoko, amna wya, yaworo xaxa manay hamà katxho me, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. Noro yahoxetà kukmanàr xe rma nehxatxkon haryhe tà.

17 Atxke ehutwatxho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Àsok hana natxow ha, owto hon kom ha, kekon hatà. Tosoyxemà ro me tehtokonye, natanàhnohyatxow hamà, owto hon heno komo. Àsok hana natxow ha, àro rye yawon komo xarha, kekon hatà. Tosoyxemà ro me tehtokonye, natakhahyatxow hamà, àro rye yawonotho komo, kekon hatà. 18 Àro wyaro rma rha, tosoyxemà ro me tehtokonye, Satanasà ymo heno komo yatanàhnohràtho haryhe mà. Bewsekmu yano me worokyamo yownye me ryehtoko, worokyamo yosoynyàràtho kom haryhe mà, kekon hatà, Txesusu.

[19] Okukur komo xarha, worokyamo yowyatxow hatà, kekon xarha tà. Àsok tawro
hana. Bewsekmu yano me amna nowyaha kahra natxow hamà, nyamoro ha. Àro ke,
Bewsekmu yano me towsom me nay hamà, worokyamo, tatoko rma owyanye, yaworohra
mak màketxhe ha, ketxow hamà, okukur komo rma, owyanye, kekon hatà. [20] Khoryenkom
yahoxet yano me haxa ryhe, worokyamo yowrà hoko wehxaha. Noro yano me townye me
ryehtoko, onà wyaro kany me rma nay hamà, Khoryenkomo, owyanye. Akayaryet kom
me naha, mosonà, ronànyaketxho, kany me nay hamà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

[21] Àsok hana nay ha, horykomo ha. Tahoxerye ymo rma haxa nay hamà, kekon hatà.
Tàyehryenke xarha nay hamà. Bànà rma yonyan hamà, waha komo yowomrà hona,
kekon hatà. Àro ke ohxe nay hamà, àkatxho. Arhàn me rma nay hamà, kekon hatà.
[22] Anatoko nomokyan hana, toto ymo. Bàn yonyetho yoho rma haxa tahoxerye nay hamà,
noro ymo ha. Àro ke, bàn yonyetho yarymen hamà. Nàyehryenkehe xarha. Ryehrye ke
kekurunhehe kanyetho rma kurunkehe. Nàyehryenkehe, omohsaho ymo. Àkatxhothàr
xarha yaryaha. Tkatxho me harha neryaha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, rowya
worokyamo yownàtoko, Satanas komo warymen hamà, kekon hatà, Txesusu.

[23] Àsok hana manatxow ha, kekon xarha tà. Rakoro àtohra oyehtokonye, roxanhàn me
rma manatxow hamà. Rohyaka toto komo yokhàra oyehtokonye, rohyaye maryatxow
hamà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Toto hyaka harha worokyamo yomohtoho yokarymatxhàrà on ha.

[24] Àsok hana nay ha, worokyamo ha, kekon xarha tà, Txesusu. Toto hyaye totowàtxhe
rma, ahehnaha ten hamà. Tosarà yohoryan hamà. Xenyhera ro mak naha, àto. Àro
ke, onà wyaro nken hamà. Toto hyaka harha àten hamà, romànàtho yaka harha, kehe,
worokyamo, toto hyaye otowsahotho, kekon hatà. [25] Àro ke nomokyaha harha, toto hyaka
harha. Toto yowanà yonyaha. Bànàthàrà rma yonyaha. Ohxe harha naha, àmànà.
Enyhoryexaho rma yonyaha, kekon hatà. [26] Àro wyaro tàwya xenyetxhe, tkukur komo
yanyekyaha, worokyamo. 7 me nanyekyatxhe. Noro ymo yoho rma haxa, atxke natxhe,
nyamoro ha, ànanyeketxhàyamo, kekon hatà. Toto yowan yaka nowomyatxhe, nyamoro
ha, omeroro, àto roro tehtxoho menye. Àsok hana nay ha, tototho. Atxke rma haxa nay
hamà. Amnyehra htxero, atxke nehxakon hakahpa. Àro wyaro atxke texetxhàràtho yoho
rma haxa, atxke nehtxekehe haxa ha, norotho, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Khoryenkomo newakryenàr komo yotaketxhàrà on ha.

[27] Àro wyaro Txesusu rwonàmnàtoko rma, teryewrye ro nàrwonàmye hatà, wosà. Toto
komo waye ro, ohsamnohxemo komo waye ro, nàrwonàmye hatà. Onà wyaro nkekon hatà,
Txesusu wya. Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa nehxakon hamà, oyonà, kekon
hatà. Noro newakryetxho me rma haxa nehxakon hamà, oyon me tesnàr ke mak ha, towan
yawo ayanàr ke mak ha, owya àmanatàr yonàr ke mak ha, kekon hatà, wosà. [28] Àna matà,
kekon hatà, Txesusu. Khoryenkomo rwonà yonytxany kom haxa ryhe, noro newakryenàr
me natxhe. Eyuknye ro komo rma, noro newakryenàr me xaxa mpànà natxhe ha, kekon
hatà, Txesusu.

Àsok hana manatxow ha omnyamo amnyeno rma komo katxhàrà on ha.

[29] Nohsamnohyatxkonà rma haxa hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Onà wyaro nkekon
hatà, àwyanye. Àsok hana manatxow ha, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà.
Atxke rma haxa manatxow hamà. Kahe yawon yahoxetà xenyhoko, amna wya, màketxhe
rma harye, rowya. Noro yahoxetà yonyhohra mak wehxaha, owyanye. Xonas heno
hutwahkahpàra ehtxoko. Noro heno yanàmye hatà, Khoryenkomo, tàwya tahoxetà
yonyhotho me, kekon hatà, Txesusu. [30] Noro yanàmàthàr hoye ro, Khoryenkom yahoxetà
hutwatxownà hatà, Enenefe hon heno komo. Àro wyaro rma rha Toto me Enusaho
yasanàmtoho hoye ro, Khoryenkom yahoxetà muhutwetxhe hampànà, omnyamo, am-
nyeno rma komo, kekon hatà, Txesusu.

[31] Àsok hana nehxakon ha, Saromaw heno ha, kekon xarha tà. Tàywero rma haxa nehxakon hatà, noro heno, anar komo yoho rma haxa mak hatà. Àro ke, noro yonytxaxe nomokye hatà, wosà, notxwakomo. Sur yaworon heno komo notxwanà rma noro hatà. Nyamoro yowto rma, moxe rma haxa nehxakon hatà. Àsnye ro moxe rma haxa nomokye hatà, ànotxwan heno komo, Saromaw heno yonytxax mak hatà. Àsok hana manatxow ha, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà, Txesusu. Awawonye rma naha, ehonomnà xaxa. Saromaw heno yoho rma haxa ehonomnà me naha, noro ha. Noro yonytxahra mak manatxhe, omnyamo. Àro ke, amnye, Khoryenkomo wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, atxke rma haxa manatxhe hampànà. Àro rma ho, Sur yaworon heno komo notxwanà menyatxhe hampànà. Onà wyaro nkehe hampànà, noro ha, owyanye. Atxke rma haxa mehxatxkon hamà, rowyarohra oyesnàr komo ke, ehonomnà xaxa yonytxahra oyesnàr komo ke, kehe hampànà, Sur yaworon heno komo notxwanà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

[32] Àro rma ho, Enenefe hon heno komo xarha menyatxhe hampànà, kekon xarha tà. Onà wyaro nketxhe hampànà, nyamoro ha, owyanye. Atxke rma haxa mehxatxkon hamà, amna wyarohra oyesnàr komo ke, ketxhe hampànà, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Àsok tawro hana. Xonas heno yonytxatxownà hatà, Enenefe hon heno komo. Noro heno wya ekarymatxhe rma, anar me harha tanhànàthàyamo yonytxownà hatà. Nyamoro heno wyarohra mak manatxhe, omnyamo, amnyeno rma komo. Awawonye rma naha, ehonomnà xaxa. Xonas heno yoho rma haxa ehonomnà me naha. Noro yonytxahra mak manatxhe ha, omnyamo, kekon hatà, Txesusu.

Khoryenkomo hutwatxho hoko kuknonano yokarymatxhàrà on ha.

[33] Kuknonano me nàrwonàmye xarha tà, Txesusu. Kweyur komo wyaro naha, Khoryenkomo rwonà, kekon hatà. Kweyur komo hotuhtotxhe rma, etahurhura tehxatxow hamà. Oryen yosnaka txeryhera tehxatxow hamà. Ahon hona haxa teryatxow hamà, kekon hatà. Àro rma ho ehtoko, kweyhetxow hamà. Bàn kom yaka towomsom komo xarha weyhetxow hamà. Àro wyaro rma rha Khoryenkomo rwonà tekarymetxow hamà, toto komo wya Khoryenkomo hutwatxho me, kekon hatà, Txesusu.

[34] Kuknonano me rma rha nàrwonàmye xarha tà. Ohxe oyonur komo yehtoko, omeroro menyatxow hamà, kekon hatà. Tawasnye rma haxa manatxhe, ohnawonye. Ohxehra ehtok haxa, xenyhera ro mak manatxow hamà, kekon hatà. Tawanye mak manatxhe, ohnawonye. Àro wyaro rma rha, Khoryenkomo hutwahra oyehtokonye, tawanye manatxhe, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu. [35] Khoryenkomo hutwany me wehxaha, kany me rma oyehtokonye, ohxe mpànà ehtxoko, kekon hatà. Noro hutwahra rma manatxow hana, kekon hatà, Txesusu. [36] Khoryenkomo hutwany me oyehtokony haxa, tawasnye rma haxa manatxow hamà, ohnawonye. Awaràn wawon komo wyarohra ro mak manatxhe ha. Weyu wya kweyhontokono wyaro, tawasnye rma haxa manatxhe, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu.

Farysew yanhàn komo yokarymatxhàrà on ha.

[37] Txesusu rwonàmnàtoko rma, àhyaka nomokye hatà, horykomo, Farysewu rma. Omoko, rohyaka emtakmaxe, kekon hatà, àwya. Àro ke toy hatà, Txesusu, noro màn yaka. Bo, neryewtay hatà, emtakmaxe. [38] Osomyakorokahra rma nemtakmekon hatà, Txesusu. Àro ke noseryehokay hatà, Farysewu. Àsok tawro harha, kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra nay hamà, mosonà, kekon hatà, tàhnawo.

[39] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Kohkomo, àwya. Àsok hana manatxow ha, omnyam ha, Farysew komo, kekon hatà. Àmkay marma oryenà korokaxaho wyaro manatxow hamà. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ron me mosonyhetxhe rma haryhe, toto komo wya. Ohnawonye ryhe, àro yawo rohra mak manatxhe ha. Atxke rma haxa manatxhe, ohnawonye. Anar komo katxho hoko tehohkaxemà ro me xarha manatxhe, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu. [40] Akàhpàn me manatxow hamà. Kàyweronàhyamanyenhàr me

Khoryenkomo hutwahra manatxow hamà. Tàwya kàyweronàhyamantokonye rma, onà wyaro nkekonà, Khoryenkomo. On yawo ro ehtxoko, toto komo nenyàr me ohxe oyehtxoho menye, kekonà. Onà wyaro nkekon xarha. Ohnawony xarha, on yawo ro ehtxoko, ronenyàr me ohxe oyehtxoho menye, kekon xarha, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu. 41 Àro ke, onà wyaro ehtxoko. Ewakryehnàtho komo ewakryetxoko. Akatxho kom hoye tàmtxoko, àwyanye. Owyanye tàmnàkoko rma, ohnawony xarha amemra ehtxoko. Àro wyaro oyehtokonye, ohxe rma haxa manatxhe, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu, Farysewu wya.
42 Onà wyaro haxa àkehe, owyanye, Farysew komo wya, kekon xarha tà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno. Àsok tawro hana. Anatàr komo yeher hoye desmu rma màmyatxow hamà, Khoryenkomo wya. Ohteran komo txko hoye, ahukna komo txko hoy xarha, anaro rha anatàr komo yeher hoy xarha, desmu rma màmyatxow hamà, Khoryenkomo wya, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro oyosonyhonàr kom horà, kekon hatà. Onà wyaro kahra mak manatxhe. Àme rye rma haxa hak wehxe, toto kom hoko, kahra mak manatxhe. Khoryenkom xe rma haxa hak wehxe, kahra mak manatxhe. Àro wyaro ohxe oyehtxoho kom hok haxa tehxorye manatxhe. Àro wyarono rma, desmu yàmrà hoko xarha tehxorye manatxhe ha, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu.
43 Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno, Farysew komo, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Ohsamnohno ytxoho ro yawo oyehtokonye, ehonomnà komo yahon ho meryewtetxow hamà. Yakentawo otontokonye, Ha y, khananàhnye y tawro xe manatxow hamà, toto komo wya. Ehonomnà me oyonyàr komo xe manatxow hamà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.
44 Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Onamno ytxoho ro wyaro manatxow hamà. Xenyhera rma tehtokonye, onamno ytxoho ro yakmekyatxow hamà, toto komo, àywenyeke tesnàr komo ke. Àro wyaro rma rha, ohokonye nehohketxhe, toto komo, ayanhàn komo ywenyeke tesnàr komo ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Àyweronàhyamano ynye ro yanhàn komo yokarymatxhàrà on ha.

45 Onà wyaro nkekon hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo kukuru, Txesusu wya. Khananàhnye y, kekon hatà. Àro wyaro owya Farysew komo yokarymantoko, amna xarha meyan hamà, kekon hatà.
46 Tanàhnohsom me rma rha manatxhe hampànà, omnyam heno xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo, kekon hatà, Txesusu. Àsok tawro hana. Toto komo màhananàhyatxow hamà, thenyehra rma haxa mak ha, àwyanye eyuknuru yoho rma haxa mak ha. Omnyam xarha, eyukhura rma rha manatxhe. Nyamoro yakoronomahra mak manatxhe. Esnakanye nyhe rma àhananàhpàranye mak manatxhe, kekon hatà, Txesusu.
47 Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Ohoryen heno komo, Khoryenkom yanoto heno komo yotahetxkon hatà. Omnyamo ryhe, nyamoro heno yonamàthàràtho menyhoryetxhe, kekon hatà. 48 Owyanye enyhoryetxho hoye ro, ohoryen heno komo yanhànà muhutwamohsetxow hamà, toto komo wya. Nyamoro heno wya etahatxhàyamonhàrà ohxe nay hamà, owyanye. Àsok tawro hana, owyanye enamàthàyamotho yonyhoryenàr ke hamà, kekon hatà, Txesusu. 49 Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà, khutwatxehkanye ro komo karyehtanà rma.
Rorwonà yokarymanye ro komo ànyakyaha, romryenon komo hyaka. Ranoto komo rma ànyakyaha, àhyakanye. Ukukuthuyamo yotahetxhe hampànà. Ukukuthuyamo xarha yeryewhamnohyatxhe hampànà.
Àro wyaro rma nkehe, Khoryenkom karyehtanà, kekon hatà, Txesusu. 50-51 Àro ke, amnyeno rma komo yanàhnohyaha hampànà, Khoryenkomo. Amnyehra thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, etahaxemo heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo, kekon hatà. Khoryenkomo wya akàhtono yeryetxhe rma, wayehye hatà, Akmew

heno, totahatxho wya. Noro heno wyaro rma rha wayehtxownà hatà, Khoryenkom yanoto heno komo, thenyenohnà heno komo, totahatxho komo wya rma rha. Amnye nyhe rma àmahyakany haxa wayehye hatà, Sakaryeyas heno, totahatxho wya rma rha. Khoryenkom màn watxan yawo noro heno yotahatxownà hatà. Faka yaknyohtoho monye nyhe hatà, Khoryenkom màn màhto rma hatà, noro heno yotahatxownà hatà. Nyamoro heno yotahatxehkatxownà hatà, ohoryen heno komo, amnyeno rma horyen heno komo rma. Àro hoye ro, tanàhnohtàkaxem me rma haxa, manatxhe hampànà, omnyamo, amnyeno rma komo, kekon hatà, Txesusu.

52 Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam heno, àyweronàhyamano ynye ro komo, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Yaworon xaxa hutwamohsohra ro mak manatxhe ha, toto komo wya. Uhutwanyehnà komo kax mak manatxhe ha, kekon hatà. Uhutwatxahke toto komo yehtoko, onà wyaro màketxow hamà, àwyanye. Yaworonohnà àro ha, onhutwanàr komo ymo xako, màketxhe rma haryhe, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.

53-54 Àsnye ro toy hatà, Txesusu. Tàtonàr kom me rma, noro yakoro nàrwonatxkonà rma hatà, àyweronàhyamano ynye ro komo, Farysew komo xarha. Atxke toyuknur komo xe rma nehxatxkon haryhe tà, àwya, awexenàmrà yonytxanàr horà. Atxke màkehe, yaworohra mak màkehe, tawro xe rma nehxatxkon haryhe tà, Txesusu rwon hoko. Àro ke thenyehra nàrwonatxkon hatà, noro yakoro, anaro rha hok hatà.

12

Oseryehpàra ehtxoko toto kom hona katxhàrà on ha.

1 Àro wyaro Farysew komo rwonàmnàtoko, nohsamnohyatxkonà rma hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, yaken mew me hatà. Natakmekyatxkon hatà, thenyehra rma haxa tesnàr komo ke. Àto nehxatxkon xarha tà, Txesusu nhananàhrà ro komo.

Nyamoro wya ryhe, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu. Yaworon mehra ro mak natxhe ha, Farysew komo, kekon hatà. Yaworon mehra ehtxoho komo, katamaru wakano wyaro naha. Twakanonke rye katamaru yehtxoho wyaro, atxke rye rma haxa toto komo yeryaha, Farysew komo yanhànà, kekon hatà. Yaworon mehra ehtxoho kom hona mpànà xenytxoko. Nyamoro wyarohra mpànà ehtxoko, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. 2 Yaworon mehra ehtxoho komo, toto komo nenyehtor me rma nay hamà. Amnye nenyhehe hampànà, Khoryenkomo, omeroron komo wya, kekon hatà. Àsok tawro hana. Uhutwahnàtho rma, thutwaxem me harha mpàn naha ha, amnye, kekon hatà, Txesusu. 3 Toto yakoro orwonàmnàtokonye, atxke orwonatxow hana, kekon xarha tà. Àro ke, temenye màketxow hana, anar komo wya oyonytxanàr kom hona. Ohxe mpànà ehtxoko, omnyamo, kekon hatà. Amnye, temenye orwonàmàthàyamotho yonytxamohsehe hampànà, Khoryenkomo, omeroron komo wya, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

4 Ronàhnàn komo y, onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Awayehkany kom hona oseryehpàra ehtxoko. Àsok tawro hana. Tàwyanye awayehkatxhenye, oyeryewhamnohpàrany harha natxow hamà, nyamoro ha, kekon hatà. 5 Khoryenkom hona haxa oseryehtxoko. Wayehkano ynye me naha, noro ha, kekon hatà. Tàwya wayehkano yeryetxhe rma, eryewhamnohno ytxoho ro na arymano ynye me xarha naha, noro ha. Ehonomnà xaxa kax mak naha ha. Noro hona rma oseryehtxoko. Àro wyaro àkehe, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

6 Àsok hana nay ha, torono yehetho ha, kekon xarha tà. Ehetàhpenyehra nay hamà, torono. 5 torono txko yehetho rma, 2 kruseyrus me marma nay hamà. Ehetàhpenyenohnàtho txko rma yakoronomehe, Khoryenkomo, kekon hatà. Torono txko rma hutwahkahpàra ro mak naha. 7 Àro ke, ohutwahkahpàranye rma rha naha, noro ha. Omnyam haxa ryhe, ehetàhpenye rma haxa manatxhe, torono yehetho yoho rma haxa

mak ha, thenyenohnà rma yehetho yoho rma haxa mak ha, kekon hatà. Ohpotx komo
yakenonà hutwany me xarha naha, noro ha. Àro ke ohutwahkahpàranye nay hamà. Àro
ke oseryehpàra ehtxoko, toto kom hona, kekon hatà, Txesusu.
8 Onà wyaro xarha àkehe, owyanye, kekon hatà. Txesusu mryenon uro kanye ro
me ehtxoko, toto komo nenytxanàr me, oseryehpàra ro mak ha. Àro wyaro kanye ro
me oyehtokonye, amnye onà wyaro nkehe xarha, Toto me Enusaho, owyanye, kekon
hatà. Romryenon omoro kehe hampànà, kahe yawon komo nenytxanàr me, Khoryenkom
yanoto komo rma nenytxanàr me, kekon hatà. 9 Àsok haxa hana manatxow ha. Txesusu
mryenonàhnà uro màketxow hana, toto komo nenytxanàr me, àhonanye oyoseryehrà
komo ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro owyanye tatoko, amnye onà wyaro nkehe
xarha, Toto me Enusaho, owyanye. Romryenonàhnà omoro kehe hampànà, kahe yawon
komo nenytxanàr me, Khoryenkom yanoto komo rma nenytxanàr me, kekon hatà,
Txesusu. 10 Àsok hana natxow ha, Toto me Enusaho wàràhyakany kom ha, kekon
hatà. Noro wàràhyakanyenhàyamo hoko rma noseryewhokehe, Khoryenkomo. Tokato
wàràhyakanyenhàyamotho hok haxa ryhe, oseryewhokahra ro mak naha ha, kekon hatà,
Txesusu.
11 Àsok hana oyeryewhamnohyatxow ha, anar kom ha, kekon xarha tà. Oyeryewham-
nohyatxow hamà. Ayaryatxow hamà, tohsamnohtoho kom yaka, tàwyanye oyonytxanàr
kom horà. Tkayaryet komo hyaka xarha, ehonomnà komo hyaka rma, ayaryatxow hamà,
àwyanye oyonytxanàr kom horà, kekon hatà. Àtoko rma, àsoke ryhe koskarymeno kahra
ehtxoko. Àro hoko rma oseryehokahra ehtxoko. Àsoke ryhe roxanhàn komo weyukyatx-
owà kahra ehtxoko, kekon hatà. 12 Àtoko rma orwonàhyametxhe ha, Khoryenkom yokato.
Orwon komo hutwamohsehe ha, noro ha, ohxe owyanye eyuhtoho menye, kekon hatà,
Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Katxhonano hoko oyehohkatxho kom hona mpànà xenytxoko katxhàrà on ha.

13 Ohsamnohxemo kom waye ro nàrwonàmye hatà, toto. Onà wyaro nkekon hatà,
Txesusu wya. Khananàhnye y, kekon hatà. Rowtà àhananàhko. Amna yàm peno
katxhotho hoye tàmpàra naha, rowya. Àro ke àhananàhko nyhe. Àhoykako, oyowtà
hyaka, kasko, noro wya, kekon hatà, toto, Txesusu wya. 14 Àna matà, kekon mak hatà,
Txesusu, àwya. Katxhonano hoko onytxano ynyehnà uro. Akatxho komo àhoykako
kanyehnà uro, kekon hatà.
15 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Ohxe mpànà ehtxoko, kekon
hatà. Katxhonano hoko oyehohkatxho kom hona mpànà xenytxoko. Onà wyaro kahra
ehtxoko. Tkatxhonke rma haxa ryehtoko, ohxe rma haxa wehxan hamà, kahra ehtxoko.
Àro wyaro owyanye tatok haxa, yaworohra ro mak màketxhe ha, kekon hatà, Txesusu.
16 Àro hoko rma kuknonano me nàrwonàmye hatà. Tkatxhonke rma haxa nehxakon
hatà, toto, kekon hatà. Noro natàrà ryhe, tehetaxemà ro me rma haxa nehxakon hatà.
17 Àro ke, onà wyaro nehutwekon hatà, tàhnawo. Ronatàrà yeherà mànàtho, àwararohra
harha nay hamà. Àro ke, àsoke ryhe wehxano, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà,
Txesusu. 18 Onà wyaro haxa wehxan hamà, kekon hatà, noro ha. Ronatàrà yeherà mànàtho
warymen hamà, kekon hatà. Anaro ymo harha weryan hamà, horyetho ymo haxa, kekon
hatà. Àro ymo yaka wenkahyan hamà, ronatàrà yeherà, rokatxho xarha, omeroro rma,
kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. 19 Àro wyaro rowya enkahtàkatxhe rma,
onà wyaro àken hamà, kekon xarha tà, tàwya rma. Ohxe haxa wehxaha, àken hamà,
amnye. Thenyehra rma haxa naha, ronyahrà, rokatxho xarha, àken hamà, amnye, kekon
hatà, tàwya rma. Yake ro rotxemnyehàntatho wararo nay hamà, àken hamà, amnye,
kekon hatà, tàwya rma. Àro ke romyawon hokohra harha wehxan hamà, àken hamà,
amnye. Rasahxemtonàr hoko roro harha wehxan hamà, àken hamà, kekon hatà, tàwya
rma. Ryeryehotanàr hoko roro wehxan hamà, àken hamà, amnye, kekon hatà, noro ha,
tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. 20 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Khoryenkomo, noro heno

wya. Tàywenyekeno rma omoro, kekon hatà, àwya. Amnye rma kohsaya awayehyaha hxak hampànà, kekon hatà, Khoryenkomo, àwya. Àsok hana nay ha, onenàmatxhàràtho ha, kekon xarha tà, àwya. Awayhàtxhe, akatxho mehra harha nay hamà, kekon hatà, àwya. Anar komo katxho me harha nay hamà, kekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

21 Noro heno wyaro rma rha natxow hamà, tekatxhomaxem komo, kekon xarha tà. Tkatxho komo henyekyatxow hamà, amnye ohxe tesnàr kom horà. Ewakryehnà ro me mak nyamoro yonyaha, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Ayahyehrà komo hutwany me naha oyàmkomo katxhàrà on ha.

22 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon hatà. Oseryehokahra ehtxoko, ànyahpàra oyehtxoho kom hoko. Kwayehyan hamà, ànyahpàra ryesnàr ke, kahra ro mak ehtxoko, kekon hatà. Oseryehokahra rma rha ehtxoko, àwomumra oyehtxoho kom hoko xarha. Rohunutho natanàhnohyan hamà, àwomumra ryesnàr ke, kahra ro mak ehtxoko, kekon hatà, Txesusu. 23 Khoryenkom yano me àwayehpàra rma hak oyehtokonye, noro yano me rma rha tànyahmaxem me manatxow hamà. Noro yano me tuhnye rma hak oyehtokonye, noro yano me rma rha twomumtosom me manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 24 Àsok hana nay ha, torono ha. Àhomohra nay hamà. Osowrukhura xarha nay hamà. Tànyahrà màmtohra xarha nay hamà, kekon hatà. Àsok tawro hana. Torono nyahmen hamà, Khoryenkomo, kekon hatà. Àro ke, omnyam xarha anyahmetxow hamà, noro ha. Àsok tawro hana. Torono komo yoho rma haxa noro nàhnàn me manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 25 Oyoseryehokatxho komo rma, ohorymamnohpàranye nay hamà. 26 Àro ke, oseryehokahra ro mak ehtxoko, ànyahpàra oyehtxoho kom hoko, àkatxhomra oyehtxoho kom hoko xarha, àwomumra oyehtxoho kom hoko xarha. Àsok make oyehtxoho kom hoko rma, oseryehokahra ro mak ehtxoko, kekon hatà, Txesusu.

27 Àro hoko rma, onà wyaro nkekon xarha tà. Àsok hana nay ha, txawarkoyato ha, kekon hatà. Tomyawon hokohra nay hamà. Twomun yenyempera nay hamà. Ohxe tonyxem me mak naha, txawarkoyato, kekon hatà. Àsok hana nehxakon ha, Saromaw heno ha. Ohxe tonyxemà ro me rma haxa nehxakon hatà, noro heno. Ehonomnà womun yawo tehtoko, ohxe tonyxemà ro me nehxakon heno hatà. Onà wyaro mak àkehe, owyanye. Noro heno yoho rma haxa, ohxe tonyxem me naha, txawarkoyato, kekon hatà, Txesusu. 28 Àsok tawro hana. Khoryenkomo ryhe, txawarkoyato yeherkotkuryen hamà. Ohxe tonyxem me neryan hamà, àwomumtonàrà wyaro mak ha, kekon hatà. Txawarkoyato ryhe, mexehra ehxah me, ehxen me harha nay hamà. Taknyohsom me rma nay hamà. Mexehra tehxemà rma womumtehe, Khoryenkomo, ohxe tonyxemà ro me ehtxoho me. Àro yoho rma haxa owomumtony kom me nay hamà, noro ha. Àsok tawro noro hona xenyhera manatxowà, kekon hatà, Txesusu.

29 Anyahrà kom hoko roro ehutwahra ehtxoko, kekon xarha tà. Owokru kom hoko roro xarha ehutwahra ehtxoko. Àro hoko rma, oseryehokahra ehtxoko, ohnawonye, kekon hatà. 30 Àro hoko roro nehutwetxow hamà, toto komo, anaro rha yana komo, omeroron komo. Ayahyehrà komo hutwany me mak naha, oyàmkomo, kahe yawono. Tànyahrà komo xe natxow hamà, kany me rma naha, noro ha, ohokonye, kekon hatà, Txesusu. 31 Àro ke, on hok haxa ehtxoko, omnyamo. Khoryenkomo mryenon me oyehtxoho kom hoko ehtxoko. Àro hoko rma oyehtokonye, anyahrà komo xarha yàmyaha, noro ha, owyanye, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Kàkatxho komo henyehtxoho hoko hananàhno ryetxhàrà on ha.

32 Khoryenkomo mryenon komo ryhe omnyamo, kekon xarha tà, àwyanye. Yakenohnà komo rma omnyam hamà. Oseryehokahra mak ehtxoko, kekon hatà. Tàwyaro rma, towto yoh me rma rha oyeryatxhe ha, oyàmkomo, tano me ro mak ha, kekon hatà, Txesusu.

[33] Akatxho komo tàmtxoko, txenyeru hona, kekon xarha tà. Txenyeru rma tàmtx-
oko, àkatxhomnà komo wya. Àhenyekhera ehtxok hampànà, kekon hatà. Owyanye
àhenyeknyetok haxa, amnye nosomtatken hamà, akatxhothàyamo. Anatoko nanhànten
hana, otxenyerun komo yonàtho. Àro hoye ro nosomtatken hamà, otxenyerunuthuyamo,
kekon hatà. Anatoko naryatxow hana, temenyem komo. Anatoko akatxhothàyamo
yonahyan hana, hurutuhu. Àro wyaro rma nosomtatken hamà, akatxhothàyamo, on-
henyeketxhàyamotho. Àro ke, kahe yawo oyowakryetxho kom hok haxa ehtxoko. Àro
ryhe, osomtatkahnà ro me naha. Anhàntahnà ro me naha. Ehxera ro mak naha, any
komo. Ehxera rma rha naha, hurutuhu, kekon hatà, Txesusu. [34] Àsok tawro hana. Tano
tkatxhonke oyehtokonye, tano roron me oyesnàr komo xe manatxow hamà. Kahe yaw
haxa towakryexem me oyehtokonye, àtono ro me oyesnàr komo xe manatxow hamà,
kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Thona ro mpànà ehtxok ha katxhàrà on ha.

[35-36] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Horykomo yanoto
komo wyaro ehtxoko, kekon hatà. Àsok hana nay ha, horykomo ha. Anatoko bàn
yaye ten hamà, asahxemtoso. Thehtaxem yakoro asahxemtoso ten hamà. Àro ke, noro
yomoknàr hona ro natxow hamà, anoto komo, kekon hatà. Mexehra nomokyan hamà
ketxhe ha. Tomokàtxhe rma, bàn hotar hoko tey tey ken hamà, ketxhe xarha. Amamehra
tahurmaketxow hamà, noro yowomtoho me, ketxhe xarha, kekon hatà. Àro ke, twomun
komo yawnukyatxow hamà, anoto komo, osonyhoryenàr komo. Wey ho xarha natxow
hamà. Àro wyaro thona ro rma haxa natxow hamà, kekon hatà. Nyamoro wyaro rma rha
thona ro ehtxoko, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu. [37] Horykomo yomokàtxhe rma,
towakryexem me natxow hamà, anoto komo, kekon xarha tà. Ànàkhàra rma tehtokonye,
towakryexem me natxow hamà, thona ro tesnàr komo ke mak ha. Onà wyaro yaworo
xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Tanoto komo yanoto me harha noteryaha, horykomo,
ewakryenàr kom horà. Noro ryhe twomunu yawnukyaha. Eryewtatxoko, emtakmaxe,
kehe xarha, àwyanye. Noro ryhe, ànyahrà komo yaryaha, kekon hatà, Txesusu.

[38] Anatoko kohsarakatawo nomokyan hana, horykomo, kekon xarha tà. Enmahpaya
ehtok haxa nomokyan hana. Àsokentok hana. Àywenyeke rma natxow hamà, anoto komo.
Thona roro rma tehtokonye, towakryexem me rma haxa natxow hamà, kekon hatà. Àro
wyaro rma rha, thona ro oyehtokonye, towakryexem me rma haxa manatxhe, omnyamo,
kekon hatà, Txesusu.

[39] Onà wyaro uhutwamohsehe xarha, owyanye, kekon xarha tà. Àsok hana natxow ha,
temenyem kom ha. Horykomo katxhotho yanàr xe tehtokonye, tomohtoho yokarymahra
natxow hamà, noro wya. Àro ke uhutwahra rma nay hamà, horykomo, kekon hatà. Tàwya
uhutwantok haxa, ànàkhàra esnàràtho haryhe mà, thona ro esnàràtho haryhe mà, bàn
yaka owomrà kom hona xenyàràtho haryhe mà, àwya, kekon hatà, Txesusu. [40] Àro wyaro
rma rha, thona ro mpànà ehtxok ha, omnyam xarha. Àsokentok hana nomokyan ha, Toto
me Enusaho. Owyanye omokhàra hak nay hamà tatoko rma, nomokyaha hampànà. Àro
ke, thona ro mpànà ehtxok ha, kekon hatà, Txesusu.

Anaro rha horykomo yanoto komo yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

[41] Amna yohà y, kekon hatà, Petru, àwya. Onok komo wya kuknonano me mekarymano,
amna marma wya katà, omeroron komo wya haxa katà, kekon hatà, Petru.

[42] Anaro kuknonano me haxa neyukye hatà, Kohkomo. Bàn yaye tàtontoko, anotomano
yeryan hamà, horykomo, kekon hatà. Tanoto komo yoh xarha wahanonken hamà.
Toyuknye ro rma wahanonken hamà. Takàhsomà rma wahanonken hamà, tanoto komo
yoh me noro yehtxoho me, kekon hatà. Romàn yawon komo xenyko, rohnawo, ken hamà,
horykomo, àwya. Ànyahmatxok yoh hampànà, ken hamà, àwya, kekon hatà, Txesusu.

[43] Àsok hana nay ha, anoto komo yoh ha, kekon hatà. Anatoko àhoko roro nay hana,
tanotomanyenhàrà rwon yawo ro mak ha. Tomokàtxhe harha, àhoko roro noro yehtxoho

yonyan hamà, horykomo. Àro ke noro yowakryen hamà, kekon hatà. [44] Onà wyaro yaworo
xaxa àkehe, owyanye. Tkatxho yoh me noro yeryan hamà, horykomo. Omeroron yoh me
noro yeryan hamà, kekon hatà, Txesusu.

[45] Àsok haxa hana nay ha, anoto komo yoh ha, kekon hatà. Anatoko àhokohra rma nay
hana. Tanotomanyenhàrà rwonà yawo rohra harha nay hana, kekon hatà. Onà wyaro
haxa nken hamà, tàwya rma. Nàramamyaha mak ha, horykomo, ken hamà. Omokhàra
mak nay hamà, ken hamà, tàwya rma. Àro ke, àsok make rma haxa nay hamà, atxke
tehtxoho hoko. Horykomo yanototho komo hpokyan hamà, kekon hatà. Kàrkomo
komo, woràskomo komo xarha, nyamoro rma hpokyan hamà. Teryehotanàr hoko roro
xarha nay hamà, tasahxemtonàr hoko roro. Tànyerhontanàr hoko roro xarha nay
hamà, tanotomanyenhàr ramamrà ke mak ha, kekon hatà, Txesusu. [46] Àsok tawro hana.
Omokhàra mak nay hamà, horykomo, ken hamà, anoto komo yohà. Àro wyaro àwya tatoko
rma, nomokyaha hampànà, horykomo, kekon hatà. Tanoto komo yohàtho yanàhnohyaha
hampànà. Thenyehra rma haxa nanàhnohyaha hampànà. Toyuknyehnàtho komo hyaka
neryan hamà, anàhnohno ytxoho ro na, kekon hatà. Àro ke, Toto me Enusaho yomohtoho
hona ro mpànà ehtxok ha, omnyamo, kekon hatà, Txesusu.

[47] Àsok hana natxow ha, anotonano kom ha, kekon xarha tà. Tanotomanye ro
komo rwonàmàthàrà yoyukhura tehtokonye, tanàhnohsom me rma haxa natxow hamà.
[48] Tanotomanye ro komo rwonàmàthàrà ywenyeke tehtokony haxa, tanàhnohpormaxem
me natxow hamà. Atxke texetxhenye, tanàhnohpormaxem me nyhe rma natxow hamà,
àywenyeke tesnàr komo ke mak ha, kekon hatà. Àro ke, Khoryenkomo rwonàmàthàrà
ywero oyehtokonye, eyuhtxok xaxa mak hampànà. Anar komo yoho rma haxa eyuhtxok
xaxa mak hampànà, àywero rma haxa oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Osoxehra natxhe àro rye yawon komo yukryeka hona romoknàr ke katxhàrà on ha.

[49] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu. Teryewhamnohsom me rma haxa natxhe ham-
pànà, toto komo, yukryeka hona romoknàr ke mak ha, kekon hatà. Taknyohsomà
wyaro teryewhamnohsom me natxhe hampànà. Eryewhamnohpàn me rma hak natxow
hamà. Teryewhamnohsom me esnàr komo xe mak wehxaha, kekon hatà. [50] Uro htxero
mpànà teryewhamnohsom me wehxaha. Tuna kwaka toto yataymomnàtokono wyaro,
ryeryewhamtoho yaka koteryaha hampànà, kekon hatà. Ryeryewhampàra ro rma haka,
koseryehokehe rma haxa, rohnawo, kekon hatà, Txesusu.

[51] Àsok hana màketxow ha, rohoko, kekon xarha tà. Onà wyaro màketxow hana.
Yukryeka hona nomokye hamà, osohtahahra harha toto komo yehtxoho me, màketxow
hana. Àro wyaro ehutwahra ehtxoko, rohoko, kekon hatà. Onà wyaro haxa àkehe,
owyanye. Nosohtahetxhe xaxa mak hampànà, toto komo, yukryeka hona romoknàr
ke mak ha, kekon hatà, Txesusu. [52] Àro rye yawon komo ryhe, osoxehra harha natxhe
hampànà. Tkukur komo xehra natxhe, anar komo, romryenon me esnàr komo ke mak ha,
kekon hatà. 5 me natxow hana, àro rye yawon komo. 3 komo xehra natxhe, anar komo, 2
komo rma, romryenon me esnàr komo ke mak ha, kekon hatà. [53] Buru komo xehra natxhe,
àyàm komo, romryenon me esnàr komo ke mak ha. Tomsàr komo xehra natxhe, àyon
komo, romryenon me esnàr komo ke mak ha, kekon hatà. Tàmryerà hetx komo xehra
natxhe, awetxhuru komo, romryenon me esnàr komo ke mak ha. Àro wyaro osoxehra
natxhe hampànà, àro rye yawon komo, yukryeka hona romoknàr ke mak ha, kekon hatà,
Txesusu.

Khoryenkom yano me tan ryehtxoho ywenyeke rma manatxhe katxhàrà on ha.

[54] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, toto komo wya, ohsamnohxemo komo wya.
Kamàmà yowomtoho nyero awaràna yomoknàtoko, tuna nomokyan hamà, kany me
manatxow hamà, kekon hatà. Àro hoko yaworo màketxow hamà. Mexehra nomokyan
hamà, tuna, kekon hatà. [55] Anatoko, kamàmà yahkotohen nyero nomokyan hana, afefenà,

sur nyero. Amnye thenyehra nay hamà, kamàmà, kany me manatxow hamà. Àro hoko
yaworo rma rha màketxow hamà, kekon hatà, Txesusu.
56 Tuna yomohtoho ywero manatxow hamà, kekon hatà. Amnye kamàmà yehtxoho
ywero xarha manatxow hamà. Khoryenkom yano me tan ryehtxoho ywenyeke rma
manatxhe. Yaworon mehra ro mak manatxhe ha, omnyamo, kekon hatà, Txesusu,
toto komo wya. 57 Àsok hana wehxan ha, ohxe hana, ohxehra hana, màketxow hamà.
Yaworo ehutwahra manatxow hamà. Yaworo tehutwahorye manatxhe haryhe, kekon
hatà, Txesusu.

Txenyeru yehetàhkanye wyaro manatxhe katxhàrà on ha.

58 Txenyeru yehetàhkanye wyaro manatxhe, Khoryenkomo wya, kekon xarha tà. Àsok
hana nay ha, toto ha. Anaro wya txenyeru yehetàhken hamà, noro ha. Noro hoko
ewakhàra harha nay hamà, ehemahra esnàr ke mak ha, kekon hatà. Owto yohà hyaka
karyan hamà, ehemahra oyesnàr ke, ken hamà, àwya. Asama yarye tàtontokonye rma,
tehemahorye nay hamà, ehetàhkatxhàràtho wya, owto yohà hyaka àwya tanàr hona,
kekon hatà. Ehemahra rma ehtoko, watxa ymo yaka noro yahryempen hamà, owto
yohà, tanoto wya, ahosno ynye ro wya, kekon hatà. 59 Onà wyaro àkehe, owyanye.
Ehematxehkahra rma tehtoko, watxa ymo yawo roro nay hamà. Ahatakahra ro mak
naha ha. Àro wyaro rma rha, anar me harha ayanhànàthàyamo yonyhera oyehtokonye,
tanàhnohsom me manatxhe hampànà, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu, toto komo
wya.

13

Karyeryeya honotho heno komo yotahatxho yokarymatxhàrà on ha.

1 Àro wyaro Txesusu wya hananàhno ynyetoko rma, àhyaka nomohtxownà hatà, toto
komo. Anar heno komo yokaytà yohtxownà hatà. Karyeryeya honotho heno komo
yotahahetxok hatà, Peratusu, tanoto komo wya, arymano ynye ro komo wya, ketxkon
hatà, Txesusu wya. Toknàthàyamo yàmyatxkenan hatà, nyamoro heno, Khoryenkomo
wya. Àwyanye tàmnàtoko rma, netahetxok hatà, Peratus yano me hatà, ketxkon hatà.
2 Àsok hana muhutwetxow ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onà wyaro muhutwetxow
hamà. Atxke tehtxoho kom hoye ro wayehyatxok hamà, nyamoro heno, màketxow
hamà. Tkukuthuyamo yoho rma haxa atxke nehxatxok hamà, Karyeryeya honotho heno
komo, màketxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 3 Yaworohra mak màketxhe ha. Onà
wyaro haxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Anar me harha ayanhànàthàyamo yonyhera
rma oyehtokonye, nyamoro heno wyaro tanàhnohsom me rma rha manatxhe hampànà,
omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu.
4 Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Anaro heno komo yokaytà xarha menytxetxok
hamà, kekon hatà. Wayehyatxok hatà, Xerusaryen hon heno komo, 18 heno komo
rma. Serowe ho ehtokonye, àhonanye nemokotek hatà, nàmno ymo, kawono ymo.
Àsok hana nyamoro heno muhutwetxow ha, kekon hatà. Onà wyaro muhutwetxow
hamà. Atxke tehtxoho kom hoye ro wayehyatxok hamà, nyamoro heno, màketxow hamà.
Tkukuthuyamo yoho rma haxa atxke nehxatxok hamà, màketxow hamà, kekon hatà,
Txesusu. 5 Yaworohra mak màketxhe ha. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye, kekon hatà.
Anar me harha ayanhànàthàyamo yonyhera rma oyehtokonye, nyamoro heno wyaro
tanàhnohsom me rma rha manatxhe hampànà, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu, toto
komo wya.

Ehetahnà wyaro rma natxhe Khoryenkomo yoyuknyehnà komo katxhàrà on ha.

6 Taa. Ehetahnà yokarymay hatà, Txesusu. Khoryenkomo yoyuknyehnà komo kuknon
me rma nàrwonakon hatà. Onà wyaro nkekon hatà. Tànatke nehxakon hatà, toto, kekon
hatà. Ànatàr wawo nehxakon hatà, fek yohà, ànenamàthàrà rma. Ehetahra ro mak
nehxakon hatà, fek yohàtho, kekon hatà. Fek yeher horà tàtontoko, xenyhera ro mak
nehxakon hatà, noro, kekon hatà, Txesusu. 7 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, tanoto wya,

nat yonye ro wya. 3 me àtxemnyehàntanàr xehra yohà, fek yeher horà komokyakonà
rma haryhe, kekon hatà. Ehxera ro mak naha, eherà, kekon hatà, tànatkemà. Àro
ke amako yxako, kekon hatà. Amako yxako, ronatàrà yosakanàr hona, kekon hatà,
tànatkemà, tanoto wya, kekon hatà, Txesusu. [8] Onà wyaro haxa nkekon hatà, anoto. Rohà
y, amahohra hak exko, kekon hatà. Àto rma hak nahko, kekon hatà, anoto. Àmàtkok
hak wenyhoryexe, waxeronoryex haka, kekon hatà, anoto, tànatkemà wya, kekon hatà,
Txesusu. [9] Anaro txemnyeh wawo neheten hana, kekon xarha tà, anoto. Ehetantoko rma,
ohxe nay hamà, kekon hatà. Ehetahra rma ehtok haxa, mamaheno yxak hamà, kekon hatà,
anoto, tànatkemà wya, kekon hatà, Txesusu. Ehetahnà wyaro rma natxhe, Khoryenkomo
yoyuknyehnà komo, kekon hatà, Txesusu.

Wosà tkatuhkemà rotho yonyhoryetxhàrà on ha.

[10] Taa. Hokano ytxoho yawasàn ho hananàhno ryakon hatà, Txesusu, ohsamnohno
ytxoho ro yawo. [11] Àto nehxakon hatà, wosà. Ekeh me rma haxa nehxakon hatà.
Worokyamo yano me 18 me txemnyehàntay hatà, ekeh me roro hatà. Tkatuhke roro
nehxakon hatà. Asanàmpàra ro mak nehxakon hatà.

[12] Noro yonyey hatà, Txesusu. Nanyekye hatà, tàhyaka. Wosà y, kekon hatà, àwya. Oy-
onyhotan hampànà. Oyeheryanàthàrà ohnànkan hampànà, kekon hatà, àwya. [13] Tamorà
yeryey xarha tà, àhona. Àtoko rma nasanàmye harha tà, wosà. Ohxe xaxa nay hamà,
Khoryenkomo, kekon hatà.

[14] Ewakhàra mak nehxakon hatà, horykomo. Xuknewyana komo yohà rma mok
nehxakon hatà, tohsamnohsomà ro komo yonye ro rma hatà. Hokano ytxoho yawasàn
ho Txesusu wya wos yonyhoryetxho hoko ewakhàra nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro
nkekon hatà, toto komo wya. 6 hona roro komyawon kom hoko tatamokhorye tehxatxhe,
kekon hatà. 6 ho roro tomokhorye manatxhe, mosonà wya oyonyhoryenàr kom horà.
Hokano ytxoho yawasàn ho haxa ryhe, osonyhoryehosohra momokyatxhe ha, kekon hatà,
horykomo, toto komo wya.

[15] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Kohkomo, àwya. Yaworon mehra manatxow hamà,
omnyamo, kekon hatà. Hokano ytxoho yawasàn ho atamokhera ehtxoko kany me
manatxhe. Àro wyaro kanye rma, àro rma ho matamokyatxhe, omnyamo, owoknà komo
wokhanàr hoko. Àro ke, yaworon mehra manatxow hamà, kekon hatà. Owoknà komo
meweketxow hamà, hokano ytxoho yawasàn ho. Maryatxow hamà, tuna yontoho me,
kekon hatà, Txesusu. [16] Tonyhoryehorye rma haxa nahko hamà, mosonà, onà rma ho.
Àsok tawro hana. Akmaraw yohamàtho me ryhe nay hamà, noro ha, kekon hatà. Noro
yeryewhamnohyakon mak ha, Satanasà ymo. Ekeh me roro rma 18 me txemnyehàntaye.
Noro rma, tonyhoryehorye rma nahko hamà, on ho, hokano ytxoho yawasàn ho, kekon
hatà, Txesusu.

[17] Àro wyaro tawro hoye ro atxke tonyxem me nehxatxkon hatà, Txesus xanhàn komo.
Anar kom haxa ryhe neryehotetxkon hatà, onyhoryeno ytxoho hoko rma haxa Txesus
yesnàr ke hatà.

Àsok hana akayaryet kom me nay ha Khoryenkom ha katxhàrà on ha.

[18] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu. Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Kho-
ryenkom ha, kekon hatà. Àsok hana wekarymen ha, owyanye. Kuknonano me wekarymen
hamà, kekon hatà. [19] Nat horymamtoho wyaro nay hamà. Natà txko tenamyatxow
hamà, mostakna nathàrà txko rma, kekon hatà. Kàwyanye enamnàtoko rma, hory
mehra nay hamà, natà txko. Kàwyanye enamàtxhe, nahten hamà. Horymamyan hamà.
Nasakmatahten hamà, thenyehra, kekon hatà. Amnye akmatar hona nemàmtetxow hamà,
torono komo. Àro wyaro rma rha nehamyatxhe ha, Khoryenkomo mryenon komo, kekon
hatà, Txesusu.

[20] Àsok hana akayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, kekon xarha tà. Àsok hana
wekarymen ha, owyanye. Kuknonano me xarha wekarymen hamà. [21] Wosà wya katamaru
wakanomanàrà wyaro nay hamà. Yukwarà yeryan hamà, katamaru waka, kekon hatà. 3

waka hana neryan ha. Àro waw tehtoko, osonyhera harha nay hamà, yukwarà. Osonyhenà rma hoye ro twakanonke rye nay hamà, katamaru, omeroro, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, tonyhoryetxehkaxem me natxhe, Khoryenkomo mryenon komo. Osonyhen hoye ro rma tonyhoryetxehkaxemà rye me natxhe, kekon hatà, Txesusu.

Tonyhoryexem me oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

22 Toy xarha tà, Txesusu. Xerusaryen hona rma tekon hatà. Anaro rha owto horye tekon hatà. Hananàhno ryakon hatà.

23 Onà wyaro nkekon hatà, toto, àwya. Rohà y, kekon hatà. Yakehra natxowà, tonyhoryexem komo, kekon hatà. Yakehra natxowà, tonyhoryexem komo. Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àton komo wya.

24 Krawame rma haxa tonyhoryexem me manatxhe, kekon hatà. Àsok hana nàmno hotayarye tàtetxow ha. Taxkàtnye ehtoko, krawame tàtetxow hamà, àro yarye. Àro wyaro rma rha krawame tonyhoryexem me manatxhe, kekon hatà. Tonyhoryexem me tesnàr komo xe rma natxhe haryhe, toto komo, thenyenohnà komo. Enyhoryehnà me rma natxhe ha. Àro ke, tonyhoryexem me oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko, kekon hatà, Txesusu.

25 Àsok hana nay ha, horykomo ha, kekon xarha tà. Tàwya bàn yahurutxhe, owomtxoko kahra harha nay hamà, toto komo wya, tàhyaka omohxemotho komo wya. Màmyaye natxow hana, nyamoro ha. Tey tey tey ketxow hana. Horykomo y, ahurmakako, amna yowomtoho me, ketxow hana. Onà wyaro haxa neyukyatxow hamà, noro ha, kekon hatà, Txesusu. Onok hana omnyam ha ken hamà. Oywenyekenye wehxaha ken hamà, àwyanye. Àro wyaro rma rha manatxhe hampànà, amnye ha, kekon hatà, àton komo wya. Amna yohà y, oyowto hona amna nomokno, màketxhe hampànà. Ahurmakako, amna yowomtoho me, màketxhe hampànà. Onà wyaro haxa oyoyukyatxhe hampànà, noro ha, kekon hatà. Onok hana omnyam ha kehe hampànà. Oywenyekenye wehxaha kehe hampànà, owyanye, kekon hatà, Txesusu. 26 Onà wyaro màketxhe hampànà, àwya. Amna yohà y, ayakoro amna nemtakmekonà, màketxhe hampànà. Amna yowto ho oyehtoko, amna màhananàhyakonà, màketxhe hampànà, àwya. 27 Onà wyaro haxa nkehe hampànà, noro ha, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Oywenyekenye wehxaha, àkan haxa hawe, owyanye, kehe hampànà. Àtotxok ha, rohyaye, atxke rma haxa oyesnàr komo ke, kehe hampànà, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

28 Àtoko rma owratetxhe hxak hampànà, kekon hatà. Àto rma Akmaraw menyatxhe hampànà. Esake xarha, Xako xarha, Khoryenkomo rwonà yokarymanye rotho komo xarha menyatxhe hampànà. Khoryenkom yowto ho natxhe hampànà, nyamoro ha. Omnyam haxa ryhe, owompàra ro mak manatxhe hampànà. Àro ke owratetxhe hxak hampànà, kekon hatà, Txesusu. 29 Àto rma rha natxhe hampànà, anaro rha yana komo xarha, kamàmà yahatakatxho nyeron komo rma, kamàmà yowomtoho nyeron komo xarha, kamàmà yahkotohen nyeron komo xarha. Khoryenkom yowto ho nasahxemtetxhe hampànà, nyamoro ha, kekon hatà, Txesusu.

30 Àsok tawro hana, kekon xarha tà. Amnye rma ehonomnà mehra tonyxem me natxow hamà, anar komo. Amnye ehonomnà me harha nyamoro yeryaha, Khoryenkomo, kekon hatà. Anar kom haxa ryhe, amnye rma ehonomnà me tonyxem me natxow hamà. Amnye ehonomnà mehra harha mpànà nyamoro yeryaha ha, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu.

Xerusaryen hona àtehe rma katxhàrà on ha.

31 Àro wyaro Txesusu wya katxhe rma, nomohtxownà hatà, Farysew kukur komo, àhyaka. Oyotahanàr xe nay hatà, Eroknesà, ketxkon hatà, àwya. Àro ke, oyoro ro oyokahtàmyan hamà, ketxkon hatà.

32 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Yawarye wyaro temenye nay hamà, Eroknesà, kekon hatà. Àtotxoko, àhyaka. Onà wyaro màketxhe ha, àwya. Worokyamo yowrà hoko rma nay hatà, Txesusu, màketxhe ha, Eroknesà wya. Onyhoryeno ynyàr hoko

rma nay hatà, màketxhe ha, kekon hatà, Txesusu. Mexehra nyhe rma àhok nay hatà, màketxhe ha, àwya. Mexehra ehxah me àhokohra harha nay hatà. Àtàhkatxehkan haxa ha, àna ha, ken hatà, màketxhe ha, Eroknesà wya, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya. [33] Xerusaryen hona àtehe rma, mexenohnà me mak ha. Mexehra mpànà wehxaha ha, ahatakaxah me, kekon hatà. Àsok tawro hana. Xerusaryen ho ryhe totahaxem me natxow hamà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro komo, kekon hatà, Txesusu.

[34] Àsok hana natxow ha, Xerusaryen hon kom ha, kekon xarha tà. Amnyehran heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo yotahetxkonà, Xerusaryen hon heno komo rma, kekon hatà. Tàhyakanye ànyahxemotho komo rma yotahetxkonà, toh ke. Amnyeno rma komo xarha, roxehra natxhe, Xerusaryen hon komo rma. Nyamoro rma kurunhonàr xe roro wehxakon haryhe, kekon hatà. Àsok hana nay ha, apaytara ha. Tahothàrà yosnaka tàmxekrà yohamnohyan hamà, ukurunhonàr horà. Àro wyaro rma rha, Xerusaryen hon komo kurunhonàr xe roro wehxakon haryhe. Tkurunhonàr komo xehra mak natxhe, rowya, kekon hatà, Txesusu. [35] Àsok tawro hana. Àxanomkahnohsah me harha naha, Xerusaryen heno. Àto ehxera harha wehxaha. Ronyhera harha natxhe hampànà, àton komo, kekon hatà. Yukryeka hona harha romokhàra ro rma haka, ronyhera roro rma natxhe hampànà, Xerusaryen hon komo. Romokàtxhe, ronyatxhe harha, àton komo, amnyen komo. Àtoko rma, onà wyaro nketxhe hampànà. Kohkom yano me omohsaho ryhe mosonà, towakryexem me xaxa hak nahko, mosonà, ketxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

14

Hokano ytxoho yawasàn ho onyhoryeno yhera kat wehxano katxhàrà on ha.

[1] Anaro hokano ytxoho yawasàn ho ryhe, toy hatà, Txesusu, horykomo màn yaka. Farysew kukur komo yoh me nehxakon hatà, noro ha. Àmàn yaka rma emtakmaxe toy hatà, Txesusu. Àto rma rha nehxatxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro kukur komo, Farysew kukur komo xarha. Txesusu yonytxehketxkon hatà, nyamoro ha.

[2] Àto rma rha nehxakon hatà, toto. Ekeh me rma haxa nehxakon hatà, xoxo ymo wya hatà. Txesusu hyaka nomokye hatà.

[3] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àton komo wya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehxorye tehxatxow hamà, kekon hatà. Àsok kat wehxano, owyanye, àro yawo ro ryehtxoho me. Hokano ytxoho yawasàn ho àsok kat wehxano. Onyhoryeno kat weryano. Onyhoryeno yhera kat wehxano, owyanye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[4] Eyukhura mak nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Àro ke toto yahosày hatà, Txesusu. Nenyhoryey hatà. Ohxe àtoko, kekon hatà, àwya.

[5] Onà wyaro nkekon xarha tà, àton komo wya. Àsok hana manatxow ha, hokano ytxoho yawasàn ho, kekon hatà. Tuna yonà ymo yaka owoknà komo yehurkatxhe, anàmpàra kat manatxowà. Àna matà, amamehra manàmyatxow hamà, hokano ytxoho yawasàn ho rma, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [6] Noro yoyukhura nehxatxkon hatà.

Ewahrokotoxemo komo hananàhàthàrà on ha.

[7] Farysew nanyeketxhàyamo yonyakon hatà, Txesusu. Ehonomnà komo yahon hona neryewtetxkon hatà. Àro wyaro rma newahrokotetxkon hatà.

Àro ke, kuknonano me hananàhtxownà hatà, Txesusu, ewahrokotohra ehtxoko tawro me hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. [8] Anatoko ayanyekyatxow hana, thehtaxemà, kekon hatà. Asahxemtoso ayanyekyatxow hana. Àsoken hona ryhe meryewtetxowà, ehonomnà komo yahon hona katà, kekon hatà. Àna matà, àrohnà hona eryewtatxoko. Àsok tawro hana. Anyehxah me rma rha nay hana, anaro, horykomo ymo, oyohon komo rma haxa, kekon hatà. [9] Ehonomnà komo yahon hona oyeryewtatxheny haxa, ohyakanye nomokyan hamà, ayanyeknyenhàyamo. Ayahonàhnà moro ken hamà, owyanye, kekon hatà. Moson yahon haxa moro ken hamà, ayanyeknyenhàyamo. Àro ke atxke tonyxem me

manatxow hamà, esnakan komo yahon hona harha oyeryewtanàr komo ke, kekon hatà,
Txesusu. [10] Onà wyaro haxa ehtxoko. Anyehxah me oyehtokonye, esnakan komo yahon
hona ryhe eryewtatxoko. Àro wyaro oyehtokonye, onà wyaro nken hamà, ayanyeknyen-
hàyamo, owyanye, kekon hatà. Hoymo y, on hona haxa ryhe eryewtako, ehonomnà komo
yahon hona, ken hamà, owyanye. Àro wyaro àwya katxhe rma, ehonomnà me oyonyatxow
hamà, àton komo, ayakoronye tasahxemtosom komo rma, kekon hatà, Txesusu.
[11] Ehonomnà me oyosonyetokonye, norohnàtho me harha oyeryatxhe hampànà, Kho-
ryenkomo, kekon hatà. Norohnàtho me haxa oyosonyetokonye, ehonomnà me harha
oyeryatxhe hampànà, noro ha, kekon hatà, Txesusu, àton komo wya.
[12] Onà wyaro nkekon xarha tà, Farysewu wya, tanyeknyenhàrà wya. Owya ahxemtono
ynyetoko, toto komo manyekyatxow hamà, kekon hatà. Manyekyatxow hamà, axan komo,
oyowtà komo xarha, okukur komo xarha, tkatxhonkemà ro komo xarha. Nyamoro rma
ayanyekyatxhe xarha, kekon hatà. Amnye asahxemtoso ayanyekyatxhe ha. Àro wyaro
owya tahxemtothàyamo yehemetxow hamà, nyamoro ha, kekon hatà. Onà wyaro haxa
àkehe, owya. Àro wyaron kom marmahnà anyehko, kekon hatà, Txesusu. [13] Norohnàtho
komo xarha anyehko, àkatxhomnà ro komo rma, ekeh komo xarha, àhrohnà ro komo
xarha, enhunu ro komo xarha, kekon hatà. [14] Àsok tawro hana. Ehemahra ro mak
natxow hamà, nyamoro ha, owya, norohnàtho me tesnàr komo ke mak ha. Oyowakryehe
mak hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Amnye, owya nyamoro yowakryetxhàràtho
yehemehe hampànà, noro ha, owya. Àwayehxemo kom waye tàwya enyhoru komo
yanàmnàtoko, nehemehe hampànà, owya, kekon hatà, Txesusu.

Norohnàtho komo yanyekyaha Khoryenkomo towto hona katxhàrà on ha.

[15] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, toto, tasahxemtosom komo
kukuru rma. Khoryenkom yowto ho tasahxemtosom me kehtoko, towakryexem me rma
haxa tehxan hamà, kekon hatà, Txesusu wya.
[16] Kuknonano me haxa nàrwonàmye hatà, Txesusu. Horykomo wyaro nay hamà,
Khoryenkomo, ahxemtono ynyenhàrà wyaro mak ha, kekon hatà. Àsok hana ahxemtono
yeryey ha, horykomo ha. Nyahà ymo yeryey hatà. Àro ke toto komo yanyekye hatà,
thenyenohnà kom hatà, kekon hatà, Txesusu. [17] Ahxemtono ytxoho hahnok ehtoko, tanoto
nyakye hatà, horykomo, nyah màtmatxhàyamo hyaka. Omohtxok hatà, tasahxemtetxow
haxa hatà, kekon hatà, anoto, àwyanye, kekon hatà, Txesusu. [18] Tàtonàr komo xehra
mak nehxatxkon hatà, nyamoro ha, omeroro. Àro ke noskarymetxkonà rma haryhe tà,
horykomo yanoto wya, kekon hatà. Onà wyaro htxero nkekon hatà, anaro. Romararànà
wehekahtyako, kekon hatà. Omokhàra wehxan hamà, romararànà yonyxe rotonàr ke,
kekon hatà. Omokhàra ryehtxoho hoko ewakàhkahpàra hak nahko, horykomo, kekon
hatà, noro ha, anoto wya, kekon hatà, Txesusu. [19] Onà wyaro xarha nkekon hatà, anaro.
10 me faka wehekahtyako, ranoto me ehtxoho me, kekon hatà. Omokhàra wehxan hamà,
faka yonyxe rotonàr ke, kekon hatà. Omokhàra ryehtxoho hoko ewakàhkahpàra hak
nahko, horykomo, kekon hatà, noro ha, anoto wya, kekon hatà, Txesusu. [20] Onà wyaro
xarha nkekon hatà, anaro. Tàhyem harha uro. Àro ke omokhàra wehxan hamà, kekon
hatà, noro ha, horykomo yanoto wya, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro noskarymetxkonà
rma haryhe tà, nyah màtmatxhàyamo, tàtonàr komo xehra tesnàr komo ke, kekon hatà,
Txesusu.
[21] Àro ke, horykomo hyaka harha toy hatà, anoto, kekon hatà. Omokhàra nyamoro
yehtxoho yokarymatxehkay hatà, àwya. Ewakhàra rma haxa nehxakon hatà, horykomo,
nyamoro hoko, tomoknàr komo xehra esnàr komo ke mak ha, kekon hatà.

Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, horykomo, tanoto wya. Àtoko, owto horye, asama yarye
rma, kekon hatà. Norohnàtho kom haxa anyehtxa ha, àkatxhomnà ro komo rma, ekeh
komo xarha, enhunu ro komo xarha, àhrohnà ro komo xarha, kekon hatà. Àro wyaron
komo ryhe suhta ha, asahxemtotho menye, kekon hatà, horykomo, tanoto wya, kekon
hatà, Txesusu.

22 Àro ke toy hatà, anoto, kekon hatà. Amnye nomokye harha tà. Onà wyaro nkekon
hatà, horykomo wya. Rohà y, norohnàtho komo wekno ha, orwon yawo ro mak ha, kekon
hatà. Omàn yanohkahra mak natxhe, nyamoro ha. Anaro yosar komo rma hak nay hamà,
kekon hatà, anoto, horykomo wya, kekon hatà, Txesusu.
23 Àro ke, onà wyaro nkekon xarha tà, horykomo, tanoto wya. Meya àtoko, owto hoye,
àmàtkoko rma, enatokoko rma, kekon hatà. Àton komo xarha anyehtxa ha. Omohtxoko
rma haxa mak hatà, horykomo màn yaka, màkehe ha, àwyanye, monyen komo wya, kekon
hatà. Asahxemtoso omohtxok hatà, màkehe ha, àwyanye, tanohke ro rma haxa romànà
yehtxoho me, kekon hatà, horykomo, tanoto wya, kekon hatà, Txesusu.
24 Àsok hana natxow ha, ronanyeketxhàyamotho, tomoknàrà xanhànàtho komo rma,
kekon xarha tà, horykomo. Rakoro asahxemtohra ro mak natxhe hampànà, kekon
hatà, horykomo, tanoto wya, kekon hatà. Horykomo wyaro rma rha norohnàtho komo
yanyekyaha, Khoryenkomo, towto hona, kekon hatà, Txesusu.

Ronhananàhrà ro me oyehtokonye onà wyaro ehtxok hampànà katxhàrà on ha.

25 Taa. Txesus yakoro tetxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Àwetxenye neramay
hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. 26 Àsok hana manatxow ha, kekon
hatà. Ronhananàhrà ro me oyesnàr komo xe manatxow hana. Ronhananàhrà ro me
oyehtokonye, onà wyaro ehtxok hampànà, kekon hatà. Okukur komo hnànàytxoho yoho
rma haxa rox ehtxok hampànà, oyàm komo hnànàytxoho yoho rma haxa mak ha, oyon
komo hnànàytxoho yoho rma haxa mak ha, ohetx komo hnànàytxoho yoho rma haxa
mak ha, onyo komo hnànàytxoho yoho rma haxa mak ha, ohokyamo hnànàytxoho yoho
rma haxa mak ha, oyowtà komo hnànàytxoho yoho rma haxa mak ha, owosàn komo
hnànàytxoho yoho rma haxa mak ha, oyeheka komo hnànàytxoho yoho rma haxa mak
ha, rox ehtxok hampànà, kekon hatà. Rohnànàytxoho yoho nyhe nyamoro xe oyehtokony
haxa, ronhananàhrà mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà. Oyotàhnànàytxoho
yoho xarha, rox ehtxok hampànà. Rohnànàytxoho yoho nyhe osox oyehtokony haxa,
ronhananàhrà mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
27 Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Oyeryewhamnohtoho komo enàmtxok
hampànà, kekon hatà. Àro wyaro enàmnye rma, rakoro àtotxok hampànà, ronhananàhrà
ro me oyehtxoho menye. Oyeryewhamnohtoho komo yonàmpàra oyehtokony haxa,
ronhananàhrà mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
28 Krawame rakoro ototho komo thutwahorye mak naha, owyanye, kekon xarha tà.
Àsok hana natxow ha, nàmno ymo yeny kom ha. Nàmno ymo yenyàr xe tehtokonye,
wahoro htxero onà wyaro nehutwetxow hamà, kekon hatà. Rotxenyerunu yoho rma
haxa tehetàhke naye, romànà, ketxow hamà. Tàwyanye etxehtohra ro rma haka,
àro wyaro nehutwetxow hamà. Tàtxenyerun komo yoho rma haxa tehetàhke ehtoko,
txeryhera natxow hamà, kekon hatà. 29 Tàwyanye txenyetok haxa àtàhkahra natxow
hamà, tehetàhke rma haxa esnàr ke, kekon hatà. Àro ke newnohyatxow hamà, anar
komo, àtàhkahra esnàr komo ke mak ha. 30 Tàwyanye àtàhkahnàtho yonyetxhe rma, onà
wyaro nketxhe hampànà. Owyanye ymo hxako, ketxhe hampànà. Bàn komo yetxehtetxok
haryhe mà, mokyamo, ketxhe hampànà. Àtàhkahra yxak mak nehxatxok hamà, ketxhe
hampànà, xeny komo, nyamoro hoko, kekon hatà. Àro wyaro newnohyatxhe hampànà.
Àro ke, tàwyanye etxehtohra ro rma haka, tehetàhke ehtxoho thutwahorye nay hamà.
Àro wyaro rma rha, rakoro otohra ronye rma haka, krawame ototho komo thutwahorye
naha, kekon hatà, Txesusu.
31 Waha me owto yoh komo totho wyaro xarha nay hamà, kekon xarha tà. Anaro
owto yoh kom yakoro tatarymantokonye, wahoro htxero nehutwetxow hamà, owto yoh
komo, kekon hatà. Tàtohra ronye rma haka, onà wyaro nketxow hamà. Twahak hana
natxow ha, kàmryenon kom yakenonà, waha kom yakenonà, ketxow hamà. 10 mew me
marma natxow hamà, ketxhe xarha. Kxanhànà mryenon kom yakenon haxa ryhe, 20 mew
me natxow hatà, ketxhe xarha. Àsoke ryhe tehxatxowà, ketxhe xarha. Kàwyam katà

tarymetxowà, nyamoro haxa katà karymetxowà, ketxow hamà, owto yoh komo, tàtohra
ronye rma haka, kekon hatà, Txesusu. 32 Anatoko, onà wyaro nketxow hana. Karymetxow
hamà, nyamoro ha, ketxow hana. Àro wyaro tàwyanye tatoko, waha me àtohra natxow
hamà. Tanoto kom haxa nyakyatxow hamà, tàxanhàn komo hyaka, kekon hatà. Moxe rma
haxa nyamoro yehtoko, àhyakanye nànyakyatxow hamà. Amna wahar mehra ehtxoko
kaxe nànyakyatxow hamà. Àsoke ryhe amna yesnàr xe manatxowà, amna wahar mehra
oyehtxoho menye, kaxe nànyakyatxow hamà, owto yoh komo, kekon hatà, Txesusu. 33 Àro
wyaro rma rha, rakoro otohra ronye rma haka, krawame ototho komo thutwahorye naha.
Otohra ronye rma haka, onà wyaro tkahorye naha, kekon hatà. Rokatxho hnàn yawohra
ro mak wehxan hamà, moson yakoro rototho me, tkahorye naha. Akatxho komo hnàn
yawo rma oyehtokonye, ronhananàhrà mehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu,
toto komo wya.

34 Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Àsok hana nay ha, xura ha, kekon hatà. Ohxe
nay hamà. Anatoko nanhànten hana. Tanhàntatxhe rma, ohxehra ro mak nay hamà. Xura
me harha txeryhen me nay hamà, kekon hatà. 35 Àrotho rma, datàr komo yaxeronoryehra
nay hamà, anhàntaxah me tesnàr ke mak ha. Tarymaxem me haxa nay hamà, àrotho,
kekon hatà. Àro wyaro rma rha, atxke harha oyesnàr kom hona mpànà xenytxoko. Uro
enytxatxoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu, toto
komo wya.

15

Okno àwaymamsahotho yokarymatxhàrà on ha.

1 Taa. Txesusu hyaka nohsamnohyatxkon hatà, txenyeru yahosnye ro komo, atxke
natxhe moxamo katxho komo xarha. Noro yonytxaxe nohsamnohyatxkon hatà. 2 Àro ke,
noro hoko nàrwonatxkon hatà, Farysew komo, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha.
Atxke natxhe moxamo katxho komo yanyekyan hamà, mokà ymo, tàhyaka, ketxkon hatà.
Nemtakmen xarha hamà, akoronye, ketxkon hatà, Txesus hoko.

3 Àro ke, kuknonano me onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. 4 Àsok hana
owoknàthàyamo mehoryatxow ha, kekon hatà, àwyanye. Àwaymamsahotho rma meho-
ryatxow hamà. Ehorhàra kat manatxowà. Mehoryatxow hamà, kekon hatà. 100
me owoknà komo yehtoko, 99 komo mànomyatxow hamà. Ahehnawo rma mànomy-
atxow hamà, towenyxanotho txko yohonàr horà, àwaymamsahotho txko yohonàr horà.
Owyanye xenyhera ro rma haka, mehoryatxowà roro rma hamà, kekon hatà. 5 Owyanye
xenyetxhe rma, teryehorye rma haxa manatxow hamà. Omotakanye manàmyatxow
hamà. 6 Omàn kom yaka harha maryatxow hamà, kekon hatà. Okukur komo manyeky-
atxow hamà, ohoyen komo rma. Omohtxoko, teryehotatxe, màketxow hamà, àwyanye.
Roknàtho txko wenyo ha, àro ke teryehotatxe, màketxow hamà, àwyanye, kekon hatà,
Txesusu.

7 Onà wyaro àkehe, owyanye. Àro wyaro rma rha neryehotetxhe ha, kahe yawon
komo, toto hoko, towenyxan hoko rma. Anar me harha tanhànàthàrà yonyenhàr hoko,
neryehotetxhe ha, kahe yawon komo, kekon hatà. Eryehotahra mak natxhe ha, anar
kom hoko, thenyenohnà kom hoko rma. Ranhàn ehxera naha kany kom hoko rma
eryehotahra natxhe ha, kekon hatà. Anar me harha tanhànàthàyamo yonyehnà kom hoko
rma, eryehotahra natxhe ha, kahe yawon komo, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Wos txenyerunutho atarymaxahotho yokarymatxhàrà on ha.

8 Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Àsok hana tàtxenyerunuthuru txko
yohoryan ha, wos ha, kekon hatà. Atarymaxahotho rma yohoryan hamà. Ehorhàra kat
naye, owyanye. Nehoryan hamà. 10 me nay hana, àtxenyerunu. Towenyxanotho txko
natarymen hana. Àrotho rma yohoryan hamà. Weyu hotuhten hamà, xenyàr horà. Bàn
yosnyen xarha hamà, kekon hatà. Tàwya xenyhera ro rma haka nehoryan roro rma haxa
hamà. 9 Tàwya xenyetxhe rma, neryehoten hamà. Tkukur komo yanyekyan hamà, thoyen

komo rma. Omohtxoko, teryehotatxe, ken hamà, àwyanye. Rotxenyerunutho txko wenyo
ha, àro ke teryehotatxe, ken hamà, àwyanye, kekon hatà, Txesusu.
[10] Onà wyaro àkehe, owyanye. Àro wyaro rma rha neryehotetxhe ha, kahe yawon komo,
Khoryenkom yanoto komo rma, kekon hatà. Neryehotetxhe ha, toto hoko, towenyxan
hoko rma. Anar me harha tanhànàthàrà yonyenhàr hoko, neryehotetxhe ha, kahe yawon
komo, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Tàyàmà hyaka harha umuru totho yokarymatxhàrà on ha.

[11] Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Onà wyaro nehxakon hatà, toto,
kekon hatà. Thohke nehxakon hatà. Asak nehxatxkon hatà, umur komo, kekon hatà.
[12] Onà wyaro nkekon hatà, umuru, àmahtàkàthàrà, tàyàmà wya. Apa y, amna hoko rma
thoykaxem me nay hamà, akatxhothàrà, kekon hatà. Amnye rma rokatxho yahosnàr xe
wehxaha. Tàmko, rowya, kekon hatà, àmahtàkàthàrà, tàyàmà wya, kekon hatà, Txesusu.
Àro ke hoykay hatà, àyàm komo. Àhoye nàmye hatà, wahoto wya. Àhoye rma rha nàmye
hatà, àmahtàkàthàrà wya xarha, kekon hatà, Txesusu.
[13] Àho rma rha tkatxhothàrà yàmtàhkay hatà, àmahtàkàthàrà. Txenyeru hona
nàmtàhkay hatà. Tàwya txenyeru yahosàtxhe rma, toy hatà, bàn yaye, kekon hatà,
Txesusu. Monyen komo yowto hona toy hatà. Àto neryehotekonà rma haxa mak hatà,
tàwya tàtxenyerunuthuru yàmrà ke hatà. Netxenyerunkekonà rma haxa mak hatà,
teryehotatho hoko rma haxa tesnàr ke hatà, kekon hatà, Txesusu.
[14] Taa. Netxenyerunkatxehkay haxa hatà. Àtoko rma ànyahpàra rma haxa nehxatxkon
hakahpa tà, àton komo. Àro ke, tehetàhke rma haxa nehxakon hatà, nyahà. Tànyahrà
yehekathàra ro mak nehxakon hatà, noro ha, àtxenyerumra ro mak tesnàr ke hatà, kekon
hatà, Txesusu. [15] Àro ke toy hatà, horykomo hyaka tatamohtxoho me. Àton komo kukuru
rma hatà noro ha, horykomo. Noro rma nanotomay hatà. Toknà komo nyahmanàr hoko
ehxe nànyakye hatà, honyko wyaron komo rma nyahmanàr hoko ehxe hatà, kekon hatà,
Txesusu. [16] Okno nyahàtho yonahrà xe rma nehxakon haryhe tà, tahyehrà ke rma haxa
mak hatà. Ànyahrà yàmpàra ro mak nehxatxkon hatà, àton komo, àwya, kekon hatà,
Txesusu.
[17] Amnye nehutway harha tà. Onà wyaro nkekon hatà, tàwya rma. Apapa yanoto komo
ryhe, tànyahke rma haxa natxow hamà, kekon hatà, noro ha, tàwya rma, kekon hatà,
Txesusu. Enahrà yoho rma haxa tànyahke natxow hamà, nyamoro ha, kekon hatà. Urotho
haxa ryhe, àwayehpaya wehxaha, rahyehrà, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu.
[18] Àten hamà, apapa hyaka, kekon hatà. Apa y, ranhàn hoko rma haxa wehxaknano, àken
hamà, àwya, kekon hatà. Khoryenkomo wanwekyaknano, omoro xarha kanwekyaknano,
àken hamà, apapa wya, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. [19] Apa y, romuru
omoro katxho mehra harha tehxorye wehxaha, urotho, owya, atxke rma haxa ryesnàr ke,
àken hamà, àwya, kekon hatà. Apa y, ayanoto me harha uro txeryko, àken hamà. Apa
y, ohyaka tatamohxemà ro komo wyaro rma uro txeryko, àken hamà, apapa wya, kekon
hatà, tàwya rma. Àro wyaro nehutway harha tà, kekon hatà, Txesusu.
[20] Àro ke toy harha tà, noro ha, tàyàm màn yaka harha. Moxe ro rma nenyey hatà, àyàmà.
Buru hnàn yawo rma haxa nehxakon hatà. Àro ke àhyaka kàtay hatà. Wakeryemekye
hatà. Namtxuhkay xarha tà, kekon hatà, Txesusu. [21] Apa y, ranhàn hoko rma haxa
wehxaknano, kekon hatà, umuru, tàyàmà wya. Khoryenkomo wanwekyaknano, omoro
xarha kanwekyaknano, kekon hatà. Romuru omoro katxho mehra harha tehxorye
wehxaha, urotho, owya, atxke rma haxa ryesnàr ke, kekon hatà, umuru, tàyàmà wya,
kekon hatà, Txesusu.
[22] Onà wyaro haxa nkekon hatà, àyàmà, tanoto komo wya. Moson hononà enyhoru rma
suhtatxko ha, kekon hatà, àwyanye. Romuru màhonomtetxhe ha, kekon hatà. Amor
hoko manewumtetxhe xarha, màhrowomumtetxhe xarha, kekon hatà, àyàmà, tanoto
komo wya, kekon hatà, Txesusu. [23] Faka mxekàtho xarha mekyatxhe ha, kekon xarha tà,
àwyanye. Ehsuryexahotho txko rma mekyatxhe ha, metahetxhe xarha, kasahxemtotho

menye, keryehotatho menye, kekon hatà, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. [24] Àsok
tawro hana. Àwayehsaho wyaro tan ehxera nehxaknan hamà, romuru, kekon hatà.
Àwayehxemo kom waye asanàmsaho wyaro tan harha naha, kekon hatà. Àwaymamsaho
wyaro rma ehxera nehxaknano, ehosaho wyaro rma kàhyawony harha naha, kekon hatà,
àyàmà, tanoto komo wya. Àro ke nasahxemtotxownà hatà, kekon hatà, Txesusu.
[25] Taa. Asahxemtontokonye rma, nomokye hatà, wahoto, umuru xarha. Tàyàm mararàn
hoko ehxahotho rma nomokye hatà, bàn kom yaka harha, kekon hatà. Bàn komo hahnoke
tehtoko, furwe txemeknyàrà yonytxay hatà. Àmanhonàr komo xarha yonytxay hatà,
kekon hatà, Txesusu. [26] Àro ke tanoto komo kukuru yanyekye hatà. Àsok tawro furwe
txemekyatxowà, kekon hatà, àwya. Àsok tawro manhetxowà, kekon hatà, tanoto wya,
kekon hatà, Txesusu. [27] Oyowtà nomokno harha, kekon hatà, anoto, àwya. Faka mxekàtho
yotahahono, oyàmà, kekon hatà. Ehsuryexahotho txko rma yotahahono, tàhyaka harha
oyowtà yomoknàr ke, àwayehpàra esnàr ke, ohxe esnàr ke, kekon hatà, anoto, wahoto wya,
kekon hatà, Txesusu. [28] Ewakhàra mak nehxakon hatà, wahoto, towtà hoko tatakuynyàr
ke. Àro ke, bàn kom yaka owompàra ro mak nehxakon hatà, kekon hatà. Àro ke nahatakay
hatà, àyàmà. Àhyaka nomokye hatà. Owomkot ha, kekon hatà, àwya, teryewrye ro hatà,
kekon hatà, Txesusu.
[29] Onà wyaro haxa tàyàmà yoyukye hatà, noro ha, kekon hatà. Mexe rma haxa
tatamohxemà ro me wehxaha, uro, ohyaka, kekon hatà, noro. Owya ranotomantoko,
ayanweknyehnà ro me wehxaha, kekon hatà. Rahxemtohra mak manaha, kekon hatà.
Owoknà kom hoye tàmpàra ro mak manaha ha, rowya, kekon hatà. Oyeryehotatxoko,
okukur kom yakoro, kahra ro mak manaha ha, rowya, kekon hatà, wahoto, tàyàmà wya,
kekon hatà, Txesusu. [30] Nuxe haxa ryhe mahxemton hamà, kekon xarha tà. Noro ryhe,
atxke nehxak hatà, onàmàthàràtho yàmtàhkek hatà, woràskomo komo wya, twayamon
komo wya, kekon hatà. Omokàtxhe rma, mahxemtono yxak mak hamà, kekon hatà.
Ehsuryexahotho txko metahahon hatà, owya noro ymo yahxemtotho me hatà, kekon hatà,
wahoto, tàyàmà wya, kekon hatà, Txesusu.
[31] Kàrà y, kekon mak hatà, àyàmà, àwya. Omoro ryhe, rohyawo roro manaha, kekon hatà.
Rokatxhotho ryhe, akatxho me harha mpànà naha ha, omeroro, kekon hatà, àyàmà, buru
wya, wahoto wya, kekon hatà, Txesusu. [32] Tasahxemtohorye mak tehxatxhe, kekon xarha
tà, àwya. Àsok tawro hana, àwayehsaho wyaro tan ehxera nehxaknan hamà, oyowtà,
kekon hatà. Àwayehxemo kom waye asanàmsaho wyaro tan harha naha, kekon hatà.
Àwaymamsaho wyaro rma ehxera nehxaknano, ehosaho wyaro rma kàhyaw harha naha,
kekon hatà. Àro ke tasahxemtohorye tehxatxow hamà. Teryehotahorye rma tehxatxow
hamà, kekon hatà, àyàmà, buru wya, wahoto wya, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro
Farysew komo kuknon me ryhe wahoto yehtxoho yokarymay hatà.

16

Horykomo yanototho yaworohra ehxahotho yokarymatxhàrà on ha.

[1] Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon hatà, tàn-
hananàhrà ro komo wya. Tkatxhonke rma haxa nehxakon hatà, toto, horykomo, kekon
hatà. Àkatxho yoh me nehxakon hatà, anoto. Noro yanhànà yonytxay hatà, horykomo,
kekon hatà. Akatxhonken hampànà, ayanoto, teryehotanàr ke rma haxa mak ha, tawro
rma yonytxay hatà, horykomo, kekon hatà, Txesusu. [2] Àro ke tanoto yanyekye hatà,
tàhyaka. Ayanhànà wenytxano, kekon hatà, horykomo, àwya, kekon hatà, Txesusu.
Rokatxho hutwamohsonàr xe wehxaha, owya, kekon hatà. Àro ke, omeroro àmenhoko,
owya rokatxho yahosàthàràtho, owya rokatxho yàmàthàràtho xarha, kekon hatà, tanoto
wya. Rokatxho yoh mehra harha mpànà manaha ha, kekon hatà, horykomo, àwya, kekon
hatà, Txesusu.
[3] Àro ke nehutwekon hatà, anoto, tàhnawo, kekon hatà. Àsoke ryhe wehxano, kekon
hatà. Tkatxho yoh mehra harha ryeryan hatà, ranotomanyenhàràtho, kekon hatà, tàwya

rma, kekon hatà, Txesusu. Noro hyaka atamokhera harha wehxan hamà. Àsok katà
katamokyano, ronyahrà yehekahtoho me, kekon hatà. Yukryeka yakany menyxehra
wehxaha, kàrhàra ryesnàr ke, kekon hatà. Uro nyhe txko ronyahrà ha tawro xehra
xehxaha, anar komo wya. Àro wyaro tawro hona kàhyahamyaha, kekon hatà, horykomo
yanototho, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. 4 Onà wyaro haxa wehxan hamà, kekon hatà.
Horykomo katxho yoh me rma hak ryehtoko, noro katxho yehetàhkanyenhàyamo we-
wakryen hamà, amnye nyamoro wya haka rha rowakryetxho me, kekon hatà, tàwya rma,
kekon hatà, Txesusu. Amnye, horykomo yanoto mehra harha ryehtoko, ranyekyatxow
hamà, ronewakryetxhàyamo, bàn kom yaka, tàwyanye ronyahmatxho me, kekon hatà,
horykomo yanototho, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu.

5 Àro ke, horykomo katxho yehetàhkanyenhàyamo yanyekye hatà, noro ha. Osom-
ahyaka nomohtxownà hatà, àhyaka, kekon hatà. Onà wyaro nkekon hatà, noro ha, wahoro
htxero omohsaho wya. Twahak mehetàhkeko, horykomo katxho, kekon hatà, àwya. 6 Hàà,
oryefera katà wehetàhkeko, 100 enà ymo, kekon hatà, noro ha. Àna hamà, kekon hatà,
horykomo yanototho. Tan naha, àmenhosahotho, onehetàhkatxhàràtho rma, kekon hatà.
100 enà katxhotho towko, 50 enà katxho haxa àmenhoko, amamehra rma àmenhoko,
kekon hatà, horykomo yanototho, wahorono wya, kekon hatà, Txesusu. 7 Twahak
mehetàhkeko, omoro, kekon xarha tà, anaro wya. Hàà, nasànasà wehetàhkeko, 100 enà
ymo, kekon hatà, noro ha. Àna hamà, tan naha, àmenhosahotho, onehetàhkatxhàràtho
rma, kekon hatà, horykomo yanototho. 100 enà katxhotho towko, 80 enà katxho haxa
àmenhoko, kekon hatà, horykomo yanototho, àwya, kekon hatà, Txesusu.

8 Àsok hana nehxakon ha, horykomo yanototho ha, kekon hatà. Yaworohra nehxakon
hamà, tanotomanyetho katxhotho hoko. Onà wyaro mak kekon hatà, horykomo,
tanototho hoko. Takàhso nehxak hamà, ranototho, amnye towakryetxho hona tàwya
xenyàr ke mak ha, kekon hatà, horykomo, kekon hatà, Txesusu. Onà wyaro àkehe,
owyanye. Khoryenkomo hutwanyehnà komo ryhe, tosowakryetxho kom hoko takàhso
rma haxa natxow hamà. Khoryenkomo hutwany komo yoho rma haxa takàhso natxhe,
tosowakryetxho kom hoko, kekon hatà, Txesusu. 9 Àro ke, onà wyaro xarha àkehe,
owyanye. Toto komo ewakryetxoko, axan kom me nyamoro yehtxoho me. Akatxho
kom hoye tàmtxoko, àwyanye. Ayanàhnohnye kom hoye rma tàmtxoko, àwyanye,
kekon hatà. Àro hoye toto komo ewakryetxoko, amnye ohxe roro rma haxa oyehtxoho
menye. Akatxhothàyam heno yosomtatkatxhe rma, towto hona ayanyekyatxhe hampànà,
Khoryemkomo. Osomtatkahnà ro hona rma ayanyekyatxhe hampànà, kekon hatà,
Txesusu.

10 Anar komo katxho yoh me oyehtokonye, yaworo ehtxoko, kekon hatà. Àsok
tawro hana. Yakenohnà hoko yaworo oyehtokonye, yaken hoko xarha yaworo rma rha
manatxow hamà, kekon hatà. Yakenohnà hoko yaworohra haxa oyehtokonye, yaken
hoko xarha yaworohra rma rha manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 11 Katxhonano
hoko yaworohra oyehtokonye, oyowakryehranye nay hamà, Khoryenkomo, tkatxho
hoye. Ayanàhnohnye kom hoko rma yaworohra oyehtokonye, anhàntahnà ro hoye
oyowakryehranye nay hamà, noro ha, kekon hatà, Txesusu. 12 Anar komo katxho hoko
yaworohra oyehtokonye, tkatxho hoye tàmpàra nay hamà, Khoryenkomo. Akatxho
me harha tàmpàra nay hamà, kekon hatà. 13 Horykomo yanoto ro me kehtoko, anaro
rha yanoto mehra tehxan hamà. Asako kanotomany komo yehtok haxa, onà wyaro
tehxan hamà, kekon hatà. Anaro xehra tehxan hamà. Anaro xe tehxan hamà. Anaro
tàxanomkahnohyan hamà. Anaro teyukyan hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha,
katxhonano hokono ro me oyehtokonye, Khoryenkom hokon mehra manatxow hamà,
kekon hatà, Txesusu.

Moyses heno nmenhotho hoko Farysew komo hananàhàthàrà on ha.

[14] Àro wyaro katxho yonytxatxownà hatà, Farysew komo. Katxhonano yahosnàr xan
komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Àro ke, Txesusu rwonà yownohyatxkon hatà,
nyamoro ha. Àna make ryhe mpe, ketxkon hatà.
[15] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Yaworon me mosonyhetxhe rma
haryhe, omnyamo, toto komo wya, kekon hatà. Oyehutwatxho komo hutwehe mak ha,
Khoryenkomo. Ohxe toto komo nenyàrà rma, atxke tonyxem me naha, Khoryenkomo
wya, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.
[16] Xowaw heno yomokhàra ro rma haka, tokarymaxemà ro me nehxakon hamà, kày-
weronàhyamatxho komo, Moyses heno nmenhotho rma, Khoryenkomo rwonà yokary-
manye ro heno komo nmenhotho xarha, kekon hatà. Xowaw heno yomokàtxhe rma,
àrwo yonyhorunu ryhe tokarymaxemà ro me harha nay hamà. Àsok hana akayaryet kom
me nay ha, Khoryenkom ha, katxho rma, tokarymaxemà ro me harha nay hamà. Àro
ke, noro mryenon me harha tehtxahke rma haxa natxow hamà, toto komo, kekon hatà,
Txesusu. [17] Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Enytxahnà me harha nay hamà, Moyses heno
nmenhotho, kahra ehtxok hampànà. Omeroro rma, tonytxaxem me roro rma haxa naha.
Kahe heno ryhe nosomtatkehe hampànà, amnye ha. Yukryeka heno xarha nosomtatkehe
hampànà. Moyses heno nmenhotho haxa ryhe, tehxe roro rma haxa mpànà naha ha.
Tonytxaxem me roro rma haxa mpànà naha ha, kekon hatà, Txesusu.
[18] Ohetx komo hyaye otowhàra ro mak ehtxoko, kekon xarha tà. Àhyayenye oyotownà-
tokonye rma, anaro wos yahohsàra ro mak ehtxoko. Owyanye anaro yahosnàtoko rma,
atxke manatxhe, ohetxe ro kom mehra noro yesnàr ke mak ha, kekon hatà. Tànyonhàrà
hyaye wos yotowàtxhe, ohetx kom me noro yahohsàra ro mak ehtxoko. Owyanye
ahosnàtoko rma, atxke manatxhe, anaro hetx me noro yesnàr ke mak ha, kekon hatà,
Txesusu.

Tkatxhonkemà rotho àkatxhomnà rotho xarha yokarymatxhàrà on ha.

[19] Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu, katxhonano hokono ro mehra
ehtxoko tawro me hatà. Onà wyaro nkekon hatà. Onà wyaro nehxakon hatà, toto,
horykomo, kekon hatà. Tkatxhonke rma haxa nehxakon hatà. Ehetàhpenye rma haxa
nehxakon hatà, àwomunu. Tànyahke rma haxa nehxakon xarha tà, noro ha, kekon hatà.
Emahona ro thenyehra rma haxa nasahxemtekon hatà. [20] Noro màn hotawo nehxakon
hatà, toto. Norohnàtho rma haxa mok nehxakon hatà, àkatxhomnà ro mak hatà. Rasru
rma noro hatà, kekon hatà. Ekeh me rma haxa nehxakon hatà, Rasru, kapàtko ymo
wya. Tàraho roro nehxakon hatà, norotho, horykomo màn hotawo, kekon hatà, Txesusu.
[21] Nahyehyakonà roro hatà. Horykomo nyahrà hpunutho yonahrà xe nehxakon hatà.
Arymaxahotho rma yonahrà xe nehxakon hatà, tahyehrà ke. Norotho hyaka nomokyakon
hatà, kaykusu, kapàtko meryekmanàr horà, kekon hatà, Txesusu.
[22] Wayehye hatà, norotho, kekon hatà. Àwayhàtxhe rma, noro yokatotho yatxownà
hatà, kahe yawon komo. Akmarawu hyaka natxownà hatà, kekon hatà. Tkatxhonkemà
rotho xarha wayehye hatà. Noro heno yonamtxownà hatà, ukukuthuyamo, kekon hatà,
Txesusu. [23] Noro yokatotho haxa ryhe, yuhnayen hona toy hatà, anàhnohno ytxoho ro
na rma hatà. Neryewhamyakonà rma haxa mak hatà, noro ha, kekon hatà. Àro ke
nosompotày hatà. Akmaraw komo yonyey hatà, moxe ro. Rasru xarha yonyey hatà.
Akmarawu hyawono rma yonyey hatà, kekon hatà, Txesusu. [24] Àro ke teryewrye ro
nàrwonàmye hatà. Akmarawu y, tamutho y, rohnàn yaw exko, kekon hatà. Rasru
ànyahko, rohyaka, kekon hatà. Natamohpan haka, tuna kwaka. Ronyur hak txenotmano,
tuna ke, kekon hatà. Keryewhamyaha rma haxa, onà ymo wawo, weheto ymo wawo, kekon
hatà, Akmarawu wya, kekon hatà, Txesusu.
[25] Onà wyaro haxa neyukye hatà, Akmarawu. Koknà y, onà wyaro oyexetxhàyamo
muhutwen hamà, kekon hatà. Àwayehpàra rma hak oyehtoko, teryehorye rma haxa
mehxakonà, omoro, kekon hatà. Rasru haxa ryhe, ohxehra rma haxa nehxakonà, kekon
hatà, Akmarawu. Amnye rma teryehotanàhsom me harha naha, noro ha, tano. Omoro

haxa ryhe, teryewhamnohsom me harha manaha, kekon hatà, Akmarawu, kekon hatà, Txesusu.
[26] Onà wyaro uhutwamohsehe xarha, owya, kekon xarha tà, Akmarawu, tkatxhonkemà rotho wya. Kamrakataw naha, ewtarà ymo wyarono, wahkotono ytxoho ymo, kekon hatà. Àro ke, àwetohra ro mak natxhe ha, tanon komo, ohyakanye. Àwetohra rma rha manatxhe ha, omnyam xarha, amna hyaka, kekon hatà, Akmarawu, àwya, kekon hatà, Txesusu.
[27] Onà wyaro nkekon hatà, noro ha, Akmarawu wya. Tamutho y, Rasru ànyahko xaxa hampànà, royanan komo hyaka, kekon hatà. [28] Tehxemà rma mokyamo, rowtà komo, 5 komo, kekon hatà. Nyamoro hyaka noro ànyahko. Onà wyaro hak kano, àwyanye, kekon hatà. Eryewhamnohno ytxoho ro na otonàr kom hona mpànà xenytxok ha, kan haka, Rasru, àwyanye, kekon hatà, tkatxhonkemà rotho. Àro wyaro hak kano, àwyanye, onà ymo na omoknàr kom hona, kekon hatà, noro ha, Akmarawu wya, kekon hatà, Txesusu.
[29] Àna matà, kekon mak hatà, Akmarawu, àwya. Àhyawonye rma naha, Moyses heno nmenhotho. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho xarha, àhyawonye rma naha, kekon hatà. Àrwon kom hak yonytxatxowà, oyowtà komo, eryewhamnohno ytxoho ro na àtohra tehtxoho menye, kekon hatà, Akmarawu, kekon hatà, Txesusu.
[30] Àna matà, tamutho y, Akmarawu y, kekon mak hatà, tkatxhonkemà rotho. Nyamoro heno nmenhotho yonytxahra natxow hana, kekon hatà. Tàhyakanye àwayehsahotho tontok haxa, noro yonytxetxhe hampànà, kekon hatà. Tàwyanye noro yonytxatxhe rma, anar me harha tanhànàthàyamo yonyatxhe hampànà, kekon hatà, noro ha, Akmarawu wya, kekon hatà, Txesusu.
[31] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Akmarawu, àwya. Nyamoro heno nmenhotho yonytxahra tehtokonye, àwayehsahotho yonytxahra rma rha natxhe hampànà. Àwayehxemo waye asanàmsahonhàrà rma yonytxahra natxhe hampànà, kekon hatà, Akmarawu, tkatxhonkemà rotho wya, kekon hatà, Txesusu.

17

Tanhàn hokon me texem me natxow hamà toto komo katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Tanhàn hokon me texem me natxow hamà, toto komo, kekon hatà. Àro hokon me txenyetho komo ryhe, tanàhnohsom me rma haxa natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu. [2] Tanhàn hokon me harha bàryekomo yeryhera hak nahtxoko. Romryenon komo rma yeryhera hak nahtxoko, tanhàn hokon me harha. Àro hokon me harha tàwyanye txenyetokonye, ohxehra ro mak natxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro txeryhera ronye rma twayehnàtokonye, ohxe esnàràtho kom haryhe. Tuna kwaka tànonàtokonye, ohxe esnàràtho kom haryhe. Tohu ymo ke amusmexah me tànonàtokonye, àro wyaro rma twayehnàtokonye, ohxe esnàràtho kom haryhe, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
[3] Ohxe mpànà ehtxoko, kekon xarha tà, àwyanye. Oyowtà wya owàràhyakantokonye, noro eytxoko. Anar me harha tanhànàthàrà yonyan hana, noro ha. Anar me harha àwya xenyetxhe, oseryewhokatxoko, noro yanhànàtho hoko, kekon hatà, Txesusu. [4] Anatoko yake ro owàràhyaketxow hana, noro ha. Àro rma ho yake ro rma rha, onà wyaro nken hana, owyanye. Anar me harha ranhànàtho wenyaha, ken hana, yake ro rma rha, owyanye. Àro wyaro àwya katxhe rma, oseryewhokatxoko, noro yanhànàtho hoko, yake ro rma rha, kekon hatà Txesusu.

Khoryenkom hona xeny me nyhe amna txeryko katxhàrà on ha.

[5] Onà wyaro nketxkon hatà, Petru komo, 12 komo rma, Kohkomo wya. Khoryenkom hona xeny me nyhe amna txeryko, ketxkon hatà, àwya.
[6] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Kohkomo. Anatoko Khoryenkom hona menyatxow hana, atxke txko rma, natà txko wyaro rma, mostakna nathàrà txko wyaro rma. Atxke txko noro hona owyanye xenyetoko rma, eryehokano meryatxhe rma, noro yano

me mak ha, kekon hatà. Oyuyukyatxhe hampànà, wewe ymo, amoryera ymo, moro ymo. Owyanye, emorurakako, osowaxehtok harha tuna ymo kwaka, katxhe rma, oyoyukyatxhe hampànà, moro ymo, atxke txko Khoryenkom hona owyanye xenyetok mak ha, kekon hatà, Txesusu.

Khoryenkomo eyuhtukatxoko katxhàrà on ha.

7 Àsok hana ayanoto ro komo manotometxow ha, kekon hatà. Anatoko amararàn kom hok ehxe mànyakyatxow hana. Owoknà komo yonyàr hoko ehxe mànyakyatxow haxa hana, kekon hatà. Àhok ehxemotho komo nomokyatxow harha mà, omàn kom yaka. Omokàtxhenye rma, onà wyaro kahra manatxow hamà, àwyanye. Eryewtatxoko txko ha, emtakmaxe, rakoro, kahra manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 8 Onà wyaro haxa màketxow hamà, àwyanye. Ronyahrà enyhoryetxoko hxa ha, màketxow hamà. Owomun komo awnuhtxoko hxa ha, ronyahrà sohtxoko hxa ha, màketxow hamà. Amnye memtakmetxhe omnyamo, ryemtakmatxhe mak ha, màketxow hamà, ayanoto ro komo wya, kekon hatà, Txesusu. 9 Àwyanye oyoyukutxhenye rma, onà wyaro kahra manatxow hamà. Hàà, àna txko rma, uro txko mewakryetxowà, kahra manatxow hamà, àwyanye, ayanoto ro me esnàr kom ke, kekon hatà, Txesusu.

10 Ayanoto komo wya oyoyuhtoho komo wyaro, Khoryenkomo eyuhtukatxoko, omnyamo, omeroron hoko, kekon xarha tà. Owyanye eyuhtukatxhe rma, onà wyaro katxoko, àwya. Apa y, anhà rma amna, oyoyuknyehnà, katxoko. Amna oyoyukhormehe mak ha katxoko, àwya, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Hunmata ymo yawonotho komo yonyhoryetxhàrà on ha.

11 Taa. Asama yarye tetxkonà rma hatà, Txesus komo, Xerusaryen hona. On ho nehxakon hatà, Samarya yamtarà. Mon ho nehxakon hatà, Karyeryeya yamtarà. Àrakataha tetxkon hatà.

12 Owto hahnoke ehtokonye, àhyakanye nomokyatxkon hatà, toto komo, 10 kom hatà. Hunmata ymo yawon komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Moxe nyhe txko horohtxownà hatà. 13 Teryewrye ro nàrwonàmtxownà hatà. Txesusu y, khananàhnye y, ketxkon hatà. Amna hnàn yaw exko ketxkon hatà. 14 Tàwya xenyetxhenye rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àtoxoko, Khoryenkom màn yonye ro komo hyaka, kekon hatà. Osonyhotatxko ha, àwyanye, kekon hatà, àwyanye. Àro ke totxownà hatà. Tàtonàr kom me rma nenyhotatxownà hatà. Hunmata ymo yawohra harha nehxatxkon hatà.

15 Horohye hatà, ukukur komo, towenyxa mak hatà. Tàwya tonyhotatho yonyetxhe rma, horohye hatà, noro marma mak ha. Nomokye harha tà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kekon hatà, teryewrye ro hatà. 16 Tano me ro rma nehurkay hatà, Txesusu yakrataka. Uro txko menyhoryeno. Ohxe xaxa manaha, kekon hatà, àwya. Samaryayana ryhe mok nehxakon hatà, Xuknewyanahnà rma hatà.

17 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu. 10 mehra kat nahtxoko, enyhotaxemo komo, kekon hatà. Henta haryhe 9 komo. 18 Omokhàra natxow hamà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kahra natxow hamà, 9 komo, kekon hatà. Moson marma nomokno hamà, Xuknewyanahnà rma nomokno hamà kekon hatà, Txesusu. 19 Onà wyaro nkekon xarha tà, noro wya, hunmata ymo yawonotho wya. Asanàmko harha, kekon hatà, àwya. Ohxe àtoko. Ohxe harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu, àwya.

Txesusu wya yukryeka hona harha tomohtoho yokarymatxhàrà on ha.

20 Taa. Onà wyaro nketxkon hatà, Farysew kukur komo, Txesusu wya. Àsokentoko nomokyano, Khoryenkomo, kàkayaryet kom me tehtxoho me, ketxkon hatà, àwya.

Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Onenyehtor kom me nomokyaha, Khoryenkomo, akayaryet kom me tehtxoho me, kekon hatà. 21 Xenytxoko, moson ha kàkayaryet komo, katxho mehra nomokyaha. Mokro ha kàkayaryet komo, omohsaho rma, katxho mehra rma rha nomokyaha, Khoryenkomo, kekon hatà. Awawonye rma naha, akayaryet komo, Khoryenkomo nànyaketxho rma, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

22 Onà wyaro nkekon xarha tà, tànhananàhrà ro komo wya. Amnye Toto me Enusaho
yomoknàr xe rma haxa manatxhe hampànà, kekon hatà. Omoko hxa ha màketxhe
hampànà. Omokhàra mak naha ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. 23 Onà wyaro nketxhe
rma haryhe, toto komo, owyanye. Nomokyak haxa hatà, Toto me Enusaho, mono nay
hatà, ketxhe rma haryhe, owyanye. Tan naha, omohtxoko xenyxe, ketxhe xarha, anar
komo, owyanye. Àtohra mpànà ehtxoko, akoronye, kekon hatà, Txesusu. 24 Onà wyaro
haxa ryhe nomokyaha hampànà, Toto me Enusaho. Toto komo nenytxehkanàr me mpànà
nomokyaha ha, omeroron komo nenyàr me mak ha. Àsok tonyxem me hana nay ha,
sasa ha, kekon hatà. Sasa tatoko rma, tonyxem me rma haxa nay hamà, kahe ratokoko.
Tawasnye rma haxa tonyxem me nay hamà, sasa. Àro wyaro rma rha, tonyxem me rma
haxa mpànà nomokyaha ha, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu.
25 Wahoro htxero teryewhamnohsom me rma haxa naha hampànà, noro ha, thenyehra
rma haxa mak ha, kekon xarha tà. Noro xanomkahnohyatxhe hampànà, toto komo,
amnyeno rma komo. Amnye haxa nomokyaha harha hampànà, Toto me Enusaho, kekon
hatà, Txesusu.
26 Nowe heno yehtoko tuna ymo yomokàthàrànhàrà wyaro nomokyaha hampànà, kekon
hatà. 27 Àsok hana nehxatxkon ha, nyamoro heno ha, kekon hatà. Tuna ymo yomokhàra ro
rma haka, tànyahrà kom hoko nehxatxkon hamà. Thehtanàr kom hoko xarha nehxatxkon
hamà. Tànyontanàr kom hoko xarha nehxatxkon hamà, kekon hatà. Tkanawarà ymo kom
yaka Nowe heno komo yosonkahàtxhe rma, nomokye hatà, tuna ymo. Toto heno komo
yanàhnohtàkay hatà. Àro wyaro rma rha àhoko toto komo yehtoko, nomokyaha hampànà,
Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu.
28 Àsok hana nehxatxkon ha, Ryo yehtokon heno kom ha, kekon xarha tà. Àro wyaro
rma rha àhoko nehxatxkon hamà, nyamoro heno xarha. Tànyahrà kom hoko nehxatxkon
hamà. Twarawantanàr kom hoko xarha nehxatxkon hamà. Bararàn komo homonàr hoko
xarha nehxatxkon hamà. Bàn komo yenyàr hoko xarha nehxatxkon hamà, kekon hatà,
Txesusu. 29 Sa, nenmahye haxa hatà. Àro rma ho Soknoma hoye toy hatà, Ryo. Àro rma ho
nomokye hatà, weheto ymo, kahe yaye. Toh me nehurkay hatà, tatahxem me rma hatà,
kekon hatà. Toto heno komo yanàhnohtàkay hatà, àro ymo ha. 30 Àro wyaro rma rha àhoko
toto komo yehtoko, nosonyhehe hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu.
31 Noro yomohtoho ho akatxho kom horà àtohra mpànà ehtxok ha, kekon xarha tà.
Màmyaye oyehtokonye, omàn kom yaka harha àtohra mpànà ehtxok ha. Akatxho komo
yanàr horà àtohra ehtxoko, kekon hatà. Amararàn kom hoko oyehtokonye, eramahra
mpànà ehtxok ha. 32 Ryo hetx heno yeramatxhàrànhàrà hutwahkahpàra ehtxoko, kekon
hatà, Txesusu.
33 Tekrunhotxahke oyehtokonye, awayehyatxhe xak mak hampànà. Awayehrà komo
xehra rma oyehtokonye, awayehyatxhe xak mak hampànà, kekon hatà. Tosoxanomkah-
nohsom me oyehtokony haxa, mekrunhetxhe harha hampànà. Awayhàtxhenye rma,
karyhe roro harha manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.
34 Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Noro yomohtoho ho, kohsaya àto rye
nànàkyatxow hana, toto komo, asako. Anaro, tanàmsom me mpànà naha ha. Anaro haxa
ryhe, tànomsom me mpànà naha ha, kekon hatà, Txesusu. 35 Àto rye xerye kyatxow hana,
woràskomo, asako. Anaro, tanàmsom me mpànà naha ha. Anaro haxa ryhe, tànomsom
me mpànà naha ha, kekon hatà, Txesusu. 36 Àto rye bararàn kom hoko natxow hana, toto
komo, asako. Anaro, tanàmsom me mpànà naha ha. Anaro haxa ryhe, tànomsom me
mpànà naha ha, kekon hatà, Txesusu.
37 Amna yohà y, henta ryhe tànomsom komo yosarà naye, ketxkon hatà, ànhananàhrà
ro komo. Henta ryhe tànomsom komo yosarà naye, ketxkon hatà. Kuknonano me haxa
neyuhtxownà hatà, Txesusu. Henta ya hana nohsamnohyatxow ha, kwatxenama kom
ha, kekon hatà. Àmataxahotho hyaka nohsamnohyatxow hamà. Àro wyaro rma rha
atxke ehxemotho komo hyaka nomokyaha hampànà, anàhnohtàkany komo, kekon hatà,
Txesusu.

18

Tàmryenon komo yoyukyaha ha Khoryenkomo katxhàrà on ha.

1 Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Nekarymay hatà, tànhananàhrà ro
komo wya, Khoryenkom yakoro tàrwonyemà ro me ehtxoho menye, amotohpànà ro me
ehtxoho menye.
2 Onà wyaro rma nkekon hatà, àwyanye. Owto hon komo yoh me nehxakon hatà,
toto, horykomo, kekon hatà. Onytxano ynye ro me nehxakon hatà. Ukurunkahnà me
Khoryenkomo yonyhera mak nehxakon hatà, noro ha. Ukurunkahnà me rma rha toto
yonyhera nehxakon xarha tà, kekon hatà, Txesusu. 3 Noro yowto ho nehxakon hatà,
wosà, enyonkaxaho. Norotho yeryewhamnohyakon hatà, anaro toto, àxanhànà, kekon
hatà. Àro ke emahona ro nomokyakon hatà, wosà, horykomo hyaka, owto hon komo yohà
hyaka. Uro ukurunhoko, roxanhàn hona, kekonà roro hatà, àwya, kekon hatà, Txesusu.
4 Noro yoyukhura mak nehxakon hatà, horykomo, mex hatà. Mex ehxah me nehutway
harha tà, tàhnawo, kekon hatà. Ukurunkahnà me Khoryenkomo yonyehnà uro kekon
hatà, tàwya rma. Ukurunkahnà me rma rha toto yonyehnà uro, kekon hatà. 5 Mosonà wosà
weyukyan mak hamà, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu. Mosonà ukurunhen
hamà, àwya rakryehkanàr ke mak ha, kekon hatà, tàwya rma. Ukurunhohra rma ryehtoko,
ramotohkatxehken hamà, rakoro tàrwonyemà ro me tesnàr ke, kekon hatà, horykomo,
tàwya rma, kekon hatà, Kohkomo.
6 Horykomo yehutwatxho menytxatxowà, kekon xarha tà, tànhananàhrà ro komo wya.
Yaworonohnà ro me nehxakon hatà, noro ha. Wos yoyukye haxa mak hatà, kekon
hatà, Kohkomo. 7 Noro yoho rma haxa tàmryenon komo yoyukyaha ha, Khoryenkomo.
Emahona ro noro yakoro nàrwonatxhe roro mak ha, nyamoro ha, anar komo wya
teryewhamnohrà komo ke. Nyamoro kurunhohra rma kat naye, Khoryenkomo, owyanye,
kekon hatà. Mex katà nàramamyano. 8 Àna matà, amamehra kurunhetxow hamà,
Khoryenkomo, kekon hatà. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Yukryeka hona harha
Toto me Enusaho yomoknàtoko, yakehra natxhe hampànà, àhona xeny komo, kekon hatà,
Kohkomo, tànhananàhrà ro komo wya.

Enyhoru xaxa uro ha kany komo hananàhàthàrà on ha.

9 Àto nehxatxkon xarha tà, anar komo. Enyhoru xaxa uro ha kany komo rma mokyam
nehxatxkon hatà. Atxke natxhe anar komo kany komo rma mokyam nehxatxkon hatà.
Nyamoro wya ryhe, kuknonano me xarha onà wyaro nkekon hatà, Txesusu.
10 Khoryenkom màn yaka totxownà hatà, toto komo, asako, kekon hatà. Anaro, Farysew
me nehxakon hatà. Anaro, txenyeru yahosnye ro me nehxakon hatà. Khoryenkom
yakoro àrwonàmso totxownà hatà, kekon hatà, Txesusu. 11 Onà wyaro nàrwonàmye hatà,
Farysewu, tàhnawo. Apa y, amna horyenà ro omoro ha, kekon hatà, tàhnawo. Ohxe xaxa
manay hamà, rohoko, anhà komo wyarohra ryesnàr ke, kekon hatà. Apa y, toto komo
katxhotho yany me natxhe, anar komo. Nyamoro wyarohra wehxaha, uro, kekon hatà,
Farysewu, kekon hatà, Txesusu. Apa y, àme ryehra natxhe, anar komo, toto kom hoko.
Nyamoro wyarohra wehxaha uro, kekon hatà. Apa y, anaro komo hetx hoko natxhe,
anar komo. Nyamoro wyarohra wehxaha uro, kekon hatà. Apa y, moson ha txenyeru
yahosnye ro hamà, noro wyarohra wehxaha uro, kekon hatà, Farysewu, kekon hatà,
Txesusu. 12 Apa y, amna yweronàhyamatxho yawo ro wehxaha uro. Tatahyehnomaxemà
ro me wehxaha. Rotxenyerun hoye desmu yàmnye ro me xarha wehxaha. Àro wyaro
amna yweronàhyamatxho yawo ro rma haxa wehxaha, apa y, kekon hatà, Farysewu,
tàhnawo, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu.
13 Àsok haxa hana nehxakon ha, txenyeru yahosnye ro ha, kekon xarha tà. Mox
nehxakon hatà. Osompothàra ro mak nehxakon hatà, norohnàtho me tosonyàr ke, kekon
hatà. Nosowankahekon hatà, tanhànàthàr hoko toseryehokanàr ke. Onà wyaro marma
nkekon hatà, noro ha. Apa y, amna horyenà ro omoro ha. Anhà haxa urotho. Apa y,
rohnàn yaw exko, kekon marma hatà, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu.

[14] Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Txenyeru yahosnye ro ryhe, bàn yaka
harha tàtontoko, onà wyaro katxho me nehxakon ha, Khoryenkomo wya. Ronenyho-
ryetxho me haxa manaha, rowya, katxho me nehxakon ha, Khoryenkomo wya. Àro
wyaro katxho mehra mak nehxakonà, anaro, Farysewu, kekon hatà, Txesusu. Àsok tawro
hana. Ehonomnà me oyosonyetokonye, norohnàtho me harha oyeryatxhe hampànà,
Khoryenkomo. Norohnàtho me haxa oyosonyetokonye, ehonomnà me harha oyeryatxhe
hampànà, noro ha, kekon hatà, Txesusu.

Bàryekomo txko kom hak nomohtxowà rohyaka katxhàrà on ha.

[15] Thokyamo txko yokyatxkon hatà, toto komo, Txesusu hyaka. Mosonà txko
hona ayamorà txeryko tawro xe nehxatxkon hatà, àwya, ohxe texem me esnàr kom
horà. Tàwyanye xenyetxhenye rma, horohkatxownà hatà, Txesusu nhananàhrà ro
komo. [16] Nekhotxownà rma hatà, Txesusu, tàhyaka. Onà wyaro nkekon hatà, tàn-
hananàhrà ro komo wya. Bàryekomo txko kom hak nomohtxowà, rohyaka, kekon hatà.
Àhorohkahranye ehtxoko. Moxamo txko wyaron komo ryhe, Khoryenkomo mryenon
me natxhe, kekon hatà, Txesusu. [17] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Akayaryet
kom me Khoryenkomo yesnàr xe oyehtokonye, bàryekomo wyaro norohnàtho me xaxa
mpànà osonytxoko, kekon hatà. Àro wyarohra oyehtokonye, noro mryenon mehra ro mak
manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Tkatxhonkemà hananàhàthàrà on ha.

[18] Àto nehxakon hatà, toto, horykomo. Xuknewyana yoh komo kukuru rma mok
nehxakon hatà. Onà wyaro nkekon hatà, noro, Txesusu wya. Khananàhnye y, enyhoru
ryhe omoro, kekon hatà. Àsoke ryhe ohxe wehxano, karyhe roro harha ryehtxoho me,
kekon hatà, Txesusu wya.

[19] Onà wyaro neyukye hatà, Txesusu. Àsok tawro enyhoru ryhe omoro màken harha,
rowya, kekon hatà, àwya. Khoryenkomo ryhe, enyhoru me naha, noro marma mak ha.
Enyhoru mehra ro mak natxhe ha, toto komo, kekon hatà, Txesusu. [20] Karyhe roro harha
oyesnàr xe oyehtoko, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehxorye manaha. Onà wyaro
katxho komo hutwahra kat manaye, anar komo hetx hokohra ehtxoko katxho rma, toto
yotahahra ehtxoko katxho xarha, toto katxho yarhàra ehtxoko katxho xarha, toto hoko
àtemarontahra ehtxoko katxho xarha, toyuhsom me xenytxoko, oyàm komo, oyon kom
xarha, katxho xarha. Àro wyaro katxho kom yawo ro tehxorye manaha, kekon hatà,
Txesusu, àwya.

[21] Onà wyaro neyukye hatà, horykomo. Àro wyaro katxho kom yawo ron uro, kekon hatà.
Romryen yaye ro rma àro wyaro katxho kom yawo ro ehxah uro, kekon hatà.

[22] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwya. Kho-
ryenkomo yoyuhtukahra hak manaha, kekon hatà. Onà wyaro xaxa mpànà exko ha, noro
yoyuhtukatxho me. Akatxhothàrà tàmko, omeroro, txenyeru hona. Txenyeru rma tàmko
xarha, toto komo wya, àkatxhomnà komo wya, ànyahpàn komo wya, kekon hatà. Àro
wyaro exko hampànà, kahe yawo towakryexem me oyehtxoho me. Àro wyaro oyexetxhe
rma, rakoro omok ha, kekon hatà, Txesusu, àwya.

[23] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, nekhokay hatà, horykomo, tkatxhonke rma haxa
tesnàr ke hatà. [24] Ekhokaxaho rma yonyey hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon xarha
tà. Tkayaryet kom me Khoryenkomo hutwahra natxow hamà, tkatxhonkem komo, kekon
hatà. Krawame mak natxhe, noro mryenon me harha. [25] Arkurya yowtarà txko yarye
àtohra nay hamà, kameru ymo. Krawame rma haxa nay hamà, àtotho, hory me ymo esnàr
ke, kekon hatà. Àro yarye noro totho yoho rma haxa krawame natxhe, tkatxhonkem komo,
Khoryenkomo mryenon me harha, kekon hatà, Txesusu.

[26] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, àton komo. Àsok
tawro harha, ketxkon hatà. Tonyhoryexem komo ehxera natxow hamà. Àsoken kom
katà tonyhoryexem me natxowà, ketxkon hatà, Txesusu wya. [27] Onà wyaro haxa nkekon

hatà, noro, àwyanye. Tonyhoryetxho kom hoko tehnyaxem me natxhe ha, toto komo. Khoryenkom haxa ryhe, ehnyahnà ro me mak naha ha. Ehonomnà xaxa kax mak naha ha, kekon hatà, Txesusu.

28 Onà wyaro nkekon hatà, Petru, àwya. Amna ryhe, amna yomyawonotho nànomye, ayakoro amna totho me, kekon hatà, Petru.

29 Àsok hana natxow ha, romryenon kom ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onà wyaro natxow hamà. Anatoko bànàthàyamo nomyatxow hana. Anatoko thetxenhàyamo nomyatxow hana, kekon hatà. Anatoko towtànhàyamo nomyatxow hana. Anatoko tàyàmànhàyamo nomyatxow hana. Anatoko tàyonànhàyamo nomyatxow hana. Anatoko thokuthuyamo nomyatxow hana, kekon hatà. Omeroro rma nànomyatxow hana, tàwyanye àrwo yonyhorunu yokarymatxho me, àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha, katxho rma yokarymatxho me, kekon hatà. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. 30 Nyamoro ryhe, towakryexem me rma haxa mpànà natxhe ha, kekon hatà. Amnye rma, tano rma hak tehtokonye, thenyehra towakryexem me mpànà natxhe ha, tànànomàthàyamotho yoho rma haxa mak ha, kekon hatà. Amnye xarha, karyhe roro mpànà natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya twayehtoho yokarymatxhàrà on ha.

31 Taa. 12 komo yanyekye hatà, Txesusu, tàhyaka. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Xerusaryen hona tàtetxow hamà, kekon hatà. Àto teryewhamnohsom me naha hampànà, Toto me Enusaho, àmenhosahonhàrà yawo ro tehtxoho me, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho yawo ro tehtxoho me, kekon hatà, Txesusu. 32 Tahohsosom me naha hampànà, noro ha, Xuknewyanahnà komo wya. Nyamoro rma newnohyatxhe hampànà, kekon hatà. Atxke rma haxa neryatxhe xarha hampànà. Noro horye netahtetxhe xarha hampànà, kekon hatà, Txesusu. 33 Nàhpokyatxhe xarha hampànà. Yahkotohen hona namoyathetxhe xarha hampànà. Twayhàtxhe nasanàmyaha harha hampànà, noro ha. Osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, kekon hatà, Txesusu.

34 Àro wyaro katxho hutwahra mak nehxatxkon hatà, 12 komo. Nenkukmetxkon mak hatà. Uhutwamohsohra rma nehxakon hatà, Txesusu, àwyanye.

Enhunu rotho yontanàhàthàrà on ha.

35 Taa. Owto hahnohyatxkon hatà, Txesus komo. Xeryko rma àro hatà, owto. Owto màhto nehxakon hatà, toto, asama yahetawo rma hatà. Enhunu ro rma mok nehxakon hatà. Uro nyhe txko rotxenyerun ha kanye ro me nehxakon hatà, toto komo wya. 36 Tàhyaha àtonàr komo yonytxekon hatà, noro ha. Thenyehra rma haxa nehxatxkon hatà, toto komo, noro hyaha tàtosom komo rma. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà. Àsok tawro àro wyaro tetxowà, toto komo, kekon hatà. 37 Txesusu nomokyaha, ketxkon hatà, àton komo, àwya. Nasarye honotho rma nomokyaha. Kàhyahanye tehe, ketxkon hatà.

38 Àro ke, teryewrye ro nàrwonàmye hatà, noro. Hay, Txesusu y, kekon hatà. Dafe heno yohamàtho omoro hatà. Rohnàn yaw exko, kekon hatà, teryewrye ro hatà. 39 Neytxownà mak hatà, toto komo, wahoron komo. Tatàknye exko, ketxkon hatà, àwya. Tatàknye exko. Noro nàrwonakonà rma haxa mak hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Dafe heno yohamàtho omoro hatà. Rohnàn yaw exko, kekonà rma haxa mak hatà.

40 Kràk, horohye hatà, Txesusu. Noro hak sohtxoko, rohyaka, kekon hatà, toto komo wya. Tàhyaka sokàtxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwya. 41 Àsoke oynyàr xe manaye, rowya, kekon hatà. Rohà y, kekon hatà. Rontanàhrà xe wehxaha, owya, kekon hatà. 42 Kontanàhno hampànà, kekon hatà, Txesusu, àwya. Tonke harha manaha, rohona owya xenyàr ke, kekon hatà. 43 Àtoko rma tonke harha nehxakon hatà, enhunu rotho. Txesus yakoro toy hatà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kekon hatà. Àro wyaro rma rha nektxkon hatà, toto komo xarha, xenyenhàyamo. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà, omeroro.

19

Sakew màn yaka Txesus tothàrà on ha.

1 Àpo, Xeryko hona nahatakay hatà, Txesusu. Owto horye tekon hatà. 2 Àto nehxakon
hatà, toto. Sakewu rma noro hatà. Txenyeru yahosnye ro komo yohà rma mok nehxakon
hatà. Tkatxhonke rma haxa nehxakon hatà. 3 Onokà ryhe Txesusu, kekon hatà, tàhnawo.
Xenyàr xe nehxakon hatà. Thenyehra mak nehxatxkon hatà, toto komo. Àro ke, Txesusu
yonyhera nehxakon hatà, Sakewu, kawohra tesnàr ke hatà. 4 Àro ke, Txesus komo ywaho
toy hatà, karyhe hatà. Wewe horye nekayàmye hatà, tàwya ohxe Txesusu yonyàr horà.
Wewe màtkoko tomohsom me nehxakon hatà, Txesusu.
5 Àsna tomokàtxhe rma, nosompotày hatà, Txesusu. Sakewu y, kekon hatà, àwya. Ohtok
ha, amamehra. Omàn yaka àtehe hampànà, hawana me, kekon hatà, Txesusu. 6 Àtoko rma
nàhtoy hatà, Sakewu. Teryehorye rma haxa Txesusu yarày hatà, bàn yaka.
7 Nàrwonatxkon mak hatà, toto komo, Txesus hoko. Sakew yakoro àtonàrà yonytxownà
hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà. Atxke naha mosonà katxho màn yaka ton hamà,
ketxkon hatà. Hawana me ton hamà, noro ymo màn yaka, ketxkon hatà, toto komo.
8 Onà wyaro mak kekon hatà, Sakewu, Kohkomo wya, toto komo nenytxanàr me hatà.
Rohà y, kekon hatà. Rokatxho hoye wàmyaha, àkatxhomnà komo wya. Yake nyhe
wàmyaha, àrakataha tehxe ro, kekon hatà. Àsok tawro hana. Atxke wehxan hamà,
rowya toto komo yonkuhtonàr ke. Rowya àtxenyerunuthuyamo yahosnàtoko, eho nyhe
wahohsakonà, kekon hatà. Roh komo rwonàmàthàr yawo rohra eho nyhe wahohsakonà,
toto komo txenyerunutho. Àro wyaro ryexetxhàr hoye ro atxke wehxan hamà, kekon
hatà. Àro ke wàmtàhkehe harha, àwyanye. Àro marmahnà wàmyaha. Eho rma haxa
wàmyaha. Wàmyaha xarha. Wàmyaha xarha. Wàmyaha xarha. 4 me rma wàmyaha,
àwyanye, kekon hatà, Sakewu, Txesusu wya.
9 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu. Amnye rma Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha
naha, mosonà, kekon hatà. Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha naha. Àsok tawro
hana. Akmaraw heno yohamàtho me nay hamà, noro xarha, kekon hatà. Àmàn yawon
komo xarha, Khoryenkomo nenyhoryetxho me rma rha natxhe, kekon hatà, Txesusu.
10 Enyhoruhnu komo yohony me nomokye, Toto me Enusaho, kekon hatà. Àro wyaron
komo yonyhoryeny me nomokye, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya tanoto komo yowakryexe tomohtoho yokarymatxhàrà on ha.

11 Àro wyaro katxho yonytxatxownà hatà, toto komo. Kuknonano me xarha nàr-
wonàmye hatà, Txesusu. Xerusaryen màhto nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro
nehutwetxkonà rma haryhe tà, toto komo. Mexehra kàkayaryet kom me nosonyhen
hamà, mosonà, Khoryenkomo nànyaketxho, ketxkonà rma haryhe tà, Xerusaryen màhto
Txesusu yesnàr ke mak hatà. Yaworohra mak nehutwetxkon hamà. Àro ke, kuknonano
me onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye.
12 Toto komo kayaryet me texem me nehxakon hatà, horykomo, kekon hatà. Àro ke toy
hatà, anar komo hyaka, monyen komo hyaka. Nyamoro ryhe, toto komo kayaryet me noro
yeny me nehxatxkon hatà, kekon hatà. Àro ke àhyakanye toy hatà, àwyanye toto komo
kayaryet me tetxoho me. Amnye toto komo kayaryet me harha tomohsom me nehxakon
hatà, towto hona harha, kekon hatà, Txesusu.
13 Towto hoye tàtohra ro rma haka, tanoto komo yanyekye hatà. 10 me nanyehtxownà
hatà, kekon hatà. Txenyeru yàmye hatà, 10 me hatà, àwyanye. 1 me rye rma nàmye
hatà, towenyxanye, 10 komo wya. On ha rotxenyerunu, kekon hatà, àwyanye. On
hona rotxenyerunu xarha ahohtxoko, twarawantaxemà ro me oyesnàr kom ke, kekon
hatà, horykomo. Romokhàra ro rma haka àhoko roro ehtxoko, owyanye thenyehra nyhe
rotxenyerunu yahohtoho me, kekon hatà, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu.
14 Àro wyaro tàwya katxhe rma, toy hatà, horykomo. Noro xehra mak nehxatxkon hatà,
ewto hon komo, kekon hatà, Txesusu. Àro ke noro mahyaka tkukur komo nyahtxownà

hatà, monyen komo hyaka. Amna kayaryet me noro yesnàr xehra amna naha kaxe
nànyahtxownà hatà, kekon hatà, Txesusu. [15] Àkayaryet kom me noro yetxownà rma hatà.

Taa. Amnye nomokye harha tà, horykomo, towto hona harha, kekon hatà. Tomokàtxhe
rma, tanoto komo yanyekhoy hatà, tàhyaka. Txenyeru yahosnyenhàyamo rma yanyekhoy
hatà. Àwyanye tàtxenyerunu yahosàthàrà hutwanàr xe nehxakon hatà, kekon hatà,
Txesusu. [16] Wahoro htxero nomokye hatà, anoto komo kukuru. Rohà y, kekon hatà. 1
txenyeru hona rma 10 me wahohsako, otxenyerunu, rowarawantanàr ke, kekon hatà,
àwya, kekon hatà, Txesusu. [17] Hàà, ohxe mehxak hamà, kekon hatà, horykomo, àwya.
Ranoto me yaworo mehxak hamà, rotxenyerun hoko, yakenohnà txko hoko rma, kekon
hatà. Àro ke, 10 me owto yoh me keryaha, omoro, kekon hatà, horykomo, tanoto wya,
kekon hatà, Txesusu. [18] Àhona nomokye hatà, anaro, anoto xarha. Rohà y, kekon hatà. 1
txenyeru hona rma 5 me wahohsako, otxenyerunu, rowarawantanàr ke, kekon hatà, noro
ha, àwya, kekon hatà, Txesusu. [19] Hàà, 5 me owto yoh me keryaha, omoro, kekon hatà,
horykomo, àwya, kekon hatà, Txesusu.

[20] Nomokye hatà, anaro, anoto xarha. Rohà y, kekon hatà. On harha otxenyerunuthuru,
onàmàthàràtho rma, 1 rma, kekon hatà. Wom ke àkaramyako. Ohxe weryaknano,
atarymanàr hona, kekon hatà, noro ha, kekon hatà, Txesusu. [21] Àro wyaro ohxe weryak-
nano, ohona roseryehrà ke mak ha, kekon xarha tà, horykomo wya. Àsok tawro hana.
Tanàhnohso ro amna manotomehe, omoro, kekon hatà. Ohoye rohra, amna hoye ro haxa,
akatxhontehe. Àro wyaro rma rha anyahtehe xarha, kekon hatà. Àro ke koseryehyako,
ohona. Otxenyerun ke rowarawantanàr xehra wehxaknano, ohona roseryehrà ke, kekon
hatà, noro ha, horykomo wya, kekon hatà, Txesusu. [22] Onà wyaro haxa neyukye hatà,
horykomo, kekon hatà. Atxke mehxak hamà, owya ranweknàr ke, kekon hatà, noro wya,
tanoto wya. Atxke oyexetxhàrà uhutwamohsehe, owya, orwonàmàthàr hoye ro mak ha,
kekon hatà, horykomo. Tanàhnohso ro amna manotomehe màkano, rohoko, kekon hatà.
Ohoye rohra, amna hoye ro haxa, akatxhontehe, anyahtehe xarha, màkano, rohoko, kekon
hatà, horykomo, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rohutwanye me manay hamà, kekon
hatà. [23] Àro ke, àsok tawro rotxenyerunu yàmpàra mexeye, txenyeru hokono ro komo
wya, kekon hatà. Txenyeru yehetho yàmnye ro me natxow hamà, nyamoro, kekon hatà.
Tàhyawonye rotxenyerunu yehtok haxa, rowya harha tàmràtho haryhe àwyanye, eho
nyhe tàmràtho haryhe àwyanye, romokàtxhe harha, kekon hatà, horykomo, noro wya,
tanototho wya, kekon hatà, Txesusu.

[24] Àto nehxatxkon hatà, anar komo, anoto komo xarha. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà,
horykomo, àwyanye. Rotxenyerunutho atxok ha, noro hyaye, anhàtho hyaye, kekon hatà.
Anaro wya ryhe tàmtxok harha. 10 me ahosnyenhàrà wya rma tàmtxoko, kekon hatà,
horykomo, tanoto komo wya. [25] Onà wyaro haxa nketxkon hatà, nyamoro ha, àwya. Amna
yohà y, tàtxenyerunke rma nay hamà noro ha. 10 me rma nay hamà, àhyawo, ketxkon
hatà. Tàmporyehra nay hamà, àwya, tàtxenyerunke rma haxa esnàr ke, ketxkon hatà,
horykomo wya, kekon hatà, Txesusu.

[26] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, horykomo. Tkatxhonke rma oyehtokonye,
thenyehra nyhe mahohsatxhe xarha, akatxho komo xarha, kekon hatà. Àkatxhomra
oyehtokony haxa, ahohsàra ro mak manatxhe hampànà. Akatxhothàyamo rma,
yakenohnàtho txko rma, natarymatxehkehe hampànà, kekon hatà, horykomo, tanoto
komo wya, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rma rha, towakryexem me xarha natxhe,
Khoryenkomo newakryetxho komo, noro yoyuknyenhàyamo. Àro wyaro rma rha,
ewakryehnà me rma natxhe hampànà, ewakryehnàtho komo, noro yoyuknyehnàn-
hàyamotho, kekon hatà, Txesusu.

[27] Onà wyaro nkekon xarha tà, horykomo, tanoto komo wya. Àsok hana nehxatxkon
ha, roxanhàn kom ha, kekon hatà. Tkayaryet kom me ryesnàr xehra nehxatxkon hatà,
kekon hatà. Àro ke suhtatxko ha, xaro. Etahatxok ha, ronenyàr me, kekon hatà,

horykomo, tanoto komo wya, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro rma rha natxhe hampànà, Khoryenkomo xanhàn komo, roxanhàn komo rma, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.

Xerusaryen hona Txesusu yahatakatxhàrà on ha.

[28] Àro wyaro tàwya katxhe rma, wahoro toy hatà, Txesusu. Xerusaryen hona tekonà rma hatà. Akoro rma tetxkon hatà, ànhananàhrà ro komo.
[29] Anaro rha owto txko hahnohtxownà hatà, Betfaxe rma hatà, Betanya xarha hatà. Oryefera yàhàn mahotur hono rma àro ha, Betfaxe, Betanya xarha. Àhahnoke rma tehtokonye, asako nànyahtxownà hatà, Txesusu. Tànhananàhrà ro kom hoye asako nànyahtxownà hatà.
[30] Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Owto hona àtotxoko, kekon hatà. Owto hona àtotxoko. Menyatxhe, àro hona, kekon hatà. Ayahatakatxhenye rma, xumentu mxekrà menyatxhe hampànà. Ewahtosaho rma menyatxhe. Toto komo, àmkawo àtotho mehra hak naha, kekon hatà. Meweketxhe ha. Xaro mekyatxhe ha, kekon hatà, Txesusu. [31] Àsok tawro meweketxowà ketxow hana, toto komo, owyanye. Onà wyaro meyukyatxhe ha. Kohkomo, moson xe nay hatà, màketxhe ha, kekon hatà, Txesusu, tànànyaknyàr komo wya.
[32] Àro ke totxownà hatà, nyamoro. Txesusu rwonàmàthàrà yawo ro rma haxa nenytxownà hatà. [33] Xumentu mxekrà yewekatxownà hatà. Àwyanye ewekantoko rma, onà wyaro nketxkon hatà, esom komo, àwyanye. Àsok tawro meweketxowà, xumentu mxekrà, ketxkon hatà. Àsok tawro meweketxowà, xumentu mxekrà. [34] Kohkomo, moson xe nay hatà, ketxkon hatà, ànyahxemo komo, esom komo wya.
[35] Àro ke natxownà hatà, Txesusu hyaka. Nàmkayamtotxownà hatà, twomun komo ke. Sax, dyerye, Txesusu yakryetxownà hatà, àmkakoso. [36] Asama yarye toy hatà, Txesusu. Asama yaka twomun komo yatxaraketxkon hatà, toto komo.
[37] Xerusaryen hahnohtxownà haxa hatà. Oryefera yàhàn yonàhtetxkon hatà, owto ymo hona. Enàhtonàr me rma neryehotetxkon hatà, Txesus yakoron komo, omeroro, thenyenohnà komo rma. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà, teryewrye ro hatà. Txesusu yahoxetà yonyenhàyamo kax mak nehxatxkon hatà. Eryehokano ytxoho yonyenhàyamo kax mak nehxatxkon hatà, noro wya. [38] Kohkom yano me omohsaho ryhe mosonà, ketxkon xarha tà. Kàkayaryet komo rma mosonà. Towakryexem me xaxa hak nahko, mosonà, ketxkon hatà. Noro yano me teryehorye rma haxa natxow hamà, kahe yawon komo. Nyamoro rma, ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kany me natxow hamà, ketxkon hatà, Txesus yakoron komo.
[39] Àto nehxatxkon hatà, Farysew kukur komo, thenyenohnà kom wawo rma hatà. Onà wyaro nketxkon hatà, nyamoro ha. Khananàhnye y, eytxoko, ayakoron komo, ketxkon hatà.
[40] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon hatà. Tatàknye moxam yehtoko, tohu txko haxa rwonàmràtho haryhe, rohoko, kekon hatà. Totohnà rma rwonàmràtho haryhe, rowakryenàr horà, kekon hatà, Txesusu.
[41] Xerusaryen hahnoke rma haxa tehtoko, nosompotày hatà, Txesusu. Tàwya xenyetoko rma, nàratay hatà, owto hnàn yawo rma haxa tesnàr ke hatà, àhon komo hnàn yawo rma haxa tesnàr ke hatà.
[42] Onà wyaro nkekon hatà, Xerusaryen hon kom hoko. Khoryenkomo nànyaketxho me rohutwahra natxhe, kekon hatà. Tonyhoryeny kom me rma rohutwahra natxhe. Teryehorye roro teny kom me rma rohutwahra natxhe, kekon hatà. Noro me rohutwanàr xe rma wehxaha haryhe, àwyanye. Rohutwahra mak natxhe, kekon hatà, Txesusu, teryewrye ro hatà. [43] Amnye, waha me nomokyatxhe hampànà, àxanhàn komo. Owto watxan yaka nomokyatxhe hampànà, kekon hatà. Wahkotono ytxoho yeryatxhe hampànà. Owto hon heno komo wahkotetxhe hampànà, àtonàr kom hona. Owto ymo mamtotàhketxhe hampànà, mexe rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu. [44] Owto heno yomtatkatxehketxhe hampànà. Tohu ymo heno mkawononkatxehketxhe hampànà,

kekon hatà. Osomkawono ymo heno yarymatxehketxhe hampànà. Àhon heno komo xarha yanàhnohtàketxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro tanàhnohtàkaxem me natxhe hampànà, Xerusaryen hon heno komo, Khoryenkomo nànyaketxho me rohutwahra tesnàr komo ke, tonyhoryeny kom me rma rohutwahra tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu.

Khoryenkom màn yaye ukryunyemeknyo yeryetxhàrà on ha.

45 Taa. Khoryenkom màn yaka nowomye hatà, Txesusu. Àto nehxatxkon hatà, twarawantaxemà ro komo. Nukrunyemehtxownà hatà, Txesusu. 46 Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà.
Toto komo rwonàmtoho ro me naha, romànà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom màn hoko, kekon hatà. Àro rma manàhnohyatxok harha, omnyamo. Àsok tawro hana, àro yawo rma toto komo txenyerunutho yahosnàr ke, owyanye, temenyem komo wyaro owyanye ahosnàr ke, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

47 Emahona ro hananàhno ryakon hatà, Khoryenkom màn yawo. Noro wayehkanàr xe mak nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha, horykomo kom yakoro xarha. 48 Noro yonytxetxkonà rma haxa mak hatà, toto komo, omeroro. Àro ke, noro wayehkahra rma hak nehxatxkon hatà, eh komo. Àsoke ryhe teryatxowà, noro ymo ha, ketxkon hatà. Uhutwahra rma nehxatxkon hatà.

20

Onok yano me ukrunyemeknyo meryak harha katxhàrà on ha.

1 Anatoko toto komo hananàhyakon hatà, Txesusu, Khoryenkom màn yawo. Àrwo yonyhorunu yokarymekon hatà, àwyanye. Àro wyaro àhoko ehtoko, àhyaka nomohtxownà hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha, horykomo kom yakoro xarha. 2 Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Oskarymako, amna wya, ketxkon hatà. Oskarymako, amna wya. Onok yano me ukrunyemeknyo meryak harha, on yaye, ketxkon hatà. Onokà ryhe, ukrunyemehtxoko keknano, owya, ketxkon hatà.

3 Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Uro htxero onà wyaro àkehe, owyanye royuhtoho me, kekon hatà. 4 Onok yano me aymomno ryakonà, Xowaw heno, owyanye, kahe yawon yano me katà, toto yano me katà. Uro eyuhtxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

5 Àro ke nosonytxetxkon hatà, nyamoro rye rma. Àsoke tketxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsoke tketxowà. Kahe yawon yano me aymomno ryakon hamà noro heno, tketxow katà, ketxkon hatà. Àro wyaro kàwyanye tatoko, onà wyaro nken hamà, mosonà. Àsok tawro noro heno yoyukhura mehxatxkonà, ken hamà, kàwyanye, ketxkon hatà, tàwyanye rma. 6 Àsok haxa katà tketxowà. Toto yano me aymomno ryakon hamà tketxowà, ketxkon hatà. Àro wyaro kàwyanye tatoko, toh ke kotahetxow hamà, toto komo. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me haxa we nehxakon heno ha kany komo kax mak natxhe ha, toto komo, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

7 Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Hàà, àna hana, ketxkon hatà. Onok yano me hana aymomno ryakon ha, noro heno ha. Uhutwahra amna naha, ketxkon hatà. 8 Uro xarha, oyoyukhuranye wehxaha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onok yano me hana ukrunyemeknyo weryak ha. Oskarymahra ro mak wehxaha ha, owyanye, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

Nat yony komo yanhànà yokarymatxhàrà on ha.

9 Kuknonano me xarha nàrwonàmye hatà, Txesusu. Xuknewyana yoh komo wya tàxanomkahnohtoho hutwamohsonàr xe nehxakon hatà. Àro ke, kuknonano me onà wyaro nkekon hatà, toto komo wya. Tànatàrà yeryey hatà, horykomo, kekon hatà.

Ufa heno yonamye hatà. Amnye toto komo yomyaràhtoy hatà. Tànatàrà yony me nemyaràhtotxownà hatà, kekon hatà. Tàwya emyaràhtotxhenye rma, toy hatà, anar komo yowto hona, monyen komo yowto hona. Mexe rma haxa àto nehxakon hatà, kekon hatà, Txesusu.

10 Amnye ehetawawo tanoto nyakye hatà, horykomo, tànatàrà yony komo hyaka. Àhyakanye nànyakye hatà, eher horà, kekon hatà. Ronatàrà yeher hoye mpànà mon-ekhetxow ha, owya, kekon hatà, tanoto wya. Àro ke toy hatà, àhyakanye. Nàhpohtxownà mak hatà, nat yony komo. Akorohra rma nànyahtxownà harha tà, kekon hatà, Txesusu. 11 Amnye anaro tanoto xarha nyakye hatà, àhyakanye. Norotho xarha hpohtxownà hatà. Atxke rma haxa netxownà hatà. Akorohra rma rha nànyahtxownà xarha tà, kekon hatà, Txesusu. 12 Amnye anaro tanoto xarha nyakye hatà, àhyakanye. Noro heno yeheryamatxownà xarha tà. Narymatxownà hatà, nat waye, kekon hatà, Txesusu.

13 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, horykomo, tàwya rma. Àsok wehxano, kekon hatà. Àsok wehxano. Onà wyaro wehxan hamà, kekon hatà. Romur haxa ànyakyan hamà, àhyakanye, kekon hatà. Ronàhnànà txko ànyakyan hamà. Noro hona nenyatxow hana, kekon hatà, tàwya rma, kekon hatà, Txesusu.

14 Onà wyaro haxa nketxkon hatà, nat yony kom ha. Tàwyanye noro yonyetxhe rma, òna wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Moson hamà umuru, ketxkon hatà. Tàyàmànhàrà wayhàtxhe, nat yoh me harha nay hamà, umurunhuru kaxe, ketxkon hatà. Àro ke norotho tetahatxe, norohnà harha kàwyam harha nat yoh me kehtxoho menye, ketxkon hatà, tàwyanye rma, kekon hatà, Txesusu. 15 Àro ke, noro heno yarymatxownà hatà, nat waye. Netahatxownà hatà. Wayehye hatà, noro heno, kekon hatà, Txesusu.

Àsok hana nyamoro heno ymo yeryan ha, horykomo, kekon hatà. 16 Nyamoro heno ymo yotahaxe nomokyan hamà, kekon hatà. Netahetxow hamà. Anar komo yomyaràhten hamà, tànatàrà yony me harha, kekon hatà, Txesusu.

Tàwyanye enytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon mak hatà, àton kukur komo, Xuknewyana yoh komo rma. Àna matà, nyamoro yotahahohra hak nahko, horykomo, ketxkon hatà. Àro wyaro nketxkon hatà, onà wyaro tehutwanàr komo ke. Kukuknon kom me nat yony komo yanhànà yokaryman hamà, mosonà, ketxkon hatà, tàhnawonye.

17 Nenytxehkatxownà mak hatà, Txesusu. Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Àsok hana nken ha, àmenhosahonhàr ha, kekon hatà. Onà wyaro nken hamà.

Toh xanomkahnohnye komo wyaro, noro xanomkahnohyatxhe hampànà, toto komo. Noro ryhe, ehonomnà me harha mpànà naha ha. Nàmno yetxehà wyaro, ehonomnà me noro yeryaha hampànà, Kohkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu. 18 Àsok hana tehxan ha. Anatoko tehurken hana, tohu ymo hona. Totàkràsken hana, toh hona kehurkanàr ke mak ha. Àro wyaro rma rha, noro xanomkahnohnye heno komo natanàhnohyatxhe hampànà, kekon hatà. Anatoko keryemnukyan hana, tohu ymo, khona tothahrà ke mak ha. Àro wyaro rma rha tàxanomkahnohnye heno komo yanàhnohyaha hampànà, noro ha, kekon hatà, Txesusu.

Txenyerun kom hoye tàmporye naye Sesa wya katxhàrà on ha.

19 Àto nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, àyweronàhyamano ynye ro komo rma, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo xarha. Txesusu rwonà yonytxatxownà hatà. Khokonye rma nàrwonàmno hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Kukuknon kom me nàrwonàmno hamà, ketxkon hatà. Àro ke, noro yahohtxahke nehxatxkon haryhe tà. Ahohsàra mak nehxatxkon hakahpa tà, toto kom hona toseryehrà komo ke hatà.

20 Noro yahohtoho hona ro rma nehxatxkon hatà. Àro ke tkukur komo nyahtxownà hatà, àhyaka. Yaworon me nosonyhetxkonà rma haryhe tà, ànyahxemo komo, Txesusu wya. Onà wyaro tawro xe mak nehxatxkon hatà. Atxke màkehe, yaworohra mak màkehe, tawro xe nehxatxkonà rma haryhe tà, Txesusu rwon hoko. Àro wyaro katxho hoye ro noro yanàr

xe nehxatxkon hatà, tkayaryet komo hyaka, Xukneya yamtar hon komo kayaryetà hyaka, ehonomnà ymo hyaka rma.

[21] Onà wyaro nketxkonà rma haryhe tà, ànyahxemo komo, Txesusu wya. Khananàhnye y, yaworo xaxa kany me manaha, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. Yaworo xaxa hananàhno meryaha, amna wya. Àme yohà rma haxa manaha, toto kom hoko. Anar me rhahra manaha, ketxkonà rma haryhe tà. Yaworo xaxa Khoryenkomo muhutwamohsehe, amna wya. Àro ke uhutwamohsoko, amna wya, ketxkonà rma haryhe tà. [22] Txenyerun kom hoye tàmporye naye, Sesa wya, Homayana komo kayaryetà wya. Tàmporyehra kat naye owya, ketxkonà rma haryhe tà.

[23] Yaworon mehra ehtxoho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. [24] Txenyeru txko xenyhotxoko, rowya, kekon hatà. Onok kuknonà mosonà, onok yosotà onà àmenhosaho, kekon hatà, txenyeru txko hoko. Hàà, Sesa hamà, ketxkon hatà, nyamoro ha. [25] Hàà, yaworo màketxow hamà, kekon hatà, Txesusu. Noro katxho me nay hamà onà, kekon hatà. Àro ke noro ewakryetxoko, owyanye àkatxho yàmrà ke mak ha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha Khoryenkom xarha ewakryetxoko, owyanye eyuknur ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.

[26] Noro rwon hoko noseryehokatxownà hatà. Koo, ohxe rma haxa koyuhtxow hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àro ke, atxke màkehe kahra nehxatxkon hatà, toto komo nenytxanàr me. Natàknatxownà haxa hatà.

Saknusew komo yoyukuthuru on ha.

[27] Saknusew kukur komo xarha nomohtxownà hatà, Txesusu hyaka. Kwayhàtxhenye asanàmpàra ro mak tehxatxhe kany komo rma nyamoro ha. [28] Khananàhnye y, ketxkon hatà, àwya. Onà wyaro nmenhoy hatà, Moyses heno, kàyweronàhyamanye ro heno komo. Towàt heno wayhàtxhe, àhokhura rma àwayhàtxhe, àhetxenhàrà hak yahosno, ewtàn-
hàrà rma. Noro ryhe, thetx me nahohsaha, àhohtanàr horà. Towàt heno
wenatàhwo hohtehe, noro ha, towàt heno hokru me.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Moyses heno, ketxkon hatà, Saknusew komo.

[29] Àro ke enytxako, ketxkon xarha tà, Txesusu wya. Tànyonye wos yexetxhàrànhàrà amna nekarymehe, owya, ketxkon hatà. 7 me nehxatxkonà, toto heno komo, ewtà rye komo rma. Wahoto heno wos yahosàye. Wayehye, noro heno. Àhokhura rma wayehye, ketxkon hatà. [30] Àhonanotho heno ryhe, towàt heno hetxenho yahosàye. Tàwya ahosàtxhe wayehye, noro heno xarha, àhokhura rma rha, ketxkon hatà. [31] Àro wyaro rma rha nexeye, àhonanotho xarha. Àro wyaro rma rha nehtxownà, 7 heno komo, omeroro, ketxkon hatà. Tàwyanye wos yahosàtxhe, wayehtàkatxownà. Àhohtahra rye rma wayehtàkatxownà, ketxkon hatà. [32] Amnye wos heno xarha wayehye, ketxkon hatà.

[33] Àsoke natxowà àro ke, owya, ketxkon hatà, Txesusu wya. Kwayhàtxhenye tasanàmyatxhe harha màkehe hawe, omoro. Onok hetx me ryhe naye wosà, tasanàmàtxhenye, ketxkon hatà. Onok hetx me ryhe naye, amnye ha. Tano rma hak tehtoko, 7 komo hetx me nehxakon hamà, ketxkon hatà, Saknusew komo, Txesusu wya.

[34] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àna matà, kekon hatà. Twayehpàra ronye rma haka hehtetxow hamà, toto komo. Nànyontetxow hamà, woràskomo komo xarha, tano rma hak tehtokony mak ha, kekon hatà. [35] Anar me mak natxhe ha, amnye ha. Àwayehxemo kom waye tanàmsom me manatxhe hampànà katxho komo ryhe, anar me natxhe, kekon hatà. Àwayehpànà ro me harha manatxhe hampànà katxho komo rma, anar me natxhe. Tasanàmàtxhenye àhehtahra ro mak natxhe ha. Ànyontahra ro mak natxhe xarha. [36] Àwayehpànà ro komo kax mak natxhe ha, kekon hatà. Kahe yawon komo wyaro, àwayehpànà ro me natxhe ha. Khoryenkom hokru me natxhe ha. Àwayehxemo kom waye anàmxemo komo kax mak natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

[37] Tanàmsom me xaxa mpànà natxhe ha, àwayehxemotho komo, kekon xarha tà, àwyanye. Àwayehxemotho komo yanàmtoho rma hutwamohsoy hamà, Moyses heno.

Tàwya ewekhàr yoh yokarymantoko, hutwamohsoy hamà, kekon hatà, Txesusu. Onà wyaro katxho yokarymay heno hatà, Kohkomo wya Akmaraw horyen uro ha katxho rma. Esake horyen xarha uro ha katxho xarha, Xako horyen xarha uro ha katxho xarha yokarymay heno hatà. Àro wyaro katxho yokarymantoko, àwayehxemotho komo yanàmtoho hutwamohsoy hamà, Moyses heno, kekon hatà, Txesusu. [38] Àsok tawro hana. Ehxen komo horyen mehra ro mak naha ha, Khoryenkomo. Tehxemà rma kom haxa horyen me naha. Tehxem me rma natxhe, omeroro, noro wya. Àro ke, àwayehxemotho komo yanàmnye me nay hamà, kekon hatà, Txesusu.

[39] Àto nehxatxkon hatà, àyweronàhyamano ynye ro kukur komo. Onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu wya. Khananàhnye y, ohxe meyuhtxowà, ketxkon hatà. [40] Àsok naye owya kahra harha nehxatxkon hatà, Txesusu xanhàn komo, noro hona towankaranàmrà komo ke mak hatà.

Dafe heno yoh me Kryestu yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

[41] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, tàxanhàn komo wya. Dafe heno yohamàtho me nay hatà, Kryestu, Khoryenkomo nànyaknyàrà rma, katxho ryhe, yaworo naye, owyanye, kekon hatà. [42] Dafe heno ryhe, toh me ryhe Kryestu yotakye. Onà wyaro nkay hatà, noro heno, tàwya wano komo menhontoko.

Onà wyaro nken hatà, Kohkomo, rohà wya. Ehonomnà me xaxa eryewtako, rohanaka, ken hatà. Howehehra eryewtako, ken hatà. [43] Tan oyehtoko rma haka, onà wyaro kany me axanhàn komo weryaha hampànà. Ehonomnà me xaxa manaha kany me weryatxhe hampànà, ohoko, ken hatà, Kohkomo, rohà wya.

Àro wyaro rma nkay hatà, Dafe heno, Kryestu hok hatà, kekon hatà, Txesusu. [44] Tohamrà rma yotakyakonà, toh me. Àsok tawro ryhe, ehamàthàrà me harha nexeye, ehà rma, owyanye, kekon hatà, Txesusu, tàxanhàn komo wya.

Àyweronàhyamano ynye ro komo yanhànà yokarymatxhàrà on ha.

[45] Onà wyaro nkekon xarha tà, tànhananàhrà ro komo wya, toto komo nenytxanàr me rma hatà. [46] Àyweronàhyamano ynye ro komo ryhe, atxke natxow hamà, kekon hatà. Atxke ehtxoho kom hona mpànà xenytxoko, nyamoro wyarohra oyehtxoho menye. Ohxe tosonyhonàr komo xe rma natxhe haryhe. Àro ke newomumtetxhe, enyhoru ke, kawono ymo ke. Àro yawo rma tetxhe, kekon hatà. Yakentawo tàtontokonye, Hay, khananàhnye y, tawro xe natxhe haryhe, toto komo wya. Ohsamnohno ytxoho ro yawo tehtokonye, ehonomnà komo yahon ho neryewtetxhe, kekon hatà. Anar kom yakoro tasahxemtontokonye, ehonomnà me tosonyhonàr komo xe rma natxhe haryhe, kekon hatà. [47] Nyamoro rma, enyonkaxemo katxhotho yaryatxhe xarha, tkatxho kom me harha. Khoryenkom yakoro tàrwonàmnàtokonye, mexe rma haxa nàrwonatxhe, onkuhtono ynyàr me mak ha, ohxe tosonyhonàr kom horà mak ha, kekon hatà. Àsok hana natxow ha, nyamoro ha. Tanàhnohsom me natxhe hampànà, anar komo yoho rma haxa mak ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya, toto komo nenytxanàr me rma hatà.

21

Wosà wya tàtxenyerunuthuru txko yàmàthàrà on ha.

[1] Khoryenkom màn yawo rma nehxakon hatà, Txesusu. Nosompotày hatà. Àto nehxatxkon hatà, tàtxenyerunkem komo. Tkatxhonkemà rma haxa mokyam nehxatxkon hatà. Tàtxenyerun kom hoye nenkahyatxkon hatà, txenyeru yonkahtoho ro yaka, Khoryenkom màn yonye ro komo txenyerun yon yaka rma. Nenyatxkon hatà, Txesusu.

[2] Àto nehxakon xarha tà, wosà. Enyonkaxaho rma mok nehxakon hatà, àtxenyerumnu ro mak hatà. Àro yaka rma rha nenkahye hatà, noro xarha. Asak marma txko nenkahye hatà. Ehetàhpenyenohnà rma haxa yonkahye hatà. Noro yonyey hatà, Txesusu.

[3] Onà wyaro nkekon hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, kekon hatà. Moson wosà, enyonkaxaho, àtxenyerumnu rma. Noro nàmàtho,

anar komo nàmàtho yoho rma haxa tehetàhke naha, Khoryenkomo wya. Omeroron komo
yoho rma haxa nenkahno ha, kekon hatà. [4] Nyamoro nàmtxowà rma haryhe, tàtxenyerun
kom hoy mak ha, thenyenohnà ymo hoy mak ha. Moson haxa ryhe nàmtàhkano,
omeroro mak ha, kekon hatà. Àtxenyerumra tesnàr yoho ro rma nàmtàhkano. Tànyahrà
yehekahtoho kenyehra nàmtàhkano, wosà, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya tomohtoho hutwamohsotho yokarymatxhàrà on ha.

[5] Taa. Khoryenkom màn hoko nosonytxetxkon hatà, Txesusu nhananàhrà ro kukur
komo. Poo, ohxe tonyxem me rma haxa wenyaha, moro ymo, ketxkon hatà. Ohxe
tonyxem me wenyaha, tohu ymo, enyhoryexaho ymo. Àmkawon yonyhoryexah xarha,
toto komo nàmàtho rma, ohxe tonyxem me rma rha wenyaha, ketxkon hatà, tàwyanye
rma.

[6] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Amnye nosomkawononkatxehkehe
hampànà, àro ymo heno, onenyetxhàyamotho ymo, kekon hatà. Osomkawono ymo heno
natarymatxehkehe hampànà, othenyekhenà ro me mak ha, kekon hatà, Txesusu.

[7] Khananàhnye y, ketxkon hatà, àwya. Àsokentoko ryhe nosomtatkatxehkeno, Kho-
ryenkom mànà ymo heno. Àhahnoke rma haxa ehtoko, eten komo tenyatxowà, uhut-
wamohsotho, ketxkon hatà.

[8] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Anar komo wya oyonkuhtonàr kom hona
mpànà xenytxoko, kekon hatà, àwyanye. Nomokyatxhe hampànà, onkuhtono ynye komo,
anaro rha komo, thenyehra. Kryestu uro ha ketxhe rma haryhe, kekon hatà. Kryestu
nomokyaha katxhàràtho nenmahno haxa ha, ketxhe rma haryhe, nyamoro ha. Àtohra
mpànà ehtxoko, akoronye, kekon hatà, Txesusu.

[9] Wahoro htxero, waha yosohtahanàr komo yokaytà menytxetxhe hampànà, kekon
hatà. Tkayaryet heno komo yarymany komo yokaytà xarha menytxetxhe hampànà.
Àro wyaro owyanye enytxantoko, oseryehpàra rma ehtxoko. Àro wyaro htxero haka
mpànà natxhe ha, toto komo. Osomtatkatxehkahra rma hak naha, yukryeka, kekon
hatà, Txesusu. [10] Anaro rha yana heno komo nosohtahetxhe hampànà, kekon xarha tà,
àwyanye. Anaro rha owto hon heno komo nosohtahetxhe hampànà, kekon hatà. [11] Anato
rha nosowuhsaha hampànà, yukryeka, thenyehra. Ehxera ro mak naha hampànà, nyahà,
kekon hatà. Thenyehra rma haxa naha hampànà, eherya xarha, anato rha. Anar me naha
hampànà, kahe hokono. Tàwyanye àro yonyetoko, noseryehoketxhe hampànà, toto komo.
Àro hona noseryehyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

Oyeryewhamnohyatxhe hampànà axanhàn komo katxhàrà on ha.

[12] Àro wyarohra rma hak ehtoko, àro ywaho ro rma ayahohsatxhe hampànà, axanhàn
komo. Oyeryewhamnohyatxhe hampànà, kekon hatà. Xuknewyana komo ayaryatxhe
hampànà, tohsamnohtoho kom yaka, toh komo wya oyonytxanàr kom horà. Watxa ymo
yaka xarha ayahryemyatxhe hampànà, kekon hatà. Anaro rha tkayaryet komo hyaka
ayaryatxhe hampànà, anaro rha kofehnakno komo hyaka xarha. Àwyanye ayanàhnohrà
kom horà ayaryatxhe hampànà, romryenon me oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà,
Txesusu.

[13] Àro wyaro rma oyehtokonye, uro mekarymetxhe ha, àwyanye, kekon hatà. [14] Àro ke,
ohxe mpànà ehutwatxoko, oseryehokahra oyehtxoho menye. Àsoke ryhe weyukyatxowà,
roxanhàn komo, amnye ha, kahra ehtxoko, kekon hatà. Àsoke ryhe koskarymeno,
àwyanye, kahra ro mak ehtxoko, ohnawonye, kekon hatà, Txesusu. [15] Uro ryhe kàr-
wonàhyametxhe, tàyweron me oyehtxoho menye. Ayameryekahranye natxhe, axanhàn
komo, kekon hatà. Yaworohra màketxhe kahra natxhe, owyanye, kekon hatà, Txesusu.

[16] Oyàm komo xarha ayahohsetxhe hampànà, axanhàn komo wya, kekon hatà. Oyon
komo xarha, oyowtà komo xarha, ayanan komo xarha, ayakoronotho komo xarha,
nyamoro rma ayahohsetxhe hampànà, axanhàn komo wya. Okukuthuyamo yotahetxhe
hampànà, kekon hatà, Txesusu. [17] Oxehranye rma haxa natxhe hampànà, toto komo,
omeroro, romryenon me oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà. [18] Tkurunhosom me

mak manatxhe hampànà, ohpotx komo osomtatkahra rma tehxe ro mak ha, kekon hatà.
[19] Enàmtxok mak hampànà. Owyanye enàmtoho hoye ro, karyhe roro harha manatxhe
hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Teryewhamnohsom me rma haxa natxhe hampànà toto komo katxhàrà on ha.

[20] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Xerusaryen heno mamtotàhketxhe hampànà,
waha komo, kekon hatà. Bamtotàhkaxe ro owyanye xenyetoko, onà wyaro katxoko. Owto
ymo heno yosomtatkatxehkatxho hahnoke nay hamà, katxoko, kekon hatà, Txesusu.
[21] Àtoko rma, onà wyaro hak nahtxoko, àton komo. Àhà ymo hona hak nekahtàmtxowà,
Xukneya yamtar hon komo, kekon hatà. Xerusaryen hoy hak totxowà, àhonotho komo.
Àmàhton komo xarha, Xerusaryen hona àtohra hak nahtxoko, kekon hatà.

[22] Àro wyaro rma nohsànàhyaha hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà. Xuknewyana
heno komo yanàhnohyaha hampànà, tàrwonàmàthàr yawo ro tehtxoho me, àmenhosa-
honhàr yawo ro rma tehtxoho me, kekon hatà, Txesusu. [23] Oko txko, mokyamo txko ha,
yuhna heno komo, tonarkem heno komo xarha. Xukneya yamtar hon heno komo rma,
teryewhamnohsom me rma haxa natxhe hampànà, kekon hatà. Ewakhàra Khoryenkomo
yehtxoho hoye ro, tanàhnohsom me rma haxa natxhe hampànà, Xuknewyana heno
komo, kekon hatà, Txesusu. [24] Katxefara wyaron ke totahaxem me natxhe hampànà, anar
komo. Anaro rha yana kom waka tasom me natxhe hampànà, anaro komo, asohtosah me,
kekon hatà. Xuknewyanahnà komo nanàhnohrà me naha hampànà, Xerusaryen heno.
Ehonomnà me roro rma hak nyamoro yehtoko, tanàhnohso roro rma naha hampànà,
kekon hatà, Txesusu.

[25] Onà wyaro nkekon xarha tà. Amnye anar me harha naha hampànà, kamàmà. Nuno
xarha, xeryko xarha, anar me harha naha hampànà. Eryehokano ynye rma àro ha, kekon
hatà. Tuna ymo xarha neyorwaha rma haxa mak hampànà, tekahxemanàr ke mak ha. Àro
hoye ro noseryehoketxhe rma haxa hampànà, yukryeka hon komo, anaro rha yana komo,
omeroro, kekon hatà, Txesusu. [26] Kahe hokonotho xarha nosowuhsaha hampànà. Eten
komo kohotàhketxow ha, ketxhe hampànà, toto komo. Àro ke noseryehyatxhe hampànà,
thenyehra mak ha. Nenyerymamyatxhe hampànà, oseryehrà komo, kekon hatà, Txesusu.

[27] Àro tàhto rma Toto me Enusaho yomoknàrà yonyatxhe hampànà, kekon hatà.
Kahrutun wawo nomokyaha, noro ha. Ehonomnà me xaxa nomokyaha. Ohxe xaxa
tonyxem me rma nomokyaha, Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu. [28] Omokhàra rma
hak noro yehtoko, eryehokano ytxoho menyatxhe hampànà. Owyanye xenyetoko rma,
osompohtxoko, kekon hatà. Thona ro rma haxa ehtxoko. Oyonyhoryetxehkatxho komo
hahnoke rma haxa naha, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Txesusu.

Thona roro rma haxa mpànà ehtxok ha katxhàrà on ha.

[29-30] Kuknonano me xarha nekarymay hatà. Àsok hana nay ha, nat ha, kekon hatà. Naten
hamà, natà, fek yohà rma, anar komo xarha, omeroro. Owyanye atanàrà yonyetoko, onà
wyaro màketxow hamà. Mexehra rma haxa tàtxemnyehàntetxow hamà, màketxhe, kekon
hatà, Txesusu.

[31] Àro wyaro rma rha amnye muhutwetxhe hampànà, kekon hatà. Àro wyaro owyanye
ronekarymatxho yonyetoko, onà wyaro màketxhe hampànà. Mexehra rma haxa kàka-
yaryet komo nyakyan hamà, Khoryenkomo, màketxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

[32] Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Àwayehtàkahra natxhe hampànà, am-
nyeno rma kukur komo. Ehtokonye rma haka nehoryatxhe hampànà, ronekarymatxho,
omeroro, kekon hatà. [33] Nosomtatkehe hampànà, kahe heno. Yukryeka heno xarha
nosomtatkehe hampànà. Rorwon haxa ryhe, osomtatkahra ro mak naha ha, kekon hatà,
Txesusu.

[34] Ohxe mpànà ehtxoko, kekon xarha tà. Ayasahxemtonàr kom hoko roro manatxow
hana. Onyerhontanàr kom hoko roro manatxow hana. Oyomyawon kom hoko roro
manatxow hana. Àro wyaro oyehtxoho kom hoko roro mehutwetxow hana, ohnawonye,
kekon hatà. Àro wyaro anaro rha hoko oyehutwantokonye, nomokyan hana, Toto me

Enusaho, onhutwahtor kom ho mak ha. Àro wyaro omoknàrà hona mpànà xenytxoko,
kekon hatà, Txesusu. [35] Noro yomoknàrà hona rohra mak natxhe hampànà, toto komo,
yukryeka hon komo, omeroro. Thona rohra rma ehtokonye, nomokyaha hampànà,
Toto me Enusaho, kekon hatà, Txesusu. [36] Omnyam haxa ryhe, thona roro rma haxa
mpànà ehtxok ha. Emahona ro orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro, kekon hatà. Onà
wyaro katxoko, àwya. Apa y, owya toto komo yeryewhamnohnàtoko, towankaryhe amna
txeryko, amna wya enàmtoho me, katxoko. Apa y, amna ukurunhoko, Toto me Enusaho
hyaka amna totho me, noro hyawo amna yehtxoho me, katxok xarha, Khoryenkomo wya,
kekon hatà, Txesusu.
[37] Awasnaw yohà hananàhno ryakon hatà, Txesusu, Khoryenkom màn yawo. Awanaka
yohà tekon hatà, Oryefera yàhàn hona harha. Kohsaya àto nehxakon hatà. [38] Enmahrà ro
yohà, Khoryenkom màn yaka tetxkon hatà, toto komo, omeroro. Noro yonytxaxe àsna
tetxkon hatà, enmahrà ro yoh hatà.

22

Xuknasà wya Txesus hoko wahohsen hamà owyanye katxhàrà on ha.

[1] Xuknewyana komo yasahxemtotho hahnok nehxakon hatà. Ekeyu àwakanomnà
yonahtoho katxho rma àro hatà, thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho
rma hatà.
[2] Txesusu wayehkanàr xe nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom
màn yonye ro yoh komo rma, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Àsoke ryhe
twayehketxowà, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Uhutwahra mak nehxatxkon hakahpa tà,
toto kom hona toseryehrà komo ke hatà.
[3] Àro wyaro ehutwantokonye rma, Satanasà ymo nowomye hatà, Xuknas yowan yaka.
Eskaryotesà rma noro hatà, 12 komo kukuru rma hatà.
[4] Àro ke toy hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo hyaka. Nyamoro yakoro
nàrwonàmye hatà, ahosno ynye ro yoh kom yakoro xarha. Àsoke ryhe wahohseno,
mokàtho ymo, owyanye, kekon hatà, àwyanye. [5] Àro ke teryehorye nehxatxkon hatà,
nyamoro ha. Otxenyerunu amna nàmyaha, noro ymo yahohsotxhetà, ketxkon hatà,
àwya. [6] Àna hamà, kekon hatà. Wahohsen hamà, owyanye, kekon hatà, Xuknasà. Àro ke,
Txesusu yahohsotxahke nehxakon hatà, àwyanye. Àsokentoko tahohsorye naye, kekon
hatà, tàwya rma. Toto komo ehxera ehtoko, tahohsorye nay hamà, kekon hatà, Xuknasà,
tàwya rma.

Txesusu yasahxemtotho komo yonyhoryetxhàrà on ha.

[7] Sa, nenmahye haxa hatà, asahxemtotho komo. Ekeyu àwakanomnà yonahtoho katxho
rma àro hatà. Àro rma ho tharaxkaxem me nehxakon hatà, kahneru mxekàtho. Thoryen
heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho rma mon nehxakon hatà.
[8] Àro ke Petru nyakye hatà, Txesusu. Xowaw xarha nyakye hatà. Àtotxoko, kekon
hatà, àwyanye. Àtotxoko. Kasahxemtotho komo enyhoryetxatxko ha, kekon hatà.
[9] Henta ryhe enyhoryenàr xe manaye, amna wya, ketxkon hatà. Henta ryhe amna
nenyhoryeno. [10] Owto ymo hona ayahatakatxhenye rma, toto menyatxhe, kekon hatà,
Txesusu. Oryen ke tomyarkemà rma oyohoryatxhe, tuna yon ke tomyarkemà rma. Noro
wenarye màtetxhe ha, nàmno yaka, kekon hatà. Àro yaka owomnàtoko, mowomyatxhe
ha, omnyam xarha, kekon hatà, Txesusu. [11] Onà wyaro màketxhe ha, horykomo wya,
nàmno yohà wya. Hawana me nomokyan hatà, ohyaka, khananàhnye komo, màketxhe
ha. Omàn yawo nasahxemten hatà, tànhananàhrà ro kom yakoro, khoryen heno komo
yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho me, màketxhe ha. Esarà xenyhok hatà, amna wya,
màketxhe ha, horykomo wya, kekon hatà, Txesusu. [12] Noro ryhe, bàn yawo tahusomà ymo
yonyhehe hampànà, owyanye. Kayeno rma, tahonkemà ro rma yonyhehe, owyanye. Àto
rma menyhoryetxhe ha, kasahxemtotho komo, kekon hatà, Txesusu.

13 Àro ke totxownà hatà, Petru komo, Xowaw xarha. Txesusu rwonàmàthàrà yawo ro
rma haxa nenytxownà hatà. Tasahxemtotho komo yonyhoryetxownà hatà.

Ekeyu kràskatxhàrà on ha.

14 Taa. Tasahxemtotx haxa ha katxho to ehtoko, neryewtatxownà hatà, Txesus komo,
12 komo xarha. Amnye ànànyaknyàr komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Asahxemtoso
neryewtatxownà hatà.
15 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Mexehra keryewhamyaha hampànà,
kekon hatà. Ryeryewhampàra ro rma haka ayakoronye rasahxemtonàr xe rma haxa
wehxaknano. Khoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwanàr xe rma haxa
wehxaknano, ayakoronye, ryeryewhampàra ro rma haka, kekon hatà. 16 Onà wyaro àkehe,
owyanye. Onà wyaro asahxemtohra harha wehxaha. Amnye tasahxemtetxhe hakahpa
harha. Àsokentok hana. Khoryenkom yowto ho harha oyehtokonye, tasahxemtetxhe
hakahpa harha. Khoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hokohra harha tasahx-
emtetxhe. Khoryenkomo wya tàmryenon komo yonyhoryetxehkatxho hok haxa ryhe
tasahxemtetxhe hakahpa harha, kekon hatà, Txesusu.
17 Ufa xkun yonà yanàmye hatà. Apa y, ohxe onàmàthàrà onà, kekon hatà, Khoryenkomo
wya. Nàmye hatà, àwyanye. On ekamtxoko kekon hatà. Ekamtxoko, owyanye rye rma,
kekon hatà, àwyanye. 18 Onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Ufa xkun yonhàra harha
wehxaha, kekon hatà. Khoryenkom yowto ho harha oyehtokonye, tenyatxhe hampànà.
Àro hohra rma hak oyehtokonye, enhàra roro rma wehxaha, kekon hatà, Txesusu.
19 Ekeyu yanàmye hatà. Apa y, ohxe onàmàthàrà onà, kekon hatà. Nàkràskay hatà.
Nekamye hatà, àwyanye. Rohun kuknonà rma onà, kekon hatà. Rohunutho rma
wàmyaha, rowayehrà ke. Kwayehyaha, tonyhoryexem me harha oyehtxoho menye, kekon
hatà. Ekeyu kràskatxho hoko roro ehtxoko, owyanye rohutwatxho me, kekon hatà,
Txesusu.
20 Àro wyaro rma rha ufa xkun yon hoko nehxakon xarha tà, tasahxemtotxheny mak
hatà. Rokamsukuru kuknonà rma onà, kekon hatà. Ryekamsuhkatxho hoye ro, onà wyaro
nkehe ha, Khoryenkomo. Romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, kehe
ha. Àro wyaro katxho me harha manatxhe ha, ryekamsuhkatxho hoye ro, kekon hatà,
Txesusu.
21 Tano rma naha, rahohsonye, kekon xarha tà. Rakoro rma nasahxemtehe. Noro
rma rahohsehe hampànà, roxanhàn komo wya, kekon hatà, Txesusu. 22 Khoryenkomo
yehutwatxho yano me àwayehso àtehe hampànà, Toto me Enusah kaxe. Tanàhnohsom
me mak naha hampànà, rahohsonyenhàrà ymo heno, kekon hatà. 23 Àro ke, onà wyaro
nketxkon hatà, 12 komo, tàwyanye rma. Onokà ryhe nahohseno, àxanhàn komo wya,
ketxkon hatà. Onokà kukukur komo nahohseno, àxanhàn komo wya, ketxkon hatà,
tàwyanye rma.

Tkukur komo yanoto me hak nahtxoko ehonomnà komo katxhàrà on ha.

24 Natameryekatxownà hatà, 12 komo, nyamoro rye rma. Onokà ryhe ehonomnà
me nyhe naye, kwawonye, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àro wyaro katxho hoko
natameryeketxkon hatà.
25 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok hana natxow ha, toto
kayaryet kom ha, anaro rha yana kayaryet kom ha, kekon hatà. Ehonomnà me rma
haxa natxow hamà, tàmryenon komo yoho rma haxa mak ha. Àro ke thenyehra rma
haxa nanotometxow hamà, kekon hatà. Onà wyaro tawro xe natxhe xarha, tàmryenon
komo wya. Amna yowakryenye ro omnyamo, ehonomnà komo kaxe, tawro xe natxhe,
àwyanye, kekon hatà, Txesusu. 26 Omnyam haxa ryhe, nyamoro wyarohra mpànà ehtxoko.
Bàryekomo wyaro hak nahtxoko, horykomo komo, kekon hatà. Tkukuru komo yanoto me
hak nahtxoko, ehonomnà komo, kekon hatà, Txesusu.
27 Onà wyaro nasahxemtetxow hamà, toto komo, kekon xarha tà. Ehonomnà komo
htxero nasahxemtetxhe. Ànyahrà komo yaryatxhe, anoto komo, àhyakanye, kekon hatà.

Tànyahrà yany komo yoho rma haxa natxow hamà, tasahxemtosom komo. Nyamoro
wyarohra mak wehxaha, awawonye. Ayanoto kom me rma wehxaha, kekon hatà, Txesusu.
[28] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Anar komo wya ryeryewhamnohnàtoko,
rohnànkahra ro mak mehxatxkonà, omnyamo, kekon hatà. [29] Toto komo kayaryet me
rowahanonkaye, royàmà. Rowyaro rma rha àkayaryet kom me kwahanonketxhe, omnyam
xarha, rohnànkanyehnànhàrà me oyesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu. [30] Àro ke, amnye
masahxemtetxhe, rakoro. Khoryenkomo wya toto komo kayaryet me ronyaketxhe rma,
masahxemtetxhe, rakoro, kekon hatà. Ehonomnà me meryewtetxhe xarha. Eryewtaxaho
rma, Ehsayewyana komo màwahanonketxhe, atxke manatxhe tawro me, ohxe manatxhe
tawro me xarha, kekon hatà, Txesusu, 12 komo wya.

Petru y noro ywenyeke wehxaha màkehe hampànà rohoko katxhàrà on ha.

[31] Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, Semaw Petru wya. Semawu y, kekon hatà. Semawu
y, okukmanàr komo xe naha, Satanasà ymo, kekon hatà. Nasànasà nyohonàrà wyaro
okukmanàr komo xe naha. Nasànasà tànyohen hamà, kàwya uhpunuthuru hahrà horà.
Àro wyaro rma rha okukmanàr komo xe naha, Satanasà ymo, tàwya ayanhàn komo
yonyhonàr horà, kekon hatà. Ukukmaxeny haka kan hampànà, Khoryenkomo wya.
Noro yano me okukmetxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu. [32] Uro ryhe kàrwonàmno,
Khoryenkom yakoro, ohoko, kekon hatà. Semawu y, ohoko rma kàrwonàmno, rohona
xenyhera harha oyesnàr hona. Àsok tawro hana. Uro màhnànkehe htxero hakahpa,
kekon hatà. Amnye meramehe hakahpa harha, rohyaka harha. Àro wyaro ohxe harha
oyexetxhe, oyowtà komo makoronomehe ha, kekon hatà, Txesusu.
[33] Rohà y, kekon mak hatà, Petru. Ayakoro tàtosomà rma uro. Watxa ymo yaka
tahryemxe ro ayakoro àtehe, kekon hatà. Twayehso ro ayakoro àtehe, kekon hatà, Petru.
[34] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwya. Petru y, onà wyaro àkehe, owya,
kekon hatà. Noro ywenyeke wehxaha màkehe hampànà, rohoko. Màkehe xarha, màkehe
xarha, osorwawo ro, kekon hatà. Àro wyaro rma màkehe hampànà, amnye rma, apaytara
htàmpàra ro rma haka, kekon hatà, Txesusu, Petru wya.

Tàxanomkahnohsom me wehxaha hampànà katxhàrà on ha.

[35] Onà wyaro nkekon xarha tà, 12 komo wya. Amnyehra dyahtxownà, kekon hatà.
Rowya anyaknyetokonye, onà wyaro àkekonà, owyanye. Otxenyerun komo yonà yarhàra
ehtxoko, àkekonà. Ayamatan komo yarhàra ehtxoko àkekon xarha. Ohrorà womun komo
yarhàra ehtxoko àkekon xarha, owyanye, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro akorohra
otontokonye, ewakryehnà me kat mehxatxkonà, kekon hatà, Txesusu. Towakryexem me
rma amna nehxakonà, ketxkon hatà, 12 komo.
[36] Amnye rma haxa tàxanomkahnohsom me harha wehxaha, kekon hatà, Txesusu. Àro
ke tkatxhonke oyehtokonye, akatxho komo atxoko, otxenyerunu yon komo rma, aya-
matan komo xarha, kekon hatà. Àwatmamra oyehtokonye, ehekahtxoko, awatman komo,
katxefara wyarono, oyekrunhotho komo. Ohononàthàyamo rma tàmtxoko, txenyeru
hona, owyanye awatman komo yehekahtoho me, kekon hatà, Txesusu. Àro wyaro mpànà
ehtxok ha, tàxanomkahnohsom me harha ryesnàr ke. [37] Onà wyaro àkehe, owyanye, kekon
hatà. Tàxanomkahnohsom me wehxaha hampànà, Khoryenkom karyehtan yawo ro rma
haxa ryehtxoho me. Onà wyaro nkehe, rohoko, àmenhosahonhàrà.
Waha kom kukuru moson hamà katxho me naha hampànà, toto komo wya.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, rohoko, kekon hatà. Àro wyaro katxhàrànhàr
yawo ro tàxanomkahnohsom me wehxaha, kekon hatà, Txesusu.
[38] Amna yohà y, on xenyko, ketxkon hatà, nyamoro. On xenyko, amna watmanà, asako,
katxefara wyarono, ketxkon hatà. Àna ha, kekon mak hatà, Txesusu, àwyanye.

Khoryenkom yakoro Txesusu rwonàmàthàrà on ha.

[39] Taa. Owto ymo hoye toy hatà, Txesusu. Oryefera yàhàn hona toy hatà. Àsna yohà
tàtosom me nehxakon hatà. Akoro rma totxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. [40] Àsna

àtehe katxho na rma totxownà hatà. Àto tehtokonye, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Khoryenkom yakoro orwonàmtxoko, anhà nkukmahtor me oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

41 Àhyayenye toy hatà, meya nyhe txko hatà, toh yarymaxaho yothahtoho na rma hatà. Àto tehtoko neryewtay hatà, tosoknar ho. Khoryenkom yakoro nàrwonàmye hatà. 42 Apa y, ryeryewhamtoho hona uro ukurunhoko, rokurunhonàr xe oyehtok mak ha, kekon hatà. Rano me rohra mak ryesnàr xe wehxaha. Ayano me ro ryhe ryesnàr xe wehxaha, kekon hatà, Txesusu, Khoryenkomo wya. 43 Àtoko rma nosonyhoy hatà, kahe yawono, Khoryenkomo nànyaketxho rma. Txesusu wya nosonyhoy hatà. Nakoronomay hatà, tahoxerye nyhe ehtxoho me. 44 Thenyehra rma haxa neryewakon hatà, Txesusu, tàhnawo. Àro ke teryewrye ro rma haxa nàrwonàmye hatà, Khoryenkom yakoro. Heramuhtekon hatà, thenyehra hatà, teryewhamrà ke mak hatà. Àheramkuru rma, kamsuku wyaro nehxakon hatà. Kahtekon hatà, yukryeka hona.

45 Tàrwonàmàtxhe rma, nasanàmye harha tà. Toy harha tà, tànhananàhrà ro komo hyaka. Nànàhtxownà hatà, nyamoro ha, tekhokanàr komo ke rma haxa mak hatà. Ànàhxemo rma yonytxownà hatà, Txesusu. 46 Tànàkhoryehra mahtxok haryhe, kekon hatà, àwyanye. Asanàmtxok harha. Khoryenkom yakoro orwonàmtxoko, anhà nkukmahtor me oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Xuknewyana yoh komo wya Txesusu yahosàthàrà on ha.

47 Àro wyaro Txesusu wya tatoko rma nomohtxownà hatà, toto komo, thenyehra hatà. Wahoro nomokyakon hatà, Xuknasà. 12 komo kukuru rma mok nehxakon hatà. Txesusu hahnohye hatà, tàwya amtxuhkanàr horà. 48 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwya. Àsok tawro hana Toto me Enusaho mamtxuhken ha, kekon hatà. Uro mamtxuhken hamà, waha komo wya ronytxoho me, àwyanye rahohtoho me, kekon hatà.

49 Onà wyaro nehutwetxkon hatà, Txesus yakoron komo. Nahohsatxow hamà, moxamo, waha komo, ketxkon hatà, tàhnawonye. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Amna yohà y, etahahranye kat amna naye, amna watman ke, katxefara wyaron ke, ketxkon hatà, àwya.

50 Ukukur komo rma tototho hanakay hatà. Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo yanototho rma hanakay hatà, txaray. Howehenohnàtho rma yawotoy hatà.

51 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu. Àro wyarohra ehtxoko, kekon hatà, takoron komo wya. Toto hanatho yahey hatà. Nenyhoryey harha tà. Hanahtoy hatà.

52 Àto nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, ahosno ynye ro yoh komo xarha, horykomo komo xarha. Noro yahohso omohxemo komo rma nyamoro hatà. Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok tawro twatmanke momohtxowà, kekon hatà. Àsok tawro tkatxefaranke momohtxowà. Waha me uro menyatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 53 Emahona ro ohyawonye wehxaknano, Khoryenkom màn yawo. Àto rma ryehtoko, rahohsàra rma mehxatxkenano, kekon hatà. Amnye rma haxa uro mahohsatxow hamà, Khoryenkomo yehutwatxho hoye ro mak ha. Amnye rma rahohsehe, owyanye, awaràn yohà ymo, Khoryenkomo yehutwatxho hoye ro mak ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

Petru wya noro ywenyeke wehxaha katxhàrà on ha.

54 Àro wyaro Txesusu wya katxhe rma, noro yahohtxownà hatà. Txom katxownà hatà. Natxownà hatà, nàmno ymo yaka, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo màn yaka.

Àwenaryenye toy hatà, Petru, moxe nyhe hatà. 55 Nàmno ymo watxan yawo nehxatxkon hatà, toto komo. Weheto yarymatxownà hatà. Àto rye rma neryewtatxownà hatà. Àwawonye rma neryewtay hatà, Petru.

56 Àto nehxakon hatà, omaso, anotonano. Petru yonyey hatà, weheto hona. Àto eryewtaxaho rma yonyey hatà. Nenytxehkekon hatà. Txesus yakoronotho komo kukuru

moson hamà, kekon hatà, Petru hoko. [57] Norohnà uro wosà y, kekon mak hatà, Petru. Noro
ywenyeke wehxaha, kekon hatà.
[58] Mexehra ehxah me noro yonyey hatà, toto, anaro. Nyamoro kukuru omoro hamà,
kekon hatà, àwya. Norohnà uro hoymo y, kekon mak hatà, Petru. Noro ywenyeke
wehxaha, kekon hatà.
[59] 1 ora yonatàtxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, toto, anaro. Karyeryeya honotho me
nay hamà, mosonà, kekon hatà, Petru hoko. Txesus yakoronotho me xaxa mpànà naha
ha, kekon hatà, teryewrye ro hatà. [60] Onà wyaro nkekon mak hatà, Petru. Hoymo y,
àsok màken haryhe, kekon hatà. Orwon hutwahra wehxaha. Yaworohra màkehe. Noro
ywenyeke wehxaha, kekon hatà, Petru. Àro wyaro àwya tatoko rma, nàhtàmye hatà,
apaytara.
[61] Petru hyaye moxehra nehxakon hatà, Kohkomo. Àro ke neramay hatà, Petru
wetxe. Noro yonytxehkekon hatà. Àro ke, Kohkomo rwonàmàthàràtho hutway harha
tà, Petru. Noro ywenyeke wehxaha màkehe hampànà, rohoko, katxhàràtho rma hutway
hatà. Màkehe xarha, màkehe xarha, osorwawo ro, katxhàràtho rma, àro wyaro rma
màkehe hampànà amnye rma, apaytara htàmpàra ro rma haka, katxhàràtho rma hutway
hatà, Petru. [62] Àro ke nahatakay hatà, nàmno watxan yaye. Nàratay hatà, thenyehra.
Noseryehokekonà rma haxa mak hatà, tàwya noro ywenyeke wehxaha katxhàràtho hok
hatà.

Tosonytxaxemà ro komo wya Txesusu yonytxatxhàrà on ha.

[63] Txesusu yownohyatxkon hatà, ahosnyenhàyamo. Netahetxkon hatà.
[64] Nempatanyohomtotxownà xarha tà. Empatanyohomtosaho wya rma, onà wyaro
nketxkon hatà, tàwyanye ewnohrà me rma hatà. Onok oyotahano, etaxko mpa, ketxkon
hatà, àwya. Etaxko mpa, oyotahanyenhàrà, ketxkon hatà, àwya. [65] Anar me rha atxke
nàrwonatxkon xarha tà, noro hoko, thenyehra hatà. Wàràhyaketxkon hatà.
[66] Sa, nenmahye hatà. Nohsamnohtxownà hatà, horykomo komo, tosonytxaxemà ro
komo rma. Khoryenkom màn yonye ro yoh komo xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo
xarha, omeroro rma nohsamnohtàkatxownà hatà. Tàhyakanye Txesusu yokhotxownà
hatà, ahosno ynye ro komo wya. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. [67] Oskarymako, amna
wya, ketxkon hatà. Kryestu me manaye. Oskarymako, amna wya, ketxkon hatà.
Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Rowya Kryestu uro tatoko rma, yaworo
màken hamà kahra ro mak manatxhe ha, kekon hatà. [68] Rowya àsok wehxano, owyanye,
tatoko rma, royukhura ro mak manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [69] Amnye
Khoryenkom hanaka eryewtaxah harha mpànà naha ha, Toto me Enusaho, kekon hatà.
Ehonomnà xaxa hanaka rma, howehehra eryewtaxah harha mpànà naha ha, kekon hatà,
Txesusu.
[70] Àro wyaro owya tatoko, Khoryenkom muru uro màkeno rma hamà, ketxkon hatà,
nyamoro ha, omeroro. Noro mehra kat manaye, ketxkon hatà. Noro me wehxan hamà,
owyanye, kekon hatà, Txesusu. [71] Yaworohra rma haxa noskaryman hamà, denytxanàr
kom me, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àro ke, noro yanhànà yokarymany komo
yonytxahra harha tehtxe. Noro rma atxke nàrwonàmno, Khoryenkom hoko, denytxanàr
kom me, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

23

Peratusu hyaka Txesusu yaràthàrà on ha.

[1] Nasanàmtxownà hatà, tosonytxaxemà ro komo, ohsamnohxemo komo rma. Txesusu
yatxownà hatà, Peratusu hyaka, kofehnakno hyaka.
[2] Noro hoko atxke nàrwonatxkon hatà, Peratus yakoro. Homayana heno komo tary-
matxe keknano, mosonà ymo, amna yanan komo wya, Xuknewyana komo wya, ketxkonà
rma haryhe tà. Txenyerun komo yàmpàra harha tehtxe, Sesa wya, keknan xarha. Kryestu

uro akayaryet komo, keknan xarha, ketxkonà rma haryhe tà. Àro wyaro àwya tatoko rma, amna nahohsako, ketxkonà rma haryhe tà, Xuknewyana yoh komo, Peratusu wya.

[3] Onà wyaro nkekon hatà, Peratusu, Txesusu wya. Xuknewyana komo kayaryetà omoro, owya, kekon hatà. Omoro rma, Xuknewyana komo kayaryetà omoro màkano, kekon hatà, Txesusu, àwya.

[4] Onà wyaro nkekon hatà, Peratusu, àwyanye, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo wya, toto komo wya xarha, ohsamnohxemo komo wya. Ohxe we naha ha, mosonà, rowya, kekon hatà. Ehxera we naha ha, anhànà, rowya, kekon hatà, àwyanye.

[5] Noro hoko nàrwonatxkonà rma haxa mak hatà, nyamoro ha, teryewrye ro hatà. Toto komo yeryehokehe, mosonà ymo, thenyehra, ketxkonà rma haryhe tà. Atxke hananàhyatxhe. Xukneya yamtar horye àhananàhsonye tehe, ketxkonà rma haryhe tà. Amnyehra Karyeryeya yamtar hon komo hananàhyakonà htxero hakahpa tà. Amnye rma tanon komo hananàhyaha xarha. Tàwya àhananàhtoho kom hoye ro neryehoketxhe, àwyanye ayarymanàr kom horà, ketxkonà rma haryhe tà, Peratusu wya.

Peratusu wya Eroknesà hyaka Txesusu yarhothàrà on ha.

[6] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, Peratusu, àwyanye. Karyeryeya honotho me naye, mosonà, kekon hatà. Karyeryeya honotho me naye. [7] Àna hamà, Karyeryeya honotho me nay hatà, ketxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nehutway hatà, Peratusu. Karyeryeya honotho me tehtoko, Eroknesà mryenon me nay hamà, kekon hatà, tàwya rma. Àro ke, Txesusu yarhoy hatà, Eroknesà hyaka. Xerusaryen hona omohsah me nehxakon hakahpa tà, Eroknesà. Àro ke, noro hyaka narhoy hatà, Peratusu, tanoto komo wya.

[8] Tàwya Txesusu yonyetoko, teryehorye nehxakon hatà, Eroknesà. Àsok tawro hana. Mexe rma haxa Txesusu yonyàr xe nehxakon hatà. Ekaytà yonytxanyenhàr kaxe ryhe tà nehxakon ha. Àro ke noro yahoxetà yonyàr xe nehxakon hatà. Tahoxetà hutwamohsotho yenyàr xe nehxakon hatà, àwya. [9] Àro ke nàrwonakon hatà, Txesus yakoro, mex hatà. Àsok naye, owya, kekonà roro hatà, anaro rha hoko, thenyehra hatà. Eyukhura mak nehxakon hatà, Txesusu.

[10] Àto harha nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha. Atxke nàrwonatxkonà rma hatà, Txesus hoko, thenyehra rma haxa mak hatà. [11] Norohnàtho wyaro rma haxa Txesusu yeryatxkon hatà, Eroknes komo, tanoto kom yakoro xarha, arymano ynye ro kom yakoro rma. Newnohyatxkon hatà. Honomtotxownà hatà, enyhoru ke, ehonomnà komo honon ke, tàwyanye ewnohrà me rma hatà. Thononke rma narhoy harha tà, Eroknesà, Peratusu hyaka.

[12] Àro rma ho osox harha nehxatxkon hatà, Eroknes komo, Peratus yakoro. Amnyehra osoxehra nehxatxkonà htxero hakahpa tà.

Amoyathohoko yahkotohen hona katxhàrà on ha.

[13] Taa. Anyeknyo yeryey hatà, Peratusu. Khoryenkom màn yonye ro yoh komo yanyekye hatà. Xuknewyana yoh komo rma, toto komo xarha yanyekye hatà. Àro ke, àhyaka nohsamnohtàkatxownà hatà, omeroro hatà.

[14] Onà wyaro nkekon hatà, Peratusu, àwyanye, Txesus hoko. Moson mehtxowà, rohyaka, kekon hatà. Homayana heno komo tarymatxe keknano, toto komo wya, màkatxowà, kekon hatà. Àro ke, noro yakoro kàrwonàmno, onenytxanàr kom me. Noro yanhànà ehxera ro mak nahko, rowya, kekon hatà. Onekarymatxhàyam yawo rohra mak nahko, mosonà, rowya, kekon hatà, Peratusu. [15] Àro wyaro rma rha nkan hatà, Eroknes xarha, àhoko. Àro ke nekhon harha, rohyaka, kekon hatà. Twayehkahorye naha, atxke tesnàr ke, màketxhe, omnyamo. Twayehkahoryehra haxa we naha ha, rowya, anhànà ehxera esnàr ke, kekon hatà, Peratusu.

[16] Àro ke àhpokhehe marma, ranoto komo wya, àhanatanàhrà horà, kekon hatà. Àwyanye àhpoketxhe rma, wenampatakehe, kekon hatà, Peratusu. [17] Toto kom yano me ahryemxahotho yonampatakanye ro kax mak nehxakon hatà. Asahxemtontokony yohà,

towenyxa tototho yonampatakanye ro me nehxakon hatà, Peratusu, toto kom yano me
hatà, àwyanye thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwantok yoh hatà.
18 Onà wyaro haxa nketxkon hatà, toto komo, omeroro, teryewrye ro hatà. Àwayehka-
hoko hxak ha, mosonàtho, ketxkon hatà. Mosonàhnà enampatakahoko. Barakmas haxa
enampatakahoko, amna yano me mak ha, ketxkon hatà. 19 Watxa ymo yaka ahryemx-
ahonhàrà rma noro hatà, Barakmasà, Homayana heno komo tarymatxe kanyenhàr me
tesnàr ke hatà. Xerusaryen ho Homayana komo yarymatxahke nexey hatà. Toto heno
yotahanyenhàr me xarha nehxakon hatà, Barakmasà.
20 Txesusu yonampatakanàr xe rma nehxakon hatà, Peratusu. Àro ke nàrwonàmye xarha
tà, toto kom yakoro. 21 Onà wyaro nketxkon mak hatà, nyamoro ha. Amoyathohoko,
yahkotohen hona, ketxkon hatà, teryewrye ro hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona,
ketxkon hatà.
22 Nàrwonàmye xarha tà, Peratusu. Osorwawo ro rma nàrwonàmye hatà, toto kom
yakoro. Àsok ehtxoho hoye ro wamoyathoheno, kekon hatà. Àsoke ryhe naye, anhànà,
owyanye. Atxke ehtoko, wamoyathohen hamà. Ehxera mak naha, anhànà, rowya,
kekon hatà. Àro ke àhpokhehe marma, ranoto komo wya. Àwyanye àhpoketxhe rma,
wenampatakehe, kekon hatà, Peratusu, toto komo wya.
23 Atàknahra ro mak nehxatxkon hatà, toto komo. Nàrwonatxkonà rma haxa mak hatà,
teryewrye ro rma haxa mak hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkonà rma haxa
hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà.
Àro ke neyuhtxownà haxa hatà, Peratusu. 24 Àrwonàmàthàyam yawo ro rma Txesusu
yamoyathohoy hatà. Onà wyaro nkekon hatà, tanoto komo wya, arymano ynye ro
komo wya. Yahkotohen hona amoyathoso atxok ha, kekon hatà, àwyanye. 25 Watxa
ymo yaka ahryemxahonhàràtho ryhe yonampatakahoy hatà, noro enampatakahoko
tawro ke rma haxa mak hatà, toto komo wya. Homayana komo yarymatxahkenotho
rma yonampatakahoy hatà, toto heno yotahanyenhàrà rma hatà. Txesus haxa ryhe
yamoyathohoy hatà, nyamoro yano me ro rma hatà.

Woràskomo komo y oyotàhnàn kom haxa owratatxoko katxhàrà on ha.

26 Txesusu yatxownà hatà, arymano ynye ro komo. Tàtonàr kom me toto yahohtxownà
hatà, txom. On wewe yahkotoheno arko ha, omoro, ketxkon hatà, àwya. Semawu rma noro
hatà. Seryen honotho rma mok nehxakon hatà. Noro rma, owto ymo hona nomokyakon
hatà. Noro motaka yahkotoheno yanàmtxownà hatà. Àro ke naràу hatà, Txesus wenarye
hatà. 27 Àwenarye rma rha tetxkon hatà, toto komo xarha, woràskomo komo xarha,
thenyenohnà komo rma. Nàratetxkon hatà, woràskomo komo. Nehokoyatxkon hatà, noro
heno hnànà.
28 Àwetxenye neramay hatà, Txesusu. Onà wyaro haxa nkekon hatà, àwyanye.
Woràskomo komo y, Xerusaryen hon komo y, kekon hatà. Rohnànàhnà ryhe owratatxoko.
Oyotàhnàn kom haxa owratatxoko, ohokyam komo hnàn xarha, tanàhnohsom me rma
haxa oyesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu. 29 Àsok tawro hana. Amnye, onà wyaro
nketxhe hampànà, woràskomo heno komo, Xerusaryen hon heno komo. Àhokhunu
ro me ryesnàr xe wehxaha haryhe, ketxhe hampànà, teryewhamnohsom me rma haxa
tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu. Yuhnahnà ro me rma ryesnàr xe wehxaha haryhe,
enartahnà ro me rma ryesnàr xe wehxaha haryhe, ketxhe hampànà, teryewhamnohsom
me rma haxa tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu. 30 Kwayehsà haka, àhà ymo hak
ryeryemnukno, àhà txko hak ronamno, ketxhe hampànà, Xerusaryen hon heno komo,
teryewhamnohsom me rma haxa tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu.
31 Wewe enyhoru wyaro uro wehxan hamà, ranhàn ehxera esnàr ke, kekon xarha tà.
Wewe enyhoru rma yanàhnohpàra natxow hamà, toto komo. Ranàhnohyatxhe mak ha,
kekon hatà. Wewe àwayehsahotho wyaro haxa ryhe natxhe, Xerusaryen hon heno komo,
atxke rma haxa tesnàr komo ke. Nyamoro heno rma, tanàhnohsom me rma haxa natxhe
hampànà, amnye ha, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu yamoyathothàrà on ha.

32 Taa. Anaro heno komo xarha yaryatxkon hatà, arymano ynye ro komo. Wahanho
komo rma nyamoro hatà, asak hatà. Txesusu wyaro rma rha yahkotohen hona tamoy-
athosom me nehxatxkon hatà.
33 Amoyathono ytxoho ro na nahatakatxownà hatà, okno yhutho yotxhotho onà katxho
na rma hatà. Àto tehtokonye, Txesusu yamoyathotxownà hatà, yahkotohen hona.
Wahanho heno komo xarha yamoyathotxownà hatà. Txesus hanawo nehxatxkon hatà,
nyamoro heno. Anaro howehehra nehxakon hatà. Anaro xarha howehe nehxakon hatà.
34 Khoryenkom yakoro nàrwonàmye hatà, Txesusu, tamoyathonyenhàyam hoko. Apa y,
oseryewhokako, moxam hoko, kekon hatà. Moxam hoko oseryewhokako, tanhàn komo
hutwahra esnàr komo ke, kekon hatà, tamoyathonyenhàyam hoko.

Txesusu womunutho yokamtxownà hatà, tàwyanye rma. Tohu txko yarymatxownà
hatà, tàwyanye xenytxoho me, tàwyanye àrotho uro hamà katxho me. Àro wyaro
nekamtxownà hatà, tàwyanye rma.
35 Àto nehxatxkon hatà, toto komo. Nenyatxkon hatà. Eh komo ryhe, Txesusu
yownohyatxkon hatà. Toto komo yonyhoryetxownà hatà, mosonà, ketxkon hatà. Tano
me ro hak nosonyhoryeno, Kryestu me tehtoko, Khoryenkomo nànyaketxho me rma
tehtoko, Khoryenkomo nwahanonkatxho me rma tehtoko, ketxkon hatà, Xuknewyana
yoh komo. Àro wyaro rma newnohyatxkon hatà. 36 Arymano ynye ro komo xarha
newnohyatxkon hatà. Àhyaka haxa totxownà hatà. Àwokru me ufa xkunu yàmtxownà
haryhe tà, àwya. Tutxunyemà rma yàmtxownà haryhe tà, àwya. 37 Onà wyaro nketxkon
hatà, àwya. Xuknewyana komo kayaryet me oyehtoko, osonyhoryeko, ketxkon hatà,
arymano ynye ro komo.
38 Txesus yohoye nehxakon hatà, àmenhosaho. Xuknewyana komo kayaryet heno
mosonà katxho rma àro hatà, àmenhosaho.
39 Txesusu wàràhyakay hatà, wahanho heno komo kukuru, amposohtosah heno komo
kukuru. Kryestu mehra kat manaye, kekon hatà. Kryestu me oyehtoko, osonyhoryeko,
ayano me ro, àwayehpàra oyehtxoho me, kekon hatà. Amna xarha enyhoryeko, àwayeh-
pàra rma rha amna yehtxoho me, kekon hatà, noro heno, Txesusu wya.
40 Neyey mak hatà, anaro heno. Khoryenkom hona toseryehporye mahko haryhe, kekon
hatà, tkukur heno wya. Àsok tawro hana. Noro wyaro amoyathosah me rma rha tehxan
hamà, kàwrotho xarha. Àro ke toseryehporye mahko haryhe, Khoryenkom hona, kekon
hatà. 41 Kàwrotho rma, atxke rma haxa tehxakon hamà. Twayehkahoryem me rma haxa
tehxan hamà, kekon hatà. Kanhànàthàrà yehetho rma on hamà, kwayehrà. Moson haxa
ryhe, anhàn ehxera ro mak naha ha, kekon hatà, wahanhotho, tkukur heno wya.
42 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu wya. Amnye ehonomnà me momokyan hatà,
kekon hatà. Toto komo kayaryet me rma momokyan hatà. Àro wyaro ehonomnà me xaxa
oyomoknàtoko, rohutwahkahpàra exko, kekon hatà, wahanhotho. 43 Onà wyaro yaworo
xaxa àkehe, owya, kekon hatà, Txesusu, àwya. Amnye rma haxa eryehotanàhsah me
harha mpànà manaha ha, rowyaro rma rha Khoryenkomo hyawo oyesnàr ke, kekon hatà,
Txesusu, wahanhotho wya.

Txesusu wayhàthàrà on ha.

44 Taa. Kamàmà thataw harha nehxakon hatà. Ràà, nawanay mak hatà, yukryeka
yamtar horye, omeroro hatà. Osonyhera harha nehxakon hakahpa tà, kamàm heno. 3
oras nenatày hatà, tawanye rma hatà. 45 Àro wyaro rma hak ehtoko, Khoryenkom màn
yawonotho newaraxkay hatà. Thoko rma newaraxkay hatà, wom yatxarakaxahotho,
Khoryenkom màn yawonotho.
46 Nàrwonàmye haxa hatà, Txesusu, teryewrye ro hatà. Apa y, rokato ahosko, kekon
hatà, Khoryenkomo wya. Ohyaw hak nahko, rokato, kekon hatà. Àro wyaro tàwya katxhe
rma, wayehye hatà.

47 Àto nehxakon hatà, arymano ynye ro komo yohà, 100 komo yohà rma. Txesusu
wayehrà yonyey hatà. Tàwya xenyetxhe rma, onà wyaro nkekon hatà. Ohxe xaxa nay
hamà, Khoryenkomo, kekon hatà. Enyhoru me xaxa nahko hamà, moson heno, kekon
xarha tà, Txesus hoko.
48 Àsok hana nehxatxkon ha, toto kom ha. Txesusu wayehrà yonyxe ohsamno-
htàkaxemo komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Tàwyanye xenytxehkatxhe rma,
nosowankahetxkon hatà, toseryehokanàr komo ke hatà. Àro wyaro rma bàn kom yaka
harha totxownà hatà, tosowankahanàr kom me rma hatà. 49 Àto nehxatxkon xarha
tà, Txesus yakoronotho komo, woràskomo kom yakoro xarha. Moxe ro rma, omeroro
nenytxehkatxownà hatà. Woràskomo komo rma, Karyeryeya yamtar hoye omohsahotho
me nehxatxkon hatà, Txesus yakoro omohxemotho komo rma hatà.

Txesusu yekehàtho yonamàthàrà on ha.

50 Taa. Peratusu hyaka toy hatà, horykomo. Xose rma noro hatà. Arymateya honotho
rma mok nehxakon hatà, Xukneya yamtar honotho rma hatà. Tosonytxaxemà ro komo
kukur me nehxakon hatà. Enyhoru rma mok nehxakon hatà, yaworon xaxa hatà.
51 Kàkayaryet kom me Khoryenkom nànyaknyàrà hona ro nehxakon hatà. Horykomo komo
yanwekye hatà, noro ha. Txesus hoko tosonytxantokonye rma, nanwehtxownà hatà.
Àwyanye twayehkahorye naha mosonà tatoko rma, àna hamà kahra ro mak nexey hatà.
Àro wyaro nehxakon hatà, Xose.
52 Noro rma toy hatà, Peratusu hyaka. Txesusu yekehàtho yanàr xe wehxaha, rowya
enamtoho me, kekon hatà, àwya. Àro ke narhoy hatà, Peratusu, àwya.
53 Àro ke ekehàthàrà yowye hatà, yahkotohen hoye. Karamye hatà, wom ke, enyhoru
rma ke. Nenamye hatà, toh yowtar yaka, onamno ytxoho yaka. Toto heno komo
yonamtoho mehra hak nehxakon hatà. 54 Hokano ytxoho yawasàn yosnaka rma tà
nenamye ha, Xuknewyana komo yosonyhoryetxho yawasàn ho rma hatà.
55 Xose wenarye totxownà hatà, woràskomo komo. Karyeryeya yamtar hoye omo-
hxemotho komo rma mokyam nehxatxkon hatà, Txesus yakoronotho komo rma hatà.
Onamno ytxoho na totxownà hatà, Xose wenarye hatà. Toh yowtarà yonytxownà hatà.
Enamrà xarha yonytxownà hatà. 56 Àro wyaro tàwyanye xenyetxhe rma, totxownà
harha tà, bàn kom yaka. Ownyaku thoxnyemà yonyhoryetxownà hatà, tàwyanye
ekehàthàrà karyenàr horà. Hokano ytxoho yawasàn ho hokatxownà htxero hakahpa tà,
tàyweronàhyamatxho kom yawo ro hatà.

24

Txesusu yasanàmàthàrà on ha.

1 Sa, nenmahye hatà, domenku. Enmahrà ro totxownà hatà, woràskomo komo. Onamno
ytxoho na totxownà hatà. Ownyaku thoxnyemà yatxownà hatà. Tànenyhoryetxhàyamo
rma yatxownà hatà. 2 Tohu ymo ahutoho ymo yonytxownà hatà. Ewtar hotaye etakaxaho
rma yonytxownà hatà. 3 Àro yaka nowomtxownà hatà. Ehxera mak nehxakon hatà,
ekehàthàrà. 4 Henta haryhe, ketxkon hatà. Uhutwahra nehxatxkon hatà.

Àtoko rma nosonyhotxownà hatà, àwyanye, toto wyaron komo, asako. Thononke
nehxatxkon hatà. Onkaxnyo ynye me nehxakon hatà, àhonon komo.

5 Noseryehyatxkon hatà, woràskomo komo. Àro ke newanatxownà hatà. Osompothàra
rma nehxatxkon hatà.

Onà wyaro nketxkon hatà, asakon komo, àwyanye. Àsok tawro momohtxowà,
xaro, ketxkon hatà. Àsok tawro momohtxowà, xaro. Onamno ytxoho yawohra nay
hamà, àwayehpànà, karyheno, ketxkon hatà. Onehonàr komo rma, tan ehxera naha.
6-7 Nasanàmno ha, àwayehxemo kom waye, ketxkon hatà. Noro rwonàmàthàràtho hut-
wahkahpàra ehtxoko. Karyeryeya yamtar ho rma hak tehtoko, onà wyaro oskarymahra
kat nehxakonà, owyanye, ketxkon hatà. Tahohsosom me naha hampànà, Toto me
Enusaho, toto komo wya, anhà komo wya, kahra kat nehxakonà, owyanye. Yahkotohen

hona tamoyathosom me naha hampànà, kahra kat nehxakonà. Osorwawo ro enmahàtxhe,
nasanàmyaha harha hampànà, àwayehxemo kom waye, kahra kat nehxakonà, owyanye.
Muhutwahkahyatxok katà, ketxkon hatà, asakon komo, woràskomo komo wya. [8] Àro ke,
Txesusu rwonàmàthàràtho hutwatxownà harha tà.
[9] Taa. Àsnye ro totxownà harha tà, woràskomo komo. Txesus yakoronotho komo hyaka
totxownà hatà. Omeroro nekarymatxehkatxownà hatà, àwyanye, 11 komo wya, akoron
komo wya xarha, omeroron komo wya.
[10] Woràskomo rye mokyam nehxatxkon hatà, ekarymany komo. Anaro Maryeya hatà,
Maknara honotho rma hatà. Anaro xarha Xoana hatà. Anaro xarha Maryeya rma rha
hatà. Txaku yonà rma noro hatà. Anar komo xarha, wosà rye rma mokyam nehxatxkon
hatà. Maryeya yakoron komo rma nyamoro hatà.
Nekarymatxehkatxownà hatà, 11 komo wya, Txesusu nànyaknyàr komo wya. [11] Àro
wyaro hamà kahra mak nehxatxkon hatà, 11 komo. Yaworohra màketxow hamà, ketxkon
mak hatà. Àtohnawo rma haxa orwonatxow hamà, ketxkon hatà, 11 komo, woràskomo
komo wya. Txesusu yasanàmàthàr hoko, yaworo xaxa nay hamà, kahra nehxatxkon hatà.
[12] Petru haxa ryhe toy hatà, onamno ytxoho na. Karyhe toy hatà. Àhotawo newanay
hatà, ewtar yaka tàwya xenytxoho me. Womutho marma yonyey hatà. Ekehàthàrà ehxera
mak nehxakon hatà. Àro ke noseryehokekon hatà. Toseryehokanàr me rma toy hatà, bàn
yaka harha, àsok tawro harha tawro me hatà.

Emaws hona tàtosom komo wya Txesusu yosonyhothàrà on ha.

[13] Àro rma ho owto txko hona tetxkon hatà, toto komo, asako. Txesus yakoronotho
kukur komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Emaws hona tetxkon hatà, owto txko hona.
Xerusaryen hoye moxe nyhe nay hatà, Emawsà. 11 kerometrus me nay hatà, àmoxenonà.
Àsna rma tetxkon hatà. [14] Asama yarye tàtonàr kom me nosonytxetxkon hatà. Txesusu
wayhàthàr hoko nosonytxetxkon hatà, asanàmàthàrà yokarymatxho hoko xarha hatà.
[15] Àro wyaro osonytxantokonye rma, hahnohtxownà hatà, Txesusu. Asama yarye toy
hatà, akoronye. [16] Txesus me noro yonyhera mak nehxatxkon hatà. Anar me tonyxem me
nehxakon hatà, àwyanye.
[17] Eten kom hoko mosonytxetxow harha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Eten kom
hoko mosonytxetxow harha, otonàr kom me, kekon hatà. Kràk, horohtxownà hatà.
Ekhokaxaho rma yonytxownà hatà, Txesusu.
[18] Neyukye hatà, anaro. Kàryeyopasà rma noro hatà. Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu
wya. Eten kom hok hana amna nosonytxan ha, kekon hatà. Eten kom hana kohoryatxok
ha, Xerusaryen ho. Àro kom hoko rma amna nosonytxano. Enytxahra manaye, kekon
hatà. Omeroron komo rma nenytxetxok hamà. Xerusaryen hona omohxemo komo xarha
nenytxetxoko, tokarymaxem me rma haxa esnàr ke. Omoro marma enytxahra manay
hamà, kekon hatà, Kàryeyopasà, Txesusu wya.
[19] Eten kom hoko rma àro wyaro màken harha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
Txesusu yexetxhàràtho hoko ryhe àro wyaro amna nkehe, ketxkon hatà, àwya. Nasarye
honotho rma noro ha. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me nehxakonà. Ehonomnà
me rma haxa nehxakonà, Khoryenkomo wya, toto komo wya xarha, ketxkon hatà.
Ehonomnà me rma eryehokano yeryakonà. Hananàhno yeryakon xarha, ehonomnà me
rma rha, ketxkon hatà, Kàryeyopas komo. [20] Norotho rma yahohsetxoko, Peratusu wya,
Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, horykomo komo xarha. Nahohsetxoko, àwya
twayehkahorye naha tawro horà, ketxkon hatà. Yahkotohen hona namoyathohetxoko,
àwya, ketxkon hatà, Kàryeyopas komo. [21] Amna ryhe, Khoryenkomo nànyaketxho me noro
amna nenyaknan haryhe. Ehsayewyana komo yonyhoryeny me noro amna nenyaknan
haryhe, ketxkon hatà.
Onà wyaro xarha amna nkehe, owya. Osorwawo ro nenmahyako, àwayhàtxhe, ketxkon
hatà. [22] Amna yeryehokatxowà rma haxa mak ha, amna wosàn komo. Enmahrà ro totxow
hatà, onamno ytxoho na, ketxkon hatà. [23] Ekehàthàr yonyhera mak nahtxok hatà. Ehxera

harha nahko hatà, ketxkon hatà. Àro ke ekarymaxe nomohtxow harha, amna hyaka.
Kahe yawon komo ryhe amna nenyo, katxow xarha, amna wya. Tonyxerye harha naha,
Txesusu, katxow hatà, kahe yawon komo, àwyanye, ketxkon hatà, Kàryeyopas komo.
24 Àro ke totxowà, amna kukur komo xarha, onamno ytxoho na. Woràskomo komo
rwonàmàthàràtho yawo ro nenytxow hatà. Txesusu yonyhera rma nahtxok hatà, ketxkon
hatà, Kàryeyopas komo, Txesusu wya.
25 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Tàywenyeke manatxow hamà,
kekon hatà. Akàhpàra rma manatxow hamà. Thenyehra rma haxa nmenhotxownà hatà,
Kryestu hoko, amnyehran heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo.
Uhutwahra mak manatxow hamà, kekon hatà. Noro hoko yaworo xaxa nay hamà, àn-
menhothàyamo, kahra mak manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu. 26 Teryewhamnohsom
me xaxa mpànà nehxak ha, Kryestu, ehonomnà me harha tehtxoho me. Àro wyaro xaxa
mpànà nehxak ha, nyamoro heno nmenhotho yawo ro tehtxoho me, kekon hatà, Txesusu,
Kàryeyopas komo wya.
27 Àtoko rma Khoryenkom karyehtanà hutwamohsoy hatà, àwyanye. Thoko rma àmen-
hosahonhàrà rma hutwamohsoy hatà. Moyses heno nmenhotho htxero hutwamohsoy
hatà, àwyanye. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho xarha
hutwamohsoy hatà. Thoko rma ànmenhothàyamo hutwamohsotàhkay hatà, Txesusu,
omeroro, Kàryeyopas komo wya.
28 Taa. Owto txko hahnohtxownà haxa hatà. Àsna àpa katxhàrà rma hahnohtxownà
hatà. Txesusu ryhe, tàtosom me rma nehxakon hatà. Oknompàn me nenyatxkon hatà.
29 Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Tano rma exko, amna hyawo, ketxkon hatà,
teryewrye ro hatà. Kokmamno hawe. Àro ke tano rma exko, amna hyawo, awanaka rma
haxa esnàr ke, ketxkon hatà, àwya. Àro ke, àmàn kom yaka toy hatà, Txesusu, àhyawonye
rma tesnàr horà.
30 Akoronye nasahxemtoy hatà. Noro ryhe, ekeyu yanàmye hatà, tasahxemtontokonye.
Àro hoko nàrwonàmye hatà, Khoryenkom yakoro. Nowye hatà. Nekamye hatà, àwyanye.
31 Àtoko rma Txesus me harha nenytxownà hatà, Kàryeyopas komo. Nosomtatkay mak
hatà, noro ha. Noro yonyhera harha nehxatxkon hatà.
32 Àsok hana tahko ha, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Teryehorye rma haxa tahko
hamà, kàwya noro yonytxantoko. Asama yarye komoknàtoko, teryehorye rma haxa
tahko, àwya Khoryenkom karyehtanà hutwamohsontoko. Teryewrye ro rma haxa nahko,
keryehotatho, kàhnawo, weheto noruknutokono wyaro mak ha, ketxkon hatà, Kàryeyopas
komo, tàwyanye rma.
33 Amamehra nasanàmtxownà hatà. Xerusaryen hona harha totxownà hatà. Àto
nehxatxkon hatà, 11 komo, akoron komo xarha. Ohsamnohxemo komo rma yonytxownà
hatà, Kàryeyopas komo.
34 Onà wyaro nketxkon hatà, àton komo. Kohkomo nasanàmno hamà, àwayehxemo kom
waye, ketxkon hatà. Yaworo xaxa nay hamà. Nosonyhon hatà, Semawu wya, ketxkon hatà.
35 Kàryeyopas kom haka rha nekarymatxownà hatà, àton komo wya. Asama yarye
tàtothàyamotho yokarymatxownà hatà. Nekarymatxehkatxownà hatà, àwyanye. Àwya
ekeyu yownàtoko ryhe, Kohkom me harha amna nenyo, ketxkon xarha tà, Kàryeyopas
komo, àwyanye.

Tànhananàhrà rotho komo wya Txesusu yosonyhothàrà on ha.

36 Àro wyaro Kàryeyopas komo wya ekarymantoko rma, Txesusu ryhe nosonyhoy hatà,
àton komo wya, omeroron komo wya. Àwawony harha nehxakon hatà. Teryehorye hak
nahko, oyowan komo, kekon hatà, àwyanye. 37 Noskatokatxownà mak hatà, nyamoro ha,
thenyehra rma haxa mak hatà. Mokro ymo ha okatonho, ketxkon hatà.
38 Àsok tawro moseryehtxow harha, rohona, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok tawro
rohutwahra manatxow harha. Àsok tawro, Txesus me mokro naye, okatonho me haxa

kat naye, màketxow harha, ohnawonye, kekon hatà. [39] Xenytxoko, ramorà, rohrorà xarha.
Uro ryhe uro, kekon hatà. Uro ahetxoko, owyanye noro moson hamà katxho me, kekon
hatà. Okatonho ehàmra nay hamà. Àyotxehpàra nay hamà. Uro ryhe, tuhnye wehxaha.
Tàyotxehke xarha wehxaha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [40] Àro wyaro tàwya katxhe
rma, tamorà yonyhoy hatà, àwyanye. Tàhrorà xarha yonyhoy hatà, àwyanye.
[41] Noro me naye, ketxkonà rma hatà. Ameryekahra mak àro wyaro nketxkon hatà.
Teryehorye tehtxoho kom hoye ro haxa ryhe, noro me naye ketxkon hatà. Àsok tawro
harha, ketxkon xarha tà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Woto
ehxera naye, ohyawonye, kekon hatà. [42] Kana hoye nàmtxownà hatà, àwya. Etxesaho rma
yàmtxownà hatà, àwya. [43] Nahosày hatà, Txesusu. Nonoy hatà, àyweroronye.
[44] Taa. Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, àwyanye. Amnyehra, ohyawonye rma
hak ryehtoko, koskarymekonà, owyanye, kekon hatà. Onà wyaro rma àkekonà. Rohoko
àmenhosahonhàr yawo ro rma haxa wehxaha hampànà, àkekonà, owyanye, kekon hatà.
Moyses heno nmenhotho yawo ro wehxaha hampànà, àkekonà. Khoryenkomo rwonà
yokarymanye ro heno komo nmenhotho yawo ro xarha wehxaha hampànà, àkekonà.
Wano komo karyehtan yawo ro xarha wehxaha hampànà, àkekonà, owyanye, kekon hatà,
Txesusu.
[45] Àro wyaro tàwya katxhe rma, àmenhosahonhàrà hutwamohsoy hatà, àwyanye,
enkukmahrany harha ehtxoho me. Khoryenkom karyehtanà rma hutwamohsoy hatà,
àwyanye.
[46] Onà wyaro katxho me rma naha, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, àwyanye. Terye-
whamnohsom me naha hampànà, Kryestu, katxho me rma naha. Osorwawo ro en-
mahàtxhe, nasanàmyaha harha hampànà, àwayehxemo kom waye, katxho me xarha
naha, àmenhosahonhàrà, kekon hatà. [47] Tokarymaxem me naha hampànà, Kryestu,
katxho me xarha naha. Xerusaryen hon komo htxero nenytxetxhe hampànà, katxho
me xarha naha. Anaro rha yana komo xarha, omeroron komo, nenytxetxhe hampànà,
katxho me xarha naha, àmenhosahonhàrà, kekon hatà. Anar me harha ayanhànàthàyamo
xenytxoko ketxhe hampànà, ekarymany komo, toto komo wya, katxho me xarha naha.
Noseryewhokehe, Khoryenkomo, ayanhànàthàyam hoko, ketxhe hampànà, katxho me
xarha naha. Àro wyaro amna nkehe, owyanye, Kryestu yano me mak ha, ketxhe
hampànà, ekarymany komo, toto komo wya, omeroron komo wya, katxho me xarha naha,
àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txesusu.
[48] Àro wyaro àmenhosahonhàr yawo ro ryehtxoho menyatxoko, omnyamo. Àro ke
mekarymetxhe hampànà, onenyetxhàyamo, toto komo wya, kekon hatà. [49] Uro ryhe,
royàm nàmrà ànyakyaha hampànà, ohyakanye. Rokato wàmyaha, toto komo wya,
kanyenhàr me naha, royàmà. Ànàmrà rma ànyakyaha, ohyakanye, kekon hatà. Noro
yomokhàra ro rma haka tano rma hak ehtxoko, Xerusaryen ho rma haka. Kahe yaye
tomohsomà rma, tahoxerye rma haxa mpànà oyeryatxhe ha, ohnawonye, kekon hatà,
Txesusu, tànhananàhrà rotho komo wya.

Kahe yaka Txesusu tothàrà on ha.

[50] Taa. Xerusaryen hoye natxownà hatà, Txesusu. Betanya màtkoso natxownà hatà. Àto
tehtoko, natahoyotkay hatà. Khoryenkom hak oyowakryetxowà, kekon hatà, àwyanye.
[51] Àro wyaro tàwya tatoko rma, àhyayenye toy hatà, Txesusu. Nasanàmye hatà, kahe yaka.
[52] Onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà rotho komo. Ehonomnà me xaxa nay hamà,
Txesusu, ketxkon hatà.
Taa. Xerusaryen hona harha totxownà hatà, Txesusu nhananàhrà rotho komo. Terye-
horye rma haxa nehxatxkon hatà. [53] Emahona ro Khoryenkom màn yawo nehxatxkon hatà.
Apa y, ohxe xaxa manaha, ketxkonà roro hatà, Khoryenkomo wya.

XOWAWU NMENHOHOTHO TXESUSU YEXETXHÀRÀNHÀRÀ ON HA.

Khoryenkomo yehutwatxho yokarymanye yexetxhàrà on ha.

1 Khoryenkomo yehutwatxho yokarymanye mosonà katxho ryhe, amnyehra rma haxa
nehxakonà, akàhtono yhera ro rma haka. Noro rma, àto rye rma nehxatxkonà, Kho-
ryenkom yakoro. Khoryenkom me rma nehxakonà. 2 Noro ryhe, Khoryenkom yakoro
nehxakonà, akàhtono yhera ro rma haka. 3 Akàhtono yeryeye, omeroro mak ha. Noro
nakàhtohtorà ehxera ro mak naha. 4 Tano me ro rma karyhe naha, noro ha. Karyhe
kehtxoho komo xarha, noro yano me rma rha naha. Kawasmeny kom me naha. 5 Awaràn
wawo kehtokonye, kawasmetxow hamà, awasànà. Àro wyaro rma rha, yaworon xaxa
hutwamohsehe, noro, kàwyanye, anhàtho komo wya. Noro yarymahra ro mak naha ha,
anhà.

Xowawu nyaketxhàrà on ha.

6 Toto nyakye, Khoryenkomo. Xowawu noro ha, toto yosotà. 7 Noro rma, kawasmeny
komo yokarymaxe nomokye. Yaworon xaxa hutwamohsonye rma yokarymaxe nomokye,
toto komo wya noro hona xenytxoho me. Xowawu wya ekarymatxho hoye ro ryhe, noro
hona nenyatxow hamà, toto komo, omeroro. 8 Kawasmeny kom mehra mak nehxakonà,
Xowawu. Noro yokarymax haxa ryhe nomokye.

Toto me harha Txesusu yatakàhtothàrà on ha.

9 Yukryeka hona nomokye, kawasmeny komo, yaworon xaxa. Omeroron komo yawas-
meny me rma naha, noro ha. 10 Yukryeka ho harha nehxakonà. Noro rma, yukryeka
yakàhtoye. Noro hutwahra mak nehxatxkonà, yukryeka hon komo. 11 Tànakàhtothàrà
hona nomokye. Xuknewyana kom yowto hona ryhe nomokye. Noro yahohsàra mak ne-
hxatxkonà, nyamoro, ukukuru komo rma. 12 Yakenohnà kom marma, noro yahohtxownà.
Noro hona harha nenytxownà. Nyamoro wya ryhe, onà wyaro nkekonà. Omnyamo ryhe,
Khoryenkom hokru me harha manatxhe, kekonà, àwyanye. 13 Nyamoro rma nenutxownà
harha. Toto yano mehra nenutxownà harha, thoryen heno kom yano mehra mak ha, toto
hun yano mehra mak ha. Khoryenkom yano me haxa ryhe nenutxownà harha, ekato me,
noro hokru me harha.
14 Khoryenkomo yehutwatxho yokarymanye mosonà katxho rma, toto me harha
natakàhtoye. Tan hak nehxakonà, kwawonye. Towahke rma haxa nehxakonà. Yaworon
me rma haxa nehxakonà. Ehonomnà me xaxa ryhe noro yonyatxkon hatà, akorono ro
komo. Àsok hana ehonomnà me nehxakon ha. Tàyàm muru ro me ehonomnà me xaxa
nehxakon hatà, àyweroronye.
15 Noro hoko rma, onà wyaro nkekon hatà, Xowawu, teryewrye ro hatà. Noro mokro
ha kekon hatà, toto komo wya. Noro ryhe wekarymeknano, owyanye. Nomokyaha,
anaro, rohryetayo, àkeknano, owyanye. Noro rma, roho rma haxa naha, àsok tawro hana,
ronurhura ro rma haka tehxemà ro me tesnàr ke, àkeknano, kekon hatà, Xowawu, toto
komo wya.
16 Towahke rma haxa tehtxoho hoye ro kowakryetxownà, noro ha. Kowakryetxhe rye
rma haxa. 17 Moyses heno wya ryhe kàyweronàhyamahotxownà, Khoryenkomo. Txesusu
Kryestu wya haxa ryhe kowakryetxehkahotxownà. Noro ryhe, kowakryenye ro kom me
naha. Yaworon xaxa yokarymanye ro me naha. 18 Khoryenkomo yony komo ehxera ro mak
naha, toto. Umuru haxa ryhe, hutwamohsoye, kàwyanye. Tàyàm muru ro rma noro ha,
tàyàm nàhnànà txko.

Xowawu wya Txesusu yokarymatxhàrà on ha.

19 Tkukur komo nyahtxownà hatà, Xuknewyana yoh komo, Xowawu hyaka. Kho-
ryenkom màn yonye ro kukuru komo rma nyahtxownà hatà. Nyamoro yakoronomanye ro

kukuru komo xarha nyahtxownà hatà, Ryefeta kukuru komo rma hatà. Xerusaryen hoye totxownà hatà, Xowawu hyaka. Onok omoro kaxe ànyahxemo komo rma nyamoro hatà. Àro ke noskarymay hatà, noro, àwyanye.

[20] Yaworo noskarymay hatà. Oskarymahra wehxan hamà, moxamo wya, kahra mak nehxakon hatà. Onà wyaro haxa noskarymay hatà, ànyahxemo komo wya. Kryestu mehra wehxaha, kekon hatà, àwyanye. Nomokyaha hampànà, Kryestu, Khoryenkomo nànyaketxho, katxhàrànhàr mehra wehxaha, kekon hatà, àwyanye.

[21] Onok me haxa manaye, ketxkon hatà. Onok me haxa manaye. Eryeyas haxa omoro. Nomokyan harha tà, noro heno. Norohnà katà omoro, ketxkon hatà.

Norohnà mat uro, kekon hatà.

Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro haxa omoro, ketxkon hatà. Tomohsom me nay hatà, noro, Moyses heno nekarymatxho rma. Norohnà katà omoro, ketxkon hatà.

Norohnà mat uro kekon hatà, Xowawu.

[22] Onokà ryhe omoro, ketxkon hatà. Onokà ryhe omoro. Amna nyaknyenhàr komo yoyuknuru xe amna naha. Àro ke oskarymako, amna wya eyuhtoho menye, ketxkon hatà.

[23] Esaeyas heno nmenhothàrànhàr yawo ron uro, kekon hatà, Xowawu. Onà wyaro nkehe hampànà, ahehnawono, teryewrye ro, katxhàrànhàrà rma uro. Kohkomo ryhe nomokyan hatà, àro ke osonyhoryetxoko, kehe hampànà, toto komo wya, katxhàrànhàrà rma uro, kekon hatà. Rohoko ryhe, àro wyaro nkekonà, Esaeyas heno, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno, kekon hatà, Xowawu, ànyahxemo komo wya. [24] Farysew komo nànyaketxhàyamo rma nyamoro hatà.

[25] Onà wyaro nketxkon xarha tà, àwya. Aymomno ynyàr hoko tehxoryehra manaha, ketxkon hatà. Kryestu mehra oyehtoko, àro hoko tehxoryehra manaha. Eryeyas heno mehra oyehtoko, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro mehra oyehtoko, aymomno ynyàr hoko tehxoryehra manaha. Àsok tawro aymomno meryan harha, ketxkon hatà, àwya.

[26] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Xowawu. Uro ryhe, tuna kwaka aymomno weryaha, kekon hatà. Awawonye naha, anaro. Noro hutwahra mak manatxhe. [27] Rohryetayo ryhe noro. Àhrorà womun yasotà wompokahra wehxaha, esnaka rma haxa ryesnàr ke, kekon hatà, Xowawu, ànyahxemo komo wya.

[28] Betanya ho tehtoko, àro wyaro nkekon hatà, àwyanye, Xoknaw mon ho tehtok hatà. Àto rma aymomno ryakon hatà.

Xowawu wya kahneru mxekrà wyarono mokro katxhàrà on ha.

[29] Enmahàtxhe, Txesusu yonyey hatà, Xowawu. Tàhyaka omoknàrà rma yonyey hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, toto komo wya. Mokro ha, kekon hatà. Kahneru mxekrà wyarono mokro, totahaxem me tesnàr ke. Totahaxem me ehxe Khoryenkomo nànyaketxho rma mokro. Noro rma, toto komo yanhànàtho yownye me naha, kekon hatà, Xowawu. [30] Noro ryhe wekarymeknano, owyanye. Nomokyaha, anaro, rohryetayo, àkeknano, owyanye. Noro rma, roho rma haxa naha, àsok tawro hana, ronurhura ro rma haka tehxemà ro me tesnàr ke, àkeknano, kekon hatà, Xowawu. [31] Uro ryhe, noro hutwahra hak wehxakonà. Noro hutwamohsoso ryhe komokye, ronyaknyenhàr yano me. Tuna kwaka aymomno yxe komokye, toto komo wya noro hutwatxho me, Ehsayewyana komo wya noro mok hamà katxho me, kekon hatà, Xowawu.

[32] Tànenyetxhàrà xarha yokarymay hatà. Khoryenkom yokato wenyako, kekon hatà. Watkuk me nehxako, ronenyàr me. Kahe yaye nàhteko, noro hona. Noro ho rma nehxaknano, mexe nyhe txko, kekon hatà, Xowawu.

[33] Noro hutwahra ehxahonhàrà rma uro. Onà wyaro kanyenhàr me mak nehxakonà, ronyaknyenhàrà. Amnye toto hona rokato htonàrà menyaha hampànà, noro ho rma naha hampànà, kanyenhàr me nehxakonà, rowya. Noro ryhe, anar me aymomno yeryaha hampànà, rokato nyakyaha hampànà, toto kom hona, aymomtoho komo rma àro ha, noro wya, kanyenhàr me nehxakonà, ronyaknyenhàrà, tuna kwaka aymomno yxe ronyaknyenhàrà rma, kekon hatà, Xowawu. [34] Àrwonàmàthàrà yawo ro rma wenyako. Àro

ke, noro hutwany me harha wehxaha. Khoryenkom muru moson hamà kany me harha wehxaha, owyanye.

Txesusu wya tànhananàhrà ro me toto komo yaràthàrà on ha.

35 Sa, nenmahye xarha tà. Àto nehxakon hatà, Xowawu, thataw hatà. Àhyawo nehxatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, asako. 36 Àhyahanye tekon hatà, Txesusu. Tàwya noro yonyetxhe, onà wyaro nkekon hatà, Xowawu. Mokro ha, kekon hatà. Kahneru mxekrà wyarono mokro, totahaxem me tesnàr ke. Totahaxem me ehxe Khoryenkomo nànyaketxho rma mokro, kekon hatà. 37 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, Txesus yakoro totxownà hatà, Xowawu nhananàhrà rotho komo, asakon komo rma.

38 Neramay hatà, Txesusu. Takoro omoknàr komo yonyey hatà. Eten horà momokyatxowà, kekon hatà, àwyanye. Eten horà momokyatxowà. Hakme y, ketxkon hatà, àwya. Hakme y katxho rma, Khananàhnye y katxho me rma naha. Hakme y, henta oyonmahyano, ketxkon hatà. 39 Omohtxoko, xenyxe, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àro ke totxownà hatà. Txesus mànà yonytxownà hatà. Enmahrà ro rma nehxakon hatà, 10 oras me ehtok hatà. Àro ke, awasnawo rma hak nehxatxkon hatà, noro hyawo.

40 Asakono rma nyamoro hatà, Txesus yakoro àtoxemo rma hatà, Xowaw yonytxanyenhàyamo rma hatà. Antrye rma anaro hatà. Noro rma, Semaw Petru yowtà me nehxakon hatà. 41 Amamehra toy hatà, towtà horà, Semaw horà. Nehoràу haxa hatà. Meseyasà ryhe amna nenyo, kekon hatà, àwya. Meseyasà katxho rma, Kryestu katxho me rma naha, Khoryenkomo nànyaketxho katxho me rma naha. Meseyasà ryhe amna nenyo, kekon hatà, Antrye, towtà wya. 42 Naràу hatà, Txesusu hyaka. Txesusu nenyey hatà. Semawu omoro hamà, kekon hatà. Xowaw muru rma omoro hamà. Sefas me harha kosohtehe, kekon hatà, Txesusu, àwya. Sefas katxho rma, Petru katxho me rma naha.

43 Sa, nenmahye xarha tà. Nehutway hatà, Txesusu. Karyeryeya yamtar hona àten hamà, kekon hatà, tàwya rma. Tàtohra ro rma haka Feryepe yohoràу hatà. Rakoro omok ha, kekon hatà, àwya. 44 Betsayda hon me nehxakon hatà, Feryepe. Àro hon me rma rha nehxatxkon hatà, Antrye komo, Petru xarha.

45 Taa. Natanayew yohoràу hatà, Feryepe. Moyses heno nekarymatxho ryhe amna nenyo, kekon hatà, àwya. Noro heno wya kàyweronàhyamatxho kom yawono ryhe amna nenyo. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho yawono ryhe amna nenyo, kekon hatà. Txesusu ryhe noro hamà. Nasarye honotho rma, Xose murunho rma noro hamà, kekon hatà, Feryepe.

46 Àna matà, kekon mak hatà, Natanayew, àwya. Enyhoru komo ehxera ro mak naha ha, Nasarye hon komo, kekon hatà. Omok ha xenyxe kekon hatà, Feryepe, àwya. Àro ke toy hatà, Natanayew.

47 Tàhyaka omoknàrà yonyey hatà, Txesusu. Xenytxoko, mokro ha, kekon hatà, àton komo wya. Ehsayewyana me nay hamà, mokro. Ehsayewyana rma, yaworon me xaxa naha. Àtemarontahnà ro me naha, kekon hatà, Txesusu, Natanayew hoko.

48 Àsoke ryhe uro muhutweno, kekon hatà, noro, àwya. Àsoke ryhe uro muhutweno. Onà wyaro neyukye hatà, Txesusu. Feryepe wya oyokhàra ro rma haka konyo, kekon hatà, àwya. Fek yoh yahomyawo rma oyehtoko, konyo, kekon hatà.

49 Khananàhnye y, kekon hatà, Natanayew, àwya. Khoryenkom muru omoro hamà. Ehsayewyana komo kayaryetà omoro hamà, kekon hatà.

50 Onà wyaro neyukye hatà, Txesusu. Rohona menyan hamà, kekon hatà, àwya. Fek yoh yahomyawo oyehtoko konyo àkan marma, owya. Àro hoye ro marma, rohona menyan hamà. Àro yohono rma haxa menyaha hampànà, amnye, ehonomnà me xaxa owya ronytxoho me, kekon hatà, Natanayewu wya. 51 Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye. Kahe yatahurmakanàrà menyatxhe hampànà, kekon hatà. Kahe yawon komo menyatxhe hampànà. Khoryenkom yanoto komo rma menyatxhe hampànà. Asanàmrà komo, àhtonàr komo xarha, menyatxhe hampànà, kekon hatà. Toto me Enusah hoye

nasanàmyatxhe hampànà. Noro hona nàhtetxhe xarha hampànà, onenyàr kom me, kekon hatà, Txesusu, Natanayewu wya, àton komo wya xarha.

2

Kana ho Txesusu wya tahoxetà yonyhothàrà on ha.

1 Asako ro enmahàtxhe, Kana ho harha nehxakon hatà, Txesusu. Karyeryeya yamtar
hono rma àro ha, owto txko, Kana. Àton komo nasahxemtotxownà hatà, toto hehtatho
hoko. Àhyawonye nehxakon hatà, Txesus yonà. 2 Asahxemtoso anyehxah me rma rha
nehxatxkon hatà, Txesus komo, ànhananàhrà ro kom yakoro xarha.

3 Asahxemtontokonye, nenatày hatà, ufa xkunutho. Ehxera harha nehxakon hatà. Àro
ke nekarymay hatà, àyonà, Txesusu wya. Àwokuthuyamo ehxera harha nay hatà, kekon
hatà, àwya.

4 Eme y, kekon hatà, Txesusu. Àsok tawro mekarymen harha, rowya. Àhoko ryehtxoho
mehra rma hak naha, kekon hatà.

5 Onà wyaro haxa nkekon hatà, àyonà, anotonano komo wya. Àsok kom hana nken ha,
noro ha, owyanye, kekon hatà. Àwya onà wyaro ehtxoko katxhe rma, noro eyuhtxoko,
kekon hatà, Txesus yonà, anotonano komo wya.

6 Àto nehxakon hatà, oryenà ymo, toh kahsaho ymo. Àyakenonà rma, 6 me nehxakon
hatà. Tuna yonà rma àro hatà, Xuknewyana komo yosomyakorokatxho rma hatà,
tàyweronàhyamatxhàyamotho yawo ro osonyhoryetxho komo rma hatà. Àsok hana
nehxakon ha, aràhtotho ha, 80 tutum hana, 120 tutum haxa hana.

7 Àro hoko rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, anotonano komo wya. Tuna ke
aràhtotàhkatxoko moro ymo, oryenà ymo, kekon hatà. Àro ke naràhtotàhkatxownà hatà,
àhotaha ro rma haxa mak hatà. 8 Àhoye rma anàmtxok ha, kekon hatà, àwyanye. Atxoko,
àmàtànà hyaka, kekon hatà. Àro ke natxownà hatà.

9 Tuna me ehxahotho kukmay hatà, àmàtànà. Ufa xkun me harha nehxakon hatà. Tuna
me exetxhàràtho hutwahra nehxakon hatà, noro. Anoto kom marma nhutwetxkon hatà,
anàmnyenhàyam kaxe. Noro haxa ryhe, uhutwahra nehxakon hatà. Àro ke, thehtaxemà
yanyekye hatà. 10 Onà wyaro nkekon hatà, àwya. Ohxe rma haxa nay hamà, onà, kwokru
komo, kekon hatà. Tasahxemtontokonye, wahoro htxero tukhoryemà yokamyatxow
hamà, toto komo. Mahtuk me, àwahuramàtxhenye, àkhohnàtho harha yokamyatxhe,
kekon hatà. Àro wyaro natxow hamà, toto komo, omeroro, tasahxemtontokonye. Omoro
haxa ryhe, tukhoryem xaxa menhon hamà, mahtuk me. Àsok tawro hana. Ohxe rma
haxa nay hamà, onà, ufa xkunu, anarotho yoho rma haxa mak ha, kekon hatà, àmàtànà,
thehtaxemà wya.

11 Àro wyaro htxero tahoxetà yonyhoy hatà, Txesusu, toto komo wya, Kana ho tehtok
hatà, Karyeryeya yamtar hono rma ho tehtok hatà. Àro wyaro rma ehonomnà me xaxa
nosonyhoy hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo. Noro mokro
hamà, ketxkon hatà.

12 Àro tàhto rma toy hatà, Txesusu, Kafahnaw hona. Akoro totxownà hatà, àyon komo,
ewtà komo xarha, ànhananàhrà ro komo xarha. Kafahnaw ho nenmahtxownà hatà, yake
rohra hatà.

Khoryenkom màn yawonotho komo krunyemeketxhàrà on ha.

13 Taa. Xuknewyana komo yasahxemtotho hahnoke nehxakon hatà. Thoryen heno
komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho rma àro hatà, asahxemtotho komo. Àtoko rma
toy hatà, Txesusu, Xerusaryen hona.

14 Khoryenkom màn yawo nehxatxkon hatà, twarawantaxemà ro komo. Faka yàmnye
ro komo nyamoro hatà, kahneru yàmnye ro komo xarha hatà, watkuku yàmnye ro komo
xarha hatà. Àto rma rha nehxatxkon hatà, txenyeru yomtakayonomanye ro komo xarha,
tahon kom ho eryewtaxemo hatà.

Omeroro nenytxownà hatà, Txesusu. [15] Àro ke, otame màtmomye hatà, àhpohtxoho komo. Àro rma ke nukrunyemehtxownà hatà, Khoryenkom màn yaye. Omeroro nukrunyemehtxekatxownà hatà, kahneru kom hatà, faka xarha hatà, toto komo xarha hatà. Txenyerutho xarha hahye hatà. Tax, teryay, waratatho xarha matxakay hatà. [16] Onà wyaro nkekon hatà, watkuku yàmnye ro komo wya. Moson atxok ha, kekon hatà. Moson atxok ha. Royàm màn yawo àwarawantahra ro mak ehtxoko, kekon hatà, àwyanye.

[17] Nenytxownà hatà, Txesusu nhananàhrà ro komo. Àro ke, Khoryenkom karyehtan hoyeno hutwatxownà harha tà. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Omàn xe rma haxa wehxaha. Ohxe esnàr xe ryehtxoho hoye ro, twayehkaxem me wehxaha hampànà.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàrà rma hutwatxownà harha tà, Txesusu nhananàhrà ro komo.

[18] Onà wyaro nketxkon hatà, àton kukuru komo, Xuknewyana yoh kukuru komo, Txesusu wya. Onok yano me mukrunyemehtxow harha, ketxkon hatà. Onok yano me mukrunyemehtxow harha. Noro yahoxetà xenyhoko, amna wya, ketxkon hatà, àwya.

[19] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Tarymatxehkaxem me hak nahko, onàtho, Khoryenkom mànàtho, kekon hatà. Atarymatxehkaxahotho rma weryaha harha. Osorwawo ro enmahàtxhe, weryaha harha, kekon hatà.

[20] Àsok tawro harha, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo. 46 me amna txemnyehàn-taye, on yenyàr hoko, Khoryenkom màn yenyàr hoko. Àsok katà meryan harha, omoro, osorwawo ro enmahàtxhe, ketxkon hatà.

[21] Txesusu rwonà hutwahra mak nehxatxkon hatà. Tàwya Khoryenkom mànà tatoko rma, thoko rma nàrwonakon hatà, thun hoko rma hatà. [22] Amnye hutwatxownà harha tà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu wayhàtxhe mak hatà. Àwayehxemo kom waye asanàmàtxhe rma, àrwonàmàthàrànhàrà hutwatxownà harha tà. Onà wyaro katxownà harha tà. Thoko rma yaworo xaxa nkekon hamà, katxownà harha tà. Khoryenkom karyehtan hoyenotho txko hoko xarha, yaworo xaxa nken hamà, noro hoko, katxownà harha tà, ànhananàhrà ro komo.

Toto yehutwatxho hutwanye ro me Txesusu yexetxhàrà on ha.

[23] Xerusaryen ho roro rma nehxakon hatà, Txesusu, asahxemtontokonye rma haka. Thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho hoko ehtokonye rma haka, àto roro rma nehxakon hatà. Àto rma ehtoko, noro hona nenytxownà rma haryhe tà, toto komo, thenyenohnà komo, tàwyanye ahoxetà yonyàr ke mak hatà. Tahox-età yonyhekon hatà, àwyanye, anaro rha eryehokano ytxoho hoko tesnàr ke hatà. [24] Ehutwamohsotàhkahra mak nehxakon hatà, àwyanye, [25] toto komo hutwatxehkanye ro kaxe. Toto yehtxoho ekarymako, rowya, kanyehnà ro me nehxakon hatà. Àsok tawro hana, toto yehutwatxho hutwanye ro me tesnàr ke hatà.

3

Nekoknemusu hananàhàthàrà on ha.

[1-2] Taa. Kohsaya toy hatà, horykomo, Txesusu hyaka. Nekoknemusu noro hatà, esotà. Farysew komo kukuru rma mok nehxakon hatà, Xuknewyana yoh komo kukuru rma hatà. Noro rma toy hatà, Txesusu hyaka, kohsaya hatà. Khananàhnye y, kekon hatà, àwya. Khoryenkomo nànyaketxho me manaha, amna wya. Noro yano me hananàhno ynye ro me manaha, amna wya, kekon hatà. Ayakoronomen hamà, Khoryenkomo. Àsok tawro hana, owya ayahoxetà yonyhonàr ke, anaro rha eryehokano ytxoho hoko oyesnàr ke. Ayakoronomahra noro yehtok haxa, àro hokohra oyesnàràtho haryhe mà, kekon hatà, Nekoknemusu.

[3] Onà wyaro neyukye hatà, Txesusu. Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owya, kekon hatà. Tonuhorye harha natxhe, toto komo, Khoryenkomo mryenon me harha

tehtxoho menye. Enurhura tehtokonye, noro mryenon mehra ro mak natxhe ha, kekon
hatà, Txesusu.
4 Àsok màken harha, kekon hatà, Nekoknemusu. Àsok màken harha. Horykomotho me
kehtoko, enurhura harha tehxan hamà. Kyon yowan yaka atahohsàra harha tehxan hamà,
kekon hatà.
5 Neyukye hatà, Txesusu. Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owya, kekon hatà.
Tuna kwaka tataymomrà komo ke tonuhorye harha natxhe, toto komo, Khoryenkomo
mryenon me harha tehtxoho menye. Khoryenkom yokato yano me tonuhorye harha
natxhe, kekon hatà. Àro wyaro enurhura tehtokonye, noro mryenon mehra ro mak
natxhe ha, kekon hatà, Txesusu. 6 Oyon hokru me oyonutoho kom ho ye ro tuhnye
manatxow hamà. Khoryenkom yokato yano me oyonutoho kom hoye ro haxa ryhe, ekato
me karyhe manatxhe, ohnawonye, kekon hatà. 7 Àsok tawro harha kahra exko, rorwon
hoko, tonuhorye harha manatxhe katxho hoko, kekon hatà, Txesusu, Nekoknemusu wya.
8 Henta nyero nomokyano, atxowowo. Henta ya nteno. Uhutwahra manatxow hamà,
kekon hatà. Tano me ro rma ten hamà. Fow tawro marma menytxetxhe. Àro wyaro rma
rha, onhutwahtor kom me oyonuryatxhe harha, Khoryenkom yokato yano me mak ha,
kekon hatà. Txesusu.
9 Àsok tawro àro wyaro nay harha, kekon hatà, Nekoknemusu, àwya.
10 Uhutwahra manaye, kekon hatà, Txesusu. Ehsayewyana komo hananàhnye ro omoro
hatà. Hananàhno ynye ro rma, uhutwahra rma manaye, kekon hatà. 11 Onà wyaro yaworo
xaxa mpànà àkehe ha, owya. Amna nekarymanàrà ryhe, amna nhutwatxehkatxho me
naha, kekon hatà. Amna nenyetxho me naha. Àro wyaro hamà kahra mak manatxhe,
omnyamo, amna nekarymanàr hoko, kekon hatà, Txesusu.
12 Yukryeka ho oyehtxoho komo wekarymano, owyanye. Àro hoko rma, àro wyaro hamà
kahra rma manatxhe, kekon hatà. Àro yonytxanyehnà rma, kahe yawo oyehtxoho komo
yonytxahra rma rha manatxow hamà. Rowya ekarymantoko rma, àro wyaro hamà kahra
rma rha manatxow hamà, kekon hatà.
13 Kahe yawo oyehtxoho komo yokarymany komo ehxera ro mak naha ha. Àsok tawro
hana. Kahe yaka asanàmxemo komo ehxera nay hamà, kekon hatà. Toto me Enusah haxa
ryhe, kahe yawo ehxah me naha. Noro rma, nomokye, kahe yaye. Àro ke, kahe yawo
oyehtxoho komo yokarymany me nay hamà, noro ha, kekon hatà, Txesusu.
14 Ahehnawo toto heno komo yehtoko, okoye kuknonà yakryey hatà, Moyses heno. Àro
wyaro rma rha, takryexem me naha hampànà, Toto me Enusaho, kekon hatà. 15 Takryexem
me naha hampànà, thona toto komo wya xenytxoho me. Noro hona xeny komo rma,
karyhe roro harha natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu.

Kxenye rma haxa Khoryenkomo yexetxhàrà on ha.

16 Kxenye rma haxa nehxakon hamà, Khoryenkomo. Àro ke, buru ro txko yàmye.
Towenyxanotho txko yàmye, àhona xenytxoho me, kàwyanye. Àhona xeny komo ryhe,
àwayehpànà ro me natxhe ha. Karyhe roro harha natxhe ha. 17 Àsok tawro hana buru
nyakye ha. Yukryeka hona nànyakye hamà, kàhyakanye. Tanàhnohsom me manatxhe
hampànà kaxehra nànyakye. Konyhoryexeny haxa ryhe nànyakye. 18 Noro hona kàwya
xenyetoko, tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho mehra harha tehxaha. Àhona
xenyhera rma kehtok haxa, tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho me rma
tehxaha. Àsok tawro hana, Khoryenkom muru hona xenyhera kesnàr ke, ànàhnànà txko
hona xenyhera kesnàr ke.
19 Tanàhnohsom me natxow hamà, toto komo. Àsok tawro hana, atxke rma haxa
tesnàr komo ke hamà. Yukryeka hona nomokye, kawasmeny komo, yaworon xaxa
hutwamohsonye rma. Noro xehra mak nehxatxkonà, toto komo. Awaràn wawo roro
tesnàr komo xe nehxatxkonà. Yaworon xaxa hutwanàr xehra mak nehxatxkonà. Awasàn
ho harha tesnàr komo xehra ro mak nehxatxkonà, atxke rma haxa tesnàr komo ke.
20 Àsok tawro hana. Kanhàn hoko kehtoko, awasànà xehra tehxan hamà. Kanhàn

hutwamohsonye xehra tehxan hamà. Noro hyaka àtohra tehxan hamà. Noro hyaka
tontok haxa, thutwaxem me harha kanhànàthàrà yesnàràtho haryhe mà. [21] Yaworo
kehtok haxa ryhe, awasàn hona tàtehe. Yaworon xaxa hutwamohsonye hyaka rma tàtehe,
yaworon me tonyxem me kesnàr horà, Khoryenkom yano me ohxe tonyxem me kesnàr
horà.

Xowawu yoskarymatxhàrà on ha.

[22] Taa. Xukneya yamtar hona toy hatà, Txesusu. Akoro rma totxownà hatà, àn-
hananàhrà ro komo. Mexe nyhe txko àto roro rma nehxatxkon hatà. Tuna kwaka
aymomno yeryatxkon hatà.
[23] Xowaw xarha, aymomno yeryakonà rma hatà. Enon ho nehxakon hatà, noro, Saryen
màhto rma hatà. Àto rma aymomno yeryakon hatà, tahtunye tuna yesnàr ke hatà. Àhyaka
nomokyatxkon hatà, toto komo. Nataymompetxkon hatà, àwya. [24] Ahryempen me rma
hak nehxakon hatà, Xowawu, watxa ymo yaka.
[25] Taa. Nosonytxetxkon hatà, Xowawu nhananàhrà ro komo, toto yakoro, Xuknewyana
yakoro. Aymomno ytxoho hoko nosonytxetxkon hatà, Xuknewyana komo yosonyho-
ryetxho hoko rma hatà.
[26] Àro ke totxownà hatà, Xowawu hyaka. Khananàhnye y, ketxkon hatà, àwya.
Aymomno yeryan hatà, mokà ymo, ohyawo ehxaho ymo. Xoknaw mon ho kehtokonye,
ohyawo nehxaknano, ketxkon hatà. Noro yehtxoho mekarymeko, toto komo wya. Noro
rma, tan harha nay hatà, aymomno ynyàr hok hatà. Omeroron komo tetxow hatà, àhyaka,
ketxkon hatà. Omorohnà noro haxa hyaka tetxow hatà, àwya tataymomponàr kom horà,
ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, Xowawu wya.
[27] Neyuhtxownà hatà, noro. Àsok hana tehxan ha, ehonomnà me hana, ehonomnà
mehra haxa hana, kekon hatà. Kahe yawono ryhe khutwehe. Noro yano me marma
ehonomnà me xaxa tehxan hamà. Ehonomnà me hak nahko, mosonà, kahra haxa noro
yehtoko, ehonomnà mehra rma tehxan hamà, kekon hatà, Xowawu. [28] Omnyamo rma,
roskarymanàrà menytxetxoko. Kryestu mehra wehxaha tawro menytxetxoko, rowya.
Noro ywaho ànyahxah haxa uro tawro menytxetxoko, rowya, kekon hatà, Xowawu.
[29] Khehtantokonye, thehtaxemà ryhe thetxe yahohsan hamà, kekon xarha tà. The-
htaxem yanoto haxa ryhe, ahohsàra nay hamà. Noro ryhe, thehtaxemà rwonà yonytxehe.
Àro ke, teryehorye rma haxa naha, tàwya enytxanàr ke mak ha, anoto me tesnàr ke mak
ha, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, teryehorye rma haxa wehxaha, tano noro yesnàr ke
mak ha. [30] Ehonomnà me nyhe hak nahko, noro ha. Urotho haxa, esnaka hak wehxe, kekon
hatà, Xowawu.

Omeroron kom yoh me Txesusu yexetxhàrà on ha.

[31] Kahe yaye omohsaho ryhe, omeroron komo yoho rma haxa naha. Yukryeka
hon komo ryhe, yukryeka ho tehxem kom marma hutwetxow hamà. Àro kom hok
marma nàrwonatxow hamà. Kahe yaye omohsah haxa ryhe, yukryeka hona omohsaho
rma, omeroron komo yoho rma haxa naha. [32] Noro rma, omeroro nekarymekon hatà.
Kahe yawo tànenyetxhàrà rma yokarymekon hatà. Kahe yawo tànenytxatxhàrà xarha
yokarymekon hatà. Noro yonytxahra mak nehxatxkon hatà, toto komo. Àro wyaro hamà
kahra mak nehxatxkon hatà, noro nekarymatxho hoko. [33] Ohxe enytxany kom haxa ryhe,
onà wyaro kany me rma nehxatxkon hamà. Àro wyaro hamà, yaworon me xaxa nay hamà,
Khoryenkomo, kany me nehxatxkon hamà.
[34] Khoryenkomo rwonà yokarymekon hamà, noro, Khoryenkomo nànyaketxho rma.
Àsok tawro hana. Tokato rma yàmtàhkay hamà, Khoryenkomo, àwya. Rokato hoye
wàmyaha, àwya, kahra mak nehxakon hatà. [35] Buru xe rma haxa nay hamà, noro, àyàmà.
Àro ke, omeroron kom yoh me neryeye.
[36] Khoryenkom muru hona xeny komo ryhe, karyhe roro harha natxhe. Noro
yoyuknyehnà kom haxa ryhe, karyhe roro harha manatxhe katxho mehra ro mak natxhe
ha. Nyamoro hoko ewakhàra roro rma naha, Khoryenkomo, anàhnohtàkanàr kom horà.

4

Samarya yamtar ho tehtoko wos yakoro Txesusu rwonàmàthàrà on ha.

1 Txesus yokaytà yonytxatxownà hatà, Farysew komo. Thenyehra rma haxa natxow
hamà, Txesusu nhananàhrà komo, noro naymomàthàyamo, ketxkon hatà, toto komo.
Xowawu nhananàhrà komo yoho nyhe thenyehra natxow hamà, ketxkon hatà. Àro wyaro
tawro yonytxatxownà hatà, Farysew komo. 2 Txesusuhnu ryhe, ànhananàhrà ro kom haxa
ryhe, aymomno yeryatxkon hatà.
3 Oyokaytà yonytxetxok hatà, Farysew komo, tawro yonytxay hatà, Txesusu, Kohkomo,
anar komo wya. Àro ke, Xukneya yamtar hoye toy hatà. Karyeryeya yamtar hona harha
toy hatà. 4 Samarya yamtar horye tekon hatà, Karyeryeya nano yawo esnàr ke.
5 Tàtonàr me moxe ro haka owto yonyey hatà. Sekah àro hatà, owto yosotà, Samarya
yamtar hono rma hatà. Àro màhto rma nehxakon hatà, Xose heno yowtotho, Xako heno
nàmàthotho, buru wya tàmsahonhàràtho. 6 Xako heno katxhotho xarha, àto nehxakon
hatà, tuna yonà ymo hatà, yukryeka yakaxaho ymo hatà. Àro yohokoso toy hatà, Txesusu.
Neryewtay hatà, tamotohrà ke hatà, moxe rma haxa omohsah me tesnàr ke hatà. Awanaka
nehxakon hatà, 6 oras me hatà.
7-8 Owto hona totxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. Tànyahrà komo yehekahso
totxownà hatà. Noknomye hatà, Txesusu. Taa. Nomokye hatà, wosà. Samaryayana rma
mok nehxakon hatà. Tuna yanàmso nomokye hatà. Rowokru tàmko, tuna, kekon hatà,
Txesusu, àwya.
9 Àsok tawro àro wyaro màken harha, rowya, kekon hatà, wosà. Àsok tawro àro wyaro
màken harha, rowya. Xuknewyana ryhe omoro hamà. Samaryayana haxa uro. Àsok tawro
rowokru tàmko màken harha, kekon hatà. Àro wyaro nkekon hatà, wosà, Samaryayana
kaxe. Àsok tawro hana. Samaryayana komo rwomtohra ro mak natxhe ha, Xuknewyana
komo.
10 Onà wyaro haxa neyukye hatà, Txesusu. Khoryenkomo wya oyowakryetxho komo
hutwahra manay hamà, kekon hatà. Uro xarha rohutwahra manay hamà. Rowokru tàmko
kanyenhàrà rma hutwahra manay hamà, kekon hatà. Owya rohutwantoko, omoro haxa
rowokru tàmko kany me oyesnàràtho haryhe, rowya, kekon hatà. Owya rowokru tàmko
tatoko rma, tàmràtho haryhe rowya, karyhe roro oynye komo rma yàmràtho haryhe,
rowya, kekon hatà, Txesusu.
11 Tuna yonà ymo takawanke naha, kekon hatà, wosà. Tuna yanàmtoho ehxera wenyaha,
ohyawo. Henta ya màteno, tuna horà, karyhe roro amna yeny horà, kekon hatà. 12 Xako
heno yoho nyhe kat manaye, owya. Amna horyen heno yoho nyhe kat manaye, owya.
Noro heno ryhe, onà tuna yonà ymo yàmye hatà, amna wya, kekon hatà. Noro heno rma,
on yaye twokru yanàmyakon hatà. Umuru heno komo xarha, twokru komo yanàmyatxkon
hatà, on yaye. Toknà komo wokru xarha yanàmyatxkon hatà. Noro heno yoho nyhe kat
manaye, owya, kekon hatà, wosà, Txesusu wya.
13 Owyanye on yawonotho yonàtxhe rma, owohtxakonatxhe xarha, amnye, kekon hatà,
noro. 14 Owyanye ronàmàtho yonàtxhe haxa ryhe, àwohtxakomnà ro me harha manatxhe.
Àsok hana nay ha, ronàmrà ha. Tuna wyaro rma nay hamà, kekon hatà. Yukryeka
yatumnaye tuna yomoknàrà wyaro, ohnawonye naha ha, karyhe roro oynye komo, kekon
hatà, Txesusu.
15 Àro ryhe tàmko, rowya, kekon hatà, wosà. Rowokru tàmko, rowya, àwohtxakomra
harha ryehtxoho me, xaro omokhàra harha ryehtxoho me, on yaye anàmpàra harha
ryetxoho me, kekon hatà, wosà.
16 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, àwya. Onyo suhtaha, kekon hatà. Onyo suhtaha.
17 Ànyomnà uro, kekon hatà, wosà.
Yaworo màkano, kekon hatà, Txesusu. Owya ànyomnà uro tatoko rma, yaworo màkano,
ànyomra harha oyesnàr ke, kekon hatà. 18 Tànyonye oyexetxhàràtho rma uhutwehe. 5 me
nehxatxkonà, onyo komo. Nyamoro hyaye mak motowye, kekon hatà. Amnye rma anaro

kàrà hyawo manaha. Onyo ro mehra mak naha, noro. Yaworo màkan hamà, kekon hatà, Txesusu, àwya.

[19] Khutwatxehkanye ro me manay hamà, kekon hatà, wosà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo wyaro, khutwatxehkanye ro me manay hamà, kekon hatà. [20] Tano, àhà ymo ho, moro ymo ho, Khoryenkomo yowakryetxkon hatà, amna horyen heno komo, Samaryayana heno komo, kekon hatà. Omnyam haxa ryhe, Xuknewyana komo rma, onà wyaro màketxhe. Xerusaryen hona tàtohorye tehxatxhe, omeroro, Khoryenkomo yowakryexe, màketxhe, kekon hatà, wosà.

[21] Wosà y, ohxe uro enytxako, àro wyaro hamà tawro horà, kekon hatà, Txesusu. Amnye, Khoryenkomo yowakryenàr xe oyehtokonye, moro ymo hona àtohra harha manatxhe hampànà. Xerusaryen hona àtohra xarha manatxhe hampànà, kekon hatà. [22] Khoryenkomo mewakryetxhe rma haryhe, omnyamo, Samaryayana komo. Noro hutwahra mak manatxhe, kekon hatà. Amna haxa ryhe, Xuknewyana komo rma, noro amna nhutwehe. Amna nhutwanàrà rma amna newakryehe. Àsok tawro hana. Xuknewyana komo kukuru ryhe, toto komo yonyhoryeny me naha, kekon hatà, Txesusu.

[23] Amnye, noro yowakryenàr xe xaxa tehtokonye, tàhnawonye ryhe newakryetxhe, toto komo, ekato me mak ha. Àro wyaro ewakryeny me rma natxhe, amnye rma, kekon hatà. Àro wyaro yaworo xaxa noro yowakryetxhe. Àro wyaro towakryenàr xe naha, noro, toto komo wya, kekon hatà. [24] Ekato me naha, Khoryenkomo, ehàmra mak ha. Àro ke, ekato me hak newakryetxowà, toto komo, tàhnawony mak ha. Àro wyaro yaworo xaxa hak newakryetxowà, kekon hatà, Txesusu.

[25] Onà wyaro nkekon hatà, wosà, àwya. Tomohsom me nay hatà, Meseyasà, Kryestu rma noro hatà, kekon hatà. Tomokàtxhe, omeroro hutwamohsotàhkehe hampànà, noro, kàwyanye, kekon hatà.

[26] Noro uro ha, kekon hatà, Txesusu, àwya. Noro rma, ayakoro kàrwonaha, kekon hatà.

[27] Àtoko rma nomohtxownà harha tà, ànhananàhrà ro komo. Onà wyaro nehutwetxkon hatà, tàhnawonye. Àsok tawro nàrwonan harha, wos yakoro, ketxkon hatà, tàhnawonye. Eten xe manaye kahra mak nehxatxkon hatà. Eten hoko orwonano, wos yakoro, kahra xarha nehxatxkon hatà.

[28] Wosà ryhe, oryenà nomye hatà. Owto hona harha toy hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àton komo wya. [29] Omohtxoko, toto yonyxe, kekon hatà, àwyanye. Omohtxoko, toto yonyxe. Noro rma, omeroro ryexetxhàràtho yokarymano, rowya. Kryestu me nay hana, kekon hatà, wosà.

[30] Àro ke totxownà hatà, owto hoye. Txesusu hyaka tetxkon hatà.

[31] Owto ho rma hak wos yehtoko, onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu wya. Khananàhnye y, on ha anyahrà, enahko ha, ketxkon hatà. [32] Anar me naha, ronyahrà, kekon mak hatà, noro. Uhutwahra mak manatxhe, omnyamo, kekon hatà. [33] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Onokà ryhe ànyahrà yokno, ketxkon hatà. Onokà ryhe ànyahrà yokno. [34] Onà wyaro haxa naha, ronyahrà, kekon hatà. Ronyaknyenhàrà weyukyaha rye rma haxa hampànà. Noro rma weyuhtukehe hampànà, rowya àtàhkatxehkanàr horà, kekon hatà. Àro wyaro rowya noro yoyuhtoho ryhe, ronyahrà me naha. Àsok tawro hana. Kàwya dyahrà yonahàtxhe rma, teryehorye tehxan hamà, kwahuramrà ke mak ha. Àro wyaro rma rha, teryehorye rma haxa wehxaha, rowya noro yoyuknur ke mak ha, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

[35] Anatoko onà wyaro kany me manatxow hana, kekon xarha tà, àwyanye. Nat yehetawawohra hak tehxatxow hamà, 4 me nuno nenahtyan hamà, ehetahra rma haka, kany me manatxow hana. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Amnye rma haxa ehetawawo rma tehxatxhe. Àsok tawro hana. Toto komo ryhe, nat yeherà wyaro natxow hamà, thohsomà wyaro rma, Khoryenkomo hyaka tohsom me tesnàr komo ke, kekon hatà. Osompohtxoko. Mokyam ha tomohsom komo, thohsomà wyaro tohsom me natxow hamà, noro hyaka, kekon hatà. [36] Àhotnyenhàyamo wya, tehemaxem me nay hamà, àhoko

exetxhàyamo. Àro wyaro rma rha, tehemaxem me naha, toto yohtoho, soknyenhàyamo wya, kekon hatà. Karyhe roro harha ehtxoho menye ryhe nekyatxow hamà, Khoryenkomo hyaka. Àro ke, teryehorye natxow hamà, soknyenhàyamo, àhotnyenhàyamo rma, kekon hatà. Teryehorye rma rha natxhe, nat yonamnyenhàyamo xarha, Khoryenkomo rwonà yokarymanyenhàyamo rma. Àto rye neryehotetxow hamà, kekon hatà. [37] Àro hoko rma, onà wyaro katxho yaworo xaxa nay hamà, anar komo nenamyatxhe, anar komo nhohtyatxhe, katxho rma, kàwyanye, kekon hatà, Txesusu. [38] Nat yeherà hohso ronànyaketxho me manatxhe, omnyamo, kekon xarha tà, tànhananàhrà ro komo wya. Nat yonampàra mehxatxoko. Àro hoko atamokhera ro mak mehxatxoko. Anar komo ryhe natamokyatxoko, tàwyanye Khoryenkomo rwonà yokarymanàr ke, kekon hatà. Nyamoro nenamàtho rma màhohtyatxhe, omnyamo, Khoryenkomo hyaka owyanye toto komo yoknàr ke, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

[39] Àsok hana nehxatxkon ha, owto hon kom ha, Samaryayana komo rma. Txesus hona xeny me harha nehxatxkon hatà, ukukur komo, thenyenohnà komo rma, wos yoskarymanàr ke mak hatà, àwya omeroro ryexetxhàràtho yokarymano, rowya, tawro ke mak hatà. [40] Àro ke, Txesusu hyaka tàtotxhenye rma, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Amna yowto ho rma hak exko, amna hyawo, ketxkon hatà, àwya. Àro ke, asako ro nenmahye hatà, noro, àto, àhyawonye.

[41] Àto rma ehtoko, noro hona harha nenytxownà hatà, anar komo xarha, thenyenohnà komo rma rha, tàwyanye noro rwonà yonytxanàr ke. [42] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, wosà wya. Amna nenyaha, noro hona, ketxkon hatà. Oyoskarymatxhàrà hoye rohra harha, noro haxa yonytxatxho hoye ro amna nenyaha, àhona, ketxkon hatà, wosà wya. Àro ke, onà wyaro kany me harha amna naha. Konyhoryeny kom me xaxa mpànà naha ha, noro ha, kany me harha amna naha, ketxkon hatà, àton komo, Samaryayana komo.

Horykomo muru yonyhoryetxhàrà on ha.

[43] Àto rma asako ro nenmahye hatà, Txesusu. Asako ro enmahàtxhe, toy hatà, Karyeryeya yamtar hona.

[44] Onà wyaro kanyenhàr me nehxakon hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro komo yonytxahra ro mak natxhe, toto komo, towto komo honotho me ehtokonye, enytxahranye ro mak natxhe ha, kanyenhàr me nehxakon hatà. Àro ke, Xerusaryen hoye omohsahotho rma, Karyeryeya yamtar hona harha toy hatà.

[45] Àsna ahatakatxhe rma, ohxe noro yotakmetxownà hatà, àton komo, Karyeryeya hon komo rma. Xerusaryen hona àtosahotho rma rha mokyam nehxatxkon hatà, nyamoro xarha, asahxemtoso àtosahotho rma hatà. Xerusaryen ho tehtokonye, àhok Txesus yehtxoho yonytxehkatxownà hatà. Àro wyaro xenytxehkanyenhàrà rma, ohxe noro yotakmetxownà hatà, Karyeryeya yamtar hona harha ahatakatxhe rma.

[46] Kana hona rma toy hatà, Txesusu, Karyeryeya yamtar hono rma hona hatà. Àto rma, ufa xkun me harha tuna yenyenhàr me nehxakon hatà.

Moxehra nehxakon hatà, owto, anaro, Kafahnawu. Àto nehxakon hatà, horykomo. Àton komo kayaryetà yanoto kom yohà rma mok nehxakon hatà. Umuru ryhe, ekeh me nehxakon hatà.

[47] Txesus yokaytà yonytxay hatà, noro. Karyeryeya hona harha nomokyak hatà, Xukneya hoye, tawro yonytxay hatà, toto komo wya. Àro ke toy hatà, Txesusu hyaka. Omok haka, kekon hatà, àwya. Omoko, romurunho txko enyhoryeko to. Ohxehra txko rma haxa manaye. Àwayehpaya rma manaye, kekon hatà, teryewrye ro hatà.

[48] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwya. Krawame rma haxa rohona menyatxow hamà, kekon hatà. Rahoxetà hutwamohsotho yonyhera ro rma haka, rohona xenyhera roro rma manatxow hamà, kekon hatà.

[49] Rohà y, omoko hxa ha, romurunho txko wayehpàra ro, kekon hatà, horykomo.

[50] Àtok harha kekon hatà, Txesusu, àwya. Àtok harha. Ohxe naha, omuru, kekon hatà.

Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, àro wyaro hamà kekon hatà, horykomo, tàhnawo. Toy harha tà. 51 Tàtonàr me tanoto komo yonyey hatà. Nohsotxownà hatà. Ha y, ketxkon hatà, àwya. Ohxe harha manaye, omuru, ketxkon hatà. 52 Àna txko, kekon hatà, noro. Henta kamàm yehtoko, fahfàra nehxako, kekon hatà. Oroke kohsaya, 7 oras me ehtoko, nàhnànkeko, atunuthuru, ketxkon hatà.

53 Nehutwekon hatà, horykomo. 7 oras me ehtoko, ohxe naha, omuru, keknano, Txesusu, kekon hatà, tàhnawo. Àro ke, Txesus hona harha nenyey hatà. Àmàn yawon komo xarha, noro hona rma rha nenytxownà hatà, omeroro hatà.

54 Àro wyaro tahoxetà yonyhoy xarha tà, Txesusu. Xukneya yamtar hoye omohsaho rma, Karyeryeya yamtar hona omohsaho rma, àro wyaro tahoxetà yonyhoy hatà.

5

Àhrohnà rotho yonyhoryetxhàrà on ha.

1 Taa. Xuknewyana komo yasahxemtotho hahnok xarha nehxakon hatà. Àro ke toy xarha tà, Txesusu, Xerusaryen hona.

2 Xerusaryen watxan hotarà màhto nay hatà, tuna, ukuthonà txko. Àhotarà yosotà rma, kahneru katxho me nay hatà. Tuna yosot haxa, Betesata katxho me nay hatà. Xuknewyana komo rwonà àro hatà. Tuna yohoye nay hatà, toh yexaho, thatawo, 5 me hatà, bamtotàhkaxe ro hatà. Bànke xarha nay hatà. 3 Àro yawo rma nehxatxkon hatà, ekeh komo, enhun komo rma hatà, àhrohnà komo xarha hatà, amusnaxaho komo xarha hatà, thenyenohnà komo rma hatà. Àro yakrotnawo rma nehxatxkon hatà, tàraho roro hatà. Tuna yatahtamanàr hona ro nehxatxkon hatà. 4 Àsok tawro hana. Khoryenkom yanoto ryhe, nahtamekon hatà, kahe yaye omohsaho rma hatà. Anatoko rhanye nomokyakon hatà, ahtamanye. Atahtamaxaho kwaka towomnàtoko, nosohtxemekon hatà, toto, teheryankemàtho. Wahoro htxero towomsomà ryhe, nosohtxemekon hatà. Àro ke, atahtamanàr hona ro nehxatxkon hatà, teheryankem komo, omeroro.

5 Àwawonye nehxakon hatà, toto, ekehà rma. Àhrohnà ro me nehxakon hatà. Àhrohra rma, 38 me txemnyehàntaxah me nehxakon hatà.

6 Noro yonyey hatà, Txesusu. Mexe rma haxa ekeh me ehtxoho hutwekon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwya. Oyonyhoryenàrà xehra manaye, kekon hatà. Oyonyhoryenàrà xehra manaye.

7 Rohà y, ranàmnye ehxera naha, kekon hatà, noro. Tuna yatahtamanàr hona ro rma wehxaha haryhe, àro kwaka rowomrà horà, rosohtxemanàr horà. Atahtamantoko rma, owompàra rma wehxaha, ranàmnye ehxera esnàr ke, kekon hatà. Owomso rotontoko rma, rowahrokotetxhe, anar komo, tosohtxemaxem komo, kekon hatà.

8 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwya. Asanàmko, kekon hatà. Ayahonà anàmko ha. Ataryeknohko ha, kekon hatà.

9 Àtoko rma ohxe harha nehxakon hatà, àhrohnà rotho. Tahonà yanàmye hatà. Nataryeknohye hatà.

Noro yonyhoryetxho ryhe, hokano ytxoho yawasàn ho nehxakon hatà. 10 Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Xuknewyana yoh kukuru komo, noro wya. Àsok manay haryhe, on ho, hokano ytxoho yawasàn ho, ketxkon hatà. Tanàmporyehra naha, ayahonà, on ho. Kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra manay hamà, ketxkon hatà.

11 Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, noro. Ronyhoryenyenhàrà ryhe, ayahonà anàmko ha kano, rowya, kekon hatà. Ataryeknohko ha kano, rowya, kekon hatà.

12 Onokà ymo mok haryhe, ketxkon hatà, nyamoro. Onokà ymo, ayahonà anàmko ha, ataryeknohko ha, kano, owya, ketxkon hatà.

13 Txesus me noro hutwahra mak nehxakon hatà, enyhoryexaho. Tàwya enyhoryetxhe rma, àtosah me nehxakon hatà. Xenyhen me harha nehxakon hatà. Àsok tawro hana, thenyehra rma haxa toto komo yesnàr ke hatà.

[14] Taa. Amnye nenyey xarha tà, Txesusu. Tànenyhoryetxhàrà rma yonyey hatà.
Khoryenkom màn yawo ehtoko, nenyey hatà. Ohxe harha manay hamà, kekon hatà,
àwya. Àro ke, ayanhàn hokohra harha exko, tanàhnohsom me oyesnàr hona, amnyehra
oyexetxhàràtho yoho atxke oyesnàr hona, kekon hatà, Txesusu, àwya.
[15] Toy hatà, noro. Ekarymaxe toy hatà, Xuknewyana yoh komo hyaka. Txesusu ryhe
ronyhoryeno, kekon hatà, àwyanye. [16] Àro hoye ro, Txesusu xanomkahnohtxownà harha
tà, nyamoro. Noro yeryewhamnohtxownà harha tà. Àsok tawro hana, hokano ytxoho
yawasàn ho àwya enyhoryenàr ke hatà.
[17] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Tomyawon hoko roro rma naha,
royàmà, kekon hatà. Noro wyaro rma rha romyawon hoko roro rma wehxaha, uro xarha,
kekon hatà, àwyanye, Xuknewyana yoh komo wya.
[18] Àro ke, noro yotahanàr xe rma haxa nehxatxkon hatà, nyamoro. Àsok tawro hana,
hokano ytxoho yawasàn ho tàyweronàhyamatxho komo yawo rohra esnàr ke hatà. Àro
marma hoye rohra, royàm noro katxho hoye ro xarha, etahanàr xe nehxatxkon hatà.
Tàwya royàm noro tatoko rma, noro rye me amna naha, Khoryenkom yakoro, kany me
rma nehxakon hatà, àwyanye. Àro ke, etahanàr xe rma haxa nehxatxkon hatà.

Khoryenkom yano me ehonomnà me tehtxoho hoko Txesusu yoskarymatxhàrà on ha.

[19] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya. Onà wyaro yaworo
xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon hatà, àwyanye. Khoryenkom muru ryhe, tano
me rohra tomyawon hokon me naha. Tàyàmà ryhe yonyaha. Tomyawon hoko noro
yehtxoho rma yonyaha. Àro hoko rma rha naha, umuru xarha, kekon hatà. [20] Buru xe
rma haxa naha, àyàmà. Àro ke, tomyawon hoko tehtxoho yonyhehe, àwya. Ekehàtho
komo yonyhoryetxho hoko tehtxoho rma, anaro rha tomyawon hoko tehtxoho xarha
yonyhehe, àwya, omeroro mak ha, kekon hatà. Mosonà àhrohnà rotho yonyhoryetxho
yohono ryhe yonyhehe, buru wya, àhoko ehtxoho me. Àro hoye ro moseryehoketxhe
hampànà, omnyamo, kekon hatà. Àsok tawro ehonomnà me nay haryhe, mosonà, kany
me manatxhe hampànà, rohoko, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.
[21] Àsok tawro hana, kekon xarha tà, àwyanye. Àwayehxemotho komo yanàmnye me
naha, Khoryenkomo, kekon hatà. Karyhe roro harha txeny kom me naha. Tàyàmà
wyaro rma rha, toto komo yeryaha, karyhe roro harha, umuru xarha, kekon hatà.
Tànwahanonkanàr komo rma yeryaha, karyhe roro harha. [22] Wahanonkano ynye ro mehra
mak naha, Khoryenkomo. Umuru haxa ryhe, wahanonkano ynye ro me naha, tàyàm
yano me ro mak ha, kekon hatà. [23] Àro wyaro buru yeryeye, wahanonkano ynye ro
me, toyuhsomà ro me noro yehtxoho me. Toyuhsomà ro me nay hamà, Khoryenkomo,
kany me natxow hamà, toto komo, omeroro, kekon hatà. Àro wyaro rma rha tawro
xe naha, noro, buru hoko. Toyuhsomà ro me nay hamà, mosonà, tawro xe naha, toto
komo wya, omeroron komo wya, kekon hatà. Toyuhsomà ro me ronyhera oyehtokonye,
royàm yonyhera xarha manatxow hamà. Ronyaknyenhàrà rma yonyhera manatxow
hamà, toyuhsomà ro me, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.
[24] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon xarha tà, àwyanye. Àsoken
kom hana karyhe roro harha natxow ha. Rorwonà yonytxanye komo, ronyaknyenhàr
hona xeny komo rma, karyhe roro harha natxhe hampànà, kekon hatà. Nyamoro rma,
tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho mehra natxhe. Twayehsom mehra harha
natxhe. Karyhe roro harha natxhe, kekon hatà.
[25] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon xarha tà. Twayehsomàtho
komo ryhe, Khoryenkom muru rwonà yonytxetxhe hampànà, amnye ha. Amnye rma
nenytxetxhe rma. Tàwyanye enytxatxhe rma, karyhe roro harha natxhe, tàhnawonye,
kekon hatà. [26] Àsok tawro hana. Karyhe roro rma haxa nay hamà, Khoryenkomo, tano me
ro mak ha. Karyheno rma, toto komo yeny me xarha naha, karyhe roro harha. Tàwyaro
rma rha buru yeryeye, kekon hatà. Noro xarha, karyhe roro rma rha naha, tano me ro rma

rha. Toto komo yeny me rma rha naha, karyhe roro harha, kekon hatà. [27] Wahanonkano
ynye ro me xarha noro yeryeye, àyàmà. Àsok tawro hana, Toto me Enusah me esnàr ke,
kekon hatà. [28] Àro wyaro katxho hoko oseryehokahra ehtxoko. Àsok tawro harha kahra
rma ehtxoko, kekon hatà. Amnye, noro rwonà yonytxetxhe hampànà, àwayehxemotho
komo, enamxemotho komo, onamno ytxoho ro yawo ehxahotho komo. [29] Tàwyanye
enytxatxhe rma, nahataketxhe hampànà, àro yaye, kekon hatà. Anar komo, karyhe roro
harha tehtxoho menye tanàmsom me natxhe hampànà, ohxe ehxemotho komo kaxe.
Anar komo, tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho me haxa ryhe tanàmsom me
natxhe hampànà, atxke ehxemotho komo kaxe, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh
komo wya.

Anaro haxa rokarymany me naha katxhàrà on ha.

[30] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya. Anaro rha
romyawon hoko ryehtoko, rano me rohra àhok wehxaha, kekon hatà. Ryehutwatxho
hoye rohra, ronyaknyenhàrà yehutwatxho hoye ro haxa, wahanonkano weryaha, rowya
noro rwonà yonytxanàr ke mak ha. Noro yehutwatxho yawo ro ryesnàr xe wehxaha,
ryehutwatxho yawo rohra mak ha. Àro ke, yaworo xaxa wahanonkano weryan hamà,
kekon hatà, Txesusu.

[31] Rohoko rma roskarymantoko, anatoko onà wyaro màketxow hana. Yaworohra mak
màkehe, màketxow hana, rohoko rma roskarymanàr ke, kekon hatà. [32] Anaro haxa
rokarymany me naha. Yaworo xaxa rokarymehe, noro, kekon hatà. [33] Xowaw xarha
rokarymaye, owyanye. Noro hyaka okukur komo mànyahtxownà. Noro ryhe, yaworo
xaxa rokarymaye, kekon hatà. [34] Toto wya rokarymanàr xehra mak wehxaha. Yaworo
xaxa rokarymaye, Xowawu, àkano rma, owyanye, noro rwonà hutwahkahpàra oyesnàr
kom horà, tonyhoryexem me harha oyesnàr kom horà, kekon hatà. [35] Àsok hana nehxakon
ha, Xowawu. Weyu wya kawasmentokono wyaro, yaworon xaxa hutwamohsony me
nehxakon hamà. Mexe nyhe txko oyeryehotetxkon hamà, noro hoko, yaworon xaxa
hutwamohsony hoko, kekon hatà. [36] Noro wya rokarymatxho yoho nyhe, tokarymaxem
me wehxaha. Àsok tawro hana, royàm yano me romyawon hoko ryesnàr ke hamà.
Romyawono rma, rokarymanye me naha, yaworo xaxa mak ha, kekon hatà. Àro rma,
royàmà nànyaketxho me rohutwamohsehe, noro yahoxet yano me àhok ryesnàr ke, kekon
hatà.

[37] Royàm xarha, rokarymany me naha. Ronyaknyenhàrà rma rokarymehe. Noro
yonytxanyehnà ro omnyam hamà, kekon hatà. Noro yonyehnà ro omnyam hamà.
Onenytxahtorà ro komo rma, onenyehtorà ro komo rma, rokarymany me naha, kekon
hatà. [38] Noro rwonà yoyukhura mak manatxhe, rohona xenyhera oyesnàr komo ke, noro
nànyaketxho hona rma xenyhera oyesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana
yoh komo wya.

[39] Khoryenkom karyehtan xarha, àmenhosahonhàrà rma, rokarymany me naha, kekon
xarha tà, àwyanye. Àro yonye ro me rma manatxhe haryhe, omnyamo. Onà wyaro
màketxhe rma haryhe. Karyhe roro harha tehxatxow hamà, Khoryenkom karyehtan
hokon kaxe, màketxhe rma haryhe. [40] Àro yonye ro rma, rohona xenyhera rma manatxhe.
Karyhe roro harha ehxe omokhàra rma manatxhe, rohyaka, kekon hatà, Txesusu,
Xuknewyana yoh komo wya.

[41] Anatoko, ohxe xaxa manaha ketxow hana, toto komo, rowya, kekon xarha tà. Àro
wyaro tawro yonytxahra mak wehxaha, toto wya. [42-44] Omnyam haxa ryhe, àro wyaro
tawro menytxetxhe, toto komo wya. Omnyamo ro rye rma, ohxe xaxa manaha, màketxhe
rma haryhe, kekon hatà. Khoryenkomo wya haxa, ohxe xaxa manaha tawro xehra mak
manatxhe. Noro ro mak naha ha, Khoryenkomo. Noro wya rma, ohxe xaxa manaha tawro
xehra rma manatxhe. Àro ke, ronytxahra manatxow hamà, kekon hatà. Khoryenkom
xehra manatxow hamà, ohnawonye. Royàm yano me ryhe komokye. Ronytxahra mak

manatxhe, kekon hatà. Anatoko, tano me ronye rma nomokyatxow hana, anar komo, ohyakanye. Nyamoro rma menytxetxhe, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

45 Anatoko onà wyaro màketxow hana, ohnawonye, kekon xarha tà, àwyanye. Atxke kexetxhàyamotho yokarymen hana, mosonà, Khoryenkomo wya, màketxow hana. Àro wyaro ehutwahra ehtxoko, kekon hatà. Urohnà rma, Moyses heno haxa, atxke oyexetxhàyamotho yokarymehe hampànà. Onà wyaro màketxhe rma haryhe. Moyses heno nmenhotho yawo ro kehtxoho kom hoye ro, ohxe tehxatxhe, amnye, màketxhe rma haryhe, kekon hatà. Noro heno nmenhotho ryhe, atxke oyexetxhàyamotho yokarymehe hampànà, àro yawo rohra oyesnàr komo ke, eyukhura oyesnàr komo ke, kekon hatà. 46 Àro yoyuknye me oyehtokony haxa, uro xarha royuknurutho haryhe, owyanye. Àsok tawro hana, rohoko rma noro heno wya àmenhonàr ke, kekon hatà. 47 Noro heno nmenhotho yoyukhura mak manatxhe. Àro ke, rorwon xarha yoyukhura manatxow hamà, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

6

5000 komo nyahmatxhàrà on ha.

1 Taa. Karyeryeya kuthon mon hona toy hatà, Txesusu. Txekmeryeyaknes kuthonà rma àro hatà, esot yowtà. Àro mon hona toy hatà. 2 Akoro totxownà hatà, toto komo, thenyenohnà komo, noro yahoxetà yonyenhàyamo kax hatà, àwya ekehàtho komo yonyhoryetxho yonyenhàyamo kax hatà.

3 Àh yawnukye hatà, Txesusu. Àh yawxawo rma neryewtay hatà. Akoro rma nehxatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo. 4 Àro wyaro nehxatxkon hatà, Txesus komo, Xuknewyana komo yasahxemtotho hahnoke ehtok hatà, thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho rma hahnoke ehtok hatà.

5 Nosompotày hatà, Txesusu. Tàhyaka toto komo yomoknàrà yonyey hatà. Thenyenohnà komo rma nyamoro hatà. Tàwya xenyetxhenye rma, onà wyaro nkekon hatà, Feryepe wya. Toto komo tànyahmetxow hamà, kekon hatà, àwya. Toto komo tànyahmetxow hamà. Henta ya tàtetxowà, ekeyu yehekahso, kekon hatà. Henta ya tàtetxowà, ekeyu yehekahso. 6 Àro wyaro tàwya tatoko rma, Feryepe kukmekon hatà. Rahoxet hona xenyhera kat naye, kekonà rma hatà, tàwya rma. Àhok tehtxoho rma hutwekon hatà, noro.

7 Onà wyaro ryhe neyukye hatà, Feryepe. 1000 kruseyrusu ryhe, moxam yuru yehekahtoho wararohra naha, kekon hatà. Àro wyaro thenyenohnà rma, àhoyenotho txko yonahtoho wararohra naha, àwyanye, kekon hatà, Feryepe.

8 Antrye ryhe, anaro ànhananàhrà ro rma, Semaw Petru yowtà rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu wya. 9 Tan naha, bàryekomo, kekon hatà. Tànyahke nay hatà. 5 me nay hatà, ekeyu, sefakna yayxaho rma, àhyawo, kekon hatà. Kana xarha, 2 me nay hatà, àhyawo. Esnakanye rma haxa nay hamà, thenyehra rma haxa esnàr komo ke, kekon hatà, Antrye.

10 Toto komo eryewtanàhtxoko, kekon hatà, Txesusu. Txufu ryhe, enyhoru rma, thenyehra nehxakon hatà, àto. Àro waka neryewtatxownà hatà, toto komo. 5000 me hana nehxatxkon ha, kàrkomo komo yakenonà.

11 Ekeyu yanàmye hatà, Txesusu. Àhoko nàrwonàmye hatà, Khoryenkom yakoro. Apa y, ohxe onàmàthàrà onà kekon hatà, àwya. Nekampoy hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Nàmtxownà hatà, toto komo wya, eryewtaxemo komo wya. Kana xarha yokampoy hatà, àwyanye. Tàxanomkahnohso ro nasahxemtotxownà hatà, toto komo, omeroro.

12 Àwahuramàtxhenye rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Otàkràskatxhàràtho amuhtxok harha, atanàhnohpàra ehtxoho me, kekon hatà. 13 Àro ke namuhtxownà hatà. Nenàmatxownà hatà, wetxe ymo yaka. 12 me otàkràskatxhàràtho yonàmatxownà hatà. Enahpànàtho rma, 5 me ehxaho hpunutho rma yonàmatxownà hatà, 12 me hatà.

[14] Àro wyaro Txesusu yahoxetà yonytxownà hatà, toto komo. Tàwyanye xenyetxhe, onà
wyaro nketxkon hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me xaxa mpànà naha ha,
mosonà, ketxkon hatà. Tomohsom me nay hatà, noro, Moyses heno nekarymatxho rma.
Noro moson hamà, ketxkon hatà, toto komo, tàwyanye noro yahoxetà yonyàr ke hatà.
[15] Tkayaryet kom me ryenyàr xe natxow hamà, moxamo, kekon hatà, Txesusu, tàwya
rma. Rahosnàr xe natxow hamà, tkayaryet kom me ryetxoho me, kekon hatà, tàwya rma.
Àro ke, àhyayenye toy hatà. Noro ro toy xarha tà, àh hona.

Tuna ratokoko Txesusu tothàrà on ha.

[16] Awanaka haxa ehtoko, tuna ymo yohokoso totxownà hatà, Txesusu nhananàhrà ro
komo. [17] Nosonkahtxownà hatà, kanawa yaka. On hona harha nomokyatxkon hatà,
Kafahnaw hona harha. Tuna ymo wetetxkon hatà. Kohsaya harha nehxakon hatà.
Omokhàra rma hak nehxakon hatà, Txesusu, àhyakanye.
[18] Tuna ymo nekahxemay harha tà, atxowowo ymo yomoknàr ke. [19] Kway kway ketxkon
hatà, moxe rma haxa mak hatà. Twahak hana nehxakon ha, àmoxenonà kuknomatxho, 5
kerometrus hana, 6 kerometrus hana. Àro wyaro mox tàtotxhenye, Txesusu yonytxownà
hatà. Tuna ratokoko omoknàrà yonytxownà hatà. Tkanawar komo hahnohrà yonytxownà
hatà. Àro ke noseryehyatxkon hatà. [20] Onà wyaro nkekon mak hatà, Txesusu, àwyanye.
Uro ryhe uro, oseryehpàra ehtxoko, kekon hatà. [21] Àro ke teryehorye harha nehxatxkon
hatà. Osonkahko ha, ketxkon hatà, teryehorye rma haxa mak hatà. Osonkahko ha. Àro
ke nosonkahye hatà. Osonkahàtxhe rma, nahatakatxownà hatà, tàwyanye àsna àpa txowà
katxhàr hona hatà.

Toto komo wya Txesusu yohoràthàrà on ha.

[22] Sa, nenmahye hatà. Mon ho rma nehxatxkon hatà, toto komo, tuna ymo yohoye
rma hatà. Txesusu nànyahmatxhàyamo mokyam nehxatxkon hatà. Àto rma oknomxemo
mokyam nehxatxkon hatà. Enmahàtxhe, Txesusu yohoryatxkon hatà. Towenyxa
we nehxak ha, kanawa, tano, ketxkon hatà. Àro yaka osonkahpàra nehxako, mokà.
Ànhananàhrà ro kom marma nosonkahyatxoko. Nyamoro ro rma tetxoko, ketxkon hatà.
Henta nay haryhe, mokà, ketxkon hatà.
[23] Àto rma nehxatxkon hatà, tàwyanye ekeyu yonahàthàràtho màhto rma hatà,
Kohkomo wya, apa y, ohxe onàmàthàrà onà katxhàràtho màhto rma hatà. Àto rma
ehtokonye, àsna rma nomohtxownà hatà, anar komo, tkanawarà ro kom yawo. Txek-
meryeyaknes hoye omohxemo komo rma nyamoro hatà. [24] Àro ke, nyamoro kanawar
yaka nosonkahtxownà hatà, toto komo, oknomxemotho komo, Txesus yonyhera tesnàr
komo ke, ànhananàhrà ro komo xarha yonyhera tesnàr komo ke. Nosonkahtxownà hatà.
Kafahnaw hona totxownà hatà, Txesus horà rma hatà.

Owru komo yohono rma haxa uro katxhàrà on ha.

[25] Tàwyanye tuna ymo wetotxhe, Txesusu yonytxownà harha tà, toto komo, on ho harha
tehtokony hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Khananàhnye y, àsokentoko ryhe
momokno, xaro, ketxkon hatà, àwya. Àsokentoko ryhe momokno, xaro.
[26] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, noro. Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha,
owyanye, kekon hatà. Rahoxetà hutwamohsotho menyatxoko rma haryhe. Àro hoye
rohra mak uro mehotxowà, kekon hatà. Owyanye ekeyu yonahàthàrà hoye ro haxa uro
mehotxowà, awahuramàthàyam hoye ro mak ha, kekon hatà, Txesusu.
[27] Tànyahke tehtxoho menye ryhe natamokyatxow hamà, toto komo, omeroro, kekon
xarha tà. Tomyawon kom hoko rma natamokyatxhe, tànyahke tehtxoho menye. Tatanàh-
nohsom me mak naha, nyahà, kekon hatà. Oyomyawon kom hoko oyehtokonye rma,
àrotho hokohra ehtxoko. Anaro haxa nyah hoko ehtxoko. Toto me Enusaho nàmrà hoko
rma ehtxoko. Àro ryhe, atanàhnohpànà ro me naha, kekon hatà. Karyhe roro harha oynye
kom me naha. Àx oyehtokonye, nàmyaha, owyanye, Toto me Enusaho. Tàyàm yano me

tàmnye ro me naha. Tàmnye ro me noro hutwamohsoye, àyàmà, Khoryenkomo, kekon
hatà, Txesusu, toto komo wya.
[28] Àsok amna naye, Khoryenkom yomyawon hoko amna yehtxoho me, ketxkon hatà.
Àsok amna naye.
[29] Onà wyaro ehtxoko, noro yomyawon hoko oyehtxoho menye, kekon hatà. Noro
nànyaketxho hona xenytxoko. Owyanye àhona xenyetoko rma, Khoryenkom yomyawon
hoko rma manatxhe, kekon hatà, Txesusu.
[30] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Omoro rma, noro nànyaketxho me
osonyhoko, amna wya, ketxkon hatà. Noro yahoxetà xenyhoko. Amna nenyehtorà rotho
txeryko, amna nenyàr me. Amna wya xenyetxhe, noro mok hamà kehe amna, ohoko,
ketxkon hatà. [31] Ehonomnà mehra kat manaye. Moyses heno wyarohra kat manaye. Noro
heno ryhe, khoryen heno komo nyahmekon hatà, mana ke hatà, ketxkon hatà. Ahehnawo
tehtokonye, nenahyatxkon hatà. Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Uyur komo yàmye, noro. Kahe yaye omohsaho rma yàmye, àwyanye.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, ketxkon hatà.
[32] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
Moyses henohnà nàmyakonà, nyamoro heno wya. Royàm haxa, uyur komo yàmyakonà,
kekon hatà. Kahe yaye omohsaho rma yàmyakonà, àwyanye. Noro rma, anaro yàmyaha,
owyanye. Ànàmrà rma, mana wyaro kahe yaye omohsah me rma rha naha, kekon hatà.
Àrotho yoho rma haxa yaworon me xaxa mak naha ha, owru komo yoho xarha. [33] Àsok
tawro hana. Khoryenkomo nàmrà ryhe, kahe yaye omohsaho rma, karyhe roro harha
toto komo yeryaha hampànà, kekon hatà, Txesusu.
[34] Amna yohà y, ketxkon hatà, àwya. Àro ryhe tàmko, amna wya. Emahona ro tàmko,
àro ha, amna yuru, ketxkon hatà.
[35] Owru komo yohono rma haxa uro, karyhe roro harha oynye komo rma, kekon hatà,
Txesusu, àwyanye. Rohyaka oyomoknàtokonye, teryehorye roro rma haxa manatxhe
hampànà, ahyehpànà wyaro mak ha, kekon hatà. Rohona owyanye xenyetoko rma,
teryehorye roro rma haxa manatxhe hampànà, àwohtxakomnà wyaro mak ha, kekon hatà.
[36] Onà wyaro haxa we àkan ha, owyanye. Uro menyatxoko rma haryhe, àkan haxa hawe.
Ronyenhàrà rma, rohona xenyhera rma manatxhe, àkan haxa hawe, owyanye, kekon hatà,
Txesusu.
[37] Onà wyaro kany me naha, royàmà. Omryenonà ryhe mosonà kany me naha, rowya,
anaro rha toto hoko. Noro wya omryenonà mosonà katxho komo rma, nomokyatxhe
hampànà, rohyaka, omeroro mak ha, kekon hatà. Àwyanye rma, romryenonàhnà xak
omoro kahra ro mak wehxaha, kekon hatà. [38] Àsok tawro hana. Noro yoyuknye ro me
komokye, kahe yaye, ronyaknyenhàrà yoyuknye ro me mak ha, kekon hatà. Ryehutwatxho
yawo rohra ehxe, noro yehutwatxho yawo ro haxa ehxe, komokye, kekon hatà. [39] Noro
yehutwatxho ryhe, onà wyaro naha. Osomtatkahnà ro me natxhe hampànà, omryenon
komo, rowya omryenonà mosonà katxho komo rma, kany me naha. Wahanonkano
ytxoho ro ho haxa nyamoro manàmyaha hampànà, omeroro mak ha, kany me naha,
ronyaknyenhàrà. Noro yehutwatxho rma àro ha, kekon hatà, Txesusu. [40] On xarha, noro
yehutwatxho me naha. Romuru hona xenyenhàyamo ryhe, karyhe roro harha natxhe
hampànà, kany me naha. Khoryenkom muru noro hamà kanyenhàyamo rma, karyhe
roro harha natxhe hampànà, omeroro mak ha, kany me naha. Nyamoro rma wanàmyaha,
wahanonkano ytxoho ro ho haxa, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
[41] Noro hoko nàrwonatxkon harha tà, nyamoro, Xuknewyana komo rma, àwya owru kom
yohono rma haxa uro, tawro ke hatà, kahe yaye omohsaho rma uro tawro ke hatà. [42] Onà
wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Txesus mehra kat naye, mosonà, ketxkon hatà. Xose
heno murunho mehra kat naye. Àyanan komo ywero tehxatxow hamà, àyàm ṗeno rma,
àyon xarha, ketxkon hatà. Àsok tawro, kahe yaye omohsaho uro kan harha. Àro wyaro
tkahoryehra naha, àwya, ketxkon hatà.

43 Àrwomra ehtxoko, rohoko, omnyamo ro rye rma, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
44 Royàmà ryhe, ronyaknyenhàrà rma, rohona xenyhony me naha, toto komo wya.
Nyamoro rma wanàmyaha, wahanononkano ytxoho ro ho haxa. Tàwyanye rohona
xenyhohra haxa noro yehtoko, rohona xenyhera rma natxhe hampànà, toto komo, kekon
hatà. 45 Àro hoko rma, onà wyaro nmenhoy hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro
heno.
Khoryenkomo nhananàhrà me natxhe hampànà, omeroro.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà. Royàmà rwonà yonytxanyen-
hàyamo ryhe, noro nhananàhàthàyamo rma, rohona xenyxe nomokyatxhe hampànà,
nyamoro marma, omeroro rma, kekon hatà. 46 Royàm yonyenhàr me natxhe kahra
mak wehxaha, toto kom hoko. Noro yonyenhàyamo ehxera ro mak naha, kekon hatà.
Towenyxano ryhe, noro yonyenhàr me naha, noro hyaye omohsaho rma. Anaro ehxera
naha, Khoryenkomo yonyenhàrà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
47 Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon xarha tà. Rohona xeny
komo ryhe, karyhe roro harha natxhe hampànà. 48 Owru komo yohono rma haxa
uro, karyhe roro harha oynye komo rma, kekon hatà. 49 Ahehnawo tehtokonye, mana
yonahyatxkon hatà, ohoryen heno komo. Mana yonahnyenhàrà rma, wayehtxownà hatà.
50 Omnyam haxa ryhe, owyanye owru komo yohono yonahàtxhe rma, àwayehpànà ro me
harha manatxhe, kekon hatà. 51 Owru komo yohono rma uro, karyhe roro harha oynye
komo rma, kahe yaye omohsaho rma, kekon hatà. Owyanye ronahàtxhe rma, karyhe roro
harha manatxhe hampànà, owyanye rohona xenyetxhe rma. Rohunutho ryhe, owru komo
yohon me naha. Àrotho rma wàmyaha, karyhe roro harha toto komo yehtxoho me, kekon
hatà, Txesusu, toto komo wya.
52 Nosonytxetxkon harha tà, nyamoro rye rma, Xuknewyana komo rma. Àsoke ryhe
thunuthuru yàmyano, mosonà, kàwyanye, ketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsoke ryhe
àrotho tenahyatxowà, ketxkon hatà.
53 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Onà wyaro yaworo xaxa
mpànà àkehe ha, owyanye, kekon hatà. Toto me Enusaho uro. Rohunutho yon-
ahpàra oyehtokonye, twayehso rma manatxhe, ohnawonye. Rokamsukutho yonhàra
rma oyehtokonye, twayehso rma manatxhe, ohnawonye, kekon hatà. 54 Rohunutho
yonahnyenhàyam haxa ryhe, karyhe roro harha natxhe, tàhnawonye. Rokamsukutho
yonyenhàyamo rma, karyhe roro harha natxhe. Nyamoro rma wanàmyaha, wahanonkano
ytxoho ro ho haxa, kekon hatà. 55 Àsok tawro hana. Rohunutho rma, oyeryehotanàhnye
ro kom me xaxa naha, owru komo yoho rma haxa mak ha. Rokamsukutho xarha,
oyeryehotanàhnye ro kom me rma rha naha, owokru komo yoho rma haxa mak ha,
kekon hatà. 56 Rohunutho yonahnyenhàyamo ryhe, roh me roro natxhe. Rokamsukutho
yonyenhàyamo rma, roh me roro natxhe. Uro xarha, àhnawonye roro wehxaha, kekon
hatà, Txesusu, toto komo wya.
57 Karyhe roro naha, royàmà, tano me ro rma. Noro rma ronyakye, kekon xarha tà.
Noro yano me, karyhe roro rma rha wehxaha. Àro wyaro rma rha, karyhe roro natxhe,
ronahnye komo xarha, rano me, kekon hatà.
58 Àro wyaro naha, owru komo yohono, kahe yaye omohsaho. Mana wyarohra mak
naha, kekon hatà. Àrotho yonahyatxkon hatà, khoryen heno komo. Enahnyenhàrà rma,
wayehtxownà hatà. Owru komo yohono yonahnyenhàyam haxa ryhe, karyhe roro harha
natxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
59 Ohsamnohno ytxoho ro yawo, àro wyaro nkekon hatà, àwyanye, Kafahnaw ho hatà.
Àto hananàhyatxkon hatà.

Rorwonà ryhe karyhe roro harha oynye kom me naha katxhàrà on ha.

60 Tàwyanye Txesusu rwonà yonytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, ànhananàhrà
kukur komo, thenyenohnà komo rma. Krawame nay hamà, mosonà rwonà, ketxkon hatà.
Àro wyaro àwya katxhàràtho rma, enytxahnà me nay hamà, ketxkon hatà.

61 Àrwonàmtoho komo hutwekon mak hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkekon
hatà, àwyanye. Rorwonàtho màxanomkahnohyatxow hamà, kekon hatà. 62 Amnye
nasanàmyaha harha, Toto me Enusaho, towtothàr hona harha, kahe yaka harha. Anatoko
noro yasanàmrà menyatxow hana, kekon hatà. Owyanye xenyetoko rma, àxanomkah-
nohnye me rma kat manatxowà, kekon hatà, Txesusu.
63 Tuhnye kehtxoho hoye rohra, ekato me kehtxoho hoye ro haxa ryhe, tonyxerye
tehxan hamà. Rorwonà ryhe, ronekarymatxho rma, ekato me naha. Ekato me tehxemà
rma, karyhe roro harha oynye kom me naha, kekon hatà. 64 Rohona xenyhera mak natxow
hamà, okukur komo, kekon hatà.
Àsok tawro hana. Amnyehra ro rma thona xenyehnà komo hutwekonà rma hatà,
Txesusu. Tahohsonye ymo xarha hutwekonà rma hatà, anhà komo wya.
65 Onà wyaro nkekon xarha tà. Àro ke, onà wyaro àkano, owyanye, kekon hatà. Royàmà
ryhe, rohona xenyhony me naha, toto komo wya, àkano. Tàwyanye rohona xenyhohra
haxa noro yehtoko, rohona xenyhera rma natxhe hampànà, àkano, owyanye, kekon hatà,
Txesusu.
66 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe, Txesusu hnànkatxownà hatà, ànhananàhrà
kukuthuyamo, thenyenohnà komo rma. Noro yakoro àtohra harha nehxatxkon hatà.
67 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, 12 komo wya. Omnyam xarha, rohnànkanàr
xe manatxowà, kekon hatà. Rohnànkanàr xe manatxowà.
68 Semaw Petru ryhe neyukye hatà. Amna yohà y, kekon hatà. Anar komo ehxera naha,
amna hananàhnye. Omoro ryhe, yaworon xaxa mekarymehe, kekon hatà. Karyhe roro
harha amna yehtxoho rma mekarymehe, omoro marma. 69 Ohona rma amna nenyaha.
Khoryenkomo nànyaketxho me ohutwany me harha amna naha, kekon hatà. Enyhoru ro
me ohutwany me harha amna naha, kekon hatà, Petru.
70 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Awahanonkahrany kat wexeye, kekon
hatà. Kwahanonkatxownà hamà, 12 me. Okukur komo rma, worokyamo yohà ymo me
naha, kekon hatà. 71 Àro wyaro tàwya tatoko rma, Xuknas heno hoko nàrwonakon hatà.
Noro heno rma, Semaw Eskaryotes muru me nehxakon hatà. Noro heno rma, 12 komo
kukuru rma, Txesusu yahohsony me nehxakon hatà, anhà komo wya.

7

Xerusaryen hona ekayhera rma Txesusu tothàrà on ha.

1 Taa. Karyeryeya yamtar horye rma tekon hakahpa tà, Txesusu. Xukneya yamtar horye
àtohra nehxakon hakahpa tà. Àsok tawro hana. Noro yotahanàr xe nehxatxkon hatà, àton
komo, Xuknewyana yoh komo rma.
2 Taa. Xuknewyana komo yasahxemtotho hahnoke nehxakon hatà. Anaro haka rha àro
hatà, asahxemtotho komo. Wato txko tetxe, katxho rma, àro yawo rma hak tonmahtxe, 8
me, katxho rma àro hatà, asahxemtotho komo.
3-5 Txesusu hyawo nehxatxkon hakahpa tà, ewtà komo. Noro hona xenyhera rma
nehxatxkon hatà. Nameryeketxkon mak hatà. Ayahoxetà menyhen ha mpe, ketxkon hatà,
àwya. Eryehokano ytxoho hoko manay ha mpe. Àhoko rma exko, toto komo nenyàr me,
omeroron komo nenyàr me, ketxkon hatà. Àsok tawro hana. Ehonomnà me kosonyhonàr
xe kehtoko, toto komo wya tosonyhen hamà. Omeroron komo nenyàr me ryhe komyawon
hoko tehxan hamà, ketxkon hatà. Ekayhera àhokohra mak tehxan hamà. Àro ke àtoko,
oyoro ro, ketxkon hatà. Xukneya yamtar hona àtoko. Àton komo wya xarha osonyhota,
ehonomnà me, tasahxemtosom komo wya, onhananàhrà komo wya, ketxkon hatà, ewtà
komo, Txesusu wya.
6 Onà wyaro nkekon hatà, noro, àwyanye. Ehonomnà me rosonyhotho mehra hak naha,
kekon hatà. Omnyam haxa emahona ro oyosonyhotho komo ohxe rma naha, àsok maken
yawasàn ho mak ha. 7 Àsok tawro hana. Axanomkahnohpàranye natxow hamà, toto komo.
Uro haxa roxanomkahnohyatxhe, rowya atxke rma haxa manatxhe tawro ke, kekon hatà.

[8] Omnyamo ryhe àtotxoko, asahxemtono ytxoho na. Uro ryhe, àtohra rma hak wehxaha,
rototho mehra hak esnàr ke, kekon hatà, Txesusu, towtà komo wya.
[9] Àro wyaro tàwya katxhe rma, Karyeryeya yamtar ho rma hak nehxakon hatà.
[10] Nyamoro ryhe totxownà hatà, asahxemtono ytxoho na. Àtotxhenye, noro xarha toy
hatà. Ekayhera rma toy hatà, toto komo nenyehtor me hatà.
[11] Noro yohoryatxkonà rma haryhe tà, Xuknewyana yoh komo. Tasahxemtotho kom ho
nehoryatxkonà rma haryhe tà. Henta ymo naye, ketxkon hatà. Henta ymo naye. [12] Toto
komo xarha nosonytxetxkon hatà, noro yehtxoho hoko, thenyehra hatà. Ohxe we manay
ha, ketxkon hatà, anar komo. Àna make mpe, onkuhtono ynye me haxa we manay ha,
ketxkon hatà, anar komo. [13] Temenye rma àro wyaro nketxkon hatà, toto komo, toh komo
wya tonytxanàr kom hona. Nyamoro hona noseryehyatxkon mak hatà, Xuknewyana yoh
kom hona rma hatà.

Rowya hananàhno ytxoho ryehutwatxho hoye rohra naha katxhàrà on ha.

[14] Taa. Tasahxemtotho komo rakatawo nehxatxkon hatà, toto komo. Àtoko rma toy hatà,
Txesusu, Khoryenkom màn yaka. Àto hananàhno yeryakon hatà.
[15] Noro hoko noseryehoketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, ohxe rma haxa àwya
hananàhno ynyàr ke hatà. Koo, àsoke nhutwen haryhe, mosonà, ketxkon hatà. Àsoke
nhutwen haryhe. Empamnohpànà ro me nay hatà. Empamnohpànà ro rma, tàywero rma
haxa nay hamà. Koo, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo.
[16] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Rowya hananàhno ytxoho,
ryehutwatxho hoye rohra naha, kekon hatà. Ronyaknyenhàr yehutwatxho hoye ro haxa
ryhe naha. [17] Khoryenkomo yoyuknur xe oyehtokonye, muhutwetxhe, rowya hananàhno
ytxoho, kekon hatà. Onok yano me hana nay ha, noro yano me hana, rano me haxa
hana. Yaworo rma muhutwetxhe, noro yoyuknur xe xaxa oyehtokony mak ha, kekon hatà.
[18] Àsok tawro hana. Kano me ro rma kàwya hananàhno ynyetoko, ohxe xaxa manaha tawro
xe tehxan hamà, toto komo wya. Anatoko, ohxe xaxa nay hamà, anyaknyenhàrà, tawro xe
haxa tehxan hana, àwyanye. Àro wyaro tawro xe kehtoko rma, yaworo rma hananàhno
teryan hamà. Onkuhtono yhera rma tehxan hamà, kekon hatà, Txesusu.
[19] Moyses heno kàyweronàhyamatxownà hatà, kekon xarha tà. Noro henohnà katà
oyweronàhyamatxownà. Noro heno yoyukhura mak manatxhe, kekon hatà. Ànmen-
hothàrànhàrà yawo rohra mak manatxhe. Àsok tawro rotahanàr xe manatxowà, kekon
hatà.
[20] Àna matà, ketxkon hatà, toto komo. Oyotahanàr xan komo ehxera ro mak naha. Àro
wyaro owya tatoko rma, worokyamo ymo yano me orwonan hamà. Noro ymo yoh me
manay hamà, ketxkon hatà.
[21] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Rowya toto yonyhoryetxhe,
moseryehokatxehketxok hamà, towenyxa toto yonyhoryetxhe rma. Àsok tawro hana,
hokano ytxoho yawasàn ho rowya enyhoryenàr ke hamà, kekon hatà. [22-23] Omnyamo
ryhe, anatoko hokano ytxoho yawasàn ho rma manyyoketxow hamà, kàrà txko komo,
Moyses heno nmenhotho yawo ro oyehtxoho menye, 8 me enmahàtxhe, tanyyokosom me
natxhe hampànà, enuxenyeno komo, katxhàrànhàrà yawo ro oyehtxoho menye, kekon
hatà. Moyses heno hoye rohra mak tanyyokosom me tehxatxhe. Amnyehran heno
kom hoye ro haxa, khoryen heno kom hoye ro rma, tanyyokosom me tehxatxhe. Noro
heno nmenhotho yawo ro haxa anyyokono meryatxhe, hokano ytxoho yawasàn ho xarha,
kekon hatà. Àro ho anyyokono ynye rma, ewakhàra rma manatxhe, rohoko, àro ho rowya
toto yonyhoryenàr ke, kekon hatà.
[24] Toto yehtxoho hutwatxehkahra oyehtokonye, atxke manaha kahra rma ehtxoko,
àwya. Yaworo xaxa uhutwatxehkatxoko, owyanye atxke manaha kahra ro rma haka,
kekon hatà, Txesusu.

Toto komo wya Kryestu me nay hamà mosonà katxhàrà on ha.

[25] Tàwyanye Txesusu rwonà yonytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, àton kukuru komo, Xerusaryen hon kukuru komo. Mosonàtho yotahanàr xe natxow hatà, horykomo komo. Norohnàtho haxa katà yotahetxowà, ketxkon hatà. [26] Nyamoro nenytxanàr me ryhe, àro wyaro nkano mosonà, oseryehpàra rma. Eyhera rma natxow hamà, ketxkon hatà. Anatoko Kryestu me noro yehtxoho hutwetxow hana. [27] Noro mehra mak nay hamà, mosonà. Àsok tawro hana. Moson yowto thutwetxow hamà, ketxkon hatà. Àsnye ro omohtoho thutwetxow hamà. Kryestu yomohtoho hutwahra mak tehxatxow hatà. Àro ke, noro mehra nay hamà, mosonà, ketxkon hatà, toto komo.

[28] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, Khoryenkom màn yawo tehtok hatà, tàwya hananàhno ynyetoko rma hatà. Uro muhutwetxow hamà, kekon hatà. Rowto xarha muhutwetxow hamà. Àsnye ro romohtoho muhutwetxow hamà. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Rano me rohra komokye, kekon hatà. Ànyahxah me wehxaha. Ronyaknyenhàrà ryhe, tehxem me xaxa naha. Noro hutwahra mak manatxhe, kekon hatà. [29] Uro ryhe, noro uhutwehe, àhyaye omohsah kaxe. Noro rma ronyakye, kekon hatà, Txesusu.

[30] Àro wyaro àwya tawro ke ryhe, noro yahohtxahke rma nehxatxkon haryhe tà, àxanhàn komo. Ahohsàra mak nehxatxkon hakahpa tà, noro yahohtoho mehra hak esnàr ke hatà.

[31] Àton kukuru kom haxa ryhe, noro hona nenytxownà hatà, thenyenohnà komo rma hatà. Kryestu me nay hamà, mosonà, ketxkon hatà. Àsok tawro hana. Tahoxetà yonyhen hatà, Kryestu, tosonyhotxhe hatà. Mosonà ryhe, tahoxetà yonyheko, kàwyanye, thenyehra mak ha. Kryestu me nay hamà, ketxkon hatà, ukukur komo.

Farysew komo wya Txesusu yahohso nyaknyo yeryetxhàrà on ha.

[32] Àro wyaro temenye rma nosonytxetxkon hatà, toto komo, Txesus hoko. Nenytxatx-ownà mak hatà, Farysew komo. Àro ke, tanoto komo nyahtxownà hatà, nyamoro, Kho-ryenkom màn yonye ro yoh kom yakoro xarha. Ahosno ynye ro komo rma nyahtxownà hatà. Txesus yahohso nànyahtxownà hatà.

[33] Àtoko rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, toto komo wya. Mexehra nyhe rma wehxaha, awawonye, kekon hatà. Amnye àtehe harha, ronyaknyenhàrà hyaka harha. [34] Uro mehoryatxhe rma haryhe. Ronyhera mak manatxhe. Henta ya na àten ha. Àsna àtohra manatxhe, kekon hatà, Txesusu.

[35] Henta ya ryhe teno, mosonà, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, tàwyanye rma. Henta ya ryhe teno, tonyehtor horà. Anatoko monyen kom waka ten hana, kukukuru kom waka, atakhahxemo kom waka, Kryekyana kom yowto hon kom waka, ketxkon hatà. Anatoko Kryekyana komo xarha hananàhso ten hana. [36] Àsok tawro, uro mehoryatxhe rma haryhe, ronyhera mak manatxhe, ken haryhe, ketxkon hatà. Àsok tawro, àsna àtohra manatxhe, ken haryhe, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, tàwyanye rma.

Kàhnawonye Khoryenkom yokato yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

[37] Taa. Nenmahye haxa hatà, asahxemtotho komo yohàtho haxa. Àro ho nosowaxehtoy hatà, Txesusu. Teryewrye ro nàrwonàmye hatà. Onok kom hana eryehohra natxow ha, tàhnawonye, twokru xan komo wyaro mak ha, kekon hatà. Àro wyaro eryehohra oyehtokonye, omohtxoko, rohyaka, tuna wyarono yonso, teryehorye harha oyehtxoho menye, twokru yonyenhàyamo wyaro harha teryehorye oyehtxoho menye, kekon hatà. [38] Rohona owyanye xenyetoko rma, karyhe roro harha manatxhe hampànà, ohnawonye. Àro hoye ro anar komo mewakryetxhe xarha hampànà. Yukryeka yatumnaye tuna yomoknàrà wyaro, ohnayenye tehe xarha, anar komo yowakryetxho, karyhe roro harha ehtxoho komo. Àro wyaro rma rha nkehe, àmenhosahonhàr xarha, Khoryenkom karyehtan hoyeno, kekon hatà, Txesusu.

[39] Àro wyaro tàwya tatoko rma, kàhnawonye Khoryenkom yokato yehtxoho yokarymekon hatà. Ànyakhen me rma hak nehxakon hatà, Khoryenkom yokato, kahe yaka harha àtohra rma hak Txesusu yesnàr ke hatà, ehonomnà me xaxa naha

katxho mehra rma hak esnàr ke hatà. Amnye haxa tànyahxem me nehxakon hatà, noro, Txesus hona xeny komo hyaka.

Toto komo wya anar me rha Txesusu hutwatxhàrà on ha.

40 Tàwyanye Txesusu rwonà yonytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, toto komo, àton kukuru komo. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me xaxa mpànà naha ha, mosonà, ketxkon hatà. Tomohsom me nay hatà, noro, Moyses heno nekarymatxho rma. Noro moson hamà, ketxkon hatà. 41 Kryestu haxa we moson ha, ketxkon hatà, anar komo. Àna ryhe mpe, ketxkon hatà, anar komo. Karyeryeya honotho make ryhe mpe Kryestu me naye, ketxkon hatà. 42 Onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà. Dafe heno yohamàtho me naha hampànà, Kryestu, kehe. Beryen honotho me naha hampànà, Dafe heno yowto honotho me rma naha hampànà, kehe, Khoryenkom karyehtanà, ketxkon hatà. Karyeryeya honotho me haxa naha, mosonà. Àro ke, Kryestu mehra nay hamà, ketxkon hatà.

43 Àro wyaro àme ryehra nehxatxkon hatà, toto komo. Anar me rha Txesusu hutwetxkon hatà. 44 Ukukur komo ryhe, noro yahohtxahke rma nehxatxkon haryhe tà, horykomo komo hyaka anàr horà. Ahohsàra mak nehxatxkon hakahpa tà.

Txesus hona xenyhera Farysew komo yexetxhàrà on ha.

45 Totxownà harha tà, ahosno ynye ro komo, ànyahxemotho komo. Khoryenkom màn yonye ro yoh komo hyaka harha, Farysew komo hyaka harha, totxownà hatà. Àsok tawro noro yokhàra mahtxoko, ketxkon hatà, nyamoro. Àsok tawro noro yokhàra mahtxoko.

46 Àna matà, ketxkon hatà, anoto komo. Noro rwonà, ohxe rma haxa naha, anar komo yoho rma haxa mak ha. Noro wyaro àrwomra ro mak natxhe, anar komo, ketxkon hatà.

47 Àna matà, omnyam xarha oyonkuhtotxow hamà, mokà ymo, ketxkon hatà, Farysew komo. 48 Noro hona kat nenyatxowà, horykomo komo, owyanye. Noro hona kat nenyatxowà, Farysew komo, amna kukuru komo. Noro hona xenyhera natxow hamà, ketxkon hatà. 49 Norohnàtho me mak natxhe, toto komo, noro hyaka tohsamnohsom komo. Kàyweronàhyamatxho komo hutwahra ro mak natxhe, ketxkon hatà. Nyamoro rma, anatoko noro hona nenyatxow hana. Tanàhnohsom me mak natxhe hampànà, ketxkon hatà, Farysew komo.

50 Àto nehxakon hatà, Nekoknemusu. Txesusu hyaka àtosahotho rma mok nehxakon hatà. Farysew komo kukuru rma mok nehxakon hatà. Noro rma, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye, tkukuru komo wya. 51 Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro kehtokonye, onà wyaro kahra tehxatxow hamà, toto hoko, kekon hatà. Atxke naha, mokà ymo, tanàhnohsom me hak nahko, kahra tehxatxow hamà. Noro yonytxahra ro rma haka, àro wyaro kahra rma tehxatxow hamà. Noro yexetxhàrà hutwahra ro rma haka, atxke naha mokà ymo kahra rma tehxatxow hamà, kekon hatà, Nekoknemusu.

52-53 Àna matà, àsok tawro noro ymo kurunhonàr xe manaye, ketxkon hatà, nyamoro, àwya. Noro wyaro rma rha Karyeryeya honotho me manaye. Norohnàtho kom kukuru me manaye, omoro xarha, ketxkon hatà. Khoryenkom karyehtanà xenyko. Àro rma, onà wyaro kahra nay hamà. Karyeryeya hon kukuru komo ryhe, Khoryenkomo rwonà yokarymany me naha hampànà, kahra ro mak naha ha, ketxkon hatà, Farysew komo, Nekoknemusu wya.

8

Moson wosà kàrà hok nahko katxhàrà on ha.

1 Bàn kom yaka totxownà hatà, omeroron komo. Txesus haxa ryhe, Oryefera yàhàn hona toy hatà.

2 Sa, nenmahye hatà. Enmahrà ro toy harha tà, noro, Khoryenkom màn yaka. Àhyaka nomohtxownà hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Àro ke hananàhyatxkon hatà, noro, eryewtaxaho.

[3] Nomohtxownà hatà, Farysew komo, àyweronàhyamano ynye ro kom yakoro xarha.
Wos yohtxownà hatà. Anaro kàrà hoko ehxah me nehxakon hatà, noro. Kàrà hoko rma
ehtoko, noro yahohtxownà hatà, nyamoro. Txesusu hyaka nehtxownà hatà. Akrataka
netxownà hatà, toto komo yamrakataka. [4] Khananàhnye y, ketxkon hatà, àwya. Moson
wosà kàrà hok nahko, tànyohnà hoko. Amna nenyo, ketxkon hatà. Àro ke amna nahosno,
anàhnohrà horà. [5] Àsok tawro hana. Tàwya kàyweronàhyamantokonye, onà wyaro nkekon
hatà, Moyses heno, ketxkon hatà. Anaro kàrà hoko ehxahotho komo etahatxoko, toh ke,
kekon heno hatà. Àsok kat màkeno, omoro, moson hoko, ketxkon hatà, Txesusu wya.
[6] Àro wyaro tàwyanye tatoko rma, noro kukmetxkonà rma haryhe tà. Àsok tawro hana.
Krawame koyukyatxow hamà, ketxkonà rma haryhe tà. Atxke màkehe tawro xe rma
nehxatxkon haryhe tà, àwya.

Noro ryhe, newanay hatà. Yukryeka menhoy hatà, tamor ke. [7] Àsok kat màkeno,
ketxkonà rma hatà, nyamoro. Àro ke nosowaxehtoy hatà, noro. Onà wyaro nkekon hatà,
àwyanye. Onokà ryhe, okukur komo, tanhàn hokonohnà ro me naye. Noro htxero hak
netahano, toh ke, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. [8] Àro wyaro tàwya katxhe rma, newanay
xarha tà. Yukryeka menhoy xarha tà, tamor ke.

[9] Nyamoro ryhe, tàwyanye enytxatxhe rma, totxownà hatà. Wos yotahahra rma, totx-
ownà hatà. Àsok tawro hana. Tanhàn hokono ro me nehutwetxkon hamà. Horykomotho
komo htxero totxownà hatà. Àwenaryenye totxownà xarha tà, anaro komo, omeroro hatà.
Noknomye hatà, Txesusu, noro ro. Akratawo rma nehxakon hatà, wosà.

[10] Nosowaxehtoy xarha tà, Txesusu. Wosà y, kekon hatà. Totxow hamà. Totahahorye
manaha kahra harha natxowà, owya, kekon hatà.

[11] Rohà y, àro wyaro kahra harha natxhe, kekon hatà.

Àro wyaro kahra rma rha wehxaha, uro xarha, kekon hatà, àwya. Ohxe àtoko. Ayanhàn
hokohra harha exko, kekon hatà, Txesusu, àwya.

Toto komo yawasmenye uro katxhàrà on ha.

[12] Taa. Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, toto komo wya. Toto komo yawas-
menye uro, kekon hatà. Toto komo yawasmenye uro. Awasànà ryhe kawasmetxow
hamà. Àro wyaro rma rha, yaworon xaxa uhutwamohsehe, toto komo wya, kekon
hatà. Uhutwanyehnà komo rma, awaràn wawon komo wyaro natxow hamà. Rakoro
otontokonye rma, àro wyarohra harha manatxhe, kekon hatà. Awasàn hon komo wyaro
harha manatxhe, owyanye yaworon xaxa hutwanàr ke. Karyhe roro harha manatxhe,
kekon hatà, Txesusu.

[13] Àto nehxatxkon hatà, Farysew kukuru komo. Onà wyaro nketxkon hatà, àwya. Ohoko
rma moskarymehe, ketxkon hatà. Thoko rma toskarymaxem komo, anatoko yaworohra
nketxow hana. Omoro rma yaworohra moskarymen hamà, ketxkon hatà.

[14] Rohoko toskarymaxemà rma, yaworo rma koskarymano, kekon hatà, Txesusu,
àwyanye. Àsok tawro hana, ryehutwanàr ke hamà. Henta nyero hana komokye ha,
kekon hatà. Henta ya hana àten ha. Uhutwahra rma manatxhe, omnyamo. Uro haxa
ryhe uhutwehe. Àro ke yaworo koskarymehe, kekon hatà. [15] Atxke manaha màketxhe
rma haryhe, toto komo wya. Oyehutwatxho hoye ro àro wyaro màketxow hamà, toto
yehutwatxho hoye ro mak ha, kekon hatà. Atxke manaha kanyehnà uro, toto komo wya.
[16] Àro wyaro rowya tatok haxa, yaworo rma àkehe. Àsok tawro hana, uro rohnà ryesnàr
ke, kekon hatà. Ronyaknyenhàr yakoro xarha, atxke manaha kehe amna, toto komo wya.
Àro ke, àro wyaro rowya tatoko, yaworo rma àkehe, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo
wya.

[17] Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, kàyweronàhyamatxho komo, onàrwonàhya-
manàr komo, kekon xarha tà, àwyanye.

Eten kom hana yokarymen ha, toto ha. Àro komo yokarymantoko, 2 me hak nahtxoko,
ekarymany komo, yaworo thutwaxem me ehtxoho me.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà. [18] Àro wyaro katxhàrànhàrà yawo
ro wehxaha. Àsok tawro hana, 2 me amna yesnàr ke hamà. Roskarymantoko rma,
rohoko rma koskarymehe. Royàm xarha, ronyaknyenhàrà rma, rokarymehe, kekon hatà,
Txesusu.

[19] Henta naye, oyàmà, owya, ketxkon hatà, nyamoro, àwya. Henta naye, oyàmà.

Amna hutwahra manatxow hamà, kekon hatà, noro. Rohutwahra manatxow hamà.
Royàm hutwahra xarha manatxow hamà. Owyanye rohutwantoko rma, royàm xarha
hutwanàràtho haryhe, owyanye, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

[20] Àro wyaro nkekon hatà, Khoryenkom màn yawo tehtok hatà. Txenyeru yonkahtoho
ro màhto ryhe nehxakon hatà. Hananàhno yeryakon hatà. Noro xehra nehxatxkon hatà,
nyamoro. Ahohsàra mak nehxatxkon hakahpa tà, noro yahohtoho mehra hak esnàr ke
hatà.

Enyhoryehnà me rma awayehyatxhe hampànà katxhàrà on ha.

[21] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya. Amnye àtehe,
kekon hatà. Rototxhe, uro mehoryatxhe rma haryhe. Ronyhera mak manatxhe. Àro ke,
enyhoryehnà me rma awayehyatxhe hampànà, ayanhàn kom hokon me rma, kekon hatà.
Henta ya na àten ha. Àsna àtohra manatxhe kekon hatà.

[22] Àsoke nkan ha, ketxkon hatà, nyamoro, tàwyanye rma. Àro wyaro katxho rma, àsok
hana nay ha, henta ya na àten ha, àsna àtohra manatxhe, katxho rma. Anatoko tano me
ro rma newayehken hana, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

[23] Omnyamo ryhe, tanono ro me manatxhe, kekon hatà, àwyanye. Uro haxa ryhe, kahe
yawonotho me wehxaha. Yukryeka hono ro me manatxhe, omnyamo. Uro haxa ryhe,
yukryeka hono ro mehra wehxaha, kekon hatà. [24] Enyhoryehnà me rma awayehyatxhe
hampànà, ayanhàn kom hokon me rma, àkano, owyanye. Rohoko noro mok hamà, kahra
rma oyehtokonye, enyhoryehnà me rma awayehyatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu,
àwyanye.

[25] Onokà ryhe omoro, ketxkon hatà. Onokà ryhe omoro.

Koskarymano rma, owyanye. Noro rma uro, kekon hatà. [26] Atxke oyexetxhàyamo
yokarymatxehkahra rma hak wehxaha, owyanye, kekon hatà. Anatoko yaworohra
màkehe màketxow hana, rowya. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Ronyaknyenhàrà ryhe,
tehxem me xaxa naha. Noro rwonà wekarymehe, ronenytxatxhàrà rma, owyanye, toto
komo wya, kekon hatà, Txesusu.

[27] Àro wyaro tàwya tatoko rma, Khoryenkom hoko nàrwonakon hamà, tàyàm hoko. Àro
hutwahra mak nehxatxkon hatà, nyamoro.

[28] Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Amnye Toto me Enusaho makryetxhe
hampànà, kekon hatà. Owyanye akryetxhe, onà wyaro harha màketxhe hampànà, rohoko.
Noro mok hamà, màketxhe harha hampànà, kekon hatà. Tano me rohra nehxakon hamà,
tàyàm yano me haxa ryhe khananàhyatxkon hamà, tàyamà nenytxamohsotho yano me
mak ha, màketxhe harha hampànà, rohoko, kekon hatà. [29] Ronyaknyenhàrà rma, rakoro
rma naha. Rohnànkanyehnà ro me naha, toyuknye ro me ryesnàr ke, kekon hatà, Txesusu.

[30] Àro wyaro àwya tatoko, noro hona harha nenytxownà hatà, àton kukuru komo,
thenyenohnà komo.

Worokyamo yohà ymo ryhe oyàm kom me naha katxhàrà on ha.

[31] Xuknewyana yoh kukuru komo ryhe, onà wyaro harha nketxkon hatà, Txesus hoko.
Yaworo nken hamà, mosonà, noro moson hamà, ketxkon harha tà. Nyamoro wya, onà
wyaro nkekon hatà, noro. Rorwon yawo roro rma oyehtokonye, ronhananàhrà ro me xaxa
mpànà manatxhe ha, kekon hatà. [32] Yaworon xaxa hutwany me harha mpànà manatxhe
ha. Anotomahnà ro me harha mpànà manatxhe ha, yaworon xaxa hutwany me oyesnàr
komo ke, kekon hatà.

[33] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, nyamoro. Akmaraw heno yohamàtho me ryhe
amna naha, ketxkon hatà. Noro heno yohamàtho rma, toto yanotohnà ro me amna naha.
Àsok tawro anotomahnà ro me harha mpànà manatxhe ha màkano, ketxkon hatà.
[34] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
Atxke oyehtokonye, tanotomaxem me manatxow hamà. Ayanhàn yanoto me manatxow
hamà, kekon hatà. [35] Onokà ryhe, horykomo màn yawo roro naye, anoto katà, umuru
haxa katà. Umuru ryhe, àro yawo roro nay hamà, tàyàmà hyawo roro. Àro yawo rorohra
mak naha, anoto, kekon hatà. [36] Ayanhàn yanoto me manatxhe, omnyamo. Anoto mehra
harha oynye kom me naha, Khoryenkom muru. Àro wyaro àwya oyeryetxhenye rma,
anotomahnà ro me harha mpànà manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh
komo wya.
[37] Akmaraw heno yohamàtho me khutwetxhe. Rotahanàr xe mak manatxhe. Àsok tawro
hana, rorwonà yahohsàra oyesnàr komo ke hamà, kekon hatà. [38] Uro ryhe, ronenyetxhàra
wekarymehe, royàm nenyhotho rma. Omnyamo ryhe, onenytxatxhàyam hoko manatxhe.
Oyàmà ymo komo nenytxamohsotho hoko rma manatxhe, kekon hatà, Txesusu.
[39] Àna matà, Akmaraw heno ryhe, amna yàm me naha, ketxkon hatà, àwya.
Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Akmaraw heno hokru me xaxa
oyehtokonye, noro heno wyaro rma rha ohxe oyesnàràtho kom haryhe, kekon hatà.
[40] Rotahanàr xe mak manatxhe. Yaworon xaxa yokarymanye rma yotahanàr xe manatxhe,
kekon hatà. Khoryenkomo nenytxamohsotho rma wekarymehe, owyanye. Àro yokary-
manye rma yotahanàr xe manatxhe. Àro wyarohra nehxakonà, Akmaraw heno, kekon
hatà. [41] Oyàmà ymo komo wyaro, ayanhàn kom hoko manatxhe, kekon hatà, Txesusu.
Àna matà, anaro rha kàrà hokonotho komo hokru mehra amna naha, ketxkon hatà.
Towenyxa mak naha, amna yàmà. Khoryenkomo ryhe noro ha, ketxkon hatà.
[42] Àna matà, oyàm kom mehra nay hamà, Khoryenkomo, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
Oyàm kom me noro yehtoko rma, rox oyesnàràtho kom haryhe. Àsok tawro hana, noro
hyaye romoknàr ke, kekon hatà. Rano me rohra komokye. Noro ryhe ronyakye, kekon
hatà. [43] Ronekarymanàrà oyonkukmetxow hamà, rorwonà yonytxanàr xehra oyesnàr
komo ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.
[44] Worokyamo yohà ymo ryhe, oyàm kom me naha. Noro ymo yoyuknuru xe rma
haxa manatxhe. Wayehkano ynye ro me rma nehxakonà, noro ymo, amnyehra rma,
kekon hatà. Yaworon xaxa yonytxanyehnà ro me naha. Àsok tawro hana, tàhnawo
yaworonohnà ro me tesnàr ke, kekon hatà. Tehutwatxho hoye ro temarontehe. Àsok
tawro hana, tàtemarontaxemà ro me tesnàr ke, toto temarontatho komo yoh me xarha
tesnàr ke, kekon hatà. Noro ymo, oyàm kom me nay hamà, toyuknuru xe oyesnàr komo
ke. [45] Uro haxa ryhe mameryeketxhe, rowya yaworon xaxa yokarymanàr ke mak ha, kekon
hatà. [46] Atxke kat wehxano, owyanye. Ranhàn yokarymahra ro mak manatxow hamà,
ehxera esnàr ke, kekon hatà. Yaworon xaxa wekarymehe, owyanye. Àsok tawro uro
mameryeketxowà, kekon hatà. [47] Khoryenkom hokru komo ryhe, noro rwonà yonytxany
me natxhe. Enytxahra mak manatxhe, omnyamo. Àsok tawro hana, Khoryenkom hokru
mehra oyesnàr komo ke hamà, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

Akmaraw heno ehxera rma hak ehtoko wehxakonà rma katxhàrà on ha.

[48] Onà wyaro nketxkon xarha tà, Xuknewyana yoh komo, Txesusu wya. Àro wyaro owya
tatoko, Samaryayana komo wyaro orwonan hamà, ketxkon hatà. Samaryayana me nay
hamà, mosonà, kany me amna naha, ohoko. Worokyamo yoh me nay hamà, mosonà, kany
me amna naha. Yaworohra katà àro wyaro amna nkeno, ohoko, ketxkon hatà.
[49] Worokyamo yoh mehra wehxaha, kekon hatà, noro, àwyanye. Toyuhsomà ro me
royàmà wenyaha, uro. Toyuhsom mehra mak uro menyatxhe, omnyamo, kekon hatà.
[50] Ohxe xaxa nay hamà mosonà katxhohnà rma uro khananàhyatxhe. Royàmà ryhe,
ohxe xaxa nay hamà, mosonà, tawro xe naha, owyanye. Noro ryhe, ohxe ryehtxoho
hutwamohsehe hampànà, owyanye, kekon hatà. [51] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe

ha, owyanye. Rorwonà yoyuknye ro me oyehtokonye, àwayehpànà ro me harha manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

52 Worokyamo yoh me xaxa manay hamà, ketxkon hatà, àwya. Owya, rorwonà yoyuknye ro me oyehtokonye, àwayehpànà ro me harha manatxhe hampànà, tatoko rma, worokyamo yano me orwonan hamà. Àsok tawro hana. Wayehtxownà hatà, Akmaraw heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo xarha, ketxkon hatà. 53 Wayehye hatà, Akmaraw heno, khoryen heno komo. Noro heno yoho nyhe kat manaye, owya, ketxkon hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo xarha wayehtxownà hatà. Onok haxa ryhe omoro, owya, ketxkon hatà, nyamoro, Txesusu wya.

54 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, noro. Ehonomnà xaxa uro kany me ryehtoko, anatoko ehonomnà mehra rma wehxan hana, kekon hatà. Àro wyaro kany mehra mak wehxaha, uro. Royàmà ryhe, ehonomnà xaxa mosonà kany me naha, rohoko. Noro rma hoko, Khoryenkomo ryhe noro kany me manatxhe, omnyamo, kekon hatà. 55 Noro hutwahra mak manatxhe. Uro haxa ryhe, noro uhutwehe. Noro hutwahra wehxaha kany me haxa ryehtoko, rotemarontanàràtho haryhe, owyaronye rma rha, kekon hatà. Noro hutwany me mak wehxaha. Noro rwonà yoyuknye ro me xarha wehxaha, kekon hatà. 56 Akmaraw heno ryhe, ohoryen heno komo rma, romohtoho hutwekonà. Àro hoko rma neryehotekonà, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

57 Àna matà, horykomotho mehra manaha, ketxkon hatà, nyamoro. 50 txemnyeh mehra manaha. Àsoke ryhe Akmaraw heno menyeye, ketxkon hatà.

58 Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon hatà. Akmaraw heno ehxera rma hak ehtoko, wehxakonà rma, uro, tehxemà ro kaxe, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

59 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, toh yamuhtxownà hatà, naymoro, noro yotahanàr horà. Nosonyehkahye mak hatà. Nahatakay hatà, Khoryenkom màn yaye.

9

Enhunu rotho yontanàhàthàrà on ha.

1 Taa. Asama yarye tàtontoko, toto yonyey hatà, Txesusu. Enhunu ro rma noro hatà. Enhura rma nenuruy hatà.

2 Khananàhnye y, ketxkon hatà, ànhananàhrà ro komo, Txesusu wya. Xenyko mokro. Onok yanhàn yano me enhura rma nenuruye, tanhàn yano me katà, tàyàm kom yanhàn yano me katà, ketxkon hatà.

3 Onà wyaro neyuhtxownà hatà, Txesusu. Tanhàn yano mehra enhura rma nenuruye, kekon hatà. Tàyàm kom yanhàn yano mehra xarha enhura rma nenuruye. Khoryenkom yahoxetà yonyhonàr horà ryhe, enhura rma nenuruye, mosonà. Tonyxem me rma naha, Khoryenkom yahoxetà, rowya enyhoryenàr ke, kekon hatà. 4 Ronyaknyenhàr yomyawon hokono ro me xaxa mpànà wehxaha ha, amnye rma, tano rma hak ryehtoko, kekon hatà. Awasnawo ryhe tatamokyan hamà, komyawon hoko. Kohsaya atamokhera harha tehxan hamà. Àro wyaro rma rha, tano rma hak ryehtoko katamokyaha, awasnawo tatamohxem komo wyaro. Tanohra harha ryehtoko, atamokhera harha wehxan hamà, kohsaya atamokhen komo wyaro. 5 Yukryeka ho ryehtoko ro rma haka, toto komo yawasmeny me wehxaha, kekon hatà, Txesusu.

6 Àro wyaro tàwya tatoko rma, netahtay hatà. Tyufa kekon hatà, yukryeka hona. Totakru ke rma nàkrosmay hatà. See see see, toto yonuru yahey hatà, kawaw ke. 7 Àtoko, kekon hatà, àwya. Osompatakorokatxa, tuna kwaka, Eserowe kuthonà txko kwaka, kekon hatà. Eserowe katxho rma, tàhyosàrànkemà katxho me rma naha.

Àro ke, toy hatà, enhunu ro. Nosompatakorokay hatà. Tonke harha nomokye hatà.

8 Noro yonytxownà hatà, xenye rotho komo, ukukuru komo rma, anar komo xarha. Uro nyhe txko rotxenyerun ha kanye rotho me xenyenhàyamo rma mokyam nehxatxkon hatà. Tonke harha tàwyanye xenyetxhe, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Tan

tehxemà rotho moson hamà, ketxkon hatà. Uro nyhe txko rotxenyerun ha kanye rotho
rma moson hamà. Norohnàtho kat mosonà, owyanye, ketxkon hatà, tàwyanye rma.
[9] Norotho moson hamà, ketxkon hatà, anar komo. Norohnà mosonà, noro wyaron moson
hamà, ketxkon hatà, anar komo. Onà wyaro haxa noskarymay hatà, noro. Norotho uro ha,
kekon hatà. [10] Àsoke ryhe oyontano, ketxkon hatà, àwya. Àsoke ryhe oyontano. [11] Kawaw
krosmano, toto. Txesusu rma noro hatà, esotà, kekon hatà. Ronuru yaheno, kawaw ke.
Eserowe kuthonà txko kwaka osompatakorokatxa, kano, rowya. Àro ke àton ha, kekon
hatà. Kosompatakorokan ha. Kontan harha, kekon hatà, enhunu rotho. [12] Henta naye,
ketxkon hatà, àwya. Àna hana, àywenyeke wehxaha, kekon hatà, noro.

Farysew komo wya enhunu rotho yonytxatxhàrà on ha.

[13] Taa. Enhunu rotho yatxownà hatà, Farysew komo hyaka. [14] Hokano ytxoho yawasàn
ho nentanàhye hatà, Txesusu. Àro ho kawaw krosmay hatà.

[15] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Farysew komo, noro wya. Àsoke ryhe oyonteko,
ketxkon hatà.

Ronuru yaheko, kawaw ke, kekon hatà, noro. Kosompatakorokeko. Tonke harha
wehxaha, kekon hatà.

[16] Onà wyaro nketxkon hatà, Farysew kukuru komo. Hokano ytxoho yawasàn ho àhok
nehxak hatà, ketxkon hatà. Kàyweronàhyamatxho komo yawo rohra nehxak hamà. Àro
ke, Khoryenkomo nànyaketxho mehra nay hamà, ketxkon hatà. Onà wyaro haxa nketxkon
hatà, anar komo, Farysew kukuru komo rma. Àna matà, ohxe we naha ha, ketxkon hatà.
Atxke tehtok haxa, Khoryenkom yahoxetà yonyhohtoràtho haryhe mà, àwya, ketxkon
hatà. Àro wyaro àme ryehra Txesus hutwetxkon hatà, nyamoro.

[17] Àro ke, onà wyaro nketxkon xarha tà, enhunu rotho wya. Àsok màkeno, omoro, noro
hoko, ketxkon hatà. Oyontanàhyak hatà. Àsok màkeno, noro hoko, ketxkon hatà.

Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me haxa we naha ha, noro ha, kekon hatà,
enhunu rotho.

[18] Noro yontanàhàthàrà yameryeketxkon hatà, nyamoro, Xuknewyana yoh komo. Àna
make ryhe mpe, enhunu rotho make ryhe mpe mosonà, ketxkon hatà. Nentek make ryhe
mpe, ketxkon hatà. Àro ke, àyàm komo yanyekhotxownà hatà, yaworo noro hutwanàr
horà. [19] Enhura rma nenuruye, amna hokru, kany me manatxow hatà, ketxkon hatà, àyàmà
wya, àyonà wya xarha. Norotho moson ha, owyanye. Enhura enusahotho rma mosonà,
owyanye. Àsoke ryhe nenteko, ketxkon hatà, Farysew komo.

[20] Mosonà ywero amna naha, ketxkon hatà, àyàm komo. Amna hokru mosonà. Noro
rma, enhura rma nenuruye, ketxkon hatà. [21] Entathàrà hutwahra mak amna naha.
Entanàhnyenhàrà hutwahra xarha amna naha, ketxkon hatà. Oskarymako katxoko, noro
wya. Horykomo me harha heno naha. Àro ke noskarymen hamà. Oyoyukyatxow hamà,
ketxkon hatà, àyàm komo, Farysew komo wya.

[22] Àro wyaro nketxkon hatà, nyamoro hona toseryehrà komo ke hatà, Xuknewyana
yoh kom hona rma toseryehrà komo ke hatà. Àsok tawro hana. Onà wyaro kanyenhàr
me nehxatxkon hatà, nyamoro rye rma. Kryestu me naha, Txesusu, kany komo ryhe,
atxke natxow hamà, kakoronye ohsamnohpànà ro me harha hak nahtxoko, kanyenhàr me
nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo. Àro wyaro katxhàrà hona noseryehyatxkon
hatà, àyàm komo. [23] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà. Oskarymako katxoko, noro wya.
Horykomo me harha heno naha, ketxkon hatà, oseryehrà komo.

[24] Àro ke, enhunu rotho yanyekhotxownà xarha tà, nyamoro. Yaworo xaxa oskarymako,
Khoryenkomo nenytxanàr me, ketxkon hatà, àwya. Noro ymo amna nhutwehe. Atxke
rma haxa naha, ketxkonà rma haryhe tà.

[25] Atxke ehtxoho hutwahra wehxaha, kekon hatà, noro. Onà wyaro ryehtxoho ryhe
uhutwehe. Enhunu rotho rma, tonke harha wehxaha. Àro wyaro ryehtxoho ryhe
uhutwehe, kekon hatà.

[26] Àsoke ryhe oyeryako, ketxkon hatà. Àsoke ryhe oyontanàhyako.
[27] Koskarymano rma, kekon hatà. Ronytxahra mak mahtxoko. Àsok tawro ronytxanàr
xe xarha manatxowà. Noro nhananàhrà ro me oyesnàr komo xe kat manatxowà, omnyam
xarha, kekon hatà.
[28] Neytxownà hatà, nyamoro. Omoro yxako ryhe, noro nhananàhrà ro me manay hamà,
ketxkon hatà. Amna ryhe, Moyses heno nhananàhrà rotho me haxa amna naha, ketxkon
hatà. [29] Noro heno yexetxhàrà amna nhutwehe. Khoryenkomo ryhe nàrwonakon hatà,
noro heno yakoro. Noro ymo yehtxoho hutwahra mak amna naha, ketxkon hatà. Henta
nyero hana nomokye ha. Uhutwahra rma amna naha, ketxkon hatà, enhunu rotho wya.
[30] Àsok tawro harha, kekon hatà, noro. Noro ryhe rontanàhyako. Noro yehtxoho
hutwahra rma manatxhe, omnyamo. Àsnye ro omokàthàrà rma hutwahra manatxhe.
Àsok tawro harha, kekon hatà. [31] Atxke tehxem komo yonytxanyehnà ro me nay hamà,
Khoryenkomo. Towakryenye ro kom haxa ryhe yonytxehe. Toyuknye ro komo rma
yonytxehe, kekon hatà. [32] Enhura enusahotho komo yontanàhtoho ryhe, enytxahnà
rotho me nay hamà. Amnyehra rma enytxahnà rotho me nehxakon hamà, kekon hatà.
[33] Khoryenkomo nànyaketxho me nay hamà, noro, rontanàhnyenhàrà. Khoryenkomo
nànyaketxho mehra haxa tehtoko, onyhoryeno yeryehtoràtho haryhe mà, àwya, kekon
hatà, enhunu rotho, Xuknewyana yoh komo wya.
[34] Àna matà, ketxkon hatà, nyamoro. Ayanhàn yano me enhura oyonuruye. Omoro rma,
amna hananàhrà xe manay hamà. Onhananàhpàtor me mak amna naha. Àtoko yxak ha,
ketxkon hatà. Amna yakoro ohsamnohpànà ro me harha exko hampànà, ketxkon hatà,
noro wya.

Enhunu rotho wya Toto me Enusah me Txesusu hutwatxhàrà on ha.

[35] Enhunu rotho yokaytà yonytxay hatà, Txesusu. Àtoko yxak ha ketxok hatà àwya tawro
yonytxay hatà. Amnye nehorày hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwya. Toto me
Enusah hona menyano, kekon hatà, Txesusu, àwya.
[36] Rohà y, onokà ryhe mokro, Toto me Enusah me naye, kekon hatà, noro. Onok noro ha.
Uhutwamohsoko, rowya, àhona rowya xenytxoho me, kekon hatà.
[37] Onenyetxhàrà rma noro ha, kekon hatà, Txesusu. Ayakoro tàrwonyemà rma noro ha,
kekon hatà.
[38] Rohà y, ohona wenyaha, kekon hatà, noro. Tano me ro rma nehurkay hatà, akrataka.

Farysew komo wya enhun komo wyaro kat amna naye owya katxhàrà on ha.

[39] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu. Wahanonkano ynye uro komokye, xaro,
yukryeka hona, kekon hatà. Anar komo, enhun komo wyaro natxow hamà. Àsok tawro
hana, yaworon xaxa hutwanyehnà uro kany me tesnàr komo ke. Nyamoro rma, uhutwany
me harha natxhe hampànà, tonkem komo wyaro mak ha, kekon hatà. Anar komo, tonkem
komo wyaro natxhe rma haryhe. Àsok tawro hana, uhutwanye uro kany me tesnàr komo
ke. Nyamorotho rma, uhutwanyehnà me harha natxhe hampànà, enhun komo wyaro mak
ha, kekon hatà, Txesusu.
[40] Àto nehxatxkon hatà, Farysew kukuru komo, moxehra hatà. Noro rwonà yonytxatx-
ownà hatà. Àsok amna naye, owya, ketxkon hatà. Enhun komo wyaro kat amna naye,
owya, ketxkon hatà.
[41] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, noro. Enhun komo wyaro rma oyehtokonye, atxke
manatxhe katxho mehra oyesnàràtho kom haryhe, kekon hatà. Tonkem komo wyaro
tehxatxhe, kàwyamo, kany me rma manatxhe haryhe. Àro ke, atxke manatxhe katxho
me rma manatxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, Farysew komo wya.

10

Kahneru komo yonkahtoho yokarymatxhàrà on ha.

[1-2] Kuknonano me nàrwonàmye hatà, Txesusu. Tàwya tàmryenon komo yonytxoho
kuknonà rma yokarymay hatà. Onà wyaro nkekon hatà. Onà wyaro yaworo xaxa

mpànà àkehe ha, owyanye, kekon hatà. Kahneru yonye ro komo ryhe, watxa ymo yaka nowomyatxow hamà, toknà komo yonyàr horà. Toknà komo yonkahtoho yaka rma nowomyatxhe, àhotarà yarye rma, kekon hatà. Anatoko àhotarà yaryehra nowomyatxow hana, anar kom ha. Anato nekayàmyatxow hana, towomrà kom horà. Àsok tawro hana, temenyem me tesnàr kom ke hamà, kahnerutho txko yanàr xe tesnàr kom ke hamà, kekon hatà. Àro wyarohra mak natxhe, xenye ro komo. [3] Nyamoro yowomtoho me nahurmaketxhe, watxa hotarà yonye ro komo, kekon hatà. Kahneru komo xarha, tosom komo rwonà yonytxetxhe. Toknà komo ywero natxow hamà, nyamoro, kekon hatà. Esot komo yotakyatxow hamà. Nenampataketxhe xarha, kekon hatà. [4] Tàwyanye enampatakatxehkatxhenye rma, wahoro tetxhe. Àrwon komo yonytxetxhe, eknà komo. Àro ke, àwenaryenye tetxhe, kekon hatà. [5] Anar komo wenarye àtohra mak natxhe. Nyamoro hona nekahtàmyatxhe. Àsok tawro hana, àrwon komo yonytxahra tesnàr komo ke hamà, kekon hatà, Txesusu.

[6] Àro wyaro kuknonano me nàrwonàmye hatà, toto kom yakoro. Nenkukmetxkon mak hatà, ànekarymanàrà.

Kahneru yonye ro wyaron uro katxhàrà on ha.

[7] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, toto komo wya, tàrwon hutwahra esnàr komo ke hatà. Watxa hotarà wyaron uro, kekon hatà. Kahneru yonkahtoho hotarà wyaron uro. [8] Anar komo, roywaho nomohtxownà, ahananàhrà kom horà rma haryhe. Temenyem komo wyaron me mak nehxatxkonà, nyamoro, kekon hatà. Kahneru yany komo wyaron me nehxatxkonà, oyonkuhtony kom me tesnàr komo ke. Nyamoro yonytxahra mak nehxatxkonà, romryenon komo. Temenyem komo rwonà yonytxahra kahneru yehtokono wyaro, nyamoro yonytxahra nehxatxkonà, romryenon komo, kekon hatà. [9] Uro haxa ryhe, watxa hotarà wyaron me wehxaha. Àsok tawro hana, àro yarye nahataketxow hamà, kahneru komo, tànyahrà kom horà, kekon hatà. Nowomyatxhe harha, tukrunhosom me tehtxoho menye. Àro wyaro rma rha, tukrunhosom me natxhe, romryenon komo, rohona tàwyanye xenyàr ke mak ha. Tànyahmaxem me xarha natxhe, kekon hatà, Txesusu.

[10] Temenyem komo ryhe tetxhe, kahnerutho yanàr horà, etahanàr horà. Uro haxa ryhe, toto komo yonyhoryexe komokye, karyhe roro rma haxa ehtxoho menye, kekon hatà. [11] Kahneru yonye ro wyaron uro, enyhoru rma. Àsok tawro hana. Enyhoru ryhe, kahneru yonye ro rma, nosoxanomkahnohyan hamà, twayehso ro, toknà kurunhonàr horà, kekon hatà. [12] Noro yanoto kom haxa ryhe, osoxanomkahnohpàra natxow hamà. Àsok tawro hana, tatamoketxhet komo xe marma tesnàr kom ke hamà, xenye ro komo wyarohra tesnàr komo ke hamà, esom komo wyarohra tesnàr komo ke hamà, kekon hatà. Àro ke, osoxanomkahnohpàra natxhe. Anatoko kamara yonyatxow hana, kekon hatà. Tàwyanye xenyetxhe, nekahtàmyatxhe. Kahnerutho komo nomyatxhe. Àro ke, kahnerutho yahohsaha, kamara. Natakhahyatxhe, kahnerutho komo, nyamoro yokahtàmrà ke mak ha, kekon hatà. [13] Nekahtàmyatxhe, anotonano me marma tesnàr komo ke, tatamoketxhet komo xe marma tesnàr kom ke, kahneru hnàn yawohra tesnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu.

[14] Uro haxa ryhe, kahneru yonye ro wyaron me wehxaha. Enyhoru wyaron me wehxaha, kekon hatà. Romryenon komo ywero wehxaha, enyhoru rma kaxe. Roywero xarha natxhe, nyamoro, kekon hatà. [15] Àro wyaro rma rha, roywero naha, royàmà. Noro ywero xarha wehxaha. Rano me ro rma kwayehyaha, enyhoru rma kaxe, kekon hatà. Toknà yonye ro yosoxanomkahnohnàtokono wyaro, kosoxanomkahnohyaha hampànà, twayehso ro, romryenon komo kurunhotho me, kekon hatà, Txesusu.

[16] Anatoko, anaro rha kahneru komo yonyatxow hana, xenye ro komo, kekon xarha tà. Anaro rha watxa yawon me natxow hana. Àro wyaro rma rha, anaro rha yana komo yonyhoryeny me wehxaha. Xuknewyana kom marmahnà yonyhoryeny me wehxaha, kekon hatà. Romryenon me rma rha weryatxhe hampànà, nyamoro xarha. Rorwonà

yonytxetxhe. Àro wyaro noro rye me natxhe, romryenon komo. Xenye ro komo rma, towenyxa naha, uro marma mak ha, kekon hatà, Txesusu.
[17] Tosoxanomkahnohsom me ryesnàr ke ryhe, roxe rma haxa naha, royàmà, rano me ro rma twayehsom me ryesnàr ke mak ha, kekon xarha tà. Rano me ro rma kwayehyaha, rano me rma rha rasanàmtoho me, karyhe harha ryehtxoho me. [18] Anar komo yano me rohra mak kwayehyaha. Rano me ro haxa ryhe kwayehyaha, kekon hatà. Rowayehtoho rma yoh me wehxaha, royàm yano me. Karyhe harha ryehtxoho yoh me xarha wehxaha, noro yano me rma rha, kekon hatà, Txesusu.
[19] Àro wyaro oskarymanàr ke ryhe, àme ryehra harha nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo. Anar me rha noro hutwetxkon hatà. [20] Worokyamo yoh me nay hamà, mosonà, ketxkon hatà, ukukuru komo, thenyenohnà komo. Noro ymo yano me noskarymen hamà. Tàywenyeke rma nay hamà. Enytxahra tehtxe, ketxkon hatà. [21] Àna matà, ketxkon hatà, anar komo, ukukuru komo rma. Worokyamo yoh mehra haxa we naha ha, mosonà. Worokyamo yoh komo rma, àro wyaro ohxe àrwomra natxow hamà. Enhunu rotho komo yontanàhpàra xarha natxow hamà, worokyamo yoh komo. Norohnà moson hamà, ketxkon hatà, nyamoro.

Romryenon komo ryhe rorwonà yonytxetxhe katxhàrà on ha.

[22] Taa. Nasahxemtetxkon xarha tà, Xerusaryen hon komo. Khoryenkom màn yonyhoryetxhàrànhàrà hutwatxho ryhe àro hatà, asahxemtotho komo, txemnyeh waw hatà.
[23] Àtoko rma, Khoryenkom màn watxan yawo nataryeknohyakon hatà, Txesusu. Àro yawo rma nehxakon hatà, toh yexaho, thatawo, bànke hatà. Saromaw heno hutwatxho onà katxho rma àro hatà, esotà. Àro yawo rma nataryeknohyakon hatà, Txesusu.
[24] Àhyaka nohsamnohtxownà hatà, Xuknewyana yoh komo. Mexe rma haxa oyoskarymanàr hona ro amna naha, ketxkon hatà, àwya. Àsok tawro oskarymahra rma manaye. Àsokentoko ryhe moskarymeno, amna wya, ketxkon hatà. Kryestu me manaye, noro mehra kat manaye. Yaworo oskarymako, ketxkon hatà.
[25] Onà wyaro neyuhtxownà hatà, noro. Koskarymek haxa hawe, owyanye, kekon hatà. Koskarymek haxa hawe, owyanye. Rohona xenyhera rma manatxhe. Romyawono ryhe, rokarymany me naha, royàm yano me àhok ryesnàr ke, kekon hatà. [26] Rohona xenyhera mak manatxhe. Àsok tawro hana, romryenon mehra oyesnàr komo ke hamà, kekon hatà, Txesusu.
[27] Romryenon komo ryhe, rorwonà yonytxetxhe. Kahneru komo wya tonye ro komo rwonà yonytxantokono wyaro, rorwonà yonytxetxhe, kekon hatà. Toknà komo ywero nyamoro yehtokono wyaro, romryenon komo ywero wehxaha. Àro ke rakoro tetxhe, kekon hatà. [28] Nyamoro rma weryaha, karyhe roro harha. Àwayehpànà ro me natxhe. Romryenon mehra harha txeny komo ehxera ro mak natxhe ha, kekon hatà. [29] Royàmà ryhe, romryenon me wahanonkatxownà. Nàmtxownà, rowya. Noro ryhe, ehonomnà me rma haxa naha, omeroron kom yoho rma haxa mak ha. Àro ke, noro nwahanonkatxho mehra harha txeny komo ehxera natxow hamà, kekon hatà. [30] Noro rye me amna naha, royàm yakoro, kekon hatà, Txesusu.

Xuknewyana yoh komo wya Txesusu xanomkahnohàthàrà on ha.

[31] Àro wyaro tàwyanye Txesusu rwonà yonytxatxhe, noro yotahanàr xe nehxatxkon xarha tà, Xuknewyana yoh komo. Toh yamuhtxownà xarha tà, etahanàr horà.
[32] Onà wyaro nkekon mak hatà, noro, àwyanye. Eten hoye ro uro metahetxowà, toh ke, kekon hatà. Eten hoye ro uro metahetxowà. Royàm yano me anaro rha romyawon hoko wehxaknano, onenyàr kom me, kekon hatà. Anaro rha enyhoru hoko wehxaknano. Eten hoye ro ryhe, àhok ryexetxhàrà hoye ro rma, uro metahetxowà, toh ke, kekon hatà, àwyanye.
[33] Àna matà, ketxkon hatà, nyamoro. Enyhoru hoye rohra amna oyotahehe, àhok oyexetxhàrà hoye rohra mak ha. Owya Khoryenkomo wàràhyakatxho hoye ro haxa ryhe amna oyotahehe, owya noro rye me amna naha tawro ke mak ha. Toto rma, Khoryenkomo

uro kanye me rma manay hamà. Atxke manay hamà, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, àwya.

34 Àna matà, kekon hatà, noro. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, kàyweronàhya-
matxho komo, onàrwonàhyamanàr komo.
Khoryenkomo wyaro manatxhe, àkaye.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro kahra kat naye, owyanye, kekon hatà. Toto hoko, owto hon kom hoko rma, àro wyaro nkay hatà, Khoryenkomo. 35 Yaworo xaxa nay hamà, Khoryenkom karyehtanà. Àxanomkahnohpàn me nay hamà. Noro ryhe, tàwyaron me toto yonyakon hamà, kekon hatà. Khoryenkomo omnyamo katxho me netakyatxkon hamà. Àro wyaro tàrwonà yonytxany komo yotakyakon hamà, Khoryenkomo omnyamo katxho me, kekon hatà. 36 Nyamoro yoho rma haxa nay hamà, noro nwahanonkatxho, tomyawon hokono ro me ànwahanonkatxhàrà rma. Yukryeka hona tàyàm nànyaketxho rma, toto heno komo yoho rma haxa nay hamà, kekon hatà. Noro hoko rma, Khoryenkomo màwàràhyakehe màketxhe rma, omnyamo, rowya Khoryenkom muru uro tawro ke. Àsok tawro àro wyaro màketxow harha, kekon hatà, Txesusu.

37 Royàm yomyawon hokohra ryehtoko, rohona xenyhera rma ehtxoko, kekon xarha tà.
38 Àro hok haxa ryehtoko, àro wyaro hamà, katxok haxa, romyawon hoko. Anatoko rohona xenyhera rma manatxow hana. Rohona xenyehnà rma, àro wyaro hamà, Khoryenkom yomyawono, katxoko rma, romyawon hoko. Àro wyaro romyawono uhutwatxoko, onà wyaro kany me harha oyehtxoho menye, noro rye me natxow hamà, Khoryenkom yakoro, mosonà, kany me harha oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, Xuknewyana yoh komo wya.

39 Noro yahohtxahke nehxatxkon xarha tà, nyamoro. Àhyayenye mak toy hatà, osowyomanàrà.

40 Taa. Toy xarha tà, Xoknaw mon hona, Xowaw heno yosatho na. Amnyehra htxero aymomno ynyenhàr me nehxakon hakahpa tà, noro heno, àto. Àsna rma toy hatà, Txesusu. Mexe nyhe txko nehxakon hatà, àto. 41 Àhyaka nomokyatxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Onà wyaro nketxkon hatà. Mosonà yokarymekon hatà, Xowaw heno, kàwyanye, ketxkon hatà. Noro heno ryhe, tahoxetà yonyhohra nehxakonà. Yaworo xaxa mak moson yokarymay hamà, ketxkon hatà, toto komo. 42 Txesus hona harha nenytxownà hatà, ukukuru komo, thenyenohnà komo rma.

11

Rasru heno wayhàthàrà on ha.

1 Taa. Ekeh me rma haxa nehxakon hatà, toto. Rasru rma noro hatà. Betanya hono rma mok nehxakon hatà, Maryeya komo yeheka rma hatà, Mahta xarha yeheka hatà. Betanya hon me nehxatxkon hatà, nyamoro. Noro rye me nehxatxkon hatà. 2 Maryeya ryhe, Kohkomo karyeny me nehxakon hatà, ownyak ke àkaryeny me hatà, tàhpotx ke àhrorà yonyhoryeny me hatà. Noro rma yeheka, Rasru rma, ekeh me rma haxa nehxakon hatà.

3 Àro ke, tanoto komo nyahtxownà hatà, àwosàn komo, Txesusu hyaka. Amna yohà y, ekeh me rma haxa manaye, onàhnànàthàrà, Rasru, kaxe nànyahtxownà hatà.

4 Tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu. Àwayehkanyehnà me naha, eheryanà, kekon hatà. Ehonomnà me Khoryenkomo yonyhony me haxa naha. Ehonomnà me rma rha Khoryenkom muru yonyhony me xarha naha, eheryanà, kekon hatà, Txesusu. 5-6 Àro ke, tàwya ekaytà yonytxatxhe rma, nàramamyakon hatà. Mahta komo xe nehxakon hatà, ewtà xe xarha hatà, Rasru xe xarha hatà. Àxan komo rma, àtohra rma hak nehxakon hatà. Asako ro nenmahye hatà, àto rma.

7 Asako ro enmahàtxhe, onà wyaro nkekon hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Àpa txowà, kekon hatà. Àpa txowà, Xukneya yamtar hona harha, kekon hatà, àwyanye.

[8] Àna matà, khananàhnye y, ketxkon mak hatà, nyamoro, àwya. Oyotahanàr xe
nehxatxkenano, toh ke, àton komo, Xuknewyana yoh komo. Àsna rma rha màteno,
ketxkon hatà.
[9] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, noro. Awasnawo rma haka komyawon hok tehxan
hamà, 12 oras me, kekon hatà. Awasnawo àhokon komo wyaro, romyawon hoko roro rma
hak wehxaha, tano rma hak ryehtoko, rowayehtoho mehra rma haka esnàr ke, kekon
hatà. Awasnawo tontoko rma, ehurkahra tehxan hamà, kamàmà wya kawasmenàr ke.
[10] Kohsaya haxa tontoko, anatoko tehurken hana, tawanye esnàr ke, kamàmà ehxera esnàr
ke. Awasnawo tàtosom komo wyaro, tukrunhosom me rma hak wehxaha, rowayehtoho
mehra rma haka esnàr ke, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
[11] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwyanye. Nànàkyako, Rasru, dàhnàn komo, kekon hatà.
Ànàhsaho rma naha. Noro yompakaxe àtehe, kekon hatà.
[12] Àna matà, amna yohà y, ketxkon hatà. Ànàhsah me tehtoko, mexehra ohxe harha nay
hamà, ketxkon hatà.
[13] Noro wayehtoho hok haxa nàrwonakon hatà, Txesusu, tàwya ànàhsaho rma naha
tatoko rma. Àro wyaro uhutwahra mak nehxatxkon hatà, nyamoro. Ànàhtoho rma
hutwetxkon hatà. Ànàhso atakryetxho rma hutwetxkon hatà. [14] Àro ke, onà wyaro nkekon
hatà, Txesusu. Wayehyako, Rasru heno, kekon hatà, àwyanye uhutwanàr horà. [15] Rohnawo
rma wayehyako. Àro ke, teryehorye wehxaha, àto ehxera ryesnàr ke. Àsok tawro hana.
Amnye, owyanye rahoxetà yonyetxhe, rohona xeny me nyhe manatxow hamà, kekon
hatà. Àpa txowà rma, àhyaka, kekon hatà, Txesusu.
[16] Onà wyaro nkekon hatà, Tome, tkukuru komo wya. Àpa txowà, akoro, kàwyam xarha,
kekon hatà. Twayehkaxem me ehtoko, noro yakoro twayehkaxem me rma rha tehtxe,
kàwyam xarha. Àro ke, àpa txowà, kekon hatà. Tome. Asak enusaho mosonà katxho rma
noro hatà, esot yowtà.

Toto komo yanàmnye ryhe uro katxhàrà on ha.

[17] Taa. Betanya màtkoso nomohtxownà hatà, Txesus komo. Àto tehtoko rma, Rasru
heno yonamtoho yonytxay hatà, Txesusu. Toh yowtar yaka enamsah me, 4 me rma
nenmahyako, tawro yonytxay hatà.
[18] Xerusaryen màhto nehxakon hatà, Betanya. 3 kerometrus me hana nehxakon
ha, àmoxenonà. [19] Àro ke, àsnye ro nomohtxownà hatà, àro hon komo, Xuknewyana
komo rma, thenyenohnà komo rma. Betanya hona nomohtxownà hatà, Mahta komo
hyaka, Maryeya hyaka xarha. Eheka heno komo hnànà rma nomohtxownà hatà, amna
noseryehokehe, ohokonye, kaxe rma hatà.
[20] Txesus yomoknàrà yonytxay hatà, Mahta. Àro ke, ehoso toy hatà. Maryeya ryhe, bàn
yawo rma nehxakon hatà.
[21] Rohà y, kekon hatà, Mahta, Txesusu wya. Tan oyehtok haxa, ryeheka heno
wayehpàtoràtho haryhe, kekon hatà. [22] Wayehyak ha. Anatoko àwayehsahotho hoko rma
orwonan hana, Khoryenkom yakoro. Noro ryhe oyoyukyaha xaxa hampànà, kekon hatà,
Mahta.
[23] Nasanàmyaha harha hampànà, oyeheka, àwayehxemo kom waye, kekon hatà, Txe-
susu, àwya.
[24] Noro yasanàmtoho harha uhutwehe, kekon hatà, noro. Amnye, Khoryenkomo wya
anàmno ytxoho ro ho haxa nasanàmyan hamà, ryeheka, kekon hatà.
[25] Toto komo yanàmnye ryhe uro, àwayehxemo kom waye, kekon hatà, Txesusu, àwya.
Karyhe roro harha txeny komo rma uro. Rohona xeny komo ryhe, karyhe roro harha
natxhe hampànà. Àwayehsahonhàrà rma, karyhe roro harha natxhe hampànà, kekon
hatà. [26] Karyhe roro tehxemà rma, rohona xenye rma, àwayehpànà ro me harha natxhe
hampànà. Àro wyaro hamà kahra kat manaye, kekon hatà, Mahta wya.

[27] Àna hamà, àro wyaro hamà, rohà y, kekon hatà, noro, àwya. Kryestu ryhe omoro,
rowya. Khoryenkom muru rma omoro, rowya. Yukryeka hona nomokyaha hampànà,
noro, katxhàrà rma omoro, rowya, kekon hatà, Mahta, Txesusu wya.

Txesusu ratathàrà on ha.

[28] Àro wyaro tàwya katxhe rma, toy hatà, Mahta. Towtà yanyehxe toy hatà. Maryeya rma
yanyekye hatà, toto komo nenytxahtor me mak hatà. Nuxe y, kekon hatà. Khananàhnye
nomokno. Àto manaye. Ayanyekhono, kekon hatà, towtà wya.

[29] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, nasanàmye hatà, noro. Amamehra rma toy
hatà, àhyaka. [30] Owto hona ahatakahra rma hak nehxakon hatà, Txesusu. Mahta wya
tohoràthàto rma nehxakon hatà. Àsna rma toy hatà, Maryeya. [31] Àtonàrà yonytxownà
hatà, àmàn yawon komo, Xuknewyana komo rma. Àhyaka omohxemo komo rma mokyam
nehxatxkon hatà, amna noseryehokehe, ohokonye, kany komo rma hatà. Nyamoro rma,
amamehra àtonàrà yonytxownà hatà. Àrataxe ten hamà, onamno ytxoho ro na, ketxkon
hatà, tàwyanye rma. Àro ke, noro yakoro totxownà hatà.

[32] Txesusu hyaka haxa toy hatà, Maryeya. Tàwya xenyetxhe rma, tano me ro rma
nehurkay hatà, akrataka. Rohà y, kekon hatà, àwya. Tan oyehtok haxa, ryeheka heno
wayehpàtoràtho haryhe, kekon hatà.

[33] Nàratekon hatà, teheka heno hnànà. Akoron komo xarha, Xuknewyana komo rma,
nàratetxkon hatà, noro heno hnànà rma rha. Àratanàr komo yonyey hatà, Txesusu. Àro
ke, àhnàn kom yawo rma haxa nehxakon hatà. Yuhnaye ro noseryehokay hatà, tàhnawo.
[34] Henta ryhe menamyatxoko, kekon hatà. Henta ryhe menamyatxoko.

Omok ha xenyxe, amna yohà y, ketxkon hatà, àwya.

[35] Nàratay hatà, Txesusu. [36] Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Xuknewyana komo. Noro
heno hnàn yawo rma haxa nehxaknan hamà, mosonà, ketxkon hatà.

[37] Onà wyaro haxa nketxkon hatà, ukukur komo. Enhunu rotho yontanàhyak hatà. Àsok
tawro Rasru heno kurunhohra nehxako, àwayehrà hona, ketxkon hatà.

Rasru yanàmàthàrà on ha.

[38] Yuhnaye ro noseryehokay xarha tà, Txesusu. Àro wyaro toseryehokaxemà rma toy
hatà, onamno ytxoho ro na. Toh yowtarà rma àro hatà. Àhotawo nehxakon hatà, tohu
ymo, ahutoho ymo. [39] Tohu ymo etakatxoko, kekon hatà, Txesusu.

Onà wyaro haxa nkekon hatà, Mahta, ekeh wosànànho. Amna yohà y, tkoke rma haxa
nay hamà, kekon hatà. Enamsah me, 4 me rma nenmahyako. Tkoke rma haxa nay hamà,
kekon hatà.

[40] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwya. Rohona owya xenyetoko, ehonomnà
me xaxa Khoryenkom yehtxoho menyaha hampànà, àkan hawe, owya. Kahra kat wahko,
owya, kekon hatà, Mahta wya.

[41] Àro ke, tohu ymo yotakatxownà hatà. Kakoso nosompotày hatà, Txesusu. Apa y, ohxe
xaxa manay hamà, uro menytxan hamà, kekon hatà. [42] Ronytxanye me roro oyehtxoho
rma uhutwano. Uro menytxan hamà, àkano rma, moxamo wya enytxatxho me, àwyanye
onànyaketxhàr me ronytxoho me, àwyanye noro moson hamà katxho me, kekon hatà,
Khoryenkomo wya.

[43] Àro wyaro tàwya katxhe rma, teryewrye ro nàrwonàmye hatà. Rasru y, ahatakako,
kay hatà. [44] Nahatakay hatà, àwayehsahotho. Wom ke tamokaramxe nehxakon hatà.
Tàhrokaramxe xarha nehxakon hatà. Tompatahonke xarha nehxakon hatà. Àwom-
pokatxoko, kekon hatà, Txesusu. Àwompokatxoko, ohxe harha àtotho me, kekon hatà.

Txesus xanhàn komo yosonytxatxhàrà on ha.

[45] Txesusu wya àwayehsahotho yanàmrà yonytxownà hatà, Xuknewyana komo,
Maryeya yakoron komo. Àro ke, noro hona harha nenytxownà hatà, ukukuru komo,
thenyenohnà komo rma.

46 Anar kom haxa ryhe, ukukuru komo rma, totxownà hatà, Farysew komo hyaka. Txesus
yexetxhàrà yokarymatxownà hatà, àwyanye.
47 Àro ke, tosonytxaxemà ro komo yanyekhotxownà hatà, nyamoro, Farysew komo
rma, Khoryenkom màn yonye ro yoh kom yakoro xarha. Nohsamnohtàkatxownà hatà.
Àsok tehxatxowà, ketxkon hatà, nyamoro. Àsok tehxatxowà. Tahoxetà yonyhen hamà,
mokà ymo. Anaro rha eryehokano ytxoho hok nay hamà, ketxkon hatà. 48 Noro
yatàknanàhkahra kehtokonye, àhona nenyatxow hamà, toto komo, omeroron komo.
Ehonomnà me xaxa noro yonyatxow hamà, kàkayaryet komo yoho rma haxa mak hamà,
ketxkon hatà. Àro ke nomokyatxow hamà, Homayana komo, waha komo. Karymatx-
ehketxow hamà. Kohsamnohtohotho komo yarymetxow hamà, ketxkon hatà. Enyhoru
rotho rma yarymetxow hamà. Xuknewyana heno komo rma yarymetxow hamà, omeroro.
Àro ke, àsoke ryhe tehxatxow ha, ketxkon hatà.
49 Àto nehxakon hatà, Kayfasà. Nyamoro kukuru rma mok nehxakon hatà. Txesus
hoko roro rma hak ehtokonye, Khoryenkom màn yonye ro kom yohà ymo me nehxakon
hakahpa tà, Kayfasà. Noro rma, onà wyaro haxa nkekon hatà, àwyanye, tosonytxaxemà
ro komo wya. Uhutwanyehnà ro mak omnyam hamà, kekon hatà. Uhutwanyehnà ro
mak omnyam hamà. 50 Twayehkahorye nay hamà, toto, towenyxa, àwayehkahnà me anar
komo yehtxoho me, tukrunhosom me rma omeroro Xuknewyana komo yehtxoho me. Àro
wyaro uhutwahra mak manatxow hamà, omnyamo, kekon hatà, Kayfasà, tosonytxaxemà
ro komo wya, Xuknewyana yoh komo wya.
51 Tano me rohra mak àro wyaro nkekon hamà. Khoryenkom yano me haxa ryhe
nàrwonakon hamà. Tàywenyekeno rma, Khoryenkomo rwonà yokarymekon hamà, noro
màn yonye ro kom yoh me tesnàr ke mak ha. Xuknewyana komo yonyhoryeny me Txesusu
wayehyaha, kany me rma nehxakon hamà, àro wyaro tàwya tatoko rma. 52 Xuknewyana
kom marmahnà, anaro rha yana komo yonyhoryeny me rma twayehkaxem me nehxakon
hamà. Twayehrà ke ryhe, Khoryenkom hokru me texem komo yohamnohnye me
nehxakon hamà, noro hyaka. Anaro rha yana kukuru komo rma yohamnohnye me
nehxakon hamà, àhyaka, noro rye me harha ehtxoho menye.
53 Taa. Àro wyaro tosonytxatxhenye rma, noro wayehkatxho hutwetxkonà roro rma
hatà, Xuknewyana yoh komo.
54 Àro ke, nyamoro wawo àtohra harha nehxakon hatà, Txesusu. Ahehnà ymo na toy
hatà. Owto txko hona rma toy hatà, Efrayen hona rma hatà. Àto nàramamtxownà hatà,
tànhananàhrà ro kom yakoro.
55 Xuknewyana komo yasahxemtotho hahnoke nehxakon xarha tà. Thoryen heno
komo yohokoko àtothàrànhàrà hutwatxho rma àro hatà, asahxemtotho komo. Àro ke,
Xerusaryen hona tetxkon hatà, toto komo, Xukneya yamtar hon komo rma, thenyenohnà
komo rma. Tasahxemtohra ronye rma haka tetxkon hatà, tosonyhoryenàr kom horà.
56 Txesus yohoryatxkonà rma haryhe tà, nyamoro. Khoryenkom màn yawo tehtokonye,
onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Àsok naye, mokà, owyanye, ketxkon hatà. Àsok
naye, mokà, owyanye. Asahxemtoso nomokyano. Omokhàra kat naye, owyanye, ketxkon
hatà, tàwyanye rma.
57 Onà wyaro kanyenhàr me nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom
màn yonye ro yoh komo rma, Farysew kom yakoro xarha. Henta hana nay ha, mokà ymo,
owyanye noro yonyetxhe, ekarymatxoko, amna wya, kanyenhàr me nehxatxkon hatà,
toto komo wya. Àsok tawro hana, noro yahohtxahke tesnàr komo ke hamà.

12

Maryeya wya Txesusu hrorà karyetxhàrà on ha.

1 Asahxemtono ytxoho ywaho ro rma haka toy hatà, Txesusu, Betanya hona, 6 me
enmahpàra ro rma hak hatà. Àto nehxakon hatà, Rasru, àwayehsahotho, noro nanàmàtho.

[2] Nahxemtotxownà hatà, àton komo. Mahta natamokyakon hatà, àhyakanye, ànyahrà
kom hoko. Rasru xarha nasahxemtekon hatà, Txesus yakoro, eryewtaxemo kom wawo
rma hatà.
[3] Maryeya ryhe, Txesusu karyey hatà. Ownaku yokye hatà, naknu katà rma hatà,
enyhoru rma hatà, ehetàhpenyeno rma hatà. 1 meyu keru me nehxakon hatà, amusunu.
Àro rma ke noro hrorà karyey hatà. Tàhpotx ke ryhe nenyhoryey harha tà. Ownyak hoxen
kenye rma nehxakon hatà, àmàn komo, thoxenhorye rma haxa mak hatà.
[4] Àto nehxakon hatà, Xuknasà Eskaryotesà, ànhananàhrà ro komo kukuru. Noro ya-
hohsonye ymo rma mok nehxakon hatà, àxanhàn komo wya. Noro rma, onà wyaro nkekon
hatà. [5] Tanàhnohporyehra nahko haryhe, àrotho, ownyakutho, kekon hatà. 300 txenyeru
hona, tàmporye nahko haryhe. Àro rma, tàmporye nahko haryhe, àtxenyerumnu ro komo
wya, àkatxhomnà ro komo wya, kekon hatà, Xuknasà.
[6] Àkatxhomnà komo hnàn yawohra mak nehxakon hatà, noro ymo. Temenyem me
tehtxoho hoye ro haxa ryhe, àro wyaro nkekon hatà. Àsok tawro hana, Txesus txenyerun
kom yoh me tesnàr ke hatà. Ehà rma, àtxenyerunuthuyamo yanye ro me nehxakon hatà,
tàtxenyerun me harha. Àro wyaro tehtxoho hoye ro ryhe, txenyeru hona tàmporye nahko
haryhe, kekon hatà, noro ymo.
[7] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu. Moson hoko àrwomra exko, kekon hatà.
Àhyawo rma hak nahko, ownyakutho txko, amnye àwya rokaryetxho me xarha, ronam-
nàtoko rokaryetxho me xarha, kekon hatà. [8] Àtxenyerumnu ro komo ryhe, onewakryenàr
komo rma, tano roro rma natxow hamà, awawonye. Uro haxa ryhe, tano rorohra mak
wehxaha. Amnye awawonyehra harha wehxaha, kekon hatà, Txesusu.
[9] Taa. Noro yokaytà yonytxetxkon hatà, toto komo, Xuknewyana komo rma. Betanya
ho manaye tawro yonytxetxkon hatà. Àro ke, noro yonyxe tetxkon hatà, thenyenohnà
komo. Noro marmahnà yonyxe tetxkon hatà. Rasru yonyxe xarha tetxkon hatà. Àsok
tawro hana, àwayehxemo kom waye ànanàmàthàr me noro yesnàr ke mak hatà. [10] Àro
ke, noro hoko xarha ewakhàra nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo.
Noro wayehkatxho xarha hutwetxkon hatà. [11] Àsok tawro hana. Noro yanàmàthàrà hoye
ro Txesus hona harha nenyatxkon hatà, toto komo. Xuknewyana komo rma, toh komo
yonytxahra harha nehxatxkon hatà. Txesus hona harha nenyatxkon hatà. Àro ke, Rasru
xarha wayehkanàr xe nehxatxkon hatà, eh komo.

Xerusaryen hona Txesusu yomokàthàrà on ha.

[12] Sa, nenmahye hatà. Txesus yokaytà yonytxatxownà hatà, toto komo, Xerusaryen
hon komo. Asahxemtoso omohxemo komo rma mokyam nehxatxkon hatà, thenyenohnà
komo rma hatà. Xerusaryen hona nomokyan hatà, noro ha, tawro yonytxatxownà
hatà. [13] Àro ke, ehoso totxownà hatà. Maryha yarà wyarono yaryatxkon hatà, tàwyanye
ehonomnà me xaxa noro yonyàr ke hatà. Teryewrye ro nàrwonatxkon hatà, noro yotak-
menàr me hatà. Ehonomnà me xaxa hak nahko, mosonà, ketxkon hatà. Kohkom yano me
omohsaho ryhe mosonà. Ehsayewyana komo kayaryetà ryhe mosonà. Towakryexem me
xaxa hak nahko, ketxkon hatà.
[14] Xumentu mxekrà yonyey hatà, Txesusu. Àmkakoso natakryey hatà. Àro wyaro
ehtxoho hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
[15] Seyaw hon komo y, oseryehpàra harha ehtxoko. Ohyakanye nomokyaha hampànà,
akayaryet komo. Xumentu mxekrà mkawo nomokyaha hampànà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàr yawo ro nehxakon
hamà, Txesusu. [16] Uhutwahra rma nehxatxkon hatà, ànhananàhrà ro komo. Amnye
hutwatxownà harha tà, àwayehxemo kom waye noro yasanàmàtxhe mak hatà, ehonomnà
me xaxa tonyxem me harha ehtok mak hatà. Noro yehtxoho hoko nmenhoy hamà,
amnyehran heno, katxownà harha tà. Àro wyaro nehxak hamà, àmenhosahonhàr yawo
ro tehtxoho me, katxownà harha tà, ànhananàhrà ro komo, amnye harha mak hatà.

17 Rasru yahatakanàrà yonyenhàyamo, Txesusu hyawo rma nehxatxkon hatà,
thenyenohnà komo rma hatà. Rasru y, ahatakako, tawro yonytxanyenhàyamo
rma mokyam nehxatxkon hatà. Txesusu wya anàmrà yonyenhàyamo rma mokyam
nehxatxkon hatà. Nyamoro rma, tànenyetxhàyamo yokarymatxownà hatà, anar komo
wya. 18 Enytxanyenhàyamo rma, Txesus yohoso totxownà hatà, nyamoro wya tahoxet
yonyheko, amna wya, tawro ke hatà.
19 Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Farysew komo, tàwyanye rma. Mokà ymo yakoro
tetxow hamà, toto komo, omeroron komo, ketxkon hatà. Àhorohkahranye ro mak
tehxatxow hamà, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

Kryekyana kukuru komo wya Txesusu yohoràthàrà on ha.

20 Xerusaryen hona omohxemo kom wawo nehxatxkon hatà, anaro ro komo, Kryekyana
kukuru komo. Asahxemtoso omohxemo kom wawo nehxatxkon hatà, Khoryenkomo
yowakryexe omohxemo kom wawo rma hatà.
21 Nyamoro rma totxownà hatà, Feryepe hyaka, Betsayda honotho hyaka, Karyeryeya
yamtar honotho hyaka. Hoymo y, ketxkon hatà, àwya. Txesus yonyar xe amna naha,
ketxkon hatà, Feryepe wya.
22 Ekarymaxe toy hatà, noro, Antrye hyaka. Àro ke totxownà hatà, Feryepe komo, Antrye
yakoro, Txesusu hyaka. Nekarymatxownà hatà, àwya.
23 Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Txesusu. Ehonomnà me xaxa Toto me Enusaho
yehtxoho hahnoke rma haxa naha, kekon hatà. 24 Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha,
owyanye. Tonamsom me nay hamà, natà, amnye ehetatho me. Enampàn me rma tehtoko,
towenyxa rma nay hamà. Ehetahra rma nay hamà, kekon hatà. Tonamsom me mak naha,
yukryeka waka, àwayehsaho wyaronotho rma. Àrotho rma nehetehe, thenyehra. Àro
wyaro rma rha twayehsom me wehxaha, thenyehra romryenon komo yehtxoho me, kekon
hatà, Txesusu.
25 Tano roro rma oyesnàr komo xe oyehtokonye, awayehyatxhe xak mak hampànà,
awayehrà kom hona oyekrunhonàr kom xe oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà. Tano
roro rma oyesnàr komo xehra oyehtokony haxa ryhe, mekrunhetxhe harha. Karyhe roro
harha manatxhe ha, twayehso ro oyosoxanomkahnohrà komo ke mak ha, kekon hatà.
26 Ranoto me oyesnàr komo xe oyehtokonye, rakoro àtotxok hampànà. Henta kom
ryehtok hana, rohyawo rma natxhe, ranoto komo. Ranoto me oyehtokonye, ohxe
tonyxem me oyeryatxhe hampànà, royàmà, kekon hatà, Txesusu.

Txesusu wya twayehtoho hutwamohsothàrà on ha.

27 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu. Koseryehokehe rma haxa, rohnawo, kekon
hatà. Teryewhamnohsom me harha wehxan hamà. Àsok kat àkeno, royàmà wya. Apa y,
uro ukurunhoko, ryeryewhamtoho hona, àkeno. Àro wyaro kahra wehxaha. Àsok tawro
hana. Ryeryewhamtoho me ryhe komokye, kekon hatà. 28 Onà wyaro haxa àkehe. Apa y,
tan ryehtxoho hoye ro osonyhoko, ehonomnà me xaxa, kekon hatà. Kahe yawono rwonà
neyukye hatà. Ehonomnà me xaxa osonyhosaho rma uro, kay hatà. Kosonyhehe xarha,
ehonomnà me xaxa, kay hatà, kahe yawono rwonà.
29 Nenytxatxownà rma haryhe tà, toto komo, ohsamnohxemo komo. Taraye mon
nahko hamà, ketxkon hatà, anar komo. Àna matà, Khoryenkom yanoto, totohnà rma,
nàrwonàmno hamà, moson yakoro, ketxkon hatà, anar komo.
30 Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Àsok tawro hana nàrwonàmno ha,
kahe yawono, kekon hatà. Rowya royukno hamà katxho mehra rma, owyanye haxa ryhe
moson yoyukno hamà katxho me, nàrwonàmno, kahe yawono, kekon hatà.
31 Amnye rma haxa tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho me natxhe, toto komo,
yukryeka hon komo, Khoryenkom xanhàn komo. Nyamoro yohà ymo, tarymaxem me
naha hampànà, amnye rma, kekon hatà. 32 Uro ryhe, takryexem me wehxaha hampànà,
yukryeka hoye. Àro hoye ro rohyaka nomokyatxhe hampànà, toto komo, omeroro, kekon
hatà, Txesusu.

33 Àro wyaro tàwya tatoko rma, twayehtoho hutwamohsekonà rma hatà. Yahkotohen
hona tamoyathosom me rma nehutwamohsekon hatà.
34 Onà wyaro haxa nketxkon hatà, toto komo. Kàyweronàhyamatxho komo ryhe, onà
wyaro nkehe, amna nenytxanàr me, ketxkon hatà. Tehxemà roro me naha, Kryestu, kehe.
Anar me màken hamà, omoro, Toto me Enusah hoko. Takryexem me naha hampànà,
màkehe, noro hoko, ketxkon hatà. Àsok tawro àro wyaro màken harha. Onokà ryhe noro,
Toto me Enusaho, ketxkon hatà, toto komo, àwya.
35 Onà wyaro haxa nkekon hatà, noro, àwyanye. Mexehra nyhe rma wehxaha,
awawonye, uro, ayawasmeny komo, kekon hatà. Yaworon xaxa hutwamohsonye rma,
mexehra nyhe rma wehxaha, awawonye. Àro ke, awasnawo tàtosom komo wyaro ehtxoko,
àkokmamrà hona xeny komo wyaro mak ha. Awawonye rma hak ryehtoko, uro enytx-
atxoko, yaworon xaxa hutwanàr horà, ayawasmeny kom me rma hak ryehtok mak ha,
kekon hatà. Amnye ronytxahra harha manatxhe hampànà, awawonyehra harha ryesnàr
ke. Àtoko rma, awaràn waha tàtosom komo wyaro manatxhe hampànà, kekon hatà.
Awaràn waha tàtontokonye, àtohnaha rma tetxow hamà, asama yonyhera tesnàr komo ke.
Àro wyaro rma rha, yaworon xaxa yonytxahra harha manatxhe hampànà, awawonyehra
harha ryesnàr ke, ayawasmehrany harha ryesnàr ke, kekon hatà. 36 Ayawasmeny komo rma
uro. Rohona rma xenytxoko, awawonye rma hak ryehtoko, kekon hatà. Rohona owyanye
xenyetoko, yaworon xaxa hutwany me harha manatxhe, awasnawo tàtosom komo wyaro
mak ha, kekon hatà, Txesusu, toto komo wya.
Àro wyaro tàwya katxhe rma, toy hatà. Osonyhohra harha nehxakon hatà, àwyanye.

Txesus hona xenyhera Xuknewyana komo yexetxhàrà on ha.

37 Tahoxetà yonyhonyenhàr me nehxakon hatà, Txesusu, toto komo wya. Anaro rha
eryehokano ytxoho hoko ehxahonhàr me nehxakon hatà, ànenyàr kom me. Noro hona
xenyhera mak nehxatxkon hatà. 38 Àro wyaro nehxatxkon hatà, Khoryenkom yano me,
Esaeyas heno nmenhotho yawo ro tehtxoho menye. Onà wyaro nmenhoy hatà, noro heno,
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno.
Amna yohà y, orwonà amna nekarymehe rma haryhe. Eyuknye komo ehxera mak naha
ha. Ayahoxetà menyhehe rma haryhe. Xeny komo ehxera mak naha ha.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Esaeyas heno. 39 Txesus hona xenyhera nehxatxkon hatà,
toto komo. Àsok tawro hana, Esaeyas heno wya onà wyaro xarha àmenhonàr ke hamà.
40 Nempatanyohomtetxhe hampànà, Kohkomo, àwyanye tahoxet yonyàr hona. Akàhpàn
me neryatxhe hampànà, àhnawonye, àwyanye thutwanàr hona, àwyanye thona
xenyàr hona, àwyanye uro enyhoryeko tawro hona.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Esaeyas heno. 41 Àsok tawro hana, Txesusu yonyenhàr me
rma tesnàr ke hatà, ehonomnà me xaxa noro yonyenhàr me rma tesnàr ke hatà. Àro ke,
noro hoko nàrwonakon hamà, àro wyaro tàwya àmenhontoko.
42 Txesus hona rma nenytxownà hatà, ukukur komo. Xuknewyana yoh kukur komo
rma, àhona harha nenytxownà hatà, thenyenohnà komo rma hatà. Oskarymahra mak
nehxatxkon hatà. Àsok tawro hana, Farysew kom hona toseryehrà komo ke hatà. Amna
yakoro ohsamnohpànà ro me harha ehtxok hampànà tawro hona noseryehyatxkon hatà,
àwyanye. 43 Nyamoro wya ohxe manatxhe tawro xe rma haxa nehxatxkon hatà. Toto wya
ryhe ohxe manatxhe tawro xe rma nehxatxkon hatà. Khoryenkomo wya ohxe manatxhe
tawro xehra mak nehxatxkon hatà. Àro ke oskarymahra nehxatxkon hatà. Txesus hona
xenyenhàrà rma, oskarymahra rma nehxatxkon hatà.

Ronekarymanàrà ryhe royàmà rwon yano me naha katxhàrà on ha.

44 Taa. Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, teryewrye ro hatà. Rohona owyanye
xenyetoko rma, urohnà rma, ronyaknyenhàr haxa hona menyatxhe, kekon hatà.
45 Owyanye ronyetoko rma, noro rma menyatxhe. 46 Ayawasmeny kom me komokye,
yukryeka hona, kekon hatà. Àro ke, rohona owyanye xenyetoko, awaràn wawon komo

wyarohra harha manatxhe. Yaworon xaxa hutwany me harha manatxhe, rohona owyanye xenyàr ke, kekon hatà, Txesusu.

47 Owyanye rorwonà yonytxatxhe rma, anatoko àro yawo rohra harha manatxow hana, kekon xarha tà. Àro yawo rohra oyehtokonye rma, tanàhnohsom me manatxhe hampànà kahra rma wehxaha, owyanye. Àsok tawro hana. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà kaxehra komokye. Toto komo yonyhoryex haxa ryhe komokye, kekon hatà.

48 Tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho me rma manatxhe, owyanye ranweknà-toko, rorwonà yonytxahra oyehtokonye. Urohnà rma, rorwon haxa ryhe, ronekary-matxho rma, tanàhnohsom me manatxhe hampànà kany me rma naha, owyanye, kekon hatà. Khoryenkomo wya wahanonkano ytxoho ro ho haxa, tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho me manatxhe, ronekarymatxho hoye ro mak ha, enytxahra rma oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà. 49 Àsok tawro hana, rano me rohra ronekarymatxho yesnàr ke mak ha. Ronyaknyenhàrà ryhe, royàmà rma, nekarymahehe, rowya, kekon hatà. Noro rma, onà wyaro kasko kany me naha, rowya. 50 Noro nekarymahotho rma, karyhe roro harha oynye kom me xaxa mpànà naha ha. Àro ke, ronekarymanàrà ryhe, royàmà rwon yano me naha, kekon hatà, Txesusu.

13

Txesusu wya tànhananàhrà ro komo hrorà korokatxhàrà on ha.

1 Asahxemtohra rma hak nehxatxkon hatà. Thoryen heno komo yohokoko àtothàràn-hàrà hutwatxho mehra rma hak nehxakon hatà. Yukryeka hoye tàtotho rma hutwekon hatà, Txesusu. Tàyàmà hyaka tàtotho hahnoke ehtxoho rma hutwekon hatà. Àro ke, àxan kom me rma haxa tehutwamohsonàr xe nehxakon hatà, tàmryenon komo wya, tànhananàhrà ro komo wya, yukryeka ho tànomsom komo wya. Nyamoro xe roro ehxahonhàrà rma, àxan kom me tehtxoho hutwamohsotàhkay haxa hatà.

2 Taa. Nasahxemtetxkon hatà, Txesus komo. Àto nehxakon hatà, Xuknasà Eskaryotesà, Semaw muru rma. Txesus yahohsony me nehutwekonà rma hatà, àxanhàn komo wya. Worokyamo yohà ymo yano me nehutwekonà rma hatà, noro yahohsony me.

3 Txesusu ryhe, nehutwekon xarha tà. Omeroron kom yoh me ryeryeye, royàmà, kekonà rma hatà, tàhnawo. Noro hyaye komokye. Àhyaka harha àtehe, kekonà rma hatà, tàhnawo.

4 Àro ke, tasahxemtontokonye rma, nasanàmye hatà. Nehononkay hatà. Anotonano wyaro natawrutamye hatà, wom ke, etukryenkano ytxoho ke. 5 Tuna yarkay hatà, oryen yaka. Tànhananàhrà ro komo hrorà korokay hatà. Tukryenkay harha tà, wom ke, tawrutamtxe ke.

6 Semaw Petru hyaka haka rha toy hatà, noro hrorà korokanàr horà. Onà wyaro haxa nkekon hatà, noro. Rohà y, ranoto mehra manay hamà. Àsok tawro rohrorà màkorokeno, kekon hatà.

7 Onà wyaro neyukye hatà, Txesusu. Rowya ohrorà korokatxho hutwahra hak manaha. Amnye muhutwehe harha, kekon hatà.

8 Rohrorà korokanyehnà ro omoro, rohon kaxe, kekon hatà, noro.

Onà wyaro neyukye hatà, Txesusu. Okorokahra ryehtoko, romryenon mehra manaha, kekon hatà.

9 Rohà y, kekon hatà, noro. Rohrorà marmahnà, ramor xarha, royhutho xarha, àkorokako, omeroro mak ha, omryenon me roro rma haxa ryehtxoho me, kekon hatà.

10 Àna matà, kekon hatà, Txesusu, àwya. Àsok hana tehxatxow ha. Anatoko tewehy-atxow hana. Kewehàtxhenye, ekorokahra harha tehxatxow hamà, umuryemra kesnàr komo ke, kekon hatà. Tehrokoroketxhe marma, buryenke harha kàhror komo yesnàr ke. Àro wyaro rma rha, enyhoryetxehkaxah me manatxhe, omnyamo, ohnawonye. Okukuru komo rma, enyhoryehnà me rma naha, kekon hatà, Txesusu.

[11] Anhà komo wya tahohsonye ymo hutwekon hatà. Àro ke, enyhoryehnà me rma naha,
okukuru komo, kekon hatà, Txesusu.

Tànhananàhrà ro komo yanoto me Txesusu yosonyhothàrà on ha.

[12] Tàwya àhrorà komo korokatxehkatxhe rma, nehonomtoy harha tà, Txesusu. Neryew-
tay harha tà. Eryewtaxaho rma, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Rowya ohrorà
komo korokatxho ryhe, àsok muhutwetxowà, uhutwahra kat manatxowà, kekon hatà.
[13] Khananàhnye y, amna yohà y, kany me manatxhe, rowya. Àro wyaro yaworo màketxhe,
ahananàhnye kom me ryesnàr ke, oyoh kom me ryesnàr ke, kekon hatà. [14] Ahananàhnye
komo rma, oyoh komo rma, ohrorà komo àkorokano, ayanoto komo wyaro mak ha. Àro ke,
tehrokorokahorye manatxhe, omnyamo ro rye rma. [15] Àsok tawro hana. Ayanoto kom me
kosonyhono, owyanye, rohoko oyehohkanàr kom horà, okukur komo yanoto me oyesnàr
kom horà, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[16] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon xarha tà. Anoto komo ryhe,
tanotomany komo yohon mehra natxow hamà. Ànyahxemo komo xarha, tànyaknyen-
hàyamo yohon mehra natxow hamà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, rohon mehra
manatxhe, omnyamo. Rohonohnà rma, rowyaro rma rha oyesnàr komo xe ehtxoko, kekon
hatà.

[17] Àro wyaro rorwonà menytxatxowà. Eyuknye ro me oyehtokonye, towakryexem me
mpànà manatxhe ha, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.

[18] Omeroron komohnà rma, okukuru kom marma towakryexem me mpànà natxhe ha.
Omeroro awahanonkanyenhàyam me rma wehxaha, kekon hatà. Ronwahanonkatxho
komo rma uhutwatxehkehe. Rahohsonye ymo xarha àwahanonkaye, ronhananàhrà ro
me, àmenhosahonhàrà yawo ro ryehtxoho me. Onà wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà,
Khoryenkom karyehtan hoyeno.

Rakoro tasahxemtosomà ryhe, roxanhàn me rma naha. Àro wyaro rma nkehe,
àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàrà yawo ro ryehtxoho me ryhe, rahohsehe
hampànà, okukuru komo, roxanhàn komo wya, kekon hatà.

[19] Rahohsohra ro rma haka wekarymano rma, owyanye, rohoko amnye noro mok hamà
kany me harha oyehtxoho menye. Àwya rahohsotxhe rma, noro mok hamà màketxhe
harha, rohoko, ekarymanyenhàr me ryesnàr ke, kekon hatà, Txesusu.

[20] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon xarha tà. Anatoko
ronànyaketxho yonytxetxow hana, toto komo. Tàwyanye noro yonytxantoko rma,
uro rma ronytxetxhe, kekon hatà. Tàwyanye ronytxantoko rma, ronyaknyenhàrà rma
yonytxetxhe, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Txesusu wya tahohsotho yokarymatxhàrà on ha.

[21] Àro wyaro tàwya katxhe rma, noseryehokekon hatà, Txesusu, tàhnawo. Toseryе-
hokatxho rma yokarymay hatà. Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, kekon hatà,
tànhananàhrà ro komo wya. Okukuru komo ryhe rahohsehe hampànà, roxanhàn komo
wya, kekon hatà, àwyanye.

[22] Nosonytxownà hatà, nyamoro rye rma. Onok hana, ketxkon hatà, tàhnawonye rma.
Onok hana. Uhutwahra nehxatxkon hatà.

[23] Ukukur komo, Txesus hanawo nehxakon hatà. Txesus nàhnànà rma haxa noro hatà.
[24] Noro wya, tamor ke nekarymay hatà, Semaw Petru. Onokà ryhe noro, ayahohsonye ymo,
kasko, àwya, katxho me rma nekarymay hatà, tamor ke, tkukuru wya. [25] Noro ryhe, Txesus
yowan yawo ro rma tàrah nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwya. Rohà y,
onokà ryhe noro, ayahohsonye ymo, kekon hatà.

[26] Onà wyaro neyukye hatà, Txesusu. Noro wya ryhe wàmyaha, onà, ekeyu txko, kekon
hatà. Rowya àhpatxhe rma wàmyaha, àwya. Mosonà rma noro ha, kekon hatà, Txesusu.

Àro ke, tàwya àhpatxhe rma, nàmye hatà, Xuknasà wya. Semaw Eskaryotes muru rma
noro hatà. [27] Àwya ekeyu yahosàtxhe rma, noro yowan yaka nowomye hatà, Satanasà
ymo. Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwya. Mexehra exko, kekon hatà. Àhok oyesnàr

xe manay hamà. Mexehra nyhe rma àtoko, àhok oyehtxoho me, kekon hatà, Txesusu, Xuknasà wya.

28 Àrwon hutwahra rma nehxatxkon hatà, àton komo. Eten hok hana àro wyaro nkan
ha, ketxkon hatà, tàhnawonye. 29 Onà wyaro rma nehutwetxkon haryhe tà, ukukur komo.
Anatoko, dyahrà komo ehekahta ha, kasahxemtotho menye, kan hana, àwya, ketxkonà
rma haryhe tà, tàhnawonye. Anatoko txenyerun kom hoye tàmta ha, àkatxhomnà komo
wya, kan haxa hana, àwya, ketxkonà rma haryhe tà, tàhnawonye. Àro wyaro rma
nehutwetxkon haryhe tà, tàtxenyerun kom yoh me noro yesnàr ke hatà.

30 Tàwya ekeyu yahosàtxhe rma, toy hatà, noro ymo. Mexehra toy hatà. Kohsaya
nehxakon hatà.

Oxenye ryehtxoho wyaro ryhe osox ehtxoko katxhàrà on ha.

31 Xuknasà totxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu. Ehonomnà me xaxa nosony-
hehe haxa ha, Toto me Enusaho, kekon hatà. Khoryenkom xarha yonyhehe, ehonomnà
me xaxa. 32 Noro xarha yonyhehe, Khoryenkomo, ehonomnà me xaxa. Tàwyaro rma rha
ehonomnà me xaxa nenyhehe, amnye rma, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo
wya.

33 Rohokru komo y, mexehra rma haxa wehxaha, awawonye, kekon xarha tà, àwyanye.
Uro mehoryatxhe rma haryhe. Henta ya na àten ha. Àsna àtohra manatxhe. Àro wyaro
rma àkeknano, Xuknewyana yoh komo wya. Àme rma rha àkehe, owyany xarha, kekon
hatà, tànhananàhrà ro komo wya.

34 Khananàhsàny haxa haka, kekon xarha tà, àwyanye. Osox ehtxoko. Oxenye ryehtxoho
wyaro ryhe, osox ehtxoko, omnyamo ro rye rma. Enytxahnà rotho rma àro hamà, rowya
ahananàhtoho komo, kekon hatà. 35 Osox oyesnàr komo ke ryhe ohutwetxhe, toto komo,
ronhananàhrà ro me, kekon hatà, Txesusu.

36 Onà wyaro nkekon hatà, Semaw Petru, àwya. Amna yohà y, henta ya ryhe màteno,
kekon hatà.

Henta ya na àten ha, kekon hatà, Txesusu, àwya. Àsna àtohra hak manaha, rakoro.
Amnye haxa màtehe, kekon hatà.

37 Àna matà, amna yohà y, kekon hatà, Petru. Àsok tawro àtohra hak wehxano, ayakoro.
Ohnàn ke ryhe kosoxanomkahnohyaha hampànà, twayehso ro, kekon hatà.

38 Rohnàn ke mosoxanomkahnohyano, owya, kekon mak hatà, Txesusu. Onà wyaro
yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owya. Noro ywenyeke wehxaha màkehe hampànà, rohoko.
Màkehe xarha, màkehe xarha, osorwawo ro, kekon hatà. Àro wyaro rma màkehe
hampànà, apaytara htàmpàra ro rma haka, kekon hatà, Txesusu, Petru wya.

14

Rohona xeny kom marma ryhe royàmà hyaka tetxhe katxhàrà on ha.

1 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Oseryehokahra
ehtxoko, ohnawonye, kekon hatà. Khoryenkom hona xenytxoko. Rohona xarha xenytx-
oko, kekon hatà.

2 Royàm yowto ho thenyehra naha, nàmno, anaro rha. Àro wyarohra ehtoko, ekarymah-
toràtho haryhe rowya. Àsna àtehe, oyosahtosonye, kekon hatà. 3 Oyosahtosonye rototxhe,
komokyaha harha. Rohyaka ohor komo komokyaha harha, rohyawo roro oyehtxoho
menye, kekon hatà. 4 Henta ya na àten ha. Muhutwetxhe rma. Àsok hana nay ha, esamarà.
Muhutwetxhe rma, kekon hatà, Txesusu.

5 Àna matà, amna yohà y, kekon mak hatà, Tome. Henta ya na màten ha. Uhutwahra
rma amna naha. Àro ke, esamarà hutwahra xarha amna nay hamà, kekon hatà, Tome.

6 Uro ryhe, asama me wehxaha, ayany kom me ryesnàr ke, kekon hatà, Txesusu.
Yaworon xaxa hutwamohsony me xarha wehxaha. Karyhe oynye kom me xarha
wehxaha, kekon hatà. Rohona xeny kom marma ryhe, royàmà hyaka tetxhe. 7 Royàm
hutwanyehnàtho me manatxow hamà, kekon hatà. Owyanye rohutwantoko rma, royàm

xarha hutwanàràtho haryhe, owyanye. Noro hutwany me harha manatxhe. Noro yonyenhàr me harha manatxhe, kekon hatà.
[8] Amna yohà y, kekon mak hatà, Feryepe, àwya. Oyàm xenyhoko, amna wya. Amna wya xenyetxhe, teryehorye amna naha, kekon hatà.
[9] Feryepe y, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Mexe rma haxa awawonye ehxah uro. Rohutwahra rma manay hamà. Ronyenhàr komo, royàm yonyenhàr me rma natxhe. Àsok tawro, oyàm xenyhoko, amna wya, màken harha, kekon hatà. [10] Noro rye mehra kat amna naye, royàm yakoro, owya. Rano me rohra naha, rorwonà, ronekarymatxho. Anaro rha romyawon hok ryehtoko, urohnà rma, royàm haxa, tomyawon hoko rma naha, rohnawono ro me tesnàr ke, kekon hatà, Feryepe wya.
[11] Rowya, noro rye me amna naha, royàm yakoro, tatoko rma, àro wyaro hamà tkahorye naha, owyanye, kekon xarha tà, àwyanye. Anatoko àro wyaro hamà kahra rma manatxow hana, rorwon hoko, noro rye me amna naha katxho hoko. Àro hoko kahra rma oyehtokonye, romyawon haxa xenytxoko. Romyawon yonytxoho hoye ro rma, àro wyaro hamà katxoko, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
[12] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon xarha tà. Rohona xeny me oyehtokonye, romyawono wyaron kom hoko rma rha manatxhe, omnyam xarha. Romyawon yohon kom hoko rma manatxhe. Ohyawonye rma naha, rahoxetà, royàmà hyaka rotonàr ke, kekon hatà. [13] Royàm yakoro orwonàmnàtokonye, onà wyaro katxok xarha. Àro wyaro àkehe, Txesus yano me katxoko. Àro wyaro owyanye tatoko rma, uro ryhe koyukyatxhe. Àro wyaro royàmà wenyhen hamà, ehonomnà me xaxa, umuru me ryesnàr ke, kekon hatà. [14] Eten kom hok hana orwonàmnàtokonye, koyukyatxhe hampànà, owyanye Txesus yano me tatoko rma, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Anaro ayakoronomany komo nyakyaha hampànà royàmà katxhàrà on ha.

[15] Rox oyehtokonye, rorwonà meyukyatxhe, kekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. [16] Ohokonye kàrwonaha hampànà, royàm yakoro. Apa y, anaro ànyahko, àhyakanye, akoronomanye ro komo, àkehe hampànà, àwya. Noro rma royukyaha, kekon hatà. Anaro ayakoronomanye ro komo nyakyaha hampànà, ohyakanye. Noro ryhe, ohyawonye roro rma naha, ohnànkanyehnà ro kom me mak ha, kekon hatà. [17] Khoryenkom yokato rma noro ha. Yaworon xaxa hutwamohsonye rma noro ha, kekon hatà. Noro yonytxahra mak natxhe, anar komo, yukryeka hon komo, Khoryenkom xanhàn komo. Àsok tawro hana, noro yonyhera tesnàr komo ke, noro ywenyeke tesnàr komo ke, kekon hatà. Omnyam haxa ryhe, noro ywero manatxhe, ohyawonye esnàr ke, ohnawonye rma esnàr ke, kekon hatà, Txesusu.
[18] Akoronomahnà mehra domyatxhe. Ohyakany harha komokyaha hampànà, ekato me, kekon xarha tà. [19] Mexe nyhe txko ehxah me, ronyhera harha natxhe, anar komo, yukryeka hon komo. Omnyam haxa ryhe, uro menyatxhe, ekato me. Karyhe roro ryehtxoho hoye ro, karyhe roro rma rha manatxhe hampànà, omnyam xarha, kekon hatà. [20] Ekato me ohyawonye ryehtoko, uro muhutwetxhe. Royàm yoh me uro muhutwetxhe, kekon hatà. Roh me oyehtxoho komo xarha muhutwetxhe. Ohnawonye ryehtxoho xarha muhutwetxhe, kekon hatà. [21] Onà wyaro oyesnàr kom ke ryhe, roxan me mosonyhetxow hamà, rorwonà yonytxany me oyesnàr komo ke, eyuknye ro me xarha oyesnàr komo ke, kekon hatà. Roxan komo rma xe naha, royàmà. Uro xarha, nyamoro xe wehxaha. Kosonyhehe xarha, àwyanye, roywerono ro me rma haxa ehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
[22] Onà wyaro nkekon hatà, Xuknasà, anaro, Eskaryotesàhnà rma. Amna yohà y, àsoke ryhe mosonyheno, amna wya, kekon hatà. Anar komo wya osonyhohra oyehtoko rma, àsoke ryhe mosonyheno, amna wya, kekon hatà, Txesusu wya.
[23] Onà wyaro neyukye hatà, noro. Rox oyehtokonye, rorwonà meyukyatxow hamà, kekon hatà. Royuknye komo rma xe naha, royàmà. Nyamoro hyaka amna nomokyaha hampànà. Ewan komo rma, amna màn me naha hampànà. [24] Anar komo, roxehra mak

natxhe, kekon hatà. Roxanhànà rma, rorwonà yoyukhura natxow hamà. Rorwonà ryhe, onenytxanàr komo rma, urohnà rma, royàmà rwon me haxa naha, kekon hatà. Ronyaknyenhàrà rwon me haxa naha. Noro rwonà rma yonytxahra natxhe, roxanhàn komo, kekon hatà, Txesusu.

25 Àro wyaro katxho komo rma wekarymano, awawonye rma hak ryehtoko, kekon
xarha tà. 26 Awawonyehra harha ryehtoko, Khoryenkom yokato haxa ahananàhtàketxhe,
omeroro mak ha. Ronekarymatxho komo xarha hutwamohsotàhkehe, owyanye, uhut-
wahkahpàra oyehtxoho menye, kekon hatà. Anaro ayakoronomanye ro komo rma noro
ha, Khoryenkom yokato. Noro rma nyakyaha hampànà, royàmà, rano me, kekon hatà.

27 Ohyayenye àtehe. Teryehorye roro mak keryatxhe hampànà. Teryehorye ryehtxoho
wyaro, teryehorye rma rha keryatxhe hampànà, ohnawonye, kekon hatà. Anatoko,
teryehorye wehxaha kany me natxow hana, anar komo, yukryeka hon komo. Teryehorye
nyamoro yehtxoho yoho rma haxa teryehorye keryatxhe, ohnawonye, yuhnaye ro, kekon
hatà. Oseryehokahra ehtxoko, ohnawonye. Oseryehpàra ehtxoko, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.

28 Àtehe, àkano, owyanye, kekon xarha tà. Komokyaha harha, ohyakanye, àkan xarha.
Àro wyaro tawro menytxatxowà rma. Enytxanyenhàrà rma, rox oyehtokonye, teryehorye
rma haxa oyesnàràtho kom haryhe mà. Àsok tawro hana, royàmà hyaka rotonàr ke, rohon
me noro yesnàr ke, kekon hatà. 29 Rotohra ro rma haka koskarymano rma, owyanye, amnye
yaworo xaxa nkeknan hamà kany me harha oyehtxoho menye. Rototxhe rma, yaworo
xaxa nkeknan hamà màketxhe harha, oskarymaxah me ryesnàr ke, kekon hatà, Txesusu.

30 Mexehra ehxah me, àrwomra harha wehxan hamà, ayakoronye, kekon xarha tà.
Mexehra kàrwonaha, Khoryenkomo xanhàn kom yohà ymo yomoknàr ke. Rarymaxe rma
nomokyaha haryhe, noro ymo. Rarymahra mak naha, kekon hatà. 31 Uro rma, royàmà
weyukyaha, toto komo wya noro xe ryehtxoho hutwatxho me, kekon hatà.

Asanàmtxok ha, àpa txow ha, oyoro ro, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

15

Ufa yohà ryhe uro katxhàrà on ha.

1 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Ufa yohà ryhe uro,
enyhoru xaxa rma uro, kekon hatà. Royàmà ryhe, ufa yonye ro me naha. Romryenon
kom yakoro noro rye me ryehtxoho kuknon me rma naha, ufa. 2 Ufa yakmatar me natxhe,
romryenon komo. Atxke ehtokonye, narymetxhe hampànà, royàmà, ehetahnàtho txaray-
mantokono wyaro, kekon hatà. Ohxe ehtokony haxa ryhe, nenyhoryetxhe, tehetaxemà
yonyhoryentokono wyaro. Nenyhoryetxhe, ohxe nyhe ehtxoho menye, kekon hatà,
Txesusu. 3 Omnyamo ryhe, enyhoryexah me rma manatxhe, ronekarymatxho ke, owyanye
enytxanàr ke, kekon hatà. 4 Eh hoko nay hamà, akmatarà. Àro rye me nay hamà,
takmatar yakoro, ehà. Àro wyaro rma rha, roh me roro tehxorye manatxhe. Roh me roro
oyehtokonye rma, ohnawonye rma wehxaha, kekon hatà. Àro rye mehra haxa tehtoko,
ehetahra nay hamà, akmatarà. Thoko rma ehetahra nay hamà. Àro wyaro rma rha, roh
mehra haxa oyehtokonye, ohxehra manatxhe hampànà, ehetahnà wyaro mak ha, kekon
hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

5 Ufa yohà rma uro. Akmatarà omnyamo, kekon xarha tà, àwyanye. Roh me roro
oyehtokonye, ohnawonye rma ryehtoko, ohxe rma haxa manatxhe hampànà, tehetaxemà
wyaro mak ha, thenyenohnà wyaro mak ha. Roh mehra haxa oyehtokonye, osonyho-
ryehra ro mak manatxhe ha, kekon hatà.

6 Àsok hana nay ha, ufa yakmatatho ha. Ehetahra ehtoko, tarymaxem me nay hamà.
Arymaxahotho rma wayehyan hamà. Tohamnohsom me nay hamà, aknyohrà horà. Àro
wyaro rma rha, roh mehra oyehtokonye, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, kekon
hatà.

7 Roh me roro oyehtokony haxa ryhe, rorwonà yoyuknye ro me oyehtokonye rma,
oyoyukyatxhe hampànà, royàmà. Eten kom hok hana orwonàmnàtokonye, oyoyukyatxhe
hampànà, roh me roro oyehtokony mak ha, kekon hatà.
8 Thenyehra tehetaxemà wyaro ohxe oyesnàr komo ke ryhe, ronhananàhrà ro me
mosonyhetxhe. Àro wyaro oyehtxoho kom hoye ro, ohxe xaxa tonyxem me naha, royàmà,
kekon hatà.
9 Oxenye rma haxa wehxaha. Rox royàm yehtxoho wyaro, oxenye wehxaha. Roh
me roro ehtxoko, oxenye ryehtxoho hutwanye ro me oyehtxoho menye, kekon hatà.
10 Rorwonà yoyuknye ro me oyehtokonye, oxenye ryehtxoho hutwanye ro me xaxa mpànà
manatxhe ha. Àro wyaro rma rha, rox royàm yehtxoho hutwanye ro me wehxaha, noro
rwonà yoyuknye ro me ryesnàr ke, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
11 Àro wyaro katxho komo wekarymano, owyanye, teryehorye rma haxa oyehtxoho
menye, ryeryehotatho wyaro rma rha oyeryehotatho menye, kekon hatà.
12 Onà wyaro ryhe khananàhyatxhe. Osox ehtxoko. Oxenye ryehtxoho wyaro osox
ehtxoko, omnyamo ro rye rma, kekon hatà. 13 Anatoko nosoxanomkahnohyan hana, toto,
twayehso ro, anar komo kurunhonàr horà, tànàhnàn komo rma kurunhonàr horà. Àro
wyaro tosoxanomkahnohsomà rma, tànàhnàn kom xe rma haxa nay hamà, thenyehra
rma haxa mak hamà, anar komo yoho rma haxa mak hamà, kekon hatà. 14 Omnyamo
ryhe, ronàhnàn me manatxhe, royuknye ro me oyehtokonye, kekon hatà. 15 Ranoto me
manatxhe kahra harha wehxaha, owyanye. Ronàhnàn me xaxa manatxhe, kany me
harha wehxaha. Àsok tawro hana. Tanoto komo wya oskarymatxehkahra natxow hamà,
horykomo komo. Tànàhnàn komo wya haxa ryhe noskarymatxehketxhe, kekon hatà.
Uro ryhe, koskarymatxehkano, owyanye. Royàmà nekarymatxho, ronenytxatxhàrà rma,
wekarymatxehkano, owyanye. Àro ke, ronàhnàn me xaxa manatxhe, kany me harha
wehxaha, owyanye, kekon hatà, Txesusu.
16 Rowahanonkahra mehtxownà, oyoh kom me. Uro haxa ryhe kwahanonkatxownà,
romryenon me, kekon hatà. Ronànyaknyàr me manatxhe, ohxe oyehtxoho menye,
tehetaxemà wyaro ohxe oyehtxoho menye. Ohxe oyehtxoho komo rma, meya roron me
naha, osomtatkahnà ro me, kekon hatà. Àro ke, oyoyukyatxhe hampànà, royàmà. Eten
kom hok hana takoro orwonàmnàtokonye, oyoyukyatxhe hampànà, owyanye Txesus yano
me tatoko rma, kekon hatà. 17 Onà wyaro rma khananàhyatxhe. Osox ehtxoko, kekon hatà,
Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Oxehranye natxhe Khoryenkom xanhàn komo katxhàrà on ha.

18 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Anatoko oxehranye
natxow hana, anar komo, yukryeka hon komo, Khoryenkom xanhàn komo, kekon hatà.
Oseryehokahra rma ehtxoko. Onà wyaro uhutwatxoko. Uro htxero roxehra nehxatxkonà,
nyamoro, axanhàn kom mehra rma hak tehtokonye, kekon hatà. 19 Nyamoro kukuru me
oyehtokonye, oxenye esnàràtho kom haryhe mà. Ukukuru kom mehra mak manatxhe.
Nyamoro waye rma kwahanonkatxownà, romryenon me harha. Àro ke oxehranye natxhe,
kekon hatà, Txesusu.
20 Onà wyaro rma àkano, owyanye, kekon xarha tà. Anoto komo ryhe, tanotomany komo
yohon mehra natxow hamà, àkano. Àro wyaro katxho yawo ro manatxow hamà, rowyaro
texem me oyehtokonye, kekon hatà. Roxanhàn me natxow hamà, anar komo. Axanhàn
kom me xarha natxhe hampànà, kekon hatà. Rorwonà yoyuknye me natxow hamà, anar
komo. Orwon komo yoyuknye me xarha natxhe hampànà, kekon hatà. 21 Àro wyaro rma
oyeryatxhe hampànà, yukryeka hon komo, Khoryenkom xanhàn komo. Romryenon me
oyesnàr komo ke ryhe, àro wyaro oyeryatxhe hampànà, ronyaknyenhàrà hutwahra tesnàr
komo ke, kekon hatà. 22 Nyamoro hananàhso komokye. Omokhàra ryehtok haxa, tanhàn
komo hutwahtoràtho haryhe, àwyanye. Thananàhpàranye rma ryehtoko, tanhàn komo
hutwahtoràtho haryhe, àwyanye, kekon hatà. Àro wyarohra mak natxhe. Onà wyaro
kahra harha natxow hamà. Ohxe rma wehxaha, ranhàn hutwahra ryesnàr ke, kahra harha

natxow hamà, rowya thananàhrà komo ke, rowya tanhàn komo hutwamohsonàr ke, kekon
hatà, Txesusu.
23 Roxehra tehtokonye, royàm xehra xarha natxhe. 24 Anaro rha eryehokano ytxoho
hoko wehxakonà, ànenyàr kom me, kekon hatà. Àro hokonohnà ro me nehxatxkonà,
anar komo. Xenyhenà rotho hoko rma wehxakonà, ànenyàr kom me. Rahoxet yonyhera
tehtokony haxa, tanhàn komo hutwahtoràtho haryhe, àwyanye, kekon hatà. Nenytxownà
mak ha. Rahoxet yonyenhàrà rma, roxehra rma natxhe. Royàm xehra xarha natxhe,
kekon hatà. 25 Roxehra natxhe, àmenhosahonhàrà yawo ro ryehtxoho me. Onà wyaro
rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kàyweronàhyamatxho kom hoyeno rma, nyamoro nàr-
wonàhyamanàrà rma.
Àhoye rohra roxehra natxhe hampànà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà. Àro wyaro katxhàrànhàrà yawo ro
wehxan hamà, roxehra esnàr komo ke, kekon hatà, Txesusu.
26 Ayakoronomanye ro komo ànyakhehe, royàmà wya, ohyakanye. Khoryenkom yokato
rma noro ha. Yaworon xaxa hutwamohsonye rma noro ha, kekon hatà. Royàmà hyaye
nomokyaha. Tomokàtxhe, rokarymehe, kekon hatà. 27 Omnyam xarha, rokarymany me
rma rha manatxhe, rakorono ro me oyesnàr komo ke. Àro ma romokàtxhe, rakoro rma
mehxatxkonà. Àro ke, rokarymany me manatxhe, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro
komo wya.

16

1 Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Omeroro wekary-
mano, owyanye, rohnànkahra oyehtxoho menye, kekon hatà. 2 Anatoko rohnànkanàr xe
manatxow hana, roxanhàn komo wya oyeryewhamnohrà komo ke. Onà wyaro nketxhe
hampànà, oyeryewhamnohrà kom me, kekon hatà. Amna yakoro ohsamnohpànà ro me
harha ehtxok hampànà, ketxhe, owyanye. Oyotahetxhe xarha hampànà. Atxke natxow
hamà, moxamo, Khoryenkomo wya, àro ke, tetahatxe, kàwyanye noro yeryehotanàhtoho
me, ketxhe hampànà, ohokonye, kekon hatà, Txesusu. 3 Àro wyaro oyeryatxhe hampànà,
royàm hutwahra tesnàr komo ke, uro xarha rohutwahra tesnàr komo ke, kekon hatà.
4 Àro ke, omeroro wekarymano, owyanye amnye uhutwanàr horà. Amnye, axanhàn komo
yehtoko, onà wyaro màketxhe hampànà. Nyamoro moxam hamà, Txesusu nekarymatxho
komo rma, màketxhe hampànà, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Yaworon xaxa hutwamohsony me Khoryenkom yokato yokarymatxhàrà on ha.

Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Oxehranye toto
komo yehtxoho yokarymahra hak wehxakonà, amnyehra, awawonye roro rma ryesnàr
ke, kekon hatà. 5 Amnye rma haxa wekarymano, owyanye, ohyayenye rotonàr ke,
ronyaknyenhàrà hyaka harha rotonàr ke. Onà wyaro kahra mak manatxhe. Henta ya
màteno, kahra manatxhe, rowya, kekon hatà. 6 Mekhokatxow hamà, thenyehra, àro wyaro
rowya ekarymanàr ke mak ha, oxehranye natxhe hampànà tawro ke mak ha, kekon hatà.
7 Tekhokahoryehra mak manatxhe. Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye. Amnye
ohxe harha nyhe manatxhe, ohyayenye rotonàr ke mak ha, kekon hatà. Ohyayenye
àtohra rma ryehtoko, ohyakanye omokhàra naha, ayakoronomanye ro komo. Ohyayenye
rototxhe haxa, noro ànyakyaha, ohyakanye. Àro ke, ohxe harha nyhe manatxhe hampànà,
ohyayenye rotonàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu.
8 Tomokàtxhe, atxke ehtxoho komo hutwamohsehe, noro, toto komo wya, kekon hatà.
Tonyhoryexem me ehtxoho komo xarha hutwamohsehe. Tanàhnohsom me ehtxoho
komo xarha hutwamohsehe, Khoryenkom yokato, toto komo wya, Khoryenkom xanhàn
komo wya, kekon hatà. 9 Rohona xenyhera esnàr kom ke ryhe, atxke ehtxoho komo hut-
wamohsehe, àwyanye. 10 Royàmà hyaka rotonàr ke ryhe, tonyhoryexem me ehtxoho komo
hutwamohsehe, ronyhera harha oyesnàr komo ke mak ha, kekon hatà. 11 Tanàhnohsom
me ehtxoho komo xarha hutwamohsehe. Àsok tawro hana. Tanàhnohsom me manaha

hampànà, katxho me rma nay hamà, worokyamo yohà ymo, Khoryenkom xanhàn kom yohà ymo. Àro ke, tanàhnohsom me toto kom yehtxoho xarha hutwamohsehe, Khoryenkom yokato, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

[12] Anaro rha yokarymanàr xe rma wehxaha haryhe, owyanye, thenyehra, kekon xarha tà, àwyanye. Tokarymahoryehra rma hak nay hamà, owyanye enytxanàr yoho esnàr ke. [13] Khoryenkom yokato ryhe nekarymatxehkehe hampànà, owyanye, kekon hatà. Tomokàtxhe, yaworon xaxa hutwamohsotàhkehe, owyanye, omeroro mak ha, yaworon xaxa hutwamohsonye ro kaxe. Tano me rohra mak nekarymehe, kekon hatà. Tànenytxatxhàr haxa yokarymehe. Khoryenkomo nekarymatxho rma yokarymehe. Àsok hana natxow ha, toto kom ha, amnye ha. Amnye ehtxoho komo rma yokarymehe xarha, owyanye, kekon hatà, Txesusu. [14] Ehonomnà me xaxa ronyhehe, owyanye. Àsok tawro hana, tàwya ryehutwatxho rma yokarymanàr ke, kekon hatà. [15] Ryehutwatxho rma, royàm yehutwatxho me rma naha. Àro ke, ryehutwatxho rma yokarymehe, owyanye, àkehe, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Amnye ekhokahra harha manatxhe katxhàrà on ha.

[16] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Mexe nyhe txko ehxah me, ronyhera harha manatxhe, kekon hatà. Mexe nyhe ehxah me xarha, uro menyatxhe xarha, kekon hatà.

[17] Konkukmetxow hamà, ketxkon mak hatà, ànhananàhrà ro komo, ukukuru komo rma, tàwyanye rma. Mexe nyhe txko ehxah me, ronyhera harha manatxhe, katxho rma, mosonà wya, konkukmetxow hamà. Mexe nyhe ehxah me xarha, uro menyatxhe xarha, katxho xarha, royàmà hyaka rotonàr ke, katxho xarha, mosonà wya, konkukmetxow hamà. Àsok katxho me rma naye, ketxkon hatà. [18] Àsok katxho me rma naye, mexe nyhe txko ehxah me katxho rma. Konkukmetxow hamà, mosonà, ketxkon hatà, ukukuru komo, tàwyanye rma.

[19] Àsok katxho me rma naye, kahra rma nehxatxkon hatà, Txesusu wya. Àro wyaro tawro xe ehtxoho komo rma hutwekon hatà, noro. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Àsok katxho me rma naye, mexe nyhe txko ehxah me, ronyhera harha manatxhe, katxho rma, màketxow hamà, owyanye rma. Àsok katxho me rma naye, mexe nyhe ehxah me xarha, uro menyatxhe xarha, katxho xarha, màketxow hamà, owyanye rma, kekon hatà, àwyanye.

[20] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, kekon xarha tà. Omnyamo ryhe owratetxhe hampànà. Mehokoyatxhe hampànà. Anar kom haxa ryhe, Khoryenkom xanhàn komo rma, neryehotetxhe, kekon hatà. Mekhoketxhe htxero hakahpa. Amnye ekhokahra harha manatxhe. Oyeryehotetxhe kahpa harha, kekon hatà. [21] Àsok hana natxow ha, woràskomo komo, thohkem komo. Tonutoho kom me ehtoko, nekhoketxow hamà, teryewhamrà komo ke, kekon hatà. Thokru yonurutxhe, teryewhamàthàràtho hutwahra harha natxhe. Teryehorye harha natxhe, thokru komo yonunur ke, kekon hatà. [22] Àro wyaro rma rha mekhoketxhe hakahpa, omnyamo. Amnye tosonyatxhe xarha. Teryehorye rma haxa manatxhe, ohnawonye. Oyeryehotatho komo yowhàra ro mak natxhe ha, anar komo, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

[23] Àtoko rma, Khoryenkom yokato yomokàtxhe rma, àsok katxho me rma naye kahra harha manatxhe, rowya, kekon hatà. Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye. Eten kom hok hana takoro orwonàmnàtokonye, oyoyukyatxhe hampànà, royàmà, owyanye Txesus yano me tatoko rma, kekon hatà. [24] Amnyehra orwonàmnàtokonye, Txesus yano me kahra rma mehxatxkon hamà. Onà wyaro haxa orwonàmtxok ha. Apa y, uro ewakryeko, àro wyaro àkehe, Txesus yano me, katxok haxa ha, kekon hatà. Àro wyaro orwonàmàtxhenye rma, towakryexem me xaxa mpànà manatxhe ha, teryehorye rma haxa oyehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.

Teryehorye rma ehtxoko katxhàrà on ha.

[25] Onà wyaro nkekon xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya. Àro wyaro katxho
komo wekarymano, owyanye, kekon hatà. Onenytxahtor komo rma àro hamà. Ku-
knonano wyarono rma àro hamà. Amnye, onenytxahtor kom mehra harha wekarymehe.
Tonytxaxem me harha royàm yehtxoho wekarymehe, owyanye, kekon hatà. [26] Àtoko rma,
royàmà hyawo harha ryehtoko rma, onà wyaro màketxhe. Apa y, àro wyaro àkehe Txesus
yano me, màketxhe. Onà wyaro kahra harha wehxaha, uro. Ohokonye kàrwonaha, royàm
yakoro, kahra harha wehxaha. [27] Àsok tawro hana, oxenye rma haxa royàm yesnàr ke,
kekon hatà. Noro rma, oxenye naha, rox oyesnàr komo ke, owyanye tànànyaketxhàr
me rohutwanàr ke xarha, kekon hatà. [28] Royàmà hyaye komokye, yukryeka hona. Onà
wyaro àkehe xarha. Yukryeka hoy harha àtehe, royàmà hyaka harha, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.

[29] Hàà, ketxkon hatà, nyamoro. Ohxe harha mekarymen hamà, amna nenytxahtor
mehra harha, kuknonano mehra harha. [30] Omeroro uhutwatxehkanye ro me manay
hamà, ketxkon hatà. Amna wya, uhutwamohsoko kahra ro rma haka, muhutwamohsehe
rma, amna wya. Àro ke, Khoryenkomo nànyaketxho me amna oyonyaha, ketxkon hatà,
Txesusu wya.

[31] Noro mokro hamà kany me harha manatxow hamà, rohoko, kekon hatà, noro,
àwyanye. [32] Àro wyaro kanyenhàrà rma, uro màhnànketxhe hampànà. Mexehra ehxah
me anana rha màtetxhe hampànà, omàn kom yaka, kekon hatà. Uro heno màhnànketxhe
hampànà, towenyxa. Towenyxanohnà rma uro. Àsok tawro hana, rohyawono ro me
royàm yesnàr ke, kekon hatà, Txesusu.

[33] Àro wyaro katxho komo wekarymano, owyanye, oseryehokahra oyehtxoho menye,
rohona owyanye xenyàr ke teryehorye oyehtxoho menye, kekon hatà. Yukryeka ho
rma hak oyehtokonye, teryewhamnohsom me rma manatxhe. Teryehorye rma ehtxoko,
yukryeka hon kom yohà ymo yarymanyenhàr me ryesnàr ke, kekon hatà, Txesusu,
tànhananàhrà ro komo wya.

17

Tàyàm yakoro Txesusu rwonàmàthàrà on ha.

[1] Àro wyaro katxho komo yokarymatxehkay hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya.
Àro wyaro tàwya katxhe rma, kakoso nosompotày hatà. Apa y, kekon hatà. Ehonomnà me
xaxa ryehtxoho hahnoke rma haxa naha. Omuru xenyhoko, ehonomnà me xaxa. Noro
rma hak oyonyhono, ehonomnà me rma rha, kekon hatà. [2] Omuru rma uro. Omeroro
toto komo yoh me uro meryeye. Àro ke, ukukuru komo weryaha, karyhe roro harha,
kekon hatà. Owya omryenonà mosonà katxho komo rma weryaha, karyhe roro harha.
[3] Karyhe roro harha ehtxoho komo rma, onà wyaro nay hamà. Ohutwatxho me rma nay
hamà, àwyanye, kekon hatà. Khoryenkomo noro ha katxho ro me xaxa manay hamà,
omoro marma. Anaro ehxera naha. Àro wyaro tàwyanye ohutwantoko rma, karyhe roro
harha natxow hamà, kekon hatà. Txesusu Kryestu uro, onànyaketxhàrà rma. Àro wyaro
tàwyanye rohutwantoko rma, karyhe roro harha natxow hamà, kekon hatà, Txesusu,
tàyàmà wya.

[4] Onà wyaro nkekon xarha tà, àwya. Apa y, yukryeka ho rma ryehtoko, koyuhtukaye,
kekon hatà. Oyehutwatxho yawo ro rma haxa wehxakonà. Oyomyawono tàhkanyenhàr
me wehxaha. Àro wyaro ryesnàr ke ryhe, konyhekonà, ehonomnà me xaxa, toto komo
wya, kekon hatà. [5] Apa y, ehonomnà me rma haxa wehxakonà, ayakoro, yukryeka
yakàhtohra ro rma haka. Amnyehra ryexetxhàràtho wyaro harha uro txeryko, ehonomnà
me harha, ayakoro harha, kekon hatà, Txesusu, tàyàmà wya.

[6] Apa y, khutwamohsoye, moxamo wya. Toto kom waye màwahanonkatxownà,
omryenon me, kekon hatà. Nyamoro rma meryeye, romryenon me harha. Àwyanye rma
khutwamohsoye. Orwonà yoyuknye ro me natxhe, moxamo, kekon hatà. [7] Onà wyaro
nketxhe, rorwon hoko. Khoryenkomo, omeroro nekarymatxehkay hamà, mosonà wya,

noro yano me nekarymen hamà, ketxhe, moxamo, rorwon hoko. [8] Àsok tawro hana.
Onekarymatxhàrà rma wekarymaye, àwyanye, kekon hatà. Àro rma yonytxatxownà. Kho-
ryenkomo hyaye nomokye hamà, mosonà, kany me xaxa natxhe, rohoko. Khoryenkomo
nànyaketxho me nay hamà, kany me natxhe. Noro mokro hamà, kany me natxhe,
moxamo, rohoko, kekon hatà, tàyàmà wya.
[9] Apa y, nyamoro hoko rma kàrwonaha, ayakoro, kekon xarha tà. Anar komo yukryeka
hon komo hokohra mak kàrwonaha. Owya, omryenon komo ryhe moxamo, katxho kom
hoko rma kàrwonaha. Àsok tawro hana. Nyamoro rma, omryenon me rma natxow
hamà, kekon hatà. [10] Romryenon komo rma, omryenon me rma natxhe, omeroro mak
ha. Àro wyaro rma rha omryenon komo, romryenon me rma natxhe. Ehonomnà me xaxa
rohutwamohsetxow hamà, nyamoro, rohona xenye ro me tesnàr komo ke, kekon hatà,
tàyàmà wya.
[11] Apa y, mexehra komokyaha, ohyaka. Yukryeka hon mehra harha wehxaha. Nyamoro
haxa ryhe, yukryeka hon me rma natxhe, kekon hatà. Apa y, enyhoru ro omoro ha.
Nyamoro ukurunhoko, ayahoxet ke. Owya, omryenon komo ryhe moxamo katxho komo
rma ukurunhoko, noro rye me ehtxoho menye, kekon hatà. Apa y, noro rye me kehtxoho
wyaro rma rha, noro rye me hak nahtxoko, nyamoro, kekon hatà. [12] Uro ryhe, àhyawonye
rma ryehtoko, ukurunhetxkonà, ayahoxet ke. Atanàhnohpàn me rma natxhe, rowya
tukrunhonàr komo ke, kekon hatà. Towenyxanotho haxa natanàhnohyaha. Tanhànàthàr
hoye ro, tanàhnohsom me naha, àmenhosahonhàrà yawo ro tehtxoho me, akaryehtan
hoyen yawo ro tehtxoho me, kekon hatà, Txesusu, tàyàmà wya.
[13] Apa y, mexehra komokyaha, ohyaka, kekon xarha tà. Tano rma hak ryehtoko,
ayakoro kàrwonaha, moxamo nenytxanàr me, teryehorye rma haxa ehtxoho menye,
ryeryehotatho wyaro rma rha eryehotatho menye, kekon hatà.
[14] Apa y, orwonà ryhe wekarymaye, àwyanye. Àxehranye rma haxa natxhe, yukryeka
hon komo, axanhàn komo rma, tkukur kom mehra esnàr komo ke. Yukryeka hon komo
kukuru mehra wehxaha. Rowyaro rma rha nyamoro kukuru mehra natxhe, moxam xarha,
kekon hatà. [15] Apa y, yukryeka hoye moxam anàmtxoko, kahra rma wehxaha, owya. Onà
wyaro haxa àkehe, àhokonye. Ukurunhotxoko, anhà ymo hona, àkehe, owya, moxam
hoko, kekon hatà. [16] Rowyaro rma rha, yukryeka hon komo kukuru mehra natxhe, kekon
xarha tà.
[17] Apa y, orwonà ryhe yaworon me xaxa naha. Àro rma yonytxanye ro me hak
nahtxoko. Orwon yonytxatxho hoye ro àwahanonkatxoko, oyomyawon hokono ro me,
kekon hatà. [18] Apa y, omoro ryhe uro mànyakye, yukryeka hon kom waka. Nyamoro
waka rma rha moxamo ànyakyaha, kekon hatà. [19] Uro ryhe, oyomyawon hokono ro me
kewahanonkehe, moxam xarha twahanonkaxem me ehtxoho menye, oyomyawon hokono
ro me rma rha twahanonkaxem me ehtxoho menye, yaworon xaxa yonytxatxho hoye ro
twahanonkaxem me ehtxoho menye, kekon hatà, Txesusu, tàyàmà wya.
[20] Apa y, moxam marmahnà hoko, anar kom hoko xarha kàrwonaha, ayakoro, kekon
xarha tà. Moxamo wya rokarymanàr ke, rohona rma rha nenyatxhe, anar komo xarha.
Nyamoro hoko xarha kàrwonaha, kekon hatà. [21] Noro rye me rma haxa hak nahtxoko,
omeroro. Apa y, noro rye me tehxaha, kàwro. Noro rye me rma rha hak nahtxoko,
nyamoro xarha, kàmryenonà rye me tesnàr komo ke, kekon hatà. Àro wyaro noro rye
me kàmryenon komo yehtoko, onà wyaro nketxow hamà, toto komo, yukryeka hon komo.
Khoryenkomo nànyaketxho me nehxakon hamà, Txesusu, àsok tawro hana, àmryenon
komo noro rye me rma haxa esnàr komo ke hamà, ketxow hamà, toto komo, kekon hatà.
[22] Apa y, ehonomnà me xaxa uro menyhekonà, toto komo wya. Kàmryenon komo
xarha wenyhehe, ehonomnà me rma rha, kàwyaro noro rye me esnàr kom horà, kekon
hatà. [23] Nyamoro hyawono ro me wehxaha, uro. Rohyawono ro me manaha, omoro.
Àro wyaro rma tehxaha, nyamoro yakoro, noro rye me rma haxa ehtxoho menye, kekon
hatà. Àro wyaro noro rye me ehtokonye, onà wyaro nketxow hamà, toto komo, yukryeka
hon komo. Khoryenkomo nànyaketxho me nehxakon hamà, Txesusu, àsok tawro hana,

àmryenon komo noro rye me rma haxa esnàr komo ke hamà, ketxow hamà. Onà wyaro nketxhe xarha. Nyamoro xe rma haxa nay hamà, Khoryenkomo. Buru xe tehtxoho wyaro, nyamoro xe nay hamà, ketxhe, toto komo, noro rye me nyamoro yesnàr ke mak ha, kekon hatà, Txesusu, tàyàmà wya.

[24] Apa y, nyamoro hoko rma kàrwonaha, owya omryenon komo ryhe moxamo katxho kom hoko rma, kekon xarha tà. Apa y, rohyawo esnàr komo xe wehxaha. Ohyaw harha ryehtoko, rohyawo esnàr komo xe wehxaha, àwyanye ronytxoho me, ehonomnà me xaxa ronytxoho me, kekon hatà. Ehonomnà me xaxa uro meryeye, roxe rma haxa oyesnàr ke. Amnyehra rma haxa roxe rma mehxakonà, yukryeka yakàhtohra ro rma haka, kekon hatà.

[25] Apa y, yaworo rye rma haxa manaha, toto kom hoko, omoro ha. Ohutwahra mak natxow hamà, anar komo, yukryeka hon komo, axanhàn komo. Uro haxa ryhe khutwehe. Moxamo ryhe, onànyaketxhàr me rohutwetxhe, kekon hatà. [26] Khutwamohsoye, àwyanye. Khutwamohsehe rye rma, àwyanye tàxenye oyehtxoho hutwatxho me. Àsok tawro hana. Rox oyehtxoho wyaro, nyamoro xe manay hamà, kekon hatà. Tàhyawono ro kom me ryehtxoho hutwatxho me xarha khutwamohsehe rye rma, àwyanye, kekon hatà, Txesusu, tàyamà wya.

18

Waha komo wya Txesusu yahosàthàrà on ha.

[1] Àro wyaro tàyàm yakoro tàrwonàmàtxhe rma, toy hatà, Txesusu. Akoro totxownà hatà, ànhananàhrà ro komo. Keknàron yonhàrà wetotxownà hatà. Mon ho nehxakon hatà, natà. Àro waka totxownà hatà, Txesus komo, tànhananàhrà ro kom yakoro. [2] Àsna yohà ohsamnohsahotho me nehxatxkon hatà. Àro ke, natà rma hutwekon hatà, Xuknasà, ahohsonye ymo.

[3] Àro ke àsna rma toy hatà, noro ymo. Waha komo yarày hatà. Arymano ynye ro komo rma nyamoro hatà, Homayana yoh kom yanoto komo rma hatà. Ahosno ynye ro komo xarha yarày hatà. Xuknewyana yoh kom yanoto komo rma nyamoro hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh kom yanoto komo rma hatà, Farysew kom yanoto komo rma hatà. Omeroro totxownà hatà, nat waka. Wey ho totxownà hatà, txamayaho ho xarha hatà. Tàyehryenke xarha totxownà hatà.

[4] Txesusu ryhe, àwyanye tahohtoho rma hutwekon hatà. Omeroro tetxoho rma hutwekon hatà, àwyanye. Uhutwanye rma, toy hatà, àhyakanye. Onok mehoryatxowà, kekon hatà, àwyanye. Onok mehoryatxowà.

[5] Txesusu, Nasarye honotho, amna nehoryaha, ketxkon hatà.

Noro uro ha, kekon hatà.

Àto nehxakon hatà, Xuknasà, ahohsonye ymo. Àhyawonye rma nehxakon hatà. [6] Txesusu wya noro uro ha katxhe rma, bahyaye ro totxownà hatà. Nehurkatxownà hatà, yukryeka hona.

[7] Onok mehoryatxowà, kekon xarha tà, noro.

Txesusu, Nasarye honotho amna nehoryaha, ketxkon hatà.

[8] Noro uro ha àkano, owyanye, kekon hatà. Rohony me oyehtokonye, moxam haka ntotxowà, kekon hatà. [9] Àro wyaro nkekon hatà, tànhananàhrà ro kom hoko, tàyàm yakoro tàrwonàmàthàrànhàrà yawo ro ehtxoho menye, onà wyaro katxhàrànhàrà yawo ro ehtxoho menye, owya omryenon komo ryhe moxamo katxho komo, atanàhnohpàn me natxhe, katxhàrànhàrà yawo ro ehtxoho menye.

[10] Semaw Petru ryhe, tkatxefaranà wakay hatà. Txaray, tototho hanakay hatà. Howehenohnàtho rma yawotoy hatà. Mawku rma noro hatà, toto yosotà. Khoryenkom màn yonye ro kom yohà ymo yanoto rma mok nehxakon hatà. [11] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Txesusu, Petru wya. En yaka harha enkahko, akatxefaranà, kekon hatà. Royàm yano me ryhe keryewhamyaha. Eryewhampàra kat wehxano, owya, kekon hatà, àwya.

[12] Txom, noro yahohtxownà hatà, arymano ynye ro komo, toh kom yakoro, Xuknewyana yoh yanoto kom yakoro xarha. Nasohtotxownà hatà. [13] Anasà hyaka htxero natxownà hatà.

Kayfas hetx yàmà rma noro hatà, Anasà. Kayfasà ryhe, Khoryenkom màn yonye ro kom
yohà ymo me nehxakon hakahpa tà, Txesus hoko nyamoro yehtoko roro rma hatà. [14] Noro
rma, onà wyaro kanyenhàr me nehxakon hatà, Xuknewyana yoh komo wya, Txesus hoko.
Twayehkahorye nay hamà, toto, towenyxa, tukrunhosom me omeroro Xuknewyana komo
yehtxoho me, kanyenhàr me nehxakon hatà, Kayfasà.

Petru wya noro ywenyeke wehxaha katxhàrà on ha.

[15] Àwyanye Txesusu yanàtoko rma, àwenarye tekon hatà, Semaw Petru. Akoro tekon
xarha tà, anaro, Txesusu nhananàhrà ro komo kukuru rma. Noro ryhe, Kayfasà ywero
nehxakon hatà. Àro ke, àhorohkahnà me nowomye hatà, noro ymo màn watxan yaka.
Txesusu wenarye rma nowomye hatà. [16] Petru haxa ryhe, màmyaye rma nehxakon hatà.
Àhotayarye àtohra rma hak nehxakon hatà. Àto nehxakon hatà, omaso, horykomo ymo
yanoto rma. Noro ymo màn hotarà yonye ro rma mok nehxakon hatà. Àhyaka toy hatà,
Petru yakorono, owomsahotho rma. Moson xarha hak nowomno, kekon hatà, àwya. Àro
ke, Petru xarha nowomye hatà.
[17] Onà wyaro nkekon hatà, omaso, àwya. Mokro nhananàhrà ro komo kukuru mehra
manaye, omoro xarha, kekon hatà. Norohnà uro, noro ywenyeke wehxaha, kekon mak
hatà, Petru.
[18] Weheto yarymanyenhàr me nehxatxkon hatà, horykomo yanoto komo, ahosno ynye
ro kom yakoro. Narymatxownà hatà, tkomsàn komo ke. Weheto hona nosomyatxkon hatà,
thatawo rma hatà. Àhyawonye thatawo rma rha nosomyakon hatà, Petru xarha.

Àsok katxho hoko màhananàhyatxowà katxhàrà on ha.

[19] Onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo, Txesusu wya.
Onhananàhrà ro komo ekarymako, rowya, kekon hatà. Àsok katxho hoko màhananàhy-
atxowà, kekon hatà.
[20] Onà wyaro haxa neyukye hatà, Txesusu. Toto komo nenytxanàr me ryhe wekarymehe,
omeroron komo nenytxanàr me mak ha, kekon hatà. Ohsamnohno ytxoho ro yawo,
Khoryenkom màn yaw xarha, hananàhno weryaha, Xuknewyana yohsamnohtoho ro
kom yawo. Temenyehra rma hananàhno weryaha, kekon hatà. [21] Àro ke, àsok katxho
hoko màhananàhyatxowà kahra exko, rowya. Ronytxanyenhàyam yakoro haxa ryhe
orwonàmko, kekon hatà. Àsok katxho yokarymeko, mosonà, owyanye, kasko, àwyanye.
Ronekarymatxhàrà rma hutwetxhe, nyamoro, kekon hatà, Txesusu.
[22] Àro wyaro àwya katxhe rma, noro yotahay hatà, tamor ke, àton komo kukuru,
ahosno ynye ro komo kukuru. Àro wyaro tàrwonàmporyehra mahko, horykomo yakoro,
Khoryenkom màn yonye ro komo yoh yakoro, kekon hatà.
[23] Àsoke ryhe atxke kàrwonàmno, kekon mak hatà, Txesusu, àwya. Atxke rorwonàmtoho
ekarymako, rowya. Ehxera ehtoko, totahahoryehra wahko haryhe, owya, kekon hatà.
[24] Taa. Narhoy hatà, Anasà, Kayfasà hyaka, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo
hyaka. Tasoke rma narhoy hatà, àhyaka.

Petru wya noro ywenyeke wehxaha katxhàrà xarha on ha.

[25] Àto rma nehxakon hatà, Semaw Petru, thatawo rma hatà. Nosomyakonà rma hatà.
Ànhananàhrà ro komo kukuru mehra manaye, omoro xarha, ketxkon xarha tà, àton komo,
àwya. Norohnà uro, noro ywenyeke wehxaha, kekon mak hatà.
[26] Àto nehxakon hatà, toto, horykomo ymo yanoto, Mawku yananà rma hatà. Petru
nhanakatxhotho rma noro hatà, Mawku. Noro yananà rma, onà wyaro nkekon hatà, Petru
wya. Nat wawo oyonyhera kat wahko, mokro yakoro, kekon hatà. [27] Urohnà uro menyo,
kekon mak hatà. Noro ywenyeke wehxaha, kekon hatà, Petru. Àtoko rma nàhtàmye hatà,
apaytara.

Peratusu wya Txesus yonytxatxhàrà on ha.

[28] Enmahrà ro Txesusu yatxownà hatà, Kayfas màn yaye. Kofehnakno mànà ymo yaka natxownà hatà, Pàryetoryo onà katxho yaka rma hatà. Àro ymo yaka owompàra mak nehxatxkon hatà, any komo, Xuknewyana komo kaxe. Àsok tawro hana. Tasahxemtotho kom hoko roro tehtokonye, tatanàhnohrà kom hona nenyatxkon hatà. Àro ke, anaryana kom màn yaka owompàra nehxatxkon hatà.

[29] Àro ke bàn yaye nahatakay hatà, Peratusu, kofehnakno, àhyakanye. Àsok naye, moson yanhànà, owyanye, kekon hatà, àwyanye. Atxke exetxhàrà rma ekarymatxoko, rowya. Ehxera kat naye, kekon hatà.

[30] Anhànà ehxera ehtoko, owya ahohsohra amna yesnàràtho haryhe, ketxkon hatà.

[31] Omnyamo rma anàhnohtxoko, kekon hatà, Peratusu. Oyweronàhyamatxho kom yawo ro rma àhok ehtxoko. Atxke ehtoko, anàhnohtxoko, omnyamo rma. Noro ha, atxok ha, kekon hatà, Xuknewyana yoh komo wya.

Àna matà, ketxkon mak hatà, nyamoro. Toto yotahanyehnà ro amna, ayano meny mak ha, Homayana kom yano me mak ha. Twayehkahorye naha mosonà katxho me ehtoko, omoro marma wayehkano meryan hamà, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Peratusu wya.

[32] Khoryenkom yano me mak àro wyaro nketxkon hatà, tàrwonàmàthàrà yawo ro Txesus yehtxoho me, twayehtoho hutwamohsothàrà yawo ro ehtxoho me. Yahkotohen hona tamoyathosom me ehutwamohsosah me nehxakon hatà.

[33] Bànà ymo yaka harha nowomye hatà, Peratusu. Txesusu yokhoy hatà, tàhyaka. Xuknewyana komo kayaryetà omoro, owya, kekon hatà, àwya.

[34] Oyehutwatxho hoye ro àro wyaro màkeno, kekon hatà, Txesusu. Anar komo rwonàmàthàrà hoye ro haxa katà àro wyaro màkeno, kekon hatà.

[35] Xuknewyanahnà uro, kekon hatà, Peratusu. Xuknewyana komo ryhe, ayahohsotxowà, rowya. Okukuru komo rma, eh kom yakoro xarha, Khoryenkom màn yonye ro yoh kom yakoro rma, ayahohsotxowà, rowya. Àsoke ryhe atxke mehxako, kekon hatà.

[36] Anar me toto komo kayaryet me wehxaha, kekon hatà, Txesusu, àwya. Yukryeka hon kayaryet komo wyarohra mak wehxaha. Nyamoro wyaro ryehtok haxa, waha me ranoto komo yesnàràtho haryhe, Xuknewyana yoh komo wya rahosnàr hona waha me esnàràtho kom haryhe. Toto komo kayaryetà rma, yukryeka hon kayaryet komo wyarohra rma wehxaha, kekon hatà, Peratusu wya.

[37] Toto komo kayaryetà omoro hamà, owya, kekon hatà, noro.

Omoro rma, toto komo kayaryetà omoro hamà màkano, kekon hatà, Txesusu, àwya. Yaworon xaxa yokarymanye uro. Àro yokarymatxho me konuruye, kekon hatà. Àro yokarymaxe komokye, yukryeka hona. Yaworon xaxa hutwanàr xe tehtokonye, ronytx-etxhe, toto komo, kekon hatà.

[38] Etenà ryhe àro, yaworon xaxa katxho, owya, kekon hatà, Peratusu.

Àro wyaro tàwya katxhe rma, bàn yaye nahatakay xarha tà, Xuknewyana yoh komo hyaka. Ohxe we naha ha, mosonà, rowya, kekon hatà, àwyanye. Ehxera we naha ha, anhànà, rowya. [39] Toto yonampatakanye ro me wehxaha, ayano me ronye rma, kekon hatà. Ayasahxemtotho kom ho yohà, wenampataken hamà, watxa ymo yawo ahryemxemotho kom hoye. Moson haxa hak wenampatakaxe, kekon hatà. Xuknewyana komo kayaryetà mosonà katxho rma hak wenampatakaxe. Noro yonampatakanàr xehra kat manatxowà, rowya, kekon hatà, Peratusu, àwyanye.

[40] Norohnà haxa, ketxkon mak hatà, teryewrye ro hatà. Barakmas haxa enampatakako, ketxkon hatà. Otahano ynye rotho rma noro hatà, Barakmasà.

19

Amoyathohoko yahkotohen hona katxhàrà on ha.

[1] Txesusu yahohsoy hatà, Peratusu, arymano ynye ro komo wya. Nàhpokhoy hatà, àwyanye. [2] Ewekhàrà hryekahtxownà hatà. Ehonomnà komo yorokonà wyarono rma

àro hatà. Suu, noro yhutho hona netxownà hatà, ewnohrà me hatà. Honomtotxownà
xarha tà, tàswayem ke, ehonomnà komo hononà wyaron ke, ewnohrà me rma rha hatà.
3 Àhyaka haxa totxownà hatà. Ha y, Xuknewyana komo kayaryetà y, ketxkonà rma haryhe
tà, ewnohrà me rma rha hatà. Netahatxownà xarha tà, tamor komo ke.
4 Bàn yaye nahatakay xarha tà, Peratusu. Noro wekyaha, ohyakanye, kekon hatà, toto
komo wya. Ehxera we naha ha, anhànà, rowya, kaxe noro wekyaha, ohyakanye. Noro rma
xenytxoko, kekon hatà.
5 Àro ke nahatakay hatà, Txesusu. Ewekhàrà ke tokoronke rma nehxakon hatà.
Tàswayem ke thononke rma nehxakon hatà. Xenytxoko, norotho, kekon hatà, Peratusu,
àwyanye.
6 Nenytxownà hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, ahosno ynye ro kom yakoro
xarha. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, teryewrye ro hatà. Amoyathohoko, yahkotohen
hona, ketxkon hatà. Amoyathohoko, yahkotohen hona.
Ehxera we naha ha, anhànà, rowya, kekon mak hatà, Peratusu. Omnyamo rma
amoyathoso atxoko, kekon hatà.
7 Àna matà, ketxkon mak hatà, nyamoro. Twayehkahorye mak naha ha, noro ymo.
Amna yweronàhyamatxho yawo ro twayehkahorye naha, Khoryenkom muru ryhe uro
kany me tesnàr ke, ketxkon hatà.
8 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, noseryehokekonà rma haxa mak hatà, Peratusu.
9 Bàn yaka harha nowomye hatà. Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu wya. Henta nyero
momokye, kekon hatà. Henta nyero momokye. Eyukhura mak nexey hatà, Txesusu.
10 Àsok tawro royukhura manaye, kekon hatà, Peratusu. Ehonomnà ryhe uro. Oyonam-
patakanàr xe ryehtoko, konampatakehe, ehonomnà kaxe, kekon hatà. Ayamoyathohonàr
xe ryehtoko, kamoyathohehe, yahkotohen hona, ehonomnà kaxe. Àro wyarohra kat
wehxano, owya, kekon hatà.
11 Àna mat mà, kekon hatà, Txesusu. Onà wyaro haxa àkehe, owya. Kahe yawon yano
me marma ryhe, ehonomnà me manaha, rohoko, ehonomnà me oyesnàr xe noro yesnàr
ke mak ha, kekon hatà. Ehonomnà me oyesnàr xehra noro yehtok haxa, ehonomnà mehra
oyesnàràtho haryhe, rohoko. Àro ke, onà wyaro xarha àkehe. Owya rahohsonyetho ryhe,
oyoho nyhe atxke rma haxa naha, kekon hatà, Txesusu.
12 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, enampatakanàr xe rma haxa nehxakon hatà,
Peratusu. Onà wyaro nketxkon mak hatà, Xuknewyana yoh komo, teryewrye ro hatà.
Owya noro ymo yonampatakantoko, oxehra harha nay hamà, Sesa, akayaryet komo ymo,
ketxkon hatà. Ewakhàra harha nay hamà, ohoko. Àsok tawro hana. Onenampatakanàrà
rma, Sesa xehra ro mak nay hamà, toto komo kayaryetà uro kany me tesnàr ke, ketxkon
hatà.
13 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, bàn yaye Txesusu yokhoy hatà, Peratusu. Tahonà
ymo hona neryewtay hatà, onytxano ytxoho ro hona, anhàtho komo yanàhnohtoho ro
hona. Toh yonyhoryexaho onà, karyeno ymo, katxho rma àro hatà. Kakmata katxho me
rma nehxakon hatà, Xuknewyana komo rwonà.
14 Hokano ytxoho yawasàn yosnaka rma ehtoko, neryewtay hatà, Peratusu, àro ymo
hona, Xuknewyana komo yosonyhoryetxho yawasàn ho rma hatà. Àro rma ho tasahx-
emtosom me xarha nehxatxkon hatà, thoryen heno komo yohokoko àtothàrànhàrà
hutwatxho hoko rma hatà. Enmahrà ro neryewtay hatà, 6 oras me ehtok hatà. Onà
wyaro nkekon hatà, Xuknewyana yoh komo wya. Akayaryet kom tà moson ha, kekon hatà,
àwyanye.
15 Onà wyaro nketxkon mak hatà, naymoro, teryewrye ro hatà. Nahko kahpa ha, ketxkon
hatà. Nahko kahpa ha. Amoyathohoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà.
Akayaryet komo rma wamoyathoheno, kekon hatà, Peratusu, àwyanye.
Sesa ryhe, amna kayaryet me naha, noro marma mak ha. Anaro ehxera naha, ketxkon
hatà, nyamoro, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo.

16 Àro wyaro àwyanye katxhe rma, noro yamoyathohoy hatà, Peratusu, nyamoro yano me hatà.

Txesusu yamoyathothàrà on ha.

17 Àro ke Txesusu yatxownà hatà. Yahkotoheno yarhotxownà hatà, àwya. Àhona tamoyathotho rma yaryakon hatà. Owto ymo hoye toy hatà. Amoyathono ytxoho ro na toy hatà. Okno yhutho yotxhotho onà katxho na rma toy hatà. Korkota katxho rma àro hatà, Xuknewyana komo rwonà. 18 Àto rma namoyathotxownà hatà, yahkotohen hona. Àhanawo rma anarotho komo yamoyathotxownà xarha tà, asak hatà. Anaro howehehra nehxakon hatà. Anaro xarha, howehe nehxakon hatà. Amrakatawonye nehxakon hatà, Txesusu.

19 Noro yotahtxoho menhohoy hatà, Peratusu. Yahkotohen hona netxownà hatà. Txesusu mosonà, Nasarye honotho, Xuknewyana komo kayaryet heno mosonà, katxho me rma nehxakon hatà, àmenhosaho, 20 Xuknewyana komo rwon yaw hatà, Homayana komo rwon yaw xarha hatà, Kryekyana komo rwon yaw xarha hatà. Nenyatxkon hatà, toto komo, Xuknewyana komo rma, thenyenohnà komo rma, moxehra owto ymo yesnàr ke. 21 Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo rma, Peratusu wya. Xuknewyana komo kayaryetà katxho menhohohra exko, ketxkon hatà. Onà wyaro katxho haxa àmenhohoko. Xuknewyana komo kayaryetà uro keknan haryhe, mosonà, katxho rma àmenhohoko, ketxkon hatà, nyamoro, àwya. 22 Àna matà, kekon mak hatà, noro. Ronmenhohotho ryhe, àto rma hak nahko, kekon hatà, àwyanye.

23 Àro wyaro Txesusu yamoyathotxownà hatà, arymano ynye ro komo, yahkotohen hona. Tàwyanye amoyathotxhe rma, àwomunuthuru yokamtxownà hatà, tàwyanye rma. 4 me nehxatxkon hatà, nyamoro. Àro ke, Txesus womunutho hoye nenytxownà hatà, thokonye rma. Àro wyaro àwyanye ekametxhe rma, ekampen me rma nehxakon hatà, anaro, horyethotho ymo haxa. Àro rma, enyempera enyhoryexah me nehxakon hatà. 24 Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà. Awotohra tehtxe, anàhnohrà hona, ketxkon hatà. Tohu txko tarymatxe, kàwyanye xenytxoho me, àrotho uro hamà katxho me, ketxkon hatà. Àro ke, tohu txko yarymatxownà hatà, àmenhosahonhàrà yawo ro Txesus yehtxoho me. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom karyehtan hoyeno.

Rowomunutho yokamyatxhe hampànà, tàwyanye rma. Rohononàtho hoko rma, tohu txko yarymetxhe hampànà.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. 25 Àro wyaro nehxatxkon hatà, arymano ynye ro komo, Txesus womunutho hoko.

Àto nehxatxkon xarha tà, woràskomo komo, Txesus yonà rma hatà, noro yowtà xarha hatà, Maryeya xarha hatà, Kàropas hetxe rma noro hatà, Maryeya xarha hatà, Maknara honotho rma noro hatà. Txesusu yamoyathotho màhto nehxatxkon hatà, thatawo rma hatà.

26 Àto nehxakon xarha tà, Txesusu nàhnànà rma haxa, ànhananàhrà rotho komo kukuru rma. Noro yonyey hatà, Txesusu, moxehra hatà. Tàyon xarha yonyey hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwya. Eme y, omryer me harha hak nahko, mosonà, kekon hatà. 27 Onà wyaro nkekon xarha tà, noro wya, tànhananàhrà rotho wya. Oyon me harha hak nahko, mosonà, royonànho, kekon hatà, àwya. Àro ke, Txesus wayhàtxhe, narày hatà, noro, bàn yaka. Tàyon me harha neryey hatà.

Txesus wayhàthàrà on ha.

28 Taa. Tàyàm yomyawon tàhkatxehkatxho hutway haxa hatà, Txesusu. Àro ke, onà wyaro nkay hatà, àmenhosahonhàrà yawo ro tehtxoho me, Khoryenkom karyehtan hoyen yawo ro tehtxoho me. Rowokru xe wehxaha, kay hatà.

29 Àto nehxakon hatà, oryenà. Tarke nehxakon hatà, ufa xkun ke, tutxunyem ke. Sosoheno yaràhtotxownà hatà, àton komo, tutxunyem ke. Esopu yoh hotkoso netxownà hatà. Txesusu mtaka netxownà hatà.

30 Tàwya enàtxhe rma, onà wyaro nkay haxa hatà, Txesusu. Àtàhkatxehkan haxa ha, kay
haxa hatà. Nosompemye hatà. Tano me ro rma wayehye hatà.

Txesus haraxkatxhàrà on ha.

31 Hokano ytxoho yawasàn yosnaka rma tà wayehye ha, Txesusu, Xuknewyana komo
yosonyhoryetxho yawasàn ho rma hatà. Àro rma, hokano ytxoho yawasànà rma, anaro
yoho rma haxa ohxe nehxakon hatà, Xuknewyana komo wya, tasahxemtotho komo
yawasàn yoh me rma haxa esnàr ke hatà. Àro rma ho toto heno komo yonampàra
nehxatxkon hatà. Àro yosnaka ryhe, amoyathoxemo wayehrà xe nehxatxkon hatà,
enamrà kom horà. Yahkotohen ho rma esnàr kom xehra mak nehxatxkon hatà, hokano
ytxoho yawasàn ho. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, eh komo, Peratusu wya.
Àhyosàkryakahotxoko, àwayehtoho menye, towtoho menye, ketxkon hatà, àwya.

32 Àro ke nàhyosàkryakahotxownà hatà, noro. Àhyakany haxa totxownà hatà, arymano
ynye ro komo. Anaro wahanhotho hyosàkryakatxownà hatà. Anarotho hyosàkryakatx-
ownà xarha tà. Txesus hanawo amoyathoxemotho komo rma nyamoro hatà.

33 Txesusu hyaka haxa totxownà hatà. Wayehno rma hamà, norotho, ketxkon hatà. Àro
ke, àhyosàkryakahra nehxatxkon hatà. 34 Haraxkay hatà, ukukuru komo, amoye ymo ke,
krow. Kamsuhtekon hatà. Tuna xarha nomokyakon hatà.

35 Xenyenhàrà ryhe nekarymehe. Yaworo xaxa nekarymen hatà. Yaworo xaxa
wekarymehe, kany me naha. Àro ke nekarymen hatà, owyanye àro wyaro hamà katxho
me. 36 Àsok tawro hana. Àro wyaro texem me nehxakon hamà, Txesusu, àmenhosahonhàrà
yawo ro tehtxoho me. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom karyehtan
hoyeno.
Àkryakahnà ro me mpànà naha ha, noro yotxho, omeroro.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. 37 Onà wyaro nkehe xarha, anaro Khoryenkom
karyehtan hoyeno.
Noro yonyatxhe hampànà. Tànharaxkatxhàràtho rma yonyatxhe hampànà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàr yawo ro nehxakon
hamà, Txesusu.

Txesusu yekehàtho yonamàthàrà on ha.

38 Taa. Toy hatà, horykomo, Peratusu hyaka. Xose rma noro hatà. Arymateya honotho
rma mok nehxakon hatà. Txesusu nhananàhàtho me nehxakon hatà. Oskarymahnà ro me
mak nehxakon hatà, Xuknewyana yoh kom hona toseryehrà ke hatà. Noro rma toy hatà,
Peratusu hyaka. Txesusu yekehàtho yanàr xe wehxaha, rowya enamtoho me, kekon hatà,
àwya. Àro ke narhoy hatà, Peratusu, àwya. Àro ke toy hatà. Ekehàthàrà yarày hatà.

39 Akoro toy hatà, Nekoknemusu. Kohsaya àhyaka omohsahotho rma mok nehxakon
hatà. Noro rma, ownyaku thoxnyemà yarày hatà. Meha, bakmosa wakanomaxaho rma
àro hatà, thoxnyemà rma, ekehàthàr yakoro tonamsomà rma. 45 kerus me nehxakon hatà,
amusunu, ehetàhpenyeno rma haxa mak hatà.

40 Txesusu yekehàtho yatxownà hatà. Karamtxownà hatà, wom ke, enyhoru rma ke.
Àro horye ownyaku yetxownà xarha tà. Àro wyaro ekehàthàr komo yonyhoryenye ro me
natxhe, Xuknewyana komo, enamtoho menye.

41 Txesusu yamoyathotho màhto nehxakon hatà, natà. Àro wawo nehxakon hatà, toh
yowtarà, onamno ytxoho ro. Toto heno komo yonamtoho mehra hak nehxakon hatà.
42 Moxehra nehxakon hatà. Àro ke, àro yaka nenamtxownà hatà. Hokano ytxoho yawasàn
yosnaka rma enamrà xe tesnàr komo ke ryhe, àro yaka nenamtxownà hatà, moxehra esnàr
ke.

20

Txesusu yasanàmàthàrà on ha.

[1] Nenmahye hatà, domenku. Enmahrà ro toy hatà, Maryeya, Maknara honotho.
Onamno ytxoho na toy hatà, tawanye nyhe rma ehtok hatà. Tohu ymo yonyey hatà.
Ewtar hotaye etakaxaho rma yonyey hatà. [2] Àro ke karyhe toy hatà, Semaw Petru hyaka.
Noro yakoro nehxakon hatà, anaro, Txesusu nàhnànà rma haxa, ànhananàhrà rotho komo
kukuru rma. Àhyakanye toy hatà, Maryeya. Kohkomo yatxow hamà, onamno ytxoho
yaye, kekon hatà, àwyanye. Henta ya hana netxow ha. Àywenyeke rma amna naha, kekon
hatà, Maryeya, àwyanye.

[3] Àro ke totxownà hatà, nyamoro, onamno ytxoho na. [4] Karyhe totxownà hatà. Petru
yoho rma haxa karyhe toy hatà, anaro. Noro htxero, onamno ytxoho na haxa toy hatà.
[5] Àhotawo newanay hatà, ewtar yaka tàwya xenytxoho me. Womutho yonyey hatà. Àrotho
marma, àto nehxakon hatà. Owompàra hak nehxakon hatà, noro. [6] Àmahyaka nomokye
hatà, Semaw Petru. Toh yowtar yaka nowomye hatà, kuru. Womutho yonyey hatà,
àkarametxhàràtho rma hatà. [7] Ekehàtho yompatahonàtho xarha yonyey hatà. Àrotho
rma, anato harha nehxakon hatà, àkarametxhàràtho yakoro àto ryehra hatà. Amomxaho
rma nehxakon hatà.

[8] Nowomye xarha tà, anaro, wahoro htxero omohsahotho rma. Nenytxehkay hatà.
Nasanàmno hamà, kekon hatà, tàhnawo. [9] Àmenhosahonhàrà hutwatxehkahra hak
nehxatxkon hatà, Txesusu nhananàhrà rotho komo. Nasanàmyaha harha hampànà,
àwayehxemo kom waye, katxhàrànhàrà rma hutwatxehkahra hak nehxatxkon hatà.
Uhutwatxehkanyehnà rma, nasanàmno hamà, kekonà rma hatà, noro ha, ekehàthàrà
yonyhera tesnàr ke.

[10] Taa. Bàn kom yaka harha totxownà hatà, Petru komo, anaro yakoro.

Maryeya wya Txesusu yosonyhothàrà on ha.

[11] Àto rma nehxakon hatà, Maryeya, onamno ytxoho màhto. Nàratekon hatà. Tàratanàr
me rma, newanay hatà, ewtar yaka tàwya xenytxoho me. [12] Kahe yawon komo yonyey
hatà, asak hatà. Khoryenkom yanoto komo rma nyamoro hatà. Thononke nehxatxkon
hatà, buknyem ke hatà. Txesusu yekehàtho yosatho to rma eryewtaxemo nehxatxkon
hatà. Anaro, uyhuthuru yosatho to nehxakon hatà. Anaro, àhrorà yosatho to nehxakon
hatà.

[13] Wosà y, ketxkon hatà, Maryeya wya. Àsok tawro owrateno, ketxkon hatà.

Kratehe, àwyanye roh yanàr ke, kekon hatà, noro. Henta ya hana netxow ha.
Àywenyeke rma wehxaha, kekon hatà.

[14] Àro wyaro tàwya katxhe rma, neramay hatà. Txesusu yonyey hatà. Thatawono rma
yonyey hatà. Noro me uhutwahra mak nehxakon hatà.

[15] Wosà y, kekon hatà, noro, àwya. Àsok tawro owrateno. Onok mehoryano, kekon hatà.

Nat yonye ro me noro hutwekon hatà, Maryeya. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, àwya.
Omoro kat mano, kekon hatà. Henta ya menyo. Ekarymako, rowya. Uro waryaha, kekon
hatà, Maryeya, àwya.

[16] Maryeya, kekon hatà, Txesusu, àwya. Neramay xarha tà, noro. Hakmone y, kekon
hatà, Xuknewyana komo rwon yawo. Khananàhnye y, katxho me rma naha.

[17] Rahehra nyhe rma exko, kekon hatà, Txesusu, àwya. Rahehra nyhe rma exko,
royàmà hyaka tàtosom me ryesnàr ke. Noro hyaka asanàmpàra rma hak wehxaha,
kekon hatà. Àtoko, rowtà komo hyaka. Onà wyaro nkano, Kohkomo, màkehe ha,
àwyanye. Kasanàmyaha, royàmà hyaka, oyàm komo hyaka rma, rohoryenà hyaka rma,
ohoryenkomo hyaka rma, kano, Kohkomo, màkehe ha, rowtà komo wya, kekon hatà,
Txesusu, Maryeya wya.

[18] Toy hatà, noro, Maknara honotho rma. Onà wyaro nkekon hatà, ànhananàhrà rotho
komo wya. Kohkomo wenyo, kekon hatà. Txesusu rwonàtho yokarymay xarha tà,
àwyanye.

Tànhananàhrà rotho komo wya Txesusu yosonyhothàrà on ha.

19 Àro rma ho nomokye hatà, Txesusu, tànhananàhrà rotho komo hyaka, domenku ho
rma hatà, kokmamàtxhe rma hatà. Bàn kom hotarà yahunyenhàr me nehxatxkon hatà,
Xuknewyana yoh kom hona toseryehrà komo ke hatà. Àro wyaro ehtokonye, nomokye
hatà, Txesusu. Owompànànhàrà rma, àwawony harha nehxakon hatà. Teryehorye hak
nahko, oyowan komo, kekon hatà, àwyanye.
20 Àro wyaro tàwya katxhe rma, tamorà yonyhoy hatà, àwyanye. Tawetx xarha yonyhoy
hatà, àwyanye. Kohkomo moson hamà, ketxkon hatà. Àro ke, teryehorye rma haxa
nehxatxkon hatà, ànhananàhrà rotho komo.
21 Teryehorye hak nahko, oyowan komo, kekon xarha tà, Txesusu, àwyanye. Royàmà
nànyaketxho me wehxaha, uro. Àro wyaro rma rha, ronànyaknyàr me manatxhe,
omnyamo, kekon hatà. 22 Àro wyaro tàwya katxhe rma, ofu nkay hatà, àhokonye. Oyowan
yakany hak nowomno, Khoryenkom yokato, kekon hatà, àwyanye. 23 Anatoko onà wyaro
màketxow hana, toto komo wya. Khoryenkom hak noseryewhokano, ayanhànàthàr hoko,
màketxow hana, àwyanye. Àro wyaro owyanye tatoko rma, noseryewhokehe xaxa mak
hampànà, noro ha, nyamoro hoko, kekon hatà. Anatoko onà wyaro haxa màketxow
hana, anar komo wya. Oseryewhokahra hak nahko, Khoryenkomo, ayanhànàthàr hoko,
màketxow hana, àwyanye. Àro wyaro owyanye tatoko rma, oseryewhokahra ro mak naha
ha, noro ha, nyamoro hoko, kekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà rotho komo wya.

Tome wya àna ryhe mpe katxhàrà on ha.

24 Àro wyaro nosonyhoy hatà, Txesusu, tànhananàhrà rotho komo wya. Àhyawonyehra
mak nehxakon hatà, Tome, ukukuru komo rma, 12 komo kukuru rma. Asako enusaho
mosonà katxho rma noro hatà, esot yowtà.
25 Àro ke, Txesusu yosonyhotho yokarymatxownà hatà, nyamoro, àwya. Kohkomo
amna nenyako, ketxkon hatà, àwya. Àna ryhe mpe, kekon mak hatà, noro, àwyanye.
Menyatxok make ryhe mpe. Nasanàmyak make ryhe mpe, kekon hatà. Noro yonyhera
ro rma haka, noro mokro hamà, asanàmsaho, kahra rma wehxaha. Amoyathothàràtho
hak wenyxe, amorà rma, kekon hatà. Àro rma hak wahexe. Awetx xarha hak wahexe.
Amoyathothàràtho rma hak wahexe, kekon hatà. Ahehra ro rma haka, noro mokro hamà,
asanàmsaho, kahra rma wehxaha, kekon hatà, Tome, tkukuru komo wya.
26 Taa. 8 me enmahàtxhe, bàn komo yawo nehxatxkon xarha tà, ànhananàhrà ro komo.
Tome xarha, àhyawonye nehxakon hatà. Bàn kom hotarà yahunyenhàr me nehxatxkon
hatà. Nomokye hatà, Txesusu. Owompànànhàrà rma, àwawony harha nehxakon hatà.
Teryehorye hak nahko, oyowan komo, kekon hatà, àwyanye.
27 Onà wyaro nkekon xarha tà, Tome wya. Ramorà xenyko, kekon hatà. Aheko xarha,
amoyathothàràtho rma. Atahoyotkak xarha, rawetxe yahetxho me, kekon hatà. Àna
ryhe mpe kahra exko. Noro moson hamà, asanàmsaho, kany me haxa exko, kekon hatà,
Txesusu, Tome wya.
28 Àna hamà, kekon hatà, noro. Rohà ryhe omoro. Rohoryenà rma omoro, kekon hatà.
29 Uro menyo hamà, kekon hatà, Txesusu, àwya. Ronyenhàrà rma, noro moson
hamà, asanàmsaho, kany me harha manay hamà. Anar komo ryhe, ronyhera natxhe.
Ronyehnànhàrà rma, noro mok hamà, asanàmsaho, ketxhe hampànà, kekon hatà.
Nyamoro rma, towakryexem me rma haxa mpànà natxhe ha, kekon hatà, Txesusu.

Karyhe roro harha oyehtxoho menye ryhe àmenhehe katxhàrà on ha.

30 Tahoxetà yonyhekon hatà, Txesusu, tànhananàhrà ro komo wya, thenyehra hatà.
Anaro rha eryehokano ytxoho hoko nehxakon hatà. Omerorohra mak àmenhehe, on
yawo. 31 Noro yexetxhàrà rma àmenhehe, onà wyaro kany me oyehtxoho menye, Txesusu
ryhe Kryestu me naha, Khoryenkom muru me naha, kany me oyehtxoho menye. Àro
wyaro kanye rma, karyhe roro harha manatxhe hampànà, noro hona owyanye xenyàr
ke mak ha. Karyhe roro harha oyehtxoho menye ryhe, noro yexetxhàrà àmenhehe, tano.

21

Karyeryeya kuthon yohoye Txesusu yosonyhothàrà on ha.

1-2 Taa. Nosonyhoy xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà rotho komo wya. Txekmeryeyaknes kuthon yohoye nehxatxkon hatà, ukukur komo, Semaw Petru komo rma, Tome xarha, asako enusaho mosonà katxho rma noro hatà, Natanayew xarha, Kana honotho rma noro hatà, Karyeryeya yamtar honotho rma hatà, Sekmeknew muru komo xarha, anar komo xarha, asakon komo rma hatà. Àto rye ehtokonye, àwyanye nosonyhoy hatà, kana yaramnyàr hoko ehtokonye hatà.

3 Osonyhohra ro rma haka, onà wyaro nkekon hatà, Semaw Petru, takoron komo wya. Kana yaramxe àtehe, kekon hatà. Hàà, ayakoro amna nomokyaha, ketxkon hatà, nyamoro, àwya. Àro ke totxownà hatà. Nosonkahtxownà hatà, kanawa yaka. Kohsarakatakatho ro àhok nehxatxkon hatà, kana yaramnyàr horà. Arampera mak nehxatxkon hatà.

4 Enmahàtxhe rma, àto nehxakon hatà, Txesusu, tuna ymo yohoye rma hatà. Noro me uhutwahra mak nehxatxkon hatà, nyamoro, kanawa yawon komo rma.

5 Kàrkomo y, kekon hatà, noro, àwyanye. Kana naye, ohyawonye, kekon hatà.

Ehxera, ketxkon hatà.

6 Meya ro arymatxoko, txaruka, kekon hatà. Howehehra ryhe arymatxoko. Àsna maramyatxhe, kekon hatà, àwyanye.

Àro ke narymatxownà hatà. Thenyehra mak nehxakon hatà, kana, àto. Txaruka yanàmpàra rma nehxatxkon hatà, thenyehra rma haxa esnàr ke.

7 Onà wyaro nkekon hatà, ukukuru komo, Txesusu nàhnànà rma haxa, Petru wya. Kohkomo mokro hamà, kekon hatà.

Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, newomumtoy harha tà, Semaw Petru. Àsok tawro hana. Ewomunkaxahotho me nehxakon hatà, kana yaramnyàr hoko tesnàr ke. Àro ke newomumtoy harha tà, Txesusu hyaka tàtonàr xe tesnàr ke hatà. Kanawa yaye nàhtoy hatà, tuna kwaka, mahona tàtonàr horà.

8 Akoron komo ryhe, kanawa yawo rma nomokyatxkon hatà. Txaruka hpexekyatxkon hatà. Kana ke tarke rma haxa nehxakon hatà. Moxehra nehxakon hatà, yukryeka. 100 metrus me hana nehxakon ha, àmoxenonà. 9 Mahona nasanàmtxownà hatà. Tasanàmàtxhenye rma, weheto yonytxownà hatà. Àho nehxakon hatà, kana. Àto nehxakon xarha tà, ekeyu.

10 Onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, àwyanye. Kana hoye suhtatxko ha, kekon hatà. Anarametxhàr kom hoye rma suhtatxko ha, kekon hatà.

11 Àro ke nosonkahye harha tà, Semaw Petru. Txaruka hpexekye hatà, mahona. Tarke rma haxa nehxakon hatà, kana heno ke, horyetho ymo ke. Àyakenonà rma, 153 me nehxakon hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Asawotohra rma nehxakon hatà, txaruka.

12 Omohtxoko, emtakmaxe, kekon hatà, Txesusu, àwyanye. Nyamoro ryhe, onok omoro tawro hona newankaranatxkon hatà. Àsok tawro hana. Kohkom me noro hutwetxkon harha tà. 13 Àhyakany haxa nomokye hatà, noro. Ekeyu yanàmye hatà. Nàmye hatà, àwyanye. Kana xarha yàmye hatà, àwyanye.

14 Àro wyaro nosonyhoy xarha tà, Txesusu, tànhananàhrà rotho komo wya. Àwayehxemo kom waye tasanàmàtxhe, osorwawo ro nosonyhoy hatà, àwyanye.

Semawu y rox manaye katxhàrà on ha.

15 Emtakmatxhenye, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu, Semaw Petru wya. Semawu y, Xowaw muru y, rox manaye, kekon hatà. Moxam yoho nyhe rox manaye, kekon hatà. Hàà, rohà y, ox wehxaha, kekon hatà. Ox ryehtxoho rma muhutwehe, kekon hatà. Romryenon komo àhananàhko, kekon hatà, Txesusu, àwya. Xenye ro komo wya kahneru mxekrà nyahmantokono wyaro, romryenon komo àhananàhko, kekon hatà, àwya.

16 Semawu y, Xowaw muru y, rox manaye, kekon xarha tà, àwya. Hàà, rohà y, ox wehxaha, kekon hatà. Ox ryehtxoho rma muhutwehe, kekon hatà. Romryenon komo

àhananàhko, kekon hatà, Txesusu, àwya. Xenye ro komo wya kahneru nyahmantokono wyaro, romryenon komo àhananàhko, kekon hatà, àwya.
[17] Semawu y, Xowaw muru y, rox manaye, kekon xarha tà, àwya. Osorwawo ro àro wyaro nkekon hatà. Noseryehokay hatà, Petru, osorwawo ro tawro ke. Rohà y, omeroro uhutwatxehkanye ro me manaha, kekon hatà. Ox ryehtxoho rma muhutwehe, kekon hatà, Petru. Romryenon komo àhananàhko, kekon hatà, Txesusu, àwya. Xenye ro komo wya kahneru nyahmantokono wyaro, romryenon komo àhananàhko, kekon hatà, àwya.
[18] Onà wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owya, kekon xarha tà, àwya. Omryentoko nyhe rma, ayasotà menuhtekonà, oyosonyhoryetxho me, ototho me. Ayano me ro rma màtekonà, kekon hatà. Horykomotho me oyehtok haxa, ayano me rohra harha màtehe. Anar komo ryhe ayasohtetxhe hampànà. Ayaryatxhe hampànà. Nyamoro yano me matahoyotkehe hampànà, kekon hatà, Txesusu, Petru wya. [19] Àro wyaro nkekon hatà, twayehkaxem me noro hutwamohsonàr horà. Noro wayehkatxho rma hutwamohsekon hatà. Twayehkaxem me tehtxoho hoye ro, ehonomnà me xaxa Khoryenkomo yonyhony me rma nehxakon hatà, Petru, toto komo wya. Àro wyaro ehtxoho rma hutwamohsekon hatà, Txesusu, àwya. Onà wyaro nkekon xarha tà, àwya. Rakoro tàtosom me rma exko, kekon hatà, Petru wya.

Txesusu nàhnànà rma haxa yokarymatxhàrà on ha.

[20] Txesus yakoro tàtontoko rma, neramay hatà, Petru. Àwenaryenye nomokyakon hatà, Txesusu nhananàhrà rotho komo kukuru, noro nàhnànà rma haxa. Txesusu wayehpàra ro rma haka, ewan yawo ro tàrah ehxahotho rma noro hatà. Rohà y, onokà ryhe noro, ayahohsonye ymo, kanyenhàràtho rma noro hatà. [21] Noro rma yonyey hatà, Petru. Àwenaryenye omoknàrà rma yonyey hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Txesusu wya. Rohà y, àsok naye, mosonà, amnye ha, kekon hatà. Noro yehtxoho haka rha uhutwamohsoko, kekon hatà, Petru, àwya.
[22] Àsoke moson yesnàr xe na wehxan ha, kekon hatà, Txesusu. Anatoko tano roro rma esnàr xe wehxan hana. Romokhàra ro rma haka, àwayehpàra rma hak esnàr xe wehxan hana, kekon hatà. Ekarymahra mak wehxaha, owya. Noro yehtxoho rma, onhutwahtor me rma naha. Omoro ryhe, rakoro tàtosom me rma exko, kekon hatà, Txesusu, Petru wya.
[23] Àro wyaro àwya tawro ke ryhe, onà wyaro nekaytay hatà, noro, Txesusu nàhnànà rma haxa. Àwayehpànà ro me nay hatà, noro, katxho me nehxakon hatà. Àwayehpànà ro me manaha kahra mak nehxakon hatà, Txesusu, àwya. Onà wyaro haxa nkekon hatà, noro hoko. Romokhàra ro rma haka, àwayehpàra rma hak esnàr xe wehxan hana, kekon marma hatà. Ekarymahra mak wehxaha, owya. Noro yehtxoho rma, onhutwahtor me rma naha, kekonà rma hatà, Txesusu, noro hoko.
[24] Noro rma, on menhohoye. Anaro rha Txesusu yexetxhàrà yokarymaye, àmenhonàr horà. Ànekarymatxhàra rma, yaworo xaxa naha, amna wya. [25] Omerorohra mak àmenhehe. Txesusu yexetxhàrà, thenyehra rma haxa nehxakon hatà, ronmenhotho yoho rma haxa mak hatà. Omeroro rowya àmenhontoko rma, yake rma haxa rokaryehtanà yesnàràtho haryhe, omeroron kom yowto yoho rma haxa esnàràtho haryhe. Àro wyaro uhutwehe.

TXESUSU NÀNYAKETXHO RO KOMO YEXETXHÀRÀNHÀRÀ ON HA.

Kahe yaka Txesusu tothàrà on ha.

1 Teyoferu y, àmenhehe xarha, ohyaka. Amnyehra àmenhoye. Tano Txesusu yexetx-
hàràtho wekarymaye, owya. Àsok hana nehxakon ha, noro ha. Àsok hana hananàhno
yeryakon ha. Omeroro rma wekarymatxehkaye, owya.
2 Kahe yaka tàtohra ro exetxhàrànhànhàrà rma wekarymatxehkaye, owya. Tàtohra
ro rma haka, tànànyaknyàr komo yanotomay hatà. Tànwahanonkatxhàyamo rma
yanotomay hatà. Nanotomatxownà hatà, Khoryenkom yokato yano me. 3 Wayehye
hatà, noro ha. Àwayehsahonhàrà rma, nasanàmye harha tà. Tasanàmàtxhe rma, 40 me
nenmahye hatà, yukryeka ho rma haka. Yake ro nosonyhoy hatà, tànànyaknyàr komo
wya. Karyhe harha nosonyhoy hatà, àwyanye. Anar me rha nosonyhekon hatà, àwyanye,
karyhe harha nay hamà tawro horà, àwyanye. Kàkayaryet kom me Khoryenkom yehtxoho
yokarymekon xarha tà.
4 Taa. Akoronye temtakmantoko, onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Xerusaryen
hoye àtohra hak ehtxoko, kekon hatà. Royàm nàmrà àmomohtxoko. Rokato wàmyaha,
toto komo wya, kanyenhàr me naha, royàmà. Wekarymaye rma, owyanye. Noro rma
àmomohtxoko, kekon hatà. 5 Tuna kwaka ryhe aymomno yeryeye, Xowaw heno. Anar
me taymomsom me manatxhe, omnyamo, kekon hatà. Àsok tawro hana. Yake rohra
enmahàtxhe, nomokyaha, Khoryenkom yokato, ohonanye. Ayaymomtoho komo rma àro
ha, noro wya, kekon hatà, Txesusu, àwyanye.
6 Taa. Nohsamnohtxownà xarha tà. Amna yohà y, ketxkon hatà, Txesusu wya. Amnye
rma katà Ehsayewyana komo kayaryet me mosonyheno, toto komo nenyàr me, omeroron
komo nenyàr me, ketxkon hatà.
7 Onà wyaro haxa nkekon hatà, àwyanye. Àsokentok hana àkayaryet kom me kosonyhen
ha, amnye rma hana, amnye haxa hana, on yawasàn ho hana, anaro yawasàn ho haxa
hana, kekon hatà. Àywenyeke rma manatxhe, omnyamo. Royàmà ryhe, àywero naha.
Rosonyhotho yawasànà rma wahanonkaye, noro, tano me ro rma, kekon hatà. 8 Onà
wyaro ryhe manatxhe ha. Ohonanye nomokyaha, Khoryenkom yokato, kekon hatà.
Ohonanye omokàtxhe rma, tahoxerye harha manatxhe hampànà, ohnawonye, kekon
hatà. Uro mekarymetxhe hampànà, toto komo wya, Xerusaryen hon komo wya, Xukneya
yamtar hon komo wya xarha, Samarya yamtar hon komo wya xarha, kekon hatà. Uro
mekarymetxhe hampànà, yukryeka hon komo wya, omeroron komo wya, kekon hatà,
Txesusu, àwyanye.
9 Àro wyaro tàwya katxhe rma, nasanàmye hatà. Kahe yaka toy hatà. Nenyatxkon hatà,
nyamoro, akoronotho komo. Sa, nosonyehkahye hatà, kahrutun waka.
10 Kakoso rma nosompohtyatxkon hatà, nyamoro ha. Dàk, àto nehxatxkon hatà, toto
wyaron komo, asako. Thononke nehxatxkon hatà. Buknyem yawo rma nehxatxkon hatà.
11 Ha y, Karyeryeya honotho komo y, ketxkon hatà. Àsok tawro mosompohtyatxow harha,
ketxkon hatà. Txesus mok nahko ha. Ohyayenye ton ha, kahe yaka, ketxkon hatà. Noro
rma nomokyaha harha hampànà, amnye ha. Kahe yaka àtonàrà rma menytxowà. Àro
wyaro rma rha nomokyaha harha hampànà, ketxkon hatà, asakon komo, àwyanye.
12 Oryefera yàhàn ho nehxatxkon hatà, Txesusu yakoronotho komo. Totxownà harha tà,
Xerusaryen hona harha. Oryefera yàhàn hoye moxehra naha, Xerusaryenà. 2 kerometrus
me naha, àmoxenonà.
13 Owto ymo hona tahatakatxhenye rma, nowomtxownà hatà, bàn kom yaka. Ososnaha
ro nehxakon hatà, àmàn komo. Kayen yaka nekayàmtxownà hatà, tahusomà ymo yaka
rma hatà. Àro yawo nenmahyatxkon hatà. Petru komo rma mokyam nehxatxkon hatà,

Xowaw xarha, Txaku xarha, Antrye xarha, Feryepe xarha, Tome xarha, Bahtormew xarha, Matewsà xarha, anaro Txaku xarha, Awfew muru rma noro ha, Semaw xarha, Serotes komo yakoronotho rma noro ha, Xuknas xarha, anaro Txaku muru rma noro ha. [14] Àto rye rma nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Àme rye rma haxa nehutwetxkon hatà. Àme rye rma haxa tehutwatxho kom hoye ro, Khoryenkom yakoro nàrwonatxkonà rye rma hatà. Àto rma rha nehxatxkon hatà, woràskomo komo xarha. Àwawonye rma nehxakon hatà, Maryeya, Txesus yonà. Àto nehxatxkon xarha tà, Txesus yowtà komo.

Xuknas heno hryetayo wahanonkatxhàrà on ha.

[15] Mexehra nyhe rma ehxah me nohsamnohtxownà hatà, Txesusu mryenon komo. Twahak hana nehxatxkon ha, àyakenon komo. 120 me hana nehxatxkon ha. Àro wyaro ohsamnohàtxhenye, nasanàmye hatà, Petru. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye.

[16] Rowtà komo y, kekon hatà. Amnyehra nmenhoy hatà, Dafe heno. Khoryenkom yokato yano me, Xuknas heno yanhàn hoko nmenhoy hatà, kekon hatà. Noro heno ryhe, Txesusu yonyheko, anhà komo wya, ahosnye komo wya. Atxke nehxak hamà, noro heno, Khoryenkom karyehtan hoyen yawo ro tehtxoho me, Dafe heno nmenhotho yawo ro rma tehtxoho me, kekon hatà, Petru. [17] Amna kukutho rma mok nehxak heno. Amna wyaro rma rha, Txesusu hyaka tatamohxemà ro rma mok nehxako, noro heno xarha, kekon hatà, Petru. Àro wyaro Xuknas heno yokarymekon hatà, ohsamnohxemo komo wya, Txesusu mryenon komo wya.

[18] Àsok hana wayehye ha, Xuknas heno. Onà wyaro wayehye hatà. Tanhànàthàrà yano me txenyeru yahosày hatà. Àrotho hona, towto txko yehekatày hatà. Tàwya ehekatàtxhe, nàywetay hatà, oxu oxu oxu, xa. Nerakay hatà, àmemethàrà. Xeryerye xeryerye xeryerye, natamxeryeryekay hatà, àhosotàthàrà. Àro wyaro wayehye heno hatà. [19] Àro wyaro noro heno yonytxetxkon hatà, Xerusaryen hon komo, omeroro. Àro ke, noro heno yowtotho yosohtotxownà hatà. Akewdama me nesohtotxownà hatà. Xuknewyana komo rwonà àro ha, Akewdama katxho. Toto kamsukutho hutwatxho onà katxho me rma naha.

[20] Onà wyaro nkekon xarha tà, Petru, àwyanye, ohsamnohxemo komo wya. Onà wyaro nkehe, Dafe heno nmenhotho, wano kom karyehtan hoyeno, Khoryenkom karyehtan hoyeno.

Apa y, àhnànkaxah me hak nahko, noro heno yowtotho. Àrotho hohra hak nahtxoko, toto komo.

Àro wyaro rma nkehe, Dafe heno nmenhotho. Xuknas heno hoko ryhe, àro wyaro nmenhoy hamà, kekon hatà, Petru. Onà wyaro nkehe xarha, noro heno hryetayo hoko rma hamà.

Apa y, noro heno hryetayo me hak nahko, anaro, ohyaka tatamohxemà ro me tehtxoho me.

Àro wyaro rma nkehe, Dafe heno nmenhotho, kekon hatà, Petru.

[21] Àro ke, anaro twahanonketxow hamà, Xuknas heno hryetayo, kekon hatà. Àsoken komo ryhe twahanonketxowà. Amna yakorono rotho rma twahanonketxow hamà, Txesusu yakorono rotho rma, Kohkomo yakorono rotho rma, kekon hatà, Petru. [22] Àsok tawro hana. Txesus yakoro amna ntekonà. Xowaw heno wya aymomno ynyetoko rma, amna ntekonà rma, noro yakoro. Kahe yaka asanàmpàra ro rma haka, noro yakoro rma amna ntekonà, kekon hatà. Àro ke, noro yakorono rotho rma twahanonketxow hamà, amna wyaro rma rha ekarymanye ro me ehtxoho me, Txesusu nasanàmyak ha, àwayehxemo kom waye, kanye ro me ehtxoho me, kekon hatà, Petru, ohsamnohxemo komo wya.

[23] Asako htxero wahanonkatxownà htxer hakahpa tà. Anaro Xose Bahsakmasà. Xustu rma noro ha, esot yowtà. Anaro xarha Mateyasà.

[24] Tàwyanye àwahanonkatxhenye rma, nàrwonàmtxownà hatà, Khoryenkom yakoro. Apa y, amna yohà y, ketxkon hatà. Toto komo hutwany me manaha. Omeroron komo hutwany me manaha, ketxkon hatà. Àro ke, uhutwamohsoko, amna wya. Onokà ryhe,

onwahanonkatxhàr me naye, moson katà, moson haxa katà. Uhutwamohsoko, amna wya,
ketxkon hatà, Khoryenkomo wya. [25] Apa y, Txesusu nànyaknyàrà rma uhutwamohsoko,
amna wya. Txesusu hyaka tatamohxemà ro rma uhutwamohsoko, Xuknas heno hryetayo
me ehtxoho me. Noro heno ryhe, Txesusu hnànkeko. Àro ke ananàhnohàthàr me nay
hamà, noro heno, ketxkon hatà, Khoryenkomo wya.
[26] Àro wyaro tàrwonàmàtxhenye rma, tohu txko yarymatxownà hatà, tàwyanye uhut-
watxho me. Àro wyaro Mateyas haxa hutwatxownà hatà. Àro ke, 11 kom wawon me harha
naha, katxho me nehxakon hatà, Mateyasà. Txesusu nànyaknyàr kom wawon me harha
naha, katxho me rma nehxakon hatà.

2

Khoryenkom yokato yomokàthàrà on ha.

[1] Nenmahye hatà, Pentekostes yawasànà. Xuknewyana komo yasahxemtotho rma àro
ha, Pentekostes. Àro rma ho, àto rye nehxatxkon hatà, ohsamnohxemo komo, Txesusu
mryenon komo. [2] Nàmno yawo rye rma nehxatxkon hatà, eryewtaxemo. Atxowowo ymo
wyaro nomokye hatà, thenyehra hatà. Kahe yaye nomokye hatà. Nàmno yaka nowomye
hatà, omeroron komo nenytxanàr me hatà. [3] Weheto wyaro nomokye xarha tà. Bes mes
mes mes mes me nànorukyakon hatà, ànenyàr kom me. Natakhahye hatà. Nàhtoy hatà,
àhonanye.
[4] Àro wyaro nomokye hatà, Khoryenkom yokato. Ewan yakanye nowomye hatà. Ewan
yawonye rma haxa nehxakon hatà. Noro yano me rma nàrwonatxkon hatà, anaro rha
yana komo rwon yaw hatà.
[5] Àro rma ho, Xerusaryen ho nehxatxkon hatà, toto komo, anar komo. Anaro rha owto
hoye omohxemo komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Othoyehra nomohtxownà hatà,
Xuknewyana kom kaxe, Khoryenkom hokon kom kaxe. [6] Petru komo rwonà yonytxatx-
ownà hatà. Àro ke nohsamnohtxownà hatà, thenyenohnà komo. Àsok nàrwonatxow
haryhe, ketxkon hatà. Anaro rha yana komo rwon yawo nàrwonatxkon hatà, Petru komo.
Anaro rha tàrwon kom me rma nenytxetxkon hatà, toto komo. Àro ke noseryehoketxkon
hatà.
[7] Àsok nàrwonatxow haryhe, ketxkon hatà. Àsok nàrwonatxow haryhe, moxamo. Kary-
eryeya honotho mehra kat natxowà, ketxkon hatà. [8] Kàrwon kom me ryhe tenytxetxhe.
Anaro rha komo rwon yawo rma nàrwonatxhe. Àsok tawro harha, ketxkon hatà. [9] Anaro
rha owto hon komo kàwyamo. Anar komo Pahtxeya yamtar hon komo. Anar komo xarha
Mehtxeya yamtar hon komo. Anar komo xarha Eram yamtar hon komo. Anar komo xarha
Mesopotamya yamtar hon komo. Anar komo xarha Xukneya yamtar hon komo. Anar
komo xarha Kapaknoseya yamtar hon komo. Anar komo xarha Pontu yamtar hon komo.
Anar komo xarha Aaseya yamtar hon komo. [10] Anar komo xarha Fàryexeya yamtar hon
komo. Anar komo xarha Pamferya yamtar hon komo. Anar komo xarha Exet yamtar hon
komo. Anar komo xarha Seryene yamtar hon komo. Ryekmeya yamtar hoyeno rma àro ha,
Seryene yamtarà. Anar komo xarha Homa hon komo, Xuknewyana komo rma, anaro rha
yana komo xarha. Xuknewyana komo wyaro, Khoryenkom hokon me harha ehxemo komo
rma nyamoro ha, anaro rha yana komo. [11] Anar komo xarha Kryeta yamtar hon komo.
Anar komo xarha Arakmeya yamtar hon komo, ketxkon hatà. Àro wyaro nosotakyatxkon
hatà, toto komo. Anaro rha yana rwon yawo nàrwonatxow hamà, moxamo, ketxkon xarha
tà. Khoryenkom yahoxetà yokarymetxhe, kàrwon kom yawo, anaro rha yana rwon yawo,
ketxkon hatà, toto komo.
[12] Noseryehoketxkon hatà, omeroro. Uhutwahra nehxatxkon hatà. Àsok tawro harha,
ketxkon hatà. Àsok tawro harha. [13] Anar kom haxa ryhe, newnohyatxkon hatà. Àna matà,
ketxkon hatà. Nànyerhontetxow hamà. Ufa xkunu hxak nànyerhometxow hamà, ketxkon
hatà, Petru kom hoko.

Petru wya Txesusu yokarymatxhàrà on ha.

[14] Àto rma nehxatxkon hatà, 12 komo, Petru komo rma. Petru ryhe, teryewrye ro
nàrwonàmye hatà, toto kom yakoro. Toto komo y, kekon hatà. Xuknewyana komo
y, Xerusaryen hon komo y, uro enytxatxoko, kekon hatà. Onà ryhe uhutwatxoko.
[15] Ànyerhontahra amna naha, kekon hatà. Enmahrà ro rma hak naha. Àro ke, ànyerhon-
tahra amna nay hamà. Yaworohra màketxow hamà, kekon hatà, Petru.

[16] Amnyehra nekarymahoy hatà, Khoryenkomo, Xowew heno wya, kekon xarha tà.
Noro heno nmenhotho yawo ro amna naha. Onà wyaro nmenhoy hatà, noro heno,
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno.

[17] Onà wyaro nkehe, Khoryenkomo. Amnye, rokato ànyakyaha hampànà, toto kom
hona, kehe. Yukryeka heno yosomtatkatxho hahnok ehtoko, rokato ànyakyaha
hampànà, toto kom hona, kehe. Àhonanye rowya ànyaketxhe rma, rorwonà
yokarymetxhe hampànà. Rokato yano me nekarymetxhe hampànà, romryenon
komo, oyohamàthàyamo rma, kàrkomo komo rma, woràskomo komo xarha,
kehe, Khoryenkomo. Rokato yano me rma rha, anar me harha nosenyehtyatxhe
hampànà, bàryekomo komo. Horykomotho komo xarha, àro wyaro rma rha
nosenyehtyatxhe hampànà, rokato yano me, kehe, Khoryenkomo. [18] Àtoko rma
rokato ànyakyaha hampànà, romryenon kom hona, kàrkomo kom hona rma,
woràskomo kom hona xarha. Rorwonà yokarymetxhe hampànà. Rokato yano
me nekarymetxhe hampànà, kehe, Khoryenkomo. [19] Oyohkom yomokhàra ro
rma haka eryehokano weryaha hampànà. Kahe hoko, yukryeka hoko xarha,
rahoxetà wenyhehe hampànà, toto komo wya, kehe, Khoryenkomo. Kamsuku
ymo wenyhehe hampànà. Weheto ymo xarha wenyhehe hampànà. Esànà ymo
xarha wenyhehe hampànà, àwyanye rahoxet yonytxoho me, kehe, Khoryenkomo.
[20] Kamàm heno nawanyehe harha hampànà. Nuno heno xarha kamsuhtehe harha
hampànà. Àro wyaro eryehokano weryaha hampànà, Oyohkom yomokhàra ro
rma haka. Sa, ehonomnà me xaxa nosonyhehe hampànà, noro ha. Àro rma
ho noseryehoketxhe hampànà, toto komo, kehe, Khoryenkomo. [21] Àsoken kom
hana wenyhoryen ha. Amna yohà omoro ha, uro enyhoryeko, kany komo rma
wenyhoryehe hampànà, kehe, Khoryenkomo.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Xowew heno, kekon hatà, Petru. Ànmenhothàrànhàrà
yawo ro tokato nyaknyo haxa ha, Khoryenkomo, kekon hatà.

[22] Toto komo y, Ehsayewyana komo y, kekon xarha tà. Uro enytxatxoko. Txesusu ryhe,
Nasarye honotho rma, wekarymehe, owyanye, kekon hatà. Tano rma nehxakonà, noro ha,
awawonye. Keryehokatxho komo yeryhekonà, Khoryenkomo, noro wya. Konyhoryetxho
komo xarha yeryhekonà, àwya, kekon hatà. Tahoxetà rma yonyhekonà, kàwyanye.
Àro wyaro rma muhutwetxhe, omnyamo. Àro wyaro tahoxetà yonyhontoko rma,
ronànyaketxho moson ha, kekonà rma hamà, Txesus hoko, kàwyanye, kekon hatà, Petru.

[23] Noro rma yahohsatxoko, anhà komo, kekon hatà. Khoryenkom yehutwatxho hoye
ro rma nahohsatxoko. Àwyanye ahohtoho rma hutwekonà, Khoryenkomo, amnyehra,
kekon hatà. Tàwyanye ahosàtxhe rma, namoyathetxoko, yahkotohen hona. Omnyamo
rhye mamoyathohetxoko, àwyanye, anhà komo wya, Xuknewyanahnà komo wya, kekon
hatà. Màwayehkahetxoko, omnyamo, àwyanye, kekon hatà, Petru, toto komo wya.
[24] Khoryenkom haxa ryhe nanàmyak harha, àwayehxemo kom waye. Twayhàtxhe,
nasanàmyak harha, Txesusu. Àwayehpànà ro kax mak nehxak ha, kekon hatà.

[25] Noro hoko rma nmenhoy hatà, Dafe heno, amnyehra, kekon xarha tà, Petru. Onà
wyaro nmenhoy hatà.

Rohyawo roro naha, Kohkomo. Rakoronomanye ro me naha, oseryehokahra ryehtxoho
me. [26] Àro ke, teryehorye wehxaha, rohnawo. Teryehorye rma kàrwonaha.
Karyhe roro harha rohun yehtxoho hona ro wehxaha. [27] Apa y, rowayhàtxhe,
rohnànkahra ro mak manaha. Àwayehxemo kom wawo roro hak nahko, kahra ro
mak manaha, rohoko. Onàhnàn me wehxaha. Enyhoru ro me wehxaha, owya. Àro

ke, anhàntahra hak nahko, noro hunutho, kany me haxa manaha, rohoko. [28] Karyhe
roro harha manaha, kany me manaha, rowya. Ryeryehotanàhnye me rma haxa
manaha, ohyawo roro ryesnàr ke.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Dafe heno, kekon hatà, Petru, toto komo wya.

[29] Rokukur komo y, onà wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà. Àsok hana nexey ha, Dafe heno, khoryen heno komo. Onà wyaro nexey hamà. Wayehye hamà. Tonamso xarha nexey hamà, kekon hatà. Noro yonamàthàràtho ryhe, tano rma naha. Kowto kom ho rma naha. Àro ke, thokohra àro wyaro nmenhoy hamà, Dafe heno, kekon hatà, Petru. Kryestu hok haxa ryhe, àro wyaro nmenhoy hamà. [30] Àsok tawro hana. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me nehxakon hatà, noro heno, kekon hatà. Onà wyaro Khoryenkomo rwonà yonytxay heno hatà. Romryenon komo kayaryet me xaxa mpàn naha ha, oyohamàthàyamo kukuru, kekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya, kekon hatà, Petru. Àro wyaro, yaworo xaxa àkehe, owya, ronenytxanàr me xaxa mak ha, kekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya, kekon hatà, Petru. [31] Àro ke, Kryestu hutwekonà rma hatà, noro heno, Khoryenkomo rwonà yonytxanye ro me tesnàr ke, kekon hatà. Kryestu yasanàmtoho hoko rma nàrwonakon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon heno hatà, noro hoko. Apa y, rowayhàtxhe, rohnànkahra ro mak manaha, kekon heno hatà, Kryestu hoko. Anhàntahra hak nahko, noro hunutho, kekon heno xarha tà, noro hoko rma, Kryestu hoko rma, kekon hatà, Petru, toto komo wya.

[32] Kryestu rma noro ha, Txesusu, kekon hatà. Noro yanàmyak ha, Khoryenkomo. Amna nenyako, kekon hatà. [33] Kahe yaka xarha nasanàmyako. Àto rma naha, ehonomnà me xaxa, Khoryenkom hanawo, howehehra, kekon hatà. Tàyàmà wya, rokato nyaknye me manaha, toto kom hona, katxhàr me naha, Txesusu, kekon hatà, Petru. Àro ke, amnye rma nànyaknyo hamà, amna hona. Menytxowà rma. Menytxatxow xarha, kekon hatà.

[34] Dafe heno haxa ryhe, kahe yaka asanàmpàra nehxakonà, kekon hatà, Petru. Onà wyaro haxa nmenhoy hatà, noro heno.
Onà wyaro nken hatà, Kohkomo, rohà wya. Ehonomnà me xaxa eryewtako, rohanaka,
ken hatà. Howehehra eryewtako, ken hatà. [35] Tan oyehtoko rma haka, onà wyaro
kany me axanhàn komo weryaha hampànà. Ehonomnà me xaxa manaha, kany me
weryatxhe hampànà, ohoko, ken hatà, Kohkomo, rohà wya.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Dafe heno, kekon hatà, Petru.

[36] Àro ke, onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, Ehsayewyana komo wya, omeroron komo wya, kekon hatà. Txesusu mamoyathohetxoko, omnyamo. Noro rma yanàmyak harha, Khoryenkomo. Àro wyaro rma Kohkom me noro yeryako. Kryestu me neryako, kekon hatà, Petru, toto komo wya.

Xerusaryen hon komo wya Txesusu yahosàthàrà on ha.

[37] Àro wyaro Petru yonytxatxownà hatà, toto komo. Tàwyanye enytxatxhe rma, noseryehoketxkon hatà, teryewrye ro, tanhànàthàyam hoko. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, Petru komo wya, Txesusu nànyaketxho ro komo wya. Amna kukur komo y, àsok amna naye, ketxkon hatà. Àsok amna naye.

[38] Onà wyaro nkekon hatà, Petru, àwyanye. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko, kekon hatà. Ataymompotxok xarha, tuna kwaka, Txesusu Kryestu mryenon harha uro ha tawro me. Àro wyaro oyexetxhenye rma, noseryewhokehe, Khoryenkomo, ayanhànàthàyam hoko, kekon hatà. Àro wyaro oyexetxhenye rma, oyowan yakanye nowomyaha, Khoryenkom yokato, noro nàmàtho rma, kekon hatà, Petru, àwyanye. [39] Rokato wàmyaha, owyanye, kany me naha, Khoryenkomo, owyanye, oyohamàthàyamo wya xarha, anar komo wya xarha, monyen komo wya, anaro rha owto hon komo wya, kekon hatà. Tàmryenon me tànwahanonkanàr komo wya, àro wyaro kany me naha, Khoryenkomo, Kohkomo rma, kekon hatà, Petru.

[40] Thenyehra nekarymay hatà, toto komo wya, Osonyhoryehotxok mak hampànà, kekon
xarha tà, àwyanye. Anhà komo wyarohra harha ehtxok hampànà. Amnyeno rma komo
wyarohra harha ehtxok hampànà Osonyhoryehotxok mak hampànà, kekon hatà, Petru,
àwyanye.
[41] Nenytxatxownà hatà, ukukur komo, thenyenohnà komo. Neyuhtxownà hatà. Àro
ke nataymompotxownà hatà, tuna kwaka. Nehamtxownà hatà, Txesusu mryenon komo.
3000 me hana nehxatxkon ha, àyakenon komo. [42] Txesusu nànyaketxho ro komo wya
thananàhtoho kom yawo ro rma haxa nehxatxkon hatà. Àme rye rma haxa nehxatxkon
hatà, tohsamnohsomà ro komo. Ekeyu kràskanàr hoko roro rma haxa nehxatxkon hatà,
Txesusu wayhàthàrà hutwanàr horà. Àto rye nàrwonatxkon xarha tà, Khoryenkom
yakoro.
[43] Noseryehoketxkon hatà, toto komo, omeroro. Eryehokatxho komo rma yeryatxkon
hatà, Txesusu nànyaketxho ro komo. Khoryenkom yahoxetà rma yonyhetxkon hatà,
àwyanye, thenyehra hatà.
[44] Àto rye rma nehxatxkon hatà, Txesusu yahosnyenhàyamo, omeroro. Àkatxho rye
kom me rma nehxakon hatà. Rokatxho onà kahra nehxatxkon hatà. Kàkatxho komo
onà ketxkon haxa hatà, omeroron hoko. [45] Tkatxhonkem komo rma, tkatxhothàyamo
yàmyatxkon hatà, txenyeru hona. Towtokem komo xarha, towtothàyamo yàmyatxkon
hatà, txenyeru hona. Txenyeru rma yokamyatxkon hatà, tkukur komo wya, àkatxhomnà
komo wya, ànyahpàn komo wya xarha.
[46] Emahona ro Khoryenkom màn yaka nohsamnohyatxkon hatà. Bàn kom yawo rma
ekeyu kràsketxkon xarha tà. Àto rye rma nasahxemtetxkon xarha tà, emahona ro hatà.
Àro wyaro tasahxemtontokonye, teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà, tàhnawonye.
Àme rye rma haxa nehxatxkon hatà. [47] Ohxe xaxa manaha, ketxkonà roro hatà, Kho-
ryenkomo wya. Ohxe rma haxa natxow hamà moxamo, katxho me nehxatxkon hatà,
toto komo wya, omeroron komo wya. Anar komo xarha yonyhoryekon hatà, Kohkomo,
emahona ro hatà. Àro wyaro, tàmryenon me nehamkatxownà hatà.

3

Àhrohnà rotho yonyhoryetxhàrà on ha.

[1] Taa. Khoryenkom màn yaka totxownà hatà, Petru komo, Xowaw xarha. Kokonye ne-
hxakon hatà, 3 oras me hatà. Àro wyarontok yohà, nohsamnohyatxkon hatà, Xuknewyana
komo, Khoryenkom màn yaka. Khoryenkom yakoro àrwonàmso nohsamnohyatxkon hatà,
àro wyarontok yoh hatà.
[2] Àto nehxakon hatà, toto. Àhrohnà ro rma noro hatà. Àhrohra rma nenuruy hatà.
Norotho rma yokyatxkon hatà, toto komo. Emahona ro nekyatxkon hatà, Khoryenkom
màn hotaka. Ohxe tonyxem onà katxho rma àro ha, àhotar yosotà. Àro yaka àhrohnà
yeryatxkon hatà. Àto tehtoko rma, onà wyaro nkekon hatà. Uro nyhe txko rokatxho ha,
kekon hatà, toto komo wya, towomsom komo wya.
[3] Nomohtxownà hatà, Petru komo, Xowaw xarha. Khoryenkom màn yaka owomnà-
tokonye rma, onà wyaro nkekon hatà, àhrohnà, àwyanye. Uro nyhe txko rokatxho ha,
kekon hatà, àwyanye.
[4] Norotho yonytxehkatxownà hatà, Petru komo, Xowaw xarha. Amna xenyko, osom-
potko, kekon hatà, Petru, àwya. Amna xenyko, osompotko.
[5] Nenytxownà hatà, norotho. Rotxenyerunu yàmyatxow hamà, kekon hatà, tàwya rma.
[6] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Petru. Txenyeru ehxera naha, rohyawo, kekon hatà.
Txenyeru ehxera naha, rohyawo. Anar me xa kowakryehe ha, kekon hatà. Asanàmko,
Txesusu Kryestu yano me. Ataryeknohko harha, noro yano me, Nasarye honotho yano
me, kekon hatà, Petru.
[7] Amor hoko nanàmye hatà. Howehenohnà hoko rma nanàmye hatà. Àtoko rma
nàhrotay harha tà, àhrohnà rotho. [8] Tatahrumso ro nasanàmye hatà. Nataryeknohyakon

harha tà. Khoryenkom màn yaka nowomye hatà, Petru kom yakoro. Nataryeknohyakon
hatà. Natahrumyakon xarha tà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kekon hatà.
9 Noro yonyatxkon hatà, toto komo. Ataryeknohrà rma yonyatxkon hatà. Àwya, ohxe
xaxa nay hamà, Khoryenkomo, tawro yonytxetxkon xarha tà. 10 Àywero nehxatxkon hatà.
Moson hamà, ketxkon hatà. Moson hamà. Uro nyhe txko rokatxho ha kanye rotho rma
moson hamà, ketxkon hatà. Khoryenkom màn hotawo tehxemà rotho rma moson hamà.
Ohxe tonyxem onà katxho yawo rma tehxemà rotho moson hamà, ketxkon hatà. Àro ke,
thenyehra rma haxa noseryehokatxehketxkon hatà, àhrotathàr hoko.

Khoryenkom màn hotawo Petru wya Txesusu yokarymatxhàrà on ha.

11 Àhrohnà rotho ryhe, Petru komo hyawo rma nehxakon hatà. Tàtonàr xehra mak
nehxakon hatà, àhyayenye. Àro ke nahohtàketxkon hatà, noro ha. Khoryenkom màn
watxan yawo nehxatxkon hatà. Àro yawo rma nehxakon hatà, toh yexaho, thatawo,
bànke hatà. Saromaw heno hutwatxho onà katxho rma àro hatà, esotà. Àro yawo rma
nehxatxkon hatà, Petru komo. Àhyakanye nomohtàkatxownà hatà, toto komo, omeroro.
Karyhe nomohtàkatxownà hatà, toseryehokanàr kom ke mak hatà.
12 Tàwya xenyetxhenye rma, onà wyaro nkekon hatà, Petru, àwyanye. Toto komo y,
Ehsayewyana komo y, kekon hatà. Àsok tawro moseryehoketxow harha, moson hoko.
Àsok tawro amna hona menyatxow harha, kekon hatà. Àsok tawro, nàhroryetxow harha,
ehonomnà me tesnàr komo ke hamà, Khoryenkom hokon me tesnàr kom ke hamà,
màketxow harha, amna hoko, kekon hatà. Oseryehokahra ehtxoko. Amnahnà rma
nàhroryeno. Txesus yahoxet yano me haxa ryhe nàhrotan harha, kekon hatà, Petru.
13 Khoryenkomo ryhe, ehonomnà me xaxa Txesusu yeryak ha, kekon hatà. Akmaraw
heno horyenànho rma noro ha, Khoryenkomo. Esake heno horyenànho xarha, Xako
heno horyenànho xarha, khoryen heno komo horyenànho rma noro ha, Khoryenkomo,
kekon hatà. Noro rma, tanoto Txesusu yeryak ha, ehonomnà me xaxa. Omnyamo ryhe
mahohsetxoko, Peratusu wya. Noro yonampatakanàr xe nehxaknan haryhe, Peratusu.
Omnyam haxa, atxke naha, mosonà, amna wya, màketxok haryhe, àwya, kekon hatà,
Petru. 14 Enyhoru ro me nehxakonà, Txesusu. Noro hoko rma, atxke naha màketxok
mak ha, omnyamo. Ohxe rma haxa nehxakonà. Atxke naha màketxok mak ha, noro
hoko, kekon hatà. Anaro haxa yonampatakanàr xe mehxatxoko, Peratusu wya. Toto
yotahanyenhàr haxa yonampatakanàr xe mehxatxoko, àwya. 15 Txesus haxa mamoyatho-
hetxoko, àwya. Kakàhtonyenhàyamo rma mamoyathohetxoko, àwya, kekon hatà, Petru.
Khoryenkom haxa ryhe nanàmyak ha. Txesusu yanàmyako, àwayehxemo kom waye.
Asanàmsaho rma amna nenyako, kekon hatà, Petru.
16 Txesus yahoxet yano me ryhe nàhrotan harha, mosonà, àhrohnà rotho. Noro
menytxowà. Àywero rma manatxow hamà, kekon hatà. Txesus hona tàwya xenyàr ke
ryhe, nàhrotan harha. Txesus hona tàwya xenytxoho hoye ro rma, ohxe harha naha,
mosonà. Ohxe rma haxa nay hamà, onenyàr kom me, kekon hatà, Petru.
17 Rokukur komo y, kekon hatà. Owyanye Txesusu yamoyathontoko, Kryestu me noro
hutwahra mehxatxkenan hamà. Oyoh komo xarha, uhutwahra rma rha nehxatxkenan
hamà, kekon hatà. 18 Khoryenkom karyehtan yawo ro teryewhamnohsom me mak
nehxako, noro ha. Teryewhamnohsom me naha hampànà, Kryestu, katxho menhotxownà
hatà, amnyehran heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo, kekon
hatà. Àro wyaro nmenhohoy hatà, Khoryenkomo, àwyanye. Àro wyaro katxhàrànhàr
yawo ro teryewhamnohsom me nehxako, Txesusu, kekon hatà, Petru.
19 Àro ke, anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko. Anar me harha ehtxoko,
ohnawonye, Khoryenkomo wya ayanhànàthàyamo yowtoho me, kekon hatà. Anar me
harha oyexetxhenye, teryehoryemà ro me harha oyeryatxhe ha, noro, Kohkomo rma.
20 Amnye Txesusu nyakyaha xarha, ohyakanye, kekon hatà. Kryestu rma noro ha, Txesusu,
Khoryenkomo nànyaknyàrà rma. Noro rma wahanonkaye, Khoryenkomo, oyonyhoryeny
kom me ehtxoho me, kekon hatà, Petru. 21 Kahe yawo roro harha naha, noro ha.

Khoryenkomo wya onyhoryetxehkano yhera ro rma haka, kahe yawo roro xaxa mpànà naha ha, kekon hatà.
Onyhoryetxehkano weryaha hampànà, kanyenhàr me naha, Khoryenkomo. Àro hoko rma nmenhotxownà hatà, noro rwonà yokarymanye ro heno komo, enyhoru ro heno komo, amnyehran heno komo, kekon hatà. [22] Moyses heno ryhe, onà wyaro nmenhoy hatà. Tàrwonà yokarymanye ro haxa nyakyan hatà, Khoryenkomo, Kohkomo rma. Tàwya ronyaketxhàrà wyaro, noro nyakyaha hampànà, ohyakanye. Oyohamàthàyamo kukuru rma noro ha, Khoryenkomo nànyaknyàrà rma. Noro enytxatxok xaxa mak hampànà. Noro nekarymanàrà rma enytxatxok xaxa mak hampànà, omeroro mak ha. [23] Noro yonytxanyehnàtho kom haxa ryhe, tanàhnohsom me natxhe hampànà. Tàmryenon mehra harha neryatxhe hampànà, Khoryenkomo, tàwya anàhnohrà kom horà.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Moyses heno, kekon hatà, Petru.
[24] Noro yomohtoho yokarymay xarha tà, Samwew heno xarha. Noro heno wayhàtxhe, nekarymatxownà xarha tà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo xarha, omeroro, kekon hatà, Petru.
[25] Omnyamo ryhe, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo yohamàtho me manatxhe, kekon hatà. Oyowakryetxho kom hoko rma nàrwonakon hatà, Khoryenkomo, ohoryen heno kom yakoro tàrwonàmnàtoko. Onà wyaro rma nkekon hatà, Akmaraw heno wya, ohokonye.
Oyohamàthàyamo kukur hoye ro ryhe, towakryexem me xaxa mpànà natxhe ha, anaro rha yana komo, omeroron komo rma.
Àro wyaro rma nkekon hatà, Khoryenkomo, ohokonye, Akmaraw heno wya, kekon hatà, Petru. [26] Tàwya tanoto me buru nyaknyetoko, ohyakanye htxero nànyakye, kekon hatà. Oyowakryexenye nànyakye, ayanhàn kom hokohra harha oyehtxoho menye, kekon hatà, Petru, toto komo wya.

4

Petru kom hoko horykomo komo yosonytxatxhàrà on ha.

[1] Àro wyaro nàrwonatxkon hatà, Petru komo, Xowaw xarha, toto kom yakoro. Àrwonàmnàtokonye rma, nomohtxownà hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo, ahosno ynye ro komo yoh xarha, Saknusew komo xarha. Petru komo hyaka nomohtxownà hatà. [2] Ewakhàra nehxatxkon hatà, àwyanye hananàhno ynyàr ke. Àsok tawro hana. Onà wyaro nketxkon hatà, Petru komo. Txesusu nasanàmyako, àro ke, kàwyam xarha tasanàmyatxhe, àwayehxemo kom waye, ketxkon hatà. Àro hoye ro ewakhàra nehxatxkon hatà, Saknusew komo.
[3] Àro ke nahohtxownà hatà, txom. Watxa ymo yaka nahryemtxownà hatà, dam. Awanaworo tenytxetxow hamà, ketxkon hatà, awanaka rma esnàr ke hatà.
[4] Petru komo yoyuhtxownà hatà, toto komo, enytxanyenhàyamo, ukukur komo rma. Àro wyar hamà, ketxkon hatà, thenyenohnà komo rma. 5000 me hana nehxatxkon ha, àyakenon komo, Txesusu yahosnyenhàyamo yakenonà. Kàrkomo komo yakenon marma àro hatà.
[5] Sa, nenmahye hatà. Enmahàtxhe nohsamnohtxownà hatà, eh komo, horykomo komo xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Xerusaryen ho rma nehxatxkon hatà. [6] Àto nehxakon hatà, Anas xarha. Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo rma mok nehxakon hatà. Àto nehxatxkon xarha tà, Kayfas komo xarha, Xowaw xarha, Aryesantàrye xarha. Anar komo xarha, Anas kukur komo rma, àto nehxatxkon hatà.
[7] Petru komo yokhotxownà hatà, tanoto komo wya. Nehtxownà hatà, amrakatakanye. Onà wyaro nketxkon hatà, horykomo komo, àwyanye. Onok yahoxet ke ryhe mosonà màhroryetxoko, ketxkon hatà. Onok yano me ryhe màhroryetxoko.
[8] Neyuhtxownà hatà, Petru, Khoryenkom yokato yano me rma haxa mak hatà. Toto kom yoh komo y, horykomo komo y, kekon hatà. [9] Mosonà hroryetxhàr hoko amna

menytxetxow hamà. Uhutwamohsoko, amna wya, màketxow hamà. Onok yano me
ryhe nàhroteko, mosonà, màketxow hamà, amna wya, kekon hatà, Petru. [10] Àro ke
uhutwamohsehe, owyanye, toto komo wya xarha, Ehsayewyana komo wya rma, omeroron
komo wya, kekon hatà. Ohxe harha nay hamà, mosonà, onenyàr kom me. Txesusu Kryestu
yano me ryhe ohxe harha naha, kekon hatà. Nasarye honotho rma yano me ohxe harha
naha. Omnyamo ryhe, noro mamoyathohetxoko. Khoryenkom haxa ryhe nanàmyak ha,
àwayehxemo kom waye, kekon hatà, Petru.

[11] Noro ryhe, nàmno yetxehà wyaro naha. Àsok hana nàmno teryatxow ha, kekon
hatà. Anatoko tohutho tàxanomkahnohyatxow hana. Anatoko, nàmno yetxeh me toh
teryatxow hana, kekon hatà. Toh xanomkahnohnye komo wyaro, Txesusu màxanomkah-
nohyatxoko, omnyamo. Khoryenkom haxa ryhe, ehonomnà me harha neryako. Nàmno
yetxehà wyaro, ehonomnà me noro yeryako, kekon hatà, Petru. [12] Noro ryhe, konyhoryeny
kom me naha. Anaro nyhe ehxera ro mak naha. Anar kom hoko, oyonyhoryeny kom me
naha, noro ha, kahra ro mak naha ha, Khoryenkomo, kekon hatà, Petru.

[13] Nenytxetxkon hatà, horykomo komo. Àsok tawro harha, ketxkon hatà, tàwyanye rma.
Oseryehpàra koyukyatxow hamà. Ehonomnà mehra mak natxhe ha. Empamnohsahotho
mehra mak natxhe ha. Àsok tawro oseryehpàra koyukyatxow harha, ketxkon hatà, Petru
kom hoko, Xowaw hoko xarha. Oseryehpàra natxhe haryhe, Txesus yakorono rotho me
tesnàr komo ke hamà, ketxkon hatà, horykomo komo.

[14] Àto rma nehxakon hatà, àhrohnà rotho. Àhroryexaho rma yonyatxkon hatà, nyamoro.
Àro ke, Petru komo yameryekahra ro mak nehxatxkon hatà. [15] Màmyaka narhotxownà
htxer hakahpa tà, tanoto komo wya. Tàhyayenye àtotxhenye rma, nosonytxatxownà hatà.

[16] Àsoke ryhe teryatxowà, ketxkon hatà. Àsoke ryhe teryatxowà. Khoryenkom yahoxetà
yonyhetxok hamà, toto komo wya, tàwyanye noro hroryenàr ke, ketxkon hatà. Àro wyaro
rma nhutwetxow hamà, toto komo, Xerusaryen hon komo, omeroro. Àro ke, àhroryehra
nehxatxoko, kahra tehxatxow hamà, ketxkon hatà, horykomo komo, tàwyanye rma.
[17] Àsoke ryhe tketxowà, àwyanye, ketxkon hatà. Àsoke ryhe tketxowà. Onà wyaro tketxow
hamà, ekaytahra harha Txesus yehtxoho me. Txesus yokarymahra ehtxok hampànà, toto
komo wya, tketxow hamà, àwyanye, ketxkon hatà, horykomo komo.

[18] Àro ke, Petru komo yanyehtxownà harha tà. Txesus yokarymahra ehtxok hampànà,
toto komo wya, ketxkon hatà, teryewrye ro, àwyanye. Noro hoko rma, toto komo
hananàhpàra ehtxok hampànà, ketxkon hatà.

[19] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Petru komo, Xowaw xarha. Àsok amna naye,
Khoryenkomo nenyàr me, ketxkon hatà, horykomo komo wya. Àsok amna naye, owyanye.
Amna kat oyoyukyatxowà. Khoryenkom haxa katà amna neyukyano. Àsok amna naye,
owyanye, ketxkon hatà. [20] Onà wyaro ryhe amna naha. Txesus yehtxoho yonyenhàr me
amna naha. Noro rwonà yonytxanyenhàr me amna naha. Amna nenyetxhàrà rma, amna
nenytxatxhàr xarha, amna nekarymehe xaxa mak hampànà, ketxkon hatà, Petru komo,
horykomo komo wya.

[21] Noro yokarymahra ehtxok hampànà, ketxkonà rma haxa mak hatà, nyamoro. Noro
yokarymahra ehtxok hampànà. Owyanye ekarymantoko rma, amna oyeryewhamnohy-
atxhe xaxa mak hampàna, ketxkon hatà, teryewrye ro. Àro wyaro tàwyanye katxhe rma,
nànyahtxownà hatà. Àtotxok hakahpa harha, ketxkon hatà, àwyanye. Eryewhamnoh-
pàrany hak nehxatxkon hatà, toto kom hona toseryehrà komo ke hatà. Àsok tawro hana.
Onà wyaro nketxkon hatà, toto komo. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon
hatà, toto hrotathàr hoko. [22] Mexe rma haxa àhrohra nexey hatà, noro ha. 40 yoho nyhe
àtxemnyehàntaxah me nehxakon hatà, enuruthurunhuru. Àro ke, Khoryenkomo ryhe
nenyhoryek hamà, ketxkon hatà, toto komo.

Khoryenkom yakoro Txesusu mryenon komo rwonàmàthàrà on ha.

[23] Horykomo komo wya tànyaketxhenye rma, totxownà harha tà, Petru komo, takoron komo hyaka harha, Txesusu mryenon komo hyaka harha. Onà wyaro nkatxow haryhe, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, horykomo komo xarha, ketxkon hatà, àwyanye. Àrwonàmàthàyamo rma yokarymatxownà hatà, àwyanye.

[24] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, Khoryenkom yakoro nàrwonàmtxownà hatà, nyamoro rye. Apa y, amna yohà omoro ha. Ehonomnà xaxa omoro ha, ketxkon hatà. Kahe yakàhtonyenhàrà omoro ha. Yukryeka yakàhtonyenhàr xarha omoro ha. Tuna ymo yakàhtonyenhàr xarha omoro ha. Omeroro rma akàhtono ynyenhàrà omoro ha, ketxkon hatà. [25] Apa y, màmenhohoy hatà, Dafe heno wya, amna horyen heno wya, ayanoto heno wya. Onà wyaro rma nmenhohoy hatà, oyokato, noro heno wya.

Àsok hana natxow ha, Ehsayewyanahnà kom ha. Ewakhàra rma haxa natxow hamà. Àsok hana nehutwetxow ha, Ehsayewyana komo xarha. Atxke rma haxa nehutwetxow hamà. Àtohnawo rma haxa nehutwetxow hamà. [26] Àsok tawro hana. Onytxano ynye me nosonyhetxow hamà, anaro rha yana kayaryet komo. Osonytxaxe nohsamnohyatxow hamà, Ehsayewyana yoh komo xarha. Kohkom hoko nàr-wonatxow hamà. Noro nànyaketxho hoko xarha nàrwonatxow hamà. Kryestu hoko rma nàrwonatxow hamà.

Apa y, àro wyaro rma nmenhoy hatà, Dafe heno, ketxkon hatà. [27] Apa y, yaworo xaxa nay hamà, ànmenhothàrànhàrà. Tano, Xerusaryen ho rma, nohsamnohyatxoko, Eroknes komo, Ponseyu Peratusu xarha, ketxkon hatà. Nohsamnohyatxoko, Ehsayewyanahnà komo. Toto komo xarha, Ehsayewyana komo rma, nohsamnohyatxoko. Txesus hoko nàrwonatxoko. Enyhoru ro hoko rma, ayanoto hoko rma, onànyaketxhàr hoko rma, nàrwonatxoko, nyamoro ha, ketxkon hatà. [28] Apa y, oyehutwatxhàrànhàrà hoye ro ryhe, noro hoko nehxatxkenan hamà. Muhutwekonà rma, amnyehra, ketxkon hatà. Noro yeryewhamnohyatxhe hampànà, rano me, kanyenhàr me rma mehxakonà, apa y, ketxkon hatà.

[29] Apa y, amna yohà y, atxke nàrwonatxhe rma, nyamoro ha, amna hoko. Àrwon komo enytxako, ketxkon xarha tà, Khoryenkomo wya. Apa y, ayanoto rma amna. Àro ke amna akoronomako, amna wya orwonà yokarymatxho me, oseryehpàra rma haxa amna wya ekarymatxho me, ketxkon hatà. [30] Apa y, ekeh komo enyhoryehok xarha, amna wya. Ayahoxetà rma xenyhok xarha, toto komo wya. Eryehokano rma txeryhok xarha, amna wya, Txesus yano me, enyhoru ro yano me, ayanoto yano me, ketxkon hatà.

[31] Àro wyaro nàrwonàmtxownà hatà, Khoryenkom yakoro. Ohsamnohxemo komo rma mokyam nehxatxkon hatà, nàmno yawo. Àrwonàmàtxhenye rma, àmàn komo natahyey hatà. Khoryenkom yokato ryhe, ewan yawonye rma haxa nehxakon hatà. Oseryehpàra rma haxa, Khoryenkomo rwonà yokarymetxkon hatà.

Txesusu mryenon komo yosowakryetxhàrà on ha.

[32] Àsok hana nehxatxkon ha, tohsamnohsomà ro kom ha, Txesusu yahosnyenhàyamo. Àme rye rma haxa nehxatxkon hatà, tàhnawonye. Uro ryhe onà, rokatxho, kahra ro mak nehxatxkon hatà, tkatxho kom hoko. Onà wyaro haxa nketxkon hatà. Kàwyamo, kàkatxho komo ryhe onà, ketxkon hatà. [33] Txesusu nànyaketxho ro komo ryhe, tahoxerye rma haxa noro yokarymetxkon hatà. Àwayehxemo kom waye nasanàmyak ha, Txesusu, Kohkomo, ketxkon hatà. Khoryenkomo newakryenàr me rma haxa nehxatxkon hatà, Txesusu mryenon komo, omeroro.

[34-35] Àsok hana nehxatxkon ha. Onà wyaro nehxatxkon hatà. Tkatxhonkem komo, tkatxhothàyamo yàmyatxkon hatà, txenyeru hona. Bànàthàyamo xarha yàmyatxkon hatà. Towtothàyamo xarha yàmyatxkon hatà, txenyeru hona. Txenyeru rma yokyatxkon hatà, Txesusu nànyaketxho ro komo hyaka. Nyamoro rma nekamyatxkon hatà. Txenyeru rma yokamyatxkon hatà, àkatxhomnà komo wya, ànyahpàn komo wya xarha, àwyanye tkatxho komo yehekahtoho me, àwyanye tànyahrà komo yehekahtoho me xarha. Àro ke, ehxera harha nehxatxkon hatà, àkatxhomnà komo, ànyahpàn komo xarha, àwawonye.

36 Ukukur kom me nehxakon hatà, horykomo. Xose rma noro hatà. Bahnakme me
harha nesohtotxownà hatà, Txesusu nànyaketxho ro komo. Akoronomano ynye ro
mosonà katxho me rma naha, Bahnakme katxho. Xeprye honotho me nehxakon hatà,
noro ha. Ryefeta komo kukutho me nehxakon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo
yakoronomanye rotho me hatà. 37 Noro ryhe, towtoke nehxakon hatà. Towtothàrà rma
yàmye hatà, txenyeru hona. Txenyeru rma yokye hatà, Txesusu nànyaketxho ro komo
hyaka, àwyanye ekamtxoho me hatà.

5

Ananeyas heno komo temarontathàrà on ha.

1 Ananeyas heno ryhe, anar me nehxakon hatà. Àhetx heno xarha, anar me nehxakon
hatà. Safera rma noro hatà, esotà, àhetx heno yosot hatà. Towtothàrà yàmye hatà,
Ananeyas heno, txenyeru hona. 2 Omerorohra mak nekye hatà, Txesusu nànyaketxho
ro komo hyaka. Txenyeru rma yahosày haryhe tà. Àhoye rma nekye hatà, àhyakanye.
Temarontay xarha tà. Rowtotho yehethotho onà, wehtàkano, ohyakanye, kekonà rma
haryhe tà, àwyanye, Petru komo wya. Nenkuhtetxkon mak hatà, noro heno. Àme rye rma
nehxatxkon hatà, thetx heno yakoro.
3 Ananeyasà y, kekon mak hatà, Petru, àwya. Oyowan yawo rma haxa nay hamà,
Satanasà ymo, kekon hatà. Noro ymo yano me, Khoryenkom yokato menkuhton haryhe
mà. Owya wehtàkano tatoko rma, yaworohra màkan haryhe. Omerorohra mekno haryhe,
kekon hatà, Petru, noro heno wya. 4 Tàmpàra rma hak oyehtoko, oyowto me nehxak hamà.
Owya tàmtoho ohxe nehxako. Owya tàmpàra ehtxoho xarha, ohxe rma rha nehxako,
kekon hatà. Owya tàmàtxhe rma, otxenyerun me nehxako. Owya sohtoho, ohxe nehxako.
Owya sokhàra ehtxoho xarha, ohxe rma rha nehxako. Àro wyarohra mak mehxako,
kekon hatà. Wehtàkano màkan haryhe, sohtàkahra rma oyehtok mak ha. Àsok tawro
àro wyaro atxke mehutwano, ohnawo. Àsok tawro, Petru kom hak wenkuhtosà màkan
harha, ohnawo, kekon hatà, noro heno wya. Amnahnà rma menkuhtono. Totohnà rma
menkuhtono. Khoryenkom haxa menkuhton haryhe, kekon hatà, Petru.
5-6 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, wayehye hatà, Ananeyas heno. Bo kay heno hatà.
Noro heno karamtxownà hatà, wom ke, àton kukuru komo, bàryekomo komo. Enamso
natxownà hatà. Nenamtxownà hatà. Noro heno yokaytà yonytxatxownà hatà, toto komo.
Noseryehyatxkonà rma haxa mak hatà.
7 3 oras yonatkatxehkatxhe rma, nowomye hatà, àhetxenhàrà. Tànyo heno wayhàthàrà
hutwahra nehxakon hatà. Nàmno yaka nowomye hatà, Petru komo hyaka. 8 Onà wyaro
nkekon hatà, Petru, àwya. Oyowtothàrà yehethotho ekarymako, rowya, kekon hatà.
Twahak nahko. Onà ryhe àro, kekon hatà, Petru. Àhà, ehethàthàrà rma moro nahko ha,
kekon hatà, Safera heno
9 Àsok mahtxok haryhe, kekon mak hatà, Petru, àwya. Àsok mahtxok haryhe. Kohkom
yokato menkuhtotxow haryhe mà, kekon hatà. Àto rye mosonytxatxow hamà, omnyamo
rye rma. Àsok tawro Kohkom yokato menkuhtotxow harha, kekon hatà. Nomohtxow
harha mà, onyo heno yonamnyenhàyamo. Àhotawo rma natxhe. Omoro heno xarha
ayaryatxhe hampànà, kekon hatà, Petru.
10 Àtoko rma wayehye hatà, Safera heno. Bo, nehurkay heno hatà, Petru yakrataka.
Nowomtxownà hatà, bàryekomo komo. Noro heno yonytxownà hatà. Tok sax, natxownà
hatà. Nenamtxownà hatà, ànyo heno hanaka rma hatà.
11 Noseryehyatxkonà rma haxa mak hatà, Txesusu mryenon komo, omeroro. Ananeyas
heno komo yokaytà yonytxatxownà hatà, anar komo xarha. Thenyehra noseryehtàketxkon hatà, omeroro.

Petru komo wya ekehàtho komo yonyhoryetxhàrà on ha.

12 Eryehokano yeryhekon hatà, Khoryenkomo, Petru komo wya, Txesusu nànyaketxho
ro komo wya. Anaro rha eryehokano yeryatxkon hatà, thenyehra hatà. Khoryenkom

yahoxetà rma yonyhetxkon hatà, toto komo wya. Khoryenkom màn watxan yawo
nohsamnohyatxkon hatà, Txesusu mryenon komo. Saromaw heno hutwatxho onà katxho
yawo rma nohsamnohyatxkon hatà, nyamoro rye. [13] Àhyakanye ohsamnohpàra mak
nehxatxkon hatà, anar komo. Àsok tawro hana, Khoryenkom yahoxet hona toseryehrà
komo ke hatà. Onà wyaro rma nketxkon hatà, Txesusu mryenon kom hoko. Ohxe
xaxa natxow hamà, mokyamo, ketxkon hatà, toto komo. [14] Ukukur komo rma, Txesusu
yahohtxownà hatà, thenyehra nyhe hatà. Kàrkomo komo, woràskomo komo xarha,
nahohtxownà hatà. Nehamyatxkon hatà, Kohkomo mryenon komo.

[15] Ekeh komo yokyatxkon hatà, toto komo. Bàn kom yaye nekyatxkon hatà, asama
yaka. Ahon kom ho rma nekyatxkon hatà. Nàhnànketxkon hatà, asama yaka. Petru
yomoknàr hona ro nehxatxkon hatà. Petru yakrotnaw hak nahtxoko, ekeh komo, ohxe
harha tehtxoho menye, ketxkon hatà. [16] Anaro rha owto hoye nomokyatxkon xarha
tà, anar komo. Xerusaryen màhton hoye rma nomokyatxkon hatà. Petru komo hyaka
nohsamnohyatxkon hatà, thenyenohnà komo. Ekeh komo yokyatxkon hatà, nyamoro
xarha. Worokyamo yoh komo xarha yokyatxkon hatà. Omeroro nenyhoryetxownà hatà,
Petru komo.

Petru komo yeryewhamnohàthàrà on ha.

[17] Natakuyatxkonà rma haxa mak hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo,
takoron kom yakoro xarha. Saknusew komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Thenyehra
rma haxa natakuyatxkon hatà, Petru kom hoko. [18] Àro ke nahohsotxownà ymo hatà, tanoto
komo wya. Txom, dam. Nahryemtxownà hatà, watxa ymo yaka.

[19] Kohsaya nomokye hatà, Kohkom yanoto, kahe yawono. Watxa ymo yaka nomokye
hatà. Puwa, netahurmakay hatà. Watxa ymo hotarà yotahurmakay hatà. Petru komo
yonampatakay hatà. [20] Àtotxok ha, kekon hatà, àwyanye. Àtotxok ha, Khoryenkom màn
yaka. Àto rma mekarymetxhe ha, toto komo wya, kekon hatà. Karyhe roro harha ehtxoho
komo rma mekarymetxhe ha, kekon hatà, kahe yawono, àwyanye. [21] Àro wyaro tàwyanye
enytxatxhe rma, totxownà hatà, Petru komo. Khoryenkom màn yaka nowomtxownà hatà.
Enmahrà yosnawo ro nowomtxownà hatà. Hananàhno yeryatxkon hatà.

Taa. Nohsamnohtxownà hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo, takoron
kom yakoro xarha. Horykomo komo yanyehtxownà hatà. Xuknewyana yoh komo rma
yanyehtxownà hatà. Tosonytxaxemà ro komo rma nyamoro hatà. Nohsamnohtàkatx-
ownà hatà. Ahosno ynye ro komo nyahtxownà hatà, watxa ymo yaka. Petru komo
suhtatxko, ketxkon hatà, àwyanye.

[22] Àro ke totxownà hatà. Watxa ymo yaka totxownà hatà. Ehxera mak nehxatxkon
hatà, Petru komo, watxa ymo yawo. Àro ke nomohtxownà harha tà, ànyahxemotho komo.
[23] Ohxe rma nahko haryhe, watxa ymo, ketxkon hatà. Tahuso rma nahko haryhe. Àhotawo
rma nahtxoko, watxa yonye ro komo. Amna netahurmakano. Ehxera mak nahtxok ha,
Petru komo, ketxkon hatà. Àro yawo ehxera nahtxoko, ketxkon hatà, ànyahxemotho
komo.

[24] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, noseryehokatxownà hatà, Khoryenkom màn
yonye ro yoh komo, ahosno ynye ro komo yoh xarha. Petru kom hoko noseryehokatxownà
hatà. Àsok tawro harha, ketxkon hatà. Atàknahra ehtokonye, thenyehra nenytxetxhe
roro rma haxa, toto komo. Atxke, ketxkon hatà.

[25] Àrwonàmnàtokonye rma, nomokye hatà, toto. Mono manatxow ha, nyamoro ha,
kekon hatà, àwyanye. Watxa ymo yaka anahryemetxhàyamotho rma, mono manatxowà,
Khoryenkom màn yaw harha. Hananàhno yeryatxhe rma, kekon hatà.

[26] Àro ke totxownà hatà, ahosno ynye ro komo, toh kom yakoro. Petru komo hyaka
totxownà hatà. Omohtxok hatà, ketxkon hatà, àwyanye. Ahohsàrany mak nehxatxkon
hatà, toseryehrà komo ke. Toto kom hona noseryehyatxkon hatà, àwyanye toh ke tota-
hanàr kom hona. Omohtxok hatà, ketxkon marma hatà. Àro wyaro rma natxownà hatà.

[27] Horykomo komo hyaka natxownà hatà, tosonytxaxemà ro komo hyaka. Akratakanye
rma netxownà hatà.

Onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkom màn yonye ro kom yohà ymo, àwyanye. [28] Txesusu
yokarymahra ehtxok hampànà, kek haxa hawe amna, owyanye, kekon hatà. Thenyehra
mak noro mekarymetxow hatà, toto komo wya, Xerusaryen hon komo wya. Omeroron
komo rma oyonytxetxow hamà. Txesusu yamoyathonyenhàr me amna hutwanàr xe
manatxow hamà, toto komo wya, kekon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo.

[29] Onà wyaro haxa neyuhtxownà hatà, Petru komo, Txesusu nànyaketxho ro komo.
Khoryenkom haxa amna neyukyaha ha, ketxkon hatà. Toto me manatxhe, omnyamo.
Khoryenkom haxa amna neyukyaha ha, ketxkon hatà. [30] Txesusu nyakye, noro ha,
Khoryenkomo. Khoryen heno komo horyenànho rma noro ha. Xaro Txesusu nyakye,
ketxkon hatà, Petru komo. Omnyamo ryhe, noro màwayehkahetxoko. Wewe hona
mamoyathohetxoko, ketxkon hatà. [31] Khoryenkom haxa ryhe nanàmyak ha. Ehonomnà
me xaxa neryak ha, thanaka, howehehra rma, ketxkon hatà. Kohkom me ryhe neryako.
Konyhoryeny kom me xarha neryako, khokonye toseryewhokanàr horà, ketxkon hatà,
Petru komo. Àro ke, onà wyaro nkehe, Khoryenkomo, kàwyanye. Ehsayewyana komo
y, anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko, ohokonye roseryewhokatxho me, kehe,
kàwyanye, ketxkon hatà. [32] Àro wyaro rma amna nhutwehe. Àro ke amna nekarymehe,
owyanye, ketxkon hatà. Khoryenkom yokato ryhe nekarymahehe, amna wya. Noro rma
nyakyako, Khoryenkomo, toyuknye ro komo yowan yaka, ketxkon hatà, Petru komo.

[33] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, ewakhàra rma haxa nehxatxkon hatà, ho-
rykomo komo. Tetahatxe hxako, ketxkon hatà. Tetahatxe hxako.

[34] Say, nasanàmye hatà, horykomo. Tosonytxaxemà ro komo kukuru rma mok nehxakon
hatà, noro ha. Farysewu rma mok nehxakon hatà. Àyweronàhyamano ynye ro me
rma haxa nehxakon hatà. Kamaryewu rma noro hatà. Ehonomnà me rma haxa noro
yonyatxkon hatà, toto komo, omeroro. Noro rma, onà wyaro nkekon hatà, tkukuru komo
wya. Moxamo tenampatakatxe htxero, kosonytxatxho menye, kekon hatà, Petru kom
hoko. Àro ke nenampatakatxownà htxer hakahpa tà.

[35] Onà wyaro nkekon xarha tà, Kamaryewu, àwyanye, tosonytxaxemà ro komo wya.
Horykomo komo y, Ehsayewyana komo y, kekon hatà. Ohxe mpàn ehtxoko, nyamoro
hoko. Àsoke ryhe teryatxowà. Atxke txeryheranye tehtxe, kekon hatà.

[36] Àsok hana nehxakon ha, Tewdas heno ha, kekon xarha tà, Kamaryewu. Onà wyaro
nehxakon hamà, noro heno. Amnyehra waha me nomokye hatà. Ehonomnà me
nosonyhekonà rma haryhe tà, toto komo wya. Àro ke, noro hyaka nohsamnohtxownà
hatà, toto komo. 400 kom hana àyakenon kom ha, kekon hatà, Kamaryewu. Waha me
nomokyatxkon hatà. Noro heno yotahatxownà mak hatà, arymano ynye ro komo, kekon
hatà. Akoron heno komo xarha, natakhahtàkatxownà hatà, omeroro. Waha mehra harha
nehxatxkon hatà, kekon hatà, Kamaryewu.

[37] Amnye nyhe rma waha me rma rha nomokye hatà, anaro heno, Xuknas heno, Kary-
eryeya honotho rma, kekon xarha tà. Sesa komo wya, toto komo yakenonà kuknomantoko
rma, nomokye hatà, noro heno. Toto komo yohamnohye hatà, tàhyaka, kekon hatà. Noro
heno xarha yotahatxownà mak hatà, arymano ynye ro komo. Akoron heno komo xarha
natakhahtàkatxownà hatà, omeroro, kekon hatà, Kamaryewu.

[38] Anatoko nyamoro heno wyaro rma rha natxow hana, Petru komo. Àro ke, onà
wyaro àkehe, owyanye, kekon xarha tà, horykomo komo wya. Etahahranye ehtxoko.
Àto hak nahtxoko, kekon hatà. Onok yano me hana natxow ha, toto yano me hana,
Khoryenkom yano me haxa hana. Toto yano me tehtokonye, nosomtatketxhe hampànà,
Tewdas heno komo wyaro, Xuknas heno komo wyaro, kekon hatà. Ayano me rohranye
rma nosomtatketxhe. [39] Khoryenkom yano me tehtokony haxa ryhe, osomtatkahra ro mak
natxhe ha, kekon hatà. Emtatkahranye ro mak manatxhe ha. Àro ke, ohxe mpàn ehtxoko,

nyamoro hoko. Arymanàr komo xe oyehtokonye rma, Khoryenkomo rma yarymanàr xe manatxow hana, kekon hatà, Kamaryewu.

40 Hàà, yaworo màkehe, ketxkon hatà, horykomo komo. Àro ke, Txesusu nànyaketxho ro komo yanyehtxownà harha tà. Nàhpokhotxownà marma hatà, tanoto komo wya. Txesusu yokarymahra ehtxok hampànà, ketxkon hatà. Àro wyaro tàwyanye katxhe rma, nànyahtxownà haxa hatà.

41 Àro ke totxownà hatà, Txesusu nànyaketxho ro komo, horykomo komo hyaye. Teryehorye rma nehxatxkon hatà. Ohxe konyatxow hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà. Ohxe konyatxow hamà. Àro ke, Txesusu wyaro keryewhamnohpetxow hamà, àwyanye, ketxkon hatà. Kàwyanye Txesusu yokarymanàr ke ryhe, kxanomkahnohyatxhe, nyamoro ha, ketxkon hatà. Àro ke, teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà.

42 Atàknahra ro mak nehxatxkon hatà. Emahona ro Txesusu yokarymetxkonà rma hatà. Kryestu me naha, Txesusu, ketxkonà rma hatà. Noro hoko rma, toto komo hananàhyatxkonà rma hatà, Khoryenkom màn yawo, bàn kom yaw xarha.

6

Nyah yokamnye ro komo wahanonkatxhàrà on ha.

1 Nehamyatxkonà rma hatà, Txesusu mryenon komo. Xuknewyana komo rma mokyam nehxatxkon hakahpa tà. Ukukur komo, Kryekyana komo rwon yawo nehxatxkon hatà, Kryekyana komo yowto honotho me tesnàr komo ke. Ukukur komo xarha, Xuknewyana komo rwon yaw haxa nehxatxkon hatà. Omeroro rma nehamyatxkon hatà.

Àtoko rma nàrwonatxkon hatà, Kryekyana rwon yawon komo. Anar kom hoko, Xuknewyana rwon yawon kom hoko rma, nàrwonatxkon hatà. Àsok tawro hana. Emahona ro tokamxem me nehxakon hatà, ànyahrà komo, woràskomo komo wya, enyonkaxemo komo wya, ànyahpànàtho komo wya. Onà wyaro nketxkon mak hatà, Kryekyana rwon yawon komo. Tàmpàn me nay hamà, amna wya, amna wosàn komo wya, ketxkon hatà. Xuknewyana rwon yawon komo wya marma tàmsom me nay hamà, ketxkon hatà. Tàmsom me rma naha haryhe, atxke txko, amna wosàn komo wya, ketxkon hatà, Kryekyana rwon yawon komo.

2 Àro ke Txesusu mryenon komo yanyehtxownà hatà, Petru komo, 12 komo rma. Àhyakanye nohsamnohtxownà hatà, omeroro. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me amna naha, ketxkon hatà, Petru komo, àwyanye. Ekarymanàr hoko roro tehxorye amna naha. Nyah yokamnyàr hoko rorohra mak tehxorye amna naha, ketxkon hatà. 3 Àro ke, nyah yokamnye ro komo àwahanonkatxoko, rowtà komo y, ketxkon hatà. 7 me àwahanonkatxoko, okukur kom hoye, nyah yokamnye ro me harha ehtxoho menye. Onà wyaron komo ryhe àwahanonkatxoko. Ohxe natxhe moxamo katxho komo rma àwahanonkatxoko, ketxkon hatà. Ewan yawonye rma haxa naha, Khoryenkom yokato, katxho komo rma àwahanonkatxoko. Takàhso rma haxa natxhe katxho komo rma àwahanonkatxoko, ketxkon hatà, Petru komo. Àro wyaron komo amna neryatxhe, nyah yokamnye ro me harha, ketxkon hatà. 4 Amna ryhe, Khoryenkom yakoro amna rwonàmrà hoko roro amna naha. Khoryenkomo rwonà yokarymanàr hoko roro xarha amna naha, ketxkon hatà, Petru komo, 12 komo rma.

5 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, àro wyar hamà ketxkon hatà, Txesusu mryenon komo, omeroro. Àme rye rma nehxatxkon hatà. Àro ke wahanonkatxownà hatà, 7 me. Estefaw wahanonkatxownà hatà. Txesus hona rma haxa nenyakon hatà, noro ha. Ewan yawo rma haxa nehxakon hatà, Khoryenkom yokato. Feryepe xarha wahanonkatxownà hatà. Pàrokoru xarha, Nekanoh xarha, Temaw xarha, Pahmenas xarha, Nekoraw xarha wahanonkatxownà hatà. Antxeyokeya honotho me nehxakon hatà, Nekoraw. Xuknewyanahnà rma, Khoryenkom hokon me harha ehxah me nehxakon hatà, Xuknewyana komo wyaro mak hatà.

[6] Nyamoro rma wahanonkatxownà hatà. Nehtxownà hatà, 12 komo hyaka, Txesusu
nànyaketxho ro komo hyaka. Khoryenkom yakoro nàrwonàmtxownà hatà, 12 komo,
àhokonye. Tàrwonàmàtxhenye rma, tamor komo yetxownà hatà, àhonanye, Kho-
ryenkomo hyaka tatamohxemà ro me ehtxoho menye.
[7] Khoryenkomo rwonà ryhe, tonytxaxem me rma haxa nehxakon hatà. Nehamyatxkonà
rma haxa mak hatà, Txesusu yahosnyenhàyamo. Xerusaryen hon komo rma mokyam
nehxatxkon hatà. Khoryenkom màn yonye ro kukuru komo xarha nahohtxownà hatà,
thenyenohnà kom hatà. Txesus hona harha nenyatxkon hatà.

Àxanhàn komo wya Estefaw heno yahosàthàrà on ha.

[8] Estefawu ryhe, eryehokano yeryakon hatà, thenyehra hatà. Khoryenkomo
newakryenàrà rma haxa kax mak nehxakon hatà. Tahoxet ke Khoryenkomo nakorono-
manàrà rma haxa kax mak nehxakon hatà. Àro ke, noro yahoxetà yonyhekon hatà, toto
komo wya, tàwya eryehokano ynyàr ke.
[9] Àto nehxatxkon hatà, Xuknewyana kukuru komo, Txesusu yahosnyehnà komo rma.
Seryene hoye omohxemotho komo rma mokyam nehxatxkon hatà, Aryesantryeya hoye
omohxemotho komo xarha, Seryeseya yamtar hoye omohxemotho komo xarha, Aaseya
yamtar hoye omohxemotho komo xarha mokyam nehxatxkon hatà. Nyamoro yohsam-
nohtoho yosotà rma, onà wyaro katxho me nehxakon hatà. Toto komo yanoto rotho
me natxhe, moxamo, on yawon komo, katxho me nehxakon hatà, nàmno ymo yosotà,
ohsamnohtoho komo yosotà. Àro yaka tohsamnohsomà ro me nehxatxkon hatà, nyamoro
ha.
[10] Ukukur komo rma natameryeketxkon hatà, Estefaw yakoro. Ehonye rma haxa
nàrwonakon mak hatà, noro, takàhso rma haxa tesnàr ke hatà, Khoryenkom yokato yano
me rma haxa tàrwonàmrà ke hatà. Àro ke natàknanàhkatxownà hatà, noro ha.
[11] Àro ke, Estefaw wàràhyakany komo yanyehtxownà hatà, nyamoro. Txenyeru yàmtx-
ownà hatà, àwyanye, Estefaw wàràhyakatxhetà rma hatà. Àro ke noro heno wàràhyakatx-
ownà hatà. Moyses heno wàràhyakeko, mosonà, amna nenytxanàr me, ketxkonà rma
haryhe tà, nyamoro ha, Estefaw heno hoko. Khoryenkom xarha wàràhyakeko, amna
nenytxanàr me, ketxkonà rma haryhe tà. Àro wyaro Estefaw heno wàràhyakatxownà
hatà.
[12] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, newakàhkahtxownà hatà, toto komo, horykomo
komo xarha, àyweronàhyamano ynye ro komo xarha. Estefaw heno hoko newakàhkahtx-
ownà hatà. Noro heno hoko kàtatxownà hatà. Txom, nahohtxownà hatà. Natxownà hatà,
tosonytxaxemà ro komo hyaka. [13] Noro heno wàràhyakany komo xarha yatxownà hatà.
Yaworohra mak nekarymatxownà hatà, nyamoro ha. Khoryenkom màn wàràhyakehe,
mosonà, ketxkonà rma haryhe tà, àhoko. Atàknahra ro mak naha ha. Wàràhyakehe
roro mak ha. Kàyweronàhyamatxho kom xarha wàràhyakehe, ketxkonà rma haryhe
tà. [14] Khoryenkom mànàtho yarymehe hampànà, Txesusu, Nasarye honotho, keknano
ymo hxako, amna nenytxanàr me, ketxkonà rma haryhe tà. Anar me harha kày-
weronàhyametxhe hampànà, Txesusu, keknano ymo hxako. Moyses heno nmenhotho
yawo rohra harha kàyweronàhyametxhe hampànà, keknano ymo hxako, ketxkonà rma
haryhe tà, nyamoro ha, Estefaw heno wàràhyakany komo.
[15] Noro heno yonytxehketxkon hatà, horykomo komo, tosonytxaxemà ro komo rma,
omeroro. Empatarà rma, anar me harha nexey hatà, ànenyàr kom me. Kahe yawono
wyaro ohxe rma haxa nexey hatà, ànenyàr kom me.

7

Estefawu wya Akmaraw heno komo yokarymatxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo, Estefaw heno
wya. Yaworohra katà nkatxowà, moxamo, ohoko, kekon hatà. Yaworohra katà nkatxowà,
ohoko.

[2] Onà wyaro haxa neyukye hatà, noro heno. Rokukur komo y, Xuknewyana horyen
komo y, uro enytxatxoko, kekon heno hatà. Uro enytxatxoko. Amnyehra nosonyhoy hatà,
Khoryenkomo, Akmaraw heno wya, kekon heno hatà. Ehonomnà xaxa rma nosonyhoy
hatà, khoryen heno komo wya. Mesopotamya yamtar ho rma hak nehxakon hatà, noro
heno, kekon hatà, Estefaw heno. Aran hona àtohra rma hak nehxakon heno hatà. Àtoko
rma nosonyhoy hatà, Khoryenkomo, noro heno wya, kekon heno hatà. [3] Oyowtothàr
hoye àtoko, kekon hatà, àwya. Okukuthuyamo ànomtxoko, tano. Ototxhe rma, oyowto
wenyhehe, owya. Àsna àtoko, kekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya, kekon hatà,
Estefaw heno, horykomo komo wya.

[4] Àro ke toy hatà, Akmaraw heno. Towtothàr hoye toy hatà, Kawtew komo yukryekan
hoye rma hatà, kekon heno hatà. Aran hona toy hatà. Àto nehxakon heno htxer hakahpa
tà. Tàyàm peno wayhàtxhe, toy xarha tà. Khoryenkomo nekye hatà, Aran hoye. Xaro
nekye hatà, kyukryekan kom hona, kekon hatà, Estefaw heno. [5] Noro heno yowto me
tàmpàra rma hak nehxakon hatà, Khoryenkomo. Atxke txko tàmpàra ro mak nehxakon
hatà, àwya, kekon heno hatà. Onà wyaro haxa nkekon hatà. Amnye on wàmyaha xaxa
hampànà, oyowto me, kekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya. Oyohamàthàyamo wya
ryhe wàmyaha xaxa hampànà, kekon hatà. Àhokhura rma hak Akmaraw yehtoko ryhe,
àro wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo, àwya, kekon hatà, Estefaw heno.

[6] Onà wyaro nkekon xarha tà, Khoryenkomo, noro heno wya. Amnye tetxhe hampànà,
oyohamàthàyamo, anaryana komo yukryekan hona, kekon hatà. Àto mexe rma haxa
natxhe hampànà. Anaro ro ymo hxak omnyamo katxho me natxhe hampànà, àton
komo wya. Nyamoro rma nanotometxhe xaxa mak hampànà, ehemahnà ro me, kekon
hatà. Neryewhamnohyatxhe xaxa mak hampànà. Àto rma 400 me txemnyehàntetxhe
xaxa mak hampànà, oyohamàthàyamo, kekon hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno
wya, kekon hatà, Estefaw heno. [7] Àton heno komo rma wanàhnohyatxhe hampànà.
Anotomanyenhàyam heno rma wanàhnohyatxhe hampànà, kekon hatà, Khoryenkomo,
Akmaraw heno wya. Àro wyaro rowya anàhnohàtxhenye rma, uyukryekan kom hoye
wekyatxhe hampànà, oyohamàthàyamo. Xaro harha nomokyatxhe hampànà, kekon hatà.
Tan harha rowakryetxhe xaxa hampànà, kekon hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno wya,
kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.

[8] Atanyyokohotxoko, romryenon me oyehutwamohsotho menye, kekon xarha tà, Kho-
ryenkomo, noro heno wya. Amnye nenuruy hatà, Esake, Akmaraw muru rma. Àro ke, 8
me enmahàtxhe rma, buru yanyyokoy hatà, Akmaraw heno. Amnye nenuruy hatà, Xako,
Esake muru rma. Amnye nenutxownà hatà, Xako muru komo, 12 komo rma, khoryen heno
komo rma, kekon hatà, Estefaw heno.

Estefawu wya Xose heno komo yokarymatxhàrà on ha.

[9] Onà wyaro nkekon xarha tà, Estefaw heno, horykomo komo wya. Natakuyatxkon
hatà, Xako muru heno komo, towàt heno kom hoko, Xose heno hoko rma. Àro ke noro
heno yàmtxownà hatà, anar komo wya, txenyeru hona. Anoto kom me nàmtxownà
hatà, àwyanye. Nyamoro rma natxownà hatà, Exet yamtar hona. Noro heno hyawo roro
mak nehxakon hatà, Khoryenkomo, kekon hatà, Estefaw heno. [10] Nukrunhoy haxa hatà,
eryewhamnohnyenhàyam hona. Ohxe tonyxem me harha neryey hatà. Takàhso tonyxem
me harha neryey hatà. Àro wyaro ohxe harha nenyakon hatà, Faryo, Exetyana kayaryet
komo. Àro ke, ehonomnà me neryey hatà. Exet yamtar hon komo yoh me neryey hatà. Bàn
yawon komo yoh me xarha neryey hatà, Faryo heno, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo
komo wya.

[11] Amnye ànyahpàra harha nehxatxkon hatà, Exet yamtar hon heno komo, Kanan
yamtar hon heno komo xarha. Thenyehra rma haxa neryewhamyatxkon hatà, ànyahpàra
tesnàr komo ke hatà. Ànyahpàra rma rha nehxatxkon hatà, khoryen heno komo xarha,
Xako heno komo rma, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya. [12] Amnye Exet
yamtar hon komo yokaytà yonytxay hatà, Xako heno. Tànyahke rma natxow hatà, katxho

rma yonytxay hatà. Àro ke, buru komo nyakye hatà, noro heno. Khoryen heno komo rma
nyakye hatà, Exet yamtar hona. Àro ma àtonàr komo rma àro hatà, kekon hatà, Estefaw
heno.
[13] Taa. Nànyahtxownà xarha tà. Asako ro totxownà hatà. Àtoko rma nehutwamohsoy
hatà, Xose heno, àwyanye, towàt heno komo wya. Noro rye kàwyamo, kekon hatà,
àwyanye. Tàyanan komo rma hutwamohsoy xarha tà, Faryo heno wya, kekon hatà,
Estefaw heno, horykomo komo wya. [14] Tàyàm xarha yanyekhoy hatà. Xako heno rma
yanyekhoy hatà. Tkukuthuyam heno xarha yanyekhoy hatà, tàhyaka. 75 me nehxatxkon
hatà, àyakenon komo, kekon hatà, Estefaw heno.
[15] Àro ke toy hatà, Xako heno, Exet yamtar hona. Àto rma wayehye hatà. Àto rma
rha wayehtxownà hatà, khoryen heno komo xarha, kekon hatà, Estefaw heno. [16] Amnye,
nyamoro heno yotxhotho yohtxownà hatà, Xoswe heno komo, Kanan yamtar hona. Seken
hona ryhe natxownà hatà. Àto nenamtxownà hatà, onamno ytxoho ro yaka, toh yowtarà
rma yaka. Akmaraw heno katxhotho rma àro hatà, onamno ytxoho ro. Nehekatày hatà,
noro heno, txenyeru hona. Emoh heno murunho komo wya nehekatày hatà, Seken hon
heno komo wya, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.

Estefawu wya Moyses heno komo yokarymatxhàrà on ha.

[17] Onà wyaro nkekon xarha tà, Estefaw heno, horykomo komo wya. Exet yamtar ho rma
nehamyatxkon hatà, toto heno komo, khoryen heno komo rma. Wekyatxhe hampànà
kanyenhàr me mak nehxakon hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno wya. Àro wyaro
katxhàrànhàr yawo ro ehtxoho komo hahnok nehxakon hatà, kekon hatà, Estefaw heno.
[18] Àtoko rma Exetyana komo kayaryet me nehxakon hatà, anaro. Noro ryhe, Xose heno
yexetxhàrànhàrà hutwahra nehxakon hatà, kekon hatà, Estefaw heno. [19] Khoryen heno
komo yonkuhtoy hatà, noro heno, eryewhamnohrà kom horà. Bàryekomo komo txko
xenyhotxoko, amna wya, kekon heno hatà, àwyanye, tàwya àwayehkanàr kom horà, kekon
hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.
[20] Àtoko rma nenuruy hatà, Moyses heno. Ohxe Khoryenkomo nenyàr me nehxakon
hatà, noro mryenà txko. Tàyàm màn yawo nehxakonà htxer hakahpa tà. Àro yawo rma
horymamnohyakonà htxer hakahpa tà, àyonà. 3 me nuno yonatkay hatà, àto, kekon hatà,
Estefaw heno. [21] Amnye, bàn yaye nenampatakay haxa hatà, àyonà. Àtoko rma nenyey
hatà, Faryo yomsàrà. Bàn yaka narày hatà, noro ha. Tàmryer me harha horymamnohye
hatà, kekon hatà, Estefaw heno.
[22] Moyses heno yompamnohtxownà hatà, Exetyana komo, takàhsom komo rma, tàw-
yaronye rma rha takàhso ehtxoho me. Àro ke, Exetyana komo yompamnohnye ro me
harha nehxakon hatà, noro heno. Takàhsom xaxa kax mak nehxakon hatà. Ehonomnà me
rma haxa nehxakon hatà, Exetyana kom waw hatà, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo
komo wya.
[23] 40 me àtxemnyehàntaxah me tehtoko, tkukuru komo yonyàr xe nehxakon hatà,
Moyses heno. Ehsayewyana komo rma yonyàr xe nehxakon heno hatà. Rokukuru
komo yonyxe àten hamà, kekon heno hatà, tàhnawo, kekon hatà, Estefaw heno. Àro
ke toy heno hatà, àhyakanye. [24] Àhyawonye ehtoko rma, toto yeryewhamnohye hatà,
Exetyana. Ehsayewyanatho rma yeryewhamnohye hatà, Moyses nenyàr me hatà. Àro ke,
teryewhamnohsomà rma kurunhoy hatà, Moyses heno. Nehenàhye hatà. Exetyana heno
yotahay hatà, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya. [25] Onà wyaro nehutwekonà
rma haryhe tà, noro heno. Khoryenkomo konampatakahetxow hamà, Moysesà wya,
ketxow hamà, rokukuru komo, kekonà rma haryhe tà, tàwya rma. Àro wyaro kahra mak
nehxatxkon hatà, nyamoro heno, Ehsayewyana heno komo, kekon hatà, Estefaw heno.
[26] Enmahàtxhe, toy xarha tà, Moyses heno, tkukuru komo hyaka. Nosoyatxkon hatà,
asakon komo, Ehsayewyana komo. Oseryewhokanàr komo xe nehxakon hatà, Moyses
heno. Hoymo komo y, kekon heno hatà, àwyanye. Noro rye me manatxhe, omnyamo.
Àsok tawro motwàràhyaketxow harha, kekon heno hatà, àwyanye, kekon hatà, Estefaw

heno. [27] Onà wyaro haxa neyukye hatà, anaro. Tkukuthuru wàràhyakanyenhàrà rma
mok nehxakon hatà. Noro rma, Moyses heno taymay hatà. Onok yano me amna
màhananàhyan harha, kekon hatà, àwya. Onok yano me amna yoh me manaye. Amna yoh
mehra haxa we manaha ha, kekon hatà. [28] Oroke Exetyana heno metaheko. Àro wyaro rma
rha rotahanàr xe manay hamà, kekon hatà, noro, Moyses heno wya, kekon hatà, Estefaw
heno, horykomo komo wya.

[29] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, noseryehyakon hatà, Moyses heno, Faryo hona.
Àro ke nekahtàmye hatà. Mekneyan yamtar hona toy hatà. Àto anar komo hyawo roro
nehxakon hatà. Àto rma nenutxownà hatà, umuru komo, asako, kekon hatà, Estefaw heno.
[30] 40 me txemnyehàntay hatà, Moyses heno, Mekneyan yamtar ho. 40 me àtxemnye-
hàntatxhe rma, nosonyhoy hatà, kahe yawono, Khoryenkom yanoto, noro heno wya.
Ahehnawo nehxakon heno hatà. Senay yàhàn mahotur ho rma nehxakon heno hatà.
Ewekhàr yohà yonyey hatà. Natakyakonà wyaro hatà. Weheto wawo rma nosonyhoy hatà,
kahe yawono, noro heno wya, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya. [31] Tàwya
xenyetoko rma, noseryehokekon hatà, Moyses heno. Hahnohtàkay hatà, ohxe xenyàr
horà. Àtoko rma, Kohkomo rwonà yonytxay hatà, kekon hatà, Estefaw heno.

[32] Khoryenkomo uro ha, kekon hatà, àwya. Rohoko nehxatxkonà, ohoryen heno komo,
Akmaraw heno komo, Esake heno xarha, Xako heno xarha. Noro rma uro, kekon hatà.
Nàràrànakon hatà, Moyses heno, oseryehrà hatà. Àro ke osompothàra nehxakon hatà,
kekon hatà, Estefaw heno. [33] Ohrorà womunu àwakako, kekon hatà, Kohkomo, àwya.
Ohrorà womunu àwakako, royukryekan ho oyesnàr ke. Enyhoru ro me naha, onà,
yukryeka, tan ryesnàr ke. Àro ke, ohrorà womunu àwakako, kekon hatà, Kohkomo, Moyses
heno wya, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.

[34] Romryenon komo wenyaha haryhe, kekon xarha tà, àwya. Exet yamtar ho terye-
whamnohsom me rma haxa natxhe, kekon hatà. Ekrawanàr komo xarha wenytxehe.
Àro ke xaro komokno, enampatakahosonye, owya, kekon hatà. Àtok hampànà, omoro.
Dyakyaha hampànà, Exet yamtar hona, kekon hatà, Kohkomo, Moyses heno wya, kekon
hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.

[35] Noro heno rma xanomkahnohnyenhàr me nehxatxkon hatà, Ehsayewyana heno
komo. Noro heno hoko rma, onok yano me amna màhananàhyan harha, kanyenhàr me
nehxatxkon hatà. Onok yano me amna yoh me manaye, kanyenhàr me rma nehxatxkon
hatà. Noro heno rma nyakye hatà, Khoryenkomo, kekon hatà, Estefaw heno. Eh kom
me nànyakye hatà. Enampatakany kom me nànyakye hatà. Nànyakhoy hatà, tanoto
wya, kahe yawono wya, ewekhàr yoh wawo osonyhosaho wya, kekon hatà, Estefaw heno.
[36] Noro heno rma nenampatakatxownà hatà, Exet yamtar hoye. Exet ho rma hak tehtoko,
eryehokano yeryakon hatà. Khoryenkom yahoxetà rma yonyhekon hatà, Exetyana komo
wya, kekon heno hatà. Àro wyaro rma rha eryehokano yeryey xarha tà, tuna ymo hoko,
tuna tutxuryemà onà katxho hoko rma. Àro wyaro rma rha eryehokano yeryakon xarha
tà, ahehnawo. Àto rma 40 me txemnyehàntatxownà hatà, kekon hatà, Estefaw heno,
horykomo komo wya.

[37] Noro heno ryhe, Moyses heno rma, onà wyaro nkekon hatà, Ehsayewyana heno komo
wya. Amnye, tàrwonà yokarymanye ro haxa nyakyan hatà, Khoryenkomo, kekon heno
hatà, àwyanye. Oyohamàthàyamo kukuru me rma nay hatà, ànànyaknyàrà, kekon heno
hatà. Tàwya ronyaketxhàrà wyaro, noro nyakyaha hampànà, ohyakanye, kekon hatà,
Moyses heno, àwyanye, kekon hatà, Estefaw heno.

[38] Noro heno ryhe, ahehnaha tàtosom kom yakoro nehxakon hatà, tohsamnohsomà ro
kom yakoro rma, khoryen heno kom yakoro rma, kekon hatà, Estefaw heno. Noro heno
hyawo nehxakon xarha tà, kahe yawono. Noro rma nàrwonàmye hatà, akoro, Senay yàhàn
ho ehtok hatà. Kahe yawono rwonà rma yonytxay hatà, Moyses heno. Khoryenkomo
nhutwamohsotho rma yonytxay hatà. Karyhe kehtxoho komo rma yonytxay hatà, tàwya
kàyweronàhyamatxho menye, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.

[39] Noro heno yoyukhura mak nehxatxkon hatà, khoryen heno komo. Xanomkahnohtx-
ownà hatà. Exet yamtar hona harha tàtonàr komo xe nehxatxkon haryhe tà, tàhnawonye,
kekon hatà, Estefaw heno. [40] Khoryenkom kuknonà akàhtoko, dewakryenàr komo, ketxkon
hatà, Aron heno wya. Anakàhtothàr hak katxowà, ahehnaha, ketxkon hatà, àwya. Ehxera
harha nay hamà, Moyses heno. Exet yamtar hoye konampatakanyenhàyam heno rma
nosomtatkek hamà, ketxkon hatà, àwya. Eten kom noro heno yohoryako. Uhutwahra
tehxatxow hamà, ketxkon hatà, nyamoro heno, Aron heno wya, kekon hatà, Estefaw
heno, horykomo komo wya. [41] Àtoko rma, faka mxekrà kuknonà yakàhtotxownà hatà.
Tànakàhtothàyamo wya toknàthàyamo yàmtxownà hatà. Tànharaxkatxhàyamo rma
yàmtxownà hatà, faka mxekrà kuknonà wya, Khoryenkomo yowakryetxho wyaro mak ha.
Tànakàhtothàyam hoko rma, neryehotetxkon hatà, kekon hatà, Estefaw heno.

[42] Khoryenkomo ryhe, anar me harha nehutway hatà, tàmryenon heno kom hoko.
Nahtxoko hxak hakahpa, kekon hatà, thokohra harha esnàr komo ke. Nahtxoko hxak
hakahpa. Xeryko heno hok hak nahtxok harha. Xeryko heno yowakryeny me hak
nahtxok harha, kekon hatà, Khoryenkomo, nyamoro heno hoko, kekon hatà, Estefaw
heno. Àro hoko rma nmenhotxownà hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno
komo. Khoryenkom karyehtan yawo rma, onà wyaro nkehe, ànmenhothàyamo.

Ehsayewyana komo y, 40 me otxemnyehàntatxownà, ahehnawo. Àto rma oyehtokonye,
owoknàthàyamo màmyatxkonà rma haryhe, rowya. Onharaxkatxhàyamo rma
màmyatxkonà. Rowakryehra mak mehxatxkonà. [43] Anaro hok haxa mehxatxkonà.
Ohoryenà ro kom me harha nehxakonà, Moroke kuknonà, onewakryenàr komo
rma. Noro mànà rma maryatxkonà, ayakoronye. Henfan xarha, ohoryenà ro kom
me rma rha nehxakonà. Noro kuknon hoko rma mehxatxkonà. Xeryko hoko rma
mehxatxkonà. Xeryko kuknonà rma makàhtotxownà, àhok oyehtxoho menye.
Àro ke kanàhnohyatxhe hampànà. Oyowtothàyam hoye karhetxhe hampànà, anar
komo wya. Bakmeronya yamtar hona karhetxhe hampànà, àwyanye.

Àro wyaro rma nmenhotxownà hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo,
kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.

Estefawu wya Khoryenkom mànàtho yokarymatxhàrà on ha.

[44] Onà wyaro nkekon xarha tà, Estefaw heno, horykomo komo wya. Ahehnawo rma
khoryen heno komo yehtoko, àto nehxakon hatà, Khoryenkom mànà, àwawonye, kekon
heno hatà. Okno hutxhothonhàrà rma àro hatà. Àro yawo rma nehxakon hatà, tohu ymo,
Khoryenkomo nmenhotho rma, àwya kàyweronàhyamatxho komo rma. Bànà ytxoho
hutwamohsoy hatà, Khoryenkomo, Moyses heno wya. Ronhutwamohsotho yawo ro
meryatxhe ha, kekon hatà, noro heno wya, kekon hatà, Estefaw heno.

[45] Àrotho rma yohtxownà hatà, khoryen heno komo, Xoswe heno komo. Kanan yamtar
hona Khoryenkom mànàtho yohtxownà hatà. Kanan yamtar hona tahatakatxhenye
rma, anaryana heno komo yarymatxownà hatà, kekon heno hatà. Uyukryekanàthàyamo
yahohtxownà hatà, tuyukryekan kom me harha. Khoryenkomo ryhe narymahotxownà
hatà, khoryen heno komo wya. Àto harha nehxakon hatà, Khoryenkom mànàtho.
Àkayaryet kom me harha Dafe heno yehtoko, àto rma hak nehxakon hatà, Khoryenkom
mànàtho, okno hutxhothonhàrà rma, kekon hatà, Estefaw heno.

[46] Khoryenkomo newakryenàr me nehxakon hatà, Dafe heno. Àro ke, onà wyaro
nàrwonàmye hatà, Khoryenkom yakoro. Apa y, amna horyenà omoro ha. Xako heno
komo horyenànho ryhe omoro ha, kekon heno hatà. Omàn yenyàr xe wehxaha. Omàn
txeryhoko, rowya, kekon hatà, Dafe heno, Khoryenkomo wya, kekon hatà, Estefaw heno,
horykomo komo wya. [47] Dafe henohnà haxa ryhe neryey hatà. Saromaw heno haxa ryhe,
neryey hatà. Khoryenkom màn yeryey hatà, Dafe heno murunho, kekon heno hatà.

[48] Nàmno yawohra mak naha ha, Khoryenkomo. Omeroron kom yohono rma haxa kax
mak naha ha, noro ha, kekon hatà, Estefaw heno. Toto nyeryetxho yawohra ro mak naha
ha. Àro hoko rma, onà wyaro nmenhoy hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno.

49 Kahe yoho rma haxa wehxaha, uro ha, kehe, Kohkomo. Yukryeka xarha, rosnaka
rma haxa naha. Onyeryetxhàyamo yawon me kat wehxano. Àro yawo rma katà
katakryeno, àhokaxe, kehe, Kohkomo. 50 Akàhtono ynyenhàr mehra kat wehxano.
Omeroro rma wakàhtotàhkaye, kehe, Kohkomo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.

Ohoryen heno komo wyaro atxke manatxhe katxhàrà on ha.

51 Onà wyaro nkekon xarha tà, Estefaw heno, horykomo komo wya. Omnyamo ryhe, Khoryenkomo yanweknye ro me manatxhe ha, kekon heno hatà, àwyanye. Khoryenkomo mryenonàhnà wyaro atxke manatxhe, ohnawonye, atanyyokohnà komo wyaro mak ha. Noro rwonà yonytxahra ro mak manatxhe ha, kekon heno hatà. Noro yokato manwekyatxhe roro mak ha. Ohoryen heno komo wyaro atxke manatxhe, omnyam xarha, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.

52 Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo yeryewhamnohyatxkon hatà, ohoryen heno komo. Eryewhamnohpàrany kat nehxatxkonà, owyanye, kekon heno hatà, àwyanye. Amnye nomokyaha hampànà, enyhoru xaxa, kanye ro heno komo rma yotahatxownà hatà. Omnyamo ryhe, enyhoru xaxa rma mahohsotxownà, anhà komo wya. Mamoyathohotxownà xarha, àwyanye, kekon hatà, Estefaw heno.

53 Kahe yawon komo ryhe, Khoryenkom yanoto komo rma, kàyweronàhyamahotxownà hatà, Moyses heno wya. Omnyamo rma, noro heno nàyweronàhyamatxho me manatxhe. Àro yawo rohra mak manatxhe ha, kekon hatà, Estefaw heno, horykomo komo wya.

Toh ke Estefaw heno yotahatxhàrà on ha.

54 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, ewakhàra rma haxa nehxatxkon hatà, horykomo komo, tosonytxaxemà ro komo rma. Estefaw heno hoko newakàhkahtxownà hatà. Nàyotàtànhamtxownà hatà, ewakàhkahrà komo.

55 Noro heno yowan yawo rma haxa nehxakon hatà, Khoryenkom yokato. Kakoso nosompotày hatà. Khoryenkomo yawasànà ymo yonyey hatà. Txesus xarha yonyey hatà. Thataw nexey hatà, Txesusu, Khoryenkom hanawo, howehehra, ehonomnà me xaxa mak ha. 56 Natahurmakano, kahe, ronenyàr me, kekon hatà, Estefaw heno. Toto me Enusaho mok hamà. Ehonomnà me xaxa, thataw naha, Khoryenkom hanawo, howehehra, kekon heno hatà.

57 Kowontatxownà mak hatà, horykomo komo, teryewrye ro hatà. Duk, nehanahutxownà xarha tà. Estefaw heno hoko kàtatxownà hatà, nyamoro rye rma. 58 Tok xeryeryeryerye, natxownà hatà, owto ymo hoye. Fuhto, narymatxownà hatà, yukryeka hona. Toh ke netahatxownà hatà, fom txhàe, fom txhàe, fom txhàe. Noro heno wàràhyakanyenhàyamo htxero netahatxownà hatà, toh ke. Àro ke, thonon komo wakatxownà hatà. Xuway, fuh txow, netxownà hatà, yukryeka hona. Toto hrorà màtkoso rma netxownà hatà. Sawru rma noro hatà. 30 me àtxemnyehàntaxaho rma mok nehxakon hatà.

59 Àwyanye toh ke totahantoko rma, nàrwonàmye hatà, Estefaw heno, Kohkom yakoro. Txesusu y, rohà y, rokato ahosko. Ohyaw hak nahko, rokato, kekon heno hatà. 60 Dyerye, tosoknar ho neryewtay heno hatà. Nàrwonàmye heno xarha tà, teryewrye ro. Rohà y, moxam yanhànàtho hoko oseryewhokako, kekon heno hatà. Àwyanye rotahatxhàràtho yehenàhpàra exko, kekon heno hatà. Àro wyaro tàwya katxhe rma, wayehye hatà, Estefaw heno.

8

Sawru wya Txesusu mryenonàtho komo yeryewhamnohàthàrà on ha.

1-2 Estefaw heno wayehrà xan me nehxakon hatà, Sawru.

Taa. Estefaw heno yonamtxownà hatà, Txesusu mryenon kukuru komo, enyhoru komo rma. Thenyehra rma haxa nàratetxkon hatà, noro heno hnànà.

Noro heno wayhàtxhe rma, teryewhamnohsom me rma haxa nehxatxkon hatà,
Txesusu mryenonàtho komo, Xerusaryen hon komo rma. Àro ke, Xerusaryen hoye
nekahtàmyatxkon hatà. Xukneya yamtar horye natakhahtxownà hatà, anar komo.
Samarya yamtar horye natakhahtxownà hatà, anar komo. Txesusu nànyaketxho ro kom
marma ryhe, noknomtxownà hatà, Xerusaryen ho rma.
3 Sawru ryhe, Txesusu mryenonàtho komo yeryewhamnohyakon hatà. Ahohsonye
nowomyakon hatà, àmàn kom yaka, anaro rha màn kom yaka. Kàrà heno komo
hpexekyakon hatà. Woràskomo heno komo xarha hpexekyakon hatà. Watxa ymo yaka
naryatxkon hatà. Dam, nahryemyatxkon hatà.

Samaryayana komo wya Txesusu yahosàthàrà on ha.

4 Atakhahxemo komo ryhe, Txesusu mryenon komo rma, Khoryenkomo rwonà
yokarymetxkon hatà, tàtonàr kom me rma hatà.
5 Taa. Owto hona toy hatà, Feryepe. Samarya yamtar hono rma mon nehxakon
hatà, owto. Kryestu me Txesusu yokarymay hatà, àton komo wya. Khoryenkomo
nànyaketxho me rma Txesusu yokarymay hatà, àwyanye. 6 Nenytxetxkon hatà, toto komo,
thenyenohnà komo. Khoryenkom yahoxetà yonyatxkon xarha tà. Anaro rha eryehokano
ytxoho yonyatxkon hatà, Feryepe wya. Àro ke, noro rwonà yahohtxownà hatà, omeroro,
tàhnawonye. Àme rye rma haxa nehxatxkon hatà.
7 Onà wyaro ryhe eryehokano yeryakon hatà, noro. Worokyamo komo yowyakon
hatà, toto komo hyaye. Thenyehra nehxatxkon hatà, worokyamo yohàtho komo. Toto
komo hyaye totownàtokonye, teryewrye ro kowontetxkon hatà, worokyamo komo.
Amusnaxahotho komo xarha yonyhoryekon hatà, Feryepe. Àhrohnàtho komo xarha
yonyhoryekon hatà. 8 Àro ke, teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà, àton komo, owto
hon komo.
9 Àto nehxakon hatà, toto. Semawu rma noro hatà. Yaskomo rma mok nehxakon
hatà. Eryehokano ynye ro rma mok nehxakon hatà, àto, owto ho. Ehonomnà xaxa
uro ha kanye ro rma mok nehxakon xarha tà. Noro hoko rma, noseryehoketxkon hatà,
Samaryayana komo, Feryepe yomokhàra ro rma haka. Koo, ehonomnà xaxa moson hamà,
kanye rotho me nehxatxkon hatà, Semaw hoko. 10 Noro yonytxanye rotho me nehxatxkon
hatà, omeroron komo. Bàryekomo komo rma, horykomo komo xarha, omeroro, ohxe rma
haxa enytxanye rotho me nehxatxkon hakahpa haryhe tà. Khoryenkom yahoxet yano
me, ehonomnà me xaxa nay hamà, mosonà, kanye rotho me nehxatxkonà rma haryhe tà,
Semaw hoko. 11 Mexe rma haxa neryehoketxkon hakahpa haryhe tà, noro ha. Àro ke, noro
yonytxanye rotho me nehxatxkon hatà, toto komo.
12 Feryepe rwonà yonytxatxownà harha tà. Àrwo yonyhorunu yokarymekon hatà,
Feryepe, àwyanye. Àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma
yokarymekon hatà. Txesusu Kryestu rma yokarymekon hatà, àwyanye. Àro wyaro hamà
ketxkon hatà. Tuna kwaka nataymompotxownà xarha tà, kàrkomo komo, woràskomo
komo xarha.
13 Semaw xarha, tàwya Feryepe rwonà yonytxatxhe rma, àro wyaro hamà kekon hatà.
Yaskomotho rma, àro wyaro hamà kekon hatà. Tuna kwaka nataymompoy xarha tà.
Tataymomàtxhe rma, Feryepe yakoro tekonà htxer hakahpa tà. Eryehokano yeryakonà
rma hatà, Feryepe. Khoryenkom yahoxetà yonyhekon hatà, toto komo wya. Omeroro
rma nenyakon hatà, Semawu. Àro ke noseryehokekon hatà.
14 Taa. Xerusaryen ho rma nehxatxkon hatà, Petru komo, Txesusu nànyaketxho ro
komo. Samarya yamtar hon komo yokaytà yonytxatxownà hatà. Khoryenkomo rwonà
yahohsatxok hatà, Samarya hon komo, katxho rma yonytxatxownà hatà. Àro ke Petru
nyahtxownà hatà, Samarya hona. Xowaw xarha nyahtxownà hatà.
15 Àro ke totxownà hatà, Petru komo, Xowaw xarha. Nahatakatxownà hatà, owto hona.
Khoryenkom yakoro nàrwonàmtxownà hatà, àton kom hoko, Txesusu yahosnyenhàyam
hoko rma. Apa y, oyokato ànyahko, moxam hona, ketxkon hatà. 16 Àsok tawro hana.

Omokhàra rma hak nehxakon hatà, Khoryenkom yokato, àhonanye. Ataymomsah me
marma nehxatxkon hatà, Txesusu mryenon harha uro ha tawro me, Kohkomo mryenon
harha uro ha tawro me. Àro ke, Apa y, oyokato ànyahko, moxam hona, ketxkon hatà, Petru
komo, àhokonye. [17] Khoryenkom yakoro tàrwonàmàtxhenye rma, tamor komo yetxownà
hatà, àhonanye. Àtoko rma nomokye hatà, Khoryenkom yokato, àhonanye.

[18] Nenyey hatà, Semawu, yaskomotho. Àsok natxow haryhe, kekon hatà, tàwya rma.
Àsok natxow haryhe. Toto kom hona tamor komo yetxow haryhe, moxamo, Txesusu
nànyaketxho ro komo. Àhonanye nomokno hamà, Khoryenkom yokato, àwyanye tamor
komo yenyàr ke hamà, kekon hatà, Semawu, tàwya rma. Àro ke txenyeru yàmyakon
haryhe tà, Petru komo wya. [19] Otxenyerun komo wàmyaha, owyanye Khoryenkom yokato
yoh me ryetxoho me, kekon hatà, àwyanye. Toto kom hona ramor yenyàr xe wehxaha,
àhonanye Khoryenkom yokato yomohtoho me. Àro ke, Khoryenkom yokato yoh me uro
txetxoko, kekon hatà, Semawu.

[20] Onà wyaro haxa neyukye hatà, Petru. Ayanàhnohyaha hampànà, Khoryenkomo,
kekon hatà. Otxenyerununthur heno yanàhnohyaha hampànà. Omoro heno xarha ayanàh-
nohyaha hampànà, atxke oyehutwanàr ke, Khoryenkomo nàmàtho hak wehemaxe,
rotxenyerun ke, tawro ke, owya. Khoryenkomo nàmàtho yehemanàr xe mahko haryhe
mà, kekon hatà, Petru, Semawu wya. [21] Khoryenkom yahoxet hutwahra ro mak manaha
ha. Amna yakoronomahra ro mak manaha ha, ohnawo ohxehra oyesnàr ke, Khoryenkomo
wya ohxehra oyonyàr ke, kekon hatà. [22] Àro ke, anar me harha ayanhànàthàrà xenyko.
Orwonàmko xarha, Kohkom yakoro, kekon hatà, Petru. Oseryewhokako, rohoko, atxke
ryehutwatxhàràtho hoko, kasko, àwya. Oseryewhokahnà me kat manaye, rohoko, kasko.
Toseryewhokaxem me rma oyehtoko, oseryewhokako, rohoko, kasko, Kohkomo wya,
kekon hatà. [23] Tàkrakokemà yonyenhàrà wyaro, ayanhàn neryewhamnohrà me manay
hamà. Toto yasohtosaho wyaro, ayanhàn nahohtàkatxho me manay hamà, kekon hatà,
Petru, Semawu wya.

[24] Rohoko orwonàmko, Kohkom yakoro, kekon hatà, Semawu, Petru wya. Rohoko
orwonàmko, orwonàmàthàr yawo rohra ryehtxoho me, ranàhnohpàra Khoryenkom
yehtxoho me, kekon hatà, Semawu.

[25] Taa. Nekarymetxkon hatà, Petru komo, owto hon komo wya. Kohkomo rwonà
yokarymetxkon hatà, àwyanye. Tàwyanye ekarymatxehkatxhe rma, totxownà harha tà,
Xerusaryen hona. Tàtonàr kom me, anaro rha owto horye tetxkon hatà, Samarya yamtar
horye rma. Àrwo yonyhorunu yokarymetxkon hatà, àton komo wya, Samaryayana komo
wya.

Etyopyayana wya Txesusu yahosàthàrà on ha.

[26] Taa. Tanoto nyakye hatà, Kohkomo. Kahe yawono rma nyakye hatà, Feryepe hyaka.
Àtok ha, kekon hatà, noro, Feryepe wya. Àtok ha, sur yawo ro, kamàm yahkotohen yawo
ro rma. Kasa nano yaka haxa àtoko, Xerusaryen nano yaka rma, kekon hatà, kahe yawono,
Feryepe wya. Ahehnahano rma àro hatà, Kasa nano.

[27] Àro ke toy hatà, Feryepe. Tàtonàr me rma, toto yonyey hatà. Etyopyayana me
nehxakon hatà, toto, horykomo. Etyopyayana kayaryet komo yanoto me nehxakon hatà.
Notxwakomo ryhe, àkayaryet kom me nehxakon hakahpa tà. Kantase rma noro hatà,
wos yosotà. Noro txenyerun yoh me nehxakon hatà, horykomo. Xerusaryen hona
àtosahotho rma mok nehxakon hatà. Khoryenkomo yowakryexe àtosahotho rma mok
nehxakon hatà, horykomo. [28] Etyopya yamtar hona tekon harha tà. Tkanawar yawo
nehxakon hatà. Kafaru nàhpexeknyàr yawo rma nehxakon hatà, eryewtaxaho. Esaeyas
heno nmenhotho rwonàhyamekon hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno
nmenhotho rwonàhyamekon hatà, horykomo.

[29] Mon kanawa yaka àtoko, kekon hatà, Kohkom yokato, Feryepe wya. [30] Àro ke karyhe
toy hatà, noro, àhyaka.

Nàrwonàhyamekonà rma hatà, horykomo. Nenytxekon hatà, Feryepe. Esaeyas heno nmenhotho rma rwonàhyamekon hatà. Màrwonàhyamen hamà, kekon hatà, Feryepe, àwya. Màrwonàhyamen hamà. Ohxe muhutweno, onàrwonàhyamanàrà, kekon hatà.

31 Uhutwahra wehxaha, kekon hatà, horykomo. Uhutwamohsonye exhera naha. Àro ke uhutwahra wehxaha, kekon hatà. Osonkahko, rohyaka. Rohanaka eryewtako, kekon hatà, Feryepe wya.

32 Onà wyaro katxho me nehxakon hatà, Khoryenkom karyehtan hoyeno, horykomo nàrwonàhyamanàrà.

Kahneru wyaro naha hampànà, noro ha. Etahaxe tasomà wyaro rma naha hampànà. Kahneru mxekrà wyaro xarha naha hampànà. Tàhpokaxemà wyaro rma naha hampànà. Toto komo wya tàhpokantoko rma, tatàknye naha, kahneru mxekrà. Tatàknye rma rha naha hampànà, noro xarha. 33 Norohnàtho wyaro nanàhnohyatxhe hampànà. Yaworohra noro yokarymetxhe hampànà. Yaworo ekarymany komo, ehxera ro mak natxhe hampànà. Wayehketxhe hampànà. Ehxera ha ketxhe hampànà. Àro ke, onà wyaro nketxhe hampànà. Àsok hana natxow ha, àmryenonàthàyam ha. Ehxera natxow hamà, ketxhe hampànà.

Àro wyaro rma katxho me nehxakon hatà, Khoryenkom karyehtan hoyeno, noro nàrwonàhyamanàrà.

34 Onà wyaro nkekon hatà, horykomo, Feryepe wya. Onok hoko ryhe, àro wyaro nmenhoye, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno, kekon hatà. Onok hoko, àro wyaro nkaye, thoko rma katà, anaro hok haxa katà. Uhutwamohsoko, rowya, kekon hatà.

35 Àro ke nekarymay hatà, Feryepe, àwya. Khoryenkom karyehtan hoyeno rma hutwamohsoy hatà. Txesusu rma yokarymay hatà. Àrwo yonyhorunu rma yokarymay hatà, horykomo wya.

36 Asama yarye rma tàtonàr kom me, tuna hahnohtxownà hatà. Mon hamà tuna, kekon hatà, horykomo. Rataymomrà xe wehxaha. Ataymompenà ro me kat wehxano, owya, kekon hatà, Feryepe wya. 37 Onà wyaro neyukye hatà, Feryepe. Txesus hona xeny me xaxa oyehtoko, taymomsom me manaha, kekon hatà. Àna hamà, àro wyaro mak wehxaha, kekon hatà, horykomo. Khoryenkom mur me xaxa we naha ha, Txesusu Kryestu, rowya, kekon hatà. 38 Àro wyaro tàwya katxhe rma, tkanawarà yatàknanàhkahoy hatà, tanoto komo wya. Tuna yohokoso totxownà hatà, horykomo, Feryepe yakoro. Naymomye hatà, Feryepe.

39 Tuna kwaye nasanàmtxownà harha tà. Sa, nosomtatkay hatà, Feryepe. Narày hatà, Kohkom yokato. Noro yonyhera harha nehxakon hatà, horykomo. Àro ke toy xarha tà, asama yarye rma. Teryehorye rma haxa tekon hatà, horykomo.

40 Feryepe ryhe, Asotu ho harha nehxakon hatà. Àsnye ro toy xarha tà. Anaro rha owto horye tekon hatà. Àrwo yonyhorunu yokarymekon hatà, àton komo wya. Sesaryeya hona haxa nahatakay hatà.

9

Sawru wya Txesusu yahosàthàrà on ha.

1 Sawru ryhe, ewakhàra rma haxa nehxakon hatà, Kohkomo mryenon kom hoko. Wahohsatxow hamà, wetahetxow hamà, kekonà rma hatà, àhokonye. Àro ke toy hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo hyaka. 2 Ayano me ryhe rotonàr xe wehxaha, Damasku hona, kekon hatà, àwya. Àto natxow hatà, Txesusu mryenon komo. Khoryenkomo hyaka kany kom me naha Txesusu kany kukuru komo rma, Damasku ho natxow hatà. Ehosonye rma àtehe, kekon hatà. Rowya xenyetxhenye rma, wasohtetxhe hampànà. Kàrkomo heno komo, woràskomo heno komo xarha, wasohtetxhe hampànà, kekon hatà. Wekyatxhe harha hampànà, xaro, Xerusaryen hona. Àro ke àmenhoko, akaryehtanà, Damasku hon komo hyaka, kàmryenon komo hyaka, Xuknewyana yoh komo hyaka, tohsamnohsomà ro komo yonye ro komo hyaka, kekon hatà. Ronànyaketxho me

naha, Sawru, kasko, akaryehtan yawo. Akaryehtan waryaha, àhyakanye, kekon hatà,
Sawru, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo wya.
3 Àro ke toy hatà. Asama yarye tàtontoko, awasànà ymo yonyey hatà, Damasku hahnoke
rma tehtok hatà. Sa kay hatà. Kahe yaye ro nawasmekonà ymo hatà, bamtotàhkaxe ro.
4 Fuhto, yukryeka hona nehurkay hatà, noro heno. Àrwo yonytxay hatà. Sawru y, Sawru
y, kay hatà, àwya. Àsok tawro uro meryewhamnohyano, kay hatà.
5 Rohà y, onok omoro, kekon hatà.
Txesusu uro ha. Uro meryewhamnohyaha, kay hatà. 6 Asanàmko harha. Àtoko rma,
owto ymo hona. Àsok hana oyesnàr xe wehxan ha. Àro rma yokarymehe, ranoto, owya,
owto ymo ho oyehtok mak ha, kay hatà, Sawru wya.
7 Sawru yakoron komo ryhe, noskatokatxownà hatà. Àrwo marma yonytxetxkon hatà.
Toto yonyhera mak nehxatxkon hatà.
8 Say, nasanàmye harha tà, Sawru. Nentaye rma haryhe tà. Enhura rma nehxakon
hatà. Àro ke amor hoko natxownà hatà, akoron komo. Natxownà rma hatà, Damasku
hona. 9 Enhura rma, 3 me nenmahye hatà. Enhura rma hak tehtoko, asahxemtohra ro
mak nehxakon hatà.
10 Taa. Damasku ho nehxakon hatà, toto, Txesusu mryenonà. Ananeyasà rma noro hatà.
Noro rma, Kohkomo rwonà yonytxay hatà, tosenyetnàr me. Ananeyasà y, kekon hatà,
Kohkomo, àwya. Rohà y, noro uro ha, kekon hatà. 11 Àtok haka, kekon hatà, Kohkomo,
àwya. Àtok haka, asama yaka, hàràsàhseno onà katxho rma yaka, kekon hatà. Àto naha,
Xuknas mànà, asama yahetawo rma. Noro màn yawon komo wya, onà wyaro kasko.
Tan ehxera naye, Sawru, Tahsu honotho, kasko, àwyanye, kekon hatà. Àro yawo rma
manaye, Sawru. Nàrwonaha rma, rakoro, kekon hatà. 12 Tàhyaka otonàrà rma yonyo
ha, tosenyetnàr me. Tonke harha ehtxoho me ayamorà menyo, àhona, osenyetnàr me
rma. Ananeyasà mosonà katxho yonytxan xarha, tosenyetnàr me, kekon hatà, Kohkomo,
Ananeyasà wya.
13 Onà wyaro haxa neyukye hatà, noro. Rohà y, kekon hatà. Noro yanhànà ymo wenytxek
harha. Noro yokarymetxoko, anar komo, thenyenohnà komo. Atxke rma haxa nay hatà,
kekon hatà. Omryenonàthàyamo yeryewhamnohyak hatà, Xerusaryen ho, thenyehra
hatà, kekon hatà. 14 Omàn yonye ro yoh kom yano me nomokyak hatà, xaro. Kohkom
me naha Txesusu kanyetho komo yasohtoso nomokyak hatà, kekon hatà, Ananeyasà.
15 Àtoko rma, noro hyaka, kekon mak hatà, Kohkomo, àwya. Ronwahanonkatxho me
ryhe naha, noro ha. Rokarymaxe ronànyaknyàr me rma naha, Xuknewyanahnà komo
hyaka, anaro rha àkayaryet komo hyaka xarha, Ehsayewyana komo hyaka xarha, kekon
hatà. 16 Teryewhamnohsom me rma haxa mpànà naha ha, tàwya rokarymanàr ke mak ha.
Àro wyaro ehtxoho rma uhutwamohsehe, àwya, kekon hatà, Kohkomo, Ananeyasà wya.
17 Àro ke toy hatà, noro. Xuknas màn yaka nowomye hatà. Sawru hona tamorà yeryey
hatà. Sawru y, rowtà rma omoro ha, kekon hatà, àwya. Ohyaka ronyaknyo, Txesusu,
Kohkomo. Noro rma nosonyhek hatà, owya. Asama yarye oyomoknàtoko rma, nosonyhek
hatà, owya, kekon hatà. Oyontanàhso ronyaknyo, noro ha. Oyowan yawo rma haxa tokato
yehtxoho me xarha ronyaknyo, ohyaka, kekon hatà, Ananeyasà, Sawru wya.
18 Àtoko rma nentay harha tà, Sawru. Osonuxfofonkanàrà wyaro rma nexey hatà.
Àtoko rma nasanàmye hatà. Nataymompoy hatà, Ananeyasà wya. 19 Nasahxemtoy harha
tà. Tahoxery harha nehxakon hatà. Damasku ho rma mexe nyhe txko nehxakon hatà.
Txesusu mryenon komo hyawo nehxakon hatà.

Sawru wya Damasku hon komo hananàhàthàrà on ha.

20 Tataymomàtxhe rma, toy hatà, Sawru, Xuknewyana komo hyaka. Anaro rha ohsam-
nohtoho kom yaka rma nowomyakon hatà. Txesusu yokarymaxe tekon hatà, àhyakanye.
Khoryenkom muru me naha, Txesusu, kekon hatà, àwyanye.
21 Noseryehoketxkon hatà, enytxany komo, omeroro. Àsok nay haryhe, mosonà,
ketxkon hatà, tàwyanye rma. Mosonàhnà katà, Kohkom me naha Txesusu kanyetho komo

yanàhnohyako, Xerusaryen ho, ketxkon hatà. Àro wyaro kanyetho komo rma yasohtoso
nomokyak hatà, xaro. Khoryenkom màn yonye ro yoh komo hyaka harha anàr komo xe
nehxaknan haryhe tà, ketxkon hatà. Noseryehoketxkon hatà, Sawru hoko, anar me harha
esnàr ke.

22 Sawru ryhe, tahoxerye rma haxa nekarymekon hatà. Noro yameryeketxkon hatà,
Xuknewyana komo, Damasku hon komo rma. Natàknanàhkatxownà mak hatà, Sawru,
ohxe rma haxa tàrwonàmrà ke hatà. Kryestu me Txesusu yehtxoho hutwamohsekon hatà,
àwyanye. Khoryenkomo nànyaketxho me rma Txesusu yehtxoho hutwamohsekon hatà.
Yaworo rma haxa hutwamohsekon hatà, àwyanye.

23-24 Taa. Yake ro enmahàtxhe, Sawru fufurymetxkon hatà, Xuknewyana kukuru komo.
Owto ymo watxan hotarà yonyatxkon hatà, noro tonàr hona. Awasnawo, kohsaya xarha,
nenyatxkon hatà. Noro yotahanàr xe nehxatxkon hatà. Àwyanye tfufurymatxho rma
yonytxay hatà, Sawru.

25 Àro ke, àmryenon komo ryhe, noro yatxownà hatà. Owto ymo watxan yaka natxownà
hatà, àhotaràhnaka rma hatà. Kohsaya natxownà hatà. Tewexemà ymo yaka noro
yonkahtxownà hatà, àro yawo enàhtonàr horà. Owto ymo watxan yowtar yarye natxownà
hatà. Nenàhtotxownà hatà, yukryeka hona. Àro wyaro rma toy hatà, Sawru, Damasku
hoye.

Petru kom wawo Sawru yexetxhàrà on ha.

26 Xerusaryen hona nahatakay hatà, Sawru. Txesusu mryenon komo hyaka tohsam-
nohrà xe nehxakon haryhe tà. Noseryehyatxkon mak hatà, nyamoro ha, àhona. Àna matà,
Txesusu mryenonàhnà we mokro ha, ketxkon hatà.

27 Bahnakme haxa ryhe, Sawru yarày hatà, Txesusu nànyaketxho ro komo hyaka.
Nekarymay hatà, àwyanye. Kohkomo yonyey hatà, mosonà, kekon hatà. Asama yarye
tàtontoko nenyey hatà. Noro rwonà yonytxay xarha tà, kekon hatà. Damasku ho tehtoko,
Txesusu yokarymekon hatà, oseryehpàra, àton komo wya, kekon hatà, Bahnakme, Sawru
hoko.

28 Àro ke, ukukuru kom me harha nehxakon hatà, Sawru. Xerusaryen ho rma hak
tehtoko, nohsamnohyakon hatà, àhyakanye. 29 Oseryehpàra Kohkomo yokarymekon hatà.
Àto nehxatxkon hatà, Kryekyana rwon yawon komo, Xuknewyana komo rma. Sawru
yameryeketxkon hatà, nyamoro. Noro yotahanàr xe nehxatxkon hatà.

30 Etahanàr xe ehtxoho komo yonytxatxownà hatà, Txesusu mryenon komo. Àro ke noro
yatxownà hatà, Sesaryeya hona. Àsnye ro nànyahtxownà hatà, Tahsu hona.

31 Teryehorye harha nehxatxkon hatà, Txesusu mryenon komo. Eryewhamnohpàn me
harha nehxatxkon hatà. Thananàhsom me rma haxa nehxatxkon hatà. Àro ke, tahoxerye
nehxatxkon hatà, tàhnawonye. Kohkom hona rma haxa nenyatxkon hatà. Khoryenkom
yokato nakoronomanàr me rma haxa nehxatxkon hatà. Nehamyatxkon xarha tà. Àro
wyaro rma ohxe nehxatxkon hatà, Txesusu mryenon komo, Xukneya yamtar hon komo
rma, Karyeryeya yamtar hon komo xarha, Samarya yamtar hon komo xarha.

Petru wya onyhoryeno yeryetxhàrà on ha.

32 Petru ryhe, anaro rha owto hona tekon hakahpa tà, Txesusu mryenon komo hyaka,
anato rha tohsamnohsomà ro komo hyaka. Toy xarha tà, Ryekna hona. Àto xarha
nehxatxkon hatà, Txesusu mryenon komo. Àhyakanye toy hatà, Petru.

33 Àto nehxakon hatà, toto. Eneyasà rma noro hatà. Amusnaxaho rma mok nehxakon
hatà. Ekeh me rma, 8 me àtxemnyehàntaxah me nehxakon hatà, àtohnà ro me hatà.
Norotho yonyey hatà, Petru. 34 Tàwya xenyetxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, àwya.
Eneyasà y, kekon hatà. Txesusu Kryestu oyonyhoryeno. Asanàmko. Ayahonàthàrà
amomko, kekon hatà, Petru, àwya. Àtoko rma nasanàmye hatà, Eneyasà, say.

[35] Amusnaxahotho rma yonytxownà hatà, Ryekna hon komo, Sarona hon komo xarha,
omeroro. Enyhoryexaho rma yonytxownà hatà. Àro ke, Kohkom hona harha nenytxownà
hatà.
[36] Moxehra nehxakon hatà, owto, anaro. Xope rma àro hatà. Àto nehxakon hatà, wosà,
notxwakomo. Txesusu mryenonà rma mok nehxakon hatà. Takmeta rma noro hatà.
Dohkasà katxho me rma naha, Kryekyana komo rwonà. Owakryeno ynye ro me rma haxa
nehxakon hatà, noro ha.
[37] Ryekna ho rma hak Petru yehtoko, nekehàntay hatà, Takmeta heno. Bo, wayehye
heno hatà. Ekehàthàrà korokatxownà hatà, àton komo. Ososnaha ro nehxakon hatà,
àmànàthàrà. Àro ke, kayen yawo rma, ahonàthàr hona netxownà hatà.
[38] Ryekna ho nay hatà, Petru, katxho yonytxatxownà hatà, Xope hon komo, Txesusu
mryenon komo. Àro ke, tkukur komo nyahtxownà hatà, àhyaka, moxehra esnàr ke. Asako
nànyahtxownà hatà, Petru hyaka. Omok hatà, Xope hona, amna yowto hona, mexehra
omok hatà, kaxe totxownà hatà.
[39] Àro ke toy hatà, Petru, akoronye. Takmeta heno mànàtho yaka totxownà hatà. Noro
yatxownà hatà, kayen yaka. Àto nehxatxkon hatà, woràskomo komo, enyonkaxemo komo
rma. Nàratetxkon hatà. Twomun komo yonyhotxownà hatà, Petru wya. Thonon komo
xarha yonyhotxownà hatà, àwya. Dohkasà nenyemetxhotho rma àro hatà. Ohxe hak
tehtoko, onà ryhe yenyemye, noro heno, ketxkon hatà.
[40] Nenampatakatxehkatxownà mak hatà, Petru. Dyerye, tosoknar ho neryewtay hatà.
Khoryenkom yakoro nàrwonàmye hatà. Tàrwonàmàtxhe rma, neramay hatà, ekehàthàr
wetxe. Takmeta y, asanàmko ha, kekon hatà. Àtoko rma nentay harha tà, Takmeta. Petru
yonyey hatà. Tàwya xenyetxhe rma, nasanàmye hatà, batkàr ho. [41] Tok sax, tamor ke
nanàmye hatà, Petru. Txesusu mryenon komo yanyekye hatà. Enyonkaxemo komo xarha
yanyekye hatà. Tonyxerye harha naha, mosonà, kekon hatà, àwyanye.
[42] Noro yokaytà yonytxatxownà hatà, Xope hon komo, omeroro. Àro ke, Kohkomo
yahohtxownà hatà, thenyenohnà komo.
[43] Xope ho rma yake ro nenmahye hatà, Petru. Semaw màn yawo rma nenmahyakon
hatà. Okno hutxhotho yonyhoryenye ro me nehxakon hatà, Semawu.

10

Kohneryu wya Petru yanyeketxhàrà on ha.

[1] Sesaryeya ho nehxakon hatà, horykomo. Kohneryu rma noro hatà. Homayana rma
mok nehxakon hatà, Xuknewyanahnà rma hatà. Arymano ynye ro komo yohà rma mok
nehxakon hatà, 100 komo yohà rma hatà. Etaryayana komo ryhe moxamo, arymano ynye
ro komo, katxho kukuru kom me nehxatxkon hatà, Kohneryu mryenon komo.
[2] Khoryenkom hokon me nehxakon hatà, Kohneryu. Noro hona rma nenyakon hatà.
Àmàn yawon komo xarha, noro hona nenyatxkon hatà. Tàtxenyerun hoye tàmnye ro me
rma haxa nehxakon hatà, noro ha, toto komo wya, ànyahpàn komo wya. Khoryenkom
yakoro tàrwonyemà ro me nehxakon xarha tà.
[3] Nosenyetàye wyaro hatà, noro ha. Kokonye, 3 oras me ehtoko, kahe yawono yonyey
hatà, tosenyetnàrà wyaro hatà. Khoryenkom yanoto rma yonyey hatà. Ohxe rma haxa
nenyey hatà. Tàhyaka omoknàrà yonyey hatà. Kohneryu y, kekon hatà, àwya.
[4] Tàwya xenyetxhe rma, noseryehyakon hatà, Kohneryu. Rohà y, àsok kax momokno,
kekon hatà, àwya.
Ohxe oyonyan hatà, Khoryenkomo, kekon hatà, kahe yawono. Takoro orwonàmrà
yonytxek hatà. Owya otxenyerun hoye tàmrà xarha yonyak hatà. Ohutwahkahpàra rma
nay hatà, Khoryenkomo, kekon hatà. [5] Àro ke, ayanoto komo ànyahko hatà, Xope hona.
Àto rma nay hatà, Semawu. Petru rma noro hatà. Noro anyekhok hatà, ayanoto komo wya,
kekon hatà, kahe yawono. [6] Tosohye màn yawo rma nay hatà, noro ha. Okno hutxhotho
yonyhoryenye ro màn yawo rma nay hatà. Àmànà rma, tuna ymo yohoye nay hatà, kekon
hatà, kahe yawono.

7 Àro wyaro tàwya katxhe rma, toy hatà, kahe yawono. Àtotxhe rma, tanoto komo
yanyekye hatà, Kohneryu. Asako htxero nanyehtxownà hatà. Anaro xarha yanyekye hatà.
Arymano ynye ro komo kukuru rma noro hatà. Kohneryu hyaka tatamohxemà ro rma
noro hatà. Khoryenkom hokon me rma rha nehxakon hatà, noro xarha.
8 Kahe yawono rwonà yokarymatxehkay hatà, Kohneryu, àwyanye. Tàwya ekary-
matxehkatxhe rma, nànyahtxownà hatà, Xope hona. Àro ke totxownà hatà. 9 Sa,
nenmahtxownà hatà. Tetxkonà rma hatà. Kamàmà thataw ehtoko, Xope hahnoke rma
haxa nehxatxkon hatà.
Àtoko rma bànà mkakoso nekayàmye hatà, Petru. Khoryenkom yakoro àrwonàmso
toy hatà. 10 Àto rma tehtoko, narymahkahye hatà. Tot xe nehxakon hatà. Àro ke,
età yonyhoryetxownà hatà, àmàn yawon komo. Àwyanye enyhoryentoko rma haka,
nosenyetàye wyaro hatà, Petru.
11 Kahe yatahurmakanàrà yonyey hatà, tosenyetnàrà wyaro hatà. Womu ymo wyarono
nàhtekon hatà. Atatxarakaxaho ymo nàhtekon hatà. Tasàsnye nàhtekon hatà. Yukryeka
hona ro nàhtoy hatà, osenyetnàrà wyaro hatà. 12 Àro ymo mkawo nehxatxkon hatà,
onokna heno komo. Anaro rha nehxatxkon hatà, txomo rye tàtosom komo rma, tàrar
ho tàtosom komo xarha, tahotàhkem komo xarha. Àro ymo mkawo nehxatxkon hatà,
osenyetnàrà wyaro hatà.
13 Àrwo yonytxay xarha tà, Petru. Petru y, asanàmko ha. Moson owot etahako, tonoko,
kay hatà.
14 Rohà y, kekon mak hatà, Petru. Tonohra wehxaha. Wotohnà mosonà, amna wya,
kekon hatà. Anhà mosonà. Noro yononyehnà ro uro ha, kekon hatà, Petru.
15 Khoryenkomo nenyhoryetxho me naha, mosonà, kay xarha tà, àrwo. Khoryenkomo
nenyhoryetxho hoko rma, anhà mosonà kahra xaxa mpànà exko ha, kay hatà.
16 Àro wyaro rma rha nenytxay xarha tà, Petru. Nenytxay xarha tà. Osorwawo ro
nenytxay hatà. Osorwawo ro àwya enytxatxhe rma, kahe yaka harha nasanàmye hatà,
womu ymo wyarono.
17 Nehutwekon hatà, Petru, tàhnawo rma. Àsok mon nahko haryhe, kekon hatà. Àsok
mon nahko haryhe, rosenyetnàrà wyaronotho. Àsoken komo hutwamohsonàr xe na nay
ha, Khoryenkomo, rowya, kekon hatà.
Àro wyaro ehutwantoko rma, nomohtxownà hatà, Kohneryu nànyaketxho komo.
Henta naye, Semaw mànà, ketxkon hatà, àton komo wya. Àro ke, Semaw màn hotaka
haxa nomohtxownà hatà. 18 Tan ehxera naye, Semaw yosohye, Petru rma, ketxkon hatà,
àro yawon komo wya. Tan ehxera naye, Petru.
19 Tosenyetnàrà wyaronotho rma hutwekon hatà, Petru. Àtoko rma, onà wyaro nkay
hatà, Khoryenkom yokato, àwya. Oyohoryatxhe, toto komo, 3 komo rma, kay hatà.
20 Asanàmko ha. Ohtoko, àhyakanye, kay hatà. Akoronye àtoko. Àtohra wehxan hana,
àna hana, kahra ro mak exko. Uro ryhe, ànyakhetxoko, ohyaka, kay hatà, Khoryenkom
yokato, Petru wya.
21 Àro ke nàhtoy hatà, Petru, toto komo hyaka. Uro mehoryatxow hatà, kekon hatà,
àwyanye. Onehoràthàyamo rma uro. Eten horà momohtxowà, kekon hatà, Petru,
àwyanye.
22 Kohneryu amna nyakyako, ketxkon hatà, àwya. Noro ryhe, 100 komo yoh me manaye.
Yaworo rma haxa manaye. Khoryenkom hona xenye ro me manaye. Ohxe rma haxa
naha, Kohneryu, ketxhe, Xuknewyana komo, omeroron komo, ketxkon hatà, Petru wya.
Noro rma yakoro nàrwonak hatà, kahe yawono, Khoryenkom yanoto, enyhoru ro. Petru
anyekhoko, omàn yaka, keknan hatà, àwya. Petru rwonà menytxehe ha, keknan xarha tà,
àwya, ketxkon hatà, omohxemo komo, Petru wya.
23 Owomtxoko, romàn yaka, kekon hatà, Petru, àwyanye. Nowomtxownà hatà. Àto
nànàhtxownà hatà, hawana komo. Sa, nenmahtxownà hatà. Akoronye toy hatà, Petru.

Noro yakoro totxownà xarha tà, Xope hon kukuru komo, Txesusu mryenon kukuru komo
rma, horykomo komo rma.
[24] Enmahàtxhe nahatakatxownà hatà, Sesaryeya hona. Omoknàr kom hona ro nehxakon
hatà, Kohneryu. Tkukuru komo yanyeknyenhàr me nehxakon hatà, bàn yaka. Takorono
ro komo xarha yanyeknyenhàr me nehxakon hatà. [25] Nomokye hatà, Petru, àmàn hotaka.
Àhyaka toy hatà, Kohneryu. Bo, tano me ro rma nehurkay hatà, Petru yakrataka.
Ehonomnà me xaxa nenyakon hatà. [26] Nanàmye mak hatà, Petru. Asanàmko, kekon hatà.
Àro wyarohra exko, rohoko. Owyaro rma rha toto me wehxaha, uro xarha, kekon hatà,
Petru, Kohneryu wya.
[27] Noro yakoro tàrwonàmnàtoko rma, àmàn yaka haxa nowomye hatà. Toto komo
yonyey hatà. Thenyehra nehxatxkon hatà, ohsamnohxemo komo.
[28] Onà wyaro nkekon hatà, Petru, àwyanye. Xuknewyana ryhe amna ha, kekon hatà.
Àsok hana amna nay ha. Amna muhutwetxow hamà, kekon hatà, àwyanye. Anaryana
komo hyaka ohsamnohpàra amna naha, amna yweronàhyamatxho yawo ro. Àmàn
kom yaka owompàra amna naha, kekon hatà, Petru. Onà wyaro haxa hutwamohseko,
Khoryenkomo, rowya. Anhà mosonà, Xuknewyanahnà kaxe, kahra ro mak exko, anar
kom hoko, keknano, rowya, kekon hatà, Petru, àwyanye. [29] Àro ke, owya ranyekhotxhe,
komokyako, ohyaka, kekon hatà, Kohneryu wya. Àtohra wehxaha kahra ro mak wehxako.
Komokyako rma, kekon hatà. Àsok tawro horà uro manyekheko, kekon hatà, Petru, àwya.
[30] Neyukye hatà, noro. Orokeno mkayeno mkaye tan wehxaknano, romàn yawo rma,
kekon hatà. Onà wyarontoko, Khoryenkom yakoro kàrwonaknano, kokonye ehtoko, 3
oras me ehtoko, kekon hatà. Àtoko rma nosonyheko, toto wyarono, rowya. Thononke
nehxako. Onkaxnyo ynye me nehxako, àhononà, kekon hatà. [31] Kohneryu y, takoro
orwonàmrà yonytxek hatà, Khoryenkomo, keknano, rowya, kekon hatà. Owya otxenyerun
hoye tàmrà xarha yonyak hatà. Ohutwahkahpàra rma nay hatà, Khoryenkomo, keknano,
rowya, kekon hatà. [32] Àro ke, ayanoto komo ànyahko hatà, Xope hona, keknano. Àto rma
nay hatà, Semawu. Petru rma noro hatà, keknano, rowya, kekon hatà, Kohneryu. Noro
anyekhok hatà, ayanoto komo wya, keknano. Tosohye màn yawo rma nay hatà, noro ha,
keknano, rowya. Okno hutxhotho yonyhoryenye ro màn yawo rma nay hatà, keknano.
Àmànà rma, tuna ymo yohoye nay hatà, keknano, rowya, kekon hatà, Kohneryu.
[33] Àro wyaro rowya enytxatxhe rma, ranoto komo ànyakyako. Ayanyehxe rma ànyaky-
atxoko, kekon hatà. Uro txko mewakryeno, oyomoknàr ke. Àro ke, tan amna naha,
Khoryenkomo nenyàr me, kekon hatà. Oyonytxaxe amna nohsamnohno. Owya Kohkomo
nekarymatxho rma yonytxaxe amna nohsamnohno, kekon hatà, Kohneryu, Petru wya.

Xuknewyanahnà kom hona Khoryenkom yokato yomokàthàrà on ha.

[34] Onà wyaro nkekon hatà, Petru, Kohneryu komo wya. Onà wyaro harha uhutwehe,
yaworo xaxa mak ha, kekon hatà. Àme rye rma haxa nay hamà, Khoryenkomo, toto kom
hoko. Anaryana komo, ohxe natxhe, anaryana kom haxa atxke natxhe, kahra ro mak naha
ha, noro ha, kekon hatà. [35] Onà wyaro nkehe, omeroron komo wya, anaro rha yana komo
wya. Rohona xeny me oyehtoko, ohxe manaha, rowya, kehe. Ohxe oyehtoko rma, ohxe
manaha, rowya, kehe, omeroron komo wya, kekon hatà, Petru, àwyanye.
[36] Tàrwon yonytxamohsoye, Ehsayewyana komo wya, kekon hatà. Àrwo yonyhorunu
yokarymaxe Txesusu Kryestu nyakye, àhyakanye. Noro yokaytà rma menytxatxownà
hamà. Kohkomo rma noro ha, omeroron komo yohà rma, kekon hatà, Petru. Towahke
naha, Khoryenkomo, ohokonye, kany me nehxakonà, toto komo wya, kekon hatà. [37] Àro
wyaro nekarymekonà, Xukneya yamtar hon komo wya, omeroron komo wya, kekon
hatà, Petru. Karyeryeya yamtar ho nehxakonà htxer hakahpa, Txesusu. Xowaw heno
wya aymomno yeryetxhe, àto nehxakonà. Noro heno wya ekarymatxehkatxhe rma, àto
nehxakonà, Txesusu, kekon hatà. [38] Tokato yoh me noro yeryeye, Khoryenkomo. Nasarye
honotho rma noro ha. Tokato nyakye, Khoryenkomo, àhona. Àro wyaro rma tahoxet

yoh me neryeye, kekon hatà. Àsok hana nehxakon ha, noro ha. Enyhoru hokono ro me nehxakonà. Toto komo yonyhoryekonà. Worokyamo yohà ymo nanàhnohàthàràtho komo rma yonyhoryekonà. Àro wyaro nehxakonà, Txesusu, tàhyawo roro Khoryenkom yesnàr ke, kekon hatà, Petru.

39 Àro wyaro àhok esnàrà amna nenyakonà, omeroro. Anaro rha Xuknewyana kom yowto ho, àro wyaro àhok nehxakonà. Xerusaryen ho xarha, àro wyaro àhoko rma rha nehxakonà, Txesusu, kekon hatà. Noro yamoyathotxownà mak ha, wewe hona. Àro wyaro rma wayehkatxownà, kekon hatà, Petru. 40 Khoryenkomo ryhe nanàmye ha, àwayehxemo kom waye. Osorwawo ro enmahàtxhe, nanàmye ha. Asanàmsah me amna wya nenyhoye, kekon hatà. 41 Omerorohra mak noro yonytxownà. Amna ryhe, Khoryenkomo nwahanonkatxho komo rma, noro amna nenyeye, noro yokarymanye ro me amna yehtxoho me, kekon hatà. Àro ke, àwayehxemo kom waye asanàmàtxhe, amna nasahxemtekonà, noro yakoro, kekon hatà, Petru.

42 Uro mekarymetxhe ha, toto komo wya, kekonà, amna wya. Amnye wahanonkano ynye me mpànà naha ha, Txesusu, Khoryenkom yano me, màketxhe ha, toto komo wya, kekonà, amna wya. Àwayehpàn kom hoko, àwayehxemotho kom hoko xarha, wahanonkano ynye me mpànà naha ha, Txesusu, ohxe manatxhe tawro horà, atxke manatxhe tawro horà, màketxhe ha, toto komo wya, kekonà, Txesusu, amna wya, kekon hatà, Petru.

43 Noro yokarymetxkonà rma hatà, amnyehran heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo, omeroro rma, kekon hatà. Noro hona owyanye xenyetoko, noseryewhokehe, Khoryenkomo, ohokonye, ketxkon heno hatà. Ayanhànàthàyamo yowyaha, noro yano me mak ha, ketxkon hatà, amnyehran heno komo, tomohsom hoko. Txesusu rma noro ha, kekon hatà, Petru, Kohneryu komo wya.

44 Àro wyaro àwya tatoko rma, nomokye hatà, Khoryenkom yokato. Enytxany kom hona nomokye hatà, omeroron kom hona.

45 Noseryehoketxkon mak hatà, Petru yakoron komo, Xope hoye omohxemo komo rma, Txesusu mryenon komo rma, Xuknewyana komo rma. Àsok tawro harha, ketxkon hatà, Xuknewyanahnà kom hona noro yomoknàr ke, àhonanye Khoryenkomo nàmàtho yomoknàr ke. 46 Anaro rha yana komo rwon yawo nàrwonatxkon hatà, Kohneryu komo, Xuknewyanahnà komo rma, Khoryenkom yokato yano me mak hatà. Ehonomnà me xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon hatà, noro yano me hatà. Àro wyaro nenytxetxkon hatà, Petru yakoron komo. Àro ke, àsok tawro harha ketxkon hatà.

47 Onà wyaro nkekon hatà, Petru, àwyanye, takoron komo wya. Amnyehra, kowan yakanye nowomye, Khoryenkom yokato, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, moxam yowan yaka xarha nowomno hamà. Àro ke taymomyatxow hamà, tuna kwaka. Aymomperanye tehtxe kany me kat manatxowà, kekon hatà, Petru, takoron komo wya.

48 Onà wyaro nkekon xarha tà, Kohneryu komo wya. Ataymompotxoko, tuna kwaka, Txesusu Kryestu mryenon harha uro ha tawro me, kekon hatà, àwyanye. Tataymomàtxhenye, onà wyaro nketxkon hatà, Petru wya. Tano rma exko, ketxkon hatà, àwya. Yake ro nyhe txko oyonmahko, amna hyawo, ketxkon hatà, Kohneryu komo, àwya.

11

Petru yoskarymatxhàrà on ha.

1 Xuknewyanahnà komo yokaytà yonytxatxownà hatà, Txesusu nànyaketxho ro komo. Txesusu mryenon komo xarha, Xukneya yamtar hon komo rma, nenytxatxownà hatà. Khoryenkomo rwonà yahohsatxok hatà, Xuknewyanahnà komo xarha, tawro yonytxatxownà hatà.

2 Àro ke Petru yoyatxkon haryhe tà, ukukur komo. Tanyyokohorye mak natxhe hampànà, Xuknewyanahnà komo, Txesusu mryenon me tehtxoho menye, kany me rma nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Xerusaryen hona harha Petru yomokàtxhe rma, neyatxkon haryhe tà. 3 Xuknewyanahnà komo hyaka màtek hatà, ketxkon hatà, àwya.

Àmàn kom yaka màtek hatà. Memtakmek hatà, akoronye, ketxkon hatà. Àsok tawro àro
wyaro mehxak harha, ketxkon hatà, Petru wya.
4 Yaworo mak noskarymay hatà, noro, àwyanye. Kohneryu kom hoko texetxhàrà rma
yokarymatxehkay hatà, àwyanye.
5 Xope ho wehxaknano, kekonà htxer hatà. Khoryenkom yakoro rorwonàmnàtoko,
kosenyehtyako wyaro. Rosenyetnàrà wyaro rma nàhteknano, womu ymo wyarono,
atatxarakaxaho ymo, kekon hatà. Tasàsnye nàhteknano, kahe yaye. Rohyaka nàhteko,
kekon hatà, Petru. 6 Ohxe wenytxehkeko. Onokna heno komo wenyako, txomo rye tàtosom
komo rma, bayanyem komo rma. Tàrar ho tàtosom komo xarha, tahotàhkem komo xarha,
wenyako, kekon hatà, Petru. 7 Àrwo wenytxek xarha. Petru y, asanàmko ha, keknano,
rowya. Moson owot etahako, tonoko, keknano, rowya, kekon hatà, Petru. 8 Rohà y, tonohra
wehxaha, àkeknan mak ha. Wotohnà mosonà, amna wya, àkeknano. Anhà mosonà. Noro
yononyehnà ro uro, àkeknano, kekon hatà, Petru.
9 Onà wyaro nkeknan xarha, àrwo, kahe yawono. Khoryenkomo nenyhoryetxho me
naha, mosonà, keknano, rowya. Khoryenkomo nenyhoryetxho hoko rma, anhà mosonà,
kahra xaxa mpàn exko ha, keknano, rowya, kekon hatà, Petru. 10 Àro wyaro rma rha
wenytxek xarha. Wenytxek xarha. Osorwawo ro wenytxeko. Osorwawo ro rowya
enytxatxhe rma, kahe yaka harha nasanàmyako, omeroro, kekon hatà.
11 Àtoko rma nomokyatxoko, toto komo, 3 komo rma. Amna màn yaka nomokyatx-
oko. Sesaryeya hoye rohyaka ànyahxemo komo rma nyamoro hatà, kekon hatà, Petru.
12 Akoronye àtoko, keknano, Khoryenkom yokato, rowya. Àtohra wehxan hana, àna hana,
kahra ro mak exko, keknano, rowya, kekon hatà. Àro ke àteko, akoronye. Rakoro tetxok
xarha, moxamo, 6 komo rma, Txesusu mryenon komo rma. Horykomo màn yaka amna
nowomyako, kekon hatà, Petru.
13 Kahe yawono wenyako, keknano, horykomo, amna wya. Tan nehxaknano, kahe
yawono, romàn yawo rma, keknano. Ayanoto komo ànyahko hatà, Xope hona, keknan
hatà, kahe yawono, noro wya. Semawu anyekhok hatà, Petru rma anyekhok hatà, keknan
hatà, kekon hatà, Petru. 14 Noro rma nekarymehe hampànà, owya, keknan hatà, kahe
yawono. Noro nekarymatxho hoye ro tonyhoryexem me harha manatxhe hampànà,
omnyamo, omàn yawon komo xarha, keknan hatà, kahe yawono, horykomo wya, kekon
hatà, Petru.
15 Àro ke wekarymeko, àwyanye, kekon hatà. Rowya ekarymantoko rma, nomokyako,
Khoryenkom yokato, àhonanye. Amnyehra khonanye htxero nomokye, noro ha. Àro
wyaro rma rha àhonany xarha nomokyako, kekon hatà, Petru. 16 Àro ke, Kohkomo
rwonàmàthàràtho uhutweko. Tuna kwaka ryhe aymomno yeryeye, Xowaw heno, katx-
hàràtho rma uhutweko, kekon hatà. Anar me taymomsom me manatxhe, katxhàràtho
rma uhutweko. Nomokyaha, Khoryenkom yokato, ohonanye, ayaymomtoho komo rma
àro ha, noro wya, katxhàràtho rma uhutweko. Àro wyaro Kohkomo rwonàmàthàràtho
uhutweko, kekon hatà, Petru.
17 Amnyehra Txesusu Kryestu tahohtxownà, kàwyamo, kekon hatà. Kohkomo rma
tahohtxownà. Kàwyanye ahosàtxhe, tokato nyakye, Khoryenkomo, kowan yakanye. Noro
rma nyakyak xarha, nyamoro yowan yaka, kekon hatà. Àsoke ryhe wehxako, owyanye.
Khoryenkomo yanweknye me kat wehxako. Àna matà, noro yanwekhera mak wehxak ha,
kekon hatà, Petru, toynye komo wya.
18 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, natàknatxownà hatà, nyamoro. Eyhera harha
nehxatxkon hatà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkon harha tà. Noro yano me,
anar me harha tanhànàthàyamo yonyatxok hamà, Xuknewyanahnà komo xarha. Karyhe
roro harha natxow hamà, ketxkon hatà.

Antxeyokeya hon komo hananàhàthàrà on ha.

19 Àsok hana natakhahtxownà ha, Txesusu mryenon komo, Xerusaryen honotho komo.
Estefaw heno wayhàtxhe, natakhahtxownà hatà, anar komo wya teryewhamnohrà

komo ke. Anaro rha owto hona natakhahtxownà hatà. Anar komo, Feneseya yamtar hona totxownà hatà. Anar komo, Xeprye yamtar hona totxownà hatà. Anar komo, Antxeyokeya hona totxownà hatà. Àrwo yonyhorunu yokarymetxkon hatà, àton komo wya. Xuknewyana kom marma wya nekarymetxkonà htxer hakahpa tà. Anar komo wya, ekarymahra rma hak nehxatxkon hatà.

[20] Ukukur kom haxa ryhe, Kryekyana komo wya Txesusu yokarymatxownà hatà. Antxeyokeya hona nomohtxownà hatà. Àto tehtokonye, Kohkomo yokarymetxkon hatà, Kryekyana komo wya. Xeprye honotho komo rma mokyam nehxatxkon hatà, ekarymany komo. Seryene honotho komo xarha mokyam nehxatxkon hatà. [21] Nakoronometxkon hatà, Kohkomo. Àro ke, noro yahohtxownà hatà, enytxanyenhàyamo, thenyenohnà komo rma. Noro hona harha nenytxownà hatà.

[22] Nyamoro yokaytà yonytxatxownà hatà, Xerusaryen hon komo, Txesusu mryenon komo. Àro ke, Bahnakme nyahtxownà hatà, Antxeyokeya hona. [23] Àsna tahatakatxhe rma, nenytxownà hatà, Bahnakme. Khoryenkomo newakryenàr me rma haxa natxow hamà, moxamo, kekon hatà, àhokonye. Àro ke teryehorye rma haxa nehxakon hatà. Hananàhtxownà xarha tà. Kohkomo yoyuknye ro me ehtxoko, kekon hatà, àwyanye. Noro hnànkahra ro mak wehxaha katxoko, ohnawonye, kekon hatà, Bahnakme, àwyanye.

[24] Enyhoru rma mok nehxakon hatà, noro ha. Ewan yawo rma haxa nehxakon hatà, Khoryenkom yokato. Kohkom hona xenye ro me rma haxa nehxakon hatà, Bahnakme.

Kohkomo yahohsatxkonà rma hatà, Antxeyokeya hon komo, thenyenohnà komo. Nehamyatxkon hatà, Kohkomo mryenon komo. [25] Àro ke toy hatà, Bahnakme, Tahsu hona. Sawru horà toy hatà.

[26] Tàwya xenyetxhe, narày hatà, Antxeyokeya hona harha. Àto rma, towenyxa ro txemnyehàntatxownà hatà, Bahnakme komo, Sawru xarha. Txesusu mryenon kom wawo nehxatxkon hatà, tohsamnohsomà ro kom wawo rma hatà. Hananàhyatxkon hatà. Thenyenohnà komo rma hananàhyatxkon hatà.

Àsok katxho me hana nehxatxkon ha, Txesusu yahosnyenhàyam ha. Kryestu mryenon komo katxho me harha nehxatxkon hatà, àton komo wya, Antxeyokeya hon komo wya. Amnyehra htxero, àro wyaro katxho mehra rma hak nehxatxkon hatà. Antxeyokeya hon komo htxero àro wyaro netahtxownà hatà.

[27] Antxeyokeya ho Bahnakme komo yehtoko rma haka, nomohtxownà hatà, anar komo, Khoryenkomo rwonà yokarymany komo. Khoryenkom yokato yano me amnye toto yehtxoho yokarymanye ro me nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Xerusaryen hoye nomohtxownà hatà. Antxeyokeya hona nomohtxownà hatà. [28] Ukukur komo ryhe nasanàmye hatà. Akakmu rma noro hatà. Khoryenkom yokato yano me, onà wyaro nhutwamohsoy hatà. Amnye ànyahpàra rma haxa natxhe hampànà, yukryeka hon komo, omeroro, kekon hatà, Akakmu, Khoryenkom yokato yano me mak hatà.

Amnye, noro nhutwamohsotho yawo ro ànyahpàra nehxatxkon hatà, thenyehra hatà. Homayana komo kayaryet me Krawdyu yehtoko, ànyahpàra nehxatxkon hatà, toto komo, omeroron komo.

[29] Tàwyanye Akakmu rwonà yonytxatxhe rma, onà wyaro nketxkon hatà, Txesusu mryenon komo, Antxeyokeya hon komo. Txenyerun kom hoye tarhotxe, kowtà komo hyaka, Xukneya yamtar hon komo hyaka, ànyahpàn komo hyaka rma, ketxkon hatà. Thenyehra txenyerun kom yehtoko, thenyehra rma rha tarhetxow hamà. Yakehra txenyerun kom yehtoko, yakehra rma rha tarhetxow hamà, ketxkon hatà.

[30] Àro ke narhotxownà hatà, Bahnakme komo wya, Sawru wya xarha. Àwyanye rma narhotxownà hatà, Txesusu mryenon yonye ro komo hyaka, Xukneya yamtar hon komo hyaka rma.

12

Watxa ymo yaye Petru yonampatakatxhàrà on ha.

[1] Taa. Txesusu mryenon kukutho komo yeryewhamnohye hatà, Eroknes heno.
Xuknewyana komo kayaryet me nehxakon hakahpa tà, noro heno. Anaro Eroknes mok
nehxakon hatà.
[2] Txaku heno yotahahoy hatà, katxefara wyaron ke. Bo, wayehye hatà, Txaku heno,
Xowaw yowàt heno rma.
[3] Teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà, Xuknewyana komo, Eroknesà wya Txesusu
mryenonàtho komo yeryewhamnohrà ke. Àro ke, Petru yahohsoy xarha tà, Eroknes
heno. Àtoko rma nasahxemtetxkon hatà, Xuknewyana komo. Ekeyu àwakanomnà
yonahrà hoko, 7 me nenmahyatxkon hatà. Asahxemtontokonye rma, Petru yahohsoy
hatà, Eroknes heno. [4] Watxa ymo yaka nahryempoy xarha tà. Noro yahatakanàr hona,
arymano ynye ro komo yanotomay hatà. Ohxe mpàn xenytxoko, ahatakanàr hona,
kekon hatà, àwyanye. Àro wyaro 16 komo yanotomay hatà. 4 me rye nenyatxkon
hatà, osomahyakanye. Onà wyaro nkekon hatà, Eroknes heno, tàwya rma. Toto komo
yasahxemtotàhkatxhe rma, noro heno wetahahehe hampànà, kekon hatà. Watxa ymo
yaye wenampatakahehe hampànà. Toto komo nenyàr me wetahahehe hampànà, kekon
hatà, Eroknes heno, tàwya rma.
[5] Àro ke, watxa ymo yawo rma nehxakon hakahpa tà, Petru. Noro hoko rma, teryewrye
nàrwonatxkon hatà, Txesusu mryenon komo, Khoryenkom yakoro.
[6] Taa. Awanaworo Petru wenampatakahen hamà, kekon haxa hatà, Eroknes heno.
Kohsaya rma nehxakon hatà. Watxa ymo yawo rma nànàkyakon hatà, Petru. Yawaka
ke tasohtoso nehxakon hatà. 2 me nehxakon hatà, yawaka, noro yasotà rma. 2 me
nehxatxkon hatà, arymano ynye ro komo. Nyamoro yamrakatawo nehxakon hatà, Petru,
ànàhsaho. Watxa ymo hotaw xarha, 2 me rma rha nehxatxkon hatà, arymano ynye ro
komo xarha. Watxa ymo yawon yonye ro komo rma nyamoro hatà, ahatakanàr kom hona.
[7] Àtoko rma nomokye hatà, kahe yawono, Kohkom yanoto. Sa kay hatà. Awasmexaho
nehxakon hatà, watxa ymo. Petru yahey hatà, kahe yawono, awetx hoko. Nempakay
hatà. Asanàmko hxa, kekon hatà. Àtoko rma natahomompokay hatà, Petru. Nothahye
hatà, yawaka heno. [8] Osonyhoryek ha, kekon xarha tà, kahe yawono, Petru wya. Ayasotà
enuhtok ha. Ohrorà womunu umunuhko xarha, kekon hatà. Neyukye hatà, Petru.
Ehonomtok xarha. Omok ha, rowenarye, kekon xarha tà, kahe yawono.
[9] Nahatakay hatà. Àwenarye tekon hatà, Petru. Tàywenyek mak nehxakon hatà. Àsok
wehxan haryhe, kekon hatà, tàwya rma. Kosenyehtyan onà, kekonà rma haryhe tà.
[10] Arymano ynye ro komo hyaha totxownà hatà. Wahorono hyaha htxero, àhonano hyaha
xarha, totxownà hatà. Àto xarha nehxakon hatà, watxa ymo hotar xarha, horyetho
ymo, yawaka ymo. Mono nyhe nehxakon hatà, owto ymo yosamarà. Puwa, tano me ro
rma natahurmakay hatà, àrotho ymo. Kura, nahatakatxownà hatà, asama yaka. Asama
mahkutnaka ro totxownà hatà. Sa, nosomtatkay hatà, kahe yawono. Noknomye hatà,
Petru.
[11] Tàywero harha nehxakon hatà. Yaworo xaxa nay hamà, kekon hatà, tàwya rma.
Tanoto nyaknyo hamà, Kohkomo. Eroknes hona rokurunhon hamà, kekon hatà. Àwya
rotahanàr hona ro nehxatxok haryhe, Xuknewyana komo. Rokurunhon mak hamà,
Kohkomo, kekon hatà, Petru, tàwya rma.
[12] Tàywero harha tehtoko, toy xarha tà. Maryeya màn yaka toy hatà. Xowaw Mahkusu
yonà ryhe noro ha, Maryeya. Noro màn yawo nehxatxkon hatà, Txesusu mryenon komo,
ohsamnohxemo komo, thenyenohnà komo rma. Khoryenkom yakoro nàrwonatxkon hatà.
[13] Àmàn watxan hotaka toy hatà, Petru. Tey tey tey tey kekon hatà, àhotar hoko.
Nomokye hatà, banatkemà. Hokne rma noro hatà. Onok omoro, kekon hatà. Uro uro,
kekon hatà, Petru. [14] Petru rwon me nenytxay hatà, Hokne. Àsok hana nehxakon ha.
Teryehorye rma haxa nehxakon hamà. Teryehorye tehtxoho hoye ro ahurmakanàrà
hutwahkahye hatà. Karyhe toy harha tà, àhyakanye, nàmno yawon komo hyaka. Mono
manaye, Petru, àhotawo, kekon hatà, àwyanye.

[15] Àna ryhe mpe, ketxkon mak hatà, àwya. Enyxemnà hxak omoro hamà, ketxkon
hatà. Noro me manaye, kekon mak hatà, Hokne. Àna matà, norohnà mokà, totohnà rma,
ukurunhony haxa hamà, kahe yawon haxa hamà, ketxkon hatà.
[16] Petru ryhe, tey tey tey tey kekonà rma hatà. Àro ke nahurmakatxownà hatà. Petru
yonytxownà hatà. Koo, noseryehokatxownà hatà. [17] Tamor ke ryhe, ayatàknatxoko
kekon hatà, Petru, àwyanye. Kohkomo wya tkurunhothàrà yokarymay hatà, àwyanye.
Watxa ymo yaye, Kohkomo wya tonampatakatxhàrà rma yokarymay hatà. Àro wyaro
ryexetxhàrà rma ekarymatxoko, Txaku wya, Txesusu mryenon komo wya xarha, kekon
hatà, àwyanye. Àro wyaro tàwya katxhe rma, toy hatà, anaro yosaka.
[18] Sa, nenmahye hatà. Arymano ynye ro komo ryhe, noseryehoketxkonà rma haxa mak
hatà, ehxera harha Petru yesnàr ke. [19] Tanoto komo nyakye hatà, Eroknes heno, noro horà.
Xenyhera mak nehtxownà hatà. Àsoke ryhe nahatakano, kekon hatà, Eroknes heno, watxa
ymo yonye rotho komo wya. Àro ke netahahotxownà hatà. Bo, wayehtxownà hatà, Petru
yonye rotho komo.
Eroknes heno ryhe, Xukneya yamtar hoye toy hatà. Sesaryeya hona toy hatà. Àtono ro
me harha nehxakon hatà.

Eroknes heno wayhàthàrà on ha.

[20] Ewakhàra rma haxa nehxakon hatà, Eroknes heno, Txeru hon kom hoko, Seknon hon
kom hoko xarha. Ànyahmahrany harha nehxakon hatà, noro heno, ewakhàra tesnàr ke.
Towahke harha esnàr xe nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Àro ke, àtoko rye rma haxa
totxownà hatà, àhyaka. Bàrastu hyaka htxero totxownà hatà. Eroknes heno yanoto komo
yoh me nehxakon hatà, Bàrastu. Noro ryhe, ohxe nehxakon hatà, àhokonye. Àro ke
nàrwonàmye hatà, Eroknes heno yakoro. Towahke harha exko, nyamoro hoko, kekon
hatà, Bàrastu, àwya. [21] Àro ke, tosonytxatxho komo yawasànà wahanonkay hatà, Eroknes
heno. Àro ho tosonytxatxe, kekon hatà, omohxemotho komo wya.
Àro rma ho neryewtay hatà, Eroknes heno, tahonà ymo hona, onytxano ytxoho ro hona.
Ohxe rma haxa ehonomtosaho nehxakon hatà. Àkayaryet kom kax mak nehxakon hatà.
Àto nehxatxkon hatà, toto komo. Akoronye nàrwonakon hatà, noro heno.
[22] Onà wyaro nketxkon hatà, toto komo, teryewrye ro. Totohnà moson hamà, ketxkon
hatà. Khoryenà ro komo kukur me haxa nàrwonaha, ketxkon hatà, noro heno hoko. [23] Toto
uro kahra ro mak nehxakon hatà, Eroknes heno. Khoryenkomo ryhe, ehonomnà me xaxa
naha, kahra nehxakon hatà. Àro ke, àtoko rma noro heno yeheryamay hatà, kahe yawono,
Kohkom yanoto. Ekewrà heno, ewan yawo nonotxownà hatà. Bo, wayehye hatà, Eroknes
heno.
[24] Khoryenkomo rwon haxa ryhe, tokarymaxem me rma haxa nehxakon hatà. Tonytx-
axem me rma haxa nehxakon hatà.
[25] Àsok hana nehxatxkon ha, Bahnakme kom ha, Sawru xarha. Xerusaryen hona
ànyahxemotho komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Tàwyanye txenyeru yàmtàhkatxhe
rma, totxownà harha tà, Xerusaryen hoye. Antxeyokeya hona harha totxownà hatà.
Xowaw Mahkusu yatxownà hatà, takoronye.

13

Sawru komo nyaketxhàrà on ha.

[1] Tohsamnohsomà ro me nehxatxkon hatà, Txesusu mryenon komo, Antxeyokeya hon
komo rma. Àwawonye nehxatxkon hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro komo.
Khoryenkom yokato yano me amnye toto yehtxoho yokarymanye ro me nehxatxkon hatà.
Toto komo hananàhnye ro me xarha nehxatxkon hatà. Bahnakme komo rma nyamoro
hatà. Anaro xarha Semawu. Nekru rma noro hatà, esot yowtà. Anaro xarha Rusyu.
Seryene honotho rma noro hatà. Anaro xarha Sawru. Anaro xarha Manaenà. Eroknes
heno yakorono rotho rma noro hatà, Karyeryeya hon komo kayaryetà yakorono rotho
rma hatà.

[2] Taa. Kohkomo yowakryenàr hoko nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Tàwyanye
ewakryentoko rma, natahyehnometxkon hatà, tano me ronye rma. Àro wyaro ehtokonye,
onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkom yokato, àwyanye. Ronwahanonkatxho me natxhe,
Bahnakme komo, Sawru xarha, kekon hatà. Ronwahanonkatxho me natxhe, rohyaka
atamoknyàr kom horà. Àro ke ànyahtxoko, moxamo, rohyaka atamohtxoho menye, kekon
hatà, Khoryenkom yokato, àwyanye.
[3] Natahyehnometxkonà rma hatà. Khoryenkom yakoro nàrwonatxkon xarha tà, mexe
nyhe txko hatà. Àro wyaro texetxhenye, tamor komo yetxownà hatà, Bahnakme kom
hona, Sawru hona xarha. Àtotxoko, ketxkon hatà, àwyanye. Àro wyaro rma nànyahtx-
ownà hatà. [4] Khoryenkom yokato ryhe, nànyakyatxkon hatà. Seryusya hona htxero
totxownà hatà. Àto nosonkahtxownà hatà, kanawa ymo yaka. Tuna ymo wetotxownà
hatà. Xeprye yamtar hona totxownà hatà, eryetarà ymo hona hatà.

Xeprye yamtar ho Sawru komo yexetxhàrà on ha.

[5] Saramena hona htxero nahatakatxownà hatà, Sawru komo, eryetarà ymo hon hona
hatà. Àto tehtokonye, Khoryenkomo rwonà yokarymaxe totxownà hatà, anaro rha
nàmno yaka, Xuknewyana yohsamnohtoho kom yaka rma. Xowaw Mahkusu xarha
nakoronometxkon hatà.
[6] Eryetarà ymo horye rma totxownà hatà, anaro rha owto hona rma hatà. Pafos hona
haxa nahatakatxownà hatà.
Àto tehtokonye, yaskomo yonytxownà hatà. Xuknewyana rma noro hatà. Bahtxesusu
rma noro hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro uro ha, kany me rma nehxakon
haryhe tà, noro ha, yaworohra mak hatà. [7] Xeprye hon komo kayaryetà yakorono ro me
nehxakon hatà, noro. Sehxu Pawru rma noro hatà, àkayaryet komo yosotà. Takàhso rma
haxa nehxakon hatà, Sehxu. Noro rma, Bahnakme komo yanyekye hatà. Sawru xarha
yanyekye hatà. Khoryenkomo rwonà yonytxanàr xe nehxakon hatà.
[8] Nameryekatxownà mak hatà, Bahtxesusu, yaskomo. Bahtxesusu katxho ryhe, Erymasà
katxho me rma naha. Noro ryhe, Txesus hona xenyàr xehra nehxakon hatà, Sehxu wya,
tkayaryetà wya. Àro ke, Bahnakme komo yameryekay hatà.
[9] Noro yonytxehkekon hatà, Sawru. Pawru haxa noro ha, esotà rma. Khoryenkom
yokato yano me rma haxa, onà wyaro nkekon hatà, àwya, yaskomo wya. [10] Worokyamo
yohà ymo mryenon me manaha, omoro ha, kekon hatà. Enyhoru xanhànà ro me manaha.
Onkuhtono ynye me rma haxa manaha. Anàhnohno ynye me rma haxa manaha, kekon
hatà. Yaworon xaxa hutwamohsehe, Kohkomo, kàwyanye. Omoro haxa ryhe, yaworohra
mak mekarymehe. Àsok tawro atàknahra manaye, kekon hatà, Pawru. [11] Newakàhkahno
hampànà, Kohkomo, ohoko. Àro ke, oyonuhkahnohno hampànà. Enhura mpànà manaha
kahpa ha. Awasànà yonyhera mpànà manaha kahpa ha, kekon hatà, Pawru, yaskomo wya.
Àtoko rma nenuhkahye hatà, noro heno. Omeroro tawanye nehxakon hatà, àwya. Uro
arko, ramor hoko, kekon hatà, toto komo wya. Tany komo rma yohoryakon hatà, noro
heno.
[12] Àro wyaro noro heno yexetxhàrà yonyey hatà, Sehxu, àkayaryet komo. Àro ke,
Kohkomo yahosày hatà. Àsok tawro hana. Noseryehokekon hatà. Àsok tawro harha,
kekon hatà. Pawru komo wya Kohkomo yokarymatxho hoko rma, noseryehokekon hatà.

Anaro Antxeyokeya ho Pawru komo yexetxhàrà on ha.

[13] Taa. Totxownà xarha tà, Pawru komo. Pafos hoye totxownà hatà, kanawa ymo yawo.
Tuna ymo wetotxownà hatà. Pehxe hona nahatakatxownà hatà. Pamferya yamtar hono
rma àro ha, owto, Pehxe. Àto tehtokonye, nàhnànkatxownà hatà, Xowaw Mahkusu.
Xerusaryen hona neramay harha tà.
[14] Pehxe hoye totxownà xarha tà, Pawru komo. Antxeyokeya hona nahatakatxownà
hatà. Peseknya yamtar hono rma àro ha, owto, Antxeyokeya. Hokano ytxoho yawasàn
ho nowomtxownà hatà, Xuknewyana yohsamnohtoho kom yaka. Àro yawo neryew-
tatxownà hatà. [15] Moyses heno nmenhotho hoyeno rwonàhyamatxownà hatà, àton

komo. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho hoyen xarha
rwonàhyamatxownà hatà. Àro wyaro tàwyanye àrwonàhyamatxhe rma, Pawru komo
yanyehtxownà hatà, horykomo komo, tohsamnohsomà ro yonye ro komo. Hoymo komo
y, ketxkon hatà, àwyanye. Toto komo hananàhrà xe oyehtokonye, katxoko rma, ketxkon
hatà, horykomo komo, Pawru komo wya.
16 Àro ke nasanàmye hatà, Pawru. Natahoyotkay hatà. Onà wyaro nkekon hatà.
Ehsayewyana komo y, anar komo xarha, Khoryenkom hona xeny komo rma, uro enytx-
atxoko, kekon hatà.
17 Amna horyenà ro me manaha, katxho me naha, Khoryenkomo, Ehsayewyana komo
wya, kekon hatà. Noro rma, khoryen heno komo wahanonkay hatà, tàmryenon kom me
hatà. Exet yamtar ho rma hak ehtokonye, ehonomnà me harha netxownà hatà, kekon
hatà. Exet hoye nenampatakatxownà xarha tà. Àro wyaro rma tahoxetà yonyhoy hatà,
kekon hatà, Pawru.
18 Ahehnà ymo ho 40 me txemnyehàntatxownà hatà, oyomo ymo ho rma hatà.
Ahehnawo roro ehtokonye, nenyatxkonà roro hatà, Khoryenkomo. Thokru yonye ro komo
wyaro, nenyatxkonà roro hatà, kekon hatà, Pawru. 19 Kanan yamtar hona ahatakatxhenye
rma, anaro rha yana heno komo yarymahoy hatà, àwyanye. 7 me anaro rha yana heno
komo rma yarymahoy hatà, àwyanye, kekon hatà. Tàwya arymahotàhkatxhenye rma,
uyukryekanàthàyamo yàmye hatà, Khoryenkomo, tàmryenon komo wya. Uyukryekan
kom me harha nehxakon hatà, Kanan yamtarà. Àtono ro me rma, 450 me txemnyehàn-
tatxownà hatà, ehamàthàyam heno, kekon hatà, Pawru.
20 Amnye nyhe rma, horykomo komo wahanonkekon hatà, Khoryenkomo, tàmryenon
komo yoh me ehtxoho menye. Àro rha haxa Samwew heno wahanonkay hatà. Kho-
ryenkomo rwonà yokarymanye ro me nehxakon hatà, noro heno, kekon hatà, Pawru.
21 Samwew heno yehtoko rma, tkayaryet komo wahanonkanàr xe nehxatxkon hatà,
khoryen heno komo. Àro ke, àkayaryet kom me Saw wahanonkahoy hatà, Khoryenkomo,
àwyanye. Kes muru rma noro hatà, Sawu, kekon hatà. Benytxamen heno yohamàthàyamo
kukur me rma nehxakon hatà. Àkayaryet kom me rma, 40 me txemnyehàntay hatà, Saw
heno, kekon hatà, Pawru.
22 Amnye nyhe rma, Saw heno yowye hatà, Khoryenkomo. Romryenon komo kayaryet
mehra harha manaha hampànà, omoro, kekon hatà, àwya, kekon hatà, Pawru. Noro heno
hryetayo me Dafe heno wahanonkay hatà. Àkayaryet kom me harha wahanonkay hatà,
kekon hatà. Noro heno hoko rma, onà wyaro nkekon hatà. Ohxe rma haxa naha, Dafe, Xese
muru, rowya, kekon hatà. Ryehutwatxho wyaro rma rha nehutwehe, noro. Royuknye ro
me naha, kekon hatà, Khoryenkomo, Dafe heno hoko, kekon hatà, Pawru.
23 Noro heno yohamàtho me naha, Txesusu. Noro rma nyakye, Khoryenkomo,
Ehsayewyana komo yonyhoryeny me ehtxoho me. Tàrwonàmàthàr yawo ro, nànyakye,
kekon hatà, Pawru.
24 Txesusu yosonyhohra ro rma haka, nekarymekon hatà, Xowaw heno, aymomno
ynye ro heno, Ehsayewyana komo wya. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko.
Ataymompotxok xarha, kekon heno hatà, toto komo wya, omeroron komo wya, kekon
hatà, Pawru. 25 Twayehtoho hahnoke tehtoko rma, onà wyaro nkekon hatà, Xowaw heno,
toto komo wya. Kryestu me uro muhutwetxow hamà. Norohnà uro, kekon heno hatà.
Rohryetayo nomokyaha, ehonomnà xaxa rma noro ha, kekon heno hatà. Àhrorà womun
yasotà wompokahra wehxaha, esnaka rma haxa ryesnàr ke, kekon hatà, Xowaw heno,
kekon hatà, Pawru.
26 Rokukur komo y, Akmaraw heno yohamàtho me manatxhe. Awawonye rma natxhe
xarha, Khoryenkom hona xeny komo, Xuknewyanahnà komo rma. Tàwya konyhoryetxho
komo yonytxamohsoye, Khoryenkomo, kàwyanye, kekon hatà, Pawru.
27 Kryestu me Txesus hutwahra nehxatxkonà, Xerusaryen hon komo, eh komo xarha.
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno nmenhotho hutwahra xarha nehxatxkonà,
kekon hatà. Ànmenhothàyamo rma, tàrwonàhyamaxem me roro nay hamà. Hokano

ytxoho yawasàn ho roro tonytxaxem me nay hamà. Uhutwahra mak nehxatxkonà,
Xerusaryen hon komo, kekon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà. Atxke naha,
Txesusu, amoyathoko, yahkotohen hona, ketxkon hatà. Àro wyaro àwyanye tatoko rma,
ànmenhothàyam yawo ro rma nehxakon hamà, Txesusu, kekon hatà, Pawru. [28] Ehxera ro
mak nehxakonà, noro yanhànà. Twayehkahoryehra nehxakonà, anhàn ehxera esnàr ke.
Wayehkahotxownà mak hatà, nyamoro ha, Peratusu wya, kekon hatà, Pawru. [29] Àro wyaro
àwyanye tàxanomkahnohrà ke ryhe, àmenhosahonhàr yawo ro rma haxa nehxakonà,
Txesusu. Àwayhàtxhe rma, ekehàthàrà yonàhtotxownà hatà, anar komo, wewe hoye.
Nenamtxownà hatà, onamno ytxoho yaka, toh yowtar yaka rma, kekon hatà. [30] Nanàmye
mak ha, Khoryenkomo, àwayehxemo kom waye, kekon hatà, Pawru.

[31] Mexe nyhe asanàmsah me nosonyhekon hatà, takorono rotho komo wya, Karyeryeya
hoye àtoxemotho komo wya, Xerusaryen hona àtoxemotho komo wya. Nyamoro rma,
noro yokarymany me harha natxhe, toto komo wya, kekon hatà, Pawru.

[32] Àrwo yonyhorunu yokarymaxe amna nomokno, ohyakanye, kekon xarha tà. Onà
wyaro rma naha, àrwo yonyhorunu. Tàwya, nomokyaha hampànà, ronànyaknyàrà,
katxhàrànhàrà yawo ro nehxakon haxa hatà, Khoryenkomo. Àro wyaro nkekon hatà,
amnyehra, khoryen heno komo wya, kekon hatà, Pawru. [33] Kàwyamo ryhe, nyamoro
heno yohamàtho me tehxatxhe. Kàwyamo rma kowakryetxownà, Khoryenkomo, tàr-
wonàmàthàrà yawo ro tesnàr ke, tàwya Txesusu nyaknyàr ke, kekon hatà. Tànànyaknyàr
hoko rma, onà wyaro nmenhohoy xarha tà, wano komo karyehtan yawo, kapeturu 2 yawo
rma.

Romuru omoro. Romuru ro me haxa mpànà khutwamohson ha, àkehe hampànà, ohoko.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Pawru.

[34] Tànànyaknyàr hoko rma rha, onà wyaro nmenhohoy xarha tà.

Rowya kowakryehe xaxa mak hampànà katxho ryhe, enyhoru ro me xaxa naha. Yaworo
xaxa naha. Àro wyaro rma àkekonà, Dafe heno wya. Àro wyaro rma rha àkehe
xarha, owya xarha.

Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, Khoryenkomo, tànànyaknyàr hoko, kekon hatà. Àro
wyaro tatoko rma, àwayehxemo kom waye tàwya noro yanàmtoho hoko nàrwonakon
hamà. Àwayehpànà ro me harha noro yehtxoho hoko rma nàrwonakon hamà, kekon hatà,
Pawru.

[35] Àro ke, onà wyaro nmenhohoy xarha tà, Dafe heno wya, wano komo karyehtan yawo,
anaro kapeturu yawo rma.

Onàhnàn me wehxaha. Enyhoru ro me wehxaha, owya. Àro ke, anhàntahra hak nahko,
noro hunutho, kany me haxa manaha, rohoko.

Àro wyaro rma nkehe, Dafe heno nmenhotho, kekon hatà, Pawru. [36] Thokohra ryhe
àro wyaro nmenhoy hamà, Dafe heno. Noro heno hunutho rma nanhàntay hamà,
twayhàtxhe. Twayehpàra ro rma haka, Khoryenkom yoyukye hatà, tàmryenon komo
yowakryenàr hoko. Àro wyaro tàwya Khoryenkomo yoyuhtukatxhe rma, wayehye heno
hatà, kekon hatà. Àhoryen heno kom waka nenamtxownà hatà. Enamsahotho rma,
nanhàntekon hamà, kekon hatà. [37] Txesus haxa ryhe, anhàntahnà ro me nehxakonà,
Khoryenkomo nanàmàtho me tesnàr ke, kekon hatà, Pawru.

[38] Àro ke, onà wyaro uhutwamohsehe, owyanye, rokukur komo y, kekon xarha tà. Txesus
wayehrà ke ryhe, toseryewhokaxem me naha, Khoryenkomo, khokonye, kanhànàthàyam
hoko rma. Àro wyaro rma amna nekarymehe, owyanye, kekon hatà, Pawru. [39] Noro
wayehrà ke rma kanhànàthàyamo yowtàhkehe, Khoryenkomo, Txesus hona kàwyanye
xenyetok mak ha, kekon hatà. Àsok tawro hana. Ayanhànàthàyamo yowrà xe rma
manatxhe haryhe, Moyses heno wya kàyweronàhyamatxho kom yawo ro oyesnàr kom
ke mak ha. Àro hoye rohra mak towsom me naha. Noro hona kàwyanye xenytxoho hoye
ro haxa ryhe, towsom me naha, kanhànàthàyamo, omeroro mak ha, kekon hatà, Pawru.

40 Àro ke, Khoryenkomo wya ayanàhnohrà kom hona mpàn xenytxoko. Àro hoko rma,
onà wyaro nmenhotxownà hatà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo.
41 Rownohnye me manatxow hamà, rohona xenyhera oyesnàr komo ke. Uro enytxatxoko.
Keryehoketxhe hampànà. Rahoxetà uhutwamohsehe hampànà, owyanye. Eryehokano ytxoho rma weryaha hampànà. Àro rma yokarymetxhe hampànà, ranoto komo, owyanye. Owyanye enytxatxhe rma, Khoryenkom yahoxet àro hamà kahra rma manatxhe hampànà. Àro ke kanàhnohyatxhe hampànà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Pawru. Àro wyaro nekarymatxehkay hatà, toto komo wya.
42 Nahatakatxownà hatà, Pawru komo, ohsamnohtoho kom yaye. Ahatakantokonye rma,
onà wyaro nketxkon hatà, toto komo, àwyanye. Àro wyaro rma rha ekarymatxok xarha,
amna wya, ketxkon hatà. Anaro hokano ytxoho yawasàn ho ekarymatxoko nyhe, amna
wya, ketxkon hatà, toto komo.
43 Nahatakatxehkatxownà hatà, ohsamnohxemotho komo. Pawru kom yakoro totxownà hatà, ukukuru komo, Xuknewyana komo rma, Xuknewyanahnà komo xarha. Xuknewyana komo wyaro Khoryenkom hokon me harha ehxemo komo rma nyamoro hatà, Xuknewyanahnà komo. Thenyenohnà komo rma totxownà hatà, Pawru kom yakoro. Hananàhtxownà hatà, Pawru komo, Bahnakme xarha. Onà wyaro nketxkon hatà, àwyanye. Kowakryeny kom me naha, Khoryenkomo. Noro hona roro rma haxa ehtxoko, ketxkon hatà, àwyanye.
44 Nenmahye haxa hatà, anaro hokano ytxoho yawasàn xarha. Nohsamnohtàkatxownà
hatà, owto ymo hon komo, omeroro. Khoryenkomo rwonà yonytxaxe nohsamnohtàkatxownà hatà.
45 Natakuyatxkon mak hatà, Xuknewyana kukuru komo. Thenyehra rma haxa nohsamnohtxow hamà, toto komo, Pawru komo hyaka, ketxkon hatà. Àro ke natakuyatxkonà rma haxa hatà. Yaworohra màkehe, ketxkon hatà, Pawru wya. Noro wàràhyaketxkon xarha tà.
46 Onà wyaro nketxkon hatà, Pawru komo, Bahnakme xarha, oseryehpàra ro mak hatà.
Owyanye htxero ryhe tàrwonà yonytxanàr xe nehxakonà, Khoryenkomo, ketxkon hatà,
Xuknewyana komo wya. Àro ke owyanye htxero amna nekarymeko. Enytxanàr xehra mak
manatxow hamà. Khoryenkomo wya, karyhe roro harha manatxhe, katxho me oyesnàr
komo xehra manatxow hamà, ketxkon hatà. Àro ke, Xuknewyanahnà komo wya haxa
ryhe amna nekarymehe, ketxkon hatà, Pawru komo. 47 Àro wyaro rma amna yanotomaye,
Kohkomo. Àro hoko rma, onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàrà.
Xuknewyanahnà komo hyaka dyakyaha. Anaro rha yana komo hyaka dyakyaha, omeroron komo hyaka rma. Enyhoryeny kom me uro muhutwamohsehe, àwyanye. Weyu wya awasmeno ynyetokono wyaro, uro muhutwamohsehe, àwyanye, Xuknewyanahnà komo wya.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, ketxkon hatà, Pawru komo.
48 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà,
Xuknewyanahnà komo. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo rwonà, ketxkon hatà.
Txesusu yahohtxownà hatà, ukukuru komo. Khoryenkomo nwahanonkatxho komo rma
mokyam nehxatxkon hatà. Noro wya, karyhe roro harha natxhe, moxamo, katxho komo
rma mokyam nehxatxkon hatà. Nyamoro rma, Txesusu yahohtxownà hatà.
49 Tokarymaxem me rma haxa nehxakon hatà, Kohkomo rwonà, àton komo wya,
Peseknya yamtar hon komo wya.
50 Xuknewyana kom haxa ryhe, Pawru komo yeryewhamnohtxownà hatà. Atxke natxhe,
Pawru komo, ketxkon hatà, notxwakomo komo wya. Xuknewyanahnà komo rma nyamoro
hatà, notxwakomo komo. Xuknewyana komo wyaro Khoryenkom hokon me harha
ehxemo komo rma nyamoro hatà. Ehonomnà me nehxatxkon hatà, horykomo komo hetx
kaxe. Nyamoro wya, atxke natxhe, Pawru komo, ketxkon hatà, Xuknewyana komo. Àro
wyaro Pawru komo yeryewhamnohpotxownà hatà, horykomo komo wya, owto yoh komo

wya. Àro ke, towto kom hoye nànyahtxownà hatà. Amna yowto hoye àtotxok ha, ketxkon
hatà, àwyanye.
51 Àro ke àsnye ro totxownà hatà, Pawru komo. Tàtonàr kom me nehtahpunkatxownà
hatà, àton kom hoko. Anhàn komo hutwamohsotho rma mon nehxakon hatà, ehtah-
punkanàr komo. Ekonyu hona totxownà hatà, Pawru komo.
52 Teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà, Txesusu yahosnyenhàyamo, Antxeyokeya hon
komo rma, Peseknya yamtar hon komo rma. Ewan yawonye rma haxa nehxakon hatà,
Khoryenkom yokato.

14

Ekonyu ho Pawru komo yexetxhàrà on ha.

1 Ekonyu hona tahatakatxhenye, nowomtxownà hatà, Pawru komo, Xuknewyana
yohsamnohtoho kom yaka. Àro yawo rma nekarymatxownà hatà, toto komo wya Txesusu
yahohtoho me. Thenyenohnà komo rma nahohtxownà hatà, Xuknewyana komo rma,
Kryekyana komo xarha.
2 Anar kom haxa ryhe, ahohsàra nehxatxkon hatà. Xuknewyana komo rma nyamoro
hatà. Nyamoro rma, anar komo yowakàhkahnohtxownà hatà, Pawru kom hoko.
Xuknewyanahnà komo rma yowakàhkahnohtxownà hatà, àhokonye. Atxke natxhe,
Pawru komo, ketxkon hatà, àwyanye. Àro ke, atxke harha nehutwetxkon hatà, toto komo,
Pawru kom hoko.
3 Mexe nyhe mak nehxatxkon hatà, Pawru komo, àto. Kohkomo yokarymetxkon hatà,
oseryehpàra ro mak hatà. Towahke xaxa naha, Kohkomo, khokonye, ketxkon hatà, toto
komo wya. Eryehokano xarha yeryhekon hatà, Kohkomo, Pawru komo wya. Tahoxetà rma
yonyhekon hatà, toto komo wya. Àro hoye ro, yaworo xaxa rokarymetxhe, moxamo, kany
me rma nehxakon hamà, Kohkomo.
4 Àme ryehra mak nehxatxkon hatà, owto hon komo. Xuknewyana komo ryhe, yaworo
nketxhe, ketxkon hatà, anar komo. Pawru komo ryhe, yaworo nketxhe, ketxkon hatà, anar
komo.
5 Pawru komo fufurymetxkon haryhe tà, àton kukuru komo, Xuknewyanahnà komo
rma, Xuknewyana kom yakoro xarha, owto yoh kom yakoro xarha. Tanàhnohtxe, ketxkon
haryhe tà, Pawru kom hoko. Toh ke tetahatxe, ketxkon hatà.
6 Hutwetxkon mak hatà, Pawru komo. Àro ke nekahtàmtxownà hatà. Totxownà hatà,
Ryestra hona, Dekme hona xarha, àro màhton hona xarha, anaro rha owto hona rma.
Ryekayonya yamtar hono rma àro ha, owto, anaro rha. 7 Àton komo wya àrwo yonyhorunu
yokarymetxkon hatà.

Ryestra ho Pawru komo yexetxhàrà on ha.

8 Ryestra ho nehxakon hatà, toto, àhrohnà. Tahon ho roro nehxakon hatà, àtohnà ro
mak hatà. Àhrohra rma nenuruy hatà. 9 Noro ryhe, Pawru rwonà yonytxekon hatà.
Nenytxehkekon hatà, Pawru. Khoryenkom hona nenyan hamà, mosonà, kekon hatà,
tàwya rma. Tàhroryexem me nay hamà, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke, kekon hatà,
Pawru, tàwya rma. 10 Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, teryewrye ro, àwya. Asanàmko ha,
ohror ho harha, kekon hatà. Àtoko rma, tatahrumso ro nasanàmye hatà, àhrohnàtho.
Nataryeknohyakon harha tà.
11 Nenytxownà hatà, toto komo, ohsamnohxemo komo. Pawru wya àhroryetxhàrà
yonytxownà hatà. Àro ke, teryewrye ro nàrwonatxkon hatà. Onà wyaro rma nketxkon
hatà, tàrwon kom yawo, Ryekayonya yamtar hon komo rwon yawo rma. Khoryenà ro
kukuru komo nàhtotxow hamà, kàhyakanye, ketxkon hatà, Pawru kom hoko. Toto me
harha natakàhtotxow hamà, moxamo, khoryenà ro kukuru komo, ketxkon hatà. 12 Àro ke,
thoryenà ro komo yosot ke nesohtotxownà hatà. Xuupeteh moson hamà, ketxkon hatà,
Bahnakme hoko. Mehkuryu moson hamà, ketxkon hatà, Pawru hoko, ekarymanye ro me
haxa noro yesnàr ke.

[13] Toy hatà, horykomo. Xuupeteh màn yonye ro rma mok nehxakon hatà. Owto
watxan hotawo nehxakon hatà, Xuupeteh mànà ymo. Àsna toy hatà, noro. Fakatho
yarày hatà, thoryenà ro komo wya tàmrà horà haryhe tà. Àwarhorokuhtosaho nehxakon
hatà, fakatho, tàmsom me tesnàr ke. Àharaxkanàr xe nehxakon haryhe tà, noro, toto
kom yakoro. Pawru komo wya tàmrà xe rma nehxatxkon haryhe tà. Thoryenà ro komo
yowakryenàrà rma mon nehxakon hatà, àwyanye.
[14] Àsok hana nehxatxkon ha, Txesusu nànyaketxho ro kom ha, Pawru rma, Bahnakme
xarha. Toto komo wya towakryetxho komo hutwahra nehxatxkonà htxer hakahpa tà, àr-
won kom yawohra tesnàr komo ke hatà. Amnye hutwatxownà harha tà. Atxke nehxakon
hatà, àwyanye. Àro ke, twomunuthuyamo yawototxownà hatà, toseryehokatxho komo
hutwamohsonàr horà. Karyhe totxownà hatà, toto kom waka, ohsamnohxemo kom waka.
[15] Toto komo y, ketxkon hatà, teryewrye ro. Àsok tawro àro wyaro manatxow
harha. Toto me rma amna naha, owyaronye rma rha, ketxkon hatà. Àrwo yonyhorunu
yokarymaxe amna nomokyako, ohyakanye. Onà wyaro rma amna nekarymehe, owyanye.
Ohoryenà rotho komo àhnànkatxoko, ehxenà ro me esnàr komo ke mak ha, ketxkon hatà.
Khoryenkom hona haxa xenytxoko. Tehxemà ro me naha, noro ha. Kahe yakàhtonyen-
hàrà rma noro ha, yukryeka xarha yakàhtonyenhàrà, tuna ymo xarha yakàhtonyenhàrà,
ketxkon hatà. Omeroro rma nakàhtoye, noro ha, ketxkon hatà, Pawru komo. [16] Noro rma,
ohsànàhpàra rma hak nehxakonà, mexe rma haxa mak ha. Àsok tawro hana. Tano me
ronye rma neryehotetxkon hamà, amnyehran heno komo, anaro rha yana heno komo,
ketxkon hatà. Àsok maken kom hoko rma haxa nehxatxkon hamà. Ohsànàhpàra rma hak
nehxakonà, Khoryenkomo, àhokonye. Àro hokohra ehtxoko kahra rma hak nehxakonà,
àwyanye, ketxkon hatà. [17] Àro wyaro kanyehnà rma, nehutwamohsekonà rma, àwyanye.
Khoryenkom me rma nehutwamohsekonà, tàwya ewakryenàr komo ke mak ha. Àsok
tawro hana. Tuna nyaknye me naha, noro ha, ketxkon hatà. Nat yahtanàhnye me naha.
Dyahmany kom me naha. Kotmany kom me naha, ketxkon hatà. Keryehotanàhnye kom
me rma naha. Àro wyaro ewakryenàr komo ke ryhe, Khoryenkom me nehutwamohsekon
hamà, toto komo wya, anaro rha yana komo wya, omeroron komo wya, ketxkon hatà,
Pawru komo. Àro wyaro nekarymatxownà hatà, toto komo wya.
[18] Tàwyanye enytxatxhe rma, ewakryenàr komo xe rma nehxatxkon haryhe tà, toto
komo, thoryenà ro me tàwyanye xenyàr komo ke hatà. Krawame rma haxa natàk-
nanàhkatxownà hatà, Pawru komo.
[19] Taa. Ryestra hona nomohtxownà hatà, Xuknewyana komo. Antxeyokeya hoye
nomohtxownà hatà. Ekonyu hoy xarha nomohtxownà hatà. Atxke natxhe, moxamo,
etahatxoko, ketxkon hatà, nyamoro, àton komo wya, Ryestra hon komo wya. Àro ke,
Pawru heno yotahatxownà hatà, toh ke, Bo. Wayehno yxak ha, ketxkon hatà. Àro ke,
noro heno hpexehtxownà hatà. Owto hoye natxownà hatà. Àto rma nànomtxownà hatà.
Àwayehsah me noro hutwetxkon hatà. [20] Amnye nomohtxownà hatà, Txesusu mryenon
komo, noro heno hyaka. Say, àtoko rma nasanàmye hatà, Pawru. Toy harha tà, owto
hona.
Enmahàtxhe, totxownà xarha tà, Pawru komo, Bahnakme xarha. Dekme hona totxownà
hatà. [21] Àrwo yonyhorunu yokarymatxownà hatà, àton komo wya. Txesusu yahohtxownà
hatà, àton kukuru komo, thenyenohnà komo.
Àro wyaro tàwyanye ekarymatxehkatxhe rma, totxownà hatà, Pawru komo. Yawo
rma rha totxownà harha tà, Ryestra hona, Ekonyu hona xarha, Antxeyokeya hona xarha.
[22] Txesusu mryenon komo hananàhyatxkon hatà, àhnawonye tahoxerye ehtxoho menye.
Txesus hona xenye ro me ehtxok hampànà, ketxkon hatà. Teryewhamnohsom me rma
haxa manatxhe hampànà. Amnye Khoryenkom yowto hona tàtetxhe ha. Tohra ronye
rma haka, teryewhamnohsom me rma tehxatxhe hampànà, ketxkon hatà, Pawru komo.
[23] Txesusu mryenon yonye ro komo wahanonkatxownà xarha tà. Anaro rha owto ho,
anato rha tohsamnohsomà ro kom hoye rma, xenye ro komo wahanonkatxownà hatà,

Pawru komo. Kohkom yakoro nàrwonatxkon xarha tà. Natahyehnometxkon xarha tà, tano me ronye rma. Àro wyaro texetxhenye, onà wyaro nàrwonàmtxownà xarha tà, Kohkom yakoro. Ohxe txetxoko, moxamo, ayahosnyenhàyamo, ketxkon hatà, àwya.

Tànyaknyenhàyamotho komo hyaka harha Pawru komo tothàrà on ha.

[24] Totxownà xarha tà, Pawru komo. Peseknya yamtar horye totxownà hatà. Pehxe hona totxownà hatà. Pamferya yamtar hono rma àro ha, Pehxe. [25] Àrwo yonyhorunu yokarymatxownà hatà, Pehxe hon komo wya. Tàwyanye ekarymatxhe rma, totxownà xarha tà. Atarya hona totxownà hatà.

[26] Àto rma nosonkahtxownà hatà, kanawa ymo yaka. Tuna ymo wetotxownà hatà. Antxeyokeya hona harha totxownà hatà. Àton komo ryhe, ànyaknyenhàyamotho me nehxatxkon hatà. Onà wyaro kanyenhàràtho me rma nehxatxkon hatà. Apa y, ohyaka atamohxe tetxhe, moxamo, àro ke towahke xaxa exko, àhokonye, kanyenhàràtho me nehxatxkon hatà, Antxeyokeya hon komo, Pawru kom hoko. Àro ke, àhyakany harha totxownà hatà, Pawru komo, tatamohtxekatxheny mak hatà.

[27] Antxeyokeya hona tahatakatxhenye rma, Txesusu mryenon komo yanyehtxownà hatà. Àro ke nohsamnohtxownà hatà, àhyakanye. Noskarymatxehkatxownà hatà, Pawru komo, àwyanye. Onà wyaro amna yakoronomekonà, Khoryenkomo, ketxkon hatà. Xuknewyanahnà komo wya xarha, Txesusu yokarymahekonà, noro ha, amna wya, thona harha àwyanye xenytxoho me, ketxkon hatà. Omeroro nekarymatxehkatxownà hatà, Pawru komo, àwyanye.

[28] Àto nehxatxkon hatà, mexe nyhe hatà. Txesusu mryenon komo hyawo rma nehxatxkon hatà.

15

Xerusaryen ho Txesusu mryenon komo yosonytxatxhàrà on ha.

[1] Antxeyokeya hona nomohtxownà hatà, toto komo, Txesusu mryenon kukuru komo. Xukneya yamtar hoye nomohtxownà hatà. Txesusu mryenon komo hananàhyatxkonà rma haryhe tà. Atanyyokohra oyehtokonye, Khoryenkomo nenyhoryetxho mehra ro mak manatxhe ha, ketxkonà rma haryhe tà, àwyanye. Moyses heno nmenhotho yawo rohra rma oyehtokonye, Khoryenkomo nenyhoryetxho mehra ro mak manatxhe ha, ketxkonà rma haryhe tà, omohxemo komo.

[2] Nameryeketxkon mak hatà, Pawru komo, Bahnakme xarha. Yaworohra màketxhe, ketxkon hatà, àwyanye. Thenyehra rma haxa natameryeketxkon hatà.

Àro ke, Pawru komo nyahtxownà hatà, Txesusu mryenon komo, Antxeyokeya hon komo rma. Xerusaryen hona nànyahtxownà hatà. Txesusu nànyaketxho ro komo hyaka ryhe nànyahtxownà hatà, Txesusu mryenon yonye ro komo hyaka xarha, Xerusaryen hon komo hyaka rma. Àton kom yakoro osonytxaxe nànyahtxownà hatà. Tanyyokohorye kat natxowà, Xuknewyanahnà komo, Txesusu mryenon me tehtxoho menye, katxoko, horykomo komo wya, ketxkon hatà, tànànyaknyàr komo wya. Pawru komo rma nyamoro hatà, tànyahxem komo, Bahnakme xarha, anar komo xarha. [3] Nànyahtxownà hatà, Txesusu mryenon komo, Antxeyokeya hon komo rma.

Àro ke totxownà hatà, Pawru komo. Feneseya yamtar horye totxownà hatà. Samarya yamtar hory xarha totxownà hatà. Àton komo wya Xuknewyanahnà komo yokarymatxownà hatà. Txesusu yahohtxownà, Xuknewyanahnà komo, ketxkon hatà, àwyanye, anaro rha owto hon komo wya, Txesusu mryenon komo wya. Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà, nyamoro, omeroro.

[4] Taa. Xerusaryen hona haxa nahatakatxownà hatà, Pawru komo. Teryehorye netakmetxownà hatà, àton komo, Txesusu mryenon komo rma, Txesusu nànyaketxho ro komo xarha, Txesusu mryenon yonye ro komo xarha. Noskarymatxownà hatà, Pawru komo, àwyanye. Onà wyaro amna yakoronomekonà, Khoryenkomo, ketxkon hatà. Noskarymatxehkatxownà hatà, àwyanye.

[5] Àto nehxatxkon hatà, Farysew kukuru komo. Txesusu mryenon me harha nehxatxkon
hatà, nyamoro ha. Onà wyaro nketxkon mak hatà. Tanyyokohorye natxhe hampànà,
Xuknewyanahnà komo, Txesusu mryenon me tehtxoho menye, ketxkon hatà. Moyses
heno wya amna yweronàhyamatxho yawo ro ehtxoko, tketxhe xaxa hampànà, àwyanye,
ketxkon hatà, nyamoro, Txesusu mryenon kukuru komo, Farysew komo rma.

[6] Àro ke nohsamnohtxownà hatà, Txesusu nànyaketxho ro komo, Txesusu mryenon
yonye ro kom yakoro xarha. Osonytxaxe nohsamnohtxownà hatà. Tanyyokohory kat
natxowà, Xuknewyanahnà komo, katxho hoko nosonytxetxkon hatà.

[7] Mexe rma haxa tosonytxatxhenye rma, nasanàmye hatà, Petru. Rowtà komo y,
kekon hatà, àwyanye. Amnyehra khoyenye uro haxa rowahanonkaye, Khoryenkomo,
Xuknewyanahnà komo hyaka rototho me. Àrwo yonyhorunu yokarymaxe ronyakye,
àhyakanye, kekon hatà. Tàwyanye enytxatxhe rma, Txesusu yahohtxownà, nyamoro
ha. Àro wyaro rma muhutwetxow hamà, kekon hatà, Petru. [8] Tàhnawonye ehutwatxho
komo hutwekon hamà, Khoryenkomo, khutwanye ro kom kaxe. Àro ke tokato nyakye,
àhonanye, kekon hatà. Àro wyaro Txesusu mryenon me harha hutwamohsetxkon hamà,
amna wya. Kàhyakanye tàwya ànyaketxhàrà wyaro, nyamoro hyaka xarha tokato nyakye,
kekon hatà, Petru. [9] Anar me natxhe, Xuknewyanahnà kom kaxe, kahra rma nehxakon
hamà, Khoryenkomo. Àme rye rma natxhe, Xuknewyana kom yakoro, kekon haxa hamà.
Ewan komo rma yonyhoryeye, Txesus hona àwyanye xenyàr ke mak ha, kekon hatà, Petru.

[10] Àro ke, àsok tawro Khoryenkomo mameryeketxow harha, kekon xarha tà. Àsok
tawro, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehxorye natxhe hampànà, Txesusu mryenon
me tehtxoho menye, màketxow harha. Àro wyaro owyanye tatoko rma, Khoryenkomo
mameryeketxow hamà, kekon hatà. Àro yawo ron me krawame rma haxa natxow hamà.
Àsok tawro hana. Krawame rma haxa nehxatxkon hatà, khoryen heno komo, àro yawo ron
me, tohonye rma haxa mak hatà. Kàwyam xarha, krawame rma haxa tehxatxow hamà,
àro yawo ron me, kohonye rma haxa mak ha, kekon hatà, Petru. [11] Tonyhoryexem me xaxa
mpànà natxhe ha, nyamoro ha, towahke xaxa Txesusu yesnàr ke mak ha, towahke xaxa
Kohkomo yesnàr ke mak ha. Àro wyaro rma rha tonyhoryexem me tehxatxhe, kàwyam
xarha, towahke xaxa noro yesnàr ke mak ha, kekon hatà, Petru, tosonytxaxem komo wya,
omeroron komo wya.

[12] Osonytxahra harha nehxatxkon hatà, nyamoro. Bahnakme komo rma yonytxatxownà
hatà. Noskarymatxownà hatà, Bahnakme komo, Pawru xarha. Xuknewyanahnà kom
wawo texetxhàyamo yokarymatxownà hatà. Khoryenkomo wya tahoxetà yonyhothàrà
rma yokarymatxownà hatà. Tàwyanye eryehokano yeryetxhàrà rma yokarymatxownà
hatà, Bahnakme komo, Pawru xarha.

[13] Oskarymatxehkatxhenye rma, onà wyaro nkekon haxa hatà, Txaku. Rowtà komo y,
uro haka rha enytxatxoko, kekon hatà. [14] Semawu rwonà menytxatxowà. Mosonà htxero
nyakye hatà, Khoryenkomo, Xuknewyanahnà komo hyaka. Àwayenye rma wahanonkatx-
ownà hatà, tàmryenon kom me, kekon hatà, Txaku. [15] Àro rma yokarymatxownà hatà,
amnyehran heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo. Onà wyaro
rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[16] Amnye wewakryetxhe xarha hampànà, romryenon komo, kehe, Kohkomo. Nyamoro
kayaryet mehra harha natxow hamà, Dafe heno yohamàthàyamo. Àro ke,
ewakryehnà me rma natxow hamà, kehe. Amnye àkayaryet kom me harha mpànà
naha ha, anaro, noro heno yohamàthàyamo kukuru rma, kehe, Kohkomo. Rom-
ryenon komo kayaryet me harha noro weryaha, [17] anar komo wya rohona xenytx-
oho me, Xuknewyanahnà komo wya rohona xenytxoho me, kehe, Kohkomo.
Romryenon kom me rma rha natxhe, Xuknewyanahnà komo xarha, rohona xeny
komo rma, kehe, Kohkomo. [18] Àro rma yonytxamohsekonà rma, amnyehra.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, kekon hatà, Txaku.

[19] Àro ke, onà wyaro àkehe, kekon xarha tà. Xuknewyanahnà komo yeryehokahra
tehtxe. Khoryenkom hona harha xeny komo rma yeryehokahra tehtxe, kekon hatà,
Txaku. [20] Kàkaryehtan kom haxa benhotxe, àhyakanye, àhananàhrà kom horà. Onà wyaro
rma thananàhtxe, kekon hatà. Thoryenà ro komo wya woto yàmyatxow hamà, anar
komo, okukuru komo rma, tàwyanye ewakryenàr horà, tkatxe. Àro wyaro tàmsahotho
hoye tonohra ehtxoko, tkatxe, àwyanye, kekon hatà, Txaku. Wos hokohra ehtxoko, tkatx
xarha. Ohetx mehra ehtoko, wos hokohra ehtxoko, tkatx xarha. Onyo mehra ehtoko,
kàrà hokohra ehtxoko, woràskomo komo y, tkatx xarha, àwyanye, kekon hatà, Txaku.
Awehxahotho me woto yehtoko, tonohra ehtxoko, àkamsuhtahra esnàr ke, tkatx xarha,
àwyanye. Woto komo kamsukutho yonhàra ro mak ehtxoko, tkatx xarha. Àro wyaro
katxho komo rma benhotxe, àhyakanye, kekon hatà, Txaku.

[21] Àro wyaro thananàhyatxow hamà, Moyses heno nmenhotho hutwany me rma esnàr
komo ke, kekon hatà. Àsok tawro hana. Anaro rha owto ho tàrwonàhyamaxemà ro me
nay hamà, noro heno nmenhotho. Hokano ytxoho yawasàn ho yohà tokarymaxemà ro
me nay hamà, anaro rha ohsamnohno ytxoho ro yawo, kekon hatà. Amnyehra rma haxa
tonytxaxemà ro me rma nehxakon hamà. Xuknewyanahnà komo xarha, enytxanyenhàr
me natxow hamà. Àro ke, àro wyaro thananàhyatxow hamà, Txesusu mryenon me harha
ehxemo komo, kekon hatà, Txaku, tosonytxaxem komo wya.

Xuknewyanahnà komo hyaka Txaku komo nmenhotho yokarymatxhàrà on ha.

[22] Tàwyanye Txaku rwonà yonytxatxhe rma, àro wyaro hamà, ketxkon hatà, Txesusu
nànyaketxho ro komo, Txesusu mryenon yonye ro komo xarha, Txesusu mryenon komo
xarha, omeroro. Kukukuru komo tànyahtxe, Antxeyokeya hona, ketxkon xarha tà.
Kukukuru komo tànyahtxe, Pawru kom yakoro, Bahnakme yakoro xarha, ketxkon hatà.
Àro ke, tkukuru kom waye asako wahanonkatownà hatà. Anaro Xuknasà Bahsakmasà.
Anaro xarha Seryasà. Horykomo komo rma nyamoro hatà, Txesusu mryenon yonye ro
kukuru komo rma. Nyamoro rma nyahtxownà hatà, Antxeyokeya hona.

[23] Tkaryehtan komo yarhotxownà hatà, àwyanye. Onà wyaro nmenhotxownà hatà,
tkaryehtan kom yawo. Txesusu nànyaketxho ro komo amna. Txesusu mryenon yonye
ro komo xarha amna. Amna nmenhehe, ohyakanye. Txesusu mryenon komo omnyamo,
amna yowtà komo rma. Xuknewyanahnà rma omnyamo, Antxeyokeya hon komo rma,
Serya yamtar hon komo xarha, Seryeseya yamtar hon komo xarha. Ohyakanye amna
nmenhehe. Ohxe manatxowà. [24] Oyeryehoketxok hatà, amna kukuru komo. Atxke
ahananàhyatxok hatà. Anar me rha tehutwaxem me oyeryatxok hatà. Amna yano mehra
mak ahananàhyatxok haryhe, nyamoro ha. [25] Àro ke, osonytxaxe amna nohsamnohyako.
Amna yosonytxatxhe rma, onà wyaro amna nkek haxa ha. Kukukuru komo tànyahtxe,
Antxeyokeya hona, keknan amna. Àro ke asako amna nwahanonketxoko. Nyamoro rma
amna nànyakyaha, ohyakanye, Bahnakme kom yakoro. Amna nàhnànà rma nyamoro
ha, Bahnakme komo, Pawru xarha. [26] Totahaxe ro osoxanomkahnohxemo rma nyamoro
ha, Txesusu Kryestu yanoto me tesnàr komo ke mak ha, Kohkom yanoto me tesnàr
komo ke mak ha. [27] Xuknas komo rma amna nànyakyaha, akoronye. Seryas xarha
amna nànyakyaha. Amna yosonytxatxhàrà yokarymetxhe, owyanye. [28] Oyohonye rma
haxa ahananàhrà komo xehra amna naha. Oyohonyehra mak amna ahananàhyatxhe.
Khoryenkom yokato yano me onà wyaro amna ahananàhyatxhe. Onà wyaro rma tehxorye
manatxhe ha. [29] Thoryenà ro komo wya woto yàmyatxow hamà, anar komo, okukuru komo
rma, tàwyanye ewakryenàr horà. Àro wyaro tàmsahotho hoye tonohra ehtxoko. Woto
komo kamsukutho yonhàra ro mak ehtxoko. Awehxahotho me woto yehtoko, tonohra
ehtxoko, àkamsuhtahra esnàr ke. Wos hokohra ehtxoko. Ohetx mehra ehtoko, wos
hokohra ehtxoko. Onyo mehra ehtoko, kàrà hokohra ehtxoko, woràskomo komo y. Àro
wyaro katxho kom yawo ro oyehtokonye, ohxe manatxhe. Ànaha kahpa. Àro wyaro rma
nmenhotxownà hatà, Txaku komo, Xerusaryen hon komo.

[30] Àro ke totxownà hatà, ànyahxemo komo, Pawru komo rma, Antxeyokeya hona.
Tahatakatxhenye rma, Txesusu mryenon komo yanyehtxownà hatà. Nohsamno-
htàkatxownà hatà. Àkaryehtan komo yàmtxownà hatà, Pawru komo, àwyanye.
[31] Nàrwonàhyamatxownà hatà, xenye ro komo. Tàwyanye enytxatxhenye rma, neryehotetxkon hatà, ohsamnohxemo komo, thananàhtoho kom hok hatà.
[32] Txesusu mryenon komo hananàhyatxkon xarha tà, Xuknas komo, Seryas xarha.
Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Thenyehra
nekarymetxkon hatà, Antxeyokeya hon komo wya. Tahoxerye neryatxkon hatà, àhna-
wonye, tàwyanye àhananàhrà komo ke hatà. [33-34] Mexe nyhe nehxatxkon hatà, Xuknas
komo, Antxeyokeya ho. Mex ehxah me, totxownà harha tà, tànyaknyenhàyamo hyaka
harha. Nànyahtxownà harha tà, Txesusu mryenon komo, Antxeyokeya hon komo rma.
Ohxe ayaryatxhe, Khoryenkomo, ketxkon hatà, àwyanye.

Pawru komo yotàhnànkatxhàrà on ha.

[35] Antxeyokeya ho rma nehxatxkon hatà, Pawru komo, Bahnakme xarha. Hananàhno
yeryatxkon hatà. Kohkomo rwonà yokarymetxkon hatà, àton komo wya. Nyamoro wyaro
rma rha nekarymetxkon hatà, anar komo xarha, thenyenohnà kom hatà.
[36] Mex ehxah me, onà wyaro nkekon hatà, Pawru, Bahnakme wya. Àpa rha tàtonye,
anaro rha owto horye, kekon hatà, àwya. Àto rma Kohkomo rwonà tekarymaye. Àsna
rma rha àpa tàtonye, Txesusu mryenon komo yonyxe. Àsok hana natxow ha, kekon hatà,
Pawru.
[37] Hàà, kekon hatà, Bahnakme. Xowaw Mahkusu xarha tanye, kekon hatà. Noro yanàr
xe nehxakon hatà.
[38] Anàr xehra mak nehxakon hatà, Pawru. Àna matà, kakoro tàtohoryempàn mokro
harha, kekon hatà, Mahkus hoko. Pamferya yamtar ho kehtoko, kàhnànkaye. Kakorono-
maxe àtohra nehxakonà. Àro ke, àtohra hak nahko, kakoro, kekon hatà, Pawru.
[39] Àro hoye ro nosoytxownà hatà, Pawru komo, Bahnakme yakoro. Àro ke notàh-
nànkatxownà hatà. Mahkusu yarày hatà, Bahnakme. Tuna ymo wetotxownà hatà,
eryetarà ymo hona, Xeprye yamtar hona.
[40] Pawru ryhe, Seryas wahanonkay hatà, takoron me hatà. Nyamoro hoko, Kohkom
yakoro nàrwonàmtxownà hatà, Txesusu mryenon komo. Apa y, ohxe atxoko, moxamo.
Towahke xaxa exko, àhokonye, ketxkon hatà, Àro ke totxownà hatà, Pawru komo,
Seryas xarha. [41] Serya yamtar horye totxownà hatà, Seryeseya yamtar hory xarha. Àto
nehxatxkon hatà, Txesusu mryenon komo. Anato rha tohsamnohsomà ro me nehxatxkon
hatà. Nyamoro hananàhtxownà hatà, Pawru komo, àhnawonye tahoxerye ehtxoho
menye.

16

Pawru komo wya Txemohtyo yaràthàrà on ha.

[1] Totxownà xarha tà, Pawru komo, Seryas xarha. Dekme hona totxownà hatà, Ryestra
hona xarha. Àto nehxakon hatà, toto, Txesusu mryenonà. Txemohtyo rma noro hatà.
Àyonà ryhe, Xuknewyana me nehxakon hatà. Txesusu yahosnyenhàrà rma mok nehxakon
hatà, àyonà. Àyàmà ryhe, Kryekyana me haxa nehxakon hatà. [2] Enyhoru rma haxa mokro,
Txemohtyo, ketxkon hatà, Txesusu mryenon komo, Ryestra hon komo rma, Ekonyu hon
komo xarha.
[3] Txemohtyo yanàr xe nehxakon hatà, Pawru, takoro. Atanyyokohra mak nexey hatà,
noro, Kryekyana muru kax hatà. Enytxako, kekon hatà, Pawru, àwya. Anaro rha
owto hona tontoko, Xuknewyana kom waka tàtehe. Anatoko onà wyaro nketxow hana,
nyamoro, ohoko. Atanyyokohnà moson hamà, Kryekyana muru kaxe, ketxow hana,
ohoko. Àro hoye ro kxehra natxow hana, kekon hatà, Pawru. Àro ke atanyyokohoko,
Xuknewyana mryer me oyesnàr ke, kekon hatà, Txemohtyo wya. Àro ke nanyyokohoy
hatà, Pawru.

4 Totxownà hatà, Pawru komo, anaro rha owto hona. Àton komo wya, xarha, Xerusaryen
hon komo karyehtanà yonyhetxkon hatà, Txesusu mryenon komo wya hatà. Onà wyaro
ahananàhyatxhe, Txesusu nànyaketxho ro komo, Txesusu mryenon yonye ro komo xarha,
Xerusaryen hon komo rma, ketxkon hatà, àwyanye. Àro yawo ro ehtxoko, ketxkon hatà,
àwyanye. 5 Àro ke, thananàhtoho kom yawo ro rma haxa nehxatxkon hatà, Txesusu
mryenon komo, anato rha tohsamnohsomà ro komo. Txesus hona rma haxa nenyatxkon
hatà. Emahona ro nehamyatxkon hatà.

Maseknonya hon kom hoko Pawru yosenyetàthàrà on ha.

6 Àsok hana tetxkon ha, Pawru kom ha. Khoryenkom yokato yano me tetxkon
hatà. Aaseya yamtar hon komo hyaka ànyakheranye nehxakon hatà, noro. Rorwonà
yokarymahra ehtxoko, àwyanye, kekon hatà. Àro ke, Fàryexeya yamtar hory haxa
totxownà hatà, Karaseya yamtar hory xarha. 7 Meeseya yamtar màtkoso totxownà hatà.
Àto tehtokonye, tàtotxahke nehxatxkon hatà, Betxenya yamtar hona. Àtohra mpàn
ehtxoko, kekon mak hatà, Txesus yokato, àhnawonye. Àro ke àtohra nehxatxkon hatà,
Betxenya yamtar hona. 8 Meeseya yamtar màtkoko rma totxownà hatà. Tàroakne hona
haxa nahatakatxownà hatà.
9 Àto tehtoko, nosenyetày hatà, Pawru. Kohsaya nosenyetày hatà. Toto yonyey hatà,
tosenyetnàr me. Maseknonya yamtar hono ryhe yonyey hatà. Omoko, Maseknonya
yamtar hona, kekon hatà, teryewrye ro. Omoko, amna yakoronomaxe, kekon hatà,
Pawru wya. 10 Àro wyaro nenytxay hatà, Pawru, tosenyetnàr me hatà. Àro wyaro
tosenyetàtxhe rma, Maseknonya yamtar hona tàtonàr xe nehxakon hatà, Pawru. Amna
xarha, akoron komo rma, amna tonàr xe amna nehxakonà, noro yakoro. Àton komo wya
àrwo yonyhorunu yokarymaxe tonàr komo xe nay hamà, Khoryenkomo, kekon amna.
11 Àro ke, Tàroakne hoye amna ntoye. Tuna ymo amna nwetoye. Yaworo rma
amna ntoye, Samotàraseya hona, eryetarà ymo hona. Enmahàtxhe, amna ntoy xarha,
Neyaporyes hona. 12 Àsnye ro amna ntoy xarha, Feryepos hona. Maseknonya yamtar hono
rma àro ha, owto ymo, Feryeposà. Anaro rha owto yoho rma haxa naha, Maseknonya
yamtar hon yoho rma haxa mak ha. Homa honotho komo yowto me harha nexey hatà,
Feryeposà. Mexe nyhe amna nehxakonà, àto.

Feryepos ho Pawru komo yexetxhàrà on ha.

13 Hokano ytxoho yawasàn ho amna ntoye, owto hoye moxehra. Tuna yohokoso rma
amna ntoye. Àsna nohsamnohyatxow hana, Khoryenkomo hutwany komo, noro yakoro
àrwonàmso, kekon amna. Àto nehxatxkonà, woràskomo komo, ohsamnohxemo komo.
Àwawonye amna neryewtaye. Àrwo yonyhurunu amna nekarymaye, àwyanye.
14 Amna yonytxany komo kukur me nehxakonà, wosà. Ryekneya rma noro hatà.
Txeyatxera hoye omohsahotho rma mok nehxakon hatà. Wom yàmnye ro me nehxakon
hatà, enyhoru rma yàmnye ro me hatà. Khoryenkom hokon me nehxakon hatà. Noro
rma, ohxe Pawru rwonà yonytxaye. Kohkomo ryhe, ohxe nenytxamohsoye, àwya. 15 Àro
ke nataymompoye. Àmàn yawon komo xarha nataymompotxownà. Tataymomàtxhe, onà
wyaro nkekonà, teryewrye ro, amna wya. Àsok wehxano, owyanye, kekonà. Kohkom
hona xeny mehra kat wehxano, owyanye. Noro hona xeny me owyanye ronyetoko rma,
omohtxoko, romàn yaka. Romàn yawo rma ehtxoko, kekonà, Ryekneya, amna wya. Àro
wyaro teryewrye ro nàrwonàmye. Àro ke amna ntoye, àmàn yaka.
16 Taa. Anatoko amna ntoy xarha, Khoryenkom yakoro àrwonàmno ytxoho ro na. Amna
tontoko rma, amna yohoràye, omaso. Worokyamo yohà rma mok nehxakon hatà, noro
ha. Eten kom rohoryano, amnye, kanye ro me nehxatxkon hatà, toto komo, noro wya.
Amnye ehtxoho komo rma hutwamohsekon hatà, àwyanye, worokyamo yano me mak
hatà. Àro wyaro àwya thutwamohsotho komo yehemetxkon hatà, toto komo. Txenyeru
ke nehemetxkon hatà, omaso yanotomanye ro komo wya. Àro hoye ro tàtxenyerunke rma
haxa nehxatxkon hatà, nyamoro ha.

[17] Noro rma amna yohoràye. Amna wenarye nomokye. Onà wyaro nkekonà, teryewrye
ro. Khoryenkom yanoto komo ryhe moxamo, kekonà. Omeroron komo yohon yanoto
komo rma moxamo. Khoryenkomo wya oyonyhoryetxho komo yokarymetxhe, owyanye,
kekonà, omaso, toto komo wya, worokyamo yano me mak ha.

[18] Anatoko, àro wyaro rma rha nkekon xarha, anatok xarha, anatok xarha. Taa. Anatoko
àro wyaro rma rha nkekon xarha, worokyamo yano me rma rha. Àro rma ho noro wetxe
neramaye, Pawru, toseryehokanàr ke rma haxa mak ha. Onà wyaro nkekonà, worokyamo
wya. Otowko ha, mosonà hyaye, kekonà. Àro wyaro mpàn àkehe ha, owya, Txesusu
Kryestu yano me, kekonà, Pawru, worokyamo wya. Àtoko rma notowye, noro ymo, omaso
hyaye.

[19] Ewakhàra rma haxa nehxatxkonà, anotomanye rotho komo. Txenyerun komo
yahohsàra harha tehxatxow hamà, worokyamo yano me àrwomra harha omaso yesnàr ke,
ketxkon hatà. Àro ke Pawru komo yahohtxownà. Txom, txom, Seryas xarha yahohtxownà.
Nàhpexehtxownà, yakentaka. Owto yoh komo hyaka rma natxownà.

[20] Onà wyaro nketxkonà, owto yoh komo wya. Xuknewyana komo moxamo, ketxkonà.
Hawana me nomokyatxoko, kowto kom hona. Keryehoketxhe xak mak ha, ketxkonà.
[21] Anar me xak make kàyweronàhyametxhe ha. Homayana ryhe kàwyamo. Tonytxa-
horyehra ro mak naha ha, àrwon komo, kàwyanye. Àro yawo rohra tehxatxow hamà,
kàwyamo, Homayana kom kaxe, ketxkonà, omaso yanotomanye rotho komo, owto yoh
komo wya.

[22] Pawru komo wàràhyaketxkon xarha, toto komo, ohsamnohxemo komo. Àro ke
newakàhkahtxownà, owto yoh komo, Pawru kom hoko, Seryas hoko xarha. Àwom-
unuthuyamo yowhotxownà, tanoto komo wya. Nàhpokhotxownà, àhpoknyo ynye ro
komo wya. [23] Wewe ke nàhpohtxownà, thenyehra rma haxa, bey bey bey bey bey
bey. Tàwyanye àhpoketxhenye rma, nahryemtxownà, watxa ymo yaka. Ohxe mpàn
xenytxoko, ahatakanàr kom hona, ketxkon hatà, owto yoh komo, watxa ymo yonye ro
wya. [24] Àro wyaro katxho hoye ro, yuhnayen yaka haxa nenkahtxownà hatà, watxa ymo
yonye ro. Nàhroyakàhnohtxownà xarha tà, wewe ke.

[25] Àsok hana nehxatxkon ha, Pawru kom ha, Seryas xarha. Kohsarakatawo Khoryenkom
yakoro nàrwonatxkon hatà. Noro hoko rma wanotetxkon xarha tà. Nenytxetxkon hatà,
anar komo, ahryemxemo komo rma. [26] Àtoko rma nosowusày hatà, yukryeka, sàkà sàkà
sàkà kay hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Natahyey hatà, watxa ymo. Àtoko
rma natahurmakay hatà, watxa ymo hotarà, anaro rha, omeroro. Nataràrkay xarha
tà, ahryemxemo komo hrorà yakàhnohàthàràtho. Newompokay xarha tà, ahomometx-
hàyamotho, omeroro.

[27] Hakay hatà, watxa ymo yonye ro. Watxa ymo heno yatahurmakaxaho yonyey
hatà. Totxow hamà, ahryemxemotho komo, kekon hatà, tàwya rma. Àro ke, katxefara
wyarono wakay hatà, totharaxkanàr horà, tewayehkanàr horà. [28] Otharaxkahra exko,
kekon mak hatà, Pawru, àwya, teryewrye ro hatà. Tano rma amna naha, omeroro. Àro
ke otharaxkahra exko, kekon hatà, àwya.

[29] Weyu yokhoy hatà, noro, tanoto wya. Watxa ymo yaka kàtay hatà. Noseryehyakonà
rma haxa mak hatà. Àro ke, tano me ro rma nehurkay hatà, Pawru komo yakrataka, Seryas
yakrataka xarha.

[30] Watxa ymo yaye natxownà hatà. Hoymo komo y, àsoke ryhe kosonyhoryeheno, kekon
hatà, àwyanye. Àsoke ryhe kosonyhoryeheno. [31] Txesus hona xenyko, tonyhoryexem
me harha oyehtxoho me, ketxkon hatà, Pawru komo, àwya. Kohkom hona rma xenyko.
Omàn yawon komo xarha hak noro hona nenytxowà, tonyhoryexem me tehtxoho menye,
ketxkon hatà. [32] Kohkomo rwonà yokarymatxownà hatà, àwya, àmàn yawon komo wya
xarha.

33 Àtoko rma, kohsarakatawo rma, Pawru komo yeheryanà korokay hatà, noro, watxa
ymo yonye ro. Tàwya àkorokatxhenye rma, nataymompoy hatà, àwyanye. Nataymom-
potxownà xarha tà, àmàn yawon komo. 34 Tataymomàtxhenye rma, Pawru komo yarày
hatà, bàn yaka. Nahxemtotxownà hatà. Teryehorye rma haxa nehxatxkon hatà, noro,
bàn yawon kom yakoro xarha, Khoryenkom hona xeny me harha tesnàr kom ke.
35 Sa, nenmahye hatà. Enmahàtxhe rma, ahosno ynye ro komo nyahtxownà hatà,
owto yoh komo, watxa ymo yaka. Pawru komo enampatakatxok hatà, ketxkon hatà,
nyamoro, watxa ymo yonye ro wya. 36 Àrwon komo yokarymay hatà, noro ha, Pawru wya.
Oyonampatakahotxow hatà, owto yoh komo, kekon hatà, àwya. Àro ke ahatakatxoko.
Ohxe àtotxoko, kekon hatà, watxa ymo yonye ro.
37 Àna matà, àtohra mpàn amna naha, kekon mak hatà, Pawru, ahosno ynye ro komo
wya. Àtohra mpàn amna naha. Àsok tawro hana. Tàhpokhoryehra amna nehxak haryhe,
kekon hatà. Homayana ryhe amna. Amna yanhànàtho hutwamohsohra nehxatxoko, owto
yoh komo, ehxera esnàr ke. Àro ke tàhpokhoryehra amna nehxak haryhe. Amna make
hpokhetxok ha, kekon hatà. Amna yahryempetxok xarha, watxa ymo yaka. Àro wyaro
rma amna yeryatxoko, owto yoh komo, toto komo nenyàr me, kekon hatà. Amnye rma
haxa, amna yonampatakanàr xe natxhe haryhe, toto komo nenyehtor me harha. Nyamoro
haxa hak nomohtxowà, amna yonampatakaxe, kekon hatà, Pawru.
38 Àro ke totxownà harha tà, ahosno ynye ro komo, owto yoh komo hyaka harha.
Pawru rwonà yokarymatxownà hatà, àwyanye. Homayana me natxow hatà, Pawru komo,
ketxkon xarha tà. Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, noseryehyatxkon hatà, owto yoh
komo.
39 Àro ke totxownà hatà, watxa ymo yaka. Atxke amna oyeryatxoko, ketxkon hatà, Pawru
komo wya. Atxke amna oyeryatxoko. Àro ke oseryewhokatxok harha, amna hoko, ketxkon
hatà, owto yoh komo. Nenampatakatxownà hatà. Natxownà hatà, watxa ymo yaye. Amna
yowto hoye àtotxoko txko ha, ketxkon hatà.
40 Àro wyaro watxa ymo yaye nahatakatxownà hatà, Pawru komo. Ryekneya màn
yaka htxero totxownà hatà. Àto Txesusu mryenon komo yonytxownà. Àto rma
hananàhtxownà. Tàwyanye àhananàhàtxhenye rma, Feryepos hoye totxownà, Pawru
komo.

17

Tesaroneka ho Pawru komo yexetxhàrà on ha.

1 Anaro rha owto horye totxownà hatà, Pawru komo, Amfeporyes horye rma hatà,
Aporonya hory xarha hatà. Tesaroneka hona haxa nahatakatxownà hatà. Àto nehxakon
hatà, Xuknewyana yohsamnohtoho komo. 2 Àro yaka toy hatà, Pawru. Xuknewyana
yohsamnohtoho kom yaka tàtosomà ro kax mak nehxakon ha.
Àro ke, hokano ytxoho yawasàn ho àro yaka toy hatà, anaro rha hokano ytxoho yawasàn
ho hatà, osorwawo ro hatà. Toto komo hananàhyakon hatà. Anaro rha Khoryenkom
karyehtan hoyen ke, Txesusu yokarymekon hatà, àwyanye, àmenhosahonhàr ke mak
hatà. 3 Teryewhamnohsom me naha hampànà, Kryestu, Khoryenkomo nànyaknyàrà rma,
kehe haryhe, Khoryenkom karyehtanà, kekon hatà, àwyanye. Àwayehxemo kom waye
nasanàmyaha harha hampànà, kehe xarha. Oske mpàn nexey ha, Kryestu, Khoryenkom
karyehtan yawo ro tehtxoho me, kekon hatà. Àro ke, Kryestu me nay hamà, Txesusu.
Khoryenkomo nànyaketxho me rma nay hamà. Noro rma wekarymehe, owyanye, kekon
hatà, Pawru, toto komo wya.
4 Àro wyar hamà, ketxkon hatà, Xuknewyana kukuru komo. Pawru komo hyaka
tohsamnohsomà ro me harha nehxatxkon hatà, Seryasà hyaka xarha. Àro wyar hamà,
ketxkon xarha tà, Kryekyana kukuru komo xarha, thenyehra hatà. Xuknewyana komo
wyaro Khoryenkom hokon me harha ehxemo komo rma nyamoro hatà. Notxwakomo

komo xarha, àro wyar hamà ketxkon xarha tà, thenyehra rma rha hatà. Owto yoh kom hetx komo rma mokyam nehxatxkon hatà, notxwakomo komo.

5 Natakuyatxkon mak hatà, Xuknewyana komo, Txesusu yahosnyehnà komo rma. Anhà komo yanyehtxownà hatà. Tweromnà ro kukuru komo rma yanyehtxownà hatà. Nohsamnohtàkatxownà hatà, nyamoro ha. Tweromra ro mak nehxatxkon hatà. Owto hon komo yeryehokatxownà rma haxa mak hatà. Xasaw màn yaka totxownà hatà, Pawru komo yahosnàr horà. Kàtatxownà hatà, noro màn hoko, towomnàr kom horà. Pawru komo tenampatakatxe, toto komo hyaka, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

6 Àro yawohra mak nehtxownà hatà, Pawru komo. Xenyheranye nehtxownà hatà, anhà komo. Àro ke, Xasaw komo hpexehtxownà hatà. Txesusu mryenon kukuru komo rma hpexehtxownà hatà. Natxownà hatà, owto yoh komo hyaka. Onà wyaro nketxkon hatà, àwyanye, Pawru kom hoko. Kowto kom hona nomokyatxoko, waha komo, ketxkon hatà. Anaro yowto hon komo yeryehoketxok hatà. Kowto kom hona xarha nomokyatxoko, keryehokanàr kom horà hamà, ketxkon hatà, anhà komo. 7 Bàn yaka naryatxoko, mosonà, Xasawu. Sesa yoyukhura ro mak natxhe ha, nyamoro ha, ketxkon hatà. Kàkayaryet komo yoyukhura rma natxhe. Anaro ryhe, Txesusu rma, kàkayaryet kom me naha, ketxhe, nyamoro ha, ketxkon hatà, anhà komo, Pawru kom hoko.

8 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, noseryehoketxkon hatà, toto komo, owto yoh komo xarha. 9 Xasaw komo txenyerunutho yahohtxownà hatà, owto yoh komo. Pawru komo ànyahtxoko, kowto kom hoye, ketxkon hatà, Xasaw komo wya. Owyanye ànyaketxhenye rma, otxenyerunuthuyamo amna nàmyaha harha, owyany harha, ketxkon hatà, owto yoh komo. Àro wyaro tàwyanye katxhe rma, Xasaw komo nyahtxownà hatà, àmàn kom yaka harha.

10 Àro rma ho Pawru komo nyahtxownà hatà, Txesusu mryenon komo. Seryas xarha nyahtxownà hatà. Kohsaya rma nànyahtxownà hatà, Tesaroneka hoye.

Taa. Beryeya hona nahatakatxownà hatà, Pawru komo. Tahatakatxhenye, Xuknewyana yohsamnohtoho kom yaka totxownà hatà.

Beryeya ho Pawru komo yexetxhàrà on ha.

11 Àsok hana nehxatxkon ha, Xuknewyana komo, Beryeya hon komo. Tesaroneka hon komo wyarohra nehxatxkon hatà. Ohxe rma haxa nehxatxkon hatà, Beryeya hon komo. Àro ke Khoryenkomo rwonà yonytxetxkon hatà. Pawru komo yonytxanàr xe rma haxa nehxatxkon hatà. Anaro rha Khoryenkom karyehtan hoyeno yonyatxkon xarha tà. Àmenhosahonhàrà rma yonyatxkon hatà, àro yawo rohra kat nekarymetxowà, Pawru komo, tawro me hatà.

12 Àro ke, Txesusu yahohtxownà hatà, Xuknewyana kukuru komo, thenyenohnà kom hatà. Nahohtxownà xarha tà, Kryekyana kukuru komo xarha, thenyehra rma rha hatà, kàrkomo kom hatà, woràskomo komo xarha hatà. Notxwakomo komo rma nyamoro hatà, owto yoh kom hetx komo rma hatà.

13 Pawru komo yokaytà yonytxatxownà mak hatà, Tesaroneka hon komo, Xuknewyana komo rma. Beryeya hon komo wya xarha Khoryenkomo rwonà yokarymehe, Pawru, katxho rma yonytxatxownà hatà. Àro ke, Beryeya hona totxownà hatà, nyamoro xarha, Pawru xanhàn komo rma. Àton komo yowakàhkahnohtxownà hatà, Pawru kom hoko.

14 Àro ke Pawru nyahtxownà hatà, Txesusu mryenon komo. Amamehra rma nànyahtxownà hatà, Beryeya hoye. Àto rma noknomtxownà hatà, Seryas komo, Txemohtyo xarha. Tuna ymo yohokoso Pawru nyahtxownà hatà. 15 Akoro totxownà hatà, Txesusu mryenon kukuru komo. Atenas hona natxownà hatà. Àsna tahatakatxhenye, totxownà harha tà, nyamoro, Beryeya hona harha. Noknomye hatà, Pawru. Seryas komo mànyakyatxhe ha, rohyaka, kekon hatà, noro, àwyanye. Txemohtyo xarha mànyakyatxhe ha. Mexehra rma haxa àtotxok hatà, Pawru hyaka, màketxhe ha, àwyanye, kekon hatà, Pawru, àwyanye, Beryeya hona harha tàtosom komo wya.

Atenas ho Pawru yexetxhàrà on ha.

16 Atenas ho noknomye hatà, Pawru. Seryas komo yomoknàr hona ro nehxakon hatà.
Thoryenà ro komo kuknon hoko rma haxa nehxatxkon hatà, Atenas hon komo, noro
nenyàr me hatà. Àro ke noseryehokekon hatà, àton kom hoko. 17 Àro ke, nosonytxetxkon
hatà, akoronye. Xuknewyana kom yakoro rma nosonytxetxkon hatà, Pawru, ohsamno-
htoho kom yaw hatà. Àto nehxatxkon xarha tà, Xuknewyanahnà kukuru komo xarha.
Xuknewyana komo wyaro Khoryenkom hokon me harha ehxemo komo rma nyamoro
hatà. Nyamoro yakoro xarha nosonytxetxkon hatà, Pawru. Emahona ro nosonytxetxkon
xarha tà, anar kom yakoro xarha. Onok kom hana yakentaka nohsamnohyatxkon ha.
Nyamoro yakoro rma nosonytxetxkon hatà, Pawru.

18 Àto nehxatxkon hatà, horykomo komo, Kryekyana komo yweronàhyamanye ro
kukuru komo. Anar komo, Epekur heno nmenhotho yawo ro nehxatxkon hatà. Anar
komo, Estoyku komo kukur me nehxatxkon hatà. Nyamoro rma, Pawru yonytxownà
hatà. Tàrwonyemà ro me nay hamà, mosonà, ketxkon hatà, ukukuru komo, noro hoko.
Àsoke ryhe hananàhno yeryano, ketxkon hatà. Anar komo horyenà ro yokarymany me
nay hamà, ketxkon hatà, anar komo. Àro wyaro nketxkon hatà, Pawru wya Txesusu
yokarymanàr ke hatà, àwya anàmno ytxoho yokarymanàr ke xarha hatà.

19 Àro ke Pawru yahohtxownà hatà. Omoko, amna yakoro, ketxkon hatà, àwya.
Natxownà hatà, nàmno ymo yaka, tohsamnohtoho ro kom yaka. Aryopaku katxho rma
àro hatà, nàmno ymo yosotà. Oyonytxanàr xe amna naha, ketxkon hatà, Pawru wya. Anar
me hananàhno meryan hatà. 20 Amna nenytxahtorà rotho mekarymen hatà, ketxkon hatà.
Àro ke uhutwanàr xe amna naha. Uhutwamohsoko, amna wya, ketxkon hatà, Kryekyana
komo yweronàhyamany komo, Pawru wya.

21 Àsok hana nehxatxkon ha, Atenas hon kom ha. Tànenytxahtorà rotho komo
yonytxanàr xe roro nehxatxkon hatà. Àro rma yokarymanàr xe roro nehxatxkon xarha
tà, tàwyanye rma. Àro hokono ro me nehxatxkon hatà, Atenas hon komo, omeroro. Anaro
rha owto honotho komo xarha, Atenas hona omohxemotho komo rma, àro hokono ro me
rma rha nehxatxkon hatà.

22 Nasanàmye hatà, Pawru, say. Aryopaku katxho yawon komo yamrakatawo nehxakon
hatà. Toto komo y, Atenas hon komo y, kekon hatà. Ohoryenà ro kom hokon me rma haxa
manatxow hamà, kekon hatà, Pawru. 23 Àsok tawro hana. Oyowto kom horye ratarye-
knohnàtoko, ohoryenà ro komo kuknonà wenyako. Onewakryenàr komo rma wenyako.
Anakàhtothàyam xarha wenyako, kekon hatà. Ohoryenà ro komo yowakryetxho yahonà
rma wenyako. Àro hoko onmenhothàyam xarha wenyako. Tano kànhutwahtor komo
tewakryetxhe, khoryenà ro komo, katxho rma àro ha, onmenhothàyamo, kekon hatà.
Àsok tawro hana. Onhutwahtor komo rma mewakryetxow hamà. Àro ke, noro rma
wekarymehe, owyanye, kekon hatà, Pawru.

24 Yukryeka yakàhtoye, Khoryenkomo, yaworon xaxa rma, kekon hatà. Noro ryhe,
omeroro nakàhtoye. Kahe kom yoh me naha. Yukryeka yoh me xarha naha. Noro
rma, nàmno yawon mehra ro mak naha ha. Toto nyeryetxho yawon mehra naha, kekon
hatà, Pawru. 25 Onà wyaro katxho mehra ro mak naha ha, kàwyanye. Àkatxhomra nay
hamà, Khoryenkomo, àro ke tewakryetxe, tkatxhonke harha ehtxoho me, katxho mehra
ro mak naha ha. Àsok tawro hana, omeroron komo yoh me tesnàr ke hamà, kekon hatà.
Noro ryhe, kowakryeny kom me naha. Kakàhtony kom me naha. Ohxe keny kom me
naha. Omeroro nàmyaha, noro ha, kàwyanye, kekon hatà, Pawru. 26 Towenyxa htxero
toto yakàhtoye. Towenyxanotho rma hoye omeroro nakàhtotxownà. Anaro rha yana
komo rma yakàhtoye, towenyxanotho hoy mak ha, kekon hatà. Ànakàhtothàyamo rma,
yukryeka ho othoyehra natxhe, noro yano me mak ha. Ewto komo wahanonkay xarha,
noro ha. Tan mexe àramamtoho komo xarha kuknomaye, kekon hatà, Pawru. 27 Àro wyaro
toto komo yeryeye, Khoryenkomo, thutwanàr xe esnàr kom horà, thutwanàr hona ro
esnàr kom horà, thutwany me harha esnàr kom horà. Àsok tawro hana. Kàhyayenye

moxehra ro mak naha ha, noro ha, kekon hatà, Pawru. [28] Noro hoko rma, onà wyaro
nmenhotxownà hatà, ohoryen heno komo, Kryekyana horyen heno komo rma.
Noro yano me tonutxownà. Noro yano me mexe nyhe tan tehxatxhe. Noro yano me
tàtosom me tehxatxhe.
Àro wyaro rma nmenhotxownà hatà, nyamor heno, kekon hatà. Onà wyaro xarha
nmenhotxownà hatà.
Noro nakàhtotho me xaxa tehxatxhe ha.
Àro wyaro rma nmenhotxownà hatà, ohoryen heno komo, kekon hatà, Pawru. [29] Noro
nakàhtotho me tehxatxow hamà. Àro ke, onà wyaro kahra tehtxe. Khoryenkom kuknon
me nay hamà, dakàhtonàr komo, kahra tehtxe. Ryehutwatxho hoye ro hak wakàhtosà,
Khoryenkom kuknonà, uru hana, pàrata haxa hana, toh haxa hana, kahra tehtxe, kekon
hatà, Pawru.
[30] Khoryenkom hutwahra nehxatxkonà, toto komo, amnyehra, kekon hatà. Atxke
manatxhe, rohutwahra oyesnàr komo ke, kahra mak nehxakonà, àwyanye. Onà wyar
haxa nkehe, amnye rma, kàwyanye, omeroron komo wya, anaro rha owto hon komo
wya. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko, kehe, kekon hatà, Pawru. [31] Amnye
nenmahyaha haxa ha, wahanonkano ytxoho. Khoryenkomo nkuknomatxho rma àro ha.
Àro rma ho Txesusu nyakyaha hampànà, kekon hatà. Noro rma yeryeye, wahanonkano
ynye me. Atxke manatxhe hampànà, kehe hampànà, noro, toto komo wya, anar komo
wya. Ohxe manatxhe, kehe xarha, anar komo wya xarha. Yaworo rma haxa àro wyaro
nkehe, kekon hatà. Àwayehxemo kom waye Txesusu yanàmye, Khoryenkomo. Tàwya
anàmrà ke ryhe, onà wyaro kany me rma nehxakon hamà. Mosonà rma ànyakyaha xaxa
hampànà, wahanonkano ynye me, kany me rma nehxakon hamà, kekon hatà. Àro ke, anar
me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko, kany me xarha naha, Khoryenkomo, kàwyanye,
kekon hatà, Pawru. Àro wyaro nekarymay hatà, Atenas hon komo wya.
[32] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, newnohyatxkon hatà, ukukuru komo.
Àwayehxemo kom waye Txesusu yanàmye katxho yownohyatxkon hatà. Onà wyar haxa
nketxkon hatà, anar komo, ukukuru komo rma. Anatoko amna oyonytxehe xarha, àro
hoko, ketxkon hatà, Pawru wya. [33] Àro ke toy hatà, noro, àhyayenye.
[34] Txesusu yahohtxownà hatà, ukukuru komo. Pawru hyaka tohsamnohsomà ro me
harha nehxatxkon hatà. Àwawonye rma nehxakon hatà, Txewnyesyu. Aryopaku katxho
yawono ro rma mok nehxakon hatà, tosonytxaxemà ro kom kukuru rma hatà. Àwawonye
rma rha nehxakon hatà, wosà. Damaryesà rma noro hatà. Anar komo xarha, Pawru hyaka
tohsamnohsomà ro me harha nehxatxkon hatà.

18

Koryentu ho Pawru yexetxhàrà on ha.

[1] Mexe nyhe ehxah me toy hatà, Pawru, Atenas hoye. Koryentu hona toy hatà.
[2] Àto toto yonyey hatà. Aakera rma noro hatà. Xuknewyana rma noro hatà, Pontu
ho enusahotho rma hatà. Koryentu ho mexehra ehxah me nehxatxkon hatà, Aakera
komo, thetx yakoro rma. Pàryesera rma noro hatà, àhetx yosotà. Homa ho nehxatxkonà
htxer hakahpa tà, Etarya yamtar hon ho htxer hakahpa tà. Xuknewyana komo nyakye
hatà, Krawdyu, Homayana komo kayaryetà. Homa hoye nànyahtxownà hatà. Àro ke,
Koryentu hona nomohtxownà hatà, Aakera komo. Nyamoro rma màn yaka toy hatà,
Pawru. Xenyxenye toy hatà. [3] Okno hpotxetho ke womu hporyenye ro me nehxatxkon
hatà, nyamoro. Àhporyenye ro me rma rha nehxakonà, Pawru xarha. Àro ke, àmàn kom
yawo nenmahyakonà roro hatà. Àto rye rma womu hporyetxkon hatà.
[4] Hokano ytxoho yawasàn ho yohà tekon hatà, Pawru, Xuknewyana yohsamnohtoho
kom yaka. Àto nekarymekon hatà, Xuknewyana komo wya, Kryekyana komo wya xarha.
Àrwo yonyhorunu yokarymekon hatà, àwyanye, yaworo xaxa nay hamà tawro horà.

5 Taa. Maseknonya yamtar hoye nomohtxownà hatà, Seryas komo, Txemohtyo xarha.
Pawru yonytxownà hatà. Àrwo yonyhorunu yokarymekonà roro hatà. Kryestu me
naha ha, Txesusu, kekonà roro hatà, Xuknewyana komo wya. 6 Nameryeketxkon mak
hatà, nyamoro. Txesusu wàràhyaketxkon xarha tà. Àro ke, twomunu yahmerkay hatà,
Pawru. Ohyayenye àtehe hampànà, atxke oyesnàr komo ke, tawro rma mon nehxakon
hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Ayano me ronye ryhe enyhoryehnà me rma
manatxhe, kekon hatà. Tonyhoryexem me oyesnàr komo xe wehxaknan haryhe, uro ha.
Àro ke wekarymeknano, owyanye. Ekarymahra harha wehxaha, owyanye, kekon hatà.
Xuknewyanahnà kom waka harha àtehe. Nyamoro wya haxa ryhe wekarymehe, kekon
hatà, Pawru, Xuknewyana komo wya.

7 Àro ke toy hatà, àhyayenye, ohsamnohtoho kom yaye rma. Txexu Xustu màn yaka
haxa toy hatà. Noro mànà rma, moxehra nehxakon hatà, Xuknewyana yohsamnohtoho
kom màhto rma hatà. Xuknewyana komo wyaro Khoryenkom hokon me harha ehxaho
rma noro hatà, Txexu Xustu, Homayana rma hatà. Àrwo yonyhorunu yokarymaxe tekon
harha tà, Pawru, noro màn yaka.

8 Kohkomo yahosày hatà, Kryespu. Xuknewyana komo yohà rma mok nehxakon hatà,
noro ha, tohsamnohsomà ro komo yonye ro rma hatà. Noro màn yawon komo xarha,
Kohkomo yahohtxownà xarha tà. Anar komo xarha, Koryentu hon kukuru komo rma,
Kohkomo yahohtxownà xarha tà, thenyenohnà kom hatà. Tàwyanye Pawru yonytxatxhe
rma, nahohtxownà hatà. Nataymompotxownà xarha tà.

9 Taa. Kohsaya nàrwonàmye hatà, Kohkomo, Pawru yakoro, osenyetnàr me hatà. Onà
wyaro nkekon hatà. Oseryehpàra exko, kekon hatà. Ekarymako rma, tano. Atàknahra
exko, kekon hatà, Kohkomo. 10 Ayakoro rma wehxaha. Romryenon komo, yak natxhe, tano,
Koryentu ho, kekon hatà. Àro ke, oyotahahra natxhe, axanhàn komo. Oyeryewhamnoh-
pàra rma natxhe, kekon hatà, Kohkomo, Pawru wya, osenyetnàr me hatà.

11 Àro ke, Koryentu ho roro rma hak nehxakon hatà, Pawru, mexe nyhe hatà. 18 me nuno
yonatkay hatà, àto. Khoryenkomo rwonà yokarymekon hatà, àton komo wya.

12 Taa. Koryentu hon komo kayaryet me harha nehxakon hakahpa tà, Karyu, Akaya
yamtar hon komo kayaryetà rma hatà. Àkayaryet kom me noro yehtoko rma, Pawru
yahohtxownà hatà, Xuknewyana komo. Àme rye rma haxa tehutwatxho kom hoye ro
nahohtxownà hatà, txom. Natxownà hatà, Karyu yahonà ymo màtkoso, onytxano ytxoho
ro màtkoso. 13 Onà wyaro nketxkon hatà, Karyu wya, Pawru hoko. Anar me hananàhno
yeryaha, mosonà, amna yweronàhyamatxho yawo rohra mak ha, ketxkon hatà. Onà wyar
haxa Khoryenkom hoko ehtxoko, kehe, toto komo wya. Àro ke eyko ha, ketxkon hatà,
Xuknewyana komo, Karyu wya.

14 Toskarymatxahke nehxakon haryhe tà, Pawru. Karyu haxa nàrwonàmye hatà. Onà
wyaro nkekon hatà, noro ha. Xuknewyana komo y, kekon hatà. Moson hoko oyonytx-
ahranye wehxaha. Waha me moson yehtoko, oyonytxanàràtho kom haryhe, rowya. Anhà
hokon me rma ehtoko, oyonytxanàràtho kom haryhe, rowya, kekon hatà, Karyu. 15 Waha
mehra mak naha. Àhoko rma orwonatxhe haryhe, oyweronàhyamatxho kom yawo rohra
esnàr ke mak hatà, anar me àwya ekarymanàr ke mak hatà, anaro ohoryenà ro komo
yosotà yokarymanàr ke mak hatà, kekon hatà. Àro hoko, oyonytxanyehnà ro kom me
wehxaha. Omnyamo rma osonytxatxoko, kekon hatà, Karyu, Xuknewyana komo wya.
16 Àro wyaro tàwya katxhe rma, tahonà ymo màthoye nànyahtxownà hatà.

17 Xuknewyana komo xehra nehxatxkon hatà, Koryentu hon komo, Kryekyana komo
rma. Àro ke, Sostenesà yahohtxownà hatà, nyamoro rye, Xuknewyana komo yoh me noro
yesnàr ke hatà, tohsamnohsomà ro komo yonye ro me noro yesnàr ke hatà. Natxownà
hatà, Karyu yahonà ymo màtkoso, onytxano ytxoho ro màtkoso. Txom, bey bey bey bey,
norotho hpohtxownà hatà, Karyu nenyàr me hatà. Noro ryhe, eyheranye rma nehxakon
hatà.

Antxeyokeya hona harha Pawru tothàrà on ha.

18 Mexe nyhe rma nehxakon hatà, Pawru, Koryentu ho. Mex ehxah me toy hatà. Àtehe
ha, kekon hatà, Txesusu mryenon komo wya. Akoro totxownà xarha tà, Pàryesera komo,
ànyo xarha, Aakera rma. Senkàryeya hona htxero totxownà hatà.
Àto tehtoko, nehpokay hatà, Pawru. Àsok tawro hana. Mexe ehpokahra rma
ehxahonhàr me nehxakon hatà, tàrwonàmàthàrà yawo ron me tehutwamohsonàr horà.
Onà wyaro mpàn wehxaha ha, mexe nyhe, Khoryenkomo nenyàr me, kanyenhàr me
nehxakon hatà. Àro wyaro katxhàrànhàrà yawo ro rma haxa texetxhe, nehpokay harha
tà, Senkàryeya ho tehtok hatà.
Serya yamtar hona tàtonàr komo xe nehxatxkon hatà, Pawru komo. Àro ke, tuna ymo
wetotxownà hatà. 19 Ehfesu hona htxero nahatakatxownà hatà. Àto noknomtxownà hatà,
Aakera komo.
Tàtohra ro rma haka, Xuknewyana yohsamnohtoho kom yaka toy hatà, Pawru. Àto
nekarymay hatà, Xuknewyana komo wya.
20 Mexe nyhe tan exko, amna wawo, ketxkon hatà, nyamoro ha, àwya.
Àtehe rma haxa mpànà, kekon mak hatà, Pawru. 21 Komokyaha harha, amnye.
Romoknàr xe Khoryenkom yehtoko, komokyaha harha, ohyakanye, kekon hatà.
Àro wyaro tàwya katxhe rma, àtehe ha, kekon xarha tà. Àhyayenye toy hatà. Ehfesu
hoye toy hatà. Tuna ymo wetotxownà xarha tà. 22 Sesaryeya hona nahatakatxownà hatà.
Àto nasanàmye hatà, Pawru. Xerusaryen hona toy hatà. Txesusu mryenon komo yonyxe
toy hatà. Taa. Toy xarha tà, Antxeyokeya hona.
23 Mexe nyhe nehxakon hatà, Antxeyokeya ho. Mex ehxah me, toy xarha tà. Anaro rha
owto hona toy hatà, Karaseya yamtar horye rma hatà, Fàryexeya yamtar hory xarha hatà.
Txesusu mryenon komo hananàhtxownà hatà, àhnawonye tahoxerye ehtxoho menye.

Ehfesu ho Koryentu ho xarha Aporu yexetxhàrà on ha.

24 Ehfesu hona nomokye hatà, toto. Aporu rma noro hatà. Xuknewyana rma mok
nehxakon hatà, Aryesantryeya honotho rma hatà. Ekarymanye ro me haxa nehxakon
hatà, Aporu. Tàrwonhorye rma haxa nehxakon hatà. Khoryenkom karyehtan hutwanye
ro me nehxakon xarha tà, àmenhosahonhàrà hutwanye ro me mak hatà. 25 Àsok hana
kesnàr komo xe nay ha, Kohkom ha. Àro hoko rma, àhananàhsah me nehxakon haryhe
tà, Aporu. Kohkom xe rma haxa nehxakon hatà, teryewrye ro hatà. Àro ke nekarymekon
hatà, toto komo wya. Yukryeka ho Txesusu yexetxhàrànhàrà yokarymekon hatà, yaworo
rma haxa mak hatà. Aymomno ytxoho hok haxa ryhe, Xowaw heno nekarymatxhotho
marma hutwekon hatà. Txesusu mryenon harha uro ha tawro me kataymomtoho komo
hutwahra hak nehxakon hatà.
26 Noro rma, Xuknewyana yohsamnohtoho kom yawo nekarymekon hatà, oseryehpàra
ro mak hatà. Noro yonytxatxownà hatà, Pàryesera komo, ànyo xarha, Aakera rma. Àro ke
natxownà hatà, bàn kom yaka. Yaworo haxa hutwamohsotxownà hatà, àwya. Àsok hana
kesnàr komo xe nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma hutwamohsotàhkatxownà hatà, àwya.
Noro nenytxahtoràtho rma hutwamohsotxownà harha tà, Pàryesera komo, àwya.
27 Taa. Tàtonàr xe nehxakon hatà, Aporu, Akaya yamtar hona hatà. Àna hamà, màten
hamà, ketxkon hatà, Txesusu mryenon komo, Ehfesu hon komo rma. Menhotxownà hatà,
Akaya yamtar hon komo hyaka, Txesusu mryenon komo hyaka rma. Noro ohyakanye
monteno, ohxe txetxoko, ketxkon hatà, tànmenhothàyam yawo.
Taa. Koryentu hona nahatakay hatà, Aporu, Akaya yamtar hono rma hona hatà.
Àto nehxatxkon hatà, Txesusu yahosnyenhàyamo. Towahke Khoryenkom yehtxoho
hoye ro Txesusu yahosnyenhàr me nehxatxkon hatà. Nyamoro rma yakoronomekon
hatà, Aporu, thenyehra rma haxa hatà. 28 Àsok tawro hana. Tahoxerye rma haxa
nàrwonakon hatà, Xuknewyana kom yakoro. Anaro rha Khoryenkom karyehtan hoyen
ke, Kryestu me Txesus yehtxoho hutwamohsekon hatà, àwyanye, àmenhosahonhàrà ke

mak hatà. Àwyanye tameryekantoko rma, ehonye rma haxa nàrwonakon hatà, toto komo nenytxanàr me hatà.

19

Pawru wya Ehfesu hon komo hananàhàthàrà on ha.

1 Koryentu ho rma hak nehxakon hatà, Aporu. Àtoko rma Ehfesu hona nomokye hatà, Pawru. Àhà ymo horye tàtotxhe rma, Ehfesu hona nahatakay hatà. Àto tehtoko, Txesusu mryenon kukuru komo yonyey hatà.

2 Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Owyanye Txesusu yahosàtxhe, Khoryenkom yokato yahohsàra kat mehtxownà, kekon hatà.

Ahohsàra amna nexeye, ketxkon hatà. Ahohsàra amna nexeye. Khoryenkom yokato yonytxanyehnà ro me amna naha, ketxkon hatà.

3 Onok yano me mataymomtxownà, kekon hatà, Pawru. Onok yano me mataymomtx-ownà.

Xowaw heno nekarymatxhotho yano me hatà, noro heno nekarymatxhotho yano me amna nataymomye, ketxkon hatà.

4 Àna matà, Txesusu yomokhàra ro rma haka aymomno ryakon hatà, Xowaw heno, kekon hatà, Pawru. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko katxhàr komo ryhe yaymomyakon hatà, noro heno, kekon hatà. Onà wyaro xarha nkekon heno hatà, toto komo wya. Rohryetayo hona xenytxoko, kekon heno hatà. Txesus hoko ryhe, àro wyaro nkekon hamà, kekon hatà, Pawru.

5 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, nataymompotxownà hatà, Txesusu mryenon harha uro ha tawro me hatà, Kohkomo mryenon harha uro ha tawro me hatà. 6 Tamorà yeryey hatà, Pawru, àhonanye. Àtoko rma àhonanye nomokye hatà, Khoryenkom yokato. Noro yano me, anaro rha yana komo rwon yawo nàrwonatxkon hatà. Amnye tehtxoho komo yokarymetxkon xarha tà, noro nhutwamohsotho yano me mak hatà. 7 12 me hana nehxatxkon ha, àyakenon komo.

8 Taa. Xuknewyana yohsamnohtoho kom yaka tekon hatà, Pawru, Ehfesu ho. Àro yaka tàtosomà ro me, 3 me nuno yonatkay hatà. Àto nekarymekon hatà, oseryehpàra ro mak hatà. Kàkayaryet kom me Khoryenkom yehtxoho yokarymekon hatà, Xuknewyana komo wya. Txesus hona xenytxoko, Khoryenkomo mryenon me oyehtxoho menye, kekon hatà, teryewrye ro hatà, àwyanye.

9 Akàhpàra mak nehxatxkon hatà, ukukuru komo. Eyukhura nehxatxkon hatà. Pawru wya, Khoryenkomo hyaka kany kom me naha, Txesusu, katxho hoko, atxke nàrwonatxkon hatà, nyamoro ha, toto komo nenytxanàr me hatà, ohsamnohxemo komo nenytxanàr me hatà.

Àro ke, àhyayenye toy hatà, Pawru. Ohsamnohtoho kom yaka àtohra harha nehxakon hatà. Txeranu màn yaka haxa toy hatà. Ompamnohno ytxoho rma mon nehxakon hatà, Txeranu mànà. Àro yaw harha nekarymekon hatà, Pawru, toto komo wya, emahona ro hatà. Àsna tetxkon xarha tà, Xuknewyana kukuru komo, Txesusu yahosnyenhàyamo rma.

10 2 me txemnyehàntay hatà, Pawru, àto. Emahona ro nekarymekon hatà, Txeranu màn yawo. Àro ke, Kohkomo rwonà yonytxetxkon hatà, Aaseya yamtar hon komo, Xuknewyana komo rma, Kryekyana komo xarha, omeroro hatà.

Sefa muru komo yexetxhàrà on ha.

11 Anaro rha hoko eryehokano yeryhekon hatà, Khoryenkomo, Pawru wya. Àro wyaro tahoxetà yonyhekon hatà, toto komo wya, thenyehra hatà. 12 Ekehàtho komo yonyhoryekon hatà. Worokyamo yohàtho komo xarha yonyhoryekon hatà. Àhyayenye notowyatxkon hatà, worokyamo komo. Onà wyaro ryhe nenyhoryetxkon hatà, Kho-ryenkomo. Pawru hona womu txko yeryatxkon hatà, toto komo. Àrotho rma yaryatxkon hatà, ekeh kom hona, worokyamo yoh kom hona xarha. Àro hoye ro ohxe harha nehxatxkon hatà, ekehàtho komo, worokyamo yohàtho komo xarha.

13 Àto nehxatxkon hatà, yaskomo komo, Xuknewyana komo rma, Ehfesu ho hatà. Toto
komo hyaye worokyamo yownye me amna naha, kany me rma nehxatxkon haryhe tà,
nyamoro ha. Anaro rha owto hona tàtosomà ro me nehxatxkon hatà. Nyamoro rma,
Pawru yahoxet hoko nehohketxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hatà, worokyamo
yoh kom hoko. Worokyamo y, onà wyaro mpànà àkehe ha, owya, Txesus yano me, ketxkon
hatà. Otowko ha, mosonà hyaye, Txesus yano me, Pawru nekarymanàr yano me, ketxkon
hatà. Àro wyaro Kohkom yosotà yotakyatxkonà rma haryhe tà.
14 Ukukuru kom me nehxatxkon hatà, Sefa muru komo. Xuknewyana komo rma
nyamoro hatà. Khoryenkom màn yonye ro yoh kom kukuru me nehxakon hatà, Sefa,
àyàm komo. 7 me nehxatxkon hatà, umuru komo. Nyamoro rma, onà wyaro nketxkon
hatà. Worokyamo y, otowko ha, mosonà hyaye, Txesus yano me, Pawru nekarymanàr
yano me, ketxkon hatà, worokyamo yoh hoko.
15 Onà wyar haxa neyuhtxownà hatà, worokyamo. Txesusu ywero wehxaha, kekon hatà.
Pawru ywero xarha wehxaha. Omnyamo ryhe, oywenyekeny mak wehxaha, kekon hatà,
worokyamo, Sefa muru komo wya.
16 Àro wyaro tàwya katxhe rma, àhokonye kàtay hatà, noro, toto, worokyamo yohà
rma. Narymatxehkatxownà hatà, worokyamo yahoxet yano me hatà. 7 heno komo
rma yarymatxehkay hatà. Àro ke, àmàn yaye nekahtàmtxownà hatà, nyamoro heno.
Teheryanke, anyempera xarha, totxownà hatà.
17 Nyamoro heno yokaytà yonytxatxownà hatà, Ehfesu hon komo, Xuknewyana komo
rma, Kryekyana komo xarha, omeroro hatà. Àro ke noseryehyatxkon hatà, Kohkom
yahoxet hona. Ehonomnà me xaxa nay hamà, Txesusu, ketxkon hatà, Kohkom hoko.
18 Àsok hana nehxatxkon ha, Txesusu yahosnyenhàyamo. Wanohtono ynyàr hoko
ehxahotho me nehxatxkon hatà, ukukuru komo. Eryemkano ynyàr hoko xarha ehxahotho
me nehxatxkon hatà. Tàwyanye Sefa muru komo yonytxatxhe rma, nomohtxownà hatà,
Pawru komo hyaka. Noskarymatxownà hatà. Tanhànàthàyamo yokarymatxownà hatà.
19 Tkaryehtanàthàyamo yohtxownà xarha tà, ukukuru komo, wanohtono ytxohotho rma
hatà, eryemkano ytxohotho xarha hatà. Omeroro naknyohtxownà hatà, toto komo
nenyàr me hatà. Tehetàhkemàtho rma haxa mon nehxakon hatà, àkaryehtanàthàyamo.
Ehethàthàrà rma kuknomatxownà hatà. 50.000 txenyeru me rma nehxakon hatà.
Tehetàhkemàtho rma yaknyohtxownà hatà, omeroro hatà.
20 Tokarymaxem me rma haxa nehxakon hatà, Kohkomo rwonà. Nenytxetxkon hatà,
toto komo, thenyenohnà komo.

Tweromra ro rma haxa Ehfesu hon komo yohsamnohàthàrà on ha.

21 Àro tàhto rma nehutway hatà, Pawru, tàhnawo. Àten hamà, Maseknonya yamtar
horye, Akaya yamtar hory xarha, kekon hatà, tàhnawo. Anaro rha owto hona àten hamà.
Àsna rototxhe rma, àtehe xarha, Xerusaryen hona, kekon hatà, tàhnawo. Xerusaryen
hona rototxhe, Homa hona haxa àten hamà, kekon hatà, Pawru, tàhnawo.
22 Àro ke tàywaho asako nànyahtxownà hatà, Maseknonya yamtar hona. Takoron kom
hoye rma nànyahtxownà hatà, Txemohtyo rma hatà, Erastu xarha hatà. Pawru ryhe, mexe
nyhe Ehfesu ho rma nehxakon hatà, Aaseya yamtar ho rma hatà.
23 Àto Pawru yehtoko rma, ewakhàra nehxatxkon hatà, Ehfesu hon komo, Txesusu
mryenon kom hoko. Khoryenkomo hyaka kany kom me naha, Txesusu, kany kom hoko
rma, ewakhàra nehxatxkon hatà.
24 Demetryeyu nekarymatxho hoye ro ewakhàra nehxatxkon hatà. Pàrata hoye katxho-
nano yakàhtonye ro me nehxakon hatà, Demetryeyu. Txeyana kuknon xarha yakàhtekon
hatà, pàrata hoye. Ehfesu hon komo horyenà ro me nehxakon hatà, Txeyana, wosà
wyarono. Noro kuknonà txko yakàhtetxkon hatà, Demetryeyu komo, anar komo xarha,
thenyenohnà kom hatà. Tànakàhtothàyam hona tàtxenyerun komo yahohsatxkon hatà,
thenyehra hatà.

[25] Àro ke, akàhtonye ro komo yanyekye hatà, Demetryeyu. Anoto ro komo xarha
yanyekye hatà. Nohsamnohtàkatxownà hatà. Onà wyaro nkekon hatà, Demetryeyu,
àwyanye. Hoymo komo y, komyawon kom hoye ro txenyerun komo tahohsatxow hamà,
kekon hatà, àwyanye. [26] Àsok haxa hana tehxatxow ha, amnye ha. Àtxenyerumra harha
tehxatxow hamà, kekon hatà. Àsok tawro hana. Pawru mokà ymo menyatxok hamà.
Menytxetxok hamà. Anar me mak toto komo hananàhyaha, mokà ymo, kekon hatà, Deme-
tryeyu. Khoryenkom mehra ro mak naha, ohoryenà ro kuknon komo, toto nakàhtotho
rma, kehe mak ha, mokà ymo. Noro rwon hoye ro, Txeyanatho hnànketxok ha, toto
komo, thenyenohnà komo, Ehfesu hon komo rma, monyen komo xarha, Aaseya yamtar
hon komo rma, kekon hatà, Demetryeyu. [27] Anatoko, atxke natxhe, Txeyana kuknonà
yakàhtony komo, ketxow hana, toto komo, khokonye. Dakàhtothàyamo yehekathàra
harha natxow hana, kekon hatà. Khoryenà ro kom mànà ymo xarha xanomkahnohyatxow
hana, toto komo. Txeyana rma noro ha, khoryenà ro komo, kekon hatà. Ehonomnà
me xaxa naha, Txeyana. Noro rma tewakryetxhe, kàwyamo, Aaseya yamtar hon komo
rma, kekon hatà. Kàwyam marmahnà, anar komo xarha, omeroron komo rma, noro
yowakryetxow hamà. Noro rma yowakryehra harha natxow hamà, kekon hatà. Ehonomnà
me xaxa xenyhera harha natxow hamà, toto komo, Pawru rwon hoye ro mak ha, kekon
hatà, Demetryeyu, àwyanye.

[28] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, ewakhàra rma haxa nehxatxkon hatà, Pawru
hoko. Teryewrye ro rma haxa nàrwonàmtxownà hatà. Ehonomnà me xaxa naha, Txeyana,
khoryenà ro komo, Ehfesu hon komo horyenà ro rma, ketxkon hatà, teryewrye ro hatà.

[29] Àhyakanye nohsamnohtàketxkon hatà, anar komo xarha, Ehfesu hon komo rma,
thenyehra rma haxa mak hatà. Omeroro kowontetxkon hatà, tweromra ro rma haxa
mak hatà. Pawru yakoronotho komo yahohtxownà hatà, txom, txom. Kayu rma
yahohtxownà hatà. Aryestahku xarha yahohtxownà hatà. Maseknonya yamtar honotho
komo rma nyamoro hatà. Nyamoro heno hpexehtxownà hatà, toto komo. Kàtetxkon hatà,
tohsamnohtoho ro kom yaka, ewatxarykano ytxoho ro yaka rma.

[30] Àro yaka tàtonàr xe nehxakon haryhe tà, Pawru, toto kom yakoro àrwonàmso hatà.
Àtohra mpàn exko, ketxkon mak hatà, Txesusu mryenon komo, àwya. [31] Àro wyaro rma
rha nketxkon hatà, owto yoh kukuru komo xarha, Aaseya yamtar yoh kukuru komo rma.
Pawru xan komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Àro ke tanoto komo nyahtxownà hatà,
noro hyaka. Oyotahetxow hamà, toto komo, ketxkon hatà. Àro ke àwakanye àtohra mpàn
exko hatà, ketxkon hatà, ànyahxemo komo.

[32] Àsok hana nehxatxkon ha, toto kom ha, ohsamnohxemo kom ha. Àsok make rma
haxa kowontetxkon hatà. Àme ryehra mak nàrwonatxkon hatà. Àsok tawro horà
tohsamnohtxowà, ketxkon hatà, ukukuru komo, thenyenohnà komo rma. Tàywenyeke
rma haxa nehxatxkon hatà.

[33] Xuknewyana kom hoko xarha, ewakhàra nehxatxkon hatà. Àro ke, tkukuru komo
wahanonkatxownà hatà, Xuknewyana komo. Ohxe tehtxoho komo yokarymany me
wahanonkatxownà hatà, towahke harha toto komo yesnàr horà. Aryesantàrye rma noro
hatà, ànwahanonkatxhàyamo. Moson tenytxatxe, ketxkon hatà, toto komo, ukukuru
komo rma. Àro ke natahoyotkay hatà, Aryesantàrye, tatàknye harha toto komo yehtxoho
me. Tàrwonàmrà xe rma nehxakon haryhe tà, akoronye, tkukuru komo kurunhonàr horà,
Xuknewyana komo rma kurunhonàr horà. [34] Xuknewyana ryhe mokro hamà, ketxkon
mak hatà, toto komo, noro hoko. Noro yonytxanàr xehra ro mak nehxatxkon hatà,
Xuknewyana me esnàr ke hatà. Àro ke, àto rye rma haxa nàrwonatxkon hatà, teryewrye
ro hatà. Ehonomnà me xaxa naha, Txeyana, khoryenà ro komo, Ehfesu hon komo horyenà
ro, ketxkon hatà. Mexe rma haxa àro wyaro nketxkon hatà, 2 oras me hatà.

[35] Say, nasanàmye hatà, horykomo. Owto yoh kom kukuru rma mok nehxakon hatà.
Noro ryhe, toto komo yatàknanàhkay hatà. Tàwya atàknanàhkatxhenye rma, onà wyaro
nkekon hatà, àwyanye. Toto komo y, Ehfesu hon komo y, kekon hatà. Khutwetxow hamà,

anar komo, yukryeka hon komo, omeroro. Ehfesu ho naha, Txeyana mànà ymo, ketxow
hamà, omeroron komo, khoryenà ro kom hoko, ehonomnà xaxa hoko rma, kekon hatà,
horykomo, toto komo wya. Txeyana màn yonye ro me natxhe, Ehfesu hon komo, ketxow
hamà, khokonye. Txeyana kuknonà yonye ro me xarha natxhe, ketxow hamà, khokonye.
Kahe yaye àhtosaho rma yonye ro me natxhe, ketxow hamà, khokonye. Àro wyaro
khutwetxow hamà, toto komo, omeroro, kekon hatà, horykomo. 36 Àna matà, yaworohra
màketxow hamà, kany komo ehxera ro mak natxhe ha, kekon hatà. Àro ke ayatàknatxok
hampànà. Akàhpàra oyehtxoho kom hona mpàn xenytxoko, kekon hatà, toto komo wya.
37 Àsok tawro moxamo mehtxow haryhe, kekon xarha tà, Kayu kom hoko. Àsok
tawro moxamo mehtxow haryhe. Khoryenà ro komo wàràhyakahra natxhe, moxamo.
Àmànà ymo yanàhnohpàra natxhe, kekon hatà, horykomo. 38 Moxam xehra natxow
hamà, Demetryeyu komo, Txeyana kuknonà yakàhtonye ro komo. Àsok tawro hana.
Anhàn komo rma yokarymetxow haryhe mà, kekon hatà. Anhàn komo yokarymanàr xe
tehtokonye, owto yoh komo wya haxa hak nekarymatxowà. Onytxano ynye ro komo wya
haxa hak nekarymatxowà. Nyamoro ryhe, osoxanhàn komo yonytxany me natxow hamà,
kekon hatà, horykomo.
39 Anaro rha hoko orwonàmrà komo xe manatxow hana, kekon xarha tà. Osonytxaxe
kohsamnohnàtokonye, tàrwonàmporye manatxhe, àhoko. Àsok tawro hana. Osonytxaxe
tohsamnohsomà ro me tehxatxow hamà, kekon hatà. 40 Onà wyaro tweromra tohsamnoh-
poryehra mak mahtxok haryhe. Àsok tawro hana. Onà wyaro nketxow hamà, kàkayaryet
komo, Homayana komo, kàwyanye. Amna yarymaxe mohsamnohtxow hamà, ketxow
hamà, kàwyanye, kekon hatà. Àro wyaro àwyanye tatoko rma, ekurunhohra tehxatxow
hamà, tweromra oyohsamnohrà komo ke, àhoye rohra oyohsamnohrà komo ke, kekon
hatà, horykomo, toto komo wya.
41 Àro wyaro tàwya katxhe rma, ohsamnohxemotho komo nyakye hatà. Àpa txow harha,
bàn kom yaka harha, kekon hatà, àwyanye. Àro ke totxownà hatà.

20

Anaro rha owto hona Pawru tothàrà on ha.

1 Tatàknye harha toto komo yehtoko, Txesusu mryenon komo yanyekye hatà, Pawru.
Tàwya àhananàhtàkatxhenye, toy hatà, Ehfesu hoye. Àtehe ha, kekon hatà, àwyanye.
Maseknonya yamtar hona toy hatà. 2 Anaro rha owto hona toy hatà, Maseknonya yamtar
horye rma hatà. Txesusu mryenon komo yowankaryehtoy hatà, tàwya àhananàhrà komo
ke. Àro horye rma tàtotxhe, Kryehseya yamtar hona nahatakay hatà.
3 3 me nuno yonatkay hatà, àto. Tàwya 3 me enatkatxhe rma, tuna ymo wetonàr
xe nehxakon haryhe tà, Serya yamtar hona harha tàtonàr horà. Àro wyaro tàtosomà
rma fufurymetxkon mak hatà, Xuknewyana komo. Àro ke nehutway harha tà, Pawru.
Maseknonya yamtar horye rma rha àten hamà, kekon hatà.
4 Akoro toy hatà, Sohpatru. Beryeya honotho rma mok nehxakon hatà, Pehu muru
rma hatà. Totxownà xarha tà, Tesaroneka honotho kukuru kom xarha, Aryestahku rma,
Sekuntu xarha. Toy xarha tà, Kayu, Dekme honotho rma hatà. Toy xarha tà, Txemohtyo.
Totxownà xarha tà, Aaseya yamtar honotho komo, Txehkeku rma, Tàrofemu xarha.
5 Feryepos hona nahatakatxownà hatà, Pawru komo. Àsnye ro Pawru ywaho totxownà,
akoron komo, Tàroakne hona. Amna ywaho rma totxownà. Tàroakne hona tahatakatx-
henye, amna yomoknàr hona ro nehxatxkonà.
6 Feryepos ho amna yehtoko rma haka, nasahxemtetxkon hakahpa, Xuknewyana komo.
Ekeyu àwakanomnà yonahtoho katxho rma àro hatà, asahxemtotho komo. Àro hoko
rma 7 me nenmahtxownà. Asahxemtotàhkatxhenye, amna ntoye, Feryepos hoye. Tuna
ymo amna nwetoye. 5 me enmahàtxhe, amna nahatakaye, Tàroakne hona. Amna ywaho
àtoxemo komo hyaka amna ntoye. 7 me amna nenmahye, Tàroakne ho.

Tàroakne hon kom wawo Pawru yexetxhàrà on ha.

7 Domenku ho amna nohsamnohye, àton kom yakoro, Tàroakne hon kom yakoro,
Txesusu mryenon kom yakoro. Ekeyu kràskanàr hoko ehxe amna nohsamnohye.
Khoryenkomo rwonà yokarymaye, Pawru, àton komo wya. Enmahàtxhe, tàtosom me
amna nehxakonà. Àro ke, mexe rma haxa nekarymekonà, Pawru. Kohsarakataka ro
nekarymekonà.

8 Ososnaha ro nehxakonà, nàmno. Kayen yawo ryhe amna nehxakonà. Àro yawo rma,
yak nehxakonà, weyu.

9 Àto nehxakonà, bàryekomo. Ewteku rma noro hatà. Nàmno yowtar hotawo eryew-
taxaho nehxakonà. Mexe rma haxa nekarymekonà, Pawru. Àro ke wetunhamye, Ewteku.
Wàà, wàà, wàà, nànàkye, yuhnaka. Kray, too, nehurkay ha, ànàhsah me tesnàr ke. Ewtar
hotaye ro nehurkaye, kaye ro rma. Noro yanàmso totxownà, toto komo. Wayehno ha,
ketxkon mak ha.

10 Nàhtoy xarha, Pawru, yukryeka hona. Bàryekomo heno hyaka toye. Nahosàye.
Oseryehokahra ehtxoko, kekonà, toto komo wya. Naha rma mpànà. Ohxe rma naha,
kekonà, Pawru.

11 Àro ke amna nekayàmye xarha, àsna rma rha. Ekeyu amna nàkràskaye. Amna
nemtakmay xarha. Mexe rma haxa nàrwonàmye, Pawru, Txesusu mryenon kom yakoro.
Tonmahtàkaxe ro rma nàrwonàmye, akoronye. Enmahàtxhe, amna ntoye.

12 Ohxe harha nehxakonà, bàryekomo. Noro yatxownà, ukukur komo, àmàn yaka.
Teryehorye rma haxa nehxatxkonà, noro hoko.

Meryetu hona Pawru komo tothàrà on ha.

13 Pawru ywaho amna ntoye. Kanawa ymo yaka amna nosonkahye. Tuna ymo amna
nwetoye, Asos hona. Pawru haxa ryhe, mahorye toye. Mahorye haxa àtehe, Asos
hona, kanyenhàr me nehxakonà. Asos hona rahatakatxhe, kosonkahyaha, kanyenhàr
me nehxakonà. Àro ke mahorye toye, Pawru. 14 Asos ho harha, noro amna nenyeye.
Nosonkahye, amna yaka. Amna ntoy xarha. Meteryene hona amna nahatakaye.

15 Àsnye ro amna ntoy xarha. Tuna ymo amna nwetekonà rma. Enmahàtxhe, Keyos
yamtar màtkoko amna ntoye, eryetarà ymo màtkoko rma. Enmahàtxhe xarha, Samos
hona amna nahatakaye. Amna ntoy xarha. Enmahàtxhe xarha, Meryetu hona amna
nahatakaye.

16 Mexehra tàtonàr xe nehxakonà, Pawru, Xerusaryen hona. Àto tesnàr xe nehxakonà,
Pentekostes yawasàn ho, Xuknewyana yasahxemtotho kom ho. Àro ke, Aaseya yamtar
ho tàramamrà xehra nehxakonà. Ehfesu hona ahatakahra tehtxe, àramampàra kehtxoho
menye, kanyenhàr me nehxakonà.

Pawru wya Ehfesu hon yonye ro komo hananàhàthàrà on ha.

17 Ehfesu màhto rma naha, Meryetu. Àro ke, Meryetu ho amna yehtoko, Ehfesu hon
komo yanyekhoye, Pawru. Txesusu mryenon yonye ro komo rma yanyekhoye, tàhyaka.
18 Àhyaka nomohtxownà, nyamoro ha.

Onà wyaro nkekonà, Pawru, àwyanye. Àsok hana awawonye wehxakon ha, kekonà.
Ohxe roro ryexetxhàràtho muhutwetxow hamà. Àro ma Aaseya yamtar hona romokàtxhe
rma, ohxe roro wehxakon hamà, awawonye, kekonà, Pawru. 19 Kohkomo hyaka kata-
mokyakonà. Noro hyaka tatamohxemà rma, ehonomnà mehra kosonyakonà, kekonà.
Koseryehokekonà, ohokonye, tàrataxe ro. Teryewhamnohsomà ro me wehxakonà,
Xuknewyana komo wya rofufurymanàr ke, kekonà, Pawru. 20 Emahona ro wekarymekonà,
owyanye. Tonytxahoryemà rma wekarymekonà, omeroro mak ha, atàknahnà ro me
mak ha. Oyohsamnohnàtokony xarha, anaro rha omàn kom yaw xarha, wekarymekonà,
owyanye, kekonà, Pawru, Ehfesu hon yonye ro komo wya. 21 Xuknewyana komo
wya, Kryekyana komo wya xarha, onà wyaro wekarymekonà. Anar me harha ayan-
hànàthàyamo xenytxoko, àkekonà. Khoryenkomo yoyuknye me harha ehtxoko, àkekonà.

Txesusu Kryestu hona harha xenytxoko, àkekonà. Kohkomo rma hona harha xenytxoko,
àkekonà, owyanye, omeroron komo wya, kekonà, Pawru.

22 Amnye rma haxa àtehe ha, Xerusaryen hona, kekon xarha. Àsok hana wehxan ha, àto.
Àna hana. Àtehe xaxa mak hampànà, Khoryenkom yokato yano me mak ha, kekonà. 23 Onà
wyaro rma kehutwehe, noro nhutwamohsotho yano me. Anaro rha owto ho ryehtoko,
watxa ymo yaka tahryemxem me wehxaha hampànà. Teryewhamnohsom me wehxaha
hampànà, kekonà, Pawru. 24 Oseryehokahra rma wehxaha. Kosoxanomkahnohyaha rma,
twayehso ro, kekonà. Tosoxanomkahnohsomà rma, romyawon tàhkanàr xe rma wehxaha,
rowayehpàra ro rma haka. Romyawon hokon me ranotomaye, Txesusu, Kohkomo.
Àrwo yonyhorunu yokarymatxho rma àro ha, romyawono, kekonà. Towahke xaxa
Khoryenkomo yehtxoho rma àro ha, àrwo yonyhorunu. Àro rma wekarymehe, toto komo
wya, Txesus yano me. Àro yokarymanàr hoko rma, noro yoyuhtukanàr xe wehxaha,
rowayehpàra ro rma haka, kekonà, Pawru.

25 Àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma wekarymekonà,
owyanye, awawonye ryehtoko, kekonà. Àro hokon me uro menyatxkonà. Amnye rma
haxa, ronyhera harha manatxhe hampànà, omokhàra harha ryesnàr ke. Àro wyaro
ryehtxoho uhutwehe, kekonà, Pawru, Ehfesu hon yonye ro komo wya. 26 Àro ke, onà
wyaro àkehe, owyanye. Enyhoryehnà me rma okukuru komo yehtoko, rano me rohra àro
wyaro natxow hamà. 27 Àsok tawro hana, rowya àrwo yonyhorunu yokarymatxehkanàr ke
hamà. Khoryenkomo nhutwamohsotho rma wekarymatxehkaye, owyanye, omeroro mak
ha, kekonà, Pawru.

28 Ohxe mpàn ehtxoko, kekon xarha. Ohxe mpàn xenytxoko, omryenon komo, omeroro.
Khoryenkomo mryenon komo yonye ro me manatxhe, omnyamo, Khoryenkom yokato
yano me, kekonà. Tàmryenon me harha netxownà, noro ha, buru yekamsuhkanàr ke.
Àro ke, xenye ro kom me oytxownà, owyanye ànyahmanàr kom horà, kekonà, Pawru,
Ehfesu hon yonye ro komo wya. 29 Onà wyaro oyehtxoho komo uhutwehe. Rototxhe,
nomokyatxhe hampànà, anhà komo, awakanye. Anar me ahananàhyatxhe hampànà,
nyamoro ha, kekonà. Àsok hana nay ha, kamara ymo, bayanyemà ymo. Kahneru
yoskany me nay hamà, noro ymo ha. Àro wyaro rma rha, Txesusu mryenon komo
yanàhnohtxahke natxhe hampànà, nyamoro ha, kekonà, Pawru. 30 Anar me rma rha
ahananàhyatxhe xarha, okukur komo rma. Yaworonohnà yokarymany me harha natxhe
hampànà, Txesusu mryenon komo wya, enkuhtonàr kom horà, tàmryenon me harha
txenyàr kom horà, kekonà, Pawru. 31 Àro ke, enkuhtonàr kom hona mpàn xenytxoko,
àwyanye. Awawonye ryexetxhàràtho hutwahkahpàra ehtxoko, kekonà. Emahona ro
khananàhyatxkonà roro, awasnaw xarha, kohsaya xarha. Atàknahra ro mak wehxakonà.
Tàrataxe ro khananàhyatxkonà, ohnàn kom yawo rma haxa ryesnàr ke, kekonà, Pawru.

32 Khoryenkom hak ohxe oytxowà, àkehe haxa ha, owyanye, kekon xarha. Ohnawonye
roro hak nahko, noro rwonà. Àro ryhe, towahkem me xaxa noro hutwamohsehe.
Ohnawonye roro tehtoko, tahoxerye rma haxa oyeryatxhe ha, ohnawonye, kekonà.
Towakryexem me oyeryatxhe xarha, amnye ha. Àsok tawro hana. Khoryenkomo
newakryenàr me xaxa mpànà natxhe ha, àmryenon komo, ànwahanonkatxhàyamo.
Àwawonye rma towakryexem me oyeryatxhe hampànà, noro rwonà, ohnawonye roro
tehtok mak ha, kekonà, Pawru, Ehfesu hon yonye ro komo wya.

33 Awawonye ryehtoko, otxenyerun kom hoko ehohkahra ro mak wehxakonà, kekon
xarha. Owomun kom hok xarha, ehohkahra ro mak wehxakonà. 34 Romyawon hoko
katamokyakonà. Womu hporyenàr hoko rma katamokyakonà, rowya rotxenyerunu
yahohtoho me, ronyahrà yehekahtoho yahohtoho me, rowomun xarha yehekahtoho
yahohtoho me, kekonà. Àro wyaro ratamoketxhàr hoye ro, rakoron komo nyahrà xarha
wehekahtyakonà. Àwomun komo xarha wehekahtyakonà. Àro wyaro ryexetxhàràtho
muhutwetxow hamà, kekonà, Pawru. 35 Àro wyaro rma wehxakonà, rohoko oyehohkatxho

menye. Àro wyaro katamohtxoho kom hoye ro, anar komo tewakryetxow hamà, kekonà.
Ànyahpànà rotho komo rma, àwomumnu rotho komo xarha, tewakryetxow hamà. Àro
hoko rma, Txesusu rwonà hutwahkahpàra tehtxe, kekonà. Onà wyaro nkekon hatà, noro
ha, Kohkomo. Toto katxhomany me oyehtokonye, ohxe rma haxa manatxhe, kekon hatà.
Toto katxhomany komo ryhe, tkatxho yahosnye komo yoho rma haxa ohxe natxhe, kekon
hatà, Txesusu, kekonà, Pawru, Ehfesu hon yonye ro komo wya.

36 Àro wyaro tàwya katxhe rma, neryewtaye, tosoknar ho. Àto rye rma, Khoryenkom
yakoro nàrwonàmtxownà, Pawru komo, Ehfesu hon yonye ro komo xarha. 37 Nàratetxkonà,
Pawru hnànà. Noro yahohtxownà. Namtxuhkatxownà xarha. 38 Àwya ronyhera harha
manatxhe hampànà tawro ke ryhe, tehànye rma haxa nehxatxkonà, Ehfesu hon yonye ro
komo.

Taa. Noro yatxownà, kanawa ymo yaka.

21

Xerusaryen hona Pawru tothàrà on ha.

1 Ehfesu hon komo hyaye amna ntoye. Tuna ymo amna nwetoye. Kos yamtar yawo ro
amna ntoye. Àsnye ro amna ntoy xarha. Enmahàtxhe, Hoknes hona amna nahatakaye.
Àsnye ro amna ntoy xarha. Paatara hona amna nahatakaye.

2 Paatara ho nehxakonà, kanawa ymo, anaro. Feneseya yamtar hona tàtosomà rma mon
nehxakon hatà. Àro yaka amna nosonkahye. Tuna ymo amna nwetoy xarha. 3 Amnye,
Xeprye yamtarà amna nenyakonà. Eryetarà ymo rma amna nenyakonà. On ho rma
amna ntekonà. Serya yamtar yawo ro, tuna ymo amna nwetekonà. Txeru hona amna
nahatakaye, Serya yamtar hon hona rma. Àto rma tanàmsom me nehxakon hatà, kanawa
ymo yawonotho. Àto rma amna nasanàmye.

4 Txesusu mryenon komo amna nenyeye. Àhyawonye 7 me amna nenmahye, àto.
Xerusaryen hona àtohra mpàn exko, ketxkonà, àton komo, Pawru wya. Teryewhamnoh-
som me noro yehtxoho hutwany komo kax mak nehxatxkon hatà. Khoryenkom yokato
nhutwamohsotho rma mon nehxakon hatà. Àro ke, àtohra mpàn exko, Xerusaryen hona,
ketxkonà, àwya.

5 Àto 7 me amna yonmahàtxhe, amna ntoy xarha. Towto kom hoye amna yakoro
totxownà, Txesusu mryenon komo, toto komo rma, àhetx komo xarha, àhokyam xarha,
omeroro. Tuna ymo yohokoso rma amna yakoro totxownà. Eryemtun ho amna yehtoko,
amna neryewtaye, omeroro, amna yosoknar ho. Khoryenkom yakoro amna nàrwonàmye.
Ohxe àtotxoko, ketxkonà, nyamoro, amna wya. Ohxe ehtxoko, kekon xarha amna,
àwyanye. 6 Àro wyaro amna wya katxhe rma, kanawa ymo yaka amna nosonkahye. Bàn
kom yaka harha totxownà, nyamoro ha.

7 Txeru hoye amna ntoye. Pàtoryemayda hona amna nahatakaye. Àto amna nasanàmye.
Txesusu mryenon komo yonyxe amna ntoye. Àhyawonye 1 me amna nenmahye.
8 Enmahàtxhe, amna ntoy xarha.

Sesaryeya hona amna nahatakaye. Feryepe màn yaka amna ntoye. Àmàn yawo mexe
nyhe amna nehxakonà. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro me nehxakonà, Feryepe.
Nyah yokamnye ro komo kukutho rma mok nehxakonà, 7 komo kukutho rma. 9 4 me
nehxatxkonà, emsàr komo, omaso komo. Ànyomnà rma hak mokyam nehxatxkonà.
Khoryenkom yokato yano me, amnye toto yehtxoho yokarymanye ro me nehxatxkonà,
nyamoro ha.

10 Mexe nyhe amna nehxakonà, Feryepe màn yawo. Àto amna yehtoko rma, nomokye,
toto. Akakmu rma noro ha. Khoryenkom yokato yano me, amnye toto yehtxoho
yokarymanye ro me rma rha nehxakonà, Akakmu xarha. Noro ryhe nomokye, Xukneya
yamtar hoye. 11 Amna hyaka nomokye. Pawru yasotà yewekaye. Asotàthàr ke rma
nehrowomye. Natahomomye xarha. Onà wyaro nkekonà, Pawru wya. Onà wyaro

nhutwamohsehe, Khoryenkom yokato, owya, kekonà. Ayasotàthàrà on hamà. Àrotho
ke kehrowomnyo. Katahomomnyo xarha. Àro wyaro rma rha, Xerusaryen ho oyehtoko,
ayahomomyatxhe hampànà, Xuknewyana komo, kekon hatà. Ohrowomyatxhe xarha
hampànà. Ayahohsetxhe xarha hampànà, Xuknewyanahnà komo wya, kekonà, Akakmu,
Pawru wya.
12 Àro wyaro amna wya entxatxhe rma, onà wyaro amna nkekonà, Pawru wya.
Xerusaryen hona àtohra mpàn exko, kekonà amna, teryewrye ro. Àro wyaro rma rha
nketxkon xarha, Sesaryeya hon komo, Txesusu mryenon komo rma.
13 Onà wyaro haxa amna yoyukye, Pawru. Àsok tawro uro meryehoketxow harha,
kekonà, amna wya. Àsok tawro owratetxow harha, rohnànà. Xerusaryen hon komo wya
rahomomnyàr hona oseryehpàra rma wehxaha, kekonà. Txesus yanoto me ryehtxoho
hoye ro rowayehketxow hana, Kohkom yanoto me ryehtxoho hoye ro mak ha. Rowayehrà
hona rma oseryehpàra ro mak wehxaha, kekonà, Pawru, amna wya. 14 Amna rwonà
yonytxahra ro mak nehxakonà. Àro ke amna natàknaye. Tano me ro hak ohxe amna
yenyo, Kohkomo, kekon haxa amna.
15 Sesaryeya ho mexe nyhe amna yexetxhe, amna nosonyhoryeye, amna tonàr horà.
Xerusaryen hona amna ntoye. 16 Amna yakoro totxownà, Txesusu mryenon kukuru komo,
Sesaryeya hon kukuru komo rma. Xerusaryen hona amna yahatakatxhe rma, amna
yatxownà, Menason màn yaka, àro yawo roro hak amna yehtxoho me. Xeprye yamtar
honotho me nehxakon hatà, Menasonà. Amnyehra rma haxa Txesusu yahosnyenhàrà rma
mok nehxakonà.

Pawru yakoro Txaku komo yosonytxatxhàrà on ha.

17 Xerusaryen hona amna yahatakatxhe rma, teryehorye amna yotakmetxownà, Txe-
susu mryenon yonye ro komo. 18 Enmahàtxhe, Txaku yonyxe amna ntoye, Pawru yakoro.
Àto nehxatxkonà, Txesusu mryenon yonye ro komo, omeroro.
19 Komokno, kekonà, Pawru, àwyanye. Noskarymatxehkaye, àwyanye. Khoryenkomo
hyaka tatamoketxhàràtho yokarymatxehkaye. Khoryenkomo wya Xuknewyanahnà komo
yowakryetxhàràtho rma yokarymatxehkaye, Pawru, Txaku komo wya.
20 Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxkonà,
nyamoro ha. Onà wyaro nketxkon xarha, Pawru wya. Rowtà y, amna enytxako, ketxkonà,
àwya. Thenyehra rma haxa natxhe, Xuknewyana komo, Txesusu yahosnyenhàyamo,
Xerusaryen hon komo rma. Yaken mew me rma natxhe, ketxkonà. Nyamoro rma,
onà wyaro kany me natxhe. Moyses heno wya kàyweronàhyamatxho kom yawo ro
tehxorye xaxa mpànà natxhe ha, Txesusu mryenon komo, omeroro, kany me natxhe,
nyamoro ha, ketxkonà, Txaku komo, Pawru wya. 21 Onà wyaro oyokarymetxoko, anar
komo, àwyanye. Moyses heno nmenhothàràtho yawo rohra harha ehtxoko, kany me
naha, Pawru, Xuknewyana komo wya, anaro rha owto hon komo wya, Xuknewyanahnà
wawon komo wya, ketxoko, ohoko, ketxkonà, Txaku komo, Pawru wya. Omuru komo
yanyyokohra ehtxoko, kany me naha, Pawru, àwyanye, ketxoko. Khoryen heno komo
rwonàmàthàràtho yawo rohra harha ehtxoko, kany me naha, Pawru, àwyanye, ketxoko,
ohoko, ketxkonà, Txaku komo.
22 Àsoke ryhe tehxatxowà, ketxkon xarha. Àsoke ryhe tehxatxowà. Oyokaytà yonytx-
etxow hamà. Tan oyehtxoho rma yonytxetxow hamà, ketxkonà, Txaku komo.
23 Àro ke, onà wyaro amna nkehe, owya, ketxkonà, Pawru wya. Onà wyaro ryhe exko.
Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro osonyhoko, àwyanye, ketxkonà. Tan natxhe, toto
komo, 4 komo rma. Khoryenkomo wya noskarymetxoko, àhyaka tatamoknyàr kom
horà, ketxkonà, Txaku komo. Tàrwonàmàthàyam yawo ro tesnàr komo xe natxow hatà,
nyamoro ha. 24 Àro ke, Khoryenkom màn yonye ro komo hyaka tetxow hatà, tosony-
horyenàr kom horà, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehtxoho menye, ketxkonà.
Nehpoketxow xarha tà, àro yawo ro rma rha tehtxoho menye. Àro ke, omoro ryhe àtoko,
nyamoro yakoro, ketxkonà. Omoro ryhe, okno ànàmrà komo ehekatko, otxenyerun hona,

àwyanye Khoryenkomo yowakryetxho me. Omoro ryhe osonyhoryek xarha, nyamoro wyaro rma rha, ketxkonà. Àro wyaro oyehtoko, onà wyaro oyokarymetxow hamà, Xerusaryen hon komo, omeroro. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ron me nay hamà, Pawru, ketxhe, ohoko. Yaworohra Pawru yokarymetxok hamà, anar komo, ketxhe xarha, ohoko, ketxkonà, Txaku komo, Pawru wya.

25 Xuknewyanahnà kom haxa ryhe, Txesusu yahosnyenhàyamo rma, anar me natxhe, amna wya, kàyweronàhyamatxho kom hoko, ketxkon xarha, Txaku komo. Anar me amna nhutwetxkonà. Amna nmenhoye, àhyakanye, ketxkonà. Onà wyaro marma amna nkekonà, àwyanye. Thoryenà ro komo wya woto yàmyatxow hamà, anar komo okukur komo rma, tàwyanye ewakryenàr horà, kekonà amna. Àro wyaro tàmsahotho hoye tonohra ehtxoko, kekonà amna, àwyanye, ketxkonà, Txaku komo. Woto komo kamsukutho yonhàra ro mak ehtxoko, kekon xarha amna. Awehxahotho me woto yehtoko, tonohra ehtxoko, àkamsuhtahra esnàr ke, kekon xarha amna. Wos hokohra ehtxoko. Ohetx mehra ehtoko, wos hokohra ehtxoko, kekon xarha amna. Onyo mehra ehtoko, kàrà hokohra ehtxoko, woràskomo komo y, kekon xarha amna, Xuknewyanahnà komo wya, ketxkonà, Txaku komo, Pawru wya.

26 Àro ke toye, Pawru, toto kom yakoro, 4 kom yakoro rma. Enmahàtxhe, tàyweronàhya-matxhàyam yawo ro nosonyhoryetxownà hatà, nyamoro rye, Pawru xarha. Totxownà xarha tà, Khoryenkom màn yonye ro komo hyaka. Amna nosonyhoryeno, ketxkon hatà, àwyanye. Amna nosonyhoryeno. Amna yosonyhoryenàr hoko rma, 7 me amna nenmahyan hamà, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro, ketxkon hatà, Pawru komo. Àro yawo ro rma rha, okno amna nàmyaha, 7 me enmahàtxhe, amna yosonyhoryetxehkatxhe rma, ketxkon hatà, Pawru komo, Khoryenkom màn yonye ro komo wya.

Arymano ynye ro komo wya Pawru yahosàthàrà on ha.

27 Taa. 7 me enmahpàra rma hak nehxakon hatà, Pawru. Osonyhoryetxehkahra rma hak nehxakon hatà. Àtoko rma Pawru yonytxownà hatà, Xuknewyana komo, Aaseya yamtar hoye omohxemo komo rma. Khoryenkom màn yawo noro yehtoko, nenytxownà hatà. Àro ke, toto komo yowakàhkahnohtxownà hatà, noro hoko. Nahohtxownà hatà, txom. 28 Onà wyaro nketxkon hatà, teryewrye ro, toto komo wya. Toto komo y, Ehsayewyana komo y, omohtxoko. Amna akoronomatxoko, ketxkon hatà. Atxke naha, mosonà. Anar me hananàhno yeryaha. Xuknewyana komo wàràhyakehe, ketxkon hatà. Kàyweronàhyamatxho komo xarha wàràhyakehe. Khoryenkom màn xarha wàràhyakehe, mosonà, ketxkonà rma haryhe tà, Pawru hoko. Khoryenkom màn yaka Kryekyana komo yokyako. Àro wyaro rma nanàhnohyako. Enyhoru rotho rma yanàhnohyako, mosonà, ketxkonà rma haryhe tà, Pawru hoko.

29 Yaworohra mak noro yokarymetxkon hatà. Xerusaryen ho Pawru yakoro nehxakonà, Tàrofemu. Kryekyana rma noro ha, Ehfesu hoye omohsaho rma, Aaseya yamtar hoye omohsaho rma. Pawru yakoro noro yonytxownà hatà, Xuknewyana komo, Aaseya yamtar hoye omohxemo komo. Àro ke, onà wyaro nketxkonà rma haryhe tà. Khoryenkom màn yaka Tàrofemu yaryak hamà, Pawru, ketxkonà rma haryhe tà, yaworohra mak hatà.

30 Àrwonàmàthàyam hoye ro, Pawru hoko ewakhàra rma haxa nehxatxkon hatà, Xerusaryen hon komo, omeroro. Àto rye rma haxa kàtatxownà hatà, àhoko. Txom, nahohtxownà hatà. Khoryenkom màn yaye nàhpexehtxownà hatà. Ahatakatxhenye rma, Khoryenkom màn yahutxownà hatà, àhotar yonye ro komo. 31 Pawru yotahatxahke nehxatxkon haryhe tà, toto komo.

Àtoko rma ekaytà komo yonytxay hatà, arymano ynye ro komo yohà ymo, Homayana rma. Tweromra ro rma haxa nohsamnohtxow hatà, Xerusaryen hon komo, omeroro, ketxkon hatà, anoto komo, àwya. 32 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, karyhe toy hatà, noro ymo ha. Arymano ynye ro komo yarày hatà, takoro. 100 komo yoh komo xarha yarày hatà. Karyhe totxownà hatà, toto komo hyaka. Dow dow dow dow, Pawru

heno yotahetxkon hatà, toto komo. Tàwyanye arymano ynye ro komo yonyetxhe rma, natàknatxownà hatà.
[33] Àhyakanye haxa toy hatà, arymano ynye ro komo yohà. Pawru yahohsoy hatà, arymano ynye ro komo wya. Nasohtohoy xarha tà, yawaka ke, osoraka ro hatà. Onok mosonà, kekon hatà, Pawru hoko. Onok mosonà. Àsok nahko haryhe, kekon hatà, toto komo wya.
[34] Anar me rha nàrwonatxkon mak hatà, toto komo, teryewrye ro. Natmeryketxkonà rma haxa mak hatà. Àro ke uhutwahra rma nehxakon hatà, noro ymo. Bàn kom yaka moson atxok ha, kekon hatà, àro ke, arymano ynye ro komo wya.
[35-36] Àwenarye tetxkon hatà, toto komo, thenyenohnà komo. Etahatxok ha, ketxkon hatà, Pawru hoko. Etahatxok ha. Etahanàr xe rma haxa nehxatxkon hatà. Àro ke Pawru yanàmtxownà hatà, arymano ynye ro komo, toto kom hona ukurunhonàr horà. Anàmsah me rma natxownà hatà, okayàmno ytxoho yarye.
[37] Àro yarye tàtotxhenye rma, bàn kom yaka owompaya nehxatxkon hatà. Àtoko rma, onà wyaro nkekon hatà, Pawru, arymano ynye ro komo yohà wya. Rorwonàmrà xe wehxaha, ayakoro, kekon hatà, àwya, Kryekyana komo rwon yaw hatà.
Hàà, Kryekyana komo rwon yaw manay hamà, kekon hatà, noro ymo. [38] Exetyana ymo me haxa khutwan haryhe. Homayana komo yarymatxahke nehxak hatà, noro ymo ha, kekon hatà. Àhyaka nohsamnohyatxok hatà, waha komo, 4 mew kom hatà. Ahehnaka naryatxok hatà, noro ymo ha, kekon hatà. Noro ymo mehra kat manaye, kekon hatà, arymano ynye ro komo yohà, Pawru wya.
[39] Neyukye hatà, Pawru. Norohnà uro, kekon hatà. Xuknewyana haxa uro, Tahsu honotho rma, Seryeseya yamtar honotho rma. Anaro owto yoho rma haxa naha, rowtotho, kekon hatà. Rorwonàmrà xe wehxaha, toto kom yakoro, moxam yakoro, kekon hatà, Pawru.
[40] Hàà, kasko kahpa, kekon hatà, arymano ynye ro komo yohà. Kasko kahpa, àwyanye.
Okayàmno ytxoho yawo rma nehxakon hatà, Pawru. Natahoyotkay hatà, tatàknye harha toto komo yehtxoho me. Dà, natàknatxehkatxownà hatà, nyamoro, omeroro. Àro ke nàrwonàmye hatà, Pawru, Xuknewyana komo rwon yaw hatà.

22

Xerusaryen hon komo wya Pawru yoskarymatxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro nkekon hatà, Pawru, toto komo wya. Rokukur komo y, rohoryen komo y, koskarymax haka, owyanye. Uro enytxatxoko, kekon hatà, àwyanye.
[2] Xuknewyana komo rwon yawo ryhe nàrwonakon hatà, Pawru, ànenytxanàr kom me. Àro ke, tatàknye rma haxa nehxatxkon hatà.
[3] Onà wyaro nkekon xarha tà. Xuknewyana ryhe uro, kekon hatà. Tahsu ho konuruye, Seryeseya yamtar hon ho. Tano ryhe tompamnohsom me wehxakonà, Xerusaryen ho. Kamaryewu ryhe, rompamnohnye ro me nehxakonà, kekon hatà. Khoryen heno komo rwonàmàthàrà yawo ro rma haxa, tompamnohsomà ro me wehxakonà, kày-weronàhyamatxho kom yawo ro rma haxa mak ha. Khoryenkomo yoyuknuru xe rma haxa wehxakonà, kekon hatà. Àro wyaro rma rha, Khoryenkomo yoyuknuru xe manatxow hamà, omnyam xarha, amnye rma, kekon hatà, Pawru, toto komo wya.
[4] Weryewhamnohyatxkonà, Txesusu mryenon heno komo, Khoryenkomo hyaka kany kom me naha, Txesusu, kany heno komo rma. Kàrkomo heno komo, woràskomo heno komo xarha, wasohtetxkonà, kekon hatà. Watxa ymo yaka wahryempetxkonà. Wetahahetxkon xarha, kekon hatà, Pawru. [5] Yaworo koskarymehe. Àro wyaro ryexetxhàrà rma hutwetxhe, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà ymo, horykomo komo xarha, tosonytxaxemà ro komo rma, omeroro, kekon hatà. Nyamoro ryhe, rotonàr hoko nmenhotxownà, Damasku hon komo hyaka, kukukur komo hyaka rma. Àro ke, Damasku hona àtoye. Àton heno komo yahosnàr xe wehxakon haryhe, kekon hatà. Txesusu

mryenon heno komo rma yahosnàr xe wehxakon haryhe. Asohtonàr komo xe wehxakon haryhe. Xerusaryen hona soknàr komo xe wehxakon haryhe, anàhnohrà kom horà, kekon hatà, Pawru, toto komo wya.

6 Asama yarye rotontoko, awasànà ymo wenyeye, Damasku hahnoke rma ryehtoko, kekon xarha tà. Kàmàmà thataw ehtoko, nawasmeye, awasànà ymo, kahe yaye ro. Bamtotàhkaxe ro nawasmeye ymo, kekon hatà. 7 Yukryeka hona kehurkaye. Àrwo wenytxaye. Sawru y, Sawru y, àsok tawro uro meryewhamnohyano, kaye, rowya, kekon hatà. 8 Rohà y, onok omoro, àkaye, àwya. Txesusu uro ha, Nasarye honotho, kaye, rowya. Uro meryewhamnohyaha, kaye, kekon hatà, Pawru. 9 Rakoron komo ryhe, awasànà ymo yonytxownà hatà. Txesusu rwonà yonytxahra mak nehxatxkon hatà, kekon hatà. 10 Rohà y, àsok ryesnàr xe manaye, àkaye, àwya, kekon hatà. Onà wyaro nkaye, Kohkomo, rowya. Asanàmko harha, kaye. Àtoko rma, Damasku hona, kaye, kekon hatà. Àsok hana oyesnàr xe wehxan ha. Àro rma yokarymehe, ranoto, owya, owto ymo ho oyehtok mak ha, kaye, Kohkomo, rowya, kekon hatà, Pawru, toto komo wya.

11 Awasànà ymo hoye ro enhura harha wehxakonà, thenyehra rma haxa awasmenàr ke, kekon xarha tà. Àro ke, ramor hoko ratxownà, rakoron komo. Damasku hona amna nahatakaye, kekon hatà, Pawru.

12 Àto nehxakonà, Ananeyasà. Khoryenkom hokono ro me nehxakon hatà, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro hatà. Noro hoko ryhe, ohxe xaxa naha, mosonà, kany me nehxatxkon hatà, Xuknewyana komo, Damasku hon komo, kekon hatà. 13 Noro rma nomokye, rohyaka. Onà wyaro nkekonà, rowya. Sawru y, rowtà rma omoro ha, kekonà. Oyontehe harha hampànà, kekonà, rowya. Àtoko rma kontay harha. Ananeyasà wenyeye, kekon hatà, Pawru, toto komo wya.

14 Onà wyaro nkekon xarha, Ananeyasà, rowya, kekon hatà. Awahanonkay hatà, Khoryenkomo. Khoryen heno komo horyenànho rma noro ha, kekonà, rowya, kekon hatà. Awahanonkay hatà, tàwya onà wyaro exko ha katxho me oyehtxoho me, kekonà, Ananeyasà. Awahanonkay hatà, owya enyhoru xaxa yonytxoho me, owya àrwon yonytxatxho me xarha, kekonà, rowya. Noro rma menyako. Menytxek xarha, kekonà, Ananeyasà, rowya, kekon hatà, Pawru. 15 Tokarymaxe anyakyan hatà, noro ha, toto komo hyaka, omeroron komo hyaka, kekon xarha, rowya. Àwyanye mekarymen hatà, onenyetxhàrà, onenytxatxhàrà xarha, kekonà, Ananeyasà, rowya, kekon hatà. 16 Àro ke àramampàra exko, kekon xarha, rowya. Asanàmko hxa ha. Ataymompoko, kekon xarha, rowya. Kohkom me naha, Txesusu, kasko. Noro yakoro rma orwonàmko, kekon xarha, rowya. Ranhànàtho towko, tonyhoryexem me ryehtxoho me, kasko, àwya, kekonà, Ananeyasà, rowya, kekon hatà, Pawru, toto komo wya.

17 Xerusaryen hona harha komokye, kekon xarha tà. Khoryenkom màn yaka àtoye, Khoryenkom yakoro àrwonàmso. Rorwonàmnàtoko rma, Kohkomo wenyeye, rosenyetnàrà wyaro. 18 Onà wyaro nkekonà, noro, rowya, kekon hatà, Pawru. Xerusaryen hoye àtoko hxa hampànà, kekonà, rowya. Owya rokarymantoko, oyonytxahra ro mak natxhe ha, tanon komo, kekonà. Àro ke, tan àramampàra exko. Àtoko hxa hampànà, kekonà, Kohkomo, rowya, kekon hatà, Pawru. 19 Onà wyaro haxa weyukye. Àna matà, rohà y, àkekonà. Ronytxetxow hamà, tanon komo, àsok tawro hana, tàwyanye omryenon komo yeryewhamnohnyenhàr me rohutwanàr ke, àkekonà, kekon hatà. Anaro rha ohsamnohtoho kom yaka àtekonà, omryenon komo yahosnàr horà, àkekonà, àwya. Watxa ymo yaka wahryemyatxkonà. Àhpokhetxkon xarha, àkekonà. Àro wyaro ryexetxhàrà hutwetxow hamà, tanon komo, àkekonà, Kohkomo wya, kekon hatà, Pawru. 20 Àwyanye Estefaw heno yotahantoko, àto wehxakonà, àkekon xarha, àwya. Àwyanye oyokarymanye ro heno wayehkantoko rma, àhyawonye rma wehxakonà, àkekonà, kekon hatà. Totahahorye nehxakonà, Estefawu, rowya, àkekonà. Noro heno yotahany womun komo wenyakonà, àkekonà. Àro wyaro ryexetxhàrà hutwetxow hamà, tanon komo. Àro wyaro omryenon komo yeryewhamnohnyenhàrà rma yonytxetxow hamà, anar me harha ryesnàr ke,

àkekonà, Kohkomo wya, kekon hatà, Pawru. [21] Onà wyaro haxa nkekonà, noro, rowya.
Àtoko rma haxa hampànà, Xerusaryen hoye, kekonà. Meya rma haxa dyakyaha hampànà,
Xuknewyanahnà komo hyaka, kekonà, Kohkomo, rowya, kekon hatà, Pawru, toto komo
wya.

Pawru wya Homayana ryhe uro katxhàrà on ha.

[22] Àro wyaro noskarymay hatà, Pawru. Wahoro htxero, ohxe nenytxetxkonà htxer
hakahpa tà, toto komo. Àwya, dyakyaha hampànà, Xuknewyanahnà komo hyaka, kekonà,
Kohkomo, rowya, katxhe rma, ewakhàrà harha nehxatxkon hatà. Onà wyaro nketxkon
hatà, teryewrye ro hatà. Etahatxoko yxak ha, ketxkon hatà. Etahatxoko yxak ha.
Totahahorye xak naha, ketxkon hatà. [23] Kowontetxkon hatà. Fow fow, twomun komo
yahmerketxkon xarha tà. Yukryeka yarymetxkon xarha tà, fom, txaray, ewakhàra rma
haxa tesnàr komo ke hatà.

[24] Àro ke, bàn kom yaka Pawru yarhoy hatà, arymano ynye ro komo yohà. Àsok tawro
hana nàrwonatxow ha, moson hoko, kekon hatà, tàwya rma. Pawru yanhànà hutwahra
rma nehxakon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, arymano ynye ro komo wya.
Àhpohtxoko, oskarymatxho me, kekon hatà.

[25] Àro ke, Pawru yahomomtxownà hatà, tàwyanye àhpoknyàr horà. Tàhpokhera ro rma
haka, onà wyaro nkekon hatà, Pawru, 100 komo yohà wya. Homayana ryhe uro, kekon
hatà. Homayana kom katà màhpokyatxowà. Anhàn komo hutwahra rma oyehtokonye,
màhpokyatxowà. Nyamoro rma tàhpokhoryehra natxow hamà, kekon hatà, Pawru, 100
komo yohà wya.

[26] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, tohà hyaka toy hatà, 100 komo yohà. Arymano ynye
ro komo yohà ymo hyaka rma toy hatà. Toto kat màhpokheno, kekon hatà. Ohxe mpàn
exko, noro hoko. Homayana me nay hatà, kekon hatà, 100 komo yohà, tohà wya.

[27] Àro ke, Pawru hyaka toy hatà, eh komo ymo. Yaworo oskarymako, rowya, kekon hatà,
àwya. Homayana me manaye, kekon hatà.

Àhà, noro mat uro, kekon hatà, Pawru, àwya.

[28] Onà wyaro nkekon hatà, noro ymo. Homayanahnà me ryhe konuruye, uro, kekon
hatà. Rotxenyerunutho hona Homayana me harha koteryeye, kekon hatà. Thenyehra
rotxenyerunutho wàmye, Homayana me harha ryehtxoho me, kekon hatà, arymano ynye
ro komo yohà.

Uro haxa ryhe, Homayana me rma konuruye, Homayana muru kaxe, kekon hatà, Pawru,
àwya.

[29] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, Pawru hyaye totxownà hatà, arymano ynye
ro komo, àhpoknye komo. Àhpokhera nehxatxkon hatà, toseryehrà komo ke. Eh
komo xarha, noseryehyakon hatà, tàwya Homayana me Pawru hutwanàr ke hatà, tàwya
ahomomponàr ke hatà.

[30] Sa, nenmahye hatà. Pawru hoko, Xuknewyana komo yonytxanàr xe nehxakon hatà,
arymano ynye ro komo yohà. Àsok tawro hana noro hoko nàrwonatxowà, nyamoro ha,
kekonà rma hatà, tàwya rma. Àro ke, Xuknewyana yoh komo yanyekhoy hatà. Kho-
ryenkom màn yonye ro yoh komo rma yanyekhoy hatà. Tosonytxaxemà ro komo xarha
yanyekhoy hatà. Omeroro rma nohsamnohtàkatxownà hatà. Pawru yahomompokahoy
hatà, arymano ynye ro komo yohà. Narhoy hatà, ohsamnohxemo komo hyaka. Nyamoro
yamrakataka neryhoy hatà.

23

Xuknewyana yoh komo yatameryekatxhàrà on ha.

[1] Horykomo komo yonytxehkekon hatà, Pawru. Tosonytxaxemà ro komo rma yonytx-
ehkekon hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Rokukur komo y, onà wyaro
koskarymehe, owyanye, kekon hatà. Khoryenkomo nenyàr me ryhe, ohxe roro ehxah me

kehutwehe. Rohnawo yaworo ryehutwantoko rma, ohxe roro ehxah me kehutwehe, kekon
hatà, Pawru.
[2] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, ewakhàra nehxakon hatà, Khoryenkom màn yonye
ro komo yohà ymo. Ananeyasà rma noro hatà. Àhotakahatxok ha, kekon hatà, Pawru
hoko, àton komo wya, àmàhton komo wya. Àhotakahatxok ha, kekon hatà.
[3] Onà wyaro haxa nkekon hatà, Pawru, àwya. Khoryenkomo mpànà oyotaheno, kekon
hatà, àwya. Khoryenkomo mpànà oyotaheno, yaworonohnà me oyesnàr ke mak ha. Àsok
tawro hana. Ohxe mosonyhehe rma haryhe, kekon hatà. Kàyweronàhyamatxho kom
yawo ro amna oyonytxehe, màkehe rma haryhe, kekon hatà, Pawru. Kàyweronàhya-
matxho kom yawo rohra mak manaha ha. Àsok tawro hana. Owya rohotakahahontoko
rma, àro yawo rohra manay hamà, kekon hatà, Pawru, Ananeyasà wya.
[4] Àsok tawro màwàràhyaken harha, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà, ketxkon
hatà, àton komo, Pawru wya.
[5] Rokukur komo y, mosonà ywenyeke wahko, kekon hatà, Pawru. Khoryenkom màn
yonye ro komo yoh me moson hutwahra wahko. Rowya uhutwantok haxa, àro wyaro
kahra ryesnàràtho haryhe, kekon hatà. Àro wyaron komo wàràhyakahra wehxaha,
Khoryenkom karyehtan yawo ro ryehtxoho me, oyoh komo wàràhyakahra ehtxoko
katxhàr yawo ro rma ryehtxoho me, kekon hatà, Pawru.
[6] Àsok hana nehxatxkon ha, tosonytxaxemà ro kom ha. Saknusew kom me nehxatxkon
hatà, ukukuru komo. Farysew kom me haxa nehxatxkon hatà, ukukuru komo xarha. Àro
wyaro anar me rha nenytxownà hatà, Pawru. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, teryewrye
ro, àwyanye. Rokukur komo y, Farysewu ryhe uro, kekon hatà, teryewrye ro hatà. Farysew
me nehxakonà, royàm peno. Farysew me rma rha wehxaha, uro xarha, kekon hatà.
Farysew komo wyaro, onà wyaro kany me wehxaha. Kwayhàtxhenye, tasanàmyatxhe
harha, kany me wehxaha, kasanàmtoho kom hona ron kaxe. Àro hoye ro ryhe, atxke xak
manaha katxho me wehxan hamà, onenytxanàr kom me, kekon hatà, Pawru.
[7] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, nosoyatxkon hatà, tosonytxaxemà ro komo,
Pawru hoko. Àme ryehra harha nàrwonatxkon hatà. Natameryeketxkon harha tà,
Farysew komo, Saknusew kom yakoro. [8] Àsok tawro hana. Kwayhàtxhenye, asanàmpàra
ro mak tehxatxhe ha, kany me natxhe, Saknusew komo. Ehxera ro mak natxhe ha, kahe
yawon komo, totohnà rma, kany me xarha natxhe. Ehàmnà komo ehxera ro mak natxhe
ha, kany me xarha natxhe, Saknusew komo. Anar me kany me natxhe, Farysew komo. Àro
ke nosoyatxkon hatà, Pawru rwonàmàthàr hoye ro hatà.
[9] Natmeryketxkon mak hatà, thenyehra rma haxa mak hatà. Nasanàmtxownà hatà,
Farysew kukuru komo, àyweronàhyamano ynye ro kukuru komo rma. Onà wyaro
nketxkon hatà, Pawru hoko. Ohxe we naha ha, mosonà, amna wya, ketxkon hatà. Moson
yanhànà, ehxera we naha ha, amna wya. Totohnà yano me hana nekarymen ha, ehàmnà
rma yano me hana, ketxkon hatà. Kahe yawon yano me hana, Khoryenkomo nànyaketxho
yano me hana nekarymen ha, mosonà. Àro ke, ohxe mpàn tenytxatxe, noro rwonà,
ketxkon hatà, Farysew komo, Pawru hoko.
[10] Waha komo wyaro nosoyatxkon hatà. Àwyanye Pawru yampokryekanàr hona
nenyakon hatà, arymano ynye ro komo yohà. Àro ke arymano ynye ro komo nyakye hatà.
Pawru suhtatxko ha, tosonytxaxemà ro komo hyaye, kekon hatà, àwyanye. Sokhohra
nyamoro yehtoko, tahoxerye ehtxoko, àhokonye. Bàn kom yaka harha noro atxoko, kekon
hatà, arymano ynye ro komo yohà.
[11] Taa. Kokmamye hatà. Kohsaya rma nomokye hatà, Kohkomo, Pawru hyaka.
Towankaryhe exko, kekon hatà, àwya. Uro mekarymeko rma, tanon komo wya,
Xerusaryen hon komo wya. Àro wyaro rma rha mpànà uro mekarymehe xarha, Homa
hon komo wya xarha. Àro ke, towankaryhe exko, kekon hatà, Kohkomo, Pawru wya.

Xuknewyana kukuru komo wya Pawru fufurymatxhàrà on ha.

12 Sa, nenmahye hatà. Pawru fufurymetxkon hatà, Xuknewyana kukuru komo. Pawru
tetahatxe, ketxkon hatà. Pawru tetahatxe. Kàwyanye etahahra ro rma haka, asahx-
emtohra rma hak tehtxe, ketxkon hatà. Kasahxemtontokony haxa, Khoryenkom hak
komtatkatxowà, ketxkon hatà, Pawru yotahanàr xe rma haxa tesnàr komo ke hatà. 13 Àro
wyaro nosonytxatxownà hatà, nyamoro rye. 40 yoho nyhe nehxatxkon hatà, àyakenon
komo.
14 Àro ke totxownà hatà, Xuknewyana yoh komo hyaka, Khoryenkom màn yonye ro yoh
komo hyaka rma, horykomo komo hyaka xarha. Noskarymatxownà hatà, àwyanye. Onà
wyaro amna nosonytxano, amna rye rma, teryewrye ro, ketxkon hatà. Pawru tetahatxe
kan amna. Kàwyanye etahahra ro rma haka, asahxemtohra rma hak tehtxe, kan xarha
amna, ketxkon hatà. Kasahxemtontokony haxa, Khoryenkom hak komtatkatxowà, kan
xarha amna, ketxkon hatà, horykomo komo wya. 15 Àro ke, onà wyaro ehtxoko, omnyamo,
tosonytxaxemà ro kom yakoro xarha, ketxkon xarha tà. Arymano ynye ro komo yohà
hyaka àtotxoko. Pawru yonytxanàr xe xarha amna naha, yaworo amna wya uhutwatxho
me, màketxhe ha, noro wya. Àro ke Pawru ànyahko, amna hyaka, amna wya enytxatxho
me, màketxhe ha, àwya, ketxkon hatà. Àro wyaro owyanye katxhe rma, Pawru yomoknàr
hona ro amna naha. Ohyakanye omoknàtoko rma, amna netahehe ha, ketxkon hatà,
Xuknewyana yoh komo wya.
16 Àto nehxakon hatà, bàryekomo, Pawru mxekrà hatà, Pawru wosànà mryer hatà. Noro
ryhe, Pawru xanhàn komo yosonytxatxho yonytxay hatà. Àro ke toy hatà, arymano ynye
ro kom màn yaka. Nekarymay hatà, Pawru wya. 17 Àro ke 100 komo yohà yanyekye hatà,
Pawru. Moson bàryekomo arko, oyoh komo hyaka, kekon hatà. Noro yakoro tàrwonàmrà
xe nay hatà, kekon hatà, Pawru, 100 komo yohà wya.
18 Àro ke narày hatà, arymano ynye ro komo yohà hyaka. Pawru ranyeknyo, kekon hatà,
àwya. Watxa ymo yawono rma ranyeknyo. Moson bàryekomo yoknàr xe nahko hatà,
rowya, ohyaka. Tàrwonàmrà xe nay hatà, mosonà, ayakoro, kekon hatà, 100 komo yohà.
19 Bàryekomo yahosày hatà, arymano ynye ro komo yohà. Amor hoko narày hatà, anar
komo nenytxahtor me àrwonàmrà horà. Àsok tawro xe manaye, rowya, kekon hatà, àwya.
20 Pawru hoko nosonytxatxow hatà, Xuknewyana kukuru komo, kekon hatà, bàryekomo.
Pawru ànyahko, amna hyaka, tosonytxaxemà ro komo hyaka rma, ketxow hatà, eh
komo, owya, kekon hatà. Awanaworo amna hyaka ànyahko, amna wya enytxatxho
me, yaworo amna wya uhutwatxho me, ketxow hatà, owya, kekon hatà, bàryekomo.
21 Ànyakhera mpàn exko, kekon xarha tà. Àsok tawro hana. Noro tonàr hona ro asama
yawo momokyatxow hatà, àmryenon komo, waha komo rma. 40 yoho nyhe natxow
hatà, kekon hatà. Pawru tetahatxe, kanyenhàr me natxow hatà. Kàwyanye etahahra
ro rma haka, asahxemtohra rma hak tehtxe, kanyenhàr me xarha natxow hatà, kekon
hatà. Kasahxemtontokony haxa, Khoryenkom hak komtatkatxowà, kanyenhàr me xarha
natxow hatà, kekon hatà. Thona ro natxow hatà. Owya noro ànyakyaha tawro hona ro
rma natxow hatà, kekon hatà, bàryekomo, arymano ynye ro komo yohà ymo wya.
22 Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, bàryekomo nyakye hatà, noro ymo. Ekarymahra
xaxa mpàn exko ha, kekon hatà. Wekarymano, arymano ynye ro komo yohà wya, kahra
xaxa mpàn exko ha, toto komo wya, kekon hatà, àwya.

Kofehnakno hyaka Pawru nyaketxhàrà on ha.

23 100 komo yoh komo yanyekye hatà, arymano ynye ro komo yohà ymo. Asako
nanyehtxownà hatà. Onà wyaro nkekon hatà, àwyanye. Arymano ynye ro kom hak
nosonyhoryetxowà, Pawru kurunhony komo, tàhror ho tàtosom komo rma, 200 komo
rma, kafaru mkawo tàtosom komo xarha, 70 komo rma, tamoyenkem komo xarha, 200
komo rma rha, kekon hatà. Osonyhoryetxoko, nyamoro yakoro, otonàr kom horà.
Kohsaya màtetxhe ha, 9 oras me ehtoko. Sesaryeya hona ryhe màtetxhe ha, kekon hatà,
arymano ynye ro komo yohà ymo. 24 Kafaru xarha xenytxoko, àmkawo Pawru totho me.

Noro maryatxhe ha, kofehnakno hyaka, Feeryesà hyaka rma. Ohxe mpànà maryatxhe ha,
àhyaka, kekon hatà, noro ymo, 100 komo yoh komo wya, asakon komo wya.
[25] Onà wyaro nmenhoy hatà, noro ymo, Feeryesà hyaka. [26] Krawdyu Eryeseyasà uro.
Feeryesà omoro. Kofehnakno omoro. Ehonomnà rma omoro. Ohyaka àmenhehe. Ohxe
manaye. [27] Toto ànyakyaha, ohyaka. Noro yahohsatxoko, Xuknewyana komo. Emtatka-
haya nehxatxoko. Emtatkahaya ehtokonye rma, àhyakanye amna nteko, arymano ynye ro
kom yakoro. Homayana me noro yehtxoho amna nenytxeko. Àro ke amna nkurunheko,
Xuknewyana kom hona. [28] Àwyanye noro yanhànà yokarymanàr xe wehxaknan haryhe.
Uhutwanàr xe wehxaknan haryhe. Àro ke noro waryako, àhyakanye, tosonytxaxemà ro
komo hyaka rma. [29] Noro hoko nàrwonatxkenano, tàyweronàhyamatxho kom yawo rohra
noro yehtxoho hok hatà. Twayehkahoryehra mak nehxaknano, rowya. Watxa ymo yaka
tahryemporyehra mak nehxaknano, rowya. [30] Noro fufurymatxow hatà, ukukuru komo.
Àro wyaro wenytxano. Àro ke amamehra ànyakyaha, ohyaka. Onà wyaro àkan xarha,
àxanhàn komo wya. Feeryesà hyaka àtotxoko, owyanye noro yanhànà yokarymatxho me,
àkano, àwyanye. Feeryesà ryhe oyonytxetxhe ha, àkano, àwyanye. Àro ke ànaha kahpa.

Àro wyaro nmenhoy hatà, arymano ynye ro komo yohà ymo, Feeryesà hyaka.

[31] Àro ke, Pawru yatxownà hatà, arymano ynye ro komo, toh komo rwon yawo ro hatà.
Kohsaya natxownà hatà, Antepatryekne hona. [32] Enmahàtxhe, bàn kom yaka totxownà
harha tà, ukukuru komo. Tàhror ho tàtosomà ro komo rma nyamoro hatà. Kafaru mkawo
tàtosomà ro kom haxa, Pawru yatxownà rma hatà.
[33] Sesaryeya hona nahatakatxownà hatà. Tahatakatxhenye rma, totxownà hatà,
Feeryesà hyaka, kofehnakno hyaka. Eryeseyasà karyehtanà yàmtxownà hatà, àwya.
Pawru yàmtxownà xarha tà, àwya.
[34] Eryeseyasà karyehtanà yonyey hatà, Feeryesà. Tàwya xenyetxhe rma, onà wyaro
nkekon hatà, Pawru wya. Eten yamtar honotho me manaye, kekon hatà, àwya. Seryeseya
yamtar honotho me wehxaha, kekon hatà, Pawru.
[35] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, onà wyaro nkekon xarha tà, Feeryesà. Axanhàn
komo yomokàtxhe, kanyekyaha, rowya oyonytxatxho me, kekon hatà, Pawru wya. Onà
wyaro nkekon xarha tà, tanoto komo wya. Moson xenytxoko, kekon hatà. Moson
xenytxoko. Tahuso hak nahko, romànà ymo yawo, kofehnakno mànà ymo yawo, kekon
hatà, àwyanye. Eroknes heno yano me txexahotho rma àro hatà, kofehnakno mànà ymo.

24

Xuknewyana yoh komo wya Pawru yokarymatxhàrà on ha.

[1] 5 me enmahàtxhe, toy hatà, Ananeyasà, Khoryenkom màn yonye ro komo yohà
ymo. Sesaryeya hona totxownà hatà, Ananeyas komo, horykomo kukuru kom yakoro
xarha. Toto yatxownà hatà, takoronye. Tàrwonhoryemà ro me nehxakon hatà, noro
ha. Onytxano ynye komo wya toto yokarymanye ro me nehxakon hatà. Tehturu rma
noro hatà. Pawru yanhànà yokarymatxownà rma haryhe tà, nyamoro ha, Feeryesà wya,
kofehnakno wya.
[2] Àro ke Pawru yanyekhoy hatà, Feeryesà. Omokàtxhe rma, noro yanhànà hut-
wamohsekonà rma haryhe tà, Tehturu. Onà wyaro nkekon hatà. Feeryesà y, ehonomnà me
xaxa manaha, amna wya, kekon hatà. Ohxe xaxa manaha, amna wya, Xuknewyana komo
wya. Amna kayaryet me oyehtxoho hoye ro, teryehorye rma haxa amna naha, kekon hatà.
Amna yowakryenye ro me manaha. Ohxe harha amna naha, amna kayaryet me oyesnàr
ke mak ha, kekon hatà. [3] Àro ke, ohxe xaxa manaha kehe amna, omeroro, owya, thenyehra
rma haxa owya amna yowakryenàr ke, kekon hatà, Tehturu. [4] Mexehra mak kàrwonaha,
ayakoro. Mexe nyhe txko uro enytxako, kekon hatà, Feeryesà wya.
[5] Mosonà ryhe, anhà ro mak moson ha, amna wya, kekon hatà, Pawru hoko. Anaro rha
owto hona tàtosom me naha. Àto Xuknewyana kom yehtoko, neryehoketxhe, anar me
tàwya àhananàhrà komo ke. Nasarye honotho kom kukuru me naha. Nyamoro yoh me

rma naha, kekon hatà, Tehturu, Pawru hoko. [6] Khoryenkom mànàtho yanàhnohtxahke
nehxako. Àro ke amna nahohsako, kekon hatà. Amna yweronàhyamatxho yawo ro
noro yonytxanàr xe amna nehxaknano. [7] Nomokyak mak ha, Eryeseyasà, arymano
ynye ro komo yohà. Tahoxerye rma haxa Pawru yaryako, noro ha, amna hyaye, kekon
hatà, Tehturu. [8] Noro yanhànà yokarymanàr xe oyehtokonye, Feeryesà hyaka àtotxoko,
keknano, Eryeseyasà, amna wya, kekon hatà. Àro ke omoro rma, moson enytxako, owya
anhànà hutwatxho me. Owya enytxatxhe rma, yaworo màkatxow hamà, moson yanhàn
hoko, màken hamà, amna wya, kekon hatà, Tehturu, Feeryesà wya.

[9] Àro wyaro rma rha Pawru hoko nàrwonatxkon xarha tà, Xuknewyana yoh komo.
Yaworon xaxa mpànà mokro nkan ha, ketxkon hatà, Feeryesà wya.

Feeryesà wya Pawru yoskarymatxhàrà on ha.

[10] Pawru wetxe neramay hatà, Feeryesà, kofehnakno. Fow kay hatà, tamor ke. Àro ke
neyukye hatà, Pawru. Teryehorye rma haxa wehxaha, owya roskarymanàr ke, kekon hatà.
Amna yonytxanye ro me manaha. Yake ro àtxemnyehàntaxah me manaha, amna wawo,
Xuknewyana kom wawo. Àro ke, teryehorye rma haxa wehxaha, ronytxany me oyesnàr
ke, kekon hatà, Pawru, Feeryesà wya.

[11] Xerusaryen hona àteko, Khoryenkomo yowakryexe, kekon xarha tà. 7 me marma
konmahyako, àto. 5 me xarha konmahyako, tano, Sesaryeya ho. Àro wyaro ryexetx-
hàrà yokarymetxhe, anar komo, owya yaworo kany me rohutwatxho me, kekon hatà.
[12] Xerusaryen ho ryehtoko, anar komo yameryekahra ro mak wehxaknano. Toto komo
yeryehokahra ro mak wehxaknano, kekon hatà. Àro wyaro ohxe roro wehxaknano,
Khoryenkom màn yawo ryehtoko, Xuknewyana yohsamnohtoho kom yawo ryehtok
xarha, owto ymo yosamar yawo ryehtok xarha, kekon hatà. [13] Ranhànà yokarymetxhe
rma haryhe, moxamo. Yaworohra mak rokarymetxhe. Ranhànà hutwamohsohra ro mak
natxhe ha, owya, ehxera esnàr ke, kekon hatà, Pawru.

[14] Anatoko yaworo haxa rokarymetxhe, moxamo, kekon xarha tà. Anar me thananàh-
somà ro kom kukuru me naha, Pawru, ketxhe, rohoko, Khoryenkomo hyaka kany kom me
naha, Txesusu, kany me ryesnàr ke mak ha. Àro wyaro tàwyanye tatoko rma, yaworo
rokarymetxhe, kekon hatà. Àsok hana natxow ha, Txesusu mryenon kom ha. Àsok
hana amna nay ha. Onà wyaro amna naha ha. Xuknewyana horyen heno komo wyaro
Khoryenkom hokon me amna naha, kekon hatà. Xuknewyana komo yweronàhyamatxho
yawo ro xarha amna naha. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho
yawo ro xarha amna naha, kekon hatà, Pawru. [15] Moxamo wyaro rma rha, onà wyaro kany
me amna naha. Kwayhàtxhenye tasanàmyatxhe kany me amna naha, kekon hatà. Ohxe
ehxemotho komo rma, atxke ehxemotho komo xarha, omeroro nasanàmyatxhe harha,
kany me amna naha. Anàmno ynye me Khoryenkom yehtxoho hona ro amna naha, kekon
hatà, Pawru. Àro wyaro rma rha wehxaha, uro xarha, Txesusu mryenon me ryesnàr
ke. [16] Àro ke, rohnawo yaworo ryehutwantoko, ohxe wehxaha kanye ro me ryesnàr xe
wehxaha, Khoryenkomo nenyàr me, toto komo nenyàr me xarha, kekon hatà, Pawru.

[17] Amnyehra àtoye, rowto hoye, Xukneya yamtar hoye rma, kekon xarha tà. Anaro rha
owto ho yake ro rotxemnyehàntatxhe, komokyak harha. Anar komo nàmàtho wekyako,
Xukneya yamtar hon komo yowakryexe, ànyahpàn komo rma yowakryexe, àkatxhomnà
komo rma yowakryexe. Khoryenkomo yowakryex xarha komokyako, kekon hatà, Pawru.
[18] Khoryenkom hoko rma ryehtoko, ronyatxoko, roxanhàn komo. Khoryenkom màn
yawo wehxaknano, kekon hatà. Amna yweronàhyamatxho yawo ro osonyhoryexaho
rma wehxaknano. Toto komo yohamnohpàra wehxaknano. Tatàknye rma wehxaknano,
kekon hatà. Àto ryehtoko, ronyatxoko, Xuknewyana kukuru komo, Aaseya yamtar hoye
omohxemo komo rma, kekon hatà, Pawru.

[19] Nyamoro ryhe, tan tehxorye nahtxok haryhe, kekon xarha tà. Rohoko tàrwonàmrà
komo xe tehtokonye, owya rma rokarymany me tehxorye nahtxok haryhe, kekon hatà,
Pawru, Feeryesà wya. [20] Àsok haxa katà rokarymetxowà, moxamo. Tosonytxaxemà

ro komo wya roskarymantoko, atxke kat wehxaknano, àwyanye. Ohxe rma haxa we
koskarymek ha, kekon hatà. [21] Onà wyaro rowya tatok haxa, atxke wehxaknan hamà,
àwyanye. Kwayhàtxhenye tasanàmyatxhe harha kany me ryehtxoho hoye ro ryhe, atxke
xak manaha katxho me wehxan hamà, amnye rma, onenytxanàr kom me, àkeknan mak
haryhe, teryewrye ro, àwyanye. Àro wyaro rma rowya tatoko, atxke wehxaknan hamà,
àwyanye, kekon hatà, Pawru, Feeryesà wya. Àro wyaro noskarymay hatà, àwya.

Feeryesà wya tahuso rma Pawru yeryetxhàrà on ha.

[22] Khoryenkomo hyaka kany kom me naha, Txesusu, kany komo hutwekonà rma
hatà, Feeryesà. Ekaytà komo yonytxekonà rma hatà, yaworo hatà. Àro ke, onà wyaro
nkekon hatà, Pawru xanhàn komo wya. Àsok hana àken ha, moson hoko, ohxe hana,
atxke haxa hana, kekon hatà. Kahra hak wehxaha. Amnye àkehe haxa ha, owyanye,
Eryeseyasà yomokàtxhe, arymano ynye ro komo yoh yomokàtxhe rma, kekon hatà,
Feeryesà, àwyanye.

[23] Onà wyaro nkekon xarha tà, 100 komo yohà wya. Ohxe mpàn xenyko, mosonà,
kekon hatà, àwya, Pawru hoko. Tahuso rma hak nahko. Ohxe rma noro txeryko, kekon
hatà. Àmryenon kom hak nomohtxowà, xenyxe. Àhorohkahranye exko. Nyamoro hak
nomohtxowà, ewakryexe, kekon hatà, Feeryesà, 100 komo yohà wya.

[24] Taa. Mexe nyhe txko ehxah me, nomokye harha tà, Feeryesà, Sesaryeya hona.
Thetx yokye hatà. Dàrusera rma noro hatà, Feeryes hetxe. Xuknewyana rma mok
nehxakon hatà, Dàrusera. Pawru yanyekhoy hatà, Feeryesà, tàhyaka. Kryestu Txesus
hona kàwyanye xenytxoho yokarymay hatà, Pawru, àwya. [25] Ohxe xaxa kesnàr komo xe
naha, Khoryenkomo, kekon xarha tà, àwya. Kanhàn kom hona kosowyomanàr komo xe
naha. Àro wyarohra kehtokony haxa, amnye, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, kany
me naha, noro ha, kàwyanye, kekon hatà, Pawru.

Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, noseryehyakon hatà, Feeryesà. Àtok hakahpa harha,
kekon hatà, Pawru wya. Àtok hakahpa harha. Amnye, àhokohra ryehtoko, kanyekyaha
xarha, kekon hatà, Feeryesà.

[26] Àro wyaro tàwya tatoko rma, onà wyaro nehutwekonà rma hatà, tàhnawo. Rotx-
enyerunu yàmyan hana, Pawru, rowya, tonampatakanàr horà, kekon hatà, tàwya rma.
Àro ke, yake ro Pawru yanyekye hatà. Yake ro nosonytxatxownà hatà.

[27] Tahuso rma hak noro yeryakon hatà, Feeryesà. Xuknewyana komo yeryehotanàhrà
xan kax mak nehxakon hatà. Àro wyaro rma 2 me txemnyehàntatxownà hatà. 2 me
tàtxemnyehàntatxhe rma, toy hatà, Feeryesà. Kofehnakno mehra harha nehxakon hatà.
Àhryetayo me nomokye hatà, anaro. Pohseyu Festu rma noro hatà.

25

Pawru wya Sesa hyaka haxa ronyaknyàr xe wehxaha owya katxhàrà on ha.

[1] Kofehnakno me ehxe nomokye hatà, Festu, Xukneya yamtar hona. Sesaryeya hona
ryhe nomokye hatà. 3 me enmahàtxhe, toy hatà, Xerusaryen hona.

[2] Àto ehtoko, àhyaka nomohtxownà hatà, Xuknewyana yoh komo, Khoryenkom màn
yonye ro yoh komo rma, horykomo kom yakoro xarha. Pawru yokarymatxownà hatà,
àwya. [3] Owya amna yoyuknur xe amna naha, ketxkon xarha tà, àwya, teryewrye ro hatà.
Pawru anyekhoko, xaro, Xerusaryen hona, ketxkon hatà. Àro wyaro nketxkon hatà,
tàwyanye Pawru fufurymanàr ke hatà. Asama yarye noro yomoknàtoko, tetahetxhe ha,
kanyenhàr me nehxatxkon hatà.

[4] Àna matà, kekon mak hatà, Festu, àwyanye. Sesaryeya ho rma manaye, Pawru. Xaro
anyekhohra wehxaha, kekon hatà. Mexehra ehxah me àtehe harha, Sesaryeya hona.
[5] Àro ke, horykomo komo ànyahtxoko, rakoro. Okukur komo rma ànyahtxoko, rakoro,
kekon hatà. Atxke Pawru yehtoko, nyamoro hak anhànà yokarymatxowà, rowya, noro
nenytxanàr me, kekon hatà, Festu.

[6] Xerusaryen ho rma mexe nyhe txko nehxakon hatà. 8 me hana, 10 me haxa hana,
nenmahye ha, àto. Amnye toy harha tà, Sesaryeya hona harha. Àsna nahatakay hatà.
Enmahàtxhe, neryewtay hatà, tahonà ymo hona, onytxano ytxoho ro hona. Pawru
yanyekhoy hatà. [7] Àto nehxatxkon hatà, Xuknewyana yoh komo, Xerusaryen hoye
omohxemo komo rma. Pawru yomokàtxhe rma, noro mamtotxownà hatà, nyamoro
ha. Noro yanhànà yokarymetxkonà rma haryhe tà. Atxke rma haxa nehxakonà,
mosonà ymo, ketxkon hatà, Pawru hoko. Yaworohra mak nekarymetxkon hatà. Anhànà
hutwamohsohra ro mak nehxatxkon hatà, ehxera esnàr ke.
[8] Noskarymay hatà, Pawru. Ranhànà ehxera ro mak naha, kekon hatà. Xuknewyana
komo yweronàhyamatxho yawo ro ohxe wehxakonà. Khoryenkom màn hoko xarha, ohxe
roro wehxakonà, kekon hatà. Sesa yoyuknye ro me xarha wehxakonà. Ranhànà ehxera ro
mak nehxakonà, kekon hatà, Pawru.
[9] Xuknewyana yoh komo yeryehotanàhrà xe mak nehxakon hatà, Festu. Àro ke, onà
wyaro nkekon hatà, Pawru wya. Xerusaryen hona karyan hamà, kekon hatà. Xerusaryen
ho kehtoko, konytxen hamà, àton komo xarha nenytxanàr me, kekon hatà. Otonàr xehra
kat manaye, Xerusaryen hona, kekon hatà, Festu, Pawru wya.
[10] Àhà, rotonàr xehra wehxaha, kekon mak hatà, Pawru. Xerusaryen hona rotonàr
xehra wehxaha. Tano rma tonytxahorye wehxaha, kekon hatà. Xaro Sesa nànyaketxho
me manaha, tano rma amna yonytxanye ro me oyehtxoho me. Àro ke, tano rma
tonytxahorye wehxaha, kekon hatà. Àsok tawro hana. Xuknewyana kom hoko, ranhànà
ehxera ro mak naha. Àro wyaro yaworo kany me uro muhutwen hamà, kekon hatà,
Pawru, Festu wya. [11] Atxke kat wehxano, owya. Ranhàn hok kat wehxakonà, owya,
kekon hatà. Twayehkahorye kat wehxano, owya. Owya twayehkahorye manaha, atxke
oyesnàr ke, tatoko rma, rowayehkahohra exko kahra wehxaha, kekon hatà. Yaworohra
mak rokarymetxhe, moxamo. Àwyanye yaworohra rokarymantoko rma, àhyakanye
tànyakhoryehra wehxaha, kekon hatà. Xerusaryen hona ànyakhenà ro me wehxaha.
Sesa hyaka haxa ronyaknyàr xe wehxaha, owya. Noro wya ryhe ronytxanàr xe wehxaha,
Homayana komo kayaryetà ymo wya mak ha, kekon hatà, Pawru, Festu wya.
[12] Àro wyaro tàwya enytxatxhe rma, nosonytxatxownà hatà, Festu komo, tàmryenon
kom yakoro, tosonytxaxemà ro kom yakoro. Tosonytxatxhenye rma, onà wyaro nkekon
hatà, Festu, Pawru wya. Sesa hyaka haxa ronyaknyàr xe wehxaha, owya, màkan haryhe,
kekon hatà. Àro ke, Sesa hyaka mpànà dyakyaha ha, kekon hatà, àwya.

Akryepa komo hyaka Pawru yokàthàrà on ha.

[13] Yake ro nyhe txko enmahàtxhe, Sesaryeya hona nomohtxownà hatà, Akryepa komo,
twosàn yakoro. Anaro owto hon komo kayaryet me nehxakon hatà, Akryepa. Beryenese
rma noro hatà, àwosànà. Festu yonyxe nomohtxownà hatà. [14] Mexe nyhe txko nehxatxkon
hatà, Sesaryeya ho. Àro ke, Pawru yokarymay hatà, Festu, Akryepa wya.
Tahuso rma toto nomyako, Feeryesà, kekon hatà, àwya. [15] Xerusaryen ho ryehtoko,
noro yokarymetxoko, rowya, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo, horykomo komo
xarha, Xuknewyana yoh komo rma. Noro àwayehkahoko, atxke rma haxa esnàr ke,
ketxoko, rowya, kekon hatà, Festu. [16] Onà wyaro haxa weyukyatxoko. Homayana komo
yweronàhyamatxho yawo ro toto komo yonytxanye ro me wehxaha, àkeknano, àwyanye,
kekon hatà. Àro ke, toto hoko, twayehkahorye naha, kahra ro rma haka, onà wyaro àkehe,
àwya, àkeknano. Omoro rma oskarymako, ayanhànà yokarymany komo nenytxanàr
me, àkehe, àwya, àkeknano, Xuknewyana yoh komo wya, kekon hatà, Festu, Akryepa
wya. [17] Àro ke, xaro nomokyatxoko, ukukuru komo. Mexehra wehxako. Enmahàtxhe,
keryewteko, onytxano ytxoho ro hona. Pawru wanyekheko, kekon hatà, Festu.
[18] Àro ke, noro yokarymaxe nasanàmyatxoko, nyamoro ha, kekon xarha tà. Thenyehra
rma haxa nehxakon hamà, anhànà, àkeknano rma haryhe, rowya rma, àwyanye twayehka-
horye naha tawro ke. Àro wyarohra mak nekarymetxoko, rowya, kekon hatà, Festu.
[19] Tàyweronàhyamatxho kom yawo rohra exetxhàr marma yokarymetxoko, rowya. Anaro

hoko nàrwonatxok xarha. Txesusu rma noro ha, àwayehsahonhàrà rma hatà, kekon hatà.
Karyhe harha naha, Txesusu, àwayehsahotho rma, kany me nay hatà, Pawru. Àro hoye ro
noro yameryeketxoko, Xuknewyana yoh komo, kekon hatà, Festu, Akryepa wya.
20 Àro wyaro atameryekatxhàyamo hutwahra wehxaknano, àyweronàhyamatxho komo
hutwanyehnà ro kaxe, kekon hatà. Àsok hana àken ha, àwyanye, àkeknano, rowya
rma. Àro ke, onà wyaro àkeknano, Pawru wya, kekon hatà. Otonàr xehra kat manaye,
Xerusaryen hona, àkeknano, àwya. Xerusaryen ho kehtoko, konytxen hamà, àton komo
xarha nenytxanàr me, àkeknano, àwya, kekon hatà, Festu. 21 Sesa hyaka haxa ronyaknyàr
xe wehxaha, owya, keknan mak ha, Pawru. Noro wya ryhe ronytxanàr xe wehxaha,
keknano, rowya. Àhyaka ronyakhera ro rma haka, tahuso rma hak wehxe, tano, keknano,
rowya, kekon hatà. Àro ke, onà wyaro àkeknano, ranoto komo wya. Sesa hyaka noro
nyakhera ro rma haka, tahuso rma hak nahko, tano, àkeknano, noro hoko, kekon hatà,
Festu, Akryepa wya.
22 Onà wyaro nkekon hatà, Akryepa, Festu wya. Uro ryhe, noro yonytxanàr xe wehxaha,
kekon hatà. Hàà, awanaworo noro menytxen hamà, kekon hatà, Festu.
23 Àro ke enmahàtxhe nohsamnohtxownà hatà, nàmno ymo yaka, onytxano ytxoho
ro yaka. Àto nehxatxkon hatà, Akryepa komo, Beryenese xarha. Ehonomnà me xaxa
ewomumtosaho nehxatxkon hatà. Àto nehxatxkon xarha tà, arymano ynye ro yohà ymo
komo xarha, Sesaryeya hon yoh komo xarha. Omeroro nohsamnohtàkatxownà hatà.
Pawru yanyekhoy hatà, Festu.
24 Onà wyaro nkekon hatà, Festu. Akryepa y, toto komo kayaryetà y, kekon hatà. Toto
komo y, amna hyaka omohxemo komo y, kekon xarha tà. Mosonà toto menyatxow hamà.
Noro yanhànà yokarymetxoko rma haryhe, rowya, Xuknewyana komo, Xerusaryen hon
komo rma, Sesaryeya hon komo xarha, omeroro. Twayehkahorye naha, ketxkenano,
moson hoko, kekon hatà, Festu. 25 Twayehkahoryehra we naha ha. Tanhàn hokohra we
nehxakon ha, kekon hatà. Sesa hyaka ronyaknyàr xe wehxaha, owya, keknano, rowya.
Àro ke, Sesa hyaka dyakyaha, àkeknano, àwya, kekon hatà, Festu.
26 Àsok hana àmenhen ha, Sesa hyaka, rohà ymo hyaka, kekon xarha tà. Moson yanhàn
hoko àmenhen hamà, àhyaka. Uhutwahra mak wehxaha. Àro ke moson wekhono, xaro,
owyanye enytxatxho me, kekon hatà. Akryepa y, owya ryhe noro yonytxanàr xe wehxaha.
Kàwyanye enytxatxhe rma, yaworo màmenhohetxhe ha, rowya, kekon hatà, Festu. 27 Àsok
tawro hana. Sesa hyaka rowya asohtosaho nyaknyetoko, anhànà wekarymen hamà.
Ekarymahra rma ryehtoko, àhoye rohra ànyakyan hamà, kekon hatà, Festu, àton komo
wya.

26

Akryepa komo wya Pawru yoskarymatxhàrà on ha.

1 Onà wyaro nkekon hatà, Akryepa, Pawru wya. Oyoskarymanàr xe oyehtoko, oskary-
mako, kekon hatà. Àro ke natahoyotkay hatà, Pawru. Onà wyaro noskarymay hatà,
tekrunhonàr horà.
2 Akryepa y, toto komo kayaryetà y, teryehorye wehxaha, amnye rma, owya roskary-
manàr ke, kekon hatà. Xuknewyana komo ryhe, ranhànà yokarymetxhe rma haryhe.
Àro ke, koskarymehe, ryekrunhonàr horà, kekon hatà. 3 Omoro ryhe, Xuknewyana
komo yweronàhyamatxho hutwanye ro me manaha. Nyamoro yatameryekatxho xarha
hutwanye ro me manaha. Àro ke, teryehorye wehxaha, owya roskarymanàr ke, kekon
hatà. Àro ke mexe nyhe kàrwonaha. Uro nyhe txko enytxako, kekon hatà, Pawru.
4 Àsok hana wehxakon ha, kekon xarha tà. Rohutwatxehketxhe, Xuknewyana komo.
Romryenà rma hutwetxhe. Amnyehra rowto ho ryexetxhàràtho rma hutwetxhe, kekon
hatà. Horykomo me ryexetxhàràtho xarha hutwetxhe. Xerusaryen ho ryexetxhàràtho
rma hutwetxhe, kekon hatà. 5 Farysew me ryhe wehxakonà. Amna yweronàhyamatxho
yawo ro rma haxa wehxakonà, Farysew kom kukuru kaxe, àro yawo ron kom kukuru kaxe,

kekon hatà. Àro wyaron me rohutwetxkonà, Xuknewyana komo, mexe rma haxa mak
ha. Yaworo rokarymanàr xe tehtokonye, àro wyaron me rma rokarymetxow hamà, kekon
hatà, Pawru.

6-7 Àwayehxemotho komo wanàmyaha hampànà, kanyenhàr me naha, Khoryenkomo,
amna horyen heno komo wya, kekon xarha tà. Àro wyaro katxhàrànhàr hona ro wehxaha,
kekon hatà. Àro wyaro katxhàrànhàr hona ro rma rha natxhe xarha, Xuknewyana
komo, 12 heno komo yohamàthàyamo rma. Khoryenkomo yowakryenye ro kom kax mak
natxhe ha, kekon hatà. Emahona ro noro yowakryetxhe, enmahrà ro xarha, awanaka
xarha. Nyamoro rma, ranhànà yokarymetxhe rma haryhe, rowya àwayehxemotho komo
yanàmnye me naha Khoryenkomo tawro kmak ha. Akryepa y, àro wyaro tawro hoye ro
ryhe, atxke manaha katxho me harha wehxaha, onenytxanàr kom me, kekon hatà, Pawru.

8 Àwayehxemotho komo yanàmyatxowà ryhe mpe, Khoryenkomo, kany me kat man-
atxowà. Àsok tawro àro wyaro mameryeketxow harha, kekon hatà, Pawru, Akryepa komo
wya.

9 Amnyehra, thenyehra rma haxa Txesusu àwàràhyakekonà htxer hakahpa, uro ha,
kekon xarha tà. Teryewhamnohporye xaxa mpànà natxhe ha, Txesusu mryenon heno
komo, Nasarye honotho heno komo, àkekonà htxer hakahpa, kekon hatà, Pawru. 10 Àro
ke, Xerusaryen ho weryewhamnohyatxkonà. Watxa ymo yaka wahryemyatxkonà, ukukur
heno komo, thenyenohnà heno komo, kekon hatà. Khoryenkom màn yonye ro yoh kom
yano me wahryemyatxkonà. Twayehkaxem me ehtokonye, twayehkahorye natxhe kany
me rma rha wehxakonà, uro xarha, kekon hatà, Pawru. 11 Amna yohsamnohtoho yaka
waryatxkonà. Anaro rha nàmno ymo yaka waryatxkonà, amna wya anàhnohrà kom horà,
kekon hatà. Txesusu àwàràhyakatxok xaxa mak hampànà, anàhnohpàn me oyehtxoho
menye, àkekon haryhe, àwyanye. Ewakhàra rma haxa wehxakonà, nyamoro heno hoko,
kekon hatà. Àro ke, anar komo yowto hona ekahtàmàtxhenye rma, àwenaryenye àtekonà,
rowya eryewhamnohrà kom horà, kekon hatà, Pawru. 12 Àro ke, Damasku hona àtoye,
Khoryenkom màn yonye ro yoh kom yano me. Nyamoro ryhe ronyahtxownà, kekon hatà,
Pawru.

13 Toto komo kayaryetà y, koskarymehe rma, owya, kekon xarha tà, Akryepa wya.
Kamàmà thataw ehtoko, awasànà ymo wenyeye, asama yarye rotontoko. Kahe yaye
ro nawasmeye. Kamàm yoho rma haxa nawasmeye. Rohorye ro, rakoron kom horye
ro xarha, bamtotàhkaxe ro nawasmeye, awasànà ymo, kekon hatà, Pawru. 14 Fuhto,
amna nehurkaye, omeroro, yukryeka hona. Àrwo wenytxaye. Rakoro nàrwonakonà,
Xuknewyana komo rwon yawo, kekon hatà. Sawru y, Sawru y, àsok tawro uro merye-
whamnohyano, kekonà, rowya. Tanye yamoyen yawo ro tehroknyetoko, thoko rma
noseryewhamnohyan hamà, faka. Àro wyaro rma rha, owya ryeryewhamnohnàtoko,
ohoko rma moseryewhamnohyaha, kekonà, rowya, kekon hatà, Pawru.

15 Rohà y, onok omoro, àkekonà, àwya, kekon xarha tà. Txesusu uro ha. Uro
meryewhamnohyaha, kekonà, Kohkomo, rowya, kekon hatà. 16 Ohror ho harha asanàmko,
kekon xarha. Ranoto me anyaknye rma uro kosonyhono, owya, kekon xarha, kekon
hatà, Pawru. Rokarymaxe dyakyaha. Onenyetxhàrà rma yokarymaxe dyakyaha, kekon
xarha. Amnye kosonyhehe xarha, owya, àro hoko xarha rokarymany me oyehtxoho
me, kekon xarha, Kohkomo, rowya, kekon hatà, Pawru. 17 Kukurunhehe, Xuknewyana
kom hona, Xuknewyanahnà kom hona xarha, kekon xarha, rowya. Xuknewyanahnà
komo hyaka dyakyaha, kekon xarha, kekon hatà. 18 Yaworon xaxa muhutwamohsehe,
àwyanye, awaràn wawohra harha ehtxoho menye, awasàn ho harha ehtxoho menye,
Satanas yoh mehra harha ehtxoho menye, Khoryenkom yoyuknye me harha ehtxoho
menye, kekon xarha. Anhànàthàyam hoko Khoryenkomo yoseryewhokatxho me yaworon
xaxa muhutwamohsehe, àwyanye, kekon xarha, kekon hatà, Pawru. Onà wyaro nkekon
xarha, rowya. Khoryenkomo newakryenàr me xaxa mpànà natxhe ha, àmryenon komo,
ànwahanonkatxhàyamo, rohona tàwyanye xenyàr ke mak ha, kekon xarha. Nyamoro

wyaro noro newakryenàr me rma rha natxhe hampànà, Xuknewyanahnà komo xarha, kekonà, Kohkomo, rowya, kekon hatà, Pawru.

[19] Akryepa y, toto komo kayaryetà y, kahe yawono rwonà yanwekhera ro mak wehxakonà, kekon xarha tà. Rowya osonyhosaho rwonà yanwekhera wehxakonà. [20] Damasku hon komo wya htxero wekarymaye, kekon hatà. Amnye wekarymay xarha, Xerusaryen hon komo wya. Xukneya yamtar hory xarha àtoye, anaro rha owto hona. Àton komo wya xarha wekarymaye, kekon hatà. Wekarymay xarha, Xuknewyanahnà komo wya xarha. Onà wyaro àkekonà, omeroron komo wya. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko, àkekonà, kekon hatà. Khoryenkom hona harha xenytxoko, àkekon xarha. Anar me harha ayanhànàthàyamo yonyenhàrà rma, ayanhàn komo rma àhnànkatxoko, anar me harha oyosonyhotho menye, àkekon xarha, àwyanye, kekon hatà, Pawru.

[21] Àro wyaro rowya ekarymanàr ke ryhe, rahohtxownà, Xuknewyana komo, kekon xarha tà. Khoryenkom màn yawo ryehtoko, rahohtxownà. Rotahatxahke nehxatxkon haryhe, kekon hatà, Pawru. [22] Rakoronomekon mak ha, Khoryenkomo. Noro ryhe rakoronomehe rma. Àro ke tano rma wehxaha, kekon hatà. Wekarymehe rma, ehonomnà komo wya, norohnàtho komo wya xarha. Moyses heno nmenhotho yawo ro wekarymehe, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho yawo ro xarha. Tomohsomà ryhe yokarymetxkon hatà, nyamoro heno, kekon hatà, Pawru. [23] Teryewhamnohsom me mpànà naha ha, Kryestu, ketxkon heno hatà. Noro htxero mpànà nasanàmyaha harha, àwayehxemo kom waye, ketxkon heno hatà, kekon hatà, Pawru. Tasanàmàthàr hoye ro mpànà, yaworon xaxa hutwamohsehe, Kryestu, Xuknewyana komo wya, Xuknewyanahnà komo wya xarha, ketxkon hatà, àmenhonye ro heno komo. Nyamoro heno nekarymatxhàràtho marma wekarymehe, kekon hatà, Pawru, Akryepa komo wya.

Pawru wya Kryestu yahosnàr xe wehxaha owyanye katxhàrà on ha.

[24] Àro wyaro Pawru yoskarymantoko rma, onà wyaro nkekon hatà, Festu, teryewrye ro hatà. Pawru y, tàywenyeke manay hamà, kekon hatà. Osompamnohposah me rma haxa oyehtxoho hoye ro, tàywenyeke manay hamà, kekon hatà, Festu.

[25] Festu y, ehonomnà me xaxa manaha, omoro. Tàywenyekenohnà mak uro ha, kekon hatà, Pawru. Takàhsom haxa uro. Yaworon xaxa wekarymano, owyanye, kekon hatà. [26] Ronekarymatxho hutwanyenhàr me naha, mosonà, Akryepa, toto komo kayaryetà. Àro ke towankaryhe kàrwonaha, noro yakoro, kekon hatà. Omeroro enytxanyenhàr me nay hamà, noro ha. Àsok tawro hana. Txesusu yexetxhàrà, ekayhàn mehra ro mak nehxakon hamà, kekon hatà, Pawru, Festu wya.

[27] Onà wyaro nkekon xarha tà, Akryepa wya. Akryepa y, toto komo kayaryetà y, àsok màkeno, Khoryenkom karyehtan hoko, noro rwonà yokarymanye ro heno komo nmenhotho hoko, kekon hatà. Yaworo xaxa nay hamà, kahra kat manaye, àhoko. Àro wyaro kany me manay hamà, kekon hatà, Pawru.

[28] Onà wyaro haxa neyukye hatà, Akryepa. Mexehra owya ekarymatxhe rma, Kryestu mryenon me ryenyàr xe manay hamà, kekon hatà.

[29] Rowyaro oyesnàr xe wehxaha, kekon hatà, Pawru, àwya. Tasohtosom mehra ryhe, Kryestu mryenon me haxa, rowyaro oyesnàr xe wehxaha. Omoro marmahnà, moxam xarha, ronytxany komo rma, omeroro rma, rowyaro esnàr komo xe wehxaha, kekon hatà. Amnye rma hana, amnye haxa hana, Kryestu yahosnàr xe wehxaha, owyanye. Àro wyaro oyesnàr kom horà ryhe, Khoryenkom yakoro kàrwonaha, ohokonye, kekon hatà, Pawru.

[30] Àro wyaro tàwyanye enytxatxhe rma, nasanàmtxownà harha tà, eryewtaxemotho komo, Akryepa komo rma, kofehnakno xarha, Beryenese xarha, anar komo xarha. [31] Tahatakatxhenye rma, onà wyaro nketxkon hatà, tàwyanye rma. Ohxe manaye mokà, ketxkon hatà. Twayehkahoryehra manaye. Watxa ymo yaka tahryemporyehra xarha manaye, anhànà ehxera esnàr ke, ketxkon hatà, tàwyanye rma.

32 Onà wyaro nkekon xarha tà, Akryepa, Festu wya. Sesa hyaka ronyaknyàr xe wehxaha
owya kahra ehtok haxa, owya enampatakanàràtho haryhe, kekon hatà, Akryepa, Pawru
hoko.

27

Pawru komo wya tuna ymo wetothàrà on ha.

1 Homa hona Pawru ànyakyan hamà, kekon hatà, Festu. Tuna ymo weten hamà, Etarya
yamtar hona, kekon hatà. Àro ke, Pawru yarhoy hatà, Xuryu wya. Arymano ynye ro
komo yohà rma noro hatà, 100 komo yohà rma hatà. Awkustu komo ryhe moxamo,
arymano ynye ro komo, katxho kom kukuru me nehxakon hatà, Xuryu. Tasom me rma
rha nehxatxkonà, asohtoxemotho komo xarha, wahanhotho komo rma. Pawru yakoro
àtoye, uro xarha. 2 Amna yakoro toy xarha, Aryestahku. Maseknonya yamtar honotho
rma mok nehxakon ha, Tesaroneka honotho rma. Amna nosonkahye, kanawa ymo yaka.
Aknàramehteyu honotho rma mon nehxakon hatà, kanawa ymo. Aaseya yamtar màtkoko
tàtosom me nehxakon hatà. Anaro rha owto hona tàtosom me nehxakon hatà. Àro ymo
yawo amna ntoye.

3 Enmahàtxhe, Seknon hona amna nahatakaye. Pawru hoko towahke nehxakonà, Xuryu.
Ayasanàmrà xe oyehtoko, asanàmko, kekonà, àwya. Àro ke tàxan komo yonyxe toye,
Pawru. Noro yowakryetxownà, nyamoro ha.

4 Àsnye ro amna ntoy xarha. Tuna ymo amna nwetekonà rma. Xeprye yamtar màtkoko
amna ntekonà, eryetarà ymo màtkoko rma. Amna yompataye nomokyakonà, atxowowo.
Àro ke, on ho rma amna ntekonà, atxowowo hona. 5 Mon ho nehxakon ha, Seryeseya
yamtarà, Pamferya yamtar xarha. Àro wyaro tuna ymo amna nwetoye. Meha hona amna
nahatakaye. Ryeeseya yamtar hono rma àro ha, Meha.

6 Àto nehxakonà, kanawa ymo, anaro. Aryesantryeya honotho rma mon nehxakon
hatà. Etarya yamtar hona tàtosom me nehxakon hatà. Àro ke, tàwya xenyetxhe, on yaka
osonkahtxoko, kekonà, Xuryu, amna wya.

7 Amna ntoy xarha. Kàrhàra ro amna ntekonà, atxowowo yomoknàr ke. Àro wyaro
yake ro amna nenmahye. Krawame rma haxa amna ntoye, Kàneknu màtkoso. Amna
horohkekonà, atxowowo ymo, thenyehra esnàr ke. Àro ke, Kryeta yamtar màtkoko amna
ntekonà, eryetarà ymo màtkoko rma, atxowowo ymo hona. Sawmona màtkoso rma amna
ntoye. 8 Krawame rma haxa yukryeka màtkoko amna ntekonà.

Taa. Owto txko hona amna nahatakaye. Kanawa yosarà onà, enyhoru rma, katxho me
rma nehxakon hatà, owto txko yosotà. Àro màhto rma nehxakonà, owto ymo, Raseya.
9 Mexe rma haxa ehxah me amna nehxakonà. Krawame rma haxa àtosah me amna
nehxakonà, àhahnoke txemnyehà yesnàr ke.

Àro ke, onà wyaro nkekonà, Pawru, Xuryu komo wya, kanawa ymo yoh komo wya
xarha. 10 Hoymo komo y, àtohra rma hak tehtxe, kekonà, àwyanye. Tontokonye rma,
tànoryatxhe mpànà. Nowomyaha, kanawatho, kanawa yawonotho xarha. Kàwyamotho
xarha, tosomtatketxhe hampànà, kekon hatà, Pawru.

11 Noro yonytxahra mak nehxakon ha, Xuryu, 100 komo yohà. Kanawa ymo yoh kom
haxa yonytxaye. Kanawa ymo yosom komo rma yonytxaye, Xuryu. 12 Onà wyaro ryhe
nketxkonà, kanawa ymo yoh kukur komo, thenyenohnà komo rma. Atxke naha, tano,
txemnyehàntanàr komo, ketxkonà. Àro ke àpa txowà rma. Tuna ymo twetotxe rma,
ketxkonà. Fenese hona hana tahataketxow ha. Àto kehtokonye, ohxe tàtxemnyehàn-
tetxhe, ketxkonà. Kryeta yamtar hono rma rha àro xarha, owto ymo, Fenese. Tuna ymo
yohoye rma naha. Atxowowo ymo yomohtoho mehra nay hatà, Fenese.

Tuna ymo rakatawo atxowowo ymo yomokàthàrà on ha.

13 Ohxe harha nomokyakon hakahpa, atxowowo. Sur hoye ro, ohxe nomokyakonà.
Fenese hona ohxe tàtetxow hamà, atxowowo ymo omokhàra harha esnàr ke, ketxkonà
rma haryhe, kanawa ymo yoh komo. Àro ke, kanawa ymo horohkatxho yanàmtxownà

harha. Amna ntoy xarha. Kryeta yamtar màtkoko rma amna ntekonà. Yukryeka horye ro
rma haxa amna ntekonà.
[14] Mexehra ehxah me nomokye xarha, atxowowo ymo, thenyenohnà ymo. Nokneste
hoye ro tomohsom onà katxho me rma nay hatà, àro ymo yosotà, atxowowo ymo yosotà.
Kryeta yamtar hoye nomokyakonà. Amna yompataye rma haxa nomokyakonà. [15] Amna
horohkaye. Àyoho ro àtohra ro mak amna nehxakonà. Àro ke, àro ymo hak katxow ha
kekonà amna. Amna ramaye. Àsok make rma haxa amna yaryakonà.
[16] Taa. Eryetarà txko màtkok harha amna ntekonà. Kawda rma àro hatà. On ho rma
amna ntekon hakahpa harha, atxowowo ymo hona. Krawame rma haxa kanawa txko
amna nanàmye, tuna kwaye. Amna nàhpexeketxhotho rma àro txko ha. [17] Amna nanàmye,
kanawa ymo yaka. Kanawa ymotho yerakanàr hona nenyatxkonà, kanawa ymo yoh komo.
Àro ke, nawrutamtxownà, yawaka ymo ke, erakahra ehtxoho me. Serte hona amna
yanàr hona xarha nenyatxkonà. Sakarara ymo yosotà rma àro ha, Serte. Àro ke, wom
yatxarakaxaho ymo yowtxownà. Atxowowo nahosnàrà rma àro ha, wom yatxarakaxaho
ymo. Nowtxownà, ahohsàra ehtxoho me. Àsok make rma amna yaryakonà, atxowowo
ymo.
[18] Sa, amna nenmahye. Amna yaryakonà rma, atxowowo ymo, thenyehra rma haxa.
Dyow dyow dyow kekonà, tuna ymo, kanawa ymo hoko. Àro ke kanawa ymo yaye
katxhonanotho yarymatxownà, tuna kwaka. [19] Sa, amna nenmahye xarha. Àro rma ho,
kanawa ymo yawono rotho xarha yarymatxownà.
[20] Mexe rma haxa kamàm heno yonyhera amna nehxakonà. Xeryko heno xarha
yonyhera amna nehxakonà. Àro wyaro yake ro amna nenmahye. Thenyehra rma haxa
nomokyakonà rma, atxowowo ymo. Àro ke, tànotàhketxow haxa hamà kekonà amna.
Ohxe amna yesnàr hona rohra harha amna nehxakonà.
[21] Mexe rma haxa asahxemtohra nehxatxkonà, kanawa ymo yawon komo. Àro ke,
àhyakanye toye, Pawru. Hoymo komo y, kekonà, àwyanye. Kryeta yamtar ho rma
hak kehtokonye, àtohra rma hak tehtxe, àkek haxa ryhe. Owyanye royukutxhe haxa,
ohxe kesnàràtho kom haryhe, katxhonanotho xarha kàhyawonye rma esnàràtho haryhe,
kekonà, Pawru.
[22] Onà wyaro àkehe haxa ha, kekon xarha. Towankaryhe ehtxoko. Àwayehpàra
tehxatxow hatà, kekonà. Omeroro rma, ohxe tehxatxow hatà. Kanawa ymo heno marma
neraken hatà, kekonà, Pawru. [23] Kohsaya nomokno, rohyaka, kahe yawono, Khoryenkom
yanoto. Uro ryhe, Khoryenkomo mryenon me wehxaha, kekonà. Noro hokono ro me
wehxaha. Noro rma, tanoto nyaknyo, rohyaka. [24] Onà wyaro nkano, rowya, kekonà. Pawru
y, oseryehokahra exko. Sesa hyaka otonàrà rma moro, kano, rowya. Ànorhàra rma rha
mpànà natxhe ha, ayakoron komo xarha, kanawa ymo yawon komo, omeroro, kan xarha,
Khoryenkomo, àwawonye oyesnàr ke mak ha, kano, kahe yawono, rowya, kekonà, Pawru.
[25] Àro ke, towankaryhe ehtxoko, hoymo komo y, kekonà. Khoryenkom hona wenyaha.
Tàrwon yawo ro rma haxa naha, noro ha. Rowya tànekarymatxhàr yawo ro rma haxa
naha, kekonà. [26] Eryetarà ymo hona tuna ymo nanàr me tehxatxow hatà, kekonà, Pawru,
àwyanye, kanawa ymo yawon komo wya.
[27] 14 me amna nenmahye, atxowowo ymo nanàr me rma. Tuna ymo kwaha amna
yaryakonà rma. Aknàryateku katxho me rma naha, tuna ymo yosotà.
Taa. Kohsarakatawo amna yehtoko, onà wyaro nketxkonà, kanawa ymo yoh komo.
Ahetar hahnok tehxatxow hamà, ketxkonà. Ahetar hahnok tehxatxow hamà. [28] Àro ke
ahtunu kuknomatxownà. Krow, xeryeryeryerye dey, tok tok tok tok say. 36 metrus me
nehxakonà, ahtunu. Moxe nyhe amna totxhe rma, kuknomatxownà xarha. 27 metrus me
harha nehxakonà, ahtunu. [29] Toh hona noseryehyatxkonà, kanawa ymo yoh komo. Dey
tawro hona noseryehyatxkonà. Àro ke yawaka yarymatxownà. Kanawa ymo horohkatxho
rma àro ha, yawaka. 4 me narymatxownà, krow krow krow krow. Enmahrà hona ro rma
haxa nehxatxkonà.

[30] Tokahtàmrà komo xe nehxatxkonà, kanawa ymo yoh komo. Kanawa ymo yaye
tàtonàr komo xe nehxatxkonà. Àro ke amna yonkuhtetxkonà. Yawaka yarymaxe
amna ntehe, àhotkoso, ketxkonà rma haryhe. Amna yonkuhtetxkon mak ha. Kanawa
txko haxa yonàhtetxkonà, tuna ymo kwaka, àro txko yawo tàtonàr kom horà. [31] Onà
wyaro haxa nkekonà, Pawru, 100 komo yohà wya, arymano ynye ro komo wya xarha.
Àtohra hak nahtxoko, kekonà. Tano rma hak nahtxoko. Onà ymo yawohra ehtokonye,
awayehyatxhe xak mak hampànà, omeroro, kekonà, Pawru. [32] Àro ke, kanawa txko
yasotàtho yawototxownà, arymano ynye ro komo, osonkahpàra ronye rma haka. Nàhtoy
ha, kanawa txko heno.

[33] Enmahpaya amna nehxakonà. Àtoko rma, onà wyaro nkekonà, Pawru, kanawa ymo
yawon komo wya. Tasahxemtotx haxa ha, kekonà, àwyanye. 14 me oyonmahyatxoko,
asahxemtohra rma. Thenyehra moseryehoketxoko, asahxemtohra tehxe ro, kekonà,
Pawru. [34] Àro ke asahxemtotxok xaxa mak hampànà, tahoxery harha oyehtxoho menye.
Oseryehokahra ehtxoko, kekonà. Àwayehpàra ryhe manatxow hatà. Eheryantahra xarha
manatxow hatà, kekonà, Pawru, kanawa ymo yawon komo wya.

[35] Àro wyaro tàwya katxhe rma, ekeyu yanàmye. Apa y, amna yuru onàmàthàrà onà.
Ohxe xaxa manaha, kekonà, Khoryenkomo wya, omeroron komo nenyàr me. Tàwya
towàtxhe rma, nokye ha. [36] Àro ke, teryehorye harha nehxatxkonà, kanawa ymo yawon
komo, omeroro. Nyamoro xarha nasahxemtotxownà. [37] Kanawa ymo yawo rma 276 me
amna nehxakonà, amna yakenonà.

[38] Tasahxemtotàhkatxhenye rma, nyah heno yarymatxownà, tuna ymo kwaka. Nasà-
nasà heno rma yarymatxehkatxownà, kanawa ymo amusumra harha ehtxoho me.

Kanawa ymo heno yerakatxhàrà on ha.

[39] Sa, nenmahye haxa ha. Yukryeka amna nenyeye. Esotà ywenyek mak nehxatxkon
hatà, kanawa ymo yoh komo. Àkwayen yowanà yonytxownà. Àto nehxakon xarha,
eryemtunu. Eryemtun hona àpa toxwà, ketxkonà. Àsna taryatxow hana, kanawa
ymo, ketxkonà. [40] Àro ke, àhorohkatxhàràtho wompokatxownà. Nàhnànkatxownà, tuna
kwawo rma, sa. Àmakoryenkatxhàràtho wompokatxownà xarha. Àhotwo womu txko
yatxarakatxownà xarha, atxowowo wya ahohtoho me. Eryemtun yawo ro amna ntoye.

[41] Xuu, kràà, nakàhye mak ha, kanawa ymo heno. Àrakatawo ro rma, sakarara ymo hona
nakàhye, àhotuthuru. Àtohra ro mak nehxakon harha. Nekahxemekonà rma haxa mak ha,
tuna ymo. Bàtyow, bàtyow, kekon mak ha, kanawa ymo heno hoko. Àro ke àmahtumye
nanàmyakon ha. Nàkrakrantekonà, àmahtumuthuru.

[42] Ahryemxemotho komo yotahanàr xe nehxatxkon haryhe tà, arymano ynye ro komo,
ekahtàmpàra ehtxoho menye. Àwyanye xuhxu tawro hona nenyatxkon hatà, ekahtàmrà
kom hona rma hatà. [43] Etahahranye ehtxoko, kekon mak ha, Xuryu, eh komo rma. Pawru
kurunhonàr xan kax mak nehxakon hatà.

Onà wyaro nkekon xarha, amna wya, omeroron komo wya. Xuhxu kany me oye-
htokonye, omnyamo htxero onotxoko, tuna kwaka, kekonà, amna wya. Owyanye xuhxu
tawro ke rma àtotxoko, mahona. [44] Xuhxu kanyehnà me oyehtokonye, omnyam xarha
onotxoko, kekonà. Kanawa heno yerakaxahotho hoko atahohtxoko. Wewe hoko xarha
atahohtxoko, kekonà, Xuryu, amna wya. Àro ke amna neyukye. Àro wyaro rma mahona
amna ntoye. Omeroro rma amna nasanàmye.

28

Mawta yamtar ho Pawru komo yexetxhàrà on ha.

[1] Tuna ymo kwaye amna yasanàmàtxhe, eryetarà ymo yosotà amna nenytxaye. Mawta
onà, amna yukryekanà, ketxkonà, àton komo, amna wya. [2] Towahke rma haxa nehx-
atxkonà, nyamoro ha, amna hoko. Tuna heno nomokyakonà. Amna komsànakonà. Àro ke
amna wehetohtotxownà. Ohxe rma haxa nehxatxkonà, amna hoko.

[3] Weheto yamukyakonà, Pawru. Àwya weheto kemehtontoko, àwaye ro rma nomokye,
okoye, atunu wya. Pawru yamor hoko natahosàye. Neskaye. [4] Noro hoko tamposokranye
rma nehxakonà, okoye. Nenytxownà, àton komo, Mawta hon komo rma. Àro ke, onà
wyaro nketxkonà, tàwyanye rma. Anhàtho me nay hamà, mosonà, ketxkonà, Pawru hoko.
Otahano ynyenhàr me nay hamà. Àro ke, okoye wya wayehyan heno hamà, ketxkonà.
Tuna kwawo àwayehpàra nahko haryhe. Àwayehpàra ehxahotho rma, wayehyan haxa
hamà, okoye wya, Khoryenkom yano me mak ha, anhàtho me tesnàr ke mak ha, ketxkonà,
Mawta hon komo, Pawru hoko.

[5] Fow, okoy heno yarymaye, Pawru, weheto waka. Ohxe rma nehxakonà.
[6] Nenytxehketxkonà rma, àton komo. Amnye namoyanukyan heno hamà, ketxkonà.
Wayehyan heno haxa hamà, ketxkonà. Pawru wayehrà hona ro nehxatxkonà. Mexe nyhe
ehxah me, ohxe rma nehxakonà, noro ha. Àro ke, onà wyaro haxa nketxkonà, àton komo,
àhoko. Totohnà moson hamà, ketxkonà. Khoryenà ro kom haxa moson hamà, ketxkonà,
Mawta hon komo, Pawru hoko. Thoryenà ro kom kukuru me noro hutwetxkonà.

[7] Amna yasanàmàthàr màhto rma nehxakonà, horykomo yowto. Eryetarà ymo hon
komo yoh me nehxakon hatà, noro, horykomo. Pukmàryeyu rma noro hatà. Noro rma,
bàn yaka amna yaràye. 3 me amna nenmahye, àto. Ohxe rma haxa amna yeryakonà, noro
ha.

[8] Àto rma hak amna yehtoko, ekeh me nehxakonà, Pukmàryeyu yàmà. Atunano wya
ekeh me nehxakonà, masku wya xarha. Àhyaka toye, Pawru. Khoryenkom yakoro
nàrwonàmye, àhoko. Àhona tamor yeryey xarha. Ohxe harha nehxakonà, ekehàtho.

[9] Tàwyanye noro yokaytà yonytxatxhe rma, Pawru hyaka nomokyatxkonà, ekeh komo,
eryetarà ymo hon komo rma, omeroro. Nenyhoryetxownà, Pawru. [10] Thenyehra rma haxa
amna yowakryetxkonà, ekehàtho komo, enyhoryexemo komo. Amnye nyhe rma, eryetarà
ymo hoye amna tontoko, amna horomatxownà xarha. Amna nyahrà yonkahtxownà,
kanawa ymo yaka.

Homa hona Pawru komo yahatakatxhàrà on ha.

[11] 3 me nuno amna nenatkaye, Mawta ho rma haka. Àto nehxakonà, kanawa ymo.
Aryesantryeya honotho rma mon nehxakon hatà. Sewsà muru rye komo katxho me
nehxakon hatà, kanawa ymo yosotà. Kanawa ymo yoh horyenà ro komo rma nyamoro
hatà, Sewsà muru rye komo, asak enuxemo komo rma hatà. Mawta ho àtxemnyehàntaxah
me nehxakonà, kanawa ymo. Àro ymo yaka amna nosonkahye. Mawta hoye amna ntoye.

[12] Serakusa hona amna nahatakaye. 3 me amna nenmahye, àto. [13] Àsnye ro amna ntoy
xarha. Yukryeka màtkoko amna ntekonà. Hexu hona amna nahatakaye. Enmahàtxhe,
nomokyakonà, atxowowo, sur hoyeno. Àro ke amna ntoy xarha. 2 me enmahàtxhe,
Posworye hona amna nahatakaye. [14] Àto nehxatxkonà, Txesusu mryenon komo. Amna
nenytxownà. Amna hyawo mexe nyhe ehtxoko, ketxkonà, amna wya. Àro ke àhyawonye
7 me amna nenmahye. Àsnye ro amna ntoy haxa ha. Asama yarye harha amna ntoye,
Homa nano yarye rma.

[15] Àsok hana nehxatxkon ha, Txesusu mryenon kom ha, Homa hon komo rma. Amna
yomoknàr yokaytà yonytxatxownà hatà. Àro ke, amna yohoso nomohtxownà. Anaro rha
owto txko ho amna yohotxownà. Ukukuru komo, Pàrasatxe Aapeyu ho amna yohotxownà.
Ukukuru komo xarha, Tàryes Fentas ho amna yohotxownà. Tàwya xenyetxhenye rma,
towankaryhe nehxakonà, Pawru. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, amna hoko, kekonà,
Khoryenkomo wya.

[16] Homa hona haxa amna nahatakaye. Omànà ryhe xenyko, kekon hatà, arymano ynye
ro komo yohà, Pawru wya. Bàn yawo nehxakonà, Pawru. Watxa ymo yaka ahryempen me
nehxakonà. Tahuso rma nehxakonà, bàn yawo. Àhyawo roro nehxakonà, arymano ynye
ro. Àtonàr hona Pawru yonye ro me nehxakonà, noro ha.

Homa ho Pawru wya Txesusu yokarymatxhàrà on ha.

17 3 me enmahàtxhe, Xuknewyana yoh komo yanyekhoy hatà, Pawru. Àhyaka nohsam-
nohtxownà hatà. Onà wyaro nkekon hatà, Pawru, àwyanye.
Rokukuru komo y, kukukuru kom hoko ranhànà ehxera ro mak nehxakonà, kekon hatà.
Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro wehxakonà. Khoryen heno komo rwonàmàthàrànhàr
yawo ro rma wehxakonà. Rahohtxownà mak ha, Xerusaryen hon komo, kukukuru
komo rma, kekon hatà. Rahryempotxownà mak ha, nyamoro ha, Homayana komo wya,
kekon hatà, Pawru, Xuknewyana yoh komo wya, Homa hon komo wya. 18 Tàwyanye
ronytxatxhe rma, ronampatakanàr xe nehxatxkonà rma haryhe tà, Homayana yoh komo.
Ohxe we naha ha, ketxkon hatà, rohoko. Twayehkahoryehra we naha ha, ketxkon hatà,
rohoko, ranhànà ehxera esnàr ke, kekon hatà, Pawru. 19 Ronampatakanàr xehra mak
nehxatxkonà, kukukuru komo. Àro ke, onà wyaro haxa àkekonà. Sesa hyaka ronyaknyàr
xe wehxaha, owya. Noro wya ryhe ronytxanàr xe wehxaha, àkekonà, kekon hatà. Onà
wyaro tawro xehra mak wehxaha, Sesa wya. Atxke rma haxa nehxatxkonà, rokukuru
komo, Xuknewyana komo, tawro xehra wehxaha, àwya. Koskarymehe marma mak ha,
àwya, kekon hatà, Pawru.
20 Àro ke kanyehtxowà, rohyaka, kekon xarha tà. Wahoro htxero roskarymanàr xe
wahko, owyanye. Ehsayewyana komo wyaro, kukukuru komo wyaro rma, kwayhàtxhenye
kasanàmtoho kom hona ro wehxaha. Àro hoye ro ryhe, asohtosah me wehxaha, on ke,
yawaka ke, kekon hatà, Pawru, Xuknewyana yoh komo wya.
21 Hàà, ketxkon hatà, nyamoro ha. Oyokaytà yonytxahra amna nehxako. Amna
hyaka àmenhohra nehxatxoko, Xukneya yamtar hon komo, ohoko, ketxkon hatà. Xaro
omohxemo komo xarha, oyokarymahra nehxatxoko. Ohoko àrwomra nehxatxoko,
kukukuru komo, Xukneya yamtar hoye omohxemo komo, ketxkon hatà. 22 Àsok hana
natxow ha, Txesusu mryenon kom ha. Anar me thananàhsom me natxow hamà, ketxkon
hatà. Àhokonye rma, atxke natxhe, nyamoro ha, ketxhe mak ha, toto komo, omeroro.
Àro ke, oyonytxanàr xe amna naha, ketxkon hatà. Àsok nyamoro muhutwetxowà,
omoro. Anatoko mekarymetxhe ha, amna wya, ketxkon hatà, Xuknewyana yoh komo.
23 Àsokentoko amna nomokyan xarha, oyonytxaxe, ketxkon hatà. Àro ke, awasànà
wahanonkatxownà hatà.
Taa. Àro yawasàn ho nomohtàkatxownà hatà, Pawru màn yaka, thenyenohnà kom hatà.
Àro ke nekarymay hatà, Pawru, àwyanye. Enmahrà ro, tkokmamnohso ro, nekarymekon
hatà, àwyanye. Àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma
yokarymekon hatà. Txesus xarha yokarymekon hatà. Moyses heno nmenhotho hoye
ro, Kryestu me Txesus yehtxoho yokarymekon hatà, àwyanye, Khoryenkomo rwonà
yokarymanye ro heno komo nmenhotho hoye ro xarha hatà. Àro wyaro thenyehra
nekarymay hatà, yaworo xaxa nay hamà tawro horà, àwyanye.
24 Yaworo xaxa nay hamà, ketxkon hatà, ukukuru komo, Pawru nekarymatxho hoko.
Àna matà, yaworohra we màkehe ha, ketxkon hatà, anar komo, ukukuru komo rma. 25 Àme
ryehra nehxatxkon hatà, nyamoro ha. Àro ke totxownà hatà. Àtohra ronye rma haka, onà
wyaro nkekon haxa hatà, Pawru, àwyanye.
Yaworo xaxa nkekon hamà, Khoryenkom yokato, kekon hatà. Yaworo xaxa nkekon
hamà, ohoryen heno kom hoko, ohokony xarha hamà. Onà wyaro rma nkahekon hatà,
Esaeyas heno wya, tàrwonà yokarymanye ro heno wya.
26 Ehsayewyana komo hyaka àtoko. Onà wyaro katxa ha, àwyanye. Rorwonà menytxetxhe
roro mak haryhe. Uhutwahra rma manatxhe ha, kehe, Khoryenkomo, owyanye,
katxa ha. Rahoxetà menyatxhe roro mak haryhe. Roywenyeke rma manatxhe ha,
kehe xarha, owyanye, katxa ha, àwyanye. 27 Àsok tawro hana. Akàhpàra natxow
hamà, romryenon komo, tàhnawonye, tàwyanye royuknur hona. Nehanahury-
atxow hamà, tàwyanye rorwonà yonytxanàr hona. Nosompatanyohomtetxow
hamà, tàwyanye rahoxetà yonyàr hona. Rohona xenyhera natxow hamà. Rowya
tonyhoryenàr komo xehra natxow hamà.

Àro wyaro rma nkehe, Esaeyas heno nmenhotho, kekon hatà, Pawru, Xuknewyana yoh komo wya.

[28] Àro ke, onà wyaro uhutwamohsehe, owyanye, kekon xarha tà. Xuknewyanahnà komo wya haxa ryhe Khoryenkomo rwonà wekarymehe ha. Khoryenkomo wya konyhoryetxho komo rma wekarymehe, àwyanye. Nyamoro ryhe, ohxe ronytxetxhe, kekon hatà, Pawru, Xuknewyana yoh komo wya.

[29] Àro wyaro àwya katxhe rma, totxownà hatà, Xuknewyana yoh komo. Natameryeketxkon hatà, nyamoro rye rma, thenyehra hatà.

[30] Homa ho rma 2 me txemnyehàntay hatà, Pawru. Bàn yawo tehtxoho yehemekonà rye rma hatà, tàtxenyerun ke. Àmàn yaka noro yonyxe tetxkon hatà, toto komo. Omeroro rma teryehorye netakmetxkon hatà, Pawru. [31] Nekarymekon hatà, àwyanye. Àsok hana kàkayaryet kom me nay ha, Khoryenkom ha. Àro rma yokarymekon hatà, àwyanye. Txesusu Kryestu xarha yokarymekon hatà. Kohkomo rma yokarymekon hatà. Hananàhyatxkonà rma hatà, oseryehpàra ro mak hatà. Noro yatàknanàhkahra nehxatxkon hatà, Homayana yoh komo.

HOMA HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Homa hon komo hyaka katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Txesusu Kryestu yanoto uro. Noro nànyaknyàrà ro me rowahanonkaye,
Khoryenkomo. Àrwo yonyhorunu yokarymanye ro me ryhe rowahanonkaye. Kho-
ryenkomo nhutwamohsotho rma àro ha, àrwo yonyhorunu. 2 Àro hoko rma, onà wyaro
nkekon hatà, amnyehra. Uhutwamohsehe xaxa hampànà, amnye, kekon hatà. Àro
wyaro rma nkahekon hatà, tàrwonà yokarymanye ro heno komo wya. Àro wyaro rma
nmenhohekon hatà, àwyanye, tkaryehtan yawo. Enyhoru ro rma àro ha, Khoryenkom
karyehtanà.
3 Khoryenkom muru yokarymehe, àrwo yonyhorunu. Toto me nenuruye, noro ha. Dafe
heno yohamàtho me rma nenuruye. 4 Àwayehxemo kom waye nasanàmye, Khoryenkom
yokato yano me, enyhoru ro yano me. Àro wyaro buru me noro hutwamohsoye,
Khoryenkomo. Ehonomnà me rma haxa noro hutwamohsoye. Kohkomo rma noro ha,
Txesusu Kryestu.
5 Noro yomoknàr ke, towahke xaxa nehxakonà, Khoryenkomo, rohoko. Àro ke, noro
nànyaknyàrà ro me ryeryeye. Ronyakye, anaro rha yana komo hyaka. Àhyakanye
ronyakye, ukukuru komo wya Txesusu Kryestu yoyuhtoho me, noro hona àwyanye
xenytxoho me, àwyanye ehonomnà me xaxa noro yonytxoho me.
6 Eyuknyenhàr me rma rha manatxhe, omnyam xarha. Txesusu Kryestu mryenon me
awahanonkatxownà, Khoryenkomo. 7 Ohyakanye àmenhehe, Homa hon komo hyaka.
Khoryenkomo nàhnàn komo rma omnyamo. Tàmryenon me awahanonkatxownà, noro
ha, enyhoru hokono ro me oyehtxoho menye. Onà wyaro àkehe, àwya, ohokonye.
Towahke exko, Homa hon kom hoko, ohxe txetxoko, àkehe, Khoryenkomo wya, Txesusu
Kryestu wya xarha. Kyàmkom me rma naha, Khoryenkomo. Kohkom me rma naha,
Txesusu Kryestu.

Ohutwahkahpàranye ro mak wehxaha katxhàrà on ha.

8 Onà wyaro htxero àkehe, owyanye. Oyokaytà komo yonytxatxownà, toto komo,
omeroro. Txesusu Kryestu hona rma haxa nenyatxhe, nyamoro ha, ketxhe, ohokonye.
Àro ke, onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye, Txesusu Kryestu yano me mak
ha. Apa y, ohxe xaxa manaha, àhokonye, àkehe, àwya.
9 Noro yakoro rorwonàmnàtoko, ohokonye roro rma haxa kàrwonaha. Ohutwahkah-
pàranye ro mak wehxaha. Àro wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, Khoryenkomo
nenytxanàr me mak ha. Noro hyaka tatamohxemà ro me rma haxa wehxaha, rowya àrwo
yonyhorunu yokarymanàr ke mak ha, umuru yokarymanàr ke mak ha.
10 Rorwonàmnàtoko rma, onà wyaro àkehe xarha. Apa y, àtohra rma hak wehxaha, Homa
hon komo hyaka, àkehe. Apa y, komokno haxa ha, ohyakanye, tawro xe wehxaha haryhe,
Homa hon komo wya. Rotonàr xe oyehtoko, uro arko, àhyakanye, àkehe, Khoryenkomo
wya, 11 oyonyàr komo xe rma haxa ryesnàr ke. Awawonye ryehtoko, oyowakryetxow hamà,
Khoryenkom yokato, rowya ahananàhrà kom ke. Àro wyaro rma kakoronometxhe. 12 Àsok
haxa hana. Tatakoronometxow hamà, kàwyamo rye rma, Txesusu Kryestu hona kàwyanye
xenyàr ke, noro hona owyanye xenyàr ke, noro hona rma rha rowya xenyàr ke xarha.
13 Rowtà komo y, onà ryhe uhutwatxoko. Yake ro romoknàr xe wehxakon haryhe,
ohyakanye. Omokhàra rma hak wehxaha. Ahananàhrà komo xe wehxakon haryhe,
oyonyhotatàhkanàr kom horà. Nenyhotatxownà rma, anar komo, Xuknewyanahnà komo,
rowya thananàhrà kom ke mak ha. Nyamoro wyaro rma rha oyesnàr komo xe wehxakon
haryhe. 14 Onà wyaro ranotomaye, Txesusu Kryestu. Àrwo yonyhorunu ekarymak xaxa
mak hampànà, omeroron komo wya, Kryekyana komo wya, Kryekyanahnà komo wya
xarha, kaye, rowya. Tàyweron komo wya, tàywenyeken komo wya xarha, ekarymak xaxa

mak hampànà, kaye, rowya. [15] Àro ke, ekarymanàr xe rma haxa wehxaha, Homa hon komo
wya, owyanye rma.

Ohxe rma haxa naha àrwo yonyhorunu katxhàrà on ha.

[16] Ohxe rma haxa naha, àrwo yonyhorunu. Khoryenkom yahoxet me rma naha. Àro
ke, rowya ekarymantoko, ewankaramra ro mak wehxaha, toto kom hona, Khoryenkom
yahoxet me esnàr ke. Àro ke, ekarymanàr xe rma haxa wehxaha, owyanye. Tahoxet ke
ryhe toto komo yonyhoryehe, Khoryenkomo, àwyanye àrwo yonyhorunu yonytxanàr ke
mak ha. Txesusu Kryestu hona àwyanye xenyetoko rma, nenyhoryetxhe. Xuknewyana
komo htxero, Xuknewyanahnà komo xarha, Khoryenkomo nenyhoryetxho me natxhe,
tàwyanye àrwo yonyhorunu yonytxanàr ke mak ha, Kryestu hona tàwyanye xenyàr ke
mak ha.
[17] Ohxe Khoryenkom yehtxoho hutwamohsehe, àrwo yonyhorunu. Konyhoryeny kom
me xarha noro hutwamohsehe. Txesusu Kryestu hona kàwyanye xenyàr ke ryhe,
ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me tehxatxhe, àwya. Noro hona xeny komo
ryhe, ohxe harha natxhe. Àro wyaro rma rha, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Khoryenkom hona xeny komo ryhe, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me
natxhe, àwya. Nyamoro rma, karyhe roro harha natxhe.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

Anaro rha tanhàn kom hoko rma haxa natxhe toto komo katxhàrà on ha.

[18] Àsok hana nay ha, Khoryenkom ha. Ewakhàra ehutwamohsosah me rma nay hamà,
noro ha, kahe yawono. Noro hokohra ro mak natxhe, toto komo. Atxke rma haxa
natxhe. Atxke tehtxoho kom hoye ro, yaworon xaxa yonytxahra ro mak natxhe. Atxke
ehtxoho kom hoko rma, ewakhàra ehutwamohsosah me rma naha, Khoryenkomo, tàwya
anàhnohrà kom horà.
[19] Khoryenkomo hutwatxehkahra natxow hamà, toto komo. Noro hutwetxhe rma. Noro
rma nehutwamohsoye, àwyanye, tànakàhtothàr hoko. [20] Noro nakàhtotho yonyàr ke ryhe,
noro hutwetxow hamà. Ehonomnà roro me noro yehtxoho hutwetxhe. Khoryenkomo ro
me noro yehtxoho hutwetxhe. Àro wyaro tànenyehtor komo rma hutwetxhe, tàwyanye
ànakàhtothàrà yonyàr ke mak ha. Àro ke, onà wyaro kahra hak nahtxoko. Noro hona
xenyhera wehxaha, uhutwahra ryesnàr ke, kahra hak nahtxoko.
[21] Noro hutwanye rma, onà wyaro kahra rma nehxatxkon hatà, toto komo. Kho-
ryenkomo noro ha. Ehonomnà me xaxa naha, kahra nehxatxkon hatà. Mehutwamohsoy
hamà, amna wya, ohxe xaxa manaha, kahra nehxatxkon hatà, àwya. Àro ke, atxke
tehutwaxem me nehxatxkon hatà, àtohnawo ro mak ha. Akàhpàra nehxatxkon hatà,
tàhnawonye, yaworon hutwahra tesnàr kom ke. [22] Tàywerono rma haxa uro ha, ketxkonà
rma haryhe tà. Tàywenyeke mak nehxatxkon hatà. [23] Khoryenkom hokohra nehxatxkon
hatà. Àwayehpànà ro hokohra nehxatxkon hatà. Ehonomnà me xaxa manaha, kahra
nehxatxkon hatà, àwya. Tànakàhtothàyam haxa hoko nehxatxkon hatà. Toto kuknonà
yakàhtetxkon hatà. Twayehsomà rma kuknonà yakàhtetxkon hatà. Torono kuknon
xarha, yakàhtetxkon hatà, onokna kuknon xarha hatà, tàrar ho tàtosom kuknon xarha
hatà. Tànakàhtothàyam hoko rma nehxatxkon hatà. Àwyanye rma, amna horyenà ro me
manaha, ketxkonà rma haryhe tà.
[24] Àro ke xanomkahnohtxownà harha tà, Khoryenkomo. Nahtxoko yxak hakahpa
ma, kekon hatà, àhokonye. Àro ke, tano me ronye rma tanhàn kom hoko rma haxa
nehohketxkon hatà. Othoko notkukmetxkon hatà. Othoko totkukmanàr kom hoko rma,
nosoxanomkahnohyatxkon hatà. [25] Àro wyaro atxke nehxatxkon hatà, yaworon xaxa
yonytxahra harha tesnàr kom ke hatà, Khoryenkomo nhutwamohsotho rma yonytxahra
harha tesnàr kom ke hatà. Yaworonohnà haxa yonytxetxkon hatà. Akàhtono ynyenhàrà
yowakryehra harha nehxatxkon hatà. Norohnàtho hok harha nehxatxkon hatà. Noro
nakàhtotho hok haxa ryhe nehxatxkon hatà.

Àsok hana nay ha, Khoryenkom ha. Ohxe xaxa manaha, katxho roro me nay hamà. Àro wyaro hamà, tkatxe.

[26] Onà wyaro nkekon xarha tà, Khoryenkomo, toto kom hoko. Othoko hxak hak nahtxok ha, kekon hatà, àhokonye, thokohra harha esnàr kom ke. Nyamoro rma hak notkukmatxow ha, othoko, kekon hatà. Àro ke, woràskomo komo ryhe, kàrà hokohra harha nehxatxkon hatà. Wosà rye rma othoko nehxatxkon hatà. [27] Àro wyaro rma rha, kàrkomo komo xarha, wos hokohra harha nehxatxkon hatà. Kàrà rye rma othoko nehxatxkon hatà. Kàrà rye rma othokonye rma haxa nehohketxkon hatà. Tanhàn kom hoko rma haxa notkukmetxkon hatà, thokonye rmanye. Àro ke, tano rma hak tehtokonye, tanàhnohsom me rma nehxatxkon hatà, nyamoro ha, atxke rma haxa tesnàr kom ke. Atxke texetxhàyamo wyaro rma rha, tanàhnohsom me rma nehxatxkon hatà.

[28] Khoryenkom hutwanàr xehra ro mak nehxatxkon hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, noro, àhokonye. Atxke tehutwaxemà ro me hxak hak nahtxok ha, kekon hatà. Eten kom hok hana, on hokohra tehxorye tehxatxhe, tketxow ha, kanhàn kom hok hamà. Àro kom hoko rma haxa nehxatxkon hatà, nyamoro ha.

[29] Àro wyaro atxke roro rma natxhe, toto komo. Anaro rha tanhàn kom hoko rma haxa natxhe, tàhnawonye. Atxke rma haxa natxhe. Anar komo katxho hoko rma haxa nehohketxhe. Toto komo xehra rma haxa natxhe. Natakuyatxhe rma haxa. Wayehkano yeryatxhe. Nosoyatxhe rma haxa. Onkuhtono yeryatxhe. Atxke anar komo yonyatxhe. Temenye rma nàrwonatxhe, anar kom hoko. Wàràhyakano yeryatxhe. [30] Khoryenkom xehra ro mak natxhe. Wàràhmano yeryatxhe. Tosnakanye anar komo yonyatxhe rma haryhe. Ehonomnà me wehxaha, ketxhe rma haryhe. Anaro rha tanhàn komo hutwetxhe, àhok tehtxoho menye. Tàyàm komo yoyukhura natxhe. Tàyon komo yoyukhura natxhe. [31] Akàhpàra natxhe. Tàrwon kom yawo rohra natxhe. Tkukuru komo hnàn yawohra ro mak natxhe. Omeroron komo hnàn yawohra ro mak natxhe.

[32] Khoryenkomo rwonà hutwetxhe, nyamoro ha. Àwya, àro wyaro atxke oyehtokonye, twayehkahorye manatxhe hampànà, katxho rma hutwetxhe. Àro wyaro katxho hutwany komo rma, atxke rma natxhe. Onà wyaro xarha atxke natxhe. Ohxe manatxhe, kany me natxhe, anar komo wya, tanhàn hokon komo wya.

2

Kwahanonkany kom me naha hampànà Kryestu Txesusu katxhàrà on ha.

[1] Ranhàn ehxera naha kahra manatxow hamà. Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko, anar kom hoko. Atxke natxhe, tanhàn kom hoko tesnàr kom ke, kahra ehtxoko, àhokonye. Omnyam xarha, atxke rma rha manatxow hamà. Owyanye, atxke natxhe anar komo tatoko rma, ayanhàn komo rma mekarymetxow hamà. [2] Khoryenkomo ryhe, atxke manatxhe kany me naha, tanhàn hokon komo wya. Àro wyaro tàwya tatoko rma, yaworo nken hamà. [3] Atxke manatxhe katxho mehra kat manatxowà, Khoryenkomo wya. Owyanye, atxke natxhe anar komo tatoko rma, atxke manatxhe katxho me manatxow hamà, noro wya, nyamoro wyaro rma rha atxke oyesnàr kom ke.

[4] Towahke rma haxa naha, Khoryenkomo, khokonye. Ewakàhkahpànà ro me naha, khokonye. Mexe rma haxa ohsànàhpàra naha. Àro wyaro noro yehtxoho katà màxanomkahnohyatxowà. Ohokonye towahke naha, owyanye anar me harha ayanhànàthàyamo yonytxoho me. Àro wyaro noro yehtxoho hutwahra kat manatxowà.

[5] Ayanhàn kom hoko rma oyehtokonye, onà wyaro kany me manatxow hamà. Àna make ryhe mpe, ranàhnohyano ryhe mpe, Khoryenkomo, kany me manatxow hamà. Ohnawonye, anar me harha ayanhànàthàyamo yonyhera manatxow hamà. Àro wyaro atxke oyexetxhàyamotho hoye ro, thenyehra ayanàhnohyatxhe hampànà, Khoryenkomo, wahanonkano yxe tomoknàtoko. Amnye, toto komo yanhàn hoko ewakhàra nosonyhehe. Yaworo wahanonkano ynye me nosonyhehe.

[6] Àtoko rma, ohxe ehxemo komo yonyhoryetxehkehe hampànà. Atxke ehxemotho
kom haxa ryhe yanàhnohtàkehe hampànà. [7] Ohxe ehxemo komo wya, karyhe roro harha
manaha, kehe hampànà. Enyhoru hokono roro me rma haxa ehxemo komo rma nyamoro
ha. Khoryenkomo wya, rowyaro ohxe xaxa tonyxemà ro me manaha katxho hona ro
ehxemo komo rma nyamoro ha. Àwya, ehonomnà me harha manaha, katxho hona ro
ehxemo komo rma nyamoro ha. Àwya, àwayehpànà ro me harha manaha, katxho hona ro
ehxemo komo rma nyamoro ha.
[8] Atxke ehxemotho kom hok haxa ryhe, ewakhàra naha hampànà. Nanàhnohyatxhe
hampànà. Teryehotanàr komo xe rma haxa ehxemotho komo rma nyamoro ha, tano me
rony mak ha. Yaworon xaxa yonytxahra ehxemotho komo rma, tanhàn kom hok haxa
ehxemotho komo rma nyamoro ha. [9] Àsok hana natxow ha, tanhàn hokonotho kom ha.
Teryewhamnohsom me rma haxa natxhe hampànà. Tekhokaxem me rma haxa natxhe
hampànà. Àro wyaro atxke natxhe hampànà, tanhàn hokonotho komo, omeroron komo
rma. Xuknewyana komo htxero, Xuknewyanahnà komo xarha, àro wyaro atxke natxhe
hampànà.
[10] Àsok haxa hana natxow ha, enyhoru hokonotho kom ha. Rowyaro ohxe xaxa tonyx-
emà ro me manaha, katxho me natxhe hampànà, Khoryenkomo wya. Ehonomnà me harha
manaha, katxho me natxhe hampànà, àwya. Teryehorye natxhe hampànà. Àro wyaro
ohxe natxhe hampànà, enyhoru hokonotho komo, omeroron komo rma. Xuknewyana
komo htxero, Xuknewyanahnà komo xarha, àro wyaro ohxe natxhe hampànà.
[11] Àsok tawro hana. Toto kom hoko, àme rye rma haxa nay hamà, Khoryenkomo.
[12] Moyses heno nàyweronàhyamatxho me natxhe, Xuknewyana komo. Àro ke, tanhàn
kom hoko texetxhenye, onà wyaro katxho me natxow hamà, Khoryenkomo wya. Tanàh-
nohsom me manatxhe hampànà, oyweronàhyamatxho kom yawo rohra oyesnàr kom ke,
katxho me natxhe, àwya. Anar kom haxa ryhe, Xuknewyanahnà komo rma, Moyses
heno nàyweronàhyamahtorà rotho me natxhe. Àro ke, tanhàn kom hoko texetxhenye,
àro wyaro katxho mehra natxhe. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, Moyses heno
wya oyweronàhyamatxho kom yawo rohra oyesnàr kom ke, katxho mehra natxhe.
Àyweronàhyamahnà rotho rma, tanàhnohsom me rma natxhe hampànà, atxke tesnàr
kom ke mak ha.
[13] Àsok hana natxow ha, Moyses heno nàyweronàhyamatxho kom ha. Eyuhtukanye
ro me tehtokonye, onà wyaro katxho me natxow hamà, Khoryenkomo wya. Ronenyho-
ryetxho me harha manaha katxho me natxhe, àwya. Enytxanàr yoho ro tehtokony haxa
ryhe, àro wyaro katxho mehra mak natxhe ha. Enytxanyenhàrà rma, enyhoryehnà me
rma natxhe, eyuhtukahra tesnàr kom ke.
[14] Àsok hana natxow ha, Xuknewyanahnà kom ha. Moyses heno nàyweronàhyamahtorà
rotho me natxow hamà. Anatoko àro yawo ro natxow hana. Tànenytxahtor kom
yawo ro rma natxow hana. Àro wyaro tehtokonye, otàyweronàhyamaxah me natxow
hamà, tàhnawonye. Moyses heno nàyweronàhyamahtorà rotho me rma tehtokonye,
otàyweronàhyamaxah me rma natxhe, tàhnawonye yaworo tehutwanàr kom ke mak
ha. [15] Ewan yakanye txexah me nay hamà, kàyweronàhyamatxho komo, Moyses heno
nmenhotho. Àro ke, anatoko, atxke wahko, ketxhe, tàhnawonye. Anatok xarha,
ohxe wahko, ketxhe xarha. Àro wyaro tàwyanye tatoko rma, yaworo xaxa kany me
nehutwetxow hamà, tàhnawonye. Atxke tehtxoho komo hutwetxhe, tàhnawonye. Ohxe
tehtxoho komo xarha hutwetxhe.
[16] Amnye, kwahanonkany kom me naha hampànà, Kryestu Txesusu, Khoryenkom yano
me mak ha. Enyhoru kom hoko, anhà kom hoko xarha, kwahanonkany kom me naha
hampànà. Kàhnawonye kehutwatxhotho kom hoko, dekarymahtorà rotho kom hoko
rma, kwahanonkany kom me naha hampànà, noro ha. Àro wyaro rma nkehe, àrwo
yonyhorunu, ronekarymanàrà rma.

Xuknewyana ryhe amna ha kany komo hananàhàthàrà on ha.

[17] Àsok hana manatxow ha. Xuknewyana ryhe amna ha, kany me hana manatxow
ha. Moyses heno nàyweronàhyamatxho ryhe amna ha, kany me hana manatxow ha.
Khoryenkomo mryenonà ryhe amna ha, kany me hana manatxow ha. [18] Khoryenkomo
yehutwatxho ryhe amna nhutwehe, kany me hana manatxow ha. Ohxe amna yehtxoho,
atxke amna yehtxoho xarha, amna nhutwehe, Moyses heno nàyweronàhyamatxho me
amna yesnàr ke, kany me hana manatxow ha. [19] Yaworon xaxa amna nhutwamohsehe,
uhutwanyehnàtho komo wya, enhunutho komo wya, awaràn wawonotho komo wya, kany
me hana manatxow ha. [20] Akàhpàn komo amna nhananàhyaha. Bàryekomo komo xarha
amna nempamnohyaha, kany me hana manatxow ha. Onà wyaro ryhe tonytxahorye
naha, yaworon xaxa, Khoryenkomo nhutwamohsotho rma, kehe amna, Moyses heno
nàyweronàhyamatxho me amna yesnàr ke, kany me hana manatxow ha.

[21] Àsok hana manatxow ha. Àro wyaro kany me oyehtokonye, anar komo màhananàhy-
atxow hamà. Omnyamo rma, ehananàhtxok xarha. Ememra ehtxoko màketxow hamà,
anar komo wya. Onà wyaro xarha ehutwatxoko. Àsok wehxano. Kemenano. Ememra kat
wehxano, katxok xarha.

[22] Anar komo hetx hokohra ehtxoko, màketxow hamà, anar komo wya. Onà wyaro xarha
ehutwatxoko. Àsok wehxano. Anar komo hetx hok wehxano. Anar komo hetx hokohra
kat wehxano, katxok xarha.

Atxke rma haxa naha, ohoryenà ro komo kuknonà, anakàhtothàyamo rma, màketxow
hamà, anar komo wya. Onà wyaro xarha ehutwatxoko. Àsok wehxano. Àhoryenà ro kom
kuknon màn yawonotho waryano, rokatxho me harha. Arhàra kat wehxano, katxok xarha.

[23] Moyses heno nàyweronàhyamatxho me amna naha, màketxow hamà. Onà wyaro
xarha ehutwatxoko. Àsok wehxano. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro wehxano. Àro
yawo rohra kat wehxano, katxok xarha. Àsok tawro hana. Àro yawo rohra manatxow
hamà, omnyamo, Xuknewyana komo. Àro ke, Khoryenkomo xanomkahnohyatxhe,
Xuknewyanahnà komo, oyweronàhyamatxho kom yawo rohra oyesnàr kom ke mak ha.
[24] Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Atxke oyesnàr kom ke ryhe, Khoryenkomo wàràhyaketxhe, anar komo, Xuknewyanahnà
komo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[25] Àsok hana manatxow ha. Khoryenkomo mryenon me wehxaha, atanyyokosah me
ryesnàr ke, kany me manatxow hamà. Ayatanyyokotho komo rma, ohxe rma naha,
Moyses heno nmenhotho yawo ro oyehtokony mak ha. Àro yawo rohra oyehtokony haxa,
ohxehra mak naha, ayatanyyokotho komo. Khoryenkomo mryenonàhnà komo wyaro
harha manatxhe. Atanyyokohnà komo wyaro rma manatxhe, oyweronàhyamatxho kom
yawo rohra oyesnàr kom ke.

[26] Àsok hana natxow ha, Xuknewyanahnà kom ha. Atanyyokohnà me natxow hamà.
Moyses heno nmenhotho yawo ro ohxe tehtokony haxa, atanyyokoxemo komo wyaro
ohxe natxow hamà, Khoryenkomo wya. [27] Àro yawo ro tehtokonye, Xuknewyana komo
yanhànà hutwamohsetxow hamà, Xuknewyanahnà komo. Atanyyokohra rma, Moyses
heno nmenhotho yawo ro rma natxhe, nyamoro ha. Omnyam haxa ryhe, atanyyokosah
me manatxhe. Moyses heno nmenhotho muhutwetxhe xarha. Àro yawo rohra mak
manatxhe. Àro ke, ayanhàn komo hutwamohsetxhe, Xuknewyanahnà komo, àro yawo
ro tesnàr kom ke.

[28] Ona wyaro tkahoryehra naha. Rohoryen heno kom hoye ro ryhe, Xuknewyana
me wehxaha, tkahoryehra naha. Ratanyyokotho hoye ro ryhe, Khoryenkomo mryenon
me wehxaha, anar me rohun yesnàr ke mak ha, tkahoryehra naha. [29] Kàhnawo ohxe
kehtok haxa ryhe, Xuknewyana me xaxa tehxaha, Khoryenkomo wya. Kowan yawo
anar me harha kehutwantoko, Khoryenkomo mryenon me tehxaha, atanyyokoxemo kom
yoho rma haxa mak ha. Moyses heno nmenhotho hoye rohra mak àro wyaro tehxaha.
Khoryenkom yokato yano me haxa ryhe àro wyaro tehxaha. Àro wyaro kehtoko rma,

ohxe manaha katxho me tehxaha. Toto komohnà, Khoryenkomo ryhe, ohxe manaha kehe, kàwya.

3

Tàrwon yawo ro rma naha Khoryenkomo katxhàrà on ha.

1 Àsok hana natxow ha, Xuknewyana kom ha. Khoryenkomo newakryetxho mehra kat natxowà. Anaro rha yana komo yosnaka kat natxowà. Ohxehra kat natxowà, atanyyokoxemo komo. 2 Àna matà, Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa natxow hamà, anaro rha yana kom yoho rma haxa mak ha. Àwyanye htxero ryhe, tàrwonà yonytxamohsoye, Khoryenkomo. Noro rwon yoh me natxhe, nyamoro ha.

3 Ukukuru komo rma, Khoryenkomo rwon yawo rohra nehxatxkon hatà. Yaworohra ehtxoho kom hoye ro katà, yaworohra rma rha naye, Khoryenkomo, owyanye. 4 Àna matà, tàrwon yawo ro rma naha, noro ha. Toto komo temarontetxow hamà. Omeroron komo rma temarontetxow hamà. Khoryenkom haxa ryhe, àtemarontahra ro mak naha ha. Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Apa y, orwonàmnàtoko, yaworo xaxa kany me mehutwamohsen hamà. Toto komo wya, yaworohra naha, Khoryenkomo, tatoko rma, yaworo xaxa mehutwamohsen hamà, àwyanye.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

5 Atxke tehxatxow hamà, kàwyamo. Khoryenkom haxa, yaworon me xaxa naha. Atxke kehtxoho komo ryhe, yaworon me noro yehtxoho yonyhen hamà. Onà wyaro kahra mak tehtxe. Tanàhnohporyehra tehxatxhe, Khoryenkomo wya, yaworon me kàwyanye xenyhonàr ke, kahra tehtxe. Tàwya kanàhnohnàtokonye rma, yaworohra haxa nay hamà, kahra tehtxe. Àro wyaro kàwyanye tatok haxa, toto yehutwatxho hoye ro marma tàrwonatxow hamà. 6 Tàwya anhàtho komo yanàhnohnàtoko, yaworo rma nay hamà, Khoryenkomo. Yaworo tehtxoho hoye ro, wahanonkano ynye me nay hamà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà kany me nay hamà, yaworo tesnàr ke. Yaworohra tehtok haxa, wahanonkano ynye mehra esnàràtho haryhe.

7 Anatoko tàtemarontetxow hana. Tàwyanye temarontatho komo yonytxatxhe, onà wyaro nketxow hamà, toto komo. Temarontetxow hamà moxamo, ketxhe. Àro wyarohra mak naha, Khoryenkomo, àtemarontahra ro mak naha ha, noro ha, ohxe xaxa nay hamà, ketxhe. Àro wyaro nketxow hamà, tàwyanye temarontatho komo yonytxanàr ke mak ha. Onà wyaro kahra mak tehtxe. Ohxe xaxa Khoryenkomo tenyhetxow hamà, àro ke, atxke rma haxa manatxhe, kahra tehxorye naha, kàwyanye, kahra tehtxe. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, kahra tehxorye naha, ohxe kàwyanye xenyhonàr ke, kahra tehtxe.

8 Àsok katà tketxowà. Atxke tehtxe, ohxe tonyxem me Khoryenkom yehtxoho me, tketxow katà. Àna matà, àro wyaro kahra tehxatxow hamà. Àro hoko rma amna wàràhyaketxhe mak ha, anar komo. Onà wyaro kany me natxhe, Pawru komo, ketxhe, nyamoro ha. Atxke tehtxe, Khoryenkomo wya konyhoryetxho menye, kany me natxhe, Pawru komo, ketxhe rma haryhe. Nyamoro hoko rma, onà wyaro nken hamà, Khoryenkomo. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà kehe ha, noro ha, àhokonye. Àro wyaro tàwya tatoko, yaworo rma nken hamà, àhokonye. Àsok tawro hana, tanàhnohporye rma haxa esnàr komo ke hamà.

Ehxera ro mak natxhe enyhoru komo katxhàrà on ha.

9 Xuknewyana me kehtokonye, anaro rha yana kom yoho rma haxa ohxe kat tehxatxowà. Àna matà, anaro rha yana komo wyaro ohxehra rma tehxatxhe, kàwyam xarha. Tanhàn kom hokono ro me natxhe, toto komo, omeroro. Xuknewyana komo, Xuknewyanahnà komo xarha, omeroro tanhàn kom hokono ro me natxhe. Àro wyaro rma wekarymano, owyanye. 10 Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Onok komo ryhe, ohxe natxowà. Ehxera ro mak natxhe, enyhoru komo. [11] Onok komo
ryhe, yaworon xaxa hutwetxowà. Ehxera ro mak natxhe, yaworon xaxa hutwany
komo. Onok komo ryhe, Khoryenkomo hutwanàr xe natxowà. Ehxera ro mak
natxhe, Khoryenkomo hutwanàr xan komo. [12] Yaworon xaxa hnànkatxownà, toto
komo, omeroro. Nawexenàmtxownà mak ha. Enyhoru hokon komo, ehxera ro
mak natxhe. [13] Àwayehsaho mataxaho wyaro, atxke rma haxa naha, àrwon komo.
Tàrwonàmnàtokonye rma, onkuhtono yeryatxhe xarha. Okoye yeryewru wyaro,
eryewhamnohno ynye me naha, àrwon komo. [14] Atxke rma haxa nàrwonatxhe,
toto kom hoko. Wàràhyaketxhe rma haxa mak ha. [15] Karyhe rma haxa tetxhe,
anar komo yotahanàr horà. [16] Henta kom tàtontokony hana, àto rma anàhnohno
yeryatxhe. Eryewhamnohno rma yeryatxhe. [17] Towakàhkahsomà ro me natxhe ha.
[18] Ehonomnà me xaxa manaha, kahra ro mak natxhe ha, Khoryenkomo wya. Àro
wyaro rma atxke natxhe, toto komo, omeroro.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[19] Kàyweronàhyametxow hamà, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà. Ohxe wehxaha katxho mehra mak kàyweronàhyametxhe, kàwyanye. Atxke wehxan hamà, Khoryenkomo wya, katxho me haxa ryhe, kàyweronàhyametxhe, kàwyanye. Àro wyarohra kat naye, owyanye. Atxke rma haxa natxow hamà, toto komo, omeroro, Khoryenkomo wya. [20] Àsok hana tehxatxow ha. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehxatxow hana. Àro yawo ro kehtxoho kom hoye rohra rma konyhoryetxhe, Khoryenkomo. Kàwyanye kanhàn komo hutwatxho me haxa ryhe, kàyweronàhyamatxownà, noro ha.

Ronenyhoryetxho me harha manaha kehe Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[21-22] Àro wyaro atxke tehxatxhe, kàwyamo, omeroro. Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkomo, kàwyanye. Ronenyhoryetxho me harha manaha, kehe. Àro wyaro kany me nehutwamohsoye, kàwyanye, Txesusu Kryestu yomoknàr ke. Onà wyaro kahra mak naha. Moyses heno wya oyweronàhyamatxho kom yawo ro ehtxoko, ronenyhoryetxho me harha oyehtxoho menye, kahra naha. Txesusu Kryestu hona xenytxoko, ronenyhoryetxho me harha oyehtxoho menye, kehe haxa, kàwyanye. Noro hona xeny komo ryhe, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me natxhe, àwya. Àro wyaro kany me tehtxoho yokarymekonà rma hatà, noro ha, amnyehra. Moyses heno wya kàyweronàhyamantokonye, nekarymekonà rma hatà. Àrwonà yokarymanye ro heno komo xarha, nekarymatxownà hatà.

Atxke rye rma haxa natxhe, toto komo, omeroro, Khoryenkomo wya. [23] Tanhàn kom hokono ro me natxhe, omeroro. Khoryenkomo wyarohra mak natxhe. Ohxe xaxa nay hamà katxho wyarohra mak natxhe.

[24] Konyhoryetxhe mak ha, Khoryenkomo. Ronenyhoryetxho me harha manaha, kehe, kàwyanye, towahke rma haxa tesnàr ke mak ha. Àwya konyhoryetxho komo rma yehemahra tehxatxhe. Kanhàn komo yanoto mehra harha tehxatxhe. Kanhàn komo yanoto mehra harha kehtxoho komo rma yehemaye, Kryestu Txesusu, twayehrà ke. Àro hoye ro ohxe harha tehxatxhe, Khoryenkomo wya. [25] Txesusu nyakye, Khoryenkomo, àwayehtoho me. Nekamsuhkaye, khokonye Khoryenkomo yoseryewhokatxho me. Noro hona kàwyanye xenyàr ke ryhe, noseryewhokehe, kanhànàthàyam hoko. Àro wyaro yaworon me nehutwamohsehe, Khoryenkomo, kanhàn kom hoko. Amnyehra tanhàn hokonotho komo yanàhnohpàra nehxakonà. Ohsànàhpàra rma nehxakonà, àhokonye. Amnye nyhe rma nohsànàhye haxa ha. Txesusu wayehnàtoko rma, nohsànàhye, kanhàn kom hoko, omeroron komo yanhàn hoko rma. [26] Àtoko rma yaworon me nehutwamohsoye. Ronenyhoryetxho me harha manaha, kany me xarha nehutwamohsoye, Txesus hona xeny kom hoko rma.

[27] Àro ke, onà wyaro kahra tehxatxow hamà. Rano me ro rma ohxe wehxaha, Khoryenkomo wya, kahra tehxatxhe. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro wehxaha,

kahra tehxatxhe. Txesus hona wenyaha, kany me haxa tehxatxhe. Àro ke, rano me ro rma ohxe wehxaha, kahra ro mak tehxatxow hamà. [28] Txesus hona kàwyanye xenyàr ke ryhe, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me tehxatxhe, Khoryenkomo wya. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro kehtxoho kom hoye rohra, ohxe tehxatxhe. Àro wyaro hamà, kany me tehxatxhe.

[29] Àsoke ryhe naye, Khoryenkomo, owyanye. Xuknewyana kom marma horyenà ro me naye. Xuknewyanahnà komo horyen mehra kat naye, owyanye. Àna matà, Xuknewyanahnà komo horyenà ro me xarha nay hamà, Khoryenkomo. [30] Towenyxa mak naha, noro ha. Xuknewyana komo wya, ronenyhoryetxho me harha manaha, kany me naha, Txesus hona àwyanye xenyàr ke mak ha. Xuknewyanahnà komo wya xarha, ronenyhoryetxho me harha manaha, kany me rma rha naha, Txesus hona àwyanye xenyàr ke mak ha.

[31] Àro ke, àsoke tketxowà. Moyses heno wya kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra harha wehxaha, Txesus hona xeny me ryesnàr ke, tketxow katà. Àna matà, àro wyaro kahra tehxatxow hamà. Onà wyaro haxa tketxow hamà. Moyses heno wya kàyweronàhyamatxho kom yawo ro xaxa mpànà wehxaha ha, Txesus hona xeny me ryesnàr ke mak ha, tketxow hamà.

4

Khoryenkomo nenyhoryetxho me Akmaraw heno yexetxhàrà on ha.

[1] Àsok hana nehxakon ha, Akmaraw heno ha, khoryen heno komo, Xuknewyana horyen heno komo. [2] Khoryenkomo nenyhoryetxho me nehxakon hatà, noro heno. Ronenyhoryetxho me harha manaha, kekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya. Ohxe tehtxoho hoye rohra, àro wyaro katxho me nehxakon heno hatà, Khoryenkomo wya. Ohxe tehtxoho hoye ro Khoryenkomo nenyhoryetxho me tehtok haxa, onà wyaro tawrotho haryhe, àwya, rano me ro rma ohxe wehxaha, Khoryenkomo wya, tawrotho haryhe, àwya. Àro wyaro kahra mak nehxakon hamà. Uro menyhoryen hamà, ohxe rma haxa ryesnàr ke, kahra mak nehxakon heno hatà, Khoryenkomo wya. [3] Onà wyaro haxa nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà, noro heno hoko.

Khoryenkom hona nenyakonà, Akmaraw heno. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo, àwya. Ronenyhoryetxho me harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha, kekon hatà, àwya.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, noro heno hoko.

[4] Anar komo hyaka ohxe katamoketxhenye, towakryehorye tehxatxow hamà, àwyanye. Ehethàrà rma tàmporye nay hamà, àwyanye. [5] Khoryenkomo hyaka atamokhera mak tehxatxkon hamà. Noro yowakryehra ro mak tehxatxkonà. Àro ke, onà wyaro kahra tehxatxow hamà. Rowya towakryetxhàràtho yehemen hamà, rowya, kahra tehxatxhe. Ehemahra rma kowakryetxhe, noro ha. Àsok tawro hana. Thokono rohnàtho komo yonyhoryeny me nay hamà. Noro rma hona tenyatxhe. Àro hoye ro, onà wyaro nkehe, kàwyanye. Ronenyhoryetxho me harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha, kehe, kàwyanye.

[6] Àro hoko rma, onà wyaro nkekon hatà, Dafe heno. Ronenyhoryetxho me harha manaha katxho komo ryhe, towakryexem me rma haxa natxow hamà, kekon heno hatà. Ohxe tehtxoho kom hoye rohra, towahke Khoryenkom yehtxoho hoye ro haxa ryhe, towakryexem me harha natxhe, nyamoro ha, kekon heno hatà. [7] Anhànàthàyam hoko noseryewhokaye, noro ha, Kohkomo, kekon heno hatà. Anhànàthàyam yonyhera harha naha. Àro ke towakryexem me rma haxa natxow hamà, kekon heno hatà. [8] Atxke manatxhe hampànà, kahra harha naha, àhokonye, anhànàthàyam hoko. Àro ke, towakryexem me rma haxa natxow hamà, kekon hatà, Dafe heno.

[9] Onok komo ryhe, àro wyaro towakryexem me natxowà, owyanye. Xuknewyana kom marma katà, atanyyokoxemo kom marma katà, towakryexem me natxowà. Ewakryehnà

me kat natxowà, Xuknewyanahnà komo, atanyyokohnà komo. Towakryexem me rma rha natxow hamà, nyamoro xarha.

Àsok hana nehxakon ha, Akmaraw heno. Ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me nehxakon hatà, noro heno, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke mak ha. [10] Àsokentoko, àro wyaro katxho me nehxakonà, noro heno, tatanyyokotxhe katà, atanyyokohra rma hak tehtok katà. Àsokentoko, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me nehxakonà. Atanyyokohra rma tehtoko ryhe tà, àro wyaro katxho me nehxakon ha. [11] Atanyyokohra rma tehtoko, Khoryenkom hona nenyakon hatà. Àro ke, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me rma nehxakon hatà, Khoryenkomo wya. Amnye nyhe rma, natanyyokoy hatà. Atanyyokotho rma, noro hutwamohsoye. Khoryenkomo nenyhoryetxho me noro hutwamohsoye.

Noro heno wyaro, Khoryenkomo nenyhoryetxho me rma rha natxhe, atanyyokohnà komo, Khoryenkom hona tàwyanye xenyàr ke mak ha. Nyamoro horyen me naha, Akmaraw heno, noro heno wyaro esnàr kom ke. [12] Atanyyokoxemo komo xarha, noro heno wyaro Khoryenkomo nenyhoryetxho me rma rha natxhe. Tatanyyokotho kom hoye rohra, Khoryenkom hona tàwyanye xenytxoho hoye ro haxa ryhe, àro wyaro ohxe harha natxhe, noro heno wyaro, Khoryenkom hona tàwyanye xenyàr ke mak ha. Àro ke, nyamoro horyen me xarha naha, Akmaraw heno. Atanyyokohra rma tehtoko, Khoryenkom hona nenyakon hatà, noro heno, khoryen heno komo rma.

Omeroro khoryen heno kom me naha Akmaraw heno katxhàrà on ha.

[13] Onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno komo wya, noro heno yohamàthàyamo wya xarha. Omeroron kom yoh me mpànà keryatxhe ha, kekon hatà, àwyanye. Onà wyaro kahra ro mak nehxakon hatà, àwyanye. Moyses heno wya oyweronàhyamatxho kom yawo ro oyehtokonye ryhe, omeroron kom yoh me mpànà keryatxhe ha, kahra nehxakon hatà, àwyanye. Onà wyaro haxa nkekon hatà. Ronenyhoryetxho me harha manatxhe, rohona owyanye xenyàr ke mak ha. Àro hoye ro, omeroron kom yoh me mpànà keryatxhe ha, kekon hatà, Khoryenkomo, àwyanye.

[14] Onà wyaro katxho mehra tehxatxow hamà. Moyses heno wya oyweronàhyamatxho kom yawo ro rma haxa ehtxoko, omeroron kom yoh me oyehtxoho menye, katxho mehra tehxatxhe. Àro wyaro katxho me kehtokony haxa, Kryestu hona xenyehtoràtho haryhe, kàwyanye, kowakryetxhe hampànà rohona owyanye xenyàr ke mak ha katxho mehra kesnàràtho kom haryhe, oyweronàhyamatxho kom yawo ro rma haxa ehtxok hampànà katxho me haxa kesnàràtho kom haryhe. [15] Moyses heno wya kàyweronàhyamatxho kom hoye ro kanhàn komo thutwetxow hamà. Kàyweronàhyamahranye noro heno yehtok haxa, kanhàn komo hutwahtoràtho haryhe, kàwyanye. Thutwetxhe mak ha. Àro ke, tanàhnohsom me tehxatxow hamà, kàwyanye kanhàn komo hutwanàr ke, Moyses heno wya kàyweronàhyamanàr kom ke.

[16] Tano me ro rma towahke xaxa naha, Khoryenkomo, khokonye. Àro hoye ro, onà wyaro nkehe, kàwyanye. Omeroron kom yoh me mpànà keryatxhe ha, kehe, kàwyanye. Àro ke, noro hona tenyatxow hamà, omeroron kom yoh me mpànà keryatxhe ha, katxho me kehtxoho menye. Akmaraw heno yohamàthàyamo ryhe, Khoryenkomo newakryenàr me natxhe ha. Moyses heno nàyweronàhyamatxho komo, Akmaraw heno yohamàtho me natxhe. Nyamoro marmahnà, anar komo xarha, Akmaraw heno wyaro Khoryenkom hona xeny komo rma, noro heno yohamàtho me rma rha natxhe. Omeroro khoryen heno kom me naha, noro heno. [17] Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Anaro rha yana komo horyen me mpànà keryaha ha. Thenyenohnà komo horyen me mpànà keryaha ha, kekon hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno wya.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro Khoryenkomo wya tatoko, ehxera rma hak nehxatxkon hamà, Akmaraw heno yohamrà komo. Ehxenà rma yakàhtony me mak naha, Khoryenkomo. Àwayehxemotho komo yanàmnye me xarha naha. Noro hona

rma nenyakon hatà, Akmaraw heno. Àro ke, omeroron kom yoh me mpànà keryatxhe ha, kekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya.

18 Àsok hana tehxan hana. Àhokhura rma horykomotho me kehtoko, kohamrà hona rohra harha tehxan hamà. Akmaraw heno haxa ryhe, tohamrà hona ro rma haxa nehxakon hatà. Onà wyaro nkekon heno hatà. Anaro rha yana komo horyen me mpànà keryaha ha, katxhàrà, Khoryenkomo wya, yaworo xaxa naha ha, kekon heno hatà. Àro hoko rma, onà wyaro kanyenhàr me nehxakon hatà, Khoryenkomo. Thenyehra mpànà natxhe ha, oyohamàthàyamo, kanyenhàr me nehxakon hatà, noro heno wya. 19 Horykomotho me rma haxa nehxakon heno hatà. 100 me àtxemnyehàntaxah me nehxakon hana. Àro ke, thohtahoryehra nehxakon hamà. Àro wyaro rma nosonyakon hamà. Notxwakomotho me, Sara heno xarha yonyakon hamà. Noro heno yowan yaka tatahohsoryehra nehxakon hamà, àhokru. Khoryenkom hona mak nenyakon hatà, Akmaraw heno. 20 Kohamyan hana, àna hana, kahra nehxakon hatà. Khoryenkomo rwon hoko, yaworo nay hana, àna hana, kahra nehxakon hatà. Ameryekahra ro mak nehxakon hatà. Khoryenkom hona rma haxa nenyakon hatà. Ehonomnà me xaxa naha, Khoryenkomo, kekon heno hatà. 21 Tàrwon yawo ro xaxa mpànà naha ha, Khoryenkomo, ehonomnà me tesnàr ke, kany me rma haxa nehxakon heno hatà. 22 Àro wyaro tehtxoho hoye ro, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me nehxakon hatà, Akmaraw heno, Khoryenkomo wya, noro hona tàwya xenyàr ke.

23 Ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho rma menhohoy hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno hoko. Noro heno marmahnà hoko, 24-25 khokony xarha, àro wyaro nmenhohoye. Noro hona kàwyanye xenyetoko, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me rma rha tehxatxhe, kàwyam xarha, àwya.

Txesusu wayehkahoye, Khoryenkomo, kanhànàthàyam hoye ro tàwya anàhnohtoho me, kanàhnohpàrany harha tehtxoho me. Àwayehsahonhàrà rma yanàmye harha. Kohkomo rma yanàmye harha, tàwya ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me kehtxoho menye. Noro hona rma tenyatxhe.

5

Khoryenkomo nàhnàn me harha ketxownà Txesusu Kryestu katxhàrà on ha.

1 Khoryenkomo wya, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me tehxatxhe, Kryestu hona kàwyanye xenyàr ke. Àro ke, ewakàhkahpànà ro me harha naha, Khoryenkomo, khokonye, Txesusu Kryestu wayehrà ke mak ha, Kohkomo rma wayehrà ke mak ha. 2 Noro wayehtoho hoye ro, Khoryenkomo hyaka tomokyatxhe, kàwyanye towahkem me xaxa noro hutwanàr ke. Amnye Khoryenkomo wyaro ohxe xaxa tonyxemà ro me tehxatxhe. Àro wyaro ohxe xaxa kehtxoho kom hon ro tehxatxhe. Àro ke, teryehorye rma haxa tehxatxhe. 3 Teryehorye rma rha tehxatxhe xarha, keryewhamnohtoho kom hoko xarha. Àsok tawro hana. Àro rma tenàmyatxow hamà. 4 Kàwyanye enàmnàtoko rma, onà wyaro katxho me tehxatxhe, Khoryenkomo wya. Ronkukmanàr me, ohxe rma manaha, katxho me tehxatxhe, àwya. Noro nkukmatxho rma, àwya ohxe manaha katxho rma, amnye kowakryenàr kom hona ro tehxatxhe, noro wya. 5 Kowakryetxho kom hoko, kàkhokahranye ro mak naha ha, Khoryenkomo, kxenye rma haxa tesnàr ke. Tokato nyakye, noro ha, kàhnakanye. Kxenye rma haxa Khoryenkom yehtxoho hutwamohsehe, noro ha, kàwyanye.

6 Atxke rma haxa tehxatxkonà, Khoryenkom hokohra ro mak ha. Osonyhoryehra ro mak tehxatxkonà. Àro wyaro atxke kehtokonye, Kryestu wayehye, tàwya konyhoryetxho menye.

7 Àsok hana tehxan ha. Anatoko toto kurunhonàr xe tehxan hana. Enyhoru rma kurunhonàr xe tehxan hana. Ukurunhonàr xano rma, kwayehrà xehra rma tehxan hamà. Kosoxanomkahnohrà xehra tehxan hamà. Anatoko tosoxanomkahnohyan haxa hana, twayehso ro. Ohxe rma haxa toto yehtoko, twayehyan hana, ukurunhonàr

horà. [8] Khoryenkom haxa ryhe atxke tehxemà ro komo kurunhony me Kryestu nyakye.
Twayehso ro nosoxanomkahnohye, noro, tàwya anhàtho komo kurunhotho me. Kxenye
rma haxa nehxakon hamà, Khoryenkomo.
[9] Khoryenkomo nenyhoryetxho me tehxatxhe, Kryestu yekamsuhkanàr ke mak ha. Àro
ke, meya nyhe kukurunhetxow hamà, noro, ewakhàra Khoryenkom yehtxoho hona, àwya
kanàhnohtoho kom hona. [10] Khoryenkomo nàhnàn mehra tehxatxkonà, atxke rma haxa
kesnàr kom ke. Ànàhnàn me harha ketxownà, Khoryenkom muru, twayhàthàr hoye ro
mak ha. Àwayehpànà ro me harha naha, noro ha. Àro ke, àwayehpànà ro me tehtxoho
hoye ro, meya nyhe konyhoryetxehketxow hamà.
[11] Àro wyaro ohxe tehxatxhe, amnye. Àtok marmahra, amnye rma xarha, teryehorye
rma haxa tehxatxhe, Khoryenkom hoko. Khoryenkomo nàhnàn me harha ketxownà,
Txesusu Kryestu, Kohkomo, twayehrà ke mak ha. Àro hoye ro teryehorye rma haxa
tehxatxow hamà.

Aknaw heno ryhe tomohsom kuknon me nehxakonà katxhàrà on ha.

[12] Tanhàn hoko nehxakon hatà, toto, towenyxano, Aknaw heno rma. Àro ke wayehye
hatà, tanhàn hoko tesnàr ke hatà. Atxke noro yehtxoho hoye ro, atxke rma rha natxhe,
toto komo, omeroro. Atxke noro yehtxoho hoye ro rma rha wayehtàketxhe xarha, tanhàn
kom hoko tesnàr kom ke.
[13] Moyses heno wya tàyweronàhyamahra ronye rma haka tanhàn kom hoko rma
nehxatxkonà, toto komo. Onà wyaro katxho mehra hak nehxatxkonà. Atxke manaha,
oyweronàhyamatxho kom yawo rohra oyesnàr ke, katxho mehra hak nehxatxkonà,
àyweronàhyamahnà me rma hak tesnàr kom ke. [14] Wayehtxownà mak hatà. Ehxera rma
hak Moyses yehtoko, wayehyatxkonà rma hatà, toto komo, omeroro. Atxke Aknaw heno
yexetxhe rma, wayehyatxkon hatà. Aknaw heno yweronàhyamay hatà, Khoryenkomo.
Nanwekye mak hatà, noro heno. Àro wyaro rma tanhàn hoko nexey hatà. Noro heno
wyarohra, tanhàn kom hoko nehxatxkon hamà, toto heno komo, àyweronàhyamahnà me
rma hak tesnàr kom ke. Wayehtàkatxownà mak hatà.
Aknaw heno ryhe, tomohsom kuknon me nehxakonà.
[15] Towenyxa nehxakon hamà, noro heno. Towenyxa rma rha nay hamà, Txesusu
Kryestu xarha. Towenyxan heno yanhàn hoye ro, thenyehra natxhe, twayehsom komo.
Towenyxan hoye ro xarha thenyehra rma rha natxhe, towakryexem komo. Tano me ro
rma kowakryetxownà, Kryestu. Oyowakryetxho komo ehematxoko, kahra ro mak naha
ha, kàwyanye. Khoryenkomo wya kowakryetxho komo, Aknaw heno yanhàn yoho rma
haxa thenyehra nay hamà. [16] Noro heno yanhàn hoye ro, tanàhnohsom me manatxhe
hampànà kany me naha, Khoryenkomo, kàwyanye. Wahanonkano ynye ro rma noro
ha. Àro wyaro katxho me tehxatxhe, noro heno yanhàn hoye ro, towenyxan hoye ro.
Khoryenkomo wya kowakryetxho kom haxa ryhe, anar me naha. Àro hoye ro, onà wyaro
kany me naha, noro ha. Ronenyhoryetxho me harha manaha, kany me naha, kàwyanye.
Thenyehra kanhàn kom hoko kexetxhenye rma, konyhoryetxhe, noro ha. [17] Towenyxa
nehxakonà, Aknaw heno. Noro heno hoye ro wayehtàketxhe, toto komo, omeroro, tanhàn
hoko noro heno yesnàr ke. Towenyxa rma rha naha, Txesusu Kryestu xarha. Noro hoye
ro haxa ryhe, karyhe roro rma haxa tehxatxhe, noro newakryetxho me rma haxa kesnàr
kom ke, Khoryenkomo wya ronenyhoryetxho me harha manaha katxho me kesnàr kom
ke.
[18] Tanhàn hoko nehxakonà, Aknaw heno, towenyxano. Noro heno yanhàn hoye
ro, tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho me tehxatxhe, Khoryenkomo wya.
Twayehnàtoko, enyhoru hok haxa nehxakonà, Kryestu, towenyxano rma rha. Àro hoye
ro, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, katxho mehra harha tehxatxhe. Karyhe roro
harha tehxatxhe. [19] Khoryenkom yoyukhura nexeye, noro heno, towenyxano. Eyukhura
noro heno yehtxoho hoye ro, thenyehra rma haxa natxhe, anhà komo, tanhàn hokon
komo rma. Txesusu Kryestu haxa ryhe, towenyxano rma rha, Khoryenkomo yoyuhtukaye.

Noro wya eyuhtoho hoye ro, thenyehra rma haxa natxhe, enyhoru komo, Khoryenkomo nenyhoryetxho komo rma.

20 Àsok tawro hana kàyweronàhyamatxownà ha, Moyses heno ha. Khoryenkom yano me kàyweronàhyamatxownà hamà, kàwyanye kanhàn komo hutwatxho me, kàwyanye, thenyehra naha, ranhànà, katxho me. Thenyehra rma haxa atxke kehtokonye, towahke rma haxa nehxakonà, Khoryenkomo, khokonye. Towahke noro yehtxoho, atxke kehtxoho kom yoho rma haxa thenyehra naha. 21 Atxke kehtxoho komo rma, kwayehketxhe. Towahke Khoryenkom yehtxoho haxa ryhe, karyhe roro harha keryatxhe, noro nenyhoryetxho me kesnàr kom ke. Àro wyaro rma keryatxhe, Txesusu Kryestu wayehrà ke mak ha, Kohkomo wayehrà ke mak ha.

6

Àwayehsah me osonytxok xaxa mak hampànà katxhàrà on ha.

1 Àro wyaro towahke rma haxa nehxakonà, Khoryenkomo, khokonye. Àro ke, àsoke tketxowà. Kanhàn kom hoko roro tehtxe, towahke rma haxa Khoryenkom yehtxoho me, khokonye, tketxow katà. 2 Àna matà, àro wyaro kahra tehxatxow hamà. Àwayehsaho wyaro tehxatxhe. Tanhàn kom hokohra harha natxow hamà, àwayehxemo komo. Àro ke, àhokohra harha tehtxe.

3 Àsok hana tataymomtxownà ha, kàwyam ha. Tataymomtxownà hamà, Kryestu Txesusu mryenon uro tawro me. Kataymomnàtokonye, àwayehsaho wyaro harha tehtxownà, Kryestu wayhàthàrà wyaro mak ha. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà. 4 Àro ke, noro yonamàthàrà wyaro rma rha, enamsaho wyaro harha tehtxownà, kataymomnàtokonye. Àwayehxemo kom waye Kryestu yanàmye harha, àyàmà. Àro wyaro ehonomnà me xaxa nosonyhoye. Noro yasanàmàthàrà wyaro rma rha asanàmsaho wyaro harha tehtxownà, anar me harha kehtxoho menye, ohxe roro harha kehtxoho menye.

5 Kryestu yoh me tehxatxhe, noro wayhàthàrà wyaro kwayehrà kom ke. Àro ke, kasanàmrà kom ke xarha, noro yoh me rma rha tehxatxow hamà. Noro yasanàmàthàrà wyaro tasanàmyatxow hamà. Karyhe harha tehxatxow hamà.

6 Onà ryhe thutwetxow hamà. Anhà yoh me tehxatxkonà, amnyehra. Yahkotohen ho Kryestu wayhàthàrà wyaro, àwayehsaho wyaro harha tehtxownà, anhà yoh mehra harha kehtxoho menye, kanhàn komo yanoto mehra harha kehtxoho menye. 7 Tanhàn kom hokohra harha natxow hamà, àwayehxemo komo.

8 Kryestu wyaro kwayehye, kany me kehtokonye, Kryestu wyaro rma rha karyhe harha wehxaha, kany me xarha tehxatxow hamà.

9 On xarha thutwetxow hamà. Àwayehxemo kom waye nasanàmye, Kryestu. Àro ke, àwayehpàra harha naha. Àwayehpànà ro kax mak naha ha. 10 Towenyxa ro wayehye, anhà yoh me kesnàr kom ke mak ha. Karyhe roro harha naha, tàwya Khoryenkomo yeryehotanàhtoho me. 11 Àro wyaro rma rha osonytxok xaxa mak hampànà, omnyam xarha. Àwayehsah me osonytxok xaxa mak hampànà. Anhà yoh mehra harha osonytxok xaxa mak hampànà. Kryestu Txesus yoh me harha osonytxok xaxa mak hampànà. Karyhe roro harha osonytxok xaxa mak hampànà, owyanye Khoryenkomo yeryehotanàhtoho me.

Ayanhàn kom yanoto mehra hak nahko ohun komo katxhàrà on ha.

12 Ayanhàn kom yanoto mehra hak nahko, ohun komo, twayehsomà rma. Ayanhàn komo wya ayanotomantokonye, eyukhura ro mak ehtxoko. Àhoko rma ehohkahra ro mak ehtxoko. 13 Ranhàn yanoto me hak nahko, rohunu, ranhàn hoko ryehtxoho me, kahra ro mak ehtxoko. Khoryenkom yanoto me hak wehxe, katxok haxa. Khoryenkom yanoto me hak nahko, rohunu, enyhoru hok harha ryehtxoho me, katxok xarha. Àro wyaro rma kany me ehtxoko, Khoryenkomo nenyhoryetxho me oyesnàr kom ke. Àwayehxemo kom waye tanàmsom komo wyaro oyonyhoryetxownà, noro.

[14] Moyses heno wya oyweronàhyamatxho kom yawo ro ehtxoko katxho me oyehtokonye, ayanotometxow hamà, ayanhàn komo. Àro wyaro katxho mehra mak manatxhe. Towahke xaxa naha, Khoryenkomo, ohokonye, katxho me haxa manatxhe. Àro ke, ayanotomahranye naha, ayanhàn komo.

[15] Àsok katà tketxowà. Ranhàn hok hak wehxe, rohoko towahke xaxa Khoryenkom yesnàr ke, oyweronàhyamatxho kom yawo ro ehtxoko katxho mehra harha ryesnàr ke, tketxow katà. Àna matà, àro wyaro kahra ro mak tehxatxow hamà.

[16] On hutwahra kat manatxowà. Onokà wya hana, ayanoto me wehxaha, uro koyukyaha, kany me manatxow ha, ayanhàn komo wya hana, Khoryenkomo wya haxa hana. Onokà wya haxa hana, àro wyaro kany me oyehtokonye, noro yanoto me rma manatxow hamà. Owyanye eyuknutoko rma, noro yanoto me manatxow hamà. Ayanhàn kom yanoto me oyehtokonye, awayehyatxhe hampànà. Khoryenkom yoyuknye me oyehtokony haxa ryhe, noro nenyhoryenàr me manatxow hamà. [17-18] Amnyehra, ayanhàn kom yanoto me rma haxa mehxatxkon hamà. Amnye rma haxa, yaworon xaxa yonytxanyenhàr me harha manatxow hamà. Yaworo xaxa àhananàhsah me harha manatxow hamà. Yaworon xaxa yoyuknye me harha manatxow hamà, ohnawonye ohxe harha oyehutwanàr kom ke. Ayanhàn kom yanoto mehra harha manatxow hamà. Khoryenkom yanoto me harha manatxow hamà, noro nenyhoryetxho me oyesnàr kom ke. Àro ke, onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Apa y, ohxe xaxa manaha, nyamoro hoko, àkehe, àwya.

[19] Anotonano me kehtxoho komo rma wekarymano, onhutwanàr kom me esnàr ke, oyonkukmahranye esnàr ke.

Amnyehra, onà wyaro kany me mehxatxkon hamà. Ranhàn yanoto me hak nahko, rohunu, kany me mehxatxkonà. Ranhàn hok hak wehxe, kany me mehxatxkonà, ayanhàn kom hoko rma haxa oyesnàr kom horà. Amnye rma haxa, onà wyaro kany me harha ehtxok hampànà. Khoryenkom yanoto me hak nahko, rohunu, kany me harha ehtxok hampànà. Khoryenkom yanoto me harha, ohxe hak wehxe, kany me harha ehtxok hampànà, enyhoru ro me oyesnàr kom horà.

[20] Ayanhàn kom yanoto me oyehtokonye, Khoryenkom yanoto mehra rma hak mehxatxkon hamà. Ohxe ehtxok hampànà, ronenyhoryetxho me oyesnàr kom ke, katxho mehra rma hak mehxatxkon hamà. [21] Àsoke oyeryatxkonà, ayanhànàthàyamo. Ohxe kat oyeryatxkonà. Àna matà, kwayehketxhe ro mak ha, kanhànàthàyamo. Amnye rma, ayanhànàthàyam hona ohyahamyatxow hamà. [22] Ayanhàn kom yanoto mehra harha manatxhe. Khoryenkom yanoto me harha manatxhe. Noro yanoto me oyehtxoho komo, enyhoru ro me oyeryatxhe hampànà. Àro hoye ro, karyhe roro rma haxa manatxhe hampànà.

[23] Àsok hana nay ha, kanhàn komo yehetho ha. Kwayehtoho kom me rma nay hamà, kanhàn komo yehetho. Khoryenkomo wya kowakryetxho kom haxa ryhe, karyhe roro harha kehtxoho kom me rma naha, Kryestu Txesus yoh me kesnàr kom ke mak ha, Kohkom yoh me kesnàr kom ke mak ha. Àro wyaro àwya kowakryetxho komo, ehemahnà ro me mak naha ha.

7

Moyses heno nàyweronàhyamahtor me harha manatxhe katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, kàyweronàhyamatxho komo muhutwetxow hamà. On hutwahra kat manatxowà. Tano rma hak tehxem kom marma, tàyweronàhyamaxem me natxow hamà. Àwayehxemo kom haxa ryhe, àyweronàhyamahnà me harha natxow hamà.

[2] Àro wyaro rma rha natxow hamà, tàhyem komo, tànyonyem komo xarha. Onyo hyaye otowhàra ro mak exko katxho me natxow hamà, woràskomo komo. Àro wyaro tàyweronàhyamaxem me natxhe, tano rma hak tànyo kom yehtok mak ha. Nyamoro heno wayhàtxhe haxa ryhe, àro wyaro katxho mehra harha natxow hamà. Onyo hyaye otowhàra ro mak exko katxho mehra harha natxhe, tànyo heno komo wayehrà ke mak ha.

[3] Tano rma hak tànyo kom yehtoko, anaro kàrkomo hyawohra natxow hamà. Àhyawonye
tehtokony haxa, atxke natxhe. Atxke manaha, anaro hoko oyesnàr ke, onyohnà hoko
oyesnàr ke, katxho me natxhe. Àro wyaro rma natxow hamà, tano rma hak tànyo kom
yehtoko. Nyamoro heno wayhàtxhe haxa ryhe, anar me natxow hamà. Onyo hyaye
otowhàra ro mak exko katxho mehra harha natxhe. Tàwyanye anaro kàrkomo yahosàtxhe
rma, ohxe rma natxhe. Atxke manaha, anaro hoko oyesnàr ke, katxho mehra harha
natxhe, tànyo heno komo wayehrà ke mak ha.

[4] Rowtà komo y, àro wyaro rma rha manatxhe, omnyam xarha. Kryestu wayhàthàrà
wyaro àwayehsaho wyaro manatxhe, noro yoh me oyesnàr kom ke. Àro ke, Moyses
heno nàyweronàhyamahtor me harha manatxhe, àwayehsaho wyaro oyesnàr kom ke.
Kryestu mryenon me harha manatxhe. Àwayehxemo kom waye nasanàmye harha, noro
ha, tàwyaro rma rha ohxe harha kehtxoho menye, Khoryenkom yoyuknye ro me kehtxoho
menye.

[5] Amnyehra khun kom yano me atxke tehxatxkonà. Kanhàn komo thutwetxkonà,
Moyses heno nàyweronàhyamatxho me kesnàr kom ke. Àro hoko rma tehohketxkonà,
khun kom yano me. Àro hoye ro twayehyatxkonà. [6] Kanhàn kom yanoto me rma haxa
tehxatxkon hamà, Moyses heno nàyweronàhyamatxho me kesnàr kom ke. Amnye rma
haxa, noro heno nàyweronàhyamahtor me harha tehxatxhe, àwayehsaho wyaro kesnàr
kom ke. Àro ke, Moyses heno nmenhotho hoye rohra Khoryenkomo teyukyatxhe, am-
nyehranotho hoye rohra mak ha. Khoryenkom yokato yano me haxa ryhe, Khoryenkomo
teyukyatxhe, noro yano me anar me harha kesnàr kom ke.

Tàyweronàhyamaxem me harha ryehtoko ranhànà uhutwekon harha katxhàrà on ha.

[7] Àsoke tketxowà. Anhà wyaro atxke nay hamà, kàyweronàhyamatxho komo, Moyses
heno nmenhotho rma, tketxow katà. Àna matà, àro wyaro kahra tehxatxow hamà.
Onà wyaro haxa àkehe, uro ha. Kàyweronàhyamahranye Moyses heno yehtoko, ranhàn
hutwahra ryesnàràtho haryhe. Tàwya kàyweronàhyamantokonye, onà wyaro nkekon
hatà. Ehohkahra ro mak ehtxoko, anar komo katxho hoko, kekon hatà, noro heno. Àro
ke, onà wyaro àken hamà. Anar komo katxho hoko ryehohkantoko, atxke wehxan hamà,
àkehe. Àro wyaro ranhànà uhutwehe, Moyses heno wya kàyweronàhyamanàr kom ke mak
ha. [8] Rowya uhutwatxhe rma, kehohkekonà rma, anar komo katxho hoko. Àsok maken
kom hoko rma haxa kehohkekonà. Kàyweronàhyamatxho kom hoye ro, tehohkaxemà
ro me ryeryakonà, ranhànà. Kàyweronàhyamahranye Moyses heno yehtoko, ranhàn
hutwahra ryesnàràtho haryhe.

[9] Àyweronàhyamahnà me rma hak ryehtoko, ohxe rma wehxakonà. Awayehyaha
hampànà katxho mehra rma hak wehxakonà. Tàyweronàhyamaxem me harha ryehtoko,
ranhànà uhutwekon harha. Ohxehra harha wehxakonà. Awayehyaha hampànà katxho
me harha wehxakonà.

[10] Onà wyaro nkekon hatà, Moyses heno. Oyweronàhyamatxho kom yawo ro oye-
htokonye, àwayehpàra manatxhe, kekon heno hatà. Àro yawo rohra mak wehxakonà.
Àro ke kwayehyakonà, àro yawo rohra ryesnàr ke. [11] Àro hoye ro ronkuhtekonà, ranhànà.
Awayehyaha hampànà katxho me xarha ryeryakonà.

[12] Enyhoru ro me naha, kàyweronàhyamatxho komo, Moyses heno nmenhotho.
Ehohkahra ro mak ehtxoko, katxho rma, enyhoru ro me naha. Yaworo xaxa naha.
Ohxe xaxa naha. [13] Enyhoru rma katà rowayehkekonà. Àna matà, àrohnà ryhe
rowayehkekonà. Ranhàn haxa ryhe rowayehkekonà. Enyhoru yawo rohra ryehtxoho hoye
ro kwayehyakonà, ranhàn yano me. Enyhoru ryhe, ranhànà hutwamohsekonà, rowya,
ranhàn àro hamà tawro horà. Enyhoru rma royweronàhyamekonà, onà wyaro rowya
tawro horà, àro hok ryehtoko, atxke rma haxa wehxan hamà, meya roro rma haxa mak
ha, tawro horà, rowya.

Ohxe ryesnàr xe rma wehxaha haryhe ohxehra mak wehxaha katxhàrà on ha.

[14] Onà ryhe thutwetxow hamà. Khoryenkom yokato yano me ryhe kàyweronàhyamatx-
ownà, Moyses heno. Rohun yano me haxa ryhe, atxke wehxaha, uro ha. Ranhàn yanoto
me rma haxa wehxaha. [15] Àsok hana wehxan ha, atxke hana, ohxe hana. Tàywenyeke
rma wehxan hamà. Ohxe ryesnàr xe rma wehxaha haryhe. Ohxehra mak wehxaha.
Atxke ryesnàr xehra rma wehxaha haryhe. Atxke mak wehxaha. [16] Atxke ryesnàr xehra
ryehtoko rma, atxke wehxaha. Àro wyaro ryehtoko, yaworo kàyweronàhyamatxownà
hamà, Moyses heno, kany me rma wehxan hamà. [17] Àro ke, atxke ryehtoko, rano me rohra
atxke wehxan hamà. Ranhàn yano me haxa atxke wehxan hamà. Rohnawo rma naha,
ranhànà. [18] Rohnawo ohxehra ro mak wehxaha. Rohun yano me rma, ohxehra ro mak
wehxaha. Àro wyaro rma kehutwehe. Ohxe hak wehxe, kany me rma wehxaha haryhe.
Ohxehra rma wehxaha. [19] Ohxe ryesnàr xe rma wehxaha haryhe. Ohxehra mak wehxaha.
Atxke ryesnàr xehra rma wehxaha haryhe. Atxke mak wehxaha. [20] Atxke ryesnàr xehra
ryehtoko rma, atxke wehxaha. Àro ke, rano me rohra atxke wehxan hamà. Ranhàn yano
me haxa atxke wehxan hamà. Rohnawo rma naha, ranhànà.

[21] Àro ke, onà wyaro wehxan hamà. Ohxe ryesnàr xe ryehtoko, rowahkotehe roro,
ranhànà. [22] Khoryenkomo wya kàyweronàhyamatxho kom yawo ro ryesnàr xe rma haxa
wehxaha haryhe, rohnawo, yuhnaha ro. [23] Àro wyaro ohxe tehutwaxemà roro me rma
wehxaha haryhe. Rohun yano me haxa ryhe, anar me roro rma wehxaha. Ranhàn yanoto
roro me wehxaha, rohun yano me mak ha. Rohnawo rma naha, ranhànà.

[24] Àsok hana wehxan ha, urotho ymo xak ha. Twayehso wehxan hamà, rohnawo, ranhàn
yano me atxke roro ryesnàr ke. Onokà ryhe rokurunheno, ranhàn hona. [25] Txesusu Kryestu
ryhe, Kohkomo rma, rokurunhehe. Àro ke, onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya. Apa y,
ohxe xaxa manaha, rohoko, àkehe, àwya.

Àsok hana wehxan ha. Onà wyaro wehxan hamà. Anatoko Khoryenkomo weyukyan
hamà. Noro wya kàyweronàhyamatxho komo rma weyukyan hamà. Anatoko ranhànà
weyukyan haxa hamà. Ohxe ryehutwantoko, Khoryenkomo weyukyaha. Rohun hoye ro
ohxehra ryehutwantok haxa ryhe, ranhànà weyukyaha.

8

Khoryenkom yokato yano me haxa manatxhe katxhàrà on ha.

[1] Kryestu Txesus yoh me kehtokonye, tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho
mehra ro mak tehxatxhe ha. [2] Noro yoh me kehtokonye, kàhnawony harha naha,
Khoryenkom yokato. Karyhe kenye ro kom me naha, noro ha, kanhàn kom yanoto mehra
harha kehtxoho menye, kwayehkany komo rma yanoto mehra harha kehtxoho menye.

[3] Kàyweronàhyamatxho komo ryhe, konyhoryehranye ro mak nehxakonà. Àsok tawro
hana, àro yoyuknye menyxehra kesnàr kom ke, khun kom yano me ahoxemra kesnàr kom
ke. Khoryenkom haxa ryhe konyhoryetxownà, tàwya buru nyaknyàr ke mak ha. Yukryeka
hona tomoknàtoko, tuhnye harha natakàhtoye, Khoryenkom muru. Tanhàn hokon komo
wyaro rma rha tuhnye natakàhtoye. Tuhnye atakàhtosaho rma wayehye, tàwya anhà
yowtoho me. Noro rma anhà yarymaye, ohxe roro rma haxa tesnàr ke. Tuhnye rma
tehtoko, ohxe roro rma haxa nehxakonà, noro ha.

[4] Tàwya kàyweronàhyamantokonye, onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo, kàwyanye.
Onà wyaro ehtxok hampànà, ohxe oyehtxoho menye, kekon hatà. Eyukhura mak
tehxatxkonà. Kryestu wya anhà yarymatxho hoye ro haxa ryhe, eyuknye me harha
tehxatxhe. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro harha tehxatxhe, Khoryenkom yokato
yano me kehtokonye mak ha, khun kom yano mehra harha kehtokonye mak ha.

[5] Khun kom yano me kehtokonye, kanhàn kom hoko roro tehutwetxow hamà. Kho-
ryenkom yokato yano me kehtokony haxa ryhe, enyhoru hoko roro harha tehutwetxhe.
[6] Khun kom yano me atxke kehutwantokonye, twayehso tehxatxhe, kàhnawonye. Kho-
ryenkom yokato yano me ohxe kehutwantokony haxa ryhe, karyhe roro harha tehxatxhe,
kàhnawonye. Teryehorye roro harha tehxatxhe, kàhnawonye. [7] Khun kom yano me

atxke kehutwantokonye, Khoryenkom xehra ro mak tehxatxow hamà. Noro yoyukhura
ro mak tehxatxow hamà. Noro wya kàyweronàhyamatxho komo yoyukhura ro mak
tehxatxow hamà, khun kom yano me ahoxemra kesnàr kom ke. [8] Khun kom yano me atxke
kehtokonye, Khoryenkomo yeryehotanàhpàra ro mak tehxatxow hamà.
[9] Omnyam haxa ryhe, ohun kom yano mehra harha manatxow hamà. Khoryenkom
yokato yano me haxa manatxhe. Kryestu yokato yano me manatxhe. Ohnawonye noro
yehtoko, noro yano me manatxow hamà. Ohnawohranye noro yehtok haxa ryhe, Kryestu
mryenon mehra manatxhe. [10] Ohnawonye noro yehtoko, karyhe roro harha manatxhe,
ohnawonye. Twayehso rma nay hamà, ohun komo, ayanhànàthàyam hoye ro mak
ha. Ekato me haxa ryhe karyhe roro harha manatxhe, Khoryenkomo nenyhoryetxho
me oyesnàr kom ke mak ha. [11] Amnye, ohun kom xarha karyhe harha mpànà naha
ha. Twayehsom me rma nay hamà, ohun komo. Àro rma, karyhe harha mpànà
naha ha. Ohnawonye tokato yehtoko, karyhe harha mpànà ohun komo yeryaha ha,
Khoryenkomo. Noro ryhe, Kryestu Txesusu yanàmye, àwayehxemo kom waye. Txesusu
yanàmnyenhàrà rma, ohun komo yanàmyaha hampànà, àwayehxemo kom waye, karyhe
roro harha oyehtxoho menye. Àro wyaro mpànà oyeryatxhe ha, tokato yahoxet hoye ro,
ohnawonyeno rma yahoxet hoye ro.
[12] Àro ke, khun kom yano mehra harha tehtxe. Rowtà komo y, kanhàn kom hokohra
harha tehtxe. [13] Ohun kom yano me atxke oyehtokonye, awayehyatxhe hampànà. Ohun
kom yano mehra harha ehtxoko. Khoryenkom yokato nakoronomanàr me, ayanhàn kom
hokohra harha ehtxoko. Àro wyaro harha oyehtokonye, karyhe roro mpànà manatxhe ha.
[14] Khoryenkom yokato yano me tehxemà roro komo ryhe, Khoryenkom hokru me
natxhe. [15] Àsok tawro hana. Àhokru me kehutwatxho menye ryhe tokato yàmye,
Khoryenkomo, kàwyanye. Anatoko tanàhnohso ro tanotomaxem me natxow hana, toto
komo. Àro ke, noseryehyatxow hamà, tanotomany kom hona. Àro wyaro rma rha
toseryehyatxkonà, Khoryenkom hona. Koseryehtoho mehrany harha tokato yàmye,
kàwyanye, tanàhnohsom komo wyarohra harha kehtxoho menye. Àhokru me kehut-
watxho meny haxa ryhe, tokato yàmye, kàwyanye. Àro ke, apa y, kany me harha
tehxatxhe. [16] Khoryenkom hokru me kehtxoho komo hutwamohsehe, Khoryenkom
yokato, kàhnawonye. [17] Khoryenkom hokru me tehxatxow hamà. Àro ke, Kryestu wyaro
kyàmkom katxho yoh me mpànà tehxatxhe ha, àhokru me kesnàr kom ke. Amnye rma,
tano rma hak kehtokonye, Kryestu wyaro teryewhamnohsom me tehxatxow hamà. Noro
wyaro teryewhamnohsom me kehtokonye, noro wyaro rma rha ohxe xaxa tonyxemà ro
me tehxatxhe, amnye ha.

Ohxe kehtxoho kom hona ro tehxatxow hamà katxhàrà on ha.

[18] Amnye rma, tano rma hak kehtokonye, teryewhamnohsom me tehxatxow hamà.
Amnye haxa, tàwyaro ohxe xaxa tonyxemà ro me keryatxhe, Khoryenkomo. Ohxe xaxa
kehtxoho komo ryhe, keryewhamnohtoho kom yoho rma haxa thenyehra naha. [19] Amnye,
thokru me konyhetxhe ha, Khoryenkomo, omeroron komo wya, tànakàhtothàyamo wya.
Thokru me konyhotho kom hona ro rma haxa natxhe, ànakàhtothàyamo, yukryeka komo
rma, kahe komo xarha, onokna komo xarha, omeroro.
[20] Anhàntahnà ro me nehxakonà htxer hakahpa, Khoryenkomo nakàhtotho, omeroro.
Tanhàntaxem me harha nexeye. Tano me rohra mak tanhàntaxem me nexeye. Kho-
ryenkom yano me haxa ryhe tanhàntaxem me harha nexeye, Aknaw heno yanhàn hoye
ro mak ha. Anhàntaxahotho hoko rma, onà wyaro nkekon xarha, Khoryenkomo. Amnye,
anhàntahnà ro me harha mpànà naha ha, ronakàhtotho komo, omeroro, kekonà. [21] Amnye
rma tanhàntaxemà ro me naha, Khoryenkomo nakàhtotho, omeroro. Amnye, anhàntahnà
ro me harha mpànà naha ha. Khoryenkom hokru komo wyaro, ohxe roro harha naha.
Anhà yanoto mehra harha, ohxe roro mpànà natxhe ha, Khoryenkom hokru komo. Àro
wyaro rma rha, ohxe roro mpànà naha ha, Khoryenkomo nakàhtotho, omeroro. [22] Amnye
rma haxa, tanhàntaxem me rma nay hamà. Woràskomo komo wyaro, teryewhamsom

komo wyaro rma, teryewhamso rye rma hak nay hamà, Khoryenkomo nakàhtotho, omeroro.

23 Àro marmahnà, kàwyam xarha, teryewhamsom me rma rha tehxatxhe. Txee tketxhe, kàhnawonye, konyhoryetxehkahranye rma hak Khoryenkom yesnàr ke. Amnye konyhoryetxehketxhe ha. Àro ke tokato yàmye, kàwyanye, konyhoryetxehkany kom me tehutwamohsotho me. Amnye thokru me konyhetxhe ha. Kanàmyatxhe xarha, tàwya khun komo yonyhoryenàr ke. Àro wyaro ohxe kehtxoho kom hona ro tehxatxow hamà.

24 Konyhoryetxownà, Khoryenkomo, tàwya kanàmtoho kom hona ro kehtxoho menye. Kanàmpàranye rma hak nay hamà. Khoryenkomo nanàmàtho me rma kehtokony haxa, thona rohra harha kesnàràtho kom haryhe mà. Àsok tawro hana. Anar komo newakryetxho me rma kehtokonye, thona rohra harha tehxatxow hamà. 25 Khoryenkomo wya kowakryetxho kom hona ro mak tehxatxhe ha, kanàmpàranye rma hak esnàr ke. Àro ke, thona ro rma haxa tehxatxow hamà. Thona ro rma hak kehtokonye, keryewhamnohtoho komo tenàmyatxow hamà.

26 Kakoronometxhe xarha, Khoryenkom yokato. Koseryehokantokonye, kakoronometxhe, ahoxemra kesnàr kom ke. Khoryenkom yakoro kàrwonàmrà komo xe kehtokonye, uhutwahra tehxatxow hamà. Àsok hana kàrwonan ha kany me tehxatxow hamà. Àrwomra rma tehxatxhe. Txee tketxhe marma mak ha, kàhnawonye. Àro wyaro, kàwyanye txee tatoko rma, kakoronometxhe, Khoryenkom yokato. Noro ryhe, nàrwonaha, Khoryenkom yakoro, khokonye. 27 Kàhnawonye kehutwatxho komo hutwehe, Khoryenkomo. Khokonye rma nàrwonaha, Khoryenkom yokato. Àsok hana nàrwonan ha, khokonye. Khoryenkomo ryhe, hutwehe. Khoryenkom yano me nàrwonaha, Khoryenkom yokato, khokonye, tàmryenon kom hoko rma.

28 Onà ryhe thutwetxow hamà. Khoryenkom xe kehtokonye, ohxe keryatxhe, noro ha. Eten komo wya hana kohonàtokonye, ohxe roro keryatxhe. Tano me ro rma kwahanonkatxownà, tàwya konyhoryenàr kom horà. Àro ke, ohxe roro keryatxow hamà. 29 Amnyehra, tàmryenon me kwahanonkatxownà. Tànwahanonkatxhàyam hoko rma, onà wyaro nkekon xarha. Romuru wyaro ryhe, ohxe rma haxa natxhe hampànà, kekonà, àhokonye. Towtànke rma haxa buru yesnàr xe nehxakonà. Wahoto wyaro rma esnàr xe nehxakonà. 30 Àro ke, romuru wyaro ryhe, ohxe rma haxa natxhe hampànà, kekonà, àhokonye. Nyamoro rma yohtxownà, tàhyaka. Tànekàthàyam hoko rma, onà wyaro nkekon xarha. Ronenyhoryetxho me harha natxhe, moxamo, kekonà, àhokonye. Ronenyhoryetxho me harha natxhe katxho kom hoko rma, onà wyaro nkekon xarha. Rowyaro ohxe xaxa tonyxemà ro me natxhe hampànà, kekonà, àhokonye.

Kxenye rma haxa Khoryenkom yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

31 Àro wyaro ohxe keny kom me nay hamà, Khoryenkomo. Àsok hana tketxow ha. Kakoronomanye ro kom me nay hamà, Khoryenkomo, tketxow hamà. Àro ke, karymany komo ehxera ro mak natxhe ha, tketxhe xarha. 32 Romuru txko nyakhera wehxaha, kahra nehxakonà, Khoryenkomo. Àwayehso ànyakhera wehxaha kahra nehxakonà. Nànyakye mak ha. Àwayehso nànyakye ha, tàwya konyhoryetxho menye. Buru nyaknyenhàrà rma, kowakryetxhe xaxa mak hampànà, thenyehra rma haxa mak ha.

33 Onok kom katà, atxke rma natxhe, omryenon komo, onwahanonkatxhàyamo, ketxowà, Khoryenkomo wya, khokonye. Àro wyaro kany komo, ehxera ro mak natxhe ha, Khoryenkomo nenyhoryetxho me kesnàr kom ke. 34 Onok kom katà, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, ayanhànàthàyam hoye ro, ketxowà, kàwyanye. Àro wyaro kany komo, ehxera ro mak natxhe ha. Kryestu Txesusu ryhe wayehye, tàwya kanhànàthàyamo yowtoho me. Àwayehxemo kom waye nasanàmye harha. Khoryenkom hanaw harha naha, howehehra. Tàyàm yakoro nàrwonaha, noro ha, khokonye. Noro rma, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, kahra ro mak naha ha, kàwyanye.

35 Kxan kom me rma haxa naha, Kryestu. Àsok kat naye. Anar komo wya keryewhamnohnàtokonye, kxehrany kat naye, Kryestu. Anar komo wya keryehokantokonye, kxehrany kat naye. Anar komo wya kanàhnohnàtokonye, kxehrany kat naye. Ànyahpàra rma kehtokonye, kxehrany kat naye. Àkatxhomra rma kehtokonye, kxehrany kat naye. Àwayehpaya kehtokonye, kxehrany kat naye. Anar komo wya tkatxefarake kotahantokonye, kxehrany kat naye. 36 Àro wyaro keryewhamnohtoho komo yokarymehe, Khoryenkom karyehtanà. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Apa y, emahona ro amna yotahetxhe, anar komo, omryenon me amna yesnàr ke mak ha. Kahneru komo wyaro, amna yonyatxhe, nyamoro ha. Totahaxem komo wyaro rma, amna yonyatxhe.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. 37 Àro wyaro ohxehra kehtokonye, kxehrany harha kat naye, Kryestu. Àna matà, kxenye rma nay hamà, noro ha. Àro ke, towankaryhe rma haxa tehxatxhe ha. Ohxehra kehtxoho komo tenàmyatxhe ha, noro yahoxet yano me mak ha, kxan komo yahoxet yano me mak ha.

38-39 Kxan komo hyaye kownye komo ehxera ro mak natxhe ha. Onok kom katà kowyatxowà, noro hyaye, kahe yawon kom katà, worokyamo kom haxa katà, ehonomnà kom haxa katà. Àna matà, kxan komo hyaye kownye komo ehxera ro mak natxhe ha. Àsok kehtxoho kom hoye ro katà, kxehrany harha naye, Khoryenkomo, kwayehtoho kom hoye ro katà, àwayehpàra rma kehtxoho kom hoye ro haxa katà. Àna matà, àsok kom kehtokony hana, kxenye rma xaxa mpànà naha ha, noro ha. Eten komo wya kohoràtxheny katà, kxehrany harha naye, amnyeno rma komo wya kohoràtxheny katà, amnyen komo wya haxa kohoràtxheny katà, kawon komo wya kohoràtxheny katà, yuhnayen komo wya haxa kohoràtxheny katà, kxehrany harha naye, Khoryenkomo. Àna matà. Eten komo wya hana kohonàtokonye, kxenye rma xaxa mpànà naha ha, Khoryenkomo, Kryestu Txesus yoh me kesnàr kom ke, Kohkom yoh me kesnàr kom ke.

9

Koseryehokehe rma haxa rokukuru kom hoko katxhàrà on ha.

1 Yaworo xaxa koskarymehe, Kryestu yoh me ryesnàr ke. Àtemarontahra ro mak wehxaha. Yaworo xaxa kany me kehutwehe, rohnawo, Khoryenkom yokato yano me ryehutwanàr ke. 2 Onà wyaro rma koskarymehe. Thenyehra rma haxa kekhokehe. Teryewrye roro rma haxa wehxaha, rohnawo. 3 Koseryehokehe rma haxa, rokukuru kom hoko, Xuknewyana kom hoko rma. Nyamoro yonyhoryenàr xe rma haxa wehxaha, Khoryenkomo wya. Kryestu mryenon mehra ryesnàr xe wehxakon haryhe, nyamoro yonyhoryenàr horà. Tanàhnohsom me rma ryesnàr xe wehxakon haryhe, nyamoro yonyhoryenàr horà.

4 Àsok hana natxow ha, nyamoro ha. Ehsayew heno yohamàtho me natxow hamà. Khoryenkomo nwahanonkatxho me rma natxow hamà. Rohokru me manatxhe katxhàrànhàr me natxow hatà, Khoryenkomo wya. Ehonomnà me xaxa nosonyhoy hatà, Khoryenkomo, àwyanye, àhoryen heno komo wya. Romryenon komo yweronàhyamany me wehxaha katxhàrànhàr me xarha natxow hatà, noro wya. Moyses heno nàyweronàhyamatxho me rma natxow hatà. Onà wyaro ryhe uro ewakryetxoko, katxhàrànhàr me xarha natxow hatà, Khoryenkomo wya. Kowakryetxhe xaxa mak hampànà, katxhàrànhàr me xarha natxow hatà, àwya. 5 Akmaraw heno komo yohamàtho me rma natxow hamà, nyamoro ha. Kryestu ryhe, toto me tonunutoko, nyamoro yana me nenuruye.

Noro rma, Khoryenkom me naha. Omeroron kom yoh me rma naha. Ohxe xaxa manaha katxho roro me hak nahko, noro ha. Àro wyaro hamà, tkatxe.

Rano me ro rma romryenon me manatxhe katxhàrà on ha.

[6] Àro wyaro Khoryenkomo newakryenàr me rma haxa nehxatxkon hatà, Xuknewyana komo. Amnye rma haxa, noro yoyukhura harha natxhe. Tàrwonàmàthàr yawo rohra kat naye, Khoryenkomo, àhokonye. Àna matà, àro yawo ro rma nay hamà.

Àsok hana natxow ha, nyamoro ha, Ehsayew heno yohamàthàyamo. Ukukuru komo rma, Khoryenkomo mryenon mehra natxow hamà. [7] Akmaraw heno yohamàtho kukuru komo rma, Khoryenkom hokru mehra natxow hamà. Onà wyaro haxa nkay hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno wya. Esake ryhe, omuru ro me haxa naha, kay hatà. Noro yohamàthàyamo ryhe, oyohamàthàyam me xaxa mpànà natxhe ha, kay hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno wya.

[8] Àro wyaro àwya katxhàrà rma, onà wyaro thutwaxem me nay hamà. Onokà ryhe, Khoryenkom hokru me nehxakonà, toto hun yano me enusah katà, Khoryenkomo rwon yano me enusah haxa katà. Toto hun yano me enusaho, Esmayewu rma, Khoryenkom hokru mehra ro mak nehxakon hatà. Noro heno yohamàthàyam xarha, Khoryenkom hokru mehra rma rha nehxatxkon hatà. Khoryenkomo rwon yano me enusah haxa ryhe, Esake rma, Khoryenkom hokru me nehxakon hatà. Noro heno yohamàthàyam xarha, Khoryenkom hokru me rma rha nehxatxkon hatà. [9] Onà wyaro rma nkekon hatà, Khoryenkomo. Onà wyarontoko rma rha komokyaha xarha, ohyakanye, kekon hatà, Akmaraw heno komo wya. Romokàtxhe rma, hohtehe hampànà, Sara. Àmryerà nenuryaha, kekon hatà. Àro wyaro Khoryenkomo rwon yano me nenuruy hatà, Esake. Noro yohamàthàyamo ryhe, Khoryenkom hokru me natxow hatà. Akmaraw heno yohamàtho me rma natxow hatà, nyamoro ha.

[10] Esake heno marmahnà, Xako heno xarha. Khoryenkomo nwahanonkatxho me nehxakon hatà. Àsok hana nehxatxkon ha, Esake heno hokru kom ha. Hekmeka yowan yaka asako natahohtxownà hatà. Àyàm kom me nehxakon hatà, Esake heno, khoryen heno komo rma. [11] Enurhura rma hak ehtokonye, tàmryenon me Xako wahanonkay hatà, Khoryenkomo. Atxke naha, mosonà, ohxe haxa naha, mosonà, katxho mehra rma hak ehtokonye, tàmryenon me noro wahanonkay hatà. Onà wyaro kany me ryhe nehutwamohsekon hamà. Ohxe oyehtxoho kom hoye rohra ryhe, romryenon me manatxhe, kany me nehutwamohsekon hamà. Rano me ro rma rowya awahanonkatxhàyam hoye ro haxa ryhe, romryenon me manatxhe, kany me rma nehutwamohsekon hamà. [12] Àro ke, enurhura rma hak ehtokonye, onà wyaro nkekon hatà, Hekmeka wya. Towtà yanotomehe hampànà, àmahtàkàthàrà, ronwahanonkatxho me tesnàr ke, kekon hatà, àwya. [13] Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom haryehtanà.

Xako heno yohamàthàyamo xe wehxaha. Esawu heno yohamàthàyamo xehra ro mak wehxaha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

Tano me ro rma noseryewhoken hamà Khoryenkomo khokonye katxhàrà on ha.

[14] Àsoke tketxowà. Àro wyaro tehtoko, àme ryehra ro mak nay hamà, Khoryenkomo, toto kom hoko, tketxow katà. Àna matà, àme rye rma haxa mak naha ha, noro ha.

[15] Onà wyaro nkekon hatà, Moyses heno wya. Rano me ro rma koseryewhokehe, toto kom hoko, kekon hatà. Anar kom hoko, rano me ro rma koseryewhokehe. Anar kom hoko oseryewhokahra wehxaha, rano me ro rma rha, kekon hatà. Anar komo hnàn yawo wehxaha, rano me ro mak ha. Anar komo hnàn yawohra wehxaha, rano me ro rma rha, kekon hatà, Khoryenkomo, Moyses heno wya. [16] Àro ke, tano me ro rma noseryewhoken hamà, Khoryenkomo, khokonye. Kàwyanye, oseryewhokako, rohoko, katxho hoye rohra mak noseryewhokehe, khokonye, kàwyanye, ohxe xaxa mpànà wehxaha ha, rohoko oyoseryewhokatxho me, katxho hoye rohra mak ha. Tano me ro haxa ryhe noseryewhoken hatà, Khoryenkomo, khokonye.

[17] Àro wyaro rma rha nkekon hatà, Faryo heno wya. Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà.

Exetyana komo kayaryet me keryeye, ryehutwamohsotho me, ohoko rahoxetà yonyhotho me. Tàwyanye oyokaytà komo yonytxatxhe rma, onà wyaro nketxhe hampànà, toto komo, omeroro. Tahoxerye rma haxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxhe hampànà.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro rma nkekon hatà, Khoryenkomo, Faryo heno wya.

18 Àro ke, onà wyaro nay hamà, Khoryenkomo. Anar kom hoko, noseryewhoken hamà, tano me ro mak ha. Anar kom hoko, oseryewhokahra nay hamà, tano me ro rma rha. Akàhpàra roro rma nyamoro yeryan hamà, ewan yawonye.

Anar me rha keryatxow hamà Khoryenkomo tano me ro mak ha katxhàrà on ha.

19 Àsok hana màketxow ha. Anatoko onà wyaro màketxow hana, rowya. Àsok tawro, atxke manatxhe keno, Khoryenkomo, kàwyanye, màketxow hana. Atxke kehtokonye, noro yano me atxke tehxatxow hatà, màketxow hana. Noro yanwekhera tehxatxow hamà. Àro ke, àsok tawro atxke manatxhe keno, kàwyanye, màketxow hana.

20 Àro wyaro àrwomra ehtxok hampànà. Toto me manatxhe, omnyamo. Àro ke, Khoryenkomo yameryekahra ehtxok hampànà. Oryen kahnye wyaro nay hamà, Khoryenkomo. Onà wyaro kahra nay hamà, oryenà, tkahnyenhàrà wya. Àsok tawro, onà wyaro uro màkahno, kahra nay hamà, àwya. 21 Tano me ro rma kahyan hamà, noro ha. Ohxe xaxa tonyxem me anaro kahyan hamà. Weheto hona texem me marma anaro kahyan hamà, ohxe fahfàra hamà. Àro rma rha hoye anar meno kahyan hamà, tano me ro mak ha.

22 Àro wyaro rma rha, anar me rha keryatxow hamà, Khoryenkomo, tano me ro mak ha. Anar kom hoko, ewakhàra tehtxoho yonyhonàr xe nehxakonà. Tahoxetà rma yonyhonàr xe nehxakonà, nyamoro hoko. Khoryenkomo nanàhnohrà rma nyamoro ha, àhokonye towakàhkahrà ke mak ha. Nyamoro yanhànàtho hoko ohsànàhpàra mak nehxakon hamà, Khoryenkomo. Mexe rma haxa ohsànàhpàra roro rma nehxakon hamà, àhokonye. 23 Àro wyaro ohsànàhpàra nehxakonà, kowakryeny kom me tehutwamohsotho me, ohxe roro rma haxa tehutwamohsotho me. Khokonye rma noseryewhokehe, kàhnàn kom yawo rma haxa tesnàr ke. Amnyehra kwahanonkatxownà rma, tàwyaro ohxe xaxa tonyxemà ro me ketxoho menye. 24 Xuknewyana kom hoye tàmryenon me kwahanonkatxownà. Nyamoro marmahnà hoye, Xuknewyanahnà kom hoy xarha, tàmryenon me kwahanonkatxownà.

25 Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, Oseyas heno nmenhotho rma.

Romryenonàhnàtho komo wya, onà wyaro mpànà àkehe ha. Romryenon me harha manatxhe, àkehe hampànà, àwyanye. Ronàhnàn me harha manatxhe, àkehe hampànà, ronàhnànàhnàtho komo wya. 26 Hentan komo ryhe, romryenon mehra manatxhe, katxhàrànhàr me natxowà. Àton komo rma, Khoryenkom hokru me harha natxhe, moxamo, katxho me harha mpànà natxhe ha. Tehxem xaxa hokru me harha natxhe, moxamo, katxho me harha mpànà natxhe ha.

Àro wyaro rma nkehe, Oseyas heno nmenhotho.

27 Onà wyaro nkehe xarha, Esaeyas heno nmenhotho xarha, Ehsayewyana kom hoko.

Thenyehra rma haxa mpànà natxhe ha, Ehsayewyana komo. Sakarara yakenonà ryhe, tuna ymo yohoyeno rma, thenyehra nay hamà. Àro wyaro rma rha, thenyehra mpànà natxhe ha, Ehsayewyana yakenon komo. Yakehra mak kurunhetxhe hampànà, Kohkomo. Ukukuru kom marma kurunhetxhe hampànà, tàwya anàhnohtàkanàr kom hona. 28 Àsok tawro hana. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, kanyenhàr me naha, Kohkomo, toto komo wya, yukryeka hon komo wya. Tàrwon yawo ro mpànà naha ha. Amamehra rma haxa nanàhnohtàketxhe hampànà, Kohkomo.

Àro wyaro rma nkehe, Esaeyas heno nmenhotho.

29 Onà wyaro nkehe xarha, noro heno nmenhotho.

Kahe yawon kom yoh me naha, Kohkomo. Thenyenohnà komo rma yoh me naha. Noro rma, kukukuru komo kurunhoy hamà, tàwya kanàhnohnàtokonye. Kukukuru komo kurunhohra tehtok haxa, omeroro kanàhnohtàkanàràtho kom haryhe, àwya, Soknoma hon heno komo wyaro kesnàràtho kom haryhe, Komoha hon heno komo wyaro rma kesnàràtho kom haryhe.

Àro wyaro rma nkehe, Esaeyas heno nmenhotho.

Àsok haxa hana natxow ha Xuknewyana kom ha katxhàrà on ha.

30 Àsok hana tketxow ha. Xuknewyanahnà komo ryhe, Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha natxow hamà, tketxow hamà. Amnyehra tonyhoryenàr komo xehra nehxatxkonà, àwya. Nyamoro rma, noro nenyhoryetxho me harha natxhe, Kryestu hona tàwyanye xenyàr ke mak ha.

31 Àsok haxa hana natxow ha, Xuknewyana kom ha. Onà wyaro kany me natxow hamà. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro wehxaha, àro ke, ohxe xaxa wehxan hamà, Khoryenkomo wya, kany me natxow hamà, nyamoro ha. Tàyweronàhyamatxho kom yawo rohra mak natxhe. Ohxehra rma natxhe ha, Khoryenkomo wya. 32 Àsok tawro hana, onà wyaro kahra tesnàr kom ke hamà, Kryestu hona wenyaha, Khoryenkomo wya ronyhoryetxho me, kahra tesnàr kom ke hamà. Ohxe ryehtxoho hoye ro, ohxe xaxa wehxan hamà, Khoryenkomo wya, ketxow haxa hamà, Xuknewyana komo. Kryestu xanomkahnohyatxow hamà, nyamoro ha. Àro hoye ro natarymahetxow hamà, tohu wya karymantokono wyaro mak ha. 33 Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Enytxatxoko. Seyaw ho weryaha hampànà, tohu wyarono. Noro xanomkahnohyatxhe mak hampànà, toto komo. Àro hoye ro natarymahetxhe hampànà, nyamoro ha, tohu wya ayarymantokonyeno wyaro mak ha. Noro hona xeny me oyehtokony haxa ryhe, okhokahranye ro mak naha ha, noro ha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

10

Ohxehra rma Xuknewyana kom yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

1 Rowtà komo y, onà wyaro wehxaha, rohnawo, rokukuru kom hoko, Xuknewyana kom hoko. Enyhoryenàr komo xe rma haxa wehxaha, Khoryenkomo wya. Apa y, rokukuru komo enyhoryetxoko, àkehe, teryewrye ro, àwya. 2 Onà wyaro nyamoro wekarymehe, owyanye. Khoryenkomo yowakryenàr hoko rma haxa natxhe haryhe. Yaworo ewakryetxho rma hutwahra mak natxhe ha. 3 Noro wya, Kryestu hona xenytxok hampànà, ronenyhoryetxho me oyehtxoho menye, katxho hutwahra ro mak natxhe ha. Eyukhura rma natxhe ha. Onà wyaro haxa kany me natxhe ha. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro ryesnàr ke ryhe, ohxe xaxa wehxan hamà, Khoryenkomo wya, kany me rma natxhe haryhe.

Kohkom me naha Txesusu kahra kat manatxowà katxhàrà on ha.

4 Onà wyaro kahra harha tehxatxhe. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro tehtxe, ohxe xaxa kehtxoho menye, kahra harha tehxatxhe, Kryestu yomoknàr ke. Noro hona kàwyanye xenyàr ke haxa ryhe, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me tehxatxhe, Khoryenkomo wya.

5 Onà wyaro nmenhoy hatà, Moyses heno.

Oyweronàhyamatxho kom yawo roro oyehtokonye, ohxe manatxhe, Khoryenkomo wya. Àro yawo roro oyehtokonye, karyhe roro harha manatxhe.

Àro wyaro rma nmenhoy hatà, Moyses heno. Ehxera mak natxhe ha, àro yawo roron komo.

6 Kryestu hona kàwyanye xenytxoho hoye ro haxa ryhe, Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha tehxatxhe, kàwyamo. Àro ke, onà wyaro kahra tehxatxow hamà, kàhnawonye. Kahe yaye Kryestu tekyatxow hamà, yukryeka hona, kahra tehxatxhe. Àsok tawro hana,

yukryeka hona omohsah me rma esnàr ke hamà. [7] Onà wyaro xarha kahra tehxatxow
hamà, kàhnawonye. Yuhnayen hoye Kryestu tekyatxow hamà, àwayehxemo kom waye
rma tanàmyatxow hamà, kahra tehxatxhe. Àsok tawro hana. Asanàmsah me rma esnàr
ke hamà. [8] Onà wyaro haxa tketxow hamà. Kàhyawonye ryhe naha, Khoryenkomo rwonà,
moxehra ro mak ha, tketxhe. Kàhnawonye naha. Kàmtar kom ke xarha tekarymetxhe,
tketxhe. Àsok hana nay ha, Khoryenkomo rwon ha. Amna nekarymanàr me nay hamà.
Kryestu hona xenytxoko katxho me rma nay hamà.

[9] Àsok hana màketxow ha. Kohkom me naha, Txesusu, kahra kat manatxowà, omtar
kom ke. Àwayehxemo kom waye nanàmye harha Khoryenkomo katxho hoko rma, àro
wyaro hamà kahra kat manatxowà, ohnawonye. Àro wyaro kany me oyehtokonye,
Khoryenkomo nenyhoryetxho me xaxa mpànà manatxhe ha. [10] Kàhnawonye ryhe, àro
wyaro hamà kany me kehtokonye, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me
tehxatxhe, Khoryenkomo wya. Kàmtar kom ke ryhe, Kohkom me naha, Txesusu, kany
me xarha kehtokonye, Khoryenkomo nenyhoryetxho me tehxatxhe. [11] Onà wyaro nkehe,
àmenhosahonhàrà, Khoryenkom karyehtanà.
Noro hona xeny me oyehtokonye, okhokahranye ro mak naha ha, noro ha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[12] Àme rye rma haxa naha, Kohkomo, toto kom hoko. Xuknewyana kom hoko,
Xuknewyanahnà kom hoko xarha, àme rye rma haxa naha. Omeroron komo yohà rye
me naha, Kohkomo. Apa y, uro ewakryeko kany komo ryhe, noro newakryenàr me rma
haxa natxhe, omeroro. [13] Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Apa y, uro enyhoryeko kany komo ryhe, Kohkomo wya, noro nenyhoryenàr me xaxa
mpànà natxhe ha, omeroro.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[14] Àsok haxa hana natxow ha, toto kom ha. Noro hona xenyhera rma tehtokonye, uro
enyhoryeko kahra rma hak natxow hamà. Onà wyaro xarha natxow hamà. Kryestu
yokaytà yonytxahra rma tehtokonye, noro hona xenyhera rma hak natxow hamà.
Àhyakanye àtohra rma hak natxhe, ekarymany komo. Àro ke, enytxahra rma hak natxow
hamà.

[15] Àsok hana natxow ha, ekarymany kom ha. Ànyakheranye rma Khoryenkom yehtoko,
ekarymahra rma hak natxow hamà. Ànyahxemo kom hok haxa ryhe, onà wyaro nkehe,
àmenhosahonhàrà.
Àsok hana nomokyatxow ha, àrwo yonyhorunu yokarymany kom ha. Nomokyatxow
hamà. Omohtoho komo rma, ohxe rma haxa naha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[16] Àsok hana natxow ha, àrwo yonyhorunu yonytxanyenhàyam ha. Omerorohra rma
neyuhtxownà. Àhokonye rma, onà wyaro nkehe, Esaeyas heno nmenhotho.
Amna yohà y, orwonà amna nekarymehe rma haryhe. Eyuknye komo ehxera mak naha.
Tàwyanye enytxatxhe rma, eyukhura rma natxhe, toto komo.
Àro wyaro rma nkehe, Esaeyas heno nmenhotho.

[17] Àsok hana tehxatxow ha. Onà wyaro tehxatxow hamà. Enytxany me tehxatxow hamà,
anar komo wya Kryestu yokarymanàr ke mak ha. Noro hona harha tenyatxow hamà,
enytxanyenhàr me kesnàr kom ke mak ha.

Enytxanyenhàr mehra kat natxowà Xuknewyana komo katxhàrà on ha.

[18] Àsok hana natxow ha, Xuknewyana kom ha. Enytxanyenhàr mehra kat natxowà. Àna
hamà, enytxanyenhàr me rma natxow hamà, onà wyaro tawro ke, àmenhosahonhàrà wya.
Omeroron komo hyaka tàtosom me natxhe hampànà, ekarymanye ro komo. Àrwon komo
yonytxany me natxhe hampànà, yukryeka hon komo, omeroron komo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [19] Uhutwanyenhàr mehra kat natxowà,
Xuknewyana komo. Uhutwanyenhàr me rma natxow hamà. Moyses heno htxero, Kho-
ryenkomo rwonà menhoy hatà, nyamoro hoko. Onà wyaro rma nkehe, ànmenhothàrà.

Matakuyatxhe hampànà, rowya anaryana komo yowakryenàr ke. Khoryenkomo mryenonàhnà nyamoro kany me manatxow hamà, anaryana kom hoko. Akàhpàn komo rma nyamoro kany me xarha manatxhe, àhokonye. Rowya nyamoro yowakryenàr ke, ewakhàra rma haxa manatxhe hampànà.

Àro wyaro rma nkehe, Moyses heno nmenhotho. [20] Onà wyaro nkehe xarha, Esaeyas heno nmenhotho xarha.

Rohutwetxhe harha hampànà, anaryana komo. Khoryenkom hutwanàr xe amna naha, kanyehnà rotho komo rma nyamoro ha, Khoryenkomo uhutwamohsoko, amna wya, kanyehnà rotho komo rma. Nyamoro wya ryhe kehutwamohsehe harha hampànà.

Àro wyaro rma nkehe, Esaeyas heno nmenhotho. Àro wyaro tàwya tatoko rma, oseryehpàra nehxakon hamà, noro heno, tkukur kom hona, Ehsayewyana kom hona. [21] Nyamoro hoko rma, onà wyaro nkehe xarha, noro heno nmenhotho.

Emahona ro romryenon komo yowakryenàr xe rma wehxakon haryhe. Royuknyehnà ro me mak nehxatxkonà. Ranweknye ro me mak nehxatxkonà.

Àro wyaro rma nkehe, Esaeyas heno nmenhotho.

11

Ehsayewyana komo xanomkahnohpàra nexey hamà Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[1] Àsok hana nay ha, Khoryenkom ha. Àsok hana nay ha, tàmryenon kom hoko, Ehsayewyana kom hoko rma. Àxanomkahnohnyenhàyam me kat naye. Àna matà, àxanomkahnohnyenhàyam mehra naha. Àsok tawro hana. Uro ryhe, Ehsayewyana me wehxaha. Akmaraw heno yohamàtho me rma wehxaha. Benytxamen heno komo yohamàtho me rma wehxaha, uro ha. [2] Ehsayewyana rma xanomkahnohpàra rma nexey hamà, Khoryenkomo. Àro ke, Ehsayewyana komo xanomkahnohnyenhàyam mehra nay hamà. Tàmryenon kom me nyamoro wahanonkaye, amnyehra. Nyamoro rma xanomkahnohpàra naha.

Khoryenkom karyehtan hutwahra kat manatxowà. Eryeyas heno hoko àmenhosahonhàrà rma hutwahra kat manatxowà. Khoryenkom yakoro nàrwonàmye hatà, noro heno, Ehsayewyana kom hoko. Àsok hana nkekon ha, noro heno ha. Atxke rma haxa natxhe, Ehsayewyana komo, omeroro rma, kekon heno hatà, Khoryenkomo wya. [3] Amna yohà y, orwonà yokarymanye ro heno komo yotahatxownà, nyamoro ha, kekon heno hatà. Omàn yawonotho yanàhnohtxownà xarha. Faka yaknyohtohotho rma yanàhnohtxownà, oyowakryehra harha tehtxoho menye, kekon heno hatà. Urotho marma, oyowakryeny me rma wehxaha. Urotho xarha rotahanàr xe natxhe, nyamoro ha, kekon hatà, Eryeyas heno, Khoryenkomo wya, Ehsayewyana kom hoko. [4] Onà wyaro haxa neyukye hatà, Khoryenkomo. Àna matà, rowakryeny me rma natxhe, ukukuru komo, kekon hatà. 7 mew komo rma, rowakryeny me rma natxhe. Ronkurunhothàyamo rma nyamoro ha, kekon hatà. Baw yowakryehra ro mak natxhe ha, nyamoro ha, rowakryeny komo rma. Anaryana komo horyenà ro kuknonà rma yowakryehra ro mak natxhe ha, kekon hatà, Khoryenkomo, Eryeyas heno wya.

[5] Amnye rma xarha, yaworo Khoryenkomo yowakryeny me rma rha natxhe, Ehsayewyana kukur komo, yakenohnà komo rma, noro nwahanonkatxhàyamo rma. Tano me ro rma wahanonkatxownà, àhokonye towahke xaxa tesnàr ke mak ha. [6] Ohxe ehtxoho kom hoye rohra wahanonkatxownà. Towahke xaxa tehtxoho hoye ro haxa ryhe, wahanonkatxownà, tano me ro mak ha. Ohxe ehtxoho kom hoye ro àwya àwahanonkantokony haxa, onà wyaro kahtoràtho haryhe mà, kàwyanye, towahke tehtxoho hoye ro marma wahanonkatxownà, kahtoràtho haryhe mà, kàwyanye.

[7] Àro ke, onà wyaro tketxow hamà, Ehsayewyana kom hoko. Ohxe tesnàr kom xe nehxatxkon haryhe, Khoryenkomo wya. Ohxehra mak nehxatxkonà, àwya. Ukukuru kom marma ryhe, ohxe natxhe, àwya, yakenohnà komo rma, ànwahanonkatxhàyamo

rma. Anar komo, akàhpàra rma natxhe, tàhnawonye. Akàhpàra nyamoro yeryey
hatà, Khoryenkomo, toyukhura esnàr kom ke. [8] Nyamoro hoko rma, onà wyaro nkehe,
àmenhosahonhàrà.
Akàhpànà ro me netxownà, Khoryenkomo, àhnawonye. Àro ke, tàwyanye noro yahoxetà
yonyetoko, noro hutwahra rma nehxatxkonà. Tàwyanye noro rwonà yonytxan-
toko, uhutwahra rma nehxatxkonà. Àro wyaro rma nehxatxkonà, amnyehra. Àro
wyaro rma natxhe, amnye rma xarha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [9] Nyamoro hoko rma rha, onà wyaro nkehe
xarha, Dafe heno nmenhotho xarha.
Tasahxemtosom komo wyaro teryehorye rma haxa natxhe, nyamoro ha. Atxke mak
natxhe. Àro ke, onà wyaro harha hak nahtxoko, teryehorye ehxemotho komo.
Tatahohsosom me harha hak nahtxoko, anhà wya. Tarymaxem me hak nahtxoko.
Tanàhnohsom me hak nahtxoko, atxke tesnàr kom ke. [10] Enhura hak nahtxoko,
tàhnawonye, ohutwahra tehtxoho menye. Teryewhamnohsomà roro me hak
nahtxoko.
Àro wyaro rma nkehe, Dafe heno nemnhotho, Ehsayewyana kom hoko.

Amnye tonyhoryetxehkaxem me harha natxhe hampànà Xuknewyana komo katxhàrà on ha.

[11] Àsok hana nehxatxkon ha, nyamoro ha, Xuknewyana komo rma. Natahohsotxownà
hamà, tanhàn komo wya. Tanàhnohtàkaxem me kat natxowà, owyanye. Àna matà,
tanàhnohtàkaxem mehra mak natxhe. Amnye nenyhoryetxhe harha, Khoryenkomo.
Amnye rma haxa, anaro rha yana komo yonyhoryehe, atxke Xuknewyana komo yesnàr
ke mak ha. Xuknewyanahnà komo rma yonyhoryehe. Àro hoye ro natakuyatxow hamà,
Xuknewyana komo. Tatakuytxoho kom hoye ro, anatoko tonyhoryenàr komo xe rma
rha natxow hana, Xuknewyanahnà komo wyaro rma rha. [12] Xuknewyana komo yanhàn
hoye ro, towakryexem me natxhe, anaro rha yana komo, omeroro. Ewakryehnà me
harha Xuknewyana komo yehtxoho hoye ro, towakryexem me natxhe, Xuknewyanahnà
komo. Amnye, tonyhoryetxehkaxem me harha natxhe hampànà, Xuknewyana komo.
Enyhoryetxehkaxah me naymoro yehtoko, meya roro towakryexem me rma haxa natxow
hamà, anaro rha yana komo, omeroro.

[13] Xuknewyanahnà komo y, onà wyaro àkehe, owyanye. Xuknewyanahnà komo
hyaka ryhe, Kryestu nànyaketxho me wehxaha. Àro ke, onà wyaro kany me wehxaha.
Xuknewyanahnà komo hananàhnye uro, nyamoro hananàhnye me ryehtxoho, ohxe rma
haxa naha, kany me wehxaha, [14] rokukuru komo yatakuynyàr horà, Xuknewyana komo
rma yatakuynyàr horà. Àsok tawro hana. Tatakuynyetokonye rma, anatoko owyaronye
rma rha tesnàr kom xe natxow hana. Khoryenkomo nenyhoryenàr me harha natxow
hana, ukukuru kom ha.

[15] Xuknewyana komo xanomkahnohtxownà htxer hakahpa, Khoryenkomo. Amnye
newakryetxhe kahpa harha. Àwya àxanomkahnohtoho kom hoye ro, noro nàhnàn me
harha natxhe, anaro rha yana komo. Àsok hana natxow ha, amnye ha. Khoryenkomo wya
Xuknewyana komo yowakryetxhe rma, meya roro towakryexem me natxow hamà, anaro
rha yana komo. Àwayehxemo kom waye anàmsah me ryhe, karyhe roro harha natxow
hamà.

[16] Àsok hana natxow ha, Xuknewyana kom ha. Katamaru wyaro natxow hamà. Katamaru
hoye towsomà ryhe, enyhoru ro me nay hamà, Khoryenkomo wya tàmsom me esnàr ke.
Àro ke, enyhoru ro me rma rha naha, katamaru xarha, tàmpànà rma, àro rma rha hoye
esnàr ke mak ha. Àro wyaro rma rha, enyhoru ro me nehxatxkon hatà, Xuknewyana
horyen heno komo. Àro ke, enyhoru ro me rma rha natxhe, ehamàthàyamo, omeroro.
Natà wyaro xarha natxow hamà. Enyhoru ro me àmxar yehtoko, enyhoru ro me rma rha
naha, akmatar xarha, omeroro. Àro wyaro rma rha enyhoru ro me natxhe, Xuknewyana
komo, enyhoru ro me thoryen heno komo yesnàr ke mak ha.

[17] Oryefera yohà wyaro xarha natxow hamà. Toto nenamàtho wyaro rma, enyhoru
wyaro rma, natxhe. Omnyam haxa ryhe, Xuknewyanahnà komo rma, enampànà wyaro
manatxhe. Thoko rma ahtaxaho wyaro rma manatxhe. Àsok hana nay ha, oryefera
yakmatatho ha, toto nenamàtho yakmatatho ha. Ehetahra ehtoko, tàxanomkahnohsom
me nay hamà. Taxwexem me nay hamà. Àhryetayo me anaro hoye neryatxhe, toto
komo, tànatkem komo. Anatoko thoko rma ahtaxahotho hoy hana neryatxow ha,
oryefera waka, tànenamàthàyam waka. Àro hoye ro tohkurye rye nay hamà. Toto
wya axwentokono wyaro, Xuknewyana kukuru komo xanomkahnohye, Khoryenkomo.
Àhryetayo menye Xuknewyanahnà kom haxa yeryeye, tàmryenon me harha, àwyaronye
rma rha ewakryenàr kom horà.

[18] Onà wyaro kahra nay hamà, anaro hoyenotho, oryefera yakmatatho wya. Oyoho rma
haxa ohxe wehxaha, uro, kahra nay hamà. Àro wyaro rma rha, oyohonye rma haxa ohxe
amna naha kahra ehtxoko, omnyamo, Xuknewyana komo wya. Onà ryhe hutwahkahpàra
ehtxoko. Àmxarà yohkuryehra nay hamà, akmatarà, anaro hoye txexahotho. Àmxar
hoye ro haxa ryhe tohkurye nay hamà. Àro wyaro rma rha, Xuknewyana kom hoye ro
towakryexem me manatxhe, omnyamo. Àro ke, oyohonye rma haxa ohxe amna naha,
kahra ehtxoko.

[19] Anatoko onà wyaro màketxow hana. Axwexaho wyaro àxanomkahnohsah me natxow
hamà, Xuknewyana komo, màketxow hana. Àro hoye ro, anaro hoye txexaho wyaro
towakryexem me amna naha, màketxow hana. [20] Àro wyaro owyanye tatoko rma, yaworo
màketxow hamà. Onà wyaro kahra mak ehtxoko. Nyamoro yoho rma haxa ohxe amna nay
hamà, kahra ehtxoko. Àsok tehtxoho kom hoye ro hana àxanomkahnohsah me natxow ha,
nyamoro ha. Kryestu hona xenyhera tehtxoho kom hoye ro ryhe, àxanomkahnohsah me
natxow hamà. Omnyam haxa ryhe, towakryexem me manatxhe, Kryestu hona owyanye
xenyàr ke mak ha. Àro ke, ukurunkahnà me Khoryenkomo xenytxoko. [21] Àsok tawro hana.
Àxanomkahnohxemo komo kurunhohra nehxakon hamà, noro ha. Tàmryenonàthàyamo
rma kurunhohra nehxakon hamà. Nyamoro rma kurunhohra tehtoko, okurunhohrany
xarha naha hampànà, Kryestu hona xenyhera harha oyehtokonye. Àro ke, noro hona
mpàn xenytxoko.

[22] Àsok hana nay ha, Khoryenkom ha. Towahke xaxa nay hamà. Ewakhàra xarha
nay hamà. Nyamoro hoko ewakhàra rma haxa naha, tanhàn komo wya atarymahonàr
kom ke. Ohokony haxa ryhe towahke xaxa naha. Oyowakryeny kom hona xenye ro
me oyehtokonye, towahke roro rma haxa naha, ohokonye. Noro hona xenyhera harha
oyehtokonye, axanomkahnohyatxhe hampànà.

[23-24] Nyamoro xarha, noro hona xeny me harha ehtokonye, tàmryenon me harha
neryatxhe, Khoryenkomo. Ehnyahnà ro xaxa kax mak naha ha, noro ha. Krawame
oryefera waka texem me nay hamà, anaro hoye towsahotho. Thoko rma ahtaxahotho
hoye towsahotho rma, krawame rma haxa texem me nay hamà, toto nenamàtho waka,
anaro ro kaxe. Krawamehra mak texem me harha nay hamà, axwexahotho, ehàthàr
waka harha, àro rma rha kax mak ha. Àro wyaro rma rha, krawamehra towakryexem
me harha natxhe hampànà, Xuknewyana komo. Àsok hana manatxow ha, omnyam ha,
Xuknewyanahnà komo. Tàmryenon me Khoryenkomo nyeryetxho me manatxow hamà.
Àro ke, tàmryenon me noro nenyàr me rma rha natxhe hampànà, Xuknewyana komo
xarha, noro hona tàwyanye xenyetok mak ha.

Omeroron komo hnàn yawo rma haxa Khoryenkom yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

[25] Rowtà komo y, onà wyaro tawro xehra wehxaha, owyanye. Xuknewyana kom
yoho rma haxa ohxe amna nay hamà, tawro xehra wehxaha, owyanye. Àro ke, ohxe
harha Xuknewyana komo yehtxoho wekarymehe, owyanye. Uhutwamohsohra rma hak
nehxakonà, Khoryenkomo, amnyehra. Amnye rma haxa hutwamohsehe. Àro ke, onà
wyaro wekarymehe, owyanye.

Àsok hana natxow ha, Xuknewyana kom ha. Ukukuru komo rma, atxke natxow hamà. Tàhnawonye akàhpàra netxownà, Khoryenkomo, toyukhura esnàr kom ke. Atxke rma hak nyamoro yehtoko, Xuknewyanahnà kom haxa yonyhoryenàr hok naha, Khoryenkomo. Xuknewyanahnà kom hoye tànwahanonkatxhàyamo yonyhoryetxehkehe, omeroro mak ha. [26] Tàwya nyamoro yonyhoryetxehkatxhe rma, Xuknewyana komo xarha yonyhoryetxehkehe. Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Nomokyaha hampànà, konyhoryeny komo. Seyaw honotho rma noro ha. Anhànàthàyamo yowyaha hampànà, tàmryenon komo hyaye, Xako heno yohamàthàyamo hyaye. Khoryenkom hokon me harha neryatxhe hampànà.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [27] Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàr xarha.

Rowya anhànàthàyamo yownàtoko rma, onà wyaro àkehe hampànà, àwyanye. Romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, àkehe hampànà, àwyanye. Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[28] Àrwo yonyhorunu yoyukhura rma hak natxhe, Xuknewyana komo. Àro ke, nyamoro xanhànà wyaro naha, Khoryenkomo, oyonyhoryenàr komo xe tesnàr ke mak ha, Xuknewyanahnà komo rma yonyhoryenàr xe tesnàr ke mak ha. Noro nwahanonkatxhàrànhàr me mak natxhe, Xuknewyana komo. Àro ke, àxenye rma naha, noro ha, àhoryen heno komo wahanonkanyenhàr me tesnàr ke. [29] Àsok tawro hana. Anar me harha ehutwahra ro mak naha ha, àhokonye, tànewakryenàr kom hoko, tànwahanonkatxhàyamonhàr hoko.

[30] Amnyehra Khoryenkomo yoyukhura mehxatxkonà, omnyamo, Xuknewyanahnà komo. Ohnàn kom yaw harha naha, Khoryenkomo, toyukhura Xuknewyana komo yesnàr ke mak ha. [31] Amnye rma, noro yoyukhura rma natxhe, nyamoro ha. Amnye, àhnàn kom yaw harha mpànà naha ha, Khoryenkomo. Ohnàn kom yawo tehtxoho wyaro, àhnàn kom yawo rma rha mpànà naha ha.

[32] Toto kom hoko àme rye rma haxa naha, Khoryenkomo. Royuknyehnà me rma hak nahtxoko, toto komo, omeroro, kanyenhàr me naha. Royuknyehnà me rma hak nahtxoko, àhnàn kom yaw harha ryehtxoho me, omeroron komo hnàn yaw harha ryehtxoho me, kanyenhàr me naha, Khoryenkomo.

Ehonomnà me xaxa Khoryenkom yehtxoho on ha.

[33] Àsok hana nay ha, Khoryenkom ha. Tàywero rma haxa nay hamà. Omeroro uhutwatxehkanye ro me rma haxa nay hamà. Àsok hana khutwetxow ha. Àsok hana keryatxow ha. Uhutwahra ro mak tehxatxow hamà, kohonye rma haxa esnàr ke mak ha. [34] Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonàrà.

Kohkomo yehutwatxho hutwahra ro mak tehxatxow hamà. Onà wyaro kahra tehxatxow hamà, àwya. Apa y, uro enytxako, yaworo owya uhutwatxho me, kahra ro mak tehxatxow hamà, àwya. [35] Apa y, akatxho wàmyako, àro ke mehemen hamà, rowya, kahra ro mak tehxatxow hamà, àwya. Ehetàhkahra ro mak naha ha, noro ha, kàwyanye.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[36] Omeroro nakàhtotàhkaye. Tànakàhtothàr yohà rye me rma haxa naha. Omeroro rma nakàhtotàhkaye, tàwyano ro me ehtxoho me. Onà wyaro katxho roro me hak nahko, noro ha. Ehonomnà me xaxa naha, katxho roro me hak nahko. Àro wyaro hamà tkatxe.

12

Ohun komo tàmtxoko Khoryenkomo wya katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, àro wyaro kàhnàn kom yawo rma haxa naha, Khoryenkomo. Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, teryewrye ro. Ohun komo tàmtxoko, Khoryenkomo wya. Apa y, owyano ro me hak nahko, rohunu, katxoko, àwya. Amnyehra, Khoryenkomo wya tàmsomà ryhe, totahaxem me nehxakonà. Etahahnà haxa tàmtxoko, ohun komo rma.

Àwayehpànà rma tàmtxoko, àwya, noro yoyuknye ro me esnàr horà. Owyanye ohun komo yàmtoho rma, enyhoru ro me naha, Khoryenkomo wya. Onàmrà komo yahohsaha, noro ha. Noro yowakryetxho ryhe àro ha, owyanye, ekato me mak ha.

2 Àsok hana natxow ha, toto kom ha. Tano me ronye rma neryehotetxow hamà. Nyamoro hoko ehohkahra ro mak ehtxoko. Anar me harha ehtxoko, ohnawonye. Ohxe roro harha ehutwatxoko. Àro wyaro ohxe harha oyehutwantokonye, Khoryenkomo yehutwatxho ryhe muhutwetxow hamà. Onà wyaro ryhe ryesnàr xe nay hamà, Khoryenkomo, màketxow hamà. Noro yehutwatxho yawo ro kehtokonye, ohxe tehxatxow hamà. Noro teryehotanàhyatxow hamà. Ohxe ro mak tehxatxow hamà, noro yehutwatxho yawo ro kehtokony mak ha.

3 Towahke rma haxa nehxakonà, Khoryenkomo, rohoko. Àro hoye ro hananàhno ynye ro me ryeryeye, noro ha. Àro ke, onà wyaro khananàhyatxhe. Ehonomnà mehra oyehtokonye, ehonomnà me osonyhera ehtxoko. Àsok tawro hana. Tanoto me oytxownà hamà, Khoryenkomo, Kryestu hona owyanye xenytxoho hoye ro mak ha. Anar me rha ayanotomatxownà mak ha. Ehonomnà me hana, ehonomnà mehra haxa hana, ayanotomatxownà ha. Àro ke, yaworo ehutwatxoko. On hoko ryhe ranotomaye, Khoryenkomo, tatoko owyanye, yaworo ehutwatxoko.

4 Àsok hana nay ha, khun ha. Towenyxa nay hamà. Towenyxano rma, yake rma nay hamà. Anar me rha nay hamà, konuru rma, kownar xarha, khanar xarha, kàhror xarha. 5 Àro wyaro rma rha tehxatxhe, kàwyam xarha, Kryestu mryenon komo. Khunu wyaro, yake rma rha tehxatxhe. Anar me rha tanotomaxem me tehxatxhe. Noro rye me mak tehxatxhe, Kryestu yohà rye me kesnàr kom ke. Noro rye me kehtxoho kom hoye ro, towenyxano wyaro tehxatxow hamà, khunu wyaro rma rha.

6 Anar me rha tàywero oyeryatxhe, Khoryenkomo, towahke xaxa tehtxoho hoye ro mak ha. Àro hoye ro, anar me rha atamohtxoko, noro hyaka. Tànhutwamohsothàrà yokarymanye ro me ryhe anar komo yeryaha, noro ha. Nyamoro rma hak nekarymatxowà. Khoryenkomo nhutwamohsotho marma hak yokarymatxowà. 7 Towtà komo yakoronomanye ro me ryhe anar komo yeryaha. Nyamoro rma hak nakoronomatxowà. Towtà komo hananàhnye ro me ryhe anar komo yeryaha. Nyamoro rma hak hananàhtxowà. 8 Towtà komo wya, onà wyaro mpàn ehtxok ha, kanye ro me ryhe anar komo yeryaha. Nyamoro rma hak àro wyaro nkatxowà. Towtà komo yowakryenye ro me ryhe anar komo yeryaha. Nyamoro rma hak newakryetxowà, amemra rma. Towtà komo yonye ro me ryhe anar komo yeryaha. Nyamoro rma hak nenytxowà, amotohpàra rma. Ekeh komo yakoronomanye ro me ryhe anar komo yeryaha. Nyamoro rma hak nakoronomatxowà, teryehorye rma.

Anaro rha hoko hananàhno yeryetxhàrà on ha.

9 Toto hoko, noro xan uro kany me oyehtokonye, yaworo xaxa katxoko. Toto kom xe xaxa ehtxoko. Anhà xehra ro mak ehtxoko. Enyhoru hoko rma haxa ehtxoko. 10 Noro rye me tehtokonye, osox natxow hamà, toto komo. Àro wyaro rma rha osoxe rma haxa ehtxoko. Roho nyhe naha, mosonà, kany me ehtxoko, omnyamo ro rye rma.

11 Kohkomo hyaka atamohtxoko. Amotohpàra ro mak ehtxoko. Àhyaka ayatamoknyàr kom hoko, teryehorye rma haxa ehtxoko, ohnawonye.

12 Amnye towakryexem me oyehtxoho kom hona ro manatxow hamà. Àro hoye ro, teryehorye rma haxa ehtxoko. Anar komo wya oyeryewhamnohtoho komo enàmtxoko. Ohsànàhpàra rma ehtxoko. Emahona ro orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro.

13 Kryestu mryenon komo ewakryetxoko. Ewakryehnàtho komo rma ewakryetxoko, akatxho kom hoye, anyahrà kom hoy xarha. Ohyakanye hawana me toto komo yomoknàtoko, nyamoro ewakryetxoko.

14 Onà wyaro katxoko, oyeryewhamnohnye kom hoko. Apa y, nyamoro ewakryetxoko, katxoko, Khoryenkomo wya, àhokonye. Tanàhnohsom me hak nahtxoko, kahra mak ehtxoko.

[15] Anar komo, teryehorye natxow hana. Nyamoro yakoro, teryehorye rma rha ehtxoko.
Anar komo, nekhoketxow hana. Nyamoro yakoro ekhokatxoko.
[16] Eten kom hok oyehtokony hana, àro kom hoko àme rye rma uhutwatxoko, omnyamo
ro rye rma. Ehonomnà uro kahra ehtxoko. Ehonomnàhnà komo yakoron me haxa
ehtxoko. Uhutwatxehkanye ro uro ha kahra ro mak ehtxoko.
[17] Anar komo wya owàràhyakantokonye, ohsànàhpàra rma ehtxoko. Àwàràhyakahranye
ro mak ehtxoko. Enyhoru moson hamà katxho me oyesnàr komo xe ehtxoko, toto komo
wya, omeroron komo wya. [18] Towahke roro ehtxoko, toto kom hoko, omeroron kom hoko.
Anatoko newakàhkahyatxow hana, anar komo, ohokonye. Nyamoro hoko rma, towahke
rma ehtxoko, ewakàhkahpàra harha esnàr kom horà.
[19] Ronàhnàn komo y, ohsànàhpàra ro mak ehtxoko. Khoryenkomo ryhe ryehenàhyaha,
ranàhnohnyenhàyamotho hoko, katxok haxa. Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmen-
hosahonhàrà.
Uro ryhe, kohsànàhyaha hampànà, roxanhànàtho kom hoko, kehe, Kohkomo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [20] Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàr
xarha.
Onà wyaro haxa ehtxoko, axanhàn kom hoko. Ànyahpàra ehtokonye, nyamoro ànyah-
matxoko. Twohtxahke ehtokonye, nyamoro àwokhatxoko. Àro wyaro owyanye
towakryetxho kom hoye ro nehyahamnohyatxow hamà, axanhàn komo, tan-
hànàthàyam hoko.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [21] Ayanhàn kom hokon me oyeryherany
hak nahko, nyamoro yanhànàtho. Nyamoro ewakryetxok haxa. Àro wyaro rma anhà
marymetxow hamà.

13

Àsok hana natxow ha owto yoh kom ha katxhàrà on ha.

[1] Àsok hana natxow ha, owto yoh kom ha. Àsok hana natxow ha, kofehnu kom ha.
Khoryenkom yano me ehonomnà me natxow hamà, owto yoh komo, kofehnu komo xarha.
Khoryenkomo yano menohnà, ehxera ro mak natxhe ha, ehonomnà komo. Ehonomnà me
netxownà, noro ha. Àro ke, nyamoro teyukyatxow hamà. [2] Kàwyanye anweknyetokony
haxa, Khoryenkomo nwahanonkatxhàyamo rma tanwekyatxhe. Kàwyanye tanweketx-
henye rma, kanàhnohyatxhe hampànà, nyamoro ha.
[3] Àsoken komo ryhe noseryehyatxowà, owto yoh kom hona, kofehnu kom hona. Ohxe
ehxemo kom katà noseryehyatxowà, àhonanye. Oseryehpàra natxow hamà, ohxe ehxemo
komo. Atxke ehxemo kom haxa ryhe noseryehyatxhe. Ohxe oyehtokonye, oseryehpàra
manatxow hamà, owto yoh kom hona, kofehnu kom hona. Ohxe natxhe moxamo, ketxow
hamà, nyamoro ha, ohokonye. [4] Àsok tawro hana. Khoryenkomo ryhe nanotometxow
hamà, oyowakryenàr kom horà. Nanotometxhe xarha, anhàtho komo yanàhnohrà horà.
Khoryenkom yano me, onà wyaro kany me natxhe. Amna ayanàhnohyatxhe hampànà,
kany me natxhe, atxke ehxemo komo wya. Nanàhnohyatxhe xaxa mak hampànà. Àro
ke, atxke oyehtokonye, oseryehtxok mak hampànà, àwyanye ayanàhnohrà kom hona.
[5] Àro ke, nyamoro eyuhtxok hampànà, ayanàhnohpohranye Khoryenkom yehtxoho me.
Ohnawonye ohxe wehxaha kany me oyehutwatxho meny xarha, eyuhtxok hampànà.
[6] Àro ke, otxenyerun kom hoye màmyatxhe xarha, àwyanye, owto yoh komo wya,
kofehnu komo wya. Àsok tawro hana, Khoryenkom yanoto me esnàr kom ke hamà.
Noro yanoto rma, txenyeru yahohsatxhe, tàwyanye toto komo yakoronomatxho me.
[7] Tàmporye naha, otxenyerun kom hoye, àwyanye. Àro ke tàmtxoko. Àwyanye amna
txenyerunu tàmtxoko tatoko rma, tàmtxoko, àwyanye. Ehonomnà me ehtokonye,
ukurunkahnà me xenytxoko.

Osoxe rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

[8] Eten kom hana mehetàhketxow ha. Owyanye ehetàhkantoko rma, ehematxehkatxoko, tkatxehkaxe ro, ehetàhkahra harha oyehtxoho menye. Ehetàhkanyehnà rma, osox ehtxoko katxho me rma manatxhe ha. Àro ke osoxe rma haxa ehtxoko. Ohoyen komo xe oyehtokonye, Moyses heno nmenhotho meyuhtuketxow hamà. Kàyweronàhyamatxho komo rma meyuhtuketxow hamà.

[9] Àsok hana nay ha, kàyweronàhyamatxho kom ha, anar komo hetx hokohra ehtxoko katxho rma, anar komo ynyo hokohra ehtxoko katxho xarha, toto yotahahra ehtxoko katxho xarha, toto katxhotho yarhàra ehtxoko katxho xarha, toto katxho hoko ehohkahra ehtxoko katxho xarha. Àsok hana nay ha. Omeroro rma, toto komo xe ehtxoko katxho me rma nay hamà, kàyweronàhyamatxho komo. Osox oyehtxoho wyaro rma, ohoyen komo xe xaxa ehtxoko, katxho me rma nay hamà, omeroro. [10] Àsok tawro hana. Toto xe kehtokonye, noro yanàhnohpàra tehxatxow hamà. Àro ke, khoyen komo xe roro kehtokonye, kàyweronàhyamatxho komo teyuhtuketxow hamà, omeroro mak ha.

Mexehra nomokyan hamà tketxhe Kohkom yomoknàr hoko katxhàrà on ha.

[11-13] Àro wyaro osox tehxorye tehxatxhe, Kohkom yomohtoho hahnoke esnàr ke. Konyhoryetxehkaxenye nomokyaha, noro ha. Amnyehra, kàwyanye noro yahosàtxhe rma, àhahnokehra hak nehxakonà. Amnye rma àhahnok haxa naha. Enmahpaya ehtoko, onà wyaro nketxow hamà, toto komo. Mexehra nenmahyan hamà, ketxhe. Àro wyaro rma rha, onà wyaro tketxhe, kàwyamo. Mexehra nomokyan hamà, tketxhe, Kohkom yomoknàr hoko.

Àro ke, enyhoru hokon me tehxorye tehxatxow hamà. Enmahpaya ehtoko, ànàkhàra harha natxow hamà, toto komo. Haketxow hamà, tomyawon kom hoko tesnàr kom horà. Àro wyaro rma rha, enyhoru hokon me tehxorye rma haxa tehxatxhe, mexehra noro yomoknàr ke.

Anar komo ryhe, tanhàn komo hoko natxow hamà, awaràn wawo tesnàr kom ke, Khoryenkom hutwahra rma tesnàr kom ke. Nyamoro wyarohra tehtxe. Ohxe roro tehtxe, awasàn ho kesnàr kom ke, Khoryenkom hutwany me rma kesnàr kom ke.

Àsok hana natxow ha, waha kom ha. Ohxe newomumtetxow hamà, tàxanhàn kom hona tekurunhonàr kom horà. Tewomumtosom komo wyaro tekurunhotxe, kanhàn kom hona. Ohxe roro tehtxe, kekurunhonàr komo. Àro ke, àmanhohra tehtxe. Ànyerhontahra tehtxe xarha. Àwayamontahra tehtxe xarha. Tweromnà mehra tehtxe xarha. Osoyhera tehtxe xarha. Atakuyhera tehtxe xarha.

[14] Onà wyaro haxa tehtxe. Txesusu Kryestu yoh me roro tehtxe. Kohkom yoh me roro tehtxe, noro wyaro ohxe roro kehtxoho menye. Kanhàn kom hoko ehohkahra harha tehtxe. Khun kom hoye ro eryehotahra harha tehtxe.

14

Àna matà anar me muhutwetxhe omnyamo kahra ehtxoko katxhàrà on ha.

[1] Àsok hana natxow ha, okukuru kom ha. Kryestu hona nenyatxow hamà. Yaworon hutwatxehkahra mak natxhe. Hutwetxhe rma haryhe. Kryestu mryenon me rma nyamoro xenytxoko. Ameryekahranye rma ehtxoko. Àna matà, anar me muhutwetxhe, omnyamo, kahra ehtxoko, àwyanye.

[2] Tonohorye naha, woto, omeroro, ketxhe, anar komo, yaworon hutwany komo. Uhutwanyehnà kom haxa ryhe, woto yonohra mak natxhe. Nyah marma yonahyatxhe, nyamoro ha. [3] Woto yonony me oyehtokonye, nyamoro xanomkahnohpàra ehtxoko. Woto yononyehnà me haxa oyehtokonye, onà wyaro kahra ehtxoko, woto yonony komo wya. Atxke manatxhe, kahra ehtxoko, àwyanye, Khoryenkomo mryenon me esnàr kom ke. Tàmryenon me rma nenyatxhe, noro ha. [4] Ayanoto kom mehra mak natxhe, nyamoro ha. Anaro yanoto me haxa natxhe. Àro ke, omnyamo ryhe, atxke manatxhe, kahra ehtxoko, àwyanye. Kohkomo ryhe, anotomany kom me naha. Noro rma nakoronometxhe xarha,

ohxe manatxhe katxho me ehtxoho menye. Àro ke, ohxe manatxhe katxho me xaxa mpànà natxhe ha, nyamoro ha.

5 Onà wyaro kany me xarha manatxow hamà. On yawasànà ryhe, ohxe rma haxa naha, kany me natxhe, anar komo. Anaro yawasàn yoho rma haxa ohxe naha, onà, kany me rma natxhe. Anar kom haxa ryhe, onà wyaro kany me natxhe. Àme rye rma naha, on yawasànà, anaro yawasàn xarha, omeroro, kany me natxhe. Àsok kany me haxa oyehtokony hana, yaworo uhutwatxoko, ohnawonye. Àro wyaro rowya tatoko, yaworohra àken hana, kahra mak ehtxoko. Khoryenkom yano me yaworo uhutwen hamà katxok haxa, ohnawonye.

6 Anaro yawasàn yoho rma haxa ohxe naha, onà, kany komo rma, Kohkomo yoyuknur xe natxow hamà. Àme rye rma naha, on yawasànà, anaro yawasàn xarha, omeroro, kany komo xarha, noro yoyuknur xe rma rha natxow hamà. Woto yonony komo xarha, noro yoyuknur xe rma rha natxow hamà. Àro ke, apa y, ohxe onàmàthàrà mosonà, ketxow hamà, tot kom hoko. Woto yononyehnà komo xarha, noro yoyuknur xe rma rha natxow hamà. Nyamoro xarha, apa y, ohxe onàmàthàrà onà, ketxhe, Khoryenkomo wya, tànyahrà kom hoko. Àro ke, osoxanomkahnohpàra ehtxoko.

7 Àsok tawro hana tano rma hak tehxatxow ha. Kano me ronye rma keryehotatho mehranye, tano rma hak tehxatxow hamà. Àsok tawro hana twayehyatxow ha. Kano me ronye rma keryehotatho mehranye rma rha twayehyatxow hamà. 8 Tano rma hak kehtokonye, Kohkomo yeryehotanàhtoho me tan tehxatxhe, noro yano me mak ha. Kwayehnàtokony xarha, noro yeryehotanàhtoho me rma rha twayehyatxhe, noro yano me rma rha. Àro ke, tano rma hak kehtokonye, Kohkom yanoto me tehxatxow hamà. Kwayehnàtokony xarha, noro yanoto me rma rha tehxatxow hamà. 9 Àsok tawro hana. Tanoto me kehtxoho menye ryhe wayehye, Kryestu. Karyhe harha nasanàmye. Àro ke, Kohkom me naha, noro ha. Àwayehxemo kom yoh me rma naha. Tano rma hak tehxem kom yoh me xarha naha.

10 Àsok hana manatxow ha. Atxke manatxhe ketxow hana, okukuru komo, towtà komo wya. Anar komo xarha, towtà komo xanomkahnohyatxow hana. Àro wyaro oyehtokonye, ohxehra manatxow hamà. Khoryenkomo ryhe, khutwamohsonye ro kom me naha. Amnye, noro hyaka tàtetxhe hampànà, àwya khutwamohsonàr kom horà. Ohxe kehtxohotho komo hutwamohsehe hampànà. Atxke kehtxohotho komo xarha hutwamohsehe hampànà. 11 Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Tehxemà roro uro ha, kehe, Kohkomo. Àro ke, onà wyaro àkehe. Rakrataka neryewtetxhe hampànà, tosoknar kom ho, toto komo, omeroro. Ehonomnà me xaxa manaha, ketxhe hampànà, rowya, kehe, Kohkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. 12 Noro hyaka tontokonye rma, toskarymetxhe hampànà, kàwyamo, omeroro, Khoryenkomo wya.

Kowtà komo yanàhnohpàra tehtxe katxhàrà on ha.

13 Àro wyaro amnye khutwamohsotàhketxhe hampànà, Khoryenkomo. Àro ke, atxke manatxhe kahra harha tehtxe, kowtà komo wya. Onà wyaro ryhe tehtxe. Kowtà komo yanàhnohpàra tehtxe. Eten kom hok kehtxoho kom hoye ro hana natanàhnohyatxowà, kowtà komo, anhà onà katxho hoko kehtxoho kom hoye ro hana, enyhoru onà katxho hoko kehtxoho kom hoye ro haxa hana. Àro hokohra harha tehtxe, atanàhnohpàra ehtxoho menye. Anhà onà katxho hokohra tehtxe, enyhoru onà katxho hokohra xarha tehtxe, atanàhnohpàra ehtxoho menye.

14 Àro wyaro rma rha tehtxe, woto yonotho hoko. Woto yonotho ohxe nay hamà. Kanàhnohpàranye nay hamà. Àro wyaro thutwetxow hamà, Txesusu rwonàmàthàrà hoye ro, Kohkomo rwonàmàthàrà hoye ro. Onà wyaro haxa nketxhe, anar komo, kowtà kukuru komo. Ohxehra mak naha, woto, ketxhe. Tononàr xehra haxa we naha ha, Khoryenkomo, rowya, ketxhe, kowtà kukuru komo. Àro wyaro tehutwantokonye rma,

tonohra natxow hamà. Tàwyanye tonontok haxa, atxke natxow hamà. [15] Anatoko owyanye
woto yononàrà yonyatxow hana. Àro hoye ro nehohketxow hana, woto yonotho hoko.
Tàwyanye tonontoko rma, natanàhnohyatxow hamà, owyanye tonotho hoye ro mak ha.
Àro ke tonohra harha ehtxoko, atanàhnohpàra ehtxoho menye. Owyanye tonontoko
rma, oyowtà komo yatanàhnohrà xe manatxow hamà. Àxehrany harha manatxow
hamà. Kryestu wayehye, tàwya nyamoro yonyhoryetxho me. Àro ke, tatanàhnohsom me
txeryheranye ehtxoko. Woto yonohra ehtxoko, atanàhnohpàra nyamoro yehtxoho me.
[16] Anatoko owàràhyaketxow hana, anar komo, oyowtà komo rma. Woto yonotho
hoko oyehtokonye rma, owàràhyaketxow hana. Woto yonotho ohxe naha kany me rma
oyehtokonye, owàràhyaketxow hana. Àro ke, woto yonotho hokohra harha ehtxoko.
Enyhoru rma hokohra ehtxoko, owàràhyakahranye ehtxoho menye.
[17] Kàkayaryet kom me naha, Khoryenkomo. Àmryenon kom me tehxatxhe. Àro ke,
woto hoko atameryekahra tehtxe. Woknano hoko atameryekahra tehtxe. Onà wyaro
kehtxoho kom hok haxa tehtxe. Ohxe roro kehtxoho kom hoko tehtxe. Towahke roro
kehtxoho kom hoko xarha tehtxe. Teryehorye roro kehtxoho kom hoko xarha tehtxe.
Khoryenkom yokato yano me ryhe, àro wyaro ohxe kehtxoho kom hoko tehtxe. [18] Àro
wyaro rma Kryestu yanoto me kehtokonye, ohxe tehxatxow hamà. Ohxe manaha, rowya,
katxho me tehxatxhe, Khoryenkomo wya. Ohxe manaha katxho me rma rha tehxatxhe,
toto komo wya xarha.
[19] Àro ke atameryekahra tehtxe. Towahke roro rma haxa tehtxe, othoko. Tatakorono-
matxe, khananàhtoho kom yawo ro rma haxa kehtxoho menye.
[20] Anatoko Khoryenkomo nenyhoryetxho komo manàhnohyatxow hana, owyanye woto
yononàr ke mak ha. Tonohra haxa ehtxoko, anàhnohpàranye oyehtxoho menye. Woto
ohxe naha, omeroro, katxho ryhe, yaworo xaxa mpànà naha ha. Oyowtà komo yanàhno-
htoho haxa ryhe, atxke naha. Àro ke, woto yonotho hoye ro owyanye anàhnohnàtokonye,
atxke manatxhe. [21] Eten hoye ro hana natanàhnohyatxow hana, oyowtà kom ha, owyanye
woto yonotho hoye ro hana, owyanye ufa xkun yontoho hoye ro haxa hana, anaro rha hoko
oyehtxoho kom hoye ro haxa hana. Àro kom hokohra tehxorye manatxhe, atanàhnohpàra
ehtxoho menye.
[22] Anatoko onà wyaro màketxow hana, anaro rha hoko oyehutwanàr kom me. On
hoko ryehtoko, ohxe wehxan hamà, Khoryenkom yano me, màketxow hana. Àro wyaro
owyanye tatoko rma, owya rma katxoko, Khoryenkomo wya xarha. Anar komo wya
kahra ehtxoko, àwyanye atxke esnàr hona. Owyanye on hoko ryehtoko ohxe wehxan
hamà tatoko rma, ohxe rma mehutwetxow hamà. Atxke wehxaha kahra rma manatxow
hamà. Àro ke, teryehorye manatxow hamà. [23] Onà wyaro kahra mak ehtxoko. On hoko
ryehtoko, ohxehra wehxan hana, àna hana, kahra ehtxoko. Àro wyaro owyanye tatoko
rma, àhokohra ro mak ehtxoko. Àhoko oyehtokony haxa, atxke manatxow hamà, onà
wyaro kahra oyesnàr kom ke, on hoko ryehtoko ohxe wehxan hamà, Khoryenkom yano
me, kahra oyesnàr kom ke. Àsok tawro hana. Eten kom hok kehtokony hana, onà wyaro
kany me tehxorye tehxatxhe. On hoko ryehtoko ohxe wehxan hamà, Khoryenkom yano
me, kany me tehxorye tehxatxhe. Àro wyaro kahra kehtokonye, àhokohra tehxorye
tehxatxhe. Àhok kehtokony haxa, anhà hoko rma tehxatxow hamà.

15

Rowtà weryehotanàhyan hamà tkatxe katxhàrà on ha.

[1] Yaworon hutwany me tehxatxow hana. Yaworon hutwanye rma, anar komo hnàn yawo
rma tehxorye tehxatxhe. Yaworon hutwatxehkanyehnà komo hnàn yawo rma tehxorye
tehxatxhe. Nyamoro yakoronomany me tehxorye tehxatxhe. Onà wyaro kahra tehxorye
tehxatxhe. Onà wyaro hak wehxe, rano me ro mak ha, ryeryehotatho me mak ha, kahra
tehxorye tehxatxhe. [2] Onà wyaro haxa tkatxe. Rowtà weryehotanàhyan hamà, ohxe
ehtxoho me, khananàhtoho kom yawo ro nyhe ehtxoho me, tkatxe.

[3] Àsok hana nehxakon ha, Kryestu ha. Onà wyaro kahra nehxakon hamà. Onà wyaro
hak wehxe, rano me ro mak ha, ryeryehotatho me mak ha, kahra nehxakon hamà. Noro
hoko rma, onà wyaro haxa nkehe, àmenhosahonhàrà.
Apa y, twàràhyakaxem me wehxaha. Owàràhyakanye komo ryhe rowàràhyaketxhe.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Kryestu hoko.
[4] Àsok hana nay ha, Khoryenkom karyehtan ha, àmenhosahonhàrà. Benhosom me
nehxakon hamà, thananàhsomà ro me kehtxoho menye. Àro hoye ro tenàmyatxow hamà,
keryewhamnohtoho komo. Towankaryhe tehxatxhe xarha, Khoryenkom karyehtan hoye
ro. Àro ke, amnye towakryexem me kehtxoho kom hona ro tehxatxhe.
[5] Enàmnye me keryatxhe, Khoryenkomo. Towankaryhe xarha keryatxhe. Àro ke, noro
yakoro kàrwonaha, ohokonye. Apa y, othoko towahke rye rma haxa txetxoko, àme rye
rma haxa ehutwatxho menye, àkehe, àwya, ohokonye. Àro wyaro oyehtokonye, Kryestu
Txesus yano me ohxe manatxow hamà. [6] Àro wyaro towahke rye oyehtokonye, onà wyaro
kany me rye rma haxa manatxow hamà, omnyamo ro rye rma. Ohxe xaxa nay hamà,
Khoryenkomo, kany me rye rma haxa manatxhe, àme rye rma haxa oyehutwanàr kom ke.
Txesusu Kryestu yàmà rma noro ha, Khoryenkomo. Kohkom yàmà rma noro ha.

Ohxe xaxa manaha katxow haka Xuknewyanahnà komo Kohkomo wya katxhàrà on ha.

[7] Towahke rma haxa nehxakonà, Kryestu, ohokonye. Noro wyaro towahke rye rma
haxa ehtxoko, omnyam xarha, othoko. Tàwyanye towahke rye oyonyetokonye, onà wyaro
nketxow hamà, toto komo. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxow hamà.
[8] Onà wyaro ryhe àkehe, owyanye. Xuknewyana komo yakoronomany me nomokye,
Kryestu, tàrwonàmàthàr yawo ro Khoryenkom yehtxoho me. Àsok tawro hana.
Kowakryetxhe xaxa mak hampànà, kanyenhàr me nehxakon hatà, Khoryenkomo, àho-
ryen heno komo wya. Àro ke, akoronomany kom me nomokye, Kryestu. Àro hoye ro
tàrwonàmàthàrà yawo ron me Khoryenkomo hutwamohsoy hamà.
[9] Àro hoye ro rma rha, onà wyaro nketxow hamà, Xuknewyanahnà komo xarha. Ohxe
xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kàhnàn kom yawo rma haxa tesnàr ke, ketxow hamà. Àro
hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Apa y, onà wyaro àkehe, owya, Xuknewyanahnà komo nenytxanàr me. Ohxe xaxa manaha
àkehe, owya, ànenytxanàr kom me. Àro wyaro rma kwanotehe, ohoko.
Àro wyaro rma nkehe. [10] Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàr xarha.
Xuknewyanahnà komo y, teryehorye ehtxoko. Khoryenkomo mryenon komo wyaro rma
rha, teryehorye ehtxoko, omnyam xarha.
Àro wyaro rma nkehe. [11] Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàr xarha.
Ohxe xaxa manaha katxow haka, Xuknewyanahnà komo, Kohkomo wya. Ohxe xaxa
manaha katxow haka, toto komo, omeroron komo, àwya.
Àro wyaro rma nkehe. [12] Onà wyaro nkehe xarha, Esaeyas heno nmenhotho xarha.
Nomokyaha hampànà, Xese heno yohamàtho. Xuknewyanahnà komo kayaryet me ehxe
nomokyaha hampànà. Noro hona ro rma haxa natxhe hampànà, nyamoro ha,
Xuknewyanahnà komo.
Àro wyaro rma nkehe, Esaeyas heno nmenhotho.
[13] Thona ro rma keny kom me naha, Khoryenkomo. Àro ke onà wyaro àkehe, àwya,
ohokonye. Apa y, ohona nenyatxow hatà, nyamoro ha. Àro ke, teryehorye rma haxa
txetxoko, àkehe. Ohxe roro rma haxa txetxoko, ohona àwyanye xenyàr ke, àkehe, àwya,
ohokonye. Àro wyaro rma àkehe, noro hona ro rma haxa oyehtxoho menye. Khoryenkom
yokato nakoronomanàr me, noro hona ro rma haxa manatxow hamà.

Kryestu yahoxet yano me ryhe katamokyaha katxhàrà on ha.

[14] Rowtà komo ya, onà wyaro kany me wehxaha, ohokonye. Ohxe rma haxa natxow
hamà, kany me wehxaha. Yaworon xaxa hutwetxow hamà, tehananàhsomà ro me
natxow hamà, kany me wehxaha, ohokonye. [15] Teryewrye ro mak khananàhtxowà, tano,

rokaryehtan yawo. Anaro rha hoko àmenhono, yaworon xaxa hutwahkahpàra oyehtxoho menye. Ahananàhnye kom me ryeryeye, Khoryenkomo, towahke xaxa rohoko tesnàr ke. Àro ke teryewrye ro àmenhehe, ohyakanye.

[16] Kryestu Txesusu yanoto me ryeryeye, noro ha, Xuknewyanahnà komo hananàhnye ro me ryehtxoho me. Tàrwonà yokarymanye ro me ryeryeye, àrwo yonyhorunu yokarymanye ro me mak ha. Àro hoko rma katamokyaha, Khoryenkomo hyaka. Khoryenkom màn yonye ro heno komo wyaro ronàmrà wekyaha, noro hyaka. Xuknewyanahnà kukuru komo rma wekyaha, àhyaka. Ronytxanyenhàyamo rma nyamoro ha. Enyhoru ro me txexah me harha natxhe, Khoryenkom yokato yano me. Àro ke, ohxe rma haxa natxow hamà, roneknàr komo, Khoryenkomo wya.

[17] Àro ke, onà wyaro kany me wehxaha. Khoryenkomo hyaka ratamohtxoho, ohxe naha, kany me wehxaha, Kryestu Txesusu wya rakoronomanàr ke mak ha. [18] Àsok tawro hana. Rahoxet yano me katamokyaha kahra wehxan hamà. Kryestu yahoxet yano me ryhe katamokyaha kany me haxa wehxaha. Àro hoye ro, onà wyaro koskarymehe. Noro yahoxet yano me wekarymekonà, Xuknewyanahnà komo wya, Khoryenkomo yoyuknye me harha ehtxoho menye. Àro ke, àrwo yonyhorunu wekarymekonà, àwyanye. Eryehokano weryakon xarha. [19] Noro yahoxetà wenyhekonà, àwyanye, eryehokano ytxoho hoko ryesnàr ke. Àro hoko rma wehxakonà, Khoryenkom yokato yahoxet yano me mak ha.

Àro wyarono rma, àrwo yonyhorunu yokarymaxe àtekonà, omeroron komo hyaka. Xerusaryen hon komo wya wekarymaye. Anaro rha owto hon komo wya xarha wekarymaye, monyen komo wya xarha. Eryerya yamtar hon komo hyaka ro ekarymaxe àtoye. Àro wyaro rma àrwo yonyhorunu wekarymatxehkaye. Kryestu yokarymatxho rma wekarymatxehkaye.

[20] Kryestu yonytxanyenhàyamo hyaka rotonàr xehra mak wehxakonà. Àhyakanye totxownà hamà, anar komo, ekarymany komo. Nyamoro mahyaka rotonàr xehra mak wehxakonà. Nyamoro nhananàhàthàyamo hananàhso xarha rotonàr xehra mak wehxakonà. Kryestu yonytxanyehnàtho komo hyaka haxa ryhe rotonàr xe roro rma haxa wehxakonà, àrwo yonyhorunu yokarymaxe. [21] Nyamoro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Noro yokarymany komo yonytxahra rma hak natxhe. Amnye, noro ywero harha natxhe xaxa hampànà, nyamoro ha. Noro yokaytà yonytxahra rma hak natxhe. Amnye, noro hutwetxhe xaxa hampànà, nyamoro ha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

Komokyaha ohyakanye katxhàrà on ha.

[22] Nyamoro wya ekarymatxehkanàr hoko rma haxa wehxakonà. Àro ke omokhàra rma hak wehxakonà, ohyakanye. Yake ro romoknàr xe wehxakon haryhe. Tomokhoryehra mak wehxakonà, àro hoko rma haxa ryesnàr ke. [23] Amnye rma, àhokohra harha wehxaha, àwyanye ekarymatxehkanyenhàr me ryesnàr ke. Mexe rma haxa tomohtxahke wehxakonà, ohyakanye. Tomohtxahkeno rma, yake ro àtxemnyehàntaye. [24] Àro ke, oyonyxenye romoknàr hona ro harha wehxaha. Amnye Espanya yamtar hona àtehe. Oyowto kom yawo ro nay hamà, Espanya. Àro ke, àro hona rma rotontoko, ohyakanye htxero komokyaha. Mexe nyhe txko kramamyaha, ohyawonye. Teryehorye wehxan hamà, ohyawonye ryesnàr ke. Mexe nyhe txko ohyawonye ryexetxhe, ohxe uro mànyakyatxhe, Espanya yamtar hona. Àro wyaro oyonyàr kom hona ro wehxaha.

[25] Amnye rma htxero, Xerusaryen hona haxa àtehe. Anar komo nàmàtho waryaha, àton komo hyaka, Kryestu mryenon komo hyaka.

[26] Nyamoro rma yowakryetxhe, Maseknonya yamtar hon komo, Akaya yamtar hon komo xarha, Kryestu mryenon komo rma. Xerusaryen hon komo yowakryenàr xe rma haxa nehxatxkenano. Àkatxhomnà komo rma yowakryenàr xe nehxatxkenano. Àro

ke, tàtxenyerun kom hoye nàmyatxoko. [27] Tano me ronye rma, nyamoro tewakryetxe,
ketxkenano. Towakryehorye rma natxhe, nyamoro ha, àwyanye. Àsok tawro hana.
Xuknewyana kom hoye ro, Khoryenkomo newakryetxho me rma rha natxow hamà,
Xuknewyanahnà komo. Ekato me ewakryexah me natxhe, Xuknewyana kom hoye
ro mak ha. Àro ke, Xuknewyana komo yakoronomany me tehxorye natxow hamà,
Xuknewyanahnà komo. Tkatxho kom hoye ewakryeny kom me tehxorye natxow hamà.
[28] Àro ke, wahoro htxero, ànàmàthàyamo waryan hamà, Xerusaryen hon komo hyaka.
Rowya tàmtàhkatxhe rma, komokyaha, ohyakanye. Espanya yamtar hona rotontoko
rma, komokyaha, ohyakanye. [29] Onà wyaro ryhe romohtoho uhutwehe. Ohyakanye
romoknàtoko rma, Kryestu newakryetxho me rma haxa komokyaha. Àro hoye ro, noro
newakryenàr me rma rha keryatxhe ha, rowya ahananàhrà kom ke mak ha.
[30] Rowtà komo y, onà wyaro àkehe, owyanye, teryewrye ro. Rohoko rma haxa
orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Àsok hana manatxow ha. Txesusu Kryestu xe
manatxow hamà. Kohkom xe rma manatxow hamà. Rox xarha manatxow hamà, Kho-
ryenkom yokato yano me mak ha. Àro wyaro oyehtxoho kom hoye ro, onà wyaro àkehe,
owyanye. Rohoko rma haxa orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro, àkehe, teryewrye ro,
owyanye. Àro wyaro rma uro akoronomatxoko. [31] Apa y, Pawru ukurunhoko, Xukneya
yamtar hon kom hona, Kryestu yahosnyehnà kom hona, katxoko, Khoryenkomo wya.
Apa y, Xerusaryen hon komo yowakryexe ten hatà. Àwya towakryetxho kom hoko
rma, teryehorye hak nahtxoko, àton komo, Kryestu mryenon komo, katxok xarha, àwya.
[32] Àro wyaro rohoko orwonàmtoho kom hoye ro, amnye teryehorye komokyan hamà,
ohyakanye, Khoryenkom yano me. Ohyawonye ryehtoko, uro meryehotanàhyatxow
hamà.
[33] Ohyawony hak nahko, Khoryenkomo. Teryehorye roro keny komo rma noro ha.

16

Anaro rha Homa hon komo yokarymatxhàrà on ha.

[1] Fekme wekarymehe, owyanye. Ohyakanye nomokyan hatà, noro ha. Àro ke
wekarymehe, owyanye ohxe txetxoho me. Kwosàn kom me naha, noro ha. Senkàryeya
hon me rma naha. Àto tehtoko, Kryestu mryenon yonye ro komo yakoronomanye ro me
naha. [2] Àro ke, noro hoko towahke ehtxoko, noro yakoro Kohkom yohà rye me oyesnàr
kom ke. Àsok tawro hana. Kohkomo mryenon me kehtokonye, towahke tehxatxow
hamà, othoko. Owyanye takoronomanàr xe ehtoko, noro akoronomatxoko. Thenyehra
akoronomano ynyenhàr me rma rha naha, noro xarha. Rakoronomanyenhàr me xarha
naha.
[3] Ohnàn kom yaw nay hatà, Pawru, katxoko, Pàryesera komo wya, ànyo wya xarha,
Aakera wya rma. Rowyaro tatamohxemà ro me natxhe, nyamoro ha, Kryestu Txesusu
hyaka. [4] Nosoxanomkahnohtxownà, nyamoro ha, rowayehrà hona tàwyanye rokurun-
honàr horà. Àro ke, ohxe rma haxa mehtxownà, rohoko, àkehe, àwyanye. Àro wyaro
rma rha nketxhe, Kryestu mryenon komo xarha, anato rha tohsamnohsomà ro komo,
Xuknewyanahnà komo rma, omeroro. Ohxe rma haxa mehtxownà, Pawru hoko, ketxhe,
Pàryesera komo wya. [5] Àmàn kom yaka nohsamnohyatxow hatà, Kryestu mryenon komo.
Nyamoro wya xarha, ohnàn kom yaw nay hatà, Pawru, katxoko.

Ohnàn yaw nay hatà, Pawru, katxok xarha, Epenetu wya xarha. Ronàhnànà rma noro
ha. Aaseya yamtar honotho rma noro ha. Noro htxero, Aaseya hon kom kukuru rma,
Kryestu yahosàye.
[6] Ohnàn yaw nay hatà, Pawru, katxok xarha, Maryeya wya xarha. Ohyakanye thenyehra
natamokyakon hatà, noro ha.
[7] Ohnàn kom yaw nay hatà, Pawru, katxok xarha, Antàroneku komo wya xarha, Xunyasà
wya xarha. Rokukuru komo rma nyamoro ha. Rakoro rma watxa ymo yawo tahryemxe
nehxatxkonà. Kryestu yahohsàra rma hak ryehtoko, nyamoro htxero nahohtxownà.

Nyamoro hoko rma, ohxe rma haxa natxhe kany me natxhe, Petru komo, Kryestu
nànyaketxho komo.
8 Ohnàn yaw nay hatà, Pawru, katxok xarha, Ampàryeyatu wya xarha. Kohkom yohà
rye me amna yehtxoho hoye ro, ronàhnàn me naha, noro ha. 9 Àro wyaro rma rha katxok
xarha, Ukmanu wya xarha. Rowyaro tatamohxemà ro me naha, noro ha, Kryestu hyaka.
Àro wyaro rma rha katxok xarha, Estakesà wya xarha. Ronàhnànà rma noro ha. 10 Àro
wyaro rma rha katxok xarha, Aperyesà wya xarha. Kryestu yoyuknye ro me osonyhosah
me nay hatà, noro ha. Ohnàn kom yaw nay hatà, Pawru, katxok xarha, Aryestokmuru màn
yawon komo wya xarha.
11 Ohnàn yaw nay hatà, Pawru, katxok xarha, Erokneyawu wya xarha. Rokukuru rma
noro ha. Ohnàn kom yaw nay hatà, Pawru, katxok xarha, Nahsesu màn yawon kukuru
komo wya xarha, Kohkomo mryenon komo wya rma. 12 Àro wyaro rma rha katxok
xarha, Tàryefena komo wya xarha, Tàryefosa wya xarha. Kwosàn komo rma nyamoro ha.
Kohkomo hyaka tatamohxemà ro me natxow hatà. Ohnàn yaw nay hatà, Pawru, katxok
xarha, Pehsekne wya xarha. Dàhnàn komo rma noro ha, kwosàn komo rma. Thenyehra
rma haxa natamokye hatà, noro ha, Kohkomo hyaka.
13 Ohnàn yaw nay hatà, Pawru, katxok xarha, Hufu wya xarha. Anar kom yoho rma haxa
tatamohxemà ro me nay hatà, noro ha, Kohkomo hyaka. Àyonà wya xarha, àro wyaro rma
rha katxok xarha. Royon me rma noro wenyaha, ohxe ryenyenhàr me esnàr ke.
14 Ohnàn kom yaw nay hatà, Pawru, katxok xarha, Asenkeryetu komo wya xarha,
Fàryekonte wya xarha, Ehmesà wya xarha, Patrokmasà wya xarha, Ehmasà wya xarha,
nyamoro yakoron komo wya xarha, kowtà komo wya rma. 15 Àro wyaro rma rha katxok
xarha, Feroroku komo wya xarha, Xurya wya xarha, Neryewu wya xarha, noro wosànà
wya xarha, Oryempasà wya xarha, nyamoro yakoron komo wya xarha, Kryestu mryenon
komo wya rma.
16 Oyohsonàtokonye atamtxuhkatxoko, osox oyehtxoho kom hoye ro, enyhoru ro me
oyehtxoho kom hoye ro xarha. Ohnàn kom yaw natxow hatà, Kryestu mryenon komo,
anato rha tohsamnohsomà ro komo rma, omeroro.

Anar me hananàhno ynye kom hona mpàn xenytxoko katxhàrà on ha.

17 Rowtà komo y, onà wyaro àkehe, owyanye, teryewrye ro. Anar me hananàhno ynye
kom hona mpàn xenytxoko. Àwyanye thananàhtoho kom hoye ro natameryeketxhe,
toto komo. Txesus hona xenyhera harha natxhe, enytxanyenhàyamo. Anar me harha
ahananàhyatxhe, nyamoro ha, khananàhtoho kom yawo rohra mak ha, onenytxatx-
hàyamo rma yawo rohra mak ha. Nyamoro hyaye otowtxoko. 18 Àro wyaron komo rma,
Kryestu yanoto mehra ro mak natxhe ha. Kohkomo rma yanoto mehra ro mak natxhe ha.
Tano me ronye rma neryehotetxhe ro mak ha. Ohxe rma nàrwonatxhe haryhe, tàwyanye
onkuhtono ynyàr horà. Ohxe manaha ketxhe rma haryhe, toto komo wya, tàwyanye
ewakhonàr kom horà. Tàywenyeken komo rma yonkuhtetxhe, nyamoro ha.
19 Ohokonye ryhe, onà wyaro nketxhe, toto komo, omeroro. Kryestu yoyuknye ro me
natxhe, nyamoro ha, ketxhe, ohokonye. Àro ke, teryehorye rma haxa wehxaha, ohokonye.
Onà wyaro rma àkehe, owyanye. Enyhoru hoko ryhe tàywero rma haxa ehtxoko. Anhà
hok haxa ryhe tàywenyeke rma haxa ehtxoko. 20 Àro wyaro rma oyehtokonye, Satanasà
yarymany me oyeryatxhe ha, Khoryenkomo. Teryehorye roro keny komo rma noro ha.
Mexehra Satanasà marymatxehketxhe ha, noro yano me mak ha.

Towahke xaxa nay hamà, Txesusu Kryestu, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke
noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye.
21 Ohnàn kom yaw nay hatà, Txemohtyo. Rowyaro tatamohxemà ro me naha, noro ha,
Khoryenkomo hyaka. Ohnàn kom yawo rma rha natxow hatà, Rusyu komo xarha, Xasaw
xarha, Sosepatru xarha. Rokukuru komo rma nyamoro ha.

[22] Tehseyu uro ha. Pawru yakorono rma uro. Noro yano me àmenhehe, onà, noro karyehtanà. Uro xarha, onà wyaro àkehe, owyanye. Ohnàn kom yaw wehxaha, Kohkom yohà rye me kesnàr kom ke, àkehe, owyanye.
[23-24] Ohnàn kom yawo rma rha nay hatà, Kayu xarha. Noro màn yawon me wehxaha, uro, Pawru. Noro màn yaka nohsamnohyatxhe, Kryestu mryenon komo. Ohnàn kom yawo rma rha nay hatà, Erastu xarha. Owto yoh kom kukuru rma noro ha. Owto hon komo txenyerun yohà rma noro ha. Ohnàn kom yawo rma rha nay hatà, Kwahtu xarha, kowtà komo rma.

Ehonomnà roro me rma haxa manaha tkatxe Khoryenkomo wya katxhàrà on ha.

[25] Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, tkatxe. Ayakoronometxhe, noro ha, khananàh-toho kom yawo ro oyehtxoho menye. Àro wyaro rma nkehe, àrwo yonyhorunu, ronekarymatxho rma, Txesusu Kryestu yokarymatxho rma. Àrwo yonyhorunu rma hutwamohsoye, Khoryenkomo. Uhutwamohsohra roro rma haxa nehxakonà, amnyehra, mexe rma haxa mak ha. [26] Amnye rma hutwamohsoy haxa ha. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo nekarymetxkonà rma, tànmenhothàyam yawo, Khoryenkom karyehtan yawo rma. Àro rma amna nekarymehe, anaro rha yana komo wya, omeroron komo wya. Khoryenkomo ryhe tehxemà roro me naha. Noro rma nekarymahoye, amna wya, toto komo wya toyuhtoho me, Txesusu Kryestu hona àwyanye xenytxoho me.
[27] Tàywero rma haxa nay hamà, Khoryenkomo, noro marma mak ha. Àro ke, onà wyaro tkatxe, noro wya. Ehonomnà roro me rma haxa manaha, tkatxe, àwya. Àro wyaro kany me keryatxow hamà, Txesusu Kryestu. Àro wyaro hamà, tkatx xarha.

KORYENTU HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO WAHORONO ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Koryentu hon komo hyaka katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Tano me ro rma rowahanonkaye, Khoryenkomo, Kryestu Txesusu
nànyaknyàrà ro me ryehtxoho me. Rakoro naha, Sostenesà. Kowtà komo rma noro
ha. 2 Ohyakanye àmenhehe, Koryentu hon komo hyaka. Khoryenkomo mryenon komo
rma omnyamo. Enyhoryexah me manatxhe, Kryestu Txesus yoh me oyesnàr kom ke.
Tàmryenon me awahanonkatxownà, Khoryenkomo, enyhoru hokono ro me oyehtxoho
menye. Àro wyaro rma rha natxhe, anar komo xarha, anato rhan komo. Hentan kom
hana, amna yohà omoro ha, ketxow ha, Txesusu Kryestu wya, Kohkomo wya. Nyamoro
rma, Khoryenkomo mryenon me natxow hamà, omeroro. Àro ke, nyamoro yoh me nay
hamà, noro ha. Kàwyam xarha, Kohkom me nay hamà.
3 Onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, Koryentu hon
komo hoko, ohxe txetxoko, kehe amna, àwya, Txesusu Kryestu wya xarha. Kyàmkom me
rma naha, Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Txesusu Kryestu.

Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa manatxow hamà katxhàrà on ha.

4 Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa manatxow hamà, Kryestu Txesus yoh me
oyesnàr kom ke. Àro ke, onà wyaro kanye ro me wehxaha, àwya. Ohxe xaxa manaha,
nyamoro hoko, kanye ro me wehxaha, ohokonye.
5 Kryestu yoh me oyehtxoho kom hoye ro, ewakryetxehkaxah me manatxow hamà.
Àsok tawro hana. Tàyweron me oytxownà hamà, Khoryenkom yokato. Noro hutwatxho
hoko, tàyweron me manatxow hamà. Noro yokarymatxho hoko xarha, tàyweron me
manatxow hamà. Àro wyaro oyowakryetxownà hamà. 6 Àsok tawro hana. Kryestu
amna nekarymay hamà, owyanye. Amna nekarymatxho yawo ron me, mosonyhetxow
hamà. 7 Àro ke, onà wyaro katxho mehra ro mak manatxhe. Anar kom yosnaka
Khoryenkomo newakryetxho me natxhe, nyamoro, katxho mehra ro mak manatxhe.
Towakryexem me rma oyehtokonye, Txesusu Kryestu yomoknàr hona ro manatxow hamà.
Kohkom yosonyhonàr hona ro rma manatxow hamà. 8 Omokhàra rma hak tehtoko,
ayakoronometxhe roro rma, noro ha, yaworo roro rma oyehtxoho menye. Àro ke,
tomokàtxhe rma, atxke natxhe moxamo, katxho mehra ro mak manatxhe, noro wya.
9 Yaworon me xaxa naha, Khoryenkomo. Noro rma awahanonkatxownà, buru yohà rye
me oyehtxoho menye. Kohkomo rma noro ha, Khoryenkom muru, Txesusu Kryestu.

Anar me rha mosonytxetxow hatà katxhàrà on ha.

10 Rowtà komo y, onà wyaro àkehe, owyanye, teryewrye ro, Kohkom yano me, Txesusu
Kryestu yano me. Atameryekahra harha ehtxoko. Osoyhera harha ehtxoko. Àme rye rma
haxa ehutwatxoko. Eten kom hoko oyosonytxantokony hana, àme rye rma uhutwatxoko.
11 Àro wyaro àkehe, owyanye, rowtà komo y, rowya oyokaytà komo yonytxanàr
ke. Mosoyatxow hatà. Àro wyaro oyokarymetxoko, rowya, Kàroye mryenon komo,
notxwakomo mryenon komo. 12 Anar me rha mosonytxetxow hatà, oyosoynyàr kom me
hatà. Onà wyaro rma màketxow hatà, omnyamo ro rye rma. Anar komo, Pawru mryenon
uro ketxow hatà. Anar komo, Aporu mryenon uro ketxow hatà. Anar komo, Petru
mryenon uro ketxow hatà. Anar komo, Kryestu mryenon uro ketxow hatà. Àro wyaro
mosoyatxow hatà.
13 Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Omeroro rma, Kryestu mryenon me manatxhe,
okukur kom marmahnà ro mak ha. Àro ke, uro ryhe Kryestu mryenonà kahra ro mak
ehtxoko. Pawru mryenon uro kahra xarha ehtxoko. Àsok tawro hana. Urohnà ryhe,
yahkotohen hona amoyathosah me wehxakon hamà, oyonyhoryeny komo. Àro ke, Pawru

mryenon uro kahra ro mak ehtxoko. Ayataymomnàtokonye, Pawru mryenon harha uro
ha kahra mak mehtxownà.
[14] Ayaymomnye kom mehra mak wehxakonà. Okukur kom marma waymomye,
yakenohnà kom mak ha. Kryespu waymomye. Kayu xarha waymomye. [15-16] Estehfanasà
mryenon komo xarha waymomye. Nyamoro marma uhutwehe, ronaymomàtho me. Anar
kom katà waymomye, owyanye. Aymomperany mak wexey hamà. Ayaymomperanye
ryexetxhàr hoko rma, teryehorye wehxaha. Àsok tawro hana. Rowya ayaymomnàtokony
haxa, onà wyaro tawrotho haryhe mà, owyanye, kataymomye Pawru mryenon harha
uro ha tawro me, tawrotho haryhe mà, owyanye. Àro ke, teryehorye wehxaha, ayay-
mompàranye ryesnàr ke mak ha. [17] Aymomno ynye ro mehra mak ronyakye, Kryestu.
Àrwo yonyhorunu yokarymanye ro me haxa ryhe ronyakye. Rowya ekarymantoko rma,
ehonomnà komo wyarohra mak wehxaha, tàyweron komo wyarohra mak ha, tàrwon-
horyemà ro komo wyarohra mak ha. Norohnàtho komo wyaro haxa ryhe, ekarymany
me wehxaha, rohona xenyhera toto kom yehtxoho me, Kryestu hona haxa àwyanye
xenytxoho me. Rohona àwyanye xenyetok haxa, noro hona xenyhera natxow hamà.
Yahkotohen hona amoyathosahonhàr hona xenyhera natxow hamà. Noro hona àwyanye
xenyehtor hona, norohnàtho komo wyaro rma ekarymany me wehxaha.

Yahkotohen hona amoyathosahonhàrà konyhoryetxhe katxhàrà on ha.

[18] Yahkotohen hona amoyathosahonhàrà ryhe konyhoryetxhe katxho yonytxahra
natxhe, toto komo, tanàhnohsom komo. Tàwyanye enytxantoko rma, onà wyaro nketxhe.
Àsok maken komo rma mekarymetxow hamà, ketxhe. Onà wyaro haxa ryhe tketxhe,
kàwyamo, tonyhoryexem komo. Àro wyaro katxho ryhe, yaworo rma haxa naha,
tketxhe. Àro wyaro katxho hoye ro, konyhoryenye ro kom me nehutwamohsen hamà,
Khoryenkomo, tketxhe. [19] Àsok tawro hana. Onà wyaro nken hamà, àmenhosahonhàrà.
Tàyweron uro kany komo, tàywenyek harha weryatxhe hampànà. Takàhsom uro kany
komo rma, akàhpàra harha weryatxhe hampànà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.
[20] Tàyweron mosonà katxho me natxow hamà, anar komo, toto komo wya. Ày-
weronàhyamano ynye ro mosonà katxho me xarha natxow hamà, anar komo. Tàr-
wonhoryemà ro mosonà katxho me xarha natxow hamà, anar komo, toto komo wya.
Khoryenkomo wya haxa ryhe, tàywenyek mak natxhe ha, nyamoro ha, omeroro.
Tàywenyeke ehtxoho komo thutwetxow hamà, noro hutwahra ro mak esnàr kom ke.
[21] Tàywero xaxa mak nehxakonà, Khoryenkomo. Tàywero noro yehtxoho hoye ro, onà
wyaro nehxatxkonà, toto komo. Tàywero tehtxoho kom hoye ro noro hutwahra ro
mak nehxatxkonà. Nyamoro yonyhoryenàr xe mak nehxakonà, noro. Àro ke, amna
nekarymatxho hoye ro nenyhoryetxhe, Kryestu hona àwyanye xenyetok mak ha. Toto
komo wya àsok maken komo rma mekarymetxhe katxho hoye ro rma, nenyhoryetxhe,
noro ha.
[22] Xuknewyana komo ryhe, onà wyaro nketxhe. Eryehokano txetxoko, amna wya
Khoryenkom yahoxetà yonytxoho me, ketxhe rma haryhe. Xuknewyanahnà komo xarha,
onà wyaro nketxhe. Tàyweron me osonyhotxoko, amna wya oyonytxatxho menye,
ketxhe rma haryhe. [23] Amna haxa ryhe, Kryestu amna nekarymehe, àwyanye, omeroron
komo wya. Yahkotohen hona amoyathosahonhàrà konyhoryetxhe, kehe amna. Àro
wyaro tawro yonytxanàr xehra mak natxhe, Xuknewyana komo. Àna make ryhe mpe,
konyhoryetxow make ryhe mpe, norotho, ketxhe rma haryhe. Xuknewyanahnà komo
xarha, onà wyaro nketxhe. Àsok maken komo rma mekarymetxow hamà, ketxhe. [24] Onà
wyaro haxa ryhe nketxow hamà, Khoryenkomo mryenon komo, ànwahanonkatxhàyamo.
Khoryenkom yano me tahoxerye xaxa naha, Kryestu, ketxhe. Tàywero xaxa naha.
Noro rma konyhoryetxow hamà, ketxhe. Àro wyaro rma nketxow hamà, Khoryenkomo
mryenon komo, Xuknewyana kukur komo rma, Xuknewyanahnà kukur komo xarha.
[25] Àsok tawro hana. Amoyathosahonhàrà oyonyhoryetxhe ha, ken hamà, Khoryenkomo,

kàwyanye. Àna matà, ketxhe mak ha, toto komo. Àro wyaro tàwya tatoko, tàywenyeke rma nay hamà, Khoryenkomo. Ahoxemra nehutwamohsen hamà, ketxhe. Àwyanye tàywenyeke nay hamà, katxho rma, tàywero xaxa mpànà naha ha. Àwyanye ahoxemra nehutwamohsen hamà katxho rma, tahoxerye xaxa mpànà naha ha, nyamoro yoho rma haxa mak ha.

Ehonomnàhnà mosonà katxho komo wahanonkaye Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[26] Rowtà komo y, àsok hana mehxatxkon ha. Khoryenkomo wya awahanonkantokonye, ehonomnà mehra mehtxatxkon hamà. Tàyweron mosonà katxho mehra mak mehxatxkonà, toto komo wya, horykomo mosonà katxho mehra mak ha, ehonomnà muru ryhe mosonà katxho mehra mak ha. Okukur kom marma ryhe tà, ehonomnà me nehxatxkon ha, yakenohnà kom mak hatà. [27] Awahanonkatxownà mak ha, Khoryenkomo, tàmryenon me oyehtxoho menye. Tàywenyeken mosonà katxho komo rma wahanonkaye. Ehonomnàhnà mosonà katxho komo xarha wahanonkaye. Àro wyaro katxho komo ryhe wahanonkaye, tàmryenon me ehtxoho menye. Tàwya nyamoro wahanonkantoko rma, anar komo xanomkahnohyakon hamà. Tàyweron mosonà katxho komo rma, ehonomnà mosonà katxho komo xarha, xanomkahnohyakonà, Khoryenkomo. [28] Anar kom yosnakan mosonà katxho komo rma wahanonkaye. Townohsom mosonà katxho komo xarha, norohnàtho mosonà katxho komo xarha, wahanonkaye, tàmryenon me ehtxoho menye. [29] Àro wyaron komo rma wahanonkaye, ehonomnà mehra harha toto kom yehtxoho me, ehonomnà uro, Khoryenkom nenyàr me, kahra harha ehtxoho menye.

[30] Kryestu Txesus yoh me harha oytxownà, Khoryenkomo. Àsok tawro hana. Khoryenkom yano me tàywero harha tehxatxow hamà, Kryestu yoh me kehtxoho kom hoye ro mak ha. Àro hoye ro rma Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha tehxatxow hamà. Enyhoru hokono ro me harha tehxatxow hamà. Kanhàn kom yanoto mehra harha tehxatxow hamà, Kryestu yoh me kehtxoho kom hoye ro mak ha. [31] Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko. Rano me ro rma ohxe wehxan hamà, kahra ehtxoko. Onà wyaro haxa katxoko. Kohkomo nenyhoryetxho uro, katxoko. Àro wyaro rma rha nkehe, àmenhosahonhàrà.

2

Khoryenkom yahoxet yano me nekarymen hamà màketxkonà rohoko katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, amnyehra komokye, ohyakanye. Khoryenkomo rwonà yokarymaxe komokye, owyanye. Tàrwonhoryemà ro komo wyarohra mak kàrwonakonà. Tàyweron komo wyarohra mak wekarymekonà. [2] Onà wyaro haxa àkekonà, rowya rma. Txesusu Kryestu marma wekarymehe, àwyanye, àkekonà. Amoyathosahonhàrà rma wekarymehe, àwyanye, àkekonà, rowya rma. [3] Àro ke, ehonomnà me ronyhera mehxatxkon hamà. Towankaranyem me rma uro menyatxkon hamà. Tehyohsom me rma uro menyatxkon hamà. [4] Rowya ekarymantoko, tàrwonhoryemà ro komo wyarohra kàrwonakonà. Tàyweron komo wyarohra wekarymekonà. Khoryenkom yokato yano me haxa ryhe kàrwonakonà. Onà wyaro màketxkonà, rohoko. Khoryenkom yahoxet yano me nekarymen hamà, màketxkonà, rohoko.

[5] Àro wyaro rma wehxakonà, Kryestu hona owyanye xenytxoho me. Toto yano mehra noro hona xenyàr xe wehxakonà, owyanye, tàywero ryehtxoho yano mehra mak ha. Khoryenkom yahoxet yano me haxa ryhe, Kryestu hona xenyàr xe wehxakonà, owyanye.

Khoryenkom yokato haxa ryhe amna rwonàhyamaye katxhàrà on ha.

[6] Tàyweron me mak amna nekarymehe, Khoryenkomo rwonà. Tàyweron me amna yonytxetxow hamà, takàhsom komo. Khoryenkom hutwanàr hoko, àhorymamtàhkaxemo komo rma nyamoro ha. Toto yano mehra mak tàyweron me amna nekarymehe, ehonomnà kom yano mehra mak ha. Nyamoro heno rma nosomtatketxhe hampànà. Amnye ehxera harha natxhe hampànà. [7] Khoryenkom yano me haxa ryhe, tàyweron me amna nekarymehe. Noro ryhe, tàywero xaxa tehtxoho hoye ro nehutwen hamà.

Tehutwatxho hoye ro rma, konyhoryetxho komo hutwekon hamà. Uhutwamohsohra rma hak nehxakonà, amnyehra, toto komo wya. Noro haxa ryhe nhutwekonà rma, yukryeka komo yakàhtohra ro rma haka. Àtoko rma onà wyaro nkekon hamà. Wenyhoryetxhe hampànà, rowyaro ohxe xaxa tonyxemà ro me ehtxoho menye, kekon hamà. Àro wyaro rma khutwetxkon hamà, tàywero xaxa tehtxoho hoye ro mak ha. Àro rma amna nekarymehe. [8] Àro hutwahra mak nehxatxkonà, ehonomnà komo, toto kayaryet komo. Tàwyanye uhutwantok haxa, Kohkomo yamoyathohra esnàràtho kom haryhe, ehonomnà xaxa rma yamoyathohra esnàràtho kom haryhe.

[9] Khoryenkomo yehutwatxho hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Tàxan komo yowakryehe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo. Tàwya ewakryetxho komo hutwaye rma, noro ha. Xenyhera rma hak natxhe, toto komo. Enytxahra rma hak natxhe. Uhutwahra rma hak natxhe, tàhnawonye.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [10] Kàwyanye haxa ryhe nhutwamohsoye, Khoryenkomo. Noro yokato rma nhutwamohsehe, kàwyanye. Omeroro uhutwatxehkanye ro me naha, Khoryenkom yokato. Khoryenkomo yehutwatxho hutwahra natxow hamà, toto komo. Ekato haxa ryhe nhutwehe. [11] Àro wyaro rma rha nay hamà, kehutwatxho komo xarha. Kàhnawonye kehutwatxho komo hutwahra natxow hamà, anar komo. Kokato kom marma nhutwehe, kàhnawonye kehutwanàr kom ke mak ha. Àro wyaro rma rha naha, Khoryenkomo yehutwatxho xarha. Uhutwahra mak natxhe, toto komo. Khoryenkom yokato marma nhutwehe.

[12] Totohnà yokato tahohtxownà, kàwyamo. Khoryenkom yokato haxa ryhe tahohtxownà. Khoryenkomo nàmàtho rma tahohtxownà. Noro rma, tokato yàmye, kàwyanye, tàwya kowakryetxho komo hutwany me kehtxoho menye. [13] Àro rma amna nekarymehe. Toto yano mehra mak amna nekarymehe, tàyweron kom yano mehra mak ha. Totohnà ryhe, Khoryenkom yokato haxa ryhe, amna rwonàhyamaye. Noro yano me rma amna nhutwamohsehe. Ekato me kowakryetxho komo amna nhutwamohsehe, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Noro yoh komo wya ryhe amna nhutwamohsehe.

[14] Khoryenkom yokato yoh mehra tehtokonye, noro rwonà yonytxahra ro mak natxhe ha, toto komo. Noro yano me amna nekarymanàrà rma yonytxahra natxhe. Tàwyanye enytxantoko rma, onà wyaro nketxhe mak ha. Àsok maken komo rma mekarymetxow hamà, ketxhe mak ha. Tonkukmaxem me mak natxhe, nyamoro ha. Khoryenkom yokato yoh kom haxa ryhe, enkukmahnà me natxhe. [15] Omeroro uhutwany me natxhe. Enyhoru onà, anhà haxa onà, kany me natxhe, yaworo mak ha. Khoryenkom yokato yoh kom kax mak natxhe ha. Nyamoro yehutwatxho hutwahra mak natxhe, anar komo, Khoryenkom yokato yoh mehra tesnàr kom ke. [16] Àsok tawro hana. Onà wyaro nken hamà, àmenhosahonhàrà.

Kohkomo yehutwatxho hutwahra natxow hamà, toto komo. Àro ke, onà wyaro kanye ehxera nay hamà, Kohkomo wya. Onà wyaro amna nhutwamohsehe, owya yaworo uhutwatxho me, kanye ehxera nay hamà, àwya.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, nyamoro hoko. Kàwyam haxa ryhe, Kryestu yehutwatxho wyaro rma rha tehutwetxhe, noro yoh me kesnàr kom ke. Àro ke, kehutwatxho komo hutwahra rma rha natxow hamà, nyamoro ha.

3

Anar me rha mosonytxetxow hatà katxhàr xarha on ha.

[1] Rowtà komo y, awawonye ryehtoko, Kryestu mryenon me rma mehxatxkonà. Khoryenkom yokato yano mehra mak mehutwetxkonà, ohnawonye. Ohun kom yano me haxa ryhe mehutwetxkonà, ohnawonye. Rowya ahananàhnàtokonye, thun kom yano me tehxem komo rma àhananàhyakonà. Kryestu mryenonà rma, bàryekomo txko komo wyaro rma mehxatxkonà. [2] Àsok hana natxow ha, bàryekomo txko kom ha. Momu yko me natxow hamà. Woto yononyehnà me natxow hamà. Àro wyaro rma rha, rowya

ahananàhnàtokonye, krawamenohnà rma uhutwamohsekonà, owyanye. Krawamen
yonytxany menyxehra rma hak mehxatxkonà. Enytxany menyxehra rma hak manatxhe,
amnye rma, [3] ohun kom yano me rma hak oyehutwanàr kom ke. Àsok tawro hana.
Matakuyatxow hatà. Mosoyatxow hatà. Àro wyaro oyehtokonye, ohun kom yano me
rma mehutwetxow hamà. Kryestu mryenonàhnà komo wyaro rma manatxow hamà.
Khoryenkom yokato yoh mehra mak mehutwetxow hamà.
[4] Onà wyaro anar me rha mosonytxetxow hatà. Anar komo, Pawru mryenon uro
ketxow hatà. Anar komo, Aporu mryenon uro ketxow hatà. Àro wyaro anar me rha
oyosonytxantokonye rma, Kryestu mryenonàhnà komo wyaro manatxow hamà.

Khoryenkom yakoro tatamohxemà ro me amna naha katxhàrà on ha.

[5] Àsok hana wehxan ha, uro ha. Àsok hana nay ha, Aporu ha. Kohkom yanoto me
marma amna nay hamà. Amna yanotomaye, owyanye tàrwon yonytxatxho me, Kryestu
hona owyanye xenytxoho me. Anar me rha amna yanotomaye, kàwyanye toto komo
yanotomanàrà wyaro mak ha.
[6] Bararàn kom hoko kehtokonye, anar me rha toto komo tanotometxow hamà. Kano
me ronye rma hometxhe, anar komo, kanoto komo. Amnye, kano me ronye rma rha
tukryemetxhe, anar komo, kanoto komo xarha. Àro wyaro anar me rha tanotometxow
hamà, ohxe ahtanàr horà. Àro wyaro rma rha, anar me rha amna yanotomaye,
Khoryenkomo, ahananàhrà kom horà. Uro htxero khananàhyatxkonà. Amnye nyhe rma,
Aporu haka rha ahananàhyatxkonà. Khoryenkom haxa ryhe ohorymamnohyatxhe ha,
ekato me.
[7] Tanotomany kom yosnaka rma haxa natxow hamà, anoto komo, àhomony komo rma,
utukryemany komo xarha. Àro wyaro rma rha, Khoryenkom yosnaka rma haxa amna
naha, uro xarha, Aporu xarha. Khoryenkomo ryhe, ehonomnà me xaxa naha. Noro rma,
ohorymamnohnye kom me naha.
[8] Àme rye rma haxa natxow hamà, àhomony komo, utukryemany komo xarha. Tan-
otomaxemà rye me natxow hamà. Tatamoketxhàyam hoye ro ehethàrà yahohsatxow
hamà. Atamoketxhàyamo wyaro rma rha nay hamà, ehethàrà. Àro wyaro rma rha,
Khoryenkomo hyaka amna yatamoketxhàr hoye ro, towakryexem me amna naha. Amna
yatamoketxhàrà wyaro rma rha naha, amna yowakryetxho.
[9] Tatamohxemà ro me nay hamà, Khoryenkomo, ahananàhrà kom hoko. Noro yakoro
rma, tatamohxemà ro me amna naha, uro xarha, Aporu xarha. Omnyamo ryhe,
Khoryenkom mararàn me manatxhe. Khoryenkom màn me xarha manatxhe.

Khoryenkom màn me manatxhe katxhàrà on ha.

[10] Àsok hana bàn komo teryatxow ha. Kano me ronye netxehtetxow hamà, anar komo,
kanoto komo. Amnye horyenometxow hamà, anar komo, kanoto komo xarha. Àro wyaro
rma rha, bàn yenyàr hoko ranotomaye, Khoryenkomo. Tàyweron me ryeryeye, rowya
ohxe txetxoho me. Àro ke, uro htxero khananàhyatxkonà, Khoryenkomo mryenon me
oyehtxoho menye. Etxehtony komo wyaro wehxakon hamà. Rohryetayo me anar komo
ahananàhyatxow hamà. Àhoryenomany komo wyaro natxow hamà. Ohxe hak nahtxoko,
nyamoro ha. Yaworo xaxa hak ahananàhtxowà. [11] Txesusu Kryestu hona xenytxoko
katxho ryhe, Khoryenkom màn yetxehtotho me nay hamà. Anaro ehxera ro mak naha.
Àro wyaro katxho kom marma ryhe, Khoryenkomo mryenon me natxhe. Àro ke, nyamoro
hananàhnye kom hak ohxe nahtxoko. Yaworo xaxa hak hananàhtxowà.
[12] Eten kom ke hana horyenometxow ha, bàn yeny kom ha, enyhoru ke hana, anhà ke
haxa hana. Enyhoru ke horyenometxow hamà, anar komo, uru ke, pàrata ke xarha, tohu
txko ke xarha. Anhà ke haxa horyenometxow hamà, anar komo, wewe ke, txuf ke xarha,
ketxetx ke xarha. Àhoryenomany komo wyaro rma rha natxhe, hananàhno ynye komo.
Anar komo, ohxe hananàhno yeryatxow hamà. Anar komo, atxke hananàhno yeryatxow
hamà. [13] Nyamoro yatamoketxhàràtho rma, amnye thutwaxem me harha mpànà naha

ha. Kryestu yomokàtxhe rma, thutwaxem me mpànà naha ha, atxke hana, ohxe haxa
hana. Àsok hana tkukmaxem me nay ha, nàmno, toto nyeryetxho. Weheto ke tkukmaxem
me nay hamà. Anhà ke txexahotho, natakyan hamà. Enyhoru ke txexaho, atakhera
nay hamà. Àro wyaro tkukmaxem me nay hamà, weheto ke. [14] Tkukmaxemà wyaro
rma rha thutwaxem me mpànà naha ha, nyamoro yatamoketxhàràtho. Ohxe ehtoko,
towakryexem me xaxa mpànà natxhe ha, hananàhno ynyenhàyamo. [15] Atxke ehtok haxa
ryhe, ewakryehnà me xak mak natxhe hampànà, hananàhno ynyenhàyamo. Nyamoro
rma, anàhnohtàkahnà me rma natxhe. Weheto hona kàwyanye toto yanàtokono wyaro,
tukrunhosom me natxhe, anàhnohno ytxoho ro hona. Tukrunhosomà rma, ewakryehnà
me rma natxhe hampànà, atxke tatamoketxhàràtho komo yesnàr ke.
[16] Khoryenkom màn me manatxhe, omnyamo. Awawonye rma naha, Khoryenkom
yokato. Bàn yawo rma naha. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà. [17] Atxke oyehtokonye,
Khoryenkom mànàtho manàhnohyatxow hamà. Bàn yanàhnohnyenhàyamotho rma
yanàhnohyaha hampànà, Khoryenkomo. Noro mànà rma, enyhoru ro me naha, àwya.
Omnyamo ryhe, noro màn me manatxhe.

Noro mryenon uro kahra ehtxoko toto hoko katxhàrà on ha.

[18] Osonkuhtohra ehtxok hampànà. Onà wyaro màketxow hana. Toto komo wya
tàyweron mosonà katxho me wehxan hamà, màketxow hana. Àro wyaro osonyhera
harha ehtxok hampànà. Tàywenyeken me haxa ryhe osonytxoko, tàywero harha oytxoho
menye, Khoryenkomo wya. [19] Toto komo wya, tàyweron mosonà katxho komo ryhe,
tàywenyeke rma natxhe, Khoryenkomo wya. Nyamoro hoko rma, onà wyaro nkehe,
àmenhosahonhàrà.
Tàywero tehtxoho kom hoye ro, yaworon mehra natxhe, tano me ronye rma teryehotanàr
kom ke. Natàknanàhketxhe mak hampànà, Khoryenkomo.
Àro wyaro rma nkehe. [20] Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàr xarha.
Onà wyaro nkehe, Kohkomo. Tàywero tehtxoho kom hoye ro nehutwetxhe rma haryhe.
Àtohnawo rma nehutwetxhe, kehe, Kohkomo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.
[21] Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko, toto hoko, ehonomnà hoko. Noro mryenon uro
kahra ehtxoko. Àsok tawro hana. Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa manatxow
hamà, omnyamo. Omeroro rma Khoryenkomo nàmàtho me naha, owyanye. [22] Amna
xarha, Khoryenkomo nàmàtho me rma rha amna naha, owyanye, uro xarha, Aporu xarha,
Petru xarha. Khoryenkomo nàmàtho me amna naha, owyanye, ayanoto kom me amna
yehtxoho me. Yukryeka xarha, Khoryenkomo nàmàtho me rma rha naha, owyanye. Àro
wyaro rma ewakryexah omnyamo. Àwayehpàra rma hak oyehtokonye, towakryexem
me rma haxa manatxhe. Awayehnàtokony xarha, amnye rma xarha, amnye xarha,
towakryexem me rma haxa manatxhe. Àro wyaro owyano ro kom me naha, omeroro,
Khoryenkomo nàmàtho. [23] Omnyamo rma, Kryestu wyano ro me manatxhe. Noro rma,
Khoryenkomo wyano ro me naha.

4

Kohkom marma ryhe rohutwatxehkehe katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro amna xenytxoko. Uro rma, Aporu xarha, Kryestu yanoto me amna
xenytxoko. Khoryenkom yehutwatxho yoh me ryhe amna xenytxoko. Tehutwatxho hut-
wamohsohra rma hak nehxakonà, Khoryenkomo, amnyehra. Amnye rma hutwamohsoy
haxa ha, tanoto komo wya.
[2] Àsok tawro hana. Horykomo yanoto me kehtoko, noro rwon yawo ro tehxan hamà.
[3] Anar komo yanoto kom hoko, onà wyaro kahra tehxatxow hamà. Atxke naha, ohxe haxa
naha, kahra tehxatxow hamà, àhokonye. Anotomany kom marma, àro wyaro nketxow
hamà, tanoto kom hoko. Atxke naha, Pawru, màketxow hana, rohoko. Oseryehokahra
mak wehxaha. Atxke naha, Pawru, ketxow hana, anar komo, tosonytxaxemà ro komo.

Oseryehokahra rma wehxaha. Rohoko rma, atxke wehxan hamà, ohxe haxa wehxan
hamà, kahra wehxaha. [4] Anatoko onà wyaro kehutwen hana, rohnawo. Ohxe wehxaha,
ranhàn ehxera naha, àken hana, rohnawo. Àro wyaro rowya tatoko rma, ehutwatxehkahra
rma wehxaha. Kohkom marma ryhe rohutwatxehkehe. Noro rma, atxke manaha, ohxe
manaha, kany me naha.

[5] Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko. Atxke naha, ohxe haxa naha, kahra ro mak
ehtxoko, Kohkom yanoto kom hoko. Kohkom yomokhàra ro rma haka, uhutwahranye
rma hak manatxhe. Noro ryhe, tomokàtxhe, khutwamohsetxhe hampànà. Kàhnawonye
kehutwatxhotho komo hutwamohsehe hampànà. Enytxahnà rotho rma yonytxamohsehe
hampànà. Khutwamohsetxhe mak hampànà, omeroron komo nenytxanàr me. Noro wya
ryhe, ohxe manaha katxho me tehxatxhe, ohxe ehxah me kehtokony mak ha.

Ehonomnà me mosonyatxow hamà katxhàrà on ha.

[6] Rowtà komo y, àro wyaro àmenhono, amna hoko, rohoko xarha, Aporu hoko xarha,
ohxe harha oyesnàr kom horà. Amna hoko rma àmenhono, Khoryenkom karyehtan yawo
ro harha oyehtxoho menye, yaworo harha oyehutwatxho menye, ehonomnà mehra harha
oyosonytxoho menye. Àsok tawro hana. Ehonomnà me mosonyatxow hamà. Owyanye
Pawru mryenon uro tatoko, atxke naha, Aporu, kany me rma manatxow hamà. Àro wyaro
rma rha, owyanye Aporu mryenon uro tatoko, atxke naha, Pawru, kany me rma manatxow
hamà. Àro wyaro rma owyanye tatoko, tàyweron me mosonyatxow hamà. Anar me kany
kom yoho tàyweron me mosonyatxow hamà. [7] Anar kom yohohra mak manatxhe ha.
Àsok tawro hana. Tàywero oyehtokonye, ayano me ronyehra tàywero manatxow hamà.
Khoryenkom yano me marma tàywero manatxhe, noro wya tàywero oynyàr kom ke mak
ha. Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko. Tàyweron uro, anar kom yohon uro, kahra ro mak
ehtxoko. Àro wyaro kany komo rma, tano me ronye rma tàyweron me nosonyatxow hamà.

Norohnàtho me tonyxemà ro me amna naha katxhàrà on ha.

[8] Amna yoho rma haxa mosonyatxow hamà. Àhananàhtàkaxah me rma mosonyatxow
hamà. Ewakryetxehkaxah me rma mosonyatxow hamà. Kryestu wyaro toto komo
kayaryet me rma mosonyatxow hamà. Toto komo kayaryet mehra mak amna menyatxow
hamà. Toto komo kayaryet me oyesnàr komo xe rma wehxaha haryhe, owyaronye rma
rha amna yehtxoho me, toto komo kayaryet me rma rha amna yehtxoho me, norohnàtho
mehra harha amna yehtxoho me.

[9] Àsok hana amna nay ha. Kryestu nànyaknyàrà ro me amna nay hamà. Norohnàtho
me mak amna yonyhen hamà, Khoryenkomo, toto komo wya. Twayehkaxem me naha,
noro, katxho me rma amna yonyhen hamà. Àro wyaro norohnàtho me amna yonyatxow
hamà, toto komo, kahe yawon komo xarha, omeroron komo rma. [10] Tàywenyeken me amna
yonyatxhe, Kryestu yanoto me amna yesnàr ke mak ha. Omnyam haxa ryhe, tàyweron
me mosonyatxow hamà. Tàywero rma haxa amna naha, Kryestu yoh me amna yesnàr ke,
màketxow hamà. Ahoxemra tonyxemà ro me amna naha. Omnyam haxa ryhe, tahoxerye
mosonyatxow hamà. Norohnàtho me tonyxemà ro me amna naha. Omnyam haxa
ryhe, ehonomnà me tonyxem me manatxow hamà. [11] Amna nahyehyaha. Twohtxahke
xarha amna naha. Àwomumra xarha amna naha. Tompohxem me xarha amna naha.
Àmàmra xarha amna naha. Àro wyaro roro rma amna naha. [12] Amna yamor ke rma amna
natamokyaha, tamotohso ro. Toto komo wya amna wàràhyakantoko, nyamoro rma amna
newakryehehe, Khoryenkomo wya. Nyamoro ewakryetxoko kehe amna, àwya, àhokonye.
Anar komo wya amna yeryewhamnohnàtoko, amna nenàmyaha, ohsànàhpàra rma. [13] Anar
komo wya atxke manaha tatoko, towahke rma amna neyukyatxhe. Norohnàtho me rma
haxa tonyxem me harha amna naha. Anhàtho me rma haxa tonyxem me harha amna
naha. Arymaxahotho wyaro rma amna yonyatxhe, toto komo, omeroro.

Rohoko ehohkatxoko katxhàrà on ha.

[14] Àro wyaro roskarymatxhàr hoko teryewrye ro àmenhen hamà, ohyakanye. Onà wyaro
tawro horàhnà mak àro wyaro àmenhehe. Atxke rma haxa tehxatxow hamà, Pawru
wya, tawro horàhnà, àro wyaro àmenhehe. Ahananàhrà kom horà haxa ryhe, àro wyaro
àmenhehe. Àsok tawro hana. Rohokru kom me manatxow hamà, omnyamo. Ronàhnàn
kom me rma manatxow hamà. Àro ke khananàhyatxhe, ohxe oyehtxoho menye. [15] Yake
rma haxa natxow hamà, ahananàhnye komo, Kryestu yoh me oyesnàr kom ke. Oyàm
kom haxa ryhe, towenyxa mak naha. Uro ryhe, oyàm kom me wehxan hamà. Àsok
tawro hana. Uro htxero àrwo yonyhorunu wekarymaye, owyanye, Kryestu Txesus hona
owyanye xenytxoho me. Àro ke, oyàm kom me harha wexey hamà. [16] Àro ke, onà wyaro
àkehe, teryewrye ro, owyanye. Rohoko ehohkatxoko, rowyaro rma rha oyehtxoho menye.
[17] Rohoko oyehohkanàr kom horà rma, Txemohtyo ànyakyako, ohyakanye. Rohokru
rma noro ha. Kohkom hona xenye ro me weryeye. Àro ke, rohokru me naha, ronàhnànà
rma. Rowya thananàhtoho yawo ro rma haxa naha. Noro rma ànyakyako, ohyakanye.
Rokarymaxe ànyakyako, owyanye, rohoko oyehohkanàr kom horà. Àsok hana wehxan
ha. Onà wyaro katxho yawo ro wehxan hamà. Kryestu yoh me kehtokonye, ohxe roro
tehxatxow hamà, katxho yawo ro wehxaha. Àro wyaro katxho rma wekarymehe xarha,
Kryestu mryenon komo wya, anato rha tohsamnohsomà ro komo wya.
[18] Àsok hana manatxow ha. Okukur komo ryhe, roho rma haxa ehonomnà me
nosonyatxow hatà. Pawru noseryehyan hamà, khonanye, ketxow hatà. Omokhàra harha
nay hamà, toseryehrà ke hamà, ketxow hatà.
[19] Komokyaha hampànà, ohyakanye. Mexehra mpànà komokyaha ha, romoknàr xe
Kohkom yehtok mak ha. Rahatakatxhe rma, nyamoro yehtxoho uhutwehe hampànà.
Tàrwonhoryemà ro me ehtxoho komo yonytxanàr xehra mak wehxaha. Khoryenkom
yahoxet yano me ohxe ehtxoho komo hutwanàr xe haxa wehxaha. [20] Àsok tawro hana.
Tàrwonhoryem me kehtxoho mehranye ryhe, tàmryenon me ketxownà, Khoryenkomo,
kàkayaryet komo. Tahoxet yano me ohxe kehtxoho meny haxa ryhe, tàmryenon me
ketxownà. [21] Àsoken me ryhe romoknàr xe manatxowà, ahanatanàhnye kom me katà,
towahkem me haxa katà. Towahkem me romoknàr xe manatxow hamà. Axan kom me
rma romoknàr xe manatxow hamà. Àro ke, ehonomnà me osonyhera ehtxok hampànà.

5

Okukur komo àhanatanàhtxoko katxhàrà on ha.

[1] Atxke rma haxa nay hatà, toto, okukur komo. Wos hok nay hatà, tàyàm hetxenho hok
hatà. Wosà hyawo rma nay hatà. Atxke rma haxa nay hamà, anar kom yoho rma haxa
mak hamà. Khoryenkom hutwanyehnà ro komo rma, tàyàm kom hetx hokohra natxhe.
Nyamoro yoho rma haxa atxke nay hamà, noro. [2] Noro hanatanàhpàra mak manatxhe,
omnyamo. Ohxe rma haxa tehxatxhe, anar kom yoho rma haxa mak ha, màketxhe rma
haryhe. Noro hanatanàhpàra mak manatxhe. Noro yanhàn hoko rma, oseryehokahra
manatxow hamà. Toseryehokahorye rma haxa manatxhe. Thanatanàhporye rma haxa
naha, noro, owyanye. Ohsamnohpàra harha exko, amna yakoro, kany me tehxorye rma
haxa manatxhe.
[3] Awawonyehra wehxan hamà, uro. Awawony mak wehxaha, ekato me. Awawonye
ryehtoko rma, onà wyaro àkeko. Atxke manaha hampànà, àkeko, noro wya. [4] Atxke
manaha hampànà. Àro wyaro àkehe, owya, Txesus yano me, Kohkom yano me, àkeko,
àwya, ekato me mak ha. Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye. Ohsamnohtxoko, owyanye
noro hanatanàhtoho me. Oyohsamnohnàtokonye, awawonye wehxaha, ekato me. Awa-
wonye rma rha naha, Txesus xarha, Kohkomo. Ehonomnà xaxa rma noro ha. [5] Onà
wyaro katxoko, noro wya. Ohsamnohpàra harha exko hampànà, amna yakoro, katxoko,
àwya. Satanasà hyaka haxa àtok hampànà, katxoko, àwya. Àro wyaro àhanatanàhtxoko,
Satanasà hyaw harha ehtxoho me. Noro ymo rma neryewhamnohyan hamà. Uhunuthuru
rma yanàhnohyan hamà. Àro hoye ro tonyhoryexem me harha nay hana, noro. Kohkom

yomoknàtoko, tonyhoryexem me harha nay hana. Àro ke, noro àhanatanàhtxoko, tonyhoryexem me harha esnàr horà.

[6] Ohxe rma haxa tehxatxhe kany me tehxoryehra manatxhe, awawonye rma anhà yesnàr ke mak ha. Àsok hana nay ha, yukwar ha. Twakanonke rye katamaru yeryan hamà, omeroro mak ha. Àro wyaro rma rha, awawonye anhà yehtoko, towenyxano rma yehtoko, atxke rye rma haxa manatxhe, omnyamo, omeroro, noro nyakhera oyesnàr kom ke mak ha. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà.

[7-8] Atxke oyexetxhàyamotho hokohra harha ehtxoko, enyhoru me harha oyehtxoho menye, katamaru àwakanomnà wyaro harha oyehtxoho menye. Àsok tawro hana. Enyhoryexah me xaxa mpànà manatxhe ha, Kryestu wayehrà ke mak ha. Àsok hana nehxatxkon ha, Ehsayewyana heno kom ha. Exet hoye tàtontokonye, kahneru mxekàtho haraxkatxownà hatà. Àwakanomnà xarha yonahtxownà hatà, Khoryenkomo rwon yawo ro tehtxoho menye. Àro wyaro nasahxemtotxownà hatà. Nyamoro heno wyaro rma rha tehxatxow hamà. Àharaxkaxahotho wyaro twayehkaxem me nexeye, Kryestu, tàwya konyhoryetxho menye. Àro ke, ohxe roro rma haxa tehtxe. Àwakanomnà yonahnyenhàyamo wyaro rma tehtxe. Atxke kexetxhàyamotho hokohra harha tehtxe. Amnyehra kanhàn kom hoko rma haxa tehohketxkonà. Àhoko rma haxa tehxatxkonà. Àro hokohra harha tehtxe. Ohxe roro tehtxe, kàhnawonye. Yaworon me xaxa tehtxe.

[9] Amnyehra àmenhoye, ohyakanye. Ronmenhotho yawo rma, onà wyaro àkekonà, owyanye. Awawonyehra hak nahtxoko, anhà komo, àkekonà, owyanye. [10] Anhà komo tatoko rma rowya, anar kom hokohra àro wyaro àkekonà, Kryestu mryenonàhnà kom hokohra mak ha. Kryestu mryenon mosonà katxho kom hok haxa ryhe, àro wyaro àkekonà.

Thenyehra natxow hamà, anhà komo, yukryeka hon komo, Kryestu mryenonàhnà komo. Anaro rha wos hokon komo rma nyamoro hamà, katxhonano hoko tehohkaxem komo xarha, anar komo katxhotho yany komo xarha, thoryenà ro komo kuknon hokon komo xarha. Nyamoro rma, kwawonye roro rma natxow hamà. Yukryeka ho rma hak kehtokonye, kwawonye roro rma natxow hamà. Nyamoro hokohra ryhe, awawonyehra hak nahtxoko, àkekonà.

[11] Kowtà komo mosonà katxho kom hok haxa ryhe, àro wyaro àkekonà. Atxke tehtokonye, awawonyehra hak nahtxoko, anaro rha wos hoko tehtokonye, katxhonano hoko tehohkaxem me tehtokony xarha, toto horyenà ro komo kuknon hoko tehtokony xarha, toto wàràhyakany me tehtokony xarha, tànyerhontaxem me tehtokony xarha, anar komo katxhotho yany me tehtokony xarha. Àro wyaro atxke tehtokonye, awawonyehra harha hak nahtxoko. Ayakoronye asahxemtohra hak nahtxoko.

[12-13] Urohnà ryhe, Khoryenkom haxa ryhe, atxke manatxhe kany me naha, toto komo wya, Kryestu mryenonàhnà komo wya. Oyowtà komo wya haxa ryhe, atxke manatxhe kany me tehxorye manatxhe, Kryestu mryenon komo wya mak ha. Atxke ehtokonye, atxke manatxhe kany me tehxorye manatxhe, àwyanye. Àro ke, okukur komo àhanatanàhtxoko, atxke rma haxa esnàr ke. Ohsamnohpàra harha exko hampànà, katxoko, àwya.

6

Tatameryekahoryehra mak manatxhe ha katxhàrà on ha.

[1] Àsok hana manatxow ha. Anatoko natameryeketxow hana, okukur komo, towtà kom yakoro. Owto yoh komo hyaka tetxow hatà, tatameryekaxem komo. Khoryenkom hutwanyehnà komo hyaka rma tetxow hatà, àwyanye tonytxanàr kom horà. Àhyakanye àtohra tehxorye natxhe, Khoryenkom hutwanyehnà me esnàr kom ke. Kryestu mryenon komo hyaka haxa, tkukur komo hyaka rma, tàtohorye natxhe, àwyanye tonytxanàr kom horà.

[2] Amnye yukryeka yoh me harha tehxatxow hatà, kàwyamo, Kryestu mryenon komo.
Yukryeka hon komo tenytxetxow hatà, ohxe manatxhe, atxke manatxhe, tawro horà.
Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà. Àro ke, tano rma hak oyehtokonye, oyowtà
komo yonytxanàr hoko tehxorye manatxhe, atameryekatxho kom hoko. Enytxany kom
menyxehra kat manatxowà. Tàywenyeken me rma kat manatxowà. [3] Kahe yawon komo
xarha tenytxetxow hatà, amnye ha, ohxe manatxhe, atxke manatxhe, tawro horà. Àro
wyaro uhutwahra kat manatxowà. Àro ke, tano rma hak kehtxoho kom hoko, onytxano
ynye me tehxorye tehxatxhe.

[4] Àro ke, tatameryekantokonye, àtohra hak nahtxoko, okukur komo, owto yoh komo
hyaka, Kryestu mryenonàhnà komo hyaka. Nyamoro rma, oyosnakanye menyatxow
hamà, Khoryenkom hutwahra esnàr kom ke. Àro ke, àhyakanye àtohra hak nahtxoko,
okukur komo.

[5-6] Toto yonytxany menyxehra kat manatxowà. Awawonye ehxera kat natxowà, toto
yonytxanye ro komo, tàyweron komo. Ehxera ehtxoho kom hoye ro katà anar komo hyaka
tetxowà, okukur komo. Àro hoye ro katà Kryestu mryenonàhnà komo hyaka tetxowà,
tatameryekaxem komo, towtà kom yakoro. Àsok tawro hana. Awawonye ehxera tàyweron
kom yehtoko, ohxehra manatxow hamà. Tàywenyeken kàwyamo kany me tehxorye
manatxhe.

[7-8] Àsok tawro hana màtetxow ha, owto yoh komo hyaka, àwyanye oyonytxanàr kom
horà. Ayatameryekanàr kom ke ryhe màtetxow hamà, àhyakanye. Okukur komo rma,
towtà komo wàràhyaketxow hatà. Anar komo xarha, towtà komo katxhotho yaryatxow
hatà. Àro wyaro atxke oyehtxoho kom hoye ro matameryeketxow hatà. Àro hoye
ro màtetxow hatà, àwyanye oyonytxanàr kom horà. Àhyakanye otontokonye rma,
atameryekaxah me mosonyhetxow hamà. Tatameryekahoryehra mak manatxhe. Onà
wyaro haxa kany me tehxorye manatxhe. Twàràhyakaxem me rma hak wehxe, kany
me tehxorye manatxhe. Tasom me rma hak nahko, rokatxhotho, kany me tehxorye
manatxhe. Tatameryekahoryehra mak manatxhe ha.

[9-10] On hutwahra kat manatxowà. Anhàtho komo, Khoryenkom yowto hon mehra ro mak
natxhe hampànà. Anaro rha wos hokonotho komo, thoryenà ro komo kuknonà hokonotho
komo xarha, anar kom hetx hokonotho komo xarha, anar komo ynyo hokonotho komo
xarha, kàrà rye rma othokonotho komo xarha, wosà rye rma othokonotho komo xarha,
temenyemàtho komo xarha, katxhonano hoko tehohkaxemàtho komo xarha, tànyer-
hontaxemàtho komo xarha, wàràhyakano ynyetho komo xarha, anar komo katxhotho
yanyetho komo xarha, àro wyaron komo rma, Khoryenkom yowto hon mehra ro mak
natxhe hampànà. Àro wyaron me oyehtokonye, osonkuhtohra ehtxok hampànà. Àna
matà, Khoryenkom yowto hon me rma wehxaha, kahra ehtxok hampànà.

[11] Àro wyaro rma atxke mehxatxkonà, amnyehra. Okukur komo rma, àro wyaro atxke
nehxatxkonà. Amnye rma haxa, anar me harha manatxow hamà. Towsah me harha naha,
ayanhànàthàyamo. Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha manatxhe, enyhoru hokono
ro me oyehtxoho menye. Khoryenkomo wya, ronenyhoryetxho me harha manaha katxho
me manatxhe. Àro wyaro anar me harha manatxhe, Txesusu Kryestu wayhàthàr hoye ro,
Kohkomo rma wayhàthàr hoye ro, Khoryenkom yokato yahoxet yano me mak ha.

Anaro rha wos hokohra ro mak ehtxok hampànà katxhàrà on ha.

[12] Onà wyaro kany me tehxatxow hamà, kàwyamo, Kryestu mryenon komo, kehutwanàr
kom me. On hok ryehtoko, ohxe wehxan hamà, kany me tehxatxow hamà, anaro rha
hoko kehutwanàr kom me mak ha. Onà wyaro haxa ryhe àkehe. Ohxe kehutwatxho komo
rma, anatoko ohxehra nay hana. Toto yonyhoryehra nay hana. Àro ke, àhokohra tehtxe.
Anatoko, àro yanoto me tehxatxow hana, àhoko roro kesnàr kom ke mak ha. Àro ke,
àhokohra tehtxe.

[13] Nyah yonahnye me kakàhtotxownà hamà, Khoryenkomo. Àro ke, thosoke kakàhtotx-
ownà, enahnye me kehtxoho menye. Amnye ehxera harha mpànà naha ha, nyahàtho,

khosotàthàyam xarha. Ehxen me harha mpànà neryaha ha, Khoryenkomo, asahxemtohnà me harha kesnàr kom ke. Anar me mak naha, khun komo. Khun komo yakàhtoye, Khoryenkomo, tanoto me ehtxoho me. Khun kom yoh me rma naha, Kohkomo. Anaro rha wos hoko ehtxoho mehra mak nakàhtoye. [14] Khosotàthàyamo wyarohra mak naha, khun komo. Ehxen me harha texem mehra mak naha. Tanàmsom me haxa naha. Àsok tawro hana. Tahoxet yano me Kohkomo yanàmye, Khoryenkomo, àwayehxemo kom waye. Tahoxet yano me rma rha, khunuthuyam xarha yanàmyaha.

[15] Kryestu yoh me kehtokonye, noro wyano ro me nay hamà, khun komo. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà. Kryestu wyano ro ryhe, anaro rha wos hokohra hak nahko. Anaro rha kàrà hyaka tàtosom kom hokohra hak nahko. [16] Onà wyaro uhutwahra kat manatxowà. Anaro rha kàrà hyaka tàtosomà hyawo kehtokonye, noro rye me naha, khun komo, wos hun yakoro. Àsok tawro hana. Onà wyaro nken hamà, àmenhosahonhàrà. Asakononhàyamo, towenyxano wyaro harha mpànà naha ha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro ke, noro rye me harha nay hamà, khun komo, wos hun yakoro. [17] Kohkom yoh me kehtokony haxa ryhe, noro rye me nay hamà, kokato komo, Kohkom yokato yakoro.

[18] Anaro rha wos hokohra ro mak ehtxok hampànà. Àhokonye oyehtokony haxa ryhe, tatanàhnohso harha naha, ohunuthuyamo. Anaro ayanhàn kom hoko oyehtokonye, atanàhnohpàra rma naha, ohun komo. Anaro rha wos hoko oyehtokony haxa ryhe, tatanàhnohso harha naha.

[19] Onà wyaro uhutwahra kat manatxowà. Ohun komo rma, Khoryenkom yokato màn me naha, ohnawonye noro yesnàr ke. Khoryenkom nàmàtho rma noro ha. Owyano ro kom mehra harha naha, ohun komo. Kohkomo wyano ro me harha naha. [20] Tàwyano ro me ehtxoho yehemaye, noro ha, twayehrà ke mak ha. Àro ke, anhà hokohra hak nahko, ohun komo. Àro wyaro ohxe oyehtokonye, ohxe rma rha tonyxem me nay hamà, Khoryenkomo, oyoh kom me tesnàr ke.

7

Àhehnà ro me kehtxoho komo ohxe naye ohxehra kat naye katxhàrà on ha.

[1] Anaro rha hoko màmenhetxoko, rohyaka. Anaro rha hoko, uhutwamohsoko, amna wya, màketxoko. Àro ke koyukyatxow hamà. Onà wyaro htxero màketxoko. Àhehnà ro me kehtxoho komo, ohxe naye, ohxehra kat naye, màketxoko. Onà wyaro koyukyatxhe. Àhehnà ro me kehtxoho komo rma, ohxe naha. [2] Omnyam haxa ryhe, tàhye tehxorye manatxhe. Àsok tawro hana, ayanhàn kom hoko oyehohkanàr kom ke, anaro rha wos hoko oyehohkanàr kom ke. Àro ke, ohetxe ro komo ahohtxoko, anaro rha wos hoko oyesnàr kom hona. Woràskomo komo y, omnyam xarha, onyo ro komo ahohtxoko.

[3] Osowyomahra ehtxoko, ohetx hona. Woràskomo komo y, omnyam xarha, osowyomahra rma rha ehtxoko, onyo hona. [4] Àsok tawro hana. Ohunu rma yoh mehra harha manatxhe. Thetx hun yoh me harha naha, ànyo. Àro wyaro rma rha, tànyo hun yoh me harha naha, àhetxe. Àro ke osowyomahra ehtxoko. [5] Onà wyaro tkahorye mak naha. Àyonà y, mexe nyhe txko othokohra hak tesnye, Khoryenkom yakoro kàrwonàmrà hoko kehtxoho me, tkahorye naha, owyanye. Àna hamà, othokohra hak tehxan hamà, mexe nyhe txko, tkahorye naha, ohetx komo wya. Àro wyaro àme rye oyosonytxatxhenye, mosowyometxow hamà, Khoryenkom yakoro orwonàmrà kom hoko oyehtxoho menye. Mexehra nyhe rma othokohra ehtxoko. Mex haxa oyehtokonye, mehohketxow hana, ayanhàn kom hoko, anaro wos hoko, anaro kàrà hoko xarha. Satanas yano me mehohketxow hana, ayanhàn kom hoko. Anaro hoko oyehohkantokonye rma, osowyomahra manatxow hamà, noro hona, ohnawonye ahoxemra oyesnàr kom ke. Àro ke, mexehra ehxah me àto rye harha ehtxoko.

[6] Àro wyaro rma khananàhyatxhe. Ohehtatxok xaxa mak hampànà kahra mak wehxaha. Onyontatxok xaxa mak hampànà kahra rma rha wehxaha. Onà wyaro marma àkehe,

owyanye. Ohehtanàr xe oyehtokonye, ohehtatxoko, àkehe. Onyontanàr xe oyehtokonye, onyontatxoko, àkehe xarha.

7 Àhehra mak wehxaha, uro. Rowyaro rma rha àhehra toto komo yesnàr xe rma wehxaha haryhe, omeroro. Àme ryehra mak tehxatxow hamà. Anar me rha tehxatxow hamà, Khoryenkom yano me mak ha. Anar komo, tàhye natxow hamà, tànyonye xarha natxow hamà, Khoryenkom yano me. Anar komo, àhehnà ro me natxow hamà, ànyomnà ro me xarha natxow hamà, Khoryenkom yano me rma rha. Àro wyaro anar me rha keryatxow hamà, noro, tànewakryenàr me kesnàr kom horà.

8 Onà wyaro àkehe, àhehnà komo wya. Àhehnà ro me rma ehtxoko, rowyaro rma rha, àkehe, àwyanye, ehehkaxemo komo wya xarha. Ànyomnà ro me rma ehtxoko, àkehe xarha, ànyomnà komo wya, enyonkaxemo komo wya xarha. 9 Anatoko nehohketxow hana, nyamoro ha, tanhàn kom hoko, wos hoko, kàrà hoko xarha. Tehohkantokonye rma, osowyomahra natxow hana, wos hona, kàrà hona xarha. Tàhnawonye ahoxemra tehtxoho kom hoye ro hana osowyomahra natxow ha. Àro wyaro tehtokonye, thehtahorye natxhe. Tànyontahorye xarha natxhe. Àhehtatho komo rma, ànyontatho komo xarha, ohxe rma naha, tanhàn kom hoko ehohkatxho kom yoho rma haxa mak ha.

10 Tàhyem komo rma àhananàhyatxhe. Tànyonyem komo xarha àhananàhyatxhe. Urohnà rma, Kohkomo ryhe, onà wyaro khananàhtxownà hatà. Woràskomo komo y, otowhàra ro mak ehtxok hampànà, onyo komo hyaye, kekon hatà. 11 Àhyayenye totowàtx-henye, anaro kàrà hokohra hak nahtxoko. Ànyomra rma hak nahtxoko. Tànyonhàyamo hyaka harha hak totxowà, àhyawonye roro harha tehtxoho menye. Kàrkomo kom hoko xarha, onà wyaro nkekon hatà, Kohkomo. Ohetx komo hyaye otowhàra ro mak ehtxok hampànà, kekon hatà.

Kryestu mryenon mehra ohetx yehtoko otowhàra rma ehtxoko àhyaye katxhàrà on ha.

12 Kryestu mryenonàhnà komo hyawo oyehtxoho kom hoko xarha, khananàhyatxhe, uro. Àro hoko rma, khananàhpàrany mak nexeye, Kohkomo. Àro ke, onà wyaro khananàhyatxhe. Kryestu mryenon mehra ohetx yehtoko, otowhàra rma ehtxoko, àhyaye. Ohyawo rma tesnàr xe noro yehtoko, otowhàra ehtxoko, àhyaye. 13 Àro wyaro rma rha àkehe, woràskomo komo wya xarha. Kryestu mryenon mehra onyo yehtoko, otowhàra rma ehtxoko, àhyaye. Ohyawo rma tesnàr xe noro yehtoko, otowhàra ehtxoko, àhyaye. 14 Kryestu mryenon mehra onyo yehtoko, tonyhoryexem me rma noro yonyaha, Khoryenkomo, ohyawo esnàr ke mak ha, Kryestu mryenonà hyawo rma esnàr ke mak ha. Àro wyaro rma rha, Kryestu mryenon mehra ohetx yehtoko, tonyhoryexem me rma noro yonyaha, ohyawo esnàr ke mak ha, Kryestu mryenonà hyawo rma esnàr ke mak ha. Enyhoryehnà me haxa tàwya xenyetoko, enyhoryehnà me rma rha ohokyamo yonyàràtho haryhe mà, àwya. Tonyhoryexem me mak ohokyamo yonyatxhe, Khoryenkomo. Àro ke, Kryestu mryenon mehra ohetx yehtoko, otowhàra rma ehtxoko, àhyaye. Kryestu mryenon mehra onyo yehtoko, otowhàra rma ehtxoko, àhyaye. Totowrà xehra nyamoro yehtoko, àhyawonye roro rma ehtxoko.

15 Totowrà komo xe tehtokony haxa ryhe, ohyayeny hak notowtxowà. Noro hyawo roro exko hampànà katxho mehra harha manatxhe, ohyayenye totowrà kom ke mak ha. Tàmryenon me kwahanonkatxownà, Khoryenkomo, toto kom hoko towahke roro kehtxoho menye. Àro ke, Kryestu mryenon mehra ehtokonye, towahke rma ehtxoko, onyo kom hoko, ohetx kom hoko xarha. Ohyayenye totowrà komo xe ehtokony xarha, towahke rma ehtxoko, àhokonye.

16 Totowrà komo xehra ehtokony haxa ryhe, àhyawonye rma ehtxoko. Onà wyaro àkehe, woràskomo komo wya. Tàhyawonye oyehtxoho kom hoye ro hana tonyhoryexem me harha natxow ha, onyo komo, Kryestu mryenonàhnà komo. Àro wyaro rma rha àkehe xarha, kàrkomo komo wya. Tàhyawonye oyehtxoho kom hoye ro hana tonyhoryexem me

harha natxow ha, ohetx komo, Kryestu mryenonàhnà komo. Àro ke, àhyawonye roro rma
ehtxoko.

Anar me oyesnàr komo xehra ehtxoko katxhàrà on ha.

17 Àsok hana manatxow ha, tàhye hana, àhehra haxa hana, tànyony hana, ànyomra haxa
hana. Khoryenkom yano me àro wyaro manatxow hamà. Oskenotho rma wahanonkaye,
tàmryenon me harha. Àro ke, àro wyaro roro rma ehtxoko. Anar me oyesnàr komo xehra
ehtxoko. Àro wyaro rma rha kany me wehxaha, Kryestu mryenon komo wya xarha, anato
rha tohsamnohsomà ro komo wya, omeroron komo wya.
18 Àro wyaro rma rha àkehe xarha, katanyyokotho kom hoko xarha. Khoryenkomo
wya awahanonkantokonye, àsoken me hana mehxatxkon ha, atanyyokosah me hana,
atanyyokohnà me haxa hana. Atanyyokosah me oyehtokonye, àro wyaro roro rma
ehtxoko. Atanyyokohnà me harha koteryan hamà kahra mak ehtxoko. Atanyyokohnà ro
me haxa oyehtokonye, àro wyaro roro rma ehtxoko. Katanyyoken hamà kahra ehtxoko.
19 Esnaka rma haxa naha, katanyyokotho komo. Atanyyokohra kehtxoho komo xarha,
esnaka rma rha naha. Kàwyanye Khoryenkom yoyuhtoho haxa ryhe, eho rma haxa naha.
20 Àsok hana mehxatxkon ha. Àsokenotho hana wahanonkay ha, Khoryenkom ha. Àro
wyaro roro rma ehtxoko. Anar me oyesnàr komo xehra ehtxoko. 21 Khoryenkomo wya awa-
hanonkantokonye, àsoken me hana mehxatxkon ha, ehematxhohnà ro me tanotomaxem
me hana, anotomahnà ro me haxa hana. Tanotomaxemà ro me oyehtokonye, àro wyaro
rma ehtxoko. Oseryehokahra ehtxoko. Anatoko onà wyaro nketxow hana, ayanotomanye
ro komo. Anotomahnà me harha exko, ohxe xak àtoko, ketxow hana. Àro wyaro àwyanye
katxhe rma, anotomahnà me harha ehtxoko. 22 Kohkomo wya awahanonkantokonye,
àsoken me hana mehxatxkon ha, toto yanoto ro me hana, toto yanoto rohnàtho me
haxa hana. Toto yanoto ro me rma oyehtokonye, anotomahnà ro me harha oytxownà,
ayanhàn kom yanoto mehra harha mak ha. Àsok tawro hana. Toto yanoto ro rma, ayanhàn
kom yanoto mehra harha manatxow hamà, oyohkom me harha noro yesnàr ke. Toto
yanoto rohnàtho me haxa oyehtokonye, tanoto me harha oytxownà. Anotomahnà ro me
ehxahotho rma, Kryestu yanoto me harha natxhe. 23 Tanoto me oyehtxoho komo rma
yehemaye, noro, twayehrà ke mak ha. Àro ke, toto yanoto ro me harha oyesnàr komo
xehra ehtxoko. Kryestu yanoto me haxa ryhe ehtxoko. 24 Àro ke, onà wyaro àkehe xarha,
owyanye, rowtà komo y. Àsok hana mehxatxkon ha. Àsokenotho hana wahanonkay ha,
Khoryenkom ha. Noro yano me àro wyaro mehxatxkon hamà. Àro ke, àro wyaro rma
ehtxoko. Anar me oyesnàr komo xehra ehtxoko.

Àsoke ryhe natxowà amna yomsàr komo ànyomnà komo katxhàrà on ha.

25 Onà wyaro màketxok xarha, onmenhothàyam yawo. Àsoke ryhe natxowà, amna
yomsàr komo, ànyomnà komo, màketxoko. Nànyontetxow katà. Ànyomra rma kat
natxowà, màketxoko. Àro ke koyukyatxow hamà. Àro hoko rma khananàhpàrany mak
nexeye, Kohkomo. Ryehutwatxho hoye ro ryhe koyukyatxow hamà. Noro rwon yawo ro
mak wehxaha, rohnàn yawo rma haxa esnàr ke mak ha.
26 Àro ke, onà wyaro àkehe. Teryewhamnohsom me rma haxa tehxatxow hamà,
kàwyamo, Kryestu mryenon kom kaxe. Àro ke, anar me oyesnàr komo xehra ehtxoko.
Àsok kom oyehtokony hana, àro wyaro rma ehtxoko. 27 Tàhye oyehtokonye, tàhye rma
ehtxoko. Kotowyan hamà, àhyaye, kahra ehtxoko. Àhehra oyehtokonye, àhehra rma
ehtxoko. Rohetxe wenyan hamà, kahra ehtxoko. 28 Owyanye ahosàtxhenye rma, ohxe
rma manatxhe. Atxke manaha katxho mehra rma manatxhe. Àro wyaro rma rha natxhe,
ànyomnàtho komo xarha. Tàwyanye tànyo komo yahosàtxhe rma, ohxe rma natxhe.
Atxke manaha katxho mehra rma natxhe. Toseryehokaxem me mak natxow hamà,
tànyonyem komo, tàhyem komo xarha. Anaro rha tomyawon kom hoko noseryehoketxow
hamà, tàhye tesnàr kom ke mak ha, tànyonye tesnàr kom ke mak ha. Àro ke, onà wyaro

àkehe. Àhehra rma ehtxoko, ànyomra rma ehtxoko, àkehe, oyoseryehokanàr kom hona
mak ha.
[29] Rowtà komo y, onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Mexehra manatxow hamà, tano,
yukryeka ho. Tosomtatkaxem me mpànà naha ha, yukryeka. Àro ke, onà wyaro ehtxoko.
Tàhyem komo, àhehnà komo wyaro harha hak nahtxoko. [30] Tekhokaxem komo xarha,
ekhokahnà komo wyaro harha hak nahtxoko. Teryehoryem komo xarha, eryehohnà komo
wyaro harha hak nahtxoko. Tkatxho yehekatnye komo xarha, àkatxhomnà komo wyaro
harha hak nahtxoko. [31] Yukryeka hon hoko twarawantaxem komo xarha, àwarawantahnà
komo wyaro harha hak nahtxoko. Àsok tawro hana. Tosomtatkaxem me nay hamà,
yukryeka honotho, omeroro.
[32] Anaro rha oyomyawon kom hoko oyehtokonye, moseryehoketxow hamà. Oyoseryehokanàr komo xehra mak wehxaha. Kohkom hokon me natxow hamà, àhehnà komo. Noro
yeryehotanàhrà xe natxow hamà. [33] Tàhyem kom haxa ryhe, thetx komo yeryehotanàhrà
xe natxow hamà. Àro ke, anaro rha tomyawon kom hoko rma haxa natxow hamà. Àro
hoye ro noseryehoketxow hamà. [34] Anar me rha nehutwetxow hamà. Anatoko, Kohkom
hoko natxow hana. Anatoko, tomyawon kom hok haxa natxow hana. Àro wyaro rma
natxow hamà, tàhyem komo. Àro wyaro rma rha natxhe, tànyonyem komo xarha. Tànyo
komo yeryehotanàhrà xe natxow hamà. Àro ke, anaro rha tomyawon kom hoko rma haxa
natxow hamà. Àro hoye ro noseryehoketxow hamà. Ànyomnà kom haxa ryhe, Kohkom
hoko natxow hamà. Ohxe roro tehtxoho kom hoko natxhe. Tàhnawony xarha, enyhoru
ro me tesnàr komo xe natxhe.
[35] Àro wyaro rma àkehe, ayakoronomanàr kom horà. Oyeryehokanàr kom horàhnà ryhe,
ohxe roro oyesnàr kom horà haxa ryhe, Kohkom hokon me oyesnàr kom horà, àro wyaro
àkehe. Kohkom hoko oyehtokonye rma, anaro rha oyomyawon kom hokohra oyesnàr
komo xe wehxaha. Àro hoko rma oyoseryehokanàr komo xehra wehxaha, Kohkom hoko
roro ohxe oyehtxoho menye.
[36] Àsok hana manatxow ha, oyomsàr kom hoko. Anatoko ànyontanàr komo xe manatxow
hana. Anatoko ànyomnà ro me haxa esnàr komo xe manatxow hana. Anatoko onà
wyaro màketxow hana. Amnyehra rma nemasontaye, romsàrà, ànyomra rma naha,
màketxow hana. Tànyontahorye mak naha. Tàmpàra rma ryehtoko, atxke wehxan hamà,
màketxow hana. Àro wyaro oyehutwantokonye, tàmtxoko rma. Nànyontatxow haka.
Tànyontatxhenye rma, ohxe rma natxhe. Atxke manaha katxho mehra rma natxhe.
[37] Anatoko onà wyaro haxa màketxow hana. Ànyomnà ro me romsàr yesnàr xe wehxaha,
tàmpànà ro me hak nahko, màketxow hana. Ekarymahra mak wehxakonà, toto wya.
Mekarymay hawe, mosonà wya, katxho mehra mak wehxaha, màketxow hana. Tàmpànà
ro me hak nahko kany me wehxaha, yaworo xaxa mak ha, anar me harha kahra ro
mak wehxaha, màketxow hana. Àro wyaro oyehutwantokonye, tàmpàra rma ehtxoko.
Ànyomnà ro me hak nahtxoko, oyomsàr komo. Àro wyaro tehtokonye, ohxe rma natxhe.
[38] Àsok tawro hana. Owyanye oyomsàr komo yàmtoho, ohxe nay hamà. Tàmpàranye
oyehtxoho kom haxa ryhe, ohxe rma haxa naha.
[39] Tàwyanye tànyo yahosàtxhe, àhyaye totowhoryehra ro mak natxhe, àhetx komo.
Noro wayehpàra ro rma haka, àhyaye totowhoryehra natxhe. Àwayhàtxhe, anaro hak
yahohtxowà. Ahosnàr xe tehtokonye, benyxan hak yahohtxowà. Tahohsomà rma,
Kohkomo mryenon me hak nahko. [40] Ànyomra rma tehtokony haxa ryhe, teryehorye we
natxhe ha. Tànyontaxem kom yoho rma haxa teryehorye we natxhe ha. Àro wyaro rma
uhutwehe. Rowya uhutwatxho rma, Khoryenkom yokato yano me we naha ha.

8

Àsoke ryhe tehxatxowà woto hoko ehxen kuknonà wya tàmsahotho hoko katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro màketxok xarha, onmenhothàyam yawo. Àsoke ryhe tehxatxowà, woto
hoko, ehxen kuknonà wya tàmsahotho hoko, màketxoko. Thoryenà ro kom kuknonà

yowakryetxow hamà, toto komo, Kryestu mryenonàhnà komo. Woto yàmyatxow hamà,
ehxen kuknonà wya, màketxoko. Noro hun hoye rma tonyetxowà, tonohra kat tehxatx-
owà, màketxoko. Ehxen me ryhe amna nhutwehe, àro ke, ehxenà wya tàmsahotho rma
tonosom me nay hamà, kehe amna, màketxoko. Yaworo muhutwetxow hamà. Onà wyaro
haxa ryhe àkehe, owyanye. Yaworo owyanye uhutwatxho hoye rohra, oyowtà kom xe
oyehtxoho kom hoye ro haxa ryhe, ehutwatxoko. Àro hoye ro rma, tonosom me naha,
katxoko. Tonohnà me naha, katxok xarha. Àro wyaro ehutwatxoko, oyowtà komo xe
oyehtxoho kom hoye ro mak ha. Àsok tawro hana. Yaworo uhutwanye uro kany me
kehtokonye, anar kom yoho nyhe tosonyatxow hamà. Osox kehtokony haxa ryhe, tatako-
ronometxow hamà. [2] Yaworo uhutwanye uro kany me rma kehtokonye, uhutwatxehkahra
rma tehxatxow hamà. Omerorohra rma thutwetxow hamà. Thutwetxhe rma haryhe,
atxke txko mak ha. [3] Khoryenkom xe kehtokony haxa ryhe, noro nhutwanàr me tehxatxhe.
Tàmryenon me khutwetxow hamà, noro ha.

[4] Toto horyenà ro komo, ehxen me nay hamà. Àro hoko rma, yaworo màketxow hamà.
Khoryenkomo ryhe, tehxem me xaxa naha, noro marma mak ha. Anaro ehxera ro mak
naha. [5] Amna horyenà ro omoro katxho rma, yak nay hamà, kahe hokon kuknonà rma,
yukryeka hon kuknon xarha. Anaro rha hoko, onà wyaro nketxow hamà, toto komo. Amna
horyenà ro omoro, ketxow hamà. Amna yohà omoro, ketxhe xarha.

[6] Onà wyaro haxa ryhe tketxhe, kàwyamo. Towenyxa mak naha, Khoryenkomo, noro
marma mak ha, tketxhe. Kyàmkomo rma noro ha. Noro yano me akàhtosah me naha,
omeroron komo. Kàwyam xarha, noro yano me akàhtosah me rma rha tehxatxhe, noro
yoyuknye ro me kehtxoho menye. Towenyxa rma rha naha, Kohkomo xarha, tketxhe
xarha. Txesusu Kryestu rma noro ha. Omeroro nakàhtotàhkaye. Noro rma, anar me harha
ketxownà, toyuknye ro me kehtxoho menye. Anar kom haxa ryhe, toto horyenà ro komo
rma, ehxen me nay hamà. Àro wyaro thutwetxow hamà.

[7] Àro wyaro uhutwahra mak natxhe, kukukur komo. Amnyehra thoryenà ro kom
kuknon hokono ro me nehxatxkonà, nyamoro xarha, anar komo wyaro rma rha.
Tehxemà ro me thoryenà ro komo hutwetxkonà. Tehxemà ro mokro katxho wya
woto yàmyatxkonà. Àro wyaro texetxhàyam hoye ro, onà wyaro harha nehutwetxow
hamà. Toto horyenà ro komo wya tàmsahotho, tonohoryehra ro mak naha ha, ketxhe.
Kàwyanye tonontoko, tatanàhnohyatxow hamà, Khoryenkomo nenyàr me, ketxhe. Àro
wyaro tehutwantokonye, uhutwatxehkahra rma natxow hamà. Tatanàhnohsom me mak
nehutwetxow hamà. Àro ke, onà wyaro nketxow hamà. Tonohra wehxaha, ratanàhnohrà
hona, ketxow hamà.

[8] Tonony komo, tononyehnà komo xarha, àme rye rma natxow hamà, Khoryenkomo
wya. Kàwyanye tonontoko, ohxe rma tehxatxhe. Tonohra rma kehtokonye, ohxe rma
tehxatxhe.

[9] Onà wyaro tawro hona mpàn xenytxoko. Àna hamà, àro ke wonyen hamà, tawro
hona mpàn xenytxoko. Tonohra ehtxoko katxho mehra wehxan hamà, tawro hona mpàn
xenytxoko. Okukur komo uhutwatxoko. Tonohra wehxaha, ratanàhnohrà hona, kany
komo rma uhutwatxoko. [10] Nyamoro rma oyonyatxow hana. Owyanye woto yononàrà
yonyatxow hana. Anaro horyenà ro kom kuknon màn yawo ayasahxemtontokonye,
oyonyatxow hana. Ohokonye rma nehohketxow hana. Moxamo wyaro wonyen hamà,
ketxow hana. Ehxen kuknonà wya tàmsahotho rma wonyen hamà, moxamo wyaro,
tonosom me naha kany komo wyaro, ketxow hana. Àro wyaro ohokonye tehohkatxho kom
hoye ro ryhe, atxke harha nosonyatxow hamà. Atanàhnohsah me harha nosonyatxow
hamà, tonohoryehra naha kany me tesnàr kom ke.

[11-12] Owyanye tonosom me naha katxho hoye ro ryhe, atanàhnohsah me nosonyatxow
hamà. Tonony me rma oyehtokonye, nyamoro xehra manatxow hamà. Onà wyaro katxho
komo rma nyamoro ha, Kryestu wayehye, tàwya nyamoro yonyhoryetxho me, katxho
komo rma, oyowtà komo rma. Nyamoro xehra manatxow hamà. Nyamorohnà, Kryestu

rma xehra manatxow hamà. [13] Àro ke, onà wyaro kany me haxa ryhe ehtxoko. Woto
yonohra harha wehxan hamà, kany me ehtxoko. Rowya tonotho hoye ro natanàhnohy-
atxow hamà, rowtà komo, àro ke tonohra harha wehxan hamà, atanàhnohpàra ehtxoho
menye, kany me ehtxoko. Àro wyaro rma kany me wehxaha, uro.

9

Tànyahmahorye natxhe àrwo yonyhorunu yokarymany komo katxhàrà on ha.

[1] Àsok kat wehxano, owyanye. Toto yanoto ro me kat wehxano. Kohkomo nànyaknyàrà
ro mehra kat wehxano. Noro yonyhera kat wexeye. Txesusu rma yonyhera kat
wexeye. Noro hyaka ratamoketxhàr hoye rohra katà, àmryenon me manatxowà. [2] Onà
wyaro nketxow hatà, anar komo, rohoko. Kohkomo nànyaketxho me ryhe mpe naye,
ketxow hatà, rohoko. Àro wyaro kany me tehxoryehra manatxhe, omnyamo. Kohkomo
nànyaketxho omoro kany me tehxorye manatxhe. Àsok tawro hana. Rowya noro
yokarymatxhàr hoye ro, àmryenon me harha mehtxownà. Àmryenon me oyehtxoho
komo rma, noro nànyaketxho me rohutwamohsen hamà. [3] Àro wyaro rma koskarymehe,
toto komo wya. Yaworo haxa oskarymako, amna wya, kany komo wya, àro wyaro
koskarymehe.

[4] Tànyahmaxem me natxow hamà, Kohkomo nànyaknyàrà ro komo. Noro mryenon
komo nànyahmanàr me natxow hamà. Àro ke, tànyahmaxem me rma rha wehxan
hamà, uro xarha. Tànyahmahoryehra kat wehxano, owyanye. [5] Thetx komo yaryatxow
hamà, anar komo, Kohkomo nànyaknyàrà ro komo, noro yowtà komo xarha, Petru xarha.
Ekarymaxe tàtontokonye, thetx komo yaryatxow hamà, takoronye. Tànyahmaxem me
rma rha natxow hamà, àhetx komo xarha. Tàhye ryehtoko, arhàra ryesnàràtho katà,
owyanye. [6] Uro ànyahmatxoko kahra mak wehxaha, Kryestu mryenon komo wya. Ramor
ke katamokyaha, ronyahrà yehekahtoho me. Àro wyaro rma rha naha, Bahnakme xarha.
Amna xarha ànyahmatxoko, atamokhera amna yehtxoho me, kany me tehxoryehra kat
amna naye, owyanye. Àro wyaro kany me tehxorye amna nay hamà.

[7] Àsok hana natxow ha, arymano ynye ro kom ha. Tànyahrà komo yehekahtoho
hokohra natxow hamà. Tkayaryet komo hyaka tatamoketxhàyam hoye ro, tànyahmaxem
me natxow hamà. Àsok hana natxow ha, tànatkem komo xarha. Tànatàr komo yeher
hoye nenahyatxow hamà, àhok tatamoketxhàyam hoye ro mak ha. Àsok hana natxow
ha, faka yonye ro komo xarha. Faka manatàrà yowkur hoye nenyatxow hamà, àhok
tatamoketxhàyam hoye ro mak ha. Àro wyaro rma rha tànyahmahorye natxhe, àrwo
yonyhorunu yokarymany komo. Tàwyanye ekarymatxhàr hoye ro tànyahmahorye
natxhe, tatamoketxhàyam hoye ro mak ha. Tonytxanyenhàyamo nànyahmanàr me rma
natxhe.

[8] Toto wya hananàhno ytxoho hoye ro, àro wyaro tànyahmaxem me natxhe, toto komo,
tatamohxemà ro komo. Toto wya hananàhno ytxoho hoye rohra mak khananàhyatxhe.
Khoryenkom karyehtan hoye ro haxa ryhe khananàhyatxhe. Toto wya hananàhno
ytxoho wyaro rma rha naha, Khoryenkom karyehtan xarha. [9] Àsok tawro hana. Tàwya
kàyweronàhyamantokonye, onà wyaro nmenhoy hatà, Moyses heno.
Faka hotmompera ehtxoko. Ayanoto kom me ehtoko, nasànasà yakmeknyàr hok ehtoko,
àhotmompera ehtxoko. Nasànasà hoye rma hak nenahno.
Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, Khoryenkomo, noro heno wya. Faka nyahmahonàr
marma katà hutwekonà, owyanye. [10] Àna matà, tanoto komo nyahmahonàr xarha
hutwekon hamà. Àro wyaro tàwya àmenhohontoko, amna rma hutwekon hamà. Amna
wya ekarymantoko, amna nyahmanàr hona ro amna nay hamà. Nat hokon komo wyaro
amna nay hamà, enamnye komo wyaro rma, àhotnye komo wyaro xarha. Àhoko roro
tehtokonye, eher hoye enahrà hona ro natxow hamà, nyamoro ha. Àro wyaro rma rha,
amna nyahmanàr hona ro amna naha.

[11] Amna yatamoketxhàr hoye ro, Khoryenkomo newakryetxho me manatxow hamà.
Ekato me ewakryexah me manatxhe, amna hoye ro. Àro ke, onewakryenàr kom me
tehxorye amna naha, amna nyahrà hoko, amna katxho hoko xarha. Onewakryenàr kom
me tehxoryehra kat amna naye, owyanye. [12] Anar komo mewakryetxow hamà, àwyanye
ahananàhrà kom ke. Nyamoro yoho towakryehorye mak amna naha. Towakryehoryehra
kat amna naye, owyanye. Nyamoro yohohra kat amna naye.

Towakryehorye amna nay hamà, owyanye. Onà wyaro kahra mak amna nehxakonà.
Amna ewakryetxoko kahra amna nehxakonà, owyanye. Àsok tawro hana. Àrwo
yonyhorunu yonytxanàr xe amna nehxakonà, owyanye. Kryestu ryhe, konyhoryeny kom
me naha, katxho yonytxanàr xe amna nehxakonà, owyanye. Àro ke, amna ewakryetxoko
kahra amna nehxakonà, owyanye enytxahtor hona. Ohxe owyanye enytxatxho me rma
amna nenàmyakonà, ohxehra amna yehtxoho, ànyahpàra rma amna yehtxoho. Àsok
make rma amna yehtxoho amna nenàmyakonà, ohxe owyanye enytxatxho me.

[13] Khoryenkom màn yonye ro heno komo yowakryetxhàrà muhutwetxow hamà. Kho-
ryenkom yur hoye, toto komo nàmàtho hoye rma nenahyatxkon hatà, nyamoro heno.
Toto komo nàmàtho hoy xarha nonyetxkon hatà, eknàthàyam hoy hatà. Khoryenkomo
wya tàmsahotho rma noro hatà. Tàwyanye aknyohnàtoko rma, àhoye nonyetxkon hatà,
Khoryenkom màn yonye ro komo. [14] Àro wyaro rma rha towakryehorye natxow hatà, àrwo
yonyhorunu yokarymany komo, Kohkom yano me mak hatà. Nyamoro hoko rma, onà
wyaro nkekon hatà, noro. Tonytxanyenhàyamo newakryenàr me hak nahtxoko. Àwyanye
ekarymatxhàrà rma, tehemaxem me hak nahko, kekon hatà, Kohkomo.

Ehemahnà rma onà wekarymehe kany me wehxaha katxhàrà on ha.

[15] Onà wyaro kahra mak wehxakonà, owyanye. Rowya ekarymatxhàrà ryhe, tehema-
horye naha, ehematxoko, rowya, kahra wehxakonà. Àro wyaro kahra rma wehxaha.
Owyanye ehemanàr horàhnà ryhe àmenhehe, ohyakanye. Onà wyaro haxa kany me
wehxaha. Ehemahnà rma onà wekarymehe kany me wehxaha. Owyanye ehemanàr xehra
mak wehxaha, ehemahnà rma onà wekarymehe kany me rma ryehtxoho me. Kahyehyan
hana. Kwayehyan hana. Ehematxoko, rowya, kahra mak wehxaha.

[16] Rano me rohra wekarymen hamà, àrwo yonyhorunu. Rano me ro rma ekarymantoko,
ohxe wehxan hamà tawrotho haryhe, rowya. Ohxe wehxan hamà kahra mak wehxaha.
Àsok tawro hana. Kohkom yano me haxa ryhe wekarymehe, anwekhànà ro yano me mak
ha. Noro wya, ekarymak xaxa mak hampànà katxhàr hoye ro wekarymehe. Ekarymahra
ryehtoko, tanàhnohsom me wehxan hamà, rowya noro yanweknàr ke. [17] Rano me ro rma
rowya ekarymantoko, tehemaxem me nay hamà. Towakryexem me rma wehxan hamà.
Rano me rohra mak wekarymehe. Àro ke, Kohkomo wya ekarymako katxho me wehxan
hamà, noro yoyuknye ro me ryehtxoho me. [18] Towakryexem me rma wehxaha. Rowya
ekarymanàrà rma, tehemaxem me rma naha. Ehematxho rma, onà wyaro naha. Rowya,
ehemahnà rma onà wekarymehe tatoko, teryehorye wehxaha. Teryehorye ryehtxoho
rma, ehematxho me naha. Tehemahorye naha katxho hoko rma, ehemahnà rma onà
wekarymehe, àkehe. Àro wyaro tawro hoye ro teryehorye rma haxa wehxaha. Teryehorye
ryehtxoho rma, ehematxho me naha.

Omeroron komo yanoto me koteryaha katxhàrà on ha.

[19] Toto yanotohnà ro uro. Toto komo yoknàr xe mak wehxaha, Kryestu hyaka. Àro
ke, toto komo yanoto me koteryaha. Toto yanotohnà rma, omeroron komo yanoto me
koteryaha, Kryestu hyaka rowya soknàr kom horà, àhyaka thenyenohnà komo yoknàr
horà.

[20] Xuknewyana komo yoknàr xe wehxaha, noro hyaka. Àro ke, nyamoro wyaro
koteryaha, àhyaka rowya soknàr kom horà. Tàyweronàhyamatxho hokon komo yoknàr
xe wehxaha, àhyaka. Àro ke, àro hokon komo wyaro koteryaha. Àro hokonohnà rma, àro
hokon komo wyaro harha koteryaha, àhyaka rowya nyamoro yoknàr horà.

[21] Xuknewyanahnà komo yoknàr xe xarha wehxaha, àhyaka. Àyweronàhyamahnà komo
rma nyamoro hamà. Àyweronàhyamahnà komo wyaro koteryaha, àhyaka rowya nyamoro
yoknàr horà. Tàyweronàhyamaxem me rma wehxaha, Khoryenkomo nenyàr me, Kryestu
nàyweronàhyamanàr me ryesnàr ke, noro yoyuknye ro me ryesnàr ke.
[22] Onà wyaro kany komo xarha, àro hokohra wehxaha, ratanàhnohrà hona, kany komo
rma yoknàr xe wehxaha, Kryestu hyaka. Àro ke, nyamoro wyaro àro hokohra rma rha
koteryaha, àhyaka rowya nyamoro yoknàr horà. Àsok hana natxow ha, toto kom ha. Anar
me rha natxow hamà. Àro ke anar me rha koteryaha, àwyaronye rma rha ryesnàr horà,
Kryestu hyaka rowya ukukur komo yoknàr horà, noro nenyhoryenàr me harha esnàr kom
horà.
[23] Àro wyaro rma koteryaha, tonytxaxem me rma haxa àrwo yonyhorunu yehtxoho
me. Àro hoye ro towakryexem me natxow hamà, toto komo. Towakryexem me nyamoro
yehtoko, towakryexem me rma rha wehxaha, uro xarha.

Ranhàn yoho ryesnàr hoko rma haxa wehxaha katxhàrà on ha.

[24] Àsok hana notkukmetxow ha, toto kom ha. Tàkràt kom hoko notkukmetxow hamà,
anar kom yoho karyhe tesnàr kom horà. Yak natxhe, totkukmaxem komo. Towenyxano
ryhe, moxam yohon omoro katxho me nay hamà. Àro ke, karyhe rma haxa tetxhe,
moxam yohon omoro katxho me tesnàr kom horà. Àro wyaro rma rha, karyhe rma haxa
ehtxoko, ekato me, enyhoru omoro katxho me oyesnàr kom horà. [25] Otkukmahra rma hak
tehtokonye, nosenymetxhe, karyhe tàtonàr kom horà, moxam yohon omoro katxho me
tesnàr kom horà. Moxam yohon omoro katxho komo rma, tkatxho komo yahohsatxow
hamà. Katxhonano rma àro ha, ànahosnàr komo. Tanhàntaxemà rma àro ha. Dahosnàr
kom haxa ryhe, kowakryetxho komo rma, anhàntahnà ro me naha. Àro ke tosenymatxe,
ekato me, kàwyanye ahohtoho me.
[26] Enyhoru omoro katxho me ryesnàr hona ro rma haxa wehxaha, uro. Àro ke,
karyhe rma haxa wehxaha, ekato me. Àsok hana nohtaymetxow ha, toto kom ha.
Totkukmantokonye nohtaymetxow hamà. Tohtaymantokonye, ànyàrhàrahra mak tax
tax ketxhe, othoko. Àsok tawro hana. Moson yohon omoro katxho me tesnàr kom xe
natxow hamà. Àro wyaro rma rha, ranhàn yoho ryesnàr hoko rma haxa wehxaha. [27] Rohun
yanoto mehra mak wehxaha. Rohun yano me hak keryehotaxe kahra mak wehxaha. Rano
me ro rma eryehotahra ro mak wehxaha. Àro wyaro rma wehxaha, Khoryenkomo wya
roxanomkahnohrà hona, enyhoru omoro katxho mehra ryesnàr hona. Anar komo wya
ekarymany me wehxan hamà. Anar komo wya ekarymanyenhàrà rma, atxke wehxan
hana. Khoryenkomo nxanomkahnohrà me wehxan hana. Àro wyaro ryesnàr hona rma
wenyaha.

10

Khoryen heno komo wyarohra tehtxe katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, Khoryenkomo wya atxke manatxhe hampànà katxho hona mpàn
xenytxoko. Khoryen heno komo yexetxhàrànhàrà hutwahkahpàra ehtxoko. Kahrutun
ke nyamoro heno kurunhekon hatà, Khoryenkomo. Tuna ymo hkotosah yarye natxownà
xarha tà. [2] Àro wyaro rma nkurunhotxownà hatà, Moysesà mryenon me harha tàwya
uhutwamohsotho menye. Kàwyamo ryhe, kataymomnàtokonye, Kryestu mryenon me
harha tehutwamohsetxow hamà. Àro wyaro rma rha, Moysesà mryenon me harha
nehutwamohsotxownà hamà, nyamoro heno, kahrutun ke ukurunhoxemo komo, tuna
ymo hkotosah yarye àtoxemo komo. [3] Mana yonahyatxkon xarha tà. Toto yano menohnà
rma yonahyatxkon hatà. [4] Twokru komo xarha yonyatxkon hatà. Toto yano menohnà
rma rha yonyatxkon hatà, toh yaye omohsaho rma hatà. Tohu rma, Kryestu kuknon me
nehxakon hamà. Kryestu ryhe, akoronye tekon hamà, tàwya àwokhanàr kom horà.

[5] Àro wyaro towakryexem me rma haxa nehxatxkon hatà, nyamoro heno. Khoryenkom
yoyukhura mak nehxatxkon hatà, ukukuru heno komo, thenyenhonà heno komo.
Àhokonye rma eryehohra nehxakon hamà, noro ha. Àsok tawro hana. Nanàhnohtxownà
hatà. Ahehnawo rma tehtokonye, wayehtxownà heno hatà.
[6] Nyamoro heno yexetxhàrànhàr hoye ro, onà wyaro thananàhsom me tehxatxow hamà.
Nyamoro heno wyaro oyesnàr kom hona mpàn xenytxoko, katxho me tehxatxow hamà.
Tanhàn kom hoko rma haxa nehohketxkon heno hatà. Nyamoro heno wyarohra tehtxe.
Kanhàn kom hoko ehohkahra tehtxe.
[7] Ukukuru heno komo, tànakàhtothàyam hokon me nehxatxkon hatà. Amna horyenà
ro omoro katxho hokon me nehxatxkon hatà, ehxen kuknon hokon me mak hatà. Àro
hoko rma nasahxemtetxkon hatà. Manhetxkon xarha tà. Àro wyaro exetxhàyamonhàrà
yokarymehe, àmenhosahonhàrà. Nyamoro heno wyarohra ehtxoko. Ehxen kuknon
hokohra ehtxoko.
[8] Anaro rha wos hoko nehxatxkon xarha tà, ukukuru heno komo. Àro hoye ro
wayehkatxownà hatà, Khoryenkomo. Thenyenohnà heno komo rma wayehtxownà hatà,
23.000 heno komo rma hatà. Àro rye ho rma wayehtàkatxownà heno hatà. Nyamoro heno
wyarohra tehtxe. Anaro rha wos hokohra tehtxe.
[9] Mana hoko nàrwonatxkon xarha tà, ukukuru heno komo, Kohkomo nàmrà hok hatà.
Ohsànàhpàra noro yehtxoho rma kukmetxkon haryhe tà. Nohsànàhye mak hatà, noro ha,
nyamoro heno hoko. Okoye nyakye hatà, eskany komo. Wayehtxownà hatà, toto heno
komo, eskaxemo heno komo. Nyamoro heno wyarohra tehtxe. Ohsànàhpàra Kohkom
yehtxoho kukmahra tehtxe.
[10] Khoryenkom yanoto kom hoko nàrwonatxkon xarha tà, ukukuru heno komo. Àro ke,
anàhnohnye komo nyakye hatà, kahe yaye. Noro rma nanàhnohtxownà hatà, Nyamoro
heno wyarohra ehtxoko. Khoryenkom yanoto kom hoko àrwomra ehtxoko.
[11] Àro wyaro nanàhnohtxownà hatà, Khoryenkomo. Àro hoye ro onà wyaro kany
me rma nehxakon hamà, kàwyanye. Nyamoro heno wyaro atxke oyesnàr kom hona
mpàn xenytxoko kany me nehxakon hamà, kàwyanye. Kàwyamo ryhe, yukryeka heno
komo yosomtatkatxho hahnok ehtoko, tan tehxatxhe. Kàwyamo rma khananàhyatxkonà,
Khoryenkomo. Tàwya nyamoro heno yanàhnohàthàrànhàrà menhohoye, khananàhrà
kom horà. [12] Àro ke, onà wyaro tawro hona mpàn xenytxoko. Ohxe wehxaha tawro hona
mpàn xenytxoko. Owyanye ohxe wehxaha tatoko rma, ayanhàn komo ayahohsatxow
hana.
[13] Onà wyaro kahra mak ehtxoko. Rarymanye ro me nay hamà, ranhànà, anar komo
yoho rma haxa tkukmaxem me ryesnàr ke, kahra ehtxoko. Àme rye rma tkukmaxem me
manatxow hamà, anar kom yakoro. Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko. Anar kom yoho rma
haxa tkukmaxem me wehxan hamà, kahra ehtxoko. Tkukmaxem me rma oyehtokonye,
ayakoronometxhe, Khoryenkomo, tàrwon yawo ron kaxe. Ayakoronometxhe, ayanhàn
kom hokohra oyesnàr kom horà, oyohonyehra esnàr horà. Àhok oyesnàr komo xe
oyehtokonye, onà wyaro nkehe, ohnawonye. Onà wyaro haxa exko, àhokohra oyehtxoho
me, kehe, Khoryenkomo, ohnawonye. Owyanye noro yonytxantoko, ayarymahranye ro
mak naha ha, ayanhàn komo. Eyukhura rma menàmyatxhe, tkukmaxem me oyehtokonye.

Amna horyenà ro omoro katxho hokohra ehtxoko katxhàrà on ha.

[14] Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, ronàhnàn komo y. Amna horyenà ro omoro katxho
hokohra ro mak ehtxoko.
[15] Yaworon hutwanye ro omnyamo. Yaworon hutwany komo rma àhananàhyaha. Àro
ke, ronekarymanàrà uhutwatxoko. Àsoke ryhe naye, yaworohra katà, yaworo haxa katà.
Omnyamo rma uhutwatxoko.
[16] Kàwyanye Kohkomo wayhàthàrà hutwantoko, kwokru komo tenyatxhe. Àro hoko rma
tàrwonatxhe, Khoryenkom yakoro. Ohxe onàmàthàrà onà tketxhe, àwya. Kàwyanye enà-
toko rma, Kryestu yohà rye me tehxatxhe, kàwyamo, omeroro. Noro yekamsuhkatxhàr

hoye ro towakryexemà rye me tehxatxhe. Ekeyu xarha tàkràsketxhe. Kàwyanye toknu-
toko, Kryestu yohà rye me rma rha tehxatxhe. Noro wayhàthàr hoye ro towakryexemà
rye me tehxatxhe. Àro wyarohra kat tehxatxowà, owyanye. [17] Towenyxa naha, ekeyu,
dàkràskanàr komo. Kàwyam haxa, thenyehra tehxatxhe. Àro rye mak tokyatxhe ha. Àro
ke, thenyenohnà komo rma, noro rye me tehxatxhe, àro rye rma yoknye me kesnàr kom
ke.
[18] Àsok hana nehxatxkon ha, Ehsayewyana heno kom ha. Toknàthàyamo yàmyatxkon
hatà, Khoryenkomo wya. Tàmsahotho hoye rma nonyetxkon hatà, tàmnye komo.
Tàwyanye tonontoko rma, Khoryenkomo wya tàmsahotho yohà rye me nehxatxkon hamà.
Àro wyaro rma rha, Kryestu yohà rye me tehxatxhe. Kàwyanye enàtoko, toknutok xarha,
Kryestu yohà rye me tehxatxhe, kàwyanye noro wayhàthàrà hutwantok mak ha.
[19] Àro ke, toto komo newakryenàr hokohra ro mak ehtxoko. Amna horyenà ro omoro
katxho hokohra ehtxoko. Ehxenà ro me nay hamà, ànewakryenàr komo. Ànàmrà komo
rma, ehxenà wya tàmsom me nay hamà. [20] Worokyamo komo wya haxa tàmsom me naha.
Tàwyanye ehxen kuknonà yowakryentoko, Khoryenkomohnà, worokyamo kom haxa
yowakryetxhe. Tàwyanye ewakryentoko rma, worokyamo yohà rye me natxow hamà.
Worokyamo yohà rye me oyesnàr komo xehra mak wehxaha. [21] Àro ke, ehxen kuknon
yowakryenàr hokohra ro mak ehtxoko. Àhok oyehtokony haxa, ekeyu yokhura tehxorye
manatxhe. Kohkomo wya, rohun kuknonà rma onà katxho rma yokhura tehxorye
manatxhe. Noro wya, rokamsukuru kuknonà rma onà katxho rma yonhàra tehxorye
manatxhe, worokyamo yowakryenàr hoko oyesnàr kom ke mak ha. [22] Ekeyu kràskany
komo rma, worokyamo yowakryenàr hoko oyehtokony xarha, Kohkomo makuyatxow
hamà. Anakuynyàr komo rma yoho mosonyatxow hamà. Noro yakuynye mehra tehtxe.
Noro rma, kohonye rma haxa nay hamà.

Ohxe roro ehtxoko toto komo yatanàhnohrà hona katxhàrà on ha.

[23] Onà wyaro kany me tehxatxow hamà, kàwyamo, Kryestu mryenon komo, kehutwanàr
kom me. On hok ryehtoko, ohxe wehxan hamà, kany me tehxatxow hamà, anaro rha
hoko kehutwanàr kom me mak ha. Onà wyaro haxa ryhe àkehe. Ohxe kehutwatxho komo
rma, anatoko ohxehra nay hana. Toto yonyhoryehra nay hana. Àro ke, àhokohra tehtxe.
[24] Àsoken kom hok oyehtokony hana, oyosowakryenàr xehra mak ehtxoko. Oyowtà komo
yowakryenàr xe haxa ehtxoko.
[25] Àro ke, onà wyaro ehtxoko, woto yonotho hoko. Anatoko woto mehekahtyatxow
hana, woto yàmnye ro komo wya. Àsok makeno rma ehekahtxoko, omeroro mak ha.
Noro rma tonotxoko. Noro hoko rma, onà wyaro kahra mak ehtxoko. Ehxen kuknonà
wya tàmsah kukutho mehra naye, kahra ehtxoko, tàmnye ro komo wya. Onà wyaro rma
ehutwahra ehtxoko, ohnawonye. Àsok hana nay ha, ohxe hana, ohxehra haxa hana.
Rowya tonontoko, katanàhnohyano, kahra ehtxoko, ohnawonye. Àro wyaro kahra rma
tonotxoko. [26] Àsok tawro hana. Kohkom katxho me nay hamà, yukryeka, yukryeka hon
xarha, woto xarha, omeroro. Àro ke, woto ohxe nay hamà, omeroro. Tonosom me rma
nay hamà.
[27] Anatoko asahxemtoso ayanyekyatxow hana, toto, Kryestu mryenonàhnà. Otonàr
komo xe oyehtokonye, àtotxoko. Woto tonotxok xarha, txexaho rma, àsok makeno rma.
Ehxen kuknonà wya tàmsah kukutho mehra naye kahra mak ehtxoko, ayanyeknyen-
hàyamo wya. Onà wyaro rma ehutwahra ehtxoko, ohnawonye. Àsok hana nay ha,
ohxe hana, ohxehra haxa hana. Rowya tonontoko, katanàhnohyano, kahra ehtxoko,
ohnawonye. Àro wyaro kahra rma tonotxoko.
[28] Anatoko tonohra ehtxoko. Onà wyaro kany kom yehtoko, tonohra ehtxoko, ehxen
kuknonà wya tàmsah kukutho me nay hatà, mosonà, kany kom yehtok mak ha. Nyamoro
rma, onà wyaro kany me rma natxow hamà. Tonohoryehra naha, rowya tonontoko,
katanàhnohyaha, kany me rma natxow hamà. [29] Omnyamohnà, nyamoro haxa, àro wyaro

kany me natxhe. Omnyamo rma, tonohra ehtxoko, tonohra rma rha nyamoro yehtxoho me, tatanàhnohsom mehra ehtxoho menye. Tonosom me rma naha, woto, omeroro, kany me tehxatxow hamà. Tonohra mak tehxatxhe, kowtà komo wya tonohoryehra naha tawro ke mak ha. Kàwyanye tononton haxa, onà wyaro nketxow hana, nyamoro ha. Atxke manatxhe, owyanye tononàr ke, ketxow hana, kàwyanye. Àro ke, tonohra tehtxe. [30] Kàwyanye, apa y, ohxe onàmàthàrà mosonà katxho rma yonohra tehxatxow hamà. Kàwyanye tononton haxa, kwàràhyaketxow hana, anaro komo. Kàwyanye, apa y, ohxe onàmàthàrà mosonà, katxhe rma, kwàràhyaketxhe rma, anar me tehutwanàr kom ke mak ha. Àro ke tonohra tehtxe, àwyanye kwàràhyakanàr kom hona.

[31] Enyhoru me xaxa Khoryenkomo xenyhotxoko, toto komo wya. Àsoken kom hok hana oyehtokonye, enyhoru me xaxa noro xenyhotxoko, oyomyawon kom hok hana, woto yonotho hok hana, ayasahxemtotho kom hok hana. Anaro rha hoko oyehtokonye, enyhoru me xaxa noro xenyhotxoko, toto komo wya. [32] Ohxe roro ehtxoko, toto komo yatanàhnohrà hona. Xuknewyana komo yatanàhnohrà hona, Xuknewyanahnà komo xarha yatanàhnohrà hona, Khoryenkomo mryenon komo xarha yatanàhnohrà hona, omeroron komo rma yatanàhnohrà hona, ohxe roro ehtxoko.

[33] Àro wyaro rma rha wehxaha, uro xarha. Toto komo yakoronomanàr xe rma haxa wehxaha. Àsoken kom hok ryehtok hana, akoronomanàr komo xe rma wehxaha. Uro rma, rosowakryenàr xehra mak wehxaha. Thenyenohnà komo yowakryenàr xe haxa wehxaha, Khoryenkomo nenyhoryenàr me esnàr kom horà.

11

[1] Àro wyaro rma rha nehxakon hamà, Kryestu. Noro hoko rma kehohkehe, noro wyaro rma rha ryesnàr horà. Omnyam xarha, rohoko ehohkatxoko, rowyaro rma rha oyesnàr kom horà.

Woràskomo kom hak tuyhuthur komo womtotxowà katxhàrà on ha.

[2] Ohxe manatxow hamà, àkehe, owyanye. Àsok tawro hana. Rohutwahkahpàra manatxow hatà. Rowya ahananàhtoho kom yawo ro xarha manatxow hatà. Rowya ahananàhtoho komo rma, Kohkomo nekarymatxho me naha. Noro nànyaketxho ro komo nekarymatxho me rma naha. Àro yawo ro rma manatxow hatà. Àro ke, ohxe manatxow hamà, àkehe, owyanye.

[3] On hutwahra mak manatxow hamà. Uhutwanàr xe rma wehxaha, owyanye. Thetx kom yoh me natxhe, kàrkomo komo. Kryestu ryhe, kàrkomo kom yoh me naha. Khoryenkomo ryhe, Kryestu yoh me naha. Àro wyaro uhutwanàr xe wehxaha, owyanye.

[4-5] Àro ke, oyohsamnohnàtokonye, onà wyaro mpàn ehtxok ha. Woràskomo kom hak tuyhuthur komo womtotxowà. Kàrkomo kom haxa ryhe, tuyhuthur komo womtohra hak nahtxoko. Khoryenkom yakoro tàrwonàmnàtokonye, Khoryenkomo rwonà yokarymantok xarha, àro wyaro rma hak nahtxoko. Tàwyanye tuyhuthur komo womtontok haxa, atxke tonyxem me natxhe, kàrkomo komo. Woràskomo kom haxa ryhe, tuyhuthur komo womtohra tehtokonye, atxke tonyxem me natxhe. Àhpohnà komo wyaro atxke tonyxem me natxhe. [6] Tuyhuthur komo womtonàr xehra tehtokonye, tehpokahorye natxhe. Onà wyaro kany me mak natxow hamà, woràskomo komo. Ehpokahra wehxaha, rohyahamrà hona, kany me mak natxhe. Àro ke, tuyhuthur kom hak womtotxowà, àhyahampàra rma tesnàr kom horà. [7] Àsok tawro hana, onà wyaro Khoryenkomo wya kakàhtonàr kom ke hamà. Kàrà yakàhtoy hatà, tàwyaro ehonomnà me ehtxoho me. Ehonomnà me xaxa Khoryenkomo yonyhen hamà, kàrà, ehonomnà me rma rha tesnàr ke. Àro ke, tuyhuthuru komo womtohra hak nahtxoko, kàrkomo komo, ehonomnà me tesnàr kom ke. Onà wyaro haxa ryhe natxhe, woràskomo komo. Kàrkomo komo yoyuknye me natxhe. Ehonomnà me kàrkomo komo yonyhetxow hamà, eyuknye kom me tesnàr kom ke. Àro ke, tuyhuthur kom hak womtotxowà, kàrà yoyuknye me tesnàr kom ke.

8 Àsok tawro hana. Aknaw yotxhotho hoye ryhe, wos yakàhtoy hatà, Khoryenkomo.
Wos yotxhotho hoyehra mak kàrà yakàhtoy hamà. 9 Kàrà hyawon me ryhe wos yakàhtoy
hatà. Wosà hyawon mehra mak kàrà yakàhtoy hamà, ehxera rma hak wos yesnàr ke hamà.
Àro ke, wos yoh me nay hamà, kàrà.
10 Àro ke, tuyhuthur komo womtony me natxhe, woràskomo komo, kàrà yoyuknye me
tosonyhotho menye. Àsok tawro hana. Kahe yawon komo nenyàr me natxow hamà. Àro
ke, tuyhuthur kom hak womtotxowà, kàrà yoyuknye me tosonyhotho menye.
11 Onà wyaro kahra mak tehxatxow hamà. Rosnaka nay hamà, wosà, kahra tehxatxhe.
Àro wyaro rma rha, wos me kehtokonye, rosnaka nay hamà, kàrà, kahra tehxatxhe.
Kohkom yoh me kehtokonye, àme rye tehxatxhe, kàrà, wos yakoro. Ehxera wos yehtoko,
ohxehra kàrà yesnàràtho haryhe mà. Àro wyaro rma rha, ehxera kàrà yehtoko, ohxehra
wos yesnàràtho haryhe mà. 12 Àsok tawro hana. Ehxera kàrà yehtoko, akàhtohnà me wos
yesnàràtho haryhe mà. Àro wyaro rma rha, ehxera wos yehtoko, enurhunu ro me kàrà
yesnàràtho haryhe mà. Khoryenkom yano me ryhe, kàrà me tehxatxow hamà, wos me
xarha.
13 Àsok muhutwetxowà. Tuyhuthur womtohra kat naye, wosà, owyanye. Tuyhuthur
womtohra tehtoko, tàrwonàmporye kat naye, Khoryenkom yakoro. 14 Àsok hana natxow
ha, yukryeka hon kom ha, Khoryenkomo nakàhtothàyamo. Kàrkomo komo, àhpokhumra
natxow hamà. Woràskomo kom haxa ryhe, tàhpokhunye natxow hamà. Tàhpokhunye
kàrà yehtoko, atxke tonyxem me nay hamà. 15 Tàhpokhunye wos yehtok haxa, ohxe
tonyxem me nay hamà. Wosà hpotxe rma, uyhuthuru womunu wyaro nay hamà. Àro
ke, tuyhuthur kom hak womtotxowà, ohxe xaxa tonyxem me tehtxoho menye.
16 Àsok haxa kat natxowà, okukuru komo. Rameryekanàr xe kat natxowà. Àna
matà, tuyhuthur komo womtohra hak nahtxoko, woràskomo komo, ketxow katà. Onà
wyaro haxa àkehe, àwyanye. Àme yohà rma haxa Khoryenkomo mryenon komo amna
nhananàhyatxhe. Àro rye yawo ro rma haxa natxhe, nyamoro, anato rha tohsamnohsomà
ro komo.

Ohxe ehutwaxaho rma ekeyu tohtxoko katxhàrà on ha.

17 Khananàhyatxhe xarha, oyohsamnohtoho kom hoko, owyanye Kohkomo wayhàthàr
hutwatxho hoko. Àro hoko rma, ohxe manatxow hamà kahra mak wehxaha. Àsok tawro
hana. Ohxe ehxehra mohsamnohyatxow hamà. Atxke haxa ehxe ryhe mohsamnohyatxow
hatà. 18 Kryestu mryenon me oyohsamnohnàtokonye, àme ryehra rma manatxow hatà.
Àro wyaro htxero oyokaytà komo wenytxeko, yaworo hana, yaworohra haxa hana. Yaworo
rma nekaytetxow hana, àkehe, rowya rma. 19 Àsok tawro hana. Àme ryenohnà omnyam
hamà, toto kaxe, tanhàn hokon kaxe. Àme ryehra hak nahtxoko, ken hamà, Khoryenkomo,
ohokonye, yaworon me okukuru komo yonyhotho me.
20 Oyohsamnohàtxhenye, masahxemtetxow hatà. Ayasahxemtontokonye, Kohkomo
wayhàthàrà hutwahra mak manatxow hamà. 21 Àsok tawro hana, àto ryehra ayasahx-
emtonàr kom ke hatà. Anyahrà ro komo menahyatxow hatà, yamnakahra rma hatà.
Otmomokhàra rma manatxow hatà. Anar komo, thenyehra nasahxemtetxow hatà.
Wahuramyatxow hatà. Anar kom haxa ryhe, ànyahpàn komo rma, asahxemtohra ro mak
natxow hatà. 22 Omànà ro kom yawo tasahxemtohorye manatxhe. Ehxera kat naye, omànà
ro komo. Khoryenkomo mryenon kom màxanomkahnohyatxow hamà. Ànyahpàn komo
rma màxanomkahnohyatxow hamà. Norohnàtho me menyatxow hamà. Àsok tawro xe
manatxowà, rowya. Ohxe manatxow hamà tawro xe kat manatxowà, rowya. Àna matà,
àro wyaro kahra mak wehxan hamà, owyanye.
23 Àsok tawro hana. Ronekarymanàrà menytxatxownà hamà. Kohkomo ryhe nekary-
maye, rowya. Àro rma wekarymaye, owyanye. Onà wyaro ryhe naha, ronekarymatxho.
Kohsaya tahohsosom me nehxakon hatà, Txesusu, Kohkomo. Àro rma ho, tahohsohra
ro rma haka, ekeyu yanàmye hatà. 24 Apa y, ohxe onàmàthàrà onà kekon hatà, àhoko.

Àro wyaro tàwya katxhe rma, nàkràskay hatà. Onà wyaro nkekon hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Rohun kuknonà rma onà, kekon hatà. Rohunutho rma wàmyaha, rowayehrà ke, tonyhoryexem me harha oyehtxoho menye. Ekeyu kràskatxho hoko roro ehtxoko, owyanye rohutwatxho me, kekon hatà, àwyanye. [25] Àro wyaro rma rha, ufa xkun yon hok nehxakon xarha tà, tasahxemtotxheny mak hatà. Rokamsukuru kuknonà rma onà, kekon hatà. Ryekamsuhkatxho hoye ro, onà wyaro nkehe ha, Khoryenkomo. Romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, kehe ha, kekon hatà. Ufa xkun yontoho hoko roro ehtxoko. Àhok oyehtokonye rma, uro uhutwatxoko, kekon hatà, Kohkomo, tànhananàhrà ro komo wya. [26] Àsok tawro hana. Àhok oyehtxoho komo ryhe, Kohkomo wayhàthàrà yokarymen hamà. Owyanye ekeyu yohtoho rma, ufa xkun yontoho xarha, noro wayhàthàrà rma yokarymen hamà. Noro yomokhàra ro rma haka, àwayhàthàrà rma yokarymen hamà.

[27] Àro ke, onà wyaro àkehe. Owyanye Kohkomo wayhàthàrà hutwantoko rma, ohxe rma àhok ehtxoko. Yaworo rma ehtxoko, ohnawonye. Owyanye ekeyu yoknutoko, owyanye ufa xkun yonàtoko, yaworo rma ehtxoko, àhoko. Yaworohra àhok oyehtokony haxa, Kohkomo wayhàthàrà màxanomkahnohyatxow hamà. Noro hunutho, noro kamsukutho xarha, màxanomkahnohyatxhe, atxke àhok oyehtokony mak ha.

[28] Àhokohra rma hak oyehtokonye, ehutwatxoko. Àsoke ryhe wehxano, ohxe katà, ohxehra haxa katà, katxoko, ohnawonye. Ohxe ehutwaxaho rma, ekeyu tohtxoko. Ufa xkun xarha entxoko, ohxe oyehutwatxheny mak ha.

[29] Owyanye Kohkomo wayhàthàrà hutwatxho ryhe, ayasahxemtotho komo wyarohra mak nay hamà. Onà wyaro rma kany me tehxorye manatxhe. Anar me nay hamà, Kohkomo wayhàthàrà kuknon onà, kany me tehxorye manatxhe, owyanye toknutoko, owyanye enàtoko. Anar me ehtxoho hutwahra oyehtokony haxa ryhe, atxke manatxhe hampànà katxho me manatxhe. [30] Anar me ehtxoho hutwahra texetxhàyam hoye ro ryhe, ahoxemra natxhe, okukuru komo. Ekeh me rma natxhe. Yaken komo rma, ekeh me natxow hatà. Okukuru komo ryhe wayehyatxok hatà, anar me ehtxoho hutwahra tesnàr kom ke hamà.

[31] Àro ke, kohsamnohpàra ronye rma haka tehutwatxe, yaworo mak ha. Kàwyanye ohxe wehxaha, atxke haxa wehxaha, tatoko, yaworo rma tehutwatxe. Yaworo kehutwantokonye rma, atxke manaha hampànà katxho mehra tehxatxhe, Kohkomo wya.

[32] Noro wya atxke manaha hampànà katxho me kehtokony haxa ryhe, thanatanàhsom me tehxatxhe. Anar komo wyarohra mak tehxatxhe, Kryestu mryenon kom kaxe. Nyamoro ryhe, tanàhnohtàkaxemà ro me natxhe, Khoryenkom xanhàn kom kaxe. Kàwyam haxa ryhe, thanatanàhsom me tehxatxhe, ohxe harha kesnàr kom horà, nyamoro wyarohra kehtxoho menye, anàhnohtàkahnà me kehtxoho menye.

[33] Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, rowtà komo y. Ekeyu kràskaxe oyohsamnohnàtokonye, otmomohtxoko. [34] Ayahyehnàtokonye, omànà ro kom yawo asahxemtotxoko. Àro wyaro rma ohxe hak nahko, oyohsamnohtoho komo, Kohkomo wya atxke manatxhe hampànà tawro hona. Amnye khananàhyatxhe, anaro rha hoko, onmenhothàyam hoko. Ohyakanye romokàtxhe rma, khananàhyatxhe, àhoko.

12

Anar me rha tàywero keryatxhe Khoryenkom yokato katxhàrà on ha.

[1-3] Onà wyaro oyexetxhàyamonhàrà muhutwetxow hamà. Khoryenkom hutwahra rma hak oyehtokonye, ehxen kuknon hoko mehxatxkonà. Oyoyuknyehnà ro komo ryhe àro hamà, ehxen kuknonà. Àro hoko rma haxa mehxatxkonà, anhà yano me ro mak ha. Yaworon hutwanyehnà rma, àhok texem me mehxatxkonà. Àro ke, onà wyaro yaworon hutwanàr xe wehxaha, owyanye. Khoryenkom yokato yano me ekarymany komo ryhe, onà wyaro kahra ro mak natxhe ha. Atxke naha, Txesusu, kahra ro mak natxhe ha. Tanàhnohsom me hak nahko, Txesusu, kahra ro mak natxhe ha. Àsoken komo ryhe,

Kohkom me naha, Txesusu, ketxowà. Khoryenkom yokato yano me ekarymany komo rma, àro wyaro nketxow hamà, nyamoro marma mak ha. Rowtà komo y, onà wyaro kehtxoho komo hutwanàr xe wehxaha, owyanye. Khoryenkom yokato yano me tàywero kehtxoho komo hutwanàr xe wehxaha, owyanye.

4 Tàywero kehtxoho komo ryhe, anar me rha nay hamà. Tàywero keny kom haxa ryhe, towenyxa mak naha. Khoryenkom yokato rma noro ha. Noro marma, tàywero keny kom me naha. 5 Kanotomatxho komo ryhe, anar me rha nay hamà. Kanotomany kom haxa ryhe, towenyxa mak naha. Kohkomo rma noro ha. Noro marma, kanotomany kom me naha. 6 Katamohtxoho komo ryhe, anar me rha nay hamà. On hoko ryhe atamoxko, rahoxet yano me, kany haxa ryhe, towenyxa mak naha. Khoryenkomo rma noro ha. Noro marma, atamoxko kany me naha.

7 Anar me rha tàywero keryatxhe, Khoryenkom yokato, tahoxet yonyhony me kesnàr kom horà. Àro wyaro noro nenyàr me tehxatxhe, kàwyamo, towenyxa nye, omeroron komo yakoronomanàr horà, Kryestu mryenon komo rma yakoronomanàr horà.

8 Noro yano me onà wyaro tàywero tehxatxow hamà, kàwyamo, towenyxa nye. Anaro, Khoryenkomo yehutwatxho yokarymehe. Ànekarymahtorà rotho rma yokarymehe, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Anaro, yaworon hutwamohsehe, noro yano me rma rha. 9 Anaro, Khoryenkom hona rma haxa nenyaha. Àro hoye ro, toto nyeryehtorà rotho yeryaha, noro yano me rma rha. Anaro, ekehàtho komo yonyhoryehe, noro yano me rma rha. 10 Anaro, eryehokano yeryaha. Khoryenkom yahoxetà rma yonyhehe, noro yano me rma rha. Anaro, Khoryenkomo rwonà yokarymehe. Ànhutwamohsotho rma yokarymehe, noro yano me rma rha. Anaro, anar komo nekarymatxho rma hutwehe. Onà wyaro rma nkehe. Khoryenkom yokato yano me ryhe nekarymano, mosonà, kehe, anar kom hoko. Khoryenkom yokato yano mehra mak nekarymano, mosonà, kehe xarha, anar kom hoko. Yaworo uhutwany kax mak naha ha, noro yano me rma rha. Anaro, totohnà rwon yawo nàrwonaha, noro yano me rma rha, tonytxany komo nhutwahtor me mak ha. Anaro, totohnà rwonàtho hutwamohsehe, noro yano me rma rha.

11 Àro wyaro anar me rha tàywero tehxatxhe, kàwyamo, towenyxa nye, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Noro rma, anar me rha tàywero keryatxhe, tano me ro mak ha.

Khunu wyaro natxow hamà Kryestu mryenon komo katxhàrà on ha.

12 Khunu wyaro natxow hamà, Kryestu mryenon komo. Àro rye me nay hamà, khunu. Àro rye rma, yak nay hamà. Anar me rha nay hamà, konuru rma, khanar xarha, kamor xarha, kàhror xarha. Omeroro rma, àro rye me nay hamà, khunu. Àro wyaro rma rha natxhe, Kryestu mryenon komo. Noro rye me natxhe, Kryestu yohà rye me tesnàr kom ke. Noro rye rma, anar me rha natxow hamà.

13 Àsok tawro hana. Anar me rha tehxatxkon hamà, Xuknewyana komo rma, Xuknewyanahnà komo xarha, tanotomaxemà ro komo xarha, ehematxhohnà ro komo rma, anotomahnà ro komo xarha. Àro wyaro anar me rha tehxatxkonà. Noro rye me mak ketxownà ha, Khoryenkom yokato. Kataymomnàtokonye, noro rye me harha ketxownà. Tohà rye me harha ketxownà.

14 Yak nay hamà, khunu. Kamor marma khunu ro me naha, kahra ro mak tehxatxow hamà. 15 Onà wyaro kahra nay hamà, kàhrorà. Ayamoràhnà uro, àro ke, ohun hoyen mehra wehxaha, kahra nay hamà. Àro wyaro tatoko rma, khun hoyen me rma nay hamà, kàhrorà. 16 Àro wyaro rma rha, onà wyaro kahra nay hamà, khanarà. Oyonuruhnu uro, àro ke, ohun hoyen mehra wehxaha, kahra nay hamà. Àro wyaro tatoko rma, khun hoyen me rma nay hamà, khanarà. Khunu rye me rma nay hamà, kamorà, kàhror xarha, konur xarha, khanar xarha. Àro wyaro rma rha noro rye me natxhe, Kryestu mryenon komo. Anar me rha tàywero texem komo rma, noro rye me natxhe.

17 Konuru roro me khun yehtoko, enytxahra kesnàràtho haryhe mà. Khanarà roro me khun yehtoko, esnokhura kesnàràtho haryhe mà. 18 Àro wyarohra mak tehxatxow hamà.

Tàwya kakàhtontokonye, tehutwatxho hoye ro khun komo yakàhtoye, Khoryenkomo.
Anar me rha àhoyeno rma yakàhtoye, tehutwatxho hoye ro mak ha. Àro wyaro rma
rha, anar me rha tàmryenon komo yeryeye. Anar me rha tàywero ketxownà, noro ha,
tehutwatxho hoye ro rma rha. 19 Àhoyen marma yehtoko, khun ehxera esnàràtho haryhe
mà. 20 Àhoyen marma mehra mak nay hamà, khunu. Anar me rha nay hamà, khun hoyeno,
yake rma haxa mak hamà. Yakeno rma, àro rye me rma naha, khunu. Àro wyaro rma rha,
noro rye me natxhe, Kryestu mryenon komo. Thenyenohnà komo rma, noro rye me rma
natxhe.
21 Onà wyaro kahra nay hamà, konuru, kamorà wya. Ehxera oyehtoko, ohxe rma
ryesnàràtho haryhe, kahra nay hamà. Àro wyaro kahra rma rha nay hamà, kuyhuthuru,
kàhrorà wya. 22 Àsok tawro hana. Khun hoyeno txko ehxera ehtoko, ohxehra rma haxa
kesnàràtho haryhe mà, omeroro. Anatoko esnaka rma haxa tonyxem me nay hana,
àhoyeno. Àro rma, khunu rye me rma naha. Àro ke, ehxera ehtoko, ohxehra rma haxa
kesnàràtho haryhe mà.

Àro wyaro rma rha natxhe, Kryestu mryenon komo. Esnakanye tonyxemà rma, noro
rye me rma natxhe, anar kom yakoro.

23-24 Xenyhenà ro me kànhutwanàr komo ryhe twomumtetxow hamà, khun hoyeno
rma. Àro wyaro rma ohxe teryatxow hamà. Anaro khun hoyen haxa ryhe womumtohra
tehxatxow hamà, ohxe tonyxem me esnàr ke. Àro wyaron me rma kakàhtotxownà,
Khoryenkomo. Anar me rha khun komo yakàhtoye, àhoyen womumtony me kehtxoho
menye. Àro hoye ro, ohxe rye rma nay hamà, khunu, àwomumtohnà rma, twomumtosom
xarha.
25 Àro wyaro rma rha Kryestu mryenon komo yesnàr xe naha, Khoryenkomo. Àme rye
esnàr komo xe naha. Osoyhera esnàr komo xe naha. Osoxe rye rma esnàr komo xe naha,
atakoronomatxho menye.
26 Atxke àhoyen yehtoko, atxke rma rha naha, khunu, omeroro. Ohxe àhoyen yehtoko,
ohxe rma rha naha, khunu, omeroro.

Àro wyaro rma rha tehxorye natxhe, Kryestu mryenon komo. Toseryehokaxem me
anaro yehtoko, noro yakoro toseryehokahorye rma rha natxhe, anar komo, omeroro.
Ohxe tonyxem me anaro yehtoko, noro yakoro teryehorye rma rha tehxorye natxhe, anar
komo, omeroro.
27 Khunu wyaro manatxhe, omnyamo, Kryestu mryenon kom kaxe. Towenyxa nye
oyehtxoho kom haxa ryhe, khun hoyeno wyaro naha. 28 Anar me rha tàmryenon
komo yeryeye, Khoryenkomo. Anar me rha tàywero ketxownà. Wahoro htxero,
Kohkomo nànyaknyàrà ro me texem me natxhe, anar komo. Àhona, Khoryenkomo
nhutwamohsotho yokarymanye ro me texem me natxhe, anar komo. Àhona, hananàhno
ynye ro me texem me natxhe, anar komo. Eryehokano ynye ro me texem me natxhe,
anar komo. Ekehàtho komo yonyhoryenye ro me texem me natxhe, anar komo.
Ewakryehnàtho komo yakoronomanye ro me texem me natxhe, anar komo. Tàmryenon
komo yonye ro me texem me natxhe, anar komo. Totohnà rwon yawo tàrwonyemà ro me
texem me natxhe, anar komo.
29 Àro wyaro anar me rha tàywero tehxatxow hamà. Omerorohra ryhe, kukukuru
kom marma, Kohkomo nànyaknyàrà ro me natxhe. Omerorohra, kukukuru kom marma,
Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymetxhe. Omerorohra, kukukuru kom marma,
hananàhno yeryatxhe. Omerorohra, kukukuru kom marma, eryehokano yeryatxhe.
30 Omerorohra, kukukuru kom marma, ekehàtho komo yonyhoryetxhe. Omerorohra,
kukukuru kom marma, totohnà rwon yawo nàrwonatxhe. Omerorohra, kukukuru kom
marma, totohnà rwonàtho hutwamohsetxhe.
31 Anaro rha hoko tàyweron me keryatxow hamà, Khoryenkom yokato. Anaro, tàyweron
me kehtxoho komo rma, anar kom yoho rma haxa ohxe naha. Àro hokon me oyesnàr komo

xe rma haxa ehtxoko. Osox kehtxoho kom haxa ryhe, omeroron kom yoho rma haxa ohxe naha.

13

Toto xe kehtxoho komo anaro yoho rma haxa naha katxhàrà on ha.

1 Tàywero rma haxa texem me tehxatxow hana. Àro hoye ro tàrwonatxow hana, anaro rha yana komo rwon yaw hana, kahe yawon komo rwon yaw haxa hana. Àro wyaro tàywero kehtokonye rma, toto xe tehtxe. Toto xehra kehtokony haxa ryhe, àtohnawo ro mak tàrwonatxhe ha. Kamafura yoruru wyaro ryhe naha, kàrwon komo. Maraka yoruru wyaro xarha naha, àtohnawo esnàr ke mak ha.

2 Toto xe kehtxoho komo ryhe, kàwyanye Khoryenkomo rwonà yokarymatxho yoho rma haxa naha. Noro nhutwamohsotho rma tekarymetxow hana. Noro yehutwatxho rma, ànekarymahtorà rotho rma, tekarymetxow hana. Uhutwahnà rotho tekarymetxow hana. Toto nyeryehtorà rotho xarha teryatxow hana, Khoryenkom hona kàwyanye xenyàr ke. Àro wyaro ekarymanye rma, toto xe tehtxe. Àro wyaro txenye rma, toto xe tehtxe. Toto xehra kehtokony haxa ryhe, norohnàtho wyaro tehxatxhe. Uhutwahnà rotho yokarymanye rma, txeryhenà rotho yenye rma, norohnàtho wyaro tehxatxhe, toto xehra kesnàr kom ke mak ha.

3 Toto xe kehtxoho komo ryhe, kàkatxhothàyamo yàmtoho yoho rma haxa naha. Kosoxanomkahnohtoho kom yoho xarha naha. Kàkatxhothàyamo tàmtàhketxow hana, àkatxhomra tehxe ro. Tosoxanomkahnohyatxow hana, twayehso ro, tatahxe ro. Àro wyaro kàkatxhothàrà yàmnye rma, toto xe tehtxe. Tosoxanomkahnohsomà rma, toto xe tehtxe. Toto xehra kehtokony haxa ryhe, ohxe manaha katxho mehra rma tehxatxhe. Kàkatxho yàmnyetho rma, osoxanomkahnohsahotho rma, ohxe manaha katxho mehra rma tehxatxhe, toto xehra kesnàr kom ke mak ha.

4 Toto xe kehtokonye, towahke tehxatxow hamà, àhoko. Kxehranye ehtoko rma, ohsànàhpàra rma tehxatxow hamà. Toto xe kehtokonye, atakuyhera tehxatxow hamà, àhoko. Ehonomnà me tonyxem me ehtoko, atakuyhera rma tehxatxow hamà, àhoko. Uro haxa ehonomnà kahra tehxatxow hamà. 5 Toto xe kehtokonye, kosnakanye noro yonyhera tehxatxow hamà. Norohnàtho xak omoro kahra tehxatxow hamà, àwya. Toto xe kehtokonye, uro eyuhko xaxa hampànà kahra tehxatxow hamà, àwya. Toto xe kehtokonye, ewakàhkahpàra tehxatxow hamà, àhoko. Kohsànàhyan hamà, rohoko àrwonàmrà ke, kahra tehxatxow hamà, àhoko. 6 Toto xe kehtokonye, toseryehoketxow hamà, noro yanhàn hoko. Atxke ehtoko rma, eryehohra tehxatxow hamà. Yaworo ehtok haxa, teryehorye tehxatxow hamà. 7 Toto wya keryewhamnohnàtokonye, àxe rma tehtxe. Àxe rma kehtokonye, omeroro tenàmtàhketxow hamà. Toto xe kehtokonye, onà wyaro ehutwahra tehxatxow hamà. Roxehra nay hana kahra tehxatxow hamà, àhoko. Ohxe esnàr hona ro rma haxa tehxatxow hamà. Kxehranye ehtxoho ryhe tenàmyatxow hamà, àx kesnàr kom ke mak ha.

8 Toto xe kehtxoho komo ryhe, osomtatkahra ro mak naha ha. Anaro haxa ryhe nosomtatkehe hampànà, amnye ha. Kàwyanye Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymatxho rma, totohnà rwon yawo kàrwonàmtoho komo xarha, kàwyanye uhutwahnà rotho yokarymatxho xarha, amnye nosomtatkehe hampànà. Ehxera harha mpànà naha ha. Toto xe kehtxoho kom haxa ryhe, osomtatkahra ro mak naha ha.

9-10 Amnye rma yaworon thutwetxhe rma haryhe. Àro ke, uhutwahnà rotho yokarymany komo, tano rma hak natxow hamà. Amnye thutwatxehketxhe harha, omeroro mak ha. Uhutwahnà rma ehxera harha nay hamà. Àro ke, ekarymany komo xarha, ehxera rma rha natxow hamà, amnye ha. Amnye rma, Khoryenkomo rwon hoyeno rma hutwetxow hamà, ekarymany komo, omerorohra mak ha. Àsok tawro hana. Uhutwamohsotàhkahra rma hak nay hamà, Khoryenkomo, àwyanye. Àro ke, àhoyeno rma yokarymetxow hamà. Amnye haxa, omeroro uhutwatxehkany me tehxatxhe. Àro ke, àhoyen yokarymany komo ehxera harha natxow hamà.

[11] Àro wyaro rma rha, bàryekomo me ryehtoko, atxke txko uhutwekonà. Horykomo me
harha ryehtoko, thenyehra nyhe uhutwekonà. Bàryekomo wyarohra harha kàrwonakonà.
Bàryekomo wyarohra harha kehutwekonà, horykomo me harha ryesnàr ke. Àro wyaro
rma rha tehxatxow hamà. Tano rma hak kehtokonye, thutwetxhe rma haryhe, atxke txko
mak ha. Amnye haxa, thutwatxehketxhe harha, omeroro mak ha.
[12] Kanafa hoko kosonytxoho komo wyaro xarha nay hamà. Kanafa hoko
kosonyetokonye, anatoko krawame tosonyatxow hana. Àro wyaro rma rha, tano rma hak
kehtokonye, krawame yaworon thutwetxow hamà. Àhoyeno rma thutwetxhe haryhe.
Amnye haxa, omeroro thutwatxehketxhe harha. Yaworon xaxa rma tenyatxhe harha.
Khoryenkomo wya khutwatxehkatxho komo wyaro rma rha, noro thutwatxehketxhe
harha.
[13] Àro ke, onà wyaro kehtxoho komo ryhe, tehxemà roro me naha, meya roro.
Khoryenkom hona kàwyanye xenytxoho rma, noro wya kowakryetxho kom hona ro
kehtxoho komo xarha, noro xe kehtxoho komo xarha, toto xe kehtxoho komo xarha,
tehxemà roro me naha, meya roro. Noro xe kehtxoho komo ryhe, toto xe kehtxoho komo
xarha, anaro yoho rma haxa naha.

14

Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanàr xe wehxaha owyanye katxhàrà on ha.

[1] Toto xe oyehtxoho kom hoko roro rma haxa ehtxoko. Anar me rha tàywero oyesnàr
komo xe ehtxok xarha. Anaro yoho rma haxa, Khoryenkomo nhutwamohsotho yokary-
manàr xe ehtxoko. [2] Àro ryhe, totohnà rwon yawo kàrwonàmtoho kom yoho rma haxa
naha. Àsok tawro hana, àro hoye ro kàwyanye toto hananàhrà ke hamà. Totohnà rwon
yawo kàrwonàmnàtokonye, toto hananàhpàra tehxatxow hamà. Totohnà nenytxanàr
me, Khoryenkom haxa nenytxanàr me, tàrwonatxow hamà. Khoryenkom yokato yano
me uhutwahnà ro tekarymetxow hamà, toto nhutwahtor me mak hamà. [3] Kàwyanye
Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymantok haxa ryhe, toto thananàhyatxow hamà.
Toto takoronometxow hamà, Kryestu hona nyhe àwya xenytxoho me. Toto tewakryetxow
hamà, kàwyanye Khoryenkomo rwonà yokarymantok mak ha. [4] Totohnà rwon yawo
tàrwonyemà, thoko rma nehananàhyan hamà. Khoryenkomo nhutwamohsotho yokary-
many haxa ryhe, omeroro Kryestu mryenon komo hananàhyan hamà.
[5] Totohnà rwon yawo orwonàmrà komo xe rma wehxaha. Àro yoho nyhe, Khoryenkomo
nhutwamohsotho yokarymanàr xe wehxaha, owyanye. Àro yokarymanye ryhe, totohnà
rwon yawo tàrwonyem yoho rma haxa naha, totohnà rwonàtho hutwamohsonye ehxera
ehtok mak ha. Uhutwamohsonye yehtok haxa, ohxe rma rha naha, totohnà rwon yawo
tàrwonyem xarha. Noro wya uhutwamohsotho hoye ro, thananàhsom me natxow hamà,
Kryestu mryenon komo, omeroro.
[6] Ohyakanye romokàtxhe, àsoke ryhe kàrwonano. Totohnà rwon yaw kat kàrwonano.
Àro wyaro rorwonàmtoho hoye ro katà kowakryetxowà. Àro hoye rohra kowakryetxow
hamà. Onà wyaro haxa kowakryetxow hamà, Khoryenkomo nhutwamohsotho yokary-
mantok haxa, uhutwahnà rotho yokarymantok haxa, Khoryenkomo rwonà yokarymantok
haxa, khananàhtoho kom hoyen yokarymantok haxa. Àro wyaro rowya ekarymantoko
rma, kowakryetxow hamà. Totohnà rwon yawo rorwonàmnàtok haxa, oyowakryehranye
wehxan hamà.
[7] Toto rwonàhnà hoko, weryeke kom hok haxa kàrwonaha, ohxe owyanye uhutwanàr
horà. Krawame toto wya weryeke txemeknyetoko, enytxahnà me rma nay hamà,
àntxemeknyàrà. Àro wyaro rma rha naha, kamafura. Krawame toto wya àyorkantoko,
enytxahnà me rma nay hamà, ànàyorkanàrà. [8] Àro wyaro rma rha naha, waxuru xarha.
Anar komo yarymaxe tàtontokonye, waxuru txemekyatxow hamà, waha yoh komo.
Tosonyhoryetx ha katxho rma txemekyatxow hamà. Krawame àwyanye àtxemeknyetok

haxa, àmryenon komo nenytxahtor me nay hamà, àntxemeknyàr komo. Àro ke, osony-
horyehra natxow hamà. 9 Àro wyaro rma rha manatxow hamà, omnyam xarha. Krawame
orwonàmnàtokonye, orwon komo yonytxahra natxow hamà, toto komo. Enytxahnà me
rma nay hamà, orwon komo. Àtohnawo rma orwonatxow hamà.
10 Thenyehra nay hamà, toto komo rwonà, yukryeka hon komo rwonà. Anar me rha nay
hamà, thenyehra mak hamà. Thenyenohnà rma, tonytxaxem me rma naha. Anaro rha
komo nenytxanàr me rma naha, omeroro. Àme rye tàrwonyem komo rma, nenytxetxow
hamà. 11 Àme rye àrwomra ryehtok haxa, enytxahra wehxan hamà. Àme rye tàrwonyem
komo ryhe, onà wyaro nketxow hamà, rohoko. Anaro ro moson hamà, ketxhe mak ha,
rohoko. Àro wyaro rma rha àken hamà, nyamoro hoko. Anaro ro moxam hamà, àkehe
mak ha, àhokonye. 12 Àro wyaro rma rha manatxow hamà, omnyam xarha.
Onà wyaro oyesnàr komo xe manatxow hatà. Khoryenkom yokato yano me anar me
rha tàywero oyesnàr komo xe manatxow hatà. Àro wyaro oyesnàr komo xe oyehtokonye
rma, Kryestu mryenon komo hananàhrà xe rma haxa ehtxoko. Tohsamnohsomà ro komo
hananàhrà xe rma haxa ehtxoko.
13 Àro ke, onà wyaro àkehe xarha, totohnà rwon yawo tàrwonyem komo wya. Totohnà
rwonàtho hutwamohsonàr xe ehtxok xarha. Àro hoko rma orwonàmtxoko, Khoryenkom
yakoro. Apa y, totohnà rwon yawo rorwonàmnàtoko, uhutwamohsony me xarha uro
txeryko, oyokato yano me mak ha, katxoko, àwya. Àro wyaro uhutwamohsonàr xe
ehtxoko, tohsamnohsomà ro kom hananàhrà horà.
14 Àsok tawro hana. Anatoko, totohnà rwon yawo kàrwonan hana, Khoryenkom
yakoro. Àro wyaro rorwonàmnàtoko, rorwon hutwahra rma wehxan hamà. Rokato ryhe
rorwonàhyamen hamà, totohnà rwon yawo rorwonàmnàtoko. 15 Àsok haxa hana ryesnàr
xe wehxan ha. Rorwon hutwany me xarha ryesnàr xe wehxaha, Khoryenkom yakoro
rorwonàmnàtoko. Rokato wya rorwonàhyamanàr xe wehxaha, Khoryenkom yokato yano
me mak ha. Rorwon hutwany me xarha rorwonàmrà xe wehxaha. Rowanotantok
xarha, àro wyaro rma rha ryesnàr xe wehxaha. Rokato wya rowanotanàhrà xe wehxaha,
Khoryenkom yokato yano me mak ha. Rorwon hutwany me xarha rowanotanàr xe
wehxaha.
16 Anatoko, ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, màketxow hana. Totohnà rwon
yawo rma orwonàmnàtokonye, orwon hutwahra natxow hamà, okukuru komo, tàyweron
mosonà katxhohnà komo. Àna hamà, yaworo màken hamà, kahra natxow hamà, orwon
hutwahra tesnàr kom ke, totohnà rwon yawo orwonàmrà kom ke, oyokato wya marma
orwonàhyamanàr kom ke. 17 Totohnà rwon yawo tàrwonyemà rma, ohxe orwonatxow
hana, Khoryenkom hoko. Orwon hutwahra mak natxhe, okukuru komo. Àro ke,
àhananàhpàn me rma natxow hamà.
18 Totohnà rwon yawo tàrwonyemà ro me wehxaha, uro, oyohonye rma haxa mak ha.
Àro wyaro tàywero ryeryeye, Khoryenkomo. 19 Totohnà rwon yawo tàrwonyemà rma, onà
wyaro haxa kany me wehxaha. Rorwon hutwany me haxa hak kàrwonàmsà, Khoryenkom
yokato yano me mak ha, kany me wehxaha. Ohsamnohxemo kom wawo ryehtoko,
rorwon hutwany me haxa hak kàrwonàmsà, hananàhno ynyàr horà, kany me wehxaha.
Rorwon hutwany me rorwonàmnàtoko, thananàhsom me natxow hamà, ohsamnohxemo
komo. Mexehra rma rorwonàmàtxhe, àhananàhsah me rma natxhe. Totohnà rwon yawo
rorwonàmnàtok haxa, àhananàhpàn me natxow hamà. Mexe rma haxa rorwonàmnàtoko,
àhananàhpàn me rma natxhe.
20 Rowtà komo y, bàryekomo wyarohra harha ehtxoko. Àsok tawro hana, yaworon
hutwahra oyesnàr kom ke hamà. Totohnà rwon yawo kàrwonàmtoho kom hoko rma haxa
tehtxe, màketxow hamà. Àro hoko rma haxa tehtxe, ohxe kehtxoho menye, màketxow
hamà. Àro wyaro owyanye tatoko, yaworohra muhutwetxow hamà. Bàryekomo wyaro
muhutwetxhe rma haryhe, yaworohra mak ha. Anatoko, bàryekomo wyaro ehtxoko.
Anhà hutwanàr hoko ryhe, bàryekomo wyaro rma ehtxoko. Tàywenyeke rma ehtxoko,

anhà hutwanàr hoko. Yaworon hutwanàr hok haxa ryhe, horykomo wyaro harha ehtxoko.
Tàywero rma ehtxoko, àro hoko.

21 Onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà.

Royukhura natxhe, Ehsayewyana komo, kehe, Kohkomo. Rorwonà yonytxahra natxhe.
Àro ke, anar komo rwon yawo àhananàhyatxhe, kehe. Ehsayewyanahnà komo
ànyakyaha, àhyakanye. Nyamoro rma, rorwonà yokarymetxhe, àwyanye, tàrwon
kom yaw mak ha, Ehsayewyanahnà rwon yaw mak ha, kehe. Àro wyaro rma
rahoxetà wenyhehe, àwyanye, anar komo rwon yawo rowya àhananàhrà kom ke.
Ronytxahra rma natxhe ha, royuknyehnà ro me tesnàr kom ke, kehe, Kohkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. 22 Àro wyaro katxhàrànhàr hoye ro, onà
wyaro hutwamohsen hamà, Khoryenkomo, kàwyanye. Totohnà rwon yawo kàrwonàmnà-
tokonye, Khoryenkom yoyuknyehnà kom hoko tehxatxow hamà, Kryestu mryenonàhnà
kom hoko rma. Àwyanye ryhe, noro yahoxetà tenyhetxow hamà, totohnà rwon yawo
kàrwonàmrà kom ke mak ha. Kryestu mryenon kom hok haxa ryhe, àro wyarohra
tehxatxhe. Àwyanye ryhe, Khoryenkomo nhutwamohsotho tekarymetxhe, àhananàhrà
kom horà.

23 Àro ke, onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Àsok hana oyonytxetxow ha, anar kom
ha. Onà wyaro oyonytxetxow hamà, Khoryenkom yoyuknyehnà komo, tàyweron mosonà
katxhohnà komo xarha. Oyohsamnohtoho ro kom yaka towomàtxhenye, oyonytxetxow
hamà. Totohnà rwon yawo orwonàmnàtokonye, onà wyaro nketxow hamà, ohokonye.
Enyxemra natxow hamà, moxamo, ketxhe, ohokonye, totohnà rwon yawo orwonàmrà
kom ke.

24 Owyanye Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymantok haxa ryhe, ohxe oyonytx-
etxow hamà. Owyanye ekarymatxho hoye ro, tanhànàthàyamo hutwetxhe harha. Anhà
uro kany me harha natxhe. 25 Tàhnawonye atxke tehtxoho komo yonyatxhe harha. Atxke
tosonyxemà rma, nehurketxhe, tano me ronye rma, tàwyanye Khoryenkom yowakryenàr
horà. Ehonomnà me xaxa manay hamà, ketxhe, àwya. Ohyawonye nay hamà, Kho-
ryenkomo, ketxhe xarha, owyanye. Àro wyaro rma natxhe, owyanye Khoryenkomo
nhutwamohsotho yokarymanàr ke mak ha.

Àsok make kesnàr komo xehra nay hamà Khoryenkomo katxhàrà on ha.

26 Àro ke, onà wyaro manatxow hamà, rowtà komo y. Oyohsamnohnàtokonye, anar
me rha tàywero manatxhe, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Anaro, Khoryenkomo
wanomehe. Anaro, ahananàhyatxhe. Anaro, uhutwahnà rotho yokarymehe, owyanye.
Anaro, totohnà rwon yawo nàrwonaha. Anaro, totohnà rwonàtho hutwamohsehe. Àro
wyaro anar me rha tàywero manatxhe, omnyamo, omeroro. Àro wyaro oyehtokonye,
ohsamnohxemo komo hananàhnye me tehxorye manatxhe.

27 Totohnà rwon yawo tàrwonyem komo ryhe, yakenohnà rma hak nàrwonàmtxowà,
2 me hana, 3 me haxa hana. Osomahyaka hak nàrwonàmtxowà, àtoko ryehra mak
ha. Totohnà rwonàtho rma, thutwamohsohorye naha. Anaro hak hutwamohsono,
omeroron komo wya ohxe enytxatxho me. 28 Uhutwamohsonye ehxera ehtoko, totohnà
rwon yawo àrwomra hak nahtxoko, nyamoro ha. Ohsamnohxemo kom wawo rma
tehtokonye, àrwomra hak nahtxoko. Àwawonyehra harha tehtokonye, totohnà rwon
yaw hak nàrwonàmtxowà. Tànenytxanàr me hak nàrwonàmtxowà, tehananàhrà horà.
Khoryenkomo nenytxanàr me rma hak nàrwonàmtxowà.

29 Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymany komo xarha, yakenohnà rma hak
nekarymatxowà, 2 me hana, 3 me haxa hana. Ànekarymatxhàyam hak hutwatxowà,
anar komo, yaworo uhutwany komo. Khoryenkom yokato yano me nekarymano, mosonà,
katxow haka. Khoryenkom yokato yano mehra ryhe nekarymano, mosonà, katxow haxa
haka.

[30] Wahorono rwonàmnàtoko rma, onà wyaro nken hana, anaro, eryewtaxemo kukuru komo. Tàrwonà hutwamohsono, Khoryenkomo, rowya, wekarymax haka, ken hana. Àro wyaro àwya katxhe rma, natàknan haka, wahoronotho.

[31] Osomahyaka hak nekarymatxowà, àtoko ryehra mak ha. Omeroro rma hak nekarymatxowà, Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymany komo. Nekarymatxow haka, ohsamnohxemo komo wya enytxatxho me, thananàhsom me ehtxoho menye. [32] Àsok tawro hana. Khoryenkom yokato yano me tàywero natxow hamà, ekarymany komo. Nyamoro rma, noro yano me onà wyaro nehutwetxow hamà. Wekarymax haka, ketxhe. Ekarymahra hak wehxe, ketxhe xarha. [33] Àsok tawro hana. Àsok make kesnàr komo xehra nay hamà, Khoryenkomo. Àtoko rye rma kàrwonàmrà komo xehra naha. Kohsamnohnàtokonye, àsok makehra kesnàr komo xe naha. Kàwyanye ekarymantoko, àtoko ryehra kàrwonàmrà komo xe naha.

[34] Onà wyaro xarha khananàhyatxhe. Oyohsamnohnàtokonye, tatàknye hak nahtxoko, woràskomo komo. Àro wyaro khananàhtoho kom yawo ro natxhe, Kryestu mryenon komo, anato rha tohsamnohsomà ro komo, omeroro. Àro yawo ro rma rha ehtxoko, omnyam xarha. Tàrwonàmporyehra natxhe, nyamoro. Toto yosnaka tehxorye natxhe. Àro wyaro rma rha nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà, woràskomo kom hoko. [35] Tokarymaxem hutwahra tehtokonye, àrwomra rma hak nahtxoko. Bàn kom yaw harha tehtokonye, uhutwamohsoko, rowya, katxow haka, tànyo komo wya. Ohsamnohxemo kom wawo rma tehtokonye, àrwomra hak nahtxoko. Nàhyahamtxow haka. Tàrwonàmnàtokony haxa, àhyahampàra natxow hamà. Atxke tonyxem me natxow hamà.

[36] Àsok katà. Àro yawo rohra kat manatxowà. Àna matà, anar me amna nhutwehe, kany me kat manatxowà. Amna ryhe, Khoryenkomo rwon yoh me amna naha, kany me kat manatxowà. Amna hoye ro ryhe, tokarymaxem me naha, kany me kat manatxowà. [37] Kohkom yano me ryhe àmenhehe, ohyakanye. Noro ryhe, on hoye ro ahananàhyatxhe. Kohkom yano me nmenhen hamà, Pawru, kahra kat manatxowà. Khoryenkom yokato yano me tàywero wehxaha kany me oyehtokonye, yaworo nmenheko, Pawru, kany me rma tehxorye manatxhe. Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanye uro kany me oyehtokonye, yaworo nmenheko, Pawru, kany me tehxorye manatxhe. [38] Kohkom yano me nmenheko, Pawru, kanyehnà kom haxa ryhe, onà wyaro katxho mehra harha hak nahtxoko. Khoryenkom yokato yano me tàyweron mosonà katxho mehra harha hak nahtxoko.

[39] Àro ke, onà wyaro àkehe xarha, owyanye, rowtà komo y. Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanàr xe rma haxa ehtxoko. Totohnà rwon yawo tàrwonyem komo yatàknanàhkahra mak ehtxoko. Àrwomra harha ehtxoko, kahra ehtxoko, àwyanye. [40] Ohxe roro mak ehtxoko. Oyohsamnohnàtokonye, ohxe roro ehtxoko. Onà wyaro katxho yawo ro ehtxoko. Onà wyaro tehxorye tehxatxhe, ohxe kehtxoho menye, katxho yawo ro rma ehtxoko.

15

Nasanàmye harha Kryestu katxho wekarymaye owyanye katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, àrwo yonyhorunu wekarymaye, owyanye. Ronekarymatxho rma hutwamohsonàr xe wehxaha, owyanye. Àro rma mahohtxownà. Àro yawo ro rma manatxhe. [2] Àro hoye ro rma, Khoryenkomo nenyhoryenàr me manatxhe, àro yawo ro rma haxa oyehtokony mak ha. Àro yawo rohra oyehtokony haxa, àtohnawo mahohtxownà hamà.

[3] Ronenytxatxhàrà rma wekarymaye, owyanye. Onà wyaro katxho komo ryhe wekarymaye, Kryestu wayehye, tàwya kanhànàthàyamo yowtoho me, katxho rma, àmenhosahonhàr yawo ro rma wayehye, katxho xarha, [4] nenamtxownà, katxho xarha, osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmye harha, katxho xarha, àmenhosahonhàr yawo ro rma nasanàmye

harha, katxho xarha, [5] tasanàmàtxhe, nosonyhoye, Petru wya, katxho xarha, nosonyhoy
xarha, tànhananàhrà rotho komo wya, katxho xarha, wekarymaye, owyanye.
[6] Amnye nosonyhoy xarha tà, thenyenohnà komo wya, 500 yohon komo wya. Àtoko
rye rma nenytxownà hatà, nyamoro. Àmryenon komo rma nyamoro ha. Ukukuru komo
rma, àwayehpàra rma natxow hatà, thenyenohnà kom hatà. Anar komo, ukukuru komo
rma, wayehtxownà hatà, yakenohnà kom hatà. [7] Amnye, nosonyhoy xarha tà, Txaku wya.
Amnye, nosonyhoy xarha tà, tànànyaknyàrà ro komo wya, omeroron komo wya. [8] Àro
rha haxa nosonyhoye, rowya. Noro nhananàhrà rotho mehra wehxakonà. Anar komo
wyarohra wehxakonà. Àro wyaronotho rma, noro wenyeye.
[9] Àsok tawro hana. Noro nànyaketxho ro komo yosnaka rma haxa wehxan hamà,
urotho. Kryestu nànyaketxho ro mosonà katxho me tehxoryehra wehxaha, Khoryenkomo
mryenon komo yeryewhamnohnyenhàr me ryesnàr ke. [10] Towahke mak nehxakonà,
Khoryenkomo, rohoko. Towahke ehtxoho hoye ro, anar me harha wehxaha. Àtohnawohra
towahke nexeye, rohoko. Noro yanoto me harha wexeye. Nyamoro yoho rma haxa
katamokye, àhyaka. Rahoxet hoye rohra mak katamokyakonà. Rohoko towahke roro
ehtxoho hoye ro haxa ryhe, katamokyakonà, àhyaka.
[11] Onok kom hana, ekarymany me natxow ha, uro hana, nyamoro haxa hana. Omeroro
rma, àro rye rma amna nekarymehe. Àro rma mahohtxownà, omnyamo.

Tasanàmsom komo ehxera ro mak natxhe ha tkahoryehra nay hamà katxhàrà on ha.

[12] Asanàmsah me ryhe Kryestu amna nekarymehe, àwayehxemo kom waye asanàmsah
me mak ha. Okukuru kom haxa ryhe, onà wyaro nketxow hatà. Àwayehxemo kom waye
tasanàmsom komo, ehxera ro mak natxhe ha, ketxow hatà. Àro wyaro tkahoryehra nay
hamà. Asanàmsaho rma tokarymaxem me Kryestu yehtoko, àro wyaro tkahoryehra nay
hamà.
[13] Tasanàmsom komo rma ehxera ehtokony haxa, Kryestu yasanàmpàtoràtho haryhe
mà. [14] Asanàmpàra noro yehtoko, àtohnawo ekarymanàràtho haryhe mà, amna wya,
àtohnawo rma rha noro hona xenyàràtho haryhe mà, owyanye. [15] Asanàmpàra noro
yehtoko, yaworohra Khoryenkomo yokarymanàràtho haryhe mà, amna wya. Àsok tawro
hana, Khoryenkomo ryhe Kryestu yanàmye tawro ke hamà, amna wya. Tasanàmsom
komo ehxera natxhe katxho rma, yaworo ehtoko, Kryestu yanàmpàtoràtho haryhe mà,
noro wya, yaworohra noro yokarymanàràtho haryhe mà, amna wya. [16] Àsok tawro hana.
Àwayehxemotho komo yanàmpàra tehtoko, Kryestu yanàmpàtoràtho haryhe mà, àwya.
[17] Kryestu yanàmpàra ehtoko, àtohnawo noro hona xenyàràtho haryhe mà, owyanye,
enyhoryehnà me rma oyesnàràtho kom haryhe mà, towhàn me rma ayanhànàthàyamo
yesnàràtho haryhe mà, Kryestu yanàmpàra ehtok mak ha.
[18] Àsok hana wayehtxownà ha, kukukuthuyam heno. Kryestu hona ro rma wayehtxownà
hamà. Towhàn me rma tanhànàthàyam yehtok haxa, anàhnohtàkanàràtho kom haryhe
mà. [19] Tano rma hak kehtokonye, kano me ronye rma eryehotahra tehxatxow hamà, amnye
teryehorye roro harha kesnàr kom horà. Teryehorye roro kesnàr kom hona ro tehxatxow
hamà, Kryestu mryenon kom kaxe. Asanàmpàra kehtokony haxa, eryehohra roro rma
haxa tehxatxow hamà. Anar kom yoho rma haxa eryehohnà ro me tehxatxow hamà.

Tasanàmyatxhe harha Kryestu wyaro rma rha katxhàrà on ha.

[20] Asanàmsah me mak naha ha, Kryestu. Àwayehsahonhàrà rma, nasanàmye xaxa
mak hampànà. Noro htxero nasanàmye, amnye tasanàmsom me rma rha kehtxoho
menye. Àwayehsahotho rma, tasanàmyatxhe harha, noro wyaro rma rha. [21] Toto heno
hoye ro twayehsom me tehxatxhe. Toto hoye ro rma rha tasanàmsom me tehxatxhe
xarha, àwayehxemo kom waye. [22] Àsok tawro hana. Aknaw heno hoye ro twayehsom
me tehxatxhe, omeroro, noro heno yohamàtho kaxe. Àro wyaro rma rha, Kryestu hoye
ro karyhe roro harha tehxatxhe, omeroro, noro mryenon kaxe. [23] Noro mahyaka mak

tehxatxow hamà. Kryestu htxero nasanàmye. Noro yomoknàtoko, àmryenon kom haka
rha nasanàmyatxhe.
[24-26] Àro mahyaka omeroro nemtatkatxehketxhe hampànà, noro. Ehonomnà rotho komo
yomtatkatxehkehe hampànà. Toto kayaryetà rotho komo rma, worokyamo kayaryetà
rotho komo xarha yomtatkatxehkehe hampànà, omeroro mak ha. Noro ryhe, omeroron
komo kayaryet me xaxa mpànà naha ha, tàxanhànàtho komo yarymanàr horà. Àro rha
haxa tomtatkaxem me xarha naha, kwayehtohotho komo. Kryestu xanhànà rma rha
àro hamà. Àro rma yomtatkehe hampànà, noro, àwayhepànà ro me harha kehtxoho
menye. Tàwya emtatkatxehkatxhe rma, onà wyaro nkehe hampànà, Khoryenkomo wya,
tàyàmà wya. Omeroron komo kayaryet me manaha, omoro, kehe, àwya. Omeroron komo
kayaryetà rma, àro wyaro nkehe, tàyàmà wya.
[27] Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, Kryestu hoko.
Noro yosnaka omeroron komo yeryan hatà, Khoryenkomo, àkayaryet kom me ehtxoho
me.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Noro yosnaka nyamoro yenyenhàrà rma, noro
yoho rma nay hamà. [28] Tàyàm yosnaka rma naha, noro, umuru. Omeroron komo kayaryet
me harha texetxhe, tàyàm yosnaka mpànà noteryaha ha, tano me ro rma. Omeroron
komo kayaryet me exko kanyenhàrà rma yosnaka noteryaha, omeroron komo yohà ro
me Khoryenkom yehtxoho me.

Yaworo harha uhutwatxoko katxhàrà on ha.

[29] Tasanàmsom me tehxatxhe katxho hoye ro ryhe, onà wyaro natxow hatà, kukukuru
komo. Nataymompetxow hatà, tkukuthuyam heno yowakryenàr horà, ataymompànà
rotho komo rma yowakryenàr horà, tanàmsom me harha esnàr kom horà. Àwayehxemo
komo rma, asanàmpàra ehtokonye, ataymompohra esnàràtho kom haryhe mà.
[30] Àwayehxemo komo rma, asanàmpàra ehtokonye, àtohnawo amna yosoxanomkah-
nohràtho haryhe mà.
[31] Rowtà komo y, yaworo xaxa mpànà koskarymehe ha, owyanye. Àsok tawro hana, onà
wyaro kany me ryesnàr ke. Ronhananàhàthàyamo ryhe nyamoro, Kryestu Txesus yoh me
ryehtxoho hoye ro, Kohkom yoh me ryehtxoho hoye ro, kany me wehxaha, ohokonye.
Àro wyaro kanye rma, onà wyaro yaworo xaxa mpànà koskarymehe ha. Emahona ro
kwayehyaha, rosoxanomkahnohrà. [32] Tano rma, Ehfesu ho rma, twayehkaxem me wexeye.
Kamara yakoro toto yatarymantokono wyaro, twayehkaxem me wexeye. Ewakhàn komo
netahanàr me wexeye. Àro wyaro rma kosoxanomkahnohye. Àwayehxemotho komo
nasanàmyatxhe harha kany mehra ryehtoko, osoxanomkahnohpàra ryesnàràtho haryhe
mà. Àwayehxemo komo rma, asanàmpàra ehtokonye, onà wyaro tawrotho haryhe mà,
kàwyanye. Tasahxemtotxe roro rma haxa, àsok tawro hana, amnye kwayehrà kom ke,
tawrotho haryhe mà, kàwyanye.
[33] Osonkuhtohra ehtxoko. Atxke tehxem komo hyawo roro oyehtokonye, atxke rma rha
manatxhe hampànà. Ohxe ehxahotho rma, atxke harha manatxhe hampànà. [34] Yaworo
harha uhutwatxoko. Ayanhàn kom hokohra harha ehtxoko. Àsok tawro hana, okukuru
komo rma, Khoryenkom hutwahra esnàr kom ke. Tàwyanye, ehxera ro mak natxhe ha,
tasanàmsom komo, tatoko rma, Khoryenkom hutwahra natxow hamà. Àro wyaro rma
àkehe, owyanye atxke tehxatxow hamà katxho me.

Kasanàmàtxhenye anar me naha khun komo katxhàrà on ha.

[35] Onà wyaro haxa nketxow hana, okukur komo. Àsoke ryhe tanàmsom me harha
natxowà, àwayehxemotho komo, ketxow hana. Àsoken me ryhe naye, uhun komo, ketxow
hana.
[36] Àro wyaro kany me oyehtokonye, akàhpàra manatxow hamà. Àsok tawro hana, nat
hutwahra oyesnàr kom ke hamà. Àwayehsaho wyaro nay hamà, enathàrà txko. Owyanye
tonamàtxhe rma, àwayehsaho wyaro nay hamà. Enampàra tehtoko, ahtahra nay hamà.
[37] Owyanye tonamnàtoko rma, ehàntahra rma hak nay hamà. Enathàr me txko rma naha,

nasànasà hana, anaro haxa hana. Tahtatxhe rma, nehànten harha hamà. [38] Khoryenkomo
ryhe nehàmryehe, tano me ro rma. Noro nehàmryetxho rma, anar me rha naha, enathàrà
wyaro rma rha.
[39] Àro wyaro rma rha, àme ryehra nay hamà, hunano. Toto hunu, anar me naha. Woto
hunu, anar me naha. Torono hunu, anar me naha. Kana hunu, anar me naha. [40] Àro wyaro
rma rha, yukryeka hon kom hunu wyarohra naha, kahe yawon kom hunu. Ohxe tonyxem
me nay hamà, yukryeka hon kom hunu. Anar me ohxe tonyxem me mak naha, kahe yawon
kom hunu. [41] Anar me rha ohxe tonyxem me naha, Khoryenkomo nakàhtotho, kamàm
komo rma, nuno xarha, xeryko xarha. Xeryko rye rma, anar me rha ohxe tonyxem me
naha.
[42] Àro wyaro rma rha, àwayehxemo kom waye kasanàmàtxhenye, anar me naha, khun
komo. Khunuthuyamo, tonamsomà rma, tanhàntaxem me nay hamà. Tanàmsom haxa
ryhe, anhàntahnà ro me naha. [43] Tonamsomà ryhe, atxke tonyxem me nay hamà.
Tanàmsom haxa ryhe, ohxe tonyxemà ro me naha. Tonamsomà ryhe, ahoxemra nay
hamà. Tanàmsom haxa ryhe, tahoxerye rma haxa naha. [44] Tonamsomà ryhe, tuhnye rye
nay hamà, yukryeka hon kaxe. Tanàmsom haxa ryhe, ekato me naha. Àsok tawro hana.
Amnye rma tuhnye rye tehxatxow hamà. Amnye, tuhnye rma tehxatxhe, ekato me mak
ha.
[45] Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Aknawu ryhe, noro htxero, toto me harha nexeye.
Tehxem me harha nexeye.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Amnye nomokye, anaro. Aknaw heno yohono
ryhe noro. Noro rma, ekato me tehtxoho hoye ro, ekato me rma rha karyhe roro harha
keryatxhe. [46] Wahoro htxero, tuhnye rye akàhtosaho nay hamà, khun komo. Amnye, ekato
me texem me harha naha. Ekato menohnà, tuhnyem haxa, wahoro htxero nay hamà.
[47] Aknaw heno ryhe, yukryeka hoye takàhtosom me nexeye. Yukryeka hono rma noro
heno. Noro heno yohon haxa ryhe, kahe yaye nomokye. [48] Yukryeka hoye akàhtosaho
wyaro rma rha natxhe, yukryeka hon komo. Kahe yawon me tehxem kom haxa ryhe, kahe
yaye omohsaho wyaro rma rha natxhe. [49] Aknaw heno hunu wyaro rma rha, tuhnye rye
nay hamà, khun komo. Amnye, kahe yawon hunu wyaro harha naha, khun komo. Ekato
me harha naha.
[50] Rowtà komo y, onà wyaro àkehe, owyanye. Tuhnye rma kehtokonye, tkamsukrye rma
kehtokonye, Khoryenkom yowto hon mehra ro mak tehxatxhe ha. Tanhàntaxem me rma
kehtokonye, anhàntahnà kom wawohra ro mak tehxatxhe ha.
[51] Onà ryhe enytxatxoko. Uhutwahnà rotho wekarymehe, owyanye. Àwayehpàra
natxhe, kukukuru komo, Kryestu mryenon kukuru komo. Àwayehpàn kom marmahnà
rma, omeroro haxa ryhe, kàwyamo rma, anar me harha mpànà tehxatxhe ha, àwayehxe-
motho komo rma, àwayehpàn komo xarha. Anar me harha mpànà naha ha, khun komo.
[52] Kryestu yomokàtxhe rma, anar me harha mpànà tehxatxhe ha, àtoko rye rma haxa
mak ha. Waxuru yoruru tenytxetxhe hampànà. Àro rha haxa tenytxetxhe hampànà.
Kàwyanye enytxantoko rye rma, anar me harha mpànà tehxatxhe ha. Àwayehxemotho
komo ryhe, nasanàmyatxhe hampànà. Uhun komo rma, anhàntahnà ro me harha mpànà
naha ha. Àwayehpàn komo xarha, àro wyaro rma rha, anar me harha mpànà naha ha,
uhun komo. [53] Àsok tawro hana. Tanhàntaxem me nay hamà, khunuthuyamo. Amnye,
anhàntahnà ro me harha mpànà naha ha. Twayehso rma nay hamà. Amnye, àwayehpànà
ro me harha mpànà naha ha. [54] Anhàntahnà ro me harha kehtokonye, àwayehpànà ro me
harha kehtokonye, àmenhosahonhàr yawo ro mpànà tehxatxhe ha. Onà wyaro nkehe,
àmenhosahonhàrà.
Kwayehtohotho komo, tarymaxem me mpànà naha ha. Ehxera harha mpànà naha ha.
[55] Karymahrany harha mpànà naha ha. Keryehpàrany harha mpànà naha ha, àrotho,
kwayehtohotho komo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro yawo ro mpànà tehxatxhe ha, àwayehpànà
ro me harha kehtokony mak ha.
56 Àsok tawro hana. Toseryehyatxow hamà, kwayehrà kom hona. Atxke kesnàr kom
ke ryhe, twayehyatxhe. Àro ke, àhona toseryehyatxow hamà. Kàyweronàhyamatxho
komo hutwanye rma, atxke rma tehxatxhe, eyuknye menyxehra kesnàr kom ke. Àro hoye
ro twayehyatxhe. 57 Oseryehpàra mak keryatxhe, Khoryenkomo, kwayehrà kom hona.
Àsok tawro hana. Konyhoryeny komo rma wayehye, Txesusu Kryestu, Kohkomo, kanhàn
kom hokohra kehtxoho menye. Àro hoye ro kanhàn komo yarymany me keryatxhe,
Khoryenkomo. Ohxe xaxa manay hamà, tkatxe, àwya.
58 Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, rowtà komo y, ronàhnàn komo y. Ahananàhtoho
kom yawo ro rma haxa ehtxoko. Anar me rhahra ehtxoko. Kohkom yomyawon hoko rma
haxa ehtxoko. Noro yano me àhok oyehtokonye, towakryexem me manatxhe. Àro wyaro
muhutwetxow hamà.

16

Otxenyerun hoye àwahanonkatxoko katxhàrà on ha.

1 Onà wyaro màketxoko, onmenhothàyam yawo. Àsoke ryhe amna nàmyano, amna tx-
enyerun hoye, Kryestu mryenon komo yowakryenàr horà, ànyahpàn komo yowakryenàr
horà, màketxoko. Àro hoko rma uhutwamohsoye, Karaseya yamtar hon komo wya, anato
rha tohsamnohsomà ro komo wya. Nyamoro rma royukyatxhe. Omnyam xarha, uro
eyuhtxoko. Onà wyaro ehtxoko.
2 Domenku ho yohà ryhe, otxenyerun hoye àwahanonkatxoko, omnyamo ro rye
rma, amnye owyanye tàmtoho me. Otxenyerunu wyaro rma rha, àhoye rma àwa-
hanonkatxoko. Romomokhàra mak ehtxoko. Àwahanonkatxok yohà. 3 Romokàtxhe
rma, onwahanonkatxhàyamo warhehe, Xerusaryen hon komo hyaka, ànyahpàn komo
hyaka. Okukuru komo wya warhehe, onwahanonkanàr komo wya, onhutwanàr komo wya.
Rokaryehtan xarha warhehe, àwyanye, Xerusaryen hon komo hyaka, àwyanye uhutwanàr
kom horà. 4 Uro xarha àten hana, Xerusaryen hona. Tàtohorye ryehtoko, àten hamà.
Rotontoko rma, rakoro tetxhe, okukuru komo.

Komokyaha ohyakanye katxhàrà on ha.

5 Wahoro htxero, Maseknonya yamtar horye àtehe. Kryestu mryenon komo yonyxe
àtehe, anato rhan komo yonyxe. Àro horye rma rototxhe, komokyaha, ohyakanye. 6-7 Mex
wehxan hana, ohyawonye. Tàtxemnyehàntaxe ro hana wehxan ha. Àsok tawro hana.
Mexe rma haxa ryesnàr xe wehxaha, ohyawonye. Amnye rma romoknàtoko, mexehra
wehxan hamà, Maseknonya hona tàtosom me ryesnàr ke. Mexehra ryesnàr xehra mak
wehxaha, ohyawonye. Àro ke, amnye haxa komokyaha. Mexe ryesnàr xe Kohkom
yehtoko, mex wehxaha, ohyawonye. Ohyayenye rotontok harha, ohxe uro mànyakyatxow
hamà. Henta kom hana àten ha. Àsna rma rotontoko, ohxe uro mànyakyatxow hamà.
8 Tano rma, Ehfesu ho rma, Pentekostes yawasànà àmomokyaha. Àtohra rma hak
wehxaha. 9 Àsok tawro hana, tano rma ekarymanàr hoko rma haxa ryesnàr ke. Thenyehra
Kohkomo rwonà yonytxanàr xe harha natxhe, tanon komo, Ehfesu hon komo. Tonyho-
ryenàr komo xe harha natxhe, Khoryenkomo wya. Àro ke, ekarymanàr hoko rma haxa
wehxaha, tano. Thenyehra mak natxhe, roxanhàn komo, ranweknye komo.

Txemohtyo tonàrà yokarymatxhàrà on ha.

10 Nomokyan hatà, Txemohtyo, ohyakanye. Tomoknàtoko, ewankaramra hak nahko,
ohonanye. Teryehorye noro txetxoko. Rowyaro rma rha, Kohkom yomyawon hoko rma
haxa naha, noro ha. 11 Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko, noro hoko. Norohnàtho me
xak naha, bàryekomo me xak naha, kahra ehtxoko, àhoko. Rohyaka harha omoknàtoko,
ohxe ànyahtxoko. Teryehorye rma ànyahtxoko, rohyaka harha. Noro yomoknàr hona ro
wehxaha. Noro yakoro kowtà komo yomoknàr hona ro xarha wehxaha.

[12] Aporu hoko màmenhetxoko. Kowtà komo rma noro ha. Ohyakanye àtonàr xe
wehxaknan haryhe. Àtok hampànà, àhyakanye, àkeknano, àwya. Àtok hampànà, kowtà
kom yakoro, rokaryehtan yany kom yakoro, àkeknano, àwya. Amnye rma tàtonàr xehra
mak nay hatà. Amnye haxa ten hatà, ohyakanye, tàtohorye tehtok mak hatà.

Anaro rha hoko hananàhno yeryetxhàrà on ha.

[13] Thona ro rma haxa ehtxoko. Kryestu hona menyatxow hamà. Noro hona xenye rma,
ahananàhtoho kom yawo ro rma haxa ehtxoko. Horykomo wyaro rma, towankaryhe rma
haxa ehtxoko. Tahoxeryem komo wyaro rma, anhà yarymany me ehtxoko. [14] Eten kom
hok oyehtokony hana, osoxe rma haxa ehtxoko. Toto xe rma haxa ehtxoko.

[15-16] Rowtà komo y, onà wyaro khananàhyatxhe xarha. Estehfanasà eyuhtxoko. Akaya
yamtar hon kukuru komo rma, okukuru komo rma, Estehfanas komo htxero Kryestu
yahohtxownà, noro rma, noro màn yawon komo xarha. Àro wyaro rma muhutwetxow
hamà. Kryestu mryenon komo yakoronomanye ro me natxhe, nyamoro, thenyehra mak
ha. Ayakoronomanàr kom hoko rma haxa natxhe. Àro ke, omnyamo rma, nyamoro
eyuhtxoko. Àro wyaron komo rma, akoronomano ynye ro komo rma, tamotohso ro
àhokon komo rma, toyuhsom me xenytxoko.

[17] Rohyaka nomokyatxoko, okukuru komo, Estehfanasà rma, Fohtunatu xarha, Akayku
xarha. Teryehorye rma haxa wehxaha, omoknàr kom ke. Ohnàn kom yawo rma haxa
wehxaknano, tekhokaxe ro. Ekhokahra harha wehxako, okukuru komo yomoknàr ke.
[18] Nyamoro ryeryehoryetxoko. Rohyaka mànyakyatxok hamà, teryehorye ryesnàr horà.
Àro ke, teryehorye rma rha manatxow hamà, omnyam xarha. Nyamoro wyaron komo
ryhe, ohxe rma haxa natxhe katxho me hak nahtxoko, owyanye.

Ohnàn kom yawo natxow hatà katxhàrà on ha.

[19] Ohnàn kom yawo natxow hatà, Aaseya yamtar hon komo, anato rha tohsamnohsomà
ro komo. Ohnàn kom yawo rma rha natxow hatà, Aakera komo, Pàryesera xarha, àmàn
kom yaka tohsamnohsomà ro komo xarha. Kohkom yohà rma nyamoro ha. Àro hoye ro,
ohnàn kom yawo rma haxa natxow hatà, teryewrye ro hatà, [20] Ohnàn kom yawo rma rha
natxow hatà, tanon komo, kowtà komo rma, omeroro.

Oyohsonàtokonye, atamtxuhkatxoko, osox oyehtxoho kom hoye ro, enyhoru ro me
oyehtxoho kom hoye ro xarha.

[21] Pawru uro. Onà àmenhohono, rakorono wya, karyehta menhonye ro wya. Amnye rma
uro haxatho àmenhehe. Ohnàn kom yawo rma haxa wehxaha.

[22] Kohkom xehra kat natxowà, okukuru komo. Àxehra tehtokonye, Khoryenkomo
nanàhnohrà me hak nahtxoko. Amna yohà y, omoko, àkehe, Kohkomo wya. [23] Towahke
xaxa nay hamà, Txesusu, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho
hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye. [24] Oxenye rma haxa wehxaha, Kryestu Txesusu yohà
rye me kesnàr kom ke.

KORYENTU HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO ÀHONANO RMA ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Koryentu hon komo hyaka katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Kryestu Txesusu nànyaknyàrà ro me wehxaha, Khoryenkom yano me
mak ha. Rakoro naha, Txemohtyo. Kowtà komo rma noro ha.
Ohyakanye àmenhehe, Koryentu hon komo hyaka. Khoryenkomo mryenon komo rma
omnyamo. Anar komo hyaka xarha àmenhehe, Akaya yamtar hon komo hyaka rma,
omeroron komo hyaka rma, Khoryenkomo mryenon komo hyaka rma.
2 Onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, nyamoro hoko,
ohxe txetxoko, kehe amna, àwya, Txesusu Kryestu wya xarha. Kyàmkom me rma naha,
Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Txesusu Kryestu.

Keryehotanàhnye ro kom me Khoryenkom yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

3 Ohxe xaxa manaha tkatxe, Khoryenkomo wya. Txesusu Kryestu yàmà noro ha,
Kohkomo rma yàmà. Kyàmkomo rma noro ha. Kàhnàn kom yawono ryhe noro.
Thenyehra rma haxa kakoronometxhe, keryehotanàhrà kom horà. Àro wyaron me naha,
Khoryenkomo.
4 Àsok tawro hana. Teryewhamnohsom me rma haxa amna nay hamà, anoto komo.
Noro ryhe, amna yakoronomehe. Teryewhamnohsom me amna yehtoko rma, amna yako-
ronomehe, amna yeryehotanàhrà horà. Àro wyaro rma amna yeryehotanàhyaha, amna
wya anar komo yeryehotanàhtoho me, teryewhamnohsom komo rma yeryehotanàhtoho
me. Noro wya amna yakoronomatxhàr hoye ro, nyamoro amna nakoronometxhe
hakahpa harha. 5 Kryestu wyaro, teryewhamnohsom me amna nay hamà, thenyehra
mak ha. Noro hoye ro rma, teryehotanàhsom me xarha amna naha, thenyehra rma
rha. 6 Teryewhamnohsom me rma amna naha, teryehotanàhsom me oyehtxoho menye,
ohxe oyehtxoho menye, Khoryenkomo nenyhoryetxho me oyehutwatxho menye. Àro
wyaro rma rha, teryehotanàhsom me xarha amna naha, teryehotanàhsom me rma rha
oyehtxoho menye. Amna wyaro teryewhamnohsom me oyehtokonye, enàmtxok xaxa
mak hampànà, ohsànàhpàra rma. Owyanye enàmnàtoko rma, amna wyaro rma rha
teryehotanàhsom me manatxhe hampànà. 7 Onà wyaro amna ohutwetxhe. Amna wyaro
teryewhamnohsom me oyehtokonye, amna wyaro rma rha teryehotanàhsom me xarha
manatxhe hampànà. Àro ke, ohxe oyehtxoho kom hona ro rma haxa amna naha.

Pawru wya Aaseya yamtar ho teryewhamnohàthàràtho yokarymatxhàrà on ha.

8 Rowtà komo y, onà wyaro ryexetxhàràtho hutwanàr xe wehxaha, owyanye. Aaseya
yamtar ho ryehtoko, teryewhamnohsom me rma haxa wehxakonà, thenyehra rma haxa
mak ha, roho rma haxa mak ha, rowya enàmtoho yoho rma haxa mak ha. Àtoko rma,
kwayehyan hamà àkekonà. 9 Àsok tawro hana. Twayehkaxem me nay hamà, mosonà,
katxho me rma kehutwekonà. Àro wyaro rma ryeryakon hamà, Khoryenkomo, rahoxet
hona xenyhera harha ryehtxoho me, tahoxet hona haxa rowya xenytxoho me. Noro ryhe,
àwayehxemo komo yanàmnye me nay hamà. 10 Noro rma rokurunhoye, rowayehrà hona.
Rowya, kwayehyan haxa hamà tatoko rma, rokurunhoye. Rokurunhonye ro me naha, noro
ha. Amnye ohxehra ryehtoko, rokurunhehe xarha. Noro hona ro rma wehxaha.
11 Omnyam xarha, uro akoronomatxok xaxa mak hampànà. Rohoko orwonàmtxok
xaxa mak hampànà, Khoryenkom yakoro. Rakoronomanàrà rma àro ha, owyanye.
Orwonàmtoho komo yoyukyaha hampànà, Khoryenkomo. Àro hoye ro rowakryehe
hampànà. Àro ke, onà wyaro nketxow hamà, thenyenohnà komo, àwya. Apa y, ohxe
xaxa mehxak hamà, Pawru hoko, ketxow hamà, rohoko orwonàmrà kom ke mak ha,
Khoryenkomo wya oyoyuknur kom ke mak ha.

Yaworon me rohutwanàr xe wehxaha owyanye katxhàrà on ha.

12 Uro akoronomatxoko, rohoko orwonàmrà kom ke, àkehe, owyanye, onà wyaro
ryehutwanàr ke. Rohnawo yaworo ryehutwantoko, ohxe rma kehutwehe. Toto kom
hoko, nyamoro marma hokohra, ohokony xarha, ohxe roro kehutwehe. Yaworon me
xaxa rma kehutwehe, ohokonye, Khoryenkom hokon kaxe. Toto komo wyaro tàywero
ryehtxoho hoye rohra, rohoko towahke Khoryenkom yehtxoho hoye ro haxa, àro wyaro
ohxe wehxaha, ohokonye.
13 Yaworon me rma àmenhehe, ohyakanye. Yaworon mehra nmenhen hamà, Pawru,
kàhyakanye, kahra hak nahtxoko, okukuru komo. Owyanye rokaryehtanà yonyetoko,
yaworon me rohutwanàr xe wehxaha, owyanye.
14 Yaworon me uro muhutwetxkonà rma haryhe mà. Rohutwatxehkanàr xe mak
wehxaha, owyanye, onà wyaro kany me oyehtxoho menye, amna hananàhnyenhàrà ryhe
mosonà, enyhoru rma, kany me oyehtxoho menye. Txesusu yomoknàtoko, Kohkomo
yomoknàtoko, àro wyaro tawro xe wehxaha, owyanye, rohoko. Àro wyaro rma rha, onà
wyaro àkehe, ohokonye. Ronhananàhàthàyamo ryhe moxamo, enyhoru komo rma, àkehe,
Kohkomo wya, ohokonye.

Ryeryehotatho yano mehra mak kehutwehe katxhàrà on ha.

15-16 Amna hananàhnyenhàrà ryhe mosonà kany me xaxa mpànà natxhe ha, àkekonà
rma, ohokonye. Àro ke, onà wyaro kehutwekonà. Nyamoro yonyxe àten hamà, àkekonà,
ohokonye. Nyamoro hyaka htxero àten hamà. Àsnye ro àten hamà, Maseknonya yamtar
hona, àkekonà. Yawo rma rha komokyan hamà, nyamoro hyaka hakahpa harha, àkekonà.
Àro wyaro romokàtxhe harha, ohxe ronyakyatxow hamà, Xukneya yamtar hona, àkekonà.
Àro wyaro asako ro romoknàr xe rma wehxakon haryhe, ohyakanye, asako ro rma rha
oyowakryenàr kom horà.
17 Àtohra mak wexeye, ohyakanye. Àro ke, onà wyaro nketxow hatà, okukuru komo,
rohoko. Yaworon mehra nay hamà, teryehotatho yano me anar me rha nehutwen hamà,
ketxow hatà, rohoko. Ryeryehotatho yano mehra mak kehutwehe. Anar komo wyarohra
mak kehutwehe. Hàà, àten hamà, ketxhe rma haryhe, anar komo. Àro wyaro katxhe
rma, àna matà, àtohra wehxaha, ketxhe xarha, teryehotatho kom yano me mak ha.
Khoryenkom hokonohnà kom kax mak natxhe ha. Nyamoro wyarohra mak wehxaha.
18 Yaworon me xaxa naha, Khoryenkomo. Noro wyaro rma rha, yaworo toskarymaxem
me wehxaha, owyanye, ryeryehotatho yano mehra mak ha.
19 Yaworonohnà mehra ro mak nehxakon hamà, Txesusu Kryestu, Khoryenkom muru.
Noro rma amna nekarymaye, owyanye, uro xarha, Seryas xarha, Txemohtyo xarha.
Teryehotatho yano me anar me rha ehutwahra ro mak nehxakonà, noro ha. Yaworo
xaxa kanye ro me naha. 20 Khoryenkomo rwonàmàthàrànhàr hoko, àro wyaro hamà kanye
ro me naha, Txesusu Kryestu. Àwya romryenon komo wewakryehe xaxa mak hampànà
katxhàrànhàr hoko rma, àro wyaro hamà kanye ro me naha. Àro yawo ron xaxa kax mak
naha ha. Àro ke, noro yano me, àro wyaro hamà tketxhe, kàwyam xarha, ohxe tonyxem
me Khoryenkom yehtxoho me.
21 Kryestu yoh me oyeryatxhe, Khoryenkomo. Kryestu yoh me rma rha amna yeryaha
xarha. Àro wyaro rma keryatxhe, anar me rha ehutwahra kehtxoho menye. Tanoto
me xarha kwahanonkatxownà. 22 Tàmryenon me khutwamohsotxownà. Tokato yàmye,
kàwyanye. Kàhnawonye rma naha, Khoryenkom yokato. Àro hoye ro, karyhe roro harha
kehtxoho komo thutwetxhe.

Okhokanàr komo xehra wehxakonà katxhàrà on ha.

23 Onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, Khoryenkomo nenytxanàr me. Ohyakanye
àtohra harha wexeye. Àsok tawro hana. Rotontok haxa, ahanatanàhràtho kom haryhe mà,
rowya, okhokanàràtho kom haryhe mà. Àro ke, àtohra rma hak wehxan hamà, Koryentu

hona, àkekonà, rowya rma, ahanatanàhpàranye ryehtxoho me, okhokahranye ryehtxoho me.
[24] Ahanatanàhnye komo rma uro, Khoryenkomo yano me. Onà wyaro kanyehnà mak uro. Uro eyuhtxok xaxa mak hampànà, Kryestu hona owyanye xenytxoho me, kanyehnà rma uro. Àsok tawro hana. Kryestu hona xenye ro rma, yaworon me manatxow hamà. Ayakoronomanàr komo xe mak wehxaha. Àro ke khanatanàhyatxow hamà, oyeryehotanàhrà kom horà.

2

[1-2] Okhokanàr komo xehra mak wehxakonà. Àsok tawro hana. Ryeryehotanàhnye ro me manatxhe, omnyamo. Ryeryehotanàhnye komo khokanàr xehra ro mak wehxakonà. Rowya okhokatxhenye rma, uro eryehotanàhtxoko kahra wehxan hamà, owyanye. Àro ke, onà wyaro àkekonà, rowya rma. Àhyakany xarha rotontoko, àkhoketxow hamà, àro ke, àtohra rma hak wehxan hamà, àkekonà.
[3] Àtoko rma rokaryehtanà àmenhoye, ohyakanye. Àsok tawro hana. Ryeryehotanàhnye me tehxorye manatxow hamà. Teryehorye ryehtoko, teryehoryem me rma rha tehxorye manatxhe, omnyam xarha. Rokhokanàr hona mak wenyakonà, owyanye. Àro ke, ohyakanye rotohra ro rma haka, rokaryehtanà àmenhoye. [4] Teryewrye ro mak àmenhoye, ohokonye roseryehokanàr ke. Thenyehra koseryehokekonà, tàrataxe ro, okukuru komo yanhàn hoko. Àro wyaro rowya àmenhontoko rma, okhokanàr komo xehra rma wehxakonà. Oxenye rma haxa ryehtxoho hutwanàr xe haxa wehxakonà, owyanye.

Okukuru kom hoko towahke harha ehtxoko katxhàrà on ha.

[5-9] Rokaryehtan àmenhoye, owyanye okukuru komo hanatanàhtoho me, tanhàn hoko ehxahotho rma hanatanàhtoho me. Àsok tawro hana. Okukmanàr komo xe wehxakon hamà. Royuknye ro me oyehtxoho komo rma hutwanàr xe wehxakon hamà. Noro ryhe, atxke tehtoko, àkhokano yeryey hamà. Urohnà rma, omnyam haxa okhoketxkonà. Omerorohra rma, okukuru kom marma, nekhoketxkon hatà, noro yanhàn hoko. Àro hoko rma, teryewrye ro àmenhonàr xehra mak wehxaha. Noro màhanatanàhtxownà hatà. Okukuru komo rma, thenyenohnà komo rma, noro hanatanàhtxownà hatà. Àna ha tkahorye harha naha. Àhanatanàhpàra harha ehtxoko. Towahke harha ehtxoko, noro hoko. Eryehotanàhtxok harha, tekhokaxemà ro me rma haxa esnàr hona. Àro ke, noro xan me osonyhotxok harha, àwya. Àro wyaro àkehe, owyanye, teryewrye ro.
[10] Noro hoko towahke harha oyehtokonye, towahke rma rha wehxaha, uro xarha. Noro hoko rma, towahke harha wehxaha, Kryestu nenyàr me, oyowakryenàr kom horà, [11] karymahranye Satanasà ymo yesnàr horà. Àsok tawro hana. Toto hoko ewakhàra rma kesnàr komo xe nay hamà, noro ymo. Àro wyaro karymanàr komo xe nay hamà. Àro wyaro noro ymo yehutwatxho thutwetxow hamà.

Tàroakne hona haxa àtoye katxhàrà on ha.

[12] Àro ke, Koryentu hona àtohra wexeye. Tàroakne hona haxa àtoye. Àrwo yonyhorunu yokarymaxe, Kryestu yokarymaxe, àtoye, àsna. Khoryenkomo rwonà yonytxanàr xe rma haxa nehxatxkonà, àton komo. Thenyehra nekarymahekonà, Kohkomo, rowya.
[13] Koseryehokekon mak ha, Txetu ehxera esnàr ke. Rowtà rma yonyhera wehxakonà, àto. Àro ke, onà wyaro àkekonà, àwyanye. Àten hamà àkekonà. Maseknonya yamtar hona haxa komokye.

Kryestu yokarymatxho rma thoxnyemà wyaro ohxe nay hamà katxhàrà on ha.

[14] Ohxe xaxa manay hamà, kehe amna, Khoryenkomo wya. Àsok tawro hana. Amna yanye ro me nay hamà, noro ha. Àsok hana natxow ha, waha kom ha. Tàwyanye anar komo yarymatxhe, naryatxow hamà, toto komo nenyàr me. Tànarymatxhàr me nenyhetxow hamà. Àro wyaro rma rha, amna yaryaha, Khoryenkomo. Tànarymatxhàr me, toyuknye

ro me rma, amna yaryaha, amna yoh me Kryestu yesnàr ke, noro yoh me xarha amna
yesnàr ke. Henta kom amna yehtok hana, Kryestu yokarymahehe, amna wya.
Toto komo wya Kryestu yonytxatxho ryhe, thoxnyemà wyaro ohxe rma haxa naha.
15 Amna wya Kryestu yokarymatxho rma, thoxnyemà wyaro ohxe nay hamà, Khoryenkomo
wya. Àsok hana natxow ha, amna yonytxany kom ha. Anar komo, tonyhoryexem me
natxow hamà. Anar komo, tanàhnohsom me natxow hamà. 16 Anar komo, tàwyanye
enytxatxhe rma, tanàhnohsom me rma natxhe, eyukhura tesnàr kom ke mak ha. Anar
kom haxa ryhe, tàwyanye enytxatxhe rma, karyhe roro harha natxhe, tàwyanye eyuknur
ke mak ha. Omeroron komo nenytxanàrà rma, ohxe rma haxa naha, thoxnyemà wyaro
mak ha.
Onok komo ryhe, tahoxet kom hoye ro Kryestu yokarymetxowà, toto komo wya.
Ehxera ro mak natxow hamà. 17 Yaworohra Khoryenkomo rwonà yokarymetxhe, anar
komo, thenyenohnà komo rma. Tonytxanàr komo xe natxhe, toto komo wya, omeroron
komo wya. Àro ke, yaworohra nekarymetxhe, àwyanye tonytxanàr kom horà. Nyamoro
wyarohra mak amna naha. Yaworon me haxa amna nekarymehe. Khoryenkomo
nànyaketxho me ryhe amna nekarymehe. Noro nenyàr me amna nekarymehe, Kryestu
yoh me amna yesnàr ke.

3

Àmenhosahotho yoho rma haxa ohxe naha Khoryenkom yokato nyeryetxho katxhàrà on ha.

1 Àro wyaro roskarymantoko, onà wyaro kahra rma wehxaha. Roywenyeke harha
natxow hamà, Koryentu hon komo, àro ke, koskarymen hamà, àwyanye ohxe rohutwatxho
me, kahra wehxaha. Ohyakanye tàtontokonye, onà wyaro nehutwamohsetxow hamà,
anar komo, hananàhno ynye komo. Tkukuthuyamo karyehtanà yonyhetxow hamà,
owyanye, ohxe thutwanàr kom horà. Àro wyaro rma rha, ohyayenye tàtontokony xarha,
akaryehtan komo yaryatxhe, anar komo hyaka, nyamoro wya ohxe thutwanàr kom
horà. Àro wyaro ehutwamohsohnà ro me wehxaha. 2 Akaryehtan kom hoye rohra ohxe
thutwaxem me wehxaha. Rowya ahananàhàthàyam hoye ro haxa ryhe ohxe thutwaxem
me wehxan hamà. Àsok tawro hana. Rowya ahananàhàthàyam hoye ro, Kryestu
mryenon me manatxow hamà, omeroron komo nhutwanàr me. Àro ke, akaryehtan komo
yarhàra wehxaha, anar komo wya ryehutwamohsonàr horà. Tàwyanye oyonyetokonye
rma, ohxe rohutwetxow hamà, omeroron komo. Rohnawo rma khutwetxhe xarha,
ronhananàhàthàyam me.
3 Kryestu karyehtan me xarha manatxhe, omnyamo. Àro wyaro rma ketxownà, uro ha,
rowya ahananàhrà kom ke mak ha. Toto nmenhotho mehra mak manatxhe. Khoryenkom
yokato nmenhotho me haxa manatxhe, tehxemà ro yokato nmenhotho me mak ha.
Amnyehra, toh hoko ryhe tàrwonà menhoy hatà, Khoryenkomo, Moyses heno komo
hyaka. Amnye rma haxa ryhe, toh hokohra, oyowan kom hok haxa tàrwonà menhoye,
Kryestu karyehtan me oyehtxoho menye.
4 Àro ke, onà wyaro kany me wehxaha, Khoryenkomo wya. Apa y, rowya
thananàhàthàyam hoye ro ryhe, omryenon me natxhe, nyamoro ha, àro wyaro àkehe,
Kryestu yano me mak ha, kany me wehxaha, àwya.
5 Rahoxet hoye rohra mak ketxownà, Kryestu mryenon me harha. Tàywero ryehtxoho
hoye ro ryhe, Kryestu mryenon me harha nehtxownà, kahra ro mak wehxaha. Kho-
ryenkomo ryhe, ahananàhnye kom me ryeryeye. Noro yahoxet hoye ro ryhe ketxownà,
Kryestu mryenon me harha.
6 Noro rma, tanoto me ryeryeye, tàrwonà yokarymany me ryehtxoho me. Amnyehra,
tàrwonà menhoy hatà, Moyses heno komo hyaka, nyamoro heno yweronàhyamanàr
horà. Àmenhosahohnàtho rma yokarymany me wehxaha. Noro yokato nyeryetxho
haxa yokarymany me wehxaha. Àwya romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha
wehxaha katxho rma yokarymany me wehxaha, noro yano me mak ha. Àsok tawro

hana. Àmenhosahotho ryhe kwayehketxow hamà, eyukhura kesnàr kom ke. Khoryenkom yokato haxa ryhe, karyhe roro harha keryatxhe.

7 Àsok hana nehxakon ha, àmenhosahotho ha, kwayehkanyetho komo rma. Toh hoko àmenhosah me nehxakon hatà. Ohxe rma nehxakon hatà. Tàwya àmenhontoko rma, ehonomnà me xaxa nosonyhoy hatà, Khoryenkomo, Moyses heno wya. Àro hoye ro tawasnye rma haxa nehxakon hakahpa tà, noro heno yompatarà. Onkaxnyo yeryakonà rma haxa mak hatà. Empatarà yonyhera ro mak nehxatxkon hatà, Ehsayewyana heno komo, àwya tonkaxnyàr kom ke hatà. Mexe nyhe txko ehxah me nosomtatkay hakahpa harha tà.

8 Àrotho yoho rma haxa ohxe naha, Khoryenkom yokato nyeryetxho. Àmenhosahotho hoko texetxhàr yoho rma haxa, ehonomnà me xaxa nosonyhehe, Khoryenkomo, kàwyanye, tokato wya ohxe kenyàr kom ke mak ha. 9 Tanàhnohsom me manatxhe hampànà kany me nehxakon hamà, àmenhosahotho. Àrotho hoko rma, ehonomnà me xaxa nosonyhoy hatà, Khoryenkomo. Àro yoho rma haxa, ehonomnà me xaxa nosonyhen hamà, kàwyanye. Àsok tawro hana, ronenyhoryetxho me harha manatxhe kany me tesnàr ke hamà. 10 Àrotho ryhe, ohxehra harha naha, kàwyanye. Àrotho hoko rma, ehonomnà me xaxa Khoryenkomo yonyhera harha tehxatxow hamà. Àsok tawro hana. Noro nenyhoryetxho me harha kehtxoho kom hok haxa ryhe, ehonomnà me xaxa noro tenyatxow hamà. 11 Àrotho rma, ehonomnà me Khoryenkomo yonyhothàrànhàràtho rma, tosomtatkaxem me nehxakonà. Khoryenkomo nenyhoryetxho me kehtxoho kom haxa ryhe, osomtatkahra ro mak naha ha. Àro ke, àrotho yoho rma haxa, ehonomnà me xaxa Khoryenkomo yonyhen hamà.

12 Khoryenkomo wya konyhoryetxho kom hona ro rma haxa wehxaha. Àro ke, oseryehpàra ekarymany me wehxaha. 13 Moyses heno haxa ryhe nosompatanyohomtoy hatà, Ehsayewyana heno komo yoseryehrà ke. Nosompatanyohomtoy hatà, osomtatkanàrà yonyhera ehtxoho menye.

14-16 Akàhpàra mak nehxatxkon hatà, Ehsayewyana heno komo, tàhnawonye. Akàhpàn me rma netxownà hatà, Khoryenkomo, tàrwon hutwahra ehtxoho menye. Àmenhosahotho rma yonyatxhe haryhe. Uhutwahra rma natxhe. Moyses heno yompatarà yonyhera nehtxownà heno hatà, osompatanyohomtonàr ke. Àro wyaro rma rha, noro heno nmenhotho hutwahra rma natxhe, osompatanyohomtosaho wyaro tesnàr kom ke, tàhnawonye akàhpàra tesnàr kom ke. Kryestu marma ryhe, takàhso harha keryatxhe. Kohkom hona harha kàwyanye xenyetoko, Khoryenkomo rwonà thutwetxhe harha.

17 Àme rye rma nay hamà, Kohkom yakoro, Khoryenkom yokato. Kohkom yokato yoh me kehtokonye, onà wyaro katxho mehra harha tehxatxhe. Àmenhosahotho yawo ro mpàn ehtxok ha katxho mehra harha tehxatxhe. 18 Kàwyamo ryhe, osompatanyohomtosaho wyarohra harha tehxatxhe. Ekato me rma, Kohkomo tenyatxhe. Ehonomnà me xaxa noro tenyatxhe. Kàwyanye xenyetoko rma, anar me harha tehxatxhe. Noro wyaro nyhe tehxatxhe, ohxe nyhe, ehonomnà me nyhe, kàwyanye noro yonyàr ke mak ha. Àro wyaro rma keryatxhe, Kohkomo, Khoryenkom yokato rma.

4

Yaworon xaxa wekarymehe oseryehpàra rma katxhàrà on ha.

1 Khoryenkomo wya, romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, katxho rma yokarymany me wehxaha. Rohnàn yawo tehtxoho hoye ro ryhe, ekarymany me ryeryeye, Khoryenkomo. Àro ke, towankaryhe rma haxa wehxaha.

2 Uro ryhe, yaworo haxa wekarymehe. Anar kom haxa ryhe, yaworohra Khoryenkomo rwonà yokarymetxhe. Tonytxany komo rma yonkuhtetxhe ha. Atxke mak natxhe. Atxke ehxaho rma, yaworo oskarymahra rma natxhe ha. Oskeno rma nekarymetxhe haryhe, yaworohra mak ha. Nyamoro wyarohra mak wehxaha. Yaworon xaxa wekarymehe,

oseryehpàra rma, toto komo wya, omeroron komo wya. Tàhnawonye yaworo tehutwantokonye rma, onà wyaro tawro xe wehxaha, ronytxany komo wya. Yaworo nekarymen hamà, mosonà, tawro xe wehxaha, àwyanye. Àro wyaro tawro horà rma, yaworon xaxa wekarymehe, Khoryenkomo nenyàr me.

3 Anatoko àro wyaro kahra natxow hana, ronytxany kukuru komo. Yaworo nekarymen hamà kahra natxow hana. Àsok tawro hana, tanàhnohsom me tesnàr kom ke hamà. 4 Khoryenkomo yoyuknyehnà komo rma nyamoro ha. Tàhnawonye enhun komo wyaro texem me natxhe, yaworon hutwahra ehtxoho menye. Àro wyaro neryatxhe, Satanasà ymo, Khoryenkom xanhàn kom yohà ymo. Nyamoro rma, awaràn wawo rma natxhe. Àrwo yonyhorunu hutwahra rma natxhe. Ehonomnà me xaxa Kryestu yonyhera rma natxhe. Khoryenkomo wyaro rma rha, ehonomnà me xaxa naha, noro ha.

5 Àsok hana nay ha, àrwo yonyhorunu, ronekarymanàrà. Kohkom me naha, Txesusu Kryestu, katxho me rma naha. Rowya ekarymantoko, urohnà rma, noro haxa, wekarymehe. Rohoko rma, onà wyaro haxa àkehe. Ayanoto kom me wehxaha, Txesus yanoto me ryesnàr ke mak ha, àkehe, owyanye. 6 Àsok tawro hana, Khoryenkomo wya rawasmenàr ke hamà. Amnyehra awasànà yakàhtoy hatà, Khoryenkomo. Tawanye roro rma ehtoko, tawasnye harha hak nahko kekon hatà. Noro rma, rohnawo rawasmeye. Ehonomnà me xaxa nosonyhoye, rowya. Kryestu rma yonyhoye, rowya. Rowya Kryestu yonyàr ke ryhe, ehonomnà me xaxa Khoryenkomo uhutwekonà. Àro rma yokarymany me wehxaha, toto komo wya. Àro wyaro rma rawasmeye, Khoryenkomo, rohnawo.

Teryewhamnohsomà ro me Pawru yoskarymatxhàrà on ha.

7 Àro wyaro ehonomnà xaxa hutwany me wehxaha. Ekarymany me xarha wehxaha. Ehonomnà me xaxa noro yehtxoho, enyhoru ro wyaro nay hamà, uru wyaro, ehetàhpenyeno wyaro. Uro haxa ryhe, anhà wyaro wehxan hamà, oryenà wyaro, yukryeka kahsaho wyaro. Anhà wyarono rma yanotomaye, Khoryenkomo, tahoxetà rma yonyhonàr horà, toto komo wya onà wyaro tawro horà, mosonàhnà, Khoryenkom haxa, ehonomnà me xaxa nay hamà, tawro horà, àwyanye.

8 Ryeryehokanye ro me natxhe, toto komo. Rarymahra mak natxhe, Khoryenkomo wya rakoronomanàr ke. Toseryehokaxemà ro me wehxaha, rohnawo. Khoryenkom hona ro mak wehxaha, oseryehokatxehkahra ryehtxoho me. 9 Ryeryewhamnohnye ro me natxhe, anar komo. Rohutwahkahpàra mak naha, Khoryenkomo. Rotahetxhe, anar komo, ryehurkatxho me. Rowayehkahra mak natxhe, Khoryenkomo wya rokurunhonàr ke. 10 Tan tehtoko, twayehkaxem me nehxakon hamà, Txesusu. Àwayehpànà ro me mak naha, noro ha. Noro wyaro rma rha twayehkaxemà ro me wehxaha, àwayehpànà ro wyaro rma rha ryehtxoho me. 11 Tano roro rma ryehtoko, twayehkaxemà ro me wehxaha, Txesus yanoto me ryesnàr ke mak ha. Khoryenkom yano me àro wyaro wehxaha, onà wyaro tonyxem me ryehtxoho me, àwayehpànà ro wyaro tonyxem me ryehtxoho me. Twayehsom me rma ryehtoko, àwayehpànà ro wyaro ronyhen hamà, Khoryenkomo, toto komo wya.

12 Àro wyaro teryewhamnohsomà ro me wehxaha, uro, twayehso ro. Omnyamo ryhe, ronhananàhàthàyamo rma, àwayehpànà ro me manatxhe. Karyhe roro harha manatxhe, ohnawonye.

13 Àsok hana nmenhoy ha, amnyehran heno. Onà wyaro nmenhoy hatà, Khoryenkom karyehtan yawo.

Khoryenkom hona wenyeye, àro ke, koskarymaye. Àro wyaro nmenhoy heno hatà, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke mak hatà. Noro heno wyaro, Khoryenkom hona xenye ro me rma rha wehxaha, uro xarha. Àro ke, toskarymaxemà ro me rma rha wehxaha. 14 Àsok tawro hana, onà wyaro rowya uhutwanàr ke mak ha. Txesusu yanàmye, Khoryenkomo. Kohkomo yanàmnyenhàrà rma, uro xarha ranàmyaha hampànà, Txesusu wyaro rma rha. Omnyam xarha ayanàmyatxhe hampànà. Uro xarha, omnyam xarha, omeroro rma karyatxhe hampànà, tàhyaka rma.

15 Àsok hana wehxan ha. Teryewhamnohsomà ro me wehxan hamà. Oyowakryenàr kom
horà ryhe, àro wyaro wehxaha, thenyenohnà komo rma yowakryenàr horà. Towakryexem
me nyhe thenyenohnà komo yesnàr xe wehxaha, thenyehra rma haxa àwyanye onà wyaro
tawro horà, ohxe xaxa nay hamà Khoryenkomo tawro horà, àwyanye, thenyenohnà komo
wya.

Ronenyehtorà rma hona ro wehxaha katxhàrà on ha.

16 Àro wyaro rakoronomehe, Khoryenkomo. Àro ke, towankaryhe rma haxa wehxaha.
Rohunutho natanàhnohyan hamà, twayehsom me ryesnàr ke. Rohnaw haxa ryhe,
emahona ro tonyhoryexem me nyhe wehxaha. 17 Mexehra naha, ryeryewhamnohtoho,
meya rorohra mak ha. Àro hoye ro, ohxe roro rma haxa wehxaha, amnye ha. Amnye
ohxe ryehtxoho rma, meya roro rma haxa naha, ryeryewhamnohtohotho wyarohra mak
ha. 18 Àsok tawro hana. Amnye ohxe ryehtxoho yonyhera rma hak wehxan hamà.
Ronenyehtorà rma hona ro mak wehxaha. Àsok tawro hana. Denyàr komo ryhe, mexehra
naha. Tosomtatkaxem me naha. Denyehtorà rma kom haxa ryhe, osomtatkahra ro mak
naha ha. Meya roro rma haxa mak naha ha.

5

Towankaryhe rma haxa wehxaha rowayehrà hoko katxhàrà on ha.

1 Àro ke, towankaryhe rma haxa wehxaha. Àsok tawro hana, rowya onà wyaro uhut-
wanàr ke mak hamà. Amnye anar me harha mpàn naha ha, rohunu. Tano rma ryehtoko,
tanhàntaxem me nay hamà, wato txko wyaro. Rowayehnàtoko, nanhàntatàhken haxa
hamà. Amnye haxa, anar me harha mpànà naha ha, rohunu, nàmno wyaro. Toto
nyeryetxho mehra mak naha. Khoryenkom nyeryetxho me haxa naha. Kahe yawo mpànà
naha ha, osomtatkahnà ro me mak ha. 2-3 Tano rma ryehtoko, kekrawen hamà, rohunutho
yanhàntanàr ke. Anaro yesnàr xe rma haxa wehxaha. Àsok hana tewomumtetxow ha.
Tewomumtetxow hamà, anyempera kesnàr kom hona. Àro wyaro rma rha anaro rohun
yawo ryesnàr xe rma haxa wehxaha. Kahe yawono rma yawo ryesnàr xe wehxaha,
ehàmra ryesnàr hona. 4 Àsok tawro hana. Onàtho yawo roro rma ryehtoko, kekrawen
hamà, teryewhamnohsom me rma haxa ryesnàr ke. Ehàmra ryesnàr xehra mak wehxaha.
Enyhoru yaw haxa ryesnàr xe wehxaha. Àro yaw ryehtoko, ehxera harha nay hamà,
twayehsomàtho. Àwayehpànà ro haxa ryhe, tehxemà roro me naha. 5 Àro wyaro kesnàr
kom horà ryhe, konyhoryetxownà, Khoryenkomo. Noro rma, tokato yàmye, kàwyanye,
àwayehpànà ro me harha kehutwatxho menye.

6 Àro ke, towankaryhe roro rma haxa wehxaha. Onà wyaro ryhe kehutwehe. Tano
roro rma ryehtoko, rohunutho yawo roro rma ryehtoko, Kohkomo hyawohra rma hak
wehxan hamà. 7 Àsok tawro hana. Noro yonyhera rma hak wehxan hamà. Noro hona mak
wenyaha, tano rma hak ryehtok mak ha. 8 Towankaryhe rma haxa wehxaha, rowayehrà
hoko. Rohunutho yawohra haxa ryesnàr xe wehxaha, Kohkomo hyawo ryehtxoho me.

9 Noro yeryehotanàhrà xe roro rma haxa wehxaha. Rohunutho yawo rma ryehtoko,
rohunutho yawohra ryehtok xarha, noro yeryehotanàhrà xe roro wehxaha. 10 Àsok
tawro hana, khutwamohsonye ro kom me noro yesnàr ke hamà. Noro hyaka tàtetxhe
hampànà, Kryestu hyaka rma, àwya khutwamohsonàr kom horà. Ohxe kehtxohotho komo
hutwamohsehe hampànà. Atxke kehtxohotho kom xarha hutwamohsehe hampànà. Àsok
hana tehxatxow ha, tano rma kehtokonye, khunuthuyam yawo rma kehtokonye, ohxe
hana, ohxehra haxa hana. Àro wyaro rma rha nehemehe hampànà, noro ha, kàwyanye,
towenyxa nye. Ohxe kehtxohotho komo yehemehe hampànà. Ohxehra kehtxohotho kom
xarha yehemehe hampànà, Kryestu.

Toto komo xe tehtxoho hoye ro wayehye Kryestu katxhàrà on ha.

11 Àro wyaro khutwamohsony kom me mpànà naha ha, Kohkomo. Noro hona mpànà
tenytxe ha. Khutwamohsony kom hona rowya xenytxoho hoye ro wekarymehe, toto

komo wya, yaworo xaxa màken hamà tawro horà, àwyanye. Toto yeryehotanàhnye mehra rma, yaworon me haxa uro wekarymehe. Àro wyaro yaworon me rohutwehe, Khoryenkomo. Àro wyaro yaworon me rohutwanàr xe wehxaha, owyany xarha. Ohnawonye yaworo oyehutwantokonye, onà wyaro tawro xe wehxaha, owyanye. Yaworon me xaxa nay hamà, Pawru, tawro xe wehxaha. Àro wyaro kahra kat manatxowà, rohoko.

12 Okukuru komo ryhe, àro wyaro kahra natxow hatà. Tàwyanye toto yonyetoko, ehonomnà me noro yehtxoho hutwanàr xe natxow hamà, nyamoro ha. Tàhnawo ohxe ehtxoho hutwahra mak natxhe ha. Onà wyaro kahra mak wehxaha. Koskarymen hamà, àwyanye ohxe rohutwatxho me, kahra mak wehxaha. Yaworon me uro wekarymehe, àkehe mak ha, owyanye onà wyaro tawro horà, yaworon me xaxa nay hamà, Pawru, tawro horà. Àro wyaro owyanye tawro ke, nyamoro manwekyatxow hamà. Yaworon mehra nay hamà, Pawru, kany komo rma manwekyatxow hamà.

13 Thenyehra rma haxa roskarymantoko, onà wyaro màketxow hana. Tàywenyeken me nay hamà, ketxow hana, okukuru komo, rohoko. Tàyweron me haxa naha, ketxow hana, anar komo. Àsok tawro hana. Tàywenyekeno wyaro roskarymantoko, onà wyaro tawro xe wehxaha, owyanye. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, thenyehra tàwya Pawru yowakryenàr ke, tawro xe wehxaha, owyanye. Tàywerono wyaro haxa roskarymantoko, àro wyaro rma koskarymehe, thenyehra oyowakryenàr kom horà.

14 Àsok tawro hana, rowya roxe rma haxa Kryestu yehtxoho hutwanàr ke hamà. Àro hoye ro noro wekarymehe xaxa mak hampànà, toto komo wya, rowya onà wyaro uhutwanàr ke. Toto komo xe tehtxoho hoye ro wayehye, Kryestu, omeroron komo yonyhoryenàr horà. Noro wayehnàtoko rma, omeroron komo wayehrà yonyakon hamà, Khoryenkomo, àwayehpàra harha ehtxoho menye. 15 Àro wyaro kesnàr kom horà wayehye. Àwayehsahonhàrà rma, nasanàmye harha. Àro hoye ro àwayehpàra harha tehxatxhe. Àwayehpànà ro me ketxownà, eryehotahra harha kehtxoho menye, teryehotanàhnye ro me haxa kehtxoho menye.

Kryestu yoh me toto yehtoko anar me harha nay hamà katxhàrà on ha.

16 Amnyehra, rowya toto yonyetoko, yaworohra noro wenyakonà. Ehonomnà me naye, ehonomnà mehra kat naye, àkekonà, toto kom hoko. Àro wyaro rma rha Kryestu wenyakonà, toto komo wyaro rma rha. Amnye rma haxa ryhe, anar me harha toto komo wenyaha, rowya roxe rma haxa Kryestu yehtxoho hutwanàr ke. Kryestu xarha wenyaha, anar me harha.

17 Kryestu yoh me toto yehtoko, anar me harha nay hamà. Amnyehra tehutwatxhàràtho hokohra harha nay hamà. Anar me harha nehutwen hamà.

Tànàhnàn me harha ketxownà Khoryenkomo katxhàrà on ha.

18 Àro wyaro anar me harha keryatxhe, Khoryenkomo. Noro rma, tànàhnàn me harha ryeryeye, Kryestu wayehrà ke. Ekarymany me xarha ryeryeye. Tànàhnàn me harha ketxownà, Kryestu wayehrà ke, kanye ro me ryeryeye, toto komo wya. 19 Àsok tawro hana. Kryestu wayhàthàr hoye ro, tànàhnàn me harha toto komo yeryaha, Khoryenkomo. Anhà komo rma yeryaha, tànàhnàn me harha. Atxke manatxhe hampànà kahra harha naha, àwyanye. Àro wyaro ekarymanye ro me ryeryeye, toto komo wya.

20 Àro ke, Kryestu yanoto ro me wehxan hamà. Noro yano me ro rma wekarymen hamà. Onà wyaro àkehe, toto komo wya. Kryestu yano me ryhe, onà wyaro xaxa mpànà àkehe ha, owyanye. Noro hona harha xenytxoko, Khoryenkom nàhnàn me harha oyehtxoho menye, àkehe, àwyanye. Àro wyaro rowya ekarymanàr ke ryhe, toto komo yanyekyan hamà, Khoryenkomo, tàhyaka.

21 Kryestu yanhànà, ehxera ro mak nehxakonà. Atxke harha noro yonyeye, Khoryenkomo, atxke konyherany harha tehtxoho me, tànenyhoryenàr me harha kehtxoho menye. Kryestu yoh me kehtokonye, Khoryenkomo nenyhoryetxho me tehxatxow hamà.

6

Onà wyaro ryexetxhàràtho hoye ro ohxe kosonyhoy hamà katxhàrà on ha.

1 Àro wyaro Khoryenkomo yakoronomanye ro me wehxan hamà. Noro yakoronomanye
rma, onà wyaro xaxa mpànà àkehe ha, owyanye. Khoryenkomo newakryetxho me
manatxow hamà. Noro hnànkahra ro mak ehtxok hampànà, àkehe, owyanye. Noro
newakryenàr me roro rma ehtxok hampànà, àkehe, owyanye. 2 Àsok tawro hana. Onà
wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo, tkaryehtan yawo.
Owyanye uro ewakryeko katxhe rma, àro rma ho kowakryetxownà. Owyanye uro
enyhoryeko katxhe rma, àro rma ho konyhoryetxownà.
Àro wyaro rma nkekon hatà, Khoryenkomo, tkaryehtan yawo. Àsok tawro hana. Amnye
rma kowakryeny kom me nay hamà. Àro ke, mexehra noro hona tenyatxow hamà,
àramampàra rma àwya konyhoryetxho menye.

3 Onà wyaro kahra ro mak ehtxoko, rohoko. Yaworon mehra nekarymen hamà, kahra ro
mak ehtxoko. Àsok tawro hana. Onà wyaro tkahoryehra nay hamà. Atxke naha, Pawru,
àro ke, Kryestu hona xenyhera wehxaha, tkahoryehra nay hamà, yaworon me ryesnàr ke.

4 Àsok hana ohxe natxow ha, Khoryenkom yanoto kom ha. Nyamoro wyaro, ohxe rma
rha kosonyhoye, uro xarha. Onà wyaro ryexetxhàràtho hoye ro, ohxe kosonyhoy hamà,
Khoryenkom yanoto me. Omeroro enàmnye ro me wehxakonà. Ryeryewhamtoho rma
wenàmyakonà, roho rma haxa ohxehra ryehtxoho xarha, tàywenyeke tehxe ro ryehtxoho
xarha wenàmyakonà. 5 Toto komo wya rohpohtxoho xarha, watxa ymo yaka rahryemtx-
oho xarha, toh ke rotahatxho xarha, wenàmyakonà. Tamotohso ro ratamohtxoho xarha,
ànàkhàra ryehtxoho xarha, ànyahpàra ryehtxoho xarha, wenàmyakonà. Àro wyaro
enàmnye ro me ryexetxhàràtho hoye ro, ohxe kosonyhoy hamà, Khoryenkom yanoto me.

6 Onà wyaro ryehtxoho hoye ro xarha, ohxe kosonyhen hamà, noro yanoto me,
anhà hokohra ro mak ryehtxoho hoye ro rma, Khoryenkom yehutwatxho hutwany me
ryehtxoho hoye ro xarha, ohsànàhpàra ryehtxoho hoye ro xarha, towahke ryehtxoho
hoye ro xarha, Khoryenkom yokato yoh me ryehtxoho hoye ro xarha, toto xe xaxa
ryehtxoho hoye ro xarha, 7 yaworon xaxa yokarymany me ryehtxoho hoye ro xarha,
Khoryenkom yahoxet yano me ryehtxoho hoye ro xarha, àro wyaro ryehtxoho hoye ro
rma, ohxe kosonyhen hamà, Khoryenkom yanoto me. Noro nenyhoryetxho me ryhe,
tahoxerye rma haxa wehxaha, rohnawo, anhà hona ryekurunhonàr horà, anhà yarymanàr
hoko xarha ryesnàr horà.

8 Ehonomnà me nay hamà, mosonà, ketxhe, anar komo, rohoko. Norohnàtho me nay
hamà, ketxhe xarha, anar komo, rohoko. Atxke naha, ketxhe, anar komo. Ohxe naha,
ketxhe xarha, anar komo, rohoko. Àro wyaro anar me rha tawro hoye ro, Khoryenkom
yanoto me kosonyhen hamà. Onkuhtono ynye me ronyatxhe, anar komo. Onkuhtono
ynye me tonyxemà rma, yaworon me rma wehxaha. 9 Noro hutwahra ro mak wehxaha,
ketxhe, anar komo, rohoko. Ànhutwahtor komo rma, omeroron komo nhutwanàr me
wehxaha. Twayehsom me ronyatxhe, anar komo. Twayehsom me tonyxemà rma,
àwayehpàra rma wehxaha. Ranàhnohyatxhe, anar komo. Rowayehkahra mak natxhe
ha. 10 Tekhokaxemà ro me ronyatxhe, anar komo. Tekhokaxemà ro me tonyxemà rma,
teryehorye roro rma wehxaha. Ewakryehnà ro me ronyatxhe, anar komo. Ewakryehnà ro
me tonyxemà rma, thenyenohnà komo wewakryehehe, Khoryenkomo wya. Àkatxhomnà
ro me ronyatxhe. Àkatxhomnà ro me tonyxemà rma, tkatxhonkemà wyaro rma wehxaha,
tkatxehkaxe ro, Kryestu newakryetxho me ryesnàr ke.

Rohnàn yawo rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

11 Koryentu hon komo y, ronàhnàn komo y, koskarymatxehkano, owyanye, ohnàn kom
yawo rma haxa ryesnàr ke. 12 Oxenye rma haxa wehxaha, thenyehra rma haxa mak ha. Àro
hoye ro koskarymatxehkehe, owyanye.

Omnyam haxa, roxehra manatxow hamà. Roxe rma manatxhe haryhe, atxke txko mak
ha. [13] Rohnàn yawo rma haxa ehtxoko, ohnàn kom yawo rma haxa ryehtxoho wyaro mak
ha. Àsok tawro hana. Àro wyaro àken hamà, rohokru me oyesnàr kom ke mak ha.

Enyhoru ro me kehtxoho kom hoko rma haxa tehtxe katxhàrà on ha.

[14] Kryestu mryenonàhnà komo yakoronomanye ro mehra ehtxoko. Àsok tawro hana.
Anhà komo wyarohra ro mak natxow hamà, enyhoru komo. Àro ke, àhyawonye tesnàr
komo xehra ro mak natxow hamà. Awaràn wawon kom yakoro àtohra ro mak natxow
hamà, awasàn hon komo. [15] Àme ryehra ro mak natxow hamà, Kryestu, Satanasà ymo
yakoro. Kryestu hona xenyehnà komo ryhe, noro hona xeny komo wyarohra ro mak
natxow hamà. Àme ryehra ro mak nehutwetxow hamà. [16] Anar komo horyenà ro kuknonà
wyarohra ro mak nay hamà, Khoryenkom mànà. Àto ryehra mak nay hamà. Kàwyamo
ryhe, Khoryenkom màn me tehxatxhe. Tehxemà ro màn me tehxatxhe, kàhyawonye roro
noro yesnàr ke. Àro hoko rma, onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo, tkaryehtan yawo.
Nyamoro wawo roro mpànà wehxaha ha. Àwawonye roro rma konmahyaha. Àhoryenà
ro kom me xaxa mpànà wehxaha ha. Romryenon kom me xaxa mpànà natxhe
ha, nyamoro ha. [17] Onà wyaro nkehe xarha, Kohkomo, àwyanye. Romryenon
kom me manatxhe, àro ke, anar komo hyaye otowtxoko. Àwawonyehra ro mak
ehtxoko, kehe. Eten kom hana atxke nay ha, rowya. Àro hokohra ro mak ehtxoko.
Anhà hokohra oyehtokonye rma, kowakryetxhe xaxa hampànà, kehe, Kohkomo.
[18] Oyàmkom me xaxa mpànà wehxaha ha. Romuru me xaxa mpànà manatxhe ha.
Romsàr me xaxa mpànà manatxhe ha, kehe. Àro wyaro rma nkehe, Kohkomo,
ehonomnà xaxa ymo, tàmryenon komo wya.
Àro wyaro rma nkekon hatà, Khoryenkomo, tkaryehtan yawo.

7

[1] Ronàhnàn komo y, àro wyaro tàwya kowakryetxho komo yokarymay hatà, Kho-
ryenkomo, kàwyanye. Àro ke, tosonyhoryetxe. Eten kom hana atxke keryatxow ha, khun
kom hoye ro kanàhnohnye kom hana, kàhnawonye kanàhnohnye kom haxa hana. Àro
kom hokohra ro mak tehtxe, kosonyhoryenàr kom horà. Khoryenkom hona tenytxe. Noro
hona xenye rma, enyhoru ro me kehtxoho kom hoko rma haxa tehtxe.

Teryehorye rma haxa wehxaha ohokonye katxhàrà on ha.

[2] Rohnàn yaw ehtxoko. Àsok tawro hana. Owàràhyakanyehnà rotho komo rma uro
hamà. Anhà hoko oynyehnà rotho komo rma uro hamà. Oyonkuhtonyehnà rotho komo
rma uro hamà.
[3] Àro wyaro rowya tatoko rma, onà wyaro kahra rma wehxaha. Atxke manatxow hamà,
roxehra oyesnàr kom ke, kahra rma wehxaha. Àsok tawro hana, ohnàn kom yawo rma
haxa ryesnàr ke. Àro wyaro àkano rma. Rowayehnàtoko, ohnàn kom yawo rma wehxaha.
Àwayehpàra rma hak ryehtoko, ohnàn kom yawo rye rma haxa wehxaha.
[4] Thenyehra rma haxa kokarymetxhe, anar komo wya. Ohxe rma haxa natxow
hatà, nyamoro ha, àkehe, àwyanye, ohokonye. Ekhokahra harha wehxaha, ohokonye.
Teryewhamnohsomà rma, teryehorye rma haxa wehxaha, ohokonye. Àsok tawro hana,
rowya oyokaytà komo yonytxanàr ke hamà.
[5] Maseknonya yamtar hona romokàtxhe rma, ohxehra rma wehxakonà. Eryehohra rma
wehxakonà. Thenyehra rma haxa teryewhamnohsomà ro me wehxakonà. Ryeryewham-
nohyatxkonà, Kryestu mryenonàhnà komo. Rohnaw xarha koseryehokekonà, Kryestu
mryenon kom hoko, ohokonye rma. [6] Ryeryehotanàhye mak ha, Khoryenkomo. Erye-
hohnàtho komo yeryehotanàhnye xaxa kax mak naha ha. Noro rma ryeryehotanàhye,
ohyayenye Txetu yomoknàr ke mak ha.
[7] Omoknàr marmahnà ke, teryehorye noro yesnàr ke xarha, teryehorye rma rha
wehxakonà, uro xarha. Àsok tawro hana. Ohokonye rma teryehorye nehxakon hamà.

Noro meryehotanàhtxownà hamà, omnyamo, thenyehra mak ha. Oyokarymatxownà, rowya. Oyonyàr xe rma haxa natxow hatà, kekonà, rowya. Nekhoketxok hatà, thokonye oyekhokanàr ke, kekonà. Ayakoronomanàr xe rma haxa natxow hatà, kekonà, Txetu, rowya, ohokonye. Àro ke, eryehotatàhkaxah me rma haxa wehxakonà.

[8] Owyanye rokaryehtanà yonyetoko, mekhokatxownà hamà. Amnyehra htxero, koseryehokekonà, rowya okhokanàr kom ke. Oseryehokahra harha wehxaha. Àsok tawro hana, rokaryehtan hoye ro oyekhokanàr kom ke, mexehra oyekhokanàr kom ke. [9] Oyekhokatxhàyam hokohra mak keryehotehe. Oyekhokatxhàyam hoye ro, anar me harha ayanhànàthàyamo menytxownà hamà. Àro hoko rma, teryehorye wehxaha, ohokonye. Ekhokaxaho rma, Khoryenkom hona harha menytxownà hamà. Noro yano me mekhokatxownà hamà. Noro rma okhokatxownà hamà, tànewakryenàr me harha oynyàr kom horà. Rokaryehtan hoye ro oyowakryenàr komo xe rma haxa nehxakon hamà.

[10] Àsok tawro hana. Khoryenkom yano me kekhokantokonye, anar me harha kanhànàthàyamo tenyatxow hamà. Àro hoye ro konyhoryetxhe, noro ha. Oseryehokahra harha tehxatxow hamà, kàwyanye anar me harha kanhànàthàyamo yonyetxhe mak ha. Noro yano mehra haxa kekhokantokonye, noro xanhàn komo wyaro rma kekhokantokonye, ohxehra rma haxa tehxatxow hamà, twayehso ro mak ha.

[11] Noro yano me mak mekhokatxownà. Àro ke, ohxe oyesnàr komo xe rma haxa mehxatxkon hamà. Atxke manatxhe katxho mehra harha mehxatxkon hamà. Kwawonye nay hamà, anhà, kany me harha mehxatxkon hamà. Khoryenkomo wya ayanàhnohrà kom hona harha menyatxkon hamà. Ronyàr xe rma haxa mehxatxkon hamà. Rakoronomanàr xe rma haxa mehxatxkon hamà. Tanhàn hokonotho hanatanàhrà xe harha mehxatxkon hamà. Àro wyaro rma ohxe harha oyesnàr komo xe mosonyhetxkon hamà. Atxke manatxhe katxho mehra harha mosonyhetxkon hamà, Khoryenkom yano me oyekhokanàr kom ke mak ha.

[12] Àro wyaro oyesnàr kom horà ryhe rokaryehtanà àmenhoye, ohyakanye. Atxke ehxahotho hokon marmahnà rma àmenhoye. Noro nwàràhyakanàràtho xarha hokon marmahnà rma àmenhoye. Rox harha oyehutwanàr kom hokon haxa ryhe àmenhoye. Àsok tawro hana. Roxan me rma haxa oyehutwanàr komo xe wehxakon hamà, Khoryenkomo nenyàr me mak ha. Àro wyaro harha oyesnàr kom horà ryhe àmenhoye, rokaryehtanà, ohyakanye. [13] Àro ke, teryehorye harha wehxaha, ohokonye, rox harha oyosonyhonàr kom ke.

Uro marmahnà, Txetu xarha, teryehorye rma haxa nay hatà, ohokonye. Àro ke, teryehorye rma haxa wehxaha, teryehorye noro yesnàr ke. Àsok tawro hana, owyanye noro yeryehotanàhrà ke hamà.

[14] Ohxe rma haxa natxhe, Koryentu hon komo, kanyenhàr me wehxakonà, àwya. Yaworo kanyenhàr me uro menyhotxownà hamà, àwya, ohxe oyesnàr kom ke. Àro ke, nawexenak hamà, Pawru, moxam hoko, kahra ro mak nehxakon hamà. Àsok tawro hana. Yaworo xaxa ekarymanye ro me wehxakonà, owyanye. Yaworo rma rha kokarymatxownà hamà, Txetu wya.

[15] Noro ryhe, ohnàn kom yawo rma haxa nay hatà. Àsok tawro hana. Noro meyukyatxkon hatà, omnyamo, omeroro. Ukurunkahnà me noro menyatxkon hatà. Noro yoyukuhtor hona menyatxkon hatà. Àro wyaro oyehtxoho komo hutwahkahpàra nay hatà. Àro ke, ohnàn kom yawo rma haxa nay hatà.

[16] Ohxe roro rma haxa natxow hamà, kany me wehxaha, ohokonye. Àro ke, teryehorye rma haxa wehxaha.

8

Anar komo yowakryenàr hoko ohxe ehtxoko katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, tanon komo hutwanàr xe wehxaha, owyanye. Wekarymaxeny haka, Maseknonya yamtar hon komo rma, Kryestu mryenon komo rma, anato rha tohsamnohsomà ro komo rma. Khoryenkomo newakryetxho me nosonyhetxok hamà. [2] Àsok tawro hana, tàtxenyerun kom hoye tàwyanye thenyehra tàmrà ke.

Teryewhamnohsom me rma haxa nehxatxkenano. Teryewhamnohsomà rma, ohxe rma haxa nosonyhetxoko. Yakehra rma haxa nehxaknan xarha, àkatxho komo. Teryehorye mak nehxatxkenano, thenyehra rma haxa mak ha. Àkatxhomnà rma, thenyehra rma haxa nàmyatxoko, anar komo wya, tàtxenyerun kom hoye, yakenohnà rma hoye. Ukuknomra rma nàmyatxoko. [3] Tano me ronye rma nàmyatxoko. Tàtxenyerun kom hoye nàmyatxoko. Thenyehra nyhe nàmyatxoko, àtxenyerumra tesnàr kom yoho ro. Àro wyaro tàmrà wenyako, àwyanye.

[4] Kryestu mryenon komo yowakryenàr xe rma haxa nehxatxkenan hatà. Ànyahpàn komo rma yowakryenàr xe rma haxa nehxatxkenan hatà. Onà wyaro nketxkenano, rowya. Anar komo wyaro rma rha, nyamoro yowakryenàr xe amna naha, ketxkenano. Amna nàmrà rma maryaha hampànà, owya nyamoro yowakryetxho me, ketxkenano, teryewrye ro, rowya.

[5] Àro ke, àwyanye tàmrà hona ro wehxaknano. Àro hok marmahra ohxe nehxatxoko. Wahoro htxero notàmyatxoko, Kohkomo wya, rowya xarha. Khoryenkom yano me notàmyatxoko, Kohkomo yoyuknye ro me tesnàr kom horà, royuknye ro me xarha tesnàr kom horà.

[6] Àro ke, onà wyaro àkeknano, Txetu wya. Koryentu hon kom wawo oyehtoko, nyamoro màhananàhyatxkonà rma, ànyahpàn komo yowakryenàr hoko, àkeknano, àwya. Nyamoro rma nàmyatxkonà, tàtxenyerun kom hoye. Tàmtàhkahra rma natxhe. Àro ke, àhyakany harha àtok hampànà, owya tàmtàhkany me txetxoho menye, àkeknano, Txetu wya, ohokonye.

[7] Àsok hana manatxow ha, omnyam ha. Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa manatxow hamà. Àro hoye ro, Kryestu hona rma haxa menyatxow hamà. Noro yokarymanàr hoko rma haxa manatxow hamà. Noro hutwany me rma haxa manatxow hamà. Noro hyaka ayatamoknyàr kom hoko rma haxa manatxow hamà. Roxe rma haxa manatxow hamà. Àro wyaro ohxe rma haxa tehxemà rma, onà wyaro xarha ohxe ehtxoko. Anar komo yowakryenàr hoko ohxe ehtxoko.

[8] Àro wyaro rowya tatoko, onà wyaro kahra rma wehxaha. Uro eyuhtxok xaxa mak hampànà, otxenyerun kom hoye tàmtxok xaxa mak hampànà, kahra rma wehxaha. Owakryeno ynyàr hoko anar komo yehtxoho wekarymehe mak ha, owyanye, nyamoro wyaro rma rha ohxe xaxa oyosonyhonàr kom horà, toto komo xe xaxa oyosonyhonàr kom horà.

[9] Àsok tawro hana. Towahke xaxa Txesusu Kryestu yehtxoho muhutwetxow hamà. Oxenye rma haxa Kohkom yehtxoho rma muhutwetxow hamà. Tkatxhonkem kom yoho rma haxa, ehonomnà me xaxa nehxakonà, noro ha. Towahke tehtxoho hoye ro, norohnàtho me harha noteryeye, oyowakryenàr kom horà. Norohnàtho me harha texetxhàràtho hoye ro, ehonomnà me harha oytxownà hamà.

[10-11] Ryehutwatxho hoye ro khananàhyatxhe, otxenyerun kom hoye owyanye tàmrà hok mak ha. Amnyehra màmyatxkonà rma hatà. Ànyahpàn komo yowakryenàr xe rma haxa mehxatxkon hatà. Txenyerun kom hoye tàmtxe, nyamoro yowakryenàr horà, màketxkon hatà. Amnye rma, towenyxa ro àtxemnyehàntatxhe rma, àtàhkahra rma hak manatxow hamà, otxenyerun komo yàmrà hoko. Àro ke àtàhkatxoko. Owyanye àtàhkanàr ke, yaworon me mosonyhetxow hamà. Txenyerun kom hoye tàmtxe, nyamoro yowakryenàr horà, kanyenhàrà rma, yaworon me mosonyhetxow hamà, owyanye àtàhkanàr ke.

[12] Àsok tawro hana. Yakehra otxenyerun kom yehtoko, yakehra rma rha màmyatxow hamà. Yakenohnà yàmnyenhàrà rma, ohxe rma manatxhe, Khoryenkomo wya, yakehra otxenyerun kom yesnàr ke mak ha. Onà wyaro kanye ro me haxa oyesnàr komo xe naha,

noro ha. Txenyerun kom hoye tàmtxe, ànyahpàn komo wya, kanye ro me oyesnàr komo
xe naha. Otxenyerun komo wyaro rma rha, àhoye tàmrà xe naha, owyanye, yak hana,
yakehra haxa hana.
[13] Onà wyaro kahra rma wehxaha. Ànyahpàra tehxe ro tàmtxoko, tànyahke harha
anar komo yehtxoho me, kahra rma wehxaha. [14] Àme rye rma haxa oyesnàr komo xe
wehxaha, anar kom yakoro. Amnye rma, ànyahpàra natxhe, anar komo. Omnyam haxa,
tàtxenyerunke rma haxa manatxhe. Àro ke, àhoye tàmporye naha, owyanye, tànyahke
harha nyamoro yehtxoho me. Anatoko ànyahpàra manatxow hana, omnyamo. Àtoko
rma, tàtxenyerun kom hoye tàmporye naha, anar komo wya, tànyahke harha oyehtxoho
menye. Àro wyaro àme rye oyesnàr komo xe wehxaha, anar kom yakoro. [15] Àme rye
tànyahke kehtxoho kom hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, mana hoko rma.
Thenyehra namuhtxownà hatà, anar komo. Àro rma ho tonahsom me mak nehxakon
hatà. Omerorohra wenahyaha, àhoye àhenyekyaha, katxho mehra mak nehxakon
hatà. Yakehra haxa namuhtxownà hatà, anar komo. Yakehra amuhsahotho
rma, thenyehra rma nehxakon hatà, ahyehpàra harha tehxe ro hatà. Tàwyanye
yakenohnà yonahàtxhe rma, ahyehpàra harha nehxatxkon hatà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àme rye tànyahke nehxatxkon hamà,
thenyehra amuknyenhàyamo, yakehra amuknyenhàyamo xarha.

Pawru wya tànànyaknyàr komo yokarymatxhàrà on ha.

[16] Apa y, ohxe xaxa manay hamà, àkehe, Khoryenkomo wya. Àsok tawro hana, àwya axan
kom me rma haxa Txetu yenyàr ke. Rowyaro rma rha, ayakoronomanàr komo xe rma haxa
nay hatà, noro ha. [17] Rowya, àhyakany harha àtok hampànà, tatoko rma, ohxe ronytxeko.
Àsok tawro hana. Tàtonàr xe rma haxa nehxaknan hamà, ohyakanye, ayakoronomanàr
kom horà. Tano me ro rma ten hatà.
[18] Noro yakoro anaro ànyakyaha, ohyakanye. Kowtà komo rma noro ha. Àrwo yonyho-
runu yokarymany me rma haxa naha. Ekarymany me rma, ohxe noro hutwetxhe, tanon
komo, Kryestu mryenon komo, anato rha tohsamnohsomà ro komo. [19] Ronànyaknyàr
marmahnà, nyamoro nwahanonkatxho xarha, nomokyaha, ohyakanye. Àsok tawro hana.
Nyamoro rma, noro wahanonketxoko, rakoronomany me ehtxoho me. Ànyahpàn komo
yowakryenàr horà, amna wya tànàmàthàyamo yanàr horà, noro wahanonketxoko, rakoro
àtotho me. Àsok tawro hana. Ànàmàthàyamo rma amna naryaha, ànyahpàn komo hyaka.
Àro hoko rma amna naha, nyamoro yakoronomanàr xe amna yosonyhotho me, amna wya
ohxe xaxa Kohkomo yonyhotho me xarha.
[20] Thenyehra nàmyatxoko, Kryestu mryenon komo. Thenyenohnà rma amna naryaha.
Atxke natxhe, Pawru komo, tawro hona amna nenyaha, anar komo wya. Tànanàr kom
hoye tàtxenyerun kom me henyekyatxow hamà, tawro hona amna nenyaha, àwyanye.
Àro ke, anar komo amna naryaha, amna yakoro. [21] Àsok tawro hana. Yaworon me amna
yonyàr xe amna naha, Kohkomo wya, toto komo wya xarha.
[22] Txetu kom yakoro anaro xarha ànyakyaha, ohyakanye. Kowtà komo rma rha noro
xarha. Yake ro noro wanotomaye, anaro rha hoko. Royuknur xe roro rma haxa
nehxakonà. Amnye rma, thenyehra rma haxa royuknur xe nay hatà, tàwya oyokaytà komo
yonytxanàr ke hatà. Àsok tawro hana. Àro hoye ro, ohxe rma haxa natxow hamà kany me
naha, ohokonye.
[23] Txetu muhutwetxowà rma hamà. Rakoronomanye ro me naha. Rowyaro rma rha
thenyehra natamokyaha, ayakoronomanàr kom horà. Kowtà komo ryhe, Txetu yakoron
komo rma, Kryestu mryenon komo nànyaknyàr me natxhe. Anato rha tohsamnohsomà
ro komo nànyaknyàr me natxhe. Nyamoro rma, ohxe xaxa Kryestu yonyhony me natxhe.
[24] Àro ke, owyanye nyamoro yonyetoko, ohxe osonyhotxoko, àwyanye, ànyaknyen-
hàyamo wya xarha, Kryestu mryenon komo wya. Toto komo xan me osonyhotxoko,
owyanye ànyahpàn komo yowakryenàr ke. Yaworo kanyenhàr me uro xenyhotxok xarha.

Àsok tawro hana, nyamoro wya, ohxe rma haxa natxhe, Koryentu hon komo, kanyenhàr me ryesnàr ke.

9

1 Owyanye ànyahpàn komo yowakryenàr hoko rma, àmenhoye rma, uhutwamohsonàr horà. Àro hoko rma, àmenhohra harha wehxan hamà. 2 Àsok tawro hana. Txenyerun kom hoye tàmtxe, nyamoro yowakryenàr horà, kanyenhàr me rma manatxow hatà. Àro wyaro kanyenhàr me kokarymetxhe, tanon komo wya, Maseknonya yamtar hon komo wya. Onà wyaro àkehe, àwyanye, ohokonye. Tàmrà xe natxow hatà, Akaya yamtar hon komo, àkehe, ohokonye. Towenyxa ro txemnyehàntatxownà hatà, tàmrà xe rma, àkehe, àwyanye. Tàwyanye oyonytxatxho kom hoye ro, tàmrà xe rma rha nehxatxoko, tanon komo xarha, ukukuru komo rma, thenyenohnà komo rma.

3 Àro wyaro ohokonye kanyenhàr me, yaworon me ronyàr xe wehxaha, tanon komo wya. Àro wyaro rowya katxhàrànhàr yawo ro rma, tàmtàhkanàr xe wehxaha, owyanye. Onà wyaro tawro xehra mak wehxaha, tanon komo wya. Yaworohra nkeknan hamà, Pawru, tàmrà xehra ro mak natxow hamà, nyamoro ha, tawro xehra wehxaha, àwyanye. Àro ke, kowtà komo ànyakyaha, ohyakanye, owyanye tàmtàhkanàr horà.

4 Amnye uro xarha komokyaha, ohyakanye. Romoknàtoko rma, tanon kukuru komo wekyaha, rakoro. Maseknonya yamtar hon kukuru komo rma wekyaha, rakoro. Tàmtàhkahra rma oyehtokonye, atxke tonyxem me manatxow hamà. Uro xarha, atxke tonyxem me rma rha wehxan hamà. Àsok tawro hana, tàmrà xe rma haxa natxhe kanyenhàr me ryesnàr ke.

5 Àro ke, onà wyaro kehutweknano, rohnawo. Rotohra ro rma haka, rowtà komo ànyakyan hamà, àhyakanye, àkeknano, rowya rma. Àtotxok hampànà, àhyakanye, àkeknano, àwyanye. Tàmrà xe natxow hatà, àro ke, tàmtàhkahoso àtotxoko, àwyanye, romokhàra ro rma haka, àkeknano, àwyanye. Àsok tawro hana. Romoknàtoko, tàmtàhkanyenhàr me rma oyesnàr komo xe wehxaha, rowya anàr horà. Rowya tàmtxok haxa ha katxho hoye rohra rma, ayano me ronye rma tàmrà xe oyehtxoho kom hoye ro haxe ryhe, tàmtàhkanàr xe wehxaha, owyanye.

Oyowakryetxhe ha Khoryenkomo owyanye anar komo yowakryetxho me katxhàrà on ha.

6 Onà wyaro katxho ryhe, yaworo xaxa naha. Yakehra kàwya nat yonamnàtoko, yakehra rma rha eherà thohtyan hamà, katxho rma, yaworo xaxa naha. Thenyehra kàwya enamnàtoko, thenyehra rma rha thohtyan hamà, katxho xarha, yaworo rma rha naha. Àro wyaro rma rha, yakehra owakryeno ynyàr hoko kehtokonye, yakehra rma rha towakryexem me tehxatxhe ha. Thenyehra àhoko kehtokonye, thenyehra rma rha towakryexem me tehxatxhe ha.

7 Owyanye tàmrà hoko rma, ehutwatxoko, omnyamo, towenyxa nye. Oyehutwatxhàr hoye ro tàmtxoko. Ekhokahnà rma tàmtxoko. Tàmrà xehra wehxaha kanyehnà rma tàmtxoko. Anar komo wya tàmtxok xaxa mak hampànà katxho hoye rohra xarha tàmtxoko. Àsok tawro hana. Kàwyanye tàmnàtoko, teryehorye kesnàr komo xe nay hamà, Khoryenkomo.

8 Noro ryhe, oyowakryenye ro kom me naha. Thenyehra rma haxa oyowakryetxhe, towakryetxehkaxem me wehxan hamà kany me oyehtxoho menye, àro hoye ro thenyehra rma rha anar komo yowakryeny me oyehtxoho menye. 9 Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Àsok hana natxow ha, enyhoru kom ha. Ànyahpàn komo yowakryetxow hamà, thenyehra rma haxa mak hamà. Àwyanye owakryeno ytxoho hutwahkahpàra roro rma haxa naha, Khoryenkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

10 Àsok hana kowakryetxow ha, Khoryenkom ha. Nat yàmyan hamà, kàwyanye enamtoho me. Kyur komo xarha yàmyan hamà, kàwyanye tohtoho me. Àro wyaro kowakryeny

komo rma, oyowakryetxhe ha, thenyehra mak ha, owyanye anar komo yowakryetxho me. Owyanye anar komo yowakryentoko rma, oyowakryetxhe xarha, noro ha. Noro wya oyowakryetxhàyam hoye ro, thenyehra rma haxa anar komo mewakryetxow hamà.

11 Àro wyaro towakryetxehkaxemà ro me rma haxa manatxhe, owakryeno ynye ro me rma haxa oyehtxoho menye. Owyanye ewakryetxho komo wekarymen hamà, ànyahpànàtho komo wya. Nyamoro rma, onà wyaro nketxow hamà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxow hamà. 12 Àsok tawro hana. Otxenyerun kom hoye owyanye towakryetxho kom hoye ro, tànyahke harha natxow hamà, Kryestu mryenon komo, ànyahpànàtho komo rma. Àro hoye ro rma rha, ohxe xaxa nay hamà katxho me rma haxa naha, Khoryenkomo, àwyanye, thenyenohnà komo wya.

13 Àro hoye ro rma, ohxe xaxa Khoryenkomo menyhetxow hamà, àwyanye. Àsok tawro hana. Yaworon me mosonyhetxow hamà, owyanye ewakryenàr kom ke. Yaworo xaxa nay hamà, àrwo yonyhorunu, Kryestu yokarymatxho rma, kany me manatxow hamà. Àro yawo ron me mosonyhetxow hamà, owyanye ewakryenàr kom ke mak ha. Kryestu mryenon komo yakoronomanye ro me xarha mosonyhetxow hamà. Àro wyaro yaworon me oyosonyhotho kom hoye ro, onà wyaro nketxow hamà, nyamoro ha, onewakryenàr komo rma. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxow hamà. 14 Ayakoronomanàr komo xe rma haxa natxhe xarha. Ohokonye nàrwonatxhe, Khoryenkom yakoro. Àsok tawro hana, noro wya owakryeno ynye me oynyàr kom ke hamà.

15 Khoryenkomo ryhe kowakryetxownà, tànàmàthàr ke mak ha. Ànàmàthàrà rma, ohxe rma haxa nehxakonà. Ohxe noro yehtxoho rma, ekarymatxehkahnà me rma nay hamà. Ohxe xaxa manay hamà, owya tàmrà ke, àkehe, àwya.

10

Tàyehryenke mak ryeryaha Khoryenkomo rohnawo katxhàrà on ha.

1 Onà wyaro nketxow hatà, okukuru komo, rohoko. Moxe rma tehtoko, towankaryhe rma haxa nay hamà, Pawru, khokonye, ketxow hatà. Towankaryheno rma, teryewrye ro nmenhen hamà. Kàhyawony haxa tehtoko, newankaranan hamà, toseryehrà ke, ketxow hatà, okukuru komo, rohoko.

Uro ryhe, Pawru rma, khananàhyatxhe mak ha. Àsok hana nehxakon ha, Kryestu ha. Towahke rma haxa nehxakon hatà, toto kom hoko. Towahke rma hananàhyatxkon hatà. Noro wyaro tehxemà rma khananàhyatxhe, uro. 2 Onà wyaro rma àkehe hampànà, owyanye, teryewrye ro mak ha. Ohxe harha hak nahtxoko, okukuru komo, rohoko, àkehe. Àsok tawro hana. Ohyawony harha ryehtoko, weyatxow hamà. Eynyàr komo xehra mak wehxaha. Towankaryhe rma haxa ryesnàr xehra mak wehxaha, nyamoro hoko. Towankaryhe mak wehxaha hampànà, ohxehra rma ehtokony mak ha. Àsok tawro hana. Towankaryheno ro me wehxan hamà, Khoryenkom yano me eynye kom me ryesnàr ke mak ha. Àro ke, towankaryheno rma weyatxhe mak hampànà.

Àsok kany me hana natxow ha, nyamoro ha, okukuru komo. Tano me ro rma, anar me rha nehutwen hamà, Pawru, toto komo wyaro rma rha, Khoryenkom xanhàn komo wyaro rma rha, kany me natxow hatà. 3 Yaworohra mak ketxhe. Àsok tawro hana. Toto komo wyaro rma rha, ahoxemra wehxan hamà, uro xarha, toto kaxe. Ahoxemnà rma, waha komo wyaro mak wehxaha. Toto komo yatarymanàrà wyarohra, anhà yarymanàr hok haxa wehxaha.

4 Àro hoko rma, tahoxerye rma haxa wehxaha, Khoryenkom yahoxet yano me mak ha. Toto komo yehrye yarhàra mak wehxaha. Tàyehryenke rma ryeryaha, Khoryenkomo, rohnawo, rowya anhàtho ymo yarymatxho me, tahoxerye tehxemàtho ymo yarymatxho me. 5 Noro ymo yano me atxke nehutwetxow hamà, toto komo. Ehonomnà me nosonyhetxow hamà, noro ymo yano me. Yaworon me Khoryenkom yehtxoho hutwanàr xehra ro mak natxhe ha. Àro wyaro atxke nehutwetxow hamà, toto komo, anhà ymo yano

me mak ha. Nyamoro yehutwatxhàràtho rma warymehe. Anar me harha tehutwaxem me weryatxhe, Kryestu yoyuknye me harha ehtxoho menye.

[6] Noro yoyuhtukanàr xe wehxaha, owyanye, royuknye me oyosonyhonàr kom ke. Owyanye amna oyoyukyaha haxa ha katxhe rma, anar komo àhanatanàhyaha hampànà. Royukhura rma okukuru kom yehtoko, àhanatanàhyatxhe hampànà.

Ahanatanàhnye kom me ryeryeye Kohkomo katxhàrà on ha.

[7] Yaworohra uro muhutwetxow hamà. Yaworo thutwahorye mak wehxaha, owyanye. Yaworo haxa uro uhutwatxoko.

Àsok kany me kat natxowà, okukuru komo. Amna ryhe, Kryestu yanoto me xaxa amna naha, kany me natxow hatà. Onà wyaro hak rohutwatxowà, nyamoro ha. Nyamoro wyaro rma rha, Kryestu yanoto me wehxaha, uro xarha.

[8] Onà wyaro koskarymehe, owyanye. Kohkom yano me ryhe hanatanàhno ynye me wehxaha. Anatoko thenyehra nyhe àro wyaro koskarymen hana. Àro wyaro roskarymantoko rma, yaworon me rma koskarymehe. Yaworohra noskarymen hamà kahra hak nahtxoko, anar komo, rohoko. Ahanatanàhnye kom me ryeryeye, Kohkomo. Ayanàhnohrà kom horàhnà rma, àro wyaro ryeryeye. Oyonyhoryenàr kom horà haxa ryhe, àro wyaro ryeryeye, ahanatanàhnye kom me.

[9] Oyeryehrà komo xehra mak wehxaha. Oyeryehrà kom horàhnà rma, àmenhehe, rokaryehtanà, ohyakanye.

[10] Àsok haxa hana nketxow ha, okukuru kom ha. Teryewrye ro rma haxa nmenhen hamà, Pawru, kàhyakanye, ketxow hatà. Khanatanàhtoho komo rma menhen hamà, teryewrye ro mak ha. Kàhyawony haxa tehtoko, newankaranan hamà. Tàrwonàmporyehra ro mak naha ha, ketxow hatà. [11] Onà wyaro haxa hak rohutwatxowà, nyamoro ha. Ohyawonye ryehtoko, teryewrye ro kàrwonaha, ayakoronye. Ohyawohranye ryehtoko, teryewrye ro àmenhen hamà, ohyakanye. Àro wyaro àmenhonyenhàrà rma, teryewrye ro rma rha kàrwonaha xarha, ayakoronye, ohyawonye ryehtoko.

Kohkomo wya ranotomatxho hokon me marma ehonomnà me wehxaha katxhàrà on ha.

[12] Towankaranyem me wehxan hana, onenyàr kom me. Àsok tawro hana, onà wyaro kahra ryesnàr ke hamà, ehonomnà me tosonyxem komo wyaro rma rha, ehonomnà me wehxaha, uro xarha, kahra ryesnàr ke hamà. Tàywenyek mak natxhe, nyamoro ha. Àsok tawro hana. Tàwyanye ehonomnà me tkukuru komo yonyetoko, onà wyaro nketxow hamà. Noro wyaro rma rha ehonomnà me wehxaha, uro xarha, ketxow hamà. Tàywenyeken kom kax mak natxhe ha.

[13] Uro haxa ryhe, nyamoro wyarohra mak wehxaha. Khoryenkomo yanoto me ryhe, ehonomnà me wehxaha, kany me rma wehxaha, Khoryenkomo wya ranotomanàr ke mak ha. Ranotomanye rma, anar komo hyaka ronyakhera naha. Anar komo hyaka haxa ronyakyaha. Noro wya ranotomatxho hokon me marma, ehonomnà me wehxaha, kany me mak wehxaha.

[14] Noro yanoto me rma, uro htxero komokye, ohyakanye, rowya àrwo yonyhorunu yokarymatxho me, owyanye Kryestu yonytxatxho me. Khoryenkom yanoto me rma komokye, ohyakanye. Àro ke, ehonomnà me tehxorye wehxan hamà, owyanye. Rowya ehonomnà me uro xenytxoko tatoko rma, Khoryenkom yanoto me marma, àro wyaro àken hamà.

[15] Ohyakanye romoknàtoko rma, anar komo nhananàhàtho hananàhpàra wehxakon hamà. Uro htxero komokye, ahananàhsonye. Anar komo yatamoketxhàràtho hokohra rma, ratamoketxhàràtho hok haxa ryhe, onà wyaro kany me wehxan hamà, ohokonye. Ohxe àhananàhsaho rma nyamoro ha, kany me wehxaha, ohokonye, Khoryenkomo wya ranotomanàr ke mak ha.

Anaro rha owto hona rotonàr xe wehxaha. Àsna rotohra ro rma haka, komokyaha xarha, ohyakanye, ahananàhtàkaxenye rma. Kryestu hona nyhe xenyàr xe wehxaha,

owyanye. Royuhtukanàr hona ro wehxaha, owyanye, omeroron komo wya. Àro wyaro
oyexetxhenye rma, uro mànyakyatxow hamà, anar komo hyaka.
16 Meya haxa rotonàr xe wehxaha, anar komo yowto hona, àwyanye àrwo yonyhorunu
yokarymanàr horà. Nyamoro hoko xarha, onà wyaro kahra rma wehxaha. Anar komo
nhananàhàtho komo rma àhananàhyatxoko, kahra rma wehxaha.
17 Onà wyaro kahra mak tehtxe. Rano me ro rma ehonomnà me wehxan hamà, kahra
mak tehtxe. Onà wyaro haxa tkatxe. Kohkomo wya ranotomatxho hokon me marma,
ehonomnà me wehxaha, noro wya ehonomnà me ryenyàr ke mak ha, tkatxe. Àro wyaro
rma rha nkehe, àmenhosahonhàrà. 18 Àsok tawro hana. Kàwya ohxe wehxaha tatoko,
ohxehra rma tehxan hamà. Kohkomo wya, ohxe naha, mosonà, katxho me kehtok haxa
ryhe, ohxe tehxaha.

11

Oyonkuhtonàr kom hona wenyaha anar komo wya katxhàrà on ha.

1 Owyanye roskarymanàrà rma, ohxe enytxatxoko. Tàywenyekeno wyaro koskarymen
hana. Àsok tawro hana, thenyehra ohxe ryehtxoho yokarymanàr ke hamà. Tàywenyekeno
wyaro roskarymantoko rma, uro enytxatxoko rma.
2 Àsok hana tomsàrà yàmyan ha, àyàmà, ànyo wya. Enyhoru rma yàmyan hamà.
Ukukmahnà rma yàmyan hamà, àwya, àhetxe ro me ehtxoho me. Àro wyaro rma rha
omnyamo kàmtxownà, Kryestu wya. Àsok tawro hana, owyanye noro yahohsony me
ryesnàr ke hamà. Àro wyaro noro wahohsoye, owyanye, àhyawono ro me oyehtxoho
menye. Anaro hyaw harha thetxenhàr yehtoko, natakuyan hamà, ànyonhàrà, noro xe
rma haxa tesnàr ke. Àro wyaro rma rha nay hamà, Khoryenkomo, ohokonye. Kryestu
hyaye oyotowrà komo xehra nay hamà. Noro wyaro rma rha, Kryestu hyawono ro me
oyesnàr komo xe wehxaha, uro xarha.
3 Noro hyaye oyotowrà kom hona wenyaha. Àsok hana Efa heno yonkuhtoy ha, Satanasà
ymo, okoy me osonyhosaho ymo. Nenkuhtoy hamà, onkuhtono ynye ro me tesnàr ke.
Àro wyaro rma rha, oyonkuhtonàr kom hona wenyaha, anar komo wya. Anar me harha
oyehutwanàr kom hona wenyaha. Kryestu hona xenyhera harha oyesnàr kom hona
wenyaha. Àsok tawro hana. Noro hona xenye ro me, yaworon me xaxa oyesnàr komo
xe wehxan hamà.
4 Omnyamo ryhe, oyonkuhtony komo menytxetxow hamà. Enytxanàr komo xe rma
haxa manatxow hamà. Anar me Txesusu yokarymetxhe, nyamoro ha. Ànekarymanàr
komo rma, Txesus mehra nay hamà. Ronekarymatxho mehra nay hamà. Anar me
Khoryenkom yokato yokarymetxhe xarha. Ànekarymanàr komo rma, Khoryenkom
yokato mehra nay hamà. Ohnakanye Khoryenkomo nànyaketxho mehra nay hamà. Anar
me àrwo yonyhorunu yokarymetxhe xarha. Ànekarymanàr komo rma, àrwo yonyhorun
mehra nay hamà. Owyanye yaworo xaxa nay hamà katxhàràtho mehra nay hamà. Àro
wyaro anar me nekarymetxhe. Nyamoro rma menytxetxow hamà.
5 Kryestu nànyaknyàrà ro me xaxa amna naha, ketxhe rma haryhe, nyamoro ha.
Nyamoro yosnaka osonyhera mak wehxaha. Esnakany kat wehxano, owyanye. 6 Rowya
ekarymantoko, tàrwonhoryemà ro komo wyarohra kàrwonan hana. Yaworon xaxa
hutwany me mak wehxaha. Àro hutwatxehkanye ro me kosonyhotàhkekon hamà,
owyanye.

Rowya ekarymanàrà ryhe ehemahnà me rma hak nahko katxhàrà on ha.

7 Àrwo yonyhorunu wekarymekonà, owyanye. Khoryenkomo nhutwamohsotho rma
wekarymekonà. Rowya ekarymanàrà yehemahra mak mehxatxkonà. Ehematxok xaxa
mak hampànà, rowya, kahra mak wehxakonà, owyanye. Ohoye rohranye rma, ratamo-
htxoho hoye ro haxa, rotxenyerunu wahohsakonà. Norohnàtho wyaro katamokyakonà,

Khoryenkom yano me ehonomnà me harha oyehtxoho menye. Àro wyaro norohnàtho
wyaro ratamoknyetoko rma, atxke kat wehxakonà, owyanye.
[8] Rowakryetxkonà, anar komo, Kryestu mryenon komo rma, anato rha tohsamnohsomà
ro komo rma. Nyamoro nàmrà rma wahohsakonà, ahananàhrà kom hoko roro ryehtxoho
me. Anar komo katxhotho yany komo wyaro, nyamoro txenyerunutho rma wahohsakonà,
ayakoronomanàr kom hoko roro ryehtxoho me. [9] Ohyawonye ryehtoko, àtxenyerumra
harha wexeye. Àtxenyerumra ryehtoko rma, tàmtxoko, rowya, kahra rma wehxakonà,
owyanye. Àsok tawro hana. Rohoye ro àtxenyerumra harha oyesnàr komo xehra
wehxakon hamà. Omnyamohnà rma, anar kom haxa, rotxenyerunu yàmtxownà. Kowtà
komo rma, Maseknonya yamtar hoye omohxemo komo rma, nàmtxownà, rowya. Àro
wyaro rma wehxakonà, ohokonye. Rotxenyerunu tàmtxoko kahra wehxakonà, owyanye.
Àro wyaro kahra roro rma wehxaha, owyanye. Àsok tawro hana. Rohoye ro àtxenyerumra
harha oyesnàr komo xehra ro mak wehxaha ha.
[10] Yaworo Kryestu yehtxoho wyaro, yaworo rma rha wehxaha, uro xarha, rohnawo. Àro
hoye ro, onà wyaro kany me roro rma wehxaha. Rowya ekarymanàrà ryhe, ehemahnà
me rma hak nahko, kany me roro rma wehxaha, owyanye, Akaya yamtar hon komo
wya. Àro ke, ehemanàr xehra ro mak wehxaha, owyanye. Àsok tawro hana. Owyanye
ehemantoko rma, ehemahnà me rma hak nahko kahra harha wehxan hamà. [11] Rowya
ehemahra ehtxoko tatoko, oxehrany kat wehxano, owyanye. Àna matà, oxenye rma haxa
ryehtxoho hutwehe, Khoryenkomo.
[12] Owyanye ehematxho yahohsàra roro rma wehxaha, anar komo yatàknanàhkanàr
horà. Kryestu nànyaknyàrà ro me amna naha, kany me rma natxhe haryhe, nyamoro ha.
Onà wyaro tawro xe rma haxa natxow hamà. Pawru wyaro amna nekarymehe, owyanye,
tawro xe rma haxa natxow hamà. Àro wyaro tàwyanye tatoko rma, yaworohra nketxow
hamà. Àsok tawro hana, ekarymanàr yehetho xe tesnàr kom ke hamà. Àro ke rowyarohra
natxow hamà.
[13] Àro wyaron komo rma, yaworonohnà me natxow hamà. Yaworohra rma, Kryestu
nànyaknyàrà ro amna ketxow hamà. Tàwyanye, Kryestu yanoto amna tatoko rma,
temarontetxow hamà. Kryestu nànyaketxho me rma nosonyhetxhe haryhe, yaworohra
mak ha.
[14] Àro wyaro natxow hamà, Satanasà ymo yanoto me tesnàr kom ke, noro ymo wyaro
rma rha tesnàr kom ke. Anar me harha nosonyhehe, noro ymo ha. Kahe yawon me harha,
enyhoru ro me harha, awasnawono wyaro harha, nosonyhehe rma haryhe. [15] Àro ke, onà
wyaro kahra ehtxoko, anoto kom hoko. Àna matà, yaworohra màken hamà, àro wyarohra
natxow hamà, kahra ehtxoko, àhokonye. Àsok tawro hana. Noro ymo wyaro rma rha,
ohxe rma nosonyhetxowà rma haryhe mà, anoto komo xarha. Atxke mak natxhe. Atxke
texetxhàyamotho wyaro rma rha, tanàhnohsom me natxhe haxa hampànà, nyamoro ha.

Ohxe ryexetxhàràtho wekarymehe owyanye katxhàrà on ha.

[16] Onà wyaro àkehe xarha. Tàywenyeken noro hamà tawro xehra wehxaha, owyanye,
rohoko. Tàywenyekeno wyaro mak roskarymanàr xe wehxaha, atxke txko mak ha.
Kryestu yanoto me ohxe ryexetxhàràtho yokarymanàr xe wehxaha. Àro wyaro toskary-
maxem komo rma, tàywenyeke tonyxem me natxow hamà. Àro ke, tàywenyeken
noro hamà, màketxow hana, rohoko. Àro wyaro kanye rma, uro enytxatxoko rma,
roskarymantoko. [17] Kohkom yano me koskarymehe, kahra rma wehxaha. Tàywenyekeno
wyaro koskarymehe, àkehe haxa, rowya ohxe ryexetxhàràtho yokarymanàr ke, anar kom
yohon uro tawro ke. [18] Àsok tawro hana. Thenyenohnà komo noskarymetxow hamà.
Ehonomnà ryhe uro, toto komo nenyàr me, ketxow hamà, oskarymanàr komo. Àro ke,
ohxe ryexetxhàràtho wekarymehe, uro xarha, owyanye.
[19] Tàywero rma haxa mosonyatxow hamà, omnyamo. Tàywero tosonyxemà rma,
tàywenyeken komo menytxetxow hamà. Atàknanàhkahrany mak manatxow hamà.

Enytxanàr komo xe roro manatxow hamà, tàywero oyosonyàr kom ke hamà. [20] Àwyanye
amna yoyuknye ro me ehtxoko tatoko rma, menytxetxowà rma hamà. Àwyanye
otxenyerunuthuyamo yahosnàtoko rma, enytxanàr komo xe rma manatxow hamà.
Àwyanye oyonkuhtontokonye rma, menytxetxowà rma hamà. Àwyanye, oyohonye rma
haxa amna naha, tatoko rma, atàknanàhkahranye rma manatxow hamà. Àwyanye
axanomkahnohnàtokonye rma, menytxetxowà rma hamà. [21] Àro wyaro oyherany mak
wehxakonà, uro. Àsok tawro hana, norohnàtho me ryesnàr ke hamà, ehonomnà mehra
owyanye ronyàr ke hamà. Nyamoro yosnaka rma uro menyatxow hamà.

Nyamoro wyaro rma rha, ohxe ryexetxhàràtho wekarymehe, owyanye. Tàywenyekeno
wyaro rma koskarymen hamà. Àsok hana nay ha, ohxe exetxhàyam ha. Àro yoho rma
haxa naha, ohxe ryexetxhàrà. [22] Onà wyaro kany me natxow hatà. Ekmàryewyana komo
rwon yawon uro kany me natxow hatà. Uro xarha, Ekmàryewyana komo rwon yawon me
wehxaha. Ehsayewyana ryhe uro, Khoryenkomo mryenonà rma, kany me natxow hatà.
Uro xarha, Ehsayewyana me rma rha wehxaha. Akmaraw heno yohamàtho ryhe uro, kany
me natxow hatà. Uro xarha, Akmaraw heno yohamàtho me rma rha wehxaha. [23] Kryestu
yanoto ryhe uro, kany me natxow hatà. Nyamoro yoho nyhe, Kryestu yanoto me wehxaha.

Tàywenyekeno wyaro rma haxa koskarymen hamà. Àsok tawro hana, onà wyaro
Kryestu yanoto me ohxe ryexetxhàràtho yokarymanàr ke, rowya. Tamotohso ro kata-
mokyakonà, uro, nyamoro yoho rma haxa mak ha. Yake ro watxa ymo yaka tahryemxem
me wehxakonà. Yake ro tàhpohxem me xarha wehxakonà. Yake ro àwayehpaya
wehxakonà, uro, nyamoro yoho rma haxa mak ha.

[24] Thenyehra rohpohtxownà, Xuknewyana komo, bey bey bey bey bey bey tawro me,
39 me. Anatok xarha, àro wyaro rma rha rohpohtxownà, 39 me rma rha, anatok xarha,
anatok xarha, anatok xarha. 5 me rma, àro wyaro rohpohtxownà, Xuknewyana komo.
[25] Rohpohtxownà xarha, Homayana komo xarha. Wewe ke ryhe rohpohtxownà, nyamoro,
anatok xarha, anatok xarha. 3 me rma, àro wyaro rohpohtxownà, nyamoro ha. Anatoko
toh ke rotahatxownà, roxanhàn komo. Anatoko kanawa ymo heno nerakaye. Yawo
ryehtxohotho rma nerakaye, tuna ymo kwawo. Anaro heno xarha, àro wyaro rma
rha nerakaye, anaro heno xarha, 3 heno rma nerakaye. Ànosah me rma, tuna kwawo
wehxakonà, kohsaya xarha, awasnaw xarha.

[26] Anaro rha owto hona tàtosomà ro me wehxakonà. Àro wyaro tàtosomà rma,
àwayehpaya rma wexeye, yake ro mak ha. Tuna ymo hoye ro, àwayehpaya wexeye, waha
kom hoye ro xarha, Xuknewyana kom hoye ro xarha, Xuknewyanahnà kom hoye ro xarha,
ewakhàra rma haxa owto hon komo yehtxoho hoye ro xarha, ahehnawo onokna bayanyem
komo yehtxoho hoye ro xarha, tuna ymo yekahxematxho hoye ro xarha, yaworonohnà
kom hoye ro xarha, oyowtà uro kany kom hoye ro rma, àwayehpaya wexeye, yake ro mak
ha.

[27] Tamotohso ro katamokyakonà, thenyehra rma haxa. Yake ro ànàkhàra wexeye,
kohsaya. Yake ro katahyehnomaye, ànyahpàra rma, àwokhura rma. Yake ro kàkomsàn-
hamye, àwomumra rma.

[28] Àro wyaro roskarymantoko rma, omerorohra rma koskarymen hamà, owyanye. Onà
wyaro xarha koskarymehe. Thenyehra rma haxa toseryehokaxemà ro me wehxaha,
Kryestu mryenon kom hoko, anato rha tohsamnohsomà ro kom hoko, omeroron kom
hoko. Àhokonye roseryehokatxho rma, roho rma haxa naha, thenyehra mak ha. [29] Àsok
tawro hana. Ukukuru komo rma, ahoxemra ehtokonye, nyamoro wyaro rma rha
ahoxemra wehxaha, uro xarha, àhnàn kom yawo rma haxa ryesnàr ke. Ukukuru komo
rma, tanhàn hokon me texem me ehtokonye, nyamoro wyaro rma rha koseryehokehe,
rohnawo, anhàn kom hoko, thenyehra mak ha.

[30] Àro wyaro rma koskarymano, Kryestu yanoto me xaxa owyanye ronytxoho me. Àro
wyaro roskarymatxhàrà rma, norohnàtho me mak ronyhen hamà. Roskarymantoko
rma, norohnàtho me ronyhonàr xe marma wehxaha. [31] Àro wyaro roskarymantoko rma,

àtemarontahra ro mak wehxaha. Àtemarontahnà me rma rohutwehe, Khoryenkomo. Txesus yàmà rma noro ha, Kohkom yàmà rma. Ohxe xaxa manaha katxho roro me naha, noro ha.

32 Damasku ho ryehtoko, àro yamtar hon komo kayaryet me nehxakon hakahpa, Aryetasà. Noro yano me, owto yoh me nehxakonà, anaro. Kofehnakno rma mok nehxakon ha. Rahosnàr xe mak nehxakon hatà, noro. Àro ke, owto ymo watxan hotarà yonyhetxkon hatà, tanoto komo wya, rotonàr hona. 33 Tkurunhosom me mak wexeye. Owto ymo watxan yowtar yarye ratxownà, roxan komo, Tewexemà ymo yawo tonàhtosom me wexeye, yukryeka hona. Àro wyaro kokahtàmye, Kofehnakno hona.

12

Enyhoru rma haxa yonyhoye Kohkomo rowya katxhàrà on ha.

1 Koskarymeno rma hamà. Roskarymantoko rma, ohxe ronyhera rma manatxow hana. Koskarymehe rma. Àsok hana enyhoru wenyey ha. Rosenyetnàrà wyaro enyhoru wenyey hamà. Kohkomo ryhe nenyhoye, rowya.

2-4 Amnyehra enyhoru yonyhoye, rowya, rosenyetnàrà wyaro mak ha. Amnye rma, 14 me àtxemnyehàntatxhe rma, wekarymehe, owyanye. Tahoxet yano me ranàmye, Kryestu, kahe yaka, meya xaxa mak ha. Khoryenkomo newakryetxho komo yosaka rma ranàmye, rosenyetnàrà wyaro. Àsok hana nehxakon ha, ranàmtoho, tuhnye hana, ekato me haxa hana, àna hana. Khoryenkomo ryhe hutwehe. Àto rma ryehtoko, àrwo wenytxaye. Ohxe rma haxa nehxakonà. Ekarymahnà ro me mak nehxakon hatà. Ekarymahra xaxa mpàn exko ha, toto komo wya, katxho me rma nehxakonà, ohxe rma haxa esnàr ke.

Àro wyaro ryexetxhàràtho hutwantoko rma, onà wyaro àkehe, rowya rma. Urohnà rma, anaro haxa, nasanàmye hamà, àkehe. Kryestu mryenonà rma nasanàmye hamà, àkehe, rowya rma. Àsok tawro hana, ehutwahra ryesnàr ke hamà, rowya anaro hutwanàr ke hamà. Anarohnà rma, uro haxa, kasanàmye mak ha, rosenyetnàrà wyaro mak ha.

5 Àro wyaro ranàmàthàr hok haxa ryhe, koskarymehe. Roskarymantoko rma, ehonomnà ryhe uro kahra rma wehxaha. Norohnàtho me ryexetxhàràtho marma wekarymehe, owyanye. 6 Rowya ehonomnà uro tatok haxa, tàywenyeken mehra rma roskarymanàràtho haryhe, yaworon me rma roskarymanàràtho haryhe. Àro wyaro oskarymahra mak wehxaha. Ehonomnà uro kahra rma wehxaha. Àsok tawro hana. Roskarymatxho hoye rohra rma, ehonomnà me ryehtxoho hutwanàr xe wehxaha, owyanye. Owyanye ohxe ronytxoho hoye ro haxa, ohxe ronytxatxho hoye ro xarha, ehonomnà me ryehtxoho hutwanàr xe wehxaha, owyanye.

7 Tàwya kahe yaka ranàmàtxhe, enyhoru rma haxa yonyhoye, Kohkomo, rowya, thenyehra rma haxa mak ha. Àro hoye ro, ehonomnà me rma haxa kosonyakon hana. Àro ke, ryeryewhamnohye, Kohkomo, eherya wya. Noro yano me rma ryeryewhamnohyakon hamà, Satanas yanoto. Ewekhàrà wya kwothàrà wyaro, teryewrye rma haxa nehxakonà, ryeheryanà. Àro wyaro ryeryewhamnohye, Kohkomo, ehonomnà me rma haxa rosonyàr hona.

8 Àro ke kàrwonàmye, Kohkom yakoro. Ryeheryanàtho towko nyhe, rohyaye, àkaye, teryewrye ro, àwya. Àro wyaro rma rha àkay xarha, àkay xarha, 3 me rma àro wyaro àkaye, Kohkomo wya.

9 Onà wyaro haxa nkekonà, rowya. Àro wyaro rma exko, kekonà. Enyhoruhnu rma, ronewakryenàrà ro me rma manaha. Rowya oyowakryetxho hoye ro menàmyaha, ohxehra oyehtxoho, kekonà. Ahoxemra oyehtoko rma, ohnawo roro rma haxa naha, rahoxetà. Ohnawo rahoxet yehtxoho hutwany me rma haxa manaha, ahoxemra rma oyehtok mak ha, kekonà, Kohkomo, rowya.

Àro ke, roskarymantoko, ahoxemra ryehtxoho wekarymehe. Teryehoryemà rma, ahoxemra ryehtxoho wekarymehe, rohnawo roro Kryestu yahoxetà yehtxoho me. 10 Noro yahoxetà yonyhonàr xe wehxaha. Àro ke, ohxehra ryehtoko, teryehorye rma wehxaha,

àro hoye ro tahoxerye tonyxem me noro yesnàr ke. Teryehoryemà rma, ahoxemra ryehtxoho wenàmyaha. Toto komo wya rowàràhyakatxho xarha, àwyanye ryeryewhamnohtoho xarha, roho rma haxa ohxehra ryehtxoho xarha, tàywenyeke tehxe ro ryehtxoho xarha, wenàmyaha. Àsok tawro hana. Ahoxemra ryehtoko, tahoxerye rma wehxaha, noro yahoxet yano me mak ha.

Kosoxanomkahnohyaha oyowakryenàr kom horà katxhàrà on ha.

11 Tàywenyekeno wyaro koskaryman hamà. Àsok tawro hana, yaworohra owyanye rokarymanàr ke hamà. Ohxe xaxa naha, Pawru, kany me tehxorye manatxhe haryhe. Àro wyaro kahra mak mehxatxkon hatà, rohoko. Norohnàtho me uro menyatxow hamà. Ahananàhnye komo yosnaka uro menyatxow hamà. Kryestu nànyaknyàrà ro me xaxa amna naha, kany komo rma yosnaka uro menyatxow hamà. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Norohnàtho rma, nyamoro yosnakahra rma wehxaha.

12 Awawonye ryehtoko, Kryestu nànyaknyàrà ro me kosonyhekon hamà, owyanye. Yaworon me rma kosonyhekon hamà. Thenyehra teryewhamnohsom me wehxakonà, ohsànàhpàra rma. Àro yonàmnye rma, Khoryenkomo yahoxetà wenyhekonà, owyanye. Onyhoryeno weryakonà. Eryehokano rma weryakonà. Àro hoye ro, Kryestu nànyaknyàrà ro me kosonyhekon hamà, owyanye.

13 Anar komo yosnaka towakryexem me katà mehxatxkonà. Anato rha tohsamnohsomà ro komo rma yosnaka towakryexem me katà mehxatxkonà. Àna matà, nyamoro wyaro rma rha towakryexem me rma haxa mehxatxkonà, rowya ahananàhrà kom ke. On hok marma nyamoro wyarohra mehxatxkonà. Uro ewakryetxoko, rowya ahananàhàtxhet komo rma, kahra wehxakonà, owyanye. Àro wyaro kahra ryehtxoho rma, atxke kat nehxakonà, owyanye.

14 Mexehra komokyaha, ohyakanye. Asako ro omohsahotho rma, komokyaha xarha, mexehra mak ha. Romoknàtoko rma, uro ewakryetxoko kahra rma wehxaha, owyanye. Otxenyerun komo yahosnàr xehra rma wehxaha. Ohxe oyesnàr komo xe haxa wehxaha. Àro ke, uro ewakryetxoko kahra rma wehxaha, owyanye.

Àsok tawro hana. Tàyàm komo yowakryehra natxow hamà, àhokyamo. Tkatxho komo henyekhera natxow hamà. Àyàm kom haxa ryhe, thokyamo yowakryetxow hamà. Nyamoro rma, tkatxho komo henyekyatxow hamà, thokyamo yowakryenàr horà. Àro wyaro rma rha, omnyamohnà, uro haxa, oyowakryenàr komo xe rma haxa wehxaha.

15 Àro ke, kosoxanomkahnohyaha, oyowakryenàr kom horà. Tosoxanomkahnohsomà rma, teryehorye rma wehxaha, ohnawonye ohxe rma haxa oyesnàr kom horà. Oxenye rma haxa wehxaha. Axan komo rma xehra kat manatxowà.

16 Onà wyaro nketxow hamà, okukuru komo. Konkuhtotxownà, Pawru, towakryenàr horà, ketxow hamà. Uro ewakryetxoko kahra nehxakon hamà, yaworo nken hamà, konkuhtotxownà mak ha, towakryenàr horà, txenyerunuthuyamo yanàr horà, ketxow hamà, rohoko.

17 Oyonkuhtohrany mak wehxakonà. Ohyakanye rowya rowtà komo nyaknyetoko, oyonkuhtohranye wehxakonà. Otxenyerunuthuyamo yanàr xehra mak wehxakonà. Oyonkuhtosony katà ànyahtxownà, owyanye. 18 Àtok hampànà, àhyakanye, àkekonà, Txetu wya. Noro yakoro kowtà komo xarha ànyakye. Oyonkuhtotxownà katà, Txetu. Oyonkuhtohrany mak nehxakon hamà. Noro wyaro rma rha oyonkuhtohranye wehxakonà. Àme rye rma amna nehxakonà, ohokonye.

Romoknàtoko kekhoken hana ohokonye katxhàrà on ha.

19 Àro wyaro thenyehra rma haxa koskarymano, owyanye. Onà wyaro màketxow hana. Noskarymeko hxak hamà, khonanye tekurunhonàr horà, màketxow hana. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Khoryenkomo nenyàr me ryhe, àro wyaro koskarymano. Kryestu yohà rma, àro wyaro koskarymano. Ronàhnàn komo y, ohxe nyhe oyesnàr kom horà ryhe, àro wyaro koskarymano.

[20] Àsok tawro hana. Ohxe oyesnàr komo xe wehxan hamà. Anar me mak konyatxow hana, romoknàtoko. Oseryehokahnà me ronyàr xe manatxow hamà. Anar me mak uro menyatxow hana. Toseryehokaxem me uro menyatxow hana.

Àro wyaro anar me kosonytxoho kom hona rma koseryehyaha. Àsok tawro hana. Oyosoytxoho komo wenyan hana. Ayatakuytxoho komo wenyan hana. Othoko ewakhàra oyehtxoho komo wenyan hana. Ayano me ronye rma oyeryehotatho komo wenyan hana. Oyotwàràhyakatxho komo wenyan hana. Othoko atxke orwonàmtoho komo wenyan hana. Owyanye, ehonomnà ryhe uro, moxam yohono, tawro wenytxen hana. Àsok make oyohsamnohtoho komo wenyan hana.

[21] Ohyakany xarha romoknàtoko, kekhoken hana, ohokonye. Tekhokaxem me ronyhen hana, Khoryenkomo, owyanye. Ryekhokanàr hona rma koseryehyaha. Koseryehoken hana, okukuru kom hoko. Àsok tawro hana. Amnyehra atxke nehxatxkon hamà, okukuru komo. Àhoyen komo rma, thenyenohnà komo rma, atxke roro rma natxow hana. Anar me harha tanhànàthàyamo yonyhera rma natxow hana. Amnyehra atxke texetxhàyamo wyaro, atxke roro rma natxow hana. Anaro rha tanhàn kom hoko rma natxow hana. Anaro rha wos hoko rma natxow hana. Woràskomo komo xarha, anaro rha kàrà hoko rma natxow hana. Tweromnà rma, tanhàn kom hoko rma haxa natxow hana. Àro wyaron kom hoko rma koseryehoken hana, ohyakanye romoknàtoko.

13

Atxke rma oyehtokonye khanatanàhyatxhe xaxa mak hampànà katxhàrà on ha.

[1] Asako ro omohsahotho rma, komokyaha xarha, ohyakanye. Hanatanàhno ynye me komokyan hamà. Kàwyanye hanatanàhno ynyàr hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Toto hanatanàhpàra ro rma haka, noro yanhànà yokarymany komo enytxatxoko. 2 me hak nahtxoko, 3 me haxa hak nahtxoko, ekarymany komo. Ehxera ehtokony haxa, noro hanatanàhpàra ehtxoko.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[2] Amnyehra, ohyakany xarha romoknàtoko, onà wyaro àkekonà, atxke ehxemotho komo wya, anar komo wya xarha, omeroron komo wya. Atxke rma oyehtokonye, khanatanàhyatxhe xaxa mak hampànà, àkekonà, owyanye. Àro wyaro rma rha àkehe xarha, amnye rma, ohyawohranye rma ryehtok mak ha. Ohyakany xarha romoknàtoko, khanatanàhyatxhe xaxa mak hampànà, àkehe, àwyanye, atxke ehxemo komo wya.

[3] Onà wyaro màketxow hatà, rohoko. Kryestu yano me katà khananàhyatxowà, noro yano mehra haxa katà khananàhyatxowà, màketxow hatà.

Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Rowya ahanatanàhnàtokonye, noro yano men me rma uro menyatxow hamà. Noro ryhe, ehonomnà me xaxa mpànà nosonyhehe ha, owyanye. Ahoxemnà me osonyhohra ro mak naha ha, owyanye. [4] Yahkotohen ho twayehnàtoko, ahoxemra tonyxem me nehxakon hamà. Khoryenkomo yahoxet yano me mak karyhe roro naha. Noro wyaro rma rha, ahoxemra uro menyatxow hamà. Khoryenkomo yahoxet yano me mak karyhe uro menyatxhe hampànà, noro wyaro rma rha. Rowya ahanatanàhnàtokonye, karyhen me uro menyatxhe hampànà, Khoryenkomo yahoxet yano me mak ha.

[5] Omnyamo rma ehutwatxoko. Kryestu hona rma menyatxowà. Otkukmatxoko. Ohnawohrany kat naye, Txesusu Kryestu. Otkukmaxaho rma, onà wyaro haxa katà màketxowà. Noro mryenon mehra wehxan hamà, màketxow katà.

[6] Amnye, owyanye ronyetoko, àsok màketxowà, rohoko. Kryestu yanoto mehra nay hamà, màketxow katà, rohoko. Àna matà, Kryestu yanoto me nay hamà, mosonà, màketxhe, rohoko. Àro wyaro tawro xe rma haxa wehxaha, owyanye, rohoko.

[7] Rowya ahanatanàhrà kom ke hana, Kryestu yanoto me uro menyatxow ha. Ahanatanàhnye kom me ronyàr xehra mak wehxaha, owyanye. Ohxe oyesnàr komo

xe wehxaha, ahanatanàhpàranye ryehtxoho me. Onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Tanhàn kom hokohra hak nahtxoko. Thanatanàhsom mehra hak nahtxoko, àkehe, àwya, ohokonye. Ahanatanàhpàranye rma ryehtoko, anatoko onà wyaro màketxow hana. Kryestu yanoto mehra nay hamà, mosonà, màketxow hana, rohoko. Àro wyaro owyanye tatoko rma, teryehorye rma wehxaha, ohokonye, ohxe oyehtokony mak ha, ayanhàn kom hokohra oyehtokony mak ha. [8] Àsok tawro hana. Onà wyaro kahra wehxan hamà. Atxke rma ehtxoko, rowya ahanatanàhtoho menye, Kryestu yanoto me owyanye ronytxoho me, kahra wehxan hamà. Àro wyaro rowya tatok haxa, yaworon xaxa yokarymahtoràtho haryhe mà, rowya. Yaworon xaxa yokarymanye ro me mak wehxaha. Àro yokarymahra ryehtok haxa, ahoxemra rorwonàmràtho haryhe mà.

[9] Ohxe xaxa oyesnàr komo xe wehxaha. Ohxe xaxa oyehtokonye, teryehorye rma haxa wehxaha. Ehonomnà mehra owyanye ronyetoko, teryehorye rma wehxaha, ohxe oyesnàr kom ke mak ha. Ohxe nyhe oyehtxoho kom hoko rma kàrwonaha, Khoryenkom yakoro.

[10] Teryewrye ro àmenhon hamà, onà, rokaryehtanà. Ohyawohranye rma ryehtoko, àmenhono. Àsok tawro hana. Ohyawony xarha ryehtoko, teryewrye ro ahanatanàhrà komo xehra wehxan hamà. Àro ke, amnye rma teryewrye ro àmenhono, amnye ahanatanàhpàranye ryehtxoho me. Kohkom yano me ryhe, hanatanàhno ynye me rma wehxaha. Anàhnohno ynyàr horàhnà rma, onyhoryeno ynyàr horà haxa ryhe, hanatanàhno ynye me ryeryeye, noro ha.

Àro rha haxa onà wyaro àkehe owyanye katxhàrà on ha.

[11] Rowtà komo y, àro rha haxa onà wyaro àkehe, owyanye. Ohxe ehtxoko. Oyosonyhoryenàr kom hoko nyhe ehtxoko. Khananàhtxowà, on yawo, rokaryehtan yawo. Àro rma enytxatxoko nyhe. Àme rye rma haxa ehutwatxoko. Osoyhera ro mak ehtxoko. Àro wyaro rma oyehtokonye, ohyawonye roro rma nay hamà, Khoryenkomo. Àsok tawro hana. Osox keny kom me nay hamà, noro ha. Osoyhera keny kom me nay hamà.

[12] Oyohsonàtokonye, atamtxuhkatxoko, osox oyehtxoho kom hoye ro, enyhoru ro me oyehtxoho kom hoye ro xarha.

[13] Ohnàn kom yawo rma haxa natxow hatà, tanon komo, Kryestu mryenon komo, omeroro.

[14] Towahke xaxa nay hamà, Txesusu Kryestu, Kohkomo rma, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye. Oxenye rma haxa Khoryenkom yehtxoho xarha hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye. Noro rye me oynye kom me Khoryenkom yokato yehtxoho xarha hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, omeroron komo wya mak ha.

KARASEYA YAMTAR HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Karaseya yamtar hon komo hyaka katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Txesusu Kryestu nànyaknyàrà ro uro. Totohnà ryhe ronyakye ha.
Toto yano mehra ro mak tàtosomà ro uro. Txesusu Kryestu haxa ryhe ronyakye.
Khoryenkomo ryhe ronyakye. Kyàmkomo rma noro ha. Txesus yanàmnyenhàrà rma noro
ha, àwayehxemo kom waye.
2 Ohyakanye àmenhehe, Karaseya yamtar hon komo hyaka. Kryestu mryenon komo
rma omnyamo, anato rha tohsamnohsomà ro komo rma. Rakoro natxhe, anaro rha kowtà
komo. 3 Onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, Karaseya
hon kom hoko, ohxe txetxoko, kehe amna, àwya, Txesusu Kryestu wya xarha. Kyàmkom
me rma naha, Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Txesusu Kryestu.
4 Tano me ro rma wayehye, tàwya kanhànàthàyamo yowtoho me. Atxke rma haxa
natxhe, toto komo, amnyeno rma komo, yukryeka hon komo. Àro hoye ro tanàhnohsom
me natxhe. Nyamoro wyarohra kehtxoho menye wayehye, Txesusu Kryestu, Khoryenkom
yano me mak ha, kyàmkom yano me mak ha. 5 Onà wyaro katxho roro me hak nahko, noro
ha. Ehonomnà me xaxa naha, katxho roro me hak nahko. Àro wyaro hamà tkatxe.

Anar komo menytxetxok hatà katxhàrà on ha.

6 Koseryehokehe, owyanye anar komo yonytxanàr ke. Àsok tawro hana. Amnyehra àrwo
yonyhorunu menytxatxownà. Onenytxatxhàyamo rma yawo rohra harha manatxow
hatà. Towahke nehxakonà, Kryestu, ohokonye. Àro hoye ro, tàmryenon me awa-
hanonkatxownà, Khoryenkomo. Màhnànketxok mak hatà. Anar komo menytxetxok hatà.
Anar me ahananàhnye komo nyamoro hamà. 7 Àrwo yonyhorunu amna nekarymehe,
owyanye, ketxhe rma haryhe. Yaworohra mak ketxhe ha. Oyeryehoketxow hamà,
tàwyanye anar me ahananàhrà kom ke. Anar me àrwo yonyhorunu yokarymanàr xe
natxhe. Anar me Kryestu yokarymanàr xe natxhe. Yaworohra mak nekarymetxhe,
owyanye.
8 Amna haxa ryhe, yaworo xaxa amna nekarymaye, owyanye. Anar me ekarymany kom
haxa ryhe, tanàhnohsomà ro me hak nahtxoko. Uro ryhe, anar me rowya ekarymantoko,
tanàhnohsom me hak wehxe tawrotho haryhe, rowya. Àro wyaro rma rha àkehe xarha,
kahe yawon kom hoko. Anar me àwyanye ekarymantoko, tanàhnohsom me hak nahtxoko
tawrotho haryhe, rowya. 9 Amnyehra, onà wyaro rma àkekonà, owyanye. Yaworon
xaxa amna nekarymeko, owyanye, àkekonà. Anar me ekarymany kom haxa ryhe,
tanàhnohsomà ro me hak nahtxoko, àkekonà, owyanye. Àro wyaro rma rha àkehe xarha,
amnye rma, owyanye. Tanàhnohsomà ro me hak nahtxoko, àkehe, nyamoro hoko.
10 Àro wyaro rowya tatoko, nyamoro yeryehotanàhrà xehra wehxan hamà. Toto komo
wya ohxe nkehe Pawru tawro horàhnà, àro wyaro àken hamà. Khoryenkomo wya haxa
ryhe ohxe nkehe tawro horà, àro wyaro àken hamà. Toto yeryehotanàhnye me rma
ryehtoko, Kryestu yanoto mehra ryesnàràtho haryhe.

Pawru yoskarymatxhàrà on ha.

11-12 Rowtà komo y, yaworo xaxa mpànà koskarymehe ha, owyanye. Toto hoye rohra
àrwo yonyhorunu wenytxaye. Totohnà ryhe nekarymaye, rowya. Totohnà nhananàhrà
me wexeye. Txesusu Kryestu haxa ryhe nenytxamohsoye, rowya. Nosonyhoye, rowya,
tàwya àrwo yonyhorunu yokarymatxho me. Àro rma wekarymaye, owyanye.
13-14 Atxke ryexetxhàràtho rma muhutwetxow hamà. Khoryenkom hokon me wehx-
akonà, Xuknewyana kaxe. Thananàhsom me rma hak ryehtoko, rohoryen heno komo
rwon yawo roro ryesnàr xe rma haxa wehxakonà. Àro wyaro Khoryenkom hoko roro rma
wehxakonà, rokukuru kom yoho rma haxa mak ha, rohorymampàyem kom yoho rma haxa

mak ha. Atxke mak wehxakon ha. Khoryenkomo mryenon komo weryewhamnohyakonà, thenyehra mak ha. Anàhnohrà komo xe rma haxa wehxakonà.

15-16 Khoryenkom haxa ryhe, buru yonyhoye, rowya. Ronurhura ro rma haka rowa-
hanonkaye, Khoryenkomo. Towahke xaxa tehtxoho hoye ro, tàmryenon me rowa-
hanonkaye, ronurhura ro rma haka. Noro rma, onà wyaro nkay hamà. Romuru wenyhen
hamà, mosonà wya, kay hamà. Àro ke, noro yonyhoye, rowya, noro yokarymany me
ryehtxoho me, Xuknewyanahnà komo nenytxanàr me rowya ekarymatxho me. Rowya
noro yonyetxhe, osonytxahra ro mak wehxakonà, toto kom yakoro. 17 Xerusaryen hon
komo hyaka àtohra wehxakonà. Kohkomo nànyaketxho komo hyaka àtohra wehxakonà.
Roywaho Kohkomo nànyaketxho me nehxatxkonà, nyamoro ha. Àtohra mak wehxakonà,
àhyakanye. Ahehnaka haxa ryhe àtoye. Arakmeya yamtar hona rma àtoye, Khoryenkomo
hyawo ryehtxoho me. Amnye àtoy harha, Damasku hona harha.

18 Mexe rma haxa wehxakonà, àto. 3 me txemnyehàntatxhe, Xerusaryen hona haxa
àtoye. Petru yonyxe àtoye. Noro hyawo rma, 15 me konmahye. 19 Txaku xarha wenyeye.
Kohkomo yowtà rma noro ha. Anar komo Kohkomo nànyaketxho ro komo yonyhera mak
wexeye.

20 Àro wyaro roskarymatxho rma, yaworo xaxa naha, Khoryenkomo nenyàr me.
Àtemarontahra ro mak wehxaha.

21 Taa. Àro wyaro ryexetxhe, àtoy xarha, Serya yamtar hona, Seryeseya yamtar hona
xarha.

22 Ronyhera rma hak nehxatxkonà, Xukneya yamtar hon komo, Kryestu mryenon komo
rma. Anato rha tohsamnohsomà ro komo rma, ronyhera rma hak nehxatxkonà. 23 Rokaytà
marma yonytxetxkon hatà. Onà wyaro nketxkon hatà, toto komo, rohoko. Keryewham-
nohnyenhàyamo ryhe, Kryestu yokarymany me harha naha, ketxkon hatà. Amnyehra,
Kryestu hona xenyhera harha mpànà ehtxok ha kany me nehxakonà, kàwyanye, ketxkon
hatà. Amnye rma, Kryestu hona xenytxoko kany me harha naha, ketxkon hatà, toto komo,
rohoko. Àro wyaro rokaytà yonytxetxkon hatà, Kryestu mryenon komo, Xukneya yamtar
hon komo. 24 Àro ke, onà wyaro nketxkon xarha tà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo,
ketxkon hatà, anar me harha ryesnàr ke mak hatà.

2

Txaku kom yakoro Pawru komo yosonytxatxhàrà on ha.

1 Taa. 14 me txemnyehàntatxhe, àtoy xarha, Xerusaryen hona. Rakoro toye, Bahnakme.
Txetu xarha waràye. 2 Àtok ha, Xerusaryen hon komo hyaka, kekonà, Khoryenkomo,
rowya. Àro ke àtoye, Xerusaryen hon komo hyaka, Kryestu mryenon komo hyaka rma.

Nyamoro yakoro rma amna nosonytxaye. Onà wyaro ryhe àrwo yonyhorunu
wekarymehe, Xuknewyanahnà komo wya, àkekonà, horykomo komo wya, Kryestu
mryenon yonye ro komo wya. Txaku komo rma nyamoro ha, Petru xarha, Xowaw
xarha. Nyamoro marma wya àro wyaro àkekonà, anar komo nenytxahtor me mak ha.
Ohxehra kat wekarymeno, àkekonà, àwyanye. Àro wyaro tokarymahoryehra kat naye,
Xuknewyanahnà komo wya, àkekonà, àwyanye. Anar me nekarymen hatà, Pawru, tawro
hona wenyakonà, àwyanye. Àro ke, ohxehra kat wekarymeno, àkekonà, àwyanye.

3-5 Àto nehxatxkonà, anar komo. Kryestu mryenonà amna ketxkonà rma haryhe,
nyamoro ha. Yaworohra mak àro wyaro nketxkon hamà. Kryestu mryenon kom wawo
tehxoryehra nehxatxkonà. Amna yonkuhtoso nomohtxownà. Amna rwonà yonytxanàr
xe rma nehxatxkon haryhe. Onà wyaro amna nkekonà. Kryestu Txesusu mryenon
me kehtokonye, Moyses heno wya kàyweronàhyamatxhàyam hokohra harha tehxatxhe,
kekonà amna. Onà wyaro haxa ryhe nketxkonà, nyamoro ha. Moyses heno wya
kàyweronàhyamatxho kom yawo ro xaxa mpànà tehtxe ha, ketxkonà. Àro yawo ro rma
rha hak nahtxoko, Xuknewyanahnà komo xarha, ketxkonà. Àna hamà kahra ro mak
amna nehxakon ha, àwyanye. Onà wyaro tawro xe rma amna nehxakonà, owyanye,

Xuknewyanahnà komo wya. Yaworo xaxa nay hamà, àrwo yonyhorunu, àro yawo roro rma tehtxe, tawro xe amna nehxakonà, owyanye. Àro ke, àna hamà kahra ro mak amna nehxakonà, àwyanye. Moyses heno nmenhotho yawo ro hak nahtxoko, Xuknewyanahnà komo, kahra ro mak amna nehxakonà, àwyanye.

Txetu yatanyyokonàr xe nehxatxkon xarha, nyamoro ha, Moyses heno nmenhotho yawo ro harha esnàr horà. Rakoron me nehxakonà, Txetu. Xuknewyanahnà rma mok nehxakonà. Atanyyokok hatà kahra mak nehxatxkonà, horykomo komo, àwya.

6 Onà wyaro katxho me nehxatxkonà, horykomo komo, toto komo wya. Anar kom yoho rma haxa natxhe, Txesus yakorono rotho kom kaxe, katxho me nehxatxkonà. Àro wyaro katxho mehra mak natxhe, Khoryenkomo wya. Àme rye rma haxa tehxatxhe, àwya. Àro ke, onà wyaro kahra wehxaha. Anar kom yoho rma haxa natxhe, Kohkomo yakorono rotho kom kaxe, kahra wehxaha. Nyamoro rma, anar me mekarymen hamà kahra nehxatxkonà, rowya. Onà wyaro haxa ryhe ekarymako, amna yano me, kahra nehxatxkonà.

7-10 Onà wyaro haxa ryhe nketxkonà, amna wya, Bahnakme wya xarha. Àto rye tehxatxow hamà, ketxkonà. Kryestu yanoto rye me rma tehxatxow hamà. Omnyamo ryhe, Xuknewyanahnà komo hyaka màtetxow hamà. Amna haxa ryhe, Xuknewyana komo hyaka amna nten hamà, ketxkonà.

Txaku komo rma mokyam nehxatxkon ha, Petru xarha, Xowaw xarha. Kryestu mryenon yonye ro kom yoh me nehxatxkonà. Khoryenkomo nànyaketxho me nay hamà, Pawru, ketxkon hamà. Àrwo yonyhorunu yokarymaxe ànyahxah me nay hamà, Xuknewyanahnà komo hyaka, ketxkon hamà. Petru nyakye hatà, Xuknewyana komo hyaka. Àro wyaro rma rha Pawru xarha nyakye hamà, Xuknewyanahnà komo hyaka, ketxkon hamà.

Àsok tawro hana. Petru wya ryhe, Xuknewyana komo yowakryehoy hamà, Khoryenkomo. Àro wyaro rma rha, rowya ryhe Xuknewyanahnà komo xarha yowakryehoy hamà. Àro ke, onà wyaro nketxkon hamà, Txaku komo, rohoko. Khoryenkomo nànyaketxho me nay hamà. Xuknewyanahnà komo yowakryexe ànyahxah me nay hamà, ketxkon hamà. Àro ke, onà wyaro nketxkonà, amna wya. Kryestu yanoto rye me rma tehxatxow hamà, ketxkonà.

Onà wyaro nketxkon xarha. Tan natxhe, ànyahpàn komo, àkatxhomnà komo xarha, Kryestu mryenon komo rma. Nyamoro hutwahkahpàra ehtxoko, ketxkonà, amna wya. Àtxenyerun komo tàmpotxoko, Xuknewyanahnà komo wya. Sokhotxoko, amna hyaka, Xerusaryen hon komo hyaka, ketxkonà, amna wya. Nyamoro yowakryeny me rma haxa wehxakonà.

Petru yoyetxhàrà on ha.

11 Taa. Antxeyokeya hona harha àtoye. Àto rma ryehtoko, nomokye, Petru. Noro weyeye, atxke esnàr ke. 12 Xuknewyanahnà kom hoko atxke nehxakonà. Wahoro htxero ohxe nehxakon hakahpa, àhokonye. Nyamoro yakoro rma nasahxemtekonà. Amnye, Xerusaryen hoye nomohtxownà, anar komo. Txaku nànyaketxho komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Moyses heno nmenhotho yawo ro hak nahtxoko, Xuknewyanahnà komo, kany komo rma mokyam nehxatxkonà. Nyamoro wya, atxke manaha, anaro ro kom yakoro ayasahxemtonàr ke, tawro hona nenyakonà, Petru. Àro ke, Xuknewyanahnà kom yakoro asahxemtohra harha nehxakonà. Àro wyaro atxke nehxakonà. Yaworohra nehxakonà. Àro ke weyeye.

13 Yaworohra ehtxoho hoye ro, yaworohra rma rha nehxatxkonà, àton komo, Xuknewyana komo, Kryestu mryenon komo rma. Àro hoye ro rma rha, yaworohra nehxakonà, Bahnakme xarha. Omeroro rma, Xuknewyanahnà kom yakoro asahxemtohra harha nehxatxkonà. Towtà kom yakoro rma asahxemtohra harha nehxatxkonà.

14 Àro wyaro rma wenyatxkonà. Àrwo yonyhorunu yawo ronohnà me harha wenyatxkonà. Àro ke, onà wyaro àkekonà, Petru wya, omeroron komo nenytxanàr

me. Xuknewyanahnà kom yakoro masahxemteknano, àkekonà, àwya. Xuknewyana rma masahxemteknano, akoronye, àkekonà, àwya. Akoronye ayasahxemtontoko, Xuknewyanahnà wyaro rma rha mehxaknan hamà, omoro xarha, àkekonà, àwya. Amnye rma haxa ryhe, onà wyaro kany me harha manaha. Xuknewyana komo wyaro hak nahtxoko, Xuknewyanahnà komo, kany me harha manaha, àkekonà, àwya. Moyses heno nmenhotho yawo ro hak nahtxoko, kany me harha manaha. Àro wyaro kany me tehxoryehra ro mak manaha ha, àkekonà, Petru wya.

Konyhoryehranye nay hamà Moyses heno nmenhotho katxhàrà on ha.

15 Àsok hana tehxan ha. Xuknewyana me konunutoko, Xuknewyanahnà mosonà katxho mehra tehxan hamà. Atxke natxhe katxho komo wyarohra tehxan hamà. 16 Kryestu Txesus hona mak tenyaha, Khoryenkomo nenyhoryenàr me harha kehtxoho me. Onà wyaro kany kax mak tehxaha ha. Moyses heno nmenhotho yawo ro kehtxoho kom hoye rohra konyhoryetxhe, Khoryenkomo, kany kax mak tehxaha ha. Txesusu Kryestu hona kàwyanye xenytxoho hoye ro haxa ryhe konyhoryetxhe, kany kax mak tehxaha ha. Khoryenkomo wya, ronenyhoryetxho me harha manaha katxho me tehxatxhe, Kryestu hona kàwyanye xenyàr ke mak ha. Moyses heno nmenhotho yawo ro kehtxoho kom hoye rohra mak konyhoryetxhe. Moyses heno nmenhotho yawo ro tehtxoho kom hoye ro tosonyhoryexem komo ehxera ro mak natxhe ha.

17 Khoryenkomo nenyhoryenàr me kesnàr komo xe tehxatxow hamà. Àro ke, Kryestu hona tenyatxhe. Àro wyaro àwya konyhoryenàr komo xe kehtokonye, atxke wehxaha kany me tehxatxow hamà. Atxke tehxatxow hamà, Moyses heno nmenhotho yawo rohra kesnàr kom ke, eyuknye menyxehra kesnàr kom ke. Àro ke, konyhoryenàr komo xe tehxatxhe, Khoryenkomo wya, atxke kesnàr kom ke mak ha. Atxke kesnàr komo xehra mak naha, Kryestu. Atxke rma ehtxoko, rowya oyonyhoryetxho menye, kahra ro mak nay hamà.

18 Moyses heno nmenhotho hoye rohra konyhoryetxhe kany me kehtokonye, onà wyaro kahra tehtxe. Moyses heno nmenhotho yawo ro tehtxe, kosonyhoryetxho menye, kahra tehtxe. Àro yawo ro tehtxe tatoko rma, atxke rma tehxatxow hamà, eyuknye menyxehra kesnàr kom ke. 19 Konyhoryehranye nay hamà, Moyses heno nmenhotho. Kanàhnohyatxow haxa hamà, eyuknye menyxehra kesnàr kom ke. Àro ke, Moyses heno nmenhotho hokohra harha tehxatxow hamà. Àro hokohra harha wexeye, uro. Kryestu hona haxa wenyeye, karyhe harha ryehtxoho me, Khoryenkom yoyuknye me harha ryehtxoho me.

20 Yahkotohen ho wayehye, Kryestu. Noro wyaro rma rha, àwayehsaho wyaro wehxaha. Karyhe harha wehxaha. Urohnà ryhe, karyhe wehxaha. Kryestu haxa ryhe, karyhe naha, rohnawo. Tano rma hak ryehtoko, karyhe rma wehxaha, Khoryenkom muru hona rowya xenyàr ke mak ha. Noro rma, rox nehxakonà. Àro ke, tano me ro rma wayehye, àwayehpànà ro me harha ryehtxoho me.

21 Towahke tehtxoho hoye ro ryhe konyhoryetxhe, Khoryenkomo, kany me wehxaha. Àro wyaro kahra mak natxhe, anar komo. Moyses heno nmenhotho yawo ro kehtxoho kom hoye ro tosonyhoryetxhe, kany me natxhe. Àro wyaro tàwyanye tatoko rma, onà wyaro kahra natxow hamà. Towahke tehtxoho hoye ro konyhoryetxhe Khoryenkomo, kahra natxow hamà. Moyses heno nmenhotho hoye ro osonyhoryehra ro mak natxhe. Àro hoye ro kosonyhoryentokony haxa, àtohnawo Kryestu wayehràtho haryhe.

3

Àsok oyehtxoho kom hoye ro Khoryenkom yokato mahohtxownà katxhàrà on ha.

1 Karaseya hon komo y, koseryehokehe, thenyehra, ohokonye. Akàhpàn me harha manatxow hamà. Oyonkuhtetxow hamà, anar komo. Moyses heno nmenhotho yawo ro mpànà ehtxok ha, ketxow hamà, owyanye. Àro yawo ro mpànà atanyyokotxok ha, ketxow

hamà. Àro wyarohra mak wekarymaye, owyanye. Txesusu Kryestu haxa wekarymaye. Yahkotohen hona amoyathosah me noro wekarymaye, owyanye.

[2] Owyanye ronytxatxhe rma, Khoryenkom yokato mahohtxownà. Àsok oyehtxoho kom hoye ro noro mahohtxownà, Moyses heno nmenhotho yawo ro oyehtxoho kom hoye ro katà, Kryestu hona owyanye xenytxoho hoye ro haxa katà. Kryestu hona owyanye xenytxoho hoye ro noro mahohtxownà hamà, owyanye Khoryenkomo rwonà yonytxanàr ke.

[3] Àro wyaro mehtxownà, amnyehra. Khoryenkom yokato yano me enyhoryexah me mehtxownà. Amnye rma haxa ryhe, ayatanyyokonàr komo xe manatxow hatà. Ayatanyyokotho kom hoye ro rma, oyosonyhoryetxehkanàr komo xe manatxow hatà. Àsok tawro akàhpàn me harha manatxowà.

[4] Khoryenkom yokato newakryenàr me rma haxa mehxatxkonà. Oyowakryetxho komo rma, àsok nehxakonà, yaworo katà, yaworohra haxa katà. Oyosonyhoryenàr kom hok harha oyehtokonye, ewakryehnà me rma mosonyatxow hamà. Ewakryexah me mak manatxhe.

[5] Khoryenkomo ryhe, tokato yàmye, owyanye. Tokato yano me rma eryehokano yeryhekonà, owyanye. Àsok oyehtxoho kom hoye ro eryehokano yeryhekonà, owyanye, Moyses heno nmenhotho yawo ro oyehtxoho kom hoye ro katà, Kryestu hona owyanye xenytxoho hoye ro haxa katà. Kryestu hona owyanye xenytxoho hoye ro eryehokano yeryhekon hamà, owyanye tàrwonà yonytxanàr ke.

Akmaraw heno yohamàtho me natxow hamà Khoryenkom hona xeny komo katxhàrà on ha.

[6] Àro wyaro rma rha nehxakon hatà, Akmaraw heno. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, noro heno hoko.

Khoryenkom hona nenyakonà, Akmaraw heno. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo, àwya. Ronenyhoryetxho me harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha, kekon hatà, àwya.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, noro heno hoko. [7] Àro ke, Khoryenkom hona xeny komo ryhe, Akmaraw heno yohamàtho me xaxa natxow hamà.

[8] Onà wyaro kanyenhàr me nehxakon hatà, Khoryenkomo. Xuknewyanahnà komo ryhe, ronenyhoryenàr me harha mpànà natxhe ha, rohona tàwyanye xenyàr ke mak ha, kanyenhàr me nehxakon hatà. Àro ke, amnyehra htxero àrwo yonyhorunu yokarymay hatà, Akmaraw heno wya. Onà wyaro nkekon hatà, noro heno wya. Ohoye ro towakryexem me xaxa mpànà natxhe ha, anaro rha yana komo, omeroron komo rma, kekon hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno wya. Àro wyaro rma nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà.

[9] Àro ke, onà wyaro thutwetxow hamà. Towakryexem me nehxakon hamà, Akmaraw heno, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke mak ha. Noro heno wyaro rma rha towakryexem me natxow hamà, Khoryenkom hona xeny komo, omeroro. Àro wyaro thutwetxow hamà.

Anàhnohpànà ro me harha ketxownà Kryestu katxhàrà on ha.

[10] Anar kom haxa ryhe, tanàhnohsom me mpànà natxhe ha. Onà wyaro kany komo rma nyamoro ha. Moyses heno nmenhotho yawo ro tehtxe, kosonyhoryetxho menye, kany komo rma nyamoro ha. Noro heno nmenhotho yoyuhtukany menyxehra mak natxhe ha. Àro ke, tanàhnohsom me mpànà natxhe ha. Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Moyses heno nmenhotho yawo ro mpànà ehtxok ha. Oyweronàhyamatxho kom yawo ro mpànà ehtxok ha. Eyuhtukatxok mak hampànà, omeroro mak ha. Eyuhtukahra oyehtokonye, tanàhnohsom me mpànà manatxhe ha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [11] Moyses heno nmenhotho hoye ro tonyhoryexem komo, ehxera ro mak natxow hamà, Khoryenkomo wya. Onà wyaro haxa ryhe nkehe, àmenhosahonhàrà.

Khoryenkom hona xeny komo ryhe, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me natxhe, àwya. Nyamoro rma, karyhe roro harha natxhe.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [12] Moyses heno nmenhotho hok haxa ryhe, onà wyaro nkehe.
Eyuhtukatxok mak hampànà, omeroro mak ha, karyhe roro oyehtxoho menye.
Àro wyaro rma nkehe, Moyses heno nmenhotho hoko. Àro yawo ro tehtxahke kehtokonye, kàwyanye eyuhtukanàr hona tenyatxow hamà. Khoryenkom hona xenyhera mak tehxatxow hamà. Kosonyhoryenàr kom hona haxa tenyatxow hamà.

[13] Àro wyaro kehtokonye, tanàhnohsom me tehxatxow hamà, eyuhtukany menyxehra kesnàr kom ke mak ha. Anàhnohpànà ro me harha ketxownà, Kryestu. Anàhnohpànà ro me kehtxoho komo yehemaye, twayehrà ke. Noro ryhe, tanàhnohsom me harha nexeye, tano me ro rma. Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Wewe hoko amposohtoxemotho komo ryhe, Khoryenkomo nanàhnohàtho me natxhe.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Wewe ho twayehnàtoko, Khoryenkomo nanàhnohàtho me nehxakonà, Kryestu, anàhnohpàn me harha kehtxoho menye.

[14] Àro ke, towakryexem me natxhe, Xuknewyanahnà komo, Kryestu Txesusu wayhàthàr hoye ro mak ha. Akmaraw heno wyaro towakryexem me rma rha natxhe. Noro wayhàthàr hoye ro rma rha, Khoryenkom yokato tahohsatxhe. Khoryenkomo wya, rokato wàmyaha owyanye katxhàr me harha tehxatxhe, Kryestu Txesus hona kàwyanye xenyàr ke mak ha.

Tàrwonàmàthàrànhàrà yawo ro Khoryenkomo yexetxhàrà on ha.

[15] Rowtà komo y, toto yoho rma haxa nay hamà, Khoryenkomo. Àsok hana nosowakryetxow ha, toto kom ha. Onà wyaro nken hamà, toto, anaro wya. Kowakryehe xaxa mak hampànà, ken hamà, àwya. Yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owya, anar me kahra ro mak wehxaha, kowakryehe xaxa mak hampànà, kehe. Àro wyaro tàwya katxhe rma, anar me kahra ro mak nay hamà. Anar me uhutwano, oyowakryehra wehxaha, kahra nay hamà.

[16-17] Tàwya kowakryetxho kom hoko rma, toto yoho rma haxa nay hamà, Khoryenkomo. Tàwya kowakryetxhe xaxa mak hampànà katxhe rma, anar me kahra ro mak nay hamà. Àsok tawro hana. Onà wyaro nkekon hatà, noro ha, Akmaraw heno wya. Kowakryetxhe xaxa mak hampànà, kekon hatà. Oyohamàthàr xarha wewakryehe xaxa mak hampànà, kekon xarha tà, noro heno wya. Tàwya oyohamàthàrà tatoko rma, thenyenohnà kom hokohra mak nehxakon hamà. Àro ke, oyohamàthàyamo kahra nehxakonà. Towenyxan hok haxa nehxakon hamà, Kryestu hok hamà. Àro ke, oyohamàthàr xarha wewakryehe xaxa mak hampànà, kekon hatà, Akmaraw heno wya.

Àro wyaro Khoryenkomo rwonàmàtxhe, 430 me txemneyhàntay hatà, mexe rma haxa mak hatà. 430 me txemnyehàntatxhe rma, àyweronàhyamano yeryhoy hatà, Khoryenkomo, Moyses heno wya. Tàwya àyweronàhyamano ynyetoko rma, Akmaraw heno yakoro tàrwonàmàthàrànhàrà hutwahkahpàra rma nehxakon hatà. Onà wyaro kahra mak nehxakon hatà. Romryenon komo yweronàhyamany me harha wehxaha, àro ke Akmaraw heno yakoro rorwonàmàthàràtho yawo rohra harha wehxan hamà, kahra ro mak nehxakon hatà. Akmaraw heno yohamàtho yowakryehra wehxan hamà, kahra ro mak nehxakon hatà. Yaworo xaxa mpànà àkehe ha, kanyenhàr kax mak nehxakon hatà. Anar me kahra ro mak wehxaha, kanyenhàr kax mak nehxakon hatà.

[18] Moyses heno nmenhotho hoye rohra tàmryenon komo yowakryehe, noro ha. Akmaraw heno yakoro tàrwonàmàthàrànhàr hoye ro haxa ryhe newakryetxhe ha. Moyses heno nmenhotho hoye ro tàwya ewakryentokony haxa, tàrwonàmàthàrànhàràtho hoye rohra harha ewakryenàràtho kom haryhe, àwya.

Kàyweronàhyamatxownà Khoryenkomo kàwyanye kanhàn komo hutwatxho me katxhàrà on ha.

[19] Amnyehra àro wyaro nàrwonàmye hatà, Khoryenkomo, Akmaraw heno yakoro, ehamrà hoko. Omokhàra rma hak nehxakon hatà, noro, mexe rma haxa mak hatà.

Khoryenkomo wya, wewakryehe xaxa mak hampànà katxhàrànhàrà rma, omokhàra rma hak nehxakon hatà. Omokhàra ro rma haka kàyweronàhyamahotxownà hatà, Khoryenkomo, Moyses heno wya. Omokhàra ro rma haka tàyweronàhyamaxem me roro rma tehxatxkon hatà. Noro yomokàtxhe, àyweronàhyamahnà me harha tehxatxkon hatà. Karyhe roro harha ketxoho mehranye kàyweronàhyamatxownà hatà. Kàwyanye atxke wehxan hamà katxho me haxa ryhe kàyweronàhyamatxownà hatà, kàwyanye kanhàn komo hutwatxho me hatà, eyuhtukahra wehxan hamà katxho me hatà.

Kahe yawon komo ryhe kàyweronàhyamahotxownà hatà, Moyses heno wya, Khoryenkom yano me mak hatà. [20] Yak nehxatxkon hamà, kàyweronàhyamanyenhàyamo, kahe yawon kom hatà, Moyses heno xarha hatà. Towenyxa mak naha ha, Khoryenkomo. Noro rma nàrwonàmye hatà, Akmaraw heno yakoro. Àro ke, noro rwonàmàthàrànhàrà rma, kàyweronàhyamatxhàyam yoho rma haxa nay hamà.

[21] Tàwya kàyweronàhyamantokonye, anar me ehutwahra ro mak nehxakon ha, Khoryenkomo. Akmaraw heno yakoro tàrwonàmàthàrànhàr yawo ro rma nehxakonà. Tàwya kàyweronàhyamantokonye rma, karyhe roro harha kehtxoho kom hokohra nehxakon hamà. Konyhoryetxho kom hokohra nehxakon hamà. Àro hoko tehtok haxa, anar me kàyweronàhyamanàràtho kom haryhe mà, àwya, àro hoye ro rma kosonyhoryenàràtho kom haryhe mà.

[22] Tàwya kàyweronàhyamantokony haxa ryhe, onà wyaro nkekon hatà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, atxke rma haxa oyesnàr kom ke, kekon hatà. Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, Moyses heno wya, Txesusu Kryestu hona kàwyanye xenytxoho me. Onà wyaro kanyenhàr kax mak nehxakon hatà. Kowakryetxhe xaxa mak hampànà, rohona owyanye xenyetok mak ha, kanyenhàr kax mak nehxakon hatà. Àro ke, Txesusu Kryestu hona xeny komo rma yowakryen hamà, Khoryenkomo.

[23] Kryestu yomokhàra ro rma haka, noro hona xenyhera rma hak tehxatxkon hamà. Àro wyaro rma hak kehtokonye, tàyweronàhyamaxem me rma haxa tehxatxkonà. Kàyweronàhyamatxho komo rma, watxa ymo yawon komo yonye ro wyaro nehxakon hamà, kanhàn komo hutwamohsony me esnàr ke. [24] Bàryekomo hananàhnye komo wyaro xarha nehxakon hamà, khananàhnye kom me esnàr ke. Khananàhyatxkonà, amnye Kryestu hona kàwyanye xenytxoho me, Khoryenkomo nenyhoryenàr me harha kehtxoho menye. [25] Kryestu yomokàtxhe rma, khananàhnye kom mehra harha nay hamà, àrotho. Noro hona haxa tenyatxhe.

Kryestu yoh me harha manatxhe katxhàrà on ha.

[26] Kryestu Txesus yoh me manatxhe, omnyamo, omeroro, noro hona owyanye xenyàr ke mak ha. Àro ke, Khoryenkom hokru me manatxhe. [27] Tuna kwaka mataymomtxownà, Kryestu mryenon uro tawro me. Àro ke, Kryestu yoh me harha manatxhe, noro wyaro rma rha ohxe oyehtxoho menye.

[28] Kryestu yoh me kehtokonye, onà wyaro kahra harha tehxatxow hamà. Xuknewyana uro, Xuknewyanahnà yxak omoro kahra tehxatxow hamà. Anotomahnà ro uro, ehematxhohnà ro me tanotomaxemà yxak omoro, kahra tehxatxow hamà. Kàrà uro, wosà yxak omoro, kahra tehxatxow hamà. Àsok tawro hana. Noro rye me rma haxa tehxatxow hamà, Kryestu Txesus yohà rye me kesnàr kom ke.

Àro wyaro rma manatxhe, omnyamo. [29] Kryestu mryenon me manatxhe. Àro ke, noro wyaro rma rha Akmaraw heno yohamàtho me manatxhe, omnyam xarha. Khoryenkomo wya, kowakryetxhe xaxa mak hampànà katxhàr me rma rha manatxhe.

4

Anotomahnà me harha oytxownà Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[1-3] Onà wyaro àkehe xarha. Kàyweronàhyamatxho kom hoko rma hak kehtokonye, bàryekomo wyaro tehxatxkon hamà. Àsok hana nay ha, bàryekomo ha. Tàyàm peno wayhàtxhe, noro heno katxhotho yoh me harha nay hamà. Ahohsàra rma hak naha.

Horykomo me harha tehtoko, nahohsaha. Bàryekomo me rma hak tehtoko, ahohsàra rma hak naha. Ohxe neryatxhe, anar komo. Bàryekomo yonye ro komo rma nyamoro ha. Àyàm peno nwahanonkatxhàyamo rma nyamoro ha. Umurunhur katxho me henyekyatxhe, àyàm peno yano me. Onà wyaro kanyenhàr me nay hamà, àyàm peno, àwyanye. Horykomo me harha ehtoko, màmyatxhe ha, àwya kanyenhàr me nay hamà, àwyanye.

Àro wyaro rma nay hamà, bàryekomo. Tàyàm peno katxhotho yohà rma, àkatxhomnà komo wyaro rma hak nay hamà. Tanotomaxemà ro komo wyaro rma nay hamà, ehematxhohnà ro komo wyaro rma. Àro wyaro rma rha tehxatxkonà. Kàyweronàhyamatxho kom hoko rma hak kehtokonye, bàryekomo wyaro tehxatxkonà. Tanotomaxemà ro komo wyaro rma tehxatxkonà, toto komo nàyweronàhyamanàr me kesnàr kom ke. Toto komo nhananàhrà ro me rma hak tehxatxkonà. Kryestu nhananàhpàtor me rma hak tehxatxkonà.

4 Buru yomohtoho hutwekon mak hatà, Khoryenkomo. Àsokentok hana nomokyakon ha. Khoryenkomo ryhe, hutwekon hamà. Àtoko rma buru nyakye hatà. Wos yowan yaye nenuruy hatà. Moyses heno nmenhotho hoko texem me nehxakon hatà, Xuknewyana kaxe. 5 Àro wyaro nomokye hatà, tàwya àro hokono rotho komo yonyhoryetxho me, àro hokohra harha ketxoho menye, anotomahnà me harha ketxoho menye. Àro hokohra harha kehtxoho komo yehemay hatà, twayehrà ke. Àro wyaro harha kehtxoho menye buru nyakye hatà, Khoryenkomo, tàwya thokru me harha kenyàr kom horà. 6 Thokru me kesnàr kom ke ryhe, buru yokato nyakye, kàhnakanye. Kàhnawon komo rma, apa y, kehe, Khoryenkomo wya. Noro yano me rma apa y tketxhe, kàwyam xarha, teryehorye rma haxa kesnàr kom ke.

7 Àro wyaro anotomahnà me harha oytxownà, Khoryenkomo. Thokru me harha oytxownà. Àhokru me oyehtokonye, àkatxho yoh me xarha manatxow hamà. Noro newakryenàr me rma manatxow hamà.

Amnyehra oyexetxhàyamotho wyaro harha manatxow hatà katxhàrà on ha.

8 Koseryehokehe mak ha, ohokonye. Amnyehra oyexetxhàyamotho wyaro harha oyesnàr komo xe manatxow hatà. Amnyehra, Khoryenkom hutwahra rma hak oyehtokonye, anaro horyenà ro kom hoko roro rma haxa mehxatxkonà. Nyamoro hoko rma, tanotomaxemà ro komo wyaro mehxatxkon hamà. Khoryenkom mehra mak natxhe, nyamoro ha. Noro yehtxoho wyarohra mak natxhe.

9 Amnye rma Khoryenkom hutwany me harha manatxhe. Àsok haxa hana. Noro newakryetxho me ryhe manatxow hamà. Anar me haxa oyesnàr komo xe manatxow hatà. Amnyehra oyexetxhàyamotho wyaro harha manatxow hatà. Toto komo nhananàhrà me harha manatxow hatà. Tanotomaxemà ro komo wyaro harha oyesnàr komo xe manatxow hatà. Àwyanye ahananàhtoho komo rma, oyonyhoryehranye ro mak naha. Oyowakryehranye ro mak naha. Àsok tawro àro wyaro harha oyesnàr komo xe manatxowà. 10 Xuknewyana komo yweronàhyamatxho hok harha manatxow hatà. Sakmaknu ho yohà ryhe Khoryenkom hok tehxatxow hatà, màketxow hatà. Nuno yahatakatxhe rma, àhoko rma rha tehxatxow hatà, màketxow hatà. Anatoko tasahxemtetxow hatà, anatok xarha tatahyehnometxow hatà, màketxow hatà. Àro wyaro àhok tehxatxow hatà, kosonyhoryetxho meny hatà, màketxow hatà.

11 Koseryehokehe rma haxa, ohokonye. Thenyehra rma haxa katamokye, ahananàhrà kom hoko. Rorwonàmàthàràtho yawo rohra mak manatxow hamà. Àtohnawo rma katamokye hamà, ohyakanye.

Karaseya hon kom hoko Pawru yoseryehokatxhàrà on ha.

12 Rowtà komo y, onà wyaro àkehe, owyanye, teryewrye ro mak ha. Rowyaro harha ehtxoko. Amnyehra, Xuknewyana komo yweronàhyamatxho hoko wehxakonà. Rowya Kryestu yahosàtxhe, àro hokohra harha wexeye. Xuknewyanahnà wyaro harha wexeye.

Owyarony harha wexeye, àro hokohra harha ryesnàr ke. Àro ke, amnye rma omnyam xarha, rowyaro rma rha ehtxoko. Àro hokohra harha ehtxoko.

Amnyehra, awawonye ryehtoko, ohxe rma haxa mehxatxkonà, rohoko. [13] Ekeh me rma haxa wehxakonà, onuhto wya. Àro ke, awawo roronye rma wehxakonà, ekeh me ryesnàr ke. Àro hoye ro, àrwo yonyhorunu wekarymekonà, owyanye. Àro ma owyanye enytxanàrà. [14] Tàxanomkahnohporye wehxakonà, ryeheryanà wya. Roxanomkahnohpàra mak mehxatxkonà. Noro yonytxahra tehtxe, atxke esnàr ke, kahra ro mak mehxatxkonà, rohoko. Ohxe uro menytxetxkonà, owyanye kahe yawon komo yonytxanàrà wyaro, Khoryenkom yanoto komo yonytxanàrà wyaro. Owyanye Kryestu Txesus yonytxanàrà wyaro ryhe, uro menytxetxkonà. [15] Onà wyaro xarha mehxatxkonà, ronenyàr me. Ronuryenàr xe rma haxa mehxatxkonà. Enuryehnà me mak wehxakon hamà. Tonuryexem me ryehtok haxa, oyonuthuyamo yowràtho haryhe mà, owyanye. Àro wyaro roxe rma haxa mehxatxkon hamà. Teryehorye rma haxa mehxatxkonà, awawonye ryesnàr hoko. Amnye rma haxa ryhe, eryehohra harha manatxow hamà, rohoko. [16] Àsok tawro hana. Roxanhàn me harha manatxow hamà, rowya yaworon xaxa yokarymanàr ke mak ha.

[17] Anar me ahananàhtxownà hamà, anar komo. Axan kom me rma nosonyhetxhe haryhe, yaworohra mak ha. Rohyaye oyotowrà komo xe mak natxhe ha, tàxan kom me oyesnàr kom horà. [18] Àxan kom me tosonyhetxow hamà, toto komo wya. Yaworo mak tehxorye tehxatxhe, ohxe esnàr kom horà. Awawonye ryehtoko, axan kom me kosonyhekonà, ohxe oyesnàr kom horà. Awawohrany harha ryehtoko, axan kom me hak nosonyhotxowà, anar komo. Yaworo hak nahtxoko, ohxe rma rha oyesnàr kom horà.

[19] Ronàhnàn komo y, rohokru me manatxhe. Amnyehra teryewrye ro koseryehokekonà, ohokonye, owyanye Kryestu yahosnàr horà. Amnye rma teryewrye ro rma rha koseryehokehe xarha, ohokonye, Kryestu wyaro ohxe roro harha oyesnàr kom horà. [20] Amnye rma awawonye ryesnàr xe wehxaha haryhe. Awawonye ryehtok haxa, towahke harha rorwonàmràtho haryhe. Àsok hana manatxow ha, ohxe hana, ohxehra haxa hana. Ohutwahrany harha wehxan hamà.

Aka heno komo yexetxhàrànhàr hoye kuknonano me ekarymatxhàrà on ha.

[21] Xuknewyana komo yweronàhyamatxho hoko oyesnàr komo xe manatxow hatà. Àro ke, uro enytxatxoko. Nyamoro yweronàhyamatxho hoye, yaworon xaxa uhutwamohsehe, owyanye, Moyses heno nmenhotho hoy mak ha.

[22] Akmaraw heno yexetxhàrànhàrà menhoy hatà, Moyses heno. Àsok hana nmenhoy ha. Onà wyaro nmenhoy hatà. Asak nehxatxkon hatà, Akmaraw muru komo, Esmayew hatà, Esake xarha hatà. Esmayew yonà ryhe, tanotomaxemà ro me nehxakon hatà. Aka rma noro hatà. Esake yon haxa ryhe, anotomahnà ro me nehxakon hatà. Sara rma noro hatà. [23] Toto hun yano me ryhe tà nenuruy ha, Aka mryerà, Akmaraw hun yano me mak hatà. Khoryenkomo rwonàmàthàr yano me haxa ryhe tà nenuruy ha, Sara mryerà.

[24] Nyamoro heno yexetxhàrànhàr hoye, kuknonano me hak wekarymaxe, owyanye. Aka ryhe, Xuknewyana komo kuknon me nehxakonà. Sara haxa ryhe, Kryestu mryenon komo kuknon me nehxakonà. Tanotomaxemà ro me nehxakon hatà, Aka. Àro wyaro rma rha tanotomaxemà ro wyaro natxow hamà, Xuknewyana komo, tàyweronàhyamatxho kom hoko roro rma haxa tesnàr kom ke. Àhoryen heno komo yweronàhyamay hatà, Moyses heno, Senay yàhàn mahotur ho ehtokony hatà. [25] Ahehnawono rma àro hatà, Arakmeya yamtar hono rma hatà. Àro wyaro Moyses heno wya tàyweronàhyamatxho kom hoko roro rma natxhe, Xuknewyana komo, tanotomaxemà ro wyaro mak ha. Àro wyaro rma natxhe, Xerusaryen hon komo, Xuknewyana kom kaxe.

[26] Sara mryerà wyaro haxa ryhe natxhe, Kryestu mryenon komo. Anotomahnà ro wyaro natxhe, tàyweronàhyamatxhàyam hokohra harha tesnàr kom ke. Kahe yawo Khoryenkom yowto hon me natxhe. Xerusaryen yohon onà katxho rma hon me natxhe. [27] Nyamoro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Wos hokru komo wyaro natxhe, romryenon komo. Àhokhura htxero nehxakon hamà, wosà, ànyomra tesnàr ke. Enurhura ro mak nehxakon hamà. Eryewhampàra ro mak nehxakon hamà. Onà wyaro haxa ryhe àkehe, noro hoko. Neryehotehe harha hampànà. Teryehorye harha wehxaha, kehe hampànà, teryewrye ro, thohke harha tesnàr ke. Thenyehra mpànà natxhe ha, àhokyamo. Tànyonyem hokru kom yoho rma haxa, thenyehra natxhe hampànà. Àro wyaro rma rha, thenyehra rma haxa mpànà natxhe ha, romryenon komo. Amnyehra ehxera rma hak nehxatxkonà. Amnye thenyehra harha natxhe hampànà.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

28 Rowtà komo y, Esake wyaro tehxatxhe, kàwyamo. Noro ryhe, Khoryenkomo rwonàmàthàr yano me nenuruy hatà. Kàwyam xarha, noro rwonàmàthàr yano me rma rha, àmryenon me tehxatxhe. 29 Khoryenkom yokato yano me ryhe nenuruy hatà, Esake. Tàyàm hun yano me haxa ryhe nenuruy hatà, Esmayewu. Noro rma, Esake yeryewhamnohye hatà. Àro wyaro rma rha, Kryestu mryenon komo yeryewhamnohyatxhe, Xuknewyana komo. 30 Onà wyaro haxa ryhe nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà.

Ranototho ànyahko ha, kekon hatà, Sara, Aka hoko. Àmryer xarha ànyahko ha, kekon hatà, Akmarawu wya. Akatxhothàr yàmpàra ro mak exko ha, noro wya. Romryerà wya haxa ryhe màmyaha, kekon hatà, Sara, Akmaraw hetxe. Anotomahnà rma mok nehxakon hatà, noro ha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Ewakryehnà me nehxakon hatà, tanotomaxemà mryerà. Àro wyaro rma rha ewakryehnà me natxhe, tàyweronàhyamatxho komo hokono ro komo.

31 Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, rowtà komo y. Aka mryerà wyarohra tehxatxow hamà. Tanotomaxemà mryerà wyarohra tehxatxow hamà. Sara mryerà wyaro haxa ryhe tehxatxow hamà. Anotomahnà mryerà wyaro rma tehxatxow hamà. Àro ke, Xuknewyana komo yweronàhyamatxho hokohra harha tehtxe.

5

Tanotomaxem mehra harha ehtxoko katxhàrà on ha.

1 Xuknewyana komo yweronàhyamatxho yawo ro wehxan hamà kany komo ryhe, tanotomaxemà ro wyaro natxow hamà, àhoko roro rma haxa tesnàr kom ke. Anotomahnà me harha ketxownà, Kryestu, àro hokohra harha kehtxoho menye. Àro ke, onà wyaro kany komo yonytxahra ro mak ehtxoko. Amna yweronàhyamatxho yawo ro ehtxoko kany komo yonytxahra ro mak ehtxoko. Eyukhuranye ro mak ehtxoko. Tanotomaxem mehra harha ehtxoko.

Katanyyokotho kom hoye rohra konyhoryetxhe Kryestu katxhàrà on ha.

2 Onà wyaro nketxow hatà, anar komo, owyanye. Atanyyokotxoko, oyosonyhoryetxho menye, ketxow hatà. Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Pawru ryhe uro. Uro rma, onà wyaro khananàhyatxhe. Ayatanyyokotxhenye, osonyhoryehra rma manatxhe. Katanyyokotho kom hoye rohra mak konyhoryetxhe, Kryestu.

3 Onà wyaro xaxa mpànà àkehe xarha, tatanyyokosom komo wya. Ayatanyyokotxhenye, toyuhtukahorye ro mak naha ha, Moyses heno nmenhotho, omeroro. Eyuhtukany menyxehra mak manatxhe.

4 Onà wyaro rma màketxhe haryhe. Moyses heno nmenhotho yawo ro wehxan hamà, rosonyhoryetxho me, màketxhe rma haryhe. Àro wyaro owyanye tatoko rma, Kryestu hyaye motowyatxow hamà. Konyhoryeny komo hyaye rma motowyatxow hamà. Kowakryenye ro komo hyaye rma motowyatxow hamà.

5 Àsok haxa hana tehxatxow ha. Kryestu mryenon me kehtokonye, konyhoryetxho kom hona ro tehxatxow hamà, Khoryenkomo wya, Kryestu hona kàwyanye xenyàr ke mak ha, Khoryenkom yokato wya kakoronomanàr kom ke mak ha. 6 Kryestu Txesusu ryhe

konyhoryetxhe. Katanyyokotho kom hoye rohra konyhoryetxhe, atanyyokohra kehtxoho
kom hoye rohra xarha. Thona kàwyanye xenytxoho hoye ro haxa ryhe konyhoryetxhe.
Noro hona kàwyanye xenyetoko rma, toto komo xe tehxatxow hamà. Àxenye kehtxoho
komo rma, noro hona xeny me konyhetxow hamà.
7 Owyanye Kryestu yahosàtxhe, yaworon xaxa yawo ro htxero mehxatxkonà. Amnye
rma haxa ryhe, àro yawo rohra harha manatxhe. Àsok tawro hana. Anar me ahananàhtx-
ownà hamà, anar komo. 8 Khoryenkom yano mehra anar me thananàhsom me manatxhe.
Tàmryenon me awahanonkanyenhàyamo rma noro ha. 9 Àsok hana nay ha, yukwar ha.
Twakanonke rye katamaru yeryan hamà, omeroro mak ha. Àro wyaro rma rha naha,
ahananàhtoho komo, nyamoro wya. Anar me thananàhsomà rye me rma haxa manatxhe,
omnyamo, omeroro. Owyanye atxke txko enytxatxhe rma, omeroro àhananàhsah me rma
haxa manatxhe.
10 Onà wyaro haxa ryhe àkehe, uro ha, ohokonye. Tàwyanye ronmenhotho yonyetxhe
rma, anar me uhutwahra ro mak natxhe ha, àkehe, ohokonye. Kohkomo ryhe nako-
ronometxhe, àwyanye ohxe harha uhutwatxho me, àkehe, ohokonye. Anar me ahananàh-
nye kom haxa ryhe, tanàhnohsom me mpànà natxhe ha. Àsoken kom hana anar me
ahananàhyatxow ha, ehonomnà kom hana. Nyamoro rma, tanàhnohsom me mpànà
natxhe ha.
11 Rowtà komo y, rowya ekarymantoko, atanyyokotxok hampànà kahra wehxaha. Àro
wyaro rowya tatok haxa, ryeryewhamnohpàtoràtho haryhe, Xuknewyana komo wya.
Ryeryewhamnohyatxhe mak ha, onà wyaro rowya ekarymanàr ke. Yahkotohen hona
amoyathosahonhàrà konyhoryetxhe, àkehe. Àro wyaro tawro yonytxanàr xehra ro
mak natxhe, nyamoro ha. Atanyyokotxok hampànà, oyosonyhoryetxho menye, tatok
haxa rowya, ronekarymanàr xe harha esnàràtho kom haryhe mà. 12 Atanyyokotxok
hampànà kany komo ryhe, oyeryehoketxow hamà. Oyotokonàr komo xe natxow hamà.
Omnyamohnà, nyamoro haxa yotokonàr xe wehxaha haryhe, tatawtàhkaxe ro yxak mak
ha.

Oyowtà yanoto me ehtxoko katxhàrà on ha.

13 Rowtà komo y, tàmryenon me awahanonkatxownà, Khoryenkomo, anotomahnà ro me
rma oyehtxoho menye. Onà wyaro kahra mak ehtxoko. Rano me ro rma hak keryehotaxe,
anotomahnà me ryesnàr ke, kahra ro mak ehtxoko. Onà wyaro haxa ehtxoko. Osoxe rma
haxa ehtxoko. Osox oyehtxoho kom hoye ro, oyowtà yanoto me ehtxoko, omnyamo ro rye
rma. 14 Àsok hana nay ha, Moyses heno nmenhotho ha. Omeroro rma, osox ehtxoko katxho
me rma nay hamà. Osox oyehtxoho wyaro rma, ohoyen komo xe xaxa ehtxoko, katxho me
rma nay hamà, Moyses heno nmenhotho, kàyweronàhyamatxho komo, omeroro. Ohoyen
komo xe oyehtokonye, àro yoyuhtukany me rma manatxow hamà, omeroro mak ha.
15 Àsok haxa hana manatxow ha. Mosoyatxow haxa hana. Motwàràhyaketxow haxa
hana. Ohxe mpàn ehtxoko. Àro wyaro rma oyehtokonye, amnye mosomtatkatxehketxhe
hampànà, omnyamo ro ryetho.

Khoryenkom yokato yano me roro rma haxa ohxe ehtxoko katxhàrà on ha.

16 Onà wyaro haxa ryhe àkehe, owyanye. Khoryenkom yokato yano me roro rma haxa
ohxe ehtxoko. Noro yano me roro ohxe oyehtokonye, ohun kom hoye ro oyeryehotatho
kom hokohra manatxow hamà. Ayanhàn kom hoko ehohkahra manatxow hamà. 17 Khun
kom hoye ro keryehotanàr komo xehra nay hamà, Khoryenkom yokato. Àro wyaro
rma rha, Khoryenkom yokato yeryehotanàhrà xehra nay hamà, khun komo. Àro ke,
ayanhàn kom hoko tehtxahke oyehtokonye, àro hokohra exko kehe, Khoryenkom yokato,
ohnawonye. Àro wyaro rma rha, ohxe tehtxahke oyehtokonye, ohxehra haxa exko kehe,
ohun komo. 18 Khoryenkom yokato yano me roro oyehtokonye, onà wyaro katxho mehra
ro mak manatxhe ha. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro mpàn ehtxok ha, katxho mehra
ro mak manatxhe ha.

[19] Khun kom hoye ro keryehotantokonye, onà wyaro atxke tehxatxow hamà. Anaro
rha wos hoko tehxatxhe. Wos me kehtokonye, anaro rha kàrà hoko tehxatxhe. Anaro
rha kanhàn kom hoko tehxatxhe. Tweromra ro mak tehxatxhe. [20] Toto horyenà ro
komo kuknon hoko tehxatxhe. Eryemkano teryatxhe. Toto xehra ro mak tehxatxhe.
Tosoyatxhe. Tatakuyatxhe. Ewakhàra tehxatxhe. Kano me ronye rma teryehotetxhe.
Tatameryeketxhe. Yaworo thananàhsom uro, anar me thananàhsom xak omoro, tketxhe,
kàwyamo ro rye rma. [21] Anar komo katxho hoko tehohketxhe. Tànyerhontetxhe.
Banhetxhe, wok yonàr hoko. Àro wyaro rma atxke tehxatxhe, khun kom hoye ro
keryehotantokonye. Àro wyaro rma atxke oyehtokonye, Khoryenkom yowto hon mehra
ro mak manatxhe hampànà. Àro wyaro rma àkekonà, owyanye, amnyehra. Àro wyaro
rma rha àkehe xarha, owyanye.

[22] Khoryenkom yokato yano me haxa kehtokonye, onà wyaro ohxe tehxatxhe. Osoxe rma
haxa tehxatxhe. Teryehorye rma haxa tehxatxhe. Oseryehokahra tehxatxhe. Ohsànàh-
pàra ro mak tehxatxhe. Towahke rma haxa tehxatxhe. Ohxe rma haxa tehxatxhe. Kàrwon
kom yawo ro rma haxa tehxatxhe. [23] Towahke rma anar komo teyukyatxhe. Kanhàn kom
hona tosowyometxhe. Àro wyaro rma ohxe kehtokonye, tàyweronàhyamatxho yawo ron
kom yoho rma haxa ohxe tehxatxhe.

[24] Kryestu Txesusu mryenon me kehtokonye, onà wyaro kany me tehxatxow hamà.
Yahkotohen ho wayehye, Kryestu, tàwya ronyhoryetxho me, kany me tehxatxhe. Noro
wyaro rma rha àwayehsaho wyaro hak wehxe, rohun hoye ro eryehotahra harha ryehtx-
oho me, kany me xarha tehxatxhe. Noro wyaro rma rha àwayehsaho wyaro hak wehxe,
ranhàn hoko ehohkahra harha ryehtxoho me, kany me xarha tehxatxhe.

[25] Khoryenkom yokato yano me karyhe harha tehxatxhe. Àro ke, noro yano me roro
rma haxa ohxe tehtxe. [26] Ehonomnà uro kahra ro mak tehtxe. Oyoho rma haxa ehonomnà
me wehxan hamà, kahra ro mak tehtxe, kowtà wya. Ehonomnà mosonà katxho me kowtà
yehtoko, noro hoko ehohkahra ro mak tehtxe. Àro wyaro rma tehtxe, kàwyamo ro rye
rma.

6

Atakoronomatxoko katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, anatoko tanhàn hoko nay hana, toto, oyowtà komo rma. Natahohsen
hana, tanhànà wya. Àsok hana manatxow ha, noro hoko. Khoryenkom yokato yano me
ohxe oyehtokonye, noro hoko towahke rma manatxow hamà. Noro makoronometxow
hamà, ohxe harha ehtxoho me. Onà wyaro kahra mak ehtxoko. Atxke noro yehtxoho
wyarohra wehxaha, ohxe haxa wehxaha, kahra mak ehtxoko. Àsok tawro hana. Anatoko
noro wyaro rma rha atxke manatxow hana, omnyam xarha, anhà wya okukmanàr kom ke.
Àro wyaro oyesnàr kom hona mpàn xenytxoko.

[2] Atakoronomatxoko, omnyamo ro rye rma. Ohxehra oyowtà kom yehtoko rma,
akoronomatxoko. Àro wyaro rma oyehtokonye, Kryestu rwon yawo ro manatxow hamà.
Àwya osox ehtxoko katxhàr yawo ro rma manatxow hamà.

[3] Ehonomnà mehra oyehtokonye, ehonomnà me osonyhera ehtxoko. Ehonomnà me
oyosonyetokony haxa, mosonkuhtetxow hamà.

[4-5] Amnye toskarymetxhe hampànà, Khoryenkomo wya. Ohxe kexetxhàyamotho hoko,
atxke kexetxhàyamotho hoko xarha, toskarymetxhe hampànà, àwya. Àro ke, kowtà komo
yanhàn hutwahra tehtxe. Onà wyaro kahra tehtxe. Atxke noro yehtxoho wyarohra
wehxaha, ohxe haxa wehxaha, kahra tehtxe, kowtà kom hoko. Ohxe kehtxohotho kom
hoye ro haxa ryhe, yaworo tehutwatxe, kowtà kom yehtxoho hoye rohra mak ha. Àro ke,
onà wyaro tkatxe. Ohxe wehxano, ohxehra haxa kat wehxano, tkatxe, yaworo kehutwanàr
kom horà.

[6] Ahananàhnye komo ewakryetxoko. Akatxho kom hoy hana, otxenyerun kom hoy
hana, anyahrà kom hoy hana, owot kom hoy hana, àro wyaron kom ke ewakryetxoko.

Ohxe kesnàr kom hoko roro rma haxa tehtxe katxhàrà on ha.

7 Osonkuhtohra ehtxoko. Onà wyaro rma kahra ehtxoko. Àna make ryhe mpe,
Khoryenkomo ryhe mpe ranàhnohyano, kahra ehtxoko. Ewnohpànà ro me mak naha ha,
Khoryenkomo. Atxke oyehtokonye, ayanàhnohyatxhe hampànà. 8 Ohun komo yoyuknye
me oyehtokonye, ohun kom hoye ro tanàhnohsom me mpànà manatxhe ha. Khoryenkom
yokato yoyuknye me oyehtokony haxa ryhe, Khoryenkom yokato yano me karyhe roro
harha manatxhe.

9 Ohxe kesnàr kom hoko roro rma haxa tehtxe. Àro hoko rma, amotohpànà ro me tehtxe.
Amotohpànà ro me kehtokonye, amnye towakryexem me tehxatxhe, kowakryenàr komo
xe Khoryenkom yehtok mak ha. 10 Àro ke, kàwyanye ewakryehnàtho komo yonyetoko,
nyamoro tewakryetxe. Omeroron komo rma tewakryetxe. Anar komo yowakryetxho yoho
rma haxa Kryestu mryenon komo tewakryetxe. Kryestu hona xeny komo rma nyamoro
ha, kowtà komo rma.

Atanyyokotxok hampànà kany komo yokarymatxhàrà on ha.

11 Onà àmenhohono, rakorono wya, karyehta menhonye ro wya. Amnye rma uro haxa
ryhe àmenhotàhkehe, ohyakanye. Tatoke ymo àmenhehe, onenyàr komo.

12 Anar me ahananàhnye komo ryhe, Xuknewyana me natxow hamà. Kryestu yahos-
nyenhàr me xarha natxow hamà. Tkukuru kom hona mak nenyatxhe ha. Xuknewyana
kom hona rma nenyatxhe ha, Kryestu yahosnyehnà kom hona rma. Nyamoro wya
ryhe, ohxe tosonyhonàr komo xe natxhe. Tàyweronàhyamatxho kom yawo ron me
tosonyhonàr komo xe natxhe, nyamoro wya. Teryewhamnohrà kom hona rma nenyatxhe,
àwyanye. Onà wyaro kany komo yeryewhamnohyatxow hamà, nyamoro ha. Yahkotohen
ho wayehye, Kryestu, tàwya konyhoryetxho menye, kany komo rma yeryewhamnohy-
atxhe. Anar me ahananàhnye kom haxa ryhe, teryewhamnohrà komo xehra natxhe,
nyamoro wya. Àro ke, onà wyaro nketxhe, owyanye. Atanyyokotxok hampànà,
oyosonyhoryetxho menye, ketxhe, owyanye. 13 Ayatanyyokonàr komo xe natxhe, onà
wyaro tawro xe tesnàr kom ke. Kàyweronàhyamatxho kom yawo ro rma rha natxhe,
moxamo, Xuknewyanahnà komo rma, tawro xe natxhe, ohokonye, tkukuru komo wya.
Àro wyaro tawro xe tesnàr kom ke ryhe, ayatanyyokonàr komo xe natxhe. Nyamoro
yoyuknyenhàyamo ryhe, atanyyokoxemo komo rma, tàyweronàhyamatxho kom yawo
rohra mak natxhe. Eyuhtukahra ro mak natxhe ha. Atanyyokoxemo komo rma rha
moxamo tawro xe natxhe, nyamoro ha, ohokonye.

14 Uro haxa ryhe, onà wyaro kany me wehxaha. Yahkotohen ho wayehye, Txesusu
Kryestu, Kohkomo rma, tàwya konyhoryetxho menye, kany me wehxaha. Anar me kahra
ro mak wehxaha ha. Kryestu wayhàthàr hoye ro, noro wyaro rma rha àwayehsaho wyaro
wehxaha. Àwayehsaho rma, Khoryenkomo xanhàn kom kukuru mehra harha wehxan
hamà. Tkukuru kom me ronyhera rma rha natxow hamà, nyamoro xarha.

15 Katanyyokotho kom hoye rohra konyhoryetxhe, Kryestu, atanyyokohra kehtxoho
kom hoye rohra xarha. Anar me harha tàwya ketxoho kom hoye ro haxa ryhe konyho-
ryetxhe.

16 Àro wyaro katxho yawo ron komo ryhe, Khoryenkomo mryenon me natxhe.
Ehsayewyana me xaxa natxow hamà, moxamo, katxho me rma natxhe, Khoryenkomo
mryenon me tesnàr kom ke mak ha. Nyamoro hoko rma, onà wyaro àkehe, Khoryenkomo
wya. Ohxe txetxoko, àhnàn kom yawo rma haxa exko, àkehe, àwya, àhokonye.

Teheryanke rma haxa naha rohunutho katxhàrà on ha.

17 Eryewhamnohsah me rma haxa wehxaha, Txesus yanoto me ryesnàr ke mak ha. Àro
hoye ro teheryanke rma haxa naha, rohunutho. Àro ke, rowàràhyakahra harha hak
nahtxoko, toto komo, okukuru komo. Àna matà, Txesus yanoto mehra mak naha, Pawru,
kahra hak nahtxoko.

18 Rowtà komo y, towahke xaxa nay hamà, Txesusu Kryestu, Kohkomo, khokonye. Àro
wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, ohnawonye.

EHFESU HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Ehfesu hon komo hyaka katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Kryestu Txesusu nànyaknyàrà ro me wehxaha, Khoryenkom yano me
mak ha.
Ohyakanye àmenhehe, Ehfesu hon komo hyaka. Khoryenkomo mryenon komo rma
omnyamo, Kryestu Txesus yoh komo rma, yaworon komo rma.
2 Onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, Ehfesu hon kom
hoko, ohxe txetxoko, àkehe, àwya, Txesusu Kryestu wya xarha. Kyàmkom me rma naha,
Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Txesusu Kryestu.

Kowakryetxhe rye rma haxa Khoryenkomo katxhàrà on ha.

3 Ohxe xaxa manaha tkatxe, Khoryenkomo wya. Txesusu Kryestu yàmà noro ha,
Kohkomo rma yàmà. Noro ryhe, Kryestu yoh me ketxownà. Àro hoye ro kowakryetxownà.
Kàhnawonye kowakryetxhe rye rma haxa, thenyehra rma haxa mak ha. Kahe yawon me
rma konyatxhe. Kahe yawon komo rma yowakryetxhe rye rma haxa.
4 Amnyehra tàmryenon me kwahanonkatxownà. Kryestu yoh me rma kwahanonkatx-
ownà. Tàwya yukryeka yakàhtohra ro rma haka, kwahanonkatxownà rma, enyhoru
ro me kehtxoho menye, atxke naha mosonà katxho mehra ro mak kehtxoho menye,
tànenyàr me rma enyhoru ro me kehtxoho menye. 5 Kxenye rma haxa nehxakonà.
Àro hoye ro, onà wyaro kanyenhàr me nehxakonà, amnyehra, khokonye. Rohokru me
harha natxhe hampànà, nyamoro ha, romuru wayehrà ke, Txesusu Kryestu wayehrà ke,
kanyenhàr me nehxakonà, khokonye. Àro wyaro ehutwatxhàrànhàr yano me àhokru
me tehxatxhe. 6 Àhokru rma, onà wyaro kany me tehtxe. Towahke xaxa nosonyhoy
hamà, Khoryenkomo, khokonye, kany me tehtxe. Anhàtho kom hoko rma towahke
xaxa nosonyhoy hamà, ehonomnà xaxa kaxe, kany me tehtxe. Àsok tawro hana. Noro
muru yoh me kehtxoho kom hoye ro, noro newakryetxho me rma haxa tehxatxow hamà,
noro nàhnàn yoh me kehtxoho kom hoye ro mak ha. 7 Umuru yohà rma, kanhàn komo
yanoto mehra harha tehxatxhe. Kanhàn komo yanoto mehra harha kehtxoho komo rma
yehemaye, twayehrà ke, tekamsuhkanàr ke. Kanhànàthàyam hoko rma noseryewhokaye,
Khoryenkomo. Towahke rma haxa nehxakonà, khokonye, thenyehra rma haxa mak ha.
Àro hoye ro noseryewhokaye, kanhànàthàyam hoko. 8 Àwya kowakryetxho komo rma,
thenyehra naha, kàwyanye ukuknomanàrà yoho rma haxa mak ha. 9 Tehutwatxhàrànhàrà
ryhe hutwamohsoye, kàwyanye. Uhutwahnà rotho rma hutwamohsoye, tàywero rma
haxa kehtxoho menye, onà wyaro ryehtoko ohxe wehxan hamà kany me kehtxoho meny
xarha. Noro yehutwatxhàrànhàrà rma, onà wyaro nehxakonà, Kryestu hoko. 10 Amnye
omeroron kom yoh me mpànà naha ha, romuru, kanyenhàr me nehxakonà. Eten kom
hana wakàhtoy ha, kahe yawo tehxemà, yukryeka ho tehxem xarha. Àro kom yoh me
mpànà naha ha, kanyenhàr me nehxakonà. Rowya enyhoryetxehkatxhe rma, àro kom
yohà rye me rma haxa mpànà naha ha, romuru, kanyenhàr me nehxakonà. Àro wyaro
tehutwatxhàrànhàrà rma hutwamohsoye, kàwyanye.
11-12 Noro ryhe, tehutwatxhàrànhàrà yawo ron me rma haxa naha, tano me ro mak ha.
Tehutwatxhàrànhàr hoye ro amna wahanonkaye. Xuknewyana komo rma wahanonkaye,
tàmryenon me. Amna htxero Kryestu hona ro amna nehxakonà. Noro yoh me amna
yehtxoho hoye ro, Khoryenkomo mryenon me amna naha, ehonomnà me xaxa nay hamà
kanye ro me amna yehtxoho me.
13 Omnyam xarha, Xuknewyanahnà komo rma, noro yoh me rma rha manatxhe. Àrwo
yonyhorunu menytxatxownà. Oyonyhoryetxho komo rma menytxatxownà, yaworono
rma. Noro hona harha menytxownà. Àro wyaro noro yohà rma, Khoryenkom yokato
mahohtxownà. Rokato ànyakyaha, romryenon komo hyaka, kanyenhàr me nehxakonà,

Khoryenkomo. Noro rma yàmye, owyanye. Àro ke, àmryenon me mehutwetxow hamà, ohnawonye ekato yesnàr ke.

[14] Kàhnawonye nay hamà, Khoryenkom yokato. Àro hoye ro, amnye ohxe kehtxoho komo thutwetxhe. Khoryenkomo wya kowakryetxho komo rma, kahe yawo kehtxoho komo rma, thutwetxhe. Kanhàn komo hyaye àwya kowtàhkatxho komo rma thutwetxhe. Àro wyaro ewakryetxehkahnà me rma hak kehtokonye, thutwetxhe rma. Àro wyaro xaxa mpànà tehxatxhe ha, tketxhe rma, kàhnawonye ekato yesnàr ke mak ha. Àro ke, onà wyaro tkatxe. Ehonomnà me xaxa nay hamà, Khoryenkomo, tkatxe.

Ehfesu hon kom hoko Khoryenkom yakoro Pawru rwonàmàthàrà on ha.

[15] Àro wyaro kowakryetxhe rye rma haxa, Khoryenkomo, kàhnawonye. Àro ke, ohokonye kàrwonaha roro rma haxa, noro yakoro. Àsok tawro hana, oyokaytà komo yonytxanàr ke xarha, rowya. Txesus hona rma haxa menyatxow hatà. Kohkomo hona rma haxa menyatxow hatà. Noro mryenon komo xe rma haxa manatxow xarha tà. Omeroron komo xe rma haxa manatxow hatà. [16] Àro ke, Khoryenkom yakoro rorwonàmnàtoko, onà wyaro kanye ro me wehxaha. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, nyamoro hoko, kanye ro me wehxaha, àwya, ohokonye. Àro wyaro tawro hoko rma, atàknahra wehxaha.

[17] Khoryenkomo ryhe, Txesusu Kryestu yàm me naha. Kohkomo rma yàm me naha. Ehonomnà me xaxa naha. Noro rma yakoro kàrwonaha. Onà wyaro àkehe, àwya, ohokonye. Apa y, oyokato yano me hak tàywero nahtxoko, àkehe. Apa y, oyehutwatxho hutwany me hak nahtxoko, oyokato yano me. Ohutwany me rma hak nahtxoko, àkehe, àwya, ohokonye. [18] Apa y, yaworon xaxa uhutwamohsoko, àwyanye, tàhnawonye tàywero rma haxa ehtxoho menye, àkehe, àwya, ohokonye.

Àsok tawro hana. Àro wyaro ohnawonye tàywero oyehtokonye, onà ryhe muhutwetxow hamà. Amnye noro newakryenàr me oyehtxoho komo muhutwetxhe. Àro hona ro oyehtxoho menye, awahanonkatxownà.

On xarha muhutwetxhe. Thenyehra rma haxa tàmryenon komo yowakryehe hampànà, noro ha. Ànewakryenàr komo rma, ohxe roro rma haxa natxhe hampànà. Àro rma muhutwetxhe, ohnawonye tàywero oyehtokony mak ha.

[19] On xarha muhutwetxhe. Kàhnawonye tahoxerye rma haxa naha, noro ha, thenyehra rma haxa mak ha. Tahoxeryem xaxa kax mak naha ha. Ehonomnà xaxa kax mak naha ha. Kryestu hona kàwyanye xenyetoko rma, tahoxerye rma haxa naha, kàhnawonye. Àro rma muhutwetxhe, ohnawonye tàywero oyehtokony mak ha.

[20] Àsok tawro hana. Tahoxet hoye ro, Kryestu yanàmye, àwayehxemo kom waye. Àro hoye ro rma rha narày xarha, kahe yaka harha. Àro hoye ro rma rha neryewtanàhye xarha, thanaka, howehehra. [21] Ehonomnà me xaxa neryeye, ehonomnà kom yoho rma haxa mak ha, kahe hokon yoh kom yoho rma haxa mak ha, kahe yawon kayaryet kom yoho rma haxa mak ha, yuhnayen hon kayaryet kom yoho rma haxa mak ha, Omeroron kom yoho rma haxa, ehonomnà ro mosonà katxho kom yoho rma haxa, ehonomnà me xaxa naha, Kryestu, amnyeno rma kom yoho rma, amnyen kom yoho xarha. [22] Noro yosnaka omeroron komo yeryeye, Khoryenkomo àkayaryet kom me ehtxoho me. Tàmryenon kom yoh me xarha neryeye. Onà wyaro kany me naha, tàmryenon komo wya, Kryestu hoko. Oyohkomo rma omeroron kom yoh me rma haxa naha, kany me naha, àhoko.

[23] Khun kom yoh me kuyhuthuru yehtxoho wyaro, tàmryenon kom yoh me naha, Kryestu. Noro wyaro rma haxa tehxatxhe, noro yohà rye me rma haxa kesnàr kom ke. Àsok hana nay ha, noro ha. Towahke rma haxa mpànà naha ha. Towahke rma haxa tehtxoho hoye ro, omeroron komo yowakryetxehkanye ro me naha. Noro wyaro rma tehxatxhe, noro yohà rye me kesnàr kom ke.

2

Karyhe harha ketxownà Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[1] Àsok hana mehxatxkon ha, omnyam ha. Atxke rma haxa mehxatxkon hamà, Khoryenkomo yoyukhura oyesnàr kom ke. Tàywenyeke rma haxa mehxatxkonà, àwayehsaho wyaro rma, atxke oyesnàr kom ke. [2] Anar komo wyaro atxke mehxatxkonà, Khoryenkomo xanhàn komo wyaro mak ha. Anhà ymo yano me atxke mehxatxkonà, worokyamo yohà ymo yano me, awasnaha tàtosom kom yohà ymo yano me. Noro ymo yano me ryhe atxke natxhe, toto komo, Khoryenkomo yoyuknyehnà komo.

[3] Nyamoro wyaro rma rha, atxke rma rha amna nehxakonà, amna xarha, Xuknewyana komo rma. Anhà hoko roro amna nehohkekonà, amna hun yano me. Amna yehutwatxho hoye ro, amna neryehotekonà, amna hun hoye ro mak ha. Àro ke, anar komo wyaro rma rha, tanàhnohsom me amna nehxakonà, toto rma rha kaxe.

[4] Towahke mak nehxakonà, Khoryenkomo, khokonye. Kàhnàn kom yawo rma haxa nehxakonà. Kxenye rma haxa nehxakonà. Àro hoye ro, [5] karyhe harha ketxownà. Tàywenyeke tehxatxkonà, àwayehsaho wyaro rma, atxke rma haxa kesnàr kom ke. Norotho rma yeryeye, karyhe harha. Karyhe harha Kryestu yehtxoho wyaro, karyhe harha ketxownà, kàhnawonye. Towahke tehtxoho hoye ro ryhe oyonyhoryetxownà. [6] Tàwya Kryestu yanàmàthàrà wyaro rma rha, kàwyam xarha kanàmtxownà, kàhnawonye anar me harha kehtxoho menye. Kryestu Txesus yoh me rma ketxownà. Kahe yawon me harha ketxownà, Kryestu hyawon me harha.

[7] Àro wyaro tàwya keryetxhàyam hoye ro, towahkem me xaxa nosonyhehe hampànà. Amnye, noro hyaw harha kehtokonye, towahkem me xaxa noro tenyatxhe, àro wyaro àwya kenyàr kom ke mak ha. Onà wyaro tketxhe hampànà. Towahke rma haxa nehxakon hamà, khokonye, tketxhe hampànà. Kryestu Txesusu wayhàthàr hoye ro ryhe, towahke nehxakonà, khokonye, tketxhe hampànà. Àwya kowakryetxhàyamo rma, thenyehra nay hamà, ukuknomanàr yoho rma haxa mak hamà, tketxhe hampànà.

[8] Àsok tawro hana. Towahke tehtxoho hoye ro ryhe oyonyhoryetxownà, Kryestu hona owyanye xenyàr ke mak ha. Ohxe oyehtxoho kom hoye rohra, towahke tehtxoho hoye ro haxa, oyonyhoryetxownà. [9] Oyosonyhoryetxho kom hoye rohra rma ohxe manatxhe. Àro hoye ro ohxe oyehtokony haxa, rano me ro rma ohxe wehxan hamà tawrotho haryhe, owyanye. Àro wyaro kahra mak manatxow hamà, Khoryenkomo wya oyonyhoryenàr kom ke.

[10] Anar me harha ketxownà. Kryestu Txesus yoh me harha ketxownà, enyhoru hokono ro me kehtxoho menye. Onà wyaro kanyenhàr me nehxakonà, amnyehra. Enyhoru hokono ro me natxhe hampànà, ronenyhoryenàr komo, kanyenhàr me nehxakonà. Àro yawo ro kehtxoho menye ryhe, anar me harha ketxownà, Khoryenkomo.

Noro rye me harha ketxownà Kryestu katxhàrà on ha.

[11] Àro wyaro anar me harha ketxownà, Khoryenkomo. Àro ke ehutwatxoko. Xuknewyanahnà me manatxow hamà, omnyamo. Onà wyaro kany me natxhe, Xuknewyana komo, ohokonye. Atanyyokohnà ro nyamoro ha, Khoryenkomo mryenonàhnà komo rma, kany me natxhe. Khoryenkomo mryenonà kàwyamo, atanyyokoxemo komo, kany me xarha natxhe. Otokoxemo komo rma nyamoro ha.

[12] Omnyam haxa ryhe, onà wyaro mehxatxkon hamà, amnyehra. Kryestu yomoknàr hona rohra mak mehxatxkonà. Ehsayewyana mehra ro mak mehxatxkonà, Khoryenkomo mryenon mehra mak ha. Khoryenkomo wya, kowakryetxhe xaxa mak hampànà katxho mehra ro mak mehxatxkonà, Noro newakryenàr me oyesnàr kom hona rohra mak mehxatxkonà. Noro hutwahra ro mak mehxatxkonà. Noro hutwanyehnà rma, yukryeka ho mehxatxkonà. [13] Amnye rma haxa ryhe, Kryestu Txesus yoh me harha manatxhe. Khoryenkomo hutwanyehnà rotho rma, noro hutwany me harha manatxhe, Kryestu wayehrà ke mak ha, ekamsuhkanàr ke mak ha.

[14] Osox harha ketxownà, noro. Àsok tawro hana. Xuknewyanahnà komo xehra nehxatxkonà, Xuknewyana komo. Àro wyaro rma rha, Xuknewyana komo xehra nehxatxkonà, Xuknewyanahnà komo. Noro rye mehra mak nehxatxkon hamà. Noro rye me harha

ketxownà, Kryestu. Osox harha ketxownà. [15] Onà wyaro kany me natxhe, Xuknewyana
komo. Ohxe tehxatxhe, kàyweronàhyamatxho kom yawo ro kesnàr kom ke, kany me
natxhe. Onà wyaro nketxhe xarha, anar komo wya, Xuknewyanahnà komo wya. Atxke
manatxhe, omnyamo, amna yweronàhyamatxho yawo rohra oyesnàr kom ke, ketxhe,
àwyanye. Àro hoye rohra mak konyhoryetxhe. Kryestu, àyweronàhyamatxho kom yawo
ro kehtxoho kom hoye rohra mak ha. Àro wyaro hutwamohsoye, kàwyanye, twayehrà
ke, tàwya thunuthuru yàmrà ke. Àro ke, noro rye me harha natxhe, Xuknewyanahnà
komo, Xuknewyana kom yakoro. Noro ryehnàtho rma, noro rye me harha tehxatxhe,
Kryestu yohà rye me kesnàr kom ke. Àro wyaro noro rye me harha ketxownà, Kryestu.
Àro hoye ro, osox harha ketxownà. [16] Khoryenkomo nàhnàn me harha ketxownà.
Xuknewyana komo rma, Xuknewyanahnà komo xarha, noro rye me harha tehxem komo
rma, Khoryenkomo nàhnàn me harha tehxatxhe, yahkotohen ho àwayehrà ke. Àro
hoye ro, osoxanhànàtho rma, osox harha tehxatxhe. [17] Kryestu yomokàthàr hoye ro,
onà wyaro katxho tokarymaxem me naha. Towahke naha, Khoryenkomo, ohokonye,
katxho rma, tokarymaxem me naha, owyanye, Xuknewyanahnà komo wya, Khoryenkomo
hutwanyehnàtho komo wya. Àro wyaro katxho rma, tokarymaxem me rma rha naha,
Xuknewyana komo wya xarha, Khoryenkomo hutwanyetho komo wya. [18] Àsok tawro hana.
Kyàmkomo hyaka harha tomokyatxow hamà, Kryestu yano me. Noro yokato yohà rye
rma, noro hyaka tomokyatxhe, Xuknewyana komo rma, Xuknewyanahnà komo xarha.

[19] Àro ke, anaro ro omoro katxho mehra harha manatxhe, omnyamo, Xuknewyanahnà
komo rma. Amna kukuruhnu omoro katxho mehra harha manatxhe. Khoryenkomo
mryenon kom yakoro, noro rye me harha manatxhe. Àro rye yawon komo wyaro harha
manatxhe, nyamoro yakoro.

[20] Khoryenkom màn me tehxatxhe. Àsok hana bàn komo teryatxow ha. Onà wyaro
teryatxow hamà. Wahoro htxero tetxehtetxhe. Àro wyaro rma rha, Khoryenkom màn
yetxeh me natxhe, Kryestu nànyaketxho ro komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro
komo xarha. Àsok tawro hana. Nyamoro wya htxero tàrwonà yonytxamohsoy hamà.
Kàwyanye etxehtotxhe rma, thoryenometxow hamà. Àro wyaro rma rha, Khoryenkom
màn horyen me tehxatxhe, kàwyamo, àmryenon komo rma. Kàwyanye bàn komo
yenyetoko rma, etxehà ymo htxero teryatxow hamà, towaxke ehtxoho me. Àro wyaro rma
rha, Kryestu ryhe, Khoryenkom màn yetxehà ymo me naha, ehonomnà me xaxa tesnàr
ke. [21] Noro yoh me kehtxoho kom hoye ro, thoryenomaxem me tehxatxhe, noro màn me
kehtxoho menye. Noro mànà rma, enyhoru ro me tehxatxhe, noro wya, Kohkom yoh me
kesnàr kom ke mak ha. [22] Omnyam xarha, Xuknewyanahnà komo rma, thoryenomaxem
me rma rha manatxhe. Noro màn me rma manatxhe, Kohkom yoh me oyesnàr kom ke
mak ha. Awawonye rma naha, Khoryenkomo, ekato me, bàn yawo rma.

3

Tehutwatxhàrànhàrà hutwamohsoye Khoryenkomo rowya katxhàrà on ha.

[1] Àro wyaro Khoryenkom màn me manatxhe. Àro ke, noro yakoro tàrwonyemà ro me
wehxaha, uro, Pawru rma, ohokonye. Tahuso rma wehxaha, onà ymo yawo, Kryestu
Txesus yano me mak ha. Àsok tawro hana. Rowya ahananàhàthàyam hoye ro tahuso
wehxan hamà, rowya Xuknewyanahnà komo hananàhàthàr hoye ro rma.

[2] Khoryenkomo wya ranotomatxho muhutwetxow hamà. Towahke xaxa tehtxoho hoye
ro ranotomaye, ohyakanye rotonàr horà, Xuknewyanahnà komo hyaka rma rotonàr horà.
[3] Tàwya ranotomantoko rma, tehutwatxhàrànhàrà hutwamohsoye, rowya. Uhutwahnà
rotho rma hutwamohsoye. Rowya tosonyhontoko rma, hutwamohsoye, Kohkomo. Àro
rma wekarymano, owyanye, on yawo, ronmenhotho yawo. [4] Owyanye onà rwonàhya-
mantoko rma, onà wyaro màketxow hamà. Khoryenkomo yehutwatxhàrànhàrà ryhe
hutwen hamà, Pawru, màketxhe. Kryestu yoh me kehtxoho komo rma hutwen hamà,

màketxhe. [5] Amnyehra uhutwamohsotàhkahra rma hak nehxakonà, Khoryenkomo, toto heno komo wya. Nyamoro heno rma, hutwetxkonà rma haryhe, atxke txko mak ha. Amnye rma haxa ryhe, hutwamohsotàhkaye, tanoto komo wya, tànwahanonkatxhàyamo wya, tànànyaketxhàyamo wya, tàrwonà yokarymanye ro komo wya. Àwyanye rma, tehutwatxhàrànhàrà hutwamohsohoye, Khoryenkomo, tokato wya.

[6] Àsok katxho me hana nay ha, Khoryenkomo yehutwatxhàrànhàrà, uhutwahnà rotho rma. Onà wyaro katxho me nay hamà. Noro rye me harha natxhe, Xuknewyanahnà komo, Xuknewyana kom yakoro, katxho me rma naha. Khoryenkomo wya, kowakryetxhe xaxa mak hampànà katxho me rma rha natxhe, Xuknewyanahnà komo xarha, Kryestu Txesus yoh me tesnàr kom ke, tàwyanye àrwo yonyhorunu yonytxanàr ke, katxho me xarha naha, uhutwahnà rotho. Kahe yawo Khoryenkomo newakryenàr me rma rha natxhe, Xuknewyanahnà komo xarha, katxho me xarha naha, uhutwahnà rotho, Khoryenkomo yehutwatxhàrànhàrà rma.

[7] Àro rma àrwo yonyhorunu rma yokarymany me ranotomaye, Khoryenkomo, rohoko towahke xaxa tesnàr ke mak ha. Tahoxet hoye ro rakoronomehe, tanoto me ryehtxoho me. [8] Norohnàtho me rma haxa wehxaha, urotho. Khoryenkomo mryenon komo yosnaka rma haxa wehxaha, norohnàtho komo yosnaka rma haxa mak ha. Norotho rma yeryeye, tanoto me, Xuknewyanahnà komo hyaka rototho me, àwyanye Kryestu yokarymatxho me. Onà wyaro k any me wehxaha, àwyanye. Towahke rma haxa naha, Kryestu, ohokonye, kany me wehxaha. Noro wya oyowakryetxho komo rma, thenyehra rma haxa naha, owyanye uhutwanàr yoho rma haxa mak ha, kany me wehxaha, Xuknewyanahnà komo wya. [9] Khoryenkomo yehutwatxhàrànhàr xarha wekarymehe, àwyanye, omeroron komo wya, uhutwany me harha ehtxoho menye. Amnyehra uhutwamohsohra rma hak nehxakonà, noro, toto heno komo wya. Noro ryhe, omeroron komo yakàhtonyenhàrà rma, nehutwekonà rma, amnyehra.

[10] Tehutwatxhàrànhàr hoye ro, anaro rha yana komo yeryaha, tàmryenon me harha, tàyweron me tosonyhonàr horà. Tàywero rma haxa tehtxoho hoye ro, tàmryenon komo yowakryehe, anar me rha mak ha, thenyehra mak ha. Àro wyaro tàyweron me nosonyhehe, kahe yawon komo wya. Tàwyanye xenyetoko rma, onà wyaro nketxow hamà, nyamoro, kahe yawon kayaryet komo rma, kahe hokon yoh komo xarha. Tàywero rma haxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxhe. Tàywero tehtxoho hoye ro, anaro rha yana komo yeryan hamà, tàmryenon me harha. Nyamoro rma yowakryen hamà, thenyehra mak ha, ketxhe, naymoro ha.

[11] Yukryeka komo ehxera rma hak ehtoko, tàmryenon komo hutwekonà roro rma, Khoryenkomo. Nyamoro hutwanye rma, Kryestu Txesusu wayehrà hutwekonà. Kohkomo rma wayehrà hutwekonà.

[12] Noro hona tenyatxhe. Noro hona xenye rma, towankaryhe tomokyatxhe, Khoryenkomo hyaka. Noro yakoro àrwonàmso tomokyatxhe, ewankaramra rma, Kryestu Txesus yoh me kesnàr kom ke.

[13] Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye. Towankaryhe rma ehtxoko. Teryewhamnohsom me wehxan hamà, rowya ahananàhrà kom ke, rowya Xuknewyanahnà komo rma hananàhrà ke. Teryewhamnohsom me ryehtxoho hoye ro, anatoko oyowankaranatxow hana. Ewankaramra ro mak ehtxoko. Àsok tawro hana. Ryeryewhamnohtoho hoye ro ryhe, ohxe roro rma haxa oyeryatxhe, Khoryenkomo.

Thenyehra rma haxa kxeny nay hamà Kryestu katxhàrà on ha.

[14] Àro wyaro kowakryetxho komo hutwekonà, Khoryenkomo, amnyehra. Àro ke, rosoknar ho keryewtehe, noro yakoro rorwonàmrà horà. [15] Noro ryhe, kyàmkom me naha. Kyàmkom me noro yehtxoho hoye ro, royàm mosonà katxho me rma rha natxhe, toto komo xarha, yukryeka hon komo rma, kahe yawon komo xarha. Noro yakoro rma kàrwonaha, ohokonye.

16 Onà wyaro àkehe, àwya. Apa y, ehonomnà me rma haxa manaha, omoro. Àro hoye
ro, tahoxerye rma haxa nyamoro txeryko, àhnawonye, àkehe, àwya, ohokonye. Apa y,
oyokato hak nakoronomatxowà, àhnawonye, tahoxerye rma haxa ehtxoho menye, àkehe,
àwya. 17 Apa y, Kryestu hona nenyatxow hatà. Àro ke, àhnawo rorony hak nahko, noro,
àkehe, àwya, ohokonye. Apa y, osoxe rma haxa hak nahtxoko, ohxe roro tehtxoho
menye, orwon yawo ro rma haxa tehtxoho menye, àkehe, àwya. 18-19 Apa y, tàxenye
Kryestu yehtxoho hutwatxehkanye ro me hak nahtxoko. Anar komo wyaro, omryenon
komo wyaro rma, tàxenye Kryestu yehtxoho hutwatxehkany me rma rha hak nahtxoko,
nyamoro xarha, àkehe, àwya, ohokonye.

Àsok hana kxeny nay ha, Kryestu ha. Thenyehra rma haxa kxeny nay hamà. Àsok tawro
hana. Kxenye ehtxoho kuknomahra tehxatxow hamà. Uhutwahra tehxatxow hamà.
Ukuknomatxehkahnà rma kuknomanàr xe wehxaha, owyanye. Uhutwatxehkahnà rma
hutwanàr xe wehxaha, owyanye.

Àro ke, onà wyaro àkehe, kyàmkomo wya. Apa y, tàxenye Kryestu yehtxoho hut-
watxehkany me hak nahtxoko, àkehe, àwya, ohokonye. Apa y, amna yowakryenye ro
me rma haxa manaha, omoro, thenyehra mak ha, tkatxehkaxe ro mak ha. Àro hoye ro,
onewakryenàr me rma haxa hak nahtxoko, nyamoro, àkehe, àwya, ohokonye.

20 Àsok hana kowakryetxow ha, Khoryenkom ha. Kàhnawonye tahoxet yehxoho hoye
ro kowakryetxow hamà, thenyehra rma haxa, kàrwonàmtoho kom yoho rma haxa,
kehutwatxho kom yoho rma haxa.

21 Àro ke, onà wyaro katxho roro me hak nahko, noro ha. Ehonomnà me xaxa naha,
katxho roro me hak nahko, meya roro, amnyeno rma komo wya, amnyen komo wya xarha,
omeroron komo wya. Ehonomnà me Kryestu Txesus yehtxoho hoye ro, ehonomnà me
xaxa naha katxho roro me nay hamà, Khoryenkomo. Enyhoru ro me àmryenon kom
yehtxoho hoye ro xarha, ehonomnà me xaxa naha katxho roro me naha.

4

Towahke roro ehtxoko othoko noro rye me oyosonyhotho menye katxhàrà on ha.

1 Àro wyaro kowakryetxow hamà, Khoryenkomo. Àro ke khananàhyatxhe, uro. Onà
ymo yawo tahuso wehxaha, Kohkom yano me mak ha. Tahusomà rma, onà wyaro àkehe,
owyanye, teryewrye ro. Ohxe roro ehtxoko. Ohxe roro tehxorye natxhe, Khoryenkomo
mryenon komo, ànwahanonkatxhàyamo. Omnyam xarha, ànwahanonkatxhàr me man-
atxhe. Àro ke, ohxe roro ehtxoko. 2 Ehonomnà mehra ro mak osonytxoko. Towahke
roro ehtxoko. Ohsànàhpàra ro mak ehtxoko. Oxehra oyowtà yehtoko, enàmtxoko rma,
ohsànàhpàra rma. Noro xe rma ehtxoko. 3 Àsok tawro hana. Noro rye me oytxownà hamà,
Khoryenkom yokato. Àro ke, towahke roro ehtxoko, othoko, noro rye me oyosonyhotho
menye.

4 Noro rye me manatxhe, Kryestu mryenonà rye me oyesnàr kom ke. Khoryenkom
yokato yohà rye me manatxhe. Kahe yaw harha oyehtxoho kom hona ro rye manatxhe.
Àro hona ro rma oyehtxoho menye, awahanonkatxownà, Khoryenkomo. 5 Kohkom yohà
rye me manatxhe. Noro hona rye rma menyatxhe. Txesusu mryenon uro kanye rye
rma, mataymomtxownà, tuna kwaka. 6 Apa y kany me rye rma manatxhe, Khoryenkomo
wya. Kyàmà rye komo rma noro ha. Omeroron kom yoh me naha. Khutwatxehkany kom
me xarha naha, omeroron komo hutwatxehkany me. Kàhnawony xarha naha, omeroron
komo hnawo. Noro rma, kyàmà rye kom me naha.

Anar me rha tàywero ketxownà Kryestu katxhàrà on ha.

7 Àro wyaro noro rye me tehxatxhe, omeroro, Kryestu mryenon kom kaxe. Anar me rha
tàywero mak tehxatxhe, towenyxa nye. Anar me rha tàywero ketxownà, Kryestu, tano me
ro rma, tehutwatxho hoye ro rma. 8 Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Kahe yaka harha nasanàmyaha hampànà, noro. Tàxanhànàthàyamo yarymanyenhàrà rma, nasanàmyaha hampànà. Asanàmsaho rma, tàywero toto komo yeryaha hampànà. Anar me rha tàywero neryatxhe hampànà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

9 Kahe yaka asanàmsaho katxhàrànhàrà rma, onà wyaro hutwamohsen hamà, kàwyanye. Amnyehra htxero, yukryeka hona nàhtoy hamà. Yukryeka waka tonamsom me ehxe ryhe nàhtoye. 10 Noro rma nasanàmye harha. Kahe yaka harha nasanàmye, meya harha. Àro wyaro asanàmsaho rma, omeroron komo yowakryetxehkanye ro me naha.

11 Noro rma, tàywero toto komo yeryeye. Anar me rha tàywero netxownà. Tànànyaknyàrà ro me anar komo yeryeye. Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanye ro me anar komo yeryeye. Àrwo yonyhorunu yokarymanye ro me anar komo yeryeye, Tàmryenon komo yonye ro me anar komo yeryeye. Àhananàhnye ro kom me anar komo yeryeye. 12 Àro wyaro anar me rha tàywero netxownà, tàmryenon komo yowakryenàr horà, tàhyaka atamoknyàr kom horà, atakoronomanàr kom horà, ohxe rye rma haxa esnàr kom horà.

13 Àro wyaro towakryexem me tehxatxow hamà, àme rye thananàhtàkaxem me harha kehtxoho menye, Khoryenkom muru hutwatxehkany me harha kehtxoho menye, noro hutwanàr hoko àhorymamtàhkaxah me harha kehtxoho menye, Kryestu wyaro ohxe roro harha kehtxoho menye.

14 Àro wyaro àme rye thananàhsom me kehtokonye, anar me rha ehutwahra tehxatxow hamà. Àsok hana natxow ha, bàryekomo kom ha. Anar me rha nehutwetxow hamà. Nyamoro wyarohra mak tehxatxow hamà, àme rye thananàhsom me kesnàr kom ke. Àsok hana nay ha, tuna ymo ha. Atxowowo ymo yomoknàtoko, àsok make rma haxa nekahxemen hamà, tuna ymo. Àro wyarohra mak tehxatxow hamà. Anar me rha ehutwahra tehxatxow hamà. Anar me rha àhananàhpàn me tehxatxow hamà. Onkuhtono ynye komo yonytxahra tehxatxow hamà. Yaworon me nosonyhetxhe rma haryhe, nyamoro. Yaworon me tosonyhosomà rma, yaworohra mak hananàhno yeryatxhe. Nyamoro yonytxahra tehxatxow hamà, àme rye thananàhsom me kesnàr kom ke mak ha.

15 Yaworon me haxa tehxatxow hamà, kàwyamo. Yaworon yokarymany me tehxatxow hamà. Yaworon yokarymanye rma, osox tehxatxow hamà. Kryestu hutwanàr hoko thorymamyatxow hamà, noro yoh me nyhe kehtxoho menye, noro wyaro rma rha ohxe kehtxoho menye. Noro ryhe, tàmryenon kom yoh me naha. Khun kom yoh me kuyhuthuru yehtxoho wyaro, tàmryenon kom yoh me naha.

16 Àsok hana nay ha, khun kom ha. Kosonuhtotho kom hoye ro, àro rye me rma nay hamà. Àro hoye ro ohxe tehxatxow hamà. Ohxe kehtokonye rma, thorymamyatxow hamà, khun kom yoh me kuyhuthuru yesnàr ke mak ha. Àro wyaro rma rha natxhe, Kryestu mryenon komo. Toh kom me noro yehtxoho hoye ro, noro rye me natxhe. Noro rye me tehxem komo rma, natakoronometxow hamà. Kryestu yahoxet yano me ohxe kehtokonye, tatakoronometxow hamà, osox kesnàr kom ke mak ha. Àro wyaro katakoronomantokonye, ohxe rye rma haxa tehxatxow hamà, omeroro. Noro hona nyhe tenyatxow hamà.

Anar me harha oyehtxoho kom hoye ro onà wyaro ehtxoko katxhàrà on ha.

17 Kohkom yano khananàhyatxhe. Onà wyaro xaxa mpànà àkehe ha, owyanye. Xuknewyanahnà komo wyarohra harha ehtxoko, Khoryenkomo hutwanyehnà komo wyarohra harha. Àsok hana natxow ha, nyamoro ha. Àtohnawo rma haxa nehutwetxow hamà. 18 Khoryenkomo hutwahra ro mak natxhe ha. Khoryenkomo wya, karyhe roro harha manatxhe katxho mehra ro mak natxhe ha, tàywenyeke rma haxa tesnàr kom ke. Tàywenyeke rma natxhe, tàhnawonye akàhpàra tesnàr kom ke. 19 Akàhpàra tehxemà rma, Khoryenkomo hutwanàr xehra harha natxhe. Tweromra ro mak natxhe. Àsok make rma

hak wehxe, kanye ro me natxhe, tweromra ro mak tesnàr kom horà. Anaro rha tanhàn kom hoko rma haxa natxhe. Àro hoko rma, tehohkaxemà ro me natxhe.

[20-21] Omnyam haxa ryhe, Kryestu menytxatxownà hamà. Noro yonytxanyenhàrà rma, nyamoro wyarohra harha manatxhe. Txesusu rma, yaworo kehtxoho komo hutwamohsehe, kàwyanye. Àro rma menytxatxownà hamà, omnyamo, noro yoh kaxe.

[22] Amnyehra ohnawonye atxke rma haxa mehxatxkonà. Àro hoye ro ayanhàn kom hoko rma haxa mehxatxkonà. Àro hoko oyehohkantokonye rma, mosonkuhtetxkon hamà. Àsok tawro hana. Matanàhnohyatxkon hamà. Àro wyarohra harha ehtxoko. [23] Anar me harha ehtxoko, ohnawonye. Anar me harha ehutwatxoko. [24] Anar me harha oytxownà, Khoryenkomo, ohnawonye. Tàwyaro rma oytxownà, yaworo xaxa oyehtxoho menye, enyhoru ro me oyehtxoho menye. Àro ke, anar me harha osonyhotxoko.

[25] Anar me harha oyehtxoho kom hoye ro, onà wyaro ehtxoko. Àtemarontahra harha ehtxoko. Osonkuhtohra ro mak ehtxoko, omnyamo ro rye rma. Ohoyen kom yakoro orwonàmnàtokonye, yaworo rma orwonàmtxoko. Àsok tawro hana, noro rye me kesnàr kom ke hamà.

[26] Anatoko ewakhàra manatxow hana, toto hoko, atxke esnàr ke. Ewakhàra roro rma oyehtokonye, atxke manatxow hamà. Àro ke, àro rma ho towahke harha ehtxoko, àkokmampàra rma. [27] Àsok tawro hana. Ewakhàra rma oyehtokonye, àro hoye ro ayanhàn kom hoko rma haxa oyeryatxow hamà, worokyamo yohà ymo, anaro rha ayanhàn kom hoko. Àro hoko oyherany hak nahko, noro ymo.

[28] Amnyehra nemenatxkon hamà, okukuru komo. Anar komo katxhotho yaryatxkon hamà, tkatxho kom me harha. Arhàra harha hak nahtxoko. Natamohtxow haxa haka. Tomyawon kom hoko rma hak nahtxoko, tkatxhonke harha tehtxoho menye, anar komo yowakryeny me xarha tehtxoho menye, àkatxhomnàtho komo yowakryeny me rma tehtxoho menye.

[29] Atxke àrwomra ro mak ehtxoko. Ohxe haxa orwonàmtxoko. Tonytxahorye roro hak nahko, orwon komo, oyonytxany komo yakoronomatxho me, Khoryenkomo rwon yawo ro nyhe ehtxoho menye, kowakryeny kom me nay hamà Khoryenkomo, kany me nyhe ehtxoho menye. [30] Àsok tawro hana. Atxke orwonàmnàtokonye, màkhoketxow hamà, Khoryenkom yokato, enyhoru ro rma. Ohnawonye naha, noro. Khoryenkomo mryenon me mehutwetxow hamà, ohnawonye noro yesnàr ke mak ha. Khoryenkomo nenyhoryetxehkanàr me xarha mehutwetxow hamà, ohnawonye noro yesnàr ke mak ha. Noro khokahra tehxorye manatxhe.

[31] Ewakhàn mehra ro mak ehtxoko. Toto hoko àrwomra ro mak ehtxoko. Àkowontahra ro mak ehtxoko. Toto wàràhyakahra ro mak ehtxoko. Noro xehra wehxaha kahra ro mak ehtxoko, toto hoko. [32] Towahke rma haxa ehtxoko, othoko. Otàhnàn yawo rma haxa ehtxoko. Oyowtà wya owàràhyakantoko, oseryewhokatxoko, noro hoko. Àsok tawro hana. Ohokonye noseryewhokay hamà, Khoryenkomo, Kryestu wayehrà ke. Noro wyaro rma rha oseryewhokatxoko, omnyamo ro rye rma.

5

[1] Àsok tawro hana. Noro hokru me manatxhe. Noro nàhnàn me rma manatxhe. Àro ke, noro hoko ehohkatxoko, àwyaro rma rha ohxe oyehtxoho menye.

[2] Osoxe roro rma haxa ehtxoko. Kxenye Kryestu yehtxoho wyaro, osoxe rma ehtxoko. Kxenye rma haxa nehxakon hamà, noro. Àro hoye ro, tano me ro rma wayehye, tàwya konyhoryetxho menye. Twayehnàtoko rma, notàmyakonà, Khoryenkomo wya. Noro yotàmtoho rma, ohxe rma haxa nehxakonà, àwya. Ànahosnàr me rma nehxakonà, tàmsomà rotho yoho rma haxa mak ha, amnyehran heno komo nàmrà rotho yoho rma haxa mak ha.

Tawasnye harha manatxhe ohnawonye katxhàrà on ha.

3-7 Àsok hana natxow ha, toto kom ha. Atxke natxow hamà. Anaro rha wos hoko
natxhe. Wos me tehtokonye, anaro rha kàrà hoko natxhe. Anaro rha tanhàn kom
hoko rma natxhe. Àro hoko rma nehohketxhe, thenyehra. Katxhonano hoko xarha
nehohketxhe. Khoryenkom hokohra rma, katxhonano hok haxa natxhe, tanhàn kom hoko
xarha. Nyamorotho rma, Kryestu mryenon mehra xaxa mpànà natxhe ha. Khoryenkomo
mryenon mehra xaxa mpànà natxhe ha. Noro yowto hon mehra xaxa mpànà natxhe
ha. Àro wyaro atxke tehtxoho kom hoye ro, Khoryenkomo nanàhnohrà me natxhe
hampànà, nyamoro heno, noro yoyuknyehnà komo. Nyamoro hoko rma oyonkuhtohrany
hak nahtxoko, anar komo. Àna matà, Khoryenkomo nanàhnohrà mehra natxow hamà,
kany me ehtokonye, enytxahranye ehtxoko. Àtohnawo rma àro wyaro nketxhe.

Àro ke, nyamorotho hyawohra ro mak ehtxoko. Atxke ehtxoho kom hoko rma,
osonytxahra ro mak ehtxoko. Àrwomra ro mak ehtxoko, àhoko. Àsok tawro hana.
Kryestu mryenon me kehtokonye, tokarymahoryehra ro mak naha ha, àro, anhà. Wos
hoko toto yehtxoho, kàrà hoko wos yehtxoho xarha, tanhàn hoko ehohkatxho rma,
tokarymahoryehra ro mak naha ha. Àro ke, anhà hoko àrwomra ro mak ehtxoko.
Àtohnawo àrwomra ro mak ehtxoko. Àro hoko oyosownohrà kom horà àrwomra ro mak
ehtxoko. Àro wyaro tàrwonàmporyehra ro mak manatxhe ha. Khoryenkom yakoro haxa
orwonàmtxoko. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, kanye ro me ehtxoko, àwya.

Àro ke, àro wyaro atxke tehxem komo hyawohra ehtxoko, 8 anar me harha oyesnàr kom
ke. Amnyehra tawanye rma haxa mehxatxkonà, ohnawonye, Khoryenkomo hutwahra
oyesnàr kom ke. Amnye rma tawasnye harha manatxhe, ohnawonye, Kohkom yoh me
oyesnàr kom ke. Ohnawonye tawasnyemà rma, ohxe roro osonyhotxoko. 9 Àsok tawro
hana. Kàhnawonye tawasnye kehtokonye, tehetaxemà wyaro ohxe tehxatxow hamà. Toto
kom hoko towahke tehxatxow hamà. Àme rye rma haxa tehxatxow hamà, àhokonye.
Yaworonohnà mehra mak tehxatxow hamà, kàhnawonye tawasnye kehtokony mak ha.
Àro ke, ohxe roro ehtxoko.

10 Àsoke ryhe ryesnàr xe naye, Khoryenkomo, ohxe ryehtxoho me, katxoko, owya rma.
Àro rma hutwanàr xe rma haxa ehtxoko, noro yeryehotanàhrà horà.

11 Tàhnawonye tawanye tehtokonye, tanhàn kom hoko rma haxa natxow hamà, toto
komo. Ehetahnà wyaro, ohxehra ro mak natxhe. Nyamoro wyarohra ro mak ehtxoko.
Ohxe roro ehtxoko. Ohxe roro oyehtxoho kom hoye ro, atxke ehtxoho komo menyhetxow
hamà.

12 Ekayhera rma atxke natxhe xarha, tanhàn kom hoko rma. Ekayhera rma atxke
ehtxohotho komo rma, tonytxahoryehra ro mak naha ha. 13 Àrotho rma menyhetxow
hamà, ohxe roro oyesnàr kom ke. Àsok tawro hana. Tawanye ehtoko, katxhonano
yonyhera tehxatxow hamà. Tawasnye harha ehtoko, tenyatxow hamà. Àro wyaro rma
rha, ekayhera rma atxke ehtxohotho komo ryhe, tonyxem me harha naha, ohxe roro
oyesnàr kom ke mak ha. Nyamoro rma, atxke tosonyetxhenye rma, anatoko ohxe harha
natxow hana. 14 Àro ke, onà wyaro tketxow hamà, kwanotanàr kom me.

Ànàhsahotho hakanàrà wyaro, ayanhànàthàyamo àhnànkatxoko. Àwayehsahotho
yasanàmrà wyaro rma, Khoryenkom hona harha xenytxoko. Ohxe harha oyery-
atxhe hampànà, Kryestu, awasnaw harha tehxem komo wyaro.

Àro wyaro rma tketxow hamà, kwanotanàr kom me.

Ohxe roro mpàn ehtxoko katxhàrà on ha.

15 Ohxe roro mpàn ehtxoko, atxke tonyxem me oyesnàr kom hona. Tàywenyekenohnà
rma, tàyweron haxa, ohxe roro mpàn ehtxoko. 16 Atxke rma haxa natxow hamà, toto
komo, amnyeno rma komo. Àro ke, àwawonye rma hak oyehtokonye, ohxe osonyhotxoko,
àwyanye, owyaronye rma rha Kryestu hona àwyanye xenyàr horà.

17 Àro ke, takàhso ehtxoko. Ohxe ehutwatxoko. Kohkom yano me ohxe oyehtxoho komo
uhutwatxoko. 18 Ànyerhontahra ro mak ehtxoko. Ufa xkun ke rma ewahuryehra ro mak

ehtxoko. Oyowan yawony haxa hak nahko, Khoryenkom yokato. Noro yoh me rma haxa
ehtxoko.
[19] Noro yano me awanotatxoko. Anaro rha wano atxoko. Othananàhtxoko, awanotanàr
kom me. Ohnawonye teryehorye rma haxa ehtxoko, Kohkom hoko. Àro wyaro teryeho-
ryemà rma awanotatxoko.
[20] Apa y, ohxe amna meryan hamà, kanye ro me ehtxoko, Khoryenkomo wya, kyàmkomo
wya. Àsok kom oyehtokony hana, àro hoko rma onà wyaro katxoko. Apa y, ohxe uro
menyo, katxoko, àwya. Onà wyaro katxok xarha, àwya. Àro wyaro rma àkehe, Txesusu
Kryestu yano me, Kohkom yano me, katxoko, àwya.
[21] Kryestu hona menyatxow hamà. Noro hona xenye rma, osoyuhtxoko, omnyamo ro
rye rma.

Tànyonyem komo thehtaxem komo xarha hananàhàthàrà on ha.

[22] Woràskomo komo y, onyo komo eyuhtxoko. Owyanye eyuknutokonye, Kohkomo rma
meyukyatxow hamà. [23] Àsok tawro hana. Thetx kom yoh me natxow hamà, ànyo komo.
Tàmryenon kom yoh me Kryestu yehtxoho wyaro, thetx kom yoh me natxhe. Àsok tawro
hana. Khun kom yoh me kuyhuthuru yehtxoho wyaro, tàmryenon kom yoh me nay
hamà, Kryestu. Enyhoryeny kom me naha, noro ha. [24] Àro ke, noro yoyukyatxow hamà,
àmryenon komo, toh kom me esnàr ke. Àro wyaro rma rha, tànyo komo yoyuknye ro me
tehxorye natxhe, woràskomo komo.
[25] Kàrkomo komo y, ohetx komo xe rma haxa ehtxoko. Tàmryenon komo xe rma haxa
Kryestu yehtxoho wyaro, ohetx komo xe rma haxa ehtxoko.
Tàmryenon komo xe tehtxoho hoye ro, tano me ro rma wayehye, Kryestu, [26] tàwya
enyhoryetxho menye. Anhànàthàyamo yowye, enyhoru hokono ro me harha ehtxoho
menye. Àwyanye tàrwonà yonytxanàr ke ryhe, tuna kwaka ataymomrà kom ke xarha,
àro wyaro nenyhoryetxownà, amnye tàhyaw harha esnàr kom horà. Àsok tawro hana.
[27] Tàhyaw harha ehtokonye, ohxe xaxa tonyxemà ro me esnàr komo xe nay hamà. Atxke
natxhe katxho mehra ro mak esnàr komo xe nay hamà. Anhà moxamo, ohxehra tonyxemà
rma moxamo, katxho mehra ro mak esnàr komo xe nay hamà. Enyhoru ro me esnàr
komo xe nay hamà, tàhyaw harha ehtokonye. Àro ke, tano me ro rma wayehye, tàwya
enyhoryetxho menye. Àro wyaro àxenye rma haxa nehxakon hamà.
[28] Àro wyaro rma rha, thetx komo xe rma haxa tehxorye natxhe, ànyo komo. Ohxe khun
komo yesnàr xe tehxatxow hamà. Àro wyaro rma rha, thetx komo xe tehxorye natxhe,
ànyo komo, ohxe esnàr kom horà. Khetx xe kehtoko, osoxe rma tehxan hamà. [29] Àsok
tawro hana. Ohxehra khun kom yesnàr xehra tehxatxow hamà. Ohxe haxa teryatxow
hamà. Àro wyaro rma rha ohxe keryatxhe, Kryestu, tàmryenon me kesnàr kom ke, [30] tohà
rye me kesnàr kom ke. [31] Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Khoryenkomo wya toto yakàhtothàr hoye ro, kàrà me, wos me xarha akàhtothàr hoye
ro, onà wyaro hak nahtxoko. Toto hak tàyàmànhàyamo hnànkano, thetxe
hyawo roro harha tehtxoho me. Àro wyaro mpànà naha ha, toto, wos yakoro.
Asakononhàyamo, towenyxano wyaro harha mpànà naha ha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, toto hok hamà, thehtaxem hok hamà.
[32] Kryestu hoko xarha, àro wyaro rma nken hamà, àmryenon kom hoko xarha. Àsok
tawro hana, tàmryenon kom yoh me esnàr ke hamà, noro yohà rye me esnàr kom ke
hamà. Thetx xe toto yehtxoho wyaro, tàmryenon komo xe nay hamà, Kryestu. Àro
wyaro rma noro yehtxoho hutwamohsen hamà, àmenhosahonhàrà. Amnyehra àro wyaro
uhutwahra nehxatxkonà, toto heno komo. Amnye rma haxa ryhe, thutwaxem me harha
naha, Kryestu hoko. Yaworo xaxa mpànà naha ha.
[33] Khehtatho kom hoko xarha, àro wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro ke, thetx
komo xe hak nahtxoko, ànyo komo. Osox tehtxoho wyaro, thetx komo xe hak nahtxoko.
Woràskomo komo xarha, toyuhsom me hak tànyo komo yonytxowà.

6

Anaro rha komo hananàhàthàrà on ha.

1 Bàryekomo komo y, omsamtxemo komo y, oyàm komo eyuhtxoko. Oyon komo xarha
eyuhtxoko. Àsok tawro hana. Kohkom yoh me kehtokonye, toyukhorye natxhe, kyàm
komo, kyon komo xarha. 2 Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Toyuhsom me xenytxoko, oyàm komo, oyon komo xarha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

Tàwya khananàhnàtokonye, anatoko onà wyaro nken hamà, Khoryenkomo. Rorwon
yawo ro oyehtokonye, kowakryetxhe xaxa mak hampànà, ken hamà. Tàwya, toyuhsom
me xenytxoko, oyàm komo, katxho hoko htxero ryhe, kowakryetxho komo yokarymekon
hatà. Àro hoko rma, onà wyaro nkekon hatà.
3 Owyanye toyuhsom me xenyetokonye, ohxe mpànà manatxhe ha. Mexe rma haxa mpànà
manatxhe ha, yukryeka ho.
Àro wyaro nkekon hatà. Àro wyaro htxero kowakryetxho komo yokarymekon hatà, tàwya
khananàhnàtokonye.

4 Toto komo y, ohokyamo yoynyàr hoko rorohra ehtxoko. Àsok tawro hana. Toyxemà ro
me tehtokonye, newakàhkahyatxow hamà. Ohxe mak àhorymamnohtxoko. Àhananàhtx-
oko rma. Àhanatanàhtxok xarha, Kohkom yano me mak ha.

5 Onà wyaro àkehe, tanotomaxemà ro komo wya, ehematxhohnà ro komo wya. Tano
rma hak oyehtokonye, toto nanotomanàr me manatxow hamà. Ayanotomanye ro komo
rma eyuhtxoko. Ukurunkahnà me xenytxoko. Àrwon kom yawo rohra oyesnàr kom
hona mpàn xenytxoko. Ohnawonye yaworo oyehtxoho kom hoye ro ryhe, nyamoro
eyuhtxoko. Owyanye eyuknutokonye, Kryestu rma meyukyatxow hamà. 6 Nyamoro
nenyàr me, ànenyehtor kom me xarha, atamohtxoko rma. Àwyanye ohxe manatxhe
katxho hoye rohra, Kryestu yanoto me haxa, atamohtxoko, àhyakanye. Nyamoro yano
me ayatamoknyetokonye rma, Khoryenkom yano me rma matamokyatxow hamà. Àro
ke, àhoko rma haxa atamohtxoko. 7 Toto yanoto mehra rma, Kohkom yanoto me haxa,
àhok ehtxoko. Àhoko rma, oyeryehotatxoko. Àsok kom wehxano, kahra ro mak ehtxoko.
8 Nehemehe xaxa mak hampànà, Kohkomo, owyanye. Toto yanoto me kehtokonye, toto
yanoto mehra kehtokony xarha, ohxe àhok kexetxhàyamo wyaro rma rha nehemehe
hampànà, noro ha, kàwyanye.

9 Onà wyaro àkehe, anotomano ynye ro komo wya. Ohxe rma rha ehtxoko, omnyam
xarha, ayanoto kom hoko. Kàhpokyaha hampànà, kahra ro mak ehtxoko, àwyanye. Àsok
tawro hana. Omnyam xarha, tanotomaxem me manatxow hamà. Ayanotomanye ro komo
rma, nyamoro yanotomany me rma rha naha. Noro rma, kahe yaw naha. Àme rye rma
haxa naha, toto kom hoko, omeroron kom hoko.

Anhà hona kekurunhotho komo yokarymatxhàrà on ha.

10 Onà wyaro àkehe xarha, rowya àtàhkatxehkahra ro rma haka. Tahoxerye rma haxa
naha, Kohkomo. Ehonomnà me rma haxa naha. Àro ke, noro yoh me roro rma haxa
ehtxoko, ohnawonye tahoxerye oyehtxoho menye.

11 Noro yahoxet yano me ohxe roro ehtxoko, worokyamo yohà ymo wya ayarymanàr
kom hona. Konkuhtony kom me nay hamà, noro ymo. Yaworon me nosonyhehe rma
haryhe, konkuhtonàr kom horà, karymanàr kom horà, kanhàn hokono ro me kenyàr kom
horà. Noro ymo hona tekurunhetxow hamà. Àsok hana nekurunhetxow ha, waha kom ha.
Nekurunhetxow hamà, tewomumtonàr kom ke, tàyehrye kom ke xarha. Nyamoro wyaro
rma rha tekurunhetxow hamà, kàwyam xarha, noro ymo wya karymanàr kom hona.

12 Àsok haxa hana. Toto komo yarymanàr hokohra tehxatxow hamà. Ehàmnà ymo komo
yarymanàr hok haxa tehxatxhe, worokyamo yohà ymo yarymanàr hoko rma, anhà ymo
komo yarymanàr hoko rma, thenyenohnà ymo komo yarymanàr hoko rma. Yukryeka hon
mehra mak natxhe, ehàmnà kom kaxe. Kahe hokon kom yoh me haxa natxhe, yuhnayen

hon komo kayaryet me xarha. Ehàmnà rma, yukryeka hon kom yoh me xarha natxhe, Khoryenkomo xanhàn kom yoh me rma, amnyeno rma kom yoh me rma, awaràn wawon kom yoh me rma. Nyamoro yarymanàr hoko rma tehxatxhe. Karymanàr kom hoko rma rha natxhe, nyamoro.

[13] Àro ke, ayarymahrany hak nahtxoko. Khoryenkom yahoxet yano me ohxe roro ehtxoko, ayarymahranye ehtxoho menye. Anatoko ayarymanàr kom hoko rma haxa natxow hana. Ayanhàn kom hokon me oynyàr kom hoko rma haxa natxow hana. Àtoko rma Khoryenkom hona rma haxa xenytxoko, noro yahoxet yano me ohxe oyehtxoho menye, arymahnà me rma oyehtxoho menye.

[14] Àro ke, onà wyaro rma ehtxoko, ohxe roro oyesnàr kom horà. Yaworo ehtxoko, ohnawonye. Yaworonohnà mehra ro mak ehtxoko. Àsok hana nosonyhoryetxow ha, waha kom ha. Twomun komo yawnukyatxow hamà, osonyhoryenàr komo, tàtonàr kom horà. Nyamoro wyaro osonyhoryetxoko. Yaworo ehtxoko, ohnawonye, oyosonyhoryenàr komo. Towan komo womun yaw xarha natxhe, waha komo, tekrunhonàr kom horà. Nyamoro wyaro ekurunhotxoko, anhà hona. Ohxe roro ehtxoko, oyekrunhonàr komo. [15] Tàhror komo womun yaw xarha natxhe, waha komo, tehurkanàr kom hona. Nyamoro wyaro, oyehurkanàr kom hona mpàn xenytxoko. Àrwo yonyhorunu yawo ro ehtxoko. Oyeryehotanàhtoho kom yawo ro rma ehtxoko, oyehurkanàr kom hona, ayanhàn komo wya ayahosnàr kom hona.

[16] Kryestu hona roro xenytxok xarha. Tekrunhotho komo yaryatxhe xarha, waha komo. Yawaka rma yaryatxhe, waywà wya twonàr kom hona, àhotuhtosaho wya taknyohrà kom hona. Nyamoro wyaro ekurunhotxoko, anhà ymo wya okukmanàr kom hona. Kryestu hona rma xenytxoko, oyekrunhonàr komo. [17] Tuyhuthur komo womun yaw xarha natxhe, waha komo, tekrunhonàr kom horà rma rha. Nyamoro wyaro ekurunhotxoko, Khoryenkomo nenyhoryetxho uro tawro me. Khoryenkomo nenyhoryetxho me oyehutwanàr kom ke ryhe, mekurunhetxow hamà, anhà hona. Waha komo yehrye wyaro naha, Khoryenkomo rwonà, Khoryenkom yokato nhutwamohsotho rma. Àro rma ke ekurunhotxoko, anhà hona. Ohxe owyanye enytxanàr ke ryhe, ekurunhotxoko.

[18] Orwonàmtxoko roro, Khoryenkom yakoro. Noro yokato yohà rma, orwonàmtxoko roro, akoro. Àsok oyesnàr komo xe oyehtokony hana, àro hoko rma orwonàmtxoko. Thona ro rma haxa ehtxoko, orwonàmrà kom horà. Amotohpàra ro mak ehtxoko. Kryestu mryenon kom hoko xarha orwonàmtxoko, omeroron kom hoko rma. [19] Rohoko xarha orwonàmtxoko, rowya àrwo yonyhorunu yokarymatxho me, uhutwahnà rotho rma yokarymatxho me, oseryehpàra rma rowya ekarymatxho me, Khoryenkomo nakoronomanàr me rowya ekarymatxho me. [20] Àsok tawro hana. Onà ymo yawo tahuso wehxan hamà, rowya ekarymanàr ke mak ha. Tahusomà rma, Kryestu yanoto me rma wehxaha. Àro ke orwonàmtxoko nyhe, rohoko, oseryehpàra rma rowya ekarymatxho me. Àsok tawro hana. Oseryehpàra ekarymany me tehxorye wehxan hamà.

Txehkeku yokarymatxhàrà on ha.

[21] Rokaytà yokarymehe, Txehkeku, owyanye. Kowtà komo rma noro ha, dàhnàn komo rma. Kohkom yohà rma, yaworon me rma haxa rakoronomehe. Omeroro rokarymatxehkehe, owyanye. [22] Noro rma ànyakyaha, ohyakanye, owyanye amna yokaytà yonytxatxho me, towankaryhe àwya oytxoho meny xarha.

Ehfesu hon kom hoko Khoryenkom yakoro Pawru rwonàmàthàr xarha on ha.

[23] Rowtà komo rma omnyamo. Ohokonye rma, onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, kyàmkomo wya. Apa y, ohxe txetxoko, àkehe. Ohona xeny me nyhe txetxoko. Osoxe nyhe txetxoko, àkehe, ohokonye, àwya, Txesusu Kryestu wya xarha, Kohkomo wya.

[24] Noro ryhe, towahke xaxa nay hamà, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, omeroron komo wya, Kohkomo xan komo wya, Txesusu Kryestu xan komo wya, noro hnànkanyehnà ro komo wya.

FERYEPOS HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Feryepos hon komo hyaka katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Rakoron xarha Txemohtyo. Kryestu Txesus yanoto me amna naha.
Ohyakanye àmenhehe, Feryepos hon komo hyaka. Khoryenkomo mryenon komo rma
omnyamo, Kryestu Txesus yoh komo rma. Oyonye ro komo hyaka xarha àmenhehe,
nyamoro yakoronomanye ro komo hyaka xarha.
2 Onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, Feryepos hon
kom hoko, ohxe txetxoko, kehe amna, àwya, Txesusu Kryestu wya xarha. Kyàmkom me
rma naha, Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Txesusu Kryestu.

Feryepos hon kom hoko Khoryenkom yakoro Pawru rwonàmàthàrà on ha.

3-5 Ohutwahkahpàranye wehxaha. Rowya ohutwantokonye rma, ohokonye rma kàr-
wonaha, Khoryenkom yakoro. Ohokonye rorwonàmnàtoko rma, teryehorye roro rma
haxa kàrwonaha. Onà wyaro àkehe xarha, Khoryenkomo wya, ohokonye. Apa y,
ohxe rma haxa nyamoro meryatxow hamà, àkehe, àwya. Apa y, thenyehra rma haxa
rakoronometxhe, rowya àrwo yonyhorunu yokarymatxho me, àkehe, àwya. Apa y, àro
wyaro rma rakoronometxkonà, amnyehra, tàwyanye Kryestu yahosàtxhe rma. Amnye
rma xarha rakoronometxhe rma. Apa y, rakoronomanye ro me nyamoro meryatxow
hamà. Ohxe xaxa manay hamà, àkehe. Àro wyaro rma àkehe, Khoryenkomo wya,
ohokonye.
6 Amnyehra oyonyhoryetxkonà rma, Khoryenkomo. Noro rma, oyonyhoryetxehketxhe
haxa ha. Txesusu Kryestu yomoknàtoko, oyonyhoryetxehketxhe haxa ha. Anatoko
oyonyhoryetxehketxow hana kahra mak wehxaha. Oyonyhoryetxehketxhe xaxa mak
hampànà, kany me haxa wehxaha.
7 Àro wyaro tkahorye naha, ohokonye, oxenye rma haxa ryesnàr ke. Oxenye rma
haxa wehxaha, rakoronomanye ro me oyesnàr kom ke. Rowyaro rma rha Khoryenkomo
newakryenàr me manatxhe. Àro wyaro oyehtxoho kom hoye ro uro makoronometxow
hamà. Watxa ymo yawo tahuso rma ryehtoko, uro makoronometxhe. Àrwo yonyhorun
hoko rma ryehtoko, uro makoronometxhe. Yaworo xaxa naha, àrwo yonyhorunu, kany
me wehxaha. Tonytxahoryem me xaxa naha, kany me wehxaha. Àro wyaro tawro hoko
rma ryehtoko, uro makoronometxhe.
8 Àro ke, onà wyaro yaworo xaxa àkehe, owyanye, Khoryenkomo nenytxanàr me. Ohnàn
kom yawo rma haxa wehxaha. Kàhnàn kom yawo rma haxa nay hamà, Kryestu Txesusu.
Kàhnàn kom yawo noro yehtxoho wyaro, ohnàn kom yawo rma haxa wehxaha.
9 Onà wyaro ryhe àkehe xarha, Khoryenkomo wya, ohokonye. Apa y, osoxe rma haxa
hak nahtxoko, meya rma haxa mak ha, àkehe, àwya, ohokonye. Apa y, ohutwanye ro me
rma haxa hak nahtxoko, àkehe xarha. Onà ohxe naha, onàtho haxa atxke naha, kanye ro
me rma haxa hak nahtxoko, àkehe xarha, àwya.
10 Àro wyaro kàrwonaha, ohokonye, enyhoru hutwanye ro me oyehtxoho menye,
owyanye on hok ryehtoko ohxe wehxan hamà katxho me, yaworonohnà mehra oyehtxoho
menye, toto kom hoko ohxe roro oyehtxoho menye. Àro wyaro oyehtokonye, ohxe roro
ehxah mosonà katxho me manatxhe, Kryestu wya, tomokàtxhe mak ha. 11 Àro wyaro
oyehtokonye, Khoryenkomo nenyhoryetxho me mosonyhetxow hamà. Ohxe roro rma
haxa manatxow hamà, Txesusu Kryestu yahoxet yano me mak ha. Àro wyaro ohxe roro
oyehtxoho kom hoye ro, onà wyaro katxho me nay hamà, Khoryenkomo. Tàmryenon
komo yonyhoryenye ro me nay hamà, ohxe xaxa nay hamà, ehonomnà me xaxa nay hamà,
katxho ro me nay hamà, noro ha.

Teryehorye wehxaha tokarymaxem me Kryestu yesnàr ke katxhàrà on ha.

[12] Rowtà komo y, onà ryhe uhutwamohsehe, owyanye, oseryehokahra harha oyehtxoho
menye. Watxa ymo yawo tahuso wehxan hamà. Enytxahkahpàn me mak naha, àrwo
yonyhorunu. Meya rma haxa tonytxaxem me naha. [13] Àsok tawro hana. Onà wyaro
nketxhe, watxa ymo yonye ro komo, omeroro. Kryestu yanoto me tesnàr ke ryhe, tahuso
nay hamà, Pawru, ketxhe, nyamoro. Arymano ynye ro komo rma nyamoro ha, Homayana
komo rma, Sesa yanoto komo rma. Àro wyaro rma rha nketxhe, anar komo xarha. Àro
wyaro rma rohutwetxhe, omeroron komo.

[14] Kryestu mryenon komo xarha, kowtà komo rma, towankaryhe harha natxhe, tahuso
ryesnàr ke mak ha. Onà wyaro nketxhe, ukukuru komo, thenyenohnà komo rma.
Pawru yakoronomen hamà, Kohkomo, àro ke, kàwyam xarha kakoronometxow hamà,
ketxhe. Àro ke, towankaryhe rma haxa natxhe. Oseryehpàra rma, Khoryenkomo rwonà
yokarymetxhe.

[15-18] Àro wyaro rma Kryestu yokarymetxhe. Noro yokarymany kukuru komo rma,
roxehra mak natxhe. Ekarymany me ryehtxoho hoko nehohketxhe. Pawru yoho hak
wehxe, ketxow hamà. Ehonomnà me haxa tesnàr komo xe natxhe. Rokhokanàr xe mak
natxhe. Watxa ymo yawono rma khokanàr xe natxhe. Àro wyaro yaworohra natxhe.
Kryestu yokarymetxhe mak ha. Àro ke, teryehorye rma wehxaha, nyamoro hoko rma,
àwyanye Kryestu yokarymanàr ke mak ha. Anar kom haxa ryhe, Kryestu yokarymany
kukuru komo rma, yaworo rma haxa natxhe. Kryestu yokarymetxhe, rox tesnàr kom
ke, ryeryehotanàhrà xe tesnàr kom ke. Onà wyaro nketxhe, nyamoro ha. Pawru
takoronomatxe, àrwo yonyhorunu yokarymany me esnàr ke, yaworo xaxa naha kanye ro
me esnàr ke, ketxhe, rohoko. Àro wyaro anar me rha natxhe, Kryestu yokarymany komo.
Teryehorye mak wehxaha, tokarymaxem me rma haxa noro yesnàr ke mak ha.

Àsok hana ryesnàr xe wehxan ha katxhàrà on ha.

[19] Teryehorye rye rma haxa wehxaha, onà wyaro ryehutwanàr ke. Amnye, onà ymo
yaye ronampatakehe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo. Kwayehyan hana, àwayehpàra
rma wehxan haxa hana, àna hana. Onà ymo yaye ronampatakehe xaxa mak hampànà,
Khoryenkomo. Rohoko orwonàmtoho kom hoye ro ronampatakehe. Tokato wya rako-
ronomatxho hoye ro ryhe ronampatakehe, Txesusu Kryestu yokato wya rakoronomatxho
hoye ro mak ha. Àro ke, teryehorye rye rma haxa wehxaha.

[20] Ehonomnà me xaxa Kryestu yonyhonàr xe roro wehxaha, toto komo wya, omeroron
komo wya. Rowayehtoho hoye ro hana, àwayehpàra rma ryehtxoho hoye ro haxa hana,
ehonomnà me xaxa noro yonyhonàr xe wehxan ha, àwyanye. Àro ke, towankaryhe rma
haxa ryesnàr xe wehxaha. Ewankaramra ro mak ryesnàr xe wehxaha. Àro wyaro ryesnàr
hona ro rma haxa wehxaha, Khoryenkom yokato wya rakoronomanàr ke mak ha.

[21] Àsok tawro hana. Àwayehpàra rma hak ryehtoko, Kryestu yanoto ro me wehxan
hamà. Rowayhàtxhe, noro hyawono ro me harha wehxan hamà. Ohxe rma haxa wehxan
hamà. [22] Àwayehpàra rma hak ryehtoko, thenyehra rma haxa natxow hamà, Kryestu
yahosnyenhàyamo, noro hyaka ratamoknyàr ke mak ha. Àsok hana ryesnàr xe wehxan
ha, àwayehpàra hana, twayehso haxa hana. Tàywenyeke rma wehxan hamà. [23] Rowayehrà
xe wehxaha. Àwayehpàra ryesnàr xe xarha wehxaha. Àro ke, tàywenyeke rma wehxan
hamà. Rowayehrà xe xaxa wehxaha. Kryestu hyawo roro harha ryesnàr xe rma wehxaha.
Àsok tawro hana. Noro hyawo ryehtoko, ohxe roro rma haxa wehxan hamà, meya roro.
[24] Àwayehpàra rma hak ryehtok haxa ryhe, towakryexemà rye me rma haxa manatxhe,
omnyamo, ahananàhnye kom me rma ryesnàr ke.

[25] Àro ke, àwayehpàra rma hak ryesnàr xe nay hamà, Khoryenkomo. Tano rma
hak wehxan hamà, ohyakany harha romohtoho me, ohyawony harha ryehtxoho me.
Ohyawonye ryehtxoho hoye ro, thananàhsomà rye me rma haxa manatxow hamà.
Teryehorye rye rma haxa manatxow hamà, thananàhsom me rma oyesnàr kom ke. [26] Àro
wyaro oyehtokonye, onà wyaro màketxow hamà, Kryestu Txesusu wya. Ohxe xaxa manay

hamà, amna hyaka harha owya Pawru nyaknyàr ke, màketxhe. Àro wyaro rma màketxow hamà, àwya, ohyawony harha ryesnàr ke.

Rowyaro rma rha teryewhamnohsom me manatxhe katxhàrà on ha.

[27] Oyonyxenye komokyan hana. Ohyawony harha wehxan hana. Ohyawohrany haxa wehxan hana. Ohxe roro rma ehtxoko, omnyamo. Kàwyanye àrwo yonyhorunu yahosàtxhe, ohxe roro tehxorye mak tehxatxhe, kàwyanye Kryestu yahosàtxhe rma. Àro ke, ohxe roro ehtxoko.

Rowya oyokaytà komo yonytxantoko, onà wyaro oyehtxoho komo yonytxanàr xe wehxaha, ahananàhtoho kom yawo ro rye rma haxa oyehtxoho komo, àme rye rma haxa oyehtxoho komo xarha, yaworo xaxa mak naha ha, àrwo yonyhorunu, khananàhtoho komo, kany me rye rma haxa oyehtxoho komo xarha, [28] axanhàn kom hona oseryehpànà ro me oyehtxoho komo xarha. Àro wyaro oyehtxoho komo yonytxanàr xe wehxaha.

Àsok tawro hana. Axanhàn kom hona oseryehpàra oyehtokonye, onà wyaro ryhe hutwamohsen hamà, Khoryenkomo. Nyamoro yanàhnohtoho hutwamohsen hamà. Oyonyhoryetxho komo xarha hutwamohsen hamà, tàwya oseryehpàra oynyàr kom ke mak ha.

[29] Khoryenkom yano me ryhe, teryewhamnohsom me manatxhe, kowakryenye ro kom yano me mak ha. Noro yano me Kryestu hona menyatxhe. Noro yano me rma rha teryewhamnohsom me xarha manatxhe, Kryestu mryenon me oyesnàr kom ke. [30] Rowyaro rma rha teryewhamnohsom me manatxhe. Kxanhàn komo wya ryeryewhamnohtoho menyatxkonà, amnyehra. Teryewhamnohsom me rma uro menytxetxhe, amnye rma. Àro wyaro rma rha teryewhamnohsom me manatxhe, omnyam xarha, Kryestu mryenon me oyesnàr kom ke mak ha.

2

Àme rye rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

[1] Àme rye rma haxa oyesnàr komo xe wehxaha. Kryestu nhananàhrà me oyehtokonye, àme rye ehtxoko katxho me manatxow hamà. Osoxe rma haxa oyehtokonye, àme rye oyesnàr komo xe manatxow hamà. Khoryenkom yokato yoh me oyehtokonye, noro rma ayakoronometxhe, àme rye oyehtxoho menye. Oyowtà komo xe oyehtokonye, àhnàn kom yawo rma oyehtokonye, àme rye oyesnàr komo xe manatxow hamà.

[2] Àro ke, àme rye rma haxa ehtxoko, ohokonye teryehorye rma haxa ryehtxoho me. Osoxe rma haxa ehtxoko, omnyamo ro rye rma. Anar me rha ehutwahra ro mak ehtxoko. Àme rye rma ehutwatxoko. [3] Ayano me ro rma oyeryehotanàr xehra ro mak ehtxoko. Ehonomnà me osonyhera ro mak ehtxoko. Norohnàtho me haxa ryhe osonytxoko. Onà wyaro katxoko. Roho rma haxa ehonomnà me naha, mosonà, katxoko, oyowtà kom hoko. [4] Oyomyawono ro kom hoko rorohra ehtxoko. Oyowtà yomyawon hoko xarha ehtxoko, noro yakoronomanàr horà.

Ehonomnà ro mehra nehutwekon hamà Kryestu katxhàrà on ha.

[5] Àsok hana nehutwekon ha, Kryestu Txesusu. Ehonomnà ro mehra nehutwekon hamà. Noro wyaro rma rha ehutwatxoko, ohnawonye.

[6] Noro ryhe, Khoryenkom yehtxoho wyaro rma rha nehxakonà. Onà wyaro kahra mak nehxakonà. Khoryenkom yehtxoho roro wyaro rma hak wehxe kahra nehxakonà. Ehonomnà roro me hak wehxe kahra nehxakonà. [7] Ehonomnà mehra haxa ryhe nosonyhoye. Anotonano me haxa ryhe nosonyhoye. Toto me haxa ryhe nosonyhoye. [8] Toto me tosonyhontoko rma, norohnàtho me ryhe nehxakonà, tano me ro rma. Tàyàm yoyuknye ro me nehxakonà. Twayehso ro neyukye. Yahkotohen ho tamoyathoso ro neyukye.

[9] Àro ke, ehonomnà me harha noro yeryeye, Khoryenkomo, meya roro mak ha. Onà wyaro katxho ro me neryeye. Omeroron kom yoho rma haxa Kohkom me naha, mosonà, katxho ro me neryeye, [10] omeroron komo wya noro yowakryenàr horà. Txesusu hyaka rma neryewtetxhe hampànà, tosoknar kom ho, kahe yawon komo, yukryeka hon komo

xarha, yuhnayen hon komo xarha, omeroron komo rma. [11] Onà wyaro nketxhe hampànà.
Kohkom me naha, Txesusu Kryestu, ketxhe hampànà. Àro wyaro tàwyanye tatoko rma,
onà wyaro rma nketxow hamà. Ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kyàmkomo, tàwya
Kohkom me Txesusu yenyàr ke, ketxowà rma hamà, omeroro mak ha.

Ohxe roro ehtxoko katxhàrà on ha.

[12] Ronàhnàn komo y, àro wyaro ehonomnà me harha naha, Txesusu. Àro ke, onà wyaro
àkehe, owyanye. Ohxe roro rma haxa ehtxoko. Khoryenkomo wya oyonyhoryetxhàyam
hoye ro ohxe roro ehtxoko. Ohyawonye ryehtoko, uro meyukyatxkonà. Ohyawohranye
ryehtoko, meya nyhe uro eyuhtxoko. Ohxe roro oyehtxoho kom hok oyehtokonye rma,
ukurunkahnà me Khoryenkomo xenytxoko. Noro yoyukuhtor hona mpàn xenytxoko.
[13] Ohxe roro oyesnàr komo xe naha, noro ha. Àro ke, ohnawonye roro naha, tàwya
ayakoronomatxho menye. Ayakoronometxhe, noro hak weyuhsu kanye ro me oytxoho
menye, toyuknye ro me tàwya oytxoho menye. [14] Àrwomra rma oyomyawon kom hoko
ehtxoko, àsok maken kom hoko rma. Àsok kom on hok wehxano kahra ro mak ehtxoko,
[15] anar komo wya atxke naha mosonà katxho mehra oyehtxoho menye, yaworonohnà
mehra oyehtxoho menye.

Àsok hana manatxow ha. Khoryenkom hokru me manatxow hamà. Noro hokru me
rma osonyhotxoko. Anhà hokonohnà ro me osonyhotxoko, toto komo wya, amnyeno
rma komo wya, anhà komo wya, Khoryenkomo yanweknye komo wya. Tano rma hak
oyehtokonye, anhà kom wawo roro rma manatxow hamà, àwyanye ohxe roro oyosony-
hotho menye. Kàwyanye weyu yonyàrà wyaro, ohxe oyehtxoho komo yonyatxow hamà,
nyamoro ha. [16] Onà wyaro xarha màketxow hamà, àwyanye. Kryestu hona xenytxoko,
karyhe roro harha oyehtxoho menye, màketxhe, àwyanye.

Àro wyaro ohxe roro oyehtokonye, teryehorye rma haxa wehxan hamà. Kryestu
yomokàtxhe rma, onà wyaro àkehe hampànà, àwya. Àtohnawohra katamokye hamà,
ohyaka, àkehe hampànà, àwya. Ohyaka ratamoketxhàràtho hoye ro, ohxe roro nehx-
atxkon hamà, nyamoro, àkehe hampànà, Kryestu wya, ohokonye.

[17] Kryestu hona owyanye xenytxoho hoye ro motàmtxownà, Khoryenkomo wya, noro
yoyuknye ro me oyehtxoho menye. Teryewhamnohso ro motàmtxownà, àwya. Àsok
hana wehxan ha, uro ha. Teryewhamnohsom me rma rha wehxan hamà. Twayehkaxe
ro haxa hana teryewhamnohsom me wehxan ha. Teryehorye rma wehxaha. Omnyam
xarha, teryehorye manatxow hamà, oyotàmrà kom hoko. Oyeryehotanàr komo wyaro
rma rha keryehotehe. [18] Twayehkaxe ro ryeryewhamnohrà hoko rma keryehotehe. Àro
ke, àro wyaro ryehtxoho hoko rma rha oyeryehotatxoko, omnyam xarha, ryeryehotanàrà
wyaro rma rha.

Txemohtyo nyaknyàr xe wehxaha ohyakanye katxhàrà on ha.

[19] Mexehra Txemohtyo nyaknyàr xe wehxaha, ohyakanye. Onà ymo yaye ronam-
patakanàr hona ro wehxaha, Kohkomo wya, Txesusu wya. Àwya ronampatakatxhe
rma, Txemohtyo ànyakyaha, owyanye rokaytà yonytxatxho me. Rohyaka harha noro
yomokàtxhe rma, oyokaytà komo xarha wenytxen hamà, ohokonye teryehorye ryehtxoho
me.

[20] Ohxe rma haxa naha, Txemohtyo. Rakoron kom yoho rma haxa noseryehokehe,
ohokonye, yaworon me xaxa mak ha. Ohxe oyesnàr komo xe rma haxa naha, noro
ha. [21] Tomyawon kom hoko roro natxhe, anar komo, rakoron komo rma. Txesusu
Kryestu yomyawon hoko rorohra mak natxhe. [22] Txemohtyo haxa ryhe, yaworo rma haxa
naha. Umuru wya tàyàm yakoronomanàrà wyaro, rakoronomanye ro me naha, àrwo
yonyhorunu yokarymanàr hoko.

[23] Noro rma nyaknyàr xe wehxaha, ohyakanye. Onà ymo yaye kahataken hana.
Ahatakahra haxa wehxan hana. Sesa komo wya ronytxatxhe rma, rahatakatxho uhutwen
hamà. Àro wyaro rowya uhutwatxhe rma, Txemohtyo ànyakyaha, ohyakanye.

[24] Amnye romoknàr xe wehxaha, uro xarha, ohyakanye. Kohkomo wya ronyaknyàr hona
ro wehxaha, mexe nyhe txko mak ha.

Epafrotxetu ànyakyan harha mà ohyakany harha katxhàrà on ha.

[25-26] Amnye rma, wahoro htxero, Epafrotxetu ànyakyan harha mà, ohyakany harha.
Rowtà rma noro ha. Rowyaro tatamohxemà ro me naha, Kohkomo hyaka. Rowyaro
rma rha anhà yarymanàr hok naha. Noro rma mànyakyatxoko, rohyaka, àwya rako-
ronomatxho me. Ohnàn kom yawo rma haxa nehxaknano, noro ha. Àro ke, onà wyaro
àkeknano. Àhyakany harha ànyakyan hamà, àkeknano.

Ekeh me noro yexetxhàrà menytxetxok hatà. Àro wyaro owyanye tonytxatxhàr
hoye ro, noseryehokeknano. Wayehyan hana ketxow hamà rohoko, keknano. Àro ke
noseryehokeknano, ohokonye. [27] Ekeh me rma haxa nehxaknano, thenyehra rma haxa
mak ha. Àwayehpaya rma nehxako. Àhnàn yaw mak nehxako, Khoryenkomo. Ohxe
harha neryako. Tàwya ohxe txenyetoko rma, rohnàn yaw xarha nehxak hamà, noro hoko
oseryehokahra harha ryehtxoho me. Àsok tawro hana. Noro wayehnàtok haxa, thenyehra
rma haxa roseryehokanàràtho haryhe mà.

[28] Àro ke, noro nyaknyàr xe rma haxa wehxaha, ohyakanye, oyeryehotatho menye.
Owyanye noro yonyetoko rma, oyeryehotetxow hamà. Oyeryehotantokonye rma, oserye-
hokahra harha wehxan hamà. [29-30] Àro ke, teryehorye rma haxa ehtxoko. Ohxe xaxa manay
hamà, katxoko, Kohkomo wya. Mosonà mànyaknyo harha hamà, amna hyaka harha, ohxe
xaxa manay hamà, katxoko, àwya.

Àwayehpaya nehxako, noro, Kryestu hyaka tatamoknyàr ke mak ha. Thenyehra rma
haxa rakoronomeknano. Rakoronomahra mehxatxok hamà, omnyamo, mox oyesnàr
kom ke. Onànyaketxhàyamo rma rakoronomeknano. Tekehàntaxe ro rakoronomeknano.
Tosoxanomkahnohso ro rma rakoronomeknano. Noro wyaron komo ryhe, onà wyaro
katxho me hak nahtxoko. Ohxe rma haxa natxow hamà, katxho me hak nahtxoko,
owyanye.

3

Kosonyhoryetxho kom hoye rohra ohxe tehxatxhe Khoryenkomo wya katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, onà wyaro àkehe xarha, rowya tàhkatxehkahra ro rma haka. Oyerye-
hotatxoko, Kohkom yoh me oyesnàr kom ke.

Anar me ahananàhnye kom hona mpàn xenytxoko àkekonà rma, owyanye. Àro wyaro
rma rha àkehe xarha, tano, rokaryehtan yawo. Onà wyaro kahra mak wehxaha. Àro wyaro
kahra harha wehxan hamà, yake ro kanyenhàr me ryesnàr ke, kahra mak wehxaha. Àsok
tawro hana. Nyamoro hona okurunhonàr komo xe wehxan hamà. Àro ke, àro wyaro rma
rha àkehe xarha, owyanye, okurunhonàr kom horà.

[2] Atxke natxow hamà, nyamoro ha. Atxke ahananàhyatxow hamà. Atanyyokotxok
hampànà, oyosonyhoryetxho menye, ketxow hamà. Oyotokonàr komo xe natxow hamà.
Nyamoro hona mpàn xenytxoko.

[3] Atanyyokoxemo kom yoho rma haxa, Khoryenkomo mryenon me tehxatxhe, kàh-
nawonye noro yowakryenàr hoko kesnàr kom ke. Khoryenkom yokato ryhe kako-
ronometxhe, yaworo kàwyanye noro yowakryetxho me. Kryestu Txesusu ryhe konyho-
ryetxhe, kany me tehxatxhe. Kosonyhoryetxho kom hoye rohra mak ohxe tehxatxhe,
Khoryenkomo wya, kany me xarha tehxatxhe.

[4] Rosonyhoryenàr hoko rma wehxakon haryhe, uro ha. Onà wyaro nketxow hamà,
tosonyhoryexem komo, Xuknewyana komo. Rosonyhoryenàr ke ryhe ohxe wehxan hamà,
Khoryenkomo wya, Moyses heno nmenhotho yawo ro ryesnàr ke mak ha, ketxow hamà.
Nyamoro yoho rma haxa àro wyaro àkekonà, uro, ohxe rma haxa ryesnàr ke. Onà
wyaro ohxe rma wehxakon haryhe. [5] Ehsayew heno komo yohamàtho me wehxakonà.
Ronurutxhe rma katanyyokoy hatà, 8 me enmahàtxhe rma hatà. Benytxamen heno
yohamàtho me wehxakonà. Royàm peno hoye ro Xuknewyana me wehxakonà. Noro

heno wyaro rma rha Xuknewyana rwon yawo wehxakonà. Amnye Farysew me harha
wexeye. Àro ke, Moyses heno nmenhotho yawo ro rma haxa wehxakonà, Farysew kaxe.
6 Àro hoko rma haxa wehxakonà. Àro ke, Kryestu mryenon komo weryewhamnohyakonà.
Onà wyaro katxho me wehxakonà, Xuknewyana komo wya, omeroron komo wya. Ohxe
roro rma haxa naha, noro ha, Moyses heno nmenhotho yawo ro tesnàr ke, katxho me
wehxakonà, àwyanye. Àro wyaro ohxe rma wehxakon haryhe. 7 Ohxe wehxan hamà,
àkekonà rma haryhe. Àro wyaro ohxe ryexetxhàràtho rma, ohxehra harha naha, rowya.
Kryestu ywero ryexetxhe rma, ohxehra harha nehxakonà, rowya. Noro marma ryhe, ohxe
harha nehxakonà, rowya.

8 Yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye. Ohxehra harha naha, omeroro, rowya,
Kryestu Txesusu ywero ryesnàr ke mak ha. Roh me ryhe naha, noro ha. Noro ywero
ryehtxoho rma, ohxe rma haxa naha, omeroron kom yoho rma haxa mak ha. Omeroro
àhnànkatxehkaye, noro ywero ryehtxoho me. Omeroro, arymaxaho wyaro wenyaha, noro
yoh me ryehtxoho me, 9 noro yano me ohxe ryehtxoho me.

Onà wyaro kahra harha wehxaha. Ohxe wehxan hamà, Khoryenkomo wya, Moyses
heno nmenhotho yawo ro ryesnàr ke, kahra harha wehxaha. Onà wyaro haxa ryhe àkehe.
Kryestu hona wenyaha, Khoryenkomo wya ronyhoryetxho me, àkehe. Khoryenkomo
nenyhoryetxho me harha wehxaha, noro hona rowya xenyàr ke mak ha.

10 Noro ywero nyhe ryesnàr xe wehxaha, noro wyaro rma rha ohxe ryehtxoho me. Noro
ryhe, àwayehxemo kom waye nasanàmye, karyhe rma haxa tesnàr ke. Noro wyaro rma
rha karyhe ryesnàr xe wehxaha, rohnawo. Noro wyaro rma rha teryewhamnohsom me
ryesnàr xe xarha wehxaha. Noro wayhàthàrà wyaro rma rha, àwayehsaho wyaro ryesnàr
xe xarha wehxaha, ranhàn hokohra harha ryehtxoho me. 11 Àsok tawro hana. Kryestu
wyaro ehxemotho komo ryhe, tanàmsom me natxow hamà, àwayehxemo kom waye. Àro
ke, noro wyaro ryesnàr xe wehxaha, tanàmsom me rma rha ryehtxoho me.

Kryestu wya ronyhoryetxehkatxho hoko roro rma haxa wehxaha katxhàrà on ha.

12 Onà wyaro kahra wehxaha. Kryestu wyaro ohxe roro rma haxa ehxaho rma uro kahra
wehxaha. Enyhoryetxehkaxah mehra rma hak wehxaha. Tonyhoryetxehkaxem me mak
ryesnàr xe wehxaha. Tàmryenon me ryeryeye, Kryestu Txesusu, ronyhoryetxehkanàr
horà. Àro ke, noro wya ronyhoryetxehkatxho hoko roro rma haxa wehxaha.

13 Rowtà komo y, enyhoryetxehkaxah me wehxaha kahra ro mak wehxaha. Onà wyaro
ryehtxoho hok haxa wehxaha, amnye ohxe ryehtxoho hoko, amnyehra ryexetxhàràtho
hokohra mak ha. Amnye ohxe ryehtxoho hoko rma haxa wehxaha, thenyehra rma
haxa mak ha. 14 Khoryenkomo wya rowakryetxho hona ro rma haxa wehxaha. Noro
rma kwahanonkatxownà, kahe yawon me harha kehtxoho menye. Kryestu Txesus
hona kàwyanye xenyàr ke ryhe, kahe yawon me harha tehxatxhe. Àto kehtokonye,
kowakryetxhe hampànà, Khoryenkomo. Àro wyaro àwya rowakryetxho hoko roro rma
haxa wehxaha.

15 Àro wyaro rma tehutwatxe. Àhananàhtàkaxah me kehtokonye, àro wyaro yaworo
tehutwetxow hamà, khananàhtoho kom yawo ro kehtokony mak ha. Anar me oyehut-
wantokony haxa ryhe, yaworo harha tehutwaxem me oyeryatxhe ha, Khoryenkomo.
16 Kàwyanye yaworon xaxa hutwatxhe rma, àro yawo ro rma haxa tehtxe.

17 Rowtà komo y, rohoko ehohkatxoko, omnyamo ro rye rma, rowyaro rma rha
oyehtxoho menye. Amna wyaro rma rha natxow hamà, okukuru komo. Nyamoro rma
xenytxoko, àwyaronye rma rha oyehtxoho menye.

18 Anar kom haxa ryhe, amna xehra ro mak natxhe. Onà wyaro kany komo rma
xehra natxhe. Yahkotohen ho wayehye, Kryestu, tàwya konyhoryetxho menye, kany
komo xehra natxhe. Àro wyaro tawro xehra ehtxoho kom hoye ro kratehe, àhokonye.
Thenyehra mak natxhe, nyamoro ha. Nyamoro rma wekarymaye, owyanye, yake ro.
Amnye rma wekarymetxhe xarha. 19 Àsok hana natxow ha. Tanàhnohtàkaxem me natxow
hamà. Khoryenkom hokohra natxhe. Thun komo yeryehotanàhtoho hok haxa ryhe

natxhe. Atxke wehxan hamà kany me tehxorye natxhe, tanhàn kom hoko rma haxa tesnàr kom ke. Onà wyaro haxa kany me natxhe. Ranhàn hoko roro hak wehxe, teryehorye ryehtxoho me, kany me natxhe. Yukryeka ho tehtxoho kom hok marma natxhe.

[20] Kàwyam haxa ryhe, kahe yawon me tehxatxhe. Khoryenkom yowto hon me rma tehxatxhe. Amnye kahe yaye nomokyaha, konyhoryeny komo. Txesusu Kryestu rma noro ha, Kohkomo rma. Noro yomoknàr hona ro tehxatxow hamà. [21] Anar me harha khunuthuyamo yeryaha, noro ha. Thunu wyaro harha neryaha, enyhoru ro wyaro harha. Àro wyaro konyhoryetxehketxhe ha. Ehonomnà xaxa kax mak naha ha. Ehonomnà me xaxa tehtxoho hoye ro, omeroron komo yarymany me naha, toyuknye me harha ehtxoho menye.

4

Yaworon xaxa yawo ro rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

[1] Àro wyaro konyhoryetxehketxhe ha, Txesusu Kryestu. Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, rowtà komo y. Yaworon xaxa yawo ro rma haxa ehtxoko. Kohkom yoh me roro ehtxoko. Ronàhnàn me manatxhe, omnyamo. Oxenye rma haxa wehxaha. Ohnàn kom yawo rma haxa wehxaha. Ohokonye rma, teryehorye rma haxa wehxaha. Kryestu yomokàtxhe rma, onà wyaro àkehe, àwya, ohokonye. Ronhananàhàthàyamo moxamo, onenyhoryetxhàyamo, àkehe, àwya, ohokonye.

Woràskomo komo hananàhàthàrà on ha.

[2] Nosoyatxow hatà, woràskomo komo, Efokneya komo rma, Senteke yakoro. Onà wyaro àkehe, àwyanye, teryewrye ro. Àme rye harha ehtxoko nyhe, Kohkom yoh me oyesnàr kom ke, àkehe, àwyanye.

[3] Àto nay hamà, rakoronomanyenhàràtho. Onà wyaro àkehe, àwya. Hoymo y, omoro ryhe, nyamoro akoronomako, osoyhera harha ehtxoho menye, àkehe, àwya, Efokneya kom hoko. Nyamoro rma rakoronometxkonà. Rowya àrwo yonyhorunu yokarymantoko, rakoronometxkonà, Efokneya komo, Senteke xarha. Àro ke akoronomatxoko, hoymo y.

Nyamoro wyaro rma rha rakoronometxkonà, Kryemente xarha, anar komo xarha. Rowyaro rma rha tatamohxemà ro me natxhe, nyamoro ha, Kohkomo hyaka. Nyamoro yosotà rma, àmenhosah naha, kahe yawo, karyhe roro harha txexah me esnàr kom ke.

Oseryehokahra ro mak ehtxoko katxhàrà on ha.

[4] Oyeryehotatxoko roro, Kohkom yoh me oyesnàr kom ke. Àro wyaro rma rha àkehe xarha, owyanye. Oyeryehotatxoko, àkehe. [5] Towahke roro osonyhotxoko, toto komo wya, omeroron komo wya. Mexehra nomokyaha, Kohkomo.

[6] Oseryehokahra ro mak ehtxoko. Khoryenkom yakoro haxa orwonàmtxoko. Àsok oyesnàr komo xe oyehtokony hana, àro hoko rma orwonàmtxoko. Eten komo xe oyehtokony hana, àro hoko rma, apa y, tàmko nyhe rowya, katxoko. Àro wyaro orwonàmnàtokonye rma, onà wyaro katxok xarha, àwya. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, rohoko, katxok xarha, àwya.

[7] Khoryenkom yakoro tàrwonyemà ro me oyehtokonye, oseryehokahra roro oyeryatxhe ha, noro ha. Teryehorye roro oyeryatxhe ha, ohnawonye, Kryestu Txesus yoh me oyesnàr kom ke. Ohnawonye rma okurunhetxhe ha, oyoseryehokanàr kom hona. Khoryenkom yano me oseryehokahra kehtxoho komo, thenyehra rma haxa naha. Kano me ronye rma oseryehokahra kehtxoho kom yoho rma haxa, thenyehra naha.

Enyhoru komo uhutwatxoko katxhàrà on ha.

[8] Rowtà komo y, onà wyaro àkehe xarha, rowya tàhkatxehkahra ro rma haka. Enyhoru komo uhutwatxoko, nyamoro wyaro rma rha oyesnàr kom horà. Ohxe ehtxoho komo rma uhutwatxoko, yaworo ehtxoho komo rma, takàhso ehtxoho komo xarha, toto kom hoko àme rye ehtxoho komo xarha, anhà hokohra ro mak ehtxoho komo xarha, towahke ehtxoho komo xarha, ohxe tokarymaxem me ehtxoho komo xarha, uhutwatxoko. Àsok

hana ohxe natxow ha. Àsok hana ohxe natxhe katxho me natxow ha. Àro wyaro ohxe ehtxoho komo rma uhutwatxoko, ohxe rma rha oyesnàr kom horà.

[9] Amnyehra khananàhyatxkonà. Yaworo xaxa màkehe màketxkonà, rowya. Àro wyaro rowya ahananàhàthàyam yawo roro rma ehtxoko. Ohxe rorwonàmrà menytxetxkonà. Ohxe ryesnàrà menyatxkon xarha. Ohxe ryexetxhàrà wyaro rma rha ohxe roro ehtxoko, omnyam xarha. Àro wyaro ohxe roro oyehtokonye, ohyawonye roro naha, Khoryenkomo. Teryehorye roro keny komo rma noro ha.

Uro mewakryetxoko katxhàrà on ha.

[10] Kohkom yoh me ryehtxoho hoye ro keryehotehe. Uro mewakryetxoko. Àro ke, teryehorye rma haxa wehxaha. Rohnàn yawo mehxatxkenan hamà. Amnyehra rohnàn yawo roro rma mehxatxkonà. Rowakryehra rma hak mehxatxkonà, mox oyesnàr kom ke mak ha, rohyaka omokhàra okukuru komo yesnàr ke mak ha. Amnye rma haxa ryhe nomokyako, Epafrotxetu. Onekhothàyamo yokyako, rohyaka. Àro ke keryehotehe, owyanye rowakryenàr ke.

[11] Onà wyaro kahra mak wehxaha. Keryehotehe harha, ànyahpànàtho me ryesnàr ke, kahra ro mak wehxaha. Àsok hana wehxan ha. Anatoko ànyahpàra wehxan hana. Anatoko tànyahke haxa wehxan hana. Àsok hana kom ryehtoko, teryehorye roro rma wehxaha, àro wyaro rma ehutwaxah kaxe. [12] Àkatxhomra ro mak ehxahotho uro. Tkatxhonke rma haxa ehxahotho xarha uro. Ohxe ehutwaxah me mak wehxaha. Àro ke, àsok hana kom ryehtoko, teryehorye rma wehxaha. Tànyahke rma haxa ryehtoko, ànyahpàra rma ryehtok xarha, teryehorye rma wehxaha. Tkatxhonke rma haxa ryehtoko, àkatxhomra rma ryehtok xarha, teryehorye rma wehxaha. [13] Àsok hana kom ryehtoko, romyawon hoko roro rma wehxaha, rakoronomanye ro me Kryestu yesnàr ke mak ha.

[14] Rohnàn yaw xaxa mak mehxatxoko, rohoko. Owyanye ànyahpàra nay hatà Pawru tawro yonytxatxhe rma, rowakryenàr xe mehxatxok hamà. Akatxho kom hoye uro mewakryetxoko.

[15] Amnyehra xarha uro mewakryetxkonà, omnyamo rma, Feryepos hon komo rma. Wahoro htxero àrwo yonyhorunu wekarymaye, owyanye. Ohyayenye rotontoko, Maseknonya yamtar hoye rma rotontoko, rowakryehra ro mak nehxatxkonà, anar komo. Anato rha tohsamnohsomà ro komo, Kryestu mryenon komo rma, rowakryehra nehxatxkonà. Tkatxho kom hoye tàmpàra nehxatxkonà. Ahohsàra rma wehxakonà. Omnyam marma, uro mewakryetxkonà. Àro wyaro ryexetxhàrà rma muhutwetxow hamà. [16] Maseknonya yamtar ho rma hak ryehtoko, Tesaroneka ho rma ryehtoko, akatxho kom hoye marhotxownà, rohyaka. Yake ro uro mewakryetxownà, àto rma hak ryehtoko.

[17] Onà wyaro kahra mak wehxaha, owyanye. Uro nyhe txko ewakryetxoko, ohxe harha ryehtxoho me, kahra wehxaha. Onà wyaro haxa ryhe àkehe. Owyanye rowakryetxhe rma, oyowakryetxhe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo, ohnawonye, ohxe rma haxa oyehtxoho menye, àkehe, owyanye. Àro wyaro ohxe rma haxa oyesnàr komo xe wehxaha.

[18] Thenyehra rma haxa uro mewakryetxoko. Thenyehra rma haxa naha, ronyahrà, rokatxho xarha, tehekahsom kom yoho rma haxa mak ha. Epafrotxetu nekàtho wahohsako. Onekhothàyamo rma wahohsako. Àro rma, Khoryenkomo wya tàmsomà rotho wyaro nehxak hamà. Ohxe rma haxa nehxak hamà, Khoryenkomo wya. Tahohsom me rma haxa nehxak hamà. Urohnà ryhe, noro haxa ryhe, nahohsak hamà. Noro rma oyowakryetxhe xaxa hampànà.

[19] Àsok katxho me hana nay ha, Khoryenkom ha. Apa y katxho me nay hamà, rowya. Noro rma, oyowakryetxhe xaxa hampànà, ehonomnà xaxa kaxe. Noro hyawo rma naha, kowakryetxho komo, omeroro, uro nyhe txko ewakryeko katxho yoho rma haxa mak ha. Àro hoye ro oyowakryetxhe, Kryestu Txesus yoh me oyesnàr kom ke mak ha. Eten komo xe oyehtokony hana, àsok oyesnàr komo xe oyehtokony hana, oyowakryetxhe xaxa mak hampànà.

[20] Ehonomnà me xaxa naha katxho roro me hak nahko, noro ha, kyàmkomo rma. Àro
wyaro hamà tkatxe.

Ohnàn kom yaw natxow hatà tanon komo katxhàrà on ha.

[21] Ohnàn kom yaw nay hatà, Pawru, katxoko, Kryestu Txesusu mryenon komo wya,
omeroron komo wya. Ohnàn kom yaw natxow hatà, rowtà komo, rakoron komo. [22] Ohnàn
kom yawo rma rha natxow hatà, tanon komo xarha, Kryestu mryenon komo, omeroro.
Sesa yanoto kukuru komo ryhe, Kryestu mryenon me natxhe. Nyamoro rma, ohnàn kom
yaw natxow hatà.

[23] Towahke xaxa nay hamà, Txesusu Kryestu, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke
noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, ohnawonye.

KOROSOS HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Korosos hon komo hyaka katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Kryestu Txesusu nànyaknyàrà ro me wehxaha, Khoryenkom yano me
mak ha. Rakoro naha, Txemohtyo. Kowtà komo rma noro ha. 2 Ohyakanye àmenhehe,
Korosos hon komo hyaka. Khoryenkomo mryenon komo rma omnyamo, amna yowtà
komo rma, yaworon komo rma, Kryestu yoh komo rma. Onà wyaro amna nkehe,
Khoryenkomo wya, kyàmkomo wya, ohokonye. Towahke exko, Korosos hon kom hoko,
ohxe txetxoko, kehe amna, àwya.

Oyokarymetxoko Epafrasà amna wya katxhàrà on ha.

3 Amna nàrwonaha, Khoryenkom yakoro, ohokonye. Txesusu Kryestu yàmà rma noro
ha, Kohkom yàmà rma. Amna rwonàmnàtoko rma, onà wyaro kanye ro me amna naha,
àwya. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, nyamoro hoko, kanye ro me amna naha, àwya,
ohokonye. 4 Àsok tawro hana, oyokaytà komo yonytxanàr ke, amna wya. Kryestu Txesus
hona rma haxa menyatxow hatà. Noro mryenon komo xe rma haxa manatxow xarha tà.
Omeroron komo xe rma haxa manatxow hatà.
5 Àro wyaro manatxow hamà, amnye Khoryenkomo wya oyowakryenàr kom hona ro
oyesnàr kom ke hamà. Onà wyaro kanyenhàr me naha, noro. Kahe yawo romryenon
komo wewakryehe hampànà, kanyenhàr me naha. Àro rma menytxatxownà. Am-
nyehra menytxatxownà, Khoryenkomo rwonà yonytxantoko, owyanye, yaworono rma
yonytxantok mak ha. Àrwo yonyhorunu rma àro ha. 6 Meya nyhe tokarymaxem me
naha, toto komo wya, othoyehra mak ha. Àro hoye ro towakryexem me rma haxa
natxhe, toto komo, thenyenohnà komo. Towakryexem me rma rha manatxhe, omnyam
xarha, àro hoye ro mak ha. Amnyehra àro ma menytxatxownà. Towahke xaxa naha,
Khoryenkomo, khokonye, katxho rma menytxatxownà. Àro wyaro katxho hoko rma,
onà wyaro màkatxownà hamà. Yaworo xaxa nay hamà, màkatxownà hamà. Owyanye
enytxatxhe rma, towakryexemà roro me rma manatxow hamà.
7 Epafrasà ryhe nekarymaye, owyanye. Amna yakorono ro rma noro ha, amna nàhnànà
rma. Amna wyaro Kryestu yanoto me naha. Yaworon me natamokyaha, Kryestu hyaka.
Amna nànyaketxho me, ohyakanye toye. 8 Noro rma oyokarymetxoko, amna wya. Osoxe
rma haxa manatxowà, Khoryenkom yokato wya takoronomanàr kom ke, keknano, amna
wya, ohokonye.

Amna nàrwonaha roro rma haxa Khoryenkom yakoro ohokonye katxhàrà on ha.

9 Àro wyaro amna wya oyokaytà komo yonytxatxhe rma, amna nàrwonaha roro rma
haxa, Khoryenkom yakoro, ohokonye. Atàknahra amna naha. Onà wyaro kanye ro me
amna naha, àwya. Apa y, oyokato yano me hak tàywero nahtxoko, kehe amna, ohokonye.
Apa y, yaworon hutwany me hak nahtxoko, oyokato yano me. Oyehutwatxho hutwanye
ro me hak nahtxoko. Apa y, ayano me ro rma ohxe tehtxoho komo hutwanye ro me hak
nahtxoko, kehe amna, Khoryenkomo wya, ohokonye.
10 Àro wyaro uhutwany me oyehtokonye, ohxe roro manatxow hamà. Kohkomo
mryenon me mosonyhetxow hamà. Noro yeryehotanàhnye me rma haxa manatxow
hamà, ohxe roro oyesnàr kom ke. Eten kom hok oyehtokony hana, àro hoko rma ohxe
mosonyhetxow hamà. Khoryenkomo hutwany me nyhe manatxhe xarha, ohxe roro
oyehtokony mak ha.
11 Ohnawonye tahoxerye rma haxa oynyàr komo xe amna naha, noro wya. Àsok
tawro hana. Ehonomnà me xaxa tehtxoho hoye ro tahoxerye rma haxa nay hamà,
noro ha. Àro hoye ro tahoxerye rma rha oyeryatxhe ha, ohnawonye, toto komo wya
oyeryewhamnohtoho komo yonàmnye ro me oyehtxoho menye, ohsànàhpàra ro mak
oyehtxoho menye, teryehorye roro rma oyehtxoho menye.

[12] Àro wyaro oyehtokonye, onà wyaro màketxow hamà, àwya, kyàmkomo wya. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, amna hoko, màketxow hamà, àwya. Noro ryhe, onà wyaro katxho kom kukuru me ketxownà, tàwya konyhoryenàr kom ke. Ronewakryenàr me xaxa mpànà natxhe ha, romryenon komo, katxho kom kukuru me ketxownà. Awasàn hon kom kukuru me tehxatxhe. Noro hutwany kom kukuru me rma tehxatxhe.

[13] Àsok tawro hana. Amnyehra, awaràn wawo tehxatxkon hamà. Awaràn yohà mryenon me rma tehxatxkon hamà. Àmryenon mehra harha ketxownà. Buru mryenon me harha ketxownà. Tànàhnànà mryenon me rma ketxownà. [14] Noro mryenonà rma, kanhàn komo yanoto mehra harha tehxatxhe. Kanhàn komo yanoto mehra harha kehtxoho komo rma yehemaye, twayehrà ke. Àro hoye ro noseryewhokehe, Khoryenkomo, kanhànàthàyam hoko.

Ehonomnà me xaxa Kryestu yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

[15] Otàwyaro rye rma haxa natxhe, umuru, tàyàm yakoro. Khoryenkom yehtxoho yonyhehe, kàwyanye. Osonyhen me nay hamà, Khoryenkomo. Osonyhenà rma yehtxoho yonyhehe, umuru, kàwyanye, noro wyaro rma rha tesnàr ke.

Akàhtoxemo kom yoho rma haxa naha. [16] Àsok tawro hana. Omeroron komo yakàhtohoye, Khoryenkomo, buru wya. Kahe hokon komo rma, yukryeka hon komo xarha, denyàr komo xarha, denyehtor komo xarha, ehonomnà komo xarha, kahe hokon yoh komo xarha, kahe yawon kayaryet komo xarha, yuhnayen hon kayaryet komo xarha, omeroro rma nakàhtohoye, buru wya, eh kom me noro yehtxoho me. [17] Tànakàhtothàyamo ehxera rma hak ehtoko, nehxakonà rma, noro. Noro yano me ryhe, ohxe rye rma naha, ànakàhtothàyamo, omeroro.

[18] Tàmryenon kom yoh me naha, noro. Khun kom yoh me kuyhuthuru yehtxoho wyaro, tàmryenon kom yoh me naha. Noro htxero nasanàmye, àwayehxemo kom waye. Noro yasanàmtoho hoye ro, tanàmsom me rma rha natxhe, àmryenon komo xarha. Noro htxero nasanàmye, ehonomnà xaxa noro ha katxho me tehtxoho me. [19] Àsok tawro hana, tàyàm yano me ehonomnà rye me rma haxa tesnàr ke, tàyàm yakoro.

[20] Tàyàm xanhànàtho komo yeryaha, ànàhnàn me harha, tàyàm yano me mak ha. Omeroro rma, yukryeka hon komo xarha, kahe yawon komo xarha, Khoryenkomo nàhnàn me harha neryatxhe, noro, twayehrà ke mak ha. Yahkotohen ho twayehnàtoko, nekamsuhkaye, Khoryenkomo nàhnàn me harha tàwya txetxoho menye.

[21] Omnyam xarha, Khoryenkom xehra mehxatxkonà, amnyehra. Ohnawonye oyehutwantokonye, noro hutwahra mehxatxkonà. Ayanhàn kom hoko mehxatxkonà. [22] Omnyamo rma, noro nàhnàn me harha oytxownà, Kryestu, twayehrà ke, tàwya thunuthuru yàmrà ke. Noro nàhnàn me harha oytxownà, enyhoru ro me oyesnàr kom horà, atxke naha mosonà katxho mehra oyesnàr kom horà. Enyhoru ro me rma oyonyhetxhe ha, Khoryenkomo wya, [23] thona xeny me rma oyehtokony mak ha, anar me rhahra oyehtokony mak ha, tàwya oyowakryenàr kom hona ro rma oyehtokony mak ha. Àsok tawro hana. Amnye oyowakryetxhe hampànà, Khoryenkomo, katxho rma menytxatxownà hamà, owyanye àrwo yonyhorunu yonytxantok mak ha.

Ekarymaxah me naha, àrwo yonyhorunu, omeroron komo wya, othoyehra mak ha. Ekarymany me rma wehxaha, uro, Pawru rma. Ekarymany me harha ranotomaye, Kohkomo.

Tanoto me ryeryeye Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[24] Teryewhamnohsom me wehxaha. Teryewhamnohsomà rma, teryehorye rma wehxaha. Àsok tawro hana. Towakryexem me manatxow hamà, teryewhamnohsom me ryesnàr ke mak ha. Teryewhamnohsom me nexeye, Kryestu, tàwya tàmryenon komo yonyhoryetxho me. Noro hryetayo me, noro wyaro rma rha, teryewhamnohsom me wehxaha, towakryexem me rma haxa àmryenon kom yesnàr horà. Àsok tawro hana. Khun kom yoh me kuyhuthuru yehtxoho wyaro, tàmryenon kom yoh me nay hamà, Kryestu.

[25] Nyamoro hyaka rma katamokyaha. Tanoto me ryeryeye, Khoryenkomo, tàmryenon
komo hyaka ratamoknyàr horà, ohyakanye rma ratamoknyàr horà. Oyowakryenàr kom
horà rma ranotomaye, rowya tàrwonà yokarymatxho me, thenyehra rma haxa rowya
ekarymatxho me.
[26] Ronekarymanàrà rma, enytxahnà rotho me naha. Amnyehra enytxamohsohra rma
hak nehxakonà, Khoryenkomo, toto heno komo wya. Amnye rma haxa ryhe nenytxam-
ohsoye, tàmryenon komo wya. [27] Onà wyaro nkekon hamà, tàwya rma. Ryehutwatxho
ryhe, ronekarymahtorà rotho rma, wenytxamohsehe hampànà, romryenon komo wya,
kekon hamà, tàwya rma. Ànekarymahtorà rotho rma, enyhoru ro me rma haxa naha.
Ohxe tonytxaxem me rma haxa mak naha ha. Xuknewyanahnà komo nenytxanàr me rma
haxa mak naha ha. Onà wyaro katxho me rma naha. Kryestu ryhe, ohnawonye naha, àro
ke, noro wyaro rma rha ohxe xaxa oyehtxoho kom hona ro manatxow hamà, katxho me
naha, ànekarymahtorà rotho.
[28] Kryestu rma amna nekarymehe, toto komo wya. Tàywerono rma amna nhananàhy-
atxhe, omeroro mak ha. Atxke oyesnàr kom hona mpàn xenytxoko, kehe xarha
amna, àwyanye. Àro wyaro rma amna nhananàhyatxhe, àhorymamtàhkanàr kom horà,
Khoryenkomo hutwanàr hoko àhorymamtàhkanàr kom horà. Amnye, onà wyaro tawro
xe amna naha, Khoryenkomo wya, amna nhananàhàthàyam hoko, omeroron kom hoko.
Àhorymamtàhkaxemo moxamo, Kryestu yoh komo rma, tawro xe amna naha, àwya,
àhokonye. [29] Àro wyaro àhorymamtàhkanàr kom horà, katamokyaha roro rma haxa,
thenyehra mak ha. Tamotohso ro rma haxa katamokyaha. Rahoxet hoye rohra, Kryestu
yahoxet hoye ro haxa, katamokyaha. Rohnawo rma naha, noro yahoxetà.

2

Ohxe Kryestu yehtxoho wyaro ohxe roro ehtxoko katxhàrà on ha.

[1] Ronyehnà ro me manatxow hamà, omnyamo. Rawdeseya hon komo xarha, oyowto
màhton komo rma, ronyehnà ro me rma rha natxow hamà. Onà wyaro uhutwanàr xe
mak wehxaha, owyanye. Ohyakanye rma katamokyaha. Ronyehnà ro komo hyaka rma
katamokyaha, thenyehra rma haxa, ohxe oyesnàr kom horà.
[2] Ratamoknyàr me, Khoryenkom yakoro kàrwonaha, ohokonye, towankaryhe rma haxa
oyehtxoho menye, osoxe rma haxa oyehtxoho menye, Khoryenkomo rwonà hutwany me
rma haxa oyehtxoho menye, noro nekarymahtorà rotho hutwany me oyehtxoho menye,
àro hoko rma, yaworo xaxa nay hamà kany me rma haxa oyehtxoho menye. Àro wyaro
towakryexem me rma haxa oyehtxoho menye, kàrwonaha, ohokonye, ratamoknyàr me.
Ànekarymahtorà rotho rma, Kryestu me ryhe naha. [3] Noro rma, Khoryenkomo
yehutwatxho hutwamohsehe. Tàywero rma haxa tehutwaxem me naha, Khoryenkomo.
Tehutwanàr me rma, omeroro uhutwatxehkanye ro me naha. Noro yehutwatxho rma
hutwamohsehe, Kryestu. Uhutwahnà rotho rma hutwamohsehe.
[4] Àro wyaro àkehe, anar komo wya oyonkuhtonàr kom hona. Àsok tawro hana. Nyamoro
rwonà ryhe, ohxe tonytxaxem me rma nay haryhe mà. Oyonkuhtohrany hak nahtxoko.
[5] Awawonyehra wehxan hamà, uro. Awawonye rma wehxaha, ekato me. Awawonye
ryehtoko rma, yaworon me konyatxhe. Kryestu hona xenye ro me rma haxa konyatxhe.
Anar me rhahra manatxhe, ronenyàr me. Àro ke, teryehorye rma haxa wehxaha,
ohokonye.
[6] Àro ke, onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Kryestu Txesusu mahohtxownà, oyohkom
me harha. Àro ke, ohxe noro yehtxoho wyaro, ohxe roro ehtxoko. [7] Noro rwon yawo ro
ehtxoko, anar me rhahra oyehtxoho menye. Noro nhananàhrà ro me ehtxoko, ohxe nyhe
oyehtxoho menye. Noro hona xeny me rma haxa ehtxoko. Àro wyaro rma àhananàhsah
me manatxow hamà. Àro yawo ro rma ehtxoko. Àro yawo ro rma oyehtokonye, onà wyaro
kanye ro me ehtxoko, Khoryenkomo wya. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, amna hoko, kany
me ehtxoko, àwya.

Atxke manatxhe hampànà katxho mehra harha ketxownà Kryestu katxhàrà on ha.

8 Anar me ahananàhnye kom hona mpàn xenytxoko. Tànhananàhrà ro me harha oynyàr
komo xe natxow hamà. Oyonkuhtohrany hak nahtxoko. Tàywerono ryhe amna, kany me
rma natxhe haryhe. Tàywenyeke rma natxhe. Àtohnawo rma ahananàhyatxhe haryhe,
yaworohra mak ha. Kryestu hoye rohra, toto hoye ro haxa, nehutwetxhe. Toto komo
nhananàhrà ro me natxhe, Kryestu nhananàhpàtor me mak ha.

9 Àsok hana nehxakon ha, Kryestu ha. Toto me nehxakon hamà. Tuhnye nehxakon
hamà. Toto rma, Khoryenkom me rma naha. Ehonomnà rye me rma haxa natxhe, noro,
tàyàm yakoro. 10 Noro yoh me oyehtxoho kom hoye ro, noro wyaro karyhe rma haxa
manatxhe. Noro ryhe, ehonomnà kom yoh me naha. Kahe yawon kayaryet kom yoh me
rma naha. Yuhnayen hon kayaryet kom yoh me xarha naha.

11 Anar me harha manatxhe, ohnawonye, Kryestu yoh me oyesnàr kom ke mak ha. Anar
me harha oyehtxoho komo rma, Xuknewyana komo yatanyyokotho wyaro naha. Àsok
tawro hana. Tàwyanye bàryekomo txko yanyyokontokonye, uhun komo hoyenotho txko
yoketxow hamà. Àro hoye ro, anar me harha nay hamà, uhun komo, tokosah me esnàr
ke mak ha. Àro wyaro rma rha, anar me harha mehtxownà, owyanye Kryestu yahosnàtok
mak ha. Ohun kom hoye rohra, ohnawony haxa, anar me harha mehtxownà, ayanhàn
kom hoko ehohkahra harha oyehtxoho menye, ohun kom yano mehra harha oyehtxoho
menye.

12 Ayataymomnàtokonye, àwayehsaho wyaro harha mehtxownà. Kryestu wayhàtxhe,
noro yonamtxownà, toto komo. Àro wyaro rma rha, ayataymomnàtokonye, enamsaho
wyaro harha mehtxownà, atxke oyexetxhàyamo hokonohnà me harha oyosonyhotho
menye. Àwayehsahonhàrà rma yanàmye harha, Khoryenkomo. Noro wyaro rma rha,
ayataymomàtxhenye, asanàmsaho wyaro harha mehtxownà, anar me harha oyosony-
hotho menye. Khoryenkom yahoxet hona owyanye xenytxoho hoye ro, anar me harha
mehtxownà, ohnawonye, Kryestu yanàmnyenhàr yahoxet hona owyanye xenytxoho hoye
ro mak ha.

13 Amnyehra atxke rma haxa mehxatxkonà. Àwayehsaho wyaro mehxatxkonà, ohna-
wonye, Khoryenkomo yoyukhura oyesnàr kom ke. Atanyyokoxemo komo wyarohra ro
mak mehxatxkonà. Nyamoro heno rma, noro mryenon me nehxatxkonà. Omnyam haxa
ryhe, àmryenon mehra ro mak mehxatxkonà. Omnyamo rma, karyhe harha oytxownà,
Khoryenkomo. Karyhe harha Kryestu yehtxoho wyaro, karyhe harha oytxownà, ohna-
wonye.

Àsok tawro hana. Atxke kexetxhàyam hoko noseryewhokay harha, omeroro mak
ha. 14 Atxke manatxhe hampànà katxho me tehxatxkonà, atxke kesnàr kom ke, noro
yanweknye ro me kesnàr kom ke, noro wya kàyweronàhyamatxho kom yawo rohra
kesnàr kom ke. Atxke manatxhe hampànà katxho mehra harha ketxownà. Àsok tawro
hana, yahkotohen ho Kryestu wayehrà ke mak ha. Twayehnàtoko rma, atxke manatxhe
hampànà katxho mehra harha ketxownà.

15 Atxke manatxhe hampànà katxho me natxhe, moxamo, kanyenhàr me nehxatxkonà,
Satanas komo, khokonye. Khoryenkomo xanhànà ymo komo rma nyamoro ha, ehonomnà
ymo komo rma, yuhnayen hon kayaryetà ymo komo rma. Nyamoro rma yarymaye,
Kryestu. Twayehnàtoko rma, narymatxownà, ehonomnà mehra harha ehtxoho menye.
Àsok hana natxow ha, waha kom ha. Tàwyanye anar komo yarymatxhe, naryatxow
hamà, toto komo nenyàr me. Tànarymatxhàr me nenyhetxow hamà. Àro wyaro rma rha,
ehonomnàtho komo yarymaye, Kryestu. Tànarymatxhàr me nenyhotxownà.

Anar me ahananàhnye komo yonytxahra ro mak ehtxoko katxhàrà on ha.

16 Atxke manatxhe hampànà katxho mehra harha manatxhe. Àro ke, anar me ahananàh-
nye komo yonytxahra ro mak ehtxoko. Onà wyaro nketxow hamà, nyamoro, owyanye.
Amna wya ahananàhtoho kom yawo rohra oyehtokonye, atxke manatxhe, ketxow hamà.
Àro wyaro àwyanye tatoko, enytxahranye rma ehtxoko.

Onà wyaro anar me ahananàhyatxow hamà. Tonohra ro mak ehtxoko, ketxow hamà, owot kom hoko. Enhàra ro mak ehtxoko, ketxhe xarha, owokru kom hoko. Anaro rha awasàn hoko, onà wyaro nketxhe xarha. On ho yohà ryhe, Khoryenkomo hutwatxho hoko asahxemtotxoko, ketxhe xarha. Nuno yahatakatxhe rma, noro hutwatxho hoko rma rha ehtxoko, ketxhe xarha. Sakmaknu ho yohà ryhe, noro hutwatxho hoko rma rha ehtxoko, ketxhe xarha, owyanye.

17 Àro wyaro katxho komo rma, kàyweronàhyamatxhàyam me nay hamà. Àro hoko nehxatxkon hamà, amnyehran heno komo. Àhok ehtxoho komo rma, tomohsom me Kryestu yehtxoho hutwamohsekonà. Àrotho yoho rma haxa yaworo xaxa naha, Kryestu. Noro yomokàtxhe rma, àrotho hokohra harha tehxatxhe. Noro hok harha tehxatxhe.

18 Onà wyaro nketxhe xarha, nyamoro ha. Amna wyarohra oyehtokonye, atxke manatxhe, ketxow hamà, owyanye. Àro wyaro àwyanye tatoko, enytxahranye ehtxoko. Àsok tawro hana. Onà wyaro natxow hamà. Norohnàtho uro kany me rma natxhe haryhe. Norohnàtho uro kanye rma, ehonomnà me tonyàr komo xe natxhe, owyanye. Khoryenkomo yowakryetxho hokohra, noro yanoto komo yowakryetxho hok haxa natxhe, kahe yawon komo yowakryetxho hoko rma. Àwyanye rma, ohxe xaxa manaha ketxhe rma haryhe. Rosenyetàthàr hoye ro uhutwany me wehxaha, ketxhe xarha. Thun komo yeryehotanàhnye me nehutwetxhe xarha. Àro wyaro tehutwaxemà rma, ehonomnà me nosonyatxhe rma haryhe, àhoye rohra mak ha. 19 Kryestu hona xenyhera harha natxhe. Khun kom yoh me kuyhuthuru yehtxoho wyaro, tàmryenon kom yoh me naha, Kryestu. Noro hona xenyhera mak natxhe, nyamoro.

Àsok hana nay ha, khun kom ha. Kosonuhtotho kom hoye ro àro rye me rma nay hamà. Katamomtxoho kom hoye ro ohxe rye rma nay hamà. Àro wyaro thorymamyatxow hamà, khun kom yoh me kuyhuthuru yesnàr ke mak ha. Àro wyaro rma rha natxhe, Kryestu mryenon komo. Toh kom me noro yehtxoho hoye ro, noro rye me natxhe. Ohxe rye rma natxhe, Khoryenkom yano me mak ha.

20 Toto komo nhananàhrà ro me mehxatxkonà, Kryestu nhananàhpàtor me mak ha. Nyamoro meyukyatxkonà. Kryestu wayhàthàrà wyaro, àwayehsaho wyaro harha mehtxownà, nyamoro yoyukhura harha oyehtxoho menye. Meyukyatxowà rma hatà. Ànhananàhrà kom me rma manatxow hatà, Khoryenkomo xanhàn komo wyaro mak ha. Àsok tawro meyukya txowà. Eyukhuranye ro mak tehxorye manatxhe. Àwyanye ahananàhtoho kom yawo rohra tehxorye manatxhe. Onà wyaro katxho kom yawo rohra rma tehxorye manatxhe, 21 anhà onà, ahehra ehtxoko, katxho rma, wotohnà mosonà, tonohra ehtxoko, katxho xarha, on hokohra ehtxoko, atxke oyesnàr kom hona, katxho xarha. Àro wyaro katxho kom yawo rohra tehxorye manatxhe.

22 Àro wyaro hananàhno yeryatxhe, nyamoro, toto hoye ro mak ha. Àro wyaro katxho kom yawo rohra tehxorye manatxhe. Àsok tawro hana. Ahehnà onà katxho rma, tonohnà mosonà katxho xarha, tosomtatkaxem me nay hamà. Àro ke, kanàhnohpàrany nay hamà.

23 Àro wyaro katxho kom yawo ro kehtokonye, ohxe tonyxem me rma tehxatxhe haryhe. Takàhso rma tehxatxhe haryhe, toto komo nenyàr me. Ohxe natxow hamà, moxamo, ketxhe rma haryhe, toto komo, khokonye. Norohnàtho me nosonyatxow hamà, ketxhe rma haryhe. Thun komo yeryehotanàhpàra natxow hamà, ketxhe rma haryhe. Khoryenkom hoko rma haxa natxow hamà, ketxhe rma haryhe, khokonye, tonohnà mosonà katxho yonohra kesnàr kom ke mak ha, anhà onà katxho yahehra kesnàr kom ke mak ha. Yaworohra mak àro wyaro nketxhe ha, khokonye. Àsok tawro hana. Tonohra kehtokonye rma, osonyhoryehra rma tehxatxow hamà. Ahehra kehtokony xarha, osonyhoryehra rma tehxatxow hamà. Anaro rha kanhàn kom hoko rma tehohketxow hamà. Khun kom yano me rma teryehotetxow hamà, anaro rha kanhàn kom hoko.

3

Kahe yawon me oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

1 Kryestu yanàmye, Khoryenkomo, àwayehxemo kom waye. Kahe yaw harha naha.
Khoryenkom hanawo, howehehra, àto rma naha, ehonomnà me xaxa mak ha. Noro
wyaro rma rha, asanàmsaho wyaro harha mehtxownà, omnyam xarha, anar me harha
oyehtxoho menye. Àro ke, noro hyawo oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko. 2 Kahe
yawon me rma oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko. Yukryeka hon me oyehtxoho
kom hokohra ro mak ehtxoko.
3 Àsok tawro hana. Àwayehsaho wyaro harha mehtxownà hamà, yukryeka hon me
oyehtxoho kom hokohra harha oyehtxoho menye. Karyhe harha mehtxownà, Kryestu
wyaro mak ha. Kahe yawo karyhe naha, Kryestu. Noro rye me Khoryenkom yakoro
tehtxoho hoye ro, karyhe naha. Noro wyaro karyhe manatxhe. Karyhe noro yehtxoho
yonyhera rma hak natxow hamà, toto komo. Àro wyaro rma rha, karyhe oyehtxoho komo
yonyhera rma hak natxhe. 4 Amnye mak nenyatxhe ha. Ehonomnà me xaxa nosonyhehe,
Kryestu, àwyanye, omeroron komo wya. Karyhe keny komo rma noro ha. Ehonomnà
me xaxa osonyhontoko rma, noro yakoro ehonomnà me rma rha tonyxem me manatxhe,
omnyam xarha.

Atxke oyexetxhàyamotho hokohra harha manatxow hamà katxhàrà on ha.

5 Karyhe harha manatxhe. Kahe yawon me harha manatxhe. Àro ke, yukryeka ho
oyehtxoho kom hoye rohra harha ehtxoko. Ayanhàn kom hokohra harha ehtxoko.
Àwayehsaho wyaro harha osonyhotxoko, àhokohra harha oyesnàr kom ke.

Àsok hana natxow ha, toto kom ha. Yukryeka hon me tehtxoho kom hoye ro, onà wyaro
atxke natxow hamà. Anaro rha wos hoko natxhe. Wos me tehtokonye, anaro rha kàrà hoko
natxhe. Anaro rha tanhàn kom hoko natxhe xarha. Àro hoko rma nehohketxhe xarha.
Katxhonano hoko rma haxa nehohketxhe xarha. Khoryenkom hokohra rma, katxhonano
hok haxa natxhe. 6 Àro wyaro atxke tehtxoho kom hoye ro, Khoryenkomo nanàhnohrà me
natxhe hampànà, nyamoro heno, noro yoyuknyehnà komo.
7 Àro wyaro rma rha mehxatxkonà, omnyam xarha, amnyehra. Ayanhàn kom hokono
ro me mehxatxkonà. 8 Àro hokohra harha ehtxoko. Ewakàhkahpàn me harha ehtxoko.
Toto hoko àrwomra harha ehtxoko. Toto wàràhyakahra harha ehtxoko. Atxke àrwomra
harha ehtxoko. 9 Àtemarontahra ro mak ehtxoko, omnyamo ro rye rma. Àsok tawro hana.
Atxke oyexetxhàyamotho hokohra harha manatxow hamà. Amnyehra ohnawonye atxke
rma haxa mehxatxkonà. 10 Anar me harha mehtxownà, ohnawonye. Kryestu yoh me harha
oytxownà, Khoryenkomo. Emahona ro noro yoh me nyhe oyeryatxhe, thutwany me nyhe
oyehtxoho menye, tàwyaro nyhe ohxe oyehtxoho menye.
11 Kryestu yoh me kehtokonye, onà wyaro kahra harha tehxatxow hamà. Xuknewyana
uro, Xuknewyanahnà yxak omoro, kahra tehxatxow hamà. Atanyyokosah uro,
atanyyokohnà yxak omoro, kahra tehxatxow hamà. Anaro ro yxak omoro, norohnàtho
ro yxak mak ha, kahra tehxatxow hamà. Anotomahnà ro uro, ehematxhohnà ro me
tanotomaxemà yxak omoro, kahra tehxatxow hamà. Onà wyaro haxa tketxhe. Noro rye
me rma haxa tehxatxhe, Kryestu yohà rye me kesnàr kom ke, tketxhe. Kryestu ryhe, anar
me rha kexetxhàyamotho yoho rma haxa naha, tketxhe xarha.

Onà wyaro roro rma ehtxoko katxhàrà on ha.

12 Tàmryenon me awahanonkatxownà, Khoryenkomo. Enyhoru ro me oytxownà. Noro
nàhnàn me manatxhe. Àro ke, onà wyaro roro rma ehtxoko. Toto komo hnàn yawo rma
haxa ehtxoko. Towahke rma haxa ehtxoko, toto kom hoko. Ehonomnà mehra ro mak
osonytxoko. Towahke rma toto komo eyuhtxoko. Ohsànàhpàra ro mak ehtxoko. 13 Oxehra
oyowtà yehtoko, enàmtxoko rma, ohsànàhpàra rma. Oyowtà wya owàràhyakantoko,
oseryewhokatxoko, noro hoko. Àsok tawro hana. Ohokonye noseryewhokay hamà,
Kohkomo. Àro ke, noro wyaro rma rha oseryewhokatxoko, omnyamo ro rye rma. 14 Toto

komo xe roro rma haxa ehtxoko. Osoxe roro rma haxa ehtxoko. Osox oyehtxoho komo rma, ohxe rye rma haxa oyeryatxow hamà.

15 Àme ryehra oyehutwantokonye, teryehorye roro rma ehtxoko. Àsok tawro hana. Teryehorye keny kom me nay hamà, Kryestu. Teryehorye roro hak oytxowà, noro, ohnawonye, ayatameryekanàr kom hona, othoko towahke roro rma oyehtxoho menye. Noro rye me awahanonkatxownà, othoko towahke roro oyesnàr kom horà. Onà wyaro kanye ro me xarha ehtxoko, Khoryenkomo wya. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, amna hoko, kanye ro me ehtxoko, àwya.

16 Tokarymaxem me rma haxa hak nahko, Kryestu rwonà, onenytxanàr kom me. Àsok tawro hana. Omnyamo ro rye rma mothananàhyatxow hamà. Ohxe mpàn ehtxoko, màketxow xarha hamà, owyanye rmanye. Tàyweron me rma haxa, àro wyaro othananàhtxoko, omnyamo ro rye rma. Oyothananàhrà kom me awanotatxok xarha. Awanotanàr kom me Khoryenkomo uhutwatxoko, ohnawonye. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, amna hoko, kanye ro me rma ehtxoko, ohnawonye, awanotanàr kom me.

17 Eten kom hok oyehtokony hana, Txesus yano me àro hoko rma ehtxoko, Kohkom yano me mak ha. Noro yano mehra àhok oyehtokonye, àro hokohra ro mak ehtxoko. Toto kom yakoro orwonàmnàtokony xarha, noro yano me hak nahko, orwon komo. Noro yano mehra ehtoko, àrwomra ro mak ehtxoko. Àro wyaro rma oyehtokonye, onà wyaro xarha katxoko, Khoryenkomo wya, kyàmkomo wya. Apa y, ohxe uro meryan hamà, àro wyaro rma àkehe, Txesus yano me, katxoko, àwya.

Anaro rha komo hananàhàthàrà on ha.

18 Woràskomo komo y, onyo komo eyuhtxoko. Àsok tawro hana. Kohkom yoh me tehtokonye, tànyo yoyuknye me natxow hamà, woràskomo komo.

19 Kàrkomo komo y, ohetx komo xe rma haxa ehtxoko. Ewakàhkahpàra ro mak ehtxoko, àhokonye.

20 Bàryekomo komo y, omsamtxemo komo y, oyàm komo yoyuknye ro me ehtxoko. Oyon komo xarha yoyuknye ro me ehtxoko. Owyanye eyuknutokonye rma, Kohkomo meryehotanàhyatxhe.

21 Toto komo y, ohokyamo yoynyàr hoko rorohra ehtxoko. Àsok tawro hana. Toyxemà ro me tehtokonye, toseryehokaxemà ro me natxow hamà.

22 Onà wyaro àkehe, tanotomaxemà ro komo wya, ehematxhohnà ro komo wya. Tano rma hak oyehtokonye, toto nanotomanàr me manatxow hamà. Ayanotomanye ro komo rma eyuhtxoko roro. Ànenyàr kom me, ànenyehtor kom me xarha, atamohtxoko rma. Àwyanye ohxe manatxhe katxho hoye rohra, ohnawonye yaworo oyehtxoho kom hoye ro haxa, nyamoro eyuhtxoko, Kohkom hona owyanye xenyàr ke mak ha. 23 Eten kom hok oyehtokony hana, nyamoro yano me àhok oyehtokonye rma, àhoko rma haxa atamohtxoko. Toto yanoto mehra rma, Kohkom yanoto me haxa, àhok ehtxoko.

24 Noro ryhe, ayatamoketxhàyamo yehemehe xaxa mak hampànà. Khoryenkomo wya, ronewakryenàr me xaxa mpànà natxhe ha, katxhàr me oyeryatxhe hampànà. Àsok tawro hana. Noro yanoto me ryhe manatxow hamà, Kryestu yanoto me, Kohkom yanoto me. 25 Atxke oyehtokony xarha, nehemehe hampànà. Atxke ehxahotho komo yanàhnohyaha hampànà. Atxke exetxhàyamo wyaro rma rha nehemehe hampànà. Àsok tawro hana. Àme rye rma haxa nay hamà, Kohkomo, toto kom hoko.

4

1 Onà wyaro àkehe, anotomano ynye ro komo wya. Àme rye rma haxa ehtxoko, ayanoto kom hoko. Ohxe rye rma haxa ehtxoko, àhokonye. Àsok tawro hana. Omnyam xarha, tanotomaxem me manatxow hamà. Ayanotomanye ro komo rma, kahe yaw naha.

Omeroron komo hananàhàthàrà on ha.

[2] Khoryenkom yakoro tàrwonyemà ro me ehtxoko, atàknahra ro mak ha. Thona ron me
rma, orwonàmtxoko roro. Orwonàmnàtokonye rma, apa y, ohxe xaxa manay hamà, amna
hoko, kanye ro me ehtxoko, Khoryenkomo wya.
[3] Amna hoko xarha orwonàmtxoko. Àsok tawro hana. Khoryenkomo rwonà yokary-
many me wehxaha, ànekarymahtorà rotho rma yokarymany me, Kryestu rma yokary-
many me. Àro hoye ro, tahuso rma wehxaha, onà ymo yawo, watxa ymo yawo.
Ekarymanàr xe rma wehxaha. Enytxanàr xe wehxaha, toto komo wya, thenyenohnà komo
wya. Àro hoko rma orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Apa y, Pawru kom hak Kryestu
yokarymatxowà, katxoko, àwya. Enytxanàr xe hak nahtxoko, toto komo, thenyenohnà
komo, katxoko, àwya. [4] Apa y, Pawru akoronomako, tonytxahorye àrwon yehtxoho me,
toto komo nhutwanàr me ehtxoho me, katxoko, Khoryenkomo wya.
[5] Ohxe roro ehtxoko, toto komo nenyàr me, Kryestu mryenonàhnà komo rma nenyàr
me. Takàhsom me osonyhotxoko, àwyanye. Àwawonye oyehtokonye, ohxe osonyhotx-
oko, àwyanye, owyaronye rma rha Kryestu mryenon me esnàr kom horà. [6] Akoronye
orwonàmnàtokonye, ohxe orwonàmtxoko. Towahke rma orwonàmtxoko. Takàhso rma
haxa orwonàmtxoko, ohxe àwyanye oyonytxatxho menye, yaworo owyanye eyuhtoho
meny xarha. Àsok tawro hana. Kryestu mryenon me oskarymako, rowya, kany me
ehtokonye, yaworo rma toskarymahorye manatxow hamà.

Pawru wya takoron komo yokarymatxhàrà on ha.

[7] Rokaytà yokarymehe, Txehkeku, owyanye. Kowtà komo rma noro ha, dàhnàn komo
rma. Yaworon me rma haxa rakoronomehe. Rowyaro Kohkom yanoto me naha. [8] Noro
rma ànyakyaha, ohyakanye, owyanye amna yokaytà yonytxatxho me, towankaryhe àwya
oytxoho meny xarha.
[9] Noro yakoro, Onesemu xarha ànyakyaha. Kowtà komo rma rha noro xarha, dàhnàn
komo rma rha, yaworono rma rha. Okukuru komo rma noro ha. Tano amna yehtxoho
yokarymetxhe, nyamoro, owyanye, omeroro mak ha.
[10-11] Ohnàn kom yawo rma haxa natxow hatà, Aryestahku komo, Mahkus xarha, Xoswe
xarha. Xustu rma noro yosot yowtà. Rakoron kukuru komo rma, Xuknewyana me natxhe,
nyamoro marma. Khoryenkom yokarymanàr hoko, rowyaro rma rha natamokyatxhe,
kàkayaryet kom me noro yehtxoho yokarymanàr hoko. Ryeryehoryetxhe, tàwyanye
rakoronomanàr ke. Aryestahku ryhe, tahuso naha, onà ymo yawo, rowyaro rma rha.
Mahkusu ryhe, Bahnakme yanan me naha. Ohyakanye nomokyan hana. Àtotxhe rma,
ohxe txetxoko. Àro wyaro rma rha noro yokarymetxok hatà, anar komo xarha, owyanye.
[12] Ohnàn kom yawo rma rha nay hatà, Epafras xarha. Okukuru komo rma rha noro
xarha. Kryestu Txesus yanoto me naha. Ohutwahkahpàranye ro mak naha ha. Teryewrye
ro rma haxa nàrwonaha, Khoryenkom yakoro, ohokonye, noro yano me ohxe roro rma
haxa oyesnàr kom horà, noro yehutwatxho hutwany me rma haxa oyesnàr kom horà,
anar me rhahra oyesnàr kom horà. [13] Àsok tawro hana. Yaworo rma noro wekarymen
hamà, owyanye. Khoryenkom yakoro tàrwonàmrà me, thenyehra rma haxa natamokyaha,
ohyakanye, Rawdeseya hon kom hoko xarha, Eraporyes hon kom hoko xarha.
[14] Ohnàn kom yawo rma rha natxow hatà, Rukas komo xarha, Demas xarha. Ohtxemano
ynye ro me naha, Rukasà. Dàhnàn komo rma noro ha.
[15] Ohnàn kom yaw nay hatà, Pawru, katxoko, Kryestu mryenon komo wya, Rawdeseya
hon komo wya, Nenfa wya xarha, notxwakomo wya rma, àmàn yaka tohsamnohsomà ro
komo wya xarha. [16] Tàrwonàhyamaxem me nay hamà, onà, rokaryehtanà, onenytxanàr
kom me. Owyanye enytxatxhe rma, tàrwonàhyamaxem me rma rha hak nahko, Rawde-
seya hon komo nenytxanàr me xarha. Rokaryehtan xarha àmenheko, nyamoro hyaka.
Àro rma, tàrwonàhyamaxem me hak nahko, onenytxanàr kom me.
[17] Onà wyaro katxoko, Ahkepu wya. Kohkomo wya, on hoko mpàn exko ha, ranoto me,
katxhàr me manay hatà, omoro, katxoko, àwya. Àro wyaro katxhàr yawo ro rma haxa
exko hampànà, katxok xarha, Ahkepu wya.

[18] Pawru uro. Onà àmenhohono, rakorono wya, karyehta menhonye ro wya. Amnye rma uro haxatho àmenhehe. Ohnàn kom yawo rma haxa wehxaha. Onà ymo yawo tahuso ryehtxoho hutwahkahpàra ehtxoko. Rohoko rma orwonàmtxoko.

Towahke xaxa nay hamà, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye.

TESARONEKA HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO WAHORONO ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Tesaroneka hon komo hyaka katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Rakoro natxhe, Seryas komo, Txemohtyo xarha. Ohyakanye àmenhehe,
Tesaroneka hon komo hyaka. Kryestu mryenon komo rma omnyamo. Khoryenkom yoh
me manatxhe. Kyàmkomo ryhe noro ha. Txesusu Kryestu yoh me xarha manatxhe.
Kohkomo ryhe noro ha.

Onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, Tesaroneka hon
komo hoko, ohxe txetxoko, kehe amna, àwya.

Oyokaytetxhe othoyehra katxhàrà on ha.

2 Onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye, omeroron kom hoko. Ohxe
xaxa natxow hatà, nyamoro. Ohxe xaxa manay hamà, àhokonye, kehe rye rma haxa amna,
àwya. Noro yakoro amna rwonàmnàtoko rma, ohokonye roro rma haxa amna nàrwonaha.
3 Onà wyaro oyehtxoho kom hoko ryhe, amna nàrwonaha, Khoryenkom yakoro,
Kyàmkom yakoro, noro hyaka tatamohxemà ro me oyehtxoho kom hoko, toto komo
yakoronomanye ro me oyehtxoho kom hoko xarha, enàmnye ro me oyehtxoho kom hoko
xarha. Àsok tawro hana. Khoryenkom hona owyanye xenytxoho hoye ro ryhe matamoky-
atxow hatà, àhyaka. Toto komo xe oyehtxoho kom hoye ro ryhe, makoronometxow hatà.
Kohkom hona ro oyehtxoho kom hoye ro ryhe, menàmyatxow hatà, Txesusu Kryestu hona
ro oyehtxoho kom hoye ro mak ha.
4 Rowtà komo y, Khoryenkomo nàhnàn komo ryhe omnyamo. Khoryenkomo nwa-
hanonkatxho me ryhe, amna ohutwetxhe.
5 Àsok tawro hana, owyanye àrwo yonyhorunu yonytxanàr ke mak ha. Amna nekary-
maye, owyanye. Amna rwon marnahnà menytxetxkonà hamà. Amna wya ekarymantoko
rma, Khoryenkom yahoxetà ryhe menyatxkon hamà. Khoryenkom yokato yano me ryhe
amna nekarymekon hamà. Yaworo xaxa mak naha ha, kekonà amna, àrwo yonyhorun
hoko. Àro hoye ro ohxe menytxatxownà hamà. Ohxe amna yehtxoho xarha menytxownà
hamà. Awawonye amna yehtoko, ohxe roro amna nehxakon hamà, towakryexem me
oyesnàr kom horà.
6 Àro ke, amna hoko mehohkatxownà harha. Kohkom hoko xarha mehohkatxownà.
Thenyehra rma haxa oyeryewhamnohyatxkonà, anar komo. Teryewhamnohsomà rma,
àrwo yonyhorunu mahohtxownà. Teryehorye rma haxa mehxatxkonà, Khoryenkom
yokato yano me mak hamà. Àro wyaro amna wyaro harha mehtxownà. Kohkomo wyaro
harha mehtxownà. 7 Àro ke, ohxe rma haxa mosonyhetxkonà, Kryestu mryenon komo
wya, Maseknonya yamtar hon komo wya, Akaya yamtar hon komo wya xarha. Ohxe rma
haxa mosonyhetxkonà, àwyanye, ohokony harha ehohkatxho menye.
8 Ohxe oyehtxoho kom hoye ro nekaytay hamà, Kohkomo rwonà. Nekaytay hamà,
Maseknonya yamtar horye, Akaya yamtar horye xarha. Khoryenkom hona rma haxa
nenyatxow hamà, ketxhe xarha, toto komo, ohokonye. Àro wyaro ryhe oyokaytetxhe,
othoyehra. Àro ke, oyokarymahranye amna nay hamà, toto komo wya, oyonytxanyenhàr
kom me esnàr kom ke.
9 Nyamoro rma, awawonye amna yehtxoho yokarymetxhe. Ohxe Pawru komo yonytx-
atxownà hatà, nyamoro ha, kany me natxhe, ohokonye. Thoryenà rotho komo kuknon
hokohra harha nehtxownà hatà, kany me natxhe. Khoryenkom hok harha nehtxownà
hatà. Khoryenkomo hyaka haxa ryhe natamokyatxow hatà, tehxemà roro hyaka haxa
ryhe, yaworon xaxa hyaka haxa ryhe, natamokyatxow hatà, kany me natxhe, toto komo,
omeroron komo, ohokonye. 10 Khoryenkom muru yomoknàr hona ro haxa ryhe natxow
hatà. Kahe yaye omoknàr hona ro haxa ryhe natxow hatà, kany me natxhe, ohokonye.

Txesusu ryhe noro ha, Khoryenkom muru. Noro rma yanàmye, Khoryenkomo, àwayehxemo kom waye. Ewakhàra Khoryenkom yehtxoho hona kukurunhetxhe, noro ha. Àwya, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, katxho hona kukurunhetxhe, amnye, Txesusu.

2

Awawonye amna yexetxhàrà muhutwetxow hamà katxhàrà on ha.

1 Rowtà komo y, onà ryhe muhutwetxhe, omnyamo. Àtohnawohra ryhe amna
nomokye, ohyakanye. 2 Amna tohra ro rma haka, amna yeryewhamnohtxownà, Feryepos
hon komo. Amna xanomkahnohtxownà, thenyehra mak ha. Àro wyaro atxke amna
yexetxhàràtho muhutwetxow hamà. Towankaryhe rma amna nehxakonà, Khoryenkom
yano me. Towankaryhe rma haxa, àrwo yonyhorunu amna nekarymekonà, owyanye.
Khoryenkomo nhutwamohsotho rma amna nekarymekonà, owyanye. Oseryehpàra mak
amna nehxakonà, amna xanhàn kom hona. Amna xehra ro mak nehxatxkonà, nyamoro
ha, thenyehra rma haxa mak ha. Towankaryhe rma amna nekarymekonà, owyanye.

3 Àsok tawro hana. Amna wya, ohxe enytxatxoko nyhe tatoko rma, yaworonohnà
yokarymahra mak amna nehxakonà. Amna yanhàn hokohra mak amna nehxakonà.
Oyonkuhtohrany mak amna nehxakonà.

4 Khoryenkomo ryhe, amna nyakye. Amna kukmanyenhàr me nehxakonà, yaworon
me amna hutwanàr horà. Tànkukmatxhàrà rma nyakye. Àrwo yonyhorunu yokary-
maxe amna nyakye. Àro ke, toto komo yeryehotanàhrà horàhnà rma, Khoryenkomo
yeryehotanàhrà horà haxa ryhe, amna nekarymekonà. Noro ryhe, amna yehutwatxho
hutwanye ro me nay hamà. Àsok hana amna nehutwen ha, amna hnawo, yaworo hana,
yaworohra haxa hana. Àro rma hutwanye ro me naha, Khoryenkomo.

5 Onà wyaro ryhe amna yexetxhàrà muhutwetxow hamà. Oyowakhohranye ro mak
amna nehxakonà. Otxenyerun kom hoko ehohkahra ro mak amna nehxakonà. Onà wyaro
kahra mak amna nehxakonà, ohokonye. Tenkuhtotxe, àtxenyerunuthuyamo yanàr horà,
kahra mak amna nehxakonà. Yaworon me amna yonyaha, Khoryenkomo.

6 Kryestu nànyaketxho me amna naha. Àro hoye ro, onà wyaro tkahorye nay hamà,
amna wya. Toyuhsom me rma haxa mpànà amna xenytxoko, tkahorye nay hamà, amna
wya. Àro wyaro kahra mak amna nehxakonà, owyanye. Ohxe rma haxa natxhe, moxamo,
tawro xehra mak amna nehxakonà, amna hoko, toto komo wya, owyanye rma, anar komo
wya xarha.

7 Towahke rma haxa amna nehxakonà, ohokonye. Àsok hana natxow ha, woràskomo
kom ha. Towahke rma haxa natxow hamà, thokru kom hoko. Àro wyaro rma rha, towahke
amna nehxakonà, ohokonye. 8 Oxenye rma haxa amna nehxakonà. Àro ke, oyowakryenàr
komo xe rma haxa amna nehxakonà. Àrwo yonyhorunu yokarymatxho ke, Khoryenkomo
nhutwamohsotho rma yokarymatxho ke, amna oyowakryetxkonà. Twayehso ro rma
haxa amna nosoxanomkahnohyakonà, oyowakryenàr kom horà, amna nàhnànàynyàr me
harha oyesnàr kom ke mak ha.

9 Àsok hana amna nehxakon ha. Awawonye amna yexetxhàrà muhutwetxow hamà,
rowtà komo y. Thokatxehkaxe ro rma haxa amna natamokyakonà, amna yomyawon
hoko. Kohsaya xarha, awasnaw xarha, àhoko rma haxa amna nehxakonà, tàtxenyerunke
amna yehtxoho me. Àsok tawro hana. Amna txenyerunu tàmtxoko tawro xehra amna
nehxakon hamà, owyanye. Amna hoye ro àtxenyerumra harha oyesnàr komo xehra ro
mak amna nehxakon ha. Amna yomyawon hokono rma, àrwo yonyhorunu xarha amna
nekarymekonà, owyanye. Khoryenkomo nhutwamohsotho rma amna nekarymekonà,
owyanye.

10 Omnyamo ryhe, amna menyatxkonà. Khoryenkomo xarha amna yonyakonà. Noro
hokon me, ohxe roro amna nehxakonà. Yaworo rma haxa amna nehxakonà. Atxke

manaha katxho mehra ro mak amna nehxakonà. Àro wyaro amna nehxakonà, onenyàr
kom me, Kryestu mryenon komo rma nenyàr me mak ha.
11 Àsok hana natxow ha, toto kom ha, thohkem kom ha. Thokyamo hananàhyatxow
hamà, ohxe esnàr kom horà. Nyamoro wyaro rma rha, amna ahananàhyatxkonà,
towenyxa nye, ohxe oyesnàr kom horà. Amna ayakoronometxkonà, towankaryhe oyesnàr
kom horà. Onà wyaro ryhe amna nkekonà, owyanye. 12 Ohxe roro rma ehtxoko,
Khoryenkomo mryenon me oyosonyhotho menye, kekonà amna, owyanye. Khoryenkomo
ryhe, awahanonkany kom me naha, towto hon me oyehtxoho menye, tàwyaro ohxe xaxa
tonyxemà ro me oyehtxoho menye.
13 Ohxe xaxa manay hamà, àhokonye, kehe rye rma haxa amna, Khoryenkomo wya. Àsok
tawro hana, owyanye Khoryenkomo rwonà yonytxanàr ke mak ha. Amna nekarymatxho
hoko rma, Khoryenkomo rwon me haxa nay hamà, màketxkonà. Toto rwon me haxa
naha, kahra ro mak mehxatxkonà. Àsok tawro hana. Khoryenkomo rwon me xaxa nay
hamà. Ohnawonye rma haxa naha, Kryestu mryenon me oyesnàr kom ke. Àro hoye ro
ohxe oyeryatxhe ha, Khoryenkomo, ohnawonye tahoxetà yesnàr ke mak ha.
14 Omnyamo ryhe, oyeryewhamnohyatxkonà, oyowto hon komo, okukur komo rma. Àro
wyaro oyehtokonye ryhe, Xukneya yamtar hon komo wyaro rma mehxatxkonà, rowtà
komo y. Khoryenkomo mryenon komo rma rha nyamoro xarha, anato rha tohsamnoh-
somà ro komo, Kryestu Txesusu mryenon komo. Tkukur komo neryewhamnohrà me rma
rha nehxatxkonà, nyamoro xarha. Xuknewyana komo ryhe neryewhamnohyatxkonà.
15 Àsok hana natxow ha, Xuknewyana kom ha. Txesusu wayehkanyenhàr me natxow
hamà, Kohkomo wayehkanyenhàr me mak ha. Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro
heno komo wayehkanyenhàr me xarha natxow hamà. Amna xarha nyahtxownà, anaro
rha owto hoye, amna xehra rma haxa tesnàr kom ke. Khoryenkomo yanwekyatxow hamà.
Toto komo yonyhoryenàr xehra ro mak natxow hamà. 16 Àro ke amna wahkotetxhe rma
haryhe, anar komo hyaka amna tonàr hona. Xuknewyanahnà komo hyaka tàtosom me
amna nay hamà, àrwo yonyhorunu yokarymanàr horà, nyamoro yonyhoryenàr horà.
Amna horohketxhe rma haryhe, Xuknewyana komo. Àro wyaro tanhàn kom hokono
ro me rma haxa natxhe, tanàhnohsom me rma haxa tehtxoho menye. Khoryenkomo
nanàhnohrà me haxa natxhe ha.

Oyonyàr komo xe rma haxa amna nehxakonà katxhàrà on ha.

17 Rowtà komo y, amna wya onomàtxhenye rma, ohnàn kom yawo rma haxa amna
nehxakonà. Àro ke, mexehra nyhe rma ehxah me, oyonyàr komo xe rma haxa amna
nehxakonà. Oyonyxenye tàtotxahke rma haxa amna nehxakonà. 18 Uro ryhe, Pawru rma,
romoknàr xe rma haxa wehxakonà, ohyakanye. Àten hamà, àhyakanye, àkaye, yake ro
mak ha. Satanas haxa ryhe, amna wahkotekonà.
19 Ohyakanye amna yomoknàr xe rma amna nehxakon haryhe. Àsok tawro hana, onà
wyaro amna wya ohutwanàr kom ke. Txesusu hyaw harha oyesnàr kom hona ro rma
haxa amna naha, noro yomokàtxhe rma, Kohkomo yomokàtxhe rma. Noro hyawo amna
oyonyatxhe ha. Teryehorye rma haxa amna naha. Amna nhananàhàtho komo ryhe
moxamo, onenyhoryetxhàyamo rma, kehe amna, àwya, ohokonye. 20 Àsok tawro hana.
Amna nhananàhàtho komo ryhe moxamo katxho me xaxa manatxow hamà, omnyamo.
Amna yeryehotanàhnye me xaxa matxow hamà.

3

Txemohtyo ànyakye ohyakanye katxhàrà on ha.

1 Koseryehokekonà rma haxa, oyokaytà komo yonytxahra ryesnàr ke. Uro ryhe,
Atenas ho rma koknomyan hamà, àkekonà. 2 Txemohtyo haxa ryhe ànyakye, ohyakanye.
Rowtà ryhe noro ha. Khoryenkom yanoto me, àrwo yonyhorunu yokarymanye ro
me naha. Kryestu yokarymanye ro me naha, noro ha. Ayakoronomaxenye ryhe
ànyakye, Kryestu hona xenye ro me nyhe oyehtxoho menye. Ahananàhsonye ryhe

ànyakye, [3] oseryehokahra ro mak oyehtxoho menye, oyeryewhamnohtoho kom hoko
oseryehokahra ro mak oyehtxoho menye.

Onà ryhe muhutwetxhe. Khoryenkom yano me teryewhamnohsomà ro me rma haxa
tehxatxow hamà. [4] Ohyawonye amna yehtoko, amna nhutwamohsekonà rma, owyanye.
Teryewhamnohsom me mpànà tehxatxhe ha, kekonà rma amna, owyanye. Amna
nhutwamohsotho yawo ro rma haxa tehxatxow hamà. Àro rma muhutwetxhe.

[5] Àro ke, Txemohtyo ànyakye, ohyakanye, roseryehokanàr ke, oyokaytà komo yonytx-
ahra ryesnàr ke. Kryestu hona xeny me rma oyehtxoho komo hutwanàr xe rma haxa
wehxakonà. Ayanhàntanàr kom hona haxa ryhe koseryehokekonà. Anatoko kukmetxok
hana, kukukmanye ro komo, àkekonà, ohokonye. Àtohnawo rma hana amna nhananàhtx-
ownà ha, àkekonà.

[6] Amnye rma haxa nomokyak harha, Txemohtyo. Ohyayenye nomokyak harha, amna
hyaka. Oyokaytà komo ryhe yokyako, amna hyaka. Ohxe xaxa naha, oyokaytà komo.
Kryestu hona rma haxa menyatxow hatà. Osoxe rma haxa manatxow hatà. Ohxe rma
haxa amna muhutwetxow hatà. Oyonyàr komo xe rma haxa amna yehtxoho wyaro rma
rha, amna yonyàr xe rma haxa manatxow hatà, omnyam xarha.

[7] Àro ke, oseryehokahra harha amna naha, ohokonye, rowtà komo y. Amna yeryе-
hoketxhe rye rma haxa, anar komo. Amna yeryewhamnohyatxhe rye rma haxa.
Teryehorye rma amna naha, Kohkom hona xenye ro me oyesnàr kom ke. [8] Àro ke, ohxe
harha amna naha. Noro yoh me ryhe, ohxe roro oyehtokonye, ohxe roro rma haxa amna
naha.

[9] Àsok kany me hana amna nay ha, ohokonye, Khoryenkomo wya. Ohxe xaxa manay
hamà, àhokonye, kehe amna. Teryehorye rma haxa amna meryako, àhokonye, kehe amna,
Khoryenkomo wya, ohokonye. [10] Kohsaya xarha, awasnaw xarha, amna nàrwonaha roro
rma haxa, Khoryenkom yakoro, ohokonye. Teryewrye ro rma haxa amna nàrwonaha.
Apa y, xenyàr komo xe rma haxa amna naha, kehe amna, Khoryenkomo wya. Xenyxenye
ryhe amna ànyahko, amna wya àhananàhtàkatxho menye, kehe amna, àwya, ohokonye.
Àsok tawro hana. Àhananàhtàkahnà me rma hak manatxow hamà. [11] Amna ryhe arko,
omoro, àhyakanye, kehe amna, Khoryenkomo wya, Kyàmkomo wya, Txesusu wya xarha,
Kohkomo wya.

[12] Ohokonye rma haxa amna nàrwonaha xarha. Osoxe rma haxa txetxoko, kehe amna,
ohokonye, Kohkomo wya. Toto komo xe rma haxa txetxok xarha. Omeroron komo xe rma
haxa txetxoko, kehe amna. Àro wyaro rma rha oxenye rma haxa amna naha.

[13] Àro wyaro ryhe amna nàrwonaha, Kohkom yakoro, àwya ayakoronomanàr kom horà,
anar me rhahra ro mak oyesnàr kom horà, enyhoru ro me oyesnàr kom horà, atxke xak
manaha katxho mehra ro mak oyesnàr kom horà. Àro wyaro enyhoru ro me oyesnàr komo
xe amna naha, Khoryenkomo nenyàr me, Kyàmkomo nenyàr me. Txesusu yomohtoho ho,
Kohkomo yomohtoho ho, tàmryenon kom yakoro omohtoho ho, àro wyaro enyhoru ro me
oyesnàr komo xe amna naha, Khoryenkomo nenyàr me mak ha.

4

Onà wyaro ryhe oyesnàr komo xe naha Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, onà wyaro ryhe amna ahananàhyatxhe, amna wya àtàhkatxehkahra ro
rma haka. Amnyehra amna nekarymanàrà menytxatxownà. Onà wyaro ryhe tehxorye
manatxhe, ohxe roro oyehtxoho menye, kekonà amna, owyanye. Onà wyaro ryhe
Khoryenkomo eyuhtxoko, kekon xarha amna, owyanye. Amna nekarymatxho yawo
ro rma manatxow hatà. Àro hoko roro rma haxa ehtxoko nyhe. Àro wyaro amna
ahananàhyatxhe, teryewrye ro, Txesus yano me mak ha, Kohkom yano me mak ha.
[2] Noro yano me, amna ahananàhyatxkonà, amnyehra. Amna wya ahananàhàthàyamo rma
muhutwetxow hamà.

[3] Onà wyaro ryhe oyesnàr komo xe naha, Khoryenkomo. Enyhoru ro me oyesnàr komo
xe naha. Àro ke, anaro rha wos hokohra ro mak ehtxoko. [4] Onà wyaro uhutwatxoko,
ohehtatho komo. Ohetxe ro komo ahohtxoko. Ohetxe yahosnye rma, enyhoru ro me
ehtxoko. Ohxe rma haxa ohetxe xenytxoko.
[5] Anar komo wyarohra mak ehtxoko. Wos hoko rma haxa nehohketxow hamà, nyamoro
ha, Khoryenkomo hutwanyehnà komo. Tanhàn kom hoko rma haxa nehohketxow
hamà. Omnyamo ryhe, nyamoro wyarohra ro mak ehtxoko. [6] Kowtà hetx hoko kehtoko,
kowtà rma tàxanomkahnohyan hamà. Oyowtà komo xanomkahnohpàra ro mak ehtxoko.
Owyanye àxanomkahnohnàtok haxa, ayanàhnohyatxhe hampànà, Kohkomo, àhetxenhàr
hoko oyehtokony mak ha. Àro wyaro atxke tehxemàtho komo yanàhnohyatxhe hampànà,
Kohkomo. Àro hoko ryhe, yaworo xaxa mpànà amna nkehe ha, kekonà rma amna,
owyanye.
[7] Tàmryenon me ryhe kwahanonkatxownà, Khoryenkomo. Kanhàn kom hoko kehtxoho
menyehra ryhe kwahanonkatxownà. Enyhoru ro me kehtxoho meny haxa ryhe kwa-
hanonkatxownà. [8] Àro ke, anaro rha wos hoko oyehtokonye, urohnà ryhe manwekyatxhe.
Totohnà rma manwekyatxhe. Khoryenkom haxa ryhe manwekyatxhe. Noro ryhe, tokato
yàmnye me naha, owyanye. Enyhoru ro rma yàmnye me naha, owyanye. Noro rma
manwekyatxow hamà, anaro rha wos hoko oyehtokony mak ha.
[9] Khoryenkomo wya, osox ehtxoko, katxho me manatxow hamà. Àsok tawro hana,
Khoryenkomo nhananàhàtho me oyesnàr kom ke hamà. Àro ke, oyowtà komo xe ehtxoko
katxho hoko, àmenhohra harha wehxaha, ohyakanye. [10] Oyowtà komo xe xaxa manatxow
hatà. Maseknonya yamtar hon komo xe xaxa manatxow hatà. Onà wyaro mak amna
nkehe, teryewrye ro, owyanye, rowtà komo y. Osoxe rma haxa ehtxoko nyhe, kehe amna,
owyanye.
[11] Oseryehokahra oyehtxoho kom hoko roro rma haxa ehtxoko. Oyomyawon kom hoko
roro rma haxa ehtxoko. Ayamor kom ke ayatamohtxoho kom hoko roro rma haxa ehtxoko.
Àro wyaro ryhe amna ahananàhyatxkonà, amnyehra. [12] Àro hona ro rma haxa ehtxoko,
ohxe xaxa manaha, katxho me oyehtxoho menye, anar komo wya, Kohkomo hutwanyehnà
komo wya. Àro hona ro rma haxa ehtxoko, uro nyhe txko rokatxho kahra harha oyehtxoho
menye.

Kohkomo ryhe nomokyaha hampànà kahe yaye katxhàrà on ha.

[13] Rowtà komo y, àwayehxemotho komo hutwanàr xe amna naha, owyanye.
Oyekhokanàr komo xehra ro mak amna naha, àhokonye. Anar komo ryhe nekhoketxhe,
àwayehxemotho kom hoko. Àsok tawro hana, tasanàmtoho kom hona rohra tesnàr kom
ke hamà. Nyamoro wyarohra ro mak oyesnàr komo xe amna naha.
[14] Txesusu wayehye. Nasanàmye harha. Àro wyaro hamà, kanye ro me tehxatxhe,
kàwyamo. Àro ke, àwayehxemotho komo yokyaha harha, Khoryenkomo. Txesus yakoro
ryhe nekyatxhe harha. Txesusu nànàknohàtho komo ryhe nyamoro ha.
[15] Kohkomo rwon yano me ryhe, onà wyaro amna nekarymehe, owyanye. Ànàkno-
hàthàyamotho wahrokotohra xaxa mpànà tehxatxhe ha, kàwyamo, àwayehpàn komo,
Kohkomo yomohtoho ho toknomsom komo. [16] Àsok tawro hana. Kohkomo ryhe
nomokyaha hampànà, kahe yaye. Anotomano ynye ro komo rwonà wyarono ryhe
tenytxetxhe hampànà. Kahe yawon komo yohà rwonà ryhe tenytxetxhe hampànà. Kho-
ryenkomo waxurunu ryhe tenytxetxhe hampànà. Wahoro htxero mpànà nasanàmyatxhe
ha, àwayehxemotho komo, Kryestu hona xenye rotho komo. [17] Nyamoro yasanàmàtxhe
rma, tasanàmyatxhe hampànà, kàwyam xarha, àwayehpàra ehxah komo, oknomsaho
ryetho komo rma. Kanàmyatxhe hampànà, Khoryenkomo. Àwayehxemotho kom yakoro
ryhe, tasanàmyatxhe hampànà, kahrutun waka. Àto ryhe, tehoryatxhe hampànà,
Kohkomo. Àro wyaro kexetxhenye, noro hyawo roro mpànà tehxatxhe ha.
[18] Àro ke, àro wyaro tawro ke ryhe, othananàhtxoko, omnyamo ro rye rma, oserye-
hokahra oyehtxoho menye.

5

Ekayhera nomokyan hatà Kohkomo katxhàrà on ha.

1 Àsokentoko ryhe nomokyano, Kohkomo, katxho hoko ryhe, àmenhohra wehxan hamà,
ohyakanye, rowtà komo y. 2 Àsok tawro hana, onà wyaro owyanye uhutwanàr ke hamà.
Ekayhera omohtoho ryhe muhutwetxow hamà. Temenyem komo yomohtoho wyaro,
ekayhera nomokyan hatà. Kohsaya tomohsom komo wyaro, ekayhera nomokyan hatà.
Àro wyaro ryhe muhutwetxowà rma hamà.

3 Kohkomo yomokhàra ro rma haka, onà wyaro nketxhe rma haryhe, toto komo. Ohxe
rma haxa tehxatxhe, tukrunhosom me rma haxa tehxatxhe, ketxhe rma haryhe. Àro
wyaro tàwyanye tatoko rma, tanàhnohsom me harha xak natxhe hampànà. Thona
rohra rma ehtokonye, nomokyaha hampànà, anàhnohnye komo. Woràskomo komo
yeryewhamtoho wyaro mpànà naha ha, anàhnohtoho komo. Tanàhnohtoho komo hyaye,
ekahtàmpàra ro mak natxhe hampànà.

4 Omnyam haxa ryhe, muhutwetxhe rma, rowtà komo y. Uhutwanyehnà komo
wyarohra mak manatxhe, awaràn wawon komo wyarohra mak ha. Temenyem komo ryhe,
tomoknàtokonye, kokatoketxow hamà. Àro wyaro ekatokahnà ro me mak manatxhe,
Kohkomo yomohtoho hoko. 5 Àsok tawro hana, owyanye uhutwanàr ke hamà. Awasnawon
komo wyaro manatxhe, omnyamo. Awaràn wawon komo wyarohra mak tehxatxhe,
kàwyamo.

6 Àro ke, ànàhxemo komo wyarohra tehtxe. Anar kom haxa ryhe, ànàhxemo komo
wyaro natxow hamà. Nyamoro wyarohra tehtxe. Thona ro rma haxa tehtxe. Takàhso rma
haxa tehtxe, tànyerhontaxem komo wyarohra mak ha. 7 Àsokentok hana nànàkyatxow
ha, toto kom ha. Kohsaya nànàkyatxow hamà. Àsokentok hana nànyerhontetxow ha.
Kohsaya rma rha nànyerhontetxow hamà. 8 Kàwyam haxa ryhe, awasnawon komo wyaro
tehxatxhe. Àro ke, takàhso rma haxa tehtxe, tànyerhontaxem komo wyarohra mak ha.

Àsok kom hana natxow ha, waha kom ha. Twomun kom yawo natxow hamà,
tekurunhonàr kom horà. Towan komo kurunhetxhe, towan komo womun ke. Tuyhuthur
komo kurunhetxhe xarha, tuyhuthur komo womun ke. Àro wyaro rma rha tekurunhotxe,
kàwyam xarha, anhà hona. Osox tehtxe, kekurunhonàr komo. Kryestu hona tenytxe
xarha, kekurunhonàr komo rma rha. Konyhoryetxho kom hona ro tehtxe xarha,
kekurunhonàr komo rma rha.

9 Tàwya, tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho mehra ryhe, kwahanonkatx-
ownà, Khoryenkomo. Konyhoryetxho meny haxa ryhe kwahanonkatxownà. Konyhorye-
hetxhe, Txesusu Kryestu wya, Kohkomo wya. 10 Wayehye, noro ha, tàwya konyhoryenàr
kom horà, tàhyawo roro kenyàr kom horà, karyhe roro kenyàr kom horà. Omokàtxhe rma,
àhyawo roro tehxatxhe, kàwyamo, àwayehxemotho komo rma, àwayehpàn komo xarha.

11 Àro ke, atakoronomatxoko nyhe, omnyamo ro rye rma, towankaryhe nyhe oyehtxoho
menye. Àro wyaro rma manatxow hatà. Àro wyaro roro nyhe ehtxoko.

Anaro rha hoko hananàhno yeryetxhàrà on ha.

12 Rowtà komo y, onà wyaro amna nkehe, owyanye. Ohxe roro xenytxoko, oyonye ro
komo. Ohokonye ryhe natamokyatxhe, nyamoro ha. Kohkom yano me ryhe oyonyatxhe.
Ahananàhyatxhe xarha. 13 Ohxe roro rma haxa nyamoro xenytxoko. Àxenye roro rma
haxa ehtxoko, ohyakanye atamoknyàr kom ke. Onà wyaro xarha ehtxoko. Osoyhera ro
mak ehtxoko, omnyamo ro rye rma.

14 Onà wyaro amna ahananàhyatxhe xarha, rowtà komo y. Wenyhenotho komo eytxoko.
Towankaranyemàtho komo xarha akoronomatxoko, ewankaramra harha esnàr kom horà.
Tàhnawonye ahoxemnàtho komo xarha akoronomatxoko. Omeroron kom hoko ryhe,
ewakàhkahpànà ro me ehtxoko.

15 Anar komo wya owàràhyakantokonye, ohsànàhpàra ro mak ehtxoko.
Àwàràhyakahranye ro mak ehtxoko. Osowakryetxok haxa xa, omnyamo ro rye rma.
Anar komo xarha, omeroron komo rma, ewakryetxoko.
16 Teryehorye roro rma haxa ehtxoko.
17 Emahona ro Khoryenkom yakoro tàrwonyemà ro me rma haxa ehtxoko. 18 Ohxe xaxa
manay hamà, rohoko, katxoko roro, Khoryenkomo wya. Àsok kom hana oyehtokonye,
ohxe oyehtokony kom hana, ohxehra oyehtokony komo xarha hana, ohxe xaxa manay
hamà, rohoko, katxoko roro, àwya. Àro wyaro tawro xe rma haxa naha, Khoryenkomo,
owyanye, Kryestu Txesus yoh me oyesnàr kom ke.
19 Khoryenkom yokato yano me ryhe, nekarymetxow hamà, okukur komo. Atàk-
nanàhkahranye ro mak ehtxoko, noro yano me àwyanye ekarymantok mak ha. 20 Noro
nhutwamohsotho yokarymany komo rma xanomkahnohpàra ro mak ehtxoko.
21 Okukur komo wya ekarymatxho hoko rma, ohxe ehutwatxoko. Yaworo kat naye,
yaworohra haxa kat naye, katxoko, àhoko. Yaworo ehtoko, ohxe enytxatxoko, ànekary-
manàr komo. Àro yawo ro rma haxa ehtxoko.
22 Anaro rha ayanhàn komo hyaye ryhe otowtxoko. Eten kom hana atxke nay ha. Àro
hokohra ro mak ehtxoko.
23 Onà wyaro ryhe kàrwonaha, ohokonye, Khoryenkom yakoro. Teryehorye roro keny
komo rma noro ha. Enyhoryetxehkatxoko, enyhoru ro me ehtxoho menye, àkehe,
àwya, ohokonye. Ukurunhotxoko, atxke manaha katxho mehra ro mak ehtxoho menye,
àkehe, àwya. Ekato komo ryhe ukurunhoko, ewan komo xarha. Uhun komo xarha
ukurunhoko. Ukurunhosaho ro me hak nahtxoko, Txesusu Kryestu yomohtoho ho,
Kohkomo yomohtoho ho, àkehe, àwya, ohokonye. 24 Àro wyaro ryhe, ohxe xaxa mpànà
oyeryatxhe ha, noro ha. Yaworon xaxa kaxe ryhe naha. Noro rma, romryenon me
manatxhe, kany me naha.
25 Rowtà komo y, amna hoko orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro.
26 Kxenye rma haxa natxow hatà, Pawru komo, katxoko, Kryestu mryenon komo wya,
omeroron komo wya. 27 Onà wyaro haxa mpànà àkehe ha, teryewrye ro, Kohkomo nenytx-
anàr me. Onà rokaryehtanà àrwonàhyamatxoko, Kryestu mryenon komo nenytxanàr me,
omeroron komo nenytxanàr me, àkehe, owyanye.
28 Towahke xaxa nay hamà, Txesusu Kryestu, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke
noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye.

TESARONEKA HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO ÀHONANO RMA ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Tesaroneka hon komo hyaka katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Rakoro natxhe, Seryas komo, Txemohtyo xarha. Ohyakanye àmenhehe,
Tesaroneka hon komo hyaka. Kryestu mryenon komo rma omnyamo. Khoryenkom yoh
me manatxhe. Kyàmkomo ryhe noro ha. Txesusu Kryestu yoh me xarha manatxhe.
Kohkomo ryhe noro ha.
2 Onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, Tesaroneka hon
kom hoko, ohxe txetxoko, kehe amna, àwya, Txesusu Kryestu wya xarha. Kyàmkom me
rma naha, Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Txesusu Kryestu.

Ehenàhno yxe nomokyaha hampànà Kohkomo katxhàrà on ha.

3 Rowtà komo y, onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Ohxe xaxa
natxow hatà, nyamoro. Ohxe xaxa manay hamà, àhokonye, kehe rye rma haxa amna,
àwya, ohokonye. Àro wyaro tkahorye rma haxa naha, owyanye Kryestu hona rma haxa
xenyàr ke, osoxe rma haxa oyesnàr kom ke xarha.
4 Àro ke, amna ryhe, Khoryenkomo mryenon komo wya oyokarymetxhe, anato rha
tohsamnohsomà ro komo wya. Onà wyaro ryhe amna nkehe, àwyanye, ohokonye. Teryewhamnohsom me rma haxa natxhe. Nenàmyatxhe mak ha, kehe amna. Twàràhyakaxem
me rma haxa natxhe. Anar me rhahra mak natxhe. Kryestu hona rma haxa nenyatxhe,
kehe amna, ohokonye.
5 Owyanye enàmtoho ryhe, yaworon me xaxa Khoryenkomo yonyhen hamà. Noro
mryenon me oyesnàr kom ke ryhe, teryewhamnohsom me manatxow hamà. Amnye,
onà wyaro nkehe hampànà, noro ha, ohokonye. Romryenon me roro mpànà natxhe
ha, moxamo, rowto hon me roro mak ha, kehe hampànà, ohokonye, eryewhamnohsah
me oyesnàr kom ke mak ha, enàmnyenhàr me oyesnàr kom ke mak ha. 6 Àsok tawro
hana. Onà wyaro kany me nay hamà, Khoryenkomo. Teryewhamnohporye natxhe
hampànà, romryenon komo yeryewhamnohnyenhàyamo, kany me nay hamà. Àro ke,
oyehenàhyatxhe hampànà. Oyeryewhamnohnyenhàràtho komo yeryewhamnohyaha
hampànà. 7 Omnyam haxa ryhe, eryewhamnohxemo komo rma, eryewhamnohpànà
ro me harha oyeryatxhe hampànà. Amna wyaro rma rha eryewhamnohpànà ro me
harha manatxhe hampànà, omnyam xarha. Txesusu yomoknàtoko rma, àro wyaro harha
tehxatxhe hampànà.
Tonyxem me xaxa mpànà naha ha, noro ha, Kohkomo. Kahe yaye nomokyaha hampànà,
tanoto kom yakoro, kahe yawon kom yakoro, karyhen kom yakoro. Weheto ymo wawo
mpànà, tonyxem me naha ha, tànoruhsomà ymo waw mak ha. 8 Ehenàhno yxe nomokyaha
hampànà. Khoryenkomo hutwanàr xanhànàtho komo ryhe yanàhnohyaha hampànà.
Àrwo yonyhorunu yoyuknyehnàtho komo xarha yanàhnohyaha hampànà.
Kohkomo yokarymatxho ryhe àro ha, àrwo yonyhorunu, Txesusu yokarymatxho rma.
9 Nyamoro heno yanàhnohyaha hampànà, Kohkomo. Tanàhnohtàkaxemà ro me natxhe
hampànà. Teryewhamnohsomà ro me natxhe hampànà, àro wyaro esnàrà ro kom me
mak ha. Kohkomo ryhe, ohxe xaxa tonyxemà ro me mpànà naha ha, ehonomnà xaxa
kaxe. Noro hyawohra mpànà natxhe ha, nyamoro heno. Noro hyaye towsom me mpànà
natxhe ha, àro wyaro esnàrà ro kom me mak ha. 10 Àro wyaro rma natxhe hampànà, noro
yomokàtxhe rma.
Tomokàtxhe rma, tàmryenon kom waw harha mpànà naha ha, Kohkomo. Àwawon
komo rma, ohxe xaxa tonyxem me mpànà naha ha. Ohxe xaxa nay hamà, ketxhe, nyamoro
ha, noro yahosnyenhàyamo, omeroro. Àwawonye rma manatxhe, omnyam xarha, amna
nekarymatxho yahosnyenhàr me oyesnàr kom ke.

[11] Àro wyaro ohxe oyesnàr kom horà ryhe, Khoryenkom yakoro tàrwonyemà ro me amna naha, ohokonye. Apa y, ohxe roro hak nahtxoko, onwahanonkatxhàyamo, kehe amna, ohokonye. Ohxe roro hak nahtxoko, owya, romryenon me xaxa manatxhe, katxho me tehtxoho menye, kehe amna. Apa y, ohxe tesnàr komo xe natxow hatà. Àro ke akoronomatxoko, ayahoxet ke, ohxe roro rma haxa ehtxoho menye, kehe amna, ohokonye. Apa y, tàwyanye ohona xenyàr ke natamokyatxow hatà, ohyaka. Àro ke akoronomatxoko, ayahoxet ke, oyomyawon hoko roro rma haxa ehtxoho menye, kehe amna, Khoryenkomo wya, ohokonye.

[12] Àro wyaro ohxe roro oyehtokonye, ohxe xaxa Txesusu menyhetxow hamà. Ohxe xaxa Kohkomo menyhetxow hamà. Noro xarha, ohxe rma rha oyonyhetxhe, tàmryenon me oyesnàr kom ke. Àsok tawro hana, ohokonye towahke xaxa Khoryenkomo yesnàr ke hamà, towahke rma rha Txesusu Kryestu xarha, Kohkomo rma yesnàr ke hamà.

2

Khoryenkomo yanweknye ro ymo haxa nomokyaha hampànà katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, onà wyaro amna nkehe, owyanye, Txesusu Kryestu yomohtoho hoko, Kohkomo yomohtoho hoko, àhyaka haxa kohsamnohtoho kom hoko. [2] Anar me rha ehutwahra xaxa mpànà ehtxoko, àhoko, kehe amna, owyanye. Oseryehokahra xaxa mpànà ehtxoko.

Àsok tawro hana. Moseryehoketxow hamà, yaworohra anar komo wya tawro ke. Omohsah me rma nay hatà, Kohkomo, ketxowà rma haryhe tà. Ehenàhno yxe omohsah me rma nay hatà, ketxowà rma haryhe tà. Àro wyaro hutwamohseko, Pawru, kàwyanye, tànmenhothàr ke, Khoryenkom yokato yano me mak hatà, ketxowà rma haryhe tà. Àro wyaro owyanye enytxatxho hoye ro, anar me rha mehutwetxow hatà. Moseryehoketxow hatà. Oseryehokahra ehtxoko, àrwon kom hoko. Àsok make rma haxa nàrwonatxow hamà. [3] Oyonkuhtohrany hak nahtxoko. Onà wyaro ryhe amna nkehe, owyanye. Omokhàra rma hak naha, Kohkomo. Ehenàhno yxe omokhàra rma hak naha.

Noro yomokhàra ro rma haka, wahoro htxero Khoryenkomo yanwekyatxhe hampànà, toto komo, thenyehra rma haxa mak ha. Khoryenkomo yanweknye ro ymo haxa, nomokyaha hampànà. Amnye tonyxem me naha hampànà, noro ymo ha, anhà ymo. Tosomtatkatxehkaxemà rma noro ymo ha. [4] Khoryenkom xehra rma haxa mpànà naha ha. Anaro rha toto kom horyenà ro kuknon xehra xarha mpànà naha ha. Eten kom hok hana natxow ha, toto kom ha, tànewakryenàr kom hok hana. Àro komo xehra rma haxa mpànà naha ha, noro ymo ha. Ehonomnà ro xaxa mak uro ha, ohoryenà ro komo yohono rma haxa mak ha, kehe hampànà, toto komo wya. Khoryenkom màn yawo neryewtehe hampànà, tahonà ymo ho. Eryewtaxaho rma, Khoryenkomo ryhe uro ha, kehe hampànà, noro ymo ha.

[5] Amnyehra, awawonye rma hak ryehtoko, àro wyaro rma wekarymekonà, owyanye. Muhutwahkahtxownà ha katà.

[6] Xenyhen me rma hak naha, noro ymo ha. Àsok tawro hana, twahkotosom me tesnàr ke hamà. Noro ymo wahkotonye menytxetxoko rma, omnyamo. Amnye haxa nosonyhehe harha hampànà, tonyxem me esnàr xe Khoryenkom yehtok mak ha.

[7] Khoryenkomo yanwekyatxowà rma hamà, toto komo, amnye rma, noro ymo yomokhàra ro rma haka. Twahkotosom me rma hak natxhe. Àro ke, nanwekyatxhe rma haryhe, atxke txko mak ha. Àwahkotonyetho komo ryhe, amnye towsom me harha mpànà naha ha. [8] Ehxera harha noro yehtoko, tonyxem me harha mpànà naha ha, anhà ymo, Khoryenkomo yanweknye ro ymo. Àtoko rma Khoryenkomo yanwekyatxhe rma haxa hampànà, thenyehra mak ha.

Txesus haxa ryhe, Kohkomo rma, noro ymo heno wayehkehe ha. Onkaxnyo ynye me nomokyaha hampànà, Txesusu. Ofu kehe hampànà. Ofu katxho ke, wayehkehe hampànà. Onkaxnyo ytxoho ke xarha, wayehyaha hampànà, noro ymo heno.

[9] Satanas yano me nomokyaha hampànà, noro ymo. Noro yano me tahoxerye rma haxa naha hampànà. Tahoxet yano me ryhe, eryehokano yeryaha hampànà, onkuhtono ynyàr horà. [10] Toto heno komo yonkuhtehe hampànà. Tosomtatkaxem heno komo ryhe yonkuhtehe hampànà, tanhàn hokono ro kaxe.

Tosomtatkaxem me natxhe hampànà, nyamoro heno, yaworon xaxa yahohsàra tesnàr kom ke, àxehra rma haxa tesnàr kom ke. Àsok tawro hana. Tàwyanye ahosnàtok haxa, tonyhoryexem me esnàràtho kom haryhe mà. Enyhoryehnà me mak natxhe hampànà. [11] Àro ke, Khoryenkomo yano me ryhe tonkuhtosom me rma haxa natxhe hampànà, thenyehra rma haxa mak ha. Àro hoye ro yaworonohnà yahohsatxhe hampànà. [12] Àro ke, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, katxho me xaxa natxhe hampànà, nyamoro heno, yaworon xaxa yahohsàra tesnàr kom ke, tanhàn kom hoko rma haxa teryehotanàr kom ke.

Khoryenkomo awahanonkatxownà tàwya oyonyhoryetxho menye katxhàrà on ha.

[13] Àro wyaro natxhe hampànà, nyamoro heno. Ohokony haxa ryhe, ohxe xaxa manay hamà, nyamoro hoko, kehe rye rma haxa amna, Khoryenkomo wya.

Rowtà komo y, Kohkomo nàhnàn komo ryhe omnyamo. Amnyehra ryhe, Khoryenkomo awahanonkatxownà, tàwya oyonyhoryetxho menye. Oyonyhoryetxownà, tokato wya enyhoru ro me oynyàr kom ke, owyanye yaworon xaxa yahosnàr ke xarha. [14] Àro wyaro oyehtxoho menye ryhe, ayanyehtxownà, amna nekarymatxho ke. Tàmryenon me harha ayanyehtxownà, Txesusu Kryestu wyaro rma rha oyehtxoho menye, ohxe xaxa tonyxemà ro me oyehtxoho menye, Kohkomo wyaro rma haxa oyehtxoho menye.

[15] Àro ke, yaworon xaxa yawo ro rma haxa ehtxoko, rowtà komo y. Anar me rha ehutwahra ro mak ehtxoko. Amna ryhe ahananàhtxownà, amna rwon ke, amna karyehtan ke xarha. Amna wya ahananàhàthàyam yawo ro rma haxa ehtxoko.

[16] Txesusu Kryestu yakoro ryhe, Kohkom yakoro ryhe, amna nàrwonaha, ohokonye. Khoryenkom yakoro xarha, kyàmkom yakoro ryhe, amna nàrwonaha. Kxenye rma haxa nehxakonà, noro ha. Kakoronomanye ro kom me harha nexeye, teryehorye roro rma haxa kesnàr kom horà. Ohxe roro kehtxoho kom hona ro harha ketxownà, khokonye towahke xaxa tesnàr ke.

[17] Noro wya ryhe, onà wyaro amna nkehe, ohokonye. Apa y, akoronomatxoko, teryehorye rma haxa ehtxoho menye, kehe amna, àwya. Akoronomatxoko, anar me rhahra ehtxoho menye, enyhoru hokono ro me ehtxoho menye, àrwon komo xarha tonytxahorye roro ehtxoho me, kehe amna, àwya ohokonye.

3

Amna hoko ryhe orwonàmtxoko Khoryenkom yakoro katxhàrà on ha.

[1] Rowtà komo y, onà wyaro amna nkehe, amna wya àtàhkatxehkahra ro rma haka. Amna hoko ryhe orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Orwonàmtxoko, amna wya Kohkomo rwonà yokarymatxho me, tonytxaxem me rma haxa ehtxoho me, toto komo wya, àro wyaro hamà katxho me rma haxa ehtxoho me. Àro wyaro rma onenytxanàr kom me nehxakon hamà. Àro ke, àro wyaro orwonàmtxoko, amna wya ekarymanàr hoko.

[2] Onà wyaro xarha orwonàmtxoko, amna hoko. Apa y, Pawru komo ukurunhoko, toto kom hona, anhà kom hona, àxanhàn kom hona, katxoko, Khoryenkomo wya. Àsok tawro hana. Nyamoro rma, Khoryenkom hona xenyhera natxow hamà. Noro hona xenyehnà komo rma, thenyehra natxow hamà.

[3] Kohkomo ryhe, yaworo xaxa naha. Ayakoronometxhe ha, noro ha. Okurunhetxhe xarha, anhà hona.

[4] Oseryehokahnà me rma haxa amna yeryaha, noro ha, ohokonye. Àro ke, onà wyaro amna nkehe, ohokonye. Koyukyatxow hamà, koyukyatxhe rye rma haxa, kehe amna, ohokonye.

[5] Kxenye Khoryenkom yehtxoho hutwanye ro me oyesnàr komo xe amna naha. Enàm-
nyenhàr me Kryestu yehtxoho xarha hutwanye ro me oyesnàr komo xe amna naha, noro
wyaro rma rha oyehtxoho menye. Àro wyaro oyehtxoho kom hoko ryhe amna nàrwonaha,
Kohkom yakoro.

Atamohtxok hampànà oyomyawon kom hoko katxhàrà on ha.

[6] Rowtà komo y, onà wyaro ryhe amna ahananàhyatxhe, Kohkom yano me, Txesusu
Kryestu yano me. Okukur komo wenyheno ro me ehtokonye, àwawonyehra ehtxoko.
Amna nekarymatxho yawo rohra natxow hamà, nyamoro. Tànenytxatxhàyamo yawo
rohra natxow hamà.

[7-8] Àsok tawro hana. Amna hoko tehohkahorye manatxow hamà. Onà wyaro amna
yexetxhàrà muhutwetxow hamà. Awawonye amna yehtoko, àwenyhera ro mak amna
nehxakonà. Thokaxe ro rma haxa amna natamokyakonà, amna yomyawon hoko. Kohsaya
xarha, awasnaw xarha, àhoko rma haxa amna nehxakonà. Àsok tawro hana. Amna nyahrà
yehemanàr xe amna nehxakon hamà. Ehemahnà me rma amna nyahmanàr xehra mak
amna nehxakonà, owyanye. [9] Amna ànyahmatxoko, ehemahnà me, tkahorye haxa naha,
amna wya. Àsok tawro hana, Kohkomo nànyaketxho me amna yesnàr ke hamà. Àro wyaro
kahra mak amna nehxakonà, owyanye. Àsok tawro hana. Amna hoko oyehohkanàr komo
xe amna nehxakon hamà. Àro ke, amna yomyawon hoko rma haxa amna natamokyakonà,
amna wyaro rma rha oyesnàr kom horà.

[10] Awawonye amna yehtoko rma haka, onà wyaro amna ahananàhyatxkonà. Ata-
mokhera tehtokonye ryhe, asahxemtohra hak nahtxoko, okukur komo, kekonà rma amna,
owyanye.

[11] Àro wyaro amna nkehe, onà wyaro amna wya oyokaytà komo yonytxanàr ke. Okukur
komo yokaytà ryhe amna nenytxeko. Wenyhe roro rma haxa natxow hatà. Tomyawon
kom hoko atamokhenà ro me natxow hatà. Anar komo yeryehokanye ro me natxow hatà.
[12] Àro wyaro tehxem komo ryhe amna nhananàhyatxhe. Onà wyaro ryhe amna nkehe,
àwyanye, Kohkom yano me, Txesusu Kryestu yano me. Oseryehokahra harha mpànà
ehtxoko, kehe amna, àwyanye. Oseryehokahnà rma, atamohtxok hampànà, oyomyawon
kom hoko. Onehematxhàyamo rma enahtxok hampànà, kehe amna, àwyanye.

[13] Rowtà komo y, omnyam haxa ryhe, ohxe oyehtxoho kom hokono ro me rma haxa
ehtxoko. Àro hoko rma, amotohpànà ro me ehtxoko.

[14] Okukur komo, amna yoyukhura ehtokonye, nyamoro rma uhutwatxoko. Onà
rokaryehtan yawo rohra ehtokonye rma, uhutwatxoko. Àhokohrany harha ehtxoko,
àhyahamtoho menye, anar me harha ehutwatxho menye. [15] Nyamoro xe rma ehtxoko.
Kxanhàn komo ryhe moxamo, kanyehnà ro me ehtxoko, àhokonye. Oyowtà kom me rma
xenytxoko, owyanye àhananàhrà kom me.

Kohkomo ryhe teryehorye roro keny kom me nay hamà katxhàrà on ha.

[16] Onà wyaro ryhe kàrwonaha, ohokonye, Kohkom yakoro. Teryehorye roro rma haxa
txetxoko, àkehe, àwya. Eten kom hok hana ehtokonye, teryehorye roro rma haxa
txetxoko. Àhyawonye roro rma haxa exko, àkehe, ohokonye, Kohkomo wya. Noro ryhe,
teryehorye roro keny kom me nay hamà.

[17] Pawru uro. Onà àmenhohono, rakorono wya, karyehta menhonye ro wya. Amnye
rma uro haxatho àmenhehe. Àro wyaro rma àmenhonye ro me wehxaha, rokaryehtan
me uhutwanàr horà. Ohnàn kom yawo rma haxa wehxaha.

[18] Towahke xaxa nay hamà, Txesusu Kryestu, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke
noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, omeroron komo wya.

TXEMOHTYO HYAKA PAWRU NMENHOTHO WAHORONO ON HA.

Txemohtyo y ohyaka àmenhehe katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Kryestu Txesusu nànyaketxho uro. Ànyahxah me wehxaha, Khoryenkom yano me, konyhoryeny kom yano me, Kryestu Txesusu yano me xarha. Omoknàr hona ro kehtxoho komo ryhe noro ha.

2 Txemohtyo y, ohyaka àmenhehe. Rohokru me xaxa manaha, omoro. Àsok tawro hana, Kryestu hona xeny me rowya oynyàr ke hamà. Onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohoko. Towahke exko, Txemohtyo hoko, àkehe. Àhnàn yawo rma haxa exko, ohxe txeryko, àkehe, àwya, Kryestu Txesusu wya xarha. Kyàmkom me rma naha, Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Kryestu Txesusu.

Àton kukuru komo ryhe anar me hananàhno yeryatxow hatà katxhàrà on ha.

3 Onà wyaro àkekonà, owya, Maseknonya yamtar hona rotontoko. Ehfesu ho rma exko, àkekonà, owya. Àro wyaro rma rha àkehe, owya, amnye rma xarha. Ehfesu ho rma exko, àkehe. Àton kukuru komo ryhe, anar me hananàhno yeryatxow hatà. Àro ke, àto rma exko, owya nyamoro hananàhtoho me. Anar me hananàhno yhera harha ehtxok hampànà, kasko, àwyanye. 4 Yaworonohnà hokohra harha ehtxok hampànà, kasko. Ohoryen heno komo yosotà yotaknyàr hokohra xarha ehtxok hampànà, kasko, àwyanye. Àro hoko rma tehtokony haxa, àtohnawo ro mak nosonytxetxhe ha. Khoryenkomo mryenon komo hananàhtoho mehra ro mak naha, ànekarymanàr komo. Kryestu hona xenye ro me txeryheranye ro mak naha.

5 Onà wyaro esnàr kom horà haxa ryhe, Khoryenkomo mryenon komo thananàhyatxhe, kàwyamo, osoxe rma haxa esnàr kom horà. Àsok kehtokony hana, osox tehxatxow ha, kàhnawonye anhà hoko ehutwahnà ro me kehtokony hamà, kàhnawonye yaworon me xaxa kehutwantokony hamà, kanhàn kom hokonohnà me xaxa kehutwantokony hamà, Kryestu hona xenye ro me xaxa kehutwantokony hamà. Àro wyaro ohxe kehutwantokonye, osoxe rma haxa tehxatxow hamà.

6 Àro wyaro ehutwahra ro mak natxhe, àton kukuru komo. Anar me rha nehutwetxhe. Àro ke, àtohnawo rma haxa nosonytxetxhe. 7 Àyweronàhyamano ynye ro me tesnàr komo xe rma natxhe haryhe. Onà wyaro ryhe nkehe, kàyweronàhyamatxho komo, Moyses heno nmenhotho, ketxhe rma haryhe. Tànekarymanàr komo ywenyek mak natxhe. Àywenyeke rma haxa tesnàr kom yoho ro, yaworo xaxa àkehe, owyanye, ketxhe rma haryhe, nyamoro ha.

Àsok hana nay ha kàyweronàhyamatxho kom ha katxhàrà on ha.

8 Àsok hana nay ha, kàyweronàhyamatxho kom ha, Moyses heno nmenhotho. Ohxe rma haxa nay hamà. Àro hoko rma, onà wyaro tkahoryehra mak naha. Konyhoryetxehketxow hamà tkahoryehra ro mak naha ha, àhoko. Anhà komo hananàhyatxow hamà tkahorye haxa ryhe naha, àhoko, kàyweronàhyamatxho kom hoko.

9 Àsok tawro hana. Onà wyaro ryhe thutwetxow hamà. Enyhoru komo hananàhrà horàhnà ryhe, kàyweronàhyamatxownà, Moyses heno. Anhà komo hananàhrà horà haxa ryhe kàyweronàhyamatxownà hamà, tweromnà komo hananàhrà horà rma, Khoryenkomo yoyuknyehnà komo hananàhrà horà rma, noro hokonohnà komo hananàhrà horà rma, tanhàn hokon komo hananàhrà horà rma, enyhoruhnu ro komo hananàhrà horà rma, enyhoru wàràhyakany komo hananàhrà horà rma, tàyàm yotahany komo hananàhrà horà rma, tàyon yotahany komo hananàhrà horà rma, toto wayehkany komo hananàhrà horà rma, 10 anaro rha wos hoko tehxem komo hananàhrà horà rma, anaro rha kàrà hoko tehxem komo hananàhrà horà rma, kàrà rye rma othokon komo

hananàhrà horà rma, toto yany komo hananàhrà horà rma, tàtemarontaxem komo hananàhrà horà rma, yaworohra yaworo xaxa àkehe, Khoryenkomo nenytxanàr me, kany komo hananàhrà horà rma. Àro wyaro atxke tehxem komo hananàhrà horà ryhe kàyweronàhyamatxownà hamà, Moyses heno.

Anar komo xarha, anatoko khananàhtoho kom yawo rohra natxow hana. Yaworon xaxa yawo rohra natxow hana. [11] Àrwo yonyhorunu rma àro ha, yaworon xaxa, Khoryenkomo nhutwamohsotho rma. Ehonomnà me xaxa naha, noro ha, Khoryenkomo. Teryehoryemà ro me xaxa naha. Noro rma, tànhutwamohsotho yokarymanye ro me ryeryeye. Àro rma yawo ronohnà komo xarha hananàhrà horà, kàyweronàhyamatxownà, Moyses heno.

Rohnàn yawo rma haxa nehxakonà Kohkomo katxhàrà on ha.

[12] Tanoto me ryhe rowahanonkaye, Kryestu Txesusu, Kohkomo. Àsok tawro hana. Onà wyaro htxero nkekon hamà, rohoko. Mosonà ryhe, rorwon yawo ro mpànà naha ha kekon hamà, rohoko. Àro wyaro kanyenhàrà rma, rowahanonkaye. Rakoronomanye ro me xarha naha, tàhyaka ohxe ratamohtxoho me. Àro ke, onà wyaro àkehe, àwya. Ohxe xaxa manay hamà, rohoko, àkehe, àwya.

[13] Amnyehra rma haxa haka, noro àwàràhyakekonà htxer hakahpa. Weryewhamnohyakon xarha, rowya àmryenon komo yeryewhamnohrà ke. Noro hoko, atxke rma haxa kàrwonakon xarha. Noro haxa ryhe, rohnàn yawo rma haxa nehxakonà. Àsok tawro hana, noro hutwahra rma hak ryesnàr ke hamà, noro hona xenyhera rma hak ryesnàr ke hamà. [14] Àro ke, towahke rma haxa nehxakon hamà, rohoko. Thenyehra rma haxa towahke nehxakonà, rohoko. Àro ke, noro hona harha wenyakonà, noro yano me mak ha. Toto komo xe harha wehxakonà. Àro wyaro tehxatxow hamà, noro yoh me harha kehtokonye.

[15] Onà wyaro katxho ryhe yaworo xaxa naha. Yukryeka hona nomokye, Kryestu Txesusu, tanhàn hokonotho komo yonyhoryexe nomokye, katxho rma, yaworo xaxa naha. Àro hoko rma, àro wyaro hamà tkahorye rma haxa naha.

[16] Atxke tehxem komo yoho rma haxa, anhà uro. Rohnàn yawo rma haxa mak nehxakonà, Txesusu Kryestu. Àsok tawro hana. Tàxehra ryehtxoho hoko ryhe, ohsànàhpànà ro me nosonyhekon hamà. Anar komo yoho rma haxa atxke tehxem hoko ryhe, ohsànàhpànà ro me nosonyhekon hamà, toto komo wya, rowyaro rma rha esnàr kom horà, tànàhnàn kom me rma rha esnàr kom horà. Amnye noro hona harha xeny komo rma nyamoro ha, karyhe roro harha texem komo rma.

[17] Kàkayaryet kom me xaxa naha, Khoryenkomo. Amnyehra, amnye rma xarha, amnye xarha, kàkayaryet kom me xaxa naha. Àwayehpànà ro me xaxa naha. Osonyhenà ro me xaxa naha. Noro marma naha, Khoryenkomo. Anaro ehxera ro mak naha. Onà wyaro katxho roro me hak nahko, noro ha. Toyuhsomà ro me naha, ehonomnà me xaxa naha, katxho roro me hak nahko. Àro wyaro hamà, tkatxe.

Khananàhtoho kom yawo ro rma haxa exko katxhàrà on ha.

[18] Txemohtyo y, kàrà y, onà wyaro ryhe khananàhyaha, rorwon yawo ro oyehtxoho me. Amnyehra oyokarymatxownà, horykomo komo. Amnye oyehtxoho yokarymatxownà, Khoryenkomo nhutwamohsotho yano me mak ha. Àwyanye oyokarymatxhàr yawo ro rma exko. Anhà yarymanàr hoko rma haxa exko. Àsok tawro hana. Anhà yarymanàr hoko kehtokonye, enyhoru hoko rma tehxatxow hamà. Àro hoko rma haxa exko. [19] Khananàhtoho kom yawo ro rma haxa exko. Àsok kom oyehtxoho hok hana, àro hok ryehtoko, atxke wehxan hamà, màketxow hana. Àro hokohra ro mak ehtxoko, ohxe roro oyehtxoho menye.

Anar kom haxa ryhe, àro wyarohra mak nehxatxkonà. Tàwyanye àro hok ryehtoko, atxke wehxan hamà, katxhe rma, àhoko rma nehxatxkonà. Àro ke, khananàhtoho kom yawo rohra harha natxhe, nyamoro ha. [20] Nyamoro wyaro rma rha natxhe, Emenew komo, Aryesantàrye xarha. Àro ke, uro ryhe àhanatanàhtxownà. Onà wyaro ryhe àkekonà,

àwyanye. Amna yakoro ohsamnohpàra harha ehtxok hampànà, àkekonà, àwyanye. Satanasà hyaka haxa àtotxok hampànà, àkekonà. Àro wyaro àhanatanàhtxownà, anar me harha ehutwanàr kom horà, Khoryenkomo wàràhyakahra harha esnàr kom horà.

2

Khoryenkom yakoro kàrwonàmtoho kom hoko hananàhno yeryetxhàrà on ha.

1 Wahoro htxero onà wyaro àkehe, àton kom hoko. Khoryenkom yakoro hak nàr-
wonàmtxowà, anar kom hoko, omeroron kom hoko. Apa y, noro hoko ryhe kàrwonaha,
ayakoro, katxow haka. Apa y, noro akoronomako nyhe, katxow haka. Apa y, noro txko
ryhe mewakryeko. Ohxe xaxa manaha, katxow haka. Àro wyaro hak nàrwonàmtxowà,
àton komo, anaro rha toto kom hoko, 2 anaro rha owto yoh kom hoko xarha, anaro rha
ehonomnà kom hoko xarha. Nyamoro hoko tàrwonàmporye tehxatxhe, Khoryenkom
yakoro, wahahnà ro me toto komo yesnàr horà, teryehorye roro kesnàr kom horà,
Khoryenkom hokono ro me kesnàr kom horà, takàhsomà ro me rma haxa kesnàr kom
horà.
3 Àro wyaro Khoryenkom yakoro kàrwonàmtoho komo ryhe, ohxe naha, noro wya,
konyhoryeny komo wya. Kàrwonàmrà komo rma yonytxehe, noro ha. 4 Toto komo
yonyhoryenàr xe rma haxa naha. Omeroron komo yonyhoryenàr xe rma haxa naha.
Àwyanye yaworon xaxa hutwanàr xe rma haxa naha, noro ha.
5 Àsok tawro hana. Towenyxa ryhe nay hamà, Khoryenkomo. Towenyxa rma rha naha,
konyhoryeny komo, Khoryenkomo nàhnàn me harha keny komo. Kryestu Txesusu ryhe
noro ha. Noro ryhe, toto me naha, kàwyaronye rma rha. 6 Tano me ro rma wayehye,
konyhoryenàr kom horà, omeroron komo yonyhoryenàr horà. Kanhàn komo hyaye
kowtoho komo yehemaye, twayehrà ke.

Àro wyaro noro wya konyhoryetxho komo ryhe, ekarymahnà me rma hak nehxakonà,
amnyehra. Amnye rma haxa ryhe, ekarymaxah me harha naha, ekarymanàr xe harha
Khoryenkom yesnàr ke mak ha. 7 Ekarymanye ro me ronyakye. Kryestu nànyaketxho ryhe
uro ha. Xuknewyanahnà komo hananàhnye ro me ronyakye. Yaworon xaxa enytxatxoko
kanye ro me ronyakye, àwyanye. Kryestu hona harha xenytxoko kanye ro me ronyakye,
àwyanye. Àro wyaro roskarymantoko, yaworo xaxa àkehe. Àtemarontahra ro mak
wehxaha.
8 Àro ke, onà wyaro toto komo yesnàr xe wehxaha. Kàrkomo kom hak nàrwonàmtxowà,
Khoryenkom yakoro. Henta kom tehtokony hana, àto rma hak nàrwonàmtxowà, anaro
rha tohsamnohtoho kom yawo rma tehtokony hamà. Enyhoru ro me hak nahtxoko,
tàrwonyem komo, tatahoyotkaxem komo. Ewakàhkahpànà ro me rma haxa hak nahtxoko.
Osoyhenà ro me rma haxa hak nahtxoko, nyamoro ha, Khoryenkom yakoro tàrwonyem
komo.

Woràskomo komo yohtahoryetxho hoko hananàhno yeryetxhàrà on ha.

9 Woràskomo komo xarha, tohtahoryetxho kom hoko, ohxe rma haxa hak nahtxoko.
Takàhsom me rma hak nahtxoko. Enyhoru yawo rma hak nahtxoko. Onà wyaro kahra hak
nahtxoko. Anar komo yoho rma haxa kohtahoryen hamà, ohxe rma haxa rosonyhonàr
horà, kahra hak nahtxoko. Àro ke, ehetàhpenyen ke ewomumtohra hak nahtxoko.
Ohxe hak notexkatxowà. Onà wyaro kahra hak nahtxoko. Anar komo yoho rma haxa
kotexken hamà, ohxe tonyxem me rma haxa ryesnàr horà, kahra hak nahtxoko. Uru ryhe
wehekahtyan hamà, ryemeknarà, kahra hak nahtxoko. Anaro rha tohu txko wehekahtyan
hamà, rowarà, kahra hak nahtxoko. 10 Owakryeno ytxoho hok haxa hak nahtxoko,
tohtahoryetxho komo yoho rma haxa mak ha. Àsok tawro hana. Owakryeno ynye ro
me rma haxa tehxorye natxow hamà, woràskomo komo, Khoryenkom hokon uro ha kany
komo.
11 Thananàhsom me hak nahtxoko, woràskomo komo. Thananàhnàtokonye rma,
tatàknye hak nahtxoko. Thananàhnye komo yoyuknye ro me rma haxa hak nahtxoko.

[12] Onà wyaro kanye ro me wehxaha, uro, woràskomo kom hoko. Hananàhno yhera hak
nahtxoko, kàrkomo komo yohon mehra hak nahtxoko, kanye ro me wehxaha, àhokonye.
Àro ke, tatàknye roro rma hak nahtxoko.
[13] Àsok tawro hana, kàrà htxero yakàhtonàr ke, noro hona wos yakàhtonàr ke. Àro wyaro
rma nehxatxkon hatà, Aknaw heno komo, Efa heno xarha. [14] Kàràhnà ryhe, wos haxa
ryhe, Satanasà ymo nenkuhtonàr me nehxakon hatà. Noro htxero rma, Khoryenkomo
yanweknye me harha nexey hatà.
[15] Ohxe mak natxhe hampànà, woràskomo komo. Thokru komo yonunutoko ryhe,
tukrunhosom me rma haxa natxhe hampànà. Khoryenkom hona haxa xenye ro me
tehtokonye, tukrunhosom me nenuryatxhe hampànà. Toto komo xe tehtokony xarha,
enyhoru ro me tehtokony xarha, takàhso tehtokony xarha, tukrunhosom me nenuryatxhe
hampànà, woràskomo komo.

3

Onà wyaro ryhe tehxorye natxhe Kryestu mryenon yonye ro komo katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro katxho ryhe yaworo xaxa naha. Kryestu mryenon komo yonye ro me kesnàr
xe kehtoko, enyhoru hokono ro me kesnàr xe tehxaha, katxho, yaworo xaxa naha.
[2] Onà wyaro ryhe tehxorye natxhe, Kryestu mryenon yonye ro komo. Atxke naha,
mosonà, katxho mehra ro mak tehxorye natxhe. Towenyxa tehxorye naha, àhetx komo.
Tweromra naha, mosonà, katxho mehra ro mak tehxorye natxhe. Ohxe tehutwaxemà ro
me tehxorye natxhe. Takàhso rma haxa tehxorye natxhe. Ohxe hawana komo yenye ro me
tehxorye natxhe. Khoryenkomo rwon hoko, ohxe enytxamohsony me tehxorye natxhe.
[3] Tànyerhontahoryehra ro mak natxhe. Towakàhkahporyehra ro mak natxhe. Towahke
roro rma haxa tehxorye natxhe. Tosoyhoryehra ro mak natxhe, toto kom yakoro.
Tàtxenyerunke rma haxa tehtxoho kom hoko tehxoryehra ro mak natxhe, Kryestu
mryenon yonye ro komo.
[4] Bàn yawon komo yonye ro me tehxorye natxhe. Thokyamo hananàhnye ro me
tehxorye natxhe, toyuknye ro kom me esnàr kom horà, tweromra esnàr kom hona.
[5] Àsok tawro hana. Bàn yawon kom yonyhera tehtokonye, Khoryenkomo mryenon komo
yonyhera rma rha natxow hamà.
[6] Mexe rma haxa tehxorye natxhe, ataymomsah me. Mexehra haxa tehtokonye, anatoko
onà wyaro nketxow hana. Ehonomnà ryhe uro ketxow hana. Àro wyaro rma rha nkekon
hatà, worokyamo yohà ymo. Ehonomnà ryhe uro kekonà ymo hatà. Àro hoye ro ryhe,
tanàhnohsom me harha nehxakon hatà. Àro ke, ataymomsah me mexe rma haxa hak
nahtxoko, Kryestu mryenon yonye ro komo, tàwyanye ehonomnà ryhe uro tawro hona,
noro ymo wyaro rma rha tanàhnohsom me tesnàr kom hona.
[7] Ohxe xaxa naha, mosonà, katxho me tehxorye natxhe, omeroron komo wya, Kryestu
mryenonàhnà komo wya xarha. Àsok tawro hana. Àro wyaro ohxe tonyxemà ro me
tehtokonye, tanhàn hok nahko katxho mehra natxow hamà. Worokyamo yohà ymo
narymahtor me natxow hamà. Àro wyaro ohxe tehxorye natxhe, Kryestu mryenon yonye
ro komo.
[8] Nyamoro yakoronomanye ro komo xarha, ohxe rma rha tehxorye natxhe. Takàhso
rma rha tehxorye natxhe. Yaworon me rma haxa tehxorye natxhe. Tànyerhontahoryehra
ro mak natxhe. Tkatxhonke rma haxa tehtxoho kom hoko tehxoryehra ro mak natxhe.
[9] Khananàhtoho kom yawo ro rma haxa tehxorye natxhe. Àsok hana nay ha, khananàh-
toho kom ha. Enytxahnà rotho me nay hamà. Enytxahnà rotho rma, tonytxaxem me
harha nay hamà. Àro yawo ro rma haxa tehxorye natxhe. Àro yawo rono rma, yaworon
me xaxa tehutwahorye natxhe, tàhnawonye.
[10] Kryestu mryenon yonye ro komo yakoronomanyehnà me rma hak tehtokonye,
totkukmahorye natxhe. Àwahanonkahnà me rma hak tehtokonye, totkukmahorye
natxhe, ohxe roro tosonyhonàr kom horà. Ohxe roro tosonyhotxhenye, ohxe xaxa nay

hamà, mosonà, katxho me tehtokonye ryhe, twahanonkaxem me haxa hak nahtxoko, Kryestu mryenon yonye ro komo yakoronomanye ro me tehtxoho menye.

[11] Notxwakomo komo xarha, xenye ro komo yakoronomanye ro me rma rha natxow hamà. Ohxe rma rha tehxorye natxhe, nyamoro xarha. Takàhso rma rha tehxorye natxhe. Wàràhyakano ynye me tehxoryehra ro mak natxhe. Tweromra naha, mosonà, katxho me tehxoryehra ro mak natxhe. Yaworon me roro rma haxa tehxorye natxhe, notxwakomo komo.

[12] Onà wyaro xarha tehxorye natxhe, Kryestu mryenon yonye ro komo yakoronomanye ro komo, kàrkomo komo. Towenyxa tehxorye naha, àhetx komo. Thokyamo neyuknuru ro me tehxorye natxhe. Bàn yawon komo yonye ro me tehxorye natxhe.

[13] Àsok tawro hana. Ohxe tatamoknyetokonye, ehonomnà me rma haxa tonyxem me natxow hamà, Kryestu mryenon komo yakoronomanàr hoko ohxe tatamoknyàr kom ke mak ha. Towankaryhe rma haxa noskarymetxow xarha hamà. Tàwyanye Kryestu Txesus hona xenytxoho hoko toskarymantokonye, towankaryhe rma haxa noskarymetxow hamà, ohxe tatamohxemà ro me tesnàr kom ke mak ha, Kryestu mryenon komo yakoronomanàr hoko ohxe tesnàr kom ke mak ha.

Ohxe rma haxa nay hamà uhutwahnà rotho katxhàrà on ha.

[14] Romohtoho hona ro rma haxa wehxaha, ohyaka. Mexehra nyhe rma romoknàr xe wehxaha. [15] Mexe nyhe txko hana wehxan ha. Àro ke àmenhehe, rowya ahananàhtoho.

On hoko ryhe khananàhyaha, Khoryenkom màn yawo ohxe kehtxoho kom hok mak ha. Àsoke ryhe ohxe tehxatxowà, Khoryenkom hoko, àmàn yawo kehtokonye. Àro rma hutwanàr xe wehxaha, owya. Àro rma hutwamohsonàr horà ryhe àmenhehe, ohyaka. Onok kom kuknon me hana nay ha, Khoryenkom màn ha. Àmryenon komo kuknon me nay hamà. Tehxemà ro xaxa mryenon komo kuknon me naha. Nàmno yetxehà wyaro, yaworon xaxa yetxehtony me natxhe, Khoryenkomo mryenon komo.

[16] Ohxe rma haxa nay hamà, uhutwahnà rotho, Txesusu Kryestu yehtxoho rma, kàwyanye noro hutwatxho rma. Toto me ryhe nosonyhoye. Toto rma, yaworon me xaxa naha katxho me rma nehxakonà, Khoryenkom yokato wya. Kahe yawon komo nenyàr me xarha nehxakonà. Ekarymaxah me naha, anaro rha yana komo wya. Toto komo nahosàtho me naha, yukryeka hon komo nahosàtho me mak ha. Ehonomnà me xaxa anàmsah me naha, kahe yaka.

4

Khananàhtoho kom yawo rohra harha natxhe hampànà kukukuthàyamo katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro ryhe hutwamohsehe, Khoryenkom yokato, kàwyanye. Amnye, Kohkomo yomohtoho hahnoke rma haxa ehtoko, notowyatxhe hampànà, kukukuthàyamo. Khananàhtoho kom yawo rohra harha natxhe hampànà. Anar komo yonytxetxhe hampànà. Anar me hananàhyatxhe hampànà, anar komo, worokyamo kom yano me mak ha. Nenkuhtetxhe hampànà, yaworon xaxa hokohra harha ehtxoho menye.

[2] Àsok hana natxow ha, nyamoro ha, anar me àhananàhnye kom ha. Ohxe rma nosonyhetxhe haryhe. Yaworonohnà ro me mak natxhe ha. Tàtemarontaxemà ro me natxhe. Ohxe tehtxoho kom hoko ehutwahra harha natxhe. Atxke tehtxoho kom hoko xarha ehutwahra rma rha natxhe. Weheto naknyohàtho wayehsaho wyaro natxhe, tàhnawonye. Àro ke, onà wyaro ehutwahra harha natxow hamà. Àro hoko ryehtoko, atxke wehxan hamà, àro hoko tehxoryehra mak wehxaha, kahra harha mak natxhe ha, atxke tehtxoho komo hutwahra harha tesnàr kom ke, ohxe tehtxoho komo xarha hutwahra tesnàr kom ke.

[3] Onà wyaro ryhe hananàhno yeryatxhe hampànà, nyamoro ha. Àhehtahnà ro me ehtxoko, ketxhe hampànà. Moson yononyehnà ro me ehtxoko, ketxhe xarha hampànà, woto hoko, Khoryenkomo nakàhtotho hoko, Khoryenkomo nàmàtho hoko. Tonosom me rma naha, noro. Apa y, ohxe onàmàthàrà mosonà, katxho me rma naha, kàwyanye,

Kryestu hona xeny komo wya, yaworon xaxa hutwany komo wya. [4] Àsok tawro hana.
Khoryenkomo nakàhtotho ryhe, ohxe rma haxa nay hamà, omeroro mak ha. Kàwyanye,
apa y, ohxe onàmàthàrà mosonà katxhe rma, ohxe naha, omeroro. Noro hoko rma,
wotohnà mosonà tkahoryehra ro mak naha. [5] Woto yonyhoryenye me xaxa naha,
Khoryenkomo, tàrwon ke, kàrwonàmrà kom ke xarha.

Ohxe osonyhoko àwyanye ohoko ehohkanàr kom horà katxhàrà on ha.

[6] Àro wyaro katxho kom hoko ryhe kowtà komo àhananàhtxoko. Owya àhananàhnà-
tokonye rma, Kryestu Txesus yanoto me xaxa ohxe manaha. Tànyahmaxem me xaxa
manaha, khananàhtoho kom yawo ro oyesnàr ke, yaworon xaxa yawo ro oyesnàr ke.
[7] Anar komo ryhe, yaworonohnà yokarymetxow hamà. Khoryenkom yano menohnà
rma yokarymetxow hamà. Tonytxahoryehra rma haxa naha. Àro yonytxahra ro mak
exko. Khoryenkom hoko oyehtxoho hoko ryhe, otkukmako. [8] Khun kom hoko xarha
totkukmetxow hamà, karyhe kehtxoho kom hoko rma. Khun kom hoko kotkukmatxho
komo xarha, ohxe rma rha naha. Àro yoho nyhe, ohxe rma haxa naha, Khoryenkom
hoko kotkukmatxho komo. Àsok tawro hana. Àro hoye ro ryhe, towakryexem me
rma tehxatxow hamà, amnye rma, tano rma hak kehtokonye. Àro hoye ro rma rha,
towakryexem me xarha tehxatxhe, amnye xarha, kahe yaw harha kehtokonye.
[9] Àro wyaro katxho ryhe, yaworo xaxa naha. Àro wyaro hamà tkahorye rma haxa naha.
[10] Àro ke, thokaxe ro rma haxa tatamokyatxow hamà, tamotohso ro mak ha. Àsok tawro
hana, Khoryenkom hona ro kesnàr kom ke hamà, tehxemà ro xaxa hona ro kesnàr kom
ke hamà. Noro ryhe, omeroron komo yonyhoryeny me naha. Thona xeny kom haxa
yonyhoryeny me naha.
[11] Àro wyaro katxho kom hoko ryhe, hananàhno txeryko. Àro wyaro ryhe ehtxok
hampànà, kasko, àton komo wya. [12] Ohxe roro exko, omoro, àna yake ryhe mpe,
bàryekomo me rma haxa manaha, katxho mehra oyehtxoho me. Ohxe roro haxa ryhe
osonyhoko, àwyanye, Kryestu mryenon komo wya, ohoko ehohkanàr kom horà. Ohxe roro
orwonàmko. Toto komo xe rma haxa exko. Kryestu hona roro rma haxa xenyko. Anhà
hokonohnà ro me mak exko. Àro wyaro rma ohxe osonyhoko, àwyanye, ohoko ehohkanàr
kom horà.
[13] Khoryenkom karyehtanà rwonàhyamanàr hoko rma haxa exko, toto komo nenytxanàr
me. Ekarymanàr hoko rma haxa exko. Hananàhno ynyàr hoko rma haxa exko. Àro wyaro
ryhe àhoko roro exko, romokhàra ro rma haka.
[14] Tàyweron me harha oryeye, Khoryenkomo, tanoto ro me oyesnàr horà. Horykomo
komo wya oyokarymantoko, Khoryenkomo nhutwamohsotho yano me àwyanye oyokary-
mantoko, tàyweron me harha oryeye, ohona tamor komo yenyetok mak ha, Khoryenkom
yanoto ro me oyokarymantok mak ha. Noro yano me tàyweron me oyehtxoho hoye ro
ryhe, atamoxko roro rma haxa, noro hyaka.
[15] Àro wyaro katxho kom hoko roro rma haxa exko. Àro yawo ro rma haxa exko. Àro
yawo ro oyehtoko, meya nyhe ohxe rma haxa oyehtxoho yonyatxhe, toto komo, omeroron
komo. [16] Ohxe oyehtxoho hona haxa mpàn xenyko. Owya hananàhno ytxoho hona mpàn
xenyko xarha. Àhoko roro rma haxa exko. Àhoko roro oyehtxoho hoye ro, tonyhoryexem
me manaha, omoro. Oyonytxany komo xarha, tonyhoryexem me rma rha natxhe, àhoko
roro oyehtxoho hoye ro mak ha.

5

Enyonkaxah me wos yehtoko towakryexemà ro me noro xenyko katxhàrà on ha.

[1] Horykomo komo yoyhera exko. Àhananàhtxok haxa xa, oyàm hananàhrà wyaro.
Bàryekomo komo xarha àhananàhko, oyowtà hananàhrà wyaro. [2] Notxwakomo komo
xarha àhananàhko, oyon hananàhrà wyaro. Omaso komo xarha àhananàhko, owosàn
hananàhrà wyaro. Owya omaso komo hananàhnàtoko rma, anhà hokonohnà ro me rma
exko.

[3] Enyonkaxah me wos yehtoko, towakryexemà ro me noro xenyko. Ewakryehnà ro me
ehtoko, towakryexem me rma xenyko. [4] Anar kom haxa ryhe, enyonkaxemo komo rma,
towakryexem me rma natxow hamà. Àsok tawro hana, thohke tesnàr kom ke hamà,
thake tesnàr kom ke hamà. Tànotxwan komo yowakryeny me ryhe tehxorye natxhe,
àhokyamo, àhar komo xarha. Khoryenkom hokon me tehtokonye, tànotxwan komo
yowakryeny me htxer hak nahtxoko, tàwyanye anar komo yowakryehra ro rma haka.
Thorymamnohàtxhet yàmnye me rma hak nahtxoko, tàyon komo wya, tànotxwan komo
wya. Àro wyaro ehtxoho komo ryhe, ohxe naha, Khoryenkomo wya.

[5] Anar komo ryhe, enyonkaxemo komo rma, ewakryehnà ro me natxow hamà.
Àyanamra mak natxow hamà. Àro ke, Khoryenkom hona ro rma haxa wehxaha, kanye
ro me xaxa natxhe, nyamoro ha. Khoryenkom yakoro tàrwonyemà ro me xaxa natxow
hamà. Kohsaya xarha, awasnaw xarha, tàrwonyemà ro me natxow hamà. Apa y, uro nyhe
txko ewakryeko, kanye ro me natxow hamà, àwya.

[6] Anar kom haxa ryhe, enyonkaxemo komo rma, teryehotanàr kom hoko natxhe, tano
me rony mak ha. Twayehso rma natxhe, nyamoro ha, tàhnawonye, Khoryenkom hokohra
tesnàr kom ke. Tehtokonye rma haka, twayehso rma natxhe, tàhnawonye.

[7] Àro wyaro rma àhananàhtxoko, àton komo, atxke naha, mosonà, katxho mehra ro
mak esnàr kom horà. [8] Tàyanan komo yowakryehra haxa tehtokonye ryhe, thananàh-
tohotho komo xanomkahnohyatxow hamà. Tàyon komo yowakryehra tehtokonye ryhe,
thananàhtohotho komo xanomkahnohyatxow hamà. Kryestu yahosnyehnà komo yoho
nyhe, atxke rma haxa natxhe, nyamoro ha.

[9] Enyonkaxemo yosot komo ryhe, benhosom me natxow hamà, towakryexem me
esnàr kom horà, uhutwahkahpàn me esnàr kom horà. 60 mehra rma hak txemnyehà
enuruthuyamo yehtoko, àmenhohnà me hak nahtxoko. Onà wyaro haxa hak nahtxoko,
benhosom komo. Towenyxa ro ànyontaxah me hak nahtxoko. [10] Toto komo yakorono-
manyenhàrà ryhe mosonà katxho me hak nahtxoko. Thokyamo horymamnohnyen-
hàràtho me hak nahtxoko. Ohxe hawana komo yenyenhàrà me hak nahtxoko. Kryestu
mryenon komo hrorà korokanyenhàrà me hak nahtxoko. Teryewhamnohsom komo
yakoronomanyenhàrà me hak nahtxoko. Meya roro rma haxa owakryeno ynyenhàrà
me hak nahtxoko. Àro wyaro hak nahtxoko, enyonkaxemo komo, benhosom komo,
towakryexem komo.

[11] Omaso me nyhe rma ehtokonye, àmenhohnà me hak nahtxoko. Àsok tawro hana.
Omaso me rma hak tehtokonye, amnye tànyontanàr komo xe xarha natxow hamà. Kryestu
hyaye notowyatxow hamà. [12] Kryestu yanoto ryhe uro kanyenhàrà rma, notowyatxhe
harha, noro hyaye, tànyontanàr komo xe xarha tesnàr kom ke mak ha. Àro ke, atxke
tonyxem me harha natxow hamà. [13] Onà wyaro xarha natxhe, omaso me rma tehtokonye.
Anaro rha toto kom màn yaka tàtosomà ro me natxhe. Tomyawon kom hokohra mak
natxhe. Newenyehyametxhe harha. Àsok make tàrwonyemà ro me natxhe. Anar komo
yokarymanye ro me natxhe. Osonytxakenyehnà ryhe yokarymetxhe, nyamoro ha.

[14] Àro ke, omaso me rma hak tehtokonye, àmenhohnà me hak nahtxoko, enyonkaxemo
komo. Nànyontatxow xarha haka. Hohtatxow haka. Ohxe hak bàn yawon komo yetxowà.
Àro wyaro ohxe omaso komo yehtoko, kwàràhyakahrany harha natxow hamà, kxanhàn
komo. [15] Àsok tawro hana. Enyonkaxemo kukuru komo ryhe, otowsah me rma natxow
hamà, kàhyayenye. Satanasà mryenon me harha natxow hamà.

[16] Onà wyaro hak nahtxoko, woràskomo komo. Kryestu mryenon me tehtokonye,
onà wyaro hak nahtxoko. Enyonkaxah yanan me tehtokonye, newakryetxow haka.
Nyamoro yowakryehra hak nahtxoko, Kryestu mryenon komo, tohsamnohsomà ro komo.
Ewakryehnà ro kom haxa hak yowakryetxowà.

Anaro rha hoko hananàhno yeryetxhàrà on ha.

[17] Tonye ro kom hak yowakryetxowà, Kryestu mryenon komo. Àwyanye xenytxoho
komo ryhe, tehemaxem me nay hamà. Ohxe rma haxa xenyàr kom hoko tehtokonye,

thenyehra nyhe towakryehorye natxhe. Khoryenkomo rwonà yokarymanàr hoko rma haxa tehtokonye, àmryenon komo hananàhrà hoko rma haxa tehtokonye, thenyehra rma haxa towakryehorye natxhe. [18] Àsok tawro hana, Khoryenkom karyehtanà wya onà wyaro tawro ke.

Faka hotmompera ehtxoko. Ayanoto kom me ehtoko, nasànasà yakmeknyàr hoko ehtoko, àhotmompera ehtxoko. Nasànasà hoy haxa hak nenahno.

Àro wyaro rma nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà. Towakryexem me nay hamà, faka. Àro wyaro rma rha, towakryexem me rma rha natxhe, Kryestu mryenon yonye ro komo. Onà wyaro nkehe xarha, Khoryenkom karyehtanà.

Tàmporye naha, ehethàrà, toto komo wya, atamohxemo komo wya.

Àro wyaro rma nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà. Àro ke, Kryestu mryenon komo yonytxoho xarha, tehemahorye rma rha naha.

[19] Xenye ro kom hoko, atxke nehxako, mosonà, kanye yonytxahra exko. 2 me noro yanhànà yokarymany kom yehtok haxa, 3 me haxa ehtokonye, àme rye rma haxa ekarymantoko rma, nyamoro rma eyuhko. Àro wyaro àwyanye noro yanhànà yokarymatxhe rma, àro wyaro hamà, kasko. [20] Tanhànàthàrà hnànkahra ehtokonye, eytxoko, omeroron komo nenytxanàr me, anar komo yoseryehtoho me.

[21] Àro wyaro katxho kom yawo ro ryhe exko hampànà. Owya eytxoho kom hoko, àme rye rma haxa exko hampànà, omeroron kom hoko. Àro wyaro ryhe khananàhyaha hampànà, Khoryenkomo nenyàr me, Kryestu Txesusu nenyàr me xarha, kahe yawon komo nenyàr me xarha. Khoryenkomo nanotomanàrà ro komo rma nyamoro ha, kahe yawon komo.

[22] Ayamorà meryan hamà, àton kukuru kom hona, Khoryenkom yanoto me haxa xenyhonàr kom horà. Owya ayamorà yeryhera ro rma haka, ohxe tonyxemà ro me hak nahtxoko, mexe nyhe mak ha. Àsok tawro hana. Mexehra àhonanye ayamorà yeryetxhe, anatoko thutwaxem me harha nay hana, atxke exetxhàyamotho. Àro wyaro ehtokonye, nyamoro wyaro rma rha atxke xak manaha katxho me rma rha manaha hampànà, omoro xarha, owya àhonanye ayamorà yenyàr ke mak ha. Omoro haxa ryhe, anhà hokonohnà ro me exko.

[23] Tuna marma yonhàra exko. Ufa xkunu txko xa enko, atxke txko mak ha. Àsok tawro hana. Emahona ro ekeh me manay hatà. Àro ke, ufa xkunu txko enko, oyowan yohtxe.

[24] Anar komo yanhànàtho ryhe, thutwaxem me rma nay hamà, amnye rma. Àro ke, tanàhnohsom me nay hamà, mosonà, tketxow hamà, nyamoro hoko, thutwaxem me rma haxa anhànàthàyamo yesnàr ke. Anar komo yanhànàtho haxa ryhe, uhutwahnà me rma hak nay hamà, amnye rma. Amnye haxa, thutwaxem me harha mpànà naha ha. [25] Àro wyaro rma rha, ohxe anar komo yehtxoho thutwaxem me rma nay hamà, amnye rma. Anatoko uhutwahnà me rma hak nay hana. Amnye rma uhutwahnà me rma hak ehtoko, amnye haxa thutwaxem me harha mpànà naha ha. Uhutwahnà rotho ryhe, ohxe toto yehtxoho ryhe, thutwaxem me xaxa mpànà naha ha, amnye ha.

6

Tanotomaxemà ro komo hananàhàthàrà on ha.

[1] Onà wyaro hak nahtxoko, tanotomaxemà ro komo, ehematxhohnà ro komo, thokaxe ro rma haxa tatamohxemà ro komo. Toyuhsomà ro me hak tanotomany komo yonytxowà. Onà wyaro kanye ro me hak nahtxoko. Ohxe rma haxa hak weyuhsu kanye ro me hak nahtxoko, tanotomany kom hoko. Àro wyaro ohxe ehtokonye, Khoryenkomo wàràhyakahra harha natxow hamà, anar komo. Khananàhtoho komo wàràhyakahra xarha natxow hamà. [2] Kryestu hona xenye ro me tanotomany komo yehtoko, eyuknye ro kom me rma haxa hak nahtxoko. Tamotohso ro atamokhera wehxan hamà, noro hyaka, rowtà me esnàr ke, kahra hak nahtxoko. Thenyehra rma haxa hak natamohtxowà, àhyakanye, Kryestu hona xenye ro me rma rha esnàr kom ke mak ha, noro nàhnàn me rma rha esnàr kom ke mak ha.

Àro wyaro katxho kom hoko ryhe, uhutwamohsoko, àwyanye. Àro yawo ro rma haxa àhananàhtxoko nyhe.

Àsok hana natxow ha anar me hananàhno ynye kom ha katxhàrà on ha.

3 Anatoko àro yawo rohra mak hana hananàhno yeryatxow ha, anar komo. Yaworon xaxa yawo rohra hana hananàhno yeryatxow ha. Txesusu Kryestu rwon yawo rohra hana, Kohkomo rwon yawo rohra hana, khananàhtoho kom yawo rohra hana, Khoryenkom hokon me keny komo rma yawo rohra hana hananàhno yeryatxow ha. Àsok hana natxow ha, nyamoro ha, anar me hananàhno ynye kom ha.

4 Onà wyaro natxow hamà. Ehonomnà me rma haxa nehutwetxhe haryhe. Uhutwanyehnà ro me natxhe. Àtohnawo rma haxa tosonytxanàr komo xe roro natxhe. Tosoynyàr komo xe roro natxhe, tàrwonàmtoho kom hoko tehutwatxho kom hoye ro. Àro ke natakuyatxhe. Natameryeketxhe xarha. Notwàràhyaketxhe xarha. Teryesawonyehranye nosonyatxhe xarha. 5 Othokonye rma haxa nàrwonatxhe xarha. Atxke rma haxa tehutwaxemà ro kom kax mak natxhe ha. Yaworon xaxa hutwanyehnà ro kom kaxe ryhe natxhe xarha. Onà wyaro nehutwetxhe rma haryhe. Khoryenkom hoko kesnàr kom ke ryhe, kàkatxho kom ke towakryexem me rma haxa tehxatxhe, ketxhe rma haryhe, nyamoro ha.

Tàtxenyeruntxahke kehtxoho kom hoko hananàhno yeryetxhàrà on ha.

6 Khoryenkom hokono ro me kehtokonye ryhe, towakryexem me rma haxa tehxatxow hamà. Kàkatxho kom hoko oseryehokahra kehtokony haxa ryhe, towakryexem me rma haxa tehxatxow hamà. 7 Àsok tawro hana. Konunutokonye, àkatxhomra tonutxownà hamà. Kwayehnàtokony xarha, àkatxhomra rma rha twayehyatxow hamà. 8 Àro ke, oseryehokahra ro mak tehtxe, kàkatxho kom hoko. Tkatxhonke rma haxa kesnàr komo xehra ro mak tehtxe. Tànyahke marma kehtokonye, teryehorye rma tehtxe. Twomunke marma kehtokonye, teryehorye rma tehtxe.

9 Tkatxhonke rma haxa kesnàr komo xe kehtokony haxa ryhe, tatarymahetxhe, kanhàn komo wya. Tatahohsetxhe, kanhàn komo wya. Thenyehra rma haxa tehohketxhe, anaro rha kanhàn kom hoko. Àro hoko rma kehohkatxho komo ryhe, kakàhpokany kom me naha. Keryewhamnohnye kom me naha. Kanàhnohnye kom me naha. Komtatkatxehkany kom me naha. 10 Àsok tawro hana. Tàtxenyeruntxahke rma haxa kehtxoho kom hoye ro ryhe, kanhàn kom hoko rma haxa tehxatxow hamà, anaro rha hoko, àsok maken kom hoko.

Kukukuthàyamo ryhe, txenyeru hoko rma haxa nehohketxkonà. Àro hoye ro ryhe, khananàhtoho kom yawo rohra harha natxhe. Àro ke, thenyehra rma haxa nekhokatxehketxhe harha, tàhnawonye.

Anhà hokonohnà ro me exko katxhàrà on ha.

11 Omoro haxa ryhe, nyamoro wyarohra anhà hokonohnà ro me exko. Khoryenkomo mryenon me ryhe manaha, omoro. On hok haxa ryhe exko, ohxe roro oyehtxoho hoko, Khoryenkom hokono ro me oyehtxoho hoko xarha, Kryestu hona xenye ro me oyehtxoho hoko xarha, toto kom xe rma haxa oyehtxoho hoko xarha, oyeryewhamnohtoho yonàmnye ro me oyehtxoho hoko xarha, toto kom hoko towahke rma haxa oyehtxoho hoko xarha. Àro wyaro ohxe oyehtxoho hoko ryhe exko.

12 Khananàhtoho kom yawo ro kehtokonye, anhà yarymanàr hoko rma haxa tehxatxow hamà. Àro hoko ryhe exko. Karyhe roro oyehtxoho hona ro rma haxa exko. Àsok tawro hana. Karyhe roro oyehtxoho me ryhe awahanonkaye, Khoryenkomo. Tàmryenon me ànwahanonkatxhàrà rma, moskarymaye, toto komo nenytxanàr me, thenyenohnà komo nenytxanàr me. Oyoskarymanàrà ryhe, ohxe rma haxa nehxakonà. Oyoskarymantoko rma, karyhe roro texem me awahanonkaye, Khoryenkomo. Àro ke, karyhe roro oyehtxoho hona ro rma haxa exko.

[13] Khananàhyaha, Khoryenkomo nenyàr me. Omeroron hoko, tonyxerye txenye ro me naha, noro ha. Noro rma nenyàr me khananàhyaha, Kryestu Txesusu nenyàr me xarha. Noro ryhe, noskarymaye, Ponseyu Peratusu wya. Noro yoskarymanàrà ryhe, ohxe rma haxa nehxakonà. Noro rma nenyàr me xarha khananàhyaha.

[14] Khananàhtoho kom yawo ro xaxa exko. Àro yawo rono rma, ayanhàn hokohra ro mak exko. Atxke naha, mosonà, katxho mehra ro mak exko, ohxe tonyxem me khananàhtoho komo yehtxoho me. Àro yawo ro rma haxa exko, Txesusu Kryestu yomokhàra ro rma haka, Kohkomo yomokhàra ro rma haka.

[15] Noro yomoknàr xe Khoryenkom yehtoko ryhe, tonyxem me xaxa mpànà naha ha, Khoryenkom yano me mak ha. Teryehoryemà ro xaxa noro ha, Khoryenkomo. Ehonomnà xaxa ymo noro ha. Noro wyarono, anaro ehxera ro mak naha. Anaro rha kayaryet komo kayaryetà ro xaxa noro ha. Anaro rha yoh komo yohà ro xaxa noro ha. [16] Tano me ro rma, àwayehpànà ro me naha, noro marma xaxa mak ha. Awasànà ymo hono ro me xaxa naha. Awasànà ymo ryhe, àhahnohpànà ro me xaxa naha, tawasnye rma haxa esnàr ke. Toto komo nenyehtorà ro me ryhe naha, Khoryenkomo. Osonyhenà ro kaxe ryhe naha. Toyuhsomà ro me xaxa naha, katxho roro me hak nahko, noro ha. Ehonomnà me xaxa naha, katxho roro me hak nahko, meya roro rma haxa mak ha. Àro wyaro hamà, tkatxe.

Tkatxhonkemà ro komo hananàhàthàrà on ha.

[17] Tkatxhonkemà ro komo ryhe àhananàhtxoko. Ehonomnà ro me osonyhera ro mak ehtxok hampànà, kasko, àwyanye. Onà wyaro kahra ehtxok hampànà, kasko, àwyanye. Amnye ohxe roro rma wehxaha, tkatxhonke rma haxa ryesnàr ke, kahra ro mak ehtxok hampànà. Àsok tawro hana, tosomtkaxem me akatxhothàyamo yesnàr ke, kasko, àwyanye. Khoryenkomo wya haxa ryhe oyowakryetxho kom hona ro ehtxoko, kasko, àwyanye. Àsok tawro hana. Kowakryenye ro kom me rma haxa nay hamà, noro, thenyehra rma haxa mak ha, keryehotanàr kom horà. [18] Owakryeno ytxoho hokono ro me haxa ryhe ehtxoko, kasko xarha, àwyanye. Akoronomano ytxoho hokono ro me haxa ryhe ehtxoko. Akatxho kom hoye tàmtxoko, anar komo wya, thenyehra mak ha, amemnà ro me mak ha, kasko, àwyanye.

[19] Àro wyaro haxa hak nahtxoko, tkatxhonkemà ro komo, amnye Khoryenkomo newakryenàr me rma haxa tehtxoho menye, karyhe roro xaxa tehtxoho kom hona ro tehtxoho menye.

[20] Txemohtyo y, yaworon xaxa hutwamohsoye, Khoryenkomo, owya, àro yawo ron me oyesnàr horà. Àro ke, àro yawo ro rma haxa exko, anar me oyehutwanàr hona.

Anar kom haxa ryhe, àsok make rma haxa nàrwonatxhe, Khoryenkom yano mehra mak ha. Enytxahranye ro mak exko. Anaro rha hoko rma nosonytxetxhe haryhe, nyamoro ha. Yaworo xaxa amna nhutwehe, kany me rma natxhe haryhe. Yaworohra kany me mak natxhe ha. [21] Kukukuthàyamo ryhe nawexenàmtxownà hamà, yaworo xaxa amna nhutwehe, kanyenhàr me tesnàr kom ke, yaworonohnà hoko rma àro wyaro kanyenhàr me tesnàr kom ke. Àro ke ryhe, khananàhtoho kom yawo rohra harha natxhe, nyamoro ha.

Towahke xaxa nay hamà, Txesusu Kryestu, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye.

TXEMOHTYO HYAKA PAWRU NMENHOTHO ÀHONANO RMA ON HA.

Txemohtyo y ohyaka àmenhehe katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Kryestu Txesusu nànyaketxho uro. Ànyahxah me wehxaha, Khoryenkom yano me. Noro wya, karyhe roro xaxa mpànà manatxhe ha, katxhàrànhàr me tehxatxhe, Kryestu Txesus yoh me kesnàr kom ke. Àro wyaro kehtxoho komo yokarymaxe ryhe ronyakye, Kryestu.

2 Txemohtyo y, ohyaka àmenhehe. Rohokru me manaha, omoro. Ronàhnàn me xaxa manaha. Onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohoko. Towahke exko, Txemohtyo hoko, àkehe. Àhnàn yawo rma haxa exko, ohxe txeryko, àkehe, àwya, Kryestu Txesusu wya xarha. Kyàmkom me rma naha, Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Kryestu Txesusu.

Oyonyàr xe rma haxa wehxaha katxhàrà on ha.

3 Ohoko ryhe tàrwonyemà ro me wehxaha, Khoryenkom yakoro. Noro hyaka ryhe tatamohxemà ro me wehxaha. Noro hyaka tatamohxemà rma, yaworon me xaxa kehutwehe, rohnawo. Rohoryen heno komo xarha, àro wyaro rma rha natamokyatxkon hatà, noro hyaka. Tàhnawonye yaworon me xaxa tehutwanàr kom me rma rha natamokyatxkon hatà, Khoryenkomo hyaka.

Noro rma yakoro, tàrwonyemà ro me wehxaha, ohoko, kohsaya xarha, awasnaw xarha. Ohutwahkahpàra roro rma haxa wehxaha. Ohoko rorwonàmnàtoko rye rma, onà wyaro àkehe, àwya. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, noro txko hoko, àkehe, àwya, ohoko.

4 Àsok tawro hana. Rohnàn owratathàràtho uhutwen hamà. Rowya uhutwantoko rma, ohnàn yawo rma haxa wehxaha. Oyonyàr xe rma haxa wehxaha, ryeryehotatàhkatxho me.

Ewankaramra ro mak exko katxhàrà on ha.

5 Kryestu hona xaxa owya xenyetxhàrà uhutwehe. Onotxwan heno htxero ryhe, noro hona xenye ro me rma haxa nehxakonà, Roytxe heno. Noro hona xenye ro me rma rha nehxakonà, Ewnese, oyonà rma. Nyamoro wyaro rma rha noro hona xenye ro me xaxa mpànà naha ha, Txemohtyo, kany me wehxaha.

6 Àro ke, onà wyaro àkehe, owya, ehutwahkahpànà ro me oyehtxoho me. Tàyweron me harha oryeye, Khoryenkomo, tanoto ro me oyesnàr horà. Amnyehra tàyweron me harha oryeye, ohona ramorà yenyàr ke. Noro yano me tàywerono ro me rma manay hamà. Àro hoye ro atamoxko roro rma haxa, noro hyaka.

7 Àsok tawro hana. Towankaranye kesnàr kom horàhnà tokato yàmye, Khoryenkomo, kàwyanye. Ewankaramra haxa kesnàr kom horà ryhe nàmye, osox kesnàr kom horà xarha. Takàhso kesnàr kom horà xarha, tokato yàmye, kàwyanye. 8 Àro ke, Kohkomo yokarymanàr hokono ro me exko. Ewankaramra ro mak exko, toto kom hona. Tahryemxe ryehtxoho hoko xarha, ewankaramra rma rha exko. Kohkom yano me ryhe, tahryemxe wehxaha. Omoro xarha, rowyaro rma rha oyeryewhamnohtoho enàmko. Owya àrwo yonyhorunu yokarymanàr ke ryhe, teryewhamnohsom me mpànà manaha ha. Ayakoronomehe mak ha, Khoryenkomo. Tahoxet ke ryhe ayakoronomehe.

9 Noro rma konyhoryetxownà. Tàmryenon me kwahanonkatxownà, enyhoru ro me kesnàr kom horà. Ohxe kexetxhàyam hoye rohra ryhe, konyhoryetxownà. Tehutwatxhàrànhàr yano me haxa ryhe konyhoryetxownà, towahkem me xaxa tesnàr ke mak ha. Amnyehra rma haxa, tàwya akàhtono yhera ro rma haka, onà wyaro nkekonà htxer hakahpa tà, Khoryenkomo. Nyamoro hoko ryhe towahke xaxa wehxaha hampànà, Kryestu Txesus yoh me harha esnàr kom ke mak ha, kekonà htxer hakahpa tà, khokonye. 10 Amnye nyhe rma, towahkem me xaxa nosonyhoye, kàwyanye, Kryestu Txesusu yomoknàr ke mak ha, konyhoryeny komo yomoknàr ke mak ha. Kwayehtoho

komo yohà ymotho yarymatxehkaye, noro. Karyhe roro harha kehtxoho komo ryhe
hutwamohsoye, kàwyanye. Àwayehpànà ro me kehtxoho komo ryhe hutwamohsoye,
àrwo yonyhorunu yokarymatxho ke.
11 Àro rma yokarymanye ro me rowahanonkaye. Tànànyaknyàrà ro me rowahanonkaye.
Hananàhno ynye ro me rowahanonkaye. 12 Àro ke, toto komo ryeryewhamnohyatxhe rye
rma haxa, rowya ekarymanàr ke. Àwyanye ryeryewhamnohnàtoko rma, ewankaramra
ro mak wehxaha. Àsok tawro hana, rowya Kryestu hona xenyàr ke mak ha. Noro rma
uhutwehe. Rokurunhonye ro me xaxa mpànà naha ha, kany me wehxaha, noro hoko.
Uro ryhe, kotàmye, àwya, rokurunhonàr horà. Noro ryhe rokurunhehe roro rma haxa
hampànà, tomokhàra ro rma haka. Tomoknàtoko rma, noro nkurunhotho me tonyxem
me xaxa mpànà wehxaha ha.
13 Ronekarymatxho yawo ro rma haxa exko. Onenytxatxhàrà rma yawo ro exko.
Yaworon xaxa rma yawo ro exko. Àro hoko rma haxa ehohkako. Kryestu hona xaxa
xenyko. Toto komo xe xaxa exko. Àro wyaro ryhe tehxatxow hamà, Kryestu Txesus
yoh me kehtokonye. 14 Yaworon xaxa hutwamohsoye, Khoryenkomo, owya, àro yawo
ron me oyesnàr horà. Àro ke, àro yawo ro rma haxa exko, anar me oyehutwanàr hona.
Ayakoronomehe, Khoryenkom yokato. Noro ryhe, kàhnawonye roro naha.

Ohneseforu yokarymatxhàrà on ha.

15 Rokaytà menytxek hamà. Rohnànkatxownà, Aaseya yamtar hon komo, omeroron
komo. Àwawonye ryhe nehxatxkonà, Fexeru komo, Ehmohxenes xarha. Àro wyaro
rokaytà menytxek hamà.
16-18 Ohneseforu haxa ryhe, rakoronomanye ro me nehxakonà. Yake ro rowakryeye.
Tahryemxe ryehtxoho hoko ryhe, ewankaramra ro mak nehxakonà. Homa hona
tahatakatxhe rma, teryewrye ro rma haxa rohoryakonà. Taa. Amnye ronyey haxa
ha. Ehfesu ho ryehtok xarha, thenyehra rma haxa kakoronomekonà. Noro wya
kakoronomatxhàrà rma muhutwen hamà. Àro ke, onà wyaro àkehe, Kohkomo wya, noro
hoko. Ohneseforu hnàn yawo rma haxa exko, àkehe, àwya. Amnye oyomoknàtoko, noro
hnàn yawon me osonyhoko, àkehe, àwya. Onà wyaro àkehe xarha, noro mryenon kom
hoko, Ehfesu hon kom hoko. Ohneseforu mryenon komo hnàn yaw xarha exko, àkehe,
Kohkomo wya.

2

Oyeryewhamnohtoho enàmko katxhàrà on ha.

1 Kàrà y, omoro ryhe, ohxe roro rma haxa exko, ohnawo. Ayakoronomehe, Kryestu
Txesusu. Àsok tawro hana, khokonye towahkem me xaxa tesnàr ke mak ha. Towahke
noro yehtxoho hoko rma haxa exko, ohxe roro oyehtxoho me.
2 Ronekarymanàrà ryhe menytxekonà, toto komo nenyàr me, thenyenohnà komo
nenyàr me. Onenytxatxhàrà rma ekarymako, horykomo komo wya, yaworon komo wya,
ekarymany me rma rha nyamoro yehtxoho me. Anar komo wya nekarymetxow hamà.
3 Kryestu Txesusu yanoto komo ryhe, enyhoru komo rma, teryewhamnohtoho komo
yonàmyatxow hamà. Waha komo wyaro ryhe nenàmyatxhe roro rma haxa, nyamoro ha.
Àro wyaro rma rha oyeryewhamnohtoho enàmko, omoro xarha.
4 Àsok hana natxow ha, waha kom ha. Anyehxah me natxow hamà, waha me tàtonàr
kom horà. Waha me tàtontokonye, tanyeknyenhàyamo yoyuknur xe natxow hamà. Àro
ke, tomyawon kom hokohra natxhe kahpa, toh komo yoyuknur xe tesnàr kom ke. Àro
wyaro rma rha, ayanyeknyenhàrà ryhe yoyuknye ro me exko.
5 Àsok hana natxow ha, tatahohsom kom ha, totkukmaxem komo. Osompamnohsah
me natxow hamà, mokà rma haxa omoro hamà tawro horà. Osompamnohpàn me haxa
tehtokonye ryhe, mokà rma haxa omoro hamà, katxho mehra natxow hamà. Àro wyaro

rma rha osompamnohsah me exko, Khoryenkom hokono ro me oyehtxoho hoko, mokà
rma haxa omoro hamà katxho me oyesnàr horà.
[6] Àsok hana natxow ha, bararàn hokon kom ha. Thokaxe ro rma haxa natamokyatxow
hamà. Àro ke, nyamoro htxero nenahyatxow hamà, tàyhor kom hoye. Nyamoro
wyaro rma rha, omoro xarha, thokaxe ro rma haxa atamoxko, Kohkomo hyaka, noro
newakryenàr me oyesnàr horà.
[7] Àro wyaro katxho kom hoko ryhe ehutwako. Àsok tawro hana. Yaworo rma haxa
nhutwamohsotàhken hamà, Kohkomo, owya.
[8] Txesusu Kryestu hutwanye ro me exko. Àwayehxemo kom waye asanàmsahonhàrà
ryhe noro ha. Dafe heno yohamàtho ryhe noro ha. Àro wyaro rma noro yokarymehe,
àrwo yonyhorunu, ronekarymanàrà rma.
[9] Rowya ekarymanàr hoye ro ryhe, ryeryewhamnohyatxhe, toto komo. Àro hoye ro rma,
watxa ymo yaka ahryemxaho wehxaha. Wahanhotho komo yasohtosaho wyaro, tasohtoso
wehxaha, yawaka ke. Khoryenkomo rwon haxa ryhe ahryempenà ro me naha. Tokary-
maxem me rma naha. [10] Àro ke ryeryewhamnohtoho wenàmyaha. Omeroro rma haxa
wenàmyaha, Khoryenkomo nwahanonkatxho komo yonyhoryenàr horà, kàwyaronye rma
rha esnàr kom horà. Konyhoryetxhe, Khoryenkomo, Kryestu Txesus yoh me kesnàr kom
ke. Konyhoryetxehkatxho komo ryhe, ohxe roro rma haxa kehtxoho kom me rma naha,
esnàrà ro me mak ha.
[11] Onà wyaro katxho ryhe, yaworo xaxa naha. Kryestu wayhàthàrà wyaro, àwayehsah
me rma rha tehxorye tehxatxhe, kàhnawonye, kanhàn kom hokohra harha kehtxoho
menye. Noro wyaro àwayehsah me kehtokonye, noro wyaro rma rha karyhe roro harha
tehxatxhe hampànà. Àro wyaro katxho rma, yaworo xaxa naha.
[12] Onà wyaro katxho xarha, yaworo rma rha naha. Noro wyaro enàmnyenhàr me
kehtokonye, noro wyaro rma rha ehonomnà me harha tehxatxhe hampànà, katxho rma,
yaworo xaxa naha.
Onà wyaro katxho xarha, yaworo rma rha naha. Kryestu mryenonàhnà uro kanyetho
me kehtokonye, amnye, romryenonàhnà omoro kehe rma rha hampànà, kàwyanye, noro
ha, katxho rma, yaworo xaxa naha.
[13] Onà wyaro katxho xarha, yaworo rma rha naha. Anatoko koskarymatxhàyamonhàrà
yawo rohra harha tehxatxow hana. Kryestu haxa ryhe, tàrwonàmàthàrànhàrà yawo roro
rma haxa naha. Yaworonohnà uro kanyehnà ro kax mak naha ha. Àro wyaro katxho rma,
yaworo xaxa naha.

Khoryenkomo wya ohxe xaxa manaha katxho hoko rma haxa exko katxhàrà on ha.

[14] Àro wyaro katxho komo hutwahkahpàra xaxa hak nahtxoko, Kryestu mryenon komo.
Àhananàhtxok xarha. Onà wyaro ryhe àkehe, Kohkomo nenytxanàr me, kasko, àwyanye.
Oyosonytxantokonye, osoyhenà ro me ehtxoko, kasko, àwyanye. Osoytxoho komo ryhe
atxke naha. Enytxanyetho komo yanàhnohyaha.
[15] Ohxe oyehtxoho hoko rma haxa exko. Khoryenkomo wya, ohxe xaxa manaha, katxho
hoko rma haxa exko. Khoryenkomo yanoto me ryhe manaha. Noro yanoto me rma,
ohxe roro rma haxa atamoxko, àhyaka, onà wyaro kany mehra oyehtxoho me, atxke nay
hamà, àhok ryehtxohotho, kany mehra oyehtxoho me. Yaworo rma haxa ekarymako,
Khoryenkomo rwonà, yaworon xaxa rma.
[16] Àsok make rma haxa nàrwonatxhe, àton kukuru komo, tàwyanye hananàhno ynyàr
me. Khoryenkom yano mehra rma haxa hananàhno yeryatxhe rma haryhe. Enytxahranye
rma haxa exko hampànà. Àrwon komo yonytxatxho hoye ro ryhe, atxke rma haxa natxhe
hampànà, toto komo. Khoryenkom hokonohnà ro me rma haxa natxhe hampànà. [17] Eherya
ymo wya khunmatanàhtoho komo wyaro, anàhnohno ynye me rma haxa naha, àrwon
komo, anar me hananàhno ytxoho. Nyamoro wyaro rma rha anar me hananàhno yery-
atxhe, Emenew komo, Feryetu xarha. [18] Nyamoro ryhe, nawexenàmtxownà. Yaworon xaxa
hokohra harha natxhe. Onà wyaro haxa kany me rma natxhe haryhe. Kwayhàtxhenye,

asanàmpàra harha tehxatxow hamà, àsok tawro hana, asanàmsah me rma kesnàr kom ke
hatà, kany me rma natxhe haryhe. Nyamoro yonytxatxho hoye ro ryhe, Kryestu hona
xenyhera harha natxhe, anar komo.
[19] Tàmryenon komo ywero xaxa mak naha ha, Khoryenkomo. Nyamoro ryhe, noro
màn me natxhe. Etxeh me ryhe natxhe, towaxkemà ro me xaxa mak ha. Bàn me
ryhe netxownà, noro ha. Onà wyaro katxho komo ryhe, nyamoro yotakyan hamà, noro
mryenon me. Tàmryenon komo ywero xaxa naha, Kohkomo, katxho rma, netakyatxow
hamà. Onà wyaro katxho xarha, Kohkomo mryenon uro kany komo ryhe, noro mryenon
me xaxa tehtokonye, tanhàn kom hokohra harha natxow hamà, katxho rma, nyamoro
yotakyan hamà, noro mryenon me.
[20] Àsok hana nay ha, katxhonano ha. Horykomo kom màn yawo tehtoko, onà wyaro nay
hamà. Anaro ryhe, ohxe nyhe naha, uru yakàhtosaho, pàrata yakàhtosah xarha. Enyhoru
me xaxa tonyxem me naha. Emahona rohra mak àhok natxow hamà, eh komo. Hawana
komo yomoknàtok marma, àhok natxow hamà, enyhoru me esnàr ke mak ha. Anaro
haxa ryhe, ohxehra nyhe naha, wewe yonyhoryexaho, oryen kahsah xarha. Àro ryhe,
enyhoru mehra tonyxem me naha. Àro ke, emahona ro àhok natxow hamà, eh komo.
[21] Àro wyaro rma rha tehxatxhe, kàwyamo, enyhoru ro me hana, enyhoru ro mehra haxa
hana. Enyhoru ro mehra ehxahotho rma, tosonyhoryetxe. Anhà hokohra harha tehtxe.
Osonyhoryexaho rma, Kohkom yanoto me tehxatxow hamà. Noro ryhe, kanotometxow
hamà, enyhoru ro me harha kesnàr kom ke. Noro yomyawon hoko rma haxa tehxatxow
hamà.
[22] Àsoken kom hok hana nehohketxow ha, bàryekomo kom ha. Tanhàn kom hoko
nehohketxow hamà. Omoro ryhe, nyamoro wyarohra ro mak exko. On hok haxa ryhe
exko, ohxe roro oyehtxoho hoko, Kryestu hona xaxa owya xenytxoho hoko xarha, toto
komo xe rma haxa oyehtxoho hoko xarha, towahke roro oyehtxoho hoko xarha. Àro
wyaro ohxe oyehtxoho hoko ryhe exko. Àro wyaro ohxe oyehtoko, enyhoru komo wyaro
manay hamà. Àsok hana natxow ha, nyamoro ha. Kohkom yakoro tàrwonyemà ro me
natxow hamà. Noro yakoro tàrwonyemà rma, anhà hoko ehutwahnà ro me natxow hamà,
tàhnawonye.
[23] Anar komo ryhe, akàhpàra haxa natxhe. Tàywenyeke rma natxhe. Àro hoye ro
nosonytxetxhe rma haryhe, àtohnawo rma haxa mak ha. Àro wyaro tosonytxatxho kom
hoye ro, tosoyxemà ro me rma haxa natxhe. Àro ke ryhe, nyamoro yonytxanyehnà ro me
xaxa exko.
[24] Kohkom yanoto me kehtoko ryhe, tosoyhoryehra tehxaha. Towahke haxa tehxorye
tehxaha, toto kom hoko, omeroron kom hoko. Hananàhno ynye me tehxorye tehxaha.
Hananàhno ytxoho hoko ryhe, tàywero tehxorye tehxaha. Towakàhkahporyehra tehxaha.
[25] Kanweknye komo hananàhnàtoko, towahke roro rma tehxorye tehxaha.
Àro wyaro kàwya thananàhnàtokonye, anar me harha nehutwetxow hana, kan-
weknyetho komo. Anar me harha anhànàthàyamo yonyhen hana, Khoryenkomo,
àwyanye. Yaworon xaxa hutwetxow harha hana. [26] Worokyamo yohà ymo yoyukneyhnà
me harha natxow hana. Àsok tawro hana. Nyamoro yonkuhtonyenhàr me nay hamà, noro
ymo. Tehutwatxho yano me, anhà hokon me harha netxownà hamà, noro ymo. Toyuknye
ro me harha netxownà hamà. Anatoko, noro ymo yoyuknyehnà me harha natxow hana,
kàwya thananàhrà kom ke mak ha, towahke roro kesnàr ke mak ha.

3

Amnye noseryehoketxhe rma haxa hampànà toto komo katxhàrà on ha.

[1] Onà ryhe uhutwamohsehe, owya. Amnye, Kohkomo yomohtoho hahnoke rma haxa
ehtoko, noseryehoketxhe rma haxa hampànà, toto komo, atxke rma haxa tesnàr kom
ke. [2] Notàhnànàryatxhe rma haxa hampànà. Tàtxenyeruntxahke rma haxa natxhe
hampànà. Ehonomnà ryhe uro ketxhe hampànà. Tosnaka rma haxa anar komo yonyatxhe

hampànà. Wàràhyakano yeryatxhe hampànà. Tàyàm komo yoyuknyehnà ro me rma haxa natxhe hampànà. Tàyon komo yoyuknyehnà ro me xarha natxhe hampànà. Uro txko ryhe mewakryeko kanyehnà ro me natxhe hampànà, towakryenyenhàyamo wya. Enyhoru hokonohnà ro me rma haxa natxhe hampànà. [3] Anar komo hnàn yawonohnà ro me rma haxa natxhe hampànà. Oseryewhokahnà ro me rma haxa natxhe hampànà, anar kom hoko. Koknohno yeryatxhe hampànà. Tweromnà ro me rma haxa natxhe hampànà. Enyhoru xanhànà ro me rma haxa natxhe hampànà. [4] Waha komo wya, tàmryenonàthàyamo yàmyatxhe hampànà. Tanhàn kom hoko rma haxa kàtatàhketxhe hampànà. Ehonomnà me rma haxa nosonyatxhe hampànà. Teryehotanàr komo xe rma haxa natxhe hampànà. Khoryenkom xehra ro mak natxhe hampànà. [5] Khoryenkom hokono wyaro rma ryhe nosonyhetxhe hampànà, toto komo wya. Noro hokon mehra mak natxhe hampànà. Noro yahoxetà hutwanyehnà ro kom kaxe ryhe natxhe. Omoro ryhe, àro wyaron kom wawohra ro mak exko.

[6] Àro wyaron komo ryhe, nowomyatxhe, anar kom màn yaka. Àmàn kom yawo rma, woràskomo komo yonkuhtetxhe. Tànhananàhrà ro me harha neryatxhe.

Àsok kom hana natxow ha, nyamoro ha, woràskomo komo. Ahoxemra ro mak natxow hamà, tàhnawonye. Tanàhnohsom me tehtxoho kom hona ryhe, noseryehyatxhe, atxke rma haxa tesnàr kom ke. Anaro rha tanhàn kom hoko tehohkaxemà ro me natxhe. [7] Anaro rha thananàhnye komo rma yonytxetxhe haryhe. Yaworon xaxa ywenyekeno ro me rma natxhe, nyamoro ha, woràskomo komo. Àro wyaron komo rma yonkuhtetxhe, anhà komo.

[8] Onkuhtono ynye komo ryhe, yaworon xaxa yameryekanye ro me natxhe. Nyamoro wyaro rma rha nehxatxkon hatà, Xanes heno komo, Xampàryes heno xarha, amnyehran heno komo. Moyses heno yameryekatxownà hatà, nyamoro heno. Nyamoro heno wyaro rma rha, yaworon xaxa yameryeketxhe, amnyeno rma komo xarha, onkuhtono ynye komo. Atxke rma haxa tehutwaxemà ro kom kaxe ryhe natxhe. Khananàhtoho kom yawo ronohnà ro kom kaxe rma natxhe. [9] Mexehra mak hananàhno yeryatxhe hampànà. Àsok tawro hana. Mexehra onà wyaro harha nketxhe hampànà, toto komo, àhokonye. Tàywenyeken me natxow hamà, moxamo, ketxhe hampànà, omeroron komo, àhokonye. Àro wyaro rma rha nketxkon hatà, toto heno komo xarha, Xanes heno kom hoko.

Onenytxatxhàr yawo roro rma exko katxhàrà on ha.

[10] Ohxe ryehtxoho yonyenhàr me manay hamà. Àsok hana hananàhno ytxoho hoko wehxakon ha. Àsok hana ohxe roro wehxakon ha. Àsok hana kehutwekon ha, Khoryenkom yoyuknye ro me ryesnàr horà. Àsok hana Kryestu hona xenye ro me wehxakon ha. Àsok hana ewakàhkahpànà ro me wehxakon ha. Àsok hana toto komo xe wehxakon ha. Àsok hana wenàmyakon ha, anar komo wya ryeryewhamnohnàtoko. Àro wyaro ohxe ryehtxoho menyakon hamà, rohoko oyehohkanàr horà. [11] Àsok hana teryewhamnohsom me wehxakon ha. Teryewhamnohsom me rma haxa wehxakon hamà, Antxeyokeya ho ryehtoko, Ekonyu ho xarha ryehtoko, Ryestra ho xarha ryehtoko. Àro wyaro ryehtxoho xarha menyakon hamà. Thenyehra rma haxa ryeryewhamnohyatxkonà, àton komo, anaro rha owto hon komo. Omeroro rma wenàmyakonà. Kohkomo ryhe rokurunhoye, nyamoro hona.

[12] Kryestu Txesusu yoh me kehtokonye, teryewhamnohsom me tehxatxow hamà. Khoryenkom hokono ro me kesnàr komo xe kehtokonye ryhe, teryewhamnohsom me tehxatxow hamà. [13] Atxke rma haxa natxhe hampànà, anhà komo, onkuhtono ynye ro komo. Atxke texetxhàyamotho yoho rma haxa, atxke roro rma haxa natxhe hampànà. Anar komo yonkuhtetxhe hampànà. Nyamoro rma, tosonkuhtosom me xarha natxhe hampànà.

[14] Omoro haxa ryhe, onenytxatxhàr yawo roro rma exko. Àro hoko rma, yaworo xaxa nay hamà, kany me mehxakonà. Àro yawo roro rma exko. Ekarymanyenhàyamo ryhe, ohxe rma haxa nehxatxkon hamà, owya.

15 Omryen yaye ro rma, Khoryenkom karyehtanà yweron me mehxakonà. Ahananàhnye
ryhe àro ha, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà. Ahananàhyaha, owya Kryestu
Txesus hona xenytxoho me, àro hoye ro Khoryenkomo nenyhoryetxho me oyehtxoho me.
16 Khoryenkom yano me ryhe, amnyehran heno komo nmenhotho ryhe àro ha, omeroro
rma. Àro hoye ro ryhe, hananàhno teryatxhe. Àro hoye ro rma rha, atxke ehxemo komo
thanatanàhyatxhe xarha. Àro hoye ro rma rha, ohxe harha ehtxok hampànà, tketxhe
xarha, toto komo wya. Àro hoye ro rma rha, onà wyaro ryhe ehtxoko, ohxe roro oyehtxoho
menye, tketxhe xarha, àwyanye. 17 Khoryenkomo mryenon komo hananàhtàkatxho
ryhe àro ha, Khoryenkom karyehtanà, enyhoryexah me ehtxoho menye, Khoryenkom
yomyawon hokono ro me ehtxoho menye, anaro rha enyhoru rma hokono ro me ehtxoho
menye.

4

Onà wyaro khananàhyaha hampànà katxhàrà on ha.

1 Khananàhyaha hampànà, Khoryenkomo nenyàr me, Kryestu Txesusu nenyàr me
xarha. Amnye wahanonkano ynye me mpànà naha ha, noro ha. Tanàhnohsom me man-
atxhe hampànà, kany me rma mpànà naha ha, àwayehpàn komo wya, àwayehxemotho
komo wya xarha. Amnye haxa mpànà nosonyhehe ha, noro ha. Kàkayaryet kom me haxa
mpànà nosonyhehe ha. Àro ke ryhe, onà wyaro khananàhyaha hampànà, tomohsom me
rma haxa esnàr ke.
2 Àrwo yonyhorunu ekarymak xaxa mak hampànà, toto komo wya. Àhoko roro rma haxa
exko hampànà, oyonytxanàr xe ehtokonye, oyonytxanàr xehra xarha ehtokonye. Atxke
ehtokonye, eytxok mak hampànà. Atxke xak manaha, kasko, àwyanye. Onà wyaro haxa
ryhe ohxe exko, kasko xarha, àwyanye. Ewakàhkahpànà ro me rma haxa exko hampànà.
Hananàhno ynyàr hoko roro rma haxa exko hampànà.
3 Àsok tawro hana. Amnye, yaworon xaxa yonytxanàr xehra harha natxhe hampànà,
toto komo. Yaworon xaxa hoko, thananàhnye komo xehra harha natxhe hampànà.
Àsoken kom haxa hana yonytxanàr xe natxow ha. Teryehotanàhnye ro kom haxa
yonytxanàr xe natxow hamà. Àro ke, thananàhnye ro komo yanyekyatxhe hampànà,
tàhyakanye. Teryehotanàhnye ro komo ryhe yanyekyatxhe hampànà. 4 Yaworon xaxa
hoko ryhe nehanahuryatxhe hampànà, tàwyanye enytxanàr hona. Yaworonohnà haxa
yonytxanàr xe ryhe natxhe hampànà, nyamoro ha.
5 Omoro haxa ryhe, takàhso roro rma haxa exko. Toto komo wya oyeryewhamnohtoho
enàmko. Àrwo yonyhorunu yokarymanàr hoko roro rma haxa exko. Eten kom hok hana
manay ha, anaro rha Khoryenkom yomyawon hok hana. Àro hoko rma haxa exko, owya
àtàhkanàr horà.

Uro ryhe rowayehrà hahnoke rma haxa wehxaha katxhàrà on ha.

6 Uro ryhe, rowayehrà hahnoke rma haxa wehxaha. Khoryenkomo wya tàmsomà wyaro
ryhe wehxaha. Taknyohsomà wyaro rma wehxaha. Kàwyanye kanawa yewekantokono
wyaro ryhe, àtehe. Àro wyaro rowayehrà hahnoke rma haxa wehxaha.
7 Anhà yarymanàr hokono ro me rma haxa ehxahonhàrà uro. Tàkràt kom hoko
otkukmaxemo komo wyaro ryhe, enàmtàhkanyenhàrà rma haxa uro. Khananàhtoho kom
yawo ro rma haxa ehxahonhàrà uro. 8 Amnye, Kohkomo nàmrà wahohsaha. Ohxe roro
ryexetxhàràtho yehetho rma wahohsaha. Kohkomo nhenyeketxho rma àro ha. Noro
ryhe, wahanonkano ynye ro me naha. Yaworo rma haxa khutwatxehkanye ro kom me
naha. Àro hoye ro wahanonkano yeryaha hampànà. Noro rma nàmyaha hampànà, rowya,
tomohtoho ho. Uro marma rowya nàmyaha, kahra wehxaha. Anar komo wya xarha
nàmyaha, tomoknàr xan komo wya mak ha.

Mexehra rma haxa mpànà omok ha katxhàrà on ha.

[9] Rohyaka tomohtxahke rma haxa exko. Mexehra rma haxa mpànà omok ha. [10] Àsok
tawro hana, rohyaye rakoronotho komo tonàr ke. Demasà ryhe, rohnànkatxehkay mak ha.
Teryehotanàr xe rma haxa nehxakonà, amnyeno rma komo wyaro, Khoryenkom xanhàn
komo wyaro. Tesaroneka hona ryhe toye. Kryesentxe ryhe, Karaseya yamtar hona toye.
Txetu ryhe, Dawmahseya yamtar hona toye. [11] Rukas marma ryhe, rakoro naha. Mahkusu
ryhe soko, oyomoknàtoko. Noro rma, ohxe rma haxa mpànà naha ha, rakoronomanàr
hoko. [12] Txehkeku ryhe ànyakyako, Ehfesu hona, ohyakanye.

[13] Rohononàtho ànomye, Tàroakne ho. Kahpu hyawo rma ànomye. Àrotho ryhe soko,
oyomoknàtoko. Rokaryehtanàtho xarha soko. Àmenhosahonhàràtho xarha soko. Àrotho
xe rma haxa wehxaha.

Omeroro rma haxa rohnànkatxehkatxownà ha katxhàrà on ha.

[14] Thenyehra rma haxa rowàràhyakeko, Aryesantàrye. Yawaka yakàhtonye ro rma noro
ha. Amnye ryehenàhyaha hampànà, Kohkomo, noro ymo heno hoko. [15] Omoro ryhe, noro
ymo hona mpàn xenyko. Àsok tawro hana, thenyehra rma haxa àwya ranweknàr ke mak
ha. Ronekarymanàrà rma yanwekyaknano, thenyehra rma haxa mak ha.

[16] Sesa komo nenytxanàr me roskarymantoko, àro ma htxero roskarymantoko rma, ehx-
era ro mak nehxatxkonà, rokarymany komo, enyhoru mosonà kany komo rma. Omeroro
rma haxa rohnànkatxehkatxownà ha. Àhokony hak noseryewhokano, Kohkomo.

[17] Noro haxa ryhe, rakoro rma haxa nehxakonà. Rakoronomekonà rma haxa, rowya
tàrwonà yokarymanàr horà, tkatxehkaxe ro ekarymatxehkanàr horà. Rakoronomekonà
rma haxa, Xuknewyanahnà komo wya tàrwonà yonytxanàr horà, omeroron komo wya
enytxanàr horà. Àro ke ryhe rokurunhoye, Kohkomo. Kamara wyaron kom hona rokurun-
hoye. [18] Rokurunhehe rye rma haxa noro ha. Àsok tawro hana, ranàhnohtxahke natxow
ha, anar kom ha. Nyamoro hona ryhe rokurunhehe rye rma haxa. Tànkurunhonàrà ro me
ryeryaha, kahe yaka ranàr horà, towto hon me harha ryenyàr horà. Ehonomnà me xaxa
naha, noro ha, katxho roro me hak nahko. Àro wyaro hamà tkatxe.

Ohnàn yawo rma haxa natxow hatà tanon komo katxhàrà on ha.

[19] Ohnàn kom yawo rma haxa nay hatà, Pawru, kasko, Pàryesera komo wya, Aakera wya
xarha. Àro wyaro rma rha kasko, Ohneseforu mryenon komo wya xarha.

[20] Koryentu ho rma noknomye, Erastu. Tàrofemu ryhe ànomye, Meryetu ho. Ekeh me
nehxakonà.

[21] Txemnyehà ywaho ro rma haxa omoko. Tomohtxahke rma haxa mpàn exko.

Ohnàn yawo rma haxa natxow hatà, Ewbur komo, Pàruknentxe xarha, Ryenu xarha,
Krawdeya xarha, omeroro kowtà komo xarha, tanon komo rma.

[22] Ohnawo rma haxa Kohkom yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owya. Towahke xaxa
noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, omeroron komo wya.

TXETU HYAKA PAWRU NMENHOTHO ON HA.

Txetu y ohyaka àmenhehe katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Khoryenkom yanoto uro. Txesusu Kryestu nànyaketxho uro. Khoryenkomo nwahanonkatxho komo hananàhso ryhe ronyakye, noro ha. Àhananàhyatxhe, meya nyhe noro hona rma haxa àwyanye xenytxoho me, meya nyhe àwyanye yaworon xaxa hutwatxho me. Àsok tawro hana. Yaworon xaxa hutwatxho hoye ro ryhe, Khoryenkom hokono ro me tehxatxow hamà.

2 Àro wyaro hananàhno ynyàr hokono ro me wehxaha, karyhe roro harha kehtxoho kom hona ro ryesnàr ke. Karyhe roro harha natxhe hampànà, romryenon komo, kanyenhàr me naha, Khoryenkomo. Amnyehra rma haxa, tàwya akàhtono yhera ro rma haka, àro wyaro kanyenhàr me naha. Àtemarontahnà ro me mak naha, noro ha. 3 Amnyehra tàrwonà yonytxamohsohra rma hak nehxakonà. Amnye rma haxa ryhe nenytxamohsoye, toto komo wya, enytxamohsonàr xe harha tesnàr ke mak ha. Nenytxamohsoy haxa ha, amna wya ekarymanàr ke mak ha. Ekarymanye ro me ryeryeye. Àro ke wekarymehe, noro yano me, konyhoryeny kom yano me.

4 Txetu y, ohyaka àmenhehe. Rohokru me xaxa manaha, omoro. Àsok tawro hana, Kryestu hona xeny me rowya oynyàr ke hamà. Rowyaro rma rha noro hona xenye ro me manay hamà.

Onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohoko. Towahke exko, Txetu hoko, ohxe txeryko, àkehe, àwya, Kryestu Txesusu wya xarha. Kyàmkom me rma naha, Khoryenkomo. Konyhoryeny kom me naha, Kryestu Txesusu.

Onà wyaron komo ryhe àwahanonkako Kryestu mryenon yonye ro kom me katxhàrà on ha.

5 Àsok tawro horà hana domye ha, Kryeta yamtar ho, eryetarà ymo ho. Àto rma domye, owya Kryestu mryenon komo hananàhtàkanàr horà. Àsok tawro hana. Uro ryhe, àhananàhtàkahranye wehxakon hamà. Owya xenye ro komo wahanonkanàr horà xarha domye, àto. Onà wyaro àkekonà, owya. Anaro rha owto hona àtoko, Kryestu mryenon yonye ro komo wahanonkanàr horà, àkekonà, owya.

6 Onà wyaron komo ryhe àwahanonkako, Kryestu mryenon yonye ro kom me, àkekonà, owya. Atxke naha mosonà katxho mehra hak nahtxoko. Towenyxa hak nahko, àhetx komo, àkekonà, owya. Àhokyamo ryhe, Kryestu hona xenye ro me hak nahtxoko. Tweromra naha mosonà, katxho mehra hak nahtxoko, àhokyamo, àkekonà, owya. Tàyàm yoyukhura naha mosonà, katxho mehra hak nahtxoko, àhokyamo. Àro wyaron komo ryhe àwahanonkako, Kryestu mryenon yonye ro kom me, àkekonà, owya.

7 Àsok tawro hana. Khoryenkomo yehutwatxho yoh me natxow hamà, Kryestu mryenon yonye ro komo. Àro ke, onà wyaro tehxorye natxhe. Atxke naha, mosonà, katxho mehra ro mak tehxorye natxhe. Rosnaka rma haxa natxhe, toto komo, kanyehnà ro me tehxorye natxhe. Towakàhkahporyehra ro mak natxhe. Tànyerhontahoryehra ro mak natxhe. Toto yotahanyehnà ro me tehxorye natxhe. Katxhonano hoko rma haxa tehohkahoryehra ro mak natxhe. 8 Ohxe hawana komo yenye ro me haxa tehxorye natxhe. Enyhoru xano ro me haxa tehxorye natxhe. Ohxe tehutwaxemà ro me tehxorye natxhe. Yaworo rma haxa tehxorye natxhe. Enyhoru ro me tehxorye natxhe. Tosowyomaxemà ro me tehxorye natxhe, anhà hona. 9 Khananàhtoho kom yawo ro rma haxa tehxorye natxhe, anar komo hananàhnye ro me tehtxoho menye.

Yaworon xaxa ryhe àro ha, khananàhtoho komo. Àro wyaro hamà katxho ryhe àro ha. Àro yawo ro rma haxa tehxorye natxhe, Kryestu mryenon yonye ro komo, yaworo xaxa ekarymanye ro me tehtxoho menye, àro yanweknyetho komo yatàknanàhkanye ro me xarha tehtxoho menye. Àro wyaro ryhe tehxorye natxhe, Kryestu mryenon yonye ro komo.

Àhanatanàhtxoko teryewrye ro rma haxa mak hampànà katxhàrà on ha.

10 Atàknanàhkano ynye ro me tehxorye natxhe, Kryestu mryenon yonye ro komo. Àsok
tawro hana. Thenyehra rma haxa natxow hamà, awawonye, anwekno ynye ro komo.
Kryeta yamtar hon kukuru komo ryhe, anwekno ynye ro me natxhe. Àtohnawo rma haxa
nàrwonatxhe. Onkuhtono yeryatxhe. Àwawonye rma natxhe, Xuknewyana kukuru komo.
Nyamoro ryhe, atxke rma haxa hananàhno yeryatxhe, anar komo yoho rma haxa mak ha.
Onà wyaro kany komo rma nyamoro ha. Moyses heno nmenhotho yawo ro hak nahtxoko,
Xuknewyanahnà komo, kanye ro me natxhe.

11 Tatàknanàhkahorye natxhe. Àsok tawro hana, Kryestu mryenon komo yeryehokanye
ro me tesnàr kom ke. Anaro rha àro rye yawon komo rma yeryehoketxhe, tàwyanye anar
me àhananàhrà kom ke. Ànekarymanàr komo ryhe, tonytxahoryehra rma haxa naha.
Nekarymetxhe rma haryhe, ehethàr horà, txenyeru horà. Tatàknanàhkahorye natxhe.

12 Atxke roro rma haxa natxow hatà, Kryeta yamtar hon komo. Nyamoro yokarymay
hatà, ukukuru heno komo. Àton komo yweronàhyamanye ro rma mok nehxakon
heno hatà. Onà wyaro nkekon heno hatà, tkukuru kom hoko, Kryeta hon kom hoko.
Tàtemarontaxemà ro me tehxatxow hamà, kekon heno hatà. Onokna komo wyaro,
bayanyem komo wyaro, atxke rma haxa tehxatxow hamà, kekon heno hatà. Twahuryemà
ro me tehxatxow hamà. Twahuryemà rma, atamokhenà ro me tehxatxow hamà, kekon
heno hatà, noro heno, tkukuru kom hoko, Kryeta hon kom hoko. 13 Yaworo ryhe kay heno
hamà, àhokonye.

Àro ke àhanatanàhtxoko, teryewrye ro rma haxa mak hampànà. Àhanatanàhtxoko,
yaworon xaxa yawo ro harha esnàr kom horà, khananàhtoho kom yawo ro harha
esnàr kom horà, 14 yaworonohnà yonytxahra harha esnàr kom horà, Xuknewyana komo
nekarymanàrà rma yonytxahra harha esnàr kom horà, yaworon xaxa xanomkahnohnye
komo yoyukhura harha esnàr kom horà.

15 Onà wyaro nketxhe rma haryhe, anar komo, anar me hananàhno ynye komo. Anhà
mosonà, ketxhe rma haryhe, woto hoko. Anhà onà ketxhe rma haryhe, anaro rha
hoko. Àro wyaro kahra mak tehxatxhe. Anhà hokonohnà ro me kehutwantokonye,
anhà mosonà, anhà onà, kahra ro mak tehxatxhe, Khoryenkomo nakàhtotho hoko, noro
nàmàtho hoko. Omeroron hoko ryhe, ohxe naha kany me haxa tehxatxhe. Àro wyaro
kahra mak natxhe, anar komo. Tanhàn hokono ro komo ryhe nyamoro ha. Kryestu
hona xenyehnà ro me natxhe. Atxke rma haxa tehutwaxemà ro me natxhe. Onà ryhe
enyhoru, moro haxa ryhe anhà, kanyehnà ro me natxhe, atxke rma haxa tehutwanàr kom
ke. 16 Khoryenkomo ryhe uhutwehe, ketxhe rma haryhe. Noro hutwanyehnà ro me rma
nosonyhetxow hamà. Àsok tawro hana, tanhàn kom hokono ro me tesnàr kom ke hamà.
Ohxehra ro mak natxow hamà, Khoryenkomo wya. Noro yoyukhura ro mak natxhe. Noro
yomyawon hoko tehxoryehra ro mak natxhe. Enyhoru rma hoko tehxoryehra ro mak
natxhe.

2

Omoro haxa ryhe Kryestu mryenon komo àhananàhko katxhàrà on ha.

1 Àro wyaro atxke rma haxa natxhe, anar komo. Omoro haxa ryhe, Kryestu mryenon
komo àhananàhko, khananàhtoho kom hoko, yaworon xaxa hok mak ha.

2 Onà wyaro ryhe horykomo komo àhananàhko. Tweromra naha, mosonà, katxho
mehra ro mak ehtxoko, kasko, àwyanye. Takàhso rma haxa ehtxoko. Ohxe tehutwaxemà
ro me ehtxoko, kasko, àwyanye. Kryestu hona xenye ro me xaxa ehtxoko. Toto komo
xe rma haxa ehtxoko. Anar komo wya oyeryewhamnohtoho komo enàmtxoko, kasko,
horykomo komo wya.

3 Àro wyaro rma rha notxwakomo komo xarha àhananàhko. Khoryenkom hokono ro me,
ohxe roro ehtxoko, kasko, àwyanye. Toto wàràhyakahra ro mak ehtxoko. Ànyerhontahra

ehtxoko, kasko, àwyanye. Omaso komo àhananàhtxoko. Àhananàhrà kom me rma, tonytxahoryemà ryhe ekarymatxoko, kasko, notxwakomo komo wya.

[4] Ohxe hak omaso komo hananàhtxowà. Onyo xe rma haxa exko. Ohokru komo xe rma haxa exko, katxow haka, notxwakomo komo, omaso komo wya. [5] Ohxe tehutwaxemà ro me exko. Anhà hoko ehutwahnà ro me exko, katxow haka, àwyanye. Omàn yawon komo yowakryetxho hoko rma haxa atamoxko. Towahke rma haxa exko. Onyo eyuhko, katxow haka, notxwakomo komo, omaso komo wya. Àro wyaro ryhe, ohxe tehxorye natxhe, omaso komo, Khoryenkomo rwonà yameryekahra harha anar komo yehtxoho me.

[6] Àro wyaro rma rha bàryekomo komo xarha àhananàhko. Ohxe tehutwaxemà ro me ehtxoko, kasko, àwyanye.

[7] Omoro ryhe, eten kom hok hana oyehtoko, ohxe roro osonyhoko, ohoko anar komo yehohkanàr horà. Owya àhananàhnàtokonye, yaworonohnà hoko ehohkahra xaxa mpànà exko. Takàhso rma haxa exko. [8] Tonytxahoryemà ryhe ekarymako, toto komo wya, atxke xak màkehe kahra ehtxoho menye. Tàwyanye tonytxahoryemà yonytxatxhe rma, onà wyaro nketxow hamà, axanhànàtho komo. Urotho ryhe, atxke wehxan hamà, ketxhe harha. Atxke natxhe, mokyamo, kahra harha natxow hamà, Kryestu mryenon kom hoko.

[9] Tanotomaxemà ro komo xarha àhananàhko. Ehematxhohnà ro komo rma àhananàhko. Ayanotomanye ro komo eyuhtxoko, kasko, àwyanye. Eten kom hok hana oyehtokonye, àro hokono ro me rma haxa ehtxoko, nyamoro yeryehotanàhrà horà, kasko, àwyanye. Anwekheranye mpàn ehtxoko. [10] Ememnà ro me rma haxa ehtxoko, kasko, àwyanye. Ohxe roro rma haxa osonyhotxoko, ayanotomanye ro komo wya. Nyamoro yoyuknye ro me rma haxa osonyhotxoko, kasko, àwyanye. Àro wyaro ohxe roro nyamoro yehtoko ryhe, onà wyaro nketxow hamà, toto komo, xeny komo. Ohxe thananàhsom me natxow hamà, moxamo, ketxhe, àhokonye, tanotomaxemà ro kom hoko. Àro wyaro ohxe tonyxemà ro me naha, khananàhtoho komo, Khoryenkom hoko kehtxoho komo. Konyhoryeny komo ryhe noro ha.

Towahkem me xaxa nosonyhoy hamà Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[11] Àro wyaro ohxe roro tehxorye natxhe, tanotomaxemà ro komo. Àsok tawro hana. Omeroron komo yonyhoryenàr horà ryhe, towahkem me xaxa nosonyhoy hamà, Khoryenkomo, ehonomnà komo rma yonyhoryenàr horà, norohnàtho komo xarha yonyhoryenàr horà. [12] Towahke xaxa tehtxoho hoye ro khananàhyatxow hamà, ohxe harha kesnàr kom horà, Khoryenkom hokonohnà uro kahra harha kesnàr kom horà, noro xanhàn komo wyarohra, anaro rha anhà hoko ehohkahra kesnàr kom horà, ohxe tehutwaxemà ro me kesnàr kom horà, yaworo rma haxa kesnàr kom horà. Thokono ro me kesnàr kom horà ryhe, khananàhyatxhe, noro ha. Àro wyaro ohxe roro tehxorye tehxatxhe, tano rma yukryeka ho rma haka kehtokonye. [13] Àro wyaro ohxe tehxemà rma, Txesusu Kryestu yomoknàr hona ro rma haxa tehtxe. Noro hona ro kehtokonye ryhe, teryehorye roro rma haxa tehxatxow hamà.

Àsok hana nosonyhen ha, noro ha. Onkaxnyo ynye me nosonyhehe hampànà. Khoryenkom kaxe ryhe naha. Ehonomnà ymo haxa kaxe ryhe naha. Konyhoryeny kom xaxa kaxe ryhe naha. [14] Noro rma, tano me ro rma wayehye, konyhoryenàr kom horà, kanhàn komo hyaye kowtoho komo yehemanàr horà, anhà hokonohnà ro me kenyàr kom horà, tàmryenon me kenyàr kom horà. Enyhoru hokono ro me rma haxa kesnàr komo xe kenyàr kom horà, wayehye.

[15] Àro wyaro katxho komo ryhe ekarymako. Àro kom hoko ryhe, Kryestu mryenon komo àhananàhko. Atxke ehtokonye ryhe, àhanatanàhtxoko. Khoryenkom yano me ryhe khananàhyatxhe, kasko, àwyanye. Axanomkahnohpàra hak nahtxoko.

3

Ohxe kexetxhàyam hoye rohra ryhe konyhoryetxownà katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro ryhe ekarymanye ro me exko, àton komo wya, uhutwahkahpàra ro mak
ehtxoho menye. Kofehnu komo eyuhtxoko, kanye ro me exko. Owto yoh komo eyuhtxoko,
ehonomnà komo eyuhtxoko, kanye ro me exko, àwyanye. Nyamoro rma yoyuknye ro
me ehtxoko, kasko. Àwyanye, on hoko exko, ranoto me, katxhe ryhe, àhoko rma haxa
ehtxoko, ohxe emyawon kom yehtok mak ha, kasko, àwyanye. [2] Wàràhyakano yhera ro
mak ehtxoko, kasko, àwyanye. Osoyhera ro mak ehtxoko. Towahke roro ehtxoko, kasko.
Toto kom hoko, omeroron kom hoko rma, towahke roro rma haxa ehtxoko, kasko, Kryestu
mryenon komo wya.

[3] Àsok tawro hana. Àro wyaro tehxorye tehxatxow hamà, anar me harha kesnàr
kom ke. Amnyehra ryhe, tàywenyeke rma haxa tehxatxkonà. Oyukno ynyehnà ro me
rma haxa tehxatxkonà. Tonkuhtosomà ro me rma haxa tehxatxkonà, kàwyanye anar
komo yonytxanàr ke. Kanhàn komo yanoto me rma haxa tehxatxkonà. Àsok tawro
hana. Anaro rha kanhàn kom hoko rma haxa tehohketxkon hamà. Kano me ronye
rma haxa teryehotetxkonà. Toto komo xanomkahnohnye ro me rma haxa tehxatxkonà.
Tatakuyxemà ro me rma haxa tehxatxkonà. Kxehranye rma haxa nehxatxkonà, toto
komo. Kàwyam xarha, àxehranye rma rha tehxatxkonà.

[4] Amnye rma haxa ryhe konyhoryetxownà, Khoryenkomo. Konyhoryeny komo ryhe
noro ha. Towahke xaxa ryhe nosonyhoye. Kxan kom me rma haxa ryhe nosonyhoye,
kàwyanye. [5] Noro rma, konyhoryetxownà. Ohxe kexetxhàyam hoye rohra ryhe, konyho-
ryetxownà. Tano me ro haxa ryhe konyhoryetxownà, kàhnàn kom yawo rma haxa tesnàr
ke mak ha. Tokato yahoxet yano me ryhe konyhoryetxownà, tuna kwaka kataymomrà
kom ke, anar me harha konunur kom ke, anar me harha kehutwanàr kom ke. [6] Tokato
rma yàmye, kàwyanye, towakryexem me rma haxa kehtxoho menye. Txesusu Kryestu
wayhàthàr hoye ro ryhe, nàmye, konyhoryeny komo wayhàthàr hoye ro. [7] Àro ke ryhe,
Khoryenkomo wya, ronenyhoryetxho me harha manaha katxho me tehxatxow hamà,
towahke rma haxa tesnàr ke mak ha. Noro wya, karyhe roro harha manaha, katxho
me xarha tehxatxow hamà. Àro wyaro karyhe roro kehtxoho kom hona ro rma haxa
tehxatxow hamà.

[8] Àro wyaro katxho ryhe yaworo xaxa naha. Owya ekarymanàr xe rma haxa wehxaha,
Khoryenkom hona harha xenyenhàyamo wya. Yaworo xaxa mpànà naha ha, kasko,
àwyanye, ohxe roro rma haxa esnàr kom horà, enyhoru hokono ro me esnàr kom horà.
Àsok tawro hana. Enyhoru hokono ro me kehtokonye ryhe, anar komo takoronometxow
hamà.

[9] Anar kom haxa ryhe, tàywenyeke rma haxa natxhe. Àro hoye ro nosonytxetxhe rma
haryhe. Thoryen heno komo yosotà yotaknyàr hokono ro me natxhe. Tatameryekaxemà
ro me natxhe. Tàyweronàhyamatxho kom hoko nosoyatxhe. Tonytxahoryehra rma haxa
naha, àrwon komo. Àrohnàtho me haxa naha. Omoro ryhe, nyamoro yonytxanyehnà ro
me xaxa exko.

[10] Anar komo ryhe, Kryestu mryenon kukuru komo yaryatxhe, tàwyanye anar me
àhananàhrà kom ke. Nyamoro ryhe àhananàhtxok ha. Ohxe harha ehtxok hampànà,
kasko, àwyanye. Atàknahra rma ehtokonye, àhananàhtxok xarha. Atàknahra roro rma
ehtokonye, akoronye àrwomra harha exko. Àto yxak hak nahtxok ha. [11] Yaworo ehut-
wahnà ro me mak natxow hamà, nyamoro ha. Atxke rma haxa natxhe. Atxke texetxhàyam
hoye ro ryhe, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, katxho me nosonyhetxow hamà.

Ohnàn yawo rma haxa natxow hatà rakoron komo katxhàrà on ha.

[12] Amnye, ranoto ànyakyaha hampànà, ohyaka. Onok haxa hana, Ahtemas hana,
Txehkeku haxa hana ànyakyan ha. Ohyaka noro totxhe rma, rohyaka omoko, omoro.
Tomohtxahke rma haxa exko, rohyaka. Nekoporyes hona haxa ryhe màten hamà,
rohyaka. Àsok tawro hana, Nekoporyes ho txemnyehànten hamà, kanyenhàr me ryesnàr
ke. Àro ke, àsna ryhe màten hamà, rohyaka.

[13] Anaro rha owto hona tàtosom me natxow hatà, Senas komo, Aporu xarha. Àyweronàhyamano ynye ro ryhe noro ha, Senasà. Mexehra ohyawo natxow hatà. Ohyaye àtontokonye, ohxe ànyahtxoko. Àhoramatxok xarha. Àkatxhomatxok xarha. Àx ehtxoho komo rma tàmko, àwyanye.

[14] Kukukuru komo ryhe, onà wyaro hak nehutwatxowà. Romyawon hokono ro me hak wehxe kanye ro me hak nahtxoko. Tomyawon kom hoko rma tehtokonye, enyhoru hoko rma hak nahtxoko. Àro hoye ro ryhe anar komo yowakryetxow hamà. Ewakryehnà rotho komo rma yowakryetxow hamà. Àro wyaro àhok tehtokonye, ehetahnà wyarohra ro mak natxow hamà.

[15] Ohnàn yawo rma haxa natxow hatà, rakoron komo, omeroro. Ohnàn kom yawo rma haxa natxow hatà, Pawru komo, kasko, àton komo wya, amna xan komo wya, Kryestu hona xenye ro komo wya.

Towahke xaxa nay hamà, Txesusu Kryestu, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, omeroron komo wya.

FERYEMONÀ HYAKA PAWRU NMENHOTHO ON HA.

Feryemonà y ohyaka àmenhehe katxhàrà on ha.

1 Pawru uro ha. Tahuso wehxaha, watxa ymo yawo, Kryestu Txesus yano me mak ha.
Rakoro naha, Txemohtyo, kowtà komo.
Feryemonà y, ohyaka àmenhehe. Amna nàhnànà ryhe omoro. Amna wyaro rma rha,
Khoryenkomo hyaka tatamohxemà ro rma omoro.
2 Anar komo hyaka xarha àmenhehe, Kryestu mryenon komo hyaka rma, omàn yaka
tohsamnohsomà ro komo hyaka rma. Aafeya hyaka xarha àmenhehe. Amna wosànà ryhe
noro ha. Ahkepu hyaka xarha àmenhehe. Amna wyaro rma rha, anhà yarymanàr hokono
ro ryhe noro ha.
3 Onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, Feryemon kom
hoko, ohxe txetxoko, kehe amna, àwya, Txesusu Kryestu wya xarha. Kyàmkom me rma
naha, Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Txesusu Kryestu.

Kryestu mryenon komo xe rma haxa manay hatà katxhàrà on ha.

4 Ohoko ryhe tàrwonyemà ro me wehxaha, Khoryenkom yakoro. Ohoko rorwonàmnà-
toko rye rma, onà wyaro àkehe, àwya. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, noro txko hoko,
àkehe yohà rma haxa, Khoryenkomo wya, ohoko.
5 Àro wyaro kàrwonaha, ohoko, rowya oyokaytà yonytxanàr ke. Txesus hona, Kohkom
hona xenye ro me rma haxa manay hatà. Noro mryenon komo xe rma haxa manay hatà.
6 Onà wyaro xarha kàrwonaha, Khoryenkom yakoro, ohoko. Apa y, Kryestu hona xenye
ro me rma haxa nay hatà. Kryestu hona xenye ro rma, omryenon komo yakoronomanye ro
me hak nahko, àkehe, ohoko. Apa y, akoronomanye ro kom me hak nahko, onewakryenàr
me rma haxa ehutwatxho menye, àkehe, Khoryenkomo wya, ohoko. Àsok tawro hana.
Kryestu yoh me kehtokonye, noro newakryenàr me rma haxa tehxatxow hamà.
7 Rowtà y, rowya oyokaytà yonytxatxho ryhe, ryeryehotanàhyako, thenyehra rma haxa
mak ha. Kryestu mryenon komo xe rma haxa naha, Feryemonà, katxho rma, teryehorye
rma haxa ryeryako. Àsok tawro hana. Teryehotanàhsom me rma haxa natxow hatà,
Kryestu mryenon komo, owya towakryenàr kom ke mak hatà.

Onesemu hoko ryhe kàrwonaha ayakoro katxhàrà on ha.

8-9 Kryestu mryenon komo yowakryenye ro me manay hatà. Àro ke, uro nyhe txko
ewakryeko kany me wehxaha, owya. Onesemu hoko ryhe kàrwonaha, ayakoro, ayan-
ototh àr hoko rma. Noro hoko ryhe, royuknur xe wehxaha, owya. Uro ryhe eyuhko xaxa
hampànà kahra mak wehxaha, owya. Uro ryhe eyuhko xaxa hampànà kany me wehxan
hamà, Kryestu nànyaketxho me ryesnàr ke. Àro wyaro kahra mak wehxaha, owya. Onà
wyaro haxa ryhe àkehe. Uro nyhe txko ewakryeko àkehe, owya, osoxe rma haxa kesnàr
ke. Uro ryhe, Pawru rma, Kryestu Txesusu nànyaketxho rma, noro yano me tahusomà
rma, onà wyaro ryhe àkehe, owya. Uro nyhe txko ewakryeko, àkehe, owya.
10 Àro ke ryhe, Onesemu hoko kàrwonaha, ayakoro. Rohokru me xaxa naha, noro ha,
Kryestu hona xeny me rowya tenyàr ke. Tahuso rma ryehtoko, noro yàm me harha
wehxako. Àro ke, uro nyhe txko ewakryeko, noro hoko.
11 Amnyehra atxke nehxakon hatà, owya. Ayanototho rma, oyoyukhura nehxakon
hatà. Amnye rma haxa ryhe, ohxe harha mpànà naha ha. Uro xarha, omoro xarha,
kakoronomany me xaxa mpànà naha ha. 12 Noro rma ànyakyaha harha hampànà, ohyaka.
Ronàhnànà rma haxa mpànà ànyakyaha ha, ohyaka.
13 Ànyaknyàr xehra rma wehxaknan haryhe. Ranoto me, rohyawo roro esnàr xe
rma wehxaknan haryhe. Onà ymo yawo tahuso wehxaha, rowya àrwo yonyhorunu
yokarymanàr ke mak ha. Onà ymo yawo rma ryehtoko, rohyawo roro noro yesnàr xe
wehxaknan haryhe, àwya rakoronomanàr horà, onànyaketxhàr me rakoronomanàr horà.

[14] Rohyawo roro rma tehtoko, ayano me rohra tan esnàràtho haryhe mà, rano me ro haxa ryhe esnàràtho haryhe mà. Oyehutwatxho yano me mak tan esnàr xe wehxaknano. Owya, ranototho yaryak hamà, Pawru, tanoto me harha, tawro xehra wehxaknano. Oyehutwatxho hoye ro haxa ryhe tan esnàr xe wehxaknano, owya Pawru yowakryenàr xe rma haxa wehxaha, katxhàr hoye ro mak ha. Àro ke, tano roro rma exko, rohyawo, kahra wehxaknano, àwya. Ànyakyaha harha hampànà, ohyaka.

[15] Àsok tawro ryhe ohnànkaye, Onesemu. Khoryenkom yano me ryhe ohnànkay hamà. Anatoko onà wyaro nehutway hana, Khoryenkomo. Feryemonà hyawohra mexehra hak nahko, Onesemu, kekon hana. Amnye haxa ryhe, noro hyaw harha hak nahko, meya roro rma haxa mak ha, kekon hana, Khoryenkomo. [16] Amnyehra ryhe, ayanoto me marma nehxakonà, ehematxhohnà ro me mak ha. Ohyaka harha tàtotxhe, oyowtà me harha mpànà naha ha. Onàhnàn me harha mpànà naha ha. Ronàhnàn me rma haxa naha. Rowya àhnànàytxoho yoho rma haxa, màhnànàryan hamà, omoro, àsok tawro hana, ayanoto me esnàr ke hamà, oyowtà me xarha esnàr ke hamà, Kohkomo hokru me esnàr ke hamà.

[17] Àro ke, oyowtà me ryhe noro txeryko, ohyaka àtotxhe. Àsok tawro hana. Uro haxa rototxhe, oyowtà me uro meryan hamà. Noro rye kàwro kany me manay hamà, rohoko. Àro ke, noro xarha txeryko, oyowtà me rma rha.

[18] Akatxhothàrà yarày hatà, noro, tkatxho me harha. Ehemahnà me rma narày hatà. Àro ke, anatoko onà wyaro màken hana, àwya. Rokatxhotho ehemako, rowya, màken hana. Norohnà wya haxa ryhe àro wyaro kasko. Rowya haxa ryhe ehemako kasko, noro naràthotho hoko. [19] Uro ryhe wehemehe, owya. Àro wyaro katxho rma ohyaka àmenhehe, uro ha, Pawru. Uro haxa ryhe wehemehe katxho rma àro ha, ronmenhotho. Rokatxhotho ehemako kahra ro rma haka, onà ryhe uhutwako. Rowya Kryestu yokarymanàr ke ryhe, karyhe roro harha manaha, omoro. Àro rma yehemahra manaha, rowya.

[20] Rowtà y, uro ewakryeko. Oyowtà me ryhe Onesemu txeryko, owya rowakryetxho me. Kohkom yohà rye me kesnàr ke ryhe, uro ewakryeko. Teryehorye rma haxa uro txeryko, Kryestu mryenon me kesnàr ke mak ha. [21] Royukyaha xaxa mak hampànà, Feryemonà, àkehe, rohnawo. Àro ke ryhe, onà rokaryehtanà àmenhehe, ohyaka. Rowya, uro ewakryeko, katxho yoho rma haxa, royukyaha xaxa mak hampànà, noro ha, àkehe, rohnawo, ohoko.

Ohnàn yawo natxow hatà katxhàrà on ha.

[22] Rowya on menhontoko rma, onà wyaro ryhe àkehe xarha, owya. Khoryenkomo wya ranàr hona ro rma haxa wehxaha, ohyaka, romohtoho hoko orwonàmrà kom ke. Àro ke, rosarà enyhoryeko.

[23] Epafrasà ryhe, rakoro naha, watxa ymo yawo. Tahuso rma rha naha, noro xarha, Kryestu Txesusu yano me rma rha. Ohnàn yawo rma haxa nay hatà, noro ha. [24] Ohnàn yawo rma rha natxow hatà, Mahkus komo xarha, Aryestahku xarha, Demas xarha, Rukas xarha. Rowyaro rma rha, Khoryenkomo hyaka tatamohxemà ro komo rma nyamoro ha.

[25] Towahke xaxa nay hamà, Txesusu Kryestu, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, ohnawonye.

EKMÀRYEWYANA KOMO HYAKA ÀMENHOSAHO ON HA.

Ehonomnà me xaxa Khoryenkom muru yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

1 Tàrwonà yonytxamohsoy hatà, Khoryenkomo, amnyehra, khoryen heno komo wya,
Ekmàryewyana heno komo wya. Thenyehra rma haxa nenytxamohsekon hatà, àwyanye.
Anar me rha nenytxamohsekon hatà, àwyanye. Tàrwonà yokarymanye ro heno komo wya
ryhe nenytxamohsekon hatà. Nyamoro heno rma nekarymetxkon hatà, toto heno komo
wya, khoryen heno komo wya. 2 Umuru haxa ryhe nekarymaye, kàwyanye, amnyeno rma
komo wya. Tàrwonà yokarymaxe buru nyakye, Khoryenkomo, kàhyakanye.

Onà wyaro kanyenhàr me nehxakonà, Khoryenkomo, buru wya. Rokatxho yoh me
keryaha hampànà, omeroron kom yoh me mak ha, kanyenhàr me nehxakonà, buru wya.
Noro rma yukryeka yakàhtoye. Omeroro nakàhtotàhkaye, tàyàm yano me. 3 Ehonomnà
me xaxa Khoryenkom yehtxoho yonyhehe, umuru, ehonomnà me rma rha tesnàr ke.
Tàyàm yonyhorunu wyaro rma rha naha, umuru yonyhorunu. Àme rye rma haxa natxhe,
tàyàm yakoro. Ohxe roro yukryeka yeryaha. Tàrwon ke ohxe roro neryaha, ehonomnà
me xaxa tesnàr ke. Noro rma wayehye, tàwya konyhoryetxho menye, kanhànàthàyamo
yowtoho me. Twayhàtxhe rma, kahe yaka toye. Neryewtaye, Khoryenkom hanaka,
ehonomnà xaxa hanaka. Neryewtaye, howehehra.

4 Khoryenkom hanaka eryewtaxaho rma, kahe yawon kom yoho rma haxa nay hamà.
Nyamoro rma, ranoto komo omnyamo katxho me natxhe. Noro ryhe, romuru omoro
katxho me haxa naha. Nyamoro yoho rma haxa nay hamà, noro ha.

Kahe yawon kom yoho rma haxa Txesus yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

5 Onà wyaro nkay hatà, Khoryenkomo. Romuru omoro, kay hatà. Romuru ro me haxa
mpànà khutwamohson ha, àkehe hampànà, ohoko, kay hatà. Àro wyaro kahra mak nexey
hamà, kahe yawon komo wya, tanoto komo wya. Onà wyaro nkay xarha tà. Noro yàm
me wehxaha. Noro rma, romuru me naha, kay hatà. 6 Wahoto wyaro ehonomnà me buru
yonyakon hamà, Khoryenkomo. Noro rma nyakye, yukryeka hona. Tàwya ànyaknyetoko
rma, onà wyaro nkay xarha tà, kahe yawon komo wya. Ranoto komo y, ehonomnà me xaxa
manaha katxoko, mosonà wya, kay hatà.

7 Onà wyaro nmenhohoy hatà, Khoryenkomo, kahe yawon kom hoko.
Khoryenkom yanoto me natxow hatà, kahe yawon komo. Noro wya tànyaketxhenye rma,
karyhe tetxow hatà. Atxowowo wyaro karyhe tetxow hatà. Weheto wyaro xarha
natxow hatà.
Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, kahe yawon kom hoko, tanoto kom hoko. 8 Buru hok
haxa ryhe, onà wyaro nmenhohoy hatà. Amna horyenà y, toto komo kayaryetà ro me
manay hatà, meya roro hatà. Yaworon me xaxa mosonyhen hatà, omryenon komo wya.
9 Yaworon me rma rha toto komo yesnàr xe rma haxa manay hatà. Atxke esnàr komo xehra
ro mak manay hatà. Àro ke teryehoryemà ro me oyeryan hatà, Khoryenkomo.
Ohoryenà ro rma noro ha. Teryehorye rma rha natxow hatà, omryenon komo,
oyowtà komo. Omoro haxa ryhe, nyamoro yoho rma haxa teryehorye roro manay
hatà.
Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, Khoryenkomo, buru hoko. 10 Onà wyaro xarha
nmenhohoy hatà, noro hoko rma rha.
Amna yohà y, amnyehra yukryeka makàhtoy hatà. Kahe xarha makàhtoy hatà.
11 Nosomtatken hatà, yukryeka heno, kahe heno hatà. Omoro haxa ryhe, osomtatkahra ro
mak manay hatà. Amnye, amnyehranotho wyaro harha nay hatà, yukryeka heno,
kahe heno xarha. Womutho amnyehranotho wyaro nay hatà.
12 Amnyehranotho me ehtoko, womutho amna namomyan hamà, amna wya arymatxho
me. Àro wyaro rma rha marymen hatà, yukryeka heno, kahe heno xarha.

Amnyehranotho womutho wyaro ehxera harha nay hatà. Omoro haxa ryhe, tehxemà roro me manay hatà. Atàhpàra ro mak manay hatà.
Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, Khoryenkomo, buru hoko. [13] Onà wyaro xarha nmenhohoy hatà, noro hoko rma rha. Onà wyaro àkehe hampànà, owya. Ehonomnà me xaxa eryewtako, rohanaka, àkehe hampànà, owya. Howehehra eryewtako, àkehe hampànà. Tan oyehtoko rma haka, onà wyaro kany me axanhàn komo weryaha hampànà. Ehonomnà me xaxa manaha kany me weryatxhe hampànà, ohoko, àkehe hampànà, owya. Àro wyaro rma nmenhohoy hatà. Àro wyaro rma nkay hatà, Khoryenkomo, buru wya. Àro wyaro kahra mak nexey hamà, kahe yawon komo wya, tanoto komo wya. Nyamoro yoho rma haxa nay hamà, Khoryenkom muru.

[14] Àsok hana natxow ha, kahe yawon kom ha. Ekato me natxow hamà. Khoryenkom yanoto me natxow hamà. Noro ryhe nànyakyatxhe, àwyanye tàmryenon komo yakoronomatxho me. Khoryenkomo nenyhoryenàr komo rma yakoronometxhe, kahe yawon komo.

2

Yaworo xaxa mpànà naha ha konyhoryetxho komo katxhàrà on ha.

[1] Khoryenkomo wya konyhoryetxho komo tenytxatxownà. Àro hoko rma haxa tehxorye tehxatxhe hampànà. Àhnànkahra ro mak tehtxe hampànà.

[2] Khoryenkomo wya tàyweronàhyamatxho komo yonytxatxownà hatà, khoryen heno komo. Kahe yawon komo ryhe nekarymatxownà hatà, àwyanye. Khoryenkom yanoto komo rma nyamoro hatà. On yawo ro ehtxok hampànà, ketxkon hatà, khoryen heno komo wya. Nanwekyatxkon mak hatà, nyamoro heno. Àsok hana nehxatxkon ha, anweknye heno kom ha. Eyukhura tehtokonye, tanàhnohsom me nehxatxkon heno hatà.

[3] Khoryenkomo wya konyhoryetxho kom hokohra kehtokonye, tanàhnohsom me rma rha tehxatxow hamà, kàwyamotho xarha. Amnyehran heno kom yoho rma haxa kanàhnohyatxow hamà. Kahe yawon komohnà nekarymatxownà, kàwyanye. Kohkomo htxero ryhe nekarymaye, takoron komo wya. Nyamoro rma nekarymatxownà, kàwyanye. Yaworo xaxa mpànà naha ha, konyhoryetxho komo, Khoryenkomo wya, ketxkon xarha.
[4] Yaworo ehtxoho hutwamohsekon xarha, Khoryenkomo, kàwyanye. Tahoxetà yonyhekonà, kàwyanye. Eryehokano ytxoho rma yeryhekonà, tanoto komo wya. Onyhoryeno ytxoho xarha yeryhekonà, àwyanye. Tokato yahoxet yano me anar me rha nanotometxkonà, Khoryenkomo. Anar me rha tàyweron me neryatxkonà, tano me ro rma. Àro wyaro tahoxetà yonyhekonà, onà wyaro tawro horà kàwyanye, yaworo xaxa naha, konyhoryetxho komo, tawro horà. Àro ke, àro hokohra haxa kehtokonye, tanàhnohsom me tehxatxow hamà, amnyehran heno kom yoho rma haxa mak ha.

Wayehye Txesusu àwayehpàra kehtxoho menye katxhàrà on ha.

[5] Yukryeka heno yosomtatkatxhe, anaro yukryeka yakàhten hatà, Khoryenkomo. Àro hoko rma kàrwonaha, tano. Yukryeka yoh me mpànà keryaha ha, kekon hatà, Khoryenkomo. Kahe yawon komohnà wya, toto wya haxa ryhe, àro wyaro nkekon hatà.

[6] Àro hoko rma, onà wyaro nmenhoy hatà, amnyehran heno, Khoryenkom karyehtan yawo.
Apa y, ehonomnà mehra nay hamà, toto, anakàhtothàrà. Noro rma hutwahkahpàra rma manaha, omoro. Àhnàn yawo rma manay hamà.
[7] Kahe yawon komo yosnaka noro meryeye. Nyamoro yosnaka rma hak nay hamà, toto. Amnye ehonomnà me harha noro meryan hatà. Toyuhsomà ro me harha meryan hatà.
[8] Noro yosnaka rma omeroron komo meryan hatà, eh kom me noro yehtxoho me.
Àro wyaro rma nmenhoy hatà, amnyehran heno. Omeroron kom yoh me toto yeryan hatà, Khoryenkomo. Àro ke, noro yohon komo ehxera ro mak nay hamà. Àro wyarohra rma hak nay hamà, toto. Omeroron kom yoh me noro yonyhera rma tehxatxhe.

[9] Txesus haxa tenyatxhe. Kahe yawon komo yosnaka noro yeryeye, Khoryenkomo, toto me hak ehtoko, tano rma hak ehtoko. Teryewhamnohsom me nehxakonà, twayehso ro. Towahke xaxa nehxakon hamà, Khoryenkomo, khokonye. Àro hoye ro wayehye, Txesusu, àwayehpàra kehtxoho menye. Àro ke ehonomnà me harha noro yeryeye, Khoryenkomo. Toyuhsom me harha neryeye.

[10] Omeroro nakàhtotàhkaye, Khoryenkomo, tàwyano ro me ehtxoho me. Noro rma, buru yeryewhamnohpoye. Tàmryenon komo yanàr xe nehxakonà, Khoryenkomo, kahe yaka. Tàhyaka rma anàr komo xe nehxakonà, tàwyaro rma rha ohxe xaxa tonyxemà ro me ehtxoho menye. Thenyehra tàmryenon komo yesnàr xe nehxakonà. Àro ke, buru yeryewhamnohpoye, osonyhoryetxehkatxho me, tàmryenon komo yonyhoryeny me osonyhotho me, kahe yaka any kom me ehtxoho me. Buru yeryewhamnohponye rma, enyhoru ro me rma nehxakon hamà.

Àme rye rma haxa nehxatxkonà Txesusu towtà kom yakoro katxhàrà on ha.

[11] Tàmryenon komo yonyhoryehe, Txesusu, enyhoru ro me ehtxoho menye. Enyhoryeny komo rma, Khoryenkom muru me naha. Enyhoryexemo komo xarha, Khoryenkom muru me rma rha natxhe. Àro ke, rowtà komo moxamo, kehe, noro ha, nyamoro hoko, omeroron komo nenytxanàr me. Àro wyaro tawro hona àhyahampàra ro mak naha. [12] Towtà me àwya etaknyàr kom hoko, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Apa y, kokarymehe, rowtà komo wya. Ohxe xaxa naha, Khoryenkomo, àkehe ha, àwyanye, ohsamnohxemo komo wya.

Àro wyaro rma nkehe. [13] Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàr xarha.

Khoryenkom honà wenyaha.

Àro wyaro rma nkehe. Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàr xarha.

Rohyawono ro me natxhe, Khoryenkom hokru komo. Nyamoro rma, Khoryenkomo nàmàtho me natxhe, rowya, rohokru kom me harha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Txesusu rwonà yokarymekon hamà.

[14] Toto me natxow hamà, àhokru komo. Tuhnye natxow hamà. Tkamsukrye xarha natxow hamà. Àro ke, toto me rma rha natakàhtoye, Txesusu. Tuhnye rma rha, tkamsukrye xarha, natakàhtoye. Kàwyaronye rma rha toto me natakàhtoye, twayehrà horà. Twayehrà ke ryhe, worokyamo yohà ymotho yarymaye. Kwayehtoho kom yohà ymotho rma yarymaye. [15] Twayehrà kom hona noseryehyatxow hamà, toto komo. Thenyehra rma haxa noseryehyatxow hamà. Tano rma hak tehtokonye, noseryehyatxhe roro rma haxa mak ha, twayehrà kom hona. Txesusu ryhe wayehye, oseryehpànà ro me harha ehtxoho menye.

[16] Kahe yawon komo wyarohra ryhe natakàhtoye. Nyamorohnà yonyhoryenàr horà kax nehxakonà. Toto kom haxa yonyhoryenàr horà kax nehxakonà. Àro ke, toto me ryhe natakàhtoye. Akmaraw yohamàtho me rma nenuruye.

[17] Khoryenkom màn yonye ro yoh komo wyaro nay hamà, Txesusu. Àsok hana nehxatxkon ha, nyamoro ha. Khoryenkom yanoto me nehxatxkon hamà. Noro yanoto me rma, tàmryenon komo yakoronometxkon hamà. Nyamoro wyaro rma rha, tàmryenon komo yakoronomanye ro me naha, Txesusu. Àro ke, tàmryenon komo wyaro takàhtosom me nehxakonà. Towtà komo wyaro rma natakàhtoye, nyamoro yakoronomany me tehtxoho me, àhnàn kom yawo rma haxa tehtxoho me, Khoryenkom yoyuknye ro me xarha tehtxoho me. Àme rye rma haxa nehxatxkonà, Txesusu, towtà kom yakoro. Nyamoro yanhànàtho yowtoho me wayehye ha. Àro hoko rma Khoryenkom yanoto me nehxakon hamà, Txesusu. [18] Teryewhamnohsom me rma haxa nehxakonà. Satanasà nkukmanàr me rma haxa nehxakonà. Àro ke, tàmryenon komo yakoronomen hamà. Tkukmaxem me ehtokonye, nakoronometxow hamà, Txesusu, ukukmaxah me rma rha tesnàr ke.

3

Moyses heno yoho rma haxa mak naha Txesusu katxhàrà on ha.

1 Rowtà komo y, Khoryenkomo mryenon me manatxhe. Noro rma awahanonkatxownà,
towto hon me harha oyehtxoho menye. Omnyamo rma, onà wyaro Txesusu uhutwatxoko.
Khoryenkomo nànyaketxho me naha, kàhyakanye. Kakoronomanye ro kom me xarha
naha, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo wyaro. Txesus hona wenyaha kany me
kehtokonye, kakoronomanye ro kom me nay hamà, noro ha. 2 Khoryenkomo yoyuknye
ro me nehxakonà. Tànyaknyenhàrà rwon yawo ro rma haxa nehxakonà.

Moyses heno xarha, Khoryenkomo yoyukye hatà. Tàwya Khoryenkomo mryenon komo
yweronàhyamantoko rma, noro rwon yawo ro rma haxa nehxakon heno hatà. Noro heno
wyaro rma rha, Khoryenkomo rwon yawo ro nehxakonà, Txesusu. 3 Moyses heno yoho rma
haxa mak naha, noro ha. Ehonomnà me xaxa manaha katxho me naha, Khoryenkomo wya.
Àsok hana natxow ha, bàn yenyenhàr kom ha. Bàn kom yoho rma haxa ohxe tonyxem
me natxow hamà. Tànyeryetxhàyamo yoho rma haxa ohxe tonyxem me natxow hamà,
txenyenhàr komo. Àro wyaro rma rha, Moyses heno yoho rma haxa ehonomnà me naha,
Txesusu, noro heno yakàhtonyenhàr me tesnàr ke. 4 Àsok tawro hana. Toto nenyàr me
nay hamà, nàmno, omeroro. Omeroron komo yakàhtonyenhàr haxa ryhe, Khoryenkom
me naha.

5 Khoryenkom màn hok nehxakon hatà, Moyses heno. Khoryenkomo mryenon kom
hoko rma nehxakon hatà. Khoryenkomo rwonà yokarymekon hatà, àwyanye. Amnye
tokarymaxemà rma yokarymekon hatà. Khoryenkomo rwon yawo ro nehxakon hatà.
Khoryenkom yanoto me marma nehxakon hatà, noro heno.

6 Kryestu haxa ryhe, Khoryenkom muru me naha. Àrwon yawo ro rma rha nehxakonà,
noro xarha. Khoryenkom màn kom yoh me naha. Noro màn me rma tehxatxhe,
kàwyamo. Àmryenon me rma tehxatxhe, towankaryhe roro rma kehtokony mak ha,
amnye kowakryetxho kom hona roro rma kehtokony mak ha.

Owyanye Khoryenkomo yameryekatxho hona mpàn xenytxoko katxhàrà on ha.

7 Àro ke, Ehsayewyana heno komo wyarohra mpàn ehtxoko. Nyamoro heno hoko, onà
wyaro nmenhohoy hatà, Khoryenkom yokato.
Amnye rma rorwonà enytxatxoko. Owyanye enytxatxhe rma,
8 onà wyaro kahra mpàn ehtxoko, ohnawonye. Àna make ryhe mpe, weyukyano ryhe
mpe, kahra ehtxoko. Ohoryen heno komo wyarohra ehtxoko. Ahehnawo
tehtokonye, ranwekyatxkonà, nyamoro heno. Royukhura tehtokonye rma, onà
wyaro nketxkonà. Àna make ryhe mpe, kanàhnohyatxow make ryhe mpe,
ketxkonà, rohoko.
9 40 me txemnyehàntatxownà àto. Rahoxetà ryhe wenyhekonà roro, àwyanye. Àna make
ryhe mpe ketxkon mak ha, nyamoro heno.
10 Àro ke ewakhàra wehxakonà, àhokonye. Atxke roro nehutwetxow hamà, tàhnawonye,
àkekonà. Rosonyhontoko rma, rohutwahra rma natxow hamà, àkekonà, àhokonye.
11 Àro ke, onà wyaro xarha àkekonà, ewakhàra rma haxa ryesnàr ke. Oyowto komo onà
katxhàr hona ahatakahra ro mak natxhe hampànà, àkekonà. Ohokatxho komo onà
katxhàr hona rma ahatakahra natxhe hampànà, àkekonà, nyamoro heno hoko.
Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, Khoryenkom yokato, Ehsayewyana heno kom hoko.

12 Rowtà komo y, ohxe mpàn ehtxoko. Ohnawonye atxke oyehutwatxho kom hona mpàn
xenytxoko. Owyanye Khoryenkomo yameryekatxho honà mpàn xenytxoko. Tehxemà ro
me rma haxa naha, Khoryenkomo. Noro hyaye oyotowrà kom hona mpàn xenytxoko.
13 Onà wyaro haxa ehtxoko. Emahona ro othananàhtxoko, omnyamo ro rye rma. Amnye
rma tonmahtxow harha kany me rma hak oyehtokonye, othananàhtxoko roro hampànà,
owyanye àna make ryhe mpe tawro hona, ayanhàn komo wya oyonkuhtonàr kom hona.

14 Kryestu yokarymatxho, yaworo xaxa naha, kany me tehxatxow hamà. Àro wyaro rma
tketxkonà, amnyehra. Àro wyaro roro rma tkatxe, amnye rma, amnye xarha, kwayehpàra

ronye rma haka. Àro wyaro kanye roro me kehtokonye, Kryestu yakorono ro me tehxatxhe hampànà.
[15] Amnye rma rorwonà enytxatxoko, kehe, àmenhosahonhàrà. Owyanye enytxatxhe rma, onà wyaro kahra mpàn ehtxoko, ohnawonye, kehe xarha. Àna make ryhe mpe, weyukyano ryhe mpe, kahra ehtxoko, kehe xarha. Ohoryen heno komo wyarohra ehtxoko, kehe xarha. Ahehnawo tehtokonye ranwekyatxkonà, nyamoro heno, kehe xarha, àmenhosahonhàrà.
[16] Onok heno kom hoko àro wyaro nkeno. Onok heno komo, Khoryenkomo rwonà yanwekyatxkonà, tàwyanye enytxatxhe. Exet yamtar hoye àtoxemo heno kom hoko ryhe, àro wyaro nken hamà, Moyses naràthàyam heno kom hok hamà. [17] Nyamoro heno rma, 40 me txemnyehàntatxownà hatà, ahehnawo. Àto ehtokonye, ewakhàra roro nehxakon hatà, Khoryenkomo, àhokonye, tanhàn kom hoko rma haxa esnàr kom ke mak hatà. Àro ke, ahehnawo rma tehtokonye, wayehtxownà heno hatà. [18] Nyamoro heno rma, Khoryenkomo yanwehtxownà hatà. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, noro, àhokonye. Oyowto komo onà katxhàr hona ahatakahra ro mak natxhe hampànà, kekon hatà. Ohokatxho komo onà katxhàr hona rma ahatakahra natxhe hampànà, kekon hatà, Khoryenkomo, àhokonye. [19] Àro ke, ahatakahra ro mak nehtxownà hamà, nyamoro heno, tàwyanye Khoryenkomo yameryekanàr ke mak hamà.

4

Khoryenkom yowto hona kahatakatxho kom hoko rma haxa tehtxe katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro kany me rma naha, Khoryenkomo, kàwyany xarha. Oyowto komo onà, ohokatxho komo rma onà, kany me naha, kàwyanye. Towto hoko ryhe àro wyaro kany me naha, kàwyanye. Nyamoro heno wyaro rma rha kesnàr kom hona mpàn tenytxe. Anatoko, rowto hona àtohra natxhe hampànà, ahatakahra natxhe hampànà, ken hana, okukuru kom hoko, atxke rma haxa esnàr kom ke mak ha.
[2] Àsok tawro hana. Nyamoro heno wyaro rma rha Khoryenkomo rwonà tenytxatxownà hamà, kàwyam xarha. Àrwo yonyhorunu rma tenytxatxownà. Tàwyanye enytxatxhe, eyukhura rma nehxatxkon hatà, nyamoro heno. Khoryenkom hona xenyhera rma nehxatxkon hatà. Àro ke, ewakryehnà ro me nehxatxkon hatà. Nyamoro heno wyaro rma rha eyukuhtor hona mpàn tenytxe.
[3] Kryestu hona kàwyanye xenyetok haxa ryhe, noro yowto hona tahataketxow hamà. Ohokatxho komo onà katxhàr hona rma tahataketxow hamà. Khoryenkom hokatxhàrà wyaro nay hamà, khokanàr komo. Tàwya akàhtono ytxoho tàhkatxhe rma, hokay hatà, Khoryenkomo. Akàhtono ynyàr hokohra harha nehxakon hatà. Towto ho thokaxem me harha nehxakon hatà. Tàwyaro rma rha towto ho khokanàr komo xe nay hatà.
Amnyehran heno kom hok haxa ryhe, onà wyaro nkay hatà. Ohokatxho komo onà katxhàr hona ahatakahra ro mak natxhe hampànà, àkekonà, nyamoro heno hoko, ewakhàra rma haxa ryesnàr ke, kay hatà. Àro wyaro rma nkay hatà, nyamoro heno hoko.
[4] Khoryenkom hokatxho yawasàn hoko ryhe, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
6 hona roro natamokyakon hatà, Khoryenkomo, akàhtono ynyàr hoko. 7 ho haxa hokay hatà. Àhokohra harha nehxakon hatà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom hokatxho hoko. [5] Thokatxhàrà wyaro nyamoro heno hokanàr xe nehxakon haryhe mà. Onà wyaro haxa nkay hatà, àhokonye. Ohokatxho komo onà katxhàr hona ahatakahra ro mak natxhe hampànà, kay hatà, àhokonye.
[6] Ahatakahra nehtxownà hatà, nyamoro heno. Khoryenkomo rwonà yonytxatxownà hatà. Eyukhura mak nehxatxkon hatà. Àro ke ahatakahra nehtxownà hatà, amnyehran heno komo. Anar komo yahatakanàr xe mak nehxakon hamà, Khoryenkomo, towto hona.
[7] Àro ke, mexe rma haxa exetxhe, onà wyaro nmenhohoy hatà, Dafe heno wya.

Amnye rma rorwonà enytxatxoko. Owyanye enytxatxhe rma, onà wyaro kahra mpàn ehtxoko, ohnawonye. Àna make ryhe mpe, weyukyano ryhe mpe, kahra ehtxoko. Àro wyaro rma nkehe, Dafe heno nmenhotho. Àro wyaro katxhàrà rma wekarymano, owyanye. Amnye rma rorwonà enytxatxoko kahoy hatà, Khoryenkomo, Dafe heno wya, towto hona amnyen komo yahatakanàr xe tesnàr ke.

8 Kanan yamtar hona nahatakatxownà hatà, Xoswe heno komo. Ohokatxho komo onà katxhàr mehra mak nehxakon hamà, Kanan yamtarà. Anar kom haxa ryhe, ohokatxho komo onà katxhàr hona nahataketxow hamà. Àro ke, Xoswe heno komo wayehtàkatxhe, mexe rma haxa exetxhe, onà wyaro katxho menhohoy hatà, Khoryenkomo. Amnye rma rorwonà enytxatxoko katxho rma menhohoy hatà, anar kom hoko, amnyen kom hoko. 9 Àro ke, ohokatxho komo onà katxhàr me rma hak natxow hamà, Khoryenkomo mryenon komo.

10 Tomyawon hoko tatamoketxhe, hokay harha tà, Khoryenkomo, towto ho. Àro wyaro rma rha, tomyawon kom hoko atamohxemo komo xarha hoketxhe hampànà, noro yowto ho. Khoryenkomo wyaro, tomyawon kom hoko atamokhera harha natxhe hampànà.

11 Àro ke, noro yowto hona kahatakatxho kom hoko rma haxa tehtxe. Ohokatxho komo onà katxhàr hona rma kahatakatxho kom hoko rma haxa tehtxe. Amnyehran heno komo wyarohra mak tehtxe. Khoryenkomo yanweknye ro heno komo wyarohra tehtxe. Kàwyanye noro yanweknàtoko rma, ahatakahra tehtxatxow hamà, noro yowto hona.

12 Àsok tawro hana. Karyhe rma haxa nay hamà, Khoryenkomo rwonà. Khananàhyatxhe rma haxa mak ha. Maryeya wyaro naha, tàyokemà wyaro, tahyayokemà wyaro mak ha. Maryeya ke toketxow hamà, woto. Àyotxhàr yaye yaràrà towyatxow hamà. Osonuhtotho xarha tehoryatxow hamà, maryeya ke, tàyokem ke. Àro yoho rma haxa kehutwatxho komo wahanonkehe, Khoryenkomo rwonà, ohxe kehutwatxho komo rma, atxke kehutwatxho komo xarha. Àro hoko rma haxa naha, kàhnawonye. Àsok hana nken ha. Oyehutwatxho atxke naha, ken hana, kàwyanye.

13 Khoryenkom hona ohtanampàra ro mak tehxatxow hamà. Noro nenyàr me rma haxa tehxatxhe, omeroro mak ha. Khutwatxehketxhe ro mak ha, noro ha. Toskarymatx-ehketxhe hampànà, àwya.

Ahoxemra kehtokonye kakoronometxhe Txesusu katxhàrà on ha.

14 Amnyehra Khoryenkom màn yaka nowomyatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo. Àro wyaro rma rha kahe yaka haxa nowomye, Txesusu, Khoryenkom muru. Omeroron kom yoho rma haxa naha, noro ha. Àro ke, Txesus hona wenyaha kanye roro me rma haxa tehtxe.

15 Toto komo yakoronometxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo. Ahoxemnà komo rma yakoronometxkon hatà. Nyamoro heno yoho rma haxa kakoronometxhe, Txesusu. Ahoxemra kehtokonye, kakoronometxhe. Yukryeka ho tehtoko, teryewham-nohsom me nehxakonà. Àro ke ahoxemra kehtoko, khutwetxow hamà. Kàwyaronye rma rha, Satanasà nkukmanàr me rma haxa nehxakonà. Noro ymo yoyukhura mak nehxakonà. Ehxera ro mak nehxakonà, Txesus yanhànà. Àro ke kakoronometxow hamà, kàwyaronye rma rha ukukmaxah me tesnàr ke.

16 Àro ke towankaryhe tehtxe. Towankaryhe rma tomohtxe, Khoryenkomo hyaka, noro yakoro kàrwonàmtoho menye. Kowakryeny kom me naha, noro ha. Ohnàn yawo rma haxa wehxaha kany me rma naha. Kakoronomehe, ohoko towahke ryesnàr ke, kany me xarha naha. Àro ke, ahoxemra kehtokonye, noro yakoro tàrwonàmtxe, àwya kakoronomatxho menye.

5

Kakoronomanye ro kom me Kryestu yehtxoho yokarymatxhàrà on ha.

1 Àsok hana nehxatxkon ha, Khoryenkom màn yonye ro yoh kom ha. Khoryenkomo nwahanonkatxho me nehxatxkon hatà. Toto kom hoye wahanonketxkon hatà, noro

ha, tàhyaka atamoknyàr kom horà hatà. Tkukuru komo yakoronomanàr hoko nata-
mokyatxkon hatà, Khoryenkomo hyaka. Ànekàthàyamo rma yàmyatxkon hatà, àwya.
Taknyohsom komo xarha yàmyatxkon hatà, anhànàthàyam hoko noro yoseryewhokatxho
me.
2 Tkukuru kom hoko towahke nehxatxkon hamà. Tanhàn kom hoko nehxatxkon hatà,
toto komo, tàywenyeke tesnàr kom ke. Nyamoro wyaro rma rha ahoxemra nehxatxkon
hamà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo xarha, toto kaxe. Àro ke, towahke rma
nehxatxkon hamà, àhokonye, nyamoro wyaro rma rha ahoxemra tesnàr kom ke. 3 Àro
ke, taknyohsom komo yàmyatxkon hatà, Khoryenkomo wya, tkukur komo yanhànàtho
hoko noro yoseryewhokatxho me. Tanhànàthàyam hoko xarha oseryewhokatxho me,
nàmyatxkon hatà, àwya.
4 Àro wyaro nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh komo. Àro hokon komo
rma, ewahanonkahra mak nehxatxkon hamà. Khoryenkomo ryhe, wahanonkatxownà.
Àro wyaro rma rha nehxakon hatà, Aron heno. Khoryenkomo nwahanonkatxho me
nehxakon heno hatà.
5 Khoryenkom màn yonye ro yoh komo wyaro, tàmryenon komo yakoronomanye ro me
naha, Kryestu. Nyamoro heno wyaro rma rha, ewahanonkahra nehxakonà. Khoryenkomo
ryhe, wahanonkaye. Onà wyaro nkay hatà. Romuru omoro kay hatà. Romuru ro me haxa
mpànà khutwamohson ha, àkehe hampànà, ohoko, kay hatà, Khoryenkomo. Noro rma,
buru wahanonkay hatà, tàmryenon komo yakoronomanye ro me esnàr horà.
6 Onà wyaro nmenhohoy xarha tà, tkaryehtan yawo, buru hoko.
Mewkeseteke wyaro, romryenon komo yakoronomanye ro me xaxa mpànà manaha ha,
omoro, meya roron me.
Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, buru hoko.
7 Àsok hana nehxakon ha, Txesus ha. Tano rma hak tehtoko, nàrwonàmye, Khoryenkom
yakoro. Thoko rma nàrwonàmye, teryewrye ro, tàrataxe ro. Àwayehrà hona ukurunhony
me nehxakon hamà, Khoryenkomo. Àro ke noro yakoro nàrwonàmye Nenytxaye,
Khoryenkomo, toyuknye ro me esnàr ke. 8 Khoryenkom muru me ryhe nehxakonà.
Umuru rma, teryewhamnohsom me rma nehxakonà, tàyàm yoyuknye ro me tehtxoho
me. 9 Tàwya tàyàm yoyuhtukanàr ke ryhe, nosonyhoryetxehkaye, konyhoryeny kom me
tehtxoho me. Toyuknye komo rma yonyhoryehe, meya roro tonyhoryexem me ehtxoho
menye.
10 Noro hoko rma, onà wyaro nkay hatà, Khoryenkomo. Mewkeseteke wyaro, romryenon
komo yakoronomanye ro me xaxa mpànà manaha ha, kay hatà.

Khoryenkomo rwonà hutwahra harha manatxow hamà katxhàrà on ha.

11 Mewkeseteke wyaro Kryestu yehtxoho yokarymanàr xe wehxaha, thenyehra,
owyanye. Krawame mak menytxetxow hamà. Khoryenkomo rwonà hutwahra harha
manatxow hamà. 12 Amnyehra rma haxa Kryestu mahohtxownà. Khoryenkomo rwonà
hutwanye ro me tehxorye manatxhe haryhe. Uhutwamohsony me xarha tehxorye
manatxhe haryhe, anar komo wya. Uhutwamohsohra mak manatxhe, uhutwahra rma
oyesnàr kom ke. Uhutwamohsoko rha, amna wya, kany me rma manatxow hamà.
Enytxahtxexahotho hoko rma, àro wyaro kany me manatxow hamà. 13 Bàryekomo txko
komo wyaro manatxow hamà. Àsok hana natxow ha, bàryekomo txko kom ha. Momu yko
me natxow hamà. Woto yononyehnà me natxow hamà. Àro wyaro rma rha, Khoryenkomo
rwonà yonytxanyehnà me manatxhe. Enytxahtxexahotho rma menytxetxhe haryhe.
Ohxe roro kehtxoho komo yokarymatxho yonytxahra mak manatxhe.
14 Anar me haxa natxhe, enyhoru komo, thananàhtàkaxem komo. Nyamoro rma
nehananàhpetxow hamà, ohxe tehtxoho menye. Àro ke, onà wyaro kanye ro me natxow
hamà. Onà wyaro ryehtoko, ohxe wehxan hamà, onà wyaro haxa ryehtoko, atxke wehxan
hamà, kanye ro me natxhe. Horykomo wyaro natxow hamà. Woto yonony komo wyaro

natxow hamà. Khoryenkomo rwonà yonytxanye ro me natxhe. Enytxahtxexahohnà rma, àhonano rma yonytxetxhe.

6

Tanàhnohsom me natxhe hampànà Kryestu hnànkanyenhàyamo katxhàrà on ha.

1-2 Amnyehra Kryestu rwonà menytxatxownà. Àro ma ekarymahtxexaho rma menytxatxownà, Kryestu mryenon me harha oyehtxoho menye. Onà wyaro katxho komo ryhe menytxatxownà, anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxoko katxho rma, Khoryenkom hona xenytxoko katxho xarha, tuna kwaka ataymompotxoko katxho xarha, ohonanye amna yamorà amna neryaha, Kryestu mryenon me oyonyhotho menye, katxho xarha, kwayhàtxhenye tasanàmyatxhe harha katxho xarha, amnye wahanonkano yeryaha hampànà, Kryestu, katxho xarha. Àro wyaro katxho komo rma menytxatxownà, amnyehra. Àro wyaro katxho komo yonytxanàr hokohra harha ehtxoko. Enytxahtxexahotho rma àro hamà. Anaro haxa enytxatxoko. Àhonano rma enytxatxoko, thananàhtàkaxem me nyhe oyehtxoho menye. 3 Àro wyarono rma wekarymehe, owyanye. Owyanye enytxanàr xe Khoryenkom yehtoko, menytxetxow hamà.

4-6 Àsok hana natxow ha, Kryestu hnànkanyenhàyamo. Amnyehra Khoryenkomo rwonà yonytxatxownà hamà. Nyamoro rma yowakryey hamà, Khoryenkomo, kahe yawono. Khoryenkom yokato yoh me harha nehxatxkon hamà. Ohxe rma haxa nay hamà, Khoryenkomo rwonà, kany me nehxatxkon hamà. Tàwyanye eryehokano ytxoho yonyetoko, onà wyaro kany me nehxatxkon hamà. Amnye tomohsom yahoxet on hamà, kany me nehxatxkon hamà. Àro wyaro ehxemotho komo rma, Kryestu hnànkatxownà harha. Àsok hana natxow ha. Onà wyaro katxho mehra ro mak natxhe ha. Anatoko tonyhoryexem me harha natxow hana, katxho mehra ro mak natxhe ha. Anatoko anar me harha tanhànàthàyamo yonyatxow hana, katxho mehra ro mak natxhe ha. Àsok tawro hana. Khoryenkom muru xanomkahnohnye me harha natxow hamà. Noro yamoyathonyenhàyamo wyaro mak natxow hamà. Noro yownohnyenhàyamo wyaro mak natxow hamà. Noro hoko, owya ymo hxako kanyenhàyamo wyaro mak natxow hamà, Kryestu hnànkanyenhàyamo.

7 Àsok hana nay ha, yukryeka ha. Taxeronoryexem me nay hamà. Amnye nomokyaha, tuna. Yake ro nomokyaha, yukryeka hona. Tuna yomokàtxhe, nahtehe, natà, denamàthàyamo. Àro wyaro dyahmetxow hamà, yukryeka. Àro wyaro tehtoko, Khoryenkomo newakryetxho me nay hamà. 8 Anatoko atxke nay hana, yukryeka. Kàwyanye axeronoryetxhe rma, ketxetx haxa ryhe nahtehe. Ewekhàrà xarha nahtehe. Dyahmahranye nay hamà, yukryeka. Khoryenkomo nanàhnohrà me nay hamà. Taknyohtàkaxem me nay hamà. Àro wyaro rma rha, tanàhnohsom me natxhe hampànà, Kryestu hnànkanyenhàyamo.

Khoryenkomo wya kowakryetxho kom hona roro rma haxa tehtxe katxhàrà on ha.

9 Ronàhnàn komo y, àro wyaro àkehe, Kryestu hnànkanyenhàyam hoko. Nyamoro wyarohra mak manatxow hamà, omnyamo. Onà wyaro haxa kany me mpànà wehxaha ha, ohokonye. Ohxe rma haxa natxhe, kany me wehxaha. Khoryenkomo nenyhoryetxho me nosonyhetxow hamà, kany me wehxaha, ohokonye. 10 Àsok tawro hana. Khoryenkom yomyawon hoko matamokyatxow hatà. Àmryenon komo makoronometxow hatà. Amnyehra makoronometxkon hatà. Amnye rma makoronometxowà rma hatà. Àro wyaro rma, Khoryenkom xan me mosonyhetxow hamà. Àro wyaro oyehtxoho komo rma hutwahkahpàra ro mak naha ha, Khoryenkomo. Oyowakryetxhe ro mak ha, noro ha. Yaworon xaxa kax mak naha ha.

11 Khoryenkom yomyawon hoko roro rma haxa atamohtxoko, awayehpàra ronye rma haka. Khoryenkomo wya oyowakryetxho kom hona ro manatxow hamà. Amnye

oyowakryetxhe xaxa hampànà. Àwya oyowakryehra ronye rma haka, àhoko roro rma
haxa ayatamoknyàr komo xe wehxaha, 12 àwenyhenà ro me oyehtxoho menye.
Amnyehran heno kom hok haxa ehohkatxoko. Khoryenkom hona nenyatxkon hatà.
Khoryenkomo wya, amnye kowakryetxhe xaxa mak hampànà katxhàr hona ro ne-
hxatxkon hatà, mexe rma haxa mak hatà. Mexe rma haxa exetxhe, Khoryenkomo
newakryetxownà haxa hatà. Nyamoro heno hoko rma ehohkatxoko.
13-15 Àro wyaro rma rha nehxakon hatà, Akmaraw heno. Noro heno wya, kowakryehe
hampànà, kekon hatà, Khoryenkomo. Kohamkehe hampànà. Àro wyaro yaworo xaxa
mpànà àkehe ha, owya, ronenytxanàr me xaxa mak ha, kekon hatà. Àro wyaro
katxhàrànhàr hona ro nehxakon hatà, Akmaraw heno. Mexe rma haxa thona ro nehxakon
hatà. Mexe rma haxa exetxhe, nehamkay haxa hatà, Khoryenkomo.
Anaro hoko noro nenytxanàr me hak àkaxe kahra mak nehxakon hamà, Khoryenkomo,
ehonomnà me xaxa tesnàr ke. Noro yohon komo ehxera ro mak naha. Àro ke,
ronenytxanàr me xaxa mpànà àkehe ha, kekon hatà.
16 Àsok hana tketxow ha, kàwyam ha. Yaworo xaxa mpànà àkehe ha tawro xe
kehtokonye, noro nenytxanàr me tketxhe xarha, ehonomnà hoko, kohon kom hoko rma.
Noro nenytxanàr me xaxa mpànà àkehe ha katxho rma, onà wyaro katxho me rma nay
hamà. Rowya yaworohra tatoko, noro hak romtatkano, katxho me rma nay hamà. Àro ke
katameryekantokonye, àro wyaro tketxhe, yaworo xaxa kany me kosonyhonàr kom horà.
Àro wyaro kàwya katxhe rma, kameryekahra harha nay hamà, anaro.
17 Àro ke, àro wyaro rma rha nkekon hatà, Khoryenkomo. Tàwya, amnye kowakryetxhe
hampànà tatoko rma, yaworo xaxa mpànà àkehe ha, ronenytxanàr me xaxa mak ha, kekon
xarha tà, tàmryenon komo wya. Àro wyaro tatoko rma, tàrwon yawo ron me nosonyhekon
hamà. Anatoko anar me harha kehutwen hana kanyehnà ro me nosonyhekon hamà.
18 Àro wyaro rma rha, amnye kowakryetxhe hampànà, kehe xarha, kàwyanye xarha.
Yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owyanye, ronenytxanàr me xaxa mak ha, kehe xarha,
kàwyanye. Àro hoko rma, anar me harha ehutwahra ro mak na ha ha, noro ha.
Àtemarontahra ro mak naha ha. Àro ke towankaryhe rma haxa tehtxe. Amna enyhoryeko
kanyenhàr me tehxatxow hamà, Khoryenkomo wya. Àro ke, noro wya kowakryetxho kom
hona roro rma haxa tehtxe.
19 Khoryenkomo wya kowakryetxho kom hona ro kehtokonye, towankaryhe tehxatxow
hamà. Teryehorye rma haxa tehxatxow hamà. Àsok hana natxow ha, kanawa yawon
kom ha. Atxowowo ymo yomoknàtoko, tkanawar komo horohkatxho yarymetxow hamà,
tuna kwaka, tekrunhonàr kom horà. Àhorohkatxho hoye ro teryehorye harha natxow
hamà. Àro wyaro rma rha teryehorye tehxatxhe, kàwyam xarha, Khoryenkomo wya
kowakryetxho kom hona ro kesnàr kom ke mak ha.
Khoryenkom yowto ho kehtxoho kom hona ro tehxatxow hamà. Amnyehra Kho-
ryenkom màn yaka nowomyatxkon hatà, xenye ro yoh komo. Wom yatxarakaxaho
mkayen yaka rma nowomyatxkon hatà, Khoryenkom yosaka rma hatà. 20 Àro wyaro rma
rha, Khoryenkom yosaka nowomye, Txesusu. Kahe yawon yaka haxa nowomye. Noro
htxero nowomye, kàywahonye. Mewkeseteke wyaro, tàmryenon komo yakoronomanye
roro me naha, àto. Amnye kàwyam xarha karyatxhe, Khoryenkom yowto hona rma rha.
Noro hyawo roro kehtxoho kom hona ro tehxatxow hamà.

7

Khoryenkom muru wyaro nehxakon hamà Mewkeseteke katxhàrà on ha.

1-4 Mewkeseteke hok haxa ryhe kàrwonaha. Saryen hon heno komo kayaryet me
nehxakon hatà, noro ha. Khoryenkom yakoro tàrwonyemà ro me nehxakon hatà,
tàmryenon kom hoko. Omeroron kom yohon yakoro rma tàrwonyemà ro me nehxakon
hatà. Mewkeseteke katxho ryhe, onà wyaro katxho me rma nay hatà. Yaworo xaxa
naha, kàkayaryet komo, katxho me nay hatà, noro yosotà. Saryenà katxho xarha,

keryehotatho komo onà katxho me rma nay hatà. Àro ke, keryehotanàhnye kom me naha, kàkayaryet komo, katxho me xarha nay hamà, noro yosotà. Noro yàm yokarymahra ro mak naha, Khoryenkom karyehtanà. Àyon yokarymahra xarha naha. Àhoryen heno komo yokarymahra xarha naha. Enuruthuru yokarymahra xarha naha. Àwayhàthàrà yokarymahra xarha naha. Khoryenkom muru wyaro nehxakon hamà. Noro rma, Khoryenkom yakoro tàrwonyemà ro me nehxakon hatà. Tàmryenon komo yakoronomanye ro me nehxakon hatà, meya roron me hatà.

Ehonomnà me rma haxa nehxakon hamà, Mewkeseteke. Noro wya rma tkatxho hoye nàmye hatà, Akmaraw heno, khoryen heno komo, ehonomnà me rma haxa esnàr ke. Tàwya owto yoh heno komo yotahatxhe, nomokyakon harha tà, Akmaraw heno. Nehorày hatà, Mewkeseteke. Khoryenkom hak oyowakryeno, kekon hatà, àwya. Àro wyaro àwya katxhe rma, tkatxho hoye nàmye hatà, Akmaraw heno, àwya. Etahaxemo heno komo katxhotho hoye desmu yàmye hatà, àwya, ehonomnà me rma haxa esnàr ke hatà.

5 Amnye nyhe rma desmu yahohsatxkon hatà, Aron heno komo, Ryefe heno yohamàthàyamo. Tkatxho kom hoye desmu yàmyatxkon hatà, toto heno komo, àwyanye, tkukur komo wya, Khoryenkom màn yonye ro me esnàr kom ke hatà. Akmaraw heno yohamàthàyamo rma nàmyatxkon hatà, tkukur komo wya. Desmu yàmtoho hoko rma, nàyweronàhyamatxownà hatà, Moyses heno.

6 Ryefe heno yohamàtho mehra nehxakon hamà, Mewkeseteke. Nahosày mak hatà. Akmaraw nàmàtho yahosày hatà. Ryefe horyen heno nàmàtho rma yahosày hatà. Khoryenkom hak oyowakryeno, kekon xarha tà, noro heno wya. Khoryenkomo wya, romryenon me mpànà natxhe ha, oyohamàthàyamo, katxhàrànhàr me nehxakon hatà, Akmaraw heno. Noro heno yoho rma ehonomnà me nehxakon hamà, Mewkeseteke. Àro ke, Khoryenkom hak oyowakryeno, kekon hatà, noro heno wya. 7 Àsok tawro hana. Ehonomnà komo ryhe, Khoryenkom hak oyowakryeno kany me natxow hama, anar komo wya.

8 Ryefe heno yohamàthàyamo wyaro rma rha, desmu yahosnye me nehxakon hatà, Mewkeseteke. Nyamoro heno yohon me rma nehxakon hamà, noro ha. Nyamoro heno hoko, onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà. Wayehtxownà, nyamoro heno, kehe. Àro wyaro kahra mak naha, Mewkeseteke hoko. Wayehye, noro heno, kahra mak naha. Àro ke, nyamoro heno yoho rma haxa nehxakon hamà, Mewkeseteke.

9-10 Noro wya Akmaraw yohonàtoko, enurhura rma hak nehxakon hamà, Ryefe. Amnye tonusom me nehxakon hatà, Akmaraw yohamrà me hatà. Àro ke, onà wyaro tkahorye nay hamà. Akmaraw heno wya desmu yàmnàtoko, Ryefe rma nàmyakon hamà, Akmaraw yohamrà me tesnàr ke, tkahorye nay hamà. Desmu yahosnye ro heno komo horyenà rma nàmyakon hamà, Mewkeseteke wya, tkahorye nay hamà.

Konyhoryenàr komo xe tehtoko Ryefe heno yohamàthohnà nyakye Khoryenkomo katxhàrà on ha.

11 Toto heno komo yweronàhyamay hatà, Moyses heno. Tàwya àyweronàhyamantokonye, Ryefe heno yohamàthàyamo hutwamohsoy hatà. Khoryenkom màn yonye ro komo ryhe nyamoro hatà. Toto komo yakoronometxkon hatà, Khoryenkom yakoro tàrwonyemà ro me tesnàr kom ke hatà. Enyhoryetxehkahranye rma nehxatxkon hatà. Àro ke, konyhoryenàr komo xe tehtoko, Ryefe heno yohamàthohnà nyakye, Khoryenkomo. Mewkeseteke wyaron haxa ryhe nyakye, tàmryenon komo yakoronomanye ro me ehtxoho me, àwya konyhoryetxehkatxho menye.

12 Khoryenkomo mryenon komo yakoronomany mehra harha natxow hamà, Ryefe heno yohamàthàyamo, enyhoryetxehkahranye tesnàr kom ke. Moyses heno wya àyweronàhyamatxho komo xarha, enyhoryetxehkahranye rma rha nehxakon hamà. Àro ke, Moyses heno nàyweronàhyamatxho mehra harha natxow hamà, Khoryenkomo mryenon komo.

13-14 Khoryenkomo nànyaketxho rma, Ryefe heno yohamàtho mehra nehxakonà. Xukna heno yohamàtho me haxa ryhe nehxakonà, noro, Kohkomo rma. Moyses heno wya,

Khoryenkom màn yonye ro me manatxhe, katxho mehra mak nehxatxkon hatà, Xukna heno yohamàthàyamo. Taknyohsom komo yàmrà hokonohnà ro me nehxatxkon hatà, nyamoro heno.

15 Àro ke, kakoronomany kom mehra natxow hamà, Ryefe heno yohamàthàyamo, anaro yomoknàr ke. Mewkeseteke wyaron me haxa ryhe nomokye, noro, kakoronomanye ro kom me tehtxoho me. 16 Moyses heno wya kàyweronàhyamatxho kom hoye rohra ryhe, kakoronomany kom me naha, noro ha, romàn yonye ro me natxhe, Ryefe heno yohamàthàyamo, katxho hoye rohra mak ha. Karyhe roro tehtxoho hoye ro haxa ryhe, kakoronomany kom me naha, àwayehpànà ro me tehtxoho hoye ro mak ha. 17 Àro wyaro ehtxoho hoko rma, onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà.

Mewkeseteke wyaro romryenon komo yakoronomanye ro me xaxa mpànà manaha ha, omoro, meya roron me.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

18 Khoryenkomo wya, romryenon komo yakoronomanye ro me natxhe, Ryefe heno yohamàthàyamo, katxho mehra harha tehxatxow hamà. Àro wyaro katxho rma, kakoronomahranye nehxakon hamà. Khoryenkomo hyaka kokhàranye nehxakon hamà. 19 Àsok tawro hana. Moyses heno wya kàyweronàhyamatxho komo, konyhoryetxehkahranye nehxakon hamà. Txesusu wya konyhoryetxehkatxho kom hona ro haxa ryhe tehxatxhe ha. Àro hoye ro tomohsom me harha tehxatxhe, Khoryenkomo hyaka.

20 Tàwya, romryenon komo yakoronomanye ro me manaha, katxho hoko rma, onà wyaro nkay xarha, Khoryenkomo. Yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owya, ronenytxanàr me xaxa mak ha, kaye. 21 Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Romryenon komo yakoronomanye ro me xaxa mpànà manaha ha, meya roron me, kehe hampànà, Kohkomo. Àro wyaro yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owya, ronenytxanàr me xaxa mak ha, kehe hampànà. Anar me harha ehutwahra ro mak wehxaha, kehe hampànà, Kohkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro rma nkaye, Khoryenkomo, Txesus hoko. Àro wyaro kahra mak nehxakon hatà, amnyehran heno kom hoko, Ryefe heno yohamàthàyam hoko. Bàn yonye ro me tàwya àwahanonkantokonye, yaworo xaxa mpànà ha, owyanye, ronenytxanàr me xaxa mak ha, kahra ro mak nehxakon hatà. Txesus hok haxa ryhe, àro wyaro nkekonà, Khoryenkomo.

22 Àro ke, onà wyaro kany me nay hamà, Txesusu, kàwyanye. Uro ryhe konyhoryetxehketxhe xaxa hampànà, kany me nay hamà. Onà wyaro htxero nkekon hatà, Khoryenkomo, amnyehra. Romryenon komo yweronàhyamany me wehxaha, kekonà htxer hatà. Amnye rma, onà wyaro haxa nkehe. Romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, kehe. Àro wyaro àwya tawro ke ryhe, konyhoryetxehketxhe xaxa hampànà kany me nay hamà, Txesusu. Amnyehra àwya katxhàràtho yoho rma haxa nay hamà.

Meya roro kakoronomanye ro kom me naha Txesusu katxhàrà on ha.

23 Amnyehra thenyehra nehxatxkon hamà, Khoryenkom màn yonye ro komo, twayehsom me tesnàr kom ke. Twayhàtxhenye, àhokohra harha nehxatxkon hamà. 24 Txesus haxa ryhe, àwayehpànà ro me naha. Àro ke, kakoronomanye ro kom me naha, meya roro rma haxa mak ha. 25 Àro ke, meya roro konyhoryetxehkany kom me naha. Kàwyanye, apa y, Txesus yano me komokyaha ohyaka, tatoko, konyhoryetxehketxhe ha, noro ha. Meya roro tehxemà ro kax mak naha ha. Khokonye Khoryenkom yakoro tàrwonyemà roro kax mak naha ha.

26 Àro wyaro kakoronomanye ro kom me naha, Txesusu, onà wyaro tesnàr ke, enyhoru ro me tesnàr ke, atxke naha mosonà katxho mehra ro mak tesnàr ke, noro yanhànà ehxera ro mak esnàr ke, anhà komo wyarohra ro mak tesnàr ke, kahe yawo ehonomnà me xaxa tesnàr ke. Àro wyarono rma xe tehxatxkon hamà, kakoronomanye ro kom me.

[27] Khoryenkom màn yonye ro yoh heno komo wyarohra mak nay hamà, noro ha.
Nyamoro heno rma, emahona ro taknyohsom komo yàmyatxkon hatà, tanhànàthàyam
hoko rma Khoryenkomo yoseryewhokatxho me, toto komo yanhànàtho hoko xarha
oseryewhokatxho me. Txesus haxa ryhe, taknyohsom komo yàmpàra nay hamà. Tano
me ro rma notàmye, twayehrà ke, tàmryenon komo yanhànàtho hoko Khoryenkomo
yoseryewhokatxho me. Towenyxa ro notàmye, otàmpànà ro me harha tehtxoho me.
[28] Tàwya àyweronàhyamano ynyetoko rma, bàn yonye ro kom yoh me toto komo
wahanonkekon hatà, Khoryenkomo. Ànwahanonkatxhàyamo rma, tanhàn hokon me
rma nehxatxkon hamà, toto kaxe, ahoxemnà kaxe. Amnye nyhe rma, buru haxa
ryhe wahanonkaye. Tàwya, yaworo xaxa mpànà àkehe ha, owya, ronenytxanàr me
xaxa mak ha, tatoko, buru haxa ryhe wahanonkaye. Noro rma, nosonyhoryetxehkaye,
kakoronomanye ro kom me tehtxoho me. Meya roro kakoronomanye ro kom me naha,
noro ha.

8

Kryestu yomyawono nyamoro heno yomyawonotho yoho rma haxa nay hamà katxhàrà on ha.

[1] Àro wyaro àkehe, onà wyaro owyanye yaworo uhutwatxho me, kakoronomanye ro kom
me Kryestu yehtxoho hutwatxho me. Noro rma, kahe yawo eryewtaxah naha. Ehonomnà
xaxa hanaka, howehehra eryewtaxah naha. [2] Khoryenkom yosarà rma àro ha, enyhoru
ro mak ha. Àro rma, Khoryenkom mànàtho yoho rma haxa nay hamà. Toto komo
yomyaràhnà ro mak àro hamà. Kohkomo ryhe neryey hamà. Àro yawo rma, tomyawon
hok naha, Kryestu, kakoronomanàr kom hoko.
[3] Tomyawon kom hoko rma rha nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh heno
komo. Àro hoko rma esnàr kom horà wahanonkatxownà hatà, Khoryenkomo. Toto komo
nekàtho yàmyatxkon hatà, àwya. Taknyohsom komo xarha yàmyatxkon hatà. Tàmnye ro
heno komo wyaro tehxorye nehxakonà, kakoronomanye ro komo. Tàmsom kom hokohra
mak nehxakonà. Totàmsom me haxa nehxakonà.
[4] Yukryeka hohra harha nay hamà, noro. Yukryeka ho tehtok haxa, Khoryenkom màn
yonye ro mehra esnàràtho haryhe. Anar kom haxa ryhe, Khoryenkom màn yonye ro
me natxow hamà. Nyamoro rma, toto komo nekàtho yàmyatxhe, Moyses heno wya
tàyweronàhyamatxho kom hoye ro mak ha.
[5] Kahe yawohra natxow hamà, nyamoro. Khoryenkom màn yawo tomyawon kom hok
natxhe, yukryeka hon yawo rma. Kahe yawono wyaro txexah me nay hatà, Khoryenkom
mànà. Àro rma hutwamohsoy hatà, Khoryenkomo, Moyses heno wya. Noro heno wya bàn
yeryhohra ro rma haka, onà wyaro nkay hatà. Rosarà uhutwamohseko, owya, kay hatà.
Àhà ymo ho oyehtoko, uhutwamohseko, owya. Ronhutwamohsotho yawo ro rma haxa
txeryhok hampànà, omeroro, kay hatà, Khoryenkomo, Moyses heno wya. Kahe yawono
wyaro txexah me nehxakon hamà, Khoryenkom mànà.
[6] Kahe yaw haxa tomyawon hok naha, Kryestu, kakoronomanàr kom hoko rma. Noro
yomyawono ryhe, nyamoro heno yomyawonotho yoho rma haxa nay hamà. Nyamoro
heno rma, onà wyaro katxhàr hoko nehxatxkon hatà, Khoryenkomo wya. Romryenon
komo yweronàhyamany me wehxaha, katxhàr hoko rma nehxatxkon hatà, nyamoro
heno. Kryestu haxa ryhe, onà wyaro katxhàr hok haxa naha. Khoryenkomo wya,
romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, katxhàr hoko rma naha,
Kryestu. Àro wyaro katxhàr hoye ro konyhoryetxehketxhe, noro ha. Àro wyaro katxhàrà
rma, amnyehra àwya katxhàràtho yoho rma haxa nay hamà. Amnyehran heno komo
yowakryetxhàràtho yoho rma haxa nay hamà, kowakryetxho komo, Khoryenkomo wya.

Romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha katxho yokarymatxhàrà on ha.

[7] Tàwya, romryenon komo yweronàhyamany me wehxaha katxhàràtho hoye rohra
konyhoryetxow hamà, Khoryenkomo. Àro hoye ro tàwya konyhoryentokony haxa, amnye
nyhe rma onà wyaro kahtoràtho haryhe àwya, romryenon komo yonyhoryetxehkany

me harha wehxaha kahtoràtho haryhe àwya. [8] Enyhoryehnà me rma nehxatxkon hamà,
amnyehran heno komo. Àro ke, àhokonye onà wyaro nmenhohoy hatà, Khoryenkomo,
tkaryehtan yawo.
Amnye, onà wyaro harha àkehe hampànà, Ehsayewyana kom hoko, Xuknewyana kom
hoko rma, kehe, Kohkomo. Romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha
wehxaha, àkehe hampànà, àhokonye.
[9] Àro wyaro kahra mak wehxakonà, amnyehra, àhoryen heno kom hoko. Nyamoro
heno rma wenampatakahoye, Exet yamtar hoye. Àtoko rma, onà wyaro àkekonà,
àhokonye. Romryenon komo yweronàhyamany me wehxaha, àkekonà, àhokonye.
Rowya tàyweronàhyamatxho kom yawo rohra mak nehxatxkonà, nyamoro heno.
Àro ke, nyamoro heno yonytxahra harha wehxakonà, kehe, Kohkomo.
[10] Amnye, onà wyaro haxa àkehe hampànà, Ehsayewyana kom hoko, kehe. Romryenon
komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, àkehe hampànà. Àro wyaro rowya
katxhàr hoye ro, onà wyaro wewakryetxhe hampànà. Rorwonà hutwany me harha
weryatxhe hampànà. Rorwonà rma weryaha hampànà, ewan yakanye, uhut-
wahkahpàra ehtxoho menya. Onà wyaro nketxhe hampànà, nyamoro, rohoko.
Khoryenkomo ryhe noro ha, ketxhe hampànà, rohoko. Uro xarha, romryenon
komo moxamo àkehe hampànà, nyamoro hoko, keke, Kohkomo.
[11] Omeroron komo rma, roywero harha natxhe hampànà, kehe. Àro ke, tkukuru komo
hananàhpàra harha natxhe hampànà. Kohkomo ywero mpànà ehtxok ha, kahra
harha natxhe hampànà, towtà komo wya, omeroro rma roywero tesnàr kom ke
mak ha. Ehonomnà komo rma, norohnàtho komo xarha, omeroro roywero natxhe
hampànà, kehe Kohkomo.
[12] Anhànàthàyam hoko koseryewhokehe hampànà, àhnàn kom yawo rma haxa ryesnàr ke,
kehe. Anhànàthàyam yonyhera harha mpànà wehxaha ha, towsah me esnàr ke,
kehe. Kohkomo.
Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, Khoryenkomo, tkaryehtan yawo.
[13] Romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha katxho hoko rma nmenho-
hoy hamà. Àro wyaro katxho rma, amnyehra àwya katxhàràtho hryetayo me nay hamà.
Romryenon komo yweronàhyamany me wehxaha katxhàràtho hryetayo me nay hamà.
Àsok hana nay ha, amnyehranotho. Tosomtatkaxem me nay hamà. Mexehra nosomtatken
hamà.

9

Khoryenkomo hyaka omokhàra ro mak tehxatxkonà katxhàrà on ha.

[1] Khoryenkomo wya, romryenon komo yweronàhyamany me wehxaha katxho me
nehxatxkon hatà, amnyehran heno komo. Àro wyaro katxho hoye ro Khoryenkomo
yowakryetxkon hatà. Àwyanye Khoryenkomo yowakryetxho hoko rma nàyweronàhya-
matxownà hatà, Moyses heno.

Àro wyaro katxho hoye ro rma rha txexah me nehxakon hatà, Khoryenkom màn xarha.
Yukryeka hono rma àro hatà. [2] Àro rma yetxownà hatà. Okno hutxhotho rma yetxownà
hatà. Àrakatawo ro womu yatxarakatxownà hatà. Atxarakaxaho oyoro nyheno ryhe, onà
wyaro katxho me nehxakon hatà. Khoryenkomo wya, rosarà onà, enyhoru ro rma, katxho
me nehxakon hatà. Àro yawo rma nehxakon hatà, weyu, ekeyu xarha, ekeyu yahon xarha.
Khoryenkom yompataka txexaho ryhe onà, katxho me nehxakon hatà, ekeyu.

[3] Atxarakaxaho mkayeno ryhe, onà wyaro haxa katxho me nehxakon hatà. Kho-
ryenkomo wya, enyhoru xaxa ro mak on ha, rosarà, anaro yohono rma haxa mak ha,
katxho me nehxakon hatà. [4] Àro yawo nehxakon hatà, yamata, ownyak yaknyohtoho
hatà. Uru ke àhsomaxaho rma àro hatà. Àto rma rha nehxakon xarha tà, anaro
yamata, uru ke rma rha àhsomaxaho, yay hatà, àmkay xarha hatà. Àro yawo rma
nehxakon hatà, mana yonà txko. Mana hoyenotho txko, enà txko yaw nehxakon hatà.

Uru yakàhtosaho txko yawo rma nehxakon hatà. Yamata rma rha yawo nehxakon hatà, Aron yahosotho xarha. Eheràmtxontaxahonhàrà rma àro hatà. Yamata rma rha yawo nehxakon hatà, toh xarha. Khoryenkomo nmenhothàrànhàrà rma àro hatà. Ehsayewyana komo yweronàhyamatxho rma àro hatà. [5] Yamata mkaw nehxakon hatà, warata. Khoryenkomo wya, koseryewhokehe tano, ayanhànàthàyam hoko, katxho rma àro hatà, warata. Ehoye rma nehxakon hatà, kahe yawon kom kuknon me akàhtosaho, Khoryenkom yanoto komo rma kuknon me akàhtosaho, tahotàhkem hatà, uru yakàhtosah hatà. Khoryenkomo wya, tano ehonomnà me xaxa kosonyhehe, katxho rma àro hatà.

Àro wyaro nehxakon hatà, Khoryenkom mànà. Uhutwamohsotàhkahra mak wehxaha, tano.

[6] Àro wyaro txeryetxhe, Moyses heno komo wya, àro yaka towomsomà ro me nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro heno komo. Tomyawon kom hoko nehxatxkon hatà, tàyweronàhyamatxho kom hoye ro hatà. Wom yatxarakaxaho oyoro nyhen yaka marma nowomyatxkon hatà. Àro yaka marma, towomsomà ro me nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro heno komo. [7] Àmkayen yaka haxa ryhe, eh kom marma nowomyakon hatà. Emahona rohra nowomyakon hatà, noro ha. Àtxemnyehàntanàr xehra yohà nowomyakon hatà. Towomnàtoko rma, okno kamsukutho yaryakon hatà. Àharaxkaxaho kamsukutho rma yaryakon hatà. Àro rma yàmyakon hatà, Khoryenkomo wya, tanhànàthàr hoko noro yoseryewhokatxho me, toto komo yanhànàtho hoko xarha oseryewhokatxho me.

[8] Àro hoye ro, onà wyaro nhutwamohsen hamà, Khoryenkom yokato, kàwyanye. Tano rma hak Khoryenkom màn yehtoko, Khoryenkom yosaka owompàra ro mak nehxatxkon hamà, toto komo. [9] Owompàra ehtxoho komo rma, onà wyaro khananàhyatxow hamà. Kryestu yomokhàra ro rma haka, Khoryenkomo hyaka omokhàra ro mak tehxatxkonà, enyhoryehnà me rma hak kesnàr kom ke.

Tàyweronàhyamatxho kom hoye ro, toto komo nekàtho yàmyatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo, Khoryenkomo wya. Taknyohsom komo xarha yàmyatxkon hatà, àwya. Tàmsomà rma, toto komo yonyhoryetxehkahra rma nehxakon hatà. Khoryenkomo yowakryeny komo rma, ohxe roro harha wehxaha kahra rma nehxatxkon hamà. Tàhnawonye rma, atxke rma wehxaha, ketxkonà rma hamà. [10] Àyweronàhyamatxho komo rma, woto yonotho hoko nehxakon hatà, woknano yontoho hoko xarha hatà, ekorokatxho kom hoko xarha hatà. Àro yawo ro tehtokonye, ohxe rma nehxatxkon haryhe mà, toto komo. Tàhnawony haxa ryhe, ohxehra rma nehxatxkon hamà. Konyhoryetxehkany komo yomokhàra ro rma haka, àro yawo ro nehxatxkon hamà.

Kryestu yekamsuhkatxho hoye ro tonyhoryexem me tehxatxhe katxhàrà on ha.

[11] Amnye nomokye haxa ha, Kryestu. Khoryenkom màn yonye ro yoh heno komo hryetayo me nomokye, kakoronomanye ro kom me tehtxoho me, Khoryenkomo wya kowakryetxhe xaxa hampànà katxho me ketxoho menye. Khoryenkom mànàtho yakahra mak nowomye, noro ha, yukryeka honotho yakahra mak ha, toto nyeryetxhotho yakahra mak ha. Àrotho yohon yaka haxa ryhe nowomye, kahe yawon yaka, enyhoru haxa yaka. [12] Khoryenkom yosaka ryhe nowomye, enyhoru xaxa ro mak on ha, rosarà, katxho yaka rma. Towenyxa ro ryhe nowomye. Towomsomà roro mehra mak naha. Okno kamsukutho yarhàra nexeye. Kakmàryetu kamsukutho yarhàra nexeye. Faka kamsukutho yarhàra xarha nexeye. Tekamsuhkatxhe rma, nowomye. Tekamsuhkatxhàr hoye ro, kanhàn komo yanoto mehra harha ketxownà. Kanhàn komo yanoto mehra harha kehtxoho komo rma yehemaye, meya roro anoto mehra harha kehtxoho menye.

[13] Amnyehra atxke nehxatxkon hatà, toto komo, tàyweronàhyamatxho kom yawo rohra tesnàr kom ke. Atxke nehxatxkon hatà, Khoryenkomo wya. Àro ke, àhonanye okno kamsukutho kakhetxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo. Kakmàryetu kamsukutho rma, faka kamsukutho xarha kakhetxkon hatà. Wàràmno xarha yaràràketxkon hatà, àhonanye. Faka yaknyohsahotho rma yaràràketxkon hatà, àhonanye. Àro hoye ro, ohxe

harha tonyxem me nehxatxkon hatà, toto komo, Khoryenkomo wya. Tàyweronàhya-
matxho kom yawo ro harha tonyxem me nehxatxkon hatà, àwya.
[14] Nyamoro yonyhoryetxhàràtho yoho rma haxa konyhoryetxehketxow hamà, Kryestu,
tekamsuhkanàr ke. Noro rma notàmye, Khoryenkomo wya. Khoryenkom yokato yahoxet
yano me notàmye, tehxem roro yahoxet yano me. Anhà hokonohnà ro me ehxaho rma
notàmye. Àro ke konyhoryetxehketxow hamà, noro ha. Atxke rma haxa tehxatxkon
hamà, kàwyamo. Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha wehxan hamà, kany me harha
tehxatxhe, kàhnawonye, Kryestu yekamsuhkanàr ke mak ha. Àro wyaro enyhoryexaho
rma, Khoryenkomo yowakryeny me harha tehxatxow hamà. Tehxemà ro yowakryeny me
harha tehxatxow hamà.
[15] Khoryenkomo wya, romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha katxhàr
hoko ryhe nay hamà, Kryestu. Àro wyaro àwya katxhàr hoye ro konyhoryetxehketxhe,
noro ha. Tàmryenon me kwahanonkatxownà, Khoryenkomo, tàwya, kowakryetxhe xaxa
hampànà, meya roro mak ha, katxhàr me kesnàr kom horà. Àro wyaro katxhàr me
harha keryatxhe, Kryestu, twayehrà ke. Amnyehra, Khoryenkomo wya romryenon komo
yweronàhyamany me wehxaha katxhàr me rma hak kehtokonye, noro rma tanweky-
atxkonà. Kanhàn komo yanoto me rma haxa tehxatxkonà. Kanhàn komo yanoto mehra
harha kehtxoho komo yehemaye, Kryestu, twayehrà ke.
[16-17] Àsok kany me hana tehxatxow ha, kàwyam ha. Kwayehpàra ronye rma haka, onà
wyaro kany me tehxatxow hamà. Rowayhàtxhe, onà wyaro rokatxhotho màmyatxhe ha,
rano me ro mak ha, kany me tehxatxhe. Àro wyaro kàwya katxhe rma, kàkatxhothàrà
yahohsàra rma hak natxow hamà, anar komo. Kwayehpàra ro rma haka, ahohsàra rma
hak natxow hamà. Kwayhàtxhe haxa ryhe, nahohsatxow hamà, wayehno ha, noro heno,
katxho me kexetxhe mak ha.
Àro wyaro rma rha, twayehsom me nehxakon hamà, Kryestu, kowakryetxhe xaxa
hampànà katxho me harha kehtxoho menye, Khoryenkomo wya.
[18] Àro wyaro rma rha nehxatxkon hatà, amnyehran heno komo xarha. Khoryenkomo
wya, romryenon komo yweronàhyamany me wehxaha katxho me nehxatxkon hatà. Okno
wayehpàra ro rma haka, àro wyaro katxho mehra rma hak nehxatxkon hatà. Okno
wayhàtxhe haxa ryhe, àro wyaro katxho me harha nehxatxkon hatà. [19] Onà wyaro
ryhe netxownà hatà, Moyses heno. Tàwya àyweronàhyamatxehkatxhenye rma, okno
kamsukutho kakhey hatà, toto kom hona, tkaryehtan hona xarha. Àro yawo rma,
àkaryehtan yawo rma nehxakon hatà, Khoryenkomo rwonà, Moyses heno nmenhotho
rma hatà. Okno kamsukutho yonàmay hatà, tutum yaka, faka kamsukutho rma hatà,
kakmàryetu kamsukutho xarha hatà. Àkwaka rma tuna yarkay hatà. Esope yoh hotkoso
wom yeryey hatà. Kahneru hpotxetho rma àro hatà, womu. Utxuryexaho rma àro hatà.
Àro rma yeryey hatà, esope yoh hotkoso. Àro rma ke okno kamsukutho kakhey hatà,
toto kom hona, tkaryehtan hona xarha. [20] Tàwya kakhentoko rma, onà wyaro nkekon
hatà. Khoryenkomo wya, romryenon komo yweronàhyamany me wehxaha katxho me
harha tehxatxhe. Àro wyaro katxho me kehtxoho komo hutwamohsehe, onà, okno
kamsukutho, kekon hatà, toto komo wya. Khoryenkomo ryhe kàyweronàhyametxhe,
kàwyanye toyuknur horà, kekon xarha tà, Moyses heno.
[21] Àro wyaro rma rha kakhey xarha tà, Khoryenkom màn hona xarha, katxhonano hona
xarha. Khoryenkom màn yawono rma àro hatà, katxhonano. Àro hoko rma nehxatxkon
hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo, noro yowakryenàr me hatà.
[22] Tàyweronàhyamatxho kom hoye ro, okno kamsukutho kakhetxkon hatà, nyamoro
heno, thenyehra hatà. Àwyanye àkakhetxho hoye ro, tonyhoryexem me harha nehxakon
hatà, toto katxhonano xarha, omeroro rma. Okno kamsukutho ke enyhoryehnà rma,
yakehra nehxakon hatà. Anhànàthàyam hoko noseryewhokekon hatà, Khoryenkomo,
àwyanye okno yotahanàr ke hatà, àwyanye àkamsuhkanàr ke hatà. Àkamsuhkahra rma
ehtokonye, oseryewhokahra ro mak nehxakon hatà.

[23] Àro wyaro tonyhoryexem me nehxakon hatà, Khoryenkom mànà, katxhonano xarha.
Okno kamsukutho ke, tonyhoryexem me nehxakon hatà. Kahe yawono wyaro marma
nehxakon hatà, Khoryenkom mànà. Yukryeka hono rma àro hatà. Àro ke, okno
kamsukutho ke tonyhoryexem me nehxakon hatà. Àrotho yonyhoryetxhàr yoho rma
haxa mak nay hamà, konyhoryetxho komo, kahe yaw harha kehtxoho kom hoko esnàr
ke mak ha. Àro ke, okno kamsukuthohnà ke, Kryestu yekamsuhkatxho hoye ro haxa ryhe,
tonyhoryexem me tehxatxhe.

Kahe yaka haxa ryhe nowomye Kryestu katxhàrà on ha.

[24] Khoryenkom mànàtho yakahra mak nowomye, Kryestu, toto nyeryetxhotho yakahra
mak ha, kahe yawono wyaronotho yakahra mak ha. Kahe yaka haxa ryhe nowomye. Àto
roro rma naha. Khoryenkomo hyawo roro rma naha, kakoronomanàr kom horà.
[25] Amnyehra, yake ro nowomtxownà hatà, Khoryenkom màn yonye ro yoh heno komo.
Àtxemnyehàntanàr xehra yohà nowomyatxkon hatà, Khoryenkom yosaka, enyhoru xaxa
ro mak on ha, rosarà, katxho yaka rma. Towomnàtokonye, okno kamsukutho yaryatxkon
hatà, nyamoro heno. Kryestu haxa ryhe, yake rohra nowomye. Towenyxa ro notàmye,
tekamsuhkanàr ke. Towenyxa ro nowomye. [26] Nyamoro heno wyaro yake ro towomnàtok
haxa, yake ro rma rha àwayehràtho haryhe mà, tàwya yukryeka yakàhtotxhe rma,
twayehrà hoko rye rma esnàràtho haryhe mà. Àro wyarohra mak nehxakon hamà.
Towenyxa ro ryhe wayehye. Towenyxa ro notàmye. Yukryeka yosomtatkahra ro rma
haka, towenyxa ro nomokye, twayehtoho me, àro hoye ro tàwya kanhànàthàyamo
yowtoho me. Àwayehso xarha omokhàra harha nay hamà.
[27] Kakàhtonyenhàyam yano me twayehyatxow hamà, kàwyamo, towenyxa ro mak
hamà. Kwayhàtxhenye, kwahanonketxhe hampànà, noro ha, khutwany komo rma.
[28] Kryestu xarha, towenyxa ro rma rha wayehye. Towenyxa ro rma notàmye, tàwya
kanhànàthàyamo yowtoho me, tàwya thenyenohnà komo yanhànàtho rma yowtoho me.
Àwayehsahonhàrà rma nomokyaha xarha. Kanhànàthàyam yownye me àwayehsohra
harha nomokyaha. Tàmryenon komo yonyhoryetxehkax haxa ryhe nomokyaha. Noro
yomoknàr hona ro rma haxa kehtokonye, konyhoryetxehketxhe hampànà.

10

Taknyohsom komo yàmpàra harha tehxatxow hamà katxhàrà on ha.

[1] Tàyweronàhyamatxho kom hoye ro taknyohsom komo yàmyatxkon hatà, amnyehran
heno komo. Ànàmrà komo rma, amnye tomohsom kuknon me nehxakon hamà.
Kryestu wayehtoho hutwamohsekon hamà. Kryestu wya konyhoryetxho komo rma
hutwamohsekon hamà. Konyhoryetxho kom mehra mak nehxakon hamà.

Emahona ro nàmyatxkon hatà. Àtxemnyehàntanàr xehra yohà, taknyohsom komo
yàmyatxkonà rye rma haxa hatà. Àro wyaro rma Khoryenkomo yowakryetxkon
hatà. Enyhoryetxehkahnà me mak nehxatxkon hatà. [2] Enyhoryetxehkaxah me haxa
tehtokonye, tàmpàra harha esnàràtho kom haryhe mà, atxke rma wehxaha kahra harha
esnàràtho kom haryhe mà. [3] Àtxemnyehàntanàr xehra yoh mak nàmyatxkon hatà.
Àro wyaro tàwyanye tàmnàtoko rma, tanhàn komo hutwetxkonà rye rma haxa mak
hatà. [4] Kanhànàthàyamo yownyehnà ro me nay hamà, faka kamsukutho, kakmàryetu
kamsukutho.
[5-6] Àro hoko rma, Kryestu rwonà yokarymehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahon-
hàrà. Yukryeka hona tomokàtxhe rma, onà wyaro nkekon hatà, noro ha.

Apa y, taknyohsom komo yàmrà xehra ro mak mehxakonà, toto komo wya. Toknàthàyamo
rma yàmyatxkon haryhe, owya tanhànàthàyamo yowrà horà rma haryhe. Eryehohra rma mehxakonà, nyamoro hoko. Toto wya oyoyuhtoho hok haxa oyeryehotehe. Àro ke, toto me uro makàhtoye.

[7] Toto me harha ryehtoko, onà wyaro àkaye, owya, apa y, rohoryenà y. Xaro yukryeka
hona komokye, rowya oyoyuhtoho me, àkaye, owya. Àro wyaro ryehtxoho hoko
rma màmenhohoye, akaryehtan yawo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, Kryestu rwon ho ko. [8] Tàyweronàhyamatxho
kom hoye ro taknyohsom komo yàmyatxkon hatà, toto komo. Toknàthàyamo rma
yàmyatxkon hatà, Khoryenkomo wya tanhànàthàyamo yowrà horà. Ànàmàthàyam hoko
rma, onà wyaro nkekon hatà, Kryestu, Khoryenkomo wya. Àxehra ro mak mehxakonà,
kekon hatà. Eryehohra rma mehxakonà, nyamoro hoko, kekon hatà. [9] Àro wyaro
tàwya katxhe rma, onà wyaro nkekon xarha tà. Xaro yukryeka hona komokye, rowya
oyoyuhtoho me, kekon xarha tà, Kryestu. Noro wya Khoryenkomo yoyuhtukatxho ryhe,
okno yàmàthàràtho hryetayo me nay hamà.
[10] Tàwya Khoryenkomo yoyuhtukatxho hoye ro konyhoryetxownà, Txesusu Kryestu,
enyhoru ro me kehtxoho menye. Towenyxa ro wayehye, tàwya Khoryenkomo yoyuh-
tukatxho me. Twayehnàtoko, thunuthuru rma yàmye, towenyxa ro mak ha. Tàmpàra
harha naha. Àro hoye ro konyhoryetxownà, enyhoru ro me kehtxoho menya.
[11] Emahona ro taknyohsom komo yàmyatxkonà roro hatà, Khoryenkom màn yonye
ro heno komo. Ànàmàthàyamo rma, anhànàthàyamo yownyehnà ro me nehxakon
hamà. Àro wyaro tomyawon kom hokono ro me nehxatxkon hatà. Thatawo ryhe
àhok nehxatxkon hatà. [12] Kryestu haxa ryhe, eryewtaxah naha. Ehonomnà me xaxa
howehehra neryewtaye, Khoryenkom hanaka. Kanhànàthàyamo yownye me totàmàtxhe
rma, neryewtaye. Otàmpàra harha naha. Towenyxa ro ryhe notàmye. [13] Eryewtaxaho rma,
tàxanhàn komo yarymatxehkanàr hona ro nay hatà. Onà wyaro kany me axanhàn komo
weryaha hampànà, kanyenhàr me nay hatà, Khoryenkomo, àwya. Ehonomnà me xaxa
manaha kany me weryatxhe hampànà, ohoko, kanyenhàr me nay hatà, àwya.
[14] Towenyxa ro totàmàthàr hoye ro, tàmryenon komo yonyhoryetxehkaye, noro ha,
meya roro tonyhoryetxehkaxem me ehtxoho menye. Enyhoru ro me àwahanonkaxemo
komo rma yonyhoryetxehkaye. [15] Àro wyaro kehtxoho komo hutwamohsehe xarha,
Khoryenkom yokato xarha, kàwyanye. Tkaryehtan yawo rma nmenhohoy hatà. Onà
wyaro htxero nkahoy hatà.
[16] Amnye onà wyaro haxa àkehe hampànà, nyamoro hoko, kehe, Kohkomo. Romryenon
komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, àkehe hampànà. Àro wyaro rowya
katxhàr hoye ro, onà wyaro wewakryetxhe hampànà. Rorwonà hutwany me
harha weryatxhe hampànà, Rorwonà rma weryaha hampànà, ewan yakanye,
uhutwahkahpàra ehtxoho menye, kehe, Kohkomo.
Àro wyaro rma nkahoy hatà, Khoryenkom yokato. [17] Onà wyaro xarha nkahoy hatà.
Anhànàthàyamo yonyhera harha mpànà wehxaha ha, towsah me esnàr ke mak ha, kehe,
Kohkomo.
Àro wyaro rma nkahoy hatà, Khoryenkom yokato. [18] Kanhànàthàyam hoko noseryewhokay hatà, Khoryenkomo. Àro ke, taknyohsom komo yàmpàra harha tehxatxow hamà. Kanhànàthàyamo yownye me tàmsom hokohra harha tehxatxow hamà.

Khoryenkomo hyaka tomohtxe noro yakoro àrwonàmso katxhàrà on ha.

[19] Rowtà komo y, àro wyaro Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha tehxatxow hamà. Àro ke, noro yakoro àrwonàmso tomohtxe. Àsok tawro hana. Towankaryhe tomokyatxow hamà. Noro màn yaka towomsom komo wyaro tomokyatxow hamà, àhyaka, ekato me mak ha. Towankaryhe rma tomokyatxhe, Txesusu yekamsuhkanàr ke mak ha. Khoryenkom yosaka towomsom komo wyaro, enyhoru xaxa ro mak on ha, rosarà, katxhàr yaka rma towomsom komo wyaro, tomokyatxhe, noro yakoro àrwonàmso. [20] Wom yatxarakaxaho ehxera harha nay hamà. Txesus hunutho kuknon me ryhe nehxakon hamà, wom yatxarakaxahotho. Noro wayehnàtoko rma, newaraxkay hatà, àrotho. Àro ke, Khoryenkomo hyaka haxa tomokyatxow hamà. Amnyehra omokhàra nehxatxkonà, toto komo. Tomohsom me harha ketxownà, Txesusu, twayehrà ke, àwayehpàna ro me

harha tesnàr ke xarha. [21] Kakoronomanye ro kom me xarha naha, noro ha. Khoryenkomo
mryenon kom yohà rma, kakoronomanye ro kom me naha.
[22] Àro ke Khoryenkomo hyaka tomohtxe, noro yakoro àrwonàmso. Khoryenkom màn
yaka towomnàtokonye, okno kamsukutho kakhetxkon hatà, amnyehran heno komo.
Nekoroketxkon xarha tà, tuna ke, enyhoru ke hatà. Àro wyaro nosonyhoryetxkon
hatà, nyamoro heno, Khoryenkom màn yaka towomtoho menye. Nyamoro heno yoho
rma haxa, enyhoryetxehkaxah me mak tehxatxhe, Txesusu yekamsuhkanàr ke. Atxke
rma wehxaha kahra harha tehxatxhe, kàhnawonye. Àro wyaro enyhoryetxehkaxah
me tomohtxe, Khoryenkomo hyaka. Komoknàtokonye rma, yaworon me tehutwatxe,
kàhnawonye. Onà wyaro kany me xarha tehtxe. Rowakryehe xaxa mak hampànà,
Khoryenkomo, kany me rma haxa tehtxe. Àro wyaro rma tomohtxe, Khoryenkomo hyaka,
noro yakoro àrwonàmso.
[23] Onà wyaro kanye roro me tehtxe. Amnye Khoryenkomo newakryenàr me xaxa mpànà
wehxaha ha, kanye roro me tehtxe. Rowakryen hana, àna hana, kahra ro mak tehtxe. Àsok
tawro hana. Kowakryetxhe xaxa hampànà kanyenhàrà rma, tàrwon yawo ro rma haxa nay
hamà.
[24] Otàhnàn yawo rma haxa tehtxe, kàwyamo ro rye rma. Otàhnàn yawo kehtxoho kom
hoye ro tatakoronomatxe, osoxe nyhe kehtxoho menye, meya rha tosowakryexem me
nyhe kehtxoho menye. [25] Tohsamnohsomà roro me tehtxe. Ohsamnohpàra harha natxow
hamà, kukukuthuyamo. Nyamoro wyarohra mak ehtxoko. Àsok tawro hana. Mexehra
nomokyaha, Kohkomo, kany me manatxow hamà. Àro ke, tohsamnohsomà roro me rma
haxa ehtxoko, ayatakoronomatxho menye.

Tàxanhànà rotho komo yanàhnohtàkehe hampànà Khoryenkomo katxhàrà on ha.

[26] Àsok hana tehxatxow ha. Kryestu wya konyhoryetxho komo yonytxanyenhàr me
tehxatxow hamà. Yaworon xaxa rma yonytxanyenhàr me tehxatxow hamà. Yaworo
xaxa nay hamà, kanyenhàr me tehxatxow hamà. Atxke harha kesnàr kom hona mpàn
tenytxe. Àna make ryhe mpe, yaworo make ryhe mpe naye, kany me kesnàr kom
hona mpàn tenytxe. Àro wyaro kany me haxa kehtokonye, oseryewhokahra harha
naha hampànà, Khoryenkomo, kanhànàthàyam hoko. Noro wya, konyhoryetxhe xaxa
hampànà, Txesusu wayehrà ke, katxho mehra harha tehxatxhe hampànà. [27] Noro
nanàhnohrà me haxa ryhe tehxatxhe hampànà. Àsok tawro hana. Tàxanhànà rotho komo
yanàhnohtàkehe hampàna, Khoryenkomo. Kàwyanye anhàtho yaknyohnàtokono wyaro,
nanàhnohtàketxhe hampànà. Àro wyaro kanàhnohtàkanàr kom hona toseryehporye rma
haxa tehxatxhe, àna make ryhe mpe kany me harha kehtokonye, konyhoryetxowà ryhe
mpe kany me harha kehtokony mak ha.
[28] Àsok hana nehxatxkon ha, Moyses heno yanweknyetho kom ha. Noro heno wya
tàyweronàhyamatxho kom yawo rohra harha tehtokonye, totahaxem me nehxatxkon
hatà. Àhnàn kom yawohra ehtxoko, kekon hatà, Moyses heno, nyamoro heno hoko,
toto komo wya. Wahoro htxero anhàn komo yokarymetxkon hatà, xenyenhàyamo. 2
komo rma hana, 3 kom haxa hana, nekarymetxkon ha. Àwyanye tokarymatxhenye rma,
totahaxem me nehxatxkon hatà, anweknyetho komo.
[29] Nyamoro heno yoho rma haxa tanàhnohsom me natxow hamà, Khoryenkom muru
xanomkahnohnyetho komo. Noro yekamsuhkatxho hoko, àna make ryhe mpe, konyho-
ryetxowà ryhe mpe, kanyetho komo rma nyamoro ha. Ekamsuhkatxho hoye ro enyho-
ryexahonhàràtho rma, àna make ryhe mpe kanyetho rma nyamoro ha. Khoryenkomo
wya, konyhoryetxhe xaxa hampànà, romuru yekamsuhkanàr ke, katxhàr me ehxahon-
hàràtho rma, konyhoryetxowà ryhe mpe kanyetho rma nyamoro ha. Khoryenkom
yokato wàràhyakanyetho rma nyamoro ha, towakryenyenhàyamo wàràhyakanyetho rma.
Nyamoro rma, tanàhnohsom me rma haxa natxow hamà, amnyehran heno kom yoho rma
haxa mak ha, Moyses heno yanweknyetho kom yoho rma haxa mak ha.

[30] Àsok tawro hana. Tàxanhànà rotho komo yanàhnohnye me Khoryenkomo thutwetxow hamà. Noro rma, onà wyaro nmenhohoy hatà, tkaryehtan yawo.
Uro ryhe, kohsànàhyaha hampànà, roxanhànàtho kom hoko.
Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, tkaryehtan yawo. Onà wyaro xarha nmenhohoy hatà.
Tàmryenon komo hutwany me mpànà naha ha, Kohkomo. Àro ke, àwahanonkany kom me mpànà naha ha, ohxe ehxemo kom hoko, atxke ehxemotho kom hoko xarha.
Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, Khoryenkomo. [31] Noro rma, tehxemà ro me naha. Khokonye ewakhàra ehtoko, toseryehporye rma haxa tehxatxow hamà, àhona.

Towankaryhe roro rma ehtxoko katxhàrà on ha.

[32] Àsok hana mehxatxkon ha, amnyehra. Onà wyaro mehxatxkon hamà. Khoryenkom hutwany me harha oyexetxhenye, teryewhamnohsom me rma haxa mehxatxkonà. Krawame rma haxa mehxatxkonà. Omeroro rma menàmyatxkonà. [33] Anatoko owàràhyaketxkonà, anar komo, toto komo nenytxanàr me. Oyeryewhamnohyatxkon xarha, toto komo nenyàr me. Anatoko, teryewhamnohsom kom yakoron me mehxatxkonà, oseryehpàra rma. [34] Watxa ymo yaka ahryemxemo komo makoronometxkonà, àhnàn kom yawo rma haxa oyesnàr kom ke. Axanhàn komo wya akatxhothàyamo yaràtxhe, teryehorye rma mehxatxkonà. Àsok tawro hana. Onà wyaro màketxkon hamà. Amnye Khoryenkomo newakryenàrà roro me wehxan hamà. Àro ryhe, rokatxhotho yoho rma haxa ohxe nay hamà, màketxkonà.

[35] Àro wyaro teryewhamnohsom me oyehtokonye, towankaryhe rma mehxatxkon hamà. Àro ke, towankaryhe roro rma ehtxoko. Towankaryhe oyehtxoho kom hoye ro, towakryexem me rma haxa manatxhe hampànà. [36] Enàmtxok xaxa mak hampànà, Khoryenkom yoyuknye ro me oyehtxoho menye. Àro wyaro oyehtokonye, amnye Khoryenkomo newakryenàr me rma haxa manatxhe hampànà, royuknye komo wewakryehe xaxa hampànà kanyenhàr me noro yesnàr ke. [37] Àsok tawro hana. Mexehra nomokyaha hampànà, kowakryeny komo. Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.
Mexe nyhe txko ehxah me nomokyaha hampànà, tomohsomà. Àramampàra nyhe rma nomokyaha hampànà.
[38] Noro hona xeny komo ryhe, ronenyhoryetxho me harha manaha katxho me natxhe, rowya. Nyamoro rma, karyhe roro harha natxhe, noro hona tàwyanye xenyàr ke mak ha. Noro hona xenyhera harha ehtokonye, eryehohra ro mak wehxaha, nyamor hoko.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [39] Kàwyam haxa ryhe, noro hona xenyhera harha natxhe, katxho mehra tehxatxhe. Tanàhnohsom me natxhe hampànà katxho mehra tehxatxhe. Noro hona xeny me haxa ryhe tehxatxhe ha. Àro hoye ro karyhe roro toteryatxhe ha.

11

Khoryenkom hona xenyenhàyamo yokarymatxhàrà on ha.

[1] Khoryenkom hona xeny me kehtokonye, onà wyaro kany me tehxatxow hamà. Noro newakryenàr me xaxa mpànà wehxaha ha, amnye, tketxhe. Kowakryetxho komo yonyhera ro rma haka, noro newakryenàr me xaxa mpànà wehxaha ha, tketxhe, noro hona kàwyanye xenyàr ke mak ha.

[2] Noro hona nenyatxkon hatà, amnyehran heno komo. Àro ke, ohxe manaha, rowya, katxho me nehxatxkon heno hatà. Khoryenkomo wya, noro hona tàwyanye xenyàr ke mak ha.

[3] Onà wyaro kany me tehxatxow hamà. Omeroro nakàhtotàhkaye, Khoryenkomo, tàrwon ke mak ha, kany me tehxatxhe. Ehxenà rotho komo rma yakàhtoye, tonyxem me harha, kany me tehxatxhe. Àro wyaro rma tketxhe, noro hona kàwyanye xenyàr ke mak ha.

[4] Tànekàthàrà yàmye haryhe tà, Kayen heno, Khoryenkomo wya. Akmew heno xarha,
tànekàthàrà yàmye hatà. Kayen nàmàtho yoho rma haxa ohxe nehxakon hatà, Akmew
nàmàtho. Àsok tawro hana. Khoryenkom hona nenyakon hatà, Akmewu. Àro ke noro
nàmàtho yahosày hatà, Khoryenkomo. Ohxe naha, onàmàthàrà, kekon hatà, noro heno
wya. Tàwya ahosnàtoko rma, ohxe naha, Akmewu, kekonà rma hamà. Wayehye hatà,
Akmew heno. Àwayehsahonhàrà rma, noskarymehe rma. Khoryenkom hona xenye rotho
me rma noskarymehe.

[5] Enoke heno xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyakon hatà. Àro ke, àwayehpàra
nexey hatà. Amnye tàhyaka haxa narày hatà, Khoryenkomo. Noro heno yonyhera harha
nehxatxkon hatà, toto komo, Khoryenkomo wya anàr ke hatà. Tàwya arhàra ro rma haka,
teryehorye rma haxa wehxaha, moson hoko, kekon hatà, Khoryenkomo.

[6] Khoryenkom hona xenyhera kehtokony haxa, noro yeryehotanàhpàra ro mak tehx-
atxhe ha. Noro hyaka komoknàtokonye, onà wyaro kany me tehxorye tehxatxhe,
kàhnawonye. Noro ryhe, tehxem me xaxa mpànà naha ha, kany me tehxorye tehxatxhe.
Noro hutwanàr xe kehtokonye, nehutwamohsehe xaxa hampànà, kàwyanye, kany me
xarha tehxorye tehxatxhe.

[7] Nowe heno xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyakon hatà. Tuna ymo ànyakyaha
hampànà, kekon hatà, Khoryenkomo, noro heno wya. Tuna ymo yomokhàra ro rma
haka, àro wyaro nkekon hatà. Khoryenkomo rwonà yonytxay hatà, Nowe heno. Àro
wyaro hamà, kekon hatà, noro hona tàwya xenyàr ke. Kanawa ymo yakàhtoy hatà,
tàmryenon komo kurunhonàr horà. Tàwya Khoryenkomo yoyuknur ke ryhe, toto komo
yanhànà hutwamohsekon hamà. Tanàhnohsom me ehtxoho komo rma hutwamohsekonà.
Khoryenkomo wya, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me xarha nehxakon
hatà, Nowe heno, noro hona tàwya xenyàr ke mak ha.

[8] Akmaraw heno xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyakon hatà. Àro ke neyukye
hatà. Àwya meya àtoko katxhe rma, neyukye hatà. Àwya amnye oyowto wàmyaha
owya katxhe rma, toy hatà. Towto ywenyeke rma hak nehxakon hatà. Toye rma hatà,
Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke mak hatà. [9] Khoryenkomo wya, on yukryeka wàmyaha
owya, amnye, katxho hona haxa nahatakay hatà. Ewto mehra rma hak nehxakon hatà.
Anaro ro komo yowto me rma hak nehxakon hatà. Anaro ro komo yowto hon me nehxakon
hatà, Akmaraw heno, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke hatà. Àto rma rha nehxatxkon
xarha tà, Esake heno komo xarha, Xako heno xarha. Khoryenkomo wya, on yukryeka
wàmyaha, owyanye, amnye, katxho me rma rha nehxatxkon hatà, nyamoro heno xarha.
Àto ehtokonye, okno hutxhotho àmàn kom me nehxakon hatà. [10] Àsok tawro hana. Anaro
haxa towto hona ro nehxakon hamà, Akmaraw heno. Khoryenkom yowto rma àro ha.
Noro ryhe nenyhoryeye. Ànenyhoryetxhàrà rma, osomtatkahnà ro me naha. Àro rma
hona ro nehxakonà, Akmaraw heno.

[11] Sara heno xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyakon hatà. Àro ke, notxwakomotho
me tehtoko, thohtaxem me harha nexey hatà, noro hona tàwya xenyàr ke mak hatà.
Khoryenkomo wya, amnye nhohtehe, Sara, katxhàrànhàr hona ro nehxakon hatà. Tàrwon
yawo ron me naha, Khoryenkomo, kekon hamà. [12] Akmaraw heno ryhe, towenyxa
nehxakon hatà. Horykomotho me rma haxa nehxakon xarha tà, thohtahoryehra ro
mak ha. Noro heno rma hoye ro, thenyehra rma haxa natxow hamà, ehamàthàyamo.
Xeryko yakenonà wyaro, sakarara yakenonà wyaro, thenyehra rma haxa natxow hamà,
tkuknomanàr yohono yakenonà wyaro mak ha.

[13] Wayehtxownà hatà, Akmaraw heno komo, omeroro. Khoryenkom hona xeny me
rma wayehtxownà hatà. Towto komo yahohsàra rma wayehtxownà hatà. Khoryenkomo
wya, amnye oyowto wàmyaha katxhàràtho yahohsàra rma wayehtxownà hatà. Ahosnàr
hona ro rma nehxatxkon hamà. Moxe ro mak nenyatxkon hamà. Amnye wahohsaha
xaxa hampànà, kany me nehxatxkon hamà. Onà wyaro xarha noskarymetxkon hamà.
Yukryeka ho rma hak kehtokonye, ewtohnà, ro me rma tehtxe, anaro ro komo yowto

hon me rma tehtxe, ketxkon hamà, Akmaraw heno komo. [14] Àro wyaro tàwyanye tatoko
rma, anaro haxa towto kom hona ro nehxatxkon hamà. [15] Towtothàyamonhàr hutwahra
harha nehxatxkon hamà. Tànàhnànkatxhàyamotho rma hutwahra harha nehxatxkon
hamà. Tàwyanye uhutwantoko rma, àrotho hona harha àtonàràtho kom haryhe, àsna
harha àtohra mpàn ehtxoko katxho mehra esnàràtho kom haryhe. [16] Anaro haxa towto
kom hona ro nehxatxkon hamà. Enyhoru ro mak àro ha, kahe yawono. Àro rma hona
ro nehxatxkonà, nyamoro heno. Àro ke, Akmaraw kom horyenà ro uro kany me rma
haxa nehxakon hatà, Khoryenkomo. Àsok tawro hana. Noro ryhe, ewtohtony kom me
nehxakonà.

[17] Esake yàmye hatà, Akmarawu, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke mak hatà.
Khoryenkomo wya tkukmantoko, neyukye hatà. Khoryenkomo wya, thenyehra natxhe,
oyohamàthàyamo, katxhàràtho rma, burunhuru yàmyakon hatà. Towenyxanotho txko
rma yàmyakon hatà. [18] Esake hoye ro ryhe, kohamkehe hampànà, katxhàrànhàrà rma
yàmyakon hatà, Akmaraw heno. Khoryenkom hona xenye ro kax mak nehxakon hatà.
[19] Àharaxkahaya tehtoko, onà wyaro nkekon hamà, tàhnawo. Àwayehxemo kom waye
anàmno ynye me xaxa mpànà naha ha, Khoryenkomo, kekon hamà. Amnye, àwayehxemo
kom waye asanàmsaho wyaro harha nehxakon hamà, Esake, Akmarawu wya.

[20] Esake heno xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyakon hatà. Àro ke, onà wyaro
nkekon hatà, buru komo wya, Xako wya rma, Esawu wya xarha. Amnye oyowakryehe
xaxa hampànà, Khoryenkomo, kekon hatà, àwyanye. Amnye ohxe ehtxoho komo rma
yokarymekon hatà, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke.

[21] Xako heno xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyakon hatà. Àro ke, twayehnàtoko,
onà wyaro nkekon hatà, noro wya, thar kom hoko, Xose muru kom hoko rma. Apa y,
moxam ewakryeko, kekon hatà. Àro wyaro tàwya tatoko rma, tahoso ke nosowaxehtekon
hatà, horykomotho me rma haxa tesnàr ke hatà. Tosowaxehtontoko rma, Khoryenkomo
yowakryekon hatà. [22] Xose heno xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyakon hatà. Àro
ke, horykomotho me rma haxa tehtoko, amnye tonusom komo yokarymay hatà. Amnye
tàmryenon komo yaryaha hampànà Khoryenkomo, on hoye, Exet yamtar hoye, kekon
hatà. Nyamoro rma hak royotxhotho yatxowà, enamso, kekon xarha tà. Ehsayewyana
komo totho rma yokarymekon hatà, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke mak hatà.

[23] Moyses yon heno komo xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyatxkon hatà. Àro
ke tàmryerà txko yonamtxownà hatà. Enyhoru me rma haxa noro txko yonyatxkon
hatà. Tàwyanye Faryo yoyukuhtor hona oseryehpàra rma nehxatxkon hatà. Àro ke
nenamtxownà hatà, ukurunhonàr horà, Khoryenkom hona tàwyanye xenyàr ke mak hatà.
Enamsah me rma, 3 me nuno yonatkay hatà.

[24] Moyses heno xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyakon hatà. Àro ke, totàm-
ryenkatxhe rma, onà wyaro nkekon hatà. Faryo yomsàrà mryerà mehra harha hak
wehxe, kekon hatà. Ehonomnà komo kukuru mehra harha hak wehxe, kekon hatà.
[25] Khoryenkomo mryenon kom kukuru me haxa tesnàr xe nehxakon hatà. Nyamoro
yakoro teryewhamnohsom me haxa hak wehxe, kekon hatà. Tanhàn hoko teryehotanàr
xehra mak nehxakon hatà, anar kom yakoro. Àsok tawro hana. Kanhàn kom hoko
kehtokonye, mexehra teryehotetxow hamà. Àro wyaro rma nhutwekon hamà, Moyses
heno. Àro ke, onà wyaro kahra nehxakon hamà. Exet ho roro rma hak wehxe, ranhàn hoko
ryeryehotatho me, kahra nehxakon hamà. [26] Exet ho roro rma hak wehxe, tkatxhonke rma
haxa ryehtxoho me, kahra xarha nehxakon hamà. Kryestu wyaro tàxanomkahnohsom
me haxa tesnàr xe nehxakon hamà, tàwya Khoryenkomo mryenon komo yakoronomanàr
horà. Tàxanomkahnohtoho rma, tkatxhonke tehtxoho yoho rma haxa ohxe nehxakon
hamà, àwya. Àsok tawro hana, Khoryenkomo wya amnye towakryetxho hona ro tesnàr ke
hamà.

[27] Exet yamtar hoye toy hatà, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke mak hatà. Ewakhàra
Faryo yehtxoho hona oseryehpàra rma nehxakon hamà. Towankaryhe roro rma haxa

nehxakon hatà, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke, tànenyehtorà rma hona tàwya xenyàr ke.

[28] Exet yamtar yohokoko Khoryenkom tontoko, noro rwon yawo ro nehxakon hatà, tasahxemtonàr kom hoko. Onà wyaro nkekon xarha tà, toto komo wya. Kahneru kamsukutho meryatxow hatà, omàn kom hotar horye, kekon hatà, àwyanye. Ehsayewyana komo rma kurunhekon hatà, wahoto ryetho komo wayehkany hona hatà. Àro wyaro nehxakon hatà, Moyses heno, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke.

[29] Ehsayewyana heno komo xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyatxkon hatà. Àro ke, mahoryeno wyaro tuna ymo wetotxownà hatà. Tuna tutxuryemà katxho rma wetotxownà hatà. Exetyana heno kom haxa ryhe, nànotàhkatxownà hatà. Àto mya rma rha tàtontokonye, nànotàhkatxownà hatà, nyamoro heno.

[30] Xoswe heno komo xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyatxkon hatà. Àro ke, Khoryenkom yano me nematxakay hatà, owto watxanàtho, Xeryko watxanàtho rma. Owto màtkoko rma natahomryekyatxkonà htxer hakahpa tà, tànarymanàr komo yowto màtkoko rma hatà. Yake ro natahomryehtxownà hatà, 7 me enmahrà hatà. 7 me enmahàtxhe rma, nematxakay hatà, owto watxanàtho, Khoryenkom hona àwyanye xenyàr ke mak hatà.

[31] Hakme heno xarha, Khoryenkom hona rma rha nenyakon hatà. Anaro rha kàrà hokono ro me ehxahotho rma, noro hona nenyakon hatà. Àro ke, Xoswe nànyaketxho kom hoko towahke nehxakon hatà. Noro yowto yonyxe ànyahxah me nehxatxkon hatà, arymanàr horà mak hatà. Towahke rma nehxakon hatà, Hakme heno, àhokonye, Khoryenkom hona tàwya xenyàr ke hatà. Àro ke, tkukuru heno komo wayehnàtoko, àwayehpàra nexey hatà. Nyamoro heno haxa wayehtxownà hatà, Khoryenkom yoyukhura tesnàr kom ke hatà.

[32] Onok heno komo xarha hana wekarymen ha, Kekneyaw heno kom hana, Barake heno hana, Sansaw heno hana, Xefte heno hana, Dafe heno hana, Samwew heno hana, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno kom hana. Nyamoro heno yexetxhàrà yokarymatxehkahra wehxan hamà, tano. Omeroro rowya ekarymantoko, mexe rma haxa rowya àmenhonàràtho haryhe mà. [33] Khoryenkom hona rma rha nenyatxkon hatà, nyamoro heno xarha. Àro ke, anaro rha owto hon heno komo yarymetxkon hatà. Tàmryenon yoh komo hananàhyatxkon xarha tà, toto kom hoko àme rye rma haxa ehtxoho menye. Khoryenkomo wya kakoronometxhe xaxa hampànà katxhàr yawo ro nehxatxkon xarha tà. Àro wyaro katxàr yawo ro, noro nakoronomanàr me rma haxa nehxatxkon hatà, àhona tàwyanye xenyàr ke. Kamara ymo watxan yaka tarymaxem me nehxatxkon hatà, anar komo. Eskahnà ro me mak nehxatxkon hatà. [34] Weheto ymo waka tarymaxem me nehxatxkon hatà, anar komo. Atakhera ro mak nehxatxkon hatà. Katxefara wyaron ke totahaxem me tehtokonye, tkurunhosom me rma nehxatxkon hatà, anar komo. Ahoxemra tehtokonye, karyhe harha texem me nehxatxkon hatà, anar komo. Anar kom yakoro tatarymantokonye, tahoxerye rma haxa texem me nehxatxkon hatà, anar komo. Anaro ro heno komo wekenymekyatxkon hatà, anar komo. Àro wyaro texem me nehxatxkon hatà, nyamoro heno, Khoryenkom hona tàwyanye xenyàr ke mak hatà.

[35] Àsok hana nehxatxkon ha, woràskomo heno komo xarha. Tàmryethàyamo wayhàtxhe, Khoryenkom hona nenyatxkon hatà. Àro ke, àwayehsahonhàrà rma nasanàmyatxkon harha tà, ànenyàr kom me.

Twayehso ro teryewhamnohsom me nehxatxkon hatà, anaro heno komo, Khoryenkom hona tàwyanye xenyàr ke. Khoryenkom hona xenyhera harha ehtxoko, ketxkon hatà, eryewhamnohnye komo, àwyanye. Àrwon komo yoyukhura mak nehxatxkon hatà. Àwayehxemo kom waye tanàmtoho kom hona ro haxa nehxatxkon hatà, Khoryenkomo wya. Karyhe roro harha tehtxoho kom hona ro haxa nehxatxkon hatà. [36] Onà wyaro teryewhamnohsom me xarha nehxatxkon hatà, anaro heno komo, townohsom me hatà, tàhpohxem me xarha hatà, yawaka ke tasohtosom me xarha hatà, watxa ymo

yaka tahryemxem me xarha hatà. Àro wyaro teryewhamnohsom me nehxatxkon hatà,
Khoryenkom hona tàwyanye xenyàr ke mak hatà. [37-38] Toh ke totahaxem me nehxatxkon
hatà, anaro heno komo. Tàhkotosom me nehxatxkon hatà, anaro heno komo. Katxefara
wyaron ke totahaxem me nehxatxkon hatà, anaro heno komo. Tàxanhàn komo hyaye
nekahtàmyatxkon hatà, anaro heno komo. Tokahtàmsom heno komo rma, àwomumra
nehxatxkon hatà. Twomunke rma nehxatxkon haryhe tà, okno hutxhotho ke hatà,
enyhoryehnà rma ke hatà. Ahehnaha nataryeknohyatxkon hatà, àhà ymo horye xarha
hatà. Toh yowtar yaka nohtanamyatxkon hatà, yukryeka yowtar yaka xarha hatà.
Ànyahpàra xarha nehxatxkon hatà. Teryewhamnohsom me xarha nehxatxkon hatà.
Tanàhnohsom me xarha nehxatxkon hatà. Norohnàtho me rma haxa nehxatxkon hatà,
toto komo wya. Khoryenkomo wya haxa ryhe, ohxe rma haxa nehxatxkon hatà. Yukryeka
hon kom yoho rma haxa ohxe nehxatxkon hatà, àwya.

[39] Khoryenkom hona nenyatxkon hatà, nyamoro heno, omeroro. Noro hona xeny
me ekarymaxahonhàr me natxow hamà. Noro hona xenye rma, ewakryetxehkahnà
me rma wayehtxownà hatà. Noro wya, kowakryetxhe xaxa hampànà katxhàrà rma,
ewakryetxehkahnà me rma wayehtxownà hatà. [40] Àsok tawro hana. Kakoronye nyamoro
heno yonyhoryetxehkanàr xe nehxakon hamà, Khoryenkomo. Konyhoryetxehkatxho
komo rma hutwekon hamà. Àro ke, tàwya konyhoryetxehkantokonye, nyamoro heno
xarha yonyhoryetxehkehe hampànà, noro ha.

12

Buru komo hanatanàhyaha Kohkomo katxhàrà on ha.

[1] Khoryenkom hona wenyaha kany me nehxatxkon hatà, amnyehran heno komo,
thenyenohnà heno kom hatà. Khoryenkom hona xenye rotho me tenyatxow hamà. Àro
ke, nyamoro heno hoko tehohkatxe.

Àsoken komo wyaro hana tehxatxow ha. Tàkràt kom hoko totkukmaxem komo
wyaro tehxatxow hamà. Tàkràt kom hoko totkukmantokonye, tomyawonotho komo
hnànketxow hamà, tamusnye esnàr ke. Àsok tawro hana, karyhe rma haxa tàtonàr kom
xe tesnàr kom ke hamà. Àro wyaro rma rha tehtxe. Eten kom hana kowyatxow ha,
Khoryenkomo hyaye, àhok kehtxoho kom hana. Àrotho kom hokohra harha tehtxe.
Omeroro rma tàhnànkatxe, Khoryenkom hona roro rma haxa kàwyanye xenytxoho
me. Kanhànàthàyam xarha tàhnànkatxe. Eten kom hok hana tehohkaxemà roro me
tehxatxow ha, kanhàn kom hok hana. Àrotho kom hoko ehohkahnà ro me harha tehtxe.

[2] Txesusu ryhe tenytxe. Noro rma, Khoryenkom hona xenye ro me nehxakonà,
thoko rma haxa kehohkatxho menye. Khoryenkomo yoyuhtukaye, àhona roro rma
haxa tàwya xenyàr ke. Noro rma wayehye. Yahkotohen hona tamoyathotho rma
yonàmye. Tàxanomkahnohsom me rma haxa nehxakonà. Oseryehokahra mak nehx-
akonà. Nenàmtàhkaye, teryehorye roro harha tehtxoho hona ro tesnàr ke. Khoryenkom
hanaka eryewtaxah harha naha, noro ha. Ehonomnà xaxa hanaka rma, howehehra
eryewtaxah naha.

[3] Noro xehra rma haxa nehxatxkonà, anhà komo. Atxke rma haxa neryatxkonà.
Omeroro rma nenàmtàhkaye. Noro rma uhutwatxoko, enàmnye ro me rma rha oyehtxoho
menye, ewankaramra roro rma oyehtxoho menye. [4] Anhà yarymanàr hoko manatxow
hamà. Àro hoko teryewhamnohsom me manatxow hamà. Teryewhamnohsomà rma,
àwayehpàra rma hak manatxow hamà. Àro ke, ewankaramra roro rma ehtxoko.

[5] Khoryenkom karyehtan hoyeno hutwahkahpàra ehtxoko. Àro hoye ro khananàhy-
atxow hamà, Khoryenkomo, towankaryhe kesnàr kom horà. Buru me ryhe khananàhy-
atxhe. Onà wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

Kàrà y, atxke, oyehtoko, khanatanàhyaha hampànà, kehe, Kohkomo, owyanye. Anatoko
kanàhnohyan hana, atxke oyesnàr ke, kehe owyanye. Àro wyaro àway ayanàh-
nohnàtokonye, ekhokahra rma ehtxoho. Ahanatanàhnye kom me noro xenytxoko.

[6] Tàwya ahanatanàhnàtokonye, tànàhnàn me oyonyhetxow hamà. Àsok tawro hana.
Atxke buru kom yehtoko, nàhpokyatxow hamà, àyàm komo, àhanatanàhrà kom
horà mak ha. Àro wyaro rma rha, buru komo hanatanàhyaha, Kohkomo. Tàwya
ahanatanàhnàtokonye, buru me oyonyhetxow hamà.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, [7] Teryewhamnohsom me oyehtokonye, Khoryenkomo nhanatanàhrà me manatxow hamà. Àro ke enàmtxoko. Tàwya ahanatanàhnàtokonye, buru me oyonyhetxow hamà, noro ha. Àro wyaro rma rha tehxatxow hamà kàwyam xarha. Buru komo thanatanàhyatxow hamà, ohxe nyhe esnàr kom horà. Àhanatanàhpàn komo ehxera natxow hamà, buru komo. [8] Àro wyaro rma rha thanatanàhsom me natxow hamà, Khoryenkom muru komo, omeroro. Ahanatanàhpàranye noro yehtoko, umuru mehra manatxow hamà. Owyanye, Khoryenkom muru uro tatoko rma, yaworohra mak màketxow hamà, àhanatanàhpànà ro me oyesnàr kom ke.

[9] Bàryekomo me kehtokonye, kyàm komo teyukyatxkon hamà. Àwyanye khanatanàhàtxhenye rma, teyukyatxkonà rma. Toto me nehxatxkonà, nyamoro ha. Khoryenkom haxa ryhe, ekato me naha, kyàmkomo rma. Nyamoro yoho rma haxa toyuhsom me mpànà naha ha, noro ha. Àro ke, àwya khanatanàhnàtokonye, eyuknye roro me rma tehtxe, ekato me karyhe kehtxoho menye. [10] Tano me ronye rma khanatanàhyatxkon hamà, nyamoro ha, kyàm kom kaxe. Bàryekomo me rma hak kehtokonye, mexe nyhe txko khanatanàhyatxkon hakahpa mà, ohxe nyhe kesnàr kom horà. Ohxe kesnàr komo xe rma nehxatxkon haryhe mà, nyamoro ha, tehutwatxho kom hoye ro mak ha. Khoryenkom haxa ryhe, ohxe rma haxa kesnàr komo xe nay hamà, yaworo xaxa mak hamà. Àro ke khanatanàhyatxhe, noro ha, tàwyaro rma rha enyhoru ro me kehtxoho menye.

[11] Thanatanàhsom me rma hak kehtokonye, eryehohra rma tehxatxow hamà, eryewru ke mak ha. Amnye, teryehorye harha mpànà tehxatxhe ha. Ohxe harha tehxatxhe, Khoryenkomo wya khanatanàhrà kom ke mak ha. Àhanatanàhsah me, teryehorye harha tehxatxhe, ohxe roro rma haxa kesnàr kom ke mak ha.

Atxke oyesnàr kom hona atakoronomatxoko katxhàrà on ha.

[12] Àro ke, towankaryhe harha ehtxoko. Amotohpàra ro mak ehtxoko, ohnawonye, Ahoxemnà komo wyarohra mak ehtxoko, kàrhàn komo wyarohra mak ha. Ekaryehtotxok haxa, ohnawonye. [13] Yaworo rma haxa ehtxoko. Anar me rha ehutwahra ro mak ehtxoko. Àhrohnà komo wyaro namotohyatxow hatà, okukuru komo, tàhnawony mak ha. Nyamoro rma akoronomatxoko. Anar me rha oyehutwantokonye, akoronomahranye manatxow hamà. Manàhnohyatxow haxa hamà. Kryestu hona xenyehnà me harha meryatxow hamà. Àro wyarohra mak ehtxoko. Yaworo haxa ehtxoko, okukuru komo yonyhoryenàr horà.

[14] Towahke roro oyesnàr kom hoko rma haxa ehtxoko, toto kom hoko, omeroron kom hoko. Enyhoru ro me oyesnàr kom hoko xarha ehtxoko. Enyhoru ro mehra kehtokony haxa, Kohkom yonyhera tehxatxhe hampànà.

[15] Atakoronomatxoko, Khoryenkomo hyaye oyotowrà kom hona, noro wya oyowakryehtor kom hona. Anatoko bawa yeryewru wyaro atxke natxow hana, okukuru komo. Tkukuthuyamo rma yanàhnohyatxow hana, atxke rma haxa tesnàr kom ke. Àro wyaro atxke oyesnàr kom hona mpàn xenytxoko. [16] Anaro rha wos hoko oyesnàr kom hona mpàn xenytxok xarha. Owyanye Khoryenkomo yehutwatxho xanomkahnohrà hona mpàn xenytxok xarha. Àro wyaro atxke oyesnàr kom hona atakoronomatxoko, omnyamo ro rye rma.

Esawu heno wyarohra ehtxoko. Ehonomnà me nehxakon hatà, noro heno, wahoto me tesnàr ke. Tot xe mak nexey hatà. Àro ke, ehonomnà mehra harha noteryey hatà, tot yehetho me. Ehonomnà me tehtxohotho xanomkahnohye hamà. Àro wyaro tehtoko, Khoryenkomo yehutwatxho xanomkahnohyakon hamà. Noro heno wyarohra ehtxoko.

17 Amnye, ehonomnà me harha tesnàr xe nehxakon hatà, noro heno. Tàyàmà wya,
Khoryenkom hak oyowakryeno, ehonomnà me oyehtxoho me, tawro xe nehxakon hatà.
Tàrataxe ro àro wyaro tawro xe nehxakon hatà, tàyàmà wya. Àro wyaro kahra mak nexey
hatà, àyàmà. Ehonomnà me harha oteryhera ro mak nehxakon hatà, Esawu heno. Àro
wyaro exetxhàrànhàrà rma muhutwetxow hamà. Àro ke, noro heno wyarohra ehtxoko.
Khoryenkomo yehutwatxho xanomkahnohnye heno wyarohra ehtxoko.

Owyanye Khoryenkomo yoyukuhtor hona mpàn xenytxoko katxhàrà on ha.

18 Amnyehran heno komo ryhe, àhà ymo hona nomohtxownà hatà, Senay yàhàn hona
rma hatà. Àto ehtokonye, nomokye hatà, weheto ymo, àh hona. Awaràna ymo xarha
nomokye hatà, esànà ymo xarha, atxowowo ymo xarha. Àro wyaro nenytxownà hatà, toto
heno komo. Noseryehyatxkonà rma haxa mak hatà. 19 Waxuru ymo xarha yonytxatxownà
hatà. Kahe yawono rwonà ymo xarha yonytxatxownà hatà. Tàwyanye enytxatxhe rma,
onà wyaro nketxkon hatà, oseryehrà komo. Amna yakoro àrwomra hak nahko, noro
ymo ha, ketxkon hatà, oseryehrà kom hatà. 20 Onà wyaro nkahoy hatà, Khoryenkomo,
Moyses heno wya. Àhà ymo yahehra hak nahtxoko, owoknà komo. Àwyanye ahetxhe
rma, toh ke metahetxhe ha, kahoy hatà, àwya. Àro wyaro katxho yonytxanàr xehra mak
nehxatxkon hatà, toto heno komo. Ehonye rma haxa nehxakon hatà. 21 Moyses heno xarha
noseryehyakon hatà, tànenyàr hona. Kràrànaha rma haxa, roseryehrà, kekon mak hatà,
noro heno.

22 Omnyam haxa ryhe, nyamoro heno wyarohra manatxow hamà. Senay yàhàn hona
omokhàra mehtxownà hamà. Toto nenyàr me nehxakon hamà, Senay yàhànà. Toto
nenyehtor hona haxa momohtxownà, ekato me. Owyanye Txesusu yahosàtxhe rma,
on hona ryhe momohtxownà, Seyaw yàhàn onà katxho hona rma, Khoryenkom yowto
hona rma, tehxemà roro yowto hona rma. Xerusaryen yohon onà katxho rma àro ha,
kahe yawono. Àro hona rma momohtxownà, ekato me. Àto natxhe, kahe yawon komo,
Khoryenkom yanoto komo, thenyenohnà komo. Teryehorye tohsamnohsomà ro komo
rma nyamoro ha. Nyamoro waka ryhe momohtxownà, ekato me mak ha. 23 Kryestu
mryenon kom waka xarha momohtxownà, nyamoro wyaro rma rha noro mryenon me
oyehtxoho menye. Kryestu mryenon komo rma, Khoryenkom hokru me natxhe. Wahoto
wyaro ehonomnà me natxhe. Esot komo rma, àmenhosah naha, kahe yawo. Nyamoro
waka rma momohtxownà. Wahanonkano ynye ro hyaka xarha momohtxownà, ekato me.
Khoryenkomo rma noro ha, omeroron komo wahanonkanye ro. Àwayehxemo heno komo
yokato hyaka xarha momohtxownà, ekato me. Enyhoru heno komo rma nyamoro ha,
Khoryenkomo nenyhoryetxehkatxho komo rma. 24 Txesusu hyaka xarha momohtxownà,
ekato me. Noro ryhe, konyhoryetxehkany kom me naha. Khoryenkomo wya, romryenon
komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, katxhàr hoye ro, konyhoryetxehketxhe,
Txesusu. Ekamsuhkaxahonhàrà hyaka rma momohtxownà, ekato me. Noro kamsukutho
rma, Akmew heno kamsukutho yoho rma haxa ohxe nay hamà. Kowakryeny kom me
Khoryenkomo hutwamohsehe, Txesusu kamsukutho.

25 Àro ke, owyanye Khoryenkomo yoyukuhtor hona mpàn xenytxoko, Amnyehra
yukryeka hona nomokye hatà, Khoryenkomo, Senay yàhàn hona hatà. Àto rma,
Ehsayewyana heno komo hananàhye hatà. Noro yoyukhura mak nehxatxkon hatà,
nyamoro heno. Àro ke, tanàhnohsom me nehxatxkon hatà. Ekahtàmpànà ro me
nehxatxkon hatà, tanàhnohnye kom hona. Amnye rma kahe yay haxa khananàhyatxhe,
noro ha. Kahe yaye khananàhnye komo yoyukhura kehtokonye, nyamoro heno yoho
rma haxa tanàhnohsom me tehxatxow hamà. Ekahtàmpànà ro me tehxatxow hamà,
kanàhnohnye kom hona.

26 Tàwya nyamoro heno hananàhnàtoko, yukryeka yahyey hatà, Khoryenkomo,
teryewrye ro tàrwonàmrà ke mak hatà. Onà wyaro haxa kanyenhàr me nay hatà,
tkaryehtan yawo.

Amnye yukryeka heno wahyehe xarha hampànà, towenyxa ro haxa. Yukryeka heno marmahnà, kahe heno xarha wahyehe hampànà.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [27] Wahyehe xarha hampànà, towenyxa ro haxa, kay hatà, Khoryenkomo. Towenyxa ro haxa katxho rma, onà wyaro katxho me rma nay hamà. Nosomtatkatxehkehe hampànà, katxho me rma nay hamà, tànakàhtothàràn-hàràtho hoko, tànahyenàr hoko rma. Àrotho rma nosomtatkatxehkehe hampànà, anaro tehxemà roro me ehtxoho me. Àro rma, atahyehnà ro me mak naha.

[28] Khoryenkom yowto rma àro ha. Tehxemà roro me naha, meya roro. Noro yowto hono ro me tehxatxhe, àmryenon me kesnàr kom ke. Àro ke noro tewakryetxe, eryehotanàhrà horà. Ohxe xaxa manay hamà, amna hoko, oyowto hon me harha amna yenyàr ke, tkatxe, àwya. Ukurunkahnà me rma noro tenytxe. Ehonomnà me xaxa rma noro tenytxe. [29] Noro ryhe, anàhnohtàkano ynye me naha, weheto ymo wyaro mak ha, aknyohno ynye ymo wyaro mak ha.

13

Anaro rha hoko hananàhno yeryetxhàrà on ha.

[1] Noro rye me tehtokonye, osox natxow hamà, toto komo. Àro wyaro rma rha osoxe roro rma ehtxoko.

[2] Ohyakanye hawana me toto komo yomoknàtoko, nyamoro ewakryetxoko. Àsok tawro hana. Tàwyanye hawana komo yowakryentoko rma, kahe yaye omohxemo rma yowakryetxkon hatà, amnyehran heno komo. Uhutwahra rma, kahe yawon komo rma yowakryetxkon hatà.

[3] Watxa ymo yaka ahryemxemo komo hutwahkahpàra ehtxoko. Àro wyaron komo xarha ewakryetxoko. Nyamoro wyaro rma rha tahryemxem me osonytxoko. Àro wyaro tosonyxemà rma, ewakryetxoko. Teryewhamnohsom komo xarha ewakryetxoko. Onà wyaro rma katxoko. Anatoko nyamoro wyaro rma rha teryewhamnohsom me wehxan hana katxoko. Àro wyaro tehutwaxemà rma, nyamoro ewakryetxoko. Uhutwahkah-pàranye ehtxoko.

[4] Khehtatho komo ohxe rma haxa naha, kany me ehtxoko, omnyamo, omeroro. Kàrkomo komo y, ohetx kom hok marma ehtxoko. Woràskomo komo y, onyo kom hok marma ehtxoko. Khoryenkomo wya, tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho me natxhe, anaro rha wos hokonotho komo, anar kom hetx hokonotho komo xarha, anaro rha kàrà hokonotho komo xarha, anar komo ynyo hokonotho komo xarha.

[5] Katxhonano hoko ehohkahra ro mak ehtxoko. Eten kom hana ohyawonye rma nay ha, akatxho kom ha. Àro hoko rma teryehorye rma ehtxoko. Àsok tawro hana. Kohkomo ryhe, kowakryeny kom me nay hamà. Onà wyaro kany me nay hamà. Ohutwahkahpàranye ro mak wehxaha, ohnànkahranye ro mak wehxaha, kany me naha, noro ha. [6] Àro ke towankaryhe tehxatxow hamà. Rakoronomanye ro me naha, Kohkomo, kany me tehxatxow hamà. Noro ryhe rokurunhehe, àro ke, toto kom hona oseryehpàra wehxaha, kany me tehxatxow hamà. Rarymany komo ehxera ro mak natxow hamà, Khoryenkomo wya rokurunhonàr ke, kany me tehxatxow hamà.

[7] Oyonye ro heno komo yexetxhàrà hutwahkahpàra ehtxoko. Khoryenkomo rwonà yokarymetxkonà, nyamoro heno, owyanye. Àsok hana nehxatxkon ha. Àsok hana wayehyatxkon ha. Khoryenkom hona rma haxa nenyatxkon hamà. Nyamoro heno hoko ehohkatxoko.

[8] Txesusu Kryestu ryhe, àme yohà roro naha. Amnyehra, amnye rma xarha, amnye xarha, àme yohà roro naha.

[9] Anar me rha ahananàhyatxow hamà, anar komo. Yaworohra ahananàhyatxow hamà. Woto yonotho hoko ahananàhyatxow hamà. Oyonkuhtohrany hak nahtxoko. Tàyweronàhyamatxhàyam yawo ro tesnàr komo xe natxow hamà, nyamoro ha. Àro hoye ro osonyhoryehra mak natxhe. Woto yonotho hoye rohra ohxe tehxatxhe, kàhnawonye,

woto yonohra kehtxoho kom hoye rohra xarha. Khoryenkomo wya kowakryetxho kom hoye ro haxa ryhe ohxe tehxatxhe, kàhnawonye.

10-11 Àsok hana nehxatxkon ha, Khoryenkom màn yonye ro yoh kom ha. Tàwyanye okno heno yotahatxhe rma, àkamsukuthuru yaryatxkon hatà, Khoryenkom màn yaka. Enyhoru xaxa ro mak on ha, rosarà, katxhàr yaka rma naryatxkon hatà, tanhànàthàyam hoko Khoryenkomo yoseryewhokatxho me. Uhunuthuru haxa ryhe, owto hyaye moxe taknyohsom me nehxakon hatà. Tonohnà me mak nehxakon hatà. Tonohra ehtxoko katxho me rma nehxatxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo.

Okno heno wayhàthàrà wyaro wayehye, Txesusu, tàwya konyhoryetxho menye. 12 Owto hyaye moxe rma rha wayehye. Àto rma nekamsuhkaye, tàwya tàmryenon komo yonyhoryetxho me. 13 Àro ke, noro wyaro rma rha tehtxe, kàwyamo. Owto hyaye mox tehtoko, tàxanomkahnohsom me nehxakon hamà. Noro wyaro rma rha, tàxanomkahnohsom me tehtxe, noro mryenon me kesnàr kom ke. 14 Àsok tawro hana. Mexehra tehxatxow hamà, tano, yukryeka ho. Mexenohnà me mak naha ha, kowto komo, tanono. Anaro kowto kom hona ro haxa tehxatxow hamà. Amnye àto roro tehxatxhe hampànà.

15 Àro ke, Khoryenkomo tewakryetxe. Okno yàmpàra rma, kàrwonàmrà kom ke haxa tewakryetxe. Apa y, Txesus yano me ryhe amna nàrwonaha, ayakoro, kany me roro tehtxe. Ohxe xaxa manaha, amna yowakryeny me manaha omoro, apa y, kany me roro tehtxe. 16 Toto komo ewakryetxoko, àkatxhomnàrtho komo, ànyahpànàtho komo xarha. Akatxho kom hoye tàmtxoko, àwyanye. Anyahrà kom hoye tàmtxoko, àwyanye. Àro wyaro owyanye ewakryetxho komo rma, ohxe naha, Khoryenkomo wya, okno yàmtoho yoho rma haxa mak ha.

17 Oyonye ro komo eyuhtxoko. Àrwon kom yawo ro rma haxa ehtxoko. Oyonyatxow hamà, ohnawonye ohxe oyesnàr kom horà. Àsok hana oyonyàr kom hok natxow ha, ohxe hana, ohxehra haxa hana. Àhok texetxhàyamotho hoko noskarymetxhe hampànà, Khoryenkomo wya, amnye. Ohxe àhok tehtokonye, teryehorye natxow hamà. Àro ke, nyamoro eyuhtxoko, ohxe àhok ehtxoho menye, teryehorye ehtxoho menye. Eryehohra haxa ehtokonye, eryehohra rma rha manatxow hamà, omnyamotho xarha.

18 Khoryenkom yakoro orwonàmtxoko, rohoko. Rohnawo yaworo ryehutwantoko, ohxe wehxan hamà kany me wehxaha. Ohxe roro ryesnàr xe wehxaha. Àro ke orwonàmtxoko, rohoko. 19 Romoknàr xe harha wehxaha, ohyakanye. Àro ke, orwonàmtxoko nyhe, àkehe, teryewrye ro, owyanye, mexehra romohtoho me.

Kàrwonaha Khoryenkom yakoro ohokonye katxhàrà on ha.

20 Kàrwonaha, Khoryenkom yakoro, ohokonye. Teryehorye roro keny komo rma noro ha. Àwayehxemo kom waye Txesusu yanàmye. Kohkomo rma yanàmye. Nekamsuhkaye, Txesusu, tàwya konyhoryetxehkatxho menye. Khoryenkomo wya, romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, katxho roro me keryatxhe, tekamsuhkanàr ke. Àro hoye ro, tàmryenon komo yonye ro me naha, noro ha, kahneru yonye ro komo wyaro mak ha, nyamoro yoho rma haxa mak ha.

21 Noro yanàmnyenhàrà rma yakoro kàrwonaha, ohokonye. Apa y, ohxe roro txetxoko, oyoyuknye ro me ehtxoho menye, àkehe, àwya, ohokonye. Apa y, àsok kom hana ohxe roro esnàr komo xe manay ha, anar me rha oyehutwatxho hoye ro hana. Àro wyaro rma hak ohxe roro nahtxoko. Txesusu Kryestu hak nakoronomatxowà, ewan yawonye, ohxe roro ehtxoho menye, àkehe, àwya, ohokonye. Ehonomnà me xaxa naha katxho roro me hak nahko, noro ha. Àro wyaro hamà tkatxe.

22 Rowtà komo y, onà wyaro àkehe, owyanye, teryewrye ro. On yawo khananàhtxowà, rokaryehtan yawo. Àhokahra enytxatxoko nyhe. Àsok tawro hana. Kawohra nay hamà, rokaryehtanà.

23 Txemohtyo yokaytà yonytxanàr xe wehxaha, owyanye. Watxa ymo yaye enampatakaxah me harha naha, noro ha, kowtà komo. Rohyaka noro yomoknàr hona ro

wehxaha. Mexehra tomokàtxhe, rakoro nomokyaha, ohyakanye. Oyonyxenye amna nomokyaha.

[24] Ohnàn kom yaw nay hatà katxoko, rohoko, oyonye ro komo wya, anar komo wya xarha, Txesusu mryenon komo wya, omeroron komo wya. Ohnàn kom yawo rma rha natxow hatà, tanon komo. Etarya yamtar hoye omohxemo komo rma nyamoro ha.

[25] Towahke xaxa nay hamà, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, omeroron komo wya.

TXAKU NMENHOTHO ON HA.

Àmenhehe ohyakanye katxhàrà on ha.

1 Txaku uro ha. Khoryenkom yanoto uro. Txesusu Kryestu yanoto uro. Kohkomo rma
noro ha, Txesusu Kryestu.

Àmenhehe, ohyakanye. Xuknewyana kukuru komo ryhe omnyamo. Xako heno
muru heno komo yohamàthàyamo rma omnyamo. 12 heno komo yohamàthàyamo rma
omnyamo. Anaro rha owto ho manatxhe. Ohnàn kom yawo rma haxa wehxaha.

Khoryenkom hona xaxa mpànà xenytxoko katxhàrà on ha.

2 Rowtà komo y, àsok hana manatxow ha. Anaro rha ke teryewhamnohsom me
manatxow hana. Teryehorye rma ehtxoko, thenyehra mak ha. 3 Àsok tawro hana. Àro
wyaro ohxehra oyehtokonye ryhe, okukmany kom me nay hamà, Khoryenkomo. Rohona
xana nenyatxowà, kany me nay hamà, ohokonye. Àro wyaro okukmetxhe, thona xenye ro
me nyhe oyehtxoho menye. Àro hoye ro menàmyatxow hamà. 4 Enàmtàhkatxoko roro rma
haxa, ohxe roro rma haxa oyehtxoho menye, ewakryetxehkaxah me oyehtxoho menye,
ewakryetxehkahnà rma moson hamà katxho mehra oyehtxoho menye.

5 Eten kom hana hutwahra oyehtokonye, àro kom hoko orwonàmtxoko, Khoryenkom
yakoro. Uhutwanye ro me rma haxa uro txeryko, katxoko, àwya. Oyoyukyatxhe, noro ha.
Kowakryenye ro kom xaxa kax mak naha ha. Rahkryehkahra ehtxoko kanyehnà ro kax
mak naha ha. 6 Owyanye, uhutwanye ro me uro txeryko tatoko rma, Khoryenkom hona
xaxa mpànà xenytxoko. Royukyan hana, àna hana, kanyehnà ro me rma haxa ehtxoko,
ohnawonye.

Royukyan hana kanyetho kom haxa ryhe, tuna ymo wyaro natxow hamà, tekahxemax-
emà ymo wyaro mak ha, atxowowo ymo nanàrà ymo wyaro mak ha. 7-8 Àsok tawro hana,
anar me rha tehutwaxemà ro me tesnàr kom ke hamà, yaworonohnà ro me tesnàr kom ke
hamà. Onà wyaro kahra hak nahtxoko, nyamoro ha. Rowakryen hamà, Kohkomo, kahra
hak nahtxoko. Àro wyaron komo yowakryenyehnà ro me naha, noro ha.

Nosomtatketxhe hampànà tkatxhonkemàtho komo katxhàrà on ha.

9 Norohnàtho me oyehtokonye, teryehorye rma ehtxoko. Ehonomnà me haxa man-
atxhe, Khoryenkomo wya. Àro ke, teryehorye rma haxa ehtxoko.

10 Tkatxhonke rma haxa oyehtokonye, anar komo yosnaka rma haxa manatxhe, Kho-
ryenkomo wya. Anar kom yosnakano rma, teryehorye rma ehtxoko.

Tkatxhonkem komo rma, eherkotkuru wyaro natxow hamà. Mexehra nosomtatken
hamà, eherkotkuru. Àro wyaro rma rha, ehxera harha natxhe hampànà, tkatx-
honkemàtho komo, mexehra mak ha. 11 Àsok hana nay ha, eherkotkuru. Kamàmà
yasawnuhtukatxhe rma, nuskurumenten hamà, taknye rma haxa esnàr ke. Ohxe rma haxa
xenyxahotho ryhe nosomtatkehe. Àro wyaro rma rha, nosomtatketxhe hampànà, tkatx-
honkemàtho komo. Tomyawon kom hoko rma tehtokonye, nosomtatketxhe hampànà,
nyamoro ha.

Onà wyaro haxa anhà nkukmanàr me tehxatxhe katxhàrà on ha.

12 Anatoko okukmetxow hana, Khoryenkomo, teryewhamnohsom me oyesnàr kom ke.
Enàmnye roro me oyehtokonye, towakryexem me manatxhe. Àsok tawro hana. Tàwya
okukmatxhenye, karyhe roro oyeryatxhe hampànà, Khoryenkomo, enàmnyenhàr me
oyehtokony mak ha. Àsok hana natxow ha, tàkràt kom hoko otkukmaxemo komo. Moxam
yohon omoro katxho me haxa tehtokonye, torokomaxem me natxow hamà. Àro wyaro
rma rha, tàwya okukmatxhenye rma, oyowakryetxhe hampànà, Khoryenkomo. Àsok
tawro hana. Karyhe roro rma haxa weryatxhe hampànà, roxan komo, kanyenhàr me nay
hamà.

[13] Anhà nkukmanàr me oyehtokonye, Khoryenkomo rokukmehe kahra ro mak ehtxoko.
Anhà nkukmahtorà ro me naha, noro ha, Khoryenkomo. Anhà hoko kukukmanyehnà ro
kom me xarha naha.
[14] Onà wyaro haxa anhà nkukmanàr me tehxatxhe. Kano me ronye rma tehohketxhe,
kanhàn kom hoko. Enyhoru wyaro rma haxa naha, kanhàn komo, kàwyanye. Àxe rma
haxa tehxatxhe. Àro wyaro konkuhtetxhe, kanhàn komo. [15] Kàhnawonye kehohkatx-
henye rma, mexehra àhok tehxatxhe. Bàryekomo txko yonunutokono wyaro, mexehra
tonyxem me naha, kanhàn komo. Àhoko roro rma kehtokonye, horymamtàhkehe.
Thorymamtàhkatxhe rma, kwayehketxhe.

Khoryenkomo rwon haxa ahohtxoko katxhàrà on ha.

[16] Rowtà komo y, ronàhnàn komo y, osonkuhtohra ehtxoko. Khoryenkomo rokukmehe
kahra ehtxoko.
[17] Kowakryenye ro kom me haxa ryhe naha, noro ha. Àsok kom hana ohxe tehxatxow
ha, tonyhoryexem me hana, towakryexem me hana. Noro yano me ryhe, àro wyaro ohxe
tehxatxow hamà, kahe yawon yano me mak ha, anar kom yano mehra ro mak ha. Awasànà
yakàhtoye, noro ha, kyàmkomo. Awasànà ryhe, anatoko anar me nay hana. Tawanye nay
hana, kamàmà ehxera harha esnàr ke. Noro haxa ryhe, àme yohà roro rma haxa naha,
meya roro mak ha. Noro rma, kowakryenye ro kom me naha.
[18] Tano me ro rma, thokru me harha ketxownà, tàrwon ke. Yaworon xaxa ryhe àro ha,
àrwonà. Kàwyamo htxero ryhe tàmryenon me ketxownà, Khoryenkomo.
[19] Àro rma muhutwetxhe, rowtà komo y, ronàhnàn komo y. Àro ke, Khoryenkomo rwonà
yonytxany me rma haxa ehtxoko. Tàrwonyemà roro mehra mak ehtxoko. Ewakàhkah-
pànà ro me rma haxa ehtxoko. [20] Àsok tawro hana. Ewakhàra haxa kehtokonye ryhe,
Khoryenkomo hutwamohsohra tehxatxow hamà. Ohxe roro rma haxa noro yehtxoho
hutwamohsohra tehxatxow hamà, toto komo wya. [21] Àro ke osonyhoryetxok harha,
ohnawonye. Ayanhànàthàyamo àhnànkatxehkatxoko.
Khoryenkomo rwon haxa ahohtxoko. Oyowan yakanye Khoryenkomo nyeryetxho
rma àro ha, àrwonà. Oyonyhoryetxho komo rma àro ha. Owyanye enytxantoko rma,
ehonomnà me osonyhera rma ehtxoko. [22] Owyanye enytxatxhe rma, eyuhtxoko roro
hampànà. Enytxanàr yoho rohra xaxa mpànà ehtxok ha. Enytxanàr yoho ro haxa
oyehtokonye ryhe, mosonkuhtetxow hamà.
[23] Àsok hana natxow ha, enytxany komo. Eyukhura haxa tehtokonye, onà wyaro
natxow hamà. Kanafa hoko kexetxheno wyaro natxow hamà. Kanafa hona tosonyatxhe.
Kompatar komo rma tenyatxhe. [24] Kosonyetxhenye rma, tàtetxhe ha. Kanafa hona
kompatar komo yonyetxhàràtho rma, thutwahkahyatxhe harha. Àro wyaro rma rha
mpànà natxhe ha, Khoryenkomo rwonà yonytxanyenhàyamo. Eyukhura haxa tehtokonye
ryhe, hutwahkahtàketxhe, nyamoro ha.
[25] Anar kom haxa ryhe, Khoryenkom karyehtan yonyàr hoko rma haxa natxhe. Kày-
weronàhyamatxho komo ryhe àro ha, Khoryenkom karyehtanà. Enyhoru ro me xaxa
naha. Kanhàn kom yanoto mehra harha keny kom me naha. Tàwyanye xenyetxhe rma,
àro yawo roro harha natxhe, nyamoro ha. Tàwyanye enytxatxhe rma, uhutwahkahpàra
ro mak natxhe ha. Eyuknye roro me rma haxa natxhe, àro yawo ron kaxe. Tàwyanye
eyuknutoko rye rma, towakryexem me rma haxa natxhe, nyamoro ha.
[26] Khoryenkom hokono ro uro ha kany me haxa kehtokonye ryhe, àrwomra tehtxe,
toto kom hoko. Àro wyaro toto kom hoko kàrwonàmnàtokony haxa ryhe, Khoryenkom
hokonohnà ro me tehxatxow hamà. Atàknahra kehtokonye, tosonkuhtetxhe. Kho-
ryenkom hokono ro uro ha, tketxhe rma haryhe, àtohnawo rma.
[27] Onà wyaro haxa tehxorye tehxatxhe, Khoryenkom hokono ro me xaxa kehtxoho
menye. Eyàmkaxemo komo takoronomatxe. Enyonkaxemo komo xarha takoronomatxe.
Àro wyaro ekhokaxemo komo rma takoronomatxe. Onà wyaro xarha tehtxe. Anhà

hona tosowyomatxe. Yukryeka hon kom yanhàn hona rma tosowyomatxe. Àro wyaro kehtokonye, thokono ro me ohxe xaxa konyatxhe, Khoryenkomo, kyàmkomo.

2

Mosonà ryhe ohxe naha moson haxatho ryhe atxke naha kahra ro mak ehtxoko katxhàrà on ha.

1 Rowtà komo y, Txesusu Kryestu hona xenye ro me manatxhe. Ehonomnà xaxa noro
ha, Kohkomo. Txesusu Kryestu hona xenye ro xaxa uro ha kany me oyehtokonye, àme rye
rma haxa ehtxoko, toto kom hoko. Mosonà ryhe ohxe naha, moson haxatho ryhe atxke
naha, kahra ro mak ehtxoko.
2 Oyohsamnohnàtokonye, ohyakanye nomokyatxow hana, toto komo. Anar komo ryhe,
tkatxhonke rma haxa natxow hamà, ohxe twomun komo yesnàr ke, ehetàhpenye rma
haxa tamoyanewun komo yesnàr ke xarha. Anar kom haxa ryhe, àkatxhomra rma haxa
natxow hamà. Àwomunkenyehra rma haxa natxow hamà, nyamoro ha. 3 Àsoken kom haxa
ohxe meryatxowà, tkatxhonkem kom haxa katà, àkatxhomnà kom haxa katà. Anatoko,
tkatxhonkem komo wya, eryewtako on hona, màketxow hana. Àkatxhomnà komo
wya haxa ryhe, eryewtanàhpàn me yxak hak nahko, thoko rma yxak hak neryewtano,
txomo na, màketxow hana. 4 Àro wyaro kany me haxa oyehtokonye ryhe, anar me rha
mehutwetxow hamà, toto kom hoko. Mosonà ryhe ohxe naha, moson haxatho ryhe atxke
naha, kany me haxa manatxhe. Atxke rma haxa mehutwetxow hamà.
5 Rowtà komo y, ronàhnàn komo y, onà ryhe enytxatxoko. Àkatxhomnà komo
wahanonkahra kat naye, Khoryenkomo. Osken komo wahanonkany me naha, Kryestu
hona xenye ro me rma haxa ehtxoho menye, towto hono ro me harha ehtxoho menye.
Amnye, rowto hono ro me harha weryatxhe hampànà, roxan komo, kanyenhàr me naha,
noro ha.
6 Omnyam haxa ryhe, àkatxhomnà komo màxanomkahnohyatxhe. Nyamorohnà,
tkatxhonkem kom haxa, ayanàhnohnye kom me natxhe. Nyamoro rma, ayany kom me
natxhe, owto yoh komo hyaka, ayanàhnohrà kom horà. 7 Nyamoro rma, Kryestu yosotà
wàràhyakany me natxhe. Noro yosotà ryhe, ukurunkahnà me xaxa naha, kàwyanye.
Kryestu yosot yawo rma, totahxem me tehxatxhe, kàwyamo, Kryestu mryenon kom kaxe.
8 Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom karyehtan hoyeno.
Osox oyehtxoho wyaro rma, ohoyen komo xe xaxa ehtxoko.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxho rma, anar kom yoho
nyhe nay hatà, kàkayaryet komo ywero. Àro yawo roro oyehtokonye, ohxe rma haxa
manatxhe. 9 Anar me rha toto kom hoko oyehtokony haxa ryhe, atxke rma haxa manatxhe.
Kàyweronàhyamatxho kom yawo ronohnà mosonà, katxho me manatxhe.
10 Àsok kany me hana tehxatxow ha. Kàyweronàhyamatxho kom yawo roro wehxaha,
uro ha, kany me hana tehxatxow ha. Àro hoyeno txko yawo rohra haxa kehtokonye ryhe,
omeroro rma yawo rohra tehxatxow hamà. Khoryenkomo wya, rowya oyweronàhya-
matxho kom yawo ronohnà omoro, katxho me haxa ryhe tehxatxhe. 11 Anar komo hetx
hokonohnà ro me ehtxoko, kekon hatà, kàyweronàhyamany komo, kàwyanye. Noro rma,
otahano ynyehnà ro me ehtxoko, kekon xarha tà. Àsok hana natxow ha, anar komo hetx
hokonohnà ro kom ha. Tàwyanye toto heno yotahatxhe ryhe, atxke rma haxa natxow
hamà. Anar komo hetx hokonohnà ro rma, kàyweronàhyamatxho kom yawo ronohnà ro
me rma haxa natxow hamà, tàwyanye toto heno yotahanàr ke.
12 Kanhàn kom yanoto mehra harha keny kom me naha, àro ha, kàyweronàhyamatxho
komo. Àro hoye ro ryhe, ohxe haxa manaha, atxke haxa manaha, kany me naha hampànà,
Khoryenkomo, kàwyanye. Àro ke, ohxe roro rma haxa orwonàmtxoko. Ohxe roro rma
haxa ehtxoko.
13 Toto komo hnàn yawohra kehtokonye, kàhnàn kom yawohra rma rha naha, Kho-
ryenkomo. Kàhnàn kom yawonohnà rma, tanàhnohsom me manaha hampànà, kehe

hampànà, kàwyanye. Toto komo hnàn yaw haxa kehtokonye ryhe, kàhnàn kom yawo rma rha naha, noro ha. Kàhnàn kom yawono rma, tanàhnohsom me manaha hampànà, kanyehnà ro me naha, kàwyanye.

Toto komo yowakryehra kehtokonye Kryestu hona xenye ro mehra tehxatxow hamà katxhàrà on ha.

[14] Rowtà komo y, onà wyaro kany me manatxow hamà. Kryestu hona xenye ro uro, kany me manatxow hamà. Àro wyaro kany me oyehtokonye, toto komo yowakryeny me tehxorye manatxhe. Toto komo yowakryehra haxa oyehtokonye ryhe, Kryestu hona xenye ro uro màketxhe rma haryhe, àtohnaw mak ha. Enyhoryehnà me rma manatxhe. Kryestu hona xenye ro uro katxho marma hoye rohra tonyhoryexem me manatxhe.

[15] Àsok hana natxow ha, okukuru kom ha, oyowtà komo rma, owosàn komo rma. Anatoko, anyempera natxow hana. Àkeweyumpura natxow hana. Ànyahpàra natxow hana. [16] Àsoke ryhe màketxowà, àwyanye. Anatoko onà wyaro marma màketxow hana. Hàà, ohxe àtoko, atanyemtxa ha, asahxemtota ha, màketxow hana, àwyanye. Anyempetohranye rma oyehtokonye, ewakryehnà ro me rma natxow hamà. Ànyahmahranye rma oyehtokonye, ewakryehnà ro me rma natxow hamà.

[17] Kryestu hona xenye ro me xaxa kehtokonye ryhe, toto komo yowakryeny me xarha tehxatxow hamà. Toto komo yowakryehra haxa kehtokonye ryhe, Kryestu hona xenye ro mehra tehxatxow hamà. Noro hona wenyaha, tketxhe rma haryhe, àtohnaw mak ha.

[18] Anatoko, onà wyaro haxa màketxow hana. Anar komo, Kryestu hona xenye ro me natxow hamà, anar kom haxa ryhe, toto komo yowakryenye ro me natxow hamà, màketxow hana. Àro wyaro owyanye tatoko rma, onà wyaro haxa koyukyatxhe. Àna matà, toto komo yowakryehra tehtokonye, Kryestu hona xenyhera natxow hamà. Àsok tawro hana. Noro hona xenye ro me tosonyhetxow hamà, kàwyanye toto komo yowakryenàr ke mak ha.

[19] Towenyxa Khoryenkom yehtxoho muhutwetxow hamà. Yaworo rma muhutwetxhe. Ohxe wehxan hamà, kahra rma ehtxoko. Àsok tawro hana. Worokyamo komo xarha, towenyxa noro yehtxoho hutwetxow hamà. Nyamoro rma, noseryehyatxhe, noro hona. Tàràrànàmso ro noseryehyatxhe, atxke tesnàr kom ke.

[20] Kryestu hona xenye ro me xaxa kehtokonye ryhe, toto komo yowakryeny me xarha tehxatxow hamà. Toto komo yowakryehra haxa kehtokonye ryhe, Kryestu hona xenye ro mehra tehxatxow hamà. Noro hona wenyaha, tketxhe rma haryhe, àtohnaw mak ha. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà. Uhutwanyehnà ro komo yxak mak omnyam hamà. Àro ke, onà ryhe wekarymehe, owyanye uhutwatxho me.

[21] Akmaraw heno yexetxhàrànhàr hoko ryhe, uhutwamohsehe, owyanye. Khoryen heno komo rma noro ha. Esake yeryey hatà, wewe hona. Burunhuru txko yàmye hatà, tàwya Khoryenkomo yowakryenàr horà. Àro ke ryhe, Khoryenkomo wya, ronenyhoryetxho me harha manaha, katxho me nehxakon hatà. Khoryenkomo yowakryeny xaxa kax mak nehxakon hatà. [22] Tàwya ewakryentoko rma, noro hona rma nenyakon hamà. Noro hona xenye ro me xaxa nehutwamohsotàhkaye, tàwya ewakryenàr ke mak ha. [23] Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà rma.

Khoryenkom hona nenyakonà, Akmaraw heno. Àro ke, onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo, àwya. Ronenyhoryetxho me harha manaha, rohona owya xenyàr ke mak ha, kekon hatà, àwya.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàr yawo ro rma haxa nehxakon hatà, Akmaraw heno. Khoryenkomo nàhnànà ryhe mosonà katxho me xarha nehxakon hatà, àmenhosahonhàrà wya.

[24] Kàwyanye owakryeno ytxoho hoko kehtokonye ryhe, Khoryenkomo wya, ronenyhoryetxho me harha manaha katxho me tehxatxow hamà. Kryestu hona xenye ro uro ha tatok marma kàwyanye, ronenyhoryetxho me harha manaha katxho mehra rma tehxatxow hamà, noro wya.

25 Àro wyaro rma rha nehxakon hatà, Hakme heno xarha. Anaro rha kàrà hokono ro me
ehxahotho rma mok nehxakon hatà, noro heno. Noro rma, Xoswe nànyaketxho kom hoko,
towahke nehxakon hatà. Tano rma ehtxoko, romàn yawo, kekon heno hatà, àwyanye.
Amnye, anato harha nànyahtxownà hatà, àxanhàn kom hona ukurunhonàr kom horà. Àro
wyaro owakryeno yeryey hatà, noro heno. Àro ke, Khoryenkomo wya, ronenyhoryetxho
me harha manaha, katxho me rma rha nehxakon hatà, noro heno xarha, tàwya owakryeno
ynyàr ke hatà.
26 Kàhyaye kokatothàrà totxhe rma, twayehyan hamà, bo. Àro wyaro rma rha mpànà
natxhe ha, Kryestu hona xenye ro uro ha, kanyetho komo xarha. Toto komo yowakryehra
tehtokonye ryhe, àwayehsaho wyaro natxhe. Àsok tawro hana. Kryestu hona xenye ro
mehra natxow hamà.

3

Atxke rma haxa naha dyuru komo kàrwonàmtoho komo katxhàrà on ha.

1 Rowtà komo y, anatoko hananàhno ynye ro me tesnàr komo xe natxow hana, okukuru
komo, thenyenohnà komo. Yakehra nyhe rma hak nahtxoko, hananàhno ynye ro komo.
Àsok tawro hana. Tawexenàmnàtokonye, tanàhnohsom me rma haxa natxhe hampànà,
hananàhno ynye rotho komo, anar kom yoho rma haxa mak ha.
2 Thenyehra rma haxa tawexenàmyatxow hamà. Toto kom yakoro kàrwonàmnàtokony
xarha, tawexenàmsom me rma rha tehxatxow hamà. Awexenàmpànà ro me haxa
kàrwonàmnàtokonye ryhe, ohxe roro rma haxa tehxatxow hamà. Tosowyomaxemà ro
me tehxatxow hamà, atxke kàrwonàmrà kom hona. Atxke àrwomnà roro me kehtokonye,
tosowyomaxemà roro me rma rha tehxatxow hamà, kanhàn kom hona, omeroron kom
hona.
3 Àsok tawro horà hana koknà komo tàmtaràhtetxow ha. Kafaru ymo tàmtaràhtetxow
hamà, fàryeyu ke, kàwyanye anàr horà, àwya koyuknur kom horà. Fàryeyu ryhe, hory
mehra rma haxa nay hamà. Àro txko rma ke, okno ymo horyetho ymo taryatxow hamà.
4 Àsok hana nay xarha, kanawa ymo ha. Hory me ymo rma haxa nay hamà. Karyhe rma
haxa naryaha, atxowowo ymo. Àmakoryenkatxho ryhe, atxke txko rma haxa naha. Àro
txko rma ke nàramehe, kanawa ymo yanye ro. Henta ya haxa anàr xe hana nay ha, noro
ha. Àsna ryhe naryaha, àro txko ke. 5 Àro wyaro rma rha, atxke txko naha, dyuru komo
xarha, kàrwonàmtoho komo. Àro txko rma yano me, tàrwonhorye rma haxa tehxatxow
hamà, ehonomnà me rma haxa kosonyhonàr kom horà.

Àsok hana nay ha, weheto ha. Weheto hoturu txko, horyethohnà txko rma, wewe ymo
heno yaknyohyaha. Horyetho ymo heno rma yaknyohyaha. 6 Weheto wyaro rma rha atxke
rma haxa naha, dyuru komo, kàrwonàmtoho komo. Yaworonohnà ro me rma haxa mak
naha ha, omeroro khun kom yoho rma haxa mak ha. Atxke rma haxa keny kom me naha.
Kàmryen kom yaye ro rma, atxke keny kom me naha. Khorymamtàhkanàr kom yakoro
ro xarha, atxke keny kom me naha. Satanasà ymo yano me atxke rma haxa naha, dyuru
komo, yuhnayen yohà ymo yano me mak ha, eryewhamnohno ytxoho ro yohà ymo yano
me mak ha.
7 Àsok hana natxow ha, onokna kom ha. Bayanye rma haxa natxow hamà, tano
mya tàtosom komo, tahotàhkem komo xarha, tàrar ho tàtosom komo xarha, tuna
kwawon komo xarha, omeroron komo. Bayanye ehxahotho rma tehsamnohyatxow hamà.
8 Dyuru kom haxa ryhe, ehsamnohpànà roro me naha. Atxke roro tàrwonyemà rma,
atàknanàhkahnà roro me naha. Ohxe harha àrwomnà ro me tehxatxow hamà. Anhà
hokono ro ymo àro ha, dyuru komo, atàknahnà ro mak ha. Okoye yeryewru wyaro,
eryewhamnohno ynye me rma haxa naha.
9 Àro rma ke, ohxe xaxa manaha, tketxhe, Kohkomo wya, kyàmkomo wya. Àro rma
rha ke toto komo twàràhyaketxhe. Tàwyaro rma rha Khoryenkomo nakàhtotho komo
twàrahyaketxhe. 10 Kàwyanye, ohxe xaxa manaha katxho rma, kàmtayenye nahatakehe.

Àro rma rha yaye nahatakehe xarha, kàwyanye wàràhyakano ytxoho. Rowtà komo y, àro wyaro tehxoryehra ro mak tehxatxhe.

11 Àsok hana nay ha, tuna ha. Yaràna txko yaye takrarawaknyemà txko yahatakantoko, àro rma rha yaye ahatakahnà ro me nay hamà, tuna torkuknyemà ymo. Àro wyaro rma rha, kàmtayenye tahatakahoryehra naha, anhà.

12 Rowtà komo y, àsok hana nay ha, fek yohà. Fek me tehetaxemà ro me nay hamà. Oryefera me harha ehetahnà ro me nay hamà, fek yohà. Àsok hana nay ha, ufa yohà. Ufa me tehetaxemà ro me nay hamà. Fek me harha ehetahnà ro me nay hamà, ufa yohà. Àsok hana nay ha, tuna ymo ha. Tuxuranke tuna ymo yehtoko, àwawo rma ehxera nay hamà, tuna uxuramnà. Àro wyaro rma rha, àme yohà roro hak nahko, kàrwonàmtoho komo. Ohxe roro hak nahko.

Kahe yawon hoye ro tàyweron me kehtokonye onà wyaro tehxatxow hamà katxhàrà on ha.

13 Anatoko tàyweron me natxow hana, okukuru komo. Enkukmahnà ro me natxow hana. Nyamoro rma hak ohxe roro nahtxoko. Enyhoru hokono ro me hak nahtxoko. Àro wyaro tesnàr kom ke ryhe, tàyweron me nosonyhetxow hamà. Tàyweron rma, ehonomnà me osonyhera rma hak nahtxoko. Àsok tawro hana. Tàyweron me xaxa kehtokonye, ehonomnà me osonyhera tehxatxow hamà.

14 Anatoko ehonomnà kom hoko tehohkaxemà ro me rma haxa manatxow hana, ohnawonye. Anar kom yoho rma haxa oyesnàr komo xe manatxow hana. Àro wyaro oyehtokonye, tàyweron ro ryhe uro ha kanyehnà ro me ehtxoko. Àro wyaro kany me haxa oyehtokonye, yaworonohnà ro me rma haxa manatxow hamà. 15 Ehonomnà kom hoko tehohkaxem komo ryhe, tàywero rma natxhe haryhe. Kahe yawon hoye rohra, yukryeka hon kom hoye ro haxa, tàywero rma natxhe haryhe, Khoryenkom hutwanyehnà kom hoye ro mak ha, worokyamo yohà ymo hoye ro mak ha. 16 Àsok tawro hana. Ehonomnà kom hoko tehohkaxemà ro me tehtokonye, anar kom yoho rma haxa tesnàr komo xe tehtokonye, àsok make rma haxa natxow hamà, toto komo. Anaro rha tanhàn kom hoko rma haxa natxow hamà, thenyehra rma haxa mak ha.

17 Kahe yawon hoye ro haxa tàyweron me kehtokonye, onà wyaro tehxatxow hamà. Kanhàn kom hokonohnà ro me tehxatxhe. Osoyhera tehxatxhe xarha. Tosoyxem komo takoronometxhe xarha, osoyhera harha esnàr kom horà. Towahke tehxatxhe xarha. Towahke rma toto komo teyukyatxhe xarha. Toto komo hnàn yawo rma haxa tehxatxhe xarha. Ewakryenye ro kom me tehxatxhe xarha. Anar me rha ehutwahnà ro me tehxatxhe xarha. Yaworonohnà ro mehra tehxatxhe xarha. 18 Towahke roro kehtxoho kom hoye ro, anar komo takoronometxow hamà, osoyhera harha ehtxoho menye. Àro hoye ro, ohxe roro rma haxa tehxatxow hamà, omeroro, kàwyamo rma, nyamoro xarha.

4

Eryehohra harha ehtxoko ayanhàn kom hoko katxhàrà on ha.

1 Àsok hana manatxow ha. Oyosoynyàr kom hoko manatxow hamà. Oyosohtahanàr kom hoko manatxow hamà. Eten kom hoye ro hana, àro wyaro manatxow ha, oyeryehotatho kom hoye ro hamà, ayanhàn kom hoko oyehohkatxho kom hoye ro hamà. Ohnawonye anar me rha tehutwaxemà ro me manatxow hamà, anaro rha ayanhàn kom hoko. Àro hoye ro mosohtahetxow hamà. 2 Akatxho komo xe rma haxa manatxhe. Àkatxhomra rma manatxhe. Àro hoye ro, toto heno komo metahetxhe, owyanye àkatxhothàyamo yahosnàr horà. Anar komo katxho hoko rma mehohketxhe haryhe. Ahohsàra rma manatxhe. Àro hoye ro mosoyatxhe. Mosohtahetxhe xarha. Àkatxhomra rma manatxhe, Khoryenkom yakoro àrwomra oyesnàr kom ke mak ha, apa y, rokatxho tàmko, kahra oyesnàr kom ke mak ha.

3 Anatoko Khoryenkom yakoro orwonatxow hana. Apa y, rokatxho tàmko, màketxow hana. Ahohsàra rma manatxhe. Àsok tawro hana, yaworonohnà ro me orwonàmrà kom

ke hamà, ayanhàn kom hoko oyeryehotanàr kom horà akatxho komo xe oyesnàr kom ke hamà.

[4] Tànyonhàrà hyaye wos yotownàtokono wyaro, Khoryenkomo hyaye motowyatxow hamà. On hutwahra kat manatxowà. Khoryenkomo xanhàn komo xe kehtokonye, Khoryenkom xehra tehxatxow hamà. Àkatxho komo xe kehtokonye, noro xehra tehxatxow hamà. Àro ke, nyamoro xan me oyesnàr komo xehra ehtxoko. Àxan kom me oyesnàr komo xe haxa oyehtokonye, Khoryenkomo xanhànà ro me rma rha manatxhe, omnyam xarha. [5] Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, Khoryenkom karyehtan hoyeno.

Kowan yakanye tokato nyakye, Khoryenkomo. Kxenye rma haxa naha, noro ha. Khoryenkom xano roro me kesnàr komo xe rma haxa naha. Noro hyaye kotowrà komo xehra ro mak naha ha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro wyaro katxhàrànhàrà rma, yaworonohnà me kat naye, owyanye.

[6] Towahke xaxa mak naha, Khoryenkomo. Kowakryetxhe rye rma haxa. Àro ke, onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàr xarha.

Ehonomnà me tosonyxem komo xehra naha, Khoryenkomo. Norohnàtho me tosonyxem kom haxa ryhe yowakryehe.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [7] Àro ke, Khoryenkomo eyuhtxoko. Worokyamo yohà ymo àtaymatxoko, ohyayenye. Àtaymaxaho rma, nekahtàmyaha, ohyayenye.

[8] Khoryenkomo hyaka haxa omohtxoko. Tàhyaka oyomoknàtokonye, ohyakany xarha nomokyaha, noro ha.

Anhàtho komo y, ayanhàn kom hokohra harha ehtxoko. Anar me rha tehutwaxemà ro komo omnyam hamà. Àro ke, osonyhoryetxok harha, ohnawonye, ohxe roro harha tehutwaxemà ro me oyesnàr kom horà. [9] Ayanhàn kom hok haxa ryhe oseryehokatxoko. Ekhokatxok xarha. Owratatxok xarha. Osownohpànà ro me harha ehtxoko. Eryehohra harha ehtxoko, ayanhàn kom hoko. [10] Ehonomnà me xaxa Kohkomo xenytxoko. Norohnàtho me haxa osonytxoko. Ehonomnà me harha oyeryatxhe hampànà, noro ha.

Otwàràhyakahra ehtxoko katxhàrà on ha.

[11] Rowtà komo y, otwàràhyakahra ehtxoko, omnyamo ro rye rma. Oyowtà komo wàràhyakany me oyehtokonye, kàyweronàhyamatxho komo wàràhyakany me haxa manatxhe. Oyowtà komo wya, atxke manaha, kany me oyehtokonye, atxke naha, kàyweronàhyamatxho komo, kany me haxa manatxhe. Kàyweronàhyamatxho komo wàràhyakany me oyehtokonye, àro yawo ronohnà ro me manatxhe. Atxke naha, àrotho, kany me haxa manatxhe.

[12] Kàyweronàhyamanyenhàr kom me naha, Khoryenkomo. Noro rma, atxke manaha, omoro, kany me rma naha. Noro marma ryhe naha. Anaro ehxera ro mak naha. Onyhoryeno ynye rma noro ha. Anàhnohno ynye xarha noro ha. Àro ke, omnyam haxa ryhe, atxke manaha, omorotho, kanyehnà ro me manatxow hamà, ohoyen komo wya.

Àsok kom haxa hana manatxow ha awanaworo katxhàrà on ha.

[13] Àsok kany me hana manatxow ha. Àpa txowà, tàtotxe, monyen kom yowto hona, kany me manatxow hamà, ayano me ronye rma. Tàtetxow hamà, amnye rma, awanaworo haxa tàtetxow hamà, kany me manatxow hamà. Àto ryhe tàtxemnyehàntetxhe, towenyxa ro. Kwarawantanàr kom hoko tehxatxow hamà. Àro hoye ro txenyerun komo tahohsatxow hamà, kany me manatxow hamà, ayano me ronye rma.

Àro wyaro kany komo wya, onà wyaro àkehe hampànà. [14] Àsok kom haxa hana manatxow ha, awanaworo, ohxe nyhe hana, ohxehra haxa hana. Uhutwanyehnà ro me manatxow hamà. Àsokentok kom hana nay ha, awayehtoho komo. Uhutwanyehnà ro me manatxow hamà. Kaweryesà wyaro rma manatxow hamà. Mexe nyhe txko tonyxem me naha, kaweryesà. Amnye nyhe txko tosomtatkaxem me harha naha. Àro wyaro rma rha, mexe nyhe txko tonyxem me manatxhe. Amnye nyhe txko awayehyatxhe. [15] Àro ke, onà

wyaro haxa katxoko. Àwayehpàra rma hak tano rma kenyàr komo xe Kohkom yehtoko
ryhe, awanaworo noro yano me komyawon kom hoko tehxatxhe, katxoko. [16] Onà wyaro
haxa kany me manatxhe, omnyamo. Awanaworo komyawon kom hoko tehxatxhe, kano
me rony mak ha, kany me haxa manatxhe. Khoryenkom yoho nyhe mehutwetxow hamà.
Àro wyaro kany me oyehtokonye, atxke manatxhe.
[17] Anatoko onà wyaro mehutwetxow hana. On enyhoru hoko ryhe tehxorye wehxan
hamà, kany me manatxow hana. Àro wyaro oyehutwantokonye, àro hoko rma haxa
ehtxoko. Àhokohra haxa oyehtokonye, atxke rma haxa manatxhe.

5

Tkatxhonkem komo atxke ehtxoho komo yokarymatxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro ryhe àkehe, tkatxhonkemà roro komo wya. Amnye moseryehoketxhe
xak harha hampànà, omnyam heno, thenyehra rma haxa hampànà. Àro ke, owratatx-
oko. Ehokoytxoko. [2] Tatanàhnohso harha naha hampànà, akatxhothàyamo, ehetàh-
penyenotho rma, omeroro. Onokna nakutho wyaro, tasawotos harha naha hampànà,
owomunuthuyamo. [3] Tàhxeryehtax harha naha hampànà, otxenyerunuthuyamo, urutho
rma, pàratatho xarha. Tàwyanye àhxeryehtaxaho yonyetoko, onà wyaro nketxhe
hampànà, toto komo, ohokonye. Otxenyerun komo màhenyekyatxkonà, oyeryehotanàr
kom horà, anar komo yowakryehra rma màhenyekyatxkonà, ketxhe hampànà, ohokonye.
Weheto naknyohàtho wyaro, tanàhnohsom me manatxhe hampànà. Otxenyerun komo
mehamnohyatxkonà. Amnye rma haxa, ayanàhnohnye kom me nosonyhehe hampànà,
Kohkomo, owyanye.
[4] Àsok hana natxow ha, ayanototho kom ha, amararàn hokono rotho komo rma,
anatàr yeherà hotnye rotho komo xarha. Ehethàrà yahohsàra rma nehxatxkon hamà.
Mehemetxkonà rma haryhe mà, àwyanye. Menkuhtetxkon mak hamà. Ohokonye
nàrwonatxkonà, nyamoro ha, Kohkomo nenytxanàr me. Àwyanye, uro ehenàhko katxho
rma yonytxehe, Kohkomo. Kahe yawon kom yohà rma noro ha, thenyenohnà kom yohà
rma.
[5] Tano rma yukryeka ho rma hak oyehtokonye, tkatxhonke rma haxa manatxhe,
thenyehra rma haxa mak ha. Àsok maken komo rma mehekahtyatxhe. Ayano me ronye
rma oyeryehotetxhe. Masahxemtetxhe rye rma haxa, twahuramso ro. Okno totahaxemà
wyaro manatxow hamà. Etahahra ro rma haka, koknà komo tehsuryetxow hamà. Àro
wyaro rma rha masahxemtetxow hamà, omnyamo. Asahxemtosaho rma, tanàhnohsom
me rma manatxhe hampànà, okno wyaro rma rha, totahaxemà wyaro rma rha.
[6] Enyhoru heno komo wya, tanàhnohsom me yxak manaha, omoro, kany me manatxhe.
Metahetxhe xarha. Ohsànàhpànà ro me natxhe, nyamoro. Àro wyaro ryhe manatxhe,
omnyamo, tkatxhonkem komo.

Kohkom yomoknàr hona ro rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

[7] Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, rowtà komo y. Mexe nyhe txko thona ro ehtxoko.
Kohkom yomoknàr hona ro rma haxa ehtxoko. Bararàn hokono ro komo wyaro ehtxoko.
Tàwyanye àhomotxhe, thona ro rma haxa natxhe, nyamoro ha. Tànatàr komo yehetanàr
hona ro rma haxa natxhe, mex mak ha. Ànàhnàn komo ryhe àro ha, ànatàr komo yeherà.
Àro hoko rma thona ro rma haxa natxhe. Àwyanye enamàtxhe rma, nomokyaha, tuna.
Amnye, ehetantok xarha, nomokyaha, tuna. Tuna yomoknàtoko rma haka, thona roro
rma natxhe, bararàn hokono ro komo. [8] Omnyam xarha, thona ro rma rha ehtxoko, mexe
nyhe txko mak ha. Mexe nyhe txko ehxah me nomokyaha, Kohkomo. Àro ke, towankaryhe
rma haxa ehtxoko.
[9] Rowtà komo y, othoko àrwomra ro mak ehtxoko, tanàhnohsom me manatxhe
hampànà katxho mehra oyehtxoho menye. Mexehra nomokyaha, wahanonkano ynye.
Tanàhnohsom me manatxhe hampànà kanye rma noro ha.

[10] Rowtà komo y, Kohkomo rwonà yokarymanye ro heno komo uhutwatxoko. Kohkom
yano me nekarymetxkon heno hatà. Teryewhamnohsomà ro heno komo nyamoro
hatà. Anar komo wya teryewhamnohnàtokonye, nenàmyatxkon hatà, nyamoro heno.
Mexe rma haxa nenàmyatxkon hatà, ohsànàhpàra rma. Nyamoro heno kom hoko
ehohkatxoko. [11] Enàmnye ro heno komo ryhe, towakryexem me rma haxa nehxatxkon
hamà, kany me tehxatxow hamà. Enàmnye ro me rma haxa nehxakon hatà, Xo heno.
Noro yexetxhàrànhàrà muhutwetxhe rma. Noro heno hoko Kohkomo yexetxhàrànhàrà
muhutwetxhe xarha. Towahke rma haxa nehxakon hatà, Kohkomo, noro heno hoko. Noro
heno hnàn yawo rma haxa nehxakon hatà, tàwya ewakryenàr horà hatà. Noro heno hoko
rma ehohkatxoko.

Yaworo rye rma haxa orwonàmtxoko katxhàrà on ha.

[12] Rowtà komo y, onà wyaro ryhe khananàhyatxhe xaxa hampànà. Anatoko or-
wonàmàthàyam yawo ro oyehutwamohsonàr komo xe manatxow hana. Àro wyarono rma,
onà wyaro kahra rma ehtxoko. Rorwonàmàthàrà yawo rohra haxa ryehtoko, romtatkano
rma haka, Khoryenkomo, kahra xaxa mpànà ehtxok ha. Nosomtatkano rma haka, kahe,
kahra xarha mpànà ehtxok ha. Nosomtatkano rma haka, yukryeka, kahra xarha mpànà
ehtxok ha. Àro wyaro kanyehnà ro me ehtxoko. Àro wyaro kanyehnà rma, yaworo rye rma
haxa orwonàmtxoko, tanàhnohsom me manatxhe hampànà katxho mehra oyehtxoho
menye.

Khoryenkom yakoro orwonàmtxok xarha ohokonye rma katxhàrà on ha.

[13] Teryewhamnohsom me oyehtokonye, orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Teryeho-
rye haxa oyehtokonye, awanotatxoko, ohxe xaxa naha, Khoryenkomo, tawro me.
[14] Ekeh me oyehtokonye, Kryestu mryenon yonye ro komo anyehtxoko. Nyamoro
ryhe, Khoryenkom yakoro nàrwonatxhe, ekeh kom hoko. Ownyaku wyaron ke karyetxhe
xarha. Kohkom yano me amna akaryehe, ketxhe ha. [15] Àro wyaro tàrwonàmnàtokonye,
ekehàtho komo yonyhoryehetxhe ha, Kohkom hona xenye ro me tesnàr kom ke. Kohkomo
ryhe ekehàtho komo yanàmyaha harha. Tanhàn kom hoko ehxah me ehtokonye,
noseryewhokehe, Kohkomo, anhànàthàyam hoko.
[16] Àro ke, meya rha oskarymatxoko, ayanhàn kom hoko. Khoryenkom yakoro or-
wonàmtxok xarha, ohokonye rma, àwya oyonyhoryetxho menye. Enyhoru kom hak
nàrwonàmtxowà, Khoryenkom yakoro. Eyukhunuhnu me nàrwonatxhe, enyhoru komo.
Àrwonàmrà kom ke ryhe, tahoxetà yonyhehe, Khoryenkomo.
[17] Kàwyaronye rma rha, toto me nehxakonà, Eryeyas heno. Teryewrye ro rma haxa
nàrwonàmye hatà, noro heno. Apa y, omokhàra hak nahko, tuna, kekon heno hatà,
Khoryenkomo wya. Omokhàra roro rma haxa nehxakon hatà, tuna, mexe rma haxa mak
hatà. 3 me txemnyehàntay hatà, omokhàra rma. 6 me nuno yonatkay xarha tà, omokhàra
rma. [18] Àro wyaro exetxhe, nàrwonàmye xarha tà, noro heno. Apa y, tuna ànyahko
harha, kekon heno hatà. Tuna nyakye harha tà, kahe yawono. Nahtanàhyakon harha
tà, yukryeka.
[19] Rowtà komo y, yaworon xaxa hokohra harha na natxow ha, okukuthuyamo. Àsok hana
manatxow ha, àhokonye. Anatoko makoronometxow hana, yaworon xaxa hok harha ehtx-
oho menye. [20] Onà ryhe uhutwatxoko. Owyanye anhàtho komo yakoronomantokonye,
yaworon xaxa hokon me harha owyanye txenyetokonye, menyhoryehetxow hamà,
Khoryenkomo wya, anàhnohpàn me ehtxoho menye. Anhànàthàyamo mowhetxowà rma
hamà, Khoryenkomo wya. Thenyehra ehxahotho rma mowhetxow hamà, àwya.

PETRU NMENHOTHO WAHORONO ON HA.

Àmenhehe ohyakanye katxhàrà on ha.

1 Petru uro ha. Txesusu Kryestu nànyaknyàrà ro uro. Àmenhehe, ohyakanye.
Khoryenkomo nwahanonkatxho omnyamo. Khoryenkom hutwanyehnà kom wawo man-
atxhe. Oyowtothàyam hohra harha manatxow hamà. Anaro rha owto ho manatxhe, Pontu
yamtar ho, Karaseya yamtar ho xarha, Kapaknoseya yamtar ho xarha, Aaseya yamtar ho
xarha, Betxenya yamtar ho xarha.

2 Àro wyaro rma manatxhe, Khoryenkom yano me mak ha, kyàmkom yano me
mak ha. Àro wyaro rma ohutwetxkonà rma, noro ha, amnyehra. Tàmryenon me
awahanonkatxownà, enyhoru hokono ro me oyehtxoho menye. Enyhoru hokono ro me
oytxownà, Khoryenkom yokato, Txesusu Kryestu yoyuknye ro me oyehtxoho menye.
Noro yekamsuhkanàr ke ryhe, tonyhoryexemà ro me manatxhe.

Onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke rma haxa exko, nyamoro
hoko, ohxe txetxoko, thenyehra rma haxa mak ha, àkehe, àwya, ohokonye.

Karyhe roro kehtxoho kom hona ro tehxatxhe katxhàrà on ha.

3 Ohxe xaxa manaha, tkatxe, Khoryenkomo wya. Txesusu Kryestu yàmà noro ha,
Kohkomo rma yàmà. Kàhnàn kom yawo rma haxa nehxakonà. Àro hoye ro tonutxownà
harha, ekato me. Thokru me harha ketxownà, karyhe roro kehtxoho kom hona ro
kehtxoho menye. Àro wyaro tehxatxhe, Txesusu Kryestu yasanàmrà ke, àwayehxemo
kom waye asanàmrà ke.

4 Khoryenkomo wya kowakryetxho kom hona ro xarha tehxatxhe. Àro rma, atanàh-
nohpànà ro me naha. Anhàntahnà ro me naha. Osomtatkahnà ro me naha. Kahe
yawono rma àro ha, Khoryenkomo nhenyeketxho rma, oyowakryetxho komo rma.
5 Anhà hona okurunhetxhe, Khoryenkomo. Noro hona menyatxhe. Àro ke, tahoxet ke
okurunhetxhe, tàwya oyonyhoryetxehkanàr kom horà. Amnye, oyonyhoryetxehkany
kom me nosonyhehe hampànà, yukryeka yosomtatkantok mak ha.

6 Àro ke oyeryehotetxow hamà. Anatoko mekhoketxow hana. Anaro rha ke teryе-
whamnohsom me manatxow hana, tkukmaxem me oyesnàr kom ke. Mexehra mak
naha, oyeryewhamnohtoho komo. Teryewhamnohsomà rma, teryehorye rma ehtxoko.
7 Teryewhamnohsom me oyehtokonye, Khoryenkomo nkukmanàr me rma manatxow
hamà, noro hona xenye ro me xaxa oyosonyhotho menye. Àsok hana nay ha, uru
ha. Enyhoru ryhe àro ha. Ehetàhpenyeno rma àro ha. Weheto waka neryatxhe, toto
komo, tàwyanye ukukmatxho me, uru me xaxa tàwyanye uhutwatxho me. Àrotho rma,
amnye nosomtatkehe hampànà. Khoryenkom hona owyanye xenytxoho haxa ryhe,
osomtatkahnà ro me naha. Enyhoru haxa ryhe àro ha, Khoryenkomo wya, uru yohono
rma haxa mak ha. Àro ke, uru wyaro rma rha tkukmaxem me manatxhe, Khoryenkom
hona xenye ro me xaxa oyosonyhotho menye. Ukukmaxaho rma, ohxe xaxa manaha
katxho me xaxa mpànà manatxhe ha, Khoryenkomo wya. Amnye, Txesusu Kryestu
yosonyhontoko, onà wyaro katxho me xaxa mpànà manatxhe ha, Khoryenkomo wya.
Ohxe xaxa manaha, ehonomnà me harha manaha, katxho me xaxa mpànà manatxhe ha,
àwya.

8 Txesusu Kryestu yonyhera mehtxownà. Noro rma xe manatxhe. Noro yonyhera rma
hak manatxhe. Noro hona rma menyatxhe. Àro ke, teryehorye rma haxa manatxhe,
thenyehra rma haxa mak ha, kahe yawon komo wyaro mak ha, ekarymahnà ro me rma
haxa mak ha. 9 Noro hona owyanye xenytxoho hoye ro, tonyhoryexem me rma manatxhe.
Àro ke, teryehorye manatxhe.

Amnyehran heno komo nmenhotho yokarymatxhàrà on ha.

[10-11] Àsok hana nketxkon ha, amnyehran heno kom ha, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo. Towahke xaxa mpànà naha ha, Khoryenkomo, toto kom hoko, ketxkon heno hatà. Ohokonye ryhe, àro wyaro nketxkonà. Onà wyaro nketxkon heno xarha tà, Kryestu hoko xarha. Teryewhamnohsom me mpànà naha ha, noro ha, ketxkon heno hatà. Eryewhamnohsaho rma, ehonomnà me harha naha hampànà, ketxkon heno xarha tà, noro hoko. Àro wyaro rma nketxkon heno, Kryestu yokato yoh me tesnàr kom ke mak ha. Nyamoro heno rma, konyhoryetxho komo hutwatxehkahra rma nehxatxkon hatà. Uhutwatxehkanàr xe rma haxa nehxatxkon heno hatà. Uhutwamohsoko, amna wya, ketxkon heno hatà, Khoryenkomo wya. Àsoke ryhe nomokyano, àsokentoko ryhe nomokyano, ketxkon heno hatà. [12] Àro ke, onà wyaro hutwamohsoy hatà, Khoryenkomo, àwyanye. Oyowakryetxhohnà komo moro, onekarymanàr komo, kekon hatà. Anar komo yowakryetxho ryhe moro, amnyen komo yowakryetxho rma moro, kekon hatà, ohokonye, nyamoro heno wya.

Àro ke, omnyamo ryhe, àrwo yonyhorunu menytxatxownà. Oyonyhoryetxho komo rma yokarymatxownà, owyanye, Kryestu yokarymanye ro komo. Khoryenkom yokato yano me nekarymatxownà, kahe yaye ànyahxah yano me mak ha. Konyhoryetxho komo hutwanàr xe xarha natxhe, kahe yawon komo xarha, Khoryenkom yanoto komo.

Enyhoru ro me ehtxoko katxhàrà on ha.

[13] Àro wyaro naha, konyhoryetxho komo. Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye. Ohxe harha ehutwatxoko, Khoryenkom hona ro oyesnàr kom horà. Takàhso rma haxa ehtxoko. Oyowakryetxho kom hona ro rma haxa ehtxoko. Txesusu Kryestu yosonyhontoko rma, towakryetxehkaxem me xaxa mpànà manatxhe ha. Àro hona ro rma haxa ehtxoko.

[14] Khoryenkom yoyuknye ro me ehtxoko. Amnyehra, noro hutwahra oyehtokonye, ayanhàn kom hoko mehohketxkonà. Àro hoko ehohkahra harha ehtxoko. [15] Anhà hokonohnà ro me naha, Khoryenkomo. Enyhoru ro me haxa naha. Tàmryenon me awahanonkanyenhàyamo rma noro ha. Àro ke, noro wyaro, enyhoru ro me rma rha ehtxoko, omnyam xarha. [16] Àsok tawro hana, onà wyaro tawro ke, àmenhosahonhàrà wya. Enyhoru ro uro. Àro ke, enyhoru ro me rma rha ehtxoko, omnyam xarha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

[17] Apa y, màketxow hamà, Khoryenkom yakoro orwonàmnàtokonye. Apa y kanye rma, ohxe mpàn ehtxoko. Noro ryhe, wahanonkano ynye me naha hampànà. Toto kom hoko àme rye rma haxa naha hampànà. Ohxe ehxemo komo yonyhoryetxehkehe hampànà. Atxke ehxemotho kom haxa ryhe yanàhnohtàkehe hampànà. Àro ke, yukryeka ho rma hak oyehtokonye, ukurunkahnà ro me noro xenytxoko.

[18] Àsok hana mehxatxkon ha. Àrohnàtho hoko rma haxa mehxatxkon hamà, ohoryen heno kom hoye ro. Àrohnàtho hyaye oyowtxownà, Khoryenkomo. Àrohnàtho hyaye oyowtoho komo rma yehemaye, tàhyaka oyohtoho menye. Eten ke ryhe nehemaye, pàrata ke katà, uru ke haxa katà. Àrohnà ke ryhe nehemaye. Tosomtatkaxem me nay hamà, pàrata, uru xarha. [19] Kryestu yekamsuhkanàr ke haxa ryhe nehemaye, Khoryenkomo. Ehetàhpenyeno yoho rma haxa ohxe nehxakonà, Kryestu yekamsuhkatxho. Àsoken me hana nay ha, kahneru mxekrà, tharaxkaxemà. Eheryamnà ro me nay hamà. Enyhoru ro me nay hamà. Àro wyarono rma, tkamsuhkaxem me nay hamà, Khoryenkomo yowakryenàr horà. Noro wyaro rma rha enyhoru ro me rma haxa nehxakonà, Kryestu.

[20] Amnyehra, yukryeka yakàhtohra rma hak tehtoko, Kryestu wayehrà hutwekonà rma, Khoryenkomo. Amnye nyhe rma, yukryeka yosomtatkahra ro rma haka, nomokye, Kryestu, tàwya oyonyhoryetxho menye. [21] Noro wayehrà ke ryhe, Khoryenkom hona harha menyatxhe. Àwayehxemo kom waye nanàmye, Khoryenkomo. Ehonomnà me harha neryeye. Àro ke, Khoryenkom hona menyatxhe. Noro wya oyowakryetxho kom hona ro manatxhe xarha.

Thokru me harha oytxownà Khoryenkomo tàrwon ke katxhàrà on ha.

22 Mosonyhoryetxownà, owyanye yaworon xaxa yonytxanàr ke, owyanye Khoryenkomo
rwonà yoyuknur ke. Àro hoye ro, Kryestu mryenon komo xe xaxa manatxhe. Àro ke, osoxe
rma haxa ehtxoko, teryewrye ro, yaworo xaxa mak ha.
23 Oyonutxownà harha, ekato me. Toto yano mehra, twayehsom kom yano mehra,
àwayehpànà ro yano me haxa oyonutxownà. Thokru me harha oytxownà, Khoryenkomo,
tàrwon ke. Karyhe keny komo rma àro ha, Khoryenkomo rwonà. Osomtatkahnà ro me
naha. 24 Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Txufu wyaro natxhe, toto komo, omeroro. Eherkotkuru wyaro natxhe, ehonomnà komo. Àsok hana nay ha, txuf ha. Mexehra wayehyan hamà. Àsok hana nay ha, eherkotkur ha. Mexehra nothahyan hamà. Àro wyaro rma rha, mexehra nosomtatketxhe, toto heno komo.

25 Kohkomo rwon haxa ryhe, osomtatkahnà roro me naha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àrwo yonyhorunu ryhe àro ha, Kohkomo
rwonà. Ekarymaxaho rma àro ha. Onenytxatxhàyamo rma àro ha.

2

Owokru kom me naha Khoryenkomo rwonà katxhàrà on ha.

1 Oyonutxownà harha, ekato me. Àro ke, toto komo xanhàn mehra harha ehtxoko.
Àtemarontahra harha ehtxoko. Yaworonohnà mehra harha ehtxoko. Atakuyhera harha
ehtxoko. Wàràhyakano yhera harha ehtxoko.
2 Àsok hana natxow ha, enuxenyeno kom ha. Momu yko me natxow hamà. Enuxenyeno
komo wyaro, owokru komo xe roro ehtxoko, ekato me ohorymamtoho menye. Owokru
kom me rma naha, Khoryenkomo rwonà, ekato me mak ha. Yaworono rma àro ha.
Owyanye enàtoko roro, ohorymamyatxhe, tonyhoryetxehkaxem me oyehtxoho menye.
3 Àsok tawro hana. Towahke Kohkom yehtxoho muhutwetxowà rma hamà. Towahke rma
haxa nehxakon hamà, ohokonye.

Khoryenkomo mewakryetxhe omnyam xarha ekato me mak ha katxhàrà on ha.

4 Àsok hana nay ha, tohu ymo ha. Nàmno yetxeh me nay hamà. Tohu wyaro,
Khoryenkom màn yetxeh me naha, Kohkomo. Khoryenkomo mryenon kom yoh me
rma naha. Karyhen xaxa kax mak naha ha. Anatoko tohu ymotho xanomkahnohy-
atxow hana, nàmno yenye komo, tàwyanye atxke esnàr ke. Àro wyaro rma rha noro
xanomkahnohtxownà, toto komo. Noro rma, Khoryenkomo nwahanonkatxho me haxa
naha. Khoryenkomo nàhnàn me rma haxa naha. Noro hyaka rma omohtxoko, 5 tohu
wyaro rma rha oyehtxoho menye, Khoryenkomo wya bàn me oytxoho menye. Ekato
me bàn me oyeryatxhe, Kohkomo wyaro karyhen me harha oyesnàr kom ke. Bàn
yonye ro me xarha oyeryatxhe, towakryenàr hoko roro oyehtxoho menye. Amnyehra,
Khoryenkomo yowakryetxkon hatà, noro màn yonye ro heno komo, tàwyanye okno
yàmrà ke. Nyamoro heno wyaro noro mewakryetxhe, omnyam xarha, ekato me mak ha.
Owyanye ewakryetxho rma, ohxe naha, Khoryenkomo wya. Owyanye, apa y, Txesusu
Kryestu yano me kowakryehe tatoko rma, ohxe rma haxa naha, àwya. 6 Àro hoko rma,
onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà.

Enytxatxoko. Seyaw ho weryaha hampànà, tohu wyarono. Nàmno yetxehà wyaro, ehonomnà me xaxa naha, noro ha. Ronwahanonkatxho rma noro ha. Ronàhnànà rma noro ha. Noro hona xeny me oyehtokonye, okhokahranye ro mak naha ha, noro ha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

7 Noro hona menyatxow hamà, omnyamo. Àro ke, onàhnàn kom me rma haxa nay hamà,
noro. Anar kom haxa ryhe, noro hona xenyhera natxhe. Nyamoro hoko rma, onà wyaro
nkehe xarha, àmenhosahonhàrà xarha.

Toh xanomkahnohnye komo wyaro, noro xanomkahnohyatxhe hampànà, toto komo.
Noro ryhe, ehonomnà me harha mpànà naha ha. Nàmno yetxehà wyaro,
ehonomnà me noro yeryaha hampànà, Kohkomo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [8] Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàrà
xarha.
Tohu wyarono xanomkahnohtoho hoye ro, natarymahetxhe hampànà, toto komo, tohu
wya ayarymantokonyeno wyaro mak ha.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àsok tawro hana. Natarymahetxow hamà,
Khoryenkomo rwonà yoyukhura tesnàr kom ke. Khoryenkomo yehutwatxhàrànhàr yano
me ryhe, natarymahetxhe, nyamoro ha.

[9] Omnyam haxa ryhe, Khoryenkomo mryenon me manatxhe. Ànwahanonkatxhàyamo
rma omnyamo. Àmàn yonye ro komo rma omnyamo, ehonomnà xaxa yanoto komo
rma. Enyhoru hokono ro me txexaho rma omnyamo. Àro wyaro rma oytxownà,
Khoryenkomo, tokarymanye ro me oyehtxoho menye, koo, ohxe xaxa nay hamà, Kho-
ryenkomo, khokonye, kanye ro me oyehtxoho menye. Amnyehra awaràn wawon komo
wyaro mehxatxkonà. Khoryenkom hutwanyehnà ro me rma mehxatxkonà. Thutwany me
harha oytxownà, noro ha. Amnye rma awasàn hon komo wyaro harha manatxhe. Koo,
thutwany me ketxownà hamà, Khoryenkomo, kany me harha manatxhe. [10] Amnyehra,
Khoryenkomo mryenon mehra hak mehxatxkonà. Amnye rma, noro mryenon me harha
manatxhe. Amnyehra, ayakoronomahrany hak nehxakonà, noro ha. Amnye rma, noro
nakoronomatxho me harha manatxhe, ohnàn kom yawo rma haxa tesnàr ke.

Ehonomnà komo eyuhtxoko katxhàrà on ha.

[11] Ronàhnàn komo y, yukryeka ho rma hak oyehtokonye, oyowto kom hohra hak
manatxow hamà. Anaro ro kom yowto hon komo wyaro manatxow hamà. Àro ke,
ayanhàn kom hoko ehohkahra ro mak ehtxoko. Kehohkantokonye rma, khun kom yano
me tehohketxow hamà, kanhàn kom hoko. Àro wyaro kehtokonye, Khoryenkom hokon
mehra harha kenyàr komo xe nay hamà, kanhàn komo. Àro hokohra ro mak ehtxoko.

[12] Khoryenkom hutwanyehnà kom wawo manatxow hamà. Anatoko owàràhyaketxow
hana, nyamoro ha. Atxke natxhe moxamo, ketxow hana, ohokonye. Ohxe roro rma
ehtxoko, ohxe harha àwyanye oyonyàr kom horà. Anatoko nehutwamohsen hana,
Khoryenkomo, àwyanye. Noro hoko rma, ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, ketxow
hamà, ohxe roro oyesnàr kom ke mak ha.

[13] Àsok hana natxow ha, ehonomnà kom ha. Toto yano me ehonomnà me natxow
hamà. Nyamoro rma eyuhtxoko, owyanye Kohkomo yeryehotanàhtoho me. Ehonomnà
me haxa naha, Sesa, akayaryet komo ymo. Noro rma eyuhtxoko. [14] Noro ymo yano me,
ehonomnà me xarha natxhe, kofehnakno komo. Nyamoro xarha eyuhtxoko. Anaro rha
owto hona nànyakyatxhe, Sesa, àwyanye toto komo yonytxatxho me. Atxke ehxemotho
komo yanàhnohyatxhe, nyamoro. Ohxe manatxhe ketxhe xarha, ohxe ehxemo komo wya.
Nyamoro rma eyuhtxoko.

[15] Àsok tawro hana. Owàràhyakanyetho komo yatàknanàhkanàr xe nay hamà, Kho-
ryenkomo, owyanye, ohxe roro oyesnàr kom ke mak ha. Yaworon hutwanyehnà ro komo
rma nyamoro ha, akàhpànà ro komo rma. Nyamoro rma matàknanàhketxow hamà, ohxe
roro oyesnàr kom ke mak ha.

[16] Ehonomnà komo yoyuknye rma, anotomahnà komo wyaro rma ehtxoko. Anar kom
yano mehra, ayano me rony haxa ryhe, ohxe roro ehtxoko. Onà wyaro kahra mak ehtxoko.
Anotomahnà uro, àro ke, àsok make rma haxa wehxaha, kahra ehtxoko. Khoryenkom
yanoto me haxa, ohxe roro ehtxoko.

[17] Ohxe rye rma haxa toto komo xenytxoko, omeroro. Kryestu mryenon komo xe
rma haxa ehtxoko. Ukurunkahnà ro me Khoryenkomo xenytxoko. Toyuhsom me Sesa
xenytxoko.

Teryewhamnohtoho yonàmyakonà Kryestu katxhàrà on ha.

18 Tanotomaxemà ro me oyehtokonye, ayanotomany komo eyuhtxoko. Toyuhsom me
nyamoro xenytxoko. Àsok hana natxow ha, ayanotomany kom ha. Ohxe natxow hamà,
anar komo. Towahke natxow hamà, ohokonye. Nyamoro rma eyuhtxoko. Anar kom haxa
ryhe, atxke rma haxa natxow hamà, ohokonye. Nyamoro xarha eyuhtxoko. 19 Anatoko
àhoye rohra oyeryewhamnohyatxow hana, ayanotomany komo. Àhoye rohra teryewhamnohsomà rma, onà wyaro rma katxoko. Khoryenkom haxa, ohxehra ryehtxoho
hutwehe, àro ke wenàmsà haka, katxoko. Àro wyaro owyanye enàmnàtoko rma, ohxe
manatxhe, Khoryenkomo wya.

20 Anatoko atxke manatxow hana. Ayanotomany komo manwekyatxow hana. Àro ke
oyompokyatxow hamà, owyanye tanweknàr kom ke. Àsok kany me kat manatxowà.
Ohxe wehxaha, rowya enàmrà ke, ohsànàhpàra ryesnàr ke, kany me kat manatxowà.
Àna matà, àro wyaro kahra ehtxoko. Tompohxemà rma omnyamo, owyanye anweknàr
kom ke. Àro ke, owyanye enàmàtxhe rma, ohxe wehxaha kahra rma ehtxoko. Anatoko,
ohxe oyehtxoho kom hoye ro haxa oyeryewhamnohyatxow hana. Ohsànàhpàra rma
enàmtxoko. Àro wyaro oyehtokonye, ohxe rma haxa manatxhe, Khoryenkomo wya.

21 Àro wyaro enàmnye ro me oyehtxoho menye, tàmryenon me awahanonkatxownà, Khoryenkomo. Àsok tawro hana. Kryestu xarha, teryewhamnohsom me nehxakonà, tàwya oyonyhoryenàr kom horà. Teryewhamnohtoho yonàmyakonà, thoko
oyehohkatxho menye, oyeryewhamnohtoho komo yonàmnye me rma rha oyehtxoho
menye.

22 Noro ryhe, anhà hokohra ro mak nehxakonà. Àtemarontahra ro mak nehxakonà.
23 Teryewhamnohsom me mak nehxakonà. Toto komo wya twàràhyakantoko, ohsànàhpàra rma nehxakonà. Àwàràhyakahranye ro mak nehxakonà. Àwyanye teryewhamnohnàtoko, kohsànàhyaha ohokonye, kahra rma nehxakonà. Khoryenkom hona haxa
nenyakonà. Hutwano ynye me ryhe, yaworo rma haxa naha, Khoryenkomo, ryehenàhnye
noro ha, kekonà.

24 Kanhànàthàyam hoye ro wayehye. Yahkotohen ho twayehnàtoko, noro hona harha
notowye, kanhànàthàyamo, àro hokohra harha kehtxoho menye, enyhoru hokono ro me
harha kehtxoho menye. Noro yeheryamatxhàr hoye ro enyhoryexah me harha manatxhe.

25 Àsok hana natxow ha, kahneru kom ha. Totowsomà ro me natxow hamà, tonye ro
komo hyaye. Nyamoro wyaro motowyatxkonà, Kryestu hyaye. Noro hyaka omohsah me
harha manatxhe. Oyonye ro komo hyaka rma omohsah me harha manatxhe. Kahneru
yonye ro komo wyaro, konye ro kom me naha, noro ha.

3

Woràskomo komo hananàhàthàrà on ha.

1 Onà wyaro àkehe xarha, woràskomo komo wya. Onyo komo eyuhtxoko. Anatoko
Khoryenkomo rwonà yoyuknyehnà me natxow hana, onyo komo. Nyamoro rma eyuhtxoko, Khoryenkomo rwonà yoyuknye me harha ehtxoho menye. Àhananàhpàn me rma
tehtokonye, ohxe roro oyehtxoho komo yonyatxhe. 2 Anhà hokohra nay hamà, rohetxe,
ketxhe. Ukurunkahnà me Khoryenkom yonyan hamà, ketxhe, ohokonye. Àro wyaro ohxe
roro oyehtxoho kom hoye ro, anatoko Khoryenkom yoyuknye me harha natxow hana.

3 Woràskomo komo y, onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Àsok hana mohtahoryetxow
ha. Àsok hana motexketxow ha. Àsok hana mewahtetxow ha, uru ke hana, anaro tohu
txko ke haxa hana. Àsok hana mewomumtetxow ha. Àro wyaro àhok oyehtokonye, ohxe
oyosonyhonàr komo xe manatxow hamà. Àro hokohra mak ehtxoko. Tatanàhnohsom
hokohra rma ehtxoko, tonyxem hokohra mak ha. 4 Osonyhen hok haxa ehtxoko,
atanàhnohpànà ro hok mak ha. Ohnawonye ohxe oyehtxoho kom hoko rma ehtxoko.
Àro hoye ro towahke manatxhe. Àro wyaro oyehtxoho komo, ohxe rma haxa naha,
Khoryenkomo wya.

[5] Àro wyaro rma ohxe nehxatxkon hatà, tàhnawonye, woràskomo heno komo, enyhoru
ro heno komo, Khoryenkom hona ron heno komo. Tànyo komo yoyukyatxkon xarha tà.
[6] Àro wyaro rma rha, Akmaraw heno yoyukye hatà, Sara heno. Rohà y, kekon hatà, tànyo
wya. Àsok tawro hana, noro yosnaka tosonyàr ke hamà. Sara heno yohamàtho me xaxa
manatxhe, omnyamo, ohxe roro oyehtokony mak ha, oseryehokahnà ro me oyehtokony
mak ha.

Tàhyem komo hananàhàthàrà on ha.

[7] Onà wyaro àkehe xarha, kàrkomo komo wya, tàhyem komo wya. Ohetx komo hyawo
towahke roro ehtxoko. Nyamoro hunu, ahoxemra haxa nay hamà, wos kaxe. Àro ke,
ohxe rma haxa xenytxoko, akoronomanàr kom horà. Towahke Khoryenkom yehtxoho
hoye ro, karyhe roro rye manatxhe, nyamoro yakoro. Àro ke, ohxe rma haxa xenytxoko,
Khoryenkom yakoro orwonàmtoho menye. Àsok tawro hana. Ohxe xenyherany haxa
oyehtokonye, tàrwonàmporyehra manatxow hamà, Khoryenkom yakoro.

Omeroro Kryestu mryenon komo hananàhàthàrà on ha.

[8] Àro rha haxa omeroron komo àhananàhyaha. Àme rye rma haxa ehutwatxoko.
Otàhnàn yawo rma haxa ehtxoko. Osoxe rma haxa ehtxoko, noro rye me tehxem
komo wyaro. Teryewhamnohsom komo hnàn yawo rma haxa ehtxoko. Norohnàtho
me osonytxoko. [9] Ohsànàhpàra ehtxoko, ayanàhnohnye kom hoko. Anàhnohpàranye
ro mak ehtxoko. Owàràhyakany kom hoko xarha, ohsànàhpàra rma rha ehtxoko.
Àwàràhyakahranye ro mak ehtxoko. Onà wyaro haxa katxoko, àhokonye. Apa y, nyamoro
ewakryetxoko, katxoko, Khoryenkomo wya. Tàmryenon me awahanonkatxownà, Kho-
ryenkomo, tànewakryenàr me oyehtxoho menye. Àro ke, axanhàn komo ewakryetxoko,
omnyam xarha. [10] Àsok tawro hana, onà wyaro tawro ke, àmenhosahonhàrà wya.
Àsok hana oyesnàr komo xe manatxow ha. Tano rma hak oyehtokonye, ohxe oyesnàr
komo xe roro manatxow hamà. Teryehorye rma oyesnàr komo xe roro manatxow
hamà. Àro wyaro oyesnàr komo xe oyehtokonye, onà wyaro xaxa mpànà ehtxok
ha. Àrwomra ro mak ehtxoko, toto kom hoko. Àtemarontahra xarha ehtxoko.
[11] Anhà hokohra ro mak ehtxoko. Ohxe roro ehtxoko. Toto kom hoko, towahke roro
oyesnàr komo xe rma haxa ehtxoko.
[12] Àsok tawro hana. Enyhoru komo yonye ro me naha, Kohkomo, ewakryenàr kom horà.
Àrwonàmrà komo yonytxanye ro me naha. Anhà kom hok haxa, ewakhàra ro mak
naha, Kohkomo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

Oyeryewhamnohnye kom hona oseryehpàra ehtxoko katxhàrà on ha.

[13] Ohxe oyehtxoho kom hoko roro rma haxa ehtxoko. Àro wyaro ohxe roro oyehtokonye,
oyeryewhamnohpàranye natxow hamà, toto komo. [14] Anatoko oyeryewhamnohyatxow
hana, anar komo. Ohxe roro oyehtxoho kom hoye ro ryhe, oyeryewhamnohyatxow hana.
Oseryehokahra rma ehtxoko. Oseryehpàra rma ehtxoko, nyamoro hona. Towakryexem
me rma manatxhe.
[15] Oyohkom me ryhe Kryestu xenytxoko. Ehonomnà me xaxa noro xenytxoko, ohna-
wonye. Toskarymatxahke roro rma haxa ehtxoko, toto komo wya. Àsok hana nketxow
ha, nyamoro ha, owyanye. Àsok tawro Kryestu hona menyatxowà, ketxow hana, owyanye.
Àro wyaro àwyanye tatoko rma, eyuhtxoko rma. Oskarymatxoko rma, àwyanye. Towahke
rma eyuhtxoko. Ohxe toyuhsom me rma xenytxoko.
[16] Ohnawonye yaworo oyehutwantokonye, anhà hokonohnà ro me ehutwatxoko. Ana-
toko, owàràhyaketxow hana, anar kom ha. Kryestu yoh me ohxe roro oyehtokonye rma,
owàràhyaketxow hana. Anhà hokonohnà ro me oyehutwantokonye, amnye nàhyahamy-
atxow harha mà, owàràhyakanyenhàyamotho.
[17] Anatoko, ohxe kehtxoho kom hoye ro, teryewhamnohsom me tehxatxow hana,
Khoryenkom yano me. Àro wyaro kehtokonye, ohxe rma tehxatxhe. Anatoko, atxke

kehtxoho kom hoye ro haxa, teryewhamnohsom me tehxatxow hana. Àro wyaro kehtokonye, ohxe manatxhe katxho mehra rma tehxatxhe.

Kanhànàthàyam hoye ro wayehye Kryestu katxhàrà on ha.

18 Ohxe tehtxoho hoye ro rma rha teryewhamnohsom me nehxakonà, Kryestu xarha. Kanhànàthàyam hoye ro wayehye. Towenyxa ro wayehye, tàwya kanhànàthàyamo yowtàhkatxho me. Anhàtho komo rma kàwyamo. Enyhoru ro haxa noro ha. Noro rma wayehye, Khoryenkomo hyaka tàwya kohtoho menye, khokonye Khoryenkomo yoseryewhokatxho me. Uhunu ryhe, twayehkaxem me nehxakonà. Ekato haxa ryhe, karyhe roro texem me nehxakonà.

19 Ekato me rma ntoye, noro, toto heno komo yokatotho hyaka, ahuxemo heno komo hyaka. Watxa ymo yaka ahryemxemo komo wyaro, ahusah me nehxatxkonà, nyamoro heno. Nyamoro wya noskarymaye, Kryestu.

20 Amnyehran heno komo rma nyamoro hatà. Khoryenkomo yoyuknyehnànhàyam heno rma nyamoro hatà. Nowe yehtokon heno komo rma nyamoro hatà. Àhokonye mexe rma haxa ohsànàhpàra nehxakon hakahpa tà, Khoryenkomo. Nowe wya kanawa ymo yakàhtontoko rma haka, ohsànàhpàra roro rma nehxakon hakahpa tà. Wayehkano yhera rma hak nehxakon hatà.

Kanawa ymo yawon komo ryhe, yakehra nehxatxkon hatà. 8 me rma nehxatxkon hatà, àyakenon komo. Nyamoro ryhe, tkurunhosom me nehxatxkon hatà. Tuna kwawo tkanawar kom yehtxoho hoye ro, tkurunhosom me nehxatxkon hatà, twayehrà kom hona. 21 Tuna kwawo exetxhàyamonhàrà rma, kataymomtoho kom kuknon me naha. Kataymomrà kom ke ryhe, tkurunhosom me rma rha tehxatxhe xarha, ewakhàra Khoryenkom yehtxoho hona. Àro wyaro tkurunhosom me tehxatxhe, Txesusu Kryestu yasanàmrà ke, àwayehxemo kom waye asanàmrà ke. Tuna kwaka kataymomnàtokonye, ekorokahra tehxatxow hamà. Emuryenkahra tehxatxow hamà. Onà wyaro haxa tketxow hamà, Khoryenkomo wya, kataymomnàtokonye. Apa y, ohxe harha tehutwaxem me uro txeryko, rohnawo, tketxhe, àwya.

22 Àwayehxemo kom waye tasanàmàtxhe, kahe yaka toye, Kryestu. Àto rma naha, Khoryenkom hanawo, howehehra. Ehonomnà me xaxa naha, kahe yawon kom yoho rma haxa, eh kom yoho rma haxa, omeroro ehonomnà kom yoho rma haxa. Nyamoro rma neyukyatxhe.

4

Ayanhàn kom hoko ehohkahra harha ehtxoko katxhàrà on ha.

1 Àro wyaro teryewhamnohsom me nehxakonà, Kryestu, twayehso ro. Kàwyaronye rma rha tuhnye tehtoko, teryewhamnohsom me nehxakonà. Àro ke, onà wyaro ehutwatxoko. Kryestu wyaro teryewhamnohsom me hak wehxe, uro, katxoko, anhà hona oyekrunhonàr kom horà. Àsok tawro hana. Twayehso ro teryewhamnohsom me kehtokonye, kanhàn kom hokohra harha tehxatxow hamà. 2 Àro ke, tano rma hak oyehtokonye, Khoryenkom yano me ohxe roro ehtxoko. Tuhnye rma hak oyehtokonye, ayanhàn kom hoko ehohkahra harha ehtxoko.

3 Amnyehra, Khoryenkom hutwanyehnà komo wyaro atxke mehxatxkonà. Mexe rma haxa ayanhàn kom hoko mehxatxkonà. Àrotho hoko tehxoryehra harha manatxhe ha. Tweromra ro mak mehxatxkonà. Ayanhàn kom hoko rma haxa mehohketxkonà. Tànyerhontaxemà ro me mehxatxkonà. Amanhonàr kom hoko roro mehxatxkonà. Tewatxarykaxemà ro me mehxatxkonà, wok yonàr hoko rma haxa mak ha. Toto horyenà ro kom kuknonà hokono ro me mehxatxkonà, owyanye ewakryenàr kom me mak ha. Towakryehoryempànà ro rma nyamoro ha.

4 Tweromnà komo hyaka ohsamnohpàra harha manatxhe. Àsok make rma haxa ehtokonye, akorohrany harha manatxhe. Àro ke noseryehoketxhe, ohokonye, tàhyakanye àtohra harha oyesnàr kom ke. Àro hoye ro owàràhyaketxhe. 5 Amnye, tanhàn kom hoko

noskarymetxhe hampànà, nyamoro ha, Kohkomo wya. Wahanonkano ynye me naha hampànà, noro ha. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà kany me rma naha hampànà, toto komo wya, àwayehpàn komo wya, àwayehxemotho komo wya xarha.

6 Àsok hana natxow ha, toto heno kom ha, àwayehxemo komo. Àrwo yonyhorunu yonytxanyenhàr me natxow hamà. Àro hoye ro, atxke manatxhe hampànà katxho me nehutwetxkonà, àwayehpàra rma hak tehtokony mak ha. Toto kax mak nehxatxkon ha. Àro hoye ro rma rha, karyhe roro harha natxhe, eyuknyenhàr me tehtokony mak ha. Ekato me ryhe, karyhe roro natxhe, Khoryenkomo wyaro mak ha. Àro wyaro esnàr kom horà, àrwo yonyhorunu yonytxamohsoye, Khoryenkomo, àwyanye.

Atakoronomatxoko katxhàrà on ha.

7 Yukryeka heno komo yosomtatkatxho hahnok naha. Àro ke, takàhso roro ehtxoko. Thona roro ehtxoko, Khoryenkom yakoro orwonàmtoho menye.

8 Onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Ahananàhtoho kom yohono rma haxa onà. Osoxe rma haxa ehtxoko, teryewrye ro rma haxa mak ha. Àsok tawro hana. Kowtà xe kehtokonye, noro yanhàn hutwahra tehxatxow hamà.

9 Ohyakanye hawana me oyowtà komo yomoknàtoko, nyamoro ewakryetxoko. Àsok kom wewakryetxowà kahra ehtxoko.

10 Anar me rha tàywero oyeryatxhe, Khoryenkomo, towahke xaxa tehtxoho hoye ro mak ha. Àro hoye ro atakoronomatxoko. Àro wyaro Khoryenkom yanoto me osonyhotxoko. 11 Tàrwonà yokarymanye ro me okukuru komo yeryaha, Khoryenkomo. Nyamoro rma hak nekarymatxowà. Khoryenkomo nhutwamohsotho rma hak yokarymatxowà. Towtà komo yakoronomanye ro me anar komo yeryaha. Nyamoro rma hak nakoronomatxowà, Khoryenkom yahoxet hoye ro mak ha. Noro ryhe, tahoxerye neryatxhe, àwyanye towtà komo yakoronomatxho me. Àro wyaro ayatakoronomantokonye, ohxe xaxa tonyxem me nay hamà, Khoryenkomo. Apa y, ohxe xaxa manay hamà, àro wyaro àkehe, Txesusu Kryestu yano me, màketxow hamà.

Ohxe xaxa nay hamà katxho roro me naha, noro ha. Ehonomnà roro me naha. Àro wyaro hamà tkatxe.

Atxke wehxan hamà teryewhamnohsom me ryesnàr ke kahra ehtxoko katxhàrà on ha.

12 Ronàhnàn komo y, teryewhamnohsom me rma haxa manatxow hamà. Àsok hana nay ha, uru ha. Tkukmaxem me nay hamà, weheto waka texem me esnàr ke. Àro wyaro rma rha tkukmaxem me manatxhe, teryewhamnohsom me oyesnàr kom ke. Oseryehokahra rma ehtxoko. Eten kom hana rohoryan ha, kahra rma ehtxoko. 13 Teryehorye rma ehtxoko, Kryestu wyaro rma rha teryewhamnohsom me oyesnàr kom ke. Amnye ehonomnà me xaxa nosonyhehe, noro. Àtoko rma oyeryehotetxhe xaxa hampànà, thenyehra rma haxa mak ha. Àro ke, amnye rma, teryewhamnohsom me oyehtokonye, teryehorye rma ehtxoko, amnye xarha teryehorye rma haxa oyehtxoho menye. 14 Anatoko, twàràhyakaxem me manatxow hana, Kryestu mryenon me oyesnàr kom ke. Twàràhyakaxemà rma, towakryexem me rma manatxhe. Àsok tawro hana. Oyowan yawo roronye nay hamà, Khoryenkom yokato, ehonomnà xaxa rma.

15 Àsok oyehtxoho kom hoye ro haxa katà, teryewhamnohsom me manatxowà, toto heno yotahatxho hoye ro katà, toto katxhotho yatoho hoye ro haxa katà, anaro rha ayanhàn kom hoko oyehtxoho kom hoye ro haxa katà, toto yeryehokatxho hoye ro haxa katà. Àro wyaro oyehtxoho kom hoye ro teryewhamnohsom me oyehtokonye, atxke manatxow hamà. 16 Kryestu mryenon me oyehtxoho kom hoye ro haxa teryewhamnohsom me oyehtokonye, ohxe manatxhe. Onà wyaro kahra rma ehtxoko. Atxke wehxan hamà, teryewhamnohsom me ryesnàr ke, kahra ehtxoko. Onà wyaro haxa katxoko, Khoryenkomo wya. Ohxe xaxa manaha, Kryestu mryenon me ryesnàr ke, katxoko, àwya.

17 Atxke manatxhe hampànà kany me naha, Khoryenkomo. Àro wyaro kany me rma naha, amnye rma, tàmryenon kom hoko, àhanatanàhrà kom horà. Àro hoye

ro teryewhamnohsom me keryatxhe, khanatanàhrà kom horà. Tàmryenon komo
hanatanàhnyenhàrà rma, atxke manatxhe hampànà kehe xarha hampànà, amnye ha,
toyuknyehnànhàyamotho komo wya, àrwo yonyhorunu yanweknyenhàyamotho komo
wya. Àhanatanàhràhnà kom horà haxa, anàhnohtàkanàr kom horà haxa ryhe, atxke
manatxhe hampànà, kehe hampànà, àwyanye. [18] Àro hoko rma, onà wyaro nkehe,
àmenhosahonhàrà.
Ohxe ehxemo komo ryhe, tkurunhosom me natxhe hampànà, Khoryenkomo wya tanàh-
nohrà kom hona. Nyamoro rma, krawame rma tkurunhosom me natxhe. Krawame
rma nyamoro yehtoko, ukurunhohnà ro me natxow hamà, Khoryenkomo xan-
hànàtho komo, anhàtho komo.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.
[19] Àro ke, Khoryenkom yano me teryewhamnohsom me oyehtokonye, ohxe roro rma
ehtxoko. Okurunhonye ro komo me noro xenytxoko. Onà wyaro katxoko. Rokurunhehe
xaxa hampànà, kakàhtonyenhàyamo, tàrwon yawo ron kaxe, katxoko.

5

Kryestu mryenon yonye ro komo hananàhàthàrà on ha.

[1] Onà wyaro àkehe, Kryestu mryenon yonye ro komo wya. Owyaronye rma rha, Kryestu
mryenon yonye ro kom me wehxaha, uro xarha. Kryestu yeryewhamnohrà wenyeye.
Amnye, ohxe xaxa tonyxemà ro me mpànà naha ha, noro ha. Àtoko rma, noro wyaro
rma rha ohxe xaxa tonyxemà ro me wehxaha. Noro rma, onà wyaro khananàhyatxhe.
[2] Khoryenkomo mryenon komo xenytxoko. Tàmryenon kom hoye ukukuru komo yonye ro
me oytxownà, noro. Nyamoro rma xenytxoko, kahneru yonye ro komo wya toknà komo
yonyetokono wyaro mak ha. Xenytxok xaxa mak hampànà katxho hoye rohra, ayano me
ronye rma xenytxoko, xenyàr komo xe rma haxa oyesnàr kom ke mak ha. Àro wyaro
oyesnàr komo xe naha, Khoryenkomo. Ayatamoketxhet kom horàhnà rma, xenyàr kom
hoko ehtxoko. Akoronomanàr komo xe rma haxa oyesnàr kom ke ryhe àhok ehtxoko.
[3] Oyoh komo ryhe uro ha kahra rma ehtxoko, àwyanye, onenyàr komo wya. Onà wyaro
haxa ehtxoko. Ohxe roro rma haxa ehtxoko, ohokonye ehohkanàr kom horà, owyaronye
rma rha ohxe esnàr kom horà. [4] Amnye nosonyhehe hampànà, Kryestu. Tàmryenon komo
yonye ro haxa noro ha. Tosonyhotxhe rma, tàmryenon komo yonyetxhetà yàmyaha,
owyanye. Ehethàrà rma, ohxe xaxa tonyxemà ro me oytxoho kom me rma naha, àwya,
meya roro mak ha. Àro wyaro rma àkehe, Kryestu mryenon yonye ro komo wya.

Norohnàtho me osonytxoko katxhàrà on ha.

[5] Onà wyaro àkehe xarha, bàryekomo komo wya. Horykomo komo eyuhtxoko.
Onà wyaro àkehe xarha, omeroron komo wya. Norohnàtho me osonytxoko. Ososnaka
rye rma haxa osonytxoko, omnyamo ro rye rma. Àsok tawro hana, onà wyaro tawro ke,
àmenhosahonhàrà wya.
Ehonomnà me tosonyxem komo xehra naha, Khoryenkomo. Norohnàtho me tosonyxem
kom haxa ryhe yowakryehe.
Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. [6] Àro ke, ehonomnà me xaxa Khoryenkomo
xenytxoko. Norohnàtho me haxa osonytxoko. Amnye, ehonomnà me harha oyeryatxhe
hampànà, noro ha. Àsokentok hana, ehonomnà me oynyàr komo xe tehtok mak hamà.
[7] Oyoseryehokantokonye, orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Oyoseryehokatxho
komo rma ekarymatxoko, àwya, oseryehokahra harha oyehtxoho menye. Noro ryhe,
ayakoronomanàr komo xe rma haxa naha.
[8] Takàhso rma haxa ehtxoko. Thona roro rma haxa ehtxoko. Ayanàhnohrà komo xe
naha, worokyamo yohà ymo, axanhàn komo ymo. Kamara ymo wyaro naha, noro ha. Àsok
hana nay ha, kamara ymo ha. Tàtosomà ro me nay hamà, tot horà. Noro wyaro, tàtosomà
ro me naha, worokyamo yohà ymo, toto yanàhnohrà horà. [9] Noro rma àtaymatxoko,
ohyayenye. Ahananàhtoho kom yawo ro rma haxa ehtxoko. Àhnànkahra ro mak ehtxoko.

Oyowtà komo hutwahkahpàra ehtxoko. Yukryeka yamtar horye rma haxa natxhe,
othoyehra. Owyaronye rma rha, teryewhamnohsom me natxhe, nyamoro xarha. [10] Mexe
nyhe txko teryewhamnohsom me oyexetxhenye, oyonyhoryetxehketxhe hampànà, Kho-
ryenkomo. Towahkemà ro me rma haxa naha, noro ha. Awahanonkatxownà, tàwyaro
ohxe xaxa tonyxemà roro me oyehtxoho menye, Kryestu yohà roro me oyehtxoho menye.
Ayakoronometxhe, noro ha, ahananàhtoho kom yawo ro oyehtxoho menye. Ohnawonye
tahoxerye oyeryatxhe ha.

[11] Ehonomnà me xaxa naha, katxho roro me hak nahko, noro ha. Àro wyaro hamà tkatxe.

Ohnàn kom yawo natxow hatà tanon komo katxhàrà on ha.

[12] Tan naha, Seryasà, rohyawo. Kowtà komo rma noro ha. Yaworon me xaxa noro
wenyaha. Noro wya ryhe, rokaryehtanà àmenhohono, ohyakanye. Kawohra mak naha,
rokaryehtanà. Àro rma ke khananàhtxowà. Yaworon xaxa wekarymano, on yawo.
Towahke xaxa naha, Khoryenkomo, khokonye, katxho rma wekarymano. Àro wyaro
katxho yawo ro rma haxa ehtxoko.

[13] Ohnàn kom yawo natxow hatà, tanon komo, Bakmeronya hon komo rma, Kryestu
mryenon komo rma, tohsamnohsomà ro komo rma. Owyaronye rma rha, Khoryenkomo
nwahanonkatxho me natxhe, nyamoro xarha. Ohnàn kom yawo rma rha nay hatà,
Mahkus xarha. Romuru me naha, noro ha.

[14] Oyohsonàtokonye atamtxuhkatxoko, osox oyehtxoho kom hoye ro. Apa y, ohxe
txetxoko àkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye, Kryestu yoh kom hoko rma, omeroron kom
hoko rma.

PETRU NMENHOTHO ÀHONANO RMA ON HA.

Àmenhehe ohyakanye katxhàrà on ha.

1 Semaw Petru uro ha. Txesusu Kryestu yanoto uro. Noro nànyaknyàrà ro uro.
Àmenhehe, ohyakanye. Txesusu Kryestu hona xenye ro me manatxhe, omnyamo. Amna
wyaro rma rha, enyhoryexah me manatxhe, omnyam xarha, noro hona owyanye xenyàr
ke mak ha. Khoryenkom me ryhe naha, Txesusu Kryestu. Konyhoryeny kom me naha.
Khokonye àme rye rma haxa nehxakonà, noro ha. Ohxe rye rma haxa nehxakonà,
khokonye. Àro hoye ro, noro hona xenye rye me tehxatxhe.
2 Onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke rma haxa exko, nyamoro
hoko, ohxe txetxoko, thenyehra rma haxa mak ha, àkehe, àwya, ohokonye. Àro
wyaro oyeryatxow hamà, thutwany me oyehtokony mak ha, Txesus xarha hutwany me
oyehtokony mak ha. Kohkomo rma noro ha, Txesusu.

Ohxe roro oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

3 Àsok hana karyhe roro tehxatxow ha. Àsok hana Khoryenkom hokono ro me
tehxatxow ha. Àro wyaro tehxatxow hamà, Kryestu wya kowakryetxehkanàr kom ke mak
ha. Tahoxet yano me kowakryetxehkatxownà, Khoryenkom yahoxet yano me mak ha.
Kowakryetxehkatxownà, Khoryenkom hutwany me tàwya kenyàr kom ke. Noro ryhe,
tàmryenon me kwahanonkatxownà, tàwyaro ohxe xaxa tonyxemà ro me kesnàr kom
horà, tàwyaro ehonomnà me xaxa kesnàr kom horà. 4 Tàwya kwahanonkatxhàr kom hoye
ro, kowakryetxehketxhe xaxa hampànà, katxhàr me ketxownà. Noro wya kowakryetxho
komo rma, ohxe rma haxa naha. Thenyehra rma haxa naha. Àro hoye ro, tekurunhetxhe,
anhà hona, katanàhnohtoho kom hona. Àsok tawro hana. Natanàhnohyatxow hamà, toto
komo, tanhàn kom hoko rma haxa tehohkanàr kom ke. Kàwyam haxa ryhe, Khoryenkom
yoh me harha tehxatxhe. Ohxe roro noro yehtxoho yoh me harha tehxatxhe, àwya
kowakryenàr kom ke.
5 Àro ke ryhe, onà wyaro ohxe oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko. Kryestu hona
xeny me manatxow hamà. Kryestu hona xenye rma, enyhoru ro me nyhe ehtxok xarha.
Enyhoru ro rma, yaworon xaxa hutwanye ro me nyhe ehtxok xarha. 6 Yaworon hutwanye
ro rma, tosowyomaxemà ro me nyhe ehtxok xarha, ayanhàn kom hona. Tosowyomaxemà
ro rma, oyeryewhamnohtoho komo yonàmnye ro me nyhe ehtxok xarha. Enàmnye ro
rma, Khoryenkom hokono ro me nyhe ehtxok xarha. 7 Khoryenkom hokono ro rma, osoxe
nyhe ehtxok xarha, noro rye me tehxem komo wyaro. Osox tehxem komo rma, omeroro
toto komo xe nyhe ehtxok xarha.
8 Àro wyaro ohxe roro rma haxa oyehtokonye, Txesusu Kryestu hutwanye ro me
mosonyhetxow hamà. Owyanye, Kohkom hutwanye uro tatoko rma, yaworo xaxa
màketxow hamà. Noro yoyuknye ro me xaxa mosonyhetxow hamà, àro wyaro ohxe roro
rma haxa oyehtokony mak ha.
9 Àro wyarohra haxa oyehtokonye, enhun komo wyaro manatxow hamà. Yaworon
xaxa hutwahra manatxow hamà. Muhutwetxhe rma haryhe. Oyonyhoryetxhàyamotho
muhutwahkahyatxow hamà. Ayanhànàthàyamo yowàthàràtho rma muhutwahkahy-
atxow hamà.
10 Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, rowtà komo y. Ohxe roro oyehtxoho kom hoko
rma haxa ehtxoko, Koryenkomo mryenon me oyehutwatxho menye, onà wyaro katxho
me, owyanye, Khoryenkomo nwahanonkatxho me xaxa mpànà wehxaha ha, katxho
me. Ohxe roro oyehtokonye, atarymahohra ro mak manatxhe ha, ayanhàn komo wya.
11 Ohxe roro oyehtokonye, kàkayaryet komo yowto hona mahataketxhe hampànà, amnye
ha. Kàkayaryet komo yowto rma, osomtatkahnà ro me naha. Txesusu Kryestu ryhe,
kàkayaryet kom me naha. Konyhoryenye komo rma noro ha. Kohkomo rma noro ha.

Ahatakak haxa ha, rowto hona, kany me xaxa mpànà naha ha, noro ha, owyanye, ohxe
roro ehxah me oyesnàr kom ke mak ha.
[12] Àro ke, onà wyaro kanye roro me wehxaha, owyanye. Ohxe roro ehtxoko kanye roro
me wehxaha, uhutwahkahpàra oyehtxoho menye. Yaworon xaxa menytxatxownà rma
hamà. Ohxe roro ehtxoko katxho xarha menytxatxownà hamà. Àro kom yawo ro rma
manatxow hamà. Uhutwahkahpàra mak oyesnàr komo xe wehxaha. [13] Àro ke, ohxe roro
ehtxoko àkehe xarha, owyanye. Rowayehpàra ro rma haka, àro wyaro tkahorye roro rma
naha, rowya, uhutwahkahpàra oyehtxoho menye. [14] Rowayehtoho rma hutwamohsoye,
rowya. Txesusu Kryestu, Kohkomo rma. Mexehra kwayehyan hamà. Ehxera harha
wehxan hamà. [15] Àro ke, tano rma hak ryehtoko, ohxe roro ehtxoko, tawro hoko roro rma
haxa wehxaha, owyanye, rowayhàtxhe uhutwahkahpàra roro rma oyehtxoho menye.

Ehonomnà me xaxa Kryestu yehtxoho amna nenyeye katxhàrà on ha.

[16] Àsok hana Kohkomo amna nekarymay ha, owyanye. Onà wyaro amna nekarymay
hamà. Amnye, ehonomnà me xaxa mpànà nomokyaha ha, Txesusu Kryestu, Kohkomo,
kekonà amna, owyanye. Àro wyaro amna wya ekarymantoko rma, yaworonohnà
yokarymahra rma amna nehxakonà. Amna yehutwatxho hoye rohra, àro wyaro amna
nekarymaye. Ehonomnà me xaxa ehtxoho ryhe amna nenyeye. [17-18] Àhà ymo ho amma
yehtoko, ehonomnà me xaxa amna nenyeye. Noro yakoro amna nehxakonà, àhà ymo ho.
Enyhoru ro me txexaho rma àro ha, àhà ymo. Àto amna yehtoko, ehonomnà me xaxa noro
yonyhoye, Khoryenkomo kyàmkomo rma. Onkaxnyo ynye me ymo xaxa nenyhoye, amna
wya. Àhoko nàrwonàmye xarha, noro, kahe yawono rma, ehonomnà xaxa rma, enyhoru
ro xaxa rma. Romuru mosonà, kaye. Ronàhnàn xaxa mosonà. Àhoko rma teryehorye rma
haxa wehxaha, kaye. Àro wyaro kahe yawono rwonà amna nenytxaye.
[19] Àro ke, onà wyaro kany me amna naha. Yaworo xaxa nekarymatxownà hamà,
amnyehran heno komo, kany me rma haxa amna naha. Khoryenkomo nhutwamohsotho
yano me nekarymatxownà, nyamoro heno. Khoryenkom karyehtan yawono rma àro ha.
Ohxe xenye ro me rma haxa ehtxoko. Weyu ymo wyaro naha, Khoryenkom karyehtanà.
Awaràn wawo kehtokonye, kweyhetxow hamà, weyu ymo. Àro wyaro rma rha, yaworon
xaxa hutwahra kehtokonye, hutwamohsehe harha, Khoryenkom karyehtanà, kàwyanye.
Àro yonye ro me rma haxa ehtxoko, Kryestu yomokhàra ro rma haka. Noro yomohtoho
rma, amnye nenmahyaha hampànà. Àsok hana nay ha, kwakwaru ymo ha. Enmahrà ro
nahataken hamà, tàwya kawasmetxho menye. Àro wyaro rma rha, ehonomnà me xaxa
nosonyhehe hampànà, Kryestu, owyanye, oyowan yawonye. Osonyhohra ro rma haka,
Khoryenkom karyehtanà yonye roro me rma ehtxoko.
[20] Onà ryhe uhutwatxok xaxa mak hampànà. Khoryenkom karyehtan hutwanàr xe
kehtokonye, kehutwatxho kom hoye rohra thutwetxhe. Àro hoye ro uhutwatxahke
kehtokonye, Khoryenkomo nhutwamohsotho hutwahra rma tehxatxhe. [21] Àsok tawro
hana. Toto yano mehra nekarymatxownà, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno
komo. Khoryenkomo nhutwamohsotho yano me ryhe nekarymatxownà. Khoryenkom
yokato ryhe nekarymahoye, àwyanye.

2

Anar me harha mpànà ahananàhyatxhe ha okukuru komo katxhàrà on ha.

[1] Amnyehra, toto heno kom wawo nehxatxkon hatà, anar komo. Yaworohra ekarymanye
ro heno komo rma mokyam nehxatxkon hatà. Nyamoro heno wyaro, yaworohra rma
rha mpànà nekarymetxhe ha, okukuru komo xarha. Anar me harha mpànà ahananàhy-
atxhe ha. Anar me harha amna ahananàhyatxhe, kahra mak natxhe, oyonkuhtonàr
kom horà. Owyanye enytxantokonye rma, matanàhnohyatxhe hampànà. Onà wyaro
kany me natxhe, Kohkom hoko. Toyukhoryehra haxa we naha ha, kany me natxhe,
noro hoko, khananàhnye ro kom hoko, tonyhoryenyenhàyamo rma hoko, twayehrà ke

tanhànàthàyamo yownyenhàrà rma hoko. Àro ke, tanàhnohsom me natxhe hampànà, nyamoro heno, mexehra mak ha.

[2] Tweromra ro mak natxhe ha. Nyamoro wyaro rma rha, tweromra natxhe, enytx-any kukuru komo xarha, thenyenohnà komo rma. Tweromra ehtxoho kom hoye ro, twàràhyakaxem me naha, khananàhtoho komo, yaworon xaxa.

[3] Tàtxenyerunke tesnàr komo xe rma haxa natxhe, nyamoro ha. Àro ke, Khoryenkomo rwonà yokarymetxhe rma haryhe, owyanye, ehethàr horà, ahananàhàtxhet kom horà. Yaworohra mak nekarymetxhe.

Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, katxho me rma natxhe, Khoryenkomo wya. Amnyehra rma, àro wyaro nkekonà rma, Khoryenkomo, àhokonye. Osonkukmahra ro mak naha. Anàhnohtàkany komo rma noro ha. Anàhnohtàkanàr komo hutwahkahpàra ro mak naha.

Tàxan komo kurunhony me nay hamà Kohkomo katxhàrà on ha.

[4] Àsok hana nehxatxkon ha, kahe yawonotho kom ha, Khoryenkom yanototho kom ha. Khoryenkomo yanwehtxownà hatà. Àro ke, nyamoro heno kurunhohra ro mak nehxakon hatà, Khoryenkomo. Yuhnayen hona narymatxownà hatà, eryewhamnohno ytxoho ro na rma hatà. Tawanye rma haxa nay hatà, yuhnayeno. Watxa ymo yaka ahryemxemo komo wyaro, ahusah me natxow hatà, nyamoro heno, Khoryenkomo yanweknyenhàyamotho. Ahusaho roro me rma natxow hatà, wahanonkano ynye yomokhàra ro rma haka. Àro rma ho nanàhnohtàketxhe hampànà.

[5] Àsok hana nehxatxkon ha, amnyehran heno kom ha, Nowe yehtokon heno kom ha. Khoryenkom xehra ro mak nehxatxkon hatà. Àro ke, yukryeka hona tuna ymo nyakye hatà, Khoryenkomo, anhàtho kom hona. Nyamoro heno kurunhohra ro mak nehxakon hatà. Nowe kom haxa ryhe kurunhoy hatà. 8 me rma nehxatxkon hatà, Nowe komo, ukurunhoxemo komo. Ohxe roro ehtxoko, kanye ro me rma nehxakon hatà, Nowe, toto komo wya.

[6] Àsok hana nehxatxkon ha, toto heno kom ha, Soknoma hon heno komo, Komoha hon heno komo xarha. Tosomtatkatxehkaxem me yxak hak nahtxoko, katxho me nehxatxkon hamà, Khoryenkomo wya. Àro ke, ewtothàyam heno yaknyohtàkay hatà. Àro wyaro tàwya emtatkanàr kom ke, onà wyaro kany me rma nehxakon hamà, kàwyanye, omeroron komo wya. Anhàtho me oyehtokonye, nyamoro heno wyaro rma rha tosomtatkaxem me manatxhe hampànà, kany me rma nehxakon hamà. [7] Ryo haxa ryhe kurunhoy hatà. Ohxe nehxakon hatà, Ryo. Noseryehokekonà rma haxa mak hatà, toto kom hoko, anhàtho kom hoko rma, tweromra rma haxa esnàr kom ke hatà. [8] Àwawonye rma nehxakon hatà, noro, enyhoru rma. Anhàn komo yonyakonà roro hatà. Nenytxetxkonà roro hatà. Emahona ro tweromra ehtxoho komo hutwekonà roro hatà. Àro ke, toseryehokaxemà roro me nehxakon hatà, tàhnawo, anhàn kom hoko. Enyhoru kax mak nehxakon hatà, Ryo heno.

[9] Àro wyaro nehxakon hatà, Kohkomo, amnyehran heno kom hoko. Àsok hana nay ha, noro ha. Tàxan komo kurunhony me nay hamà. Teryewhamnohsom me nyamoro yehtoko, kurunhetxow hamà, Kohkomo. Anhàtho kom haxa yanàhnohnye me nay hamà. Tahuso roro rma nyamoro yeryaha, tomohtoho hona. Wahanonkano yxe nomokyaha hampànà. Àro rma ho nanàhnohtàketxhe hampànà.

[10] Tanhàn kom hoko tehohkaxemà rotho komo ryhe, tanàhnohsom me rma haxa natxhe hampànà. Nyamoro heno rma, natanàhnohyatxhe rma, thun kom hoye ro atxke tesnàr kom ke. Ehonomnà komo xanomkahnohyatxhe xarha. Tweromra ro mak natxhe xarha. Tano me ronye rma neryehotetxhe xarha. Kahe yawon komo wàràhyaketxhe xarha. Ukurunkahnà me nyamoro yonyhera ro mak natxhe.

[11] Àro wyarohra mak natxhe, kahe yawon komo. Nyamoro heno wàràhyakahra rma natxhe. Nyamoro heno yoho rma haxa tahoxerye natxhe, kahe yawon komo. Ehonomnà me rma haxa natxhe. Àro wyarono rma, àwàràhyakahranye rma natxhe. Tanàhnohsom me yxak hak nahtxoko, kahra rma natxhe, kahe yawon komo, Kohkomo wya.

Anar me hananàhno ynye ro komo yanhànà yokarymatxhàrà on ha.

12 Àro wyaro natxhe, kahe yawon komo. Nyamoro wyarohra mak natxhe, anar me
hananàhno ynye ro komo. Wàràhyakano yeryatxhe. Tàywenyeke tehtxoho kom hoye ro
wàràhyakano yeryatxhe. Onokna komo wyaro, teryehotatho kom hoye ro nehohketxhe,
tano me rony mak ha. Nyamoro wyaro yaworo ehutwahra ro mak natxhe ha. Àsok
hana natxow ha, onokna kom ha, woto kom ha. Nenuryatxow hamà, tohosom me
tehtxoho menye, twosom me rma tehtxoho menye. Nyamoro wyaro, tomtatkaxem me
natxhe, anhàtho komo, anar me hananàhno ynye ro komo. 13 Tàwyanye toto komo
yeryewhamnohàthàrà wyaro rma rha, teryewhamnohsom me rma rha natxhe hampànà,
nyamoro ha.

Onà wyaro ryhe neryehotetxhe xarha. Awasnawo rma newatxaryketxhe, wok yonàr
hoko, tanhàn kom hoko xarha. Anatoko, ayakoronye nemtakmetxow hana. Ohyawonye
tehtokonye, buryenkemà wyaro atxke tonyxem me natxhe. Oyonkuhtetxhe mak ha.
Tàwyanye oyonkuhtonàr kom me rma, neryehotetxhe xarha.

14 Tkukmaxem me wos yonye ro me natxhe xarha. Tanhàn kom hoko roro rma haxa
nehohketxhe xarha. Anar me rha tehutwaxem komo yonkuhtetxhe xarha, anàhnohrà
kom horà. Katxhonano hoko tehohkaxemà ro me natxhe xarha. Nyamoro rma,
Khoryenkomo nanàhnohrà me natxhe hampànà.

15 Yaworon xaxa hnànkanyenhàr me natxhe. Khananàhtoho kom yawo rohra harha
natxhe. Uhutwahkahnyenhàr me natxhe. Barayaw heno wyaro natxow hamà. Beyoh
muru heno wyaro rma natxow hamà. Tàtxenyerun xe rma haxa nehxakon hatà, noro
heno. Àro ke, atxke nehxakon heno hatà, tàtxenyerunu yahosnàr horà. 16 Noro heno
rma yoyey hatà, xumentu, okno, atxke esnàr ke hatà. Toto rwon yaw harha nehxakon
hatà, xumentu, àrwomnà rotho. Khoryenkomo rwonà yokarymany me rma nehxakon
haryhe tà, Barayaw heno. Tàywenyek mak nehxakon hatà. Tàywenyeke rma ehtoko, noro
yoyey hatà, xumentu. Noro heno wyaro, tàtxenyerun komo yahosnàr horà atxke natxhe,
anhàtho komo, anar me hananàhno ynye ro komo.

17 Àsok hana natxow ha. Ukuthon yahaxaho wyaro natxow hamà. Ahatxhe rma, ehxera
harha nay hamà, tuna. Toto komo yowakryehra harha nay hamà. Àro wyaro rma rha,
toto komo yowakryehra ro mak natxhe ha, nyamoro ha. Omokhàra tuna yehtokono wyaro
xarha natxhe. Atxowowo ymo wya kaweryesà yanàtoko, omokhàra rma nay hamà, tuna.
Yukryeka tukryemahra nay hamà. Àro wyaro rma rha toto komo yowakryehra natxhe,
nyamoro ha, anar me hananàhno ynye ro komo. Yuhnayen hona texem me natxhe
hampànà. Awaràna ymo waka rma texem me natxhe hampànà.

18 Ahananàhnye komo ryhe uro, ketxhe rma haryhe. Akàhpàn me rma hananàhno
yeryatxhe. Onà wyaro nketxhe rma haryhe, toto komo wya, Khoryenkomo hutwanyehnà
ro kukuru komo wya, noro hutwanàr xan komo wya. Wos hoko oyehtokonye, ohxe rma
manatxhe, ketxhe rma haryhe, àwyanye. Àsok maken kom hoko oyehohkantokonye, ohxe
rma manatxhe, ketxhe rma haryhe, àwyanye. Àro wyaro rma nenkuhtetxhe. 19 Onà wyaro
nketxhe xarha. Àro wyaro oyehtokonye, anotomahnà me harha manatxhe, ketxhe xarha,
àwyanye. Ayano me ronye rma oyeryehotetxhe, anotomahnà ro me oyesnàr kom ke,
ketxhe xarha, àwyanye. Àro wyaro kanye rma, tanotomaxem me rma natxhe. Tanhàn
kom yanoto me rma natxhe. Àro hoye ro tatanàhnohsom me natxhe. Eten kom hana
karymetxow ha. Àro kom yanoto me harha tehxatxow hamà, karymanyenhàyam me
esnàr ke.

20 Àsok hana tehxatxow ha. Khoryenkomo hutwanyehnà komo wyarohra harha tehx-
atxow hamà. Nyamoro yanhàn hokohra harha tehxatxow hamà. Kanàhnohàthàyamotho
rma hokohra harha tehxatxow hamà, Txesusu Kryestu hutwany me harha kesnàr kom ke.
Kohkomo rma noro ha, Txesusu Kryestu. Konyhoryeny komo rma noro ha.

Àsok haxa hana tehxatxow ha. Kanhànàthàyam hok harha kehtokonye, atxke rma haxa
tehxatxow hamà. Kanhànàthàyamo wya harha katahohsontokonye rma, atxke rma haxa

tehxatxow hamà. Amnyehra atxke kexetxhàyamotho yoho rma haxa, atxke tehtxeketxhe
haxa ha, amnye rma. [21] Àsok tawro hana, uhutwany me harha kesnàr kom ke hamà,
ohxe roro kehtxoho komo hutwany me harha kesnàr kom ke hamà. Uhutwanyenhàrà
rma, khananàhtohotho kom yawo rohra harha tehxatxow hamà. Enyhoru ro yawo rohra
harha tehxatxow hamà. Àro ke, atxke rma haxa tehxatxow hamà. Uhutwanyehnà ro me
kehtokony haxa, ohxe haxa kesnàràtho kom haryhe.

[22] Àro wyaro kanhànàthàyam hok harha kehtokonye, kuknonano yawo ro tehxatxow
hamà, tokarymaxem yawo ro mak ha. Àsok hana nay ha, tokarymaxemà, kuknonano. Onà
wyaro katxho me nay hamà. Tànarkatxhàràtho yonyehe harha, kaykusu, katxho rma,
nekmoryehe harha, honyko, àkorokaxahotho rma, apatxakrà waka harha nekmoryehe
harha, katxho xarha. Àro wyaro katxho kom yawo ro tehxatxow hamà, kanhànàthàyam
hok harha kehtokonye. Àro wyaro katxho komo rma, yaworo xaxa nay hamà.

3

Kohkom yomohtoho yownohnye komo yokarymatxhàrà on ha.

[1] Ronàhnàn komo y, amnyehra rokaryehtanà àmenhoye, ohyakanye. Amnye rma àmen-
hehe xarha. Wahoron yawo, on yaw xarha, onenytxatxhàyamonhàrà rma wekarymehe,
owyanye, uhutwahkahpàra oyehtxoho menye, yaworo rma haxa oyehutwatxho menye.

[2] Amnyehran heno komo nekarymatxho hutwahkahpàra ehtxoko. Khoryenkomo
nhutwamohsotho yano me nekarymatxownà hatà, nyamoro heno, enyhoru ro heno
komo. Kohkomo rwonà hutwahkahpàra ehtxok xarha. Konyhoryeny komo rma noro
ha. Noro rwonà yokarymatxownà, owyanye, ànànyaketxhàyamo. Ohyakanye ànyahxemo
komo rma nyamoro ha.

[3] Onà ryhe uhutwatxok xaxa mak hampànà. Amnye, Kohkom yomohtoho hahnok
ehtoko, nomokyatxhe hampànà, ewnohnye komo. Tehohkatxho kom hoye ro, tanhàn
kom hokono ro me natxhe, nyamoro ha. Kohkom yomohtoho yownohyatxhe hampànà.
[4] Henta yxak kat naye, tomohsomà, ketxhe hampànà. Komokyaha harha mpànà kekonà
rma haryhe tà, ketxhe hampànà. Omokhàra hxak mak naha ha, ketxhe hampànà.
Wayehtxownà, kyàm peno komo, ketxhe hampànà. Omokhàra yxak we naha ha,
osomtatkahnà me yxak we naha ha, yukryeka, ketxhe hampànà. Àme rye rma naha,
Khoryenkomo nakàhtothàrànhàrà. Anar me txeryhenà ro me mak naha, ketxhe hampànà,
nyamoro ha. Kryestu yomohtoho yownohnye kom kax mak natxhe ha.

[5] Amnyehra yukryeka heno yosomtatkatxhàrànhàrà hutwahkahyatxow hamà, nyamoro
ha, uhutwanàr xehra tesnàr kom ke mak hamà. Amnyehra rma haxa Khoryenkomo
nàrwonàmye hatà. Tàrwon ke ryhe, kahe yakàhtoy hatà. Yukryeka xarha yakàhtoy
hatà. Wahoro htxero tuna ymo marma nehxakon hatà. Tuna ymotho rma yakàhtoy hatà,
yukryeka me harha hatà. [6] Amnye nyhe rma, tuna ymo ke yukryeka heno kmanàhye hatà.
Àro wyaro nemtatkay hatà. Àro wyaro nehxakon hatà, yukryeka heno, amnyehra.

[7] Amnye rma haxa, àsok hana nay ha, yukryeka ha, kahe xarha. Khoryenkomo
rwonà rma rha ke, taknyohsom me naha hampànà, yukryeka heno, kahe heno xarha.
Wahanonkano yxe Kohkom yomoknàtoko, taknyohsom me naha hampànà, anhàtho komo
yanàhnohtàkaxe omoknàtok mak ha.

[8] Ronàhnàn komo y, onà wyaro kahra ehtxoko. Omohtxakomra nay hamà, Kohkomo,
wenyhe tesnàr ke, kahra ehtxoko. Kehutwatxho komo wyarohra mak naha, Kohkomo
yehutwatxho. Onà wyaro tehutwetxow hamà, kàwyamo. 1 enmahrà, mexehra naha,
tketxhe. Noro haxa, mex naha, kehe. 1000 txemnyehà, mexe rma haxa naha, tketxhe,
kàwyamo. Noro haxa ryhe, mexehra naha, 1000 txemnyehà, kehe. [9] Tàrwonàmàthàrà
hutwahkahpàra naha, noro ha. Komokyaha harha mpànà katxhàrà rma hutwahkahpàra
naha. Omohtxakomra nay hamà, wenyhe tesnàr ke, ketxhe rma haryhe, anar komo,
yaworohra mak ha. Àwenyhera naha. Towahke haxa naha, ohokonye. Àro ke, mexe

ohsànàhpàra rma hak naha. Toto komo yanàhnohrà xehra ro mak naha ha. Anar me
harha tanhànàthàyamo yonyàr xe rma haxa naha, àwyanye, omeroron komo wya.
[10] Àsokentok hana nomokyan ha, Kohkom ha. Temenyem komo wyaro nomokyaha
hampànà. Ekayhera nomokyatxow hamà, temenyem komo. Nyamoro wyaro rma
rha ekayhera nomokyaha hampànà, noro. Omokàtxhe rma, nosomtatkehe hampànà,
kahe heno. Natmerykehe rma haxa mak hampànà. Kahe hokonotho komo xarha
nosomtatketxhe hampànà, tataknyàr kom ke mak ha. Omeroro rma nekuytxehkehe
hampànà. Yukryeka heno xarha, natahtxekehe hampànà. Eten kom hana yukryeka ho
nay ha. Omeroro rma natahxekehe hampànà.

Anaro kahe hona ro tehxatxhe katxhàrà on ha.

[11] Àro wyaro nosomtatkatxehkehe hampànà, kahe heno komo, yukryeka heno xarha,
omeroro. Tekuytxoho hoye ro nosomtatkatxehkehe hampànà. Àro ke, àsok hana ohxe
roro tehxorye manatxow ha. Enyhoru ro me tehxorye manatxow hamà. Khoryenkom
hokono ro me tehxorye manatxow hamà. [12] Àro wyarono rma, Kryestu yomohtoho hona
ro rma haxa ehtxoko. Ohxe roro rma haxa ehtxoko, mexehra noro yomohtoho me.
Anàhnohtàkano yxe nànyakyaha hampànà, Khoryenkomo. Omokàtxhe rma, natakyaha
hampànà, kahe heno. Ehxera tehxe ro natakyaha hampànà. Weheto hoye ro, omeroro
rma nekuytxehkehe hampànà.
[13] Onà wyaro kanyenhàr me naha, Khoryenkomo. Amnye, anaro kahe wakàhtehe
hampànà, kanyenhàr me naha. Anaro yukryeka xarha wakàhtehe hampànà, kanyenhàr
me naha. Àro wyaro katxhàrànhàr hoye ro, anaro kahe hona ro tehxatxhe. Anaro
yukryeka hona ro xarha tehxatxhe. Àro yawo ryhe, àro ho xarha, anhà ehxera ro mak
naha. Enyhoru ro kom marma ryhe, àto natxhe ha.

Ohxe oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

[14] Ronàhnàn komo y, àro hona ro manatxow hamà. Àro ke, anhà hokonohnà ro me
ehtxoko. Tanhàn hok naha, mosonà, katxho mehra ro mak ehtxoko. Àro wyaro roro
hak oyonytxowà, Khoryenkomo. Oseryehokahnà ro me ehtxok xarha. Àro wyaro ohxe
oyehtxoho kom hoko rma haxa ehtxoko. [15] Onà wyaro kany me ehtxok xarha. Mexe rma
haxa ohsànàhpàra rma hak nay hamà, Kohkomo, toto komo yonyhoryenàr xe rma haxa
tesnàr ke hamà, kany me ehtxoko.
Àro wyaro rma rha nmenhoy hatà, Pawru xarha, ohyakanye. Kowtà komo rma noro
ha. Dàhnàn komo rma noro ha. Tàyweron me rma haxa noro yeryeye, Khoryenkomo.
Tàywero tehtxoho hoye ro menhoy hamà, ohyakanye. [16] Anaro rha tkaryehtan yaw xarha,
àro wyaro rma rha nmenhoye. Noro nmenhotho hoyeno ryhe, krawame mak naha.
Krawame rma haxa thutwaxem me nay hamà. Yaworohra hutwamohsetxow hamà, anar
komo. Yaworon hutwanyehnà komo rma nyamoro ha. Anar me rha tehutwaxem komo
rma nyamoro ha. Pawru nmenhotho hutwamohsetxhe rma haryhe, yaworohra mak ha.
Anaro rha Khoryenkom karyehtan hoyen xarha hutwamohsetxhe rma haryhe, yaworohra
rma rha. Àro hoye ro tanàhnohsom me natxhe hampànà, nyamoro ha.
[17] Ronàhnàn komo y, àro wyaro ehtxoho komo rma muhutwetxhe. Àro ke, oyonkuh-
tonàr kom hona mpàn xenytxoko, àwyanye, tweromnà komo wya. Àwyanye yaworonohnà
yokarymatxho hoye ro oyonkuhtonàr kom hona mpàn xenytxoko. Yaworon xaxa yawo
rohra harha oyesnàr kom hona mpàn xenytxoko.
[18] Oyowakryenye ro kom me naha, Txesusu Kryestu, Kohkomo rma, konyhoryeny komo
rma. Noro hona roro rma xenytxoko, noro newakryenàr me nyhe oyehtxoho menye, noro
hutwany me nyhe oyehtxoho menye.
Ohxe xaxa naha, katxho roro me hak nahko, noro ha, Txesusu Kryestu, Kohkomo rma.
Àro wyaro katxho roro me hak nahko, amnye rma, amnye xarha, meya roro rma haxa mak
ha. Àro wyaro hamà tkatxe.

1 XOWAWU NMENHOTHO WAHORONO ON HA.

Amna nenyetxho rma amna nekarymehe owyanye katxhàrà on ha.

1 Khoryenkomo yehutwatxho yokarymanye mosonà katxho ryhe wekarymehe,
owyanye. Karyhe roro harha keny komo rma noro ha. Amnyehra rma haxa nehxakonà,
akàhtono yhera ro rma haka. Toto me harha natakàhtoye. Karyhe roro keny komo rma
nosonyhoye, toto komo wya. Noro rma amna nenyakonà. Amna nenytxekonà. Amna
nahekonà. 2 Amna nenyetxho rma amna nekarymehe, owyanye. Karyhe roro tehxemà ro
me naha, noro ha, meya roro mak ha. Amnyehra, tàyàm yakorono roro me nehxakonà.
Noro rma, nosonyhoye, amna wya.

3 Amna nenyetxho rma amna nekarymehe. Amna nenytxatxho rma amna nekarymehe,
amna wyaro rma rha owyanye uhutwatxho me, amna yakoro àme rye kàwyanye uhut-
watxho me. Àsok tawro hana. Kyàmkom yakoro àme rye thutwetxow hamà. Umuru
yakoro xarha, Txesusu Kryestu yakoro rma, àme rye thutwetxow hamà.

4 Onà rokaryehtanà àmenhehe, teryehorye rye rma haxa kehtxoho menye.

Ohxe roro tehtxe awasàn hon komo wyaro katxhàrà on ha.

5 Onà wyaro ryhe nekarymaye, Txesusu Kryestu, amna wya. Awasànà wyaro, enyhoru
roro me naha, Khoryenkomo, kekonà, amna wya. Awaràn wyarohra ro mak naha ha,
anhà hokonohnà ro me tesnàr ke, kekonà, amna wya. Àro wyaro amna nenytxatxho rma,
amna nekarymehe, owyanye.

6 Àsok haxa hana tehxatxow ha, kàwyamo. Anatoko, anhà hokono ro me tehxatxow
hana. Awaràn wawon komo wyaro tehxatxow hana. Àro wyaro kehtokonye, Khoryenkom
yakoro àme rye uhutwanyehnà ro me tehxatxow hamà. Khoryenkom yakoro àme rye
amna nhutwehe, kany me haxa kehtokonye, tàtemarontetxow hamà. Yaworonohnà ro
me tehxatxow hamà, awaràn wawo kesnàr kom ke, anhà hokono ro me kesnàr kom ke.

7 Khoryenkomo wyaro haxa tehtxe. Noro ryhe, enyhoru roro me naha, awasànà wyaro
mak ha. Noro wyaro rma rha ohxe roro tehtxe, awasàn hon komo wyaro mak ha. Àro
wyaro ohxe roro kehtokonye, àme rye thutwetxhe, kàwyamo rye rma. Konyhoryetxhe
rye rma haxa, Khoryenkomo, buru yekamsuhkanàr ke, Txesusu yekamsuhkanàr ke.
Kanhànàthàyamo yowyatxhe rye rma haxa, awasàn hon komo wyaro ohxe roro kehtokony
mak ha.

8 Ranhàn ehxenà ro me naha, kany me kehtokonye, yaworo ehutwahra tehxatxow hamà.
Yaworonohnà ro me tehxatxow hamà. 9 Kanhàn kom hok haxa koskarymantokonye ryhe,
noseryewhokehe, Khoryenkomo. Konyhoryetxhe, noro ha. Kanhànàthàyamo yowyaha.
Omeroro rma haxa nowyaha, tàrwon yawo ron kaxe, enyhoru hokono ro kaxe. 10 Ranhàn
hokonohnà ro uro ha, kany me haxa kehtokonye ryhe, tàtemaronyem me Khoryenkomo
thutwetxow hamà. Khoryenkomo rwonà hutwanyehnà ro me tehxatxow hamà.

2

Kakoronomanye ro kom me naha Txesusu Kryestu katxhàrà on ha.

1 Rohokru komo y, onà rokaryehtanà àmenhehe, ohyakanye, ayanhàn kom hokohra
oyehtxoho menye. Ayanhàn kom hok haxa oyehtokonye, ayakoronometxhe, Txesusu
Kryestu. Kakoronomanye ro kom me naha, noro ha. Kyàmkom yakoro tàrwonyemà ro
me naha, khokonye. Enyhoru xaxa rma noro ha.

2 Kanhànàthàyamo yowtoho yehemaye, twayehrà ke. Kanhànàthàyamo yowtoho
marmahnà yehemaye. Omeroron komo yanhànàtho yowtoho yehemaye. Anaro rha yana
komo yanhànàtho yowtoho rma yehemaye, twayehrà ke.

3 Noro yoyuknye ro me kehtokonye ryhe, noro hutwanye ro me tehxatxow hamà. 4 Àsok
hana natxow ha, Txesus hutwanye ro uro ha kany komo. Noro yoyukhura tehtokonye,

temarontetxow hamà, nyamoro ha. Yaworonohnà ro me natxow hamà. [5] Noro yoyuknye
ro kom haxa ryhe, Khoryenkom xe xaxa natxow hamà.
Onà wyaro kehtokonye ryhe, Txesus yohà roro me tehxatxow hamà, ohxe roro
kehtokony mak ha. [6] Txesus yohà roro me wehxaha, kany me kehtokonye, ohxe roro
tehxorye tehxatxhe. Tano rma hak tehtoko, ohxe roro rma haxa nehxakonà, Txesusu.
Noro wyaro rma rha, ohxe roro tehxorye tehxatxhe. Àro wyaro ohxe roro kehtokonye,
noro yohà roro me tehutwetxow hamà.

Khananàhtoho kom hoyeno txko hoko ryhe àmenhehe katxhàrà on ha.

[7] Ronàhnàn komo y, khananàhtoho kom hoyeno txko hoko ryhe àmenhehe, ohyakanye.
Àro rma menytxatxownà, amnyehra. Onenytxahtorà ro komo yokarymahra mak we-
hxaha. Amnyehra rma haxa menytxatxownà, owyanye Kryestu yahosàtxhe rma. Osox
ehtxoko katxhàràtho rma àro ha.
[8] Onenytxatxhàyamotho rma, enytxahnà ro wyaron me rma naha. Àsok tawro hana,
toyuhsomà roro me esnàr ke. Toyuhsomà ro me hutwamohsoye, Txesusu, àro yawo roro
tesnàr ke. Toyuhsomà ro me rma rha muhutwamohsetxhe, omnyam xarha, àro yawo
roro oyehtokony mak ha. Àro wyaro katxho hoko ryhe àmenhehe, kawasmeny kom xaxa
yomoknàr ke, awaràn wawohra harha kesnàr kom ke.
[9] Awasàn ho xaxa wehxaha kany me oyehtokonye, oyowtà komo xe rma haxa ehtxoko.
Oyowtà komo xehra haxa oyehtokonye, awaràn wawo rma manatxow hamà. [10] Oyowtà
komo xe haxa oyehtokonye, awasàn ho roro manatxow hamà. Àro ho roro oyehtokonye,
atahohsohnà ro me manatxhe, ayanhàn komo wya. [11] Oyowtà komo xehra haxa oye-
htokonye, awaràn wawo rma manatxhe. Atxke roro rma manatxhe. Àsok hana awaràn
waha tetxow ha, toto komo. Àtohnaha rma tetxow hamà, enhun komo wyaro, asama
yonyhera tesnàr kom ke. Àro wyaro rma rha, awaràn wawo roro oyehtokonye, enyhoru
hutwanyehnà ro me manatxow hamà.

Khoryenkom xanhànà ro kom hoko ehohkahnà ro me ehtxoko katxhàrà on ha.

[12] Rohokru komo y, ohyakanye ryhe àmenhehe, towsah me ayanhànàthàyamo yesnàr
ke. Txesus wayhàthàr hoye ro, towsah me rma naha.
[13] Horykomo komo y, ohyakanye ryhe àmenhehe, Txesus hutwanye ro me oyesnàr
kom ke. Amnyehra rma haxa nehxakonà rma, akàhtono yhera ro rma haka. Noro rma
hutwanye ro me manatxhe.
Bàryekomo komo y, ohyakanye ryhe àmenhehe, anhà ymo yoyuknyehnà ro me oyesnàr
kom ke.
Rohokru komo y, ohyakanye àmenhehe, kyàmkom hutwanye ro me oyesnàr kom ke.
[14] Horykomo komo y, ohyakanye àmenhehe, Txesus hutwanye ro me oyesnàr kom ke.
Amnyehra rma haxa nehxakonà rma, akàhtono yhera ro rma haka. Noro rma hutwanye
ro me manatxhe.
Bàryekomo komo y, ohyakanye àmenhehe, ohnawonye tahoxerye oyesnàr kom ke,
Khoryenkomo rwonà hutwanye ro me oyesnàr kom ke, anhà ymo yoyuknyehnà ro me
oyesnàr kom ke.
[15] Khoryenkom xanhànà ro kom hoko ehohkahnà ro me ehtxoko. Nyamoro wyaro
katxhonano hoko xarha ehohkahnà ro me ehtxoko. Nyamoro hok haxa kehohkantokonye
ryhe, kyàmkom xanhànà ro me tehxatxow hamà. [16] Onà wyaro ryhe natxhe, Khoryenkom
xanhànà ro komo. Tanhàn kom hoko nehohketxhe, thun kom yano me, tonur kom yano
me xarha. Ehonomnà me rma haxa tesnàr komo xe natxhe xarha. Àro wyaro ehtxoho
komo ryhe, kyàmkom yano mehra naha. Khoryenkom xanhànà ro kom yano me haxa
ryhe naha. [17] Amnye, nosomtatketxhe hampànà, Khoryenkom xanhànà rotho komo.
Anhànàthàyam heno xarha, ehxera harha mpànà naha ha. Khoryenkom yoyuknye ro kom
haxa ryhe, osomtatkahnà ro me natxhe. Tehxemà roro me natxhe, meya roro mak ha.

Thenyehra rma haxa natxhe Kryestu xanhànà ro komo katxhàrà on ha.

[18] Rohokru komo y, mexehra nosomtatkehe hampànà, yukryeka heno. Kryestu xanhànà
ro ymo haxa mpànà nomokyaha ha, amnye ha, katxho ryhe menytxatxownà. Amnye
rma thenyehra rma haxa natxhe, omohxemo komo, Kryestu xanhànà ro komo. Àro ke,
mexehra yukryeka heno yosomtatkatxho thutwetxow hamà.
[19] Kryestu xanhànà ro komo rma, kwawonye nehxatxkonà, kukukuru kom me.
Kàhyayeny harha notowtxownà. Tàhnawonye ryhe, kukukuruhnu ro me rma nehxatxkon
hamà. Kukukuru ro kom me haxa tehtokonye, kwawonye roro rma esnàràtho kom haryhe
mà. Kàhyayeny mak notowtxownà. Àro ke, onà wyaro tketxow hamà, nyamoro hoko.
Kukukuruhnu ro komo nyamoro hamà, Kryestu mryenonàhnà ro komo rma nyamoro
hamà, tketxhe, àhokonye.
[20] Omnyam haxa ryhe, Khoryenkom yokato yahosnyenhàr me manatxhe. Noro ryhe
yàmye, Kryestu, enyhoru ro, owyanye. Àro ke, yaworon xaxa hutwanye ro me manatxhe.
[21] Yaworon xaxa hutwanyehnà ro mehra mak manatxhe. Àro ke àmenhehe, ohyakanye,
yaworon xaxa hutwanye ro me oyesnàr kom ke. Tàtemaronyem kom haxa ryhe, yaworon
xaxa hokonohnà ro me natxow hamà.
[22] Onà wyaro kany komo rma, anar kom yoho rma haxa temarontetxow hamà, Kryestu
mehra nehxakonà, Txesusu, kany komo rma, Khoryenkomo nànyaketxho mehra nehx-
akonà, kany komo rma. Kryestu xanhànà ro ymo yano me ryhe, àro wyaro nketxow
hamà. Txesus yàmàhnà noro ha, Khoryenkomo, kany ro me naha, Kryestu xanhànà
ro ymo. Khoryenkom muruhnu noro ha, Txesusu, kanye ro me ymo xarha naha.
[23] Khoryenkom muruhnu noro ha, Txesusu, kany komo rma, àyàm hutwanyehnà ro me
natxhe. Khoryenkom muru noro ha, Txesusu, kany kom haxa ryhe, àyàm hutwanye ro
me natxhe.
[24] Amnyehra onenytxatxhàyamotho ryhe, ohxe roro txetxoko, ohnawonye. Ohnawonye
roro ohxe owyanye txenyetoko ryhe, Khoryenkom muru yohà roro me manatxhe. Txesus
yàmà yohà roro me xarha manatxhe. [25] Noro ryhe, karyhe roro harha keryatxhe hampànà,
kanyenhàr me naha, kàwyanye.
[26] Àro wyaro àmenhehe, ohyakanye, oyonkuhtonye ro kom hoko.
[27] Kryestu nàmàtho ryhe, oyowan yawonye roro naha. Àro ke, onà wyaro kanyehnà
ro me ehtxoko. Yaworon xaxa yokarymanye ro xe amna naha, kanyehnà ro me
ehtxoko, ohnawonye roro Khoryenkom yokato yesnàr ke. Noro ryhe, omeroro rma haxa
hutwamohsotàhkehe, owyanye. Yaworo xaxa kanye ro noro ha. Àtemarontahnà ro me
naha. Txesus yohà roro me ehtxoko, kanye ro me naha, noro ha, owyanye. Àro ke, Txesus
yohà roro me ehtxoko, omnyamo.
[28] Rohokru komo y, noro yohà roro me xaxa mpànà ehtxok ha. Amnye nosonyhehe ham-
pànà, noro ha. Noro yohà roro me kexetxhenye ryhe, oseryehpàra rma haxa tehxatxow
hamà, omohsah hona. Noro yoh mehra haxa kexetxhenye ryhe, toseryehyatxow hamà,
omohsah hona, atxke kehutwanàr kom ke.
[29] Enyhoru xaxa me Txesus yehtxoho muhutwetxow hamà. Àro ke, onà wyaro
uhutwatxok xarha. Enyhoru hokon komo ryhe, Khoryenkom hokru me xaxa natxow
hamà.

3

Khoryenkom hokru me xaxa mpànà tehxatxhe ha katxhàrà on ha.

[1] Khoryenkomo wya, rohokru me manatxhe, omnyamo, katxho me tehxatxhe. Noro
hokru me xaxa mpànà tehxatxhe ha. Kxenye rma haxa nehxakon hamà, noro, kyàmkomo.
Noro hokru me khutwahrany mak natxhe, yukryeka hon komo. Àsok tawro hana, noro
hutwanyehnà ro me tesnàr kom ke hamà.
[2] Ronàhnàn komo y, amnye rma Khoryenkom hokru me rma tehxatxhe. Àsok hana
tehxatxow ha, amnye. Uhutwahra rma hak tehxatxow hamà. Onà wyaro haxa thutwetxow
hamà. Txesusu yomokàtxhe, noro wyaro rma rha tonyxem me tehxatxhe hampànà. Noro

yehtxoho ryhe tenyatxhe harha. Àro ke, noro wyaro rma rha tonyxem me tehxatxhe
hampànà. [3] Àro wyaro noro hona ro tehxatxow hamà. Àro ke, kanhàn kom hokonohnà ro
me tehtxe. Txesusu wyaro haxa tehtxe. Noro ryhe, anhà hokonohnà ro me naha.
[4] Kanhàn kom hokono ro me haxa kehtokonye, Khoryenkomo yanweknye ro me
tehxatxow hamà. Àsok tawro hana. Kanhàn kom hoko kehtxoho komo rma, noro
yanwehtoho me rma nay hamà. [5] Onà ryhe muhutwetxow hamà. Toto me nomokye,
Txesusu, tàwya kanhànàthàyamo yowrà horà. Ehxenà ro me naha, noro yanhànà. [6] Noro
yohà roro me kehtokonye, kanhàn kom hokohra tehxatxhe. Kanhàn kom hoko roro haxa
kehtokonye ryhe, noro ywenyeke tehxatxow hamà. Noro hutwanyehnà ro me tehxatxow
hamà.
[7] Rohokru komo y, oyonkuhtohrany hak nahtxoko, anar komo. Enyhoru hokon me
kehtokonye, enyhoru xaxa me tehxatxhe. Txesusu wyaro tehxatxhe. Enyhoru xaxa me
naha, noro ha. [8] Kanhàn kom hoko roro kehtokony haxa ryhe, worokyamo yohà ymo
mryenon me tehxatxhe. Monye ro rma, tanhàn hoko ehxahonhàr me naha, noro ymo.
Àhoko roro rma naha. Àro ke ryhe, toto me nomokye, Khoryenkom muru, tàwya noro
ymo àhoko roro exetxhàràtho yarymanàr horà.
[9] Khoryenkom hokru me konurutxhenye ryhe, kanhàn kom hoko rorohra tehxatxhe.
Àsok tawro hana, kàhnawonye roro Khoryenkom yonyhorunu yesnàr ke. Àro ke, kanhàn
kom hokonohnà ro me rma haxa tehxatxhe, Khoryenkom hokru me enusah kaxe.
[10] Onà wyaro ryhe Khoryenkom hokru komo thutwetxhe. Worokyamo yohà ymo
mryenon komo xarha thutwetxhe. Enyhoru hokon mehra haxa tehtokonye ryhe,
Khoryenkom hokru mehra natxow hamà. Towtà komo xehra haxa tehtokonye ryhe, noro
hokru mehra natxow hamà.

Kowtà komo xe rma haxa tehtxe katxhàrà on ha.

[11] Onà wyaro katxho rma, amnyehra onenytxatxhàyamo ryhe àro ha, osox ehtxoko
katxho rma.
[12] Kayen heno wyarohra tehtxe. Towtànhàrà yotahay hatà, noro heno, anhà ymo
mryenon me tesnàr ke. Àsok tawro hana netahay ha. Netahay hamà, atxke tesnàr ke,
tanhàn hokono ro me tesnàr ke. Ewàt heno ryhe, enyhoru hokon me haxa nehxakonà.
Àro ke netahaye.
[13] Rowtà komo y, oxehranye natxow hamà, yukryeka hon komo, Khoryenkom xanhànà
ro komo. Oxehranye ehtxoho kom hoko rma, oseryehokahra rma ehtxoko.
[14] Onà ryhe thutwetxow hamà. Àwayehpànà ro me harha kehtxoho komo thutwetxhe,
kowtà komo xe kesnàr kom ke mak ha. Karyhe roro harha kehtxoho komo thutwetxhe,
kowtà komo xe kesnàr kom ke. Towtà xanhàn kom haxa ryhe, twayehso roro rma natxhe,
tàhnawonye. [15] Otahano ynye me natxhe, nyamoro ha, towtà xanhàn komo. Otahano ynye
komo ryhe, karyhe roro harha natxhe, moxamo, katxhohnà ro me natxow hamà.
[16] Kxenye rma haxa Txesus yehtxoho ryhe thutwetxhe, àwayehrà ke. Tano me ro rma
wayehye, tàwya kukurunhonàr kom horà, kxenye rma haxa tesnàr ke mak ha. Àro wyaro
rma rha, kowtà komo xe rma haxa tehtxe, kàwyam xarha. Twayehso ro rma haxa àxenye
tehtxe, kàwyanye ukurunhonàr kom horà.
[17] Àsok hana tehxorye tehxatxow ha. Tkatxhonke kehtokonye ryhe, kowtà komo
yowakryeny me tehxorye tehxatxhe. Àkatxhomra kàwyanye xenyetxhenye rma,
ewakryeny kom me tehxorye tehxatxhe. Àhnàn kom yawohra haxa kehtokonye,
ewakryehranye rma kehtokonye, Khoryenkom xehra tehxatxow hamà. [18] Rohokru komo
y, rowtà komo xe wehxaha, tawro marmahnà tehtxe. Tewakryetx xarha. Kowtà komo xe
xaxa tehtxe.

Oseryehpànà ro me rma haxa tehxatxow hamà Khoryenkom hona katxhàrà on ha.

[19] Àro wyaro kowtà komo xe xaxa kehtokonye, yaworon xaxa hokru me tehutwetxow
hamà. Oseryehpàn me rma haxa tehxatxhe, Khoryenkom hona. [20] Kowtà xano rma,
anatoko atxke tehutwetxow hana. Atxke wahko hamà, tketxow hana, kàhnawonye. Atxke

wahko hamà kanye rma, oseryehpàra rma tehxatxhe, kowtà komo xe kesnàr kom ke. Àsok tawro hana. Khutwatxehkanye ro kom me nay hamà, Khoryenkomo, kehutwatxho kom yoho rma haxa mak ha. Noro nhutwahtorà, ehxenà ro me rma haxa naha.

21 Ronàhnàn komo y, kàhnawonye atxke wahko hamà, kanyehnà me haxa kehtokonye, towankaryhe rma haxa tehxatxow hamà, Khoryenkom yakoro kàrwonàmtoho kom hoko. 22 Apa y, uro ewakryeko, tketxow hamà, àwya. Noro ryhe koyukyatxhe. Kowakryetxhe, tàrwon yawo ro kesnàr kom ke, noro yano me àhoko roro kesnàr kom ke.

23 Onà wyaro ryhe nkehe, noro ha, kàwyanye. Romuru hona xenytxoko. Txesusu Kryestu hona rma xenytxoko, kehe, kàwyanye. Osox ehtxoko, kehe xarha. Àro wyaro kanyenhàr me ryhe naha, kàwyanye. 24 Noro rwon yawo ro kehtokonye, noro yohà roro me tehxatxhe. Kàhnawonye roro naha, noro ha. Tokato yàmye, kàwyanye. Àro hoye ro, kàhnawonye roro noro yehtxoho thutwetxow hamà.

4

Khoryenkom yano mehra haxa hana nekarymetxowà katxoko katxhàrà on ha.

1 Ronàhnàn komo y, onà wyaro kany komo rma, thenyehra natxow hamà, Khoryenkom yokato yano me ekarymanye ro uro ha, kany komo rma. Omeroron komohnà eyuhtxoko. Uhutwanàr kom hok haxa ehtxoko. Khoryenkom yano mehra haxa hana nekarymetxowà, katxoko. Yaworon me haxa hak nehutwamohsotxowà. Àsok tawro hana. Thenyehra rma haxa natxow hamà, yaworonohnà ro komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro uro ha, kany komo rma haryhe. Anaro rha owto ho natxhe, othoyehra mak ha.

2 Onà wyaro ryhe, thutwaxem me natxhe, yaworon komo, Khoryenkom yokato yano me ekarymany komo. Toto me nomokye, Txesusu Kryestu, kany me tehtokonye, Khoryenkom yano me nekarymetxow hamà. 3 Toto me nomokye, Txesusu Kryestu, kanyehnà kom haxa ryhe, Khoryenkom yano mehra nekarymetxow hamà. Kryestu xanhànà ro ymo yano me haxa ryhe nekarymetxhe, nyamoro ha. Kryestu xanhànà ro ymo haxa mpànà nomokyaha ha, amnye, katxho rma menytxatxownà. Noro ymo yano me ekarymany komo, omohsah me rma natxhe.

4 Rohokru komo y, omnyam haxa ryhe, Khoryenkom hokru me manatxhe. Àro ke, yaworonohnà ro komo yonytxanyehnà ro me manatxhe, oyowan yawonye Khoryenkom yokato yesnàr ke. Àsok tawro hana. Yukryeka hon kom yohà ymo yoho rma haxa nay hamà, Khoryenkom yokato. 5 Yukryeka hon kom yohà ymo yano me rma haxa natxhe, nyamoro ha, yaworonohnà ro komo. Àro ke, noro ymo yano me nekarymetxhe. Nyamoro yonytxetxhe, toto komo, yukryeka hon komo. 6 Kàwyam haxa ryhe, Khoryenkom hokru me tehxatxhe. Khoryenkom hutwany komo ryhe ohxe konytxetxhe. Noro hutwanyehnà kom haxa ryhe, konytxahranye ro mak natxhe. Àro wyaro ehtxoho kom hoye ro thutwetxhe. Anar kom hoko, yaworon kom moxam hamà, tketxhe. Anar kom hoko, yaworonohnà ro kom moxam hamà, tketxhe.

Toto komo xano ro me rma haxa naha Khoryenkomo katxhàrà on ha.

7 Ronàhnàn komo y, osoxe rma haxa tehtxe. Toto komo xe kehtxoho komo ryhe, Khoryenkom yano me naha. Toto xan komo ryhe, Khoryenkom hokru me natxhe. Noro hutwanye ro me natxhe. 8 Toto xanhànà ro kom haxa ryhe, noro hutwanyehnà ro me natxhe. Toto komo xano ro me rma haxa naha, Khoryenkomo. Àro ke, toto komo xehra tehtokonye, noro hutwanyehnà ro me natxow hamà, nyamoro ha.

9 Kxano ro kom me rma haxa nehutwamohsoye, Khoryenkomo, kàwyanye. Buru ro txko nyakye, yukryeka hona. Towenyxanotho txko nyakye, noro wayehrà ke karyhe roro harha kehtxoho menye. Àro wyaro kxano ro kom me nehutwamohsoy hamà. 10 Khoryenkom xehra ro mak tehxatxkonà, kàwyamo. Noro haxa ryhe, kxenye rma haxa nehxakonà. Kxenye tehtxoho hoye ro, buru nyakye, twayehrà ke àwya kanhànàthàyamo yowtoho yehematxho me. 11 Ronàhnàn komo y, àro wyaro kxenye rma haxa nehxakonà, Khoryenkomo. Àro ke, osoxe rma haxa tehxorye tehxatxhe, kàwyamo.

[12] Khoryenkom yony komo ehxera ro mak naha, toto. Xenyhenà roro rma, kàhnawonye
roro rma naha. Osox kehtokonye, kàhnawonye nay hamà. Kàhnawonyeno rma, toto komo
xe rma haxa nosonyhehe, toto komo wya. Osoxe rma haxa kesnàr kom ke ryhe, nosonyhen
hamà, noro ha, toto komo xano ro me.
[13] Khoryenkom yohà roro me tehxatxhe. Kàhnawonye roro naha, noro ha. Àro wyaro
kehtxoho komo ryhe thutwetxhe, kàwyanye tokato yàmnyenhàr me esnàr ke.
[14] Buru nyakye, àyàmà, konyhoryeny kom me esnàr horà. Amna ryhe nenyeye. Amna
nenyetxho rma amna nekarymehe. [15] Txesusu ryhe, Khoryenkom muru me naha, kany me
kehtokonye, kàhnawonye roro nay hamà, Khoryenkomo. Noro yohà roro me tehxatxow
hamà.
[16] Àro wyaro kxenye rma haxa Khoryenkom yehtxoho thutwetxhe. Hàà, àro wyaro
hamà, tketxhe. Toto komo xano ro me rma haxa naha, Khoryenkomo. Toto komo xe roro
kehtokonye, Khoryenkom yohà roro me tehxatxow hamà. Kàhnawonye roro nay hamà,
noro ha.
[17] Àro wyaro kehtokonye, toto komo xe rma haxa tehxatxhe, oseryehpànà ro me kehtx-
oho menye. Anàhnohno yxe Khoryenkomo yomoknàtoko, oseryehpàra rma tehxatxhe,
toto komo xe rma haxa ehxah kaxe. Àsok tawro hana. Tano rma yukryeka ho rma
hak kehtokonye, noro wyaro rma rha toto komo xe rma haxa tehxatxow hamà. [18] Toto
komo xe kehtokonye, oseryehpàra tehxatxow hamà. Toto komo xe rma haxa kehtokonye,
tohseryehpoketxhe ro mak ha. Àsok tawro hana. Koseryehnàtokony haxa, tanàhnohsom
me manatxhe hampànà, katxho hona toseryehyatxow hamà. Toseryehsom komo rma,
toto komo xe rma haxa natxhe, moxamo, katxho mehra natxow hamà.
[19] Khoryenkomo htxero ryhe, kxenye rma haxa nehxakonà. Kxenye noro yehtxoho hoye
ro ryhe, kàwyam haka rha, noro xe tehxatxhe. Toto komo xe xarha tehxatxhe, noro htxero
kxenye rma haxa esnàr ke mak ha.
[20] Khoryenkomo xano rma haxa uro kany me tehxatxow hamà. Kowtà komo xehra haxa
kehtokonye ryhe, tàtemarontetxow hamà. Kàwyanye Khoryenkomo xan uro tatoko rma,
tàtemarontetxhe, kowtà komo xehra kesnàr kom ke. Àsok tawro hana. Kowtà komo
denyàrà ro komo xehra kehtokonye, Khoryenkomo denyehtorà ro komo xehra xarha
tehxatxow hamà.
[21] Onà wyaro khananàhyatxhe, Kryestu. Khoryenkom xe ehtxoko. Noro xano rma,
oyowtà komo xe xarha ehtxoko, kehe, kàwyanye.

5

Khoryenkom xe xaxa kehtokonye ryhe noro yoyuknye ro me tehxatxhe katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro kany komo rma, Khoryenkom hokru me natxhe, Txesusu ryhe, Kryestu
me naha, Khoryenkomo nànyaketxho me naha, kany komo rma. Tàyàm komo xe natxow
hamà, nyamoro ha. Tàyàm xano rma, tàyàm hokru komo xe xarha natxow hamà. [2] Onà
wyaro kesnàr kom ke ryhe, Khoryenkom hokru komo xan me tehutwetxhe, noro xe kesnàr
kom ke mak ha, noro yoyuknye ro me xarha kesnàr kom ke mak ha. [3] Khoryenkom xe
xaxa kehtokonye ryhe, noro yoyuknye ro me tehxatxhe. Kàwyanye noro yoyuhtoho ryhe,
krawamehra rma haxa naha.
[4] Khoryenkom hokru me konurutxhenye ryhe, yukryeka hon komo yanhànà
tarymetxhe, àro hokonohnà ro me kesnàr kom ke. Àro hokonohnà ro me tehxatxhe,
Kryestu hona xenye ro me kesnàr kom ke. [5] Onà wyaro kany komo rma, yukryeka hon
komo yanhànà yarymanye ro me natxhe, Txesusu ryhe, Khoryenkom muru me naha,
kany komo rma.

Txesusu hutwamohsony komo ryhe 3 me nay hamà katxhàrà on ha.

[6] Yukryeka hona nomokye, Txesusu Kryestu. Tuna kwaka ryhe nataymompoye.
Nekamsuhkay xarha. Àro wyaro ryhe, Khoryenkomo nànyaketxho me nehutwamohsoye,
tuna kwaka tataymomrà ke, tekamsuhkanàr ke xarha. Tuna kwaka tataymomtoho ke
marmahra, tekamsuhkatxho ke xarha, nehutwamohsoye, Khoryenkomo nànyaketxho

me. Khoryenkom yokato ryhe, Txesusu hutwamohsony me naha, yaworon xaxa kaxe.
[7] Txesusu hutwamohsony komo ryhe, 3 me nay hamà. [8] Khoryenkom yokato ryhe,
uhutwamohsony me naha. Tuna katxho xarha, uhutwamohsony me rma rha naha, tuna
kwaka noro yataymomrà ke. Àkamsukuthuru katxho xarha, uhutwamohsony me rma
rha naha, noro yekamsuhkanàr ke. 3 komo rma, àme rye rma noro hutwamohsehe.
Khoryenkomo nànyaketxho me hutwamohsehe.

[9] Toto wya Kryestu yokarymantoko, àro wyaro hamà tketxhe. Toto yoho rma haxa,
buru yehtxoho yokarymany me naha, Khoryenkomo. Noro wya ekarymantoko, àro wyaro
hamà kany me rma haxa tehxorye tehxatxhe. [10] Khoryenkom muru hona xenye ro me
kehtokonye, àro wyaro hamà kany me tehxatxow hamà, kàhnawonye, Khoryenkomo wya
ekarymatxhàr hoko. Khoryenkom yoyukhura haxa kehtokonye ryhe, tàtemaronyem me
noro thutwetxow hamà. Àsok tawro hana, noro wya buru yokarymatxhe rma, àro wyaro
hamà kanyehnà ro me kesnàr kom ke.

[11] Kryestu yokarymatxho ryhe, onà wyaro naha. Karyhe roro harha ketxownà, Kho-
ryenkomo. Umuru hona haxa kàwyanye xenytxoho hoye ro keryatxhe, karyhe roro harha.
[12] Umuru yoh me kehtokonye, karyhe roro harha tehxatxhe. Umuru yoh mehra haxa
kehtokonye, karyhe roro harha natxhe, moxamo, katxho mehra ro mak tehxatxhe.

[13] Àro wyaro rma àmenhehe, ohyakanye. Khoryenkom muru hona xenye ro komo rma
omnyamo. Àro ke àmenhehe, ohyakanye, karyhe roro harha oyehtxoho komo hutwanye
ro me oyehtxoho menye.

Tanhàn hoko kowtà kom yehtoko tàrwonàmtxe àhoko katxhàrà on ha.

[14] Khoryenkom yakoro kàrwonàmnàtokonye, oseryehpànà ro me tehxatxow hamà, àwya
koyukuhtor kom hona. Eten kom hok hana, uro ewakryeko tketxow ha, àwya. Àro kom
hoko rma konytxetxhe, noro ha, noro yehutwatxho yano me kàrwonàmnàtokony mak
ha. [15] Àro wyaro konytxanye ro kom me thutwetxhe. Àro ke, koyuknye ro kom me xarha
thutwetxow hamà. Kàrwonàmtoho kom hoye ro kowakryenye ro kom me thutwetxhe.

[16] Tanhàn hoko kowtà kom yehtoko, tàrwonàmtxe, Khoryenkom yakoro, àhoko.
Àwayehkany mehra anhàn yehtoko, ohxe harha neryaha, Khoryenkomo. Àwayehpàn me
rma neryaha, kàrwonàmtoho kom hoye ro mak ha. Anaro kanhàn komo ymo haxa ryhe,
kwayehkany kom me naha. Àro hoko rma, tàrwonàmtxe, Khoryenkom yakoro, kahra ro
mak wehxaha. [17] Atxke kehtokonye, kanhàn kom hokon me tehxatxow hamà. Anaro,
kanhàn komo ymo, kwayehkany kom me rma haxa naha. Anaro, kanhàn komo rma,
kwayehkany kom mehra haxa naha.

[18] Onà ryhe thutwetxow hamà. Khoryenkom hokru me konurutxhenye ryhe, kanhàn
kom hoko rorohra tehxatxow hamà. Khoryenkom muru ryhe, kukurunhony kom me
naha. Àro ke, keryehokanyehnà kom me naha, anhà ymo.

[19] Onà ryhe thutwetxow hamà. Khoryenkom hokru me tehxatxow hamà, kàwyamo.
Yukryeka hon kom haxa ryhe, anhà ymo mryenon me natxhe, omeroro mak ha. Nyamoro
yoh me rma haxa naha, noro ymo.

[20] Onà ryhe thutwetxow hamà. Khoryenkom muru nomokye hamà. Yaworon xaxa
hutwanye ro me ketxownà hamà. Yaworon xaxa yoh me tehxatxhe. Umuru yoh me ryhe
tehxatxhe. Txesusu Kryestu yoh me ryhe tehxatxhe. Khoryenkomo ryhe, yaworon me
xaxa naha. Karyhe roro harha keny kom me naha.

[21] Rohokru komo y, eten kom hana oyeryatxow ha, Khoryenkom hona xenyehnà me
harha. Àro kom hokonohnà ro me ehtxoko.

XOWAWU NMENHOTHO ÀHONANO RMA ON HA.

Ohyaka àmenhehe notxwakomo hyaka katxhàrà on ha.

1 Kryestu mryenon kom yonye ro uro ha. Ohyaka àmenhehe, notxwakomo hyaka.
Khoryenkomo nwahanonkatxho rma omoro ha. Ohokru komo hyaka xarha àmenhehe.
Oxenye rma haxa wehxaha, yaworo xaxa mak ha. Uro marmahnà, anar komo xarha,
oxenye rma haxa natxhe, yaworon xaxa hutwanye ro komo rma, omeroro rma. 2 Àsok
tawro hana, kàhnawonye roro yaworon xaxa yesnàr ke hamà. Kàhyayenye otowhànà roro
me naha. Àro hoye ro, oxenye rma haxa amna nay hamà.
3 Towahke roro xaxa mpànà naha ha, Khoryenkomo, kyàmkomo, khokonye. Kàhnàn
kom yawo roro xaxa mpànà naha ha. Ohxe roro xaxa mpànà keryatxhe ha, noro
ha, kyàmkomo, Txesusu Kryestu xarha. Kyàmkom muru ryhe noro ha. Àro wyaro
ànewakryenàr kom me xaxa mpànà tehxatxhe ha, yaworon xaxa hokono ro me kehtokony
mak ha, osoxe rma haxa kehtokony mak ha.

Oyonkuhtonàr kom hona mpàn xenytxoko katxhàrà on ha.

4 Ohokru kukuru komo yokaytà wenytxeko. Yaworon xaxa hokono ro me rma haxa
natxow hatà. Kyàmkomo wya, yaworon xaxa hokono ro me ehtxok hampànà, katxho yawo
ro rma haxa natxow hatà. Àro ke, teryehorye rma haxa wehxaknano, ekaytà kom hoko.
5 Àro ke, onà wyaro mpànà àkehe ha, owya, notxwakomo y. Osoxe rma haxa
ehtxoko, katxho yawo ro tehtxe. Khananàhtoho kom hoyeno txko rma àro ha. Àro
rma tenytxatxownà, amnyehra, kàwyanye Kryestu yahosàtxhe rma. Onenytxahtorà ro
yokarymahra mak wehxaha. 6 Osox kehtokonye ryhe, Khoryenkomo rwonà yoyuknye ro
me tehxatxow hamà. Noro rwonà ryhe, onà wyaro katxho me rma naha. Osox ehtxoko
katxho me rma naha. Àro rma menytxatxownà, amnyehra, owya Kryestu yahosàtxhe rma.
7 Thenyehra rma haxa natxhe, onkuhtono ynye ro komo. Anaro rha owto ho
natxhe, othoyehra mak ha. Toto me nomokye, Txesusu Kryestu, kanyehnà ro me
natxhe. Onkuhtono ynye ro komo rma nyamoro ymo ha, Kryestu xanhànà ro komo
rma. 8 Omnyamo ryhe, oyonkuhtonàr kom hona mpàn xenytxoko, àwyanye, amnye
towakryetxehkaxem me rma haxa oyesnàr kom horà. Khoryenkomo hyaka ayatamoketx-
hàyam hoye ro, noro newakryenàr me rma haxa manatxhe hampànà, amnye ha. Noro
newakryehtor me haxa oyehtxoho kom hona mpàn xenytxoko. Àro ke, ohxe mpàn
ehtxoko, Khoryenkomo newakryenàr me rma haxa oyehtxoho menye.
9 Kryestu wya khananàhtoho kom yawo rohra harha natxow hamà, anar komo. Anar
me thananàhtoho kom yawo ro harha natxow hamà. Khoryenkom yoh mehra natxhe,
nyamoro ha. Kryestu wya khananàhtoho kom yawo roro rma haxa kehtokonye ryhe,
Khoryenkom yoh me tehxatxhe. Umuru yoh me xarha tehxatxhe.
10 Anar me ahananàhnye komo yonytxanyehnà ro me ehtxoko. Ohyakanye omokàtx-
henye rma, romàn yaka omoko, kanyehnà ro me ehtxoko, àwyanye. Ohxe hak oynyo,
Khoryenkomo, kanyehnà ro me ehtxoko, àwyanye, onkuhtono ynye ro komo wya. 11 Àsok
tawro hana. Àro wyaro àwyanye kany me haxa oyehtokonye ryhe, nyamoro wyaro rma
rha anàhnohno ynye me manatxow hamà, omnyam xarha.

Romoknàr xe rma haxa wehxaha ohyakanye katxhàrà on ha.

12 Anaro rha hoko àmenhonàr xe rma wehxaha haryhe, ohyakanye, thenyehra mak ha.
Àmenhohra rma wehxaha. Karyehta ke, àmenhotho ke, ekarymanàr xehra rma wehxaha.
Amnye haxa wekarymehe, owyanye, ohyakanye romokàtxhe mak ha. Oyonyàr kom hona
ro rma haxa wehxaha. Kosonytxanàr kom hona ro rma haxa wehxaha. Àro ke, romoknàr
xe rma haxa wehxaha, ohyakanye, teryehorye rma haxa kesnàr kom horà.

[13] Ohnàn kom yawo natxow hatà, oyowtà hokru komo. Khoryenkomo nwahanonkatxho
me rma rha naha, noro ha, oyowtà, notxwakomo.

XOWAWU NMENHOTHO ÀHONAN XARHA ON HA.

Ohyaka àmenhehe Kayu hyaka katxhàrà on ha.

1 Kryestu mryenon kom yonye ro uro ha. Ohyaka àmenhehe, Kayu hyaka. Ronàhnànà
ryhe omoro ha. Oxe rma haxa wehxaha, yaworo xaxa mak ha.
2 Ronàhnànà y, ohoko kàrwonaha, Khoryenkom yakoro. Apa y, ohxe noro txeryko. Ekeh
mehra hak nahko, àkehe, àwya, ohoko. Ohnawo ohxe oyehtxoho uhutwehe. 3 Àsok tawro
hana, rowya oyokaytà yonytxanàr ke. Kowtà komo ryhe nomokyatxoko, rohyaka. Onà
wyaro nketxoko, ohoko. Yaworono ro me xaxa manaye, ketxoko. Yaworon xaxa hokono ro
me rma haxa manaye, ketxoko, ohoko. Àro ke, teryehorye rma haxa wehxaknano, ohoko.
4 Yaworon xaxa hokono ro me rohokru komo yehtoko ryhe, teryehorye roro rma haxa
wehxaha. Rowya àro wyaro ekaytà komo yonytxatxhe rma, teryehorye roro rma haxa
wehxaha.

Khoryenkom yanoto komo yakoronomany me tehxorye tehxatxhe katxhàrà on ha.

5 Ronàhnànà y, kowtà komo makoronomek hatà. Hawana komo rma makoronomek hatà.
Kryestu mryenon me xaxa mosonyhek hamà, yaworon me xaxa mak ha. 6 Amna xe rma
haxa nehxaknano, Kayu, ketxoko, nyamoro ha, amna wya, tohsamnohsomà ro komo wya.
Àro wyaron komo akoronomako nyhe. Ohyaye àtontokonye, ohxe ànyahtxoko. Àro
wyaro, Khoryenkom yanoto komo yakoronomany me tehxorye tehxatxhe. 7 Àsok tawro
hana. Kryestu hyaka atamohxe ryhe tetxow hamà, nyamoro ha. Khoryenkomo hut-
wanyehnà komo newakryehtorà ro me natxow hamà. 8 Àro ke, nyamoro yowakryenye
ro me tehxorye tehxatxhe, kàwyamo. Àro wyaro kehtokonye ryhe, nyamoro yakorono-
manye ro me tatamokyatxow hamà, noro hyaka. Yaworon xaxa hokon me tatamokyatxow
hamà, kàwyanye nyamoro yowakryentok mak ha.

Txeyotryefes hoko noro yanhànà wekarymehe katxhàrà on ha.

9 Ronmenhotho warheko, ohyakanye, àton komo hyaka, tohsamnohsomà ro komo
hyaka. Owyanye xenyàr xehra mak nehxak hatà, Txeyotryefesà. Ahananàhnye kom me
ronyehnà ro me nay hamà, noro ha. Ehonomnà me rma haxa tesnàr xe nay hamà. 10 Àro
ke, ohyakanye romokàtxhe, noro yanhànà wekarymehe, tohsamnohsomà ro komo wya.
Rowàràhyakany me rma haxa nay hatà. Atxke rma haxa nàrwonan hatà, rohoko. Rohok
marmahra, anar kom hoko xarha, atxke rma haxa nay hatà. Kowtà komo yowakryehra ro
mak nay hatà. Hawana komo yowakryehra ro mak nay hatà. Ewakryehranye ehtxoko,
ken xarha tà, Kryestu mryenon komo wya, ewakryenàr xan komo wya. Amna yakoro
ohsamnohpànà ro me harha ehtxok hampànà, ken xarha tà, àwyanye, ewakryeny komo
wya.

Demetryeyu hoko ohxe rma haxa naha katxhàrà on ha.

11 Ronàhnànà y, anhà kom hoko ehohkahnà ro me exko. Enyhoru kom hok haxa ryhe
tehohkaxemà ro me exko. Enyhoru hokono ro komo ryhe, Khoryenkom hokru me natxow
hamà. Anhà hokono ro kom haxa ryhe, Khoryenkomo ywenyekeno ro me natxow hamà.
12 Demetryeyu ryhe, ohxe rma haxa naha, mosonà, katxho me naha, omeroron komo
wya. Yaworon xaxa hokono ro me nay hamà. Ohxe rma haxa naha, kany me rma rha
wehxaha, uro xarha, noro hoko. Àro wyaro rowya ekarymatxho rma, yaworo xaxa naha.
Àro rma muhutwetxow hamà.

Mexehra romoknàr xe wehxaha ohyaka katxhàrà on ha.

13 Anaro rha hoko àmenhonàr xe rma wehxaha haryhe, ohyaka, thenyehra mak ha.
Àmenhohra rma wehxaha. Àmenhotho ke ekarymanàr xehra rma wehxaha. 14 Amnye
haxa wekarymehe, owya, ohyaka romokàtxhe mak ha. Oyonyàr hona ro rma haxa
wehxaha. Mexehra romoknàr xe wehxaha, ohyaka. Àtoko rma tosonytxehe.

[15] Apa y, ohxe noro txeryko, àkehe, Khoryenkomo wya, ohoko. Ohnàn kom yawo natxow
hatà, onàhnàn komo, tanon komo. Ohnàn kom yawo nay hatà, kasko, ronàhnàn komo
wya, àton komo wya, omororon komo wya.

XUKNASÀ NMENHOTHO ON HA.

Àmenhehe ohyakanye katxhàrà on ha.

1 Xuknasà uro ha. Txesusu Kryestu yanoto uro. Txaku yowtà rma uro. Àmenhehe, ohyakanye. Khoryenkomo nwahanonkatxho omnyamo. Noro nàhnànà rma omnyamo. Kyàmkomo rma noro ha. Okurunhetxhe, Txesusu Kryestu, anhà hona.

2 Onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Àhnàn kom yawo rma haxa exko, ohxe txetxoko, àxenye rma haxa exko, àkehe, àwya, ohokonye.

Onà wyaro katxho hok haxa ryhe àmenhen hamà katxhàrà on ha.

3-4 Ronàhnàn komo y, àmenhonàr xe rma haxa wehxaknan haryhe, ohyakanye. Àsok hana konyhoryetxownà ha, Khoryenkom ha, katxho hoko rma àmenhonàr xe wehxaknan haryhe, ohyakanye. Àro wyaro katxho hokohra haxa àmenhen hamà. Anar me katxho hok haxa ryhe àmenhen hamà, ohyakanye. Àsok tawro hana. Ohyakanye nomokyatxok hatà, anar me ahananàhnye komo. Anar me harha amna ahananàhyatxhe, kahra mak natxhe, oyonkuhtonàr kom horà. Àsok hana natxow ha, nyamoro ha. Ukurunkahnà me Khoryenkomo yonyhera natxow hamà. Onà wyaro kany me natxhe. Kano me ronye rma teryehotatxe, àsok maken kom hoko, kany me natxhe. Àsok maken kom hoko rma kehtokonye, towahke rma naha, Khoryenkomo, khokonye, kany me natxhe. Toyukhoryehra haxa we naha ha, kany me xarha natxhe, Txesusu Kryestu hoko. Kohkomo rma noro ha. Khananàhnye ro komo rma noro ha. Anaro ehxera ro mak naha. Noro hoko rma, toyukhoryehra haxa we naha ha, kany me natxhe, nyamoro ha. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà, katxho me rma natxow hamà. Amnyehra rma haxa àro wyaro nkekonà rma, Khoryenkomo, àhokonye.

Àro ke, onà wyaro katxho hok haxa ryhe àmenhen hamà, ohyakanye. Nyamoro ameryekatxoko, katxho hok haxa àmenhehe. Khananàhtoho komo ryhe, yaworo xaxa naha, katxok xaxa mak hampànà, katxho hoko xarha àmenhehe, ohyakanye. Àsok tawro hana. Tàmryenon me khananàhpotxownà, Khoryenkomo, tanoto komo wya, àro yawo roro kehtxoho menye.

Amnyehran heno komo yanàhnohtoho yokarymatxhàrà on ha.

5 Amnyehran heno komo yokarymanàr xe wehxaha, owyanye. Nyamoro heno muhutwetxhe rma. Menytxatxehkatxownà rma. Uhutwahkahpàra rma oyesnàr komo xe wehxaha. Àro ke wekarymehe, owyanye.

Àsok hana nehxatxkon ha, Ehsayewyana heno kom ha. Exet yamtar hoye Khoryenkomo nenampatakatxho me nehxatxkon heno hatà. Àxanhàn komo hyaye natxownà hatà, Khoryenkomo. Amnye, Khoryenkom hona xenyhera harha nehxatxkon hatà, ukukuru heno komo. Nyamoro heno rma yanàhnohtàkay hatà, Khoryenkomo.

6 Àsok hana nehxatxkon ha, kahe yawonotho komo xarha, Khoryenkomo yanototho kom ha. Khoryenkom yano me ehonomnà me nehxatxkonà htxer hakahpa tà. Kahe yawo Khoryenkom yanoto me nehxatxkonà htxer hakahpa tà. Amnye, Khoryenkom yanoto me tesnàr komo xehra harha nehxatxkon hatà, ukukuru heno komo. Tano me ronye rma nomohtxownà hatà, kahe yaye. Àro ke, nyamoro heno xarha yanàhnohye hatà, Khoryenkomo. Yuhnayen hona netxownà hatà, awaràna ymo waka rma hatà. Yawaka ke asohtoxemo komo wyaro, àto roro natxow hatà, wahanonkano ynye yomokhàra ro rma haka. Tomohtoho yawasànà ymo ho nanàhnohtàketxhe hampànà.

7 Àsok hana nehxatxkon ha, Soknoma hon heno kom ha, Komoha hon heno komo xarha, nyamoro hoyen heno komo xarha, anaro rha owto hon heno komo rma. Atxke rma rha nehxatxkon hatà, nyamoro heno xarha. Toto kukmanàr hoko rma haxa nehxatxkon hatà. Kàrà rye rma othoko rma haxa nehxatxkon hatà. Àro ke, nyamoro heno xarha

yanàhnohye hatà, Khoryenkomo. Weheto ymo ke nanàhnohtxownà hatà, ewehpànà roro ymo wyaron ke hatà. Àro wyaro anhàtho komo yanàhnohnye ro me nehutwamohsekon hamà, Khoryenkomo, kàwyanye.

Atxke rma rha natxhe anar me ahananàhnye komo katxhàrà on ha.

8 Nyamoro heno wyaro, atxke rma rha natxhe, anar me ahananàhnye komo. Kosenyetno, ketxhe. Àro hoye ro tanhàn kom hoko natxhe. Àro wyaro natanàhnohy-atxhe. Ehonomnà komo xanomkahnohyatxhe xarha. Kahe yawon komo wàràhyaketxhe xarha. 9 Nyamoro wyarohra mak nehxakon hatà, Mekewu, kahe yawon kom yohà ymo. Worokyamo yohà ymo wàràhyakahra nexey hatà. Àsok hana natameryekatxownà ha, worokyamo yohà ymo, Mekew yakoro. Natameryekatxownà hatà, Moyses heno hok hatà, ekehàthàr heno yanàr hok hatà. Noro ymo wya tameryekantoko rma, noro wàràhyakahra rma nexey hatà, Mekewu. Tanàhnohsom me yxak manaha hampànà kahra rma nexey hatà, àwya. Onà wyaro marma nkay hatà. Kohkom hak oyoynyo, kay marma hatà. 10 Kahe yawon kom yohà ymo wyarohra mak natxhe, nyamoro ha, anar me ahananàhnye komo. Wàràhyakano yeryatxhe. Tàywenyeke tehtxoho kom hoye ro, wàràhyakano yeryatxhe. Onokna komo wyaro, yaworo ehutwahra ro mak natxhe ha. Nyamoro wyaro teryehotatho kom hoye ro nehohketxhe, tano me rony mak ha. Àro hoye ro, tomtatkaxem me natxhe hampànà.

11 Khoryenkomo nanàhnohrà me natxhe hampànà. Kayen heno wyaro Khoryenkomo yoyuknyehnà ro me natxhe. Barayaw heno wyaro xarha, tàtxenyerun komo yahosnàr horà yaworohra ahananàhyatxhe. Korye heno wyaro xarha, Khoryenkom yanoto komo yanweknye ro me natxhe. Àro ke, noro heno wyaro tanàhnohsom me rma rha natxhe hampànà, nyamoro xarha, anar me ahananàhnye komo.

12 Osox oyehtxoho kom hoye ro emtakmaxe mohsamnohyatxow hamà, omnyamo. Ayakoronye nemtakmetxow hamà, nyamoro. Ohyawonye tehtokonye, buryenkemà wyaro atxke tonyxem me natxhe. Tweromra ro mak natxhe. Àto rye rma newatxaryketxhe, wok yonàr hoko, tanhàn kom hoko xarha. Thokonye rma haxa neryehotetxhe roro mak ha. Omokhàra tuna yehtokono wyaro natxhe. Atxowowo ymo wya awaràna yanàtoko, omokhàra rma nay hamà, tuna. Yukryeka tukryemahra nay hamà. Àro wyaro rma rha toto komo yowakryehra natxhe, nyamoro ha, anar me ahananàhnye komo. Natàtho wayehsaho wyaro xarha natxhe. Ehetawawo rma, ehetahra rma nay hamà, natàtho, àwayehsah kaxe. Àro ke twakaxem me nay hamà. Ehxera harha nay hamà. Àwakaxaho rma, asako ro àwayehsaho wyaro nay hamà. Àro wyaro rma rha, toto komo yowakryehra natxhe, nyamoro ha, anar me ahananàhnye komo. 13 Kahxe ymo yakronà wyaro atxke rma haxa tonyxem me naha, anhànàthàyamo. Xeryko yotowrà wyaro xarha natxhe. Totowàtxhe rma, nosomtatken hamà, xerykotho. Awaràn waw harha nay hamà. Àro wyaro rma rha, yuhnayen hona texem me natxhe hampànà, nyamoro heno, anar me ahananàhnyenhàyamotho. Awaràna ymo wawo roro rma natxhe hampànà, meya roro mak ha.

14 Nyamoro heno yanàhnohtoho rma yokarymay hatà, Enoke heno. Amnyehran heno rma haxa mok nehxakon hatà, noro heno. Aknaw heno yohamàthàyamo ryhe, osomahyaka nenutxownà hatà. 6 heno kom mahyaka ryhe nenuruy hatà, Enoke heno. Àro wyaro amnyehra rma haxa enusaho rma, onà wyaro nkekon hatà, Khoryenkomo nhutwamohsotho yano me hatà.

Enytxatxoko. Amnye nomokyaha hampànà, Kohkomo. Tanoto kom yakoro nomokyaha hampànà. Kahe yawon kom yakoro rma, enyhoru ro kom yakoro rma, thenyenohnà kom yakoro rma, nomokyaha hampànà. 15 Wahanonkatxehkano yxe nomokyaha hampànà. Tanàhnohsom me manatxhe hampànà kaxe nomokyaha hampànà, anhàtho komo wya. Atxke rma haxa mehxatxkonà. Ukurunkahnà me Khoryenkom yonyhera ro mak mehxatxkonà, kehe hampànà, àwyanye. Noro

màwàràhyaketxkonà rma haxa mak ha. Àro ke, tanàhnohsom me manatxhe hampànà, kehe hampànà, Kohkomo, anhàtho komo wya.

Àro wyaro rma nkekon hatà, Enoke heno. Àro wyaro tàwya tatoko, anar me ahananàhnye kom hoko àro wyaro nkekon heno hamà.

16 Àsok hana natxow ha, nyamoro ha, anar me ahananàhnye komo. Anar kom hoko nàrwonatxhe roro rma haxa, eryehohra tesnàr kom ke. Tehohkatxho kom hoye ro tanhàn kom hoko rma haxa natxhe. Ahananàhnye komo ryhe uro ketxhe rma haryhe. Toto komo yowakhetxhe, nyamoro newakryenàr me tesnàr kom horà. Àro wyaro rma natxhe, nyamoro ha, anar me ahananàhnye komo.

Khananàhtoho kom yawo ro haxa ehtxoko katxhàrà on ha.

17 Ronàhnàn komo y, onà wyaro haxa ehtxoko, omnyam ha. Kohkom yanoto komo rwonà hutwahkahpàra ehtxoko. Txesusu Kryestu nànyaketxho ro komo rma nyamoro ha. 18 Onà wyaro nketxkonà, owyanye. Amnye, Kohkom yomohtoho hahnok ehtoko, oyownohyatxhe hampànà, anhàtho komo, ketxkonà. Tehohkatxho kom hoye ro, tanhàn kom hokono ro me natxhe, nyamoro ha, Khoryenkomo xanhàn kom kaxe. Oyownohyatxhe hampànà, ketxkonà, owyanye, Kohkomo nànyaketxho ro komo.

19 Àsok hana natxow ha, nyamoro ha, anhàtho kom ha. Àto ryehra harha Kryestu mryenon komo yeryatxow hamà, anar me harha tàwyanye àhananàhrà kom ke. Teryehotatho kom hoye ro atxke natxhe, tano me rony mak ha. Khoryenkom yokato yoh mehra ro mak natxhe ha.

20 Ronàhnàn komo y, nyamoro wyarohra ehtxoko, omnyam ha. Khananàhtoho kom yawo ro haxa ehtxoko. Enyhoru ro yawo ro haxa ehtxoko. Àro hoye ro ehananàhtxoko. Khoryenkom yokato nakoronomanàr me orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. 21 Khoryenkom yoyuknye ro me ehtxoko, oxenye ehtxoho hutwanye roro me oyehtxoho menye. Kohkom yomoknàr hona ro ehtxoko. Kàhnàn kom yawo rma haxa tehtxoho hoye ro, karyhe roro keryatxhe, Kohkomo, Txesusu Kryestu. Àro wyaro àwya oytxoho kom hona ro ehtxoko.

22 Anar me rha tehutwaxem me natxow hamà, anar komo. Àhnàn kom yawo rma haxa ehtxoko. 23 Ukurunhotxoko, Khoryenkomo wya anàhnohrà kom hona. Àsok tawro hana. Weheto hona toto tkurunhetxow hamà. Weheto waye towyatxow hamà, kàwyanye ukurunhotho me. Àro wyaro rma rha, nyamoro ukurunhotxoko, Khoryenkomo wya anàhnohrà kom hona. Anar komo, atxke rma haxa natxhe. Nyamoro hnàn yaw xarha ehtxoko. Anhàn komo xehra mak ehtxoko. Àsok hana nay ha, kwomunuthuyam ha. Buryenke ehtoko, atxke tonyxem me nay hamà. Àxehra tehxatxow hamà. Àro wyaro rma rha, nyamoro yanhàn xehra ehtxoko. Àro hona mpàn xenytxoko. Nyamoro haxa ryhe akoronomatxoko, àhnàn kom yawo oyesnàr kom ke.

Ohxe xaxa naha katxho roro me hak nahko Khoryenkomo katxhàrà on ha.

24 Àsok hana nay ha, Khoryenkom ha. Okurunhony kom me nay hamà, ayanhàn kom hokohra oyehtxoho menye. Onà wyaro oynye kom me xarha naha, amnye. Ayaryatxhe ha, tàhyaka. Ohxe xaxa tonyxemà ro me noro menyatxhe. Teryehorye rma haxa manatxhe ha. Atxke naha, mosonà, katxho mehra ro mak manatxhe ha. Àro wyaro oyeryatxhe ha, noro ha, amnye ha.

25 Towenyxa mak naha, Khoryenkomo. Anaro ehxera ro mak naha. Konyhoryeny kom me naha, Txesusu Kryestu wayehrà ke, Kohkomo rma wayehrà ke. Ohxe xaxa naha, katxho roro me hak nahko. Kàkayaryet komo ryhe noro ha, Kohkomo rma. Ehonomnà xaxa rma noro ha, katxho roro me hak nahko. Àro wyaro katxho roro me rma nehxakonà, amnyehra, kakàhtohranye rma hak tehtok mak ha. Àro wyaro katxho roro me rma hak nahko, amnye rma, amnye xarha, meya roro rma haxa mak ha. Àro wyaro hamà tkatxe.

TÀNENYETXHÀR HOKO XOWAWU NMENHOTHO ON HA.

Ronenyetxho rma wekarymehe katxhàrà on ha.

1 Àsok hana tehxatxow ha, amnye ha. Amnye kehtxoho komo rma hutwahra tehxatxow
hamà. Uhutwahnà rotho rma hutwamohsoy mak ha, Khoryenkomo. Txesusu Kryestu
wya htxero hutwamohsoye. Tanoto komo wya xarha uhutwamohsonàr xe nehxakon
hamà. Àro ke, nenyhoye, Txesusu Kryestu, rowya. Xowawu ryhe uro, Txesus yanoto
rma. Rohyaka rma kahe yawono nyakye. Tanoto rma nyakye, rohyaka. Noro ryhe, amnye
kehtxoho komo yonyhoye, rowya. Rosenyetnàrà wyaro rma wenyeye.
2 Ronenyetxho rma wekarymehe, on yawo, rokaryehtan yawo. Amnye kehtxoho komo
rma, Khoryenkomo nhutwamohsotho rma, Txesusu Kryestu nekarymatxho rma, omeroro
rma wekarymehe, on yawo. 3 Tàrwonàhyamaxem me rma naha, onà, Khoryenkomo
nhutwamohsotho rma. Tàrwonàhyamaxem me naha, Kryestu mryenon komo nenytxanàr
me. Àrwonàhyamany komo rma, towakryexem me mpànà natxhe ha. Enytxany komo
xarha, towakryexem me rma rha mpànà natxhe ha. Ronmenhotho yawo ro tehtokonye,
eyuknye ro me tehtokonye, towakryexem me mpànà natxhe ha. Ronenyetxho ryhe,
mexehra kohoryatxhe hampànà.

Ohyakanye àmenhehe 7 me owto hon komo hyaka katxhàrà on ha.

4 Xowawu uro ha. Ohyakanye àmenhehe, Kryestu mryenon komo hyaka, Aaseya yamtar
hon komo hyaka, anato rha tohsamnohsomà ro komo hyaka, 7 me owto hon komo hyaka.
Onà wyaro àkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, nyamoro hoko,
ohxe txetxoko, àkehe, àwya, kyàmkomo wya rma, ekato wya xarha, umuru wya xarha,
ohokonye.
Àsok hana nay ha, kyàmkom ha. Tehxemà ro me nay hamà, amnyehra ehxahonhàrà
ro rma, amnye tehxemà ro xarha. Àsok hana nay ha, Khoryenkom yokato ha. Ohyakanye
ànyahxah me nay hamà. 7 me owto hon komo hyaka ànyahxah me rma nay hamà. Noro
rma, kyàmkomo hyawo roro rma naha. Noro yahonà ymo yakratawo roro rma naha. 5 Àsok
hana nay ha, Txesusu Kryestu ha. Khoryenkomo rwon yawo ro ekarymany me nay hamà.
Noro htxero nasanàmye, àwayehxemo kom waye. Anaro rha toto kayaryet kom yoh me
naha, noro ha.
Noro rma, kxenye rma haxa nay hamà. Kanhànàthàyamo hyaye kowtxownà, tekam-
suhkanàr ke. 6 Khoryenkomo mryenon me harha ketxownà. Tàyàm yanoto ro me harha
ketxownà, Khoryenkom màn yonye ro heno komo wyaro mak ha. Àro wyaro rma thoryen
yanoto me harha ketxownà, Txesusu Kryestu. Àro ke, onà wyaro katxho roro me hak
nahko, noro ha. Ehonomnà me xaxa naha, omeroron kom yoh me xaxa naha, katxho roro
me hak nahko. Àro wyaro hamà tkatxe.
7 Noro ryhe nomokyaha hampànà. Kahrutun wawo nomokyaha hampànà. Noro
yonyatxhe hampànà, omeroron komo. Noro yamoyathonyenhàyamotho rma nenyatxhe
hampànà. Tàwyanye noro yonyetoko rma, nàratetxhe mak hampànà, toto komo, anaro
rha yana komo, omeroro. Àro wyaro xaxa mpànà nomokyaha ha. Àro wyaro hamà tkatxe.
8 Onà wyaro nkehe, Khoryenkomo, Kohkomo rma. Tehxemà roro rma haxa uro, kehe.
Amnye rma naye rma hamà. Amnyehra nehxakonà rma hamà. Amnye naye rma hamà.
Ehonomnà xaxa rma noro hamà.

Xowawu wya toto wyarono yonyetxhàrà on ha.

9 Xowawu uro, oyowtà komo rma. Owyaronye rma rha, Txesus yoh me wehxaha. Àro
hoye ro, owyaronye rma rha teryewhamnohsom me wehxaha. Khoryenkom yowto hon
me ryesnàr hona ro mak wehxaha, owyaronye rma rha. Àro hoye ro, ohsànàhpàra rma
wenàmyaha, owyaronye rma rha.

Àsok hana wehxakon ha. Watxa ymo yaka ahryemxah me wehxakonà. Eryetarà ymo ho wehxakonà, Patmos ho rma. Àro wyaro ahryemxah me wehxakonà, rowya Khoryenkomo rwonà yokarymanàr ke, rowya Txesusu yokarymanàr ke. [10] Àto ryehtoko, Khoryenkom yokato yoh me rma haxa wexey harha, rosenyetnàrà wyaro mak ha. Domenku ho ryhe, Kohkom yawasàn ho rma, kosenyehtyakonà wyaro, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Teryewrye ro toto rwonà wyarono wenytxaye. Romkaye nehxakonà. Waxuru ymo yoruru wyaro nehxakonà, ronenytxanàr me.

[11] Onà wyaro nkekonà. Eten kom hana menyan ha, kekonà, rowya. Àro rma àmenhoko, onenyàrà rma, akaryehtan yawo, kekonà. Onmenhothàrà rma marhehe ha, romryenon komo hyaka, anato rha tohsamnohsomà ro komo hyaka rma, 7 me owto hon komo hyaka rma, Ehfesu hon komo hyaka rma, Esmehna hon komo hyaka xarha, Pehkamu hon komo hyaka xarha, Txeyatxera hon komo hyaka xarha, Sahdes hon komo hyaka xarha, Feraknerfeya hon komo hyaka xarha, Rawdeseya hon komo hyaka xarha. Nyamoro hyaka rma marhehe ha, onmenhothàrà, kekonà, rowya.

[12] Àro wyaro nàrwonakonà, rakoro. Àro ke keramaye, noro yonyàr horà. Ryeramatxhe rma, weyu yahonà wenyeye. 7 me nehxakonà, uru yakàhtosaho. [13] Àro yamrakatawo nehxakonà, toto wyarono. Thononke nehxakonà, kawono ymo ke. Tawrutamxe nehxakonà, uru kahsah ke. [14] Buknye rma haxa nehxakonà, àhpotxe. Mawrà wyaro rma haxa buknye nehxakonà. Weheto noruknuru wyaro nehxakonà, enuru. [15] Yawaka wyaro nehxakonà, àhrorà, enyhoryexaho wyaro, weheto waka txexaho wyaro. Kahxe ymo yoruru wyaro nehxakonà, àrwonà, thenyehra mak ha. [16] Emyawo nehxakonà, xeryko, 7 me. Howehenohnà ke nahohsakonà. Àmtaye rma nahatakekonà, katxefara wyarono, tàyokemà wyarono, tahyayokemà wyarono. Onkaxnyo ynye me rma haxa nehxakonà, empatarà, kamàmà thataw ehtokono wyaro mak ha.

[17] Àro wyaro rowya noro yonyetxhe rma, kehurkaye, akrataka. Rowayehrà wyaro rma kehurkaye, roseryehrà. Rahosày mak ha, noro, tamor ke, howehenohnà ke.

Onà wyaro nkekonà, rowya. Oseryehpàra exko, kekonà. Oseryehpàra exko. Tehxemà ro uro. Amnyehra ehxahonhàrà ro rma uro. Amnye tehxemà ro rma uro, kekonà. [18] Karyheno roro rma uro. Kwayehye. Àwayehsahonhàrà rma, karyhe roro harha wehxaha, meya roro mak ha, kekonà. Toto komo wayehtoho yoh me wehxaha. Àwayehxemo kom yosarà onà katxho yoh me wehxaha. Àsoken me hana nay ha, xafe ha. Ahuno ynye me nay hamà. Ahurmakano ynye me xarha nay hamà. Àro wyaro rma rha, àwayehxemo kom yoh me wehxaha, kekonà. Onà wyaro kany me wehxaha, àhokonye. Nahatakatxow haka, àwayehpànà ro me harha tehtxoho menye, kany me wehxaha, anar kom hoko. Ahatakahra hak nahtxoko, tanàhnohsomà ro me tesnàr kom ke, kany me xarha wehxaha, anar kom hoko, kekonà.

[19] Àro ke, onenyàrà àmenhoko, kekon xarha. Amnye rma toto kom yehtxoho wenyhehe, owya. Àro rma àmenhoko, kekonà. Amnye toto kom yehtxoho xarha wenyhehe, owya. Àro xarha àmenhoko, kekonà. [20] Xeryko menyo hamà, 7 me, romyawo, howehenohnà yomyawo. Uhutwahra mahko hamà. Uhutwamohsos haka, owya, kekonà. Kahe yawon kom kuknon me naha, xeryko. Romryenon yonye ro komo rma kuknon me naha. 7 me owto hon kom yonye ro me natxhe, nyamoro ha, 7 komo rma rha. Nyamoro kuknon me rma naha, xeryko, 7 me rma rha, kekonà. 7 me weyu yahon xarha hutwahra rma rha mahko hamà. Uru yakàhtosaho rma hutwahra mahko hamà. 7 me owto hon kom kuknon me rma naha, weyu yahonà, 7 me rma rha. Anato rha tohsamnohsomà ro komo rma kuknon me naha kekonà, rowya.

2

Rorwonà àmenhoko Ehfesu hon komo hyaka katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro nkekon xarha, noro ha, rowya. Rorwonà àmenhoko, Ehfesu hon komo
hyaka, nyamoro yonye ro hyaka rma, kekonà. Onà wyaro kasko, àwyanye, owya àmen-
honàr me. Ayakoronye nàrwonan hatà, xeryko yahosnye, kasko. 7 me ahosnye me naha,
tamor ke, howehenohnà ke, kasko. 7 me weyu yahon yamrakatawo nataryeknohyaha,
kasko. Uru yakàhtosah yamrakatawo rma nataryeknohyaha. Noro rma nàrwonan hatà,
ayakoronye, kasko, Ehfesu hon komo wya, kekonà, rowya.
[2] Onà wyaro oyehtxoho komo hutwen hatà, kasko, àwyanye. Tamotohso ro matamohtx-
ownà hatà, àhyaka, kasko. Anar komo wya oyeryewhamnohnàtokonye, menàmtxownà
hatà, ohsànàhpàra rma hatà, kasko, àwyanye. Atxke anar kom yehtoko, enytxahranye
manatxow hatà, kasko. Onà wyaro kany komo hutwanàr xe mehxatxkon hatà. Amna ryhe,
Kryestu nànyaketxho me amna naha, kany komo rma hutwanàr xe mehxatxkon hatà.
Yaworo katà, yaworohra haxa katà, àro wyaro nketxowà, moxamo, màketxkon hatà, kasko.
Àro ke, yaworohra kany me menyhotxownà hatà, kasko, Ehfesu hon komo wya, kekonà,
rowya. [3] Ohsànàhpàra rma menàmyatxow hatà, àmryenon me oyesnàr kom ke hatà, kasko,
àwyanye. Tamotohso ro menàmyatxow hatà. Tamotohsomà rma, noro hnànkanyehnà ro
me rma manatxow hatà. Àro wyaro ohxe oyehtxoho komo hutwen hatà, kasko, àwyanye.
[4] Atxke oyehtxoho komo xarha hutwen mak hatà, àsok tawro hana, noro xehra
harha oyesnàr kom ke hatà, kasko, àwyanye. Amnyehra noro xe rma haxa mehx-
atxkon hatà, àro wyaro àxehra harha manatxow hatà, kasko, Ehfesu hon komo wya,
kekonà, rowya. [5] Àx oyexetxhàyamotho uhutwatxok harha tà, kasko. Anar me harha
ayanhànàthàyamo xenytxok hatà, kasko. Eyuknye ro me harha ehtxok hatà, kasko,
àwyanye. Eyukhura rma oyehtokonye, anar me harha ayanhànàthàyamo yonyhera
rma oyehtokonye, ayanàhnohsonye nomokyan hatà, kasko, àwyanye. Weyu yahonàtho
yowyan hatà, okuknonàthàyamo rma yowyan hatà, àmryenon me ohsamnohpàra harha
manatxow hatà, kasko, Ehfesu hon komo wya, kekonà, rowya.
[6] Onà wyaro haxa ryhe ohxe manatxow hatà, kasko, àwyanye. Noro wyaro rma rha,
Nekoraytas komo yanhàn xehra manatxow hatà. Atxke exetxhàyamo xehra manatxow
hatà, àwyaro rma rha, kasko, àwyanye.
[7] Thanak oyehtokonye, Khoryenkom yokato enytxatxok hatà. Noro ryhe nàrwonan
hatà, anato rha tohsamnohsomà ro kom yakoro. Noro rma enytxatxoko, kasko, àwyanye.
Anhà yarymanyenhàr me oyehtokonye, karyhe roro oyeryatxow hatà, Khoryenkomo.
Noro yowto ho nay hatà, natà wyarono. Àro yeherà ryhe, ohxe rma haxa nay hatà. Karyhe
roro oynye kom me nay hatà. Àro hoye rma menahyatxhe xaxa hampànà, karyhe roro
oyehtxoho menye, anhà yarymanyenhàr me oyehtokony mak ha, kasko, Ehfesu hon komo
wya. Àro wyaro katxho rma àmenhoko, àhyakanye, kekonà, rowya.

Rorwonà àmenhoko Esmehna hon komo hyaka katxhàrà on ha.

[8] Onà wyaro nkekon xarha, noro ha, rowya. Rorwonà àmenhoko, Esmehna hon komo
hyaka xarha, nyamoro yonye ro hyaka rma, kekonà. Onà wyaro kasko, àwyanye, owya
àmenhonàr me. Ayakoronye nàrwonan hatà, amnyehra ehxahonhàrà ro rma, amnye
tehxemà ro rma, kasko. Noro rma wayehye. Àwayehsahonhàrà rma, karyhe harha nexey
hatà. Noro rma nàrwonan hatà, ayakoronye, kasko, Esmehna hon komo wya, kekonà,
rowya.
[9] Onà wyaro oyehtxoho komo hutwen hatà, kasko, àwyanye. Teryewhamnohsom me
rma haxa manatxow hatà. Àtxenyerumra rma haxa manatxow hatà. Àtxenyerumnu
rma, towakryexem me rma manatxow hatà, kasko, àwyanye. Owàràhyaketxow hatà, anar
komo. Xuknewyana ryhe amna, Khoryenkomo mryenonà rma, kany me rma natxow
haryhe tà, nyamoro ha. Àmryenon mehra mak natxow hatà. Tohsamnohnàtokonye,
Satanasà ymo mryenon me haxa nohsamnohyatxow hatà, nyamoro ha, owàràhyakany
komo, kasko, Esmehna hon komo wya, kekonà, rowya.
[10] Teryewhamnohsom me rye rma manatxow hatà. Oseryehpàra mak ehtxok hatà,
kasko, àwyanye. Worokyamo yohà ymo yano me tahryemxem me natxow hatà,

okukuthuyamo, watxa ymo yaka. Àro wyaro rma tkukmaxem me natxow hatà, Kryestu hona xenyhera harha esnàr kom horà hatà, kasko, àwyanye. Teryewhamnohsomà rma, 10 me nenmahyatxow hatà. Noro hona roro rma hak nahtxok hatà, twayehkaxe ro. Thona roro rma ehtokonye, karyhe roro harha neryatxow hatà, noro ha, kasko, àwyanye. Àsok hana torokomaxem me natxow ha, otkukmaxemo komo, anar komo yarymanyenhàyamo. Torokomaxem me natxow hamà, tàwyanye arymanàr kom ke. Àro wyaro rma rha, karyhe roro texem me natxow hatà, nyamoro ha, tàwyanye anhà yarymanàr ke, kasko, Esmehna hon komo wya, kekonà, rowya.

11 Thanak oyehtokonye, Khoryenkom yokato enytxatxok hatà. Noro ryhe nàrwonan hatà, anato rha tohsamnohsomà ro kom yakoro. Noro rma enytxatxoko, kasko, àwyanye.

Anhà yarymanyenhàr me oyehtokonye, anàhnohtàkahnà me manatxow hatà. Awayhàtxhenye rma, anàhnohtàkahnà me manatxow hatà, anhà yarymanyenhàr me oyehtokony mak ha, kasko, Esmehna hon komo wya. Àro wyaro katxho rma àmenhoko, àhyakanye, kekonà, rowya.

Rorwonà àmenhoko Pehkamu hon komo hyaka katxhàrà on ha.

12 Onà wyaro nkekon xarha, noro ha, rowya. Rorwonà àmenhoko, Pehkamu hon komo hyaka xarha, nyamoro yonye ro hyaka rma, kekonà. Onà wyaro kasko, àwyanye, owya àmenhonàr me. Ayakoronye nàrwonan hatà, katxefara wyaron yohà, tàyokemà wyaron yohà, tahyayokemà wyaron yohà, kasko, Pehkamu hon komo wya, kekonà, rowya.

13 Onà wyaro oyehtxoho komo hutwen hatà, kasko, àwyanye. Oyowto kom ho natxow hatà, Satanasà ymo mryenon komo, kasko. Nyamoro yoh me nay hatà, noro ymo ha. Àwawonye rma manatxow hatà, omnyamo. Àwawon komo rma, Txesusu mryenonà ryhe amna kany me rma manatxow hatà, kasko, àwyanye. Txesus hona rma menyatxow hatà. Antxepas heno yotahatxownà hatà, oyowto hon komo, Satanasà ymo mryenon komo. Noro heno rma, Txesus yokarymany me nehxakon hatà. Noro rwon yawo ro rma haxa nehxakon hatà. Àwyanye noro heno yotahatxhe rma, Txesus hona rma menyatxkon hatà, omnyamo, kasko, Pehkamu hon komo wya, kekonà, rowya.

14 Atxke oyehtxoho komo xarha hutwen mak hatà, àsok tawro hana, anar me ahananàhyatxow hatà, okukuru komo, kasko, àwyanye. Barayaw heno wyaro atxke ahananàhyatxow hatà. Noro heno ryhe, Barake heno hananàhye hatà. Àro hoye ro, Ehsayewyana heno komo yonkuhtohoy hatà, Barake heno wya. Àro hoye ro atxke harha nehxatxkon hatà, Ehsayewyana heno komo, kasko, àwyanye. Barake heno komo horyenà ro kuknon hok harha nehxatxkon heno hatà. Woto anhà ymo yonyetxkon heno hatà. Àhoryenà ro kom kuknonà wya tàmsahotho hoye rma nonyetxkon heno hatà. Anaro rha wos hoko xarha nehxatxkon heno hatà. Àro wyaro rma rha manatxow hatà, okukuru komo wya ahananàhrà kom ke hatà, kasko, Pehkamu hon komo wya, kekonà, rowya. 15 Anar komo xarha, okukuru komo rma, Nekoraytas komo nhananàhrà ro me natxow hatà. Nyamoro wyaro atxke ahananàhyatxow hatà, kasko, àwyanye. 16 Àro ke, anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxok hatà. Atxke roro rma oyehtokonye, ayanàhnohnye kom me nomokyan hatà, Txesusu, mexehra hatà, kasko, àwyanye. Okukuthuyamo yarymanàr hoko ehxe nomokyan hatà. Tàyehrye ke, katxefara wyaron ke rma, tàmtaye tahatakaxem ke rma, narymetxow hatà, kasko, Pehkamu hon komo wya, kekonà, rowya.

17 Thanak oyehtokonye, Khoryenkom yokato enytxatxok hatà. Noro ryhe nàrwonan hatà, anato rha tohsamnohsomà ro kom yakoro. Noro rma enytxatxoko, kasko, àwyanye.

Anhà yarymanyenhàr me oyehtokonye, onà wyaro oyowakryetxow hatà, Txesusu. Anar me anyahmetxow hatà, mana wyaron ke, xenyhenà rotho ke, kahe yawon ke, kasko, àwyanye. Tohu txko xarha yàmyan hatà, owyanye. Buknyemà txko rma yàmyan hatà. Àro hoko rma àmenhosaho menyatxow hatà. Anaro oyosot komo rma menyatxow hatà, anar komo nhutwahtorà rma hatà, omnyam marma onhutwanàr komo rma hatà. Àro wyaro oyowakryetxow hatà, Txesusu, anhà yarymanyenhàr me oyehtokony mak ha, kasko, Pehkamu hon komo wya. Àro wyaro katxho rma àmenhoko, àhyakanye, kekonà, rowya.

Rorwonà àmenhoko Txeyatxera hon komo hyaka katxhàrà on ha.

18 Onà wyaro nkekon xarha, noro ha, rowya. Rorwonà àmenhoko, Txeyatxera hon komo
hyaka xarha, nyamoro yonye ro hyaka rma, kekonà. Onà wyaro kasko, àwyanye, owya
àmenhonàr me. Ayakoronye nàrwonan hatà, Khoryenkom muru. Noro yonuru rma,
weheto noruknuru wyaro naha. Àhrorà xarha, yawaka wyaro naha, enyhoryexaho wyaro
rma, weheto waka txexaho wyaro rma. Noro rma nàrwonan hatà, ayakoronye, kasko,
Txeyatxera hon komo wya, kekonà, rowya.

19 Onà wyaro oyehtxoho komo hutwen hatà, kasko, àwyanye. Noro xe rma haxa man-
atxow hatà. Noro hona rma haxa menyatxow hatà. Noro hyaka rma haxa matamokyatxow
hatà. Anar komo wya oyeryewhamnohnàtokonye, menàmyatxow hatà, ohsànàhpàra rma,
kasko, àwyanye. Àro wyaro ohxe mehxatxkon hatà, amnyehra. Amnye rma ohxe nyhe
manatxow hatà, kasko, Txeyatxera hon komo wya, kekonà, rowya.

20 Atxke oyehtxoho komo xarha hutwen mak hatà, àsok tawro hana, awawonye rma
wosà ymo yesnàr ke hatà. Xesakmew heno wyaro rma rha, atxke rma haxa nay hatà,
awawonyeno ymo, kasko, àwyanye. Noro ymo nyakhera mak manatxow hatà, ohyayenye.
Noro ymo rma, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro ryhe uro kany me rma nay haryhe
tà. Anar me mak ahananàhyatxow hatà, noro ymo, kasko, àwyanye. Txesus yanoto
komo rma yonkuhten hatà, tàwya ahananàhrà kom ke hatà. Àro hoye ro anaro rha
wos hoko manatxow hatà. Anaro rha kàrà hoko natxow hatà, woràskomo komo xarha.
Àro hoye ro rma rha, anaro horyenà ro kom kuknon hoko xarha manatxow hatà. Woto
anhà ymo monyetxow hatà. Àhoryenà ro kom kuknonà wya tàmsahotho hoye rma
monyetxow hatà, wosà ymo wya ahananàhrà kom ke mak hatà, kasko, Txeyatxera hon
komo wya, kekonà, rowya. 21 Anar me harha tanhànàthàrà yonyàr xe nehxakon hatà,
Txesusu, noro ymo wya. Mexe rma haxa ohsànàhpàra rma nehxakon hatà, àhoko. Anar
me harha xenyàr xehra mak nay hatà. Anaro rha kàrà hoko rma nay hatà, wosà ymo,
kasko, àwyanye. 22 Noro ymo yanàhnohyan hatà, Txesusu, mexehra hatà. Neheryamen
hatà, àtohnà me harha ehtxoho me, kasko, àwyanye. Noro ymo wyaro atxke ehxemotho
komo xarha yeryewhamnohyan hatà, thenyehra hatà. Anar me harha tanhànàthàyamo
yonyhera rma ehtokonye, neryewhamnohyatxow hatà, Txesusu, thenyehra hatà. 23 Noro
ymo mryenonàtho komo rma wayehken hatà, kasko, Txeyatxera hon komo wya. Àro
hoye ro Txesus yonyatxow harha tà, àmryenon komo, anato rha tohsamnohsomà ro
komo, omeroron komo. Thutwatxehkanye ro me harha nenyatxow hatà, tehutwatxho
komo hutwatxehkanye ro me harha hatà, towan komo hutwatxehkanye ro me harha hatà.
Atxke oyexetxhàyamotho wyaro rma rha nehemen hatà, noro ha, kasko, àwyanye, kekonà,
rowya.

24 Àro wyarohra mak natxow hatà, anar komo, okukuru komo rma, Txeyatxera hon
kukuru komo rma. Wosà ymo yonytxanyehnà ro me natxow hatà. Ànhananàhpàtor
me rma natxow hatà. Satanasà ymo yehutwatxho ryhe amna nhutwehe kany komo
yonytxahra rma natxow hatà, nyamoro ha, okukuru komo, kasko, àwyanye. Nyamoro
wya, onà wyaro xarha mpànà ehtxok ha kahra harha nay hatà, Txesusu, toyuknye ro
me rma esnàr kom ke hatà. 25 Rowya ahananàhàthàyam yawo ron me roro rma ehtxoko,
romokhàra ro rma haka, kany me marma nay hatà, àwyanye, okukuru komo wya, kasko,
Txeyatxera hon komo wya, kekonà, rowya.

26 Anhà yarymanyenhàr me oyehtokonye, onà wyaro oyowakryetxow hatà, Txesusu,
toyuknye roro me rma haxa oyehtokony mak ha, kasko, àwyanye. Ehonomnà me xaxa
oyeryatxow hatà. Anaro rha yana kom yoh me rma oyeryatxow hatà. 27 Tàyàm yano
me ehonomnà me tehtxoho wyaro rma rha, ehonomnà me xaxa oyeryatxow hatà, kasko,
àwyanye. Àsok hana oryenàtho takahetxow ha. Kahoso ke, yawaka ke, takahetxow hamà,
atxke esnàr ke. Àro wyaro rma rha, anhàtho komo manàhnohyatxow hatà, Txesus yano
me, eh kom me oyesnàr kom ke, kasko, àwyanye. 28 Kwakwaru ymo wyaron xarha yàmyan
hatà, owyanye. Enmahrà ro tonyxemà wyarono rma yàmyan hatà, owyanye, ehonomnà

me xaxa ohutwamohsonàr kom horà. Àro wyaro ehonomnà me xaxa oyeryatxow hatà, Txesusu, anhà yarymanyenhàr me oyehtokony mak ha, toyuknye roro me rma haxa oyehtokony mak ha, kasko, Txeyatxera hon komo wya, kekonà, rowya.
[29] Thanak oyehtokonye, Khoryenkom yokato enytxatxok hatà. Noro ryhe nàrwonan hatà, anato rha tohsamnohsomà ro kom yakoro. Noro rma enytxatxoko, kasko, Txeyatxera hon komo wya. Àro wyaro katxho rma àmenhoko, àhyakanye, kekonà, rowya.

3

Rorwonà àmenhoko Sahdes hon komo hyaka katxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro nkekon xarha, noro ha, rowya. Rorwonà àmenhoko, Sahdes hon komo hyaka xarha, nyamoro yonye ro hyaka rma, kekonà. Onà wyaro kasko, àwyanye, owya àmenhonàr me. Ayakoronye nàrwonan hatà, Khoryenkom yokato yohà, xeryko yoh xarha, kahe yawon kom kuknonà rma yohà, kasko, àwyanye. 7 me owto hon komo hyaka noro nànyaketxho me natxhe, Khoryenkom yokato, kahe yawon komo xarha, kasko, Sahdes hon komo wya, kekonà, rowya.
Onà wyaro oyehtxoho komo hutwen hatà, kasko, àwyanye. Karyhe rma haxa natxow hamà, moxamo, katxho me rma manatxow haryhe tà. Twayehso mak manatxow hatà, ohnawonye, kasko, Sahdes hon komo wya. [2] Khoryenkomo nenyàr me ryhe, ohxehra rma manatxow hatà. Ohxe roro rma haxa natxhe katxho mehra mak manatxow hatà, noro nenyàr me. Àro ke, thona ro harha ehtxok hatà, kasko, àwyanye. Tahoxerye rma manatxow haryhe tà, ohnawonye, atxke txko mak hatà. Àwayehtàkahra rma manatxow hatà, ohnawonye. Àro ke, thona ro harha ehtxok hatà. Tahoxerye harha ehtxok hatà, ohnawonye, kasko, Sahdes hon komo wya, kekonà, rowya. [3] Amnyehra onenytxatxhàyamo hutwahkahpàra ehtxok hatà. Àro hoko rma, yaworo xaxa nay hamà kany me mehxatxkon hatà. Àro yawo ro rma ehtxok hatà, kasko, àwyanye. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxok hatà. Thona rohra rma oyehtokony haxa, ayanàhnohnye kom me nomokyan hatà, Txesusu. Ekayhera nomokyan hatà, ohyakanye, temenyem komo yomoknàr wyaro mak ha. Àsokentok hana. Omohtoho ywenyeke rma manatxow hatà, kasko, Sahdes hon komo wya, kekonà, rowya.
[4] Atxke oyehtokonye, buryenkem ke tehonomtosom komo wyaro manatxow hatà, noro nenyàr me. Àro wyarohra mak natxow hatà, okukuru komo, Sahdes hon komo rma, yakenohnà komo rma, kasko, àwyanye. Txesus yakoro tàtosom me harha natxow hatà, nyamoro ha, amnye ha. Buknyem ke tehonomtosom komo wyaro, ohxe rma haxa tonyxem me natxow hatà. Àsok tawro hana. Txesus yakoro tàtohorye natxhe, ohxe rma haxa tesnàr kom ke, katxho me natxow hatà, nyamoro ha, okukuru komo rma, kasko, Sahdes hon komo wya, kekonà, rowya.
[5] Anhà yarymanyenhàr me oyehtokonye, àro wyaro ohxe manatxow hatà, amnye ha. Buknyem ke tehonomtosom komo wyaro, ohxe tonyxem me manatxow hatà, kasko, àwyanye. Anhà yarymanyenhàr me oyehtokonye, àmenhosah roro nay hatà, oyosot komo, Txesus karyehtan yawo, karyhe roro natxhe, moxamo, katxho yawo rma. Oyosot komo yowhàra ro mak nay hatà, Txesusu, àro yaye, anhà yarymanyenhàr me oyehtokony mak hatà, kasko, àwyanye. Romryenon omoro ken xarha tà, Txesusu, ohokonye, tàyàm nenytxanàr me hatà, tàyàm yanoto komo nenytxanàr me xarha hatà, kahe yawon komo rma nenytxanàr me hatà. Romryenon omoro ken hatà, anhà yarymanyenhàr me oyehtokony mak hatà, kasko, Sahdes hon komo wya, kekonà, rowya.
[6] Thanak oyehtokonye, Khoryenkom yokato enytxatxok hatà. Noro ryhe nàrwonan hatà, anato rha tohsamnohsomà ro kom yakoro. Noro rma enytxatxoko, kasko, Sahdes hon komo wya. Àro wyaro katxho rma àmenhoko, àhyakanye, kekonà, rowya.

Rorwonà àmenhoko Feraknerfeya hon komo hyaka katxhàrà on ha.

[7] Onà wyaro nkekon xarha, noro ha, rowya. Rorwonà àmenhoko, Feraknerfeya hon komo hyaka xarha, nyamoro yonye ro hyaka rma, kekonà. Onà wyaro kasko, àwyanye,

owya àmenhonàr me. Ayakoronye nàrwonan hatà, enyhoru ro, yaworon xaxa. Khoryenkom yowto hona toto komo yany me nay hatà, noro ha, kasko, àwyanye. Dafe heno yowto hona toto komo yany me nehxatxkon hatà, amnyehran heno komo. Nyamoro heno wyaro, Khoryenkom yowto hona haxa any kom me nay hatà, Txesusu, kasko, àwyanye. Àwya, Khoryenkom yowto hona màtetxhe hampànà, katxho komo rma, àhorohkahnà ro me natxow hatà. Àwya, Khoryenkom yowto hona àtohra ro mak manatxhe hampànà, katxho kom haxa ryhe, arhànà ro me natxow hatà. Khoryenkom yowto hona toto komo yanye rma, nàrwonan hatà, ayakoronye, kasko, Feraknerfeya hon komo wya, kekonà, rowya.

8 Onà wyaro oyehtxoho komo hutwen hatà. Ahoxemra manatxow hatà. Ahoxemnà rma, noro rwon yawo ro rma manatxow hatà. Teryewhamnohsom me manatxow hatà. Teryewhamnohsomà rma, Txesusu mryenonàhnà uro kahra rma manatxow hatà, kasko, àwyanye. Owyanye ryhe, Khoryenkom yowto hona màtetxhe hampànà, kany me nay hatà. Ohorohkahranye ro mak natxow hatà, anar komo, kasko, Feraknerfeya hon komo wya, kekonà, rowya.

9 Àsok kany me hana natxow ha, oyeryewhamnohnye kom ha. Xuknewyana ryhe amna, Khoryenkomo mryenonà rma, kany me rma natxow haryhe tà. Temarontetxow mak hatà. Àmryenon mehra mak natxow hatà, kasko, àwyanye. Tohsamnohnàtokonye, Satanasà ymo mryenon me haxa nohsamnohyatxow hatà, nyamoro ha, oyeryewhamnohnye komo. Onà wyaro neryatxow hatà, Txesusu. Ayakratakanye nehurketxow hatà, tano me ronye rma hatà. Onà wyaro nketxow hatà, owyanye. Omnyamo ryhe, ehonomnà me manatxhe, amna yoho rma haxa mak ha, ketxow hatà, owyanye. Axan kom me Txesus yehtxoho hutwetxow harha tà. Àro wyaro oyeryewhamnohnyenhàyamotho yeryan hatà, Txesusu, kasko, Feraknerfeya hon komo wya, kekonà, rowya.

10 Txesusu rwon yawo ro rma haxa manatxow hatà. Àsok tawro hana. Teryewhamnohsomà rma, noro wyaro rma rha menàmyatxow hatà, ohsànàhpàra rma. Àro ke, okurunhetxow hatà, noro ha, toto komo yeryewhamtoho hona, kasko, àwyanye. Amnye thenyehra rma haxa neryewhamyatxow hatà, toto komo, omeroron komo. Àro wyaro tkukmaxem me natxow hatà, yukryeka hon komo, teryewhamrà kom ke hatà. Àro hona rma okurunhetxow hatà, Txesusu, kasko, Feraknerfeya hon komo wya, kekonà, rowya.

11 Mexehra nomokyan hatà. Noro hona menyatxow hatà. Noro hona xenye ro rma, àhona roro rma xenytxok hatà, amnye towakryetxehkaxem me oyehtxoho meny hatà, onà wyaro katxho mehra oyehtxoho meny hatà, moxamohnà, anar kom haxa, towakryexem me natxhe, katxho mehra oyehtxoho meny hatà. Àsok tawro hana. Otkukmaxemo komo yorokonà wyaro nay hatà, oyowakryetxho komo, amnye ha, noro hona xenye ro me oyehtokony mak hatà, kasko, Feraknerfeya hon komo wya, kekonà, rowya.

12 Anhà yarymanyenhàr me oyehtokonye, onà wyaro oyowakryetxow hatà, amnye ha. Khoryenkomo hyawo roro manatxow hatà, kasko, àwyanye. Àsok hana nehxakon ha, Khoryenkom màn yetxehà. Noro màn yawo roro nehxakon hamà. Àro wyaro rma rha, noro hyawo roro manatxow hatà. Noro hyaye towhànà ro me manatxow hatà, anhà yarymanyenhàr me oyehtokony mak hatà, kasko, àwyanye. Onà wyaro xarha oyowakryetxow hatà. Tàyàm yosotà menhen hatà, ohokonye, Khoryenkomo mryenon me oyonyhonàr kom horà. Tàyàm yowto yosot xarha menhen hatà, ohokonye, Khoryenkom yowto hon me oyonyhonàr kom horà, kasko, àwyanye. Àsok katxho me hana nay ha, Khoryenkom yowto ha. Xerusaryen yohon onà katxho me nay hatà. Kahe yaye tomohsomà rma àro hatà, amnye ha, Khoryenkomo hyaye tomohsomà rma hatà. Àro yosotà rma menhen hatà, ohokonye, àro hon me rma oyonyhonàr kom horà, kasko, àwyanye. Tosotà rma menhen xarha tà, Txesusu, ohokonye, tàmryenon me oyonyhonàr kom horà. Esotà rma, anar me nay hatà, enytxahnà rotho me hatà. Àro wyaro oyowakryetxow hatà, anhà yarymanyenhàr me oyehtokony mak hatà, kasko, Feraknerfeya hon komo wya, kekonà, rowya.

[13] Thanak oyehtokonye, Khoryenkom yokato enytxatxok hatà. Noro ryhe nàrwonan
hatà, anato rha tohsamnohsomà ro kom yakoro. Noro rma enytxatxoko, kasko, Feraknerfeya hon komo wya. Àro wyaro katxho rma àmenhoko, àhyakanye, kekonà, rowya.

Rorwonà àmenhoko Rawdeseya hon komo hyaka katxhàrà on ha.

[14] Onà wyaro nkekon xarha, noro ha, rowya. Rorwonà àmenhoko, Rawdeseya hon komo
hyaka xarha, nyamoro yonye ro hyaka rma, kekonà. Onà wyaro kasko, àwyanye, owya
àmenhonàr me. Ayakoronye nàrwonan hatà, yaworon xaxa. Noro rma, Khoryenkomo
rwon yawo ro ekarymany me nay hatà, kasko, àwyanye. Yaworo xaxa mpànà àkehe ha,
kanye ro me nay hatà. Noro wya rma akàhtono yeryhoy hatà, Khoryenkomo. Akàhtono
ytxoho yoh me rma nehxakon hatà. Noro rma nàrwonan hatà, ayakoronye, kasko,
Rawdeseya hon komo wya, kekonà, rowya.

[15-16] Onà wyaro oyehtxoho komo hutwen hatà. Atxke manatxow hatà, kasko, àwyanye.
Txesus xe amna naha, màketxowà rma haryhe tà. Yaworohra mak àro wyaro màketxow
hatà, kasko, àwyanye. Tàxe rma haxa oyesnàr komo xe nay hatà. Àro wyarohra mak
manatxow hatà. Àro ke, onà wyaro haxa tkahorye nay hatà, owyanye, kasko, àwyanye.
Txesus xehra ro mak amna naha tkahorye nay hatà, owyanye. Àro wyaro kahra mak
manatxow hatà. Txesus xe amna naha, màketxowà rma haryhe tà, yaworohra mak hatà,
kasko, àwyanye. Àro ke, atxke rma haxa manatxow hatà, àwya. Txesus xanhàn kom
yoho rma haxa, atxke manatxow hatà, àwya, yaworohra owyanye noro xe amna naha
tawro ke mak hatà, kasko, àwyanye. Àro ke axanomkahnohyatxow hatà. Tàmryenon
me ohsamnohpàn me harha oyeryatxow hatà. Àsok hana kwokuthuyamo tarketxow
ha, kasko, àwyanye. Anatoko, tàkrakoke ehtoko, tarketxow hamà, atxke esnàr ke.
Tàkrakokemà wyaro manatxow hatà, omnyamo, yaworohra noro xe amna naha kany
me oyesnàr kom ke hatà. Àro ke, kàwyanye tàkrakokemà yarkantokono wyaro, tàhyaye
anyakyatxow hatà. Tàmryenon me ohsamnohpàn me harha oyeryatxow hatà, kasko,
Rawdeseya hon komo wya, kekonà, rowya.

[17] Ewakryetxehkaxah me rma amna nay hamà, kany me manatxow hatà. Ohxe rma
haxa amna nay hamà, àro ke, amna nyhe txko ewakryeko kahra harha amna nay hamà,
ewakryetxehkaxah me amna yesnàr ke, kany me manatxow hatà, kasko, àwyanye. Àro
wyaro kanye rma, ohxehra rma manatxow hatà. Akoronomahnà me rma manatxow hatà.
Ewakryehnà me rma manatxow hatà, enhun komo wyaro rma hatà, àwomumnu komo
wyaro rma hatà. Àro wyaro ohxehra oyehtxoho komo hutwahra rma manatxow hatà,
kasko, Rawdeseya hon komo wya, kekonà, rowya.

[18] Àro ke, onà wyaro ahananàhyatxow hatà, noro ha, kasko, àwyanye. Amna nyhe
txko ewakryeko, ohxe rma haxa amna yehtxoho me, katxok hatà, àwya. Àsok hana uru
yehekahtyatxow ha, toto kom ha. Uru yehekahtyatxow hamà. Enyhoryexaho rma, weheto
waka txexaho rma yehekahtyatxow hamà, tkatxhonke rma haxa tesnàr kom horà. Àro
wyaro rma rha, amna nyhe txko ewakryeko, katxok hatà, àwya, ohxe harha oyesnàr
kom horà, kasko, àwyanye. Àsok hana twomun komo yehekahtyatxow ha, toto kom ha.
Twomun komo rma, buknyemà rma, enyhoru rma yehekahtyatxow hamà, atxke tonyxem
me tesnàr kom hona, anyempera rma tesnàr kom hona. Àsok hana tonuru komo yohtxe
yehekahtyatxow ha, toto kom ha. Enhura tehtokonye, nehekahtyatxow hamà, tonuru
komo yohtxemanàr horà, tonke harha tesnàr kom horà. Àro wyaro rma rha, amna nyhe
txko ewakryeko, katxok hatà, omnyamo, àwya, ohxe harha oyesnàr kom horà, kasko,
Rawdeseya hon komo wya, kekonà, rowya.

[19] Tànàhnàn komo rma yoyan hatà, Txesusu. Nyamoro rma hanatanàhyan hatà. Àro
ke, noro xan me rma haxa ehtxok harha tà. Anar me harha ayanhànàthàyamo xenytxok
hatà, kasko, àwyanye. [20] Oyowan kom yaka towomrà xe nay hatà, Txesusu. Nàmno
hotar hoko tey tey kany komo wyaro, rowomrà xe wehxaha, oyowan yaka, kany me nay
hatà. Owyanye enytxantoko rma, owomko katxok hatà, àwya, kasko, àwyanye. Owyanye

owomko katxhe rma, nowomyan hatà, oyowan kom yaka. Tasahxemtosom komo wyaro, teryehorye manatxow hatà, omnyamo, noro yakoro, kasko, Rawdeseya hon komo wya, kekonà, rowya.

21 Anhà yarymanyenhàr me oyehtokonye, tàwyaro rma rha ehonomnà me oyeryatxow hatà, noro ha. Noro ryhe, tàwya anhàtho yarymatxhe rma, ehonomnà me xaxa neryewtay hatà, tàyàm yahonà ymo hona. Àro wyaro rma rha, ehonomnà me xaxa meryewtetxow hatà, Txesus yahonà ymo hona, anhà yarymanyenhàr me oyehtokony mak hatà, kasko, Rawdeseya hon komo wya, kekonà, rowya.

22 Thanak oyehtokonye, Khoryenkom yokato enytxatxok hatà. Noro ryhe nàrwonan hatà, anato rha tohsamnohsomà ro kom yakoro. Noro rma enytxatxoko, kasko, Rawdeseya hon komo wya. Àro wyaro katxho rma àmenhoko, àhyakanye, kekonà, rowya.

4

Khoryenkom hoko kahe yawon komo wanotathàrà on ha.

1 Àro wyaro rowya enytxatxhe rma, wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Kahe wenyeye. Àto rma nehxakonà, nàmno hotarà. Ahurmakaxaho rma nehxakonà. Àmenhoko kanyenhàrà rma, nàrwonàmye xarha. Waxuru yoruru wyaro àrwonàmsahonhàrà rma, nàrwonàmye xarha. Onà wyaro nkekonà, rowya. Omoko, xaro, kekonà. Omoko, xaro, kahe yaka. Àsok hana natxow ha, kahe yawon kom ha, amnye ha, kekonà. Àsok hana natxow ha, yukryeka honotho komo xarha, amnye ha. Amnye ehtxoho komo rma wenyhehe, owya, kekonà. Khoryenkomo yehutwatxho yano me amnye ehtxoho komo rma wenyhehe, owya, kekonà, rowya.

2 Àro wyaro àwya katxhe rma, Khoryenkom yokato yoh me rma haxa wexey harha, rosenyetnàrà wyaro rma. Noro yano me rma haxa kosenyehtyakonà wyaro. Kahe yawo nehxakonà, ahonano ymo, ronenyàr me. Àro ho eryewtaxaho nehxakonà, ehonomnà xaxa ymo. 3 Ohxe rma haxa tonyxem me nehxakonà, tohu txko wyaro, ehetàhpenyeno wyaro rma, xaspe wyaro rma, saknonyu wyaro rma. Noro yahonà ymo horye ro nehxakonà, kukawa. Ohxe rma haxa tonyxem me rma rha nehxakonà, kukawa xarha, tohu txko wyaro rma rha. Esmerawda wyaro haxa nehxakonà.

4 Noro yahonà ymo horye ro, yak nehxakonà, ahonano xarha. 24 me nehxakonà, àyakenonà. Àro ho eryewtaxaho nehxatxkonà, horykomo komo. 24 me rma rha nehxatxkonà, àyakenon komo. Buknyem ke ehonomtosaho nehxatxkonà. Uyhuthur kom ho nehxakonà, erokon komo, uru yakàhtosaho rma. 5 Noro yahonà ymo hoko sasa tawro wenyakonà, thenyehra mak ha. Àrwo xarha, teryewrye ro rma haxa nehxakonà. Taray xarha, thenyehra rma haxa neyorwakonà. Àro ymo yakratawo, sme sme sme nkekonà, txamayaho wyarono. 7 me nehxakonà, àyakenonà. Khoryenkom yokato kuknon me rma nehxakon hatà. 6 Àro ymo yakratawo rma rha nehxakonà, tuna ymo wyarono. Kanafa wyaro ryhe nehxakonà. Ohxe tonyxem me nehxakonà, tohu txko wyaro, kryestawu wyaro.

Noro yahonà ymo màhto rma haxa nehxatxkonà, karyhe ymo tehxem komo. Anaro, monye nyhe nehxakonà. Anaro, oyoro nyhe nehxakonà. Anaro, àhanaw nehxakonà, howehe. Anaro, àhanaw xarha nehxakonà, howehehra. Àro wyaro noro yahonà ymo màhto nehxatxkonà, karyhe ymo tehxem komo. Enur komo ryhe, yak nehxakonà, ahyayeny xarha. 7 Anaro, kamara ymo wyaro nehxakonà. Anaro, okno ymo wyaro nehxakonà, towru wyaro. Anaro, toto wyaro nehxakonà, empatarà. Anaro, yaymo wyaro nehxakonà, karyhe awasnaha tàtosomà ymo wyaro. 8 Omeroro rma, tahotàhke nehxatxkonà. 6 me rye nehxakonà, ahothàr komo yakenonà. Enur komo ryhe, thenyehra rma haxa nehxakonà, àhorye rony xarha, àhnawony xarha.

Emahona ro wanotetxow hatà, karyhe ymo tehxem komo, awasnaw xarha hatà, kohsaya xarha hatà. Atàknahra ro mak natxow hatà. Twanotaxemà rma, onà wyaro roro rma nketxkonà. Enyhoru ro mosonà, enyhoru ro, enyhoru ro mosonà, Khoryenkomo,

Kohkomo rma, ehonomnà xaxa rma, ketxkonà. Noro ryhe, amnyehra nehxakonà rma.
Amnye rma naha rma. Amnye naha rma, ketxkonà, karyhe ymo tehxem komo. [9] Àro
wyaro nketxkonà, noro hoko, tahonà ymo ho eryewtaxah hoko, tehxemà roro hoko. Ohxe
xaxa manaha, ketxkon xarha, àwya. Ehonomnà me xaxa manaha, ketxkon xarha. Amna
yowakryenye ro me xaxa manaha, ketxkon xarha, karyhe ymo tehxem komo, àwya.
[10] Àro wyaro àwyanye tatoko rma, onà wyaro nehxatxkonà, 24 komo, horykomo komo,
tahon kom ho eryewtaxemo komo. Noro yakrataka nehurkatxownà, tano me ronye
rma. Noro yowakryetxkonà. Tehxemà roro rma yowakryetxkonà. Torokonàthàyamo
yarymatxownà, noro yakrataka. Onà wyaro nketxkonà, àwya. [11] Amna yohà y, amna
horyenà y, ohxe xaxa manaha katxho me manay hamà, omoro, amna wya, ketxkonà.
Ehonomnà me xaxa manaha katxho me manay hamà, amna wya. Tahoxerye xaxa manaha
katxho me manay hamà, amna wya. Àsok tawro hana, omeroro akàhtono ynyenhàr me
oyesnàr ke hamà, ketxkonà. Ehxenàtho rma, tehxem me harha nexey hamà. Akàhtosah
me harha nexey hamà, ayano me ro mak ha, ketxkonà, horykomo komo, 24 komo rma.

5

Kahneru mxekrà yonyetxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro xarha wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Karyehta wenyeye. Noro
yomyawo nehxakonà, tahonà ymo ho eryewtaxaho yomyawo. Howehenohnà ke na-
hohsakonà. Onà wyaro nehxakonà, karyehta. Àmkaye rha àmenhosah me nehxakonà.
Àhsomaxah me xarha nehxakonà, àramkanàr hona. Àhsomaxah yakenonà rma, 7 me
nehxakonà, 7 me rma rha karyehta yesnàr ke.
[2] Kahe yawono ymo xarha wenyeye. Khoryenkom yanoto rma noro ha, karyheno
ymo. Noro rma, teryewrye ro nàrwonàmye. Onokà ryhe, karyehta ramkeno, kekonà.
Onokà ryhe, nàhsonkeno, tàwya àramkatxho me. Onokà ryhe, enyhoru ro me xaxa naye.
Enyhoru ro rma, àramkany me nay hatà, noro marma mak ha, kekonà, kahe yawono,
karyheno ymo.
[3] Ehxera ro mak nehxakon hatà, àramkanye. Kahe yawon komo rma, yukryeka hon komo
xarha, yuhnayen hon komo xarha, karyehta ramkany menyexehra ro mak nehxatxkon
hatà. Xeny menyxehra ro mak nehxatxkon hatà. [4] Àro ke, thenyehra kratekonà,
àramkanye ehxera esnàr ke, xenye rma ehxera esnàr ke, enyhoru ro rma ehxera esnàr
ke.
[5] Àro wyaro rowratantoko rma, onà wyaro nkekonà, rowya, horykomo, 24 kom kukuru
rma. Àratahra exko, kekonà, rowya. Àratahra exko. Xenyko mokro, Xukna heno
yohamàtho rma, kamara wyaro karyheno rma, Dafe heno yohamàtho rma. Noro rma,
anhàtho yarymanyenhàr me naha, kekonà. Mok ma omoro katxhàrà me naha. Àro ke,
karyehta ramkany me nay hamà. Àhsonkany me nay hamà, noro ha, kekonà, horykomo,
rowya.
[6] Kahneru mxekrà rma wenyeye. Ahonano ymo màhto thataw nehxakonà, àton komo
yamrakatawo, karyhe ymo tehxem komo yamrakatawo rma, horykomo komo xarha
yamrakatawo. Àharaxkaxahonhàràtho me nehxakonà. Eryetàyaxerye, 7 me nehxakonà.
Enuru xarha, 7 me rma rha nehxakonà. 7 me enuru yehtxoho rma, Khoryenkom yokato
kuknon me nay hatà. Yukryeka horye tànyahxemà rma kuknon me nay hatà.
[7] Tahonà ymo ho eryewtaxaho hyaka haxa toye, kahneru mxekrà. Emyawono rma
yahosàye. Karyehta rma yahosàye.
[8] Àro wyaro àwya karyehta yahosàtxhe rma, nehurkatxownà, karyhe ymo tehxem komo,
4 komo rma, horykomo komo xarha, 24 komo rma. Tano me ronye rma nehurkatxownà,
kahneru mxekrà yakrataka. Emyawonye nehxakonà, tàyorkaxemà, ahpa xarha, uru
yakàhtosaho rma. Ahpan komo rma, tanohke ro rma haxa nehxakonà, ensensu ke,
ownyaku wyaron ke. Àro rma, Khoryenkomo mryenon komo rwonàmtoho kuknon me
nay hatà.

[9] Anaro wano yatxownà. Twanotaxemà rma, onà wyaro nketxkonà. Karyehta yahosnye
me xaxa manay hamà, omoro, ketxkonà, kahneru mxekrà wya. Àhsonkany me xaxa
manay hamà. Àsok tawro hana, enyhoru ro me xaxa oyesnàr ke hamà, àwayehkaxahonhàr
me oyesnàr ke hamà, ketxkonà. Oyekamsuhkatxhàrà hoye ro, toto komo menyhoryeye.
Anaro rha yana komo rma, ukukuru komo rma, menyhoryeye. Enyhoryetxho komo
rma mehemaye, oyekamsuhkanàr ke. Khoryenkomo wyano ro me harha ehtxoho komo
mehemaye, omoro, ketxkonà. [10] Khoryenkomo mryenon me harha metxownà. Noro
yanoto ro me harha metxownà. Khoryenkom màn yonye ro heno komo wyaro rma, noro
yanoto me metxownà. Nyamoro rma, toto komo kayaryet me harha mpànà natxhe ha,
ketxkonà. Yukryeka hon komo kayaryet me harha mpànà natxhe ha, ketxkonà, karyhe
ymo tehxem komo, horykomo komo xarha.

[11] Wenyey xarha, rosenyetnàrà wyaro rma. Nyamoro horye ro, ahonano ymo horye
ro xarha, bamtotàhkaxe ro nehxatxkonà, kahe yawon komo. Thenyehra rma haxa
nehxatxkonà, àyakenon komo, tkuknomanàr kom yoho rma haxa mak ha. Àrwon komo
wenytxaye. [12] Onà wyaro nketxkonà, teryewrye ro rma haxa mak ha. Ohxe xaxa manaha
tkahorye naha, kahneru mxekrà hoko, ketxkonà. Àwayehkaxahonhàr me naha, noro ha.
Ehonomnà me xaxa naha, tkahorye naha, noro hoko. Tkatxhonke xaxa naha, tàywero
xaxa naha, tahoxerye xaxa naha, toyuhsom me xaxa naha, ohxe xaxa naha, towakryexem
me xaxa naha, tkahorye naha, noro hoko, ketxkonà, kahe yawon komo, thenyenohnà
komo rma.

[13] Anar komo rwon xarha wenytxaye. Onà wyaro nketxkonà, kahe yawon komo rma,
yukryeka hon komo xarha, yuhnayen hon komo xarha, tuna ymo kwawon komo xarha,
omeroron komo rma. Onà wyaro tkatxe roro, tahonà ymo ho eryewtaxah hoko, kahneru
mxekrà hoko xarha, ketxkonà. Towakryexem me xaxa nay hamà, tkatxe roro. Toyuhsom
me xaxa nay hamà, tkatxe roro. Ohxe xaxa nay hamà, tkatxe roro, ehonomnà me xaxa
nay hamà, tkatxe roro, meya roro mak ha, ketxkonà, omeroron komo. [14] Àro wyaro hamà,
ketxkonà, karyhe ymo tehxem komo, 4 komo rma. Tano me ronye rma nehurkatxownà
xarha, horykomo komo, 24 komo rma. Noro yowakryetxownà, nyamoro xarha.

6

Kahneru mxekrà wya karyehta hsonkatxhàrà on ha.

[1] Onà wyaro xarha wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. 7 me nehxakonà, karyehta
hsomaxaho. Anarotho hsonkaye, kahneru mxekrà, ronenyàr me. Onà wyaro xarha
wenytxaye. Karyhe ymo tehxem kom kukuru ryhe nàrwonàmye. Teryewrye ro rma haxa
nàrwonàmye, taraye yoruru wyaro mak ha. Omok ha, kekonà. Omok ha. [2] Nomokye,
okno ymo, kafaru ymo, ronenyàr me. Buknye nehxakonà. Àmkawo nehxakonà, toto
ymo. Tàkrahanke nehxakonà. Erokonà yàmtxownà, àwya. Mok ma omoro katxho rma
yàmtxownà, àwya. Waha me toye. Toto heno komo yarymaxe toye.

[3] Àhona, anarotho hsonkaye, kahneru mxekrà. Anaro rwonà wenytxaye. Anaro, karyhe
ymo tehxem kom kukuru rma, nàrwonàmye. Omok ha, kekonà. Omok ha. [4] Anaro kafaru
ymo nomokye. Tutxurye nehxakonà. Àmkawo nehxakonà, toto ymo, anaro. Waha me
toto komo yeny me nehxakonà, noro ymo ha, osoxanhàn me harha txeny kom me mak
ha, tosohtahaxem me txeny kom me mak ha. Àyehrye ymo yàmtxownà, àwya. Katxefara
wyarono ymo yàmtxownà, àwya.

[5] Àhona, anarotho hsonkaye, kahneru mxekrà. Anaro rwonà wenytxaye. Anaro, karyhe
ymo tehxem kom kukuru rma, nàrwonàmye. Omok ha, kekonà. Omok ha. Anaro kafaru
ymo nomokye, ronenyàr me. Thurme nehxakonà. Àmkawo nehxakonà, toto ymo, anaro.
Emyawo nehxakonà, nyah kuknomatxho. [6] Toto rwonà wyarono wenytxaye. Karyhe
ymo tehxem komo yamrakatawo nehxakonà, àrwonà, 4 komo yamrakatawo rma. Onà
wyaro nkekonà. Ànyahpàra rma haxa natxhe hampànà, toto komo, kekonà. Tehetàhke
rma haxa naha hampànà, ekeyu, yakehra rma haxa esnàr ke. Tàtxenyerun kom hona

yakehra tryeku yehekahtyatxhe hampànà, kekonà. Àro rma hona, yake nyhe txko sefakna yehekahtyatxhe hampànà. Ehetàhpenyehra nyhe hak nahko, oryefera xkunu, ufa xkun xarha, kekonà.

7 Àhona, anarotho hsonkaye, kahneru mxekrà. Anaro rwonà wenytxaye. Anaro, karyhe ymo tehxem kom kukuru rma, nàrwonàmye. Omok ha, kekonà. Omok ha. 8 Anaro kafaru ymo nomokye, ronenyàr me. Tàxkàwàtàknye nehxakonà. Àmkawo nehxakonà, toto ymo, anaro. Wayehkano ynye mosonà katxho me nehxakonà, esotà. Noro yakoro tekon xarha, anaro. Noro yosotà rma, àwayehxemo kom yosarà onà katxho me nehxakonà. Yukryeka hon heno komo wayehkany me nehxatxkonà, nyamoro. Àhoyen heno komo rma wayehkany me nehxatxkonà. Thenyenohnà heno komo rma wayehkany me nehxatxkonà. Onà wyaro katxho me ryhe nehxatxkonà. Katxefara wyaron ke etahatxoko katxho me, ahyehno wya xarha àwayehkatxoko katxho me, eherya wya xarha àwayehkatxoko katxho me, onokna wya eskanàr kom ke xarha àwayehkatxoko katxho me nehxatxkonà.

9 Àhona anarotho hsonkaye, kahneru mxekrà. Onà wyaro ryhe wenyeye. Okno yaknyohtoho wyarono wenyeye. Khoryenkom màn yawonotho wyarono rma wenyeye. Esnawo rma nehxatxkonà, Khoryenkom yanoto heno komo. Etahaxemo heno komo rma nyamoro ha. Khoryenkomo rwonà yokarymatxho hoye ro, Txesusu yokarymatxho hoye ro, etahaxemo heno komo rma nyamoro ha. 10 Àrwon komo wenytxaye. Onà wyaro nketxkonà, teryewrye ro. Amna yohà y, ehonomnà ro y, enyhoru ro me manaha, omoro, ketxkonà. Yaworon me xaxa manaha. Àsokentoko ryhe amna yotahatxhàràtho mehenàhyano, amnye rma katà, amnye haxa katà, ketxkonà. Àsokentoko amna yotahatxhàràtho mehenàhyano. Àsokentoko amna yotahanyenhàyamotho manàhnohyano. Àsokentoko yukryeka hon komo manàhnohyano, ketxkonà. 11 Onà wyaro xarha wenyeye. Àhonon komo yàmtxownà, àwyanye. Buknyemà rma yàmtxownà. Onà wyaro nketxkonà, kahe yawon komo, àwyanye. Mexe nyhe hak àmomohtxoko, ketxkonà. Mexe nyhe hak àmomohtxoko. Owyaronye rma rha totahaxem me natxhe, oyowtà kukuru komo, Khoryenkom yanoto komo, ketxkonà. Etahahnà me rma hak ehtokonye, àmomohtxoko. Àmomoknàr kom me rma, teryehorye rma ehtxoko, ketxkonà, àwyanye.

12 Àhona anarotho hsonkaye, kahneru mxekrà. Onà wyaro ryhe wenyeye. Nosowusàye, yukryeka heno, thenyehra rma haxa mak ha. Kamàm heno nawanay harha, sakatho wyaro harha, thurmemà wyaro harha. Nuno heno xarha kamsuhtay harha, omeroro rma. 13 Xeryko heno xarha nothahye, yukryeka hona. Àsok hana nothahyan ha, fek yeherà. Utxuhnu rma nothahyan hamà, atxowowo ymo yomoknàr ke. Àro wyaro rma rha nothahye, xeryko heno. 14 Sa, nosomtatkaye, kahe heno. Àsok hana karyehta tamyatxow ha. Tamyatxow hamà, xenyhen me harha ehtxoho me. Àro wyaro rma rha, xenyhen me harha nexeye, kahe heno. Àhà ymo heno xarha nohtakaye, omeroro. Eryetarà ymo heno xarha nohtakaye, omeroro rma rha.

15 Onà wyaro nehxatxkonà, toto heno komo. Noseryehyatxkonà, omeroron heno komo, àkayaryet heno komo rma, owto yoh heno komo xarha, waha yoh heno komo xarha, tkatxhonkemà ro heno komo xarha, ehonomnà heno komo xarha, anotonano ro heno komo xarha, anotomahnà ro heno komo xarha. Omeroron komo rma nekahtàmtxownà, àhà ymo hona. Nohtanamtxownà, tohu ymo yosnaka, toh yowtar yaka xarha. 16 Onà wyaro nketxkonà. Àhà ymo hak keryemnuhtxowà, ketxkonà. Tohu ymo hak konamtxowà. Àsok tawro hana. Kanàhnohnye kom me nosonyhon hamà, tahonà ymo ho eryewtaxaho. Khokonye ewakhàn me nosonyhon hamà, kahneru mxekrà, ketxkonà. 17 Àwyanye kanàhnohtoho ymo komo ryhe, nenmahno haxa hamà. Ekurunhohra ro mak tehxatxow hamà, ketxkonà, toto heno komo, omeroron heno komo rma.

7

Kahe yawon komo wya Khoryenkom yanoto komo kuknomatxhàrà on ha.

[1] Àro tàhto rma, kahe yawon komo wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. 4 me
nehxatxkonà. Thatawo nehxatxkonà, yukryeka màtà ymo ho, anato rha. Yukryeka
yanàhnohnye me nehxatxkon hatà, tuna ymo yanàhnohnye me xarha hatà. Atxowowo
ymo yoh me nehxatxkon hatà. Atxowowo ymo wahkotetxkonà, yukryeka yanàhnohso
omoknàr hona, tuna ymo yanàhnohso omoknàr hona, wewe komo yanàhnohso omoknàr
hona.
[2] Anaro kahe yawon xarha wenyeye. Nasanàmyakonà. Kamàmà yahatakatxho nyero
nasanàmyakonà. Anewu wyarono yaryakonà. Khoryenkom katxho rma àro hatà, anewu
wyarono, tehxemà ro katxho rma hatà. Teryewrye ro rma haxa nàrwonàmye, noro, anar
kom yakoro, kahe yawon kom yakoro, 4 kom yakoro. [3] Onà wyaro nkekonà, àwyanye.
Yukryeka yanàhnohpàra rma hak ehtxoko, kekonà, àwyanye. Tuna ymo yanàhnohpàra
rma hak ehtxoko. Wewe komo yanàhnohpàra rma hak ehtxoko, kekonà, àwyanye.
Wahoro htxero Khoryenkom yanoto komo amna nkuknometxow hatà. Àher komo rma
amna nkuknometxow hatà, on ke, Khoryenkom katxho ke, anewu wyaron ke. Amna
nkuknometxow hatà, Khoryenkom yanoto me xenyhonàr kom horà, kekonà. Amna wya
ukuknomatxhenye, yukryeka heno komo manàhnohyatxow hatà, kekonà, kahe yawono,
anaro kahe yawon komo wya.
[4] Ukuknomaxemo yakenon komo wenytxaye, 144.000 hatà. Ehsayewyana heno komo
rma nyamoro hatà, anaro rha Xako muru heno komo yohamàthàyamo rma hatà.
[5] Ukukuru komo, Xukna heno yohamàtho me nehxatxkon hatà, 12.000 me hatà. Ukukuru
komo xarha, Hukmen heno yohamàtho me nehxatxkon hatà, 12.000 me rma rha hatà.
Ukukuru komo xarha, Kakne heno yohamàtho me nehxatxkon hatà, 12.000 me rma rha
hatà. [6] Ukukuru komo xarha, Ase heno yohamàtho me nehxatxkon hatà, 12.000 me rma
rha hatà. Ukukuru komo xarha, Naftarye heno yohamàtho me nehxatxkon hatà, 12.000
me rma rha hatà. Ukukuru komo xarha, Manases heno yohamàtho me nehxatxkon
hatà, 12.000 me rma rha hatà. [7] Ukukuru komo xarha, Semyaw heno yohamàtho me
nehxatxkon hatà, 12.000 me rma rha hatà. Ukukuru komo xarha, Ryefe heno yohamàtho
me nehxatxkon hatà, 12.000 me rma rha hatà. Ukukuru komo xarha, Ehsaka heno
yohamàtho me nehxatxkon hatà, 12.000 me rma rha hatà. [8] Ukukuru komo xarha,
Sekmurun heno yohamàtho me nehxatxkon hatà, 12.000 me rma rha hatà. Ukukuru komo
xarha, Xose heno yohamàtho me nehxatxkon hatà, 12.000 me rma rha hatà. Ukukuru
komo xarha, Benytxamen heno yohamàtho me nehxatxkon hatà, 12.000 me rma rha hatà.

Thenyenohnà komo buknyem ke ehonomtoxemo komo yonyetxhàrà on ha.

[9] Àro tàhto rma, wenyey xarha, rosenyetnàrà wyaro rma. Toto komo wenyeye.
Thenyehra rma haxa nehxatxkonà, tkuknomanàr kom yoho rma haxa mak ha. Anaro rha
yana kukuru kom me nehxatxkonà. Thatawo nehxatxkonà, tahonà ymo ho eryewtaxaho
yakratawo, kahneru mxekrà xarha yakratawo. Buknyem ke ehonomtosaho nehxatxkonà.
Emyawonye nehxakonà, maryha yarà wyarono.
[10] Onà wyaro nketxkonà, teryewrye ro. Konyhoryenye ro kom me naha, Khoryenkomo,
tahonà ymo ho eryewtaxaho, ketxkonà. Kahneru mxekrà xarha, konyhoryenye ro kom
me naha, ketxkonà.
[11] Àto rma rha nehxatxkonà, kahe yawon komo xarha. Thatawo rma nehxatxkonà,
bamtotàhkaxe ro, ahonano ymo horye ro rma, horykomo kom horye ro xarha, 24
komo rma horye ro, karyhe ymo tehxem kom horye ro xarha, 4 komo rma horye
ro. Àro wyaro bamtotàhkaxe ro nehxatxkonà, kahe yawon komo, thenyenohnà komo.
Omeroro rma nehurkatxownà, tahonà ymo ho eryewtaxaho yakrataka, Khoryenkomo rma
yakrataka. Noro rma yowakryetxownà, [12] onà wyaro tawro me, àro wyaro hamà tawro me.
Towakryexem me xaxa naha, katxho roro me hak nahko, Khoryenkomo, ketxkonà. Ohxe
xaxa naha, tàywero xaxa naha, kowakryenye ro kom me naha, toyuhsom me xaxa naha,
ehonomnà me xaxa naha, tahoxerye xaxa naha, katxho roro me hak nahko, Khoryenkomo,
meya roro mak ha. Àro wyaro hamà, tkatxe, ketxkonà, kahe yawon komo, omeroro.

[13] Onà wyaro nkekonà, rowya, horykomo. 24 kom kukuru rma mok nehxakonà. Onok
kom moxamo, owya, kekonà, rowya. Onok kom moxamo, buknyem ke ehonomtoxemo
komo, owya. Henta nyero omohxemo komo moxamo, owya, kekonà, rowya.
[14] Àna hana, omoro ryhe muhutwetxow hamà, rohà y, àkekonà, àwya.
Yukryeka hoye omohxemo komo ryhe moxamo, kekonà, rowya. Toto yeryewhamtoho
ymo nyero omohxemo komo rma moxamo, thenyenohnà ymo nyero. Thonon komo
yahxeknyenhàr me natxhe, kekonà. Àkmoryexahotho, buknye harha naha, kahneru
mxekrà yekamsuhkanàr ke. Noro hona tàwyanye xenyàr ke ryhe, nahxehtownà, kekonà.
[15] Àro ke, Khoryenkom yahonà ymo yakratawo natxhe. Noro màn yawo rma natxhe,
kekonà. Noro hyaka tatamohxemà ro me natxhe, awasnaw xarha, kohsaya xarha.
Noro hyawo roro tehtxoho kom hoye ro, noro nkurunhonàrà ro me natxhe, kekonà.
[16] Ahyehpànà ro me harha natxhe. Àknakryemnà ro me harha natxhe, kekonà. Kamàmà
namotohkahtorà ro me harha natxhe. [17] Àsok tawro hana, tonye ro kom me kahneru
mxekrà yesnàr ke mak ha. Noro rma, tahonà ymo ho eryewtaxaho hyawo roro naha,
kekonà. Kahneru yonye ro komo wyaro, tàmryenon komo yaryaha, noro ha, àwokru
kom horà, karyhe roro txeny kom horà, kekonà. Àratahnà ro me harha neryatxhe,
Khoryenkomo, kekonà, horykomo, rowya.

8

Kahneru mxekrà wya àro rha haxa àhsonkatxhàrà on ha.

[1] Anarotho hsonkaye, kahneru mxekrà. Àro rha haxa nàhsonkaye. Àwya àhsonkatxhe
rma, tatàknye rma haxa nehxakon hakahpa. Twahak hana tatàknye nehxakon ha, meyya
ora hana. Àro wyaro kahe yawo tatàknye rma haxa nehxakon hakahpa.
[2] Àro wyaro tatàknye exetxhe, anar komo kahe yawon komo wenyeye, rosenyetnàrà
wyaro rma. 7 me nehxatxkonà. Khoryenkomo yakratawono ro me natxow hatà.
Àwaxurun komo yàmtxownà, àwyanye, 7 me.
[3] Anaro, kahe yawon xarha, nomokye. Ownyaku wyarono yaknyohtoho yaka haxa toye,
uru yakàhtosaho rma yaka, Khoryenkom màn yawonotho wyarono rma yaka. Ahonano
ymo màhto nehxakonà, ownyaku wyarono yaknyohtoho, ensensu rma yaknyohtoho. Àro
yaka haxa toye, kahe yawono. Emyawo nehxakonà, ensensu yonà, uru yakàhtosaho rma
rha. Ensensu yàmtxownà, àwya. Thenyehra nàmtxownà. Naknyohyakonà, noro ha. Àro
wyaro rma nàmyakonà, Khoryenkomo wya. Àro wyaro tàwya aknyohnàtoko rma, àm-
ryenon komo rwonàmtoho yonytxamohsekon hatà, Khoryenkomo wya. [4] Noro yomyaye
nasanàmyakonà, ensensu yosànà, Khoryenkomo hyaka. Àro wyaro rma tàmryenon komo
rwonàmtoho yonytxekon hatà, Khoryenkomo.
[5] Weheto yeryeye, kahe yawono, ensensu yonàtho yaka. Ensensu yaknyohtoho hoye
neryeye, tanohke ro. Narymaye, yukryeka hona. Thenyehra rma haxa neyorwakonà,
taraye. Teryewrye ro rma haxa nehxakonà, àyoruru. Sasa sasa nkekon xarha, thenyehra
rma rha. Nosowusày xarha, yukryeka heno.

Kahe yawon komo wya twaxurun komo txemeketxhàrà on ha.

[6] Àto rma nehxatxkonà, kahe yawon komo, twaxuruntaxem komo, 7 komo rma. Àna
haxa ha, tàtxemehtxe haxa ha, ketxkonà. [7] Àro ke twaxurunu txemekye, anaro, wahorono.
Àwya àtxemeketxhe rma, nomokye, tuna, tohu wyarono. Weheto xarha nomokye.
Tkamsukrye rma nomokyakonà, yukryeka hona. Àro hoye ro natahtxekaye, yukryeka
heno. Omerorohra rma natahtxekaye. Tamtakemàtho ymo rma natahtxekaye. Wewetho
komo, txufutho komo xarha, omeroro rma natahtxekaye.
[8] Àhona, twaxurunu txemekye, anaro, kahe yawono rma. Tuna ymo kwaka nohtakaye,
àhà ymo wyaronotho. Tohtakantoko rma, natakyakonà rma. [9] Tkamsukrye harha nexeye,
tuna ymo. Omerorohra rma, tamtakemàtho ymo rma, tkamsukrye harha nexeye. Àro ymo
kwawon heno komo rma wayehtxownà. Kanawa heno xarha, nerakatxehkaye, thenyehra.

[10] Àhona, twaxurunu txemekye, anaro, kahe yawono rma. Kahe yaye nothahye, xerykotho ymo. Txamayaho wyaro natakyakonà. Tuna ymo kwaka nothahye, anaro rha kwaka, anaro rha yaràna kwaka xarha, omeroronohnà kwaka rma, thenyenohnà kwaka rma. [11] Tutxunyem onà katxho me nehxakon hatà, esotà, xeryko ymo yosotà. Àro hoye ro tutxuny harha nehxakonà, tuna. Tàwyanye entoho hoye ro wayehtxownà, toto heno komo, thenyenohnà heno komo.

[12] Àhona, twaxurunu txemekye, anaro, kahe yawono rma. Nawanay harha, kamàm heno, nuno heno xarha, xeryko heno xarha. Àrakay me nawanaye. Àro hoye ro, awasmeno yhera harha nehxakonà. Awasmeno rma yeryakon haryhe, kamàmà, awasnawo. Kohsaya xarha, awasmeno rma yeryakon haryhe, nuno, xeryko xarha.

[13] Wenyey xarha, rosenyetnàrà wyaro rma. Awasnaha tekonà, yaymo. Karyhe rma haxa tekonà. Àrwon wenytxaye. Tàtontoko rma, onà wyaro nkekonà, teryewrye ro. Tanàhnohsom me natxhe hampànà, toto heno komo, yukryeka hon heno komo, kekonà. 3 me naha hampànà, anàhnohtoho komo. Twaxurun komo txemekyatxhe hampànà, anar komo, kahe yawon komo rma, 3 komo rma. Àwyanye àtxemehtxoho rma, toto heno komo yanàhnohtoho me naha hampànà, kekonà, yaymo, teryewrye ro.

9

Kratxatxa wyaron komo wya toto komo yeryewhamnohàthàrà on ha.

[1] Àhona, twaxurunu txemekye, anaro, kahe yawono rma. Xeryko yohàtho ymo wenyeye. Kahe yaye othahsahotho rma noro ha, yukryeka hona othahsahotho rma. Xafe yàmtxownà, àwya. Yuhnayeno yahurmakatxho rma àro ha, xafe. [2] Àro rma ke nahurmakaye, noro ymo. Yuhnayen hoye nomokye, esànà ymo, weheto ymo yosànà wyarono. Àro hoye ro nawanay harha. Osonyhera harha nexeye, kamàm heno.

[3] Esànà ymo waye nomohtxownà, kratxatxa wyaron komo. Yukryeka hona nàh-totxownà. Teryewryem me txexaho rma nyamoro ha. Txekerye wyaro teryewryem me nehxatxkonà. [4] Txuf yonahpàra ehtxoko, katxho me nehxatxkonà. Tano me ro ahtaxaho yonahpàra rma ehtxoko, toto nenamàtho xarha, natà rma yonahpàra ehtxoko, katxho me nehxatxkonà, kratxatxa wyaron komo. Onà wyaro haxa ehtxoko, katxho me nehxatxkonà. Toto heno komo anàhnohtxoko, àher kom hoko, ukuknomahnàtho komo rma. Khoryenkom katxho ke ukuknomahnàtho komo rma, anàhnohtxoko, katxho me nehxatxkonà. [5] Àro ke neryewhamnohyatxkonà. Eryewhamnohrà kom me rma, 5 me nuno yonatkatxownà. Àwayehkahrany mak nehxatxkonà. Teryewrye mak nehxatxkonà, txekerye wyaro, txekerye wya toto yoskantokono wyaro. [6] Àro hoye ro twayehrà komo xe rma nehxatxkon haryhe, toto heno komo, teryewrye rma haxa esnàr kom ke. Àwayehpàra mak nehxatxkonà.

[7] Onà wyaro xarha nehxatxkonà, kratxatxa wyaron komo. Kafaru ymo wyaro nehx-atxkonà, waha komo yanye ymo wyaro. Uyhuthur kom ho nehxakonà, erokon komo wyarono, uru yakàhtosaho wyarono. Empatar kom haxa ryhe, toto yompatarà wyaro nehxakonà. [8] Àhpotx komo, wosà hpotxe wyaro nehxakonà. Àyor komo, kamara yorà wyaro nehxakonà. [9] Tuhputuhke nehxatxkonà. Uhputhur komo rma, waha komo yowankurunhotho wyaro nehxakonà, yawaka wyaro. Tahotàhke xarha nehxatxkonà. Ahothàr komo, thenyehra neyorwakonà, waha komo kahrun yoruru wyaro, kafaru nàhpexeknyàrà rma yoruru wyaro, thenyenohnà rma yoruru wyaro. [10] Àmatkàr komo, txekerye matkàrà wyaro nehxakonà. Teryewrye mak nehxakonà. Batkàr kom ke toto komo yeryewhamnohyatxkonà, 5 me nuno yonatkanàr me.

[11] Nyamoro kayaryetà ymo, yuhnayen yoh me nehxakonà. Noro ymo yosotà ryhe, Akmaknon katxho me naha. Ekmàryewyana komo rwonà rma àro ha, Akmaknon katxho. Aporyon katxho me rma naha, Kryekyana komo wya. Anàhnohno ynye katxho me rma naha.

12 Àro wyaro rma Khoryenkom nanàhnohrà me nehxatxkonà, toto komo. Wahoro htxero
omohsaho rma àro ha, anàhnohtoho komo. Naha rma, 2 me rma, anàhnohtoho komo rma
rha, tomohsom me rma naha.

Kafaru ymo komo wya toto heno komo wayehkatxhàrà on ha.

13 Àhona, twaxurunu txemekye, anaro, kahe yawono rma. Àrwo wenytxaye. Ensensu
yaknyohtoho yohoye nehxakonà, àrwo, Khoryenkom yahonà ymo yakratawon yohoye,
akum yawo rma. 14 Onà wyaro nkekonà, kahe yawono wya, twaxuruntaxemà wya. Tuna
ymo yohoye, Ewfratesà rma yohoye natxhe, kahe yawon komo, 4 komo rma, kekonà.
Asohtoxemo komo rma nyamoro ha. Àhyakanye àtoko. Asokaxenye àtoko, kekonà, àrwo,
àwya.

15 Àsok hana nehxatxkon ha, kahe yawon kom ha, 4 kom ha. Toto heno komo
wayehkany me nehxatxkon hamà. Toto heno komo wayehkatxho rma, Khoryenkomo
nwahanonkatxho me nehxakon hatà. Txemnyehà rma, nuno rma, awasànà rma, ora rma,
Khoryenkomo nwahanonkatxho me nehxakon hatà. Noro nwahanonkatxho me rma rha
nehxatxkon hatà, kahe yawon komo xarha, 4 komo rma. Toto heno komo wayehkany me,
ukukuru heno komo wayehkany me, thenyenohnà heno komo wayehkany me, nyamoro
yanotomanyenhàr me nehxakon hatà, Khoryenkomo. Wayehkano yhera ro rma haka,
tasohtoso roro rma nehxatxkon hatà. Nyamoro rma yasokaye, ànyahxaho.

16 Nyamoro yanoto komo ryhe, waha komo rma, thenyehra rma haxa nehxatxkonà.
Àyakenon komo wenytxaye, 200 meryoys hatà. Kafaru ymo mkawo rma nehxatxkonà.
17 Onà wyaro nehxatxkonà, kafaru ymo komo, àmkawon komo xarha, ronenyàr me,
rosenyetnàrà wyaro rma. Ewankurunhotho komo, anar me rha nehxakonà. Anaro,
tutxurye nehxakonà, weheto wyaro. Anaro, thurme nehxakonà, safera wyaro, tohu txko
wyaro. Anaro, tàxkàwàtàknye nehxakonà, enxofrye wyaro. Kafaru ymo yhutho komo,
kamara ymo yhutho wyaro nehxakonà. Àmtayenye nahatakekonà, weheto, esàn xarha,
enxofrye xarha.

18 Àro hoye ro ryhe wayehtxownà, toto heno komo, kafaru mtaye tahatakaxem hoye
ro, weheto ymo hoye ro rma, esànà ymo hoye ro xarha, enxofrye hoye ro xarha.
Wayehtxownà, yukryeka hon heno komo, ukukuru heno komo, thenyenohnà heno komo.
19 Àro wyaro wayehkano ynye me nehxatxkonà, kafaru ymo komo, tàmtar kom ke. Batkàr
kom ke xarha, wayehkano ynye me nehxatxkonà. Okoye wyaro nehxakonà, àmatkàr
komo. Tuyhutuhke rma nehxakonà. Àro hoye ro toto heno komo wayehketxkonà.

20 Àwayehpàra rma nehxatxkonà, anar komo, yukryeka hon kukuru komo rma. Àwayeh-
pànà rma, atxke roro rma nehxatxkonà. Anar me harha tanhànàthàyamo yonyhera rma
nehxatxkonà. Thoryenà ro kom kuknon hoko roro rma nehxatxkonà. Àro hoko rma
tehtokonye, worokyamo komo rma yowakryetxkonà. Àsok hana nehxakon ha, àhoryenà
ro kom kuknon ha. Uru yakàhtosah nehxakon hatà, pàrata yakàhtosah xarha hatà, anaro
yawaka yakàhtosah xarha hatà, toh yakàhtosah xarha hatà, wewe yonyhoryexah xarha
hatà. Ehxen me rma nehxakon hamà. Enhun me rma, àhanahnà me rma, àtohnà me rma
nehxakon hamà, àhoryenà ro kom kuknonà.

21 Atxke roro rma haxa nehxatxkonà, toto komo, àwayehpànà rma komo. Wayehkano
ynye me rma nehxatxkonà. Eryemkano ynye me rma nehxatxkonà. Anar komo katxhotho
yany me rma nehxatxkonà. Anaro rha wos hoko rma nehxatxkonà. Woràskomo
komo xarha, anaro rha kàrà hoko rma nehxatxkonà. Tanhàn komo hnànkahra rma
nehxatxkonà.

10

Xowawu wya karyehta txko yonahàthàrà on ha.

1 Anaro kahe yawono ymo wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Karyhe ymo nehxakonà.
Kahe yaye nàhtekonà. Kahrutun wawo nehxakonà. Àhononà wyaro nehxakonà, kahru-
tunu. Uyhuthuru yohoye nehxakonà, kukawa. Empatarà ryhe, kamàmà wyaro tonyxem

me nehxakonà. Àhyosàrà ryhe, wewe wyaro nehxakonà, taknyohsomà wyaro mak ha.
[2] Emyawo nehxakonà, karyehta, horyehnà rma, àramkaxaho. Tuna ymo yakmekyakonà,
tàhror ke, howehenohnà ke. Howehen ke haxa ryhe, yukryeka yakmekyakonà.
[3] Àro wyaro thatawo tehxemà rma, teryewrye ro nàrwonàmye. Teryewrye ro kamara
ymo rwonàmrà wyaro rma nàrwonàmye. Àro wyaro teryewrye ro àrwonàmnàtoko,
neyorwakonà, taraye. 7 meno rma neyorwakonà. [4] Taraye rma nàrwonakonà.

Àrwonà rma menhotxahke wehxakonà. Onà wyaro mak wenytxaye, anaro rwonà, kahe
yawono rwonà. Àmenhohra rma exko, kekonà, rowya. Ekarymahnà me hak nahko, taraye
rwonà, 7 meno rma rwonà. Àmenhohra rma exko, kekonà, rowya.
[5] Natahoyotkaye, kahe yawono ymo, howehenohnà ke. Tuna ymo yakmeknye rma noro
ha, yukryeka yakmeknye rma. Noro rma natahoyotkaye, kahe wetxe.
[6] Onà wyaro nkekonà. Yaworo xaxa mpànà àkehe ha, Khoryenkomo nenytxanàr me,
kekonà. Tehxemà roro rma noro ha. Kahe yakàhtonyenhàrà rma, kahe yawon komo
yakàhtonyenhàrà rma noro ha. Yukryeka yakàhtonyenhàrà rma, yukryeka hon komo
yakàhtonyenhàrà rma noro ha, kekonà. Tuna ymo yakàhtonyenhàrà rma, tuna ymo
kwawon komo yakàhtonyenhàrà rma noro ha. Noro rma nenytxanàr me, onà wyaro
yaworo xaxa mpànà àkehe ha, kekonà. Tehutwatxhàrànhàr yawo ro ryhe, toto komo
yeryaha haxa hampànà, Khoryenkomo. Mexehra rma àro yawo ro neryatxhe haxa
hampànà, kekonà. [7] Amnyehra tehutwatxho yokarymaye, tanoto heno komo wya, tàrwon
yokarymanye ro heno komo wya. Anar komo nhutwahtorà ro me nehxakonà, kekonà.
Àro wyaro tehutwatxhàrànhàr yawo ro rma haxa naha hampànà, Khoryenkomo. Àro
rha haxa twaxurunu txemekyaha, anaro, kahe yawono rma. Àwya àtxemeketxhe rma,
tehutwatxhàrànhàr yawo ro rma haxa naha hampànà, Khoryenkomo, kekonà, kahe
yawono ymo, karyheno ymo.
[8] Anaro kahe yawono rwonà wenytxay xarha. Àmenhohra rma exko kanyenhàrà rma,
nàrwonàmye xarha, rakoro. Onà wyaro nkekonà, rowya. Àhyaka haxa àtoko, kekonà,
rowya. Kahe yawono ymo hyaka haxa àtoko, tuna ymo yakmeknye hyaka rma, yukryeka
yakmeknye hyaka rma. Noro yomyawo rma naha, karyehta txko, àramkaxaho. Àrotho
txko ahosko, kekonà, rowya.
[9] Àro ke, àhyaka haxa àtoye. Karyehta txko tàmko, rowya, àkekonà, àwya. Karyehta txko
tàmko, rowya.

Onà wyaro nkekonà, rowya. Ahosko, kekonà. Ahosko. Àrotho rma enahko, kekonà.
Owya enahnàtok marma, tàkwetuhke naha, weno wyaro. Oyowan yaw haxa ryhe tutxunye
naha hampànà, kekonà, rowya.
[10] Àro ke wemyarkaye. Wenahye. Romtawo tàkwetuhke nehxakonà, weno wyaro. Rowya
aymomàtxhe rma, tutxuny harha nehxakonà, rowan yawo. Rowanàtho rma neryewakonà.
[11] Onà wyaro nketxkonà, rowya. Mekarymehe xarha, ketxkonà, rowya. Khoryenkomo
nhutwamohsotho rma mekarymehe ha. Anaro rha yana komo yehtxoho rma, àkayaryet
komo yehtxoho rma, mekarymehe ha, ketxkonà, rowya.

11

Asakon komo Khoryenkomo rwonà yokarymany komo yexetxhàrà on ha.

[1] Àro tàhto rma, nàmno kuknomatxho yàmtxownà, rowya. Omamu wyaron me
nehxakonà.

Onà wyaro nketxkonà, rowya. Khoryenkom mànà ukuknomatxa ha, ketxkonà. Kho-
ryenkom mànà ukuknomatxa ha. Faka yaknyohtoho xarha ukuknomatxa ha. Àton komo
xarha, Khoryenkom yowakryeny komo rma, ukuknomatxatxko ha, ketxkonà, rowya.
[2] Nàmno watxan kuknomahra mak exko, ketxkon xarha. Nàmno oyoro nyheno rma
kuknomahra exko. Àsok tawro hana, àto Xuknewyanahnà komo yosar me esnàr ke mak
ha, ketxkonà, anaro rha yana komo yosar me esnàr ke mak ha, Khoryenkom hutwanyehnà
komo yosar me esnàr ke mak ha. Nyamoro rma, owto ymo horye nataryeknohyatxhe

hampànà, ketxkonà. Enyhoru rotho rma horye nataryeknohyatxhe hampànà. Nanàhnohyatxhe hampànà. Àto rma, 42 me nuno yonatketxhe hampànà, Xuknewyanahnà komo, Khoryenkomo hutwanyehnà komo. Àro wyaro nanàhnohyatxhe hampànà, Khoryenkom yano me mak ha, ketxkonà, rowya.

[3] Àto rma rha natxhe xarha, Khoryenkomo rwonà yokarymany komo, asakon komo, ketxkon xarha. Sakatho ke ehonomtosaho rma nyamoro ha, ekhokanàr komo, ketxkonà. Khoryenkom yahoxet yano me, àrwonà yokarymetxhe hampànà. Ekarymanàr hoko rma, 42 me rma rha nenatketxhe hampànà, asakon komo, ketxkonà, rowya.

[4] Asakon komo ryhe, oryefera yohà wyaro nehxatxkon hatà. Weyu yahonà wyaro xarha nehxatxkon hatà. Àsok tawro hana. Kohkom yakratawo nay hamà, oryefera yohà, asako, weyu yahon xarha, asako rma rha. Yukryeka hon kom yohà rma yakratawo nay hamà. Àro rma, oryefera yohà rma, weyu yahonà rma, asakon kom kuknon me nay hatà. [5] Nyamoro mtaye nahatakekonà, weheto ymo. Àro rma ke, tàxanhàn heno komo yaknyohyatxkonà. Àro wyaro wayehyatxkonà, eryewhamnohrà xan heno komo.

[6] Onà wyaro xarha nehxatxkonà, nyamoro, asakon komo rma, Khoryenkom yahoxet yano me mak ha. Tuna yatàknanàhkany me nehxatxkonà. Tàwyanye ekarymantoko roro rma, natàknanàhketxkonà, omokhàra roro rma ehtxoho me. Kamsuk me harha tunatho yakàhtetxkon xarha, Khoryenkom yahoxet yano me rma rha. Anaro rha ke anàhnohno yeryatxkon xarha. Exetyana heno komo yanàhnohàthàrànhàrà wyaro, yukryeka hon heno komo yanàhnohyatxkonà, anaro rha ke. Twahak hana nanàhnohtxownà ha. Yake ro nanàhnohtxownà, anàhnohrà komo xe tehtokony mak ha, Khoryenkom yahoxet yano me mak ha.

[7] Tàwyanye ekarymatxehkatxhe rma, onà wyaro wayehtxownà, nyamoro heno, asakon heno komo. Yuhnayen hoye nomokye, anhà ymo, onokna ymo wyarono. Waha me nomokye, nyamoro heno yarymanàr horà. Narymatxownà, noro ymo. Wayehkatxownà.

[8] Nyamoro heno yekehàtho, enampàn me rma hak nehxatxkonà. Owto ymo ho rma hak nehxatxkonà. Asama yawo rma hak nehxatxkonà, ekehàthàyam heno, owto ymo ho mak ha.

Àto rma yahkotohen ho amoyathosahonhàr me nehxakonà, nyamoro heno yohà, Kohkomo rma. Soknoma onà katxho me harha nehxakonà, owto ymo yosotà. Exetu onà katxho me harha nehxakonà.

[9] Àto rma nehxatxkonà, nyamoro heno yekehàtho, enampàn me rma. 3 me nenmahtxownà, àto. 3 me enmahrà nenyatxkonà, toto komo, anaro rha yana kukuru komo. Enampàn me rma yxak hak nahko, ketxkonà. Onamno ytxoho yaka txeryhen me rma yxak hak nahko, ketxkonà.

[10] Neryehotetxkon mak ha, yukryeka hon komo, àwayehrà kom ke. Teryehotatho kom hoye ro tosowakryenàr kom hoko rma haxa nehxatxkonà. Àsok tawro hana, tanàhnohnyenhàyam me nyamoro heno yesnàr ke mak ha. Yukryeka hon komo yanàhnohnyenhàr me nehxatxkonà, nyamoro heno, asakon heno komo, Khoryenkomo rwonà yokarymanye ro heno komo.

[11] 3 me enmahàtxhe, àto rma nehxatxkonà, ekehàthàyam heno. Àro rma kokmamrà ro, karyhe harha netxownà, Khoryenkomo. Àwayehsahonhàrà rma nasanàmtxownà harha. Noseryehyatxkonà, àton komo, xeny komo, thenyehra rma haxa mak ha. [12] Tasanàmàtxhenye rma, kahe yawono rwonà yonytxatxownà, asakon komo. Onà wyaro nkekonà, àwyanye, teryewrye ro. Omohtxoko, xaro, kekonà. Omohtxoko, xaro. Àtoko rma nasanàmtxownà, kahe yaka, tàxanhàn komo nenyàr me mak ha. Kahrutun wawo nasanàmtxownà, ànenyàr kom me.

[13] Àtoko rma nosowusàye, yukryeka heno, thenyehra mak ha. Àro hoye ro natarymaye, nàmno heno, owto ymo hon hoyen heno. Àro hoye ro rma rha wayehtxownà, toto heno komo, 7000 heno komo. Noseryehyatxkonà, anar komo. Ehonomnà me xaxa nay hamà, Khoryenkomo, kahe yawono, ketxkonà, oseryehrà kom mak ha.

[14] Àro wyaro rma Khoryenkomo nanàhnohrà me xarha nehxatxkonà, toto komo. Mexehra tomohsom me naha, anàhnohtoho komo xarha.

Kahe yawono wya àro rha haxa twaxurunu txemeketxhàrà on ha.

[15] Àhona twaxurunu txemekye, anaro, kahe yawono rma. Àro rha haxa àtxemeknyàrà rma àro ha, àwya. Kahe yawon komo rwonà wenytxaye. Teryewrye ro nàrwonatxkonà. Onà wyaro nketxkonà. Yukryeka hon komo kayaryet mehra harha natxhe, toto komo, ehonomnà komo, ketxkonà. Àkayaryet kom me harha natxhe, Khoryenkomo, Kryestu yakoro. Khoryenkomo nànyaketxho rma noro ha, Kryestu. Noro ryhe, anaro rha yana komo kayaryetà roro me naha, meya roro mak ha, ketxkonà, kahe yawon komo.

[16] Tano me ronye rma nehurkatxownà, horykomo komo, 24 komo rma, tahonà ymo kom ho eryewtaxemotho komo rma, Khoryenkom yakratawon komo rma. Noro yowakryetx-ownà. [17] Onà wyaro nketxkonà, àwya. Ehonomnà me xaxa manaha, amna yohà y, amna horyenà y, ketxkonà. Tehxemà ro me manaha. Amnyehra mehxakonà roro rma. Amnye rma, tehxemà roro me rma manaha. Ohxe xaxa manaha, àsok tawro hana, ehonomnà me xaxa oyosonyhonàr ke, omeroron komo kayaryet me harha oyosonyhonàr ke, ketxkonà. [18] Ewakhàra rma haxa nehxatxkonà, ohoko, toto komo, axanhàn komo, anaro rha yana komo. Omoro ryhe, ewakhàn me harha mosonyhono, nyamoro hoko, anàhnohrà kom horà, ketxkonà. Àwayehxemotho komo wahanonkany me harha mosonyhono. Ayanoto ro me ehxemo komo yowakryeny me harha mosonyhono, ketxkonà. Orwonà yokarymanye ro me ehxemo komo rma, omryenon me ehxemo komo rma, ohona xenye ro me ehxemo komo rma, ehonomnà me ehxemo komo rma, norohnàtho me xarha ehxemo komo rma, nyamoro rma yowakryeny me harha mosonyhono, ketxkonà. Anaro heno komo yanàhnohtàkany me xarha mosonyhono. Anàhnohno ynye ro me ehxemotho komo rma yanàhnohtàkany me harha mosonyhono. Àro ke, ohxe xaxa manaha kehe amna, owya, ketxkonà, horykomo komo, 24 komo rma, Khoryenkomo wya.

[19] Àro wyaro àwyanye katxhe rma, natahurmakaye, Khoryenkom mànà, kahe yawono rma. Àro yawo wenyeye, yamata wyarono, Moyses heno nyeryetxhotho wyarono. Khoryenkomo rwon yonà rma àro hatà, romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha katxho yonà rma hatà. Àtoko rma, sasa sasa nkekonà. Neyorwakonà, taraye. Teryewrye ro rma haxa nehxakonà, àyoruru. Nosowusày xarha, yukryeka heno. Thenyehra rma haxa nomokyakon xarha, tuna, tohu wyarono.

12

Wos hokru hoko ewakhàra anhà ymo yexetxhàrà on ha.

[1] Eryehokano ytxoho wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Kahe hokon me nehxakonà. Wosà wenyeye. Kamàm ke ehonomtosah me nehxakonà. Nuno ryhe, àhror yahon me nehxakonà. 12 me xeryko ryhe, erokon me nehxakonà, uyhuthuru hoko. [2] Yuhna me nehxakonà. Neryewhamye. Kowontekonà, eryewru wya.

[3] Anaro eryehokano ytxoho xarha wenyeye. Kahe hokon me rma rha nehxakonà. Onokna ymo wenyeye, watwa ymo wyarono. Tutxurye nehxakonà. Uyhuthuru ryhe, 7 me nehxakonà. 7 me rma rha nehxakonà, erokon xarha. Eryetàyaxerye, 10 me nehxakonà. [4] Xeryko heno hpexekye, noro ymo, batkàr ke. Kahe hokon hoyen heno rma hpexekye, thenyehra rma. Narymaye, yukryeka hona.

Wosà hyaka haxa toye, noro ymo. Tonusomà hyaka rma toye. Akratawo rma nosowaxehtoye. Àhokuthuru yononàr xe nehxakonà. Enuxenyenotho rma yononàr xe nehxakonà.

[5] Kàrà me txko nenuruye, àhokru. Toto komo kayaryet me texem me rma nenuruye. Anàhnohnye kom me texem me rma nenuruye. Tonurutxhe rma, tanàmsom me harha nexeye, Khoryenkomo hyaka, noro yahonà ymo hona. [6] Àyon haxa ryhe nekahtàmye, ahehnaka. Àto nehxakonà, esarà, Khoryenkomo nenyhoryetxho. 42 me nuno yonatkaye, wosà, àto. Khoryenkomo nànyahmanàrà roro me nehxakonà.

[7] Kahe yaw nehxakonà, anhà ymo, watwa ymo wyarono. Akoro nehxatxkonà, anoto komo. Àto rma rha nehxakon xarha, Khoryenkom yanoto ymo, kahe yawono ymo. Mekewu rma noro ha, esotà. Akoro nehxatxkonà, anoto komo. Nyamoro yakoro rma natarymetxkonà, anhà ymo komo. [8] Anhà ymo heno komo yarymatxehkatxownà, Mekew komo. Àro ke, kahe yawon mehra harha nehxatxkonà. [9] Yukryeka hona arymaxah me harha nehxatxkonà, anhà ymo heno komo. Watwa ymo wyaronotho rma noro ha, anhà ymo, worokyamo yohà ymo, Satanasà ymo, okoy me osonyhosahonhàrà ymo, omeroron komo yonkuhtonye ro ymo.

[10] Kahe yawono rwonà wenytxaye. Teryewrye ro nàrwonakonà. Onà wyaro nkekonà. Konyhoryenye ro kom me harha nosonyhono, Khoryenkomo, kekonà. Ehonomnà me xaxa nosonyhono. Omeroron komo kayaryet me nosonyhono, kekonà. Ehonomnà me rma rha nosonyhono, Kryestu xarha, Khoryenkomo nànyaketxho rma. Àsok tawro hana, tàwya Satanasà ymo yarymanàr ke hamà, kekonà. Noro ymo, kowtà komo wàràhyakanye ro me nehxakonà. Atxke natxhe, nyamoro ha, kanye ro me nehxakonà, Khoryenkomo wya, kowtà kom hoko, awasnaw xarha, kohsaya xarha. Kahe yaye arymaxah me harha naha, noro ymo ha, kekonà. [11] Noro ymo yarymatxownà, kowtà komo. Kahneru mxekrà yekamsuhkatxhàr hoye ro narymatxownà. Tàwyanye noro yokarymanàr ke ryhe narymatxownà, kekonà. Noro ymo yarymanàr hokono rma, nosoxanomkahnohyatxkonà, totahaxe ro, kekonà. [12] Àro ke, teryehorye hak nahko, kahe. Kahe yawon komo rma hak neryehotatxowà, kekonà. Tanàhnohsom me mak naha hampànà, yukryeka heno, tuna ymo heno xarha. Àsok tawro hana, àsna rma worokyamo yohà ymo tonàr ke, kekonà. Mexehra tehtxoho hutwehe, noro ymo. Àro ke, ewakhàra rma haxa naha, thenyehra rma haxa mak ha, kekonà, kahe yawono, ronenytxanàr me.

[13] Yukryeka hona arymaxah me harha nehutwekonà, anhà ymo, watwa ymo wyarono. Àro ke, wosà wekenymekye. Kàrà txko yonà rma wekenymekye.

[14] Nahotàhtay harha mak ha, wosà. Asako ahothàrà yàmtxownà, àwya. Yaymo yahotho rma yàmtxownà, àwya. Àro hoye ro, karyhe tàtosom me nehxakonà. Anhà ymo hona, okoye wyarono rma hona, nekahtàmye. Ahehnaka toye. Àto nehxakonà, esarà. 42 me nuno yonatkaye, àto. Khoryenkomo nànyahmanàrà roro me nehxakonà.

[15] Tuna ymo yarkaye, anhà ymo, okoye wyarono. Tàmtaye rma narkaye. Ehnà ymo wyaro nahatakekonà, àmtaye, thenyehra mak ha. Wos heno nonohkanàr xe rma nehxakon haryhe, àkmanàr ke mak ha. [16] Yukryeka mak wos kurunhoy ha. Natamrah-nohye. Tuna ymo heno yeryemnukye, omeroro mak ha. Anhà ymo narkatxhotho rma yeryemnukye, yukryeka. Àro ke, wos yahehra ro mak nehxakonà, tuna.

[17] Ewakhàra rma haxa nehxakonà, anhà ymo, watwa ymo wyarono. Wos hoko ewakhàra nehxakonà, thenyehra rma haxa mak ha. Àro ke, waha me tekonà, anar kom horà, wos yohamàthàyamo rma horà, Khoryenkomo rwonà yoyuknye komo rma horà, Txesusu yokarymany komo rma horà. Nyamoro yarymanàr xe rma nehxakon haryhe. [18] Tuna ymo yohokoso tomokàtxhe, horohye. Eryemtun ho nosowaxehtoye.

13

Asako onokna ymo yonyetxhàrà on ha.

[1] Anaro onokna ymo xarha wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Tuna ymo kwaye nasanàmyakonà, ronenyàr me. Uyhuthuru ryhe, 7 me nehxakonà. Eryetàyaxerye, 10 me nehxakonà. Àro ho rma nehxakonà, erokonà, 10 me rma rha. Uyhuthuru hok nehxakonà, àmenhosaho, noro ymo yosotà rma. Khoryenkomo wàràhyakanye ymo mosonà katxho me rma nehxakonà, àmenhosaho. [2] Kamara ymo wyaro nehxakonà, onokna ymo, ronenyàr me. Àhrorà ryhe, anaro onokna hrorà wyaro nehxakonà, uhsu ymo hrorà wyaro mak ha. Àmtarà ryhe, kamara mtarà wyaro nehxakonà. Anhà ymo yano me, ehonomnà me rma haxa nehxakonà, watwa ymo wyaron yano me mak ha. [3] Onà wyaro

nehxakonà, uyhuthuru, anarotho. Eheryamaxahotho wyaro nehxakonà, etahaxahotho wyaro mak ha. Ehtxemaxah me mak nehxakonà.

Noro ymo hoko noseryehoketxkonà, toto komo, yukryeka hon komo, omeroron komo. Thenyehra mak noseryehoketxkonà. Noro ymo hoko rma haxa nehxatxkonà. [4] Khoryenkomo yowakryehra mak nehxatxkonà. Anhà ymo haxa yowakryetxkonà. Watwa ymo wyarono rma yowakryetxkonà. Àsok tawro hana, anhà ymo yano me kamara ymo wyarono yesnàr ke mak hamà, anhà ymo yano me ehonomnà me rma haxa esnàr ke mak hamà. Noro ymo xarha yowakryetxkonà, toto komo. Onà wyaro nketxkonà, àhoko. Anar kom yoho nyhe ehonomnà me rma haxa nay hamà, kamara ymo wyarono, ketxkonà. Noro ymo yarymany komo, ehxera ro mak nay hamà, ketxkonà, toto komo.

[5] Atxke rma haxa nàrwonakonà, kamara ymo wyarono. Wàràhyakano yeryakonà, thenyehra rma haxa mak ha. Ehonomnà me tehxemà rma, 42 me nuno yonatkaye, Khoryenkom yano me mak ha. [6] Khoryenkomo wàràhyakekonà. Atxke rma haxa nàrwonakonà, Khoryenkom hoko, ewto hoko xarha, ewto hon kom hoko xarha, kahe yawon kom hoko rma. [7] Noro mryenon komo yarymanàr hok ehxe waha me tekonà. Narymetxkonà, noro ymo, Khoryenkom yano me mak ha. Anaro rha yana kom yoh me nehxakon hakahpa. Omeroron kom yoh me nehxakon hakahpa, Khoryenkom yano me mak ha. [8] Noro ymo yowakryetxkonà, toto komo, yukryeka hon komo, omeroro. Ehonomnà me xaxa manay hamà, ketxkonà, àwya.

Àro wyaro kahra mak nehxatxkonà, anar komo, karyhe roro tehxem komo rma. Kahneru mxekrà karyehtan yawo àmenhosaho rma nyamoro ha, esot komo rma, karyhe roro tehxem yosot komo rma. Tàwya yukryeka yakàhtohra ro rma haka, esot komo menhoye, kahneru mxekrà, twayehkaxemà rma. Tkaryehtan yawo nmenhoye, karyhe roro natxhe, moxamo, katxho yawo rma. Nyamoro rma, kamara ymo wyarono yowakryehra nehxatxkonà. Anar kom haxa ryhe newakryetxkonà, omeroro mak ha.

[9] Onà wyaro katxho ohxe enytxatxoko, thanak oyehtokonye. Àhanahra kat manatxowà. Onà wyaro katxho rma enytxatxoko. [10] Khoryenkom yano me tahohsom me oyehtokonye, ayahohsatxhe xaxa mak hampànà, waha komo. Katxefara ke otahano ynye me oyehtokonye, katxefara ke rma rha totahaxem me manatxhe hampànà. Àro ke, enàmnye ro me hak nahtxoko, Khoryenkomo mryenon komo. Ohsànàhpànà ro me hak nahtxoko. Txesus hona xenye ro me hak nahtxoko. Àro wyaro katxho rma ohxe enytxatxoko, thanak oyehtokonye.

[11] Anaro ymo, onokna ymo xarha, wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Yukryeka waye nahatakaye, anaro ymo, ronenyàr me. Kamara ymo wyarono rwonà yokarymanye ro rma noro ymo ha. Eryetàyaxerye, 2 me nehxakonà, okno wyaro, kahneru mxekrà wyaro. Àrwon haxa ryhe, bayanyemà rwonà wyaro nehxakonà, watwa ymo rwonà wyaro mak ha. [12] Kamara ymo wyarono hyawo nehxakonà, noro ymo, etahaxahotho hyawo rma, ehtxemaxaho hyawo rma. Kamara ymo wyarono wyaro rma rha, ehonomnà me nehxakonà, anhà ymo yano me rma rha. Kamara ymo wyarono yowakryehekonà, noro ymo, yukryeka hon komo wya, omeroron komo wya.

[13] Eryehokano yeryakonà, thenyehra mak ha. Tàwya eryehokano ynyàr ke, anhà ymo yahoxetà yonyhekonà, toto komo wya. Kahe yaye nomokyakonà, weheto, yukryeka hona. Àro wyaro rma neryakonà, noro ymo, toto komo nenyàr me, eryehokanàr kom horà. [14] Àro wyaron kom hoko rma nehxakonà, kamara ymo wyarono hyawo rma tehtoko. Àro hoye ro toto komo yonkuhtekonà.

Onà wyaro rma nkekonà, àwyanye, yukryeka hon komo wya. Kamara ymo wyarono kuknonà akàhtotxoko, kekonà, àwyanye. Onewakryenàr komo rma akàhtotxoko, kekonà. Àro wyaro, katxefara ke etahaxahotho yowakryehekonà, noro ymo, toto komo wya. Ehtxemaxaho rma yowakryehekonà, àwyanye.

[15] Tonyxeryem me harha ukuknonà ymo yeryeye, eryehokanàr kom horà rma. Toto komo nakàhtotho rma rwonàhyamekonà.

Ewakryenyehnà heno komo yotahahetxkonà. Anhà ymo yowakryehra ro mak wehxaha kany heno komo rma yotahahetxkonà, noro ymo.

16 Kamara ymo wyarono yosotà menhohekon xarha, noro ymo, toto kom hoko. Anar kom hoko, àher kom hoko ryhe menhohekonà. Anar kom hoko, amor kom hok haxa menhohekonà, howehenohnà hoko rma. Àro wyaro menhohekonà, noro ymo, omeroron kom hoko, ehonomnà kom hoko xarha, norohnàtho kom hoko xarha, tkatxhonkemà ro kom hoko xarha, àkatxhomnà ro kom hoko xarha, anotonano ro kom hoko xarha, anotomahnà ro kom hoko xarha.

17-18 Anar kom hoko, esotà rma menhohekonà. Anar kom hoko, esot kuknon haxa menhohekonà. 666 me ryhe nehxakonà, kamara ymo wyarono yosot kuknonà. Àsok hana nay ha, 666 katxho rma. Toto komo hutwamohsony me nay hamà. Ohxehra toto kom yehtxoho ryhe hutwamohsony me nay hamà. Àro rma, 666 katxho rma, menhohekonà, noro ymo, toto kom hoko. Tàywero oyehtokonye, kamara ymo wyarono yosot kuknonà muhutwetxow hamà.

Àmenhohnà me tehtokony haxa, noro ymo nanàhnohrà me nehxatxkonà, toto komo. Àwarawantahnà me yxak hak nahtxoko, katxho me nehxatxkonà, noro ymo wya. Tkatxho komo yehekathàra yxak hak nahtxoko, katxho me nehxatxkonà, àwya, àmenhohnà me tesnàr kom ke mak ha.

14

Enyhoryexemo komo wya wano yonytxatxhàrà on ha.

1 Wenyey xarha, rosenyetnàrà wyaro rma. Seyaw yàhàn ho nehxakonà, kahneru mxekrà. Noro hyawo nehxatxkonà, toto komo. 144.000 me nehxatxkonà, àyakenon komo. Nyamoro herà hoko àmenhosah me nehxakonà, kahneru mxekrà yosotà, àyàm yosot xarha.

2 Kahe yawono rwonà wenytxay xarha. Kahxe yoruru wyaro nehxakonà, thenyehra mak ha. Teryewrye ro taraye yoruru wyaro xarha nehxakonà. Toto komo wya àyorkantokono wyaro, ohxe tonytxaxem me nehxakonà, àrwonà.

3 Kahe yawon komo ryhe wanotetxkonà. Ahonano ymo yakratawo nehxatxkonà, nyamoro, karyhe ymo tehxem komo yakratawo rma, 4 komo yakratawo rma. Horykomo komo yakratawo rma, 24 komo yakratawo rma nehxatxkonà, kahe yawon komo. Anaro wano yaryatxkonà. Enytxahnà rotho rma àro ha, wano.

144.000 kom marma ryhe nenytxetxkonà, nyamoro marma mak ha. Yukryeka hon kukuru kom kax mak nehxatxkon ha, nyamoro ha. Kahneru mxekrà nenyhoryetxho kom kax mak nehxatxkon ha. 4 Kahneru mxekrà hyawono ro me ehxemo kom kax mak nehxatxkon ha. Wos kukmanyehnà ro komo wyaro, kàrà hokonohnà ro komo wyaro xarha, anaro hyawohra ro mak nehxatxkonà, nyamoro ha. Noro hyawono ro me nehxatxkonà. Noro yakoro tàtosomà ro me nehxatxkonà. Nyamoro htxero, toto komo hyaye towsah me nehxatxkonà, noro yekamsuhkanàr ke mak ha. Khoryenkomo wyano ro me harha txexah me nehxatxkonà. Kahneru mxekrà wyano ro me harha txexah me nehxatxkonà. 5 Àtemarontahnà ro me nehxatxkonà. Enyhoru ro kom kax mak nehxatxkonà, nyamoro ha.

Kahe yawon komo wya toto komo yanàhnohtoho yokarymatxhàrà on ha.

6 Anaro kahe yawon xarha wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Awasnaha tekonà. Àrwo yonyhorunu yokarymany me nehxakonà. Tonytxaxemà roro rma yokarymany me nehxakonà, toto komo wya, yukryeka hon komo wya, anaro rha yana komo wya, omeroron komo wya.

7 Onà wyaro nkekonà, àwyanye, teryewrye ro mak ha. Ukurunkahnà me Khoryenkomo xenytxoko, kekonà. Ehonomnà me xaxa manay hamà katxoko, àwya, àsok tawro hana, anàhnohno ynye me harha osonyhonàr ke, kekonà. Noro ryhe, kahe komo yakàhtoye. Yukryeka xarha yakàhtoye. Tuna ymo xarha yakàhtoye. Tuna yaràn xarha yakàhtoye. Noro rma ewakryetxoko, kekonà, kahe yawono, yukryeka hon komo wya.

[8] Noro wenarye nomokye, anaro, kahe yawon xarha. Onà wyaro nkekonà. Arymaxah me
harha naha, owto ymo heno, Bakmeronya heno, kekonà. Arymaxah me harha naha. Àro
ymo hon komo, tanhàn kom hoko rma haxa nehxatxkonà, kekonà. Wok yonàr hoko roro
toto yehtokono wyaro, tanhàn kom hoko roro rma haxa nehxatxkonà. Nyamoro hoye ro,
tanhàn kom hoko rma rha nehxatxkonà, anaro rha yana komo, omeroron komo. Àro ke,
tanàhnohsom me natxhe hampànà, kekonà, kahe yawono.

[9] Noro wenarye nomokye, anaro, kahe yawon xarha. Onà wyaro nkekonà, teryewrye
ro. Àsok hana natxow ha, kamara ymo wyarono yowakryeny kom ha, kekonà. Noro ymo
kuknon yowakryeny komo rma, àsok hana natxow ha. Noro ymo yosotà, àmenhosah me
nay hamà, nyamoro hoko, anar kom herà hoko, anar komo yamorà hoko. [10] Nyamoro
heno rma, Khoryenkomo nanàhnohrà me natxhe hampànà, kekonà. Nyamoro heno
hoko ewakhàra Khoryenkom yehtxoho, wok kawawantaxaho wyaro nay hamà. Wok
yeryewhamsaho wyaro rma nay hamà, kekonà. Teryewhamnohsom me rma haxa
natxhe hampànà, nyamoro heno. Kahe yawon komo nenyàr me, enyhoru ro komo rma
nenyàr me, kahneru mxekrà nenyàr me xarha, teryewhamnohsom me rma haxa natxhe
hampànà, weheto wya, enxofrye wya xarha, kekonà. [11] Eryewhamnohtoho komo yosànà
rma, nasanàmyaha hampànà, meya roro mak ha, atàknahnà ro me mak ha, kekonà.
Awasnaw xarha, kohsaya xarha, neryewhamnohyatxhe roro mak hampànà, atàknahnà ro
me mak ha. Kamara ymo wyarono yowakryenyenhàyamo kax mak natxhe ha. Ukuknonà
ymo yowakryenyenhàyamo kax mak natxhe ha. Noro ymo yosotà rma, àmenhosah me
nehxakonà, nyamoro hoko, kekonà, kahe yawono.

[12] Àro ke, enàmnye ro me hak nahtxoko, Khoryenkomo mryenon komo, noro rwonà
yoyuknye komo rma, Txesus hona xeny komo rma. Ohsànàhpànà ro me hak nahtxoko.

[13] Kahe yawono rwonà wenytxaye. Onà wyaro nkekonà. Onà ryhe àmenhoko, kekonà,
rowya. Onà ryhe àmenhoko. Kohkomo mryenon me twayehsom komo, amnye twayehsom
komo rma, towakryexem me mpànà natxhe ha, katxho rma àmenhoko, kekonà, rowya.
Àro wyaro hamà, kehe xarha, Khoryenkom yokato. Towakryexem me xaxa mpànà natxhe
ha, kehe. Hoketxhe harha mpànà, atamokhen me harha tesnàr kom ke. Àsok tawro
hana. Àwayhàtxhenye, thutwaxem me roro mpànà naha ha, ohxe exetxhàyamotho, kehe,
Khoryenkom yokato.

Kahe yawon komo wya toto komo yohamnohàthàrà on ha.

[14] Wenyey xarha, rosenyetnàrà wyaro rma. Kahrutunu buknyemà wenyeye. Àro
ho eryewtaxaho nehxakonà, toto wyarono. Uyhuthur ho nehxakonà, erokonà, uru
yakàhtosaho. Emyawo nehxakonà, katxefara wyarono, nasànasà txaraymatxho rma.
Tàyoke rma haxa nehxakonà, katxefara.

[15] Khoryenkom màn yaye nahatakaye, anaro, kahe yawon xarha. Kahe yawon yaye rma
nahatakaye. Onà wyaro nkekonà, teryewrye ro, anaro wya, kahrutun ho eryewtaxaho
wya. Ehamnohtatxko ha, kekonà, àwya. Ehamnohtatxko ha. Àsok tawro hana.
Ehetatàhkatxhe rma, tàtxaraymaxem me nay hamà, nasànasà, ehamnohrà horà, kekonà.
Àro wyaro rma rha, tohamnohsom me natxhe hampànà, toto komo, yukryeka hon komo.
Ehamnohtoho komo rma nenmahno, kekonà.

[16] Àro ke nehamnohtxownà, noro, kahrutun ho eryewtaxaho. Toto wya nasànasà
yohamnohnàtokono wyaro, tkatxefaran ke àtxaraymantokono wyaro, toto komo yoham-
nohye.

[17] Khoryenkom màn yaye nahatakaye, anaro, kahe yawon xarha. Kahe yawon yaye
rma nahatakaye. Noro yomyaw xarha nehxakonà, katxefara, tàyokemà. [18] Ensensu
yaknyohtoho yaye nomokye, anaro, kahe yawon xarha. Weheto yohà rma mok ne-
hxakonà, noro. Onà wyaro nkekonà, teryewrye ro, anaro wya, tkatxefarankemà wya.
Ehamnohtatxko ha, kekonà, àwya. Ehamnohtatxko ha. Àsok tawro hana. Ehetatàhkatxhe
rma, tàtxaraymaxem me nay hamà, ufa, ehamnohrà horà, kekonà. Àro wyaro rma rha,

tohamnohsom me natxhe hampànà, yukryeka hon heno komo, anàhnohrà kom horà.
Nyamoro heno yohamnohtoho rma nenmahno, kekonà.
[19] Àro ke nehamnohtxownà, noro, tkatxefarankemà. Toto wya ufa yeherà yohamnohnà-
tokono wyaro, tkatxefaran ke àtxaraymantokono wyaro, nehamnohtxownà. Anhà heno
komo yohamnohye. Toto wya ufa xkunkatxho yaka arymantokono wyaro, narymatx-
ownà, anàhnohno ytxoho ro yaka. Ewakhàra Khoryenkom yehtxoho hoye ro anàhnohno
ytxoho ro yaka narymatxownà. [20] Owto ymo màhto rma nehxakonà, anàhnohno ytxoho
ro. Toto wya ufa yeherà yakmeknyetokono wyaro, eryemnuknutokono wyaro, nanàh-
nohtàkatxownà, anàhnohno ytxoho ro yawo. Àro yaye nàhtekonà, àkamsukuthuyamo,
thenyehra mak ha. Tahtunye rma haxa nehxakonà. Twahak hana nehxakon ha, ahtunu,
1 metru yoho hana. Moxe rma haxa nàhtekonà. Twahak hana nehxakon ha, àmoxenonà,
300 kerometrus me hana.

15

Toto komo yanàhnohtoho yoh komo yonyetxhàrà on ha.

[1] Anaro eryehokano ytxoho wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Kahe hokon me nehx-
akonà. Thenyehra mak nehxakonà. 7 me nehxatxkonà, kahe yawon komo, ronenyàr me.
Toto komo yanàhnohtoho yohà rma mokyam nehxatxkonà. Toto komo yanàhnohtoho
rma, 7 me rma rha nehxakonà. Àro rha haxa toto komo yanàhnohtàkatxho rma àro ha.
Khoryenkomo wya àtàhkatxho rma àro ha.
[2] Tuna ymo wyarono wenyeye, kanafa wyarono rma, weheto wyarono rma. Àro yohoye
rma nehxatxkonà, toto komo, thatawo. Kamara ymo wyarono yarymanyenhàyamo rma
mokyam nehxatxkonà. Àsok hana narymatxownà ha. Ukuknonà ymo yowakryehra tesnàr
kom ke ryhe narymatxownà. Àmenhohra esot kuknonà yesnàr ke ryhe narymatxownà.
Emyawonye nehxakonà, ànàyorkanàr komo, Khoryenkomo nàmàtho.
[3] Wanotetxkonà. Àwanor komo rma, Moyses heno wanor me nehxakonà, Khoryenkom
yanoto heno wanor me. Kahneru mxekrà wanor me rma nehxakonà. Twanotanàr kom
me, onà wyaro nketxkonà. Amna yohà y, amna horyenà y, ehonomnà me xaxa manaha,
ketxkonà. Anaro rha hoko eryehokano meryan hamà, thenyehra rma haxa mak ha,
ketxkonà. Àme rye manay hamà, toto kom hoko, ewakryenàr kom hoko rma, anàhnohrà
kom hoko xarha. Yaworon me xaxa manay hamà, ketxkonà. Anaro rha yana komo
kayaryetà roro me manay hamà, ketxkonà. [4] Amna yohà y, enyhoru ro me manay hamà,
anhà hokonohnà ro me mak ha. Àro ke, ukurunkahnà me oyonyatxhe hampànà, toto
komo, omeroro, ketxkonà. Ehonomnà me xaxa nay hamà, ketxhe hampànà, ohoko. Toto
komo wahanonkanàr hoko, yaworon me mosonyhen hamà, ohxe manaha tawro horà,
atxke manaha tawro horà xarha, ketxkonà. Àro ke, oyowakryexe nomokyatxhe hampànà,
anaro rha yana komo, omeroro. Ehonomnà me xaxa manay hamà kaxe nomokyatxhe
hampànà, ohyaka, ketxkonà, nyamoro ha, kamara ymo wyarono yarymanyenhàyamo.
[5] Àro wyaro rowya enytxatxhe rma, wenyey xarha, rosenyetnàrà wyaro rma. Natahur-
makaye, Khoryenkom mànà, kahe yawono rma. Khoryenkomo rwon yon yosarà rma
àro ha, Moyses heno nyeryetxhàràtho wyarono, Khoryenkomo wya, enyhoru ro xaxa
mak on ha, rosarà, katxhàràtho wyarono rma. Àro rma natahurmakaye. [6] Àsnye ro
nahatakatxownà, kahe yawon komo, 7 komo rma, toto komo yanàhnohtoho yoh komo
rma. Enyhoru ke ehonomtosaho rma nyamoro ha. Onkaxnyo ynye me mak nehxakonà,
àhonon komo. Tawrutamxe nehxatxkonà, uru kahsah ke.
[7] Àhyakanye toye, karyhe ymo tehxem kom kukuru, 4 komo rma kukuru. Ahpa yàmye,
àwyanye, 7 me. Uru yakàhtosaho rma nehxakonà, ahpa. Àro yawo nehxakonà, toto
komo yanàhnohtoho, ewakhàra Khoryenkom yehtxoho hoye ro anàhnohtoho komo rma.
Tehxemà roro rma noro ha, Khoryenkomo. Tanohke ro nehxakonà, ahpa, 7 meno,
anàhnohno ytxoho ke. [8] Tosànye rma haxa nehxakonà, Khoryenkom mànà. Àsok tawro
hana, Khoryenkomo, enyhoru ro me xaxa osonyhonàr ke hamà, ehonomnà ro me xaxa

osonyhonàr ke hamà. Noro màn yaka towomsom komo, ehxera nehxakon hakahpa. Kahe yawon komo wya toto heno komo yanàhnohtàkahra ro rma haka, owompàra roro rma nehxatxkonà, Khoryenkom màn yaka.

16

Tahpan kom yawonotho yaràrkatxhàrà on ha.

1 Khoryenkom màn yawono rwonà wenytxaye. Teryewrye ro mak nàrwonàmye. Onà wyaro nkekonà, kahe yawon komo wya, 7 komo wya. Àtotxok ha, kekonà, àwyanye. Àtotxok ha. Ewakhàra Khoryenkom yehtxoho aràrkatxoko, ayahpan kom yaye, 7 meno rma yaye. Yukryeka hona ryhe aràrkatxoko, toto heno komo yanàhnohtàkatxho me, kekonà, àwyanye.

2 Àro ke toye, ukukuru komo, wahorono. Tahpan yaye naràrkaye, yukryeka hona. Teheryanke harha nehxatxkonà, toto komo. Kapàtko ymo ke, anhà ymo ke, teryewryem ke, teheryanke nehxatxkonà. Kamara ymo wyarono kuknonà yowakryenyenhàyam kax mak nehxatxkon ha. Nyamoro hoko rma àmenhosah me nehxakonà, noro ymo yosot kuknonà. Nyamoro rma, teheryanke harha nehxatxkonà, kapàtko ymo ke.

3 Àhona, toy xarha, anaro, kahe yawono rma. Tahpan yaye naràrkaye, tuna ymo kwaka. Toto heno kamsukutho wyaro harha nexeye, tuna ymo, etahaxah heno kamsukutho wyaro mak ha. Àro ymo kwawon heno komo rma wayehtxownà, omeroro.

4 Àhona, toy xarha, anaro, kahe yawono rma. Tahpan yaye naràrkaye, anaro rha tuna kwaka, anaro rha yaràna kwaka xarha. Tkamsukrye harha nexeye, tunatho, omeroro. 5 Kahe yawono rwonà wenytxaye. Tuna yohà ymo rma noro ha. Onà wyaro nkekonà, Khoryenkomo wya. Tehxemà ro omoro, kekonà. Amnyehra mehxakonà roro rma. Amnye rma tehxe roro rma manaha, kekonà. Enyhoru ro omoro. Toto komo yanàhnohrà hoko yaworon me xaxa mosonyhen hamà. 6 Àsok tawro hana, atxke exetxhàyamotho yehenàhrà ke hamà, owya, kekonà. Omryenon heno komo kamsukryetxkonà, nyamoro heno, tàwyanye etahanàr kom ke. Orwon yokarymanye ro heno komo kamsukryetxkonà. Amnye rma haxa ryhe, kamsuk me harha tunatho menyo, àwokru kom me harha, kekonà. Atxke texetxhàyamotho hoye ro, àro wyaro tanàhnohporye natxow hamà, kekonà, kahe yawono, tuna yohà ymo. 7 Àro wyaro hamà, ketxkonà, anar komo. Okno yaknyohtoho yosnawon komo rma nyamoro ha. Àro wyaro hamà, ketxkonà. Amna yohà y, amna horyenà y, ehonomnà me xaxa manaha. Toto komo yanàhnohrà hoko, yaworon me xaxa manay hamà. Àme rye manay hamà, omeroron kom hoko, ketxkonà.

8 Àhona, toy xarha, anaro, kahe yawono rma. Tahpan yaye naràrkaye, kamàm hona. Toto komo yaknyohnye me harha nexeye, kamàmà, weheto ymo wyaro mak ha. 9 Àro ymo yatunu wya natakyatxkonà, toto heno komo. Tataknyetokonye rma, Khoryenkomo wàràhyaketxkonà rma, nyamoro heno, tanàhnohnye kom yoh me noro yesnàr ke. Onà wyaro kahra mak nehxatxkonà, àwya. Ehonomnà me xaxa manay hamà, enyhoru ro me xaxa manay hamà, kahra nehxatxkonà, àwya. Anar me harha tanhànàthàyamo yonyhera rma nehxatxkonà.

10 Àhona, toy xarha, anaro, kahe yawono rma. Tahpan yaye naràrkaye, kamara ymo wyarono yahon hona. Tawany harha nehxakonà, noro ymo yowtotho. Neryewhamy-atxkonà, toto komo, noro ymo mryenon komo. Nenyuyosketxkon mak ha, teryewhamrà kom ke. 11 Khoryenkomo wàràhyaketxkonà, teryewhamrà kom ke, kapàtko ymo wya xarha teryewhamrà kom ke. Nahko yxak haka, ketxkonà, noro hoko, kahe yawono rma hoko. Anar me harha tanhànàthàyamo yonyhera rma nehxatxkonà.

12 Àhona, toy xarha, anaro, kahe yawono rma. Tahpan yaye naràrkaye, tuna ymo kwaka, Ewfratesà rma kwaka. Sày, nahay mak ha, tuna ymo, waha komo yosamar me ehtxoho me. Àto mya tomohsom me nehxatxkonà, waha komo, monyen kayaryet komo, kamàmà yahatakatxho nyeron komo.

[13] Worokyamo wenyeye, 3 me. Hororu wyaro nehxatxkonà. Anaro, anhà ymo mtaye nahatakekonà, watwa ymo wyarono mtaye rma. Anaro, kamara ymo wyarono mtaye nahatakekonà. Anaro, noro ymo rwonà yokarymanye ro mtaye nahatakekonà. [14] Worokyamo yohà ymo yanoto komo rma nyamoro ha, noro ymo yahoxet yonyhony komo rma, eryehokano ynye komo rma. Anaro rha yana komo kayaryet komo hyaka totxownà. Waha me anyehxenye totxownà, àhyakanye, anaro rha yukryeka hon komo kayaryet komo hyaka. Waha me nehamnohyatxkonà, ronenyàr me.

Àsokentok hana waha me nohsamnohyatxow ha. Khoryenkomo yomohtoho ymo ho waha me nohsamnohyatxow hatà, ehonomnà xaxa yomohtoho ymo ho mak hatà. [15] Tomoknàr hoko rma, onà wyaro nkehe, noro ha. Komokyaha hampànà, kehe. Komokyaha hampànà, ekayhera rma, temenyem komo yomoknàrà wyaro rma. Thona ro oyehtokonye, towakryexem me mpànà manatxhe ha, kehe. Àsok hana natxow ha, anyempen kom ha. Anyempera tehtokonye, nàhyahamyatxow hamà. Nyamoro wyarohra ehtxoko, kehe. Tewomumtosom komo wyaro haxa ryhe, thona ro ehtxoko, romoknàr hona. Àro wyaro oyehtokonye, towakryexem me mpànà manatxhe ha, kehe, Khoryenkomo.

[16] Àro ke, ronenyàr me rma, toto komo yohamnohtxownà, worokyamo komo, 3 komo rma. Ahmakeknon hona ryhe nehamnohtxownà. Ekmàryewyana komo rwonà rma àro ha, Ahmakeknon katxho.

[17] Àro rha haxa toye, anaro, kahe yawono rma. Tahpan yaye naràrkaye, awasnaha. Teryewrye ro nàrwonàmye, Khoryenkom màn yawono, tahonà ymo ho eryewtaxaho. Àna haxa ha, kekonà. Àna haxa ha. [18] Sasa sasa nkekonà. Neyorwakonà, taraye. Teryewrye ro rma haxa nehxakonà, àyoruru. Nosowusày xarha, yukryeka heno. Osowusnuru ryhe, thenyehra mak nehxakonà, toto komo nenyehtorà rotho me mak ha. [19] Nerakay mak ha, owto ymo heno. Àrakayonhàrà rma, 3 me nehxakonà. Anaro rha owto heno xarha natarymatxehkaye, anaro rha yana komo yowtotho rma. Bakmeronya ymo xarha hutwahkahpàra nehxakonà, Khoryenkomo. Àro ymo heno yanàhnohtàkaye. Àsok tawro hana. Àro ymo heno hoko ewakhàra ehtxoho, wok kawawantaxaho wyaro nehxakon hamà, teryewrye rma haxa esnàr ke. [20] Eryetarà ymo heno xarha, nosomtatkatxehkaye. Àhà ymo heno xarha, ehxera harha nehxakonà. [21] Thenyehra nomokyakonà, tuna ymo, tohu wyarono ymo. Tamusnye mak nehxakonà. Amusunu rma, 40 kerometrus me nehxakonà, thenyehra mak ha. Àro rma nothahyakonà, kahe yaye, toto heno kom hona. Àro hoye ro Khoryenkomo wàràhyaketxkonà, toto komo, tuna tohu wyaron hoye ro mak ha, thenyehra rma haxa esnàr ke, atxke rma haxa esnàr ke.

17

Onokna ymo komo wya wosà ymo yanàhnohàthàrà on ha.

[1] Rohyaka nomokye, kahe yawon kom kukuru, tahpankem kom kukuru rma, 7 kom kukuru rma. Onà wyaro nkekonà, rowya. Omoko, rakoro, kekonà. Omoko, rakoro. Wosà ymo heno yanàhnohrà wenyhehe, owya. Anaro rha kàrà hoko ehxahotho rma noro ymo ha, kekonà. Tuna ratokoso eryewtaxaho rma noro ymo ha, anaro rha tuna ratokoso eyrewtaxaho rma, kekonà. [2] Noro ymo kukmanàr hoko rma haxa nehxatxkonà, ehonomnà komo, toto kayaryet komo, anaro rha owto hon kayaryet komo, kekonà. Àsok hana nànyerhontetxow ha, toto kom ha. Wok yontoho hoye ro nànyerhontetxow hamà, tàywenyeke tehxe ro. Àro wyaro rma rha tàywenyeke tehxe ro noro ymo hoko nehxatxkonà, toto komo, yukryeka hon komo, kekonà, kahe yawono, rowya.

[3] Àro ke raràye, ahehnaka. Khoryenkom yokato yano me mak kosenyehtyakonà wyaro hamà. Wosà ymo wenyeye. Onokna ymo mkawo eryewtaxaho nehxakonà. Tutxurye nehxakonà, onokna ymo. Noro ymo hoko àmenhosah nehxakonà, Khoryenkomo wàràhyakatxho, anaro rha, thenyehra mak ha. Onokna ymo yhutho ryhe, 7 me nehxakonà. Eryetàyaxerye, 10 me nehxakonà.

[4] Ehonomtosaho rma nehxakonà, wosà ymo, tàswayem ke, tutxuryem ke xarha, enyhoru
ymo ke mak ha. Ewahtosaho rma nehxakonà, uru ke, anaro rha tohu txko ke xarha.
Emyawo nehxakonà, orymako, uru yakàhtosaho. Anhà ymo yonà rma àro ha. Tanohke
ro nehxakonà, anhà ymo ke, wos yanhànà ymo ke, anaro rha kàrà hoko ehtxohotho ymo
ke. [5] Noro ymo herà hoko àmenhosah nehxakonà, esotà ymo, uhutwahnà rma. Onà wyaro
katxho me nehxakonà. Bakmeronya ymo kuknonà mosonà, anaro rha kàrà hokonotho
komo yonà ymo, anaro rha tanhàn hokonotho komo yonà ymo, katxho me nehxakonà,
àmenhosaho, wosà ymo herà hoko.

[6] Khoryenkomo mryenon heno komo yotahahonyenhàr me nehxakonà, noro ymo.
Txesus hona xenye ro heno komo yotahahonyenhàr me nehxakonà. Nyamoro heno
kamsukutho hoko neryehotekonà. Wok hoko neryehotetxow hamà, toto komo, tàny-
erhontaxem komo. Àro wyaro rma rha neryehotekonà, wosà ymo, nyamoro heno
kamsukutho hok mak ha.

Àro wyaro noro ymo wenyeye. Rowya xenyetoko rma, koseryehokekonà, thenyehra
mak ha, uhutwahra ryesnàr ke. [7] Onà wyaro mak kekonà, kahe yawono, rowya. Os-
eryehokahra exko, kekonà. Oseryehokahra exko. Uhutwahnà me nay hamà, wosà ymo
yehtxoho, onokna ymo yehtxoho xarha. Noro ymo yhutho 7 me nay hamà, kekonà.
Eryetàyaxerye, 10 me nay hamà. Noro ymo mkawo nay hamà, wosà ymo, kekonà.
Àro wyaro ehtxoho komo rma, uhutwahnà me nay hamà. Oseryehokahra mak exko.
Uhutwamohsehe, owya, kekonà, kahe yawono, rowya.

[8] Onokna ymo menyo hamà. Amnyehra ehxahonhàrà rma noro ymo ha. Amnye
rma ehxera harha naha. Amnye nomokyaha harha mpànà, kekonà. Yuhnayen hoye
nomokyaha hampànà. Tanàhnohtàkaxem me mak naha. Noro ymo hoko noseryе-
hoketxhe hampànà, toto komo, kekonà. Tàwyanye xenyetoko rma, noseryehoketxhe,
tàwyanye ehonomnà me xaxa xenyàr ke mak ha. Àsok tawro hana, tonyxerye harha
esnàr ke hamà. Amnyehra ehxahotho, àwayehsahotho rma, tonyxerye harha mpànà
naha ha. Àro ke, noseryehoketxhe, yukryeka hon komo, kekonà. Onà wyaro nketxhe,
noro ymo hoko. Koo, ehonomnà me xaxa nay hamà, ketxhe. Àro wyaro kany komo rma,
Khoryenkomo nenyhoryehtor me mak natxhe, kekonà. Esot komo rma, kahneru mxekrà
karyehtan yawohra mak naha. Amnyehra àmenhosahonhàr yawohra mak naha, yukryeka
yakàhtohra ro rma haka àmenhosahonhàr yawohra mak ha, karyhe roro natxhe, moxamo,
katxho yawohra mak ha, kekonà, kahe yawono, rowya.

[9] Tàyweron kom marma ryhe, anaro rha kuknonà hutwetxow hamà, kekon xarha.
Onà wyaro thutwaxem me naha. Onokna ymo yhutho, 7 meno rma, àh kuknon me
naha, 7 me rma rha. Àro ho rma naha, wosà ymo yowto, kekonà, kahe yawono. [10] Àro
hon kayaryet komo ryhe, 7 me rma rha natxhe. Nyamoro kukutho rma, 5 heno komo
rma, àwayehsah me natxhe, kekonà. Anaro ryhe, 7 kom kukuru rma, àkayaryet kom
me naha, amnye rma. Anaro, omokhàra rma hak naha. Amnye nomokyaha hampànà.
Tomokàtxhe rma, mexehra wayehyaha, kekonà, kahe yawono, rowya. [11] 7 kom mahyaka
nomokyaha hampànà, anaro ymo, àkayaryet komo ymo. Noro kuknon me naha, onokna
ymo, amnyehra ehxahotho ymo, àwayehsahotho ymo, kekonà. Noro rye me mak natxhe,
7 kom yakoro, noro ymo. Noro ymo heno ryhe, tanàhnohtàkaxem me naha, kekonà, kahe
yawono, rowya.

[12] Eryetàyaxerye xarha menyo, 10 me, kekon xarha. Anar kom kuknon me naha. 10
me rma rha natxhe, anaro rha yana komo kayaryet komo xarha, kekonà. Àkayaryet kom
mehra rma hak natxhe. Amnye texem me natxhe, ehonomnà me harha, àkayaryet kom
me harha, kekonà. Onokna ymo yakoro toto komo kayaryet me natxhe, mexehra mak
ha, kekonà, kahe yawono, rowya. [13] Àme rye tehutwaxem me natxhe, nyamoro, 10 komo.
Ehonomnà me rma haxa natxhe. Ehonomnà rma, onokna ymo yano me rma natxhe.
Amna yohà omoro ketxhe mak ha, noro ymo wya, kekonà, kahe yawono, rowya.

[14] Waha me tetxhe, nyamoro ha. Kahneru mxekrà yarymaxe rma tetxhe haryhe, kekon xarha. Noro ryhe, narymatxehketxhe mak ha. Àsok tawro hana, omeroron komo yoh me rma haxa tesnàr ke mak hamà. Omeroron yoh komo yoh me mak nay hamà, noro, kekonà. Omeroron kayaryet komo kayaryet me mak nay hamà. Noro yakoro tetxhe, àmryenon komo. Noro nanyeketxho rma nyamoro ha, noro nwahanonkatxho rma. Noro hona xenye ro komo rma nyamoro ha, kekonà, kahe yawono, rowya.

[15] Onà wyaro nkekon xarha, rowya. Anaro rha tuna ratokoso eryewtaxaho wosà ymo menyo, kekonà. Toto komo kuknon me naha, tuna, anaro rha yana komo kuknon me mak ha, thenyenohnà komo kuknon me mak ha, kekonà, rowya. [16] Wosà ymo xehra ro mak natxhe ha, onokna ymo komo, 10 komo xarha, anaro rha yana komo kayaryet komo rma. Nyamoro kuknonà rma menyo hamà, eryetàyaxerye rma, 10 me rma. Nyamoro rma, nanàhnohyatxhe hampànà. Àkeweyumpura harha neryatxhe hampànà, atxke tonyxem me ehtxoho me, kekonà. Uhunuthuru yonyetxhe hampànà. Noro ymo heno yaknyohyatxhe hampànà.

[17] Àsok tawro hana. Wosà ymo tanàhnohtxe kany me netxownà hamà, Khoryenkomo, kekonà, kahe yawono, rowya. Onà wyaro kanyenhàr me naha, Khoryenkomo, nyamoro hoko. Àme rye tehutwaxem me hak nahtxoko, tàwyanye wosà ymo yanàhnohtoho me, kanyenhàr me naha, kekonà, kahe yawono. Amnahnà, omoro haxa, toto komo kayaryet me exko, kany me hak nahtxoko, ehonomnà komo, onokna ymo wya, àme rye tehutwanàr kom ke, kanyenhàr me naha, Khoryenkomo, nyamoro hoko, àwyanye wosà ymo yanàhnohtoho me, kekonà. Àro hoye ro nanàhnohyatxhe hampànà, kekonà, kahe yawono, rowya.

[18] Owto ymo kuknon me mak naha, wosà ymo, kekon xarha. Anaro rha owto yoho rma haxa naha, àro ymo. Àton komo kayaryet komo ryhe, anaro rha yana komo kayaryet komo yoho rma haxa natxhe, kekonà, kahe yawono, rowya.

18

Arymaxah me harha naha owto ymo heno Bakmeronya heno katxhàrà on ha.

[1] Àro tàhto rma, anaro kahe yawon xarha wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Ehonomnà me xaxa nehxakonà. Kahe yaye nàhtekonà, ronenyàr me. Noro yawasàn hoye ro, tawasnye rma haxa nehxakonà, yukryeka.

[2] Teryewrye ro nàrwonàmye. Onà wyaro nkekonà. Arymaxah me harha naha, owto ymo heno, Bakmeronya heno, kekonà. Arymaxah me harha naha. Totohnà yowto me harha naha. Worokyamo yowto me haxa naha, kekonà. Anhà rma yowto me haxa naha. Àtono ro me harha natxhe, torono ymo komo, anhà ymo komo rma, thenyehra, anaro rha, kekonà. [3] Àro ymo hon heno komo, tanhàn kom hoko rma haxa nehxatxkonà. Wok yonàr hoko roro toto yehtokono wyaro, tanhàn kom hoko roro rma haxa nehxatxkonà, kekonà. Nyamoro heno hoye ro tanhàn kom hoko rma rha nehxatxkonà, anaro rha yana komo, omeroron komo. Anaro rha wos hoko toto yehtokono wyaro, nyamoro heno yanhàn hoko rma haxa nehxatxkonà, anaro rha yana komo, àkayaryet komo rma, kekonà. Tàtxenyerunke rma haxa nehxatxkonà, Bakmeronya hon heno komo. Txenyeru hona àkatxho komo yàmyatxkonà, anaro rha yana komo, twarawantaxemà ro komo. Àro hoye ro tàtxenyerunke rma rha nehxatxkonà, nyamoro xarha, thenyehra mak ha. Àro wyaro natanàhnohyatxkonà, omeroron komo, Bakmeronya hon heno kom hoye ro mak ha, kekonà, kahe yawono.

[4] Anaro kahe yawono rwonà wenytxaye. Onà wyaro nkekonà. Khoryenkomo mryenon komo y, owto ymo hoye omohtxok hatà, kekonà. Àro ymo hoye omohtxok hatà, àton komo yanhàn hoko oyesnàr kom hona, nyamoro wyaro rma rha ayanàhnohrà kom hona, kekonà. [5] Àsok tawro hana. Thenyehra rma haxa nay hamà, anhàn komo. Àhà ymo wyaro naha, anhàn komo yahtunu, thenyehra esnàr ke. Atxke exetxhàyamo rma hutwahkahpàra naha, Khoryenkomo, kekonà, kahe yawono. [6] Tanàhnohsom me hak

nahtxoko. Àsok tawro hana. Anaro heno komo yanàhnohyatxkonà, nyamoro. Àro
ke tanàhnohsom me hak nahtxoko, tànanàhnohàthàyamo wyaro rma rha. Eho nyhe
hak nahko, anàhnohtoho komo, thenyehra mak ha, kekonà. Àsok hana twokru komo
kwarmetxow ha, toto kom ha. Anatoko nàkwarmetxow hana, teryewrye ehtxoho me. Àro
wyaro rma rha, teryewrye hak nahko, anàhnohtoho komo, kekonà. 7 Àsok make rma haxa
neryehotetxkonà. Teryehotaxemà rma, ohxe rma nosonyhetxkon haryhe, thenyehra mak
ha. Àro ke, thenyehra rma rha hak nahko, eryewhamnohtoho komo, ekhokatxho komo,
kekonà. Tàhnawonye onà wyaro rma nketxkon haryhe. Ekhokahnà ro kàwyam hamà,
ketxkonà rma haryhe. Enyonkaxemo komo wyarohra tehxatxow hamà, tekhokaxem
komo wyarohra mak ha, ketxkonà rma haryhe, kekonà, kahe yawono. Toto notxwan
komo wyaro ohxe roro tehxatxow hamà, ketxkonà rma haryhe, tàhnawonye. 8 Àro wyaro
kanyenhàrà rma, tanàhnohsom me natxhe hampànà, kekonà. Sa, nenmahyaha hampànà,
anàhnohtoho komo. Towenyxa awasàn ho, tanàhnohtàkaxem me natxhe hampànà,
kekonà. Àro rma ho neheryantetxhe hampànà. Nekhoketxhe hampànà. Ànyahpàra
natxhe hampànà. Natakyatxhe hampànà, kekonà. Àsok tawro hana, anàhnohnye kom
me Khoryenkom yesnàr ke mak ha. Ehonomnà me xaxa naha, noro ha, Kohkomo rma,
kekonà, kahe yawono.

9 Ataknyàr komo yosànà yonyatxow hatà, anaro rha yana komo, àkayaryet komo rma.
Anhàn kom hoko rma haxa ehxemotho komo rma nyamoro hatà. Àsok make rma haxa
eryehotaxemotho komo rma nyamoro hatà, àwyaronye rma rha. Àro ke, tàwyanye esànà
yonyetoko, nàratetxow hatà. Nehokoyatxow hatà. 10 Moxe ro nenyatxow hatà, àwyaronye
rma rha tataknyàr kom hona. Onà wyaro nketxow hatà. Txee, anàhnohsah me harha
nay hamà, owto ymo heno, Bakmeronya heno, ketxow hatà. Hory me ymo ehxahotho,
mexehra anàhnohtàkaxah me harha nay hamà, ketxow hatà.

11 Nàratetxow xarha tà, twarawantaxemà rotho komo, anaro rha yana komo.
Nekhoketxow hatà, ataknyàr kom hoko. Àsok tawro hana, tàtxenyerun komo yahohsàra
harha tesnàr kom ke hamà. 12 Amnyehra, txenyeru hona àkatxho komo yàmyatxkon hatà,
nyamoro heno wya, owto hon heno komo wya. Ànàmrà komo rma, thenyehra nehxakon
hatà, uru hatà, pàrata xarha hatà, tohu txko xarha hatà, ehetàhpenyeno rma hatà, anaro
rha wom xarha hatà, enyhoru rma hatà, anaro rha wewe xarha hatà, thoxnyemà rma
hatà, mahfen xarha hatà, okno ymo ryetàyaxetho rma hatà, anaro rha wewe yakàhtosah
xarha hatà, ehetàhpenyeno rma hatà, anaro rha yawaka yakàhtosah xarha hatà, 13 anaro
rha ownyak xarha hatà, ensensu wyarono rma hatà, ufa xkun xarha hatà, oryefera xkun
xarha hatà, tryeku xarha hatà, nasànasà xarha hatà, faka xarha hatà, kahneru xarha hatà,
kafaru xarha hatà, kahu xarha hatà, kafaru nàhpexeknyàrà rma hatà, toto komo xarha
hatà, anotonano ro komo rma hatà. Àro wyaron komo yehekatnyenhàyamo ehxera harha
natxow hamà. Àro ke, nekhoketxow hatà, twarawantaxemà rotho komo, tàtxenyerun
komo yahohsàra harha tesnàr kom ke. 14 Ehxera harha natxow hatà, owto ymo hon
heno komo. Àro ke, ehxera rma rha nay hamà, àxe rma haxa exetxhàyamotho. Ehxera
harha nay hamà, ànyahàthàyam xarha, àwomunuthuyam xarha, àkatxhothàyam xarha.
Ehetàhpenyenotho rma, enyhorutho rma, ehxera harha nay hamà. 15 Àro wyaron komo
yàmnye rotho komo rma, kowontetxow hatà, àratanàr kom hatà, ekhokanàr kom hatà.
Owto ymo hon heno komo txenyerunu yahosnye rotho komo rma nyamoro ha. Ataknyàr
komo yonyatxow hatà. Moxe ro mak nenyatxow hatà, àwyaronye rma rha tataknyàr
kom hona. Onà wyaro nketxow hatà. 16 Txee, anàhnohsah me harha natxow hamà,
owto ymo hon heno komo, ketxow hatà. Enyhoru ke nehonomtetxkonà, tàswayem ke
mak ha, tutxuryem ke mak ha. Newahtetxkon xarha, uru ke, anaro rha tohu txko ke
xarha, ketxow hatà. 17 Mexehra anàhnohtàkaxah me harha nay hamà, àwomunuthuyamo,
àkatxhothàyam xarha, ehetàhpenyenotho rma, omeroro, ketxow hatà, twarawantaxemà
rotho komo.

Moxe ro rma rha nenyatxow hatà, kanawa ymo yoh komo, anoto komo xarha, kanawa

ymo yawon komo rma, àro yawo tasom komo rma, tuna ymo kwaha tàtosom komo rma.
Owto ymo heno yonyatxow hatà, tuna ymo yohoyen heno rma hatà. [18] Ataknyàr yosànà
rma yonyatxow hatà, moxe ro mak hatà. Tàwyanye xenyetoko, kowontetxow hatà. Onà
wyaro nketxow hatà. Anaro rha owto yoho rma haxa ohxe nehxakonà, àro ymo heno,
ketxow hatà. [19] Yukryeka yarymetxow hatà, tuyhuthur kom hona, ekhokanàr komo.
Nàratetxow hatà. Kowontetxow hatà. Onà wyaro nketxow xarha tà. Txee, anàhnohsah
me harha nay hamà, owto ymo heno, ketxow hatà. Anàhnohsah me harha nay hamà. Àro
ymo hona tomokyatxkonà, kàkanawar kom yawo. Omohsaho rma, tàtxenyeruntetxkonà,
àro ymo hoye ro mak ha. Àro ymo heno rma, mexehra anàhnohtàkaxah me harha nay
hamà, ketxow hatà, kanawa ymo yawon komo.

[20] Onà wyaro haxa àkehe, kahe yawon komo wya, toto komo wya xarha, Khoryenkomo
mryenon komo wya, Txesusu nànyaketxho rotho komo wya, Khoryenkomo rwonà
yokarymanye rotho komo wya. Oyeryehotatxoko, owto ymo hon heno komo yanàhnohrà
hoko, àkehe, owyanye. Àsok tawro hana. Oyeryewhamnohyatxkonà, nyamoro heno.
Oyehenàhyatxow mak hatà, Khoryenkomo. Nyamoro heno yanàhnohyan hatà. Àro ke,
oyeryehotatxoko, àkehe, owyanye.

[21] Anaro, kahe yawon xarha wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Tahoxerye rma haxa
nehxakonà. Tohu ymo yanàmye. Horyetho ymo yanàmye. Narymaye, tuna ymo
kwaka. Onà wyaro nkekonà. Àro wyaro rma rha tarymaxem me naha hampànà, owto
ymo, Bakmeronya ymo, kekonà. Tosomtatkatxehkaxem me naha hampànà, tahoxerye
arymanàr ke mak ha. Ehxera harha naha hampànà, kekonà. [22] Àto rma, weryeke
txemekhera harha natxhe hampànà. Anaro rha yorkahra harha natxhe hampànà, àto,
kekonà. Àto rma, anaro rha kahpàra harha natxhe hampànà. Anaro rha yonyhoryehra
harha natxhe hampànà. Anaro rha yakàhtohra harha natxhe hampànà, àto, kekonà.
Àto rma, xerye khera harha natxhe hampànà, woràskomo komo, kekonà. [23] Àto rma,
awasmehra harha naha hampànà, weyu. Àto rma, àhehtahra harha natxhe hampànà.
Ànyontahra harha natxhe hampànà, àto. Àsok tawro hana, ehxera harha owto ymo
yesnàr ke, kekonà. Àton kukuru komo, twarawantaxemà ro komo rma, ehonomnà me
rma haxa nehxatxkonà, anaro rha yana komo yoho rma haxa mak ha. Àton kukuru komo,
yaskomo komo rma, anaro rha yana komo yonkuhtetxkonà, kekonà. [24] Otahano ynyàr
hoko rma haxa nehxatxkonà, àton kukuru komo. Khoryenkomo rwonà yokarymanye
ro heno komo yotahetxkonà. Khoryenkomo mryenon heno komo rma yotahetxkonà,
kekonà. Etahaxemo heno komo kamsukutho, omeroron heno komo kamsukutho rma, àto
nehxakonà, owto ymo ho. Àro ymo heno rma, ehxera harha naha hampànà, kekonà, kahe
yawono ymo, tahoxeryemà ymo.

19

Kahe yawon komo wya Khoryenkom tewakryetxe katxhàrà on ha.

[1] Àro tàhto rma, anaro rwonà wenytxaye. Thenyenohnà komo rwonà wyaro ne-
hxakonà, ronenytxanàr me, kahe yawon komo rwonà wyaro mak ha. Teryewrye ro
mak nàrwonatxkonà. Onà wyaro nketxkonà. Khoryenkomo tewakryetxe, ketxkonà.
Khoryenkomo tewakryetxe. Onyhoryeno ynye ro me nay hamà, noro, ketxkonà. Ohxe
xaxa nay hamà. Ehonomnà me xaxa nay hamà. [2] Àsok tawro hana, yaworon me xaxa
tesnàr ke hamà, ketxkonà. Anàhnohno ynyàr hoko, yaworon me xaxa nay hamà. Àme
rye nay hamà, omeroron kom hoko. Wosà ymo yanàhnohnyenhàr me naha, ketxkonà.
Anaro rha kàrà hoko rma haxa nehxakonà, noro ymo. Noro ymo yanhàn hoye ro
natanàhnohyatxkonà, toto komo, yukryeka hon komo. Noro ymo heno rma yanàhnohyak
ha, Khoryenkomo, ketxkonà. Khoryenkom yanoto heno komo yotahekonà, noro ymo.
Ànetahatxhàyamotho rma yehenàhyak ha, Khoryenkomo, ketxkonà.

[3] Onà wyaro nketxkon xarha. Khoryenkomo tewakryetxe, ketxkonà. Khoryenkomo
tewakryetxe. Àsok tawro hana, owto ymo yataknyàr ke. Ataknyàrà rma, ewehpàra roro

rma naha. Esànà rma, nasanàmyaha roro rma, meya roro mak ha, ketxkonà, kahe yawon komo, thenyenohnà komo.

4 Tano me ronye rma nehurkatxownà, horykomo komo, 24 komo rma, karyhe ymo tehxem komo xarha, 4 komo rma. Khoryenkomo yowakryetxownà. Tahonà ymo ho eryewtaxaho rma yowakryetxownà. Àro wyaro hamà, Khoryenkomo tewakryetxe, ketxkonà. Àro wyaro hamà, Khoryenkomo tewakryetxe.

5 Anaro rwonà wenytxaye. Ahonano ymo màhtono rwonà rma wenytxaye. Onà wyaro nkekonà, teryewrye ro. Khoryenkomo ewakryetxoko, kekonà. Khoryenkomo ewakryetx-oko, omnyamo, noro yanoto komo, ukurunkahnà me noro yony komo, ehonomnà komo rma, norohnàtho komo xarha, omeroron komo rma. Khoryenkomo ewakryetxoko, kekonà.

Kahneru mxekrà hehtatho yokarymatxhàrà on ha.

6 Anaro rwon xarha wenytxaye. Thenyenohnà komo rwonà wyaro rma rha nehxakonà, àro xarha. Kahxe ymo yoruru wyaro mak nehxakonà, taraye ymo yoruru wyaro xarha. Onà wyaro nkekonà, teryewrye ro mak ha. Khoryenkomo tewakryetxe, kekonà. Khoryenkomo tewakryetxe. Àsok tawro hana, omeroron komo kayaryet me noro yesnàr ke. Omeroron komo kayaryet me naha, noro ha, Kohkomo rma, ehonomnà xaxa ymo, kekonà. 7 Noro hoko teryehorye tehtxe. Ohxe xaxa manay hamà, tkatxe, àwya. Àsok tawro hana, kahneru mxekrà hehtanàr ke, kekonà. Hehtehe haxa ha, kahneru mxekrà. Àhetxe ryhe, nosonyhoryek haxa ha, tànyontanàr horà, kekonà. 8 Enyhoru ke ehonomtosah naha, noro. Onkaxnyo ynye me mak naha, àhononà, buknyemà rma, enyhoru rma, kekonà, kahe yawono.

Àsok tawro hana. Àhononà rma, on kuknon me nay hamà. Ohxe Khoryenkomo mryenon kom yehtxoho kuknon me nay hamà, àhononà, enyhoru.

9 Onà wyaro nkekon xarha, kahe yawono, rowya. Onà ryhe àmenhoko, kekonà. Onà ryhe àmenhoko. Kahneru mxekrà yahxemtehe hampànà, àyàmà, àhehtanàr horà. Toto komo yanyekyaha hampànà, asahxemtoso, kekonà. Noro nanyeknyàr komo ryhe, towakryexem me natxhe hampànà. Àro rma àmenhoko, kekonà, kahe yawono. Khoryenkomo rwonà rma àro ha, yaworon xaxa rma, kekon xarha, rowya.

10 Rano me ro rma kehurkaye, noro yakrataka. Ewakryenàr xe rma wehxakon haryhe. Onà wyaro mak kekonà, rowya. Àro wyarohra exko, kekonà. Rowakryehra ro mak exko. Àsok tawro hana. Owyaro rma rha, Khoryenkom yanoto me marma wehxaha, uro, kekonà. Oyowtà komo wyaro rma rha, Txesus yokarymany komo wyaro rma rha, Khoryenkom yanoto me wehxaha, uro. Àro ke, urohnà, Khoryenkom haxa ewakryeko, kekonà, kahe yawono, rowya. Àsok tawro hana. Txesus yokarymany komo ryhe, Khoryenkomo nhutwamohsotho rma yokarymetxow hamà, noro yokato yano me mak ha.

Waha me kafaru mkawo eryewtaxaho tothàrà on ha.

11 Wenyey xarha, rosenyetnàrà wyaro rma. Natahurmakaye, kahe, ronenyàr me. Kafaru wenyeye. Buknye nehxakonà. Àmkawo eryewtaxaho ryhe, yaworon xaxa mosonà katxho me nehxakonà, esotà rma. Khoryenkomo rwon yawo ron xaxa mosonà katxho me nehxakonà. Yaworon xaxa rma, waha me tekonà, anhà yarymanàr horà, atxke ehxemotho komo yanàhnohrà horà. 12 Enuru ryhe, weheto noruknuru wyaro nehxakonà. Uyhuthur ho nehxakonà, erokonà, thenyehra. Àhoko rma àmenhosah nehxakonà, esotà rma. Àro hutwahra mak nehxatxkonà, anar komo. Noro marma, tosotà rma hutwekonà. 13 Ehonomtosah nehxakonà. Àhononà rma, tkamsukrye nehxakonà. Kamsuku kwaka àmeknyohsaho rma nehxakonà. Esotà ryhe, onà wyaro nehxakonà. Khoryenkomo rwonà mosonà, katxho me nehxakonà, esotà, toto komo wya.

14 Noro yakoro tetxkonà, kahe yawon komo, thenyenohnà komo. Waha komo wyaro tetxkonà, noro yakoro. Kafaru mkawo rma rha nehxatxkonà, buknyemà mkawo rma rha. Ehonomtosaho rma rha nehxatxkonà, buknyem ke, enyhoru ke.

[15] Noro mtaye nahatakekonà, katxefara wyarono, tàyokemà wyarono. Àro rma ke, anaro rha yana komo yotahetxow hatà. Àkayaryet kom me nay hatà. Àkayaryet komo rma, anwekhànà ro me nay hatà. Noro ryhe, anhàtho komo yanàhnohtàken hatà. Anàhnohno ytxoho ro yaka narymetxow hatà, ewakhàra rma haxa Khoryenkom yehtxoho hoye ro mak ha, ewakhàra ehonomnà xaxa ymo yehtxoho hoye ro mak ha. Nyamoro heno rma yanàhnohtàken hatà, noro ha, toto wya ufa yeherà yakmeknyetokono wyaro mak ha, eryemnuknutokono wyaro mak ha.

[16] Anaro esot xarha, àmenhosah nehxakonà, àhonon hoko, àhet hoko xarha. Omeroron kayaryet komo kayaryet me naha, mosonà, katxho rma, omeroron yoh komo yoh me naha, mosonà, katxho xarha, àmenhosah nehxakonà, àhonon hoko, àhet hoko xarha.

Onokna ymo heno komo yarymatxhàrà on ha.

[17] Anaro kahe yawono wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Kamàm nawo thataw nehxakonà, ronenyàr me. Torono ymo komo yanyekyakonà. Awasnaha tàtosomà ro komo rma yanyekyakonà, omeroro mak ha. Onà wyaro nkekonà, àwyanye, teryewrye ro. Omohtxok hatà, kekonà. Omohtxok hatà. Owotmetxow hatà, Khoryenkomo, thenyehra, kekonà. [18] Toto heno komo hunutho monyetxow hatà, àkayaryet heno komo hunutho rma hatà, waha yoh heno komo hunutho xarha hatà, tahoxeryemà ymo heno komo hunutho xarha hatà, kafaru heno komo hunutho xarha hatà, kafaru mkawon heno komo hunutho xarha hatà, omeroron heno komo hunutho rma hatà, anotomahnà ro heno komo hunutho xarha hatà, anotonano ro heno komo hunutho xarha hatà, norohnàtho heno komo hunutho xarha hatà, ehonomnà heno komo hunutho xarha hatà, omeroro rma monyetxow hatà, kekonà, kahe yawono, torono ymo komo wya.

[19] Kamara ymo wyarono ryhe wenyey xarha. Anaro rha yana komo kayaryet komo xarha wenyeye. Anoto komo xarha, waha komo rma, wenyeye. Waha me nohsamnohtxownà, nyamoro ha, omeroro. Kafaru mkawo eryewtaxaho yarymaxe rma nohsamnohtxownà haryhe. Noro yakoron komo xarha yarymaxe rma nohsamnohtxownà haryhe. [20] Nyamoro heno yarymatxownà mak ha, kafaru mkawo eryewtaxaho. Kamara ymo wyarono yahohsoye, takoron komo wya. Noro ymo rwonà yokarymanye rotho xarha yahohsoye. Kamara ymo wyarono hyawo ehxahotho rma noro ha. Noro ymo yowakryehonyen-hàràtho rma noro ha. Noro ymo kuknonà yowakryeny komo yonkuhtonyenhàràtho rma noro ha. Tàwya eryehokano ytxoho hoye ro enkuhtonyenhàyamotho rma noro ha. Kamara ymo wyarono yosot kuknon ke àmenhoxemo komo yonkuhtonyenhàràtho rma noro ha. Nyamoro rma yahohsoye, kafaru mkawo eryewtaxaho. Asakon komo rma yahohsoye, takoron komo wya. Tonyxerye rma narymatxownà, weheto ymo waka. Tuna ymo wyaro rma naha, weheto ymo, tamtakemà wyaro mak ha. Àto rma natakyaha xarha, enxofrye. Àro ymo waka narymatxownà.

[21] Anaro heno komo yotahaye, kafaru mkawo eryewtaxaho. Tkatxefaran ke netahatx-ownà, tàmtaye tahatakaxem ke mak ha. Uhunuthuyam heno yonyetxkonà, torono ymo komo. Twahuramso ro nonotxownà.

20

Kahe yawono wya Satanasà ymo yasohtothàrà on ha.

[1] Anaro kahe yawono wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Kahe yaye nàhtekonà, ronenyàr me. Emyawo nehxakonà, xafe. Yuhnayen yahutoho rma àro ha, xafe. Emyawo rma rha nehxakonà, asotà ymo, yawaka ymo.

[2] Watwa ymo wyarono yahosàye. Okoy me osonyhosahonhàrà rma noro ymo ha, worokyamo yohà rma, Satanasà rma. Noro rma yasohtoye, kahe yawono. Asohtosah me rma, 1000 me tàtxemnyehàntaxem me nehxakonà, noro ymo. [3] Yuhnayen hona narymaye ymo. Duk, nahuruye. Nàhsomay xarha, ahutuhkanàr horà, ahatakanàr hona.

Àro wyaro nahryemye, yuhnayen hona, toto komo yonkuhtohra harha ehtxoho me, anaro rha yana komo yonkuhtohra harha ehtxoho me. 1000 me tàtxemnyehàntantoko

rma, enkuhtohranye roro rma nehxakon hakahpa, noro ymo. 1000 me àtxemnyehàn-
tatxhe rma, tonampatakaxem me harha nehxakon hakahpa, mexehra ehtxoho me.

Wahoro htxero tanàmsom komo yokarymatxhàrà on ha.

4 Anaro rha ahonano wenyeye. Àro ho eryewtaxemo komo, toto komo wahanonkany
me nehxatxkonà, ohxe manaha tawro horà, atxke manaha tawro horà xarha. Àro wyaro
wahanonkano ynye me netxownà, Khoryenkomo.

Txesusu mryenon heno komo xarha wenyeye. Etahaxemotho komo rma nyamoro
ha. Tàwyanye Txesusu yokarymatxho hoye ro etahaxah me nehxatxkonà, Khoryenkomo
rwonà yokarymatxho hoye ro xarha. Kamara ymo wyarono yowakryenyehnànhàr me
nehxatxkonà, nyamoro heno. Noro ymo kuknonà yowakryenyehnànhàr me nehxatxkonà.
Noro ymo yosot kuknon ke àmenhohnànhàyam me nehxatxkonà, àher kom hoko, amor
kom hoko. Nyamoro rma, karyhe harha nehxatxkonà. Àwayehsahonhàrà rma, karyhe
harha nehxatxkonà. Kryestu hyawo nehxatxkonà. Noro wyaro rma rha, omeroron komo
kayaryet me nehxatxkonà. Àkayaryet kom me rma, 1000 me txemnyehàntatxownà.

5 Wahoro htxero anàmxemo komo rma nyamoro ha. Anaro heno kom haxa ryhe,
àwayehxemo komo rma, anàmpàn me rma hak nehxatxkonà. Amnye haxa tanàmsom me
nehxatxkonà, 1000 me àtxemnyehàntatxhe mak ha.

6 Wahoro htxero tanàmsom komo ryhe, towakryexem me rma haxa natxhe. Enyhoru
ro me rma haxa natxhe. Àwayehpànà ro me harha natxhe. Amnye wayehyatxhe xarha,
anaro heno komo, tanàhnohtàkaxem komo. Àro wyaro àwayehpàra mak natxhe, wahoro
htxero tanàmsom komo. Khoryenkom màn yonye ro heno komo wyaro, noro yanoto ro
me natxhe. Kryestu yanoto ro me natxhe. Noro hyawono ro me natxhe. Noro wyaro rma
rha, omeroron komo kayaryet me natxhe. Àro wyaro rma, 1000 me txemnyehàntetxhe.

Weheto ymo waka Satanasà ymo heno yarymatxhàrà on ha.

7 1000 me àtxemnyehàntatxhe rma, Satanasà ymo yonampatakahoye, Khoryenkomo,
ronenyàr me. Nasokahoye. Yuhnayen hoye nahatakaye, noro ymo. 8 Toto komo
yonkuhtoso tekonà, yukryeka yamtar horye. Anaro rha yana komo yonkuhtekonà.

Àsok hana nay ha, etahtxoho kom ha, ànenkuhtothàyamo yotahtxoho. Koke moxamo,
Makoke xarha moxamo, katxho me nay hatà, etahtxoho komo. Khoryenkom xanhàn
komo rma nyamoro ha. Waha me nohsamnohtxownà. Thenyehra mak nehxatxkonà,
àyakenon komo. Sakarara yakenonà wyaro thenyehra mak nehxatxkonà, tuna ymo
yohoyen yakenonà wyaro mak ha, tkuknomanàr kom yoho rma haxa mak ha.

9 Waha me totxownà, yukryeka yamtar horye. Owto ymo hona nomohtxownà,
Khoryenkomo nàhnàn hona mak ha. Àto rma nehxatxkonà, Khoryenkomo mryenon
komo. Nyamoro rma mamtotàhkatxownà, waha komo. Kahe yay mak nàhtoye, weheto.
Natahtxekatxownà, waha heno komo.

10 Worokyamo yohà ymo heno yarymahoye, Khoryenkomo, weheto ymo waka, tuna
ymo wyaron waka, enxofrye ymo waka. Àro ymo wawo rma nehxatxkonà, kamara
ymo wyaron heno komo, noro ymo rwonà yokarymanye ro heno xarha. Àro ymo
waka rma rha arymaxah me nehxakonà, worokyamo yohà ymo heno xarha, toto komo
yonkuhtonyenhàràtho heno rma. Àro ymo wawono rma, teryewhamnohsomà roro me
natxow hatà, awasnaw xarha hatà, kohsaya xarha hatà, meya roro mak hatà. Atàknahnà
ro me nay hatà.

Ahonano ymo ho eryewtaxaho wya àwayehxemotho komo wahanonkatxhàrà on ha.

11 Anaro ahonano ymo wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Buknye nehxakonà. Àro ymo
ho eryewtaxah xarha wenyeye, ehonomnà xaxa ymo. Noro hona nekahtàmye, yukryeka
heno, kahe heno xarha. Nosomtatkaye. Ehxera harha nexeye.

12 Àwayehxemotho komo wenyeye, ehonomnà rotho komo rma, norohnà rotho komo
xarha, omeroro mak ha. Thataw nehxatxkonà, ronenyàr me, ahonano ymo yakratawo.
Anaro rha karyehta ramkahoye, eryewtaxaho. Àro yawo rma àmenhosah nehxakonà,

toto komo yexetxhàràtho, ohxe exetxhàyamotho rma, atxke exetxhàyamotho xarha. Àro wyaro àmenhosah hoye ro, twahanonkaxem me nehxatxkonà, toto komo, àwayehxemotho komo, omeroro. Anaro karyehta ramkahoy xarha. Karyhe roro natxhe moxamo katxho rma àro ha, karyehta, anaro.

13 Nasanàmtxownà harha, àwayehxemotho komo, tuna ymo kwawonotho komo rma, yukryeka wawonotho komo xarha, àwayehxemo komo yosarà onà katxho wawonotho komo rma, omeroro mak ha. Nyamoro rma wahanonkaye, eryewtaxaho. Ohxe exetxhàyamotho hoye ro, atxke exetxhàyamotho hoye ro xarha, wahanonkatxownà, tonyhoryexem me manaha tawro horà, tanàhnohsom me manaha tawro horà xarha.

14-15 Anaro kom yosotà, àmenhosah me nehxakonà, karyehta yawo, karyhe roro natxhe moxamo, katxho yawo rma. Anar kom yosot haxa ryhe, àmenhohnà me mak nehxakonà, àro yawo. Nyamoro heno rma yarymahoye, weheto ymo waka, tuna ymo wyaron waka. Àro ymo waka tarymanàr kom ke ryhe, wayehtxownà xarha, toto heno komo. Anàhnohtàkanàr komo rma àro ha. Àro ymo waka rma rha, kwayehtohotho komo xarha yarymahoye. Àwayehxemo komo yosarà onà katxhotho xarha yarymahoye, àro ymo waka rma rha.

21

Anaro kahe anaro yukryeka yonyetxhàrà on ha.

1 Anaro kahe wenyeye, rosenyetnàrà wyaro rma. Anaro yukryeka xarha wenyeye. Anaro yakàhtosaho rma wenyeye. Amnyehra akàhtosahonhàràtho nosomtatkaye, kahe heno rma, yukryeka heno xarha. Tuna ymo heno xarha, ehxera harha nehxakonà.

2 Owto ymo xarha weneye, enyhoru ro, Xerusaryen yohon onà katxho rma. Kahe yaye nomokyakonà, ronenyàr me. Khoryenkomo hyaye rma nomokyakonà. Osonyhoryexaho rma nehxakonà. Àsok hana nosonyhoryen ha, wosà, omaso. Tànyontantoko, nohtahoryen hamà. Àro wyaro rma rha ohxe nehxakonà, owto ymo, ronenyàr me.

3 Anaro rwonà wenytxaye. Ahonano ymo màhtono rwonà rma wenytxaye. Onà wyaro nkekonà, teryewrye ro. Toto kom wawono ro me harha naha, Khoryenkomo, kekonà. Nyamoro wawo roro naha. Àmryenon me natxhe. Àhyawonye roro mak naha, noro ha, kekonà. 4 Àratahnà ro me neryatxhe, noro. Àwayehpànà ro me harha natxhe. Ekhokahnà ro me harha natxhe, kekonà. Ehokoyhenà ro me harha natxhe. Eryewhunu ro me harha natxhe. Àsok tawro hana. Amnyehra texetxhàyamotho wyarohra harha mpànà natxhe ha, kekonà, ahonano ymo màhtono.

5 Onà wyaro nkekonà, tahonà ymo ho eryewtaxaho. Anar me akàhtono weryaha, omeroro rma weryaha, anar me, kekonà. Onà wyaro nkekon xarha, rowya. Onà ryhe àmenhoko, kekonà. Onà ryhe àmenhoko. Yaworo xaxa mak naha, rorwonà. Àro wyaro hamà tkahorye xaxa mak naha, kekonà.

6 Àna haxa ha, ehxera ha, kekonà, rowya. Tehxemà roro rma haxa uro. Akàhtono ynyenhàrà rma uro. Onyhoryetxehkano ynye xarha uro, kekonà. Rohyaka hak nomohtxowà, toto komo. Twokru komo xe tehtokonye rma, rohyaka hak nomohtxowà. Anaro tuna wàmyaha, àwyanye, àwokru komo, enyhoru rma, karyhe roro txeny komo rma. Ehemahnà rma wàmyaha, àwyanye, kekonà. 7 Anhà yarymanyenhàyamo ryhe, ronewakryenàr me roro mpànà natxhe ha. Nyamoro horyenà ro me xaxa mpànà wehxaha ha. Nyamoro rma, rohokru me xaxa mpànà natxhe ha, kekonà, tahonà ymo ho eryewtaxaho.

8 Anar kom haxa ryhe, weheto ymo waka tarymaxem me natxhe hampànà, kekon xarha. Tuna ymo wyaron waka tarymaxem me natxhe hampànà, weheto ymo waka, enxofrye ymo waka. Ewankaranàmxemotho komo rma nyamoro ha, rohnànkanyenhàyamotho rma, anhà hoko ehxemotho komo rma, wayehkano ynyenhàyamotho rma, anaro rha wos hoko ehxemotho komo rma, anaro rha kàrà hoko ehxemotho komo rma, eryemkano ynyenhàyamotho rma, anaro horyenà ro komo kuknon hoko ehxemotho komo rma,

àtemarontaxemotho komo rma. Nyamoro rma, weheto ymo waka tarymaxem me natxhe hampànà. Àro wyaro rma wayehtàketxhe xarha hampànà, kekonà, tahonà ymo ho eryewtaxaho.

Owto ymo Xerusaryen yohon onà katxho rma yonyetxhàrà on ha.

9 Rohyaka nomokye, kahe yawono. 7 kom kukuru rma mok nehxakon ha, tahpankem kom kukuru rma, toto heno komo yanàhnohtoho yoh kom kukuru rma. Noro rma nomokye, rohyaka. Onà wyaro nkekonà, rowya. Omoko, rakoro, kekonà, rowya. Omoko, rakoro. Kahneru mxekrà hetxe wenyhehe, owya. Thetx yahohsan haxa hatà. Noro nahosnàrà rma wenyhehe, owya, kekonà, kahe yawono.

10 Àro ke raràye, àhà ymo hona, kawono ymo hona. Khoryenkom yokato yano me mak kosenyehtyakonà wyaro hamà. Àsnye ro owto ymo yonyhoye, rowya. Enyhoru ro rma àro ha, owto ymo, Xerusaryen yohon onà katxho rma. Kahe yaye nomokyakonà, ronenyàr me. Khoryenkomo hyaye rma nomokyakonà.

11 Ohxe rma haxa tonyxem me mak nehxakonà, ohxe xaxa Khoryenkom yehtxoho wyaro mak ha. Tawasnye rma haxa nehxakonà. Awasmeno ynye me xarha nehxakonà, tohu txko wyaro mak ha, ehetàhpenyeno wyaro mak ha, xaspe wyaro mak ha. Xwaraxwarah xarha nehxakonà, anaro tohu txko wyaro, kryestawu wyaro. 12 Bamke nehxakonà. Hory me nehxakonà, àmamu. Kaw xarha nehxakonà. 12 me nehxakonà, àhotarà. Àhotarà yonye ro me nehxatxkonà, kahe yawon komo, 12 me rma rha. Àhotar hoko rma àmenhosah nehxakonà, Ehsayewyana yosot komo, anaro rha Xako muru heno yosot komo rma, 12 heno yosot komo rma. 13 Onà wyaro nehxakonà, àhotarà, àmam hoko. 3 me nehxakonà, ryeste yawo ro, kamàm yahatakatxho yawo ro. 3 me rma rha nehxakonà, nohtxe yawo ro, kamàm yahkotohen yawo ro. 3 me rma rha nehxakonà, suru yawo ro, kamàm yahkotohen yawo ro xarha. 3 me rma rha nehxakonà, weste yawo ro, kamàm yowomtoho yawo ro. Àro wyaro nehxakonà, àhotarà, àmam hoko. 14 12 me nehxakonà, tohu ymo, àmam yetxehà ymo. Àro hoko rma àmenhosah nehxakonà, toto yosot komo, kahneru mxekrà yakorono rotho yosot komo rma, 12 yosot komo rma, noro nànyaketxho rotho yosot komo rma.

15 Rohyawo rma nehxakonà, kahe yawono. Omoko rakoro kanyenhàrà rma noro ha. Emyawo nehxakonà, omamu wyarono. Uru yakàhtosaho rma mon nehxakonà. Owto ymo kuknomatxho rma àro ha, àhotar kuknomatxho rma, àmam kuknomatxho rma. 16 Àme rye nehxakonà, owto ymo moxenonà, amtar xarha, àkawonon xarha. Kuknomaye, kahe yawono. 2. 200 kerometrus me nehxakon hatà. Àmoxenon xarha, amtar xarha, àkawonon xarha, 2. 200 kerometrus me rye nehxakon hatà. 17 Àmam xarha kuknomaye. 64 metrus me nehxakon hatà, àkawononà. Toto wya ukuknomanàrà wyaro, kuknomekonà, kahe yawono.

18 Tohu txko yexaho rma nehxakonà, àmamu, xaspe yexaho rma, ehetàhpenyeno yexaho rma. Uru yakàhtosah nehxakonà, owto ymo, enyhoru ro yakàhtosaho. Kanafa wyaro rma nehxakonà, xwaraxwarah mak ha. 19 Àmam yetxeh hoko nehxakonà, tohu txko, anaro rha, ehetàhpenyeno rma. Anaro xaspe, anaro safera, anaro ahkata, anaro esmerawda, 20 anaro saknonyu, anaro saknyu, anaro kryesoryetu, anaro beryeru, anaro topaseyu, anaro kryesopàrasu, anaro xasentu, anaro ametesta. Àro wyaro 12 me nehxakonà, anaro rha tohu txko, àmam yetxeh hokono. 21 Àhotarà ryhe, anaro tohu txko me nehxakonà, àperora me mak ha. 12 me mak nehxakonà, àperora, 12 me àhotar yesnàr ke. Àperora yakàhtosah me nehxakonà, àhotarà, omeroro mak ha. Owto ymo ho nehxakonà, asama ymo. Uru yakàhtosaho rma àro ha. Kanafa wyaro rma nehxakonà, xwaraxwarah mak ha.

22 Khoryenkom màn yonyhera wehxakonà. Ehxera naha, owto ymo ho. Àsok tawro hana, owto ymo hokono ro me Khoryenkom yesnàr ke hamà. Nàmno yawon mehra, owto ymo hono roro me haxa naha, noro, Kohkomo, ehonomnà xaxa ymo, kahneru mxekrà xarha. 23 Ehxera rma rha naha, kamàm xarha, nuno xarha. Àro hoye rohra tawasnye naha, owto ymo. Àsok tawro hana. Khoryenkom yawasàn hoye ro haxa, tawasnye xaxa naha.

Kahneru mxekrà rma, àweyhony me naha. [24-26] Awaràǹà ehxera ro mak naha, àto. Àhotarà yahurhura ro mak natxhe, tawasnye roro esnàr ke. Àsna nomokyatxhe, anaro rha yana komo, enyhoru komo. Àto rma nataryeknohyatxhe, tawasnye roro esnàr ke. Onà wyaro kanye ro me natxhe, àkayaryet komo, ehonomnà komo. Ohxe rma haxa nay hamà, onà ymo, kanye ro me natxhe.

[27] Anhà kom haxa ryhe, owompàra mak natxhe, àro yaka. Àto ehxera ro mak naha, anhà. Owompàra mak natxhe, anàhnohno ynye komo xarha, yaworonohnà komo xarha. Kahneru mxekrà nenyhoryetxho kom marma ryhe, nowomyatxhe, àro yaka. Noro karyehtan yawo àmenhosaho rma nyamoro ha, karyhe roro natxhe moxamo, katxho yawo àmenhosaho rma. Nyamoro rma nowomyatxhe, owto ymo yaka.

22

[1] Tuna xarha yonyhoye, kahe yawono, rowya. Ehnà rma, karyhe roro keny komo rma yonyhoye, rowya. Onkaxnyo ynye me mak nehxakonà, kryestawu wyaro, tohu txko wyaro. Khoryenkom yahonà ymo yaye nomokyakonà, kahneru mxekrà yahonà ymo yaye rma. [2] Owto ymo horye nàhtekonà, asama ymo yarye rma, àrakataha rma.

Tuna yohoye nehxakonà, natà. Karye roro keny komo rma rha àro ha. On ho nehxakonà, mon ho xarha. Anar me rha mak nehetekonà, 12 me. Anaro rha nuno wawo anar me rha nehetekonà. Arà ryhe, toto yohtxemany me nehxakonà, anaro rha yana komo yohtxemany me mak ha.

[3] Ehxera harha nay hatà, anhà. Khoryenkomo nanàhnohrà rma, ehxera harha nay hatà. Àto rma nay hatà, Khoryenkom yahonà ymo, kahneru mxekrà yahonà ymo rma. Noro yowakryetxow hatà, anoto komo. [4] Noro yompatarà yonyatxow hatà. Noro yosotà rma, àmenhosah me nay hatà, àher kom hoko.

[5] Ehxera harha nay hatà, awaràǹà. Weyu xehra natxow hatà. Kamàm xehra natxow hatà. Àsok tawro hana, tawasmeny kom me Khoryenkom yesnàr ke mak ha. Kohkomo rma nawasmetxow hatà. Nyamoro rma, ehonomnà roro me natxow hatà, meya roro mak ha.

Txesusu wya mexehra mpàǹà komokyaha ha katxhàrà on ha.

[6] Onà wyaro nkekon xarha, kahe yawono, rowya. Àro wyaro katxho komo ryhe, onenytxatxhàrà rma, omeroro rma, yaworo xaxa naha. Àro wyaro hamà tkahorye xaxa mak naha, kekonà, rowya. Àsok hana natxow ha, toto kom ha, amnye ha. Amnye tehtxoho komo hutwahra natxow hamà. Khoryenkomo ryhe hutwehe, kekonà. Noro ryhe, Kohkomo rma, tàrwonà hutwamohsony me naha, ekarymany komo wya. Noro rma, kahe yawono nyakye, ohyaka. Amnye toto kom yehtxoho yokarymaxe nànyakye, ohyaka, tanoto komo wya uhutwanàr horà, kekonà, kahe yawono.

[7] Onà wyaro nkehe, Txesusu. Enytxatxoko, mexehra mpàǹà komokyaha ha, kehe.

Khoryenkomo nhutwamohsotho ryhe onà, ronmenhotho. Àro yawo ron komo rma, eyuknye ro komo rma, towakryexem me xaxa mpàǹà natxhe ha.

[8] Àro rma wenytxaye, uro, Xowawu rma. Àro rma wenyeye. Rowya enytxatxhe rma, rowya xenyetxhe rma, kahe yawono yowkryenàr xe rma wehxakon haryhe. Xenyhonyen-hàrà rma yowakryenàr xe rma wehxakon haryhe. Àro ke, rano me ro rma kehurkaye, noro yakrataka. [9] Onà wyaro mak kekonà, rowya. Àro wyarohra exko, kekonà. Rowakryehra ro mak exko. Àsok tawro hana. Owyaro rma rha, Khoryenkom yanoto me marma wehxaha, uro, kekonà. Oyowtà komo wyaro rma rha, Khoryenkomo rwonà yokarymany komo wyaro rma rha, onmenhonàr yawo ron komo wyaro rma rha, Khoryenkom yanoto me wehxaha, uro. Àro ke urohnà, Khoryenkom haxa ewakryeko, kekonà, kahe yawono, rowya.

[10] Onà wyaro nkekon xarha. Omeroro nenyheko, Khoryenkomo, owya àmenhotho me, kekonà. Tehutwatxho rma hutwamohseko, owya àmenhotho me. Akaryehtanà hsomahra mak exko. Xenyhen me rma hak nahko, kahra ro mak exko, kekonà. Àsok tawro hana. Onenyetxhàrà rma, mexehra nomokyaha hampàǹà. Mexehra toto komo yohoryaha

hampànà, kekonà, kahe yawono. [11] Atxke ehxemo komo ryhe, atxke roro rma natxhe
hampànà, kekon xarha. Tanhàn kom hoko ehxemo komo rma, tanhàn kom hoko roro
rma natxhe hampànà. Ohxe ehxemo kom haxa ryhe, ohxe roro rma natxhe hampànà,
kekonà. Enyhoru hokono ro me ehxemo komo rma, enyhoru hokono roro me rma natxhe
hampànà, kekonà, kahe yawono, rowya.
[12] Onà wyaro nkehe, Txesusu. Enytxatxoko, mexehra mpànà komokyaha ha, kehe.
Romoknàtoko rma, ehemano weryaha hampànà. Toto komo wya wehemehe hampànà,
ohxe exetxhàyamotho rma, atxke exetxhàyamotho xarha, kehe. [13] Tehxemà roro rma haxa
uro. Akàhtono ynyenhàrà rma uro. Onyhoryetxehkano ynye xarha uro, kehe. Amnyehra,
akàhtono yhera ro rma haka, wehxakonà roro rma. Amnye, onyhoryetxehkano yeryetxhe,
wehxaha roro rma, kehe, Txesusu.
[14] Thonon komo yahxeknye komo ryhe, towakryexem me xaxa mpànà natxhe ha. Txesus
yekamsuhkanàr ke ryhe enyhoryexemo komo rma nyamoro ha. Nyamoro rma, nat yeherà
hoye enahnye me xaxa mpànà natxhe ha. Karyhe roro teny kom hoye rma enahnye me
xaxa mpànà natxhe ha. Owto ymo yaka towomsom me xaxa mpànà natxhe ha, àhotar
yarye. Xerusaryen yohon onà katxho yaka rma, towomsom me xaxa mpànà natxhe ha.
[15] Owompàra mak natxhe, anar komo, anhà komo rma, eryemkano ynye komo rma,
anaro rha wos hokon komo rma, anaro rha kàrà hokon komo rma, wayehkano ynye
komo rma, anaro horyenà ro komo kuknon hokon komo rma, tàtemarontaxem komo rma,
yaworonohnà xan komo rma. Àro wyaron komo rma ehxera ro mak natxhe, owto ymo ho.
[16] Onà wyaro nkekonà, Txesusu, rowya. Txesusu uro, kekonà. Uro rma ranoto
ànyakyako, ohyaka. Kahe yawono rma ànyakyako. Omeroro rma ekarymaxe ànyakyako,
romryenon komo wya, anato rha tohsamnohsomà ro komo wya, kekonà. Dafe heno
yohamàtho ryhe uro. Kwakwaru wyarono ryhe uro, awasmeno ynye wyarono rma,
enmahrà ro tonyxemà wyarono rma, kekonà, Txesusu.
[17] Onà wyaro nken hamà, kahneru mxekrà hetxe, noro wya. Omoko, kehe, àwya,
Khoryenkom yokato yano me mak ha. Omnyam xarha, on yonytxany komo rma, àro wyaro
rma rha katxoko. Omoko, katxoko, àwya.
Àsok haxa hana natxow ha, anar kom ha. Twokru komo xe natxow hana, tàhnawonye.
Twokru komo xe tehtokonye rma, Txesusu hyaka hak nomohtxowà. Anaro tuna yàmyan
hatà, àwyanye, àwokru kom hatà, enyhoru rma hatà, karyhe roro txeny komo rma hatà.
Ehemahnà rma yàmyan hatà, àwyanye. Àx tehtokonye, nentxow haka, karyhe roro harha
tehtxoho menye.
[18] Onà wyaro àkehe hampànà, owyanye, rokaryehtan yony komo wya, Khoryenkomo
rwonà rma yony komo wya, noro nhutwamohsotho rma yony komo wya. Ohxe mpàn
ehtxoko, àkehe, owyanye. Ohxe mpàn ehtxoko, ronmenhotho hoko. Anàhnohrà hona
mpàn xenytxoko. Owyanye àrwonàhyamantoko rma, àro marma àrwonàhyamatxoko.
Eho nyhe àrwonàhyamahra mak ehtxoko. Oyehutwatxho komo rwonàhyamahra mak
ehtxoko. Khoryenkomo nhutwamohsotho marma àrwonàhyamatxoko, owyanye anàh-
nohrà hona. Owyanye anàhnohnàtok haxa, ayanàhnohyatxhe hampànà, Khoryenkomo.
Toto komo yanàhnohtoho ke, on yawo ronekarymatxho rma ke, ayanàhnohyatxhe
hampànà. Àro ke, Khoryenkomo nhutwamohsotho marma àrwonàhyamatxoko, ronmen-
hotho marma. [19] Omeroro rma àrwonàhyamatxoko. Onà wyaro kahra mak ehtxoko.
Àhoyen marma àrwonàhyamen hamà, anarotho tonytxahoryehra nay hamà, kahra ro
mak ehtxoko. Àro wyaro owyanye tatok haxa, Khoryenkomo newakryehtor me mak
manatxhe hampànà. Nat yeherà hoye enahpàra mak manatxhe hampànà. Karyhe roro
oynye kom hoye rma enahpàra mak manatxhe hampànà. Owto ymo hona, enyhoru ro
hona, ahatakahra mak manatxhe hampàna, owyanye àhoyen marma rwonàhyamanàr ke
mak ha.
[20] Àro wyaro katxho komo rma yokarymaye, Txesusu, rowya. Noro rma, onà wyaro
nkehe xarha. Mexehra komokyaha hampànà, kehe. Àro wyaro hamà. Omoko, Txesusu
y, rohà y, àkehe, àwya.

[21] Towahke xaxa nay hamà, Txesusu, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye, àmryenon komo wya, omeroron komo wya.